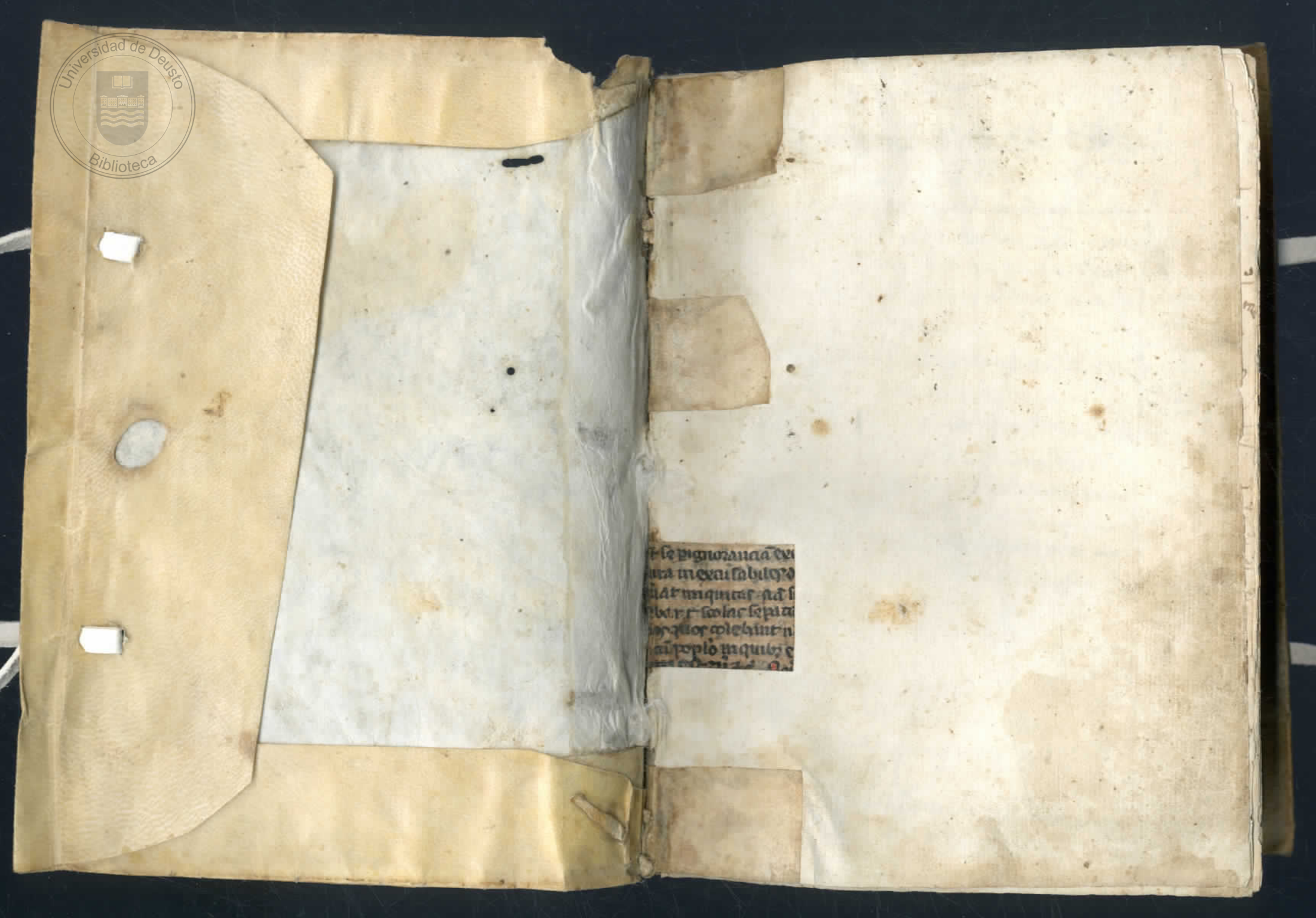
Universidade de São Paulo
Biblioteca

11-39-

Divi
Vincenty
Contions

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

[illegible]

[illegible] de vno de nouenta y vno
[illegible] dos años para dos [illegible] de lanza
bermejuna ß
maria de cabero mi[illegible] dos ß q por ella pgue
[illegible] dos ß capellan de dondueo
[illegible] q de elgodi me deue vn doblon tresse q pruste
[illegible] y asy marido para sacar vna prenda la qual
la tenia fue vn sogel dello prestado y asu marido
dos ymo de adreçar el sogel
martin de ocy en hechuen la picaça mide ue y
el guanto no se porna auer hecho cuenta
mari ochoa de alsiturri dos ducados prestados
pedro de ouerne hechea en larrategui dos ß
dom pedro de arrue dos ß ymo por juan de hechaberria
pjuan de alda de vn dezmo pra parroquia
[illegible] ymo [illegible] de lanza
[illegible] ymo por juan de [illegible]
[illegible] dos ß de bilbao en mayo [illegible] ß
[illegible] de treuiño ß
[illegible] quatro ß
[illegible] de [illegible] primo quatro ß
dos q quatro ß y ß y ßi
[illegible] pata berrera quarenta y dos ß
mi mad de dos ß
el capero dos ß o lo q quisiere por la lana ß q.
[illegible] y vendio [illegible]

2 7 5
2 2
2 5 0
tres cuentos
con ß de vein
na cuen ß
dos ß y ß
dos ß
1 2
2 7
1
2 7
1
1 2
4 7
4 5

Universidad de Deusto
Biblioteca

1572

[illegible] del testimonio del mes de 9 2
de cardos y cabritos 11 gallinas de vuestra
de Bilbao y vino y gallinas de Zamarramala.

Con gracia m' Vostra al Vacin de
las aias del purgato fue Dª y Juego Dª

al virgen dente señora de pamplona
por ducats 208 Dª ——— y mas
algunos ——— ala con la Vostra ——— Cristo
Vostra y Rey de Mar
tenso Prio Hospital de pamplona 3 Dª de
mi Vostra merced ———
Para la de Catalina de Villa real cargo
16 Dª

Universidad de Deusto
Biblioteca

Decabado de vorrar con Para Lo q̃ Sepulto
Juste M de mão de cayma q̃ Lleua
gasto contables y clabo ——— 7
q̃ Vemos q̃ Lo q̃ auia de dBe M. ——— 62

Para todo Lo q̃ Sepulto se Recaudo asimy
mercado Vegnte y ocho Reales de vell q̃ son
Nouenta y tres de mão q̃ Vegnte y Vnam
D̃s y Vemos / q̃ Lo Lleuo nomde

Vtum año de 1592

En salen Lo aposent de mão de Vgm 13 2
de Vello sus Dzes ——— 6 6
de mas quato D̃s ——— 4 4
de Oficiales sido Lo aposentor Vez dinero 9
Sala Vegnte y quatro D̃s ——— 2 4
El cõrredor La madera quaresma D̃s — 4 0
El corredor La Vigila dos D̃s de Cuaresma — 6
mas Pasquines D̃s por El corredor dalde — 5. 5

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Sermonũ sancti Vincentij fratris ordinis predicatorum de tempore. Pars hyemalis.

Incipit tabula i ꝑmões

sancti Vincentij tpis hyemalis alphabetico ordine singulor in his contentorum demonstratiua ⁊ directiua.

De littera A

Er caliginosus an locus penalis demonū sit. ꝑmone secundo dñice in septuagesima.

Audiendi verbum dei tres modos. Require sermone dñice Judica.

Augmentū corpale xpi. Require ꝑmone. iij. dñice infra octauas epiphanie.

Auctoritatē cōfitendi cōfessor habere debet. ser. ānte ferie post Judica

Auaritie species. Require sermone secundo quarte ferie post Invocauit.

Auaritie septem species. Require ser. secūdo ānte ferie post Oculi.

Absoluit xps mulierē in adulterio deprehēsaz dicens sibi vade: nullā pmiam sibi inūgendo Require ꝑmone sabbati post Oculi.

Accepit ihs duos scōs veteris testamti moysen videlz ⁊ heliā in sua gloria trāsfiguratōe ser. ꝑmo sabbati post Invocauit.

Accepit xps in sua gloria trāsfiguratōe dum tarat tres discipulos. sermone primo sabbati post Invocauit.

Accusationes quattuor quibus iudei xpm accusauerūt. de quibus se excusauit et qua excusatōe multi in xpm crediderūt. ꝑmone tertie ferie post Letare

Accusationes septem quas pueri sine baptismo decedentes faciunt. sermone tertie ferie post palmarum.

Ad habendū deū ppetsepte vie vobis nctie sunt. ser. vij. secūde dñice aduentus.

Adoratur xps in spū sex modis. ꝑmōe sexte ferie post Oculi.

Aduētus xpi triplex ad quēlibet petōrē se cōuertere volentē. ser. vij. tertie dñice aduētus.

Ad adorationē pfectā duo requirunt. ꝑmōe ꝑmo epiphanie dñi.

Adoratio digna trium regum. ꝑmone ꝑmo epiphanie domini.

Adoratio gaudiosa q xpm scī pfes in limbo adorauerūt qñ ad ipos i mortē sua scrissima descēdit. hꝫ ser. sabbati in vigilia pasche.

Altare consecratū laicus accedere ⁊ tangere nō ꝓsumat. ser. in octa. epiphanie.

Ambulatio fortis sanctorū triū regū. habetur ꝑmone ꝑmo in epiphania dñi.

Angeli sancti vtrum aliquid cooperentur ad mortuorū resurrectionem. ꝑmone ꝑmo ꝑme dñice aduentus.

Anima triplici nomine nomiaꝫ. sermone tertio ꝑme dominice aduentus.

Anime a corpe recedētis triplex opus. Require ser. tertio ꝑme dñice aduentus.

Antixpi deceptiones contra xpianos: sermone scōe dñice aduentus.

Angeli i natitate xpi ꝯre pastorib⁹ missi sūt ꝑmone natiuitatis xpi.

Angeli stelle dicunt. ser. i. in epiphia dñi.

Anime bone ⁊ pfecte post hois mortē statim tria cōtingūt. ser. iiij. in epiphania dñi.

Anima quō ad purgatoriū portet. sermone quarto epiphanie domini.

Anima ab operibus que ab hoie fiunt pōus meretur vel demeretur. sermone quarto epiphanie domini.

Anima xpi post mortē eius sanctissimā quo iuit aut quid fecit perpulchre declaraꝫ. ꝑmone in vigilia pasche.

Anime separate se mutuo cognoscūt. ꝑmone secūdo dñice in septuagesima.

Animā peccatrice xps curare volens septem conditiones seruat. vt habeꝫ ꝑmone quinte ferie post diem cinerum.

Anima ad xpm ascēdere volens ad modum palme disposita esse debet q̄ septez ramos hꝫ et sup quēlibet auem vnam ⁊ florē. sermone ꝑmo in die scto palmarum.

Aperti sunt celi cum christus baptisaref cuz tamē omnia christo aperta sunt. sermone in octaua epiphanie.

Apostoli xpm dare ipsis loquētē nō intellexerant: cuz tamen ipsis apte loqref quare hoc euangelista dicat. sermone primo dominice i quinquagesima.

Appreciates se de generis nobilitate ꝫ habetur moralisatio quedā. ꝑmōe ānte ferie post Invocauit.

Aquile natura ad psonā supbos moralisata habef. ser. ij. dñice in octa. epiphanie.

Articuli fidei quidam ad diuinitatē: quidam vero ad humanitatē xpi pertinent. sermone quarto tertie dñice aduentus.

Arma quibus demō erat armatus cū xpm in deserto tētauit. ser. dñice Invocauit.

Argumenta quattuor: que christus contra in deos ad eorum superbiam corrigendam ⁊ extirpandā arguit. sermone quinte ferie post Invocauit.

Arbitrium liberum deus vnicuiq dimittit

hoc declarat ser.ij.sabbati post Reminiscere.
Arma q̄bus nos scā mr ecclesia p tps q̄dra-
gesimale armauit.ser.primo dñice Oculi.
Assumpsit xps humanitatē. Rōnem huius
q̄re sermone primo sabbati post Jnuocauit.
Asinus qui xpi natiuitati affuit q̄d significet
Req̄re sermone natiuitatis xpi.

De littera B

b Aptizari quare xps voluit. Ra-
tio huius habet sermone qui fit in
octaua epiphanie dñi.
Baptizari a te debeo dixit beatus Johannes
xpō. q̄re hoc, q̄re sermōe in octaua epiphanie.
Baptismi effectus. Req̄re sermōe primo do-
minice in sexagesima.
Baptizati oēs qui saluari voluerint tenent.
sermo.ij. dñice in sexagesima.
Bellū intrātes qualē intentionē si martyres
esse volunt habere debeant.ser.vi, secūde do-
minice aduentus dñi.
Bina septē volentiū ire ad regna paradisi,
sermone primo in epīa dñi,
Binia q̄nq; q̄ xps ambulauit.t nos si bñ am
bulare volumus ambulare oportet.sermo.vi.
in epiphania dñi.
Blasphemie tres species. Require sermone
quarte ferie post Judica,

De littera C

c Apitanei dmones septē peccatoꝝ
mortalium suggestiui qui sint et
quomodo nominent. Require sermōe secun
do quarte ferie post Jnuocauit.
Castitas vtrū sit virtus.hoc vide sermone.vij
prime dñice aduentus,
Caste viuere volenti tria necessario sunt ser-
uanda. sermone primo dñice infra octauas
natiuitatis xpi.
Casus q̄bus plone a iēunio excusant.sermōe
primo sabbati post Jnuocauit,
Charitatis actus t cōditiones, sermone tertio
dñice in quinquagesima.
Celi empyrei cōditiones. Req̄re sermōe q̄rto
prime dñice aduentus.
Celebrare ar. sacerdotem liceat quolibet die.
ser.tertio tertie dñice aduentus.
Censualiū due cōditiones habent.sermo.secūdo
quarte ferie post Jnuocauit.
Cerimonie q̄ in sepultura honorabilis plone
cōtingunt quas etiam dēmones in inferno in
morte hois peccatoris habent.sermone q̄nte
ferie post Reminiscere.
Cerimonias septē xps seruauit in ceci illum
natiōe dr q̄ est sermo q̄rte ferie Letare
Cerimonias quinq; xps in Lazari resuscita
tione seruabat, vt habet in sermone sexte fe-
rie post Letare,
Circūcisiōis dies ppt tria in eo facta solēnis
dr.sermone in circūcisione dñi.
Circūcidi quare xps voluit.q̄re in sermone ō
festo circūcisionis dñi,
Circūstārie q̄ in circūcisione dñi fuata fuerūt
sermone festi circūcisionis
Circūstantie t cōditiones ser q̄ in xpi passiōe
fuerūt sex cōditionibus siue q̄ualificationibus
correspondētes subtilissime declarant sermōe
qui fit in die parasceues,
Cithara qua dauid dmonē fugauit crucē do
mini sanctissimā significat.sermone domini-
ce Reminiscere.
Cithare cōditiones.req̄re sermōe tertio do
minice in q̄nquagesima.
Ciuitas vna in celo est t nō plures.primo.vij.
tertie dñice aduentus.
Cogitatio angelorū vtrū ad hominū cogita-
tiones se extendat.sermone primo sexte ferie
post diem cinerū.
Conditiones personarū paradisum introeun
tium. Require sermone quinto tertie domi-
nice aduentus,
Conditiones angelorū. Require sermone se-
ptimo tertie dñice aduētus dñi.
Cōtra p̄secutētes pauperes nō se defendere
valentes. Require sermone primo quarte do
minice aduentus dñi.
Conditiones ser stultorum. Require sermo-
ne secundo dominice infra octauas natiuita-
tis christi.
Comunio duplex est spiritualis. scilicet t sa-
cramentalis.vt habetur sermone secundo in
epiphania domini,
Conditiōes tres defunctorū t quale munus q̄
libet defunctorū deo offerat. Require sermone
quarto in epiphania dñi,
Conditiōes animarū ūmpfectarū que sunt,
Req̄re sermone q̄rto in epiphania dñi.
Conditiones purgatorij. Req̄re quarto ser-
mone in epiphania dñi,
Cōficit sacerdos malus sicut bonus, sermōe
terto in epiphania dñi.
Cōditiones quatuor quibus seruatis aliq̄d
meremur in hoc seculo. Require sermone

tertie dñice infra octa.epiphanie
Confessoris act⁹ in confessione obseruandos
Require sermone.iij. p̄me dñice post octauas
epiphanie dñi
Confitētis actus in confessione obseruādos,
req̄re sermone.iij.p̄me dominice post octauas
epiphanie dñi
Conditiones tres hoīm quō semper ad mor-
tem parati esse debēt.sermone primo.dñice i
septuagesima.
Confitens suis criminibus se nō aliū in con-
fessione accusare dr, require sermone.v.ferie
post dīē cinerū
Cōditiōes septē ab hoib⁹ seruāde in audien-
do missam festiuis dieb⁹. require sermōe scdo
tertie ferie post Jnuocauit.
Cōtēplatiōes duote tres vtutes hñt sermōe
p̄mo sabbati post Jnuocauit
Conditiōis tres vere oroni maxime necessa
rias, req̄re ser.dñice Remiscere.
Contritio vera quō esse debeat t quō in duo-
bus cōsistit.t q̄ sit materia t q̄ sit forma cōtri
tionis.hec oīa habent sermone primo tertie fe
rie post Reminiscere
Cōtēdebāt apli de inf se q̄s eox maior esset
ser.ij.tertie ferie Reminiscere
Conuersio peccatoris ad dēū quinq; necessa-
ria hr, require sermone secundo sabbati post
Reminiscere.
Cōfirmatiōis sacrm q̄nq; vtutes hr.sermone
scdo dñice Oculi.
Cōditiones q̄tuor gentiū de quib⁹ deus dat
doctrinam qualiter corrigendi sunt.sermone
tertie ferie post Oculi
Congregantur trib⁹ modis in iesu noie.sermo
ne tertie ferie post Oculi
Cōfitēs q̄ p̄fitet alicui p̄sbytero nō potenti
discernere p̄cula peccātox vel nō bñti potestatē
absoluēdi.an talis sit absolut⁹. quere sermone
tertie ferie post Oculi
Cōfessores quō xpi exēplo lazarū resuscitan-
tis se hre debēt in p̄fessiōe. sermone sexte fe-
rie post Letare.
Consortiū nō habeāt clerici cū laicis, sermo-
ne scōe ferie post Letare
Conclusiones sex inter christum ex vna par-
te.t principes iudeorū ex altera parte de chri-
sti passione disputate;habentur sermone do-
minice Judica
Cōgregatiōes sctās q̄tuor xpi iesu, require
ser.sexte ferie post Judica,

Cōditiōes q̄nq; gentiū in hoc mūdo, require
sermo.in vigilia palmarū.
Concurrit ex xpi passione multa ad hois sal
uationē pertinentia,req̄re sermone in die para
sceues sancta
Continētie tres gradus.require sermo. sexte
ferie post Letare
Colligent angeli in seculi consummatione bo
nos t malos.malos quidem ad comburen-
dū in fasciculos colligēt.bonos vero ad eter-
na gaudia.sermone primo quarte dñice post
octauas epiphanie
Correctio instructoria q̄ illos q̄ modico vēto
moti a ppōsito bono ad malū recidiuāt, req̄re
sermo.p̄mo.iij. dñice aduent⁹
Correctiōis iurātū tres modos.req̄re sermo-
ne scdo scōe dñice post epiphanie
Correctio blasphemie t iuramentox q̄b⁹lices-
at,req̄re sermone.v.ferie post Letare
Correctiōes pctōrū sm peccatox diuersitatē
applicande sunt. sermone secunde ferie post
palmarum
Corpora sanctox vtrum subtilia erūt post re-
surrectionē.sermone primo p̄me dñice aduen-
tus domini
Corpora sanctorum post resurrectionem vtrū
erunt impassibilia.sermone primo primedo-
minice aduentus.
Corpa gl̄iosa post resurrectionē vtruz agilia
erūt.ser.primo p̄me dñice aduent⁹
Corpis gl̄iosi dotes p imaginē regis q̄ in de
nario ipsi⁹ corone q̄tuor liliox significantur
ser.v.dñice in septuagesima
Culpa passiōis dñi q̄ fuerit, req̄re sermōe scdo
iij. ferie post palmarū
Cursus xpiane ecclesie,req̄re ser.iij, secūde do
minice aduentus.
Curie due in quib⁹ deus omnipotens dat sen
tentiam,require sermone scdo q̄rte ferie post
Reminiscere
Claritas vtrū corpib⁹ gl̄iosis ꝓueniat,req̄re
ser.primo p̄me dñice aduent⁹
Clarificatiōes septē ppt q̄s septies dr vox in
ps.xxviij.ser.ij. ferie post palmarū
Clarificatiōes decē quas xps bñdict⁹ quoad
humanitatē p̄stit t a deo p̄e obtinuit. sermōe
in vigilia palmarū.
Clausule q̄nq; in rbēare. Parate viā dñi t c̄,
mystice sm ordinem exponuntur.sermone,iij,
quarte dñice aduent⁹ dñi.
Clausule quattuor vitā t mortē xpi sanctissi
mā declarantes t significātes in quadam au
ctoritate Esaye,xl.x.pulcherrime designantur

Universidad de Sevilla Biblioteca

Ut habeꝫ sermone sabbati in vigilia pasche.
Creant ondecim nobiles creature in peꝯ remissiõe. ser. ãnte ferie post Judica.
Creationẽ vniuersi nõ ppẽ se fi ppẽ nos deus fecit. ꝑmone. iij. in epiphania dñi.
Creaturarũ triplex differẽtia ꝙs deus creauit ꝑmone ẽrto in epiphania dñi.
Credere ꝙd xp̃ianũ oꝑteat vt omis xp̃i dicatur. sermone. iiij. ferie. post Judica.
Credẽtia vtualis apl̃oꝝ habeꝫ sermõe ꝑmo dñice post octauas epiphanie dñi.
Crescere xp̃us voluit ex puericia sicut ceteri hoies: quare hoc. ꝙre sermõe. iiij. dñice infra octauas epiphanie dñi.

De littera D

d Amnant plures hoies q̃ saluant quare hoc. require sermone p̃mo dñice in septuagesima.
Damnant infideles dicẽtes. Si sciremus q̃ fides xp̃iana esset vera: deus nobis eã reuelaret: quare hoc fiat. require sermõe tertie ferie post Letare.
Deus ignis ꝺ: triplr. vt habeꝫ sermõe. vij. p̃me dñice aduentus.
Deus q̃t modis dicaf esse ꝑ creaturis oib⁹. ser. vij. secũde dñice aduẽtus.
Declaratiões tres huius x̃bi euangelici. scz Erunt primi nouissimi ꝛc. ꝑmone quarto dñice in septuagesima.
Deceptiones quas diabolus ad hominẽ deciendũ facit. Require sermone tertio dominice in seragesima.
Defensores fidei in aduentu antixp̃i cadent. et quare deus hoc permittet. sermone tertio secunde dñice aduentus.
Demonũ septẽ noia quoꝝ quilibet vnius peccati mortalis capitaneus est. ꝑmone septimo tertie dñice aduentus.
Declinauerunt iudei xp̃m ꝑ omnes casus grammaticales in sua sanctissima passione. hoc pulchre declaraf sermone sexte ferie post Judica.
Depsito xp̃o de cruce oẽs plage ⁊ vulnera p̃ter quinq̃ principalia ob matris reuerentiaz et cõsolationem nõ apparuerunt. sermone in die paraseues.
Differũt iniquitas: pctm: scelus: ⁊ delictũ: hꝫ sermone q̃rte ferie post Letare.
Dies quatuor a principio mũdi vsq̃ in finez mũdi ꝑm q̃tuor leges: habeꝫ ser. secũde ferie post palmarũ.
Differunt sensus allegoricus: tropologicus: anagogicus: ⁊ quõ quilibet istoꝝ sensuũ specialiter pruti theologice correspõdet. vt hꝫ ꝑmone secũde ferie post Judica.
Dispositiones septẽ i peccatoꝝ remissione ꝓsona peccatrix habere ds. vt habeꝫ sermõe ãnte ferie post Judica.
Disputatiões tres magne inter xp̃m ⁊ alias ꝓsonas habenf ꝑmõe sexte ferie post Oculi.
Distinctionẽ ⁊ expositionẽ huius auctoritat. scz Hec est vita eterna vt cognoscãt te solũ verũ deũ. In q̃ Arrius hereticus multũ erronice locut⁹ est. Quere ꝑmõe in vigilia palmaꝝ.
Diuinitas xp̃i sanctissima post q̃ aia xp̃i sanctissima ⁊ corpus eius sanctissimũ diuisa fuerunt tota fuit cũ aia in limbo ⁊ cũ corpore in sepulcro. vt habetur sermone sabbati in vigilia pasche.
Diuinitas xp̃i oĩsa ⁊ manifestata fuit q̃druplicater ꝑm q̃tuor loca inferni quõ ⁊ qualiter Reqre ꝑmõe sabbati in vigilia pasche.
Die quolibet in principio creatiõis quid deus fecit. Quere sermone septimo secũde dominice aduentus.
Differentiã inter ꝓphetam ⁊ plus q̃ ꝓphetam. Require sermone sexto tertie dominice aduentus dñi.
Differentia vinee ab agro. habeꝫ ꝑmõe tertio dñice in septuagesima.
Differẽtia est inter tẽpus carnale ⁊ q̃dragesimale. vt habetur sermone tertie dominice in quinquagesima.
Differt cognitio dei ab hoĩs cognitione. ꝑmone sexte ferie post diem cinerũ.
Differẽtia est inter comedere ⁊ mordere. ser. primo secũde ferie post Jnuocauit.
Differentiã inter vanitatẽ ⁊ ꝺceptionẽ xp̃i. reqre sermõe in vigilia natiuitatis xp̃i.
Dignitates tres magne xp̃i in euãgelio ostẽdunf. de quo est sermo primus ferie secunde post Reminiscere.
Dignitas in duo mẽbra sectaf. vt habeꝫ ser. tertio tertie dñice aduentus.
Diminutio status ⁊ vite hoĩs hꝫ ꝑmõe. ij. secũde dñice post epĩam dñi.
Dimittit angelus ꝓximus hoiem quõ ⁊ qualiter. Require sermone septimo tertie dñice aduentus dñi.
Disputatio qua scribe sive doctores iudeoꝝ habuerunt cũ xp̃o in medio eoꝝ in templo sedebat. habeꝫ sermõe. iiij. dñice infra octauas epiphanie dñi.

Doctrine quattuor putiles quas xp̃s iudeis dedit ⁊ p iudeos ad nos puenerũt. habentur ꝑmo. ꝑmo q̃rte ferie post Jnuocauit.
Doctrine ãqs morales xp̃i saluatiõi nostre multũ proficue habentur sermone tertie ferie post dñicam Oculi.
Doctrine tres subtiles pctõr̃ respiciẽtes vt a via peruersa se diuertat. habenf sermo. ij. sabbati post Reminiscere.
Doctrine q̃s btus iohãnes pdicauit. ꝑmone ꝑmo quarte dñice aduentus.
Doctrinas q̃s beat⁹ iohãnes his q̃ suo sermoni attenderunt dixit ⁊ tribuit. ⁊ quõ vnicuiqꝫ ꝑm suum statũ. Require sermone primo q̃rte dñice aduentus.
Dñica in septuagesima inter dñicas maiores anni connumeraf. Rõnem huj⁹ quere ꝑmõe ij. dñice in septuagesima.
Dñica Judica in q̃dragesima: quare dñica in passione dñi intitulef. cũ tñ xp̃s in tali dñica passus non fuerit. Require sermone dominice Judica.
Dormire hoies triplr dicunf. ꝑmo. ꝑmo q̃rte dñice post octauas epiphanie.
Dormire contingit triplr. hoc habeꝫ in nota bili quod ponif post sermones q̃rte dñice post octauas epiphanie dñi.

De littera E

e Ucharistie sacramento venerabilissimo an fine eo saluari possim⁹. sermo. ij. in epiphania dñi.
Euãgelica lex gl̃iam celestẽ oib⁹ generib⁹ ꝑ sonarũ ꝓmittit. vt hꝫ ser. sabbati post Letare.
Euangelium de scta maria magdalena quare tpe passionis dñi legatur. Rõ huj⁹ hꝫ ꝑmone quinte ferie post Judica.
Ecclasticũ dñium in decẽ ptes diuisum est. vt hꝫ ser. ij. scõe dñice aduent⁹
Eccla scta quare dñica in q̃dragesima mẽtionem de xp̃i passione facit. Reqre sermone primo dñice in q̃quagesima.
Eccla modos mulieris hꝫ. quõ hoc quere sermone sedo dñice Oculi.
Efficit hõ pr̃ mr̃ filius ⁊ filia xp̃i ꝑ volũtatis xp̃i factionẽ. ser. q̃rte ferie post Jnuocauit
Elemosyne quõ sunt dãde inueniunf tres subtiles expositiões ser. vi. ferie post diẽ cinerum.
Elemosynã te faciẽte nesciat sinistra tua q̃d faciat dextera tua. Hoc x̃bũ tres expositiões hꝫ. ser. vi. ferie post diẽ cinerũ
Elongari quomodo homo a deo poterit: cum deus sit vbiq̃. sermone secundo sabbati post Reminiscere.
Elemosyna si meritoria esse debeat tria exigũ tur. sermo. ꝑmo dñice Oculi
Equitas culpe ⁊ pne ⁊ ecõtra: hꝫ sermone. ij. dñice in septuagesima
Error credentiũ pctm finiri vita ꝺis finita. ser. ij. dñice in seragesima.
Error dicẽtiũ virginẽ mariã ⁊ alios scõs genuflectere vel stare in iudicio extremali. ser. scõe ferie post Jnuocauit
Etates mũdi septẽ sunt. require ꝑmone vigilie natiuitatis xp̃i
Etates humane nature septẽ sunt. ꝑmone in octaua epiphanie
Examiatiões q̃ttuor iudei fecerũt de ceci illuminatiõe vt veritatẽ scrutarenf. de quo ẽ sermo. iiij. ferie post Letare
Exaltationes q̃ttuor hũanas xp̃i in nouo testamẽto repim⁹. ser. ij. ferie post Judica
Excellentie quattuor beati Johannis super alios sanctos. quere sermone quarte dominice aduentus dñi
Excellentie seu priuilegia btẽ virgis grauide sup alias mulieres grauidas. reqre ser. vigilie natiuitatis xp̃i.
Excellẽtie hois sup oẽs creaturas. reqre ser. ij. dñice. j. octa. epiphanie
Excellẽtie ãqs ꝙs pplus spũscto illumiatus xp̃o attribuebat. reqre ser. ꝑmo. iij. ferie post Jnuocauit.
Excellẽtias q̃ttuor altissimas xp̃s de seipo declarat: vt habetur sermone secundo secũde ferie post Reminiscere.
Excellẽtior est magnificẽtia in ꝺsecratiõe in pluribꝰ q̃ in incarnatiõe xp̃i. sicut hꝫ ser. scõo dñice Oculi
Excellẽtias quattuor magnas ⁊ altas de xp̃o declarat euangelizũ de quo est ꝑmo primꝰ ãnte ferie post Oculi
Excellẽtie tres xp̃i iesu habenf sermone scõe ferie post Letare
Excellentias tres euangelica lex supra legem mosaycam habet: vt habetur sermone sabbati post Letare
Exire de inferno nõ põt lucifer nisi in aduẽtu antixp̃i. si interim ad nos mittit alios demones. ser. ij. iij. ferie post Jnuocauit
Exẽplũ cuiusdã ꝓuincie in q̃ q̃libz ãno nouũ ducẽ elegerũr. ser. j. iij. dñice aduẽt⁹
Exẽplũ xp̃ianis gl̃iose q̃ filiũ suũ dilectissimũ ab infantia ecclie applicauit quõ parentes pueros eccleſis aptare debẽt. ꝑmo. q̃rto dñice. j. octauas epiphanie.

Exemplū de quodā hoīe nequā q̄ in eodē loco in quo mariē ꝓcessit suspēsus fuit. Dmone q̄rto dñice infra octauas epiphanie dñi.

Exēplū quō beatissima vgo maria pessimum ꝓcatorē q̄ sine ꝓfessione t ꝑnitētie decessit a dēmonū impugnatiōe redemit. ser. p̄mo dñice post octauas epiphanie dñi.

Exēplū de archidyacono lugdunensi q̄ illo die quo moriebat mille hoīm eo dē die p̄ mundū moriebant: quoꝝ dūtaxat q̄nq; saluabant sermone sexto dñice in septuagesima.

Exēplū de iuuene rapto ad iudiciū xp̄i q̄ subito p̄ timore factus est canus, sermōe tertio dñice in sexagesima.

Exemplū trium latronum qui causam furis recenter suspensi inquisierūt, sermone primo dñice in quinquagesima.

Exemplū qō dicit sanctus Dieronymus quo modo pisces maris se supra aquas ante extremū iudiciuꝫ vociferando eleuabūt. Reqre sermone in vigilia palmarū.

Exēplū de quodā scutifero in stabulo cōfesso quō ꝓcata cooperuit. habeꝫ sermone primo secūde ferie post Jnuocauit.

Exemplo mulieris chananee orare nos docemur in quadā moralisatione, sermone dominice Reminiscere.

Exēplū mulieris chananee q̄n demonis suggestionē sentimus ad dei filiū cōfugere debemus. sermone dñice Reminiscere.

Exēplū heremite q̄ se orandi modū a pauperibus didicisse asserebat. vt habeꝫ sermone .ij. quarte ferie post Reminiscere.

Exemplū de dauid cuꝫ vxore vrie quō postea etiā virū eiusdē interfecit. vt habeꝫ ser. ij. q̄rte ferie post Reminiscere.

Exēplū de Ezechia rege ꝺ quē data fuit sentētia iustīcie dei vt moreret. que historia quarti Regū .xx. habeꝫ t recitat ser .ij. quarte ferie post Reminiscere.

Exēplū t similitudo declarās diuinitatē nō deriquisse aiam nec corpus in sua sanctissima morte. ser. in sabbato sctō pasche.

Exemplū cuiusdā pbi qui se quendā debitorē habere asserebat quē indies p̄rsoluisset. q̄ tū minime ꝓrentaret. quē debitorē ventrē ꝓpriū existimauerat. vt habeꝫ sermone secūdo quinte ferie post Oculi.

Exemplū cuiusdā heremite imitati a quodā epō qui comedere noluit aliquod mortuū. vt habeꝫ ser. ij. quinte ferie post Oculi.

Exēplū de quodā religioso q̄ i pdicādo de sctā et indiuidua trinitate ꝓfusus fuit. qō sibi cōtigerat ꝓpter non ꝑtere ꝓfiliū t informatiōnē ab expertioribus se. vt habeꝫ dñica Letare

Exēplū de regis filia q̄ pennibus ozbata expulsa ꝑ quēdā de regno ꝓprio fuit. Et tandē per aliū filiū regis ad ꝓpriā possessionē reducta quō de xp̄o t humana natura moralisef. ser. primo in die palmarū.

Exēplū de quodā magno mgro q̄ per aliquos dies ad scrutandū quoddā notabile dubium seiunabat. t angelus dñi sibi postea apparēs eū de dubio certificauit. vt habetur sermone dominice Letare.

Exemplū de pōpeio qui in oibus bellis victorias habuit. sed postq̄ rēplū dñi dehonorabat postea in singulis bellis vincebat. vt habetur sermone .ij. ferie post Letare.

Exemplū cuiusdā lombardi ad quotidie aliquā orationē dicendā nos incitat. is. habetur sermone dñice Reminiscere.

Exemplū de diabolo q̄ in corpe obsesso hoīm petā diuersa pandebat. Et cuō petrū vnius scutiferi ꝓdidit. q̄ tandē in stabulo stabulario cōfessus damnationē euasit. habeꝫ in sermōe dñice Judica.

Exemplū de quodā inuido sup quē ex solo cogitatu domus sua corruit. vt habeꝫ sermone tertie ferie post iudico.

Exemplū de quodā hoīe qui habuit tres amicos quoꝝ primū dilexit pluscq̄ se. scōm sicut se ipsum. tertiū parū dilexit. t quō ille quē parū dilexit in necessitatibus sibi astitit. vt habeꝫ sermōe quarte ferie post Judica.

Excōicatiōnē quō ds cauere debeat ne ipsam incurrat exēplo cuiusdā qui breuiariū de ecclia abstulit. t in q̄dā arboꝛe posuit. q̄ propter excōicatiōnē factā ꝺ quēliber habentē breuiariū arescebat t ꝑnitꝛ. vt habeꝫ sermōe. ij. tertie ferie post Reminiscere.

Exemplū de quodā mgro q̄ a quadam vetula more insolito baptizatus fuit. sermone secundo dñice Oculi.

Et positio subtilis huiꝰ x̄bi Oīs plātatio quā nō plātauit pater meus eradicabit. habetur sermōe q̄rte ferie post Oculi.

Expositio t declaratio valde subtilis huius dicti quod xp̄s discipulis suis dixit. scz. Nonne duodecim hore sunt dieī. vt habeꝫ sermone sexte ferie post Letare.

Expositio subtilis huius x̄bi qō xp̄s dixit. scz Pater t ego vnū sumus. t qō dicit mihi pater maius omnibus est. habeꝫ sermōe quarte ferie post Judica.

Expositio subtilis huiꝰ auctoritatis Ezechielis

xviij. scz. Si impius egerit pniam &c. habeꝫ sermone dñice Judica.

Expositio subtilis huius auctoritatis Matth. xiij. scz. Omni habēti dabit. Dmōe sexte ferie post Judica. in fine.

De littera F

f Acta nra siue bōa fuerint siue mala oīa a deo notant &t tempore debito placente remunerant. habent Dmōe. ij. scde ferie post Reminiscere.

Facta tria de xp̄o iesu q̄ habuit inter iudeos tēpore sue amarissime t impaciabilis sanctissimeq; passionis declarant. sermōe tertie ferie post Judica.

Febres septem animē que per febres septem corporis significant sermone secūdo quinte ferie post Oculi.

Fenicis natura. t quō xp̄s Fenici assimiletur sermone primo in die palmarū.

Ferrū quatuor cōditiones ab igne si ignitum fuerit recipit. vt habeꝫ sermōe septimo p̄me dñice aduentus.

Festa quibus iudei templū in hierusalē visitare tenebant habent sermone quarto dñice infra octauas epiphanie.

Fidē solus deus diuisit: vt habeꝫ Dmōe tertio dñice infra octauas epiphanie.

Fides arundinis cōditiones hꝫ. vt habeꝫ sermone quarto tertie dñice aduentus.

Figura que habeꝫ Leuit. iij. ex qua declarat q̄ in principio tin medio: t vsq; in finez mīse homines ꝓfecerent. sermōe secūdo tertie ferie post Jnuocauit.

Filios tres habuit Ozeas ꝓpheta: nomē primi erat Jezrael. Nomen secundi absq; miseriordia. Nomen tertij nō populus meus. quomodo isti tres filij tres cōditiones xp̄ianoꝝ significent. sermone secundo tertie ferie post Jnuocauit.

Fur vel raptor qui plura furatus est t ꝑuenit infirmitate vel pauptate: sic q̄ restituere non pōt quomodo satisfaciet. Require sermōe tertio p̄me dñice post octauas epiphanie.

Fractio decē ꝓceptoꝝ quot modis cōtingat. q̄re sermone dñice Jnuocauit.

Fragmēta sex q̄ in mēsa reperimus subtiliter moralisata. Reqre ser. dñice Letare.

Fructꝰ sex quos deus vult ex q̄bus dat regnū celeste. ser. p̄mo sabbati post Reminiscere.

Fructus septē pnie in palma colligunt: quoꝝ quatuor corpori dabunt, reliqui vero tres aie vt habeꝫ Dmone primo in die palmarū.

De littera G

g Allus cantans p̄dicatorē quemlibet significat. pbat duabus rōnibus. Dmōe q̄nte ferie post die cinerū.

Gentiū tres cōditiones quas xp̄s de tēplo eiecit: vt habeꝫ sermone primo quarte ferie post Jnuocauit.

Genus humanū ex peccato primoꝝ pentum captiuū diabolo fuit. sermone secūdo quarte ferie post Jnuocauit.

Gloria celestis dicit castrum siue ciuitas ꝓpter tria. vt habeꝫ sermone quarto p̄me dominice aduentus.

Gloria celi quot modis obtineaꝫ. Dmone q̄rto p̄me dñice aduentus.

Gloria celi quō differēter deo t nobis debeatur, vt habeꝫ ser. iij. in epiphania dñi.

Gentes duplices afina t pullus in q̄bus xp̄s in die palmarū equitauit signant: sermōe secundo in die palmarū.

Gloriā celestē deus diuisit. vt habeꝫ Dmōe tertio dñice infra octauas epīe.

Gloriam equalē virū habeāt sancti in paradiso. Dmōe tertio dñice infra octauas epīe.

Gloria paradisi ōr denarius ꝓpter quatuor denariꝰ similitudines t cōditiones. sermōe q̄nto dñice in septuagesima.

Gloria paradisi ab oībus in ea existētibus nō equaliter sī ꝑm magis t minus participatur, sermōe q̄nto dñice in septuagesima.

Glorie vane quō septem modis cōtingunt. pulcherrime habetur sermone secūdo tertie ferie post Reminiscere.

Glosa t expositio sup hoc verbo si duo ex vob cōsenserint sup terrā de omni re quācunq; petierint fiet illis a patre meo. subtilissime habetur sermōe tertie ferie post Oculi.

Gradus tormentoꝝ inferni inequales sūt. sermone in epiphania dñi.

Gradus saluationis in celis inequales sunt. vt hꝫ quarto Dmone in epiphania dñi.

Gram spūalē deus diuisit. sermōe tertio dñice infra octauas epiphanie dñi.

Gradus tres volūtarie pauptatis. Dmone ꝓmo dñice infra octauas epiphanie.

Gradus tres creaturarū, sermone secūdo dominice in septuagesima.

Gradus tres decedentiū siue morientiū. Reqre Dmone scdo dñice in septuagesima.

Gradus ōtuoꝝ ꝓsonarū q̄ seipsos occidūt. sermone scdo scde ferie post Reminiscere.

Gradus decē spūaliū creaturarum ab eterno

Universitäts- Bibliothek

fonte sanctissime trinitatis fluentiū. Require ser. ij. scō ferie post Reminiscere.

Gradus corporaliū creaturarū ab eterno fonte sancte trinitatis manantiū. Require ser. ij. secūde ferie post Reminiscere.

Gradus tres personarū bonarū. Require sermone. ij. dñice in q̄nquagesima.

Gradus tres visionis t cognitiōis dei, quere sermōes scō ferie post palmarū.

De littera b

b Abitus electiuus q̄d fit, Req̄re in ser. iiij. quarte dñice aduētus dñi.

Habitatiōes tres quas deus a principio creationis suis diuersis creaturis ordinauit, p̄mo ne secūdo quarte dñice aduētus dñi.

Historia quomodo deus totam hierusalē et totam terram p̄missionis destruere voluit. et quomodo p̄pheta Ezechiel iram domini mitigauit. sermone primo infra octauas natiuitatis xp̄i.

Historia omniū actuum trium regū in epiphania domini factoꝝ. habetur sermone primo in epiphania domini.

Historia barcosinam illius falsi incantatoris habef sermone. ij. in epiphania dñi.

Historia destructionis hierusalē post xp̄i ascēsionē post certos annos pulcherrime describit sermōe in die parasceues. lancta.

Historia religiosi cogitantis hoc verbū. Dirigite viam dñi. quid sibi cōtigerat. sermone. ij. quarte dñice aduentus.

Historia Alexandri monarche medicinā querentis vt diu viueret. quere sermone scō in epiphania dñi.

Historia moralisata mercatoris q̄ emit margaritam quā vxori custodiendam tradidit, sermone primo dominice infra octauas epiphanie domini.

Historia visiōis iacob que habef Beñ. xxviij quō scalam vidit t omnia que in scala cōtigerant declarantur sermone tertio dominice in quinquagesima.

Historia de nobili ribaldo t homine nouiter nobilitato. quoꝝ secūdus dicebat. Nobilitas in me incepit. t in te finiet. sermone quinte ferie post Inuocauit.

Historia siue exemplū quomodo quedā mulier nobilis in cōfessione ex magna cōtritione obijt t saluata statim fuit. sermone sexte ferie post Inuocauit.

Historiam cuiusdā nigri mantici qui se dixit esse messyam. qui gentibus quendā montē deputauit vbi in nube ad terram p̄missionis ipsos portaret. sermone secūdo secūde ferie post Reminiscere.

Historia quō in tribus annis cū dimidio nō pluit in regno Israel. fic q̄ aues t iumenta fame moriebantur. sermone primo tertie ferie post Reminiscere.

Historia que habef Exo. xliij. quomodo moyses desiderando t nō vociferando ad dominū orauit. vt habef sermone secūdo quarte ferie post Reminiscere.

Historia de rege Achab idolatra t demonum inuocatore. quomodo dñs ipsum per helyam coripuit. habef sermone secūdo quarte ferie post Reminiscere.

Historia edificationis templi hierusalē t lapidis quem edificantes reprobauerunt. qui factus est in caput anguli quomodo xp̄m quidam significat. sermone primo sabbati Reminiscere.

Historia que Jobelis primo habetur quomodo iumenta ad implorandū suū creatorem p̄cessionaliter ibant t ad celū suspexerūt. quere sermone in vigilia palmarū.

Dominū set iudicia. Require sermone tertio p̄me dñice aduentus.

Honores magnos xp̄o iesu factos. Require p̄mone scō ferie post palmarū.

Horam qua gētes templū domini intrare debent. Require sermone secūdo tertie ferie post Inuocauit.

Humilitas vera in q̄bus cōsistit. Req̄re ser. tertio in epiphania dñi.

De littera J

i Eiunioꝝ afflictio quō seruāda sit habef sermone in die cinerū.

Jeiunauit xp̄s vnā quadragesimā. Questio ex hinc quorundā fatue dicentiū: quare ḡ ego qualiber quadragesima ad ieiunandū cōstringor. sermone in die cinerū.

Jeiunijs quadragesime plures p̄sone subiacent. sed multe debito iure excusant. q̄ t quales. vide sermone in die cinerū.

Jeiunia an de clemosynis vel aliter redimi possint. sermone in die cinerū.

Jeiunare coꝝ hoibus quid sit. sermone. v. exte ferie post cinerū.

Jeiunare coꝝ deo q̄d sit. Require sermone sexte ferie post cinerū.

Jeiunabāt iudei certis diebus ex supioꝝ p̄ceptis. Et q̄nto magis ieiunabāt tāto magis tribulatio eoꝝ augmētabat. Rōnem huius q̄re

sermone. vi. ferie post cin. rū

Jeiunioꝝ xp̄i quere quattuor modos. sermone dñice Inuocauit

Jeiuniū ad triplicē fines ordinatur, sermone dñice Inuocauit

Jeiunare debemus more christi helye t moysi quomodo habetur p̄mone scō sabbati post Inuocauit

Jerarchie tres sunt in celo: t qui ad ipas deputentur habef sermone secūdo sabbati post Inuocauit.

Jordanis fluuij? vñ cōponaf t q̄d signet. sermone dñice aduent⁹.

Judiciū quodlibet set ꝓditiōes hꝫ in se. ser. i. ij. dñice aduent⁹

Judicio ḡnali si oēs scti p̄ indeuoto t ipenitēti accederēt nihil obtinerent. ser. v. iij. dñice aduentus.

Judiciū durissimum cuilibꝫ statim q̄ moritur fit. ser. ij. ij. dñice post octa. epiphanie dñi

Judicio extremo q̄d fiet quō xp̄us cū electis suis sedebit. sermone primo secūde ferie post Jnuocauit

Judiciū quare in fine mundi fiat: cū tñ q̄libet hoim mox ipso mortuo sniatur. ser. ij. ij. ferie post Jnuocauit

Judicio in extremo tria q̄ꝫa xp̄o iudice fient: hꝫ ser. ij. ij. ferie post Jnuocauit

Judicio in extremo sntia primo malis: postea bonis dabitur, sermone secūdo secunde ferie post Jnuocauit.

Juramentū falsum maius p̄ccatuꝫ est q̄ homicidium. vt habetur sermone secundo tertie ferie post Reminiscere

Jus habēdi gl̄iam est obedictia. vt hꝫ in ser. vi. iij. dñice aduent⁹.

Jhat iesus xp̄s p̄m hūanitatē sequēdo tp̄us. Et nos mox nati ire dicimur. p̄mo. ij. ij. ferie post Reminiscere

Jgnis finalis ꝓflagratiōis in bonos t in malos diuersimode ager. sermone. iij. scō dñice aduentus.

Jgnorantes t errantes interrogare non formident exemplo christi cui nihil absconditur est nec vnq̄ fuit. tamē a simplici apostolo philippo interrogabat. vnde ememus panes t̄c: p̄mone dñice Octare.

Jesus hoc nomē nr̄e redēptiōis triplr̄ repraesentat. vt hꝫ in p̄mo. de circūcisiōe

Jntētio dantiū pueros ad religionē qualis esse debeat. req̄re p̄mo. vi. ij. dñice aduēt⁹

Jmpugnatio dura fidei hꝫ p̄mo. iiij. ij. dñice aduentus.

Jmpugnatio articuloꝝ fidei hꝫ sermo. iiij. iij. dñice aduentus

Jntellectū triplicē hoc ꝓbū hꝫ. s. Erunt primi nouissimi t̄c. vt hꝫ ser. iiij. dñice in. lxx.

Jnstructiones duas pulcherrimas t correctiones ꝫ ecclīasticos t parentū offensores inuenies p̄mo. iiij. ferie post Oculi

Jnuenire xp̄m possum⁹ trib⁹ q̄uaꝫ ꝓditionib⁹ vt hꝫ p̄mo. ij. ferie post Judica

Jndimauit se iesus bis cum iudei mulierē deprehensam in adulterio accusabant. quid iste due inclinationes significant habetur sermone sabbati post Oculi

Jmpedimēta p̄hibentia introitū celi habent p̄mo. iiij. p̄me dñice aduent⁹ dñi

Jmpositio vestimētoꝝ sup asinā in die palmarū quō iniūctionē p̄nie significat. hꝫ p̄mo. ij. in die palmarū.

De littera l

l Atholica fides a solo deo habetur, sermone tertie ferie dñice. j. octa. epiphanie domini

De littera L.

L Aboꝝ quem debēt hr̄e clerici t laici ad possidendū gaudia eterna t regna celestia. p̄mo. iij. dñice in. lxx.

Laboratores siue rustici dicunf torrētes triplici rōne. ser. sabbati p̄st cinerū.

Latrones religiosi clerici t laici mali dicunf. ser. i. dñice in. l.

Lect⁹ pctoꝝ est mala societas. vt hꝫ ser. iij. ferie post Reminiscere

Legem aliquam probare volens quod habere debeat. require sermone quarto tertie dominice aduentus

Lepre defectus habenf p̄mo. ij. ij. dñice post octa. epiphanie dñi.

Leticie set in die palmarū xp̄o facte set tristi tijs in die veneris scta opposite hꝫ p̄mo. iij. in die scō palmarū

Lex nature gratie t scripte quid sit. t quomodo iste leges differunt. require p̄mone tertio dñice in q̄dragesima

Liberat hō a pctis mortalib⁹ quō. req̄re ser. in die cinerum

Liberare voluit t laborauit p xp̄i redēptiōe pilat⁹. vt hꝫ ser. in die parasceues

Linguagiū celi quale sit exā q̄s celestis eē nosc̄it. req̄re ser. v. ferie post Jnuocauit.

Linguagiū terrenū qō sit. req̄re ser. i. v. ferie post Jnuocauit.

Linguagiū infernī quid sit habeā sermone p̄mo q̄nte ferie post Jnuocauit.
Lingua p̄dicatoꝝ aratro assimilat, sermone tertio in sexagesima.
Loca quatuoꝝ in coꝛde terre sunt ꝛ q̄d in quolibet sit ꝛ cōtingat. Require sermone quinte ferie post Reminiscere.
Loca aiaꝝ ex hac vita decedentiū tria sunt. vt habeā sermōe.ij.dñice in q̄nquagesima.
Loca inferni quatuoꝝ ꝛ q̄d xp̄s mox post suā sanctissimā mortē in quolibet ꝓpetrauit, sermone sabbati in vigilia pasche.
Loquebant moyses ꝛ helyas cū xp̄o, quid et de quo cū xp̄s ipsis apparuit, sermone sabbati post Jnuocauit.
Lumina quatuoꝝ nobis necessaria ꝓ eundo ad patriam. p̄mōe sexto in epiphania dñi.
Lupanaria vtrū sine pctō a rectoꝛibus cōtinentiū sustineri possint. p̄mōe scdo scde dñice post octa. epbie, ꝛ p̄mōe ferie q̄nte post Letare.
Luxuriosi homines exemplū ab angelis capere debent sermōe septimo tertie dominice aduentus domini,

De littera M

m Ala tria iudeoꝝ in euangelio ostendunt, de q̄bus est sermo primus sabbati post Reminiscere.
Mala pene a deo, mala vero culpe a creatura sunt. sermōe.ij, quarte ferie post palmarū.
Mala magna inter oīa mala huius mūdi q̄ sunt p̄mōe tertio dñice in sexagesima.
Manifestauit se deus paulatim hoīibus p̄m tres leges. p̄mōe tertio dñice in q̄nquagesima
Manifestatio gloꝛie dei q̄bus p̄fonis fiat, sermone scdo p̄me dñice post octauas ephie.
Mēbra ad modū coꝛporis sed spūalia alia hȝ p̄mone tertio tertie dñice aduētus.
Medicina optima ō pctā passio xp̄i amara et lamentabilis est: iuxta tres spēs medicine. sermōe scdo quarte ferie post palmarū.
Mentio beati Johānis quare tā sepe ꝛ attente fiat in aduētus tpe: cū aliuꝝ de eo p anni circulū spēcialia festa habeāt. sermone p̄mo quarte dñice aduents.
Mendaciū qualiterc̄q fiat est pctū: si pniciose mortale est. si iocose venale est, sermone q̄nte ferie post Jnuocauit.
Mēbrū hoīem scandalisans quō abijci dȝ. Et quid p mēbrū tale intelligaā, sermone primo tertie ferie post Reminiscere.
Miracula tria in curatiōe infirmi q̄ triginta octo annis infirmitate affligebaā a xp̄o facta Require sermone sexte ferie post Jnuocauit
Mira cultū qō in vitis patrū legitur de sancto Machario quō pertrāseūdo nemus quoddā inuenit caput cuiusdā hois in quo sibi anima loquebaā quō ꝛ qualiter. Require sermōe tertie ferie post palmarū.
Misse sancti amatoꝛis quomodo cū illis agēdum sit. quere sermone quarto quarte dominice aduentus.
Misteriū dei ex mera dei voluntate dependēs nō nisi per dei reuelationē sciri pōt. sermōe vigilie natiuitatis xp̄i.
Misericoꝛdia maternalis beate marie virginis! sermone primo prime dominice post octauas epiphanie dñi
Misericoꝛdia dñi quinq̄ digitos habet quibus peccatoꝛē curat vt a peccatis caueat, sermone q̄nte ferie post cinerū.
Modi quibus renouari nos opoꝛtet ad celeste regnū possidendum, sermone sexto secūde dñice aduentus.
Modi tres habēdi regnū dei in sacra scriptura inueniuntur, sermone primo quarte ferie post palmarum.
Mollibus vestimentis qui vestiunt reph̄en dunt, p̄mōe q̄nto tertie dñice aduētus.
Mortalibus in peccatis homo dormire dicit p̄mōe q̄nto prime dñice aduētus dñi,
Moꝛs damnatoꝝ est amara: est amaꝛioꝛ est etiam amarissima. sermone quarto in epiphania domini.
Moꝛs hominis cadere dicit, sermone secundo dñice in sexagesima,
Moꝛientiū quatuoꝝ cōditiones, quere sermone scdo dñice in sexagesima.
Moꝛi xp̄s voluit in cruce: cū tamē alie passiones quas ipse sustinuit sufficientes fuissent p totius humani generis redēptiōe, sermōe in die sancta parasceues,
Motiuū sancti petri xp̄m oꝛantis: vt tria in mōte habeāt tabernacula faceret. sermōe secūdo sabbati post Jnuocauit.
Motus celi empyrei qualiter a deo patre factus sit. sermōe natiuitatis xp̄i,
Mulier chananea de qua Matth. xv. mētio fit iesum filium dauid ꝛ nō dei vocauit dicendo, fili dauid miserere mei. sermone dominice Reminiscere.
Mulier in adulterio deph̄ensa de qua Johā. viij. loquit q̄d significet: ꝛ quare lapidari debuit. qre sermōe sabbati post Oculi,
Multi sunt vocati ꝛc. hoc verbū difficultates ex tribus hȝ. sermōe sexto dñice in, lxx.

Mūdi vita respectu vite padisi nor dȝ. tribꝰ rōnibus. ser. vi. p̄me dñice aduētus.
Mundus quare solitudo p̄m dauid ꝓphetā dicatur. sermone primo dominice infra octauas natiuitatis christi
Mūdus dȝ mare triplici rōne. h. p̄mo tertie dñice post octauas epiphanie dñi.
Mundus arboꝛi comparaā. sermone dominice Jnuocauit.

Elittera N

n Atiuitas xp̄i gl̄iosa q̄nq̄ pulcherrimis ꝯclusionibus declaratur et oñditur. ser, natiuitatis xp̄i.
Natiuitatē xp̄i scti pfes ꝛ ꝓphe qualit a deo pfe desiderabāt. ser. natiuitatis xp̄i,
Natiuitates tres i sacra scriptura inueniunt. ser. tertie ferie post palmarum.
Natiuitatē q̄ bonū fuiſſz iude natū nō fuisse Require ser, iij, ferie post palmarum.
Nauis ad quā ascendit saluatoꝛ noster xp̄us in tēpestatibus posita vt dȝ Mar, vi. quō ecclesiam ꝛ statum eccl̄ie significat. ser. sabbati post cinerum,
Naufragia duo in natura humana habent. p̄mone in die cineruꝫ.
Nauicula ad quā xp̄s ad p̄dicādū ascēdebat pniam triplici rōne significat. ser. iij. tertie dominice post epiphaniā dñi,
Nobilitas vnde oꝛtum habeat. sermone q̄nte ferie post Jnuocauit.
Nobilis quis dicaā. sermone quite ferie post Jnuocauit,
Noīa bonoꝝ in cathedris celestibus ꝛ noīa malоꝝ in inferno scribunt. sermone quinte ferie post Reminiscere.
Numer⁹ iste, s. septuagiessepties triplꝫ exponit. ser. iij. ferie post Oculi,
Nūtij iohāni in vinculis ꝓ xp̄m missi q̄ sunt ser, iij. tertie dñice aduentus.
Nuptie q̄ iam in mudo fiunt septē pctā mortalia claudūt in se habet. ser. p̄mo p̄me dñice post octauas epiphanie dñi,

Elittera O

o Bedientie viā xp̄s ser p̄ditionibus hoīm tribuit sicut habet h. tertio in epiphania domini.
Obedire dei mādatis est maximū operuꝫ qō ꝓ nostra salute facere ꝓ ssum⁹, hoc declaraā i triplici bono, sermo, iij. p̄me dñice post octauas epiphanie,
Obediendū est rectoꝛib⁹ ꝯtūcūq̄ malis, ꝓpt doctrinas quas xp̄s posuit. ser, secūdo tertie ferie post Reminiscere.
Ociosus quis dicatur. Require p̄mone dominice in septuagesima
Offerre debem⁹ deo cū trib⁹ regib⁹ tria munera q̄ sunt ḡre ser. p̄mo in epiphania dñi.
Operum viuoꝝ mortuoꝝ mortificatoꝝ differentiā. Require sermone q̄nto p̄me dominice aduentus dñi.
Opera xp̄i q̄ iohanni vinculato per nuntios significauit, que fuerūt sermone tertio tertie dñice aduentus,
Opera q̄ deus a nobis vult fieri, ser, i, dñice infra octauas epiphanie dñi
Opa tria pctōꝝ xp̄m pdētū vt ip̄m rehabeant, ser. iiij, dñice, infra octa. epiphanie.
Opa xp̄i p̄ncipalia q̄ xp̄us a die q̄ de celo descendit p incarnatiōnē vsq̄ ad diē sue gl̄iose ascēsionis, Et quō quodlibet eoꝝ in missa representatur, ser, iiij. p̄me dñice post octauas epiphanie domini.
Opera ꝓpter q̄ xp̄s maxime laudād⁹ est sunt tria. ser, p̄mo in q̄nquagesima,
Opa in pctō mortali facta aie ad gl̄iam non ꝓsunt: si tū ad oīa alia ꝓsunt. vt habeā ser. i, tertie ferie post Reminiscere,
Opera bona q̄ si ad visum hoīm fiant, cum possent secrete fieri: an sit pctū. Require h. ij. tertie ferie post Reminiscere,
Opa dei ḡtuoꝝ manifestant. q̄ infans innocens patit. ser. iiij, ferie post Letare,
Opera pnialia duodecim q̄ ꝓ via cūdi ad paradisuꝫ sufficiunt, sermone p̄mo quarte ferie post palmarum.
Opera p̄ncipalia que deus in terra aliena. s. iudeoꝝ fecit. Require p̄mone primo secunde ferie post Oculi.
Opa q̄ xp̄s fecit sibi testioniū dabāt de duobus. vt habeā h. ferie quarte post Judica.
Oꝛiginale pctū quid sit. quere p̄mone scde dominice in sexagesima,
Orationis deuote tres modi ꝙandi. p̄mone in die cinerum,
Oꝛo ꝛ ieiunū sunt maxime necaria adveraꝫ pniam. se, dñice Reminiscere
Oꝛo deuota quō fieri debeat. quere h. primo quarte ferie post Reminiscere.
Oratio deuota quid sit, sermone. ij. sabbati post Reminiscere,
Oratio pctōꝝ si a xp̄o exaudiri debeat exemplo xp̄i tria debet habere in se requisita. sicut declaratur in euangelio de quo est sermo in vigilia palmarum.

Universidad de Sevilla Biblioteca

Ffonis bone ⁊ laudabilis a deo duos modos. Quere ꝑmone in vigilia palmarū.

Oratio ſpecialis vel generalis accepta rei petite correſpondeat, ſermone ſeptimo ſecūde dominice aduentus.

Oſtio clauſo orandū eſt quō hoc intelligatur. Quere ꝑmone ſexte ferie poſt cinerū.

Quis xp̄i hō ex q̄nq; virtutibus efficit, ſer. primo ſecūde ferie poſt Jnuocauit.

De littera P

P Arcendi inimicis duos modos q̄re ſermone ſecundo ſecunde ferie poſt Reminiſcere.

Participatio xp̄i cū ſeptem ſtatibus hoīm in ꝑmone q̄nto terrie dñice aduentus.

Paſſio ⁊ mors xp̄i quadrupliciter accipi pōt. Vñ q̄ quater paſſio xp̄i tpe paſſiōis xp̄i in eccleſia ꝑm quatuor euāgeliſtas legit, ſermone tertio in die palmarū.

Paſſio xp̄i amara cōparat tribus nauibus q̄ bus diuerſaꝝ cōditionū hoies nauigare debēt ſermone dñice Reminiſcere.

Paſſio xp̄i eſt medicina cōfortatiua ſeptē virtutū, ſer. ij. q̄rte ferie poſt palmarū.

Pax dei ſeruat tribus p̄miſ p̄ceptis dñi ſeruatis. ſer. ij. in epiphania dñi.

Peccans mortaliter perdit oīa bona ⁊ merita que cōgregauit, ſermone ſecundo ſabbati poſt Reminiſcere.

Peccatum ingratitudinis inde q̄ magnū ſit et quot enormia peccata fecerit, ſermōe tertie ferie poſt palmarū.

Peccator obligat primo xp̄o, ſecūdo beate v̄ gini, tertio oībus ſanctis paditi, quarto ſctis angelis, deinde animabus purgatorij: exhinc viuis, deinde primo, vt habeſ ſermone vigilie epiphanie.

Peccata ſeptē que cōiter ſunt ſecreta, habenſ ſermone ſabbati Letare.

Peccata mortalia dupliciter cōmittunſ. ꝑmone primo q̄nte ferie poſt Oculi.

Peccata clericoꝝ quatuor fiunt in tēplo que ſunt deo maxime odibilia, ſermone ſecūde ferie poſt Letare.

Peccatū angeloꝝ ⁊ damnatoꝝ aiaꝝ irreuocabile eſt, ſer. ij. dñice in ſeptuageſima.

Peccata tria diaboli ex q̄bus iudei diabolo aſſimilanſ, ratione quorū deus ipſis dixit. vos ex patre diabolo eſtis, ſermone quinte ferie poſt Jnuocauit.

Peccatū mortale febris cōditionē hz, ſermōe q̄nte ferie poſt Oculi

Peccator in peccato mortali exiſtēs per iohānem incarceratū declaratur, ſermōe q̄rto tertie dñice aduentus dñi.

Pnīa quō ſit virtus vel paſſio. habeſ ꝑmōe primo quarte dñice aduentus.

Penitens cuilibet perſone in diuinis obligatur dare rōnem p̄ peccatis, ſermone vigilie epiphanie domini.

Pena paſſionis dñi a quo fuerit, ſermōe ſecūdo quarte ferie poſt palmarū.

Pnie tres gradus ꝫ ꝓfeſſores dicētes pniam eſſe arbitrariā. ſer. p̄mo q̄nte ferie poſt Oculi,

Pnia mari aſſimilat, ꝓpter q̄dā q̄ in pnia fiunt ⁊ fieri debēt. ſer. i. dñice Letare.

Penam inferni deus diuiſit, ſer. iij. dñice infra octauas epiphanie dñi.

Pnīa digna in quatuor cōſiſtit, ſer. ij. prime dñice poſt octauas epiphanie dñi.

Pena eterna data p̄ pctō tpali vel mōētaneo quō hoc fiat: ⁊ nō tantū p̄ tāto, ſermone ſcdo dñice in ſeptuageſimę

Pnīa eſt v̄tus moralis, ſer. iij. dñice in. lx.

Pena damnatoꝝ nunq̄ releuabit. ſer. ij. dñice in q̄nquageſima.

Penitentia p̄ cōſecutione regni celeſtis poſt lapſum peccati mortalis neceſſaria eſt, in die cinerum.

Penitentia veſtra iuſticia dicit, ſermōe ſexte ferie poſt cinerū.

Penitentiam veram tria cōcernunt. ſermone ſexte ferie poſt cinerū.

Perſonarū tria genera a xp̄o maxime diligūtur. ſer. ſabbati poſt Letare.

Perſonarū quatuor cōditiones. Require ſermone dñice Letare.

Pericula mundi aliqua ſigna celeſtia p̄cedūt ſer. iij. ſecūde dñice aduentus.

Perſone q̄ certā ſpem hereditatis vite eterne habere poſſunt que ſint. Patet ſermone vigile epiphanie dñi.

Petitio ſupplex Joſeph p̄ ſuſpitione impḡnationis virginis marie facta, ſermone vigilie natiuitatis xp̄i.

Petēdo gr̄as a dño octo modos. Req̄re ꝑmone ſcdo q̄rte ferie poſt Reminiſcere.

Petere regnū dei eſt oſo deo ꝑmaxime placēs ſer. p̄mo q̄rte ferie poſt palmarū.

Piſcina, ꝓbatica quō eſt hieroſolymis: i qua oim lāguoꝝ genera curabanſ certō anni tpibus. Et vnde illā v̄tutē talis piſcina habuit, Quere in ſmōe ſexte ferie poſt Jnuocauit.

P. ſcina, ꝓbatica ⁊ q̄d ei⁹ aqua ſignificet, habeſ in ſermōe ſexte ferie poſt Jnuocauit.

Piſcina ꝓbatica in qua natabat pars ligni q̄ poſtea fuit facta pars ſancte crucis. talis piſcina habet quīq; porticus. ſermone ſexte ferie poſt Jnuocauit.

Pons p̄ quē ad gaudia celeſtia itur decez hz arcus, ſer. vigilie epiphanie

Poſitus q̄re ſit ſaluator nr̄ in ſua natiuitate inter aialia. ſer. natiuitatis xp̄i.

Pueri ſine baptiſmo decedētes q̄d cū illis fiet ⁊ fit, quere ſer. iij. ferie poſt palmarum.

Pugnas tres fortes ieſu xp̄o a iudeis factas declarat euangelium de quo eſt ꝑmo, iiij. ferie poſt Judica.

Pūcta tria q̄ iudei in ꝓfilio de paſſiōe dñi fienda habuerūt. ſer. vi. ferie poſt Judica.

Purgatorij duplex eſt vt habeſ, ſer. iij. tertie dñice aduentus dñi.

Plage decē egypti q̄ figura xp̄ianitaſ fuerūt ſer. vi. p̄me dñice aduentus dñi.

Preeminētia an habeant angeli in celis ſup alias. ſer. vij. tertie dñice aduentus.

Predeſtinatione ⁊ p̄ſciam xp̄i: ⁊ quedā ſubtilia de his, quere ꝑmone p̄mo ſecunde ferie poſt Reminiſcere.

Preparatio apta triuꝝ ſanctoꝝ regū ad offerendū regi nouiter nato, habeſ ꝑmone p̄mo in epiphania dñi,

Preparatiōis modus quō xp̄s m venturū nouū natū recipe debemus, ſermone, iij. quarte dñice aduentus.

Princeps ſeptē pctōꝝ mortaliū qui eſt, req̄re ſer. p̄mo in epiphania dñi.

Proditiones q̄s facient hoies xp̄iani ꝓ xp̄m ſer. v. ſecunde dñice aduentus

Probatio certa fidei, ſermone quarto tertie dominice aduentus,

Probatio fidei quō p̄ deuz fiat, ſer. iiij. tertie dñice aduentus dñi.

Promiſſio duplex ſtelle a deo in lege veteri ⁊ noua habeſ, ſer. i. in epiphania dñi,

Proceſſionē lamētabile erit xp̄i ad caluarie locū ſanctus Bernardus ſubtiliter deſcribit, ꝑmone in die paraſceues,

De littera Q

Q Uare xp̄us ſaluator nr̄ permittit opa diaboli in xp̄ianitaſ deſtructionē. ſer. iij. ſcde dñice aduē tus

Quare deus aiam eternalr dānat, ꝑmōe. iij. p̄me dñice aduentus,

Quattuor ſunt q̄bus nos optime defendim⁹ ptra oēs impugnatōes diabolicas cōtra xp̄o ꝑmone p̄mo, ij. ferie poſt Reminiſcere,

Que ⁊ quot fiebāt dum ſanct⁹ iohānes ſalutorem noſtruꝝ baptiſaret. ꝑmone p̄mo tertie dñice aduentus.

Queſtio eſt q̄re xp̄s tm̄ fecit mulierē chananeā expectare quod petebat. due rōnes ad hoc habenſ ſer. dñice Reminiſcere.

Queſtio eſt ppli cōis vtrum hoc oporteat q̄ a rectoribꝰ oppimenſ. vide ibidē quō rectores maius onus portant. ſermone, ij. tertie ferie poſt Reminiſcere.

Queſtio eſt an aliās q̄ eſt factus ꝑ vnū diaboli p̄ pctō an pdiderit liberū arbitriū. ꝑ. ij. ſabbati poſt Reminiſcere.

Queſtio eſt: cū xp̄s nomen diuitis epulonis ſciuerat, de quo Luc. xvi. habeſ, quare ipſum pp̄io noīe non nominauerat. ſer. v ferie poſt Reminiſcere.

Queſtio eſt quare in ſymbolo canitur vel legitur. Confiteor vnuꝝ baptiſma, ſermone ſecundo dñice Oculi

Queſtiones tres magne quas xp̄us diſputāuit ⁊ determinauit. habenſ ſermone, iiij. ferie poſt Oculi.

Queſtio eſt q̄re xp̄s demonia que expulit ab obſeſſis nō finebat loqui. huius rōnes quere ſer. p̄mo q̄nte ferie poſt Oculi.

Queſtio eſt ⁊ xp̄s i cōiuio q̄ in deſerto p̄re parauerat q̄nq; milibus hoīm: quare noluit ne cōmēderēt niſi p̄us ordinati fuerint, ſermone. i. dñice Letare.

Queſtio eſt: q̄re xp̄s vēdētes ⁊ nūmularios de tēplo expulit: ⁊ q̄re id pctō grādius ceteris correxit. ſer. ij. ferie poſt Letare.

Queſtio eſt: an potius in die iouis ſancta vel in die paſche cōicandū ſit. ꝑmone tertie ferie poſt palmarum

Queſtio eſt: xp̄s tpe quo erat apud inferos i ſua ſanctiſſima morte vtruꝝ oēs aias q̄ tunc erant in purgatorio liberauit. ꝑmōe ſabbati in vigilia paſche.

Queſtio diſcreta ſanctoꝝ trium regum. ſer. i. in epiphanie dñi.

Queſtio q̄d in iſto caſu faciendū ſit a ꝓfeſſore q̄n pctōr nō ꝓponit abſtinere a pctis ⁊c. ꝑ. iij. ferie poſt Oculi.

Queſtio eſt quare xp̄s ſanauit a febre ſocruꝝ ſimonis ip̄erādo: cū nō alios, ſirmos p̄ manū poſitionē ſanauerat. ſer. ij. v. ferie poſt oculi.

Queſtio eſt vtrū vir poſſet dimittere vxorez ꝓpter xp̄m. ſer. vi. ferie poſt Oculi.

Queſtio eſt: an in aliquo iudicio aliquis poſſet eſſe ſimul teſtis ⁊ iudex. ſermone ſabbati poſt Letare

Questio est. Vtt iudei ⁊ ceteri homines q̄ sciue
runt xp̃m esse verū messiā vtrū ex hoc pecca
verunt q̄ xp̃m verū messiaz esse nō dicebant
aut defensauerūt, ser. iij. ferie post Judica.

Questio est. cū p̄destinati sint de nūero saluā
doꝝ q̄re xp̃s p ipis orauit, ⁊ valde subtilia in
uenies dicta ⁊ quarūdā questionū solutiones.
sermo. in vigilia palmarū

Questio est q̄re xp̃s in tā pua via ad hierlm
in duob⁹ animalib⁹ equitauit, sermone secun
do in die palmarū.

Questio est: quia multi infirmi ⁊ vulnerati in
corpore cōscant qui tū in aīa non curant: imo
pctā in ralib⁹ magis augmentant, sermone
in cena dñi.

Questio est vtrū aliquod aliud opus xp̃i suffi
ciens esset ad redemptionez generis humani
preter ei⁹ mortē: ⁊ an esset de necessitate mo
riturus. Solutionem huius require sermone
in die parasceues

Questio ē q̄re de duob⁹ latronib⁹ cū xp̃o crucifixis vn⁹ tm̄ ⁊ nō alter cōuersus fuit, p̄mone
in die sctā parasceues

Quiescēdi q̄nq; modos in die festo, req̄re ser
mone. iij. ferie post Letare

Quid erit de pueris q̄ moriunt sic q̄ nō fece
runt aliquod bonū aut malū, sermone primo
aduentus domini.

De littera R

Ratiōes q̄ttuor: quare discipuli vo
lebāt q̄ xp̃s iret in iudeā vbi tā
dem crucifixus fuit, sermone tertie ferie post
Judica.

Recursus ad demones ⁊ diuinos phibetur.
p̄mo. dñice Reminiscere

Reducit pctōz q̄nq; modis de tenebris pecca
torum ad gratie claritatem, sermone quarte
ferie post Letare.

Reditus pctōz ad drū cū ab eo per pctā elongati fuerint. sermōe secūdo secūde dñice post
epiphaniā dñi.

Refrigeriū sentit aīa in purgatorio statim ex
his q̄ p ea fiūt. ser. ij. dñice in. lxx.

Reformatio hoīs p tres vtutes erga drū ergā primū: ⁊ erga pximū: ⁊ erga pximū corp⁹. ser. ij. dñice in
fra octauas epiphanie.

Reformat pctor tripl'r. p̄mone primo dñice
infra octauas epiphanie dñi

Regula generalis diuine puidētie ab initio
mundi a deo seruata. sermone septimo tertie
dñice aduentus

Regnū celoz quot modis a nob̄ haberi pōt.
p̄mone. vi. ferie post Reminiscere

Regnū celorū pueri mor nati ⁊ baptizati de
cedentes q̄ nullū bonū fecerūt quō adipiscan
tur. ser. vi. ferie post Reminiscere

Religiosi quattuor: hūt q̄ si regulariter ⁊ bñ vi
uere voluerint custodire debēt, sermone sexte
ferie post Reminiscere

Remouere si aliquē vellent p̄lati a suis ordi
nationib⁹ a deo aut a gra dei quō ipis fit obe
diendū ⁊ quō nō, sermone secūdo tertie ferie
post Reminiscere

Reprobauerunt pontifices iudeoz xp̃m sex
tupliciter, sermone primo sabbati post Reminiscere.

Remediuz q̄ pctā hoīm in iudicio christi in
scandalū peccatoruz non videantur, sermone
sabbati post Oculi

Remissionē pctōz quattuor cause cōcernunt
ser. v. ferie post Judica

Remittere pctā null⁹ nisi de⁹ hz. rōnē hui⁹ q̄re
ser. v. ferie post Judica

Residētia angeloz ⁊ aiarū vtrū sez angeli a
dextris ⁊ aie a sinistris resideāt in regno dei,
ser. vij. ij. dñice aduent⁹

Resurgentiū q̄ttuor cōditiones q̄re sermone
tertie dñice in. lxx.

Res diuine in sacra scriptura sub figuris: pa
rabolis: ⁊ similitudinib⁹ ponunt sermone pri
mo dñice in. lxx.

Respōsionē nullā xp̃us dedit petro petenti vt
tria tabernacula in sua sanctissima transfigu
ratione faceret, sermone primo sabbati post
Jnuocauit.

Respōsiones tres q̄s xp̃s dedit interroganti
bus. s. hoc mō. Quāto audiuim⁹ de te facta in
capharnaum: fac ⁊ hic. ser. secūdo ferie secun
de post Oculi.

Responsiones tres q̄s xp̃s iudeis dedit super
accusatiōes mulieris in adulterio reprte. ser
mone sabbati post Oculi

Respōsiones reprēsiue ser. p iudicib⁹ secularibus in iudicijs ⁊ sentētijs seruāde: hūtur ser.
sabbati post Oculi

Respōsio duplex xp̃i quā de⁹ dedit iudeis cuz
ipm samaritanū esse dicebant. sermone domi
nice Judica

Responsio ad quandam questionem quā fa
tui facere solent dicentes. quid mihi prodest
passio xp̃i si ego penitentiam agere habeo. ser
mone dñice Judica

Retributionis quattuor modos inter homines. Requir. sermone quarte ferie post Judica.

Revelationem impregnatiōis sue virgo ma
ria castissima sponso suo admodū mesto non
statim fecit. sermone vigilie natiuitatis xp̃i.

Ritus ⁊ modus quem virgo maria electis
sima in sui dilectissimi filij passiōe habuit. ser
mone in die parasceues sancto.

Ros q̄ repta fuit in vellere gedeonis: de quo
habetur historia Judicū. vi. quid significet hz
sermone secunde ferie post Judica.

De littera S

Sacramenta septem quomodo in
pn̄s. xxviij. vbi septies dicitur vox,
pulcherrime designātur sermone secundo do
minice Oculi.

Sacerdos simplex an cōferre possit sacramē
tum confirmationis. ser. ij. dñice Oculi.

Saluatio hoīs necessario tria req̄rit. p̄mone
primo quarte ferie post Reminiscere.

Saluationē celestialē xp̃us maxime fidei at
tribuit. sermone sexte ferie post Judica

Secreta occulta q̄ xp̃s de sua passiōe discipulis
revelauit: ⁊ quō in euāgelio oñdit. de quo est
sermo p̄im⁹ quarte ferie post Reminiscere.

Secreta fidei q̄ xp̃s ore ppio revelauit, hūr
p̄mone. vi. tertie dñice aduent⁹ dñi.

Sedurit eua serpēs dubitādo ā ḡstionib⁹, vt hz
p̄mone quarte ferie post Judica.

Semita avia differt, p̄mone tertio quarte do
minice aduentus.

Sepulture electio in eccl'a vtruz iuuet aīam
vel an sit petrā. cū tū de⁹ expulit viua aīalia de
tēplo, p̄mōe scōe ferie post Letare.

Seqbant xp̃m plurime turbe cū de ciuitate i
ciuitatē ad predicandū iret. quare hoc: quere
p̄mone dñice Letare.

Sequi xp̃m debem⁹ q̄ttuor modis. sermone
p̄mo dñice scōe post octauas epiphanie.

Sermo xp̃i exēplo ieiuno stomacho fiendus
est. p̄mone sexte ferie post Oculi.

Seruitia tria magna q̄ xp̃o in die palmarū a
trib⁹ cōditionib⁹ gentiū facta sunt. habenē ser
mone scōo in die palmarū.

Set secreta valde subtilia de xp̃o: nota p̄mo
ne sexte ferie post Oculi.

Signa fienda in extremo iudicio: quere ser
mone p̄mo scōe dñice aduent⁹ dñi.

Signa duodecim que sol anno quolibet per
transit: habentur sermone secundo secūde do
minice aduentus.

Signa q̄ faciet antixp̃s per demonū misteria
p̄mone tertio scōe dñice aduent⁹.

Signa septem inhoneste mulieris, quere ser
mone vigilie natiuitatis christi.

Signa tria in xp̃o nato cōparata cuilibet pa
radisum intrare volēti p̄mone p̄mo dñice in
fra octauas natiuitatis christi.

Signo Thau qualiter oīes serui dei signāf
in frontibus eoz̄um. sermone secundo dñice
infra octauas natiuitatis xp̃i.

Signa euidētia aduētus antixp̃i in notabili
posito post p̄monē quarte dominice post octa
uas epiphanie domini.

Signa q̄decim que xp̃s iudeis manifestauit ex quibus se verum messiam ostendebat.
p̄mone scōe ferie post Letare.

Signa tria spūalia xp̃us suis electis p̄bet vt
habeā p̄mone sexte fere post Judica.

Signum p̄mum quod fecit iesus est p̄uersio
aque in vinum. primo sermone prime dñice
post octauas epiphanie.

Solutio cuiusdā apparentis p̄tietatis xp̃i. Quia in vno loco dicit. Attēdite ne facia
tis iusticiam vestram coram hominibus. Et in
alio loco dicit, videāt opera vestra bona. ser
mone sexte ferie post cinerum.

Solutio afine quam discipuli dñi soluerūt in
die palmarum dño ad equitandū quomodo
solutionem a vinculis peccatoruz signat. ser
mone secundo in die palmarum.

Sophia quattuor modis contingit. sermone
secundo sexte ferie post Oculi.

Suscitauit xp̃s publice iuuenem defunctum
Luce septimo. Quare hoc habeā sermone q̄n
te ferie post Letare.

Superbientes ex bonis tpalib⁹ stulti demonstrant. ser. iij. quarte ferie dñice aduētus.

Suscitationis lazari tres mirabiles cause no
tantur in euangelio, de quo est p̄mo sexte fe
rie post Letare.

Scire quattuor nos opz nobis multum ne
cessaria ad bonū regimen nostre vite. p̄mōe
quinte ferie post Reminiscere

Speculationes tres altissimas de xp̃o declarat euangelium de quo est sermo p̄ secunda
feria post Reminiscere.

Speculatiua doctrina est quō xp̃us in p̄mo
aduentu venit ad hoies q̄ perierūt: ⁊ in vltimo ad oēs. p̄mone dñice. Reminiscere.

Spūsanctus cum xp̃us baptisaret in specie
columbe sup̄er ipsum descendit. sermone in
octauis epiphanie domini.

Stat⁹ septē xp̃ianoz̄, ser, v. iij. do. aduentus

Status religiosoz̄um quinq; a xp̃o recepit: i
quibus eoz̄ dispositio consistit, sermone q̄n
to tertie dominice aduentus.

Status clericoꝝ duo a xpo recepit. ser. iij. dñi et. j. octa. epiphanie
Status secularis vnum a xpo recepit. sermone eodem
Exemplū quattuor quib⁹ a xpo dñice⁹ excitamur ad paradisum. ser. iij. dñice in. lx.

De littera T.

Tmp⁹ q̄dragesimale bello cōpatur. ser. j. dñice Oculi
Terram sanctam potius agarent ꝛ infideles possidēt q̄ fideles, sermone quarte ferie post Letare.
Terra ꝓmissiōis vltra mare in duas ptes diuidebaꝫ. Et q̄ ꝛ q̄les in q̄libet pte morabant ser. iij. ferie post Judica
Terribilia q̄ fiēt tpe antixp̄i hñt ꝑmo, iiij, dominice, ij, aduent⁹ dñi.
Terra vel regio ad quā final⁹ dim⁹ q̄ fit, reqre ser, iij, in epiphania dñi
Terre natura ex diuersis tpib⁹ anni ad psonā luxuriosam moralizaꝫ, ꝑmō. ij. dñice, j. octa. epiphanie
Testionū sacre scripture mat⁹ ē q̄ cuiuscūq; resurgenꝫ. ser. vi, ferie post Remiscere
Testionū xp̄i ē verū xp̄s triplr, pbat ꝫ iudeos, ꝑmo, sabbi post Letare
Turturis naturā q̄re ser, j. in die palmarum
Thabor mons ē in q̄ xp̄s sp bfic⁹ trāsfiguratꝫ⁹ est. ser, ij. sabbi post Jnuocauit
Theologia sacra vtrū acceptet rones hūanitus inuētas, ꝑmo, iiij. ij. dñice aduēt⁹
Transit⁹ terre ꝛ celi qualis fiet post extremū iudicium. habetur sermone sexto secunde dominice aduentus
Transfigurari quando xp̄us voluit quare secum tres discipulos assumpsit. sermone secūdo sabbi post Jnuocauit
Trāsfiguratiōe in xp̄i quare duo sci veteris testamēti ibi fuerūt moyses, j, ꝛ helias. ser, ij. sabbi post Jnuocauit.
Transeūt beati ad dānatos obiectal⁹ ꝛ damnati trāseūt ad scōs obiectal⁹. ser. v. ferie post Remiscere
Transfigurationis gloriose iesu xp̄i tres subtiles cōtemplationes habentur sermone primo sabbati post Jnuocauit
Transfigurari quare xp̄s voluit, ꝑmo, i, sabbati post Jnuocauit
Trasfiguratio christi ab apostolis moyse ꝛ helia placide accepta fuit, ꝑmone primo sabbati post Jnuocauit
Tribulatiōes in hūc mūdum in hzeui ventuꝛe habenꝫ. ser, iij, sc̄de dñice aduēt⁹ dñi.
Tristitia quā ioseph vir scūs ex cesaris augusti edicto habuit. ser. nativitatis xp̄i.
Tribulatiōes q̄ttuor hui⁹ mūdi ꝛ q̄ harū maꝛ tyrē efficiat. ser. vigilie epiphanie dñi.
Tristitia quam virgo maria sanctissima ꝛ ioseph vir sanct⁹ cum xp̄m pdiderunt i hierl̄z que ꝛ qualis erat. sermone quarto dominice in octaua epiphanie.
Tria xp̄s de se i euāgelio oñdit. de q̄ est ꝑmo ꝑmus quarte dñice post epiphaniā dñi.
Trucidari q̄re de⁹ suos ꝓmittet ab antixp̄o. Rationē huius require sermone tertio dñice secunde aduentus dñi.

De littera V

Anitates mulieruꝫ plerūq; viros in excessus labi nituntꝫ. ser. quinto dñice tertie aduentus
Venti quattuor fidē xp̄iani agitātes, ꝑmōe iiij. tertie dñice aduentus dñi.
Verba nostra si recta esse debeāt ac deo placita tres conditiones habere opꝫ. sermōe sexto secunde dñice aduentus.
Verbum dei septem virtutes habet, ꝑmone ꝑmo dominice in sexagesima.
Venit christus septies in hierusalem ꝛ nunq̄ tantus honoꝛ sibi exhibitus fuit ficut i die palmarum quare hoc, quere sermone tertio in die palmarum.
Veritas triplex regni dei ostendit, sermone ꝑmo tertie ferie post Jnuocauit.
Verbum ociosum est quod sine ratōne factū est. Require ꝑmone secundo tertie ferie post Reminiscere.
Veritates q̄ncq; quas xp̄s iudeis predicauit sermone dominice Judica.
Veritatem circa fidei aliquis tripliciter peccare potest. require in ꝑmone tertie ferie post Judica.
Veste duplici ꝑm duos aduentus xp̄i christ⁹ indutus est. sermone quinto tertie dominice aduentus.
Via dñi que sit p quam itur ad xp̄m. ꝑmone sc̄do tertie dñice aduentus dñi.
Victoria xp̄i septē demonū ad pctā mortalia irritantiū. ꝑ. vij. tertie dñice aduētus.
Viam paradisi ante xp̄i nativitatem nullus q̄tūcūq; sanctus invenire potuit. Rō huius habetur sermone primo dominice infra octauas nativitatis christi.
Via paradisi alꝑmis parētibus trib⁹ modis errata fuit. sermone tertio in epiphania dñi.

Vie tres q̄bus post lapsum in pecata directe ad deū revertimur quas xp̄s ordinauit. ꝑmōe tertio in epiphania dñi.
Vinū triplex octolitatis habetur sermone secundo dñice in septuagesima.
Viaꝛ ascensuro ad castrū alte situ cuiusmodi est regnū celoꝝ tria necessaria sunt, ꝑmōe sc̄o dñice in quinquagesima.
Vie tres sunt quas per fidē scimus. sermone secūdo in quinquagesima.
Vie tres q⁹ nos xp̄s ambulare iubet. ꝑmōe primo secūde ferie post Jnuocauit.
Violentiā opa pnialia requirūt quō hoc. sermone ferie sexte post Reminiscere.
Virtutes q̄tuoꝛ q̄bus saluatoꝛ iobem extollebat nobis etiā admodū necessarie ꝓ vite nre reparatiōe, ꝑmōe. ij. tertie dñice āductus.
Virtute quadruplicivia dñi regit, ꝑmone, ij. quarte dñice aduentus dñi.
Virtutis diffinitio habetur sermone quarto quarte dñice aduentus dñi.
Virginitas semel amissa recuperari nō pōt. ꝑmōe ꝑmo tertie ferie post Remiscere.
Vir lineis indutus q̄s sit vt dicē hist⁹ta Ezechiel. ix. ser. ij. dñice infra octauas natiuitat⁹.
Vtri sex interficiētes nō signaros q̄ sunt, de q̄bus dicit hist⁹ta Ezechielis. ix. ꝑmōe. ij. dñice infra octauas natiuitatis xp̄i.
Virtutes septē in quibus xp̄s morat⁹ habenꝫ ser mone. ij. in epiphania dñi.
Virtutes q̄tuoꝛ nobis ad sciendū maxime necessarie q̄bus placidi efficimur xp̄o. sermone primo tertie dñice epiphanie.
Via quā xp̄s tenuit in die palmarū veniēdo in hierusalē in sex punctis subtiliter cōprehēdit. sermone tertio in die palmarū.
Visitationes tres dei in hoc mūdo. nota ꝑmo ne quinte ferie post Letare.
Vita quā saluatoꝛ nr̄ habuit ad vite nre instructionē. ser. ꝑmo. ij. dñice aduētus.
Vita setā ꝛ ꝛtuosa est via ꝓ quā itur ad xp̄m sermone. ij. quarte dñice aduētus.
Vitari ꝛ reprobari a nobis q̄tuoꝛ vult xp̄s q̄ hñt ser. ij. tertie tertie post Reminiscere.
Vocat deus peccatoꝝ tripliciter vt venatoꝛ falconē. sermōe. v. in epiphania dñi.
Vocanꝫ homines ad gaudia celestia ꝑm q̄ncq; etates principales hominū, sermone ꝑmo dñice in septuagesima.
Vocatio duplex q̄ deus operarios ad se vocat. sermone. iij. dñice in septuagesima.
Volantas dei est vt oēs homes saluenꝫ quare tunc tot damnanꝫ. sermōe primo dñice infra octauas epiphanie domini.
Veratio ipsius saul a demonio, quō dauid demonē cithara amouit. ser. dñice Remiscere.
Vox de celo a deo pre qñ xp̄us baptisabaꝫ q̄re fiebat: cū certū sit q⁹ xp̄s tūc nō incepit esse filius dei, q: est deo patre coeternus. sermōe in octaua epiphanie dñi.
Vtrū opa extra charitatē facta alicuius boni saltē tēporalis sint meritoria. sermone q̄nto prime dñice aduentus.
Vtrū post hanc vitā sit purgatoriū. sermone tertio prime dñice aduentus.
Vtrū resurrectio futura mortuoꝝ sit naturalis, sermōe primo aduentus.

De littera X

Xp̄s cū nō sit vestis quō ipsum induere poterimus cū dr, Jnduimini dñm Ies̄um xp̄m, sermone septimo prime dominice aduentus.
Xp̄s sol dr, ser. ij. sc̄de dñice aduētus dñi.
Xp̄iani serui dicunꝫ, sermōe ꝑmo q̄rte dñice aduentus dñi.
Xp̄s oñdit nobis tria seruāda per tps q̄dragesimale, sermone in die cinerū.
Xp̄s cū in deserto ieiunabat; vbi dormiebat q̄d faciebat, quā societatē habebat, habetur pulchre ꝑmone dñice Jnuocauit.
Xp̄s regnū dei triplici rōne dr, sermōe primo tertie ferie post Jnuocauit.
Xp̄s dū transfigurari voluit quare ab eo alij discipuli tribus demptis recesserūt. sermone sabbati post Jnuocauit.
Xp̄s vtrū venerit ponere aiam suam ꝓ multis vel ꝓ oibus, hoc reqre sermone ꝑmo q̄rte ferie post Reminiscere.

De littera Y

Yriarū sex q̄ posite erant ꝑm purificationē vel ꝓsuetudinē iudeoruꝫ moralisatio perpulchra habef sermone ꝑmo prime dñice post octauas epiphanie.
Ydrie sex in nuptiis posite more purificationis iudeoꝝ quid quelibet, repesentet. habetur sermone tertio prime dominice post octauas epiphanie.

Et tantum de tabula huius partis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuini verbi preconis ⁊ predicatoris ac sacrarum litterarum interpretis ⁊ professoris subtilissimi sancti Vincentij confessoris de valentia ordinis diui predicatorum: Sermones fructuosissimi hyemales de tpe incipiũt felicit.

Dñica prima aduentus dñi. Sermo I.

Benedictus

b qui venit in nomie dñi. Habet verbum istud Matth. xxi. ⁊ officiatur in euãgelio hodierno. Ista dñica est de maioribus dñicis totius anni: q: est prima dñica aduentus dñi, in qua sancta mat ecclia dimittit officiũ qđ ante faciebat: ⁊ incipit officiũ aduentus dñi. Ideo volens me cõformare cũ sancta matre ecclia: cogitaui nunc predicare de aduentu dñi nostri iesu xpi, i. quõ veniet in fine mundi iudicare bonos ⁊ malos: retribuendo cuilibet sm opera eius. Si placet deo habebimus multas bonas instructiones. Sed primo salutet virgo maria ⁊c. Benedictus qui venit ⁊c. Verbum ppositum est vna breuis cantilena que fuit a pueris ⁊ turbis cantata in aduẽtu xpi in ciuitatẽ hierlm: dicentib⁹. Bñdict⁹ qui venit ⁊c. Pro huius verbi maiori declaratione ⁊ materie predicande introductione: sciendum q: in sacra scriptura claret manifeste inueniuntur tres aduentus dñi in hunc mundũ solennes ⁊ notabiles generales ⁊ principales.

Primus fuit de humilitate virtuosa
Secundus de charitate gratiosa
Tertius de maiestate rigorosa.

Primus aduentus iam est preteritus: secundus presens: tertius est venturus. Et his tribus aduentibus correspondẽt tres hebdomade aduentus. ⁊ de tertio aduentu vltimo ⁊ maiori intelligitur thema principaliter ⁊ q: tunc dicent boni. Benedict⁹ qui venit ⁊c. Primus aduent⁹ dñi fuit de humilitate virtuosa. ⁊ iste iam est preteritus, qñ scz voluit descendere p incarnationẽ: conuersationẽ: captiuationem flagellationem ⁊ passionez: vt sibi credentes ⁊ obedientes ascenderent in celũ. Ratio quare venit in tanta humilitate fuit superbia ade ⁊ eue: quia noluerunt obedire deo, sed potius proprie volũtati. Petrũ enim ade fuit superbia: vt dicit btus Tho. ij. sent. di. xxij. q. i. art. i. ⁊. ij. ij. q. clxiij. ar. i. Eryt dicit sanctus Tho. Inobedientia in eo causata fuit ex superbia. Et ideo Aug⁹ ad orosiũ dicit qđ homo elatus superbia suasioni serpentis obediens: precepta dei pẽt pfit. Genesis i. pcõ primo ⁊ pentiũ: vt dicit sanctus Tho. ij. ij. vbi sup. in so. ad secũdũ argumentum locum habuit. Dicit enim Gen. iij. Vidit mulier qđ lignũ esset bonũ ad vescendũ ⁊ pulchrũ oculis: aspectuq; delectabile: ⁊ tulit de fructu eius ⁊ comedit, non tamen ipsa bonitas ⁊ pulchritudo ibi fuit primũ motiuũ ad peccandum: sed pri⁹ suasio serpentis q̃ dixit. Aperiẽtur oculi vri ⁊ eritis sicut dij, qđ appetendo superbiã mulier incurrit; ⁊ ideo petrũ gule derivatũ est ex pcõ superbie. qñ ideo pri⁹ fuit petrũ superbie q̃ gule. Et superbia est fundamentum oium pcõrũ. Verbi gra. Quare aliqs est auarus? ex superbia est, q: non vult obedire precepto dei dicentis. Non furaberis: vel non furtum facies ⁊c. Quare aliqs est luxuriosus: nũ quid ex superbia: q: non vult obedire pcepto Non fornicaberis. Idez de gula ⁊ alijs pctis. Auctas. Initiũ oĩs pcti ẽ superbia, Eccli. x. Jõ xps ad reformandũ venit in magna hũilitate q̃ si famul⁹ ad mistrandũ nob opera redemptionis p humanã incarnationẽ. Si vultis intelligere dñi hanc maximã xpi hũilitatẽ: cogitate qđ si essent multi magni dñi ⁊ parui congregati in cõuiuio ⁊ nõ haberẽt seruitorẽ aliquẽ qõ sciens filius regis deposita veste regali simpliciter indutus veniret ad seruiendũ oĩbus, primo dando aquã manibus, secundo ministrando escas, nunqđ ista esset magna hũilitas filij regis. Maior fuit incõparabiliter hũilitas filij dei. Oẽ genus humanũ erat congregatũ i schola huius mũdi: expectãs bonũ prandiũ celestiũ epularũ: si nõ haberem⁹ seruitorẽ q̃ illas nob mistrar et: ppter qõ fuit⁹ dei mutata: imo magis occultata veste deitatis ⁊ assumpta veste humanitatis venit ad mistrãdũ nob: iz p incarnationẽ nullo modo mutat⁹ fuerit. De hoc vide in. iij. pte scti Tho. q. i. ar. i. ad primũ. ⁊. q. ij. ar. vi. ad primũ. ⁊. iij. scti. di. i. q. i. ar. i. ad primũ. Auctas. Qui cũ in forma dei esset indutus sez veste deitatis: semetipm exinanuit, i. humiliauit formã serui accipiens: in specie despecta. in similitudinẽ hoim fact⁹: ⁊ habitu inuent⁹ vt homo. ad Phil. ij. scz vt nobis seruiret ⁊ ministraret. Et pro hoc dicit aquã manib⁹ nris imũdis. q: oẽs eram⁹ peccatores ⁊ nutriti in peccatis. Dicit enim apls ad Rom. v. Per vnũ hominẽ petrũ in hũc mũdũ intrauit: ⁊ p peccatũ mors. ⁊ ita in oẽs homines mors ptransiit. in q̃ omes peccauerũ. Et habet de pse, di. iij. Firmissime tene. ppter hoc primo ordinauit scrũ

sacramentū baptismi. Baptismus em̄ est ordinatus in remediū ꝺ̄ pctm̄ originale. est em̄ quedam spūalis regeneratio ⁊ ianua sacrorū. Vñ ⁊ pueri carētes oi actuali pctō, ꝓpter peccati originalis infectionē in quo ꝺcepti sunt baptisant. Erasmus inquit apls natura filij ire. ad Eph. ij. Voc em̄ pctm̄ p actū nature siue p viciatā originē a pente in plē reducit. de quo sctūs Tho. luculēter ⁊ subtil' tractat. iij. scrip. di. xxxi. q. i. ar. i. ⁊. ij. ⁊ etiā prima scōe. q. lxxxi Deinde dcit escas di. Ecce iam triduo sustinent me: nec bñt qō manducēt. Ald. ar. viij. et dcit escas spūales. scz doctrinas euāgelicas et celestes. Scōo dcit escas miraculorū: infirmos curando: mortuos suscitādo. Tertio dcit escas virtutū. Nota, quō erāt sapide ⁊ cōfirmabiles. Deinde post prandiū iteruꝫ dcit aquā calidā manibus ⁊ pedibus, etiā in cena aquā calidā. qz de latere suo exiuit sanguis et aqua. Prima aq̄ fuit baptismi. scōa ꝺo pnie q̄ a xpi passione bz vtutē ⁊ efficaciā lauandi aias a sordibus pctorū. De isto fuitio humilitatis ipsemet xps dicit. Filius hois nō venit mīstrari ſ mīstrare. ⁊ dare aiam suā in redēptionē ꝓ multis. Ald. ar. xx. Et loquit de primo aduētu iā ꝑtento: de quo oportet ipsuꝫ cōmēdare ⁊ laudare: vnā dictionē thematis mutādo ⁊ dicendo. Bñdictus q̄ venit in noīe famuli. In pmo aduētu xps venit vt famulus: ſ in isto scōo aduētu venit vt socius. Nō. qz ꝺsuetudo ⁊ modꝰ socioꝝ est simul stare: simul ire: simul cōuersari: simul comedere ⁊ bibere. Ita dñs iesus xps venit de celo ad domū nostrā ad simul prandendū nobiscuꝫ in cōione. O q̄lis refectio est aie deuote qñ hō patus cōcat: reficit intellectus fidei claris illuminatōibus: memoria optimis recordatiōibus: voluntas sanctis ⁊ bonis ꝺsideriis: os ꝺuotis ofonibus: ⁊ finaliter totū corpus fortificat ad penitentiā ⁊ bonā vitā ꝓtinuandā: nec recedit a nobis post cōionē: misi demus sibi cōgeniū p pctm̄ mortale. qz alꝰ nō recederet: tārū placz sibi nra societas. Ideo dicit ipsemet. Delitie mee esse cū filijs hoīm. Prouer. viij. Nota, cū filijs hoīm. ſ. patriarchaꝝ: pphetaꝝ: apl̄oꝝ: ⁊ doctoꝝ q̄ nos genuerūt de fide catholica. Ecce quō est socꝰ nr̄. Auctas. Fidelis ꝺns in oibus ꝓbis suis. ſ. cōplēdo ꝓmissum. qz dictis ꝓbis siue a bono siue a malo ꝑsb̄tero statim venit in hostiā. Scōs aduētus est de charitate gratiosa. ⁊ iste est pñs. qz quolibet die in sacro altaris in hostia cōsecrata est ita realiꝫ venit in pmo aduētu in vtero ꝓginis ꝺicetis ꝓbis a ꝓgine maria. Ecce ancilla dñi ⁊c. Ita in q̄libet missa dictis ꝓbis ꝓsecratōis a sacerdote venit xps in hostiā. Jō nos ipsum in sacro altaris adoremus. De isto aduentu debemus ipsum cōmēdare ⁊ laudare di. Bñdictus q̄ venit in noīe socij. qz ibi nō ostendit suū dñium. Tertius aduētus erit de maiestate rigorosa. qñ scz veniet ad iudiciū ad retribuendū iudicialiter. Liez oñ hō mortē aīa statim vadat ad iudiciū: ⁊ dñs sibi retribuat ſm opa eius q̄ fecit hic. qz ſi hic fecit de pctis cōdignā pniam: statiz dat sibi gloriā eternā: ſi aūt sit mala ⁊ impenitēs dat sibi penā infernalē. ſi aūt sit mediocris. qz nec ex toto bona: nec mala: ſi mediocris. ſ. qz fuit ꝓfessa: satisfecit ⁊ remisit iniurias ⁊c. sed nō fecit cōdignā pniam: dat sibi retributionē pene purgatorij. Sz iste retributiōes solū sunt aiaꝝ. qz corpa tam bonoꝝ q̄ malorū q̄ inuarūt anias adhuc nō bñt retributōes: ſ sunt incinerata. Jō veniet dñs ad iudiciū generale vt retribuat nō solū aiabus: sed etiā corpibus ſm opera corꝝ. Judiciū em̄ generale futurū est i fine mūdi vt ex tribus btūs Tho. ꝑbat. in. iiij. di. xlvij. ar. i. Primo vt sicut deus in ꝓncipio oīa creauit si mul: ita simul iudicet oīa. ⁊ sic vl'e iudiciū corrūdebit ex aduerso ꝓme rerū ꝓductioni i esse. Scōo qz vt dicit btūs Tho. vbi ſ in solutiōe ad scōm ar. hō dupl'r ꝓsiderari pōt. scz vt hō singularis: ⁊ vt ꝺns multitudinis. vñ ⁊ duplex ei iudiciū debef. Unum singulare qō de eo fiet post mortē qñ recipiet iuxta ea q̄ in corpe gessit: q̄uis nō totaliter. qz nō quoad corpus: ſ quoad aiam tm̄. Aliꝰ iudiciū ꝺz esse de eo ſm q̄ est ꝑs toti hūani generis. ⁊ sic de eo fiet iudiciuꝫ in vniuersali ⁊ gñali iudicio: nec tñ deꝰ bis iudicat in idipsum. qz nō infert duas penas ꝓ vno petō: ſ pena q̄ ante iudiciū cōplete inflicta nō fuerat: in vltio iudicio cōplebif cū mali ⁊ impij punienf simul in corpe ⁊ aīa. Tertio ptz. qz ly q̄libet dānatus sit certus de sua dānatiōe: ⁊ btūs de sua gl'ia: nō tñ oibus oim dānatio vel p̄miū immotescit: qō tñ expedit vt ab oīb' sciaf: vt ab oibus appeat dei iustitia. ⁊ b cōiter fiet i gñali iudicio: vbi oēs simul ꝓgregabunf. De b aduētu dicē ipsemet. Filiꝰ hois vēturꝰ ē in gl'ia ꝑris sui cuꝫ angel' suis. ⁊ tūc reddet vnicuiq̄ ſm opa ei⁹. Ald. xvi. Tūc nō veniet i hūilitate pauperate: ⁊ simplicitate: vt in ꝑmo: nec vt socius: vt i scōo: sed veniet vt dñs cū tāta maiestate ⁊ ꝑtāte q̄ totus mūd' timebit ⁊ tremet. Veniet em̄ ad instar potētissimi regis q̄ venit ad villā vl' ciuitatem fibi rebellē vel inobediētem cuꝫ gētibus armoꝝ cū bōbardis ⁊ balistis ⁊c. Ita veniet dñs ad villā seu ciuitatē hui⁹ mūdi in q̄ sunt multi rebelles ⁊ inobediētes regi xpo: q̄ vult et ꝓcipit hūilitatez: ⁊ ipsi sunt superbi vani ⁊c. ꝓcipit miaz ⁊ liberalitatē: ⁊ ipi sūt auari: vsurarij: latrones: raptores pessimi. ꝓcipit castitatē: ipi sunt luxuriosi. Jdē de alijs. Credētia aūt fine obediētia nō saluat hoiez. Null' rex vel dñs eēt ꝓtus de credētia subditoꝝ sine obediētia. ꝓpter hoc veniet xps ad ciuitatez hui⁹ mūdi nō vt famul⁹: nec vt socⁱ⁹: ſ vt dominⁱ⁹ cū multis gētibus ⁊ q̄ in illa die celum euacuabit: qz nulla creatura hūana nec angelica ibi remanebit: qz oēs veniet cuꝫ rege ad iudiciū: tube siue trōpete erūt tonitrua fulgura ⁊c. intrā q̄ celū ⁊ terra ⁊ ꝓtremiscet. Nota si celū ⁊ terra ⁊ creature q̄ nunq̄ ꝑ peccauerūt ꝺ deū nō poterūt ipm aduētū sustinere: qd faciēt tūc pctores q̄ tot pctā fecerūt ꝺ deū. tunc magis vellēt eē in inferno q̄ videre deū. De b dicit Job in ꝑsona pctoris. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me: ⁊ absco das me donec ꝑtrāseat furor tu⁹. Job. xiiij. Sz in illa die boni stabūt securi nec timebūt. Jō scā mf ecclia oīās. ꝓ q̄libet fideli dic. Libera me dñe de morte eterna in die illa tremēda qñ celi mouēdi sunt ⁊ tra. dū veneris iu. se. p ignez. Tūc xps oñdet se vt dns ⁊ oēs gētes cognoscēt eius dñium. Dō. Cognoscet dns iudicia faciēs: in opib⁹ manuū suarū cōprehēsus est pctōr. ps. ix. Tūc btⁱ ⁊ boni de eius aduentu leti dicēt thema i ꝑpa forma. Bñdict' q̄ vēit in noīe dñi. ꝑ thema. In isto aduētu ad iudiciū xps iesus vt dns faciet q̄ttuor ſm scām scripturā q̄ debēt fieri in oi bono iudicio maxime in criminali: q̄ttuor sunt,

Conuocatio vniuersalis.
Ordinatio iudicialis.
Diffinitio sententialis.
Executio perpetualis.

Et ꝓ q̄libet istoꝝ debem⁹ deū laudare ⁊ dicere, Bñdict' q̄ venit in noīe dñi. Primū q̄ qō faciet xps in isto iudicio erit cōuocatio vlis. qz oēs partes ibi cōuocabunf vt audiant ibi sniam diffinitiuā: ⁊ iudex manifestabit se oīb' ⁊ videbif ab oibus. qz als sniа posset dici ꝑpha. Nota practice quō illo die xps cum mse sua āgelis: archāgelis: principatibus ⁊c. pfiarchis, ꝑphetis: aplis ⁊ ceteris btis cū gl'ia descēdet ad iudicādū. Querit a q̄busdam ad q̄d erit necessariū istud iudiciū cū tā aīe tā bonoꝝ q̄ malorū sunt iudicate ⁊ sentētiate. Respōsio q̄ illud iudiciū est nccariū qm̄ xps vt iustus iudex retribuit vnicuiq̄ ſm opa eius bona vel mala q̄ facit. ⁊ qz dicta opa p priius fiūt ab aīa cogitādo: tractādo: deliberādo: et delectādo. Dcide exequunf a corpe. vbi gra ꝓmo de bonis opib⁹? deinde de malis. Nota practice. Nō: qz aīa ꝑ us demeref vel meref q̄ corpus. iō iustū est vt aīa ꝑ ꝑus bēat gloriam vel penā q̄ corpus: vt de aiabus sctoꝝ petri ⁊ pauli ⁊c. ⁊ malorū. vt iude ⁊ machometi ⁊c. Et qz in executōne dictoꝝ operū corpa sociabant aīabus. Jō in gñali iudicio resurgent corpa ⁊ associabunf aiab⁹: vt bēant fil' gl'iam q̄ttū ad bonos: vel penā ⁊ dānationez q̄ttū ad malos. Ecce b nō iudicij gñalis et resurrectōis vl'is corpoꝝ: q̄ tāgit ab apl'o dicēte, Omēs nos manifestari opz ante tribunal xpi vt referat. i reportet vnusq̄sq̄ ꝑpa corporis put gessit siue bonū siue malū. ij. ad Eoꝝ. v. Nota q̄ in resurrectiōe nouissima aīa idez corpus numero resumet. ſm illud. Job. xix. In carne mea videbo deum saluatorē meum. Loquif aūt Job de visione post resurrectōez qō ps ex hoc qō ꝑcedit. In nouissimo inquit die de terra surrecturus sum. q̄ idem corpus numero resurget. Item sicut Damascen⁹ dic iiij. lib. de resurrectiōe eius qō cecidit secūda surrectio: ſ hoc corpus qō nūc gerimus per mortē cadit. q̄ idē numero resurget. Dic em̄ btūs Tho. in. iiij. di. xliij. ar. i. q. ꝓ ad hoc q̄ sit vera resurrectio opz q̄ idē corpus qō cecidit resurgat ⁊ aīa resumat: qz resurrectio est iterata surrectio. eiuldē aūt est surgere ⁊ cadere vñ resurrectio magis respicit corꝰ q̄ aiam. qz corpus post mortē cadit: ſ aīa post mortē viuit. ⁊ ita fi nō cēt idē corꝰ qō aīa resumet nō diceref resurrectio: ſ magis nouī corpis assumptio. Et oppositū dicere sanctī qđā here tici dixerūt ē ꝓtati resurrectōnis ꝑiudicare quā scriptura sacra affirmat. Nota practice hāc ꝓuocationē seu citationē fiēdā ſm alios doctores ꝑ scām michaelē in voce tube. i. terribili: qm̄ nō erit ibi tuba materialis: sed vox xpi imperantis resurrectionē: q̄ clamabit fortiter ad q̄ttuor ꝑtes mundi di, Surgite mortui venite ad iudiciū. Tūc ꝓtute diuia subito tā boni q̄ etiā mali resurgēt: ⁊ q̄libet iueniet suū corpus. Querit scūs tho. in. iiij. diſ. xliij. virū resurrectio futura corpoꝝ erit naturalꝫ. Rñdet scūs Tho. vbi supꝝ. ar. i. q. iij. q̄ resurrectio erit miraculosa simplr. ſ. ex ꝑte principij supnaturalis. i. deꝰ sed naturalꝫ ſm q̄d rōnē termini. Idem dicit cōtra gentiles. lib. iiij. c.

xxxi.finali. Jtē a pīuatiōe in habitū nō fit regressus fm naturā: ſ moꝛs eſt ꝓuatio vite. ergo reſurrectio p quā eſt redit⁹ de moꝛte ad vitā nō eſt nālis. Sic ḡ reſurrectio erit ⁊ fiet diuina ỹtute. Et erit in inſtāti quoad illō qō fiet ỹtute dei; nō aūt quoad illō qō fiet p miſteriū angeloꝛ: vt dicē ſctūs Tho. in. iiij. diſ. xlij. ar. iij. q. iij. ſi inſtās dicat indiuiſibile tpis, q angeli nō ſūt potētie infinite. Dz ſi inſtās accipiaf ꝓ tpe inpceptibili; tūc etiā ex pte angeloꝛ erit in inſtāti. i. i tpe inpceptibili. Dicē em̄ apls. i. Coꝛ. xv. Oēs q̄dē reſurgem⁹ i momēto in ictu oculi, ḡ reſurrectio erit ſubito quoad id qō fieri ea imediate ỹtute dei. Jtē ỹt⁹ infinita ſubito opaf. Dz ſic Damaſcen⁹ dicē. Et rede reſurrectōe futurā diuina ỹtute, de q̄ cōſtat q̄ infinita ē: ḡ reſurrectio fiet ſubito, ⁊ i inſtāti quoad id qō fiet in ỹtute dei imediate. Querit idē ſctūs tho, vbi ſup̄ ⁊ alij doctoꝛes. Utꝝ angeli aliquo mō ad reſurrectōē cooperent, Rñdet ſctūs tho, vbi ſ. ar. ij. q. iij. q̄ in reſurrectōe ē aliq̄d ad tranſmutatiōē coꝛpoꝛ pertinēs, ſ. collectio cineꝝ ⁊ eoꝝ ꝑpatio ad reparationē hūani coꝛpis. Vñ q̄tū ad hoc in reſurrectiōe ytef de⁹ miſterio angeloꝛ. Quia ſicut dicē Aug⁹. iij. de trini. ſic coꝛpa craſſioꝛa et ſeriioꝛa p ſubtilioꝛa ⁊ potētioꝛa quodā oꝛdie regunf̄ nta oim coꝛpa regunf̄ p ſpm̄ vite rōnalē. Et hoc etiā Greg⁹. in. iiij. dialogoꝝ tāgit Vñ i oibus q̄ coꝛpal⁹ a deo fiūt vnf̄ de⁹ miſterio angeloꝛ. Sed aīa ſicut imediate a deo creata eſt: ita imediate a deo coꝛpi iterabif̄ ⁊ vnief̄. Sil⁹ etiā gloriā coꝛpis ipſe faciet abſq̄ miſterio angeloꝛ. ſic ⁊ aīam imediate glorificat. Dec ſctūs Tho, vbi ſup̄. De iſta reſurrectiōe dicit xp̄s. Nolite mirari hoc: q: veniet hoꝛa in q̄ oēs q̄ in monūmētis ſūt audiēt vocē filij dei. Joh. v. Nō. Nolite mirari, q̄m ille q̄ de nihilo oīa creauit: pōt de puluere reſoꝛmare coꝛpa nſa. vt argētar⁹ fialā de argēto puluerīſato. Nō mirabaf de hoc Job q̄ dicebat. Scio q̄ redēptoꝛ me⁹ viuit: ⁊ in nouiſſimo die de terra ſurrectur⁹ ſum: ⁊ i carne mea videbo deū ſaluatoꝛē meū. tē. Job. xix. Nota, ſcio nō dicit opinoꝛ. q: redēptoꝛ meus viuit. Argumētū eſt inſolubile ꝺ indeos ad ꝓbādū diuinitatē xp̄i fm quā viuebat ante incarnationē ſuā. Nota, audiēt vocē filij dei cū em̄ dicaf vox archangeli michaelis, Riſio q̄ iſta vox citatoꝛia erit xp̄i imperatiue; ⁊ erit vox michaelis in executōe ſiue executiue. Auctas Dec em̄ vobis dicimus in ỹbo dñi, q̄m ipſe dñs in iuſſu ⁊ i voce archāgeli; ⁊ in tuba dei deſcēdet de celo; ⁊ moꝛtui q̄ in xp̄o ſunt reſurgēt p̄mi. tē. i. Theſ. iiij. Et ꝓcedēt qui bona fecerūt in reſurrectōez vite. ſ. glorioſe in etate triginta annoꝝ. Qui ỹo mala in reſurrectōez iudicij. Job. v. Querit ſctūs Tho. in. iiij. ſcripto. diſ. xlviij. ar. iij. q. i. Utruz oēs reſurgēt in eadez etate. ſ. iuuenili. Rñdet vbi ſup̄. q̄ oēs reſurgēt in etate iuuenili: nō quoad numerū annoꝝ: ſed q̄tū ad ſtatū qui et annis in coꝛpoꝛe humano relinquif̄. Vñ adā dicif̄ in etate iuuenili formatus ꝓpter talē coꝛpis ꝺditionē quā ꝑmo die formatiōis ſue habuit. Primū ꝓbat ſctūs Tho. ij. argumēto. ſ. q̄ nō oēs reſurgent in eadē etate. ſ. iuuenili quoad numerū annoꝝ. Quia etas cōputaf̄ fm menſurā tpis ꝑteriti: ſ impoſſibile eſt tpis q̄ō fuit ꝑteritū nō ꝑteriſſe: ḡ impoſſibile eſt eos q̄ maioꝛis etatis fuerūt ad etatem iuuenilē reduci ſupple quoad numerū annoꝝ. Scōm ꝓbat ſctūs Tho, in coꝛpe articuli, ſ. q̄ oēs reſurgēt in etate iuuenili quoad ſtatū tē. Quia hō reſurget abſq̄ omni defectu hūane nature. q: ſicut deus humanā naturā abſq̄ defectu inſtituit: ita ſine defectu reparabit. Deficit aūt humana natura dupl⁹. Uno mō: q: nōdum pfectionē vltimā eſt ꝓſecuta. Alio mō: q: ab vltima pfectōe iam receſſit. Et primo mō deficit in pueris. Secūdo deficit in ſenibus. Et ideo in vtriſq̄ reducef̄ hūana natura p reſurrectionē ad ſtatū vltime pfectiōis q̄ eſt in iuuenili etate ad quā terminaf̄ motus augmēti ⁊ a quo incipit motus decrementi. Doc ſanctus Tho. cōfirmat ꝓ id qō ꝺ. ad Epb. iiij. Donec occurramus oēs in virū ꝑfectū in menſurā etatis plenitudinis xp̄i. Sed xp̄us reſurrexit in etate iuuenili q̄ circa trigita annos incapit. vt Aug⁹. dicit, ergo ⁊ alij in illa etate reſurgēt oēs. Preterea hō in maxima ꝑfectiōe reſurget: ſed natura hūana pfectiſſimū ſtatū habz in etate iuuenili; ḡ in illa etate reſurgent oēs. Dec ſctūs Tho, vbi ſupra ⁊ bñ. Querit idem ſctūs Tho. in ſcripto vbi ſupra. q̄ſtiuncula. ij. Utrū oēs reſurgēt eiuſdē ſtature. Ad hoc rñdet ſctūs Tho. q̄ nō oēs reſurgēt in eadē q̄ti tate. Dz q̄libet reſurget in illa q̄ntate in q̄ fuiſſet in termino augmēti ſi natura nō erraſſet vel defeciſſet, qō aūt ſupeſt: vt in gygātibus: vel qō deficit in hoie: vt gnanis reſecabit vel ſupplebit diuina potentia. Duius rōnem dat ſctūs Tho, vbi ſupra, quia in reſurrectiōe reparabif̄ natura humana nō ſoluz q̄tum ad idez in ſpecie: ſed etiam q̄tum ad idem in numero. Et ideo in reſurrectione non ſolum

attendendū eſt qd cōpetat nature ſpeciei: ſed qd cōpetat nature indiuidui. Natura aūt ſpēi q̄d cōpetat nature indiuidui. Natura aūt ſpēi q̄d cōpetat nature indiuidui. Natura aūt ſpēi q̄d

vno beato q̃ in alio. Quia causa eius est dñi-
um aie sup̃ corpus: qđ quidez dñium causat
ex hoc q̃ fruit dño imobiliter. Dñs in illo q̃ per-
fectius fruitur est maior impassibilitatis cau-
sa: t maior impassibilitas ꝑm suã causam ꝓfideret,
qz si ꝑm se ꝓfideretur impassibilitas: qz solaz
ꝓuationẽ vel negationẽ importat: nõ suscipit magis t minus: sed erit equalis in oibus
beatis. Vnde sanctus Thomas. iiij. vbi supra
questiuncula. ij. Nec hec impassibilitas tollet
sentire a beatis. qz ꝑ passionẽ hanc que est
in actu sentiendi que nõ est aliud q̃ receptio
ꝑm immutationẽ spualem sensus a sensibili:
nõ trahitur corpus extra naturalẽ suam qua-
litatẽ: sed spualiter ꝑficitur. Vnde sctus Tho-
mas vbi supra questiuncula. iij. Addit idẽ do-
ctor vbi supra: questiuncula sequẽti. q̃ omnes
sensus beatoꝝ post resurrectionẽ erũt in suis
opatiõibus ꝑm q̃ spualiter immutant. Quia
sensus est ꝓfectior ꝓiunctus actui q̃ sine actu

Querit secũdo sanctus Thomas circa cõ-
ditiões corpoꝝ beatoꝝ. Utrũ corpora beatoꝝ
erũt subtilia. Ad hoc rñdet sanctus Thomas
in. iiij. di. xlviij. q. ij. ar. ij. q. i. q̃ corpora glorio-
sa erũt subtilia: nõ subtilitate que est ꝑ rarefa
ctionẽ quẽadmodũ aer dr subtilis: sed erunt
subtilia ꝓpter ꝑfectionẽ spũs supra corpus
Unde ꝑ hũc modũ corpora in q̃bus forma
multũ dominat supra materiã solemus voca
re subtilia: sicut aurũ dr subtile qñ ꝑfectissi-
me cõpletur in esse t ꝓtute speciei sue. Quia
ergo corpus glorificatũ ꝑfectissime cõplet in
esse ꝑ spũm: ideo subtiler spuale est. Dicit em̃
corpus gloriosum spuale q̃si omni spũi subie-
ctum. Querit tertio vtrũ corpa gloriosa
erunt agilia. Ad hoc rñdet sanctus Thomas
vbi supra. ar. iij. q. i. q̃ sic. Ratio: qz corpus
gloriosum erit oino subiectũ anime glorifica
te: nõ solũ vt nihil in eo sit qđ resistat volũta
ti spũs: qz hoc etiã fuit in corpe ade: sed etiaz
vt sit in eo aliqua ꝑfectio effluens ab aĩa glo
rificata in corpus ꝑ quaz habile reddat ad
subiectionẽ ꝓdictã: q̃ quidẽ ꝑfectio dos glori
ficati corporis dr. Aĩa aũt dupliciter cõparat
ad corpus t eidẽ dupliciter vnit, scz vt forma
et vt motor: t vtroq̃ mõ oportet q̃ corpus
gloriosum aĩe glorificate sit summe subiectũ.
Unde sicut ꝑ dotẽ subtilitatis subijcitur ei to
taliter in q̃tũ est forma corporis dans esse spe
cificum. Ita ꝑ dotẽ agilitatis subijcitur ei in
q̃tuz est motor: vt scz sit expeditũ t habile ad
obediendũ spũi in oibus motibus t actioni-
bus aĩe. Sic ergo causa agilitatis attribuitur
aĩe a qua gloria in corpus emanat: verum vt
dicẽ sanctus Thomas vbi supra in solu. ad ter
tium. Per dotẽ agilitatis corpus gloriosum
redditur habile nõ solũ ad motũ localem: sed
etiã ad sensum t ad alias oẽs operatiões aĩe
exequendas. Utentur etiam beati aliq̃n sua
agilitate: ita q̃ aliq̃n mouebunt: vt dicit san-
ctus Thomas vbi supra. i. q. ij. ar. iij. q. ij. sicut
et corpus xp̃i motũ est in sua ascẽsione t corpa
sanctoꝝ que de terra resurgent ad celum
empyreũ ascendẽt. Etiã postq̃ ad celũ empy-
reũ ascenderunt: verisile est q̃ aliq̃n moueant
tur ꝑ libitu sue volũtatis: vt illud qđ habent
in virtute actu exercẽtes: diuinã sapientiã cõ
mendabilẽ ostendãt. Et etiã vt visus eoꝝ re
ficiatur pulchritudine creaturarũ diuersaz
in q̃bus dei sapiẽtia emineter relucebit. Sen
sus em̃ nõ pot esse nisi ꝑ sentiũ: q̃uis magis
a longinquo possint sentire corpa gloriosa q̃
nõ gloriosa. Nec tñ ꝑ motũ deperit aliquid eo
rũ beatitudini: que cõsistit in visione dei que
vbicq̃ ꝑsentem habẽt: sicut t de angelis dicit
Grego. q̃ intra dũ currit quocũq̃ mittant.
Et hoc est qđ dr Esa. xl. Curret t nõ labora-
bũt: ambulabunt t nõ deficiẽt. Et similr Sa
piẽ. iij. dr. Fulgebunt iusti t tanq̃ scintille in
arũdineto discurrẽt: ergo erit aliquis motus
corpoꝝ gloriosoꝝ. Querit quarto. vtr corpa gloriosa erũt clara. vel vtrũ claritas cõ-
ueniet corpibus gloriosis. Ad hãc q̃nem re
spondet sctus Tho. in. iiij. dis. xliij. q. ij. ar. iiij
q. i. q̃ sic. t hoc oportet ponere ꝓpter auctatẽ
sacre scripture que hoc ꝓmittit. Et claritas il
la causabitur ex redũdantia glorie aĩe in cor-
pus. Qđ em̃ recipitur in aliquo nõ recipitur
ꝑ modũ influẽtis: sed ꝑ modũ recipientis: et
ita claritas q̃ est in aĩa spualis recipitur i cor
pe vt corpalis. Et ideo ꝑm q̃ aĩa erit maio-
ris claritatis ꝑm maius meritũ: ita etiã erit
differẽtia claritatis in corpibus: vt patet per
aplm. i. Cor. xv. vbi dicẽ. stella a stella differt
in claritate: sic t in resurrectione mortuoꝝ: qz
erit t manifestabitur vnus splẽdidior altero.
t ita in corpe glorioso cognoscetur gl'ia ani
me. sicut in vitro cognoscit color corporis qđ
cõtinetur in vase vitreo. vt Gregorius dicit
sup̃ illud Job. Non adequabitur ei aurum
vel vitrum. Item Matthei. xiij. dicitur.
Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eo-
rum. Intantum q̃ si a nobis ꝑsent videri
rẽ. De ista resurrectione gloriosa dicit Da-
uid de malis. Non resurgent impĩ in iudi-

cio nec ꝓcatores in cõsilio iustoꝝ. Unde sequit
in sup̃adicta auctẽ. Job. v. Qui vero mala
egerũt in resurrectionẽ iudicii scz dãnatiõis
Nota de turpitudine t fetore corpis dãnati
Querit sanct⁹ Tho. in. iiij. dis. xliij. q. iij. ar. i.
q. i. vtrũ corpa dãnatoꝝ cũ suis deformitati
bus resurgẽt. Ad hoc doctor vbi supra i sñia
rñdet q̃ deformitas corpis est duplex. Que-
dam est accitalis t ꝓpter nature defectũ ad-
uenies sicut febris t mutilatio mẽbroꝝ. Que
dam vo deformitas est naturalis que omne
corp⁹ naturale cõsequit sicut pderositas et
passibilitas. Et cũ ꝑma quidem deformitate
nulla resurgẽt corpa dãnatoꝝ: ſ cũ scõa. Cu
ius rõ est: qz vt dictũ ẽ ꝑus auctor q̃ naturã
ꝓdidit i resurrectiõe eã integre reparabit. Et
sic tollet ois defectus accitalis vel ex nature
corruptõe ꝓcedẽs vel ex ipius debilitate. Sz
gl'ia resurrectiõis excludet etiã defect⁹ natu-
ral' cõsequẽtes a corpib⁹ glificatis beatoꝝ.
Sic igit boni resurgent sine oi deformitate:
nõ a ũt malis: q̃ vt patuit resurgẽt sine defecti
bus accitalib⁹. Dicit em̃. i. ad Cor. xv. mor-
tui resurgẽt incorrupti. sctus Tho. in. iiij. vbi
sup̃ exponit. i. sine aliq̃ diminutiõe mẽbroꝝ.
q̃ mali resurgẽt saltẽ sine aliq̃b⁹ deformitati
bus. Preterea in dãnatis nõ erit aliq̃d qđ sen
sum doloris in eis ꝑdiat. Sed egritudo ipe
dit sensum doloris in q̃tũ ꝑ eã debilitant or-
gana sentiẽdi. Sicr etiã defect⁹ mẽbri impe-
diret ne esset vlis dolor in corpe. q̃ sine istis
defectib⁹ dãnati resurgẽt. Et si dicat. Sicut
resurrectio sctoꝝ erit ad vltimã ꝑfectiõez: sic
et resurrectio impioꝝ ad vltimã miseriã. Sz
sctis resurgẽtib⁹ nõ auferet aliq̃d qđ ad eoꝝ
ꝑfectionẽ ptinere possit. q̃ nec ipis resurgen
tib⁹ aliq̃d auferet qđ ad eoꝝ defectũ vl' mise
riã ptineat. hmõi aũt sunt deformitates. q̃ vi
det q̃ dãnati cũ oib⁹ deformitatib⁹ resurgẽt
Rñdet sctus Tho. vbi sup̃ ad scõz argumetũ
q̃ non est filis rõ de bonis t de malis. ideo q̃
pot aliq̃d esse pure bonũ: nõ aũt pure malũ.
Unde vltima sctoꝝ felicitas b̃ reqrit vt ab oĩ
malo penit⁹ sint immunes. Sz vltia malorum
miseria nõ excludit oĩe bonũ: qz malũ si in-
tegrũ sit corrũpit semeripm. vt ꝑbus dicit in
iiij. Ethi. Unde ops q̃ miserie dãnatoꝝ sustẽ-
nat nature bonũ in ipis. qđ est op⁹ ꝓditoris
ꝑfecti q̃ ipam naturã in ꝑfectione sue speciei
reparat. Erũt aũt corpa dãnatoꝝ turpia t de-
formia: si incorruptibilia. Qđ erũt incorrupti
bilia ꝓ⁹, qz dr. Apoc. ix. In dieb⁹ illis querẽt
homes mortẽ t nõ inueniẽt eã: t desiderabunt
mori: t fugiet mors ab eis. Itẽ dãnati puniẽ
tur in aĩa t corpe pena ꝑpetua. Matth. xxv.
Ibũt hi in suppliciũ eternũ. Sz b̃ esse nõ pos
set si eoꝝ corpa corruptibilia essent. q̃ eorum
corpora erũt incorruptibilia. Non tñ eadem
rõne. vt dicit sanctus Thomas in summa in
quarto qua corpa beatoꝝ. Nihilomin⁹ erunt
corpora damnatoꝝ passibilia: quia corpus
cooperat anime ad pctũ. q̃ post resurrectio-
nem corpa cũ aiabus punient: qđ nõ esset si
impassibilia forent damnatorum corpora.

Querit q̃d erit de pueris q̃ sic moriunt qui
nunq̃ fecerũt aliq̃d bonũ vel malus. Rñdeo
q̃ omnes resurgẽt etiã in etate. xxx. annorũ
vel circiter quoad statum: etiã q̃ mortui fue-
runt in vtero matris: t cognoscent a matre.
Et illi qui decesserũt cũ baptismali innocen-
tia: tunc resurgẽt t veniẽt ad iudiciũ: ad ostẽ
dendum q̃ nõ ꝓpriis meritis: si merito passi
onis xp̃i sũt saluati. Illi vo q̃ absq̃ baptismo
decesserũt resurgẽt t veniẽt ad iudiciũ ad ac
cusandũ vel excusandũ parẽtes: vel alios q̃-
rum culpa mortui sunt absq̃ baptismo ꝑm
aliquos. Dicat quõ mulier grauida se debet
custodire cauere t abstinere a mulc̃ t est ꝑtr
tractãda a viro vl' accusabunt in illo iudicio
Dicat cõtra mulieres q̃ ad cooperiendũ par
tum procurant sibi abortum: cõtra medicos
et apothecarios ipas a diuũates: quõ accusa
bunt in illo iudicio. De ista vl' ꝓuocatione di
cit Athanasius. Ad cuius aduentũ oẽs homes
resurgere habẽt cũ corpibus suis: t redditu-
ri sunt de factis ꝓpriis rõnem. Scõm qđ
erit in isto iudicio erit ordinatio iudicialis t
qz que sunt a deo ordiata sunt. vt dicit apl's
ad Ro. xiij. De ista ordinatiõe dicit ipemet in
dex. Cũ venerit filius homis in maiestate sua: t
oĩs angeli eius cũ eo: tũc sedebit sup̃ sedem
maiestatis sue t cõgregabunt ante eũ oĩes
gẽtes t separabit eos ab invicẽ: sicut pastor
segregat oues ab hedis: t statuet oues q̃dez
a dextris. hedos aũt a finistris. Matth. xxv.
Ubi erũt ordinati in tres ptes. Qñ apli t vi
ri aplici erũt tũc cũ xp̃o in aere cõiudices cũ
xp̃o: boni vo erũt in terra a dextris xp̃i. mali
aũt a finistris. Modo est b̃ q̃stio q̃lis apli t viri
aplici stabũt cũ xp̃o: rndeo q̃ stabũt stando an sedẽdo.
Itẽ q̃lis stabit tũc secũda maria: qz depingit q̃
tũc vgo maria orabit rc. qđ ẽ falsum t erro
neũ: qz tũc vgo maria sedebit. Auctas iuxta
intellectũ allegoricũ. Sedit rex salomon sup
thronum suum: positusq̃ est thronus matri
regis que sedet ad dexterã eius. iij. Regũ. ij.

Et erit iudex cum filio, Apli etiã ⁊ viri apl'ici oẽs sedebunt. Auctas. Dixit petrus ad iesum Ecce nos reliquimus omia ⁊ secuti sumus te: qd ergo erit nob. Matth. xix. Respõdit xps Amẽ dico vob: q̃p vos q̃ secuti estis me in regeneratione cũ sederit filius hois in sede maiestatis sue: sedebitis ⁊ vos sup sedes duodecim iudicantes duodecim tribus isrl'. Nõ iudicates non dicit iudicandi duodecim tribus isrl'. i. vniuersitatẽ gentiũ. Dic vbi erunt beati in die iudicij. s. beatus Dñicus: beatus Franciscus: ⁊ boni religiosi de vita apl'ica. q̃ cũ xpo iudicãtes. vt dic Aug. ⁊ glose de q̃libet viro apl'ico dicunt idẽ esse intelligendũ. Nota quantũ laboraret q̃libet si sciret q̃p suis laboribus posset acquirere honorẽ vel coronam papalẽ vel regnũ qõ nihil est respectu illi honoris vel corone. Dic practice quõ si aliqs religiosus de vita apostolica casu remaneret in terra ad dexteram quõ xps ipm vocaret ⁊ ipm faceret ascẽdere ⁊ in cathedrã collocaret. Auctas. Quis sicut dñs de nr q̃ in altis habitat ⁊ hũlia respicit i celo ⁊ i terra. ps. cxij. A dextris aũt stabunt oues. i. obedientes: q̃ hũt ꝺditiões ouiũ. s. obedientiã: patientiã: ⁊ erubescẽtiã. Sũt aũt obedientes illi pastori q̃ dicit. Ego sum pastor bon. Joh. x. qui in suis actibus nolũt se regere iuxta suã inclinationẽ: sed iuxta pastoris ordinationẽ. nec ꝑm eox sensualitatẽ: sed ꝑm pastoris voluntatẽ. Item ouis est patiens ⁊ videf habere verecũdiã. q̃ cauda cooperit verẽda sua. Secus de hedis siue de capris ⁊c. Sic penitentes cauda finalis pnie cooperiũt verenda suox petox. Ita in die iudicij nõ appebũt petã in ꝺfussione ipsox. Auctas dauid. Beati quox remisse sunt iniquitates: ⁊ quorũ tecta sunt petã. ps. xxxi. A sinistris vero statuet hedos. i. inobedientes ⁊ impenitẽtes q̃ nolũt se regere in suis opibus iuxta pastoris ordinationem: sed ꝑm malã inclinationẽ. Pastor autẽ ꝓcipit hũlitatẽ ⁊ ipsi volũt eẽ superbi vani ⁊c. Precipit vt vadãt perviã mie ⁊ liberalitatẽ: ⁊ ipsi ad instar hedox deuiant per viam auaricie: cupiditatẽ. ⁊ sic de alijs. q̃b dic xps. Vos nõ estis ex ouibus meis: oues mee vocem meã audiũt. Joh. x. Itẽ hedi videnf inverecũdiverẽda oñdẽdo: sic ipenitẽtes ⁊ notorij petões inverecũdi sunt. q̃ notorie peccãt ⁊ nõ cooperiunt eox petã cauda pnie. Si hedi erunt a finistris: vbi tunc erũt capre. i. mulieres coniuncte. Respõdeo q̃ ibidem cũ hedis. patet ergo ordinatio iudicialis. Tertiũ est vel erit diffinitio sentẽtialis. Dic practice quõ xps forte ꝑm alios interrogare poterit matrẽ suã ⁊ alios. q̃d fiendũ. Prio de his q̃ sunt a dextris ⁊c. Licet nõ indigeat cõsilio alicuius: nihilominus tamen volens honorare matrẽ suã ⁊ apostolos ⁊ apostolicos viros interrogabit eos ⁊c. Quemadmodũ salomon sapientissimus bonorando suos consiliarios ipos interrogabat: licet ipse melius sciret q̃d facturus esset. Et licet dr: ⁊ fic eternal'r stabunt in illa gl'ia. Et de cetero null' habitabit in isto mũdo. Qõ naturaliter põt oñdi: q̃ habito fine cessant ea sũt ad finẽ ꝑm pbm. Et habito termino omnis cessat motus. v. Phisicox.

Dñica ꝑma aduẽtus dñi Sermo II

Ecce rex tuus venit

Ecce tibi mãsuetus. Matth. xxi. Aduẽtus filij dei in hũc mũdũ est triplex ꝓncipaliter. scz Per incarnationẽ in vẽtre virginali. Per iustificationẽ in mẽte humanali. Per retributionẽ i iudicio generali. Isti tres aduẽtus dñi mystice notanf in euangelio qõ hodie legif hac de causa. q̃uis eius historia pineat ad diem ramox. Primus in ꝓncipio vsq̃ Soluite: adducite mihi. Ubi nota q̃ttuor scz finem. ꝑpter quẽ venit q̃ est pacificatio hois cum deo ⁊ cũ angelis ⁊ cum seipo ⁊ cux primis. ibi. Cux appropinquasset iesus hierosolymis. Nam hierosolyma pacificatio vel visio pacis interptat. ad Eph. ij. Ipse enim est pax nostra q̃ fecit vtraq̃ vnũ. ⁊ veniẽs euãgelisauit nobis pacẽ. Tria p quã venit ẽ xpo Maria. Bersi. Virgo egregia ipa est via regia: p quã saluator venit ad nos. ibi. Et cum venisset bethphage: qõ interptat domus oris qz in aptione oris p cõsensum dicẽdo. Ecce ancilla dñi ⁊c. facta est domus dei. Jo cãtat Domus pudici pectoris templus repente fit dei ⁊c. Causa quare venit est eminentissima mia diuina. ibi. ad montẽ oliueti. ad Eph. ij. Deus q̃ dives est in mia. ꝑpter nimias charitatem suã qua dilexit nos: cũ essemus mortui ꝑtis cõuiuificauit nos. Actus ad quez venit est illuminatio mũdi: nõ tm̃ p se: sed etiam p discipulos. ⁊ q̃tum ad gentẽ iudaicã: ⁊ q̃tũ ad ppl'm gentilẽ. ibi. Tunc misit duos discipulos ⁊c. Joh. xij. Ego lux in mundũ veni vt oẽs qui credit in me in tenebris nõ maneat.

Secundus in medio ibi. Dicite filie syon. i. anime humanc. Ecce rex tuus venit tibi mãsuetus. Nota quattuor circa aduentũ istum ꝑpinquitatẽ aduenietis. qz ecce salz pius est ad ostium. ió cito recipiẽdus. Apoc. iij. Ecce sto ad ostium ⁊ pulso. si quis audierit vocem meã ⁊ aperuerit mihi ianuã intrabo ad illum ⁊ cenabo cũ illo: ⁊ ille mecũ. Eius dignitatẽ. quia rex tuus. Ideo hospiciũ ꝑparandũ est ei diligenter. Greg. in omelia penthecostes. Tergat sordes prauí opis qui deo preparat hospitium cordis. Aduẽtus vtilitatẽ qz vẽit tibi. i. ad vtilitatẽ tuã. Jõ vehemẽtius deside randus. Matth. viij. Ego veniaz et curabo eum. Aduenietis humilitatẽ: q̃ mansuetus Ideo imitãdus. Mat. xi. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde ⁊c. Terti in fine. ibi. Turbe aũt que ꝓcedebant ⁊ que sequebãtur. ⁊c. Cõe canticũ oim bonox erit in die iudicij Benedictus qui venit in noie dñi. Matt. xxiij. Non me videbitis amodo donec dicaẽ. Benedictus qui venit in noie dñi. Quib rñdebit xps. Venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnũ a cõstitutione mũdi. Esuriui enim ⁊ dedistis mihi ⁊c. Matt. xxv. Diuersum erit canticũ malox. Viere. xx. Male dicta dies in qua natus sum. dies in q̃ pepit me mater mea nõ sit benedicta ⁊c. Quib rñdebit christus. Discedite a me maledicti in ignem eternum: qui paratus est diabolo ⁊ angelis eius. Matthei. xxv.

Dñica ꝑma aduẽt. De aiab. Sermo III

Jcite filie syon. Ecce

Ecce rex tuus. Matt. xxi. Scõm materiã quã volo ꝓdicare in hac ꝑmone xbũ. ꝓpositũ est xbum dei ad sanctos ãgelos vt loquanf amicabil'r ad ecclesiã de vita et conversatione hoim. Thema est Jcite filie syon.

mala dicit filia belial.

Ecce hic tota materia. de scō ope xp̄s sctis angelis loquit in themate. Dicite filie syon.

Primū opus aie nouiter recedēris de hoc mūdo est exitus corpalis, opz eniz dimittere corpus: t si aia sit bona. sctā t penitēs t contrita et cōfessa. remittit: satisfecit. nō exit sola de hoc mūdo: q: si est in pūcto exeundi de corpore: subito angel' bon' custos ipi' q̄ puidit horā mortis sue ascēdit ad xp̄m: q̄ ly sciat oia: tū pōt sibi dicere q̄ facim'. Cui dicere potest āgel', dñe tal' quē p̄medastis inuitit i bonis opib': seruauit p̄cepta vra: noluit viuere p̄m sensualitatē: si iuxta vram voluntatē: nec p̄m suas inclinatiōes: si p̄m vras ordiatiōes: mō est in articlo mortis. Statim tūc xp̄us mittit filios t filias si q̄s hz in paradiso ad sociādū aiam illam q̄tz vt pie credit, t hoc patet ex multis miraculis, t quādo aia exit de corpe statim videt āgelos t filios: quos optime cognoscit: t noīat ipos angelos filios t filias q̄ honorifice associat ab eis. Ex isto ope aia dr filia p̄ncipis, Nō illius est: q: sicut filia p̄ncipis in die nuptiarū nō vadit sola corā spōso sed notabilr associata parentibus: militibus: et scutiferis: sic anima bona t sancta angelis Auctus. Quid videbis in sunamite: nisi choros castroz. q̄ pulchr sunt gressus tui in calciamētis filia p̄ncipis. Cant. vij. Nota. sunamitis interp̄tat mortificata. q: p̄sona sctā t bona in hoc mūdo mortificat corpus suuz p p̄niam ip̄m castigādo. eo q̄ inclinat ad vitia et petā. Ideo dicit apostolus. Mortificate mēbra vestra que sunt sup terrā. ad Col'. iij. Quid ergo videbis in sunamite. i. p̄sona per p̄niam mortificata: nisi choros castrorum. i. angelorum qui dicunt castra dei. Ita vocauit eos Jacob cum sibi in itinere obuiarēt dicens: castra dei sunt hec. Gen. xxxij. Quā pulchri sunt gressus tui. i. passus xp̄tutum. Quia sicut pedibus ambulam' in hoc mūdo: sic virtutibus t operibus meritoriis ambulam' ad deū. Dauid. Ibunt de xp̄tute in xp̄utē videbitur deus deoz. i. angelorum in syon. ps. lxxxiij. Ita vitijs pctis t malis opib' ambulam' ad infernū: q: sicut optima calciamēta ornant t decorant pedes: ita intentōes recte ornant t decorant bona opa nostra. Quā pulchri sunt gressus tui scz xp̄utū t bonorum operum in calciamentis. i. intētionibus rectis xp̄us deum filia p̄ncipis. Per oppositum aūt si anima sit mala t impenitēs dr filia latronis. Nō: quia sicut q̄n latro data sniā cōtra eum debet duci ad furcam: ad portā carceris sunt sagiones expectātes eius exitū. Ita de aia ipenitente filia latronis ade qui z voluntatē t p̄ceptum dei de horto paradisi furat' fuit fructū vetitū ꝓpter quod ibāt oēs ad furcā inferni. Nota. furātes fruct'. Ita pctōr z p̄ceptū dei furatur fruct' de arbore supbie. de q̄ p̄cipit deus ne homo comedat. Cui' fruct' sunt vanitas: pōpositas: vana glia: p̄sumptio. de q̄b' latro id est pctōr recipit. Idem de arbore auaritie cuius fructus sunt vsura: rapina: retētio: calūnia: fraus t. Idē de arbore luxurie, cuius fruct' sunt fornicatio: adulteriū: incestus: raptus t. Idem de arbore inuidie, cui' fruct' sunt odiū: rancor: mala volūtas: diffamatio t. Idem de arbore gule, cuius fructus sunt comessationes: ebrietates: ieiunior fractiones t. Idem de arbore ire cui' fructus sunt vindicte: vulnera: dāna, Propt' hec in exitu aie de carcere corpis sunt expectātes sagiones inferni filiā latronis, Auctus. Nunc vastaberis filia latronis. Aldichee, v. Dicit anima mala p se t alijs. Obsidionē posuerūt super nos. ibidē. Ita est tūc de misera aia sicut de ista pdice in mata infra quā est a venatoribus obsessa. ita de aia. Caro est mata infra quā est aia abscondita. t in morte compellit exire baculis dolorum t infirmitatū. Dauid ps. xvij. Circūdederunt me dolores mortis, Canes aūt inferni stant in circuitu. t potest dicere misera aia. Circūdederunt me canes multi. ps. xxi. Falcones in aere sunt demōes in media regiōe commorātes. Jō pōt dicere aia. Obsidionē posuerūt sup nos. Ad quā demones. Nunc vastaberis: nūc scz in exitu de corpe vastaberis. i. destructa eris filia latronis. i. pctōris impenitētis. Scōm op' ipsi' aie post exitum a corpe est ābulatio spūalis. Corp' remanet ibi: aia aūt vadit ad sursum xp̄us celū si est bona: vel deorsum xp̄us ifernum si est mala: t h̄ dr ābulatio spūalis: q̄a spūs vadit sine corpe. Nota quō ab hic vsq; ad celū empyreū est vis lōgissima: t i media regione aeris est maxima multitudo demonū q̄ ibi remāserūt q̄n de celo ceciderūt. Modo videam' quō aia poterit trāsire. dico q̄ si aia est bona t sctā t sctis āgelis sociata: dēmōes fugiūt t dimittūt eā in pace. t aia videt eos et cogscit ipos a q̄b' in h̄ mūdo fuit tētata, t cuilibet dicere poterit. O pdito: nūq̄d tu es leu: athā q̄ tētasti me de supbia t. Hz deus sua mia me iuuit. Idē de māmona: asmodeo t ceteris: t sic aia scā trāsit libere sine timore

Ex isto aspectu aia bona dr filia syō. i. speculationis, Auctas, Nō trāsibit sup eos vltra exacto: q̄n vidi oculis meis, Exulta saē filia syon. Zach. ix. Nota: exactor significat diabolum qui exacte, puocat hoiem ad peccandum, Nō trāsibit sup eos vlt, Ecce ḡre the, aie sctē Dicite filie syon. Si vero aia sit mala: vadit ad infernū. t nō dr filia syō: si filia edō. q̄ inf' ptāt sanguinea. q: pctā mortalia i sctā scptura dicunt sanguis. Jō dō post pctā sua orando dicebat ad dñm. Libā me de sanguib'. i. pctis, dr' salut' mee. ps. l. ꝓpt' h̄ aia impenitens t pctis plena dr filia edom, Auctas, Filia edom q̄ habitas in terra hus: ad te q̄q; p̄rueniet calix t inebriaberis atq; nudaberis, Treno. iiij. Nota hus. i. ꝓfiliatoris seu festinant q: diabol' dr festinās: q: festinant peccauit. q: statim q̄n fuit creat' voluit parificari deo. t multi āgeli sibi ꝓsenserūt: iō facti sunt demones, t multi sibi ꝓdixerūt. Pro dictor intelligētia nota q̄ demones nō sūt natura mali vl naturalr: s, p̄a volūtate: vt dicit Dionysius iiij. c. de dīnis noib', cui' rōnē ponit btūs tho. i. pte. q. lxiij. ar. iiij. q: q̄libz natura itellectualis hz ordinē ad bonū vle qō pōt apphēdē t qō ē obiectū volūtat, mō si sit aliquid cui' natura ordinet in aliquod bonū p̄m cōem boni rōez: h̄ p̄m suā naturā nō pōt tēdē i aliq̄d malū, s, demones sunt sube intellectuales. igitur nullo mō p̄nt hr̄e inclinationē naturalē i aliqd q̄dcuq; malū: t iō nō p̄nt naturalr eē mali. Vñ Aug̃. x. de ciuitate dei reph̄endit porphiriū de h̄ q̄ por. dixit q̄ demones erāt naturaliter fallaces: dicēs eos ñ naturalr eē fallaces: s, p̄a volūtate: vt dic sctus tho. i so. ad p̄mū. Oēs eñ āgeli boni t mali fuerūt in gra a deo creati: vt di ē. h, Tho. i. i, p. q. lxij. ar, iij. dic eñ btūs Aug̃. xij. de ciui. dei q̄ dr' fil' erat i eis cōdens naturā t largiēs gram. angeli tñ in gra creati peccare potuerūt: q: nō fuer i gra cōfirmati: vt dicit. h. Tho. q. lxij. ar. i, imo de facto aliq̄ peccauer q̄ dēmōes effecti sunt. p̄m illd Job. iiij. In angelis suis reppit puitatē. a creatione sua vsq; ad pctm: t o paditi expulsio vix trāsiunt spaciū vnī' mometi. ecce quō fuit festinās, Qui hitas i terra hus. i. festinantis ad te q̄q; pueniet calix de quo Jobes, Bibēt de vino ire dei qō mixtū est mero in calice ire ipsi'. Apoc. xiiij. Ex ieb: riaberis. q: sic ebri' ne scit q̄d facīfic nec aia q̄n sentit pnas intolerabiles inferni. t nudaberis. s. meritis: gaudijs t oib' bonis, Cauete ergo ne aia vra sit filia edom, Tertiū opus est introitus patrie celestis. q: si aia sit bona: intrat patriam paditi si mala: patriā inferni, Ex ingressu paditi dr filia iude, ex ingressu inferni si lia babylonis. Postq̄ aia ē a corpe egressa cū illa honorabili comitiua intrat celum empyreū: t vides illā inestimabilē pulchritudinē celi admiratur valde. t aie btor t sctī angeli vidēt aiam noui' intrārē t regratiant' deo: t salutare eā p̄nt di. O benedicta creatura, bndicta dies t hora in q̄ dimisisti pompā: vanitatē &c, t fecisti p̄niam. Que stupefacta rndē poterit. Nō nob dñe nō nobis: s, nō tuo da gliam. Ex isto introitu aia dr filia iude. Auctas. Audiuit t letata est syon. t exultauerūt filie iude ꝓpt' iudicia tua dñe. ps. xcvi. Nō letata ē syon. i. aia sctā q̄ dr filia syon ꝓpt' egressum spūalē: t exultauerūt filie inde. i. confidentes ex ingressu paditi. ꝓpt' iudicia tua dñe. Que q̄dem iudicia sunt ser. tria in hoc mūdo: t tria in alio q̄ attribuunt deo. Primū iudiciū in hoc mūdo est contritio cordis: q̄n homo dolet de pctis t recipit bonū ꝓpositum cōuertendi dicens, O miser quid erit de me: ego sum religiosus &c. Dic de quolibet statu. Ecce primū iudiciuz in quo pctōr iudicat q̄ corrigat se. Secundum ē oris cōfessio. q̄n hō dic cōfessor oia sua mala t pctā tanq̄ iudici. t h̄ iudiciū est necessariū: q: de glādula curāda necessariū ē vt inde exeat corruptio. Idem de pctōre. Et q̄n confessor q̄ est iudex dic. p̄m q̄ video ex dictis vestris vos estis superbus &c. iō de cetero hūliet vos Idem de alijs. tunc cōfessor vt iudex absoluit eū. Tertiū iudiciū est corporis afflictio, optimū iudiciū est castigare carnē ne castiget in alio mūdo a sagionib' inferni. In alio mūdo sunt alia tria iudicia. Primum est associatio sctor angelor in exitu aie a corpe. ex quo aia fuit in h̄ mūdo associata xp̄utib' t opib' bonis: iudicat dñs vt tūc associetur aia sctis angelis vt pie credendū est. Secundū est demonū fugatio in media regione aeris. iudiciū ē rectū: ex q̄ aia in hoc mūdo fugit t vitauit tēptationes dēmonū q̄ tunc ipi fugiant t p̄mittant eā libere trāsire. Tertiū est ipi' aie commēdatio t laudatio in introitu paditi: ex quo aia in hoc mūdo bndixit t laudauit deū: iudicat dr' vt in introitu paditi laudet t cōmēdet a sctis angel' t aiab'. Ecce ḡre dic. Exultauerūt filie iude ꝓpt' iudicia tua dñe. Illō gyrabo chartā p oppositū si aia sit mala t ipenitēs intrat patriā inferni. Dic quādo est in ianua inferni: quomodo statim aperitur t exit inde fetidus fumus de sulphure t horribilis, Et

aia misera flens ꝛ damãs dicere põt. O misera ꝛ hũrabo, ꝛ q̃d forte erit de me vltra. Dicũt dæmones. traditor q; ꝺ optet vos stare in eternũ. Et ex isto introitu aia ꝺr filia babylonis. i. ꝓfluõis, q; sic in padiso est optia ordinatio angelox ꝛ sctox; ꝓ oppositũ i inferno ẽ inordinatio ꝛ ꝓfusio. Ubi nullus ordo si sempiternus horror inhabitat. Job. x. Jõ ania ꝺr filia babylõis. Auctas. Filia babylõis misera: btũs q̃ retribuet tibi retributõez tuã quã retribuisti nob, ps. cxxxvi. Uerba sũt sctox ꝑsonax. Btũs. ſ. est ille q̃ retribuet tibi retri, tc. Quia in hoc mũdo pctores ꝛ mali ꝓsequũt bonos ipsis multiplr iniuriãdo: dicẽdo hypocrita begbart ꝛc, ꝛ in ꝯ mũdo a nullo reprehendunt; ſ in alio mũdo ꝯpiter punient a deo. iõ btũs q̃ retri, ti, ꝛc. Quartũ op̃ est recipere ꝓmiũ meritale vl in celo si est bona: vl in inferno si est mala. Dic quõ exquo aia sctã est i padisum introducta venit ad cathedrã xpi: cui deuote osculat manꝰ ꝛ pedes. etiã ỽgini marie q̃bus regtiat vt ꝓbabile est ꝛc. ꝛ ibidez a xpo coronat corona glie. Auctas. Accipient regnũ decoris: ꝛ diadema spẽi de manu dñi. Sap. v. Demũ collocat in cathedra glie i ali quo ordine angelox: vbi erit eternalr in pace ꝓtinua. Et quo aia ꝺr filia hierlz q̃ interpatat pacifica. Auctas. Letare ꝛ exulta in oi corde filia hierlm. Abstulit dñs iudiciũ tuũ: auertit inimicos tuos. Rex isrl dñs i medio tui. nõ timebis malũ vltra. Sopho. iij. Nota differentiã inter leticiã ꝛ exultatõez. q: leticia cõsistit intus in corde. exultatio aũt ꝓsistit in corpe ꝛ ostẽdit extra. Uñ exultatio quasi extra saltatio ꝑ gaudio. Sic ỽbi gra qñ ꝺr vob, filiꝰ vester est anꝰ: vos de ỽ hetis leticiã: sed si dicat vob ꝙ filiꝰ vester factꝰ est eps vel cardialis: tũc hetis etiã exultatiõez. Sic aia sctã qñ intrat padisum hz leticiã; ſ in die iudicij maximã hebit exultatõez: q: tũc glia ꝛ leticia anie saltabit extra ꝑ redũdãtiã. q: sic mõ esse anie cõicat corpi: ita etiã esse glie ipsiꝰ aie cõicabit corpi. Ecce. q̃liter dic auctas. Letare ꝛ exulta ꝛc. Per oppositũ si aia ẽ mala: recipit i inferno ꝓmiũ suũ iurta pctã ꝛ mala opa q̃ fecit Uerbi gra. Si in ỽ mũdo ꝓsona fuit superbax vana poꝓsa: se sup alios eleuãdo: talis aia in inferno recipit salariũ. q: ibi hũliat in maximis penis: ꝛ calcat ꝓdib, demonũ. Si ỽo fuit ꝓsona auara: usuraria: crudelis ꝛ sine miia: in morte mittit aia in plũbo liq̃facto: ꝛ ibi coquit ꝛc. Si luxuriosa: ponit in veru cũ meretrice iua ad instar cirogilloꝝ: ꝛ ibi se calefaciunt. Si iracũda aia est in ꝓtinua guerra ꝛ diusionibus, ꝛ sic de alijs pctis. Et ex ỽ aia dãnata ꝺr filia belial. Auctas. Quasi yna de filiabus belial. i. Re. i. Belial duplr interptat. primo belial. i. sine iugo. scõo belial. i. absq̃ dño. Pria interptatio ondit q̃re aia dãnat. q: fuit absq̃ iugo. scõa q; deus ipsuit nob iugũ ꝑceptox di. Tollite iugũ meũ sup vos ꝛ discite a me: q: mitis sũ ꝛ hũilis corde. ꝛ inuenietꝭ req̃ em aiabus vris. Jugũ em̃ meũ suaue ẽ ꝛ onꝰ meũ leue. Mar. xi. Leue est pui ponderis. q: solũ dr̃ libraꝝ. Pria ẽ. Nõ hẽb deos alienos ꝛc. Adulti nolũt iugũ istũ portare. Ecce absq̃ iugo: q̃libz vult viuere ad libitũ iurta suas inclinatiões malas: ꝛ nõ curat q̃ ꝑcepit dñs, ecce ỽ culpa ꝙ hoc sequit ꝑna quã hz aia in inferno. q̃ ondit in scõa interptatõe absq̃ dño quẽ nũq̃ videbit. q: sibi in ỽ mũdo nõ obediuit. Questio est ỽ ad darificãdũ itellectus nros. q̃re deus dãnat eternalr aiam, nũq̃d sufficeret q; tãtũ duraret ꝑna q̃tũ culpa seu pctũ. ſ. tãtũ ꝙ tãto. vt si pctũ duravit ꝙ horã siue ꝙ die vl ꝙ mẽsem: vel ꝙ annũ ꝛc. q; tãtũ duraret ꝑna: ꝛ ỽ essꝫ iustũ ꝛ rõnabile Ezꝫ ꝙ pctõ vniꝰ horæ vel diei ꝛc. q; aia dãnet eternalr: hoc nõ videt iustũ ꝛ rõnabile. Pro rñsione scẽdũ q; q̃diu aia est vnita ꝛ ꝓiuncta corpi essentialit aia recipit aliq̃s ꝓditiões a corpe. vt socius a socio. Cõditio corpis est q; est mutabile ꝛ variabile. q: mõ est sanus: mõ infirmũ: mõ letũ: mõ tristẽ: mõ calidũ: mõ frigidũ ꝛc. Hãc ꝓditionẽ recipit aia a corpe q̃diu est sibi ꝓiuncta: hz de se sit imutabilr ꝛ inuariabilis. Ezꝫ vnita corpi est mutabilr ꝛ variabilis. q: hz mõ sit bona: pot esse mala: ꝛ econuerso. mõ est in gra dei: mõ in ira ꝛ in pctõ: mõ de uota: mõ indeuota. Auctas. Corpus q̃ corrũpit aggrauat aiam. Sap. ix. ſ. trahẽdo ipsam ad ꝓditiões corpis. Ezꝫ a corpe aia separata efficit imutabilr ꝛ inuariabilr. q: si in gra recedit a corpe nita ꝓfirmat in ea ꝙ nõ pot ipsaꝫ ꝑdere nec amittere aliq̃ mõ: iõ hebit eternaliter gloriã. Si aũt recedit a corpe in culpa: et pctõ: ita ꝓfirmat ꝛ obstinat i ipso ꝙ nõ pot penitere nec ab eo exire. iõ eternalr hebit ꝑnam. Uerbi gra. si aia i morte recedit a corpe i culpa seu pctõ superbie ꝛc. sic obstinat ꝛ ꝓfirmat in illa ꝙ nõ pot penitere. Idẽ de alijs peccatis Auctas. Si ceciderit lignũ ad austrũ aut ad aq̃lonẽ i quocũq; loco ceciderit ibi erit. Eccl xi. Loq̃tur de hoie q̃ est vt arbor plãtata in viridario ecclesie. Mar. viij. Video homines velut arbores, scinditur ꝑ mortẽ corporales

Jam em̃ securis ad radicẽ arboris posita est Mat. iij. Austrũ q̃ est ps calida ꝛ humida significat ꝓsonã q̃ est in statu gre: q̃ est calida ꝑ deuotionẽ: ꝛ hũida ex pctox cõtritione lachrymãdo. Aq̃lo q̃ est ps frigida ꝛ ficca sigt ꝓsonã q̃ est in gra dei: q̃ est frigida ex indeuotione: ꝛ ficca ꝛ sterilis ex opibꝰ mie ꝛ pnie. Dicit ꝛc. Si ceciderit ꝛc. Ex q̃ ꝙ pctm̃ seu culpa durat eternalr in aia: iõ pena erit etiã eterna. ps rõ. Tu forte credebas ꝙ aia recedẽte per mortẽ corpalẽ ꝙ dimitteret pctm̃ ꝛ culpam: q̃ nõ facit nisi in gra recedat. Jõ mõ ẽ hora penitẽdi. Ecce qualr aia dãnata ꝺr filia belial sine iugo vel absq̃ dño. Pro dictox plemori intelligẽtia Nota ꝙ btũs Tho. iiij. scri. dis. xlvi. q. i. ar. iij. hanc mouet questionem. Utrũ ex diuina iustitia inferat pctõrib, eterna pena. Ad quã vbi supra rñdet ꝙ sic loquẽdo de culpa mortali. q: duratio pene non rñdet durationi culpe. Dicit Aug. xxi. de ciui. dei Non em̃ adulterũ quod in momẽto temporis ꝑpetrat momẽtanea pena punit: etiã sm leges hũanas. Ezꝫ duratio pene respicit dispositionẽ peccãtis. Oñq; em̃ ille q̃ peccat i aliq̃ ciuitate ex ipso pctõ efficit dignus vt totaliter expellat a societate ciuitatis. vel ꝙ exiliũ ꝑpetuũ vel etiã ꝙ mortẽ. Oñq; ỽo nõ reddit dignus vt totalr a societate ciui ũ excludatur. ꝛ ideo vt possit esse cõueniẽs membrũ ciuitatꝭ pena ei, plongat vel breuiat sm ꝙ eius exprdit correctioni: vt in ciuitate cõueniẽter ꝛ pacifice viuere possit. Jta etiã sm diuinã iustitiam aliq̃s ex pctõ dignꝰ reddit penirꝰ a ciuitatis dei cõsortio separari: q̃ fit ꝑ omẽ pctm̃ quo q̃s ỽ charitatẽ ꝑccat q̃ est vinculũ vniẽs ciuitatẽ ꝓdictã. Et ideo ꝙ pctõ mortali quod est ỽiuz charitati aliq̃s in eternũ a societate sanctox excluſus eterne ꝑne adiũcit. Oõ aũt pena quã ciuitas mũdana infligit perpetua nõ reputat: hoc est ꝙ accñs: in ꝙtũ homo nõ ꝑpetuo manet: vel in ꝙtũ etiã ciuitas ipa deficit. Unde si hõ in ꝑpetuũ vineret pena exilij et bnituris q̃ ꝑ legẽ humanã inferꝭ in eo ꝑpetuo ꝑmaneret. Qui ỽo hoc modo peccant vt tũ nõ reddant digni totalr separari a sctẽ trinitatis ꝓsortio sicut peccãtes venialr: tãto eox pena erit breuior vel diuturnior: quanto magis vel minꝰ purgabiles erũt sm ꝙ pctã eis plus vel minꝰ inhesrũt: q̃ in penis huius mũdi ꝛ purgatorij sm diuinã iustitiam bnat. Jnueniunt ꝛ alie rões a sctis assignate. q̃re iuste ꝑ pctõ tpali, ſ. mortali aliq̃ pena eterna puniant, Una est q: peccauerũt ꝓtra bonũ eternũ dũ ꝓtẽpserũt vitã eternã. Et hoc est q̃ Aug. in libro ꝑdicto dicit. Facꝰ ꝺ malo dignꝰ eterno: q: hoc in se ꝑmit bonuz q̃ esse possz eternũ. Alia rõ: q: ỽ in suo eterno peccauit. Uñ dic Greg. in. iiij. dialo. ꝙ ad magnã iustitiã iudicãtis ptinet vt nunq̃ careat supplicio q̃ nunq̃ carere voluerit pctõ. Et si obiciat ꝙ q̃dã peccãtes mortalr, pponũt vitam suã in melꝰ q̃nz cõmutare. ꝛ ita sm ỽ nõ eẽnt digni eterno supplicio vt videt. Dicendũ ꝙ ex hoc ipso ꝙ mortalr peccat finem suũ in creaturã constituit: ꝛ q: ad finẽ vite tota vita ordinat. iõ ex ỽ ipso totã vitã suã ordinat illud pctm̃. Et vellet ꝓpetuo in pctõ pmanere: si ỽ eẽt sibi impune. Et ỽ est q̃ Greg. dicit. xxii. mora. sup illũ Job. Estimauit abyssum q̃si senescẽte. Jniq; iõ cũz fine deliq̃unt: q: cũ fine vixerũt voluissent q̃ppe fine fine vivere: vt siue fine potuissent in iniq̃tate pmanere. Pot ꝛ alia scz ꝛtia rõ assignari q̃re pena pctõ mortalis sit eterna. Qz ꝙ ea ỽ deũ q̃ est infinitꝰ peccat, vñ cũ nõ possit eẽ infinita ꝑ intentionẽ: q: creatura nõ est capax alicuiꝰ q̃litatis infinite: req̃rit ꝙ sit saltẽ durationis infinita. Est ꝛ q̃rta rõ ad ỽ idẽ: q: culpa manet i eternũ: cũ qua culpa nõ possit remitti sine gra quã hõ non pot post mortẽ acq̃rere: nec ds ꝑna cessare ꝙdiu culpa manet. Confirmatur q̃ dictũ est ꝙ id q̃ ꝺr. Mat. xxv. Jbũt hi. ſ. pctores in suppliciũ eternũ. Itẽ sicut se habet ꝓmiũ ad meritũ: ita pena ad culpã: si sm diuinã iustitiã merito tpali debet ꝓmiũ eternuz Job. vi. Ois qui videt filiũ hois et credit in eũ: hz vitã eternã. ꝙ et culpe tpali sm diuinã iustitiã debet pena eterna. Preterea sm pbm v. Ethicoz. Pena taxatur sm dignitatẽ eius in quẽ peccat. Unde maiori pena punit qui peccat alapa ꝓncipẽ ꝙ aliũ quẽcuq;. Sed q̃ peccat mortalr peccat cõtra deũ cuius precepta transgredit: ꝛ cuius honorẽ alijs impartitur dum in alio finẽ cõstituit. maiestas aũt dei est infinita. Ergo quicunq; mortalr peccat: dignus est infinita pena. ꝛ ita iuste ꝓ pctõ mortali aliquis perpetuo punitur. Dec sanctus Tho. vbi supra. Idem ponit ꝑma. ij. q. lxxviij. ar. iij. vbi concludit ꝙ pctm̃ mortale ꝙtum est de se inducit reatuz pene eterne. Idem secundo scripto distin. xlij. ar. v. in quo ponit differentiam inter peccatum venialẽ ꝛ mortale per penam eternam ꝛ temporalem. De animabus aũt que nõ statim vadunt ad paradisum: q: non sunt condigne nec pfecte penitentes: nec vadũt ad infernũ q: aĩ mor-

cem habuerūt ꝓtritionē de ꝑcīs: ⁊ fecerūt cō
fessionē ⁊ nō satisfactionē. Tales vadūt post
mortē coꝛpis ad purgatoꝛiū ad peragēdum
pniam: quā completa introducūt in celum
Pro dictoꝛ maioꝛi intelligētia queꝛit vtruꝝ
post hanc vitā sit purgatoꝛiū. Ad hāc q̄stio-
nem ndet sctūs tho. iiij. scri. di. xxi. q. i. arti. i.
questione prima q̄ sic, ⁊ q̄ de necessitate fi-
dei est ponere purgatoꝛiū. Quia iustitia dei
hoc exigit. vt pctm̄ ꝑ penā debitā expurgef,
modo multi sunt qui absoluti sunt; ⁊ quibus
culpa est dimissa: ꝛ nōdū cōpleuerūt pniam:
eo q̄ ꝑ ꝓtritionē deleta culpa nō tollit ex to-
to reatus pene: nec etiā semp venialia dimit
tis moꝛtalib⁹ tollunt: q̄bus restat aliq̄ pena
tempalis pficiēda: ⁊ tō opꝛ q̄ talꝛ decedētes
post ꝓtritionē de ꝑcīs ⁊ absolutionē ante sa
tisfactionē debitā post hanc vitā puniant.
Et ita opꝛ locū dare in quo tales aie puniāt
Et hic dꝛ purgatoꝛiū. Et tō illi q̄ purgatoꝛiū
negāt ꝫ diuinā iustitiā loquunt. ⁊ ꝓpter hoc
erroneū est ⁊ a fide alienū. Hoc idē tꝫ Greg.
nazāzen⁹ q̄ dicit, Si aliq̄s xp̄o amico consen
tiens in hac vita purgare pctā min⁹ potuerit
post transitū hinc ꝑ purgatoꝛij ignis ꝓflatio
nē hꝫ expedire. Hoc p̄dicam⁹ dogma fidē ⁊
fuā tenet: ⁊ ita credim⁹. Nec ille. Hoc etiā lis ec
clesia tenet ꝑ defunctis oꝛās vt a pctis soluā
tur. q̄ nō pōt nisi de illis q̄ sunt in purgato-
rio intelligi. Ecclie autē auctati quicūq; resi
stit: hereſim incurrit. Qđ ꝓfirmat. Qꝛ dꝛ. ij.
Mach. xij. Sctā ⁊ salubꝛis est cogitatio pro
defunctis exoꝛare vt a pctis soluant. Sed ꝑ
defunctis q̄ sunt in paradiso nō est oꝛandū:
q̄ illi nullo indigēt. Nec itez ꝑ illis q̄ sunt in
infernoꝛ: q̄ illi a pctis solū nō p̄nt. Ergo post
hanc vitā sunt aliq̄ a pctis nōdū absoluti qui
solui p̄nt: ⁊ tales charitatē hīt sine qua nō fit
pctoꝝ remissioꝛ: q̄ vniuersa delicta opit cha-
ritas. Prouer. x. vnde ad moꝛtē eternā nō de
uenīt: qꝛ q̄ viuit ⁊ credit in me nō moꝛiet in
eternū. Job. xi. Nec ad gl̄iam inducent nisi
purgati: q̄ nihil immūdū ad illā ꝓueniet. vt
ꝑ Apo. xxi. vbi dꝛ, Nō intrabit in eā aliquid
coīnq̄natum. Ergo aliq̄ purgatio restat post
hanc vitā. ⁊ sic est ponendū purgatoꝛiū. Idē
ponit sanct⁹ Tho. iij. ꝫ gētiles. cap. xci. Item
idē ē ignis infern⁹ ⁊ purgatoꝛij. vt dicit. sctūs
Tho. vbi supꝛa. ſ. iij. scrip. dis. ij. q. i. ar. i. q. ij.
Et ignis purgatoꝛij est eternus ꝑm subam:
si tpalis ꝑm effectū purgationis. Dicit enim
dtūs Greg. q̄ sicut sub eodē igne aurum ruti
lat ⁊ palea fumat. Ita sub eode igne peccatoꝛ
cremaſ ⁊ electus purgaſ. Ergo idē est ignis
inferni ⁊ purgatoꝛij. Stultū tñ est differre sa
tisfactionē vsq; post moꝛtē: q̄ quis possit i pur
gatoꝛio fieri ⁊ fit pene solutio. Quia vt dicit
sanctus Thomas vbi supꝛa questiuncula. iij.
Pena purgatoꝛij minima excedit maximam
penam huius vite. Est em̄ in purgatoꝛio du
plex pena. Una damni inq̄tū scz retardanē
a dīna visione. Alia est sensus ꝑm q̄ ab igne
coꝛporali puniunt. Et q̄tū ad vtrunq; pena
purgatoꝛij minima: vt dicit sanctus tho. vbi
supꝛa: excedit maximā penam p̄sentis vite
Quāto em̄ aliquid magis desideraſ tāto eiꝰ
absentia est molestioꝛ: ⁊ quia affectus quo de
sideratur summū bonū post hanc vitam est
itēfissim⁹: qꝛ nō retardaſ affect⁹ mole coꝛpo
ris. Et etiā qꝛ terminus fruendi summo bo
no iam aduenisset nisi aliquid impediret. Ꝫ
de tardatione maxime dolent. Et ista pena ē
maxima pena. Simil⁹ etiam cum doloꝛ non
sit lesio: sed lesionis sensus. tanto aliquis ma
gis dolet de aliquo lesiuo quāto magis ē sen
sitiuum. Unde lesiones que fiūt in locis ma
xime sensibilibus: sunt maximū doloꝛem cau
santes. Et quia totus sensus coꝛporis est. ab
anima. ideo si in ipam animā aliquod lesiuū
agat de necessitate opꝛ q̄ maxime affligatur
Qđ aūt aia ab igne coꝛporali patiaſ ad p̄ns
supponit. hoc em̄ sctūs Tho. iiij. dist. xliij. in
fine distinctionis pulchꝛe ꝓbat. Et hoc patet
ex sentētia dñi Matth. xxv. Ite maledicti in
ignē eternū qui paratus est diabolo ⁊ ag̃elis
eius. Et ideo opꝛ q̄ pena purgatoꝛij quātus
ad penā damni ⁊ sensus excedat oēm penaꝫ
istius vite. Quidā aūt assignāt rōnem ex hoc
q̄ anima tota puniſ: nō aūt coꝛpus. Sꝫ hoc
nihil est: quia sic pena damnatoꝝ essꝫ minoꝛ
post resurrectionē q̄ ante: quod est falsum.
Hec sanctus Tho. vbi supꝛa. Stultū igif est
vsq; ad purgatoꝛiū differre pniam ⁊ satisfa
ctionē. Purganē autē in purgatoꝛio: vt dicit
sanctus Tho. vbi supꝛa. q. i. ar. i. q. v. electi so
la diuina iustitia: nō misterio demonū. quoꝝ
victoꝛes exiterūt: nec ministerio angeloꝝ: q̄
ciues suos nō tam vehemēter affligerēt. Sꝫ
tamen possibile est q̄ eas ad loca penarū de
ducant, ⁊ etiaꝫ ipi demones qui de penis ho
minū letanē eas cōcomitanē ⁊ assistunt ꝓr
gandis. tum vt coꝝ pena satienē. tum vt in
coꝝ exitu a coꝛpe suo aliquid ibi repiāt. Hec
sanctus Thomas vbi supꝛa. De istis etiā di-
cit xp̄s angelis. Dicite filie syon ⁊c. ꝓ eaꝝ
consolatione. Deo gratias.

Dñica ꝑma aduent⁹ dñi. Sermo IIII.

Te i castellū quod

Ꝫ vos ē. Aldat. xxi. Sermo nr̄ est
quō oꝛ nos pare i hac vita vt va
dam⁹ ad gl̄iam eternā final⁹r. Materia erit
vtilis ⁊ ꝓficua. Sꝫ vt sit deo acceptabilis ⁊
gratiosa saluterur virgo maria gl̄iosa. Ite in
castellū ⁊c. Hoc ꝝbū ad litterā dixit xp̄s duo
bus discipulis suis q̄s mittebat in hierl̄m di.
Ite i castellū ⁊c. Xp̄s ciuitatē hierl̄z vocabat
castrū. q: hēbat ꝓditiones castri ad l̄fam q̄tū
ad situm: ⁊ quantum ad fortitudinē magnaꝫ
quā hēbat in muris: turribꝰ: fortalicijs: ⁊ hu
iusmodi. ⁊ erat in alto posita ad instar castri
fortissimi ⁊ q̄si inexpugnabil. Ꝫ dic. Ite i ca
stellū qđ cōtra. i. ante vos est. Sꝫ spūal⁹r ma-
time anagogice ab ana quod est sursuꝫ: ⁊ go
ge ductioꝛ: quasi sursum ductio. celestis gratia
dicitur castrum siue ciuitas ꝓpter tria vel
ꝓpter tres ꝓpꝛias conditiones castri.

Prima: qꝛ castruꝫ est situ in loco alto ⁊ emi
nenti: sed nihil creatū est altꝰ celo empyreo.

Secunda: quia castrum est inexpugnabile.

Tertia: quia est ꝓuisum de oīb⁹ necessarijs.

Primo est in alto positū, Dauid ps. xc. Altissi-
mum posuisti refugium tuū. Nota altissimū.
Altꝛi sunt mōtes ⁊ elemēta: ꝛ altioꝛes sunt ce
li lune: mercurij ⁊c. Sed sup oēs altissimū est
celū empyreū: intātū q̄ pbifici non ꝓuenerūt
ad eⁱ cognitionē: qꝛ nō potuerūt tātū ascēdē
Dicit sctūs Tho. ij. scp̄. di. ij. q. ij. ar. i. vbi que
rit. Utrū celū empyreū sit coꝛpus quod ratio
ne suestigari nō pōt. qꝛ q̄quid de celo cogno
scim⁹: hꝰ est aut ꝑ visum aut ꝑ motū. Celū aūt
empyreus nec visui subiacet nec motui: vt hꝰ
in l̄fa scdo sniaꝝ di. ij. ꝛ ꝑr auctoꝛitatē est ha
bitū. ⁊ est coꝛpꝰ illud q̄d p̄ncipal⁹r oꝛdinatum
est vt sit hītatio btoꝝ. ⁊ hꝰ magis ꝓpꝛ hoies
q̄z coꝛpa glorificabunt, q̄bꝰ locus dēbet q̄ꝑ
pter ag̃elos qui loco non indigent. Et qꝛ illa
gl̄a excedit inuestigatōz hūanā. tō ēt celū ēpy
reū. ⁊ est celū empyreū coꝛpꝰ ꝑm q̄ dꝛ. ij. sen.
di. ij. intellectuale ⁊ intelligibile ⁊ nō visibile:
qꝛ nō subiacet nr̄o visui: ꝛ intellectu tñ capi
tur: ⁊ est immobile, Et tō pbi ipm nō cogno
uerūt: vt dicit sctūs Tho. vbi. ſ. in solone ad
q̄tū. nec aliquā de eo mentionē fecerūt. quia
nec motui nec visui subiacet. Item celū empy
reū vt dic sctūs Tho. vbi. ſ. ar. ij. est incoꝛrup
tibile: immobile: ⁊ lucidū. Qꝛ cū oīs res deno
minet⁹ a fine: oꝛ ꝓditiones celi empyrei accipe
ꝑm q̄ ꝓuenit statui btoꝝ. ꝓpꝛ quos factū est.
Et qꝛ illi sunt in plena ꝑticipatiōe eterne luc̄
q̄etis ⁊ eternitaſ. Jō decet empyreū celū lucidū: immobile: ⁊ incoꝛruptibile esse. Unde scdo
sniaꝝ di. ij. in l̄fa dꝛ. q̄ dꝛ empyreum non ab
ardoꝛe: ꝛ a splendoꝛe. Dicit etiā q̄ a volubi-
litate mūdi secretū est. ⁊ dꝛ ēt q̄nō hꝫ ardoꝛē
non aūt dꝛ lucidū hꝰ mō q̄ radios suos emit-
tat nr̄o sensui visibiles: ꝛ qꝛ in natura sua lu-
cē hꝫ eo q̄ est maxime formale. Dec sanctus
Tho. vbi. ſ. Idem ꝓma parte. q. lxvi. ar. iij.
Secundo est inexpugnabile, Dauid. Nō acce
det ad te malū. ſ. culpe. ⁊ flagellū nō appꝛopi-
q̄bit tabernaculo tuo. ps. xc. Tertio ē ibi oīm
bonoꝝ ꝓuisio, Unde Boeci⁹. iij. de consola.
pbie dicit q̄ btitudo est stat⁹ oīm bonoꝝ ag-
gregatiōe pfect⁹. Dicit etiam gl̄iosa ciuitas
figta ꝑ ciuitatē hierl̄m: eo q̄ habebat mlt̄as
libertates: ⁊ caput ⁊ mr̄ erat aliarū ciuitatū.
Ita etiā gl̄ia celestis. Auctas. Illa q̄ sursum
est hierl̄m libera ē q̄ est mr̄ nr̄a. ad Gal. iiij.
Sꝫ ergo rō q̄re gl̄ia celestis dꝛ ciuitas vel ca
stellū: de q̄ anagogice dicit xp̄s in themate oī
bus nob. Ite in castellū. q. d. in hoc mūdo nō
potestis diu stare: immo oꝛ nos hītationē mu
tare. qꝛ nō hēm⁹ hic manentē ciuitatē: ꝛ futu
ram inq̄rim⁹, vt dic apl̄s ad Heb. xiij. Jō di-
cit. Ite. ſ. per bona opa per passus virtutū in
castellū. ſ. gl̄ie celestis q̄ Ꝫ vos est. Sed q̄re
dic q̄ Ꝫ vos ē. munq̄d gl̄ia celestis ē inimica
nr̄a. Adō iuxta b̄ inuenio i sacra scꝑtura q̄ glo
ria celestis est ꝑ aliq̄b⁹ ⁊ est Ꝫ aliq̄s. Pꝛio glo
ria celestis ē ꝑ innocētib⁹ in baptismo purifi-
cat. Scōo gl̄ia celestis est Ꝫ delinq̄ntes crimi
naliter alienatos. Dico ꝑmo ⁊c. qꝛ ipi num-
q̄ ꝑ peccauerūt nec coꝛde male cogitando ⁊ nec
oꝛe male loquendo: nec ope Ꝫ dēū nec Ꝫ ꝓxi
mū. Jō celestis gl̄ia est ꝑ istis. Nō ꝑs ꝑr re-
gulā pbie. iiij. pbificoꝝ. quia locus ⁊ locatum
dēbēt ꝓportionari. vel q̄libet locꝰ cōꝑtit loca-
bili sibi nō ꝓtrario ſ ꝓportionato. Uerbi gra.
Aldare siue aqua maris cōꝑtit piscib⁹. qꝛ ille
locꝰ est eis naturalis iuxta coꝛ. ꝓpetates ⁊ cō
ditiones. aer aūt est ꝑ auib⁹: terra vero ꝑ aīali
bus. qꝛ hīt ꝓditiones ⁊ ꝓprietates ſibiles loco.
Adō videm⁹ ſi pueri nouīt baptizati habēt
qualitates ⁊ ꝓditiones ⁊ ꝓprietates ſibles celo
empyreo. ⁊ appet ꝑ sic. qꝛ celū ē locꝰ: habita-
tio seu domus dei ꝓprie. Ez em̄ dꝛ sit in oī lo
coꝛe in celo maxime manifestat gl̄iam suaꝫ
sctis. Jō dauid. Ad te leuaui oculos meos. scz
in oꝛōne. q̄ hītas in celis. ps. cxxij. Cū isto lo-
co dicti pueri habent conuenientiā. qꝛ ꝑr san
ctum baptismum facti sunt filij dei ⁊ sancte

mris eccl'ie: cū ante baptismū essent solū filij ade. Dic' enī btūs Aug̃, in libro de baptismo p unlox. t hꝫ de ꝑse. di. iiij. Ad hꝫ baptism⁹ valet vt baptizati xp̃o incorporent vt membra capiti. De hoc dicit sanctus Tho. iij. pte. q. lxix. ar. v. ꝙ incorporatio ē effect⁹ baptismi. q: p baptismū aliqs regenerat in spūalē vitā q̃ est p ꝓfe fideliū xp̃i, Extra aūt nō ē nisi membrorū capitis vnitio a quo motū t sensum suscipiūt. Hāc dicit sctūs Tho. iiij. di. iiij. q. ij. ar. ij. q. v. Et in signū ꝙ sunt filij dei dant eis p baptismū patrinī t matrine. q: sic a pentib⁹ carnalibus recipiūt esse carnale: ita a pentib⁹ spiritualibus recipiunt esse spūale. Hereditas aūt ꝑtis q̃ ē celū oꝑime cōpetit filijs t ē p filijs. Quis ḡ, phiberet filijs ne ingrederent domū patris eox. Ista rōne dicē pueris loc⁹ paradisi ꝓuenit. Iō apls dicit. Ipe spūs testimoniū reddit spūi nr̄o ꝙ sumus filij dei. Si aūt filij t heredes: heredes quidē dei: coheredes aūt xp̃i. ad Ro. viij. Secunda ꝓditio celi est: q: ibi est plena sctitas: nō est ibi aliq̃ō pctm̃: nec actuale: mortale: seu veniale: nec oriḡinale. Oēs sunt ibi scti. Auctas. Qis q̃ relictus fuerit in syon t residu⁹ in hierl'm: sctūs vocabit qis q̃ script⁹ est in vita in hierl'm. Esa. iiij. Nota qis q̃ relict⁹ fuerit. hoc dr̄ ꝑꝑ pctm̃ inde expulsi sunt: t oēs angeli qui ibi remāserūt scti sunt. Iō dic'. Qui relict⁹ fuerit in syon. i. gl'ia i qua dr̄ ꝓtēplaf: sctūs vocabit. Hāc ꝓditione hñt pueri nouit' baptizati ꝙ oēs sci sunt virtute baptismi. qui non solū dictos pueros sanctificat: sed etiā adultos infideles: nisi ficte accedāt ad eū. Iō dic' apls talib⁹. Templū dei sanctū est qō estis vos. i. ad Cor. iij. Tertia cōditio celi empyrei est pulchritudo corporalis: q̃ tanta est ꝙ si a nobis mō posset videri: nol lem⁹ comedere nec bibere t'c. Iō dd. Quā dilecta tabernacula tua dñe virtutū: cōcupiscit t deficit aīa mea i atria dñi. pō. lxxxiij. Ita ēt aie dictox pueox tantā hñt pulchritudinem ꝙ si nos possemus eas videre: essemus extra nosipos pre admiratiōe. Et in signū hui⁹ pulchritudinis ponitur eis cappa alba in baptismo variata picturis t ornata. Item dicit sanctus Tho. iij. pte. q. lxvi. ar. x. ad. iij. ꝙ baptizatis traditꝫ candida vestis in signū gl'ioie resurrectionis: ad quā boīes per baptismum regenerant: t ad significādū puritatē vite quā debēt post baptismum obseruare: ꝑm illud ad Ro. vi. Ĵn nouitate vite ambulem⁹. Quarta ꝓditio celi est ꝙ ibi est cōtinua daritas t ē corꝑ lucidū t incorruptibile: nō emittat radios visibiles: ꝑm sanctū Tho. i. pte. q. lxvi. t ij. scp̃. di. ij. Sec⁹ in hāc mūdo in q̃ diuidit i diē clarā t noctē obscuram. si in celo semper lucet ibi sol. nō iste sol naturalis: q: ciuitas illa nō eget sole neq; luna vt luceāt in ea. Apoc. xxi. si illuminaf a sole iusticie xp̃o. de quo dr̄ virgini marie. Ex te ort⁹ est sol iusticie xp̃s de⁹ nr̄. Hāc ꝓditionē etiā hñt dicti pueri. Dic' pbus iij. de aīa. ꝙ aīa in ꝑma sua creatione ē tanq̃ tabula rasa in qua nihil ē dꝛpictū. si in baptismo recipiē claritatē t abūdantiā oīm virtutū habitualiter. de q̃ sctūs Tho. iij. pte. q. lxxix. ar. v. vbi dic' quoniā rep:obās opinionē falsam ꝙ necesse ē ꝙ pueri in baptismo recipiāt influxū gr̄e t x̄tuꝫ. Et hoc ꝑbat duplr. q: pueri fic' t adulti i baptismo efficiūf mēbra xp̃i vñ necesse ē ꝙ a capite recipiant influxū gr̄e t x̄tuꝫ. sicut t demon phibebaf x̄tute diuina ab inuestigatiōe x̄gnitat⁹ btē marie. nec nouerat diuinitatē xp̃i: si cōfitebaf suspicando vt dicit sctūs Tho. iiij. scrip. di. xxx. q. ij. ar. i. t. iij. p. q. xxix. t. xli. t. xliij. t. xlvij. Secundo q: nisi pueri i baptismo recipent gr̄am t virtutes: pueri decedētes post baptismū nō peruenirent ad vitā eternā. q: vt dr̄ ad Ro. vi. Gr̄a dei est vita eterna. t iō non ꝑfuisset eis ad salutē baptizatos fuisse. Idem tenet sctūs Tho. iiij. scp̃. di. iiij. q. ij. ar. ij. q̃stiūcula. i. Sz. ꝑdic' a corꝑe. q: non pōt eas statim oīdere sicut nec tacea argentea multum lucida t clara sub chlamyde absc̄dita nō pōt oīdere suā claritatē: si ad solē pōita fulget intantū ꝙ minimū est ita ꝙ obscurat visum. Idē de aīa pueri sub chlamyde carnis absconditā: si a corꝑe separata statim hz tātū lumē t claritatē scie plus q̄ hūerit aliqs vnq̄ i hāc mūdo. t i signū hui⁹ daritat' qñ pueri baptizanf accendit' lumen Si ḡ q̃libet loc⁹ naturalit cōꝑtit locabili t'c. Iō ꝑhit dicere. Qui non est aduersum nos. s. loc⁹ celestis est ꝑ nob. Alb arci. ix. Iō qñ tales moriunf in statu innocētie baptismali dr̄ eis Ite in castellū qō ꝑ vob est. Dicā vobis vnā gratā hist'riā que recit' ab vno trib⁹ euāgelist'is Alb att'b. xix. Alb ar. x. t Luc'. xviij. Semel cū xp̃s ꝓdicasset post ꝑmonē gētes ex deuotione portabant filios suos ad xp̃m: vt eis daret suam bñdictionē: t tot veniebāt ad eū ꝙ dic' textus ꝙ discipuli increpabāt eos t ꝓhibebāt ne xp̃o appropinq̃rent. hꝫ vidēs xp̃s indigne tulit t dixit discipulis. Sinite puulos venire ad me: t nolite ꝓhibere eos. talium enī ē regnū celox. Dic' Alb ar. Et amplexās eos t ponens

manꝰ suas super illos benedicebat eos. Nota cū dic' finite puulos t'c. vbi ponit tres clausulas ꝑm ꝙ sunt tria magna impedimēta volē tib⁹ celū intrare. Primū ē in morte i q̃ veniūt demones. solū x̄go maria obtinuit ꝑ gr̄am ne venirent in morte sua vt pie credit. t multi q̃ in morte credūt ascēdere in celū: tunc capiunt a demonib⁹ t descēdūt in infernū. ꝓpter eox mala t pctā. Sed dicti pueri non timēt: qz tūc xp̃us dicere pōt demonib⁹. ꝓditores finite paruulos. venire ad me. De multis autē pauci saluanf. qz fere oēs sunt aut ſuperbi: aut auari: aut luxuriosi t'c. Nota dictuꝫ archidiaconi lugdunensis: ꝙ de. xxx. milib⁹ solū q̃nq; fuerūt saluati. Ideo gaudendū esset de morte puerox innocentiū. Secundū impedimentū est post mortē in aere in media regione vbi ē maior multitudo demoniū: t multi q̃ forte euadunt primū impedimentū capi possent in isto secō: ꝑm ꝙ reuelatum fuit btō Anthonio. De dictis pueris dicet xp̃s demonib⁹. nolite ꝓphibere eos. Tertiū impedimētū est i porta celi i q̃ portarij stricte examināt. qz multe aīe non solū bone: si etiaz male pmissione diuina pñt venire vsq; ad portā. Auctas. Cū intrauerit paterfamilias. s. xp̃s in die ascēsiōis: t clauserit ostiū: incipiet foris stare t pulsare ad ostium dicentes. Dñe aperi nobis. Et rñdens dicet vobis. nescio vos vñ sitis. Tunc incipiet dicere. Ad anducauim⁹ cor̄ā te t bibim⁹: t in plateis nr̄is docuisti. Et dicet vobis. Nescio vos. discedite a me oēs operarij iniq̃tat'. Luce xiij. Nō cū dicit nescio vos. Et nūq̃d scit oīa. Dico ꝙ xp̃s scit oia scia simplic intelligentie: si nō scia approbatiōis. Sed de dictis pueris dicit xp̃s portarijs. Dimittatis ipsos intrare qz talium est regnū celox. Ergo ite i castellū qō ꝑ vobis est. Dico secūdo ꝙ gl'ia celestis est ꝓdelinquētes. Nō fundaf ꝑ regulā pbie dicē tē. Qis loc⁹ ē extrarī⁹ locabili ꝓtias q̃litates hñti ad ipm. Verbi gr̄a. aqua ē auib⁹ loc⁹ cōtrarī⁹ t aialib⁹: terra vero piscib⁹ ex extrarijs q̃litat⁹. Alldodo videam⁹ si pctōres hñt contrarias q̃litates t ꝓditiones ꝓ locū celi. Prima cōditio celi vt dixi ē loc⁹ habitatio t dom⁹ dei t filiox ei⁹. Sed peccatores nō sunt filij dei: si inimici: licet fiunt filij dei. Alia ratio istius est. qz ꝑm sctm̃ Tho. sup Job. xij. aliquis fit filius dei triplicit ꝑm triplicē assimilationē hominis ad deū. s. ꝑ gr̄am: ꝑ perfectionē operū: t per gl'iam. t nihil hox habēt pctōres. ḡ nō sunt filij: licet aliquo mō possint dici filij ꝑm similitudinem nature vestigij t imaginis: non

tū gr̄e t gl'ie. qz ꝑm sctm̃ Tho. iij. pte. q. xxxiij. ar. iij. aliquis ꝑm istā q̃ntuplicē similitudinez ꝺ filius dei: si tū. ꝑ tū triplicem assimilationē hois ad deū inimicus dei est. quia ꝑm sctm̃ Thomā sup Esa. l. Homo per pctm̃ vēdit q̃ttuox: ꝑ q̃ incurrit inimicicia dei. s. animi x̄tute: celestē hereditatē: aie libertatē: t diuini amoris honorez. tū ex pctis facti sunt ei inimici. qz q̃to augmentant t crescūt in corꝑe vel scia vl' potestia vel officijs: tanto sunt ꝓiores in ꝓscia. Supbi presumptuosi nolentes obedire preceptis dei sunt inimici dei. Auctoritas. Inimicos meos illos q̃ nolūt me regnare sup se. Luce. xix. Verbū est xp̃i. Patet ergo ꝙ hñt cōtrariā q̃litatē. Secunda conditio celi est. qz est loc⁹ sctitatis vt dixi. si peccatores sunt inaculati: corrupti: t abominabiles facti. Esa. i. De genti peccatrici populo graui iniquitate: semini nequā: filijs sceleratis. Dereliquerunt dñm: blasphemauerunt sanctum israel: alienati sunt retrorsum. Nota ve genti peccatrici: quantū ad peccatū supbie. populo graui iniq̃tate. quantū ad auariciā. semini nequā: ꝑ luxuriā. filijs sceleratis: q̃tum ad inuidiam. Dereliquerunt deum: ꝑ gulam. blasphemauerūt sctm̃ israel: ꝑ irā. alienati sunt retrorsum: ꝓpter accidiam. Tertia conditio celi ē pulchritudo. si pctōres sunt imundi t turpissimi: intantū ꝙ q̃n aīa pctōis venit ad portam paradisi possunt angeli t sancti clamare ad infernum. de qua Jeremie. ij. Quā vilis facta es nimis iterans vias tuas. scz pctō x. t ab egypto cōfunderis sicut confusa es ab assur dicit oñs. Quarta ꝓditio celi est ꝙ celum est clarum. t pctōres sunt tenebrosi. Dauid. Nescierunt neq; intellexerunt: in tenebris ambulant. quia ꝑm sanctum Tho. super Job. v. Effect⁹ pcti in mente ē quadruplex. s. infirmitas: cecitas: instabilitas: t indeuotio. Et q̃ttuor vulnera sunt causata in aīa ex peccato ade ꝑmox ꝙ sequnt ex alijs pctis. s. infirmitas in irascibili: ꝺcupiscētia in cōcupiscibili. ignorātia siue cecitas in rōne: t malicia in voluntate: ad que sequunt alia duo mala: scz dolor: t error. ꝑma scōe. q. lxxxv. ar. iij. Et etiā ꝑm sanctuꝫ Tho. pō. l. Alb ali non cognoscunt sua pctā triplici rone. scz cecitatis: obliuionis t adulationis. Item in celo est maxima pax t concordia: quicquid placet vni t alteri. Sed peccatores semper sunt in guerra vel contra proximū: vel ꝓtra patrē: matrē: yxorē: filios: t fratres t'c. Nota hic ꝑm sanctum Tho. sup Esa. lix. Peccatū causat quadruplicē diuisio-

nē discordie a primo: ⁊ trarie affectiōis a seipō: auersionis a deo: ⁊ dissimilitudinis a sanctis. Ite dicē sctūs Thomas. ii. ij. q. xxix. ar. ij. ad tertiū. q̄ pax vera ẽ tm̄ in bonis ⁊ bonō: apparens aūt in malis. Item ad quartū dicit q̄ pfecta pax est tm̄ in beatis: si imperfecta est in viatoribus. Ideo quilibet pctōr pōt dicere Qui nō ẽ mecū. s. in discordia ⁊tra me ẽ. Matth. xii. Licz ḡ loc⁹ celi empyrei nō sit p pctōres: imo sit ⁊tra eos: vt pbaui: nihilomin⁹ tamen ne desperent: dicit eis xp̄us in themate. Ite in castellū quod contra vos est: quasi dicat. Ite quemadmodum vadunt peccatores ⁊ gētes armor̄ ad capiendum castrū eis contrarium vi armor̄. Ita etiaz capi pōt castrū celi. Hoc nō auderē dicere nisi q: xp̄s dixit. A diebus iohannis baptiste vsq̄ nūc regnū celor̄ vim patit: ⁊ violenti rapiūt illud. Matth. xi. Dec violētia fit p pniam qō innuit ibi. A diebus iohānis baptiste. q: ille q̄ prim⁹ predicauit q̄ regnū celor̄ pōt haberi p pniam fuit ipse. Jō cepit pdicare ⁊ dicere. Pniam agite: appropinq̄bit enī regnū celorū. Mat. iij. Jō tanq̄ boni bellatores debem⁹ obsidere castrū celi ⁊ ipm̄ impugnare. Pro cū bombardis: qō fit per lamentabilē confessionē. sicut i bōbarda ẽ foramen vbi pmit puluis: ⁊ magister mittit ferr̄ ignitum ⁊ puluis inflāmat: ⁊ lapis sic mittitur cōtra castrū ⁊ capit: isto mō in cōfessione foramen vbi ẽ puluis niger ⁊ fetidus pctōr̄ est cor vel memoria vbi debent congregari peccata. Ferrū ignitū est compunctio seu ⁊tritio cordis q̄ a magro seu a spūsancto mittit ⁊ inflāmatur cor. ⁊ tūc pijcit lapis magn⁹ peti mortalis ⁊ perforat murū padisi. Propt hoc dicit Job. Tedet aiam meam vite mee dimittā ad uersum me eloquiū meū. loquar. s. in confessione: in amaritudine aie mee. Job. x. Secundo trabuccando per secretas miserationes. Tra buccus etiā lapides mittit ⁊tra castrū: si non cū clamore nec sonitu sicut bombarda: sed secrete. Sic etiā ẽ de elemosyna q̄ secrete ẽ fienda. Cōfessio dz fieri cū clamore ⁊ tumultu gemituū ⁊ suspiriorū: sed elemosyna secrete mittendo vicine pauperi vidue ⁊c. panem vel vinum vel vestē: vel camisas captiuis vel pueris dando dotem dicē florenos vel. xij. Sic diruitur turris muri paradisi. Ideo xp̄s. Cū facis elemosynā noli tuba ante te canere sic hypocrite faciūt. Te aūt faciente elemosynā nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Mat. vi. Tertio balistando p efficaces orationes. vū os nostrū ad instar baliste est factum duoz⁹ ligno⁹. Arcus baliste est lingua. Sagitte v̄o oro. Et lignū p medio arc⁹ ē rectitudo oriōnis Ideo auisa cogitando cū quo loqueris in oratione: q: cū xp̄o dicēdo Pr̄ nr̄. vel cū virgine maria. dicendo Aue maria ⁊c. Cogitando q̄ vides xp̄m in cathedra sedentem iratū ⁊tra te: ⁊ sic mittit sagitta deuote oriōnis. ⁊ vulneratur xp̄us vel virgo maria. q̄ō vulnus bene placet eis: ⁊ tūc licet est iratus ⁊tra te ex peccatis tuis: placet ⁊ remittit tibi pctā dicēs. vulnerasti meū dilectū parce tibi. Idē de v̄ gīe maria. ideo de sagitta deuote oriōnis dicit scriptura. Oratio humiliātꝫ se nubes penetrabit. Eccli. xxxv. Quarto scalando castrū per scalā virtutum ascendendo ad instar hoīm armoruū qui cum scala ascendūt secrete: ⁊ q̄n sunt superius clamant fortiter: viuat viuat. Ita bona vita ⁊ virtuosa est scala: cui⁹ grad⁹ est humilitas: castitas: pauptas: tempantia: iusticia ⁊c. Ideo dominus. Consurgite ⁊ ascēdite ad gentē quietam ⁊ habitantē confidenter. Hiere. xlix. Nota exemplum de eustachio ⁊ vxore: vt habetur i vitis patrum: ideo regnum celorum vim patitur. Matthei. xi. Qui potest capere capiat. Matth. xix. Ergo ite vos pctōres per pniam ad castellum quod contra vos est. Deo grās.

Dnica prima aduentus dñi. Sermo V.

Ora est iaz nos de somno surgere. Ad Ro. xiij. ⁊ in epla ⁊c. Pro hui⁹ vbi declaratione ⁊ pdicāde materie introductiōe sciēdū q̄ in sacra scriptura stat⁹ mortal⁹ peti dr dormitio. q̄diu enī hō est in pctō mortali: tādiu dormit duplici ratione. Prima q: sicut ille q̄ dormit nihil opat nec loquit aliq̄d: sic nec psona que est i pctō mortali nihil operat meritorie: q: gra est principiū merendi remotū: charitas vero ptimū: sm sctm̄ Tho. iij. sc̄. di. xxx. q. ta lis caret vtraq̄. q: lz posset facē multa bona opa de gīe. q: pctm̄ mortale nō aufert hoi libertū arbitriū: tm̄ ex illis operib⁹ nihil lucrat. p gl'ia padisi. Licet enī ex ipsis lucrē bona temporalia. s. sanitatē: filios: honores: diuitias: ⁊ ex illis meretur exire de pctō mortali aliq̄ mō dispositiue. vt dicit sanctus Tho. in. iiij. di. xv. q. i. ar. iij. q. iij. ⁊. iij. parte. q. lxxix. ar. vi. Ideo q̄n hō sentit se in pctō mortali nō debet dimittere bona opa: q̄ magis augmētare. q̄ nō sūt lucrativa gl'ie: q: q̄n in sero mort⁹ hō venit ad cōputū cū xp̄o: ipse dat retributionē solū p bonis opib⁹ factꝫ i statu gr̄e. q: er ād vita per charitatem sm sanctū Tho. ibidem. sed de bonis

operib⁹ factis in statu culpe nihil retribuet. q: sine charitate facta sunt. q̄ mortua: ⁊ per pnās nullo mō meritoria ibidē ⁊c. q: ia in hoc mundo nullo mō meritoria ibidē ⁊c. q: ia in hoc mūdo ipse dedit retributōez p illis. ppt hoc dicebat xp̄s. Manete in me ⁊ ego i vob: q: q̄ manet in me ⁊ ego in eo ꝫ fert fructū multū: q: sine me nihil potestis facē. s. meritorie. Job. xv. Pro dictoꝝ intelligētia nota differētiā inter opa viua: mortua: ⁊ mortificata. Illa illa opa hois pprie dicunt viua. vt dicit sctūs Tho. iiij sēp. di. xiiij. q. ij. ar. iij. q. ij. q̄ hoiem ad eternaz vitā pducere pōt. q: ois illa dicunt viuere q̄ hūt debitā opationez vel effectū. ⁊ illa q̄ puant hac dicunt mortua: sicut dicimus aquā viuā q̄ est in ipetu fluēdi: ppt⁹ aūt effect⁹ bonoꝝ operꝝ est q̄ p ea hō ad vltimū finē hūane vite pueniat. s. ad beatitudinē. Idē dicit sctūs Tho. iij. pte. q. lxxxix. ar. iiij. sic igit opa viua dicūt q̄ fiūt ⁊ sunt cū charitate. Illa opa hois dicunt mortua q̄ hoc facientē dī ptātē non hūt: ⁊ q̄ fiunt sine charitate. dicē enī sctūs Tho. iij. pte q. lxxix. ar. vi. in solu. ad scm̄. q̄ opa de genere bonoꝝ sine charitate facta dicunt mortua ppt defectū charitatis ⁊ gr̄e fic̄ principij. Sed opa hois dicunt mortificata q̄ hāc ptātē pdu cendi ad eternā vitā amiserūt cū puis eā habuerint. ⁊ sic opa mortificata dicunt q̄ fuit cū charitate: si nō sūt cū ea. ppt seqns pctm̄ mortale. Et iō opa bona ex charitate facta in eo q̄ gr̄am hz viua sunt. In eo aūt q̄ gr̄a caret: nō ex charitate facta mortua sunt. opa aūt pus in charitate facta i eo q̄ gr̄am dimittit p pctm̄ mortificata sunt. q: pctm̄ sequēs impedit q̄ hō p illa opa nō possit ad vitā introduci. Hec sanctus Tho. iiij. scrip. dis. xiij. vbi supra. Nota etiā sm sctm̄ tho. in. iij. p. q. lxxxix. ar. vi. q̄ a pctis aliq̄ op⁹ dr mortuū duplr. Uno mō effectiue: q: sez est cā mortis. ⁊ hoc mō pctm̄ sine opa pcti dicunt opa mortua. sm illō ad Heb. Sanguis xp̄i emūdabit conscientiā nr̄am ab opibus mortuis ad seruiendū deo viventi. ad Heb. ix. Alio mō dr opus mortuū puantie. q: sez caret vita spūali q̄ est ex charitate p quā aia dr iungit ex quo viuit sicut corpus p aiam. ⁊ sic opatio sine gr̄a dr op⁹ mortuū. Et p hūc modū etiā fides q̄ est sine charitate dr mortua. sm illud Jaco. ij. Fides sine operibus mortua est. Querit sctūs Tho. in. iiij. dis. xv. q. i. ar. iij. q. iiij. Utrū opa extra charitatē facta sūt alicui⁹ boni meritoria saltez tpalis. Ad quā q̄nē rndet q̄ opa extra charitatē facta nō sunt meritoria ex nō digno. neq̄ eterni neq̄ tpalis alicuius boni apud deū. Dicit enī Aug. q̄ petōr nō est dignus pane quo vescit sed q: diuinā bonitatē decet vt vbicūq̄ dispositionē inuenit pfectionē adijciat. Jō ex merito cōgrui dr aliq̄s mereri aliq̄ bonus p opa extra charitatē facta. Et sm hoc opa ista valēt ad triplex bonū. s. ad tpalia psecutionē: ad dispositionē ad gr̄am: ⁊ ad assuetudinē bonorū operū. Cōcordat dñs albertus in. iiij. dis. xiij. ⁊. xv. Cōcordat etiā cū dictis Raymundus. Quia tm̄ hoc meritū nō ppe meritū dr. ideo magis decedēdū est q̄ hmoi opa nō sint alicuius meritoria q̄ q̄ sint. Nec sctūs Tho. vbi supra. De hoc etiā sctūs Tho. iij. pte. q. lxxxix ar. vi. in solu. ad tertiū. Item. ij. sēp. di. xx vij. ar. iiij. in corpe. dicē sctūs Tho. q̄ opa bona ante donū gr̄e facta pmio sibi ppportionato nō carēt. Causant enī q̄dā habitudinē ad gr̄az et secū etiā q̄dā honestatē ⁊ pulchritudinē hūt in q̄bus pcipue eor̄ pmiū pfitit. Et aliq̄ etiā p accidēs causant: vt bonor̄ tpaliū affluentia aut aliq̄d hmōi. q: frequenter vt dicit Gregor. Dens in hoc mundo remunerat q̄ō pmiū future glorie nō meref. vt sic nullū bonū irremuneratū inueniat. hec ille. Sed a rōi: q: sicut ps̄ona q̄ dormit nullū hz sentimētū: nec videt: nec audit: nec odorat: nec tangit. q: oēs potentie sensitiue ⁊ intellectiue sunt ligate. Ita de ps̄ona q̄ est in statu pcti mortalis totū sentimētū rerū spūaliū pdidit: lz sentiat sapores rerū temporaliū: tm̄ nō videt pticulū i quo est. ppt pctm̄ nec audit deū p verā obedientiā ad eius māda ta: nec odorat p devotionē: nec tāgit p pniam nec gustat p cōionē. De his quere pima sede q. lxxxv. ar. iij. Aialis hō n̄ sentit ea que spūs dei sunt. i. ad Cor. ij. Si ḡ ps̄ona que in pctō mortali est nihil lucrat meritorie: nec sentit res spūales: ḡ dormit. pt⁹ rō q̄ stat⁹ peti mortalis dr dormitio. Ideo sicut hoi q̄ diu dormiuit dr. surge. q: diu dormuisti. ita dicit apl's cuilibet pctōri. Surge q̄ dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illūinabit tibi xp̄s. ad Eph. v. Nota exurge a mortuis. i. a pctis mortalib⁹. ⁊ illūinabit tibi xp̄s. Quare dicē tibi ⁊ nō te. Rō deo: regla gn̄alis est sacre scripture: q̄ vbi vidēt incōgruitas: ibi ẽ magnū secretū vt b. q: plus est illūinare hoi q̄ illūinare hoiem. Uerbi gr̄a. Deus illūinat solē: si nō illūinat soli. i. nō dat sibi lumē ad vtilitatē sui: si ad vtilitatē nostrā. Ita multi sunt illuminati a deo de magna scia: vel de magno intellectu: si nō ad vtilitatē suā: si ad decptionē alioꝝ. Sz q̄n de scientia vel intellectu sciūr se dñi regere in salutatiōnē alioꝝ ⁊ ipsoꝝ: tunc deus illuminat eos: sez

ad vtilitatē ꝓpriā. sed videtur incōgruitas. Jō dicit Greg. Indignū vehemēter existimo vt ꝟba sacre eloquij restringā regulis donati ecce ḡre dicit. Illuminabit tibi xps. i. ad vtilitatē tuā. Jō dicit thema. Vox est iā nos tē. qz iā claritas solis iusticie oriꝛ in offō ecclesie ptz thema.

Jnuenio ꝙ dce sūt ꝟsāda t fiē da i surgēdo a sōno peti moztal' q̄ fiūt t ꝟsan tur i surgēdo a sōno coꝛpali nocturno in q̄ hō facit cōiter dcē. Prio hō apit oculos ad vidē dū q̄ hora ē. t si ē dies dic hō. O surgam⁹: qz dies ē clara. Jta ille q̄ dormit in pctis dz ꝓmo apire oculos ꝑ pctoꝝ cognitōez t piculi in q̄ est. Cognitio ē ꝓmus act⁹ in oibus opatōib⁹ q̄ fiūt electiue. qz electio in hoīb⁹ ſequit inḋſti tionē. t ꝓſupponit cognitōez. vt dic. ſ. tho. i. ſcp. di. xli. ar. i. in ſolu. ad ꝓmū. Est enī electio act⁹ volitat' nō absolute ſi in ordie ad intellectū ordinātē. Act⁹ aūt volitat' cognitōz ꝓſup ponit. eo ꝙ volitas dr ſe cca est t mouef ab intellectu ꝑtāte sibi ſuū obiectū ſpecificative lz etiā volitas moueat intellectū q̄ad exercitiū. Act⁹ q̄ſi religiosus apit oc'os recognoſcē do ſe dīc. O miſer t tot anni sūt q̄ ſū i ordie tē. mō aperit oculos. Jdē dr clerico diſſoluto. Jdē dr xpianis q̄ ſolo noīe dicunf xpiani: ſed nō regūt ſe iuxta diuina ꝑcepta: ſi iuꝝ eoꝝ ſen timētū. Ecce h aptio oculoꝝ ſpūalū. Jō dō. poſtq̄ aperuit oculos t cognouit ſtatū pcti et piculū in quo erat. dicebat deo. Amplius laua me ab iniq̄tate mea: t a pctō meo mūda me tē. t allegat rōnem di. Q̄ſi iniq̄tatē mcā ego cognoſco tē. ps. l. Ecce quō tenebat oc'os ap tos. Jta dz facere q̄liber pctōr cogitādo ſuam malā vitā quā tenuit. Sc̄dō hō i lecto erigit ſe q̄ſi ſedēdo. Jtā q̄ ſurgit a pctō dz erigi p cō tritōez. q̄ ſedet in lecto ē erect⁹. ſ. a cingulo ſu perius: ſi iacz infer⁹. Jta ↄtritio ꝟa impoꝛtat duo. Primo doloꝛē t diſplicētiā de pctis: iā ta cet baſſe. Sc̄dō ꝑ reſpectū ad deū q̄ offēdit: mō est erect⁹. qz ſi dolor vel diſplicētia pctoꝝ ve nit reſpectu mūdi fame vel piculi nihil va let: totus iacet baſſe in terra. opoꝛtet ꝙ diſpli cētia ſit reſpectu dei tūc ē ↄtritio. de hoc. ſ. tho. iiij. ſcp. di. xvi. Jta faciebat ille rex Ezechias di. Recogitabo tibi oēs annos meos in ama ritudine aie mee. Eſa. xxxviij. Nota tibi nō di cit mūdo fame nec piculo ſi tibi. Jdeo q̄ſi hō recordaf de pctis dz ꝑcutere ꝓctus eleuando oculos ꝟsus celū dicēdo. Tibi ſoli ꝓccaui dñe miſerere mei. Tertio induīf camiſia t ceteris indumētis. Ecce ꝓpoſiti bom aſſumptio. Fir inū enī ꝓpoſitū in bonū nō est ſine indumēto diuine gre. qz hoc nō est ſine ꝑfecta ꝑpara tione ad gram q̄ est ſimul cū infuſione gre et meref gloriā t nō gram q̄ iā dr: ꝓma scōe. q. cij. ar. ij. ad ꝓmū. Si enī volitas ꝓpta est ſm id q̄d hz: accepta ē: nō ſm id q̄d nō hz. ij. ad Coꝛ. viij. Alie ↄrutes sūt alia indumēta: dic vt videbif expedite. Jō apls. Jnduite vos ſicut electi dei ſcti t dilecti viſcera mie: be ni gnitatē: hūilitatē: modeſtiā: patiētiā ſupporꝛ tates inuicē. ad Col. iij. Quarto a lecto rece dit. Ecce recessus a mala ſocietate: t ab occaſiōibus. De hoc pulchre vide ſctm Tho. ſup Matthēū. iij. c. Alit' ꝓpoſituꝝ abſcindi a pctō nō ē ꝑfectū nec firmū. Jō dic ſcp. Salua aiaz tuā: noli reſpicere poſt tergū: nec ſtes in omni circa regione: ſi in mōte ſaluū te fac: ne t tu ſi mul ꝑeas. Beñ. xix. Jō recedite ſtatim. qz ſi mō ꝓponit nō peccare: qz eſtis modicū d'no ti: tñ poſt ꝓdiū vel cenā habita occaſiōe pre cabitis. ió etiā ꝓcta hoc dicit. Que nocitura tenes q̄uis ſint chara relinque. Quinto ſpu ra t hmōi emittunf ꝓpt' ebullitōez ſtomachi Ecce oriꝛ ꝓfeſſio q̄ ꝟe nō ē ſt niſi ſpuere phle gma putridū de pctis. Sic aūt purificaf ſto machus nr̄e ꝓſcie. Auctas. Si ꝓfiteamur pec cata nr̄a fidel' t iuſt⁹ est deus vt remittat nob pctā nr̄a: t emūdet nos ab oi iniq̄tate. i. Joh. i. Sexto calciaf hō. Ecce iniuriaruz remiſſio. Qui incedit diſcalciat⁹ ſtatim ſentit p̄ctiōes lapidū t ſpinarū. ſecus q̄ſi hō incedit calciat⁹ q̄ nō ſentit ſe de iniurijs ad vindicādū: ſed ro tū remittit: talis calciat⁹ incedit. Sed ille q̄ in dignatur t q̄rit vindictaz: nec vult dimittere incedit diſcalciatus. Jō dicit ſcriptura ſancta Qis iniurie ꝓrimi ne memineris. t nihil a gas in opib⁹ tuis iniurie. Ecc̄i. x. Jō calciare te p bonā patiētiā iniurias remittēdo. iuxta illō State calciati pedes in ꝑparatione euāgelij pacis. ad Eph. vi. Septimo cingif hō. Ecce hic debitoꝝ reſtitutio. Quidā incedūt ſine cin ctura. ſcz am. los vētres portātes in magnis pōpis t vſuris de bōis alteri⁹ q̄ hñt p vſuras rapinas: calūmias tē. Jdeo oꝛtet ſe cingere ſtringendo ſe cū bonis ſuis de bono iuſto: re ſtituendo oia alia de malo t iniuſto. Auctas. Reddite oibus debita: nemini q̄q̄ debeatis: niſi vt inuicez diligat' tē. ad Ro. xiij. Nullus dz ſe ampliare in bonis alienis. Jō dicit xps. Sint lumbi veſtri p̄cincti: t lucerne tē. Luce rij. Lucerne ardētes sunt opa meritoria: que nō ardent ↄpdiu hō retinet bona alterius in ſe. Oct auo manus lauantur. Ecce elemoſy narum largitio quando facta est reſtitutio. de

hoc q̄d ſupest de bono iuſto hō facit elemoſy nā q̄ mūdat t purificat aiam a pctis. Auctoꝛ tas. Q̄d ſupest date elemoſynā: t ecce omnia mūda sūt vob. Lu. xi. Nono man⁹ applicanf ad aliq̄d op⁹. Ecce ſpūalis oko q̄ de cōmuni curſu dz fieri eleuaf manib⁹ ſurſum. q. d. Do mine paup ſum: ideo leuo manū dexteram vt deris mihi ſpūalia: t finiſtrā vt deris ih bona tpalia. Voloviros oꝛare in oi loco leuātes pu ras man⁹ ſine ira t diſceptatiōe. i. ad Tim. ij. Decio t vltimo cib⁹ ſumif hora p̄dicta. Ecce euchariſtie cōmunio i q̄ aīa reficif t recreaf q: recipit xpm q̄ dat vitā gre t vitā glie. Jō dicit ipſe. Accipite t māducate: hoc est coꝛp⁹ meū. i. ad Coꝛ. xi. Qualif dz accipi oñdit ibi dē cū dr. Probet aūt ſeipm hō t ſic de pane il lo edat t de calice bibat. q̄ enī manducat t bi bit indigne: iudiciū ſibi māducat t bibit. Ubi dicit glo. Amb. Jta puniet ac ſi xpm ꝓpriis manib⁹ iterfeciſſet. Ecce quō debem⁹ ſurgere a ſomno peti moztalis. ꝓpt' hoc dicit thema. Vora est iā nos de ſomno ſurgere. Deo gras.

De eadem dominica. Sermo. VI.

Oꝛ preceſſit. dies

n aūt appꝛopinquabit. ad Ro. xiij. Thēa ꝓpoſitū t ēt tota epla de da rāt nob finē mūdi ee de ꝓpinq̄ vt null⁹ ponat in ipo spem nec amoꝛē suum. qz q̄ſi hō ſcit q̄ dom⁹ ſit ārīq̄ t minaf ruinā: null⁹ niſi ſtul tus vult in ipa remanere ad habitādū. Jdē de na ui antiq̄ ad nauigādū. Jta est de domo huius mūdi antiq̄ t ruinoſa. ió null⁹ niſi ſit ſtult⁹ dz ipaz appetere nec oliligēnec i nauib⁹ vite na uigare. Dz vt materia pñtis ſmōis ſit deo ac ceptabilis t gratioſa: t nob vtilis t ꝓficua: ſalutef. ꝟgo maria. Nor ꝓeſſit tē. Prio hui⁹ ꝟbi declaratiōe t materie p̄dicāde itroducti one ſciendū est q̄ i diuerſis locis ſacre ſcriptu re reperif q̄ vita hui⁹ mūdi dr nor reſpectu vi te padiſi. Doc declaraf p tres ꝓportiones. ſcz ſolis lune t ieſu xpi. Luna hz claritatem: ſi ſol hz maioꝛē septēplicit': vt dicūt doctoꝛes t ēt glo. ordi. ſup illō Eſa. xxx. Erit lux lune ſic lux ſolis: t lux ſol' erit septēpl'r ſic lux septē dierū Ex pctō ade sol t luna ꝑdiderūt multū de cla ritate. Nota tū ſm ſctm Tho. in. iiij. di. xlviij. q. ij. ar. iij. ad tertiū. q̄ ꝓbabili⁹ dr q̄ illa mio ratio lumis ex lapſu ꝓmi parēt nō ē ſm rea lē lumis defectū: ſi q̄ad vſū hoīs q̄ nō tātū bſi ficiū ex lumie coꝛpoꝛ celeſtiū ꝑfect⁹ est q̄tū añ fuiſſ. Nec ſequif ſi lux coꝛpoꝛ celeſtiū mi noꝛata nō est in hoīe peccāte q̄ realit' non ſit augēda in ei⁹ glorificatiōe. qz pctm hoīs non imutauit ſtatū vniuerſi: cū etiā hō pri⁹ t poſt habuerit aīale vitā q̄ motu t gñatiōe creatuꝛe coꝛpal' idiget: ſi glificatio hoīs ſtatū tot⁹ creature coꝛpal' imutabit: tiō nō ē ſile. vñ tūc facta fuit luna vt ꝓceſſet nocti. Beñ. i. t in re ſurrectiōe erit lux lune ſicut lux ſol'. Eſa. xxx. ſi tñ nō ꝓcaſſet tātū cōmodū habuiſſ⁹ ex lumi ne lune: ſic nūc ex lumie ſolis. ſi ipam recupe rabunt in iudicio generali. Dz claritas xpi in cōpabilit excedit claritatē ſol'. mō in hac vita sol t luna dāt nobis claritatē: ſi nō illuminār celū nec infernū: ſi celū illumiaf a xpo. Ciui tas illa nō eget sole neq̄ luna vt luceāt in ea. nā claritas dei illumiat eā: t lucerna eius est agn⁹. i. xps. Apoc. xxi. Nō lucerna ei⁹ ē agn⁹. i. xps. cui⁹ cera est caro. q̄ ad inſtar cere liq̄fa cta fuit in paſſiōe igne amoꝛis: bōbix alb⁹ aia ei⁹ mūdiſſima: lumē diuinitas ſctiſſima. Mō fiat rō. Si xps pñs illuminatū claritate ſol' dr dies: q̄to magis celū claritate xpi illuminatū dz dici dies. reſpectu cui⁹ diei dies iſte tpalis dr nox. Jō q̄ſi aīa debinc trāſit t intrat celū: i ter cetera de q̄b⁹ miraf ē de tāta claritate. di. credebā ee in die t erā i nocte: recte ad inſtar noctue q̄ lumē lune credit ee magnū lumen. ſi ſi poſſet videre sol' lumē: lumē lune q̄ſi nihil re putaret. Jta aia nr̄a mō credit hr̄e magnam claritatē. ſi q̄ videbit xpi claritatē: hec clari tas nihil ē: t pōt dicē tūc aīa. nor. ſ. vite tpal' ꝓceſſit: dies aūt appꝛopinq̄bit. Thema ꝓpoſi tū innuit q̄ finis mūdi ē ꝓpe: t pōt hoc de cla rari per. x. plagas egypti q̄ fuerūt figura xpi a nitat. Auctas. Dia in figura ↄtigebāt ill' ſcri pta sūt aūt ad coꝛrectionē nr̄am: i q̄s fines ſe culoꝝ dueneſt. i. ad Coꝛ. x. Prīa plaga egy pti fuit ſāguis: qz volūtate dei tota aq̄ egypti tā fontiū q̄ fluminū fuit ꝟsa i ſanguinē: t oēs pisces moꝛtui fuerūt. Hec plaga fuit ma gna egyptijs. de q̄ Exod. vij. dr q̄ moyses ele uās ꝟgā pcuſſit aquā flumis coꝛā pharaone t ſuis ei⁹: q̄ ꝟsa ē i ſanguinē. t piſces q̄ erāt in flumine moꝛtui sunt. Dz fuit figura nobis xpianis de paſſione martyꝝ: in q̄ aq̄. ſ. baptiſ mi ꝟſa ē in ſanguinē martyꝝ i pſecutiōe tyrānoꝝ. i q̄ pr̄ accuſabat filiū t ecōuerſo di. q̄ erat xpian⁹. vir vxoꝛē t ecōuerſo. q̄ quide plaga durauit vltra. cc. annos vſq̄ ad tps ſcti filiueſtri pape: q̄n romanoꝝ ipator q̄ erat fōs iſti⁹ ſanguis effect⁹ fuit xpian⁹. De hac plaga p̄dixerat xpus. Venit hora vt oīs q̄ interficit vos arbitref obſequiū ſe p̄ſtare deo. Jo. xvi.

Secūda plaga fuit ranarū: q̄ exibāt de aq̄s

in tanta multitudine q̄ intrabant domos: ca
meras: lectos: furnos: nec cōburebant: et etiā
intrabāt ollas. Extēdit aaron manū sup aḡs
egypti: et ascenderūt rane super terrā egypti.
Exo. viij. Ad tinia plaga fuit tūc egyptijs: si
fuit figura nob̄ xp̄ianis de error̄e hereticor̄ū.
et sic rane sunt loq̄ces: ita heretici q̄ ad instar
ranarū exibāt de aḡs baptismi: q: xp̄iani non
erāt si hereticī: et intrabāt domos: et ad oēs lo
cū ad puertēdū articulos fidei seminādo va
rios error̄es: intātū q̄ xp̄iani nesciebant cui
credere debēbāt. Hec plaga maxime abunda
uit tpe eusebij hēllēstis et anathasij qui ꝺ̄ dixe
rūt eis. Hec plaga fuit a beato petro ꝓphēta
ta di. Erūt mḡri mēdaces q̄ introducēt sectas
pditiōis. ij. Pet. ij. Tertia plaga fuit cyni
fum de puluere terre exeuntiū crudeliter mor
dentiū. Extēdit aaron manū virgāq; tenēs:
percussit puluerem terre et facti sunt cynifes in
hoibus et iumētis. Exo. viij. Plaga fuit egy
ptijs: si fuit signū xp̄ianis. et figurabat psecu
tionē infideliū q̄ exierūt de terra. q: infideles
nihil hñt in celo. Vāc plagā pmisit de⁹ i xp̄ia
nitate. q: ex quo xp̄iani fuerūt liberati a san
guine martyrū: et ab error̄e hereticor̄: dederūt
se vitijs et pctīs viuēdo ḡlete. ꝓpt hoc misit de
us illud flagellū. s. psecutionē infideliū q̄ fuit
tpe bti Aug. iō dr in ei⁹ histo. Inf q̄ mala fue
rūt augustino lach̄ryme sue panes die ac no
cte. iō apls. Oēs q̄ pie volūt vivere in xp̄o ie
su psecutionē patient̄. ij. ad Ti. iij. Quarta
plaga fuit muscarū ḡuissimarū. Venit musca
gnissima in domū pharaonis et in domū ser
uor̄ eius: et in oēm terram egypti. Exo. viij.
Significabāt q̄rtū malū xp̄ianitat. s. p̄nacp̄
iporabil tyrānisatio volētiū facere ꝺ̄ regnis
villis et pplis ac si essz hereditas vel possessio
cor̄: et nō est ita. q̄n possessio ē ad b̄ vt fuiat
hoi: si reges sunt ad hoc vt fuiāt regnor: et nō
ecōverso. q: rex i regno ꝺz esse sic deus in mū
do et aīa in cor̄pe. i. iust⁹ et demēs. ꝺm sctūm
Tho. in de regno ad regē. Cypri. ca. xij. si mō
est opp̄situ. Et ita tpe beati Greḡ. multi tyrā
nice ceperūt regnare: et ciuitates vt ꝑpas pos
sessiōes hñe: et incepērūt vendere iusticiā et de
ꝑdari pplos. Uñ princeps auferēs p vim ali
ena: rapinam cōmittit: et tenēt restituere nisi
fit ꝺm iusticiā pugnando vel puniendo. scḋa
scḋe. q. lx. ar. viij. Ecce musca afini et fuit cō
pleta ꝓphetia. Esa. i. Principes tui infideles:
socij furū: et oēs diligūt munera: sequunt re
tributiōes: pupillo nō iudicant et causa vidue
nō ingredit ad illos. Quinta plaga fuit
mor̄s oīm animaliū egypti. s. equor̄ mulor̄ et
oīm boum: vaccarū et asinor̄ ꝛc. Exo. ix. que
fuit figura q̄nti status xp̄ianitat. s. bonor̄ de
functo. Uñ aīalia ab aīa dicta significāt ꝑso
nas iustas et deuotas q̄ debēt hñe aias. i. boas
ꝓscētias: si iste iam sunt defuncte. Ubi inueni
es hodie religiosum q̄ habeat ꝓsciam de frac
tione regule voto⁹ cerimoniarū. Ubi inue
nies dericū deuotū castū et honestū ꝛc. Ubi in
uenies plarū q̄ mḡ curat de aīabus q̄ ꝺ̄ red
ditibus. Ubi sunt dñi tpales ꝓscientiosi: et mi
lites ꝓtēti de suis redditibus: plane oēs sunt
defuncti. Ubi sunt aduocati iusti: mercatores
plani sine fraude: vsurā: dolo ꝛc. Ubi sunt la
boratores qui bñ soluāt decimas et p̄miciās.
Ubi sunt mulieres bone et honeste: oēs volūt
dici honeste et bone: si oppositū ofidūt in vani
tate ꝛc. oēs sunt defuncte. Iā cōpleta est ꝓphe
tia Aldich. viij. Ue mihi tq: fact⁹ sum sic q̄ col
ligit in autūno racemos vindemie. Nō est bo
trus ad comedēdū. Periit sctūs de terra et rec
tus in hoibus nō est. Oēs in sanguie insidi
ant. vir frēm suū ad mortē venat. Malū ma
nuū suarū dicūt bonū. Qui optimus est i eis
q̄si paliurus. et q̄ rectus q̄si spina ꝺ̄ sepe. Se
xta plaga fuit vlcerū turgentiū. s. de apostema
tibus q̄si glādulis: si dabāt eis maximū dolo
rē. Exo. ix. Hec figurabat sextū statū xp̄iani
tatis. s. animosam diuisionē q̄n gentes nō oc
cidūt se: si intus sunt tumētes veneno odij rā
coris: invidie: et male volūtatis. De invidia q̄
re scḋa scḋe. q. xxxvi. et de odio ibidē. q. xxxiiij.
et de discordia ibidē. q. xxxviij. et de seditionib⁹
ibidē. xlij. Diu est q̄ hec plaga incepit et ad
huc durat in multis locis. Extra eā ostēdit
bonā voluntatē: sed intus guerra: caue: q: si
pñt nocent ꝛc. Contra tales orauit dauid di.
Qui loquunt pacē cū ꝓximo suo: mala autez
in cordibus eor̄. Da illis ꝺm opa eor̄: et ꝺm
nequiciā adinuentionū ipsor̄. ps. xxvij. Nō
ta quō est magna stultitia portare odiū: iram
seu malā voluntatē in corde: iuxta rñsionem
quā fecit mḡ Uincētius cuidā mercatori di.
q̄ parceret sibi ꝑpsi ꝛc. Qui q̄rit se vindicare ꝺ̄
inimico: ꝑmo occidit aīam suam gladio quo
vult occidere inimicū: et sic intelligit ꝟbū xp̄i
di. Oēs q̄ acceperint gladiū. s. ꝺ̄ inimicū gla
dio pibūt. s. eodē. Matt. b. xxvi. Item dauid.
Gladi⁹ eor̄. s. vindicari ior̄: et iret i corda ipso
rū: nō dicit in cor̄pora: sed in corda. ps. xxxvi.

Septima plaga egypti fuit grandinū cum
tonitruis et fulguribus destruēti⁹ domos: ar
bores: vineas: et plātas. Exo. ix. Hec plaga in

cepit iā in xp̄ianitate modo sunt. lxxx. vl. ꝛc.
ānis: q̄n aīa nō erāt pestates iste: et nō n on
est ān⁹ in mūdo q̄ nō sunt pestates in aliq̄
pte vl mortalitates q̄ antiq̄⁹ erāt inaudite:
et mō nō recedūt de mūdo. Rō est q̄tuz ego
possuz cogḡscere ex magnis blasphemijs que
dicunt q̄tidie ꝺ̄ deū. q̄n vt dic̄ sctūs Tho. ū.
ū. q. xij. ar. iij. et. iij. p. q. lxxxi. ar. iij. Post ido
latriā blasphemia est de maiorib⁹ pctis que
p̄sit fieri ꝺ̄ deū. Et modo p nihilo statim bla
sphemāt. Iō deus mittit istas pestates et
mortalitates q̄ destruūt totū mūdū. Unde sic
ḡ illos qui cuz baliſtis et sagittis impugnant
turrim: mittūt de sursuz lapides sine cance
res defendēdo se. sic ꝺ̄ xp̄ianos q̄ blasphemā
do impugnāt deū mittunt de sursuz lapides
ꝛc. Que q̄dem ꝓsuetudo seu abusio iurādi et
blasphemādi icepit ab octogita vel nonagita
ānis citra iō ab illo tpe citra veniunt nobis
pdicta mala. ꝺm q̄ ꝺ̄ hoc ꝓphetauit moyses
dicēs. Gñatio puersa est et infideles filij. Ipi
me ꝙuocauerunt in eo q̄ nō erat deus: et irri
tauerunt in vanitatib⁹ suis. Ignis succēsus ē in
furor̄e meo: et ardebit vsq̄z ad inferni nouissi
ma. Deuorabit̄z trā cū germine suo: et mōtiū
fundamēta cōburet. Cōgregabo sup eos ma
la: et sagittas meas cōplebo i eis. Deut. xxxij.
Nota gñatio puersa: q: dñs dedit nobis liu
guā ad ipm laudādū et nos puertim⁹ eaz ad
ipm blasphemādū. Octaua plaga fuit locu
starū deuorantiū oia viridia. et de b̄ est text⁹
Dixit dñs ad moysen. Extēde manū tuā sup
terrā egypti ad locustā vt descēdat sup terrā
et deuoret eoēm herbā q̄ reliqua fuit grādini.
Exo. x. Et ista plaga significauit hypocritarū
multiplicatione. Nā hypocrite dicunt locuste
Rō q: locuste vident q̄ sint aues volantes
et nō sunt: imo statim cadūt in terrā. Talis ē
ꝺditio hypocritarū q̄ vident volare ꝑ bona
opa et ꝟba deuota: si statiz descēdūt ad terrā
ad habendū terrena. s. pecunias: familias ꝛc.
Quot religiosi: clerici: quot false sunt begine
qui volūt vivere ociosi: q̄ comedūt domos vi
duarū. Mat. xxiij. De q̄bus dicit xp̄s. Atten
dite a falsis ꝓphetis q̄ veniūt advos in vesti
mentis ouiū: intrinsecus aūt sunt lupi rapa
ces: a fructibus eor̄ cognoscet⁹ eos. Mat. vij
De hypocrisi vide. q. ij. q. cxxxij. Nona plaga
fuit tenebrarū terribiliū ꝑ tres dies intantū
q̄ nullus de loco in quo stabat poterat se mo
uere. Istud signū vel plagā videtur tangere
textus. Exo. x. Extendit moyses manū in ce
lum et facte sunt tenebre horribiles in vniuer
sa terra egypti trib⁹ diebus: et nemo vidit fra
trē suū: nec mouit se de loco in quo erat. Hoc
signū currit modo ꝓpter scisma pñs ex igno
rantia veri papē: et durat ꝑ tres dies: q: tres
dicūt se esse papas. et hoc est ita obscurū et te
nebrosum: q: ab vtraq; pte sunt magni doc
tores et magni ꝓncipes et plati: et scī q̄ fece
runt miracula. De his tenebris dicit dō. Ne
scierūt neq; intellexerūt: in tenebris ābulant
imo nec mouent de loco in q̄ cōdusi sunt ab
his tenebris dicēdo exā habeo hic dignitatē
bñficiū et reddit⁹ meos teneo cū isto. Idē illi
de francia etiā dicūt. Si fuissem in francia te
nuissem cuz illo ꝛc. De scismate. ij. ij. q. xxxix.

Decima et vltima plaga fuit āgeli pcutētis
oia primogenita egypti: et statim fuit finalis
egressus de egypto. vt habef Exo. xij. vbi di
cit textus. Media nocte ingrediar egyptum
et morief oē ꝓmogenitū in terra egyptiorū a
ꝓmogenito pharaōis q̄ sedet in solio ei⁹ vsq̄
ad ꝓmogēitū ācille q̄ ē ad molādoia ꝓmogeni
ta iumētor̄ ꝛc. Ecce ꝺ̄ subuersio xp̄ianor̄ ꝑ
antixp̄m. Angel⁹ enī pcutiēs figurabat xp̄m
q̄ pcutiet ꝓmogenita. i. ꝓncipes xp̄ianor̄ ex
parte quor̄ fiēt ꝑcussationes ꝺ̄ xp̄m et vir
ginē mariā ꝛc. Et post stati sequit finalis de
structio mūdi. De ꝺ̄ dicit apls. Mittet illi de
us opationē errorīs vt credāt mēdacio vt iu
dicent oēs q̄ nō crediderūt ꝟitati si ꝑsenserit
iniq̄tati. ij. ad Thes. ij. Nota cū dicit. Mittet
nō solū ꝓmittet. si mittet etiaz. Et nota q̄ in
psecutiōe antixp̄i erunt duo. Primo culpa et
malitia ipius antixp̄i. et hanc ꝓmittet xp̄us.
Scḋo ibi erit pena et punitio malor̄: et q̄tuz
ad ꝺ̄ de⁹ mittet antixp̄m. Cū ḡ iā diu est q̄
sum⁹ in nona plaga ꝑ q̄ dicit thema. Nox
ꝑcessit. dies aūt ꝛc. et stati veniet ag̃el⁹ pcu
tiēs. Remediū ḡ q̄ habem⁹ ofidit in epla
huius dñice cū dr. Abijciamus ḡ opera tene
brarum ꝛc. Deo ḡras.

De eadem dominica. Sermo VII

Aduimini dominū

i ieſuz xp̄z. Ad Ro. xiij. Hoc ꝟbum
ꝓpositū hz magnā difficultatē in
theologia quō xp̄s pōt indui cū nō sit vestis
q̄ dicit thema. Induimini dñm ieſum xp̄m.
Pro cuius declaratōe sciendū est q̄ vita dñi
nostri ieſu xp̄i sancta et ꝟtuosa quam tenuit
in hoc mūdo ꝺ̄ vestis i sacra scriptura. Rō
q: vestes ꝓpter duo iuēte fuerūt. s. ꝓpter ho
nestatē ad coopiendū carnē. Secūdo ꝓpter
frigiditatē. Adam et Eua ante peccatum in

Universidad de Navarra Biblioteca

statu tunocētie nō idigebāt vestib⁹: q; nihil erat eis inhonestū nec verecūdū nec imūdū: nec in padiso terrestri viget frig⁹, dr hoc. i. p. q. xij. ar. ij. Sz stati post pctm exq aia fuit inobediēs deo etiā caro fuit inobediēs aie ⁊ habuit frig⁹, Jō tūc dr fecit eis tunicas pellicias. Et quēadmodū vestis coopit corpus seu carnē sic xr⁹ coopit aiam. Q; p̄m sctm Tho. sup. Esa. lij. vestes sctoꝝ sunt ad ptegendum calefaciendū; ⁊ ornādū; ⁊ sunt alba mūda et odorifera. Et p̄m eūdē p̄s. cxliij. vestis ecclie ē duplex. s. doctrina vtriusq; testamēti ⁊ opa xtuosa. Jō dicit pbs. ij. Ethi. q; xr⁹ est hitus electiu⁹, Jō de xtutib⁹ dicit apl's. In b̄ inge miscim⁹ habitatiōē nr̄am q̄ de celo est supindui cupiētes: si tn vestiti ⁊ nō nudi inueniamur. Nā ⁊ q̄ sum⁹ in b̄ tabernaculo ingemiscim⁹ granati: eo q̄ nolum⁹ expoliari: s̄ supuestiri. ij. ad Coꝝ. v. Ecce g̃ b̄ quō os nos iductos esse vestibus xtutū, Et p̄z rnsio ad vnāz q̄stionē quā facitis vos. Si i alio mūdo erimus nudi vel induti maxie post die iudicij. Dico q̄ boni ⁊ salvati erūt induti: mali autē et dānati erūt nudi. Bti em̄ erūt induti xtuti b⁹ vt sol est indut⁹ claritate. Jō dicē btūs Jo. Apoc. xvi. Beatus q̄ vigilat ⁊ custodit vestimēta sua ne nud⁹ ābulet ⁊ videāt turpitudinez eius. Cū g̃ vita dñi nr̄i Iesu xp̄i quā tenuit in b̄ mūdo fuerit sctā ⁊ xtuosa intantuz q̄ xps d⁹: nō solū xtuosus s̄ etiā xr⁹, i. ad Co. i. Nos p̄dicam⁹ xp̄m dei xtutē. Persona g̃ q̄ vjuit xtuose induit xp̄m ip̄m imitādo i vita xtuosa. Et p̄m hūc modū dicit apl's i themate. Jnduimini dñm iesum xp̄m. i. xp̄m imitamini in sctā ⁊ xtuosa vita ⁊ quersatione. p̄z thema. Eldodo vt meli⁹ possim vobis declarare q̄lit̄ poterim⁹ induere xp̄m ip̄m imitando recipio motuū a q̄dā aucte sacre scripture q̄ vocat xp̄m ignē di. De⁹ nr̄ ignis ꝓsumēs est. ad Heb. xij. Nota san. Tho. Esa. x. q̄ de⁹ d⁹ ignis q; subtilis est triplr. s. p̄m q̄z scīaz et apparentiā. ⁊ lucidus: q; manifestat delectat: ⁊ dirigit: ⁊ calidus. q; vnificat purgat ⁊ dyastat: ⁊ leuis. ꝓpter motū situ ⁊ ip̄mixtionem. ⁊ ibidē. xxxiij. dñs d⁹ ignis: q; purgat i flammat ⁊ cōdemnat. ⁊ idē ad Heb. xij. dñs d⁹ ignis: q; ignis inter sensibilia est nobilior clarior: actiuior: actualior: altior: magis purgans ⁊ cōsumēs sicut deus. Sicut em̄ ferrū in fornace induit ignē. sic nos possum⁹ induere xp̄m q̄ p̄t fieri q̄druplr p̄m q̄tuoꝝ cōditiones q̄s ferrū recipit ab igne.

Prima q̄ fit clarū ⁊ lucens
Scōa calidum ⁊ ardens.
Tertia molle se extendens.
Quarta pulchrū ⁊ nitēs ⁊ patens

Sic ad instar ferri ignīti nos debem⁹ induere q̄tuoꝝ xtutes. ⁊ sic iuxta consiliū thematis, Jnduimini dñm iesuz xp̄m. Prima ꝓditio ferri quā recipit in fornace q̄n induit igne ē claritas lucēs: q; totū induit claritate ꝓ suaz cōditionē: q; de se ferruz nō lucet. Sic nos i duēdo xp̄m recipim⁹ in nobis claritatē fidei xp̄iane: ⁊ amouēdo a nobis tenebras ⁊ obscuritates erroꝝ ⁊ dubitationū: ⁊ induimur claritate fidei in fornace sctē mr̄is ecclie tenendo eius determinationē ⁊ veritatē. Et si forte aliq̄s nostrū aliq̄n dubitauit in aliq̄ articulo ponat se in fornace ecclie et⁹ snie ⁊ determinationi firmit̄ stādo: et nō intellectu suo diffinire ⁊ determinare alit̄ q̄ ecclia determinauit. Si em̄ darent⁹ tibi. xij. florēi de florētia: ⁊ tu vel les ipos ꝓbare ad lumē puū cādele faceres magnā stultitiā: q; tā ꝓbati sunt p tot fornellos q̄s trāsierūt. Jdē de. xij. xtutib⁹ ⁊ articul' fidei q̄ p tot fornellos trāsierūt. De b̄ hr̄. ij. ij. q. i. ar. x. ⁊ de po. q. x. ar. iiij. Primo per illum fornellū ardētissimū p̄dicatōis xp̄i q̄ mentiri nō p̄t: ⁊ tot miraclis ꝓbauit: imo si xps nō fecisset miracula. adhuc oēs tenerent⁹ sibi credere. vt dic̄. s. Tho. q̄libeto. ij. q. iij. et sup: a Job. c. xv. Scōo p fornellū publicatōis apl'oꝝ: ⁊ passionis martyꝝ: q̄ p ista xtitate ꝓbāda mortui sunt pl'ima miracula faciēdo. Tertio p fornellū disputatōis doctoꝝ cū pbis impatoꝝ ⁊ regib⁹, intm̄ q̄ nullū p̄t ee dubiū in fide q̄ nō sit examinatū ⁊ ꝓbatū. Pz g̃ stultitia illoꝝ q̄ lumie puo sm̄ intellect⁹ volūt ꝓbare articulos dicētes, Videam⁹ quō tres ꝓsone dine sunt vn⁹ deus ⁊c. q; totū b̄ est tā examinatū ⁊ disputatū ⁊ determinatū. Jō ad istar optimi florēni mittat⁹ in bursa ꝓscie p puraz credentiā dī. Credo dñe. Circa p̄dicta ⁊ p̄dictoꝝ intelligētiā g̃rit sctūs Tho. i. p. q. xxxij ar. i. vt rū trinitas dinarū ꝓsonaꝝ possit p naturalez rōnē cog̃sci. Ad quā q̄stionē idē san. Tho. rndet dī. q̄ ipossibile ē p naturalē rōnē ad cognitionē trinitatis diuinarū ꝓsonarū p uenire. q; hō p rōnē naturalē i cognitōez dei puenire nō p̄t nisi ex creaturis. p̄m illud ad Ro. i. Jnuisibilia dei p ea q̄ facta sūt ītellecta ꝓspiciūt. Creature aūt ducūt i dei cognitōez sicut ⁊ effect⁹ in causam. Noc igit̄ solū rōne naturali de deo cog̃sci p̄t q̄ cōpetere ei nec ē p̄m q̄ ē oim entiū p̄ncipiū. Uirt⁹ aūt creata dei ē cōis toti trinitati. vñ ptier ad ēntie

vnitatē nō ad distinctionē ꝓsonaꝝ. Per rōnē igit̄ nālē cognosci p̄nt de deo ea q̄ ptinēt ad essentie vnitatē; nō aūt ea q̄ ptinēt ad distinctōz ꝓsonaꝝ. Qui aūt nitit̄ ꝓbare trinitatē ꝓsonarū nālī rōne fidei dupl'r derogat. Primo q̄dē q̄tū ad dignitatē ip̄i⁹ fidei q̄ ē vt sit de rebus inuisibilib⁹ q̄ rōnē hūanā excedūt. Uñ apl's dic̄. Heb. xi. q̄ fides est de nō appentibus. Et apl's dic̄. i. Coꝝ. ij. c. Sapiam loq̄mur int̄ pfectos. Sapiam vo nō hui⁹ scī. neq; p̄ncipiuz h⁹ scī q̄ destruunt: s̄ loq̄mur dī sapiam in my sterio: q̄ ē absc̄dita. Scōo ex his derogat fidei q̄tū ad vtilitatē trahēdi alios ad fidē. Cū em̄ aliq̄s ad ꝓbādū fidē induc rōnes q̄ nō sūt cogētes cedit i derisionē infidelitū. credūt em̄ q̄ hmōi rōnib⁹ inmitamur ⁊ ꝓpt̄ eas credam⁹, Que igit̄ fidei sūt nō sunt tēptāda ꝓbare nisi p auctates his q̄ auctates suscipiūt. Apō alios vo suffic̄ dēfendere nō esse ipossibile qō p̄dicat fides. Dic̄ em̄ Dyla. i li. de trini. Nō putet sua intelligētia q̄ntiōis sacrm posse ꝓseq Amb. etiā dic̄. Jmpossibile est q̄ntiōis scire secretū; mēs deficit: vox filet. b̄ sctūs Tho. vbi s. Sic igit̄ articul' fidei firmit̄ adherēdū nō ē ꝓpt̄ rōnem nālē: s̄ ꝓpt̄ diuinā reuelationē ⁊ p fidē. Sic em̄ induimur xp̄m recipiēdo i nobis claritatē fidei, Talib⁹ sic indutis dic̄ apl's Exodi aliq̄n tenebaꝝ: nūc aūt lux in dño vt filij lucis ambulate. ad Eph. v. Sup hoc dicaz vob vnā figurā qu ā legim⁹ Ezech. i. vbi dic̄ Ezech. q̄ dus oñdit fibi int̄ cetera aialia vnū aial q̄drifaciatū dicēs q̄ emittebat scintillas claras q̄si aspect⁹ eris cādētis. Allegorice hoc aial figurabat quēliber xp̄ianū. q̄n ois ben⁹ xp̄ianus hz vnū caput q̄drifaciatū. Caput ē fides catholica. q̄tuoꝝ facies sunt q̄tuoꝝ euāgeliste. Prima facies a pte añ est facies hois ecce euāgeliū beati matthei q̄ p hoiez figurat Scōa facies a dextris ē facies leōis. ecce euāgelū bti marci. Tertia facies a sinistris ē bouis. ecce euāgeliū beati lucei: q̄ p bouē figurat eo q̄ tractat de sacrificio. Quarta facies retro altioꝝ est aq̄le. ecce euāgeliū bti iobis q̄ altius alijs tractat de xp̄i diuinitate, Si bon⁹ xp̄ianus est q̄libet dz hr̄e vnū corpus ⁊ vnū caput q̄drifaciatū: ⁊ dz emittere scintillas claras. s. ꝓfitēdo articulos fidei. q; nō sufficit hr̄e claritatē fidei in corde: s̄ oz emittere scintillas al's extinguit̄ fides in corde. sic lucerna ardēs in laterna q̄ nō p̄t spirare. Jō emittē dz scintillas dī. Credo quolibz die de mane ⁊ de sero cū ptestatōe. ⁊ b̄ ꝓfitū est bti Piero. Et ita faciebat dō. q̄ dic̄ de se. Credidi. s. i corde. ꝓpt̄ qō locutus sum. s. in oze emittēdo scintillas. ⁊ quō ego aūt hūiliatus sum nimis. Pro p̄missoꝝ intelligētia p̄m sctm̄ Tho. nota. ij. ij. q. ij. in p̄n. siue in ꝓtinuatiōe q̄ duplex ē act⁹ fidei. s. interior: ⁊ exterior: interior act⁹ fidei ē credēre: s̄ cōfessio oris coꝝ q̄ sūt fidei ē act⁹ fidei exterior. De actu p̄mo siue iteriori q̄ ē credere agit sā. tho. ij. ij. q. ij. p totū. Et de actu fidei exteriori q̄ ē ꝓfessio agit̄. q. iij. Credere aliq̄ q̄ sunt sup rōnē nālē ē de necessitate salut̄. fil'r fides dicit. s. tho. vbi. s. q. ij. iij. scp. ⁊. iij. di. xxiij. ar. iij. q. i. imo credere aliq̄ q̄ rōne nāli demōstranē ē necessariū scōa scōe vbi sup̄ ar. iiij. Sine fide in q̄t apl's ad Heb. xi. ip̄o sibile ē placere dō. Credere aūt ea q̄ sūt sup̄ rōnē nō ē leuitat⁹. vt dic̄ s. tho. iij. di. xxiij. ar. iij. q. ij. idē ꝓ gētiles. li. i. c. iij. Jdē q̄rit. s. tho. d̄ actu fidei exteriori. s. cōfessiōe. Utrū ꝓfessio fidei sit de necessitate. Ad quā q̄nē rndet. ij. ij. q. iij. ar. ij. q̄ ꝓfessio fidei est de necessitate saluti: tūc solū q̄n ex ei⁹ omissione p̄cipitat honor dī vel vtilitas p̄mi. puta si aliq̄s interrogat⁹ de fide taceret: ⁊ ex hoc crederet vl' q̄ nō h̄et fidē vel q̄ nō ē ēt ꝓa. vl' aliū p ei⁹ taciturnitatē auerteret̄ a fide Jn hmōi em̄ casib⁹ ꝓfessio fidei ē de necessitate salut̄. Auctas ad h̄ ad Ro. x. Corde credit ad iusticiā: ore aūt ꝓfessio fit ad salutē. Di co scōo q̄ ferrū i fornace n̄ solū recipit claritatē: s̄ ēt calorē ardētē ꝓ su ā nāz. Sic nos iduēdo xp̄m nō solū recipim⁹ claritatē fidei: s̄ ēt calorē ardētē charitat̄ ꝓ frigiditatē ideuotōis ⁊ negligētie faciēdo opa dei cū ardore ⁊ feruore spūs diligēt. De isto g̃ ardore dic̄ xp̄s. Ignē veni mittere in trā: ⁊ q̄d volo nisi vt ardeat. Lu. xij. Ardet aūt ignis charitat̄ q̄n religiosus nō ē negligēs s̄ diligēs, Jdē dicat̄ d clericis ⁊ laicis p̄m q̄ expediens erit. De isto igne charitat̄ dicā vob vnā figurā d q̄ Leui. vi. p̄cepit dr̄ dī. Jgnis i altari semp ardebit quē nut̄ riet sacerdos subiēcies ligna mane p singl'os dies iposit o holocausto dēsup. Allegorice altare ē cor duoꝝ xp̄ani i q̄ offert̄ do illd sacrificiū de quo dic̄ dō. Sacrificiuz deo spūs ꝓtribulat⁹. q̄d fit q̄n hō recedit de p̄ccat⁹ ⁊ a mala vita q̄ ⁊ emittit: ⁊ cōtr̄ offert deo isto mō sacrificiū in altari cordis, de q̄ dic̄. Jgnis in altari sp ardebit. s. ignis ardēs charitat̄: s̄ statiz extinguit̄. Sic religiosi i nouiciatu incipiūt bñ ⁊ deuote fuire deo: s̄ extinguit̄ post q̄ sūt ꝓfessi ⁊ h̄nt partē in cauda afini q; ⁊ē. Jdē de clicis q̄n dicit missam nouā: s̄ post extinguit̄ ⁊ē. Jdē de laicis i q̄bus accēdit ignis charitat̄ ⁊ deuotiōis in aliq̄ ꝓmōe: s̄ post sta-

ñ extinguif. O bñdict⁹ esset si mozerek dum
ignis ardet. Jō dic. Jgnis i altari sp ardebit
Wz quō fiet dicit. Quez nutriet sacerdos ꝛc.
Ille ignis accendif in missa cuz lignis puis:
qō fit qñ dz. Cōfiteoz deo oipotēti. Introit⁹
ꝛc. Deide ponif mag ligna i canōe. ꝛ sic tādē
venit xps in hostia ꝓsecrata. Jō dicit. Quem
nutriet in missa sacerdos sufflādo i ꝑdicatōe
Jta faciebat xps ꝛ apli: ꝛ ignis accēdebat i
corpe ppli. Jō dicit. Jgnis ille erit ꝓpter⁹ q
nūq deficiet i altari. Leuit. vi. Dico ktio q
qñ ferrū iduif igne recipit mollitiē ꝑ ꝑditiō-
nē sue duricie. Sic ꝛ nos iduēdo xpm debe-
m⁹ recipe mollitiē remissionis iniuriarum ꝑ
iplacabilitatē ipatiētie. Jō ad istar ferri igni-
ti qō p mltos ict⁹ mallei extēdif. sic ꝛ nos p
mltas malleatiōes tribulationū debem⁹ exte
di ad oēs diligēdos ꝛ iurias remittēdo. Jux
illud qō dicat apls. Estote inuicē benigni mi
sericordes donātes inuicē. sic ꝛ de⁹ i xpo do-
nauit vob. Ad Eph. iiij. Nota q benignitas
refert ad socialē conuersationē. Mia ad pau-
pertā cōpassionē. Donatio ad iniuriarum re-
missionē. Nec tria hēm⁹ exēplarie in xpo. ꝛ
ꝓcludit. Sic ꝛ de⁹ i xpo dōauit vob. Dico. iiij
q qñ ferrū iduif igne recipit ex eo pulchritu
dinē delectabilē. Et sic nos xpm iduētes de-
bem⁹ recipe i nob pulchritudinē placēt hōe
stat. qō fit p purā ꝓtinētiā ꝛ castitatē dimit-
tēdo imūdiciā carnalitat. qñ inf alias ꝛtutes
pulchrioz ē castitas: q mltū plz deo ꝛ an
gel. Jō Sap. iiij. O q̄ pulchra ē casta gnatio
cū charitate. Querit. s. tho. ij. ij. q. di. ar. i. vtr
castitas sit ꝛt⁹. Et rñdet q ficiq: i b rō ꝛtutē
hūane ꝓsistit q fit aliq̄d ꝑm rōez modificatū
Wz nomē castitat⁹ sumif ex b q p rōez cōcu
piscēna castigaf: q ad modū pueri ē refrenā
da vt ps p pbz. iij. Et b. Añ manifestū inqt. s.
tho. ē castitatē ee ꝛtutē. Et ē subiectiue i aia
ñ māz hz i corpe. Et castitas ꝓpe dcta ē ꝛt⁹
spāl hns spālē materiā. s. ꝓcupiscētias delecta
biliū q sūt i venereis: ñ large dcā flue metha
phice ē gñalis ꝛt⁹. vt dic. s. tho. vbi. s. ar. ij
& t ista dz castitas spāl cui opponif fornica
tio spāl. p qualibz cui ꝛtutē retrahit mens
hūana ne reb⁹ illicit⁹ delectabilē ꝓsequat ꝓnci
palr. tñ rō hui⁹ castitat⁹ ē gñal ꝛt⁹. ꝛ dz me-
taphō. ꝓsistere i charitate ꝛ i alijs ꝛtutib⁹ the
ologic qb⁹ mēs deo ꝓiūgit: ꝛ mō charitas ē
pl⁹ cherria ꝛtutū. Nō cū charitate mag q̄ cuz
timiditate. tō Esa. lij. Adūdami q ferē vasa
dñi. ꝛ subdit. Precedet ei vos dñs ꝛ ꝙgrega
bit vos de⁹ isrl. Jn hac auctē ꝓpba ꝓit tres
rōes oñdētes quō castitas ē mag ncēria mō
q̄ añ icarnatōez xpi. Pria ibi. Adūdamini q
ferē vasa dñi. Vasa dñi fuit nra corpa q porta
m⁹ q sc vasa alect añ xpi icarnatōez no erāt
vasa dñi: qz ipe ñ hēbat corp⁹. Scda ibi Pre
cedet ei vos dñs. s. xps i puritate. qz xps ne
scit qō ē illō experimētalr: lz fine peto potuiss
hre yroz ētñ noluit vt daret nob exēplū casti
tat. Tertia ibi. Cōgregabit vos de⁹ isrl. s. cū
angel suis purissimis ꝛ castis. Apo. xxi. Nō
itrabit in eā aliq̄d coināatū aut abomiatio
nē facēs. Ecce ḡre dic thēa. Jnduimini ꝛc.
Dñica. ij. aduēt⁹ dñi. de euāgelio. Sermo I

Rūt signa in sole ꝛ

e luna ꝛ stell. Lu. xxi. Jn ista dñica
sctā mr ecclia fac officiū de aduē
tu xpi ad iudiciū. Et i sctō euāgelio hodierno
xps ostdit nobis set q reqrunt in oi iudicio
que semp debent fieri.

Primū est intimatio tpis.
Secm ꝓparatio loci
Tertiū citatio partium.
Quartū cōparitio psonalis.
Quintū diffinitio iudicialis.
Sextū executio effectualis

Et de ꝓmo. s. itimatōe tpis: q: iā scit quō iu-
dex assigt tps ptib⁹ di. ꝛ ali die veniat ad au
diēdā sniaz. Sic fac de⁹ mō q dicat nob die
ñ dedit nob sig in qb⁹ cogscef tps iudicij di.
Erūt sig i sole ꝛ lūa ꝛ stell. q: dies iudicij nō
est soli deo. iiij. scri⁹di. xliij. q. ij. ꝛ dis. xlvi. q. i.
Nō dat nob sg i reb⁹ occultis i manifestis:
q a toto mūdo videf vt tot⁹ mūd⁹ possit illō
tps iudicij cogscere. Nota ꝑm. s. tho. i. iiij. di.
xlvij. q. i. ꝛ xlviij. q nō oia signa in euāgelio
ptinēt ad gñale iudiciū: imo forte nlla ñ alia
sig erūt ibi. Que aūt sint ista sig b declarat ip
semet Mat. xxiiij. di. Sol obscurabif. ꝛ lūa ñ
dabit lumē suū ꝛ stelle cadēt ō celo. Jt⁹ Joh⁹
ij. Sol ouertef i tenebras: ꝛ luna i sanguinē
añq veniat dies dñi magn⁹ ꝛ horribil. Nota
ꝑm sctm tho. i. iiij. scri. di. xlviij. q. i. sol ꝛ luna
obscurabunf p ꝙatiōez sui lumis vel fil vel
diuerso tpe circa diē iudicij: ñ aūt illo die nec
post. Obscuritas illa solis pōt itelligi iux ob
scuritatē tenebraz solis que fuerūt tpe moy
si in terra egypti. ꝑm q legitur Exo. x. Quia
gētes non poterant se mouere de loco in quo
erant: nec se videre: nec se iuuare mutuo: ꝛ
duraurunt per tres dies. Modo hic cogi-
tare. Si deus volens dare finem vni regno
tantam induxit obscuritatē solis scz per tres

dies, q̄tam ḡ obscuritatē dabit in fine mūdi
qñ dabit finē ꝛ terminū toti mūdo: non solu
p tres dies: sed forte p. xxx. nec aliq lux cerei
vel lucerne poterit in mūdo yme. Ecce b signa
q erūt i sole. Luna aūt ponef in sanguinē: qz
tota erit in colore sanguis ꝛc. Dic em Piero.
q ante diē iudicij arbores ꝛ plante pluēt san
guinem: ꝛ stelle cadent de celo. qz tunc assub ꝛ
fulgura erūt de celo. Hoc intelligif de assub q
videf q̄si stella cadens de celo. qz tunc assub ꝛ
fulgura erūt per totū mūdum ꝛ per totū aerē
ꝛ coburent villas: ciuitates: castra: ꝛ domos.
Ecce quō ad lram erūt signa in sole: ꝛ luna: ꝛ
stellis. Nō tñ ꝑm sctm tho. i. iiij. scp. di. xlviij.
q. i. q̄ illa. xv. sig non asserunt a bō Piero. ñ
dicit se reppisse i ānalib⁹ iudeoz: ꝛ hñt valde
parū veritatis in ea. Sed spualiter loquendo
hec signa sunt tā cōpleta. Qm i sacra scriptu
ra intelligif stat⁹ papal⁹ p solē. per lunā stat⁹
mūdialis. p stellas aūt qlibet psona spualis.
Sol aūt. i. stat⁹ papalis iam obscuratus est-
triginta anni sunt q non videf certissime qs
ver⁹ sit papa. Quidā dicūt talis est. Alij non.
imo talis est. ꝛ ab vtraq pte sunt magni ma
gistri ꝛ doctores. ꝛ qō forte ē sancte psone q
darēt miracul: imo sunt mō tres soles. quale
signuz esset de sole materiali si diuideretur in
duos vel tres soles. hoc signuz est modo cum
status papalis diuisus sit in tres personas. b
signū ḡ intimat nob tpus iudicij qō cito ꝛ in
breui erit. Auctoritas. Diuisum est cor eoruz
nunc interibūt. Oze. x. Jte luna. i. status hu
manalis siue ptās ꝓsa ē tā in sanguinē intā
tū q reges ꝛ principes ꝛ dñi tpales se trucī
dāt ꝛ occidūt: intantū q in toto mūdo ē guer
ra. q̄t mille moriunf q̄tidie in bellis. De isto
signo auctoritas. Sanguis sanguinē tetigit
propter hoc lugebit terra. Oze. iiij. Sāguis
scilz iniuriati tetigit sanguinem iniuriantis.
Tertio stelle cadēt de celo. Stella dicitur que
libet persona deuota que fixa stat in celo p de
uotionem. de quib⁹ dicit de⁹ abrahe. Adulticipli
cabo semen tuum sicut stellas celi. Gen. xxij.
Wz mō iam ceciderūt de celo ad terrā. Primo
religiosi q̄z affectio dz esse tota in celo: si iam
ceciderūt in terra affectantes terrena. s. diuiti-
as: honores: dignitates mḡatus ꝛc. Idem
de clerico ꝛ laico. tā null⁹ respicit celū: ñ terram.
Jō verificaf illud dauid. Oculos suos statue
runt declinare in terrā. Et sequif. Susceperūt
me sicut leo parat⁹ ad ꝓdā. hoc dr ꝓpter anti
christū. Pz ḡ intimatio tpis iudicij p sig ma
nifesta. Ideo xps dās nob vnā cōparationē de
signis dicit. Videte ficulneam ꝛ oēs arbores
cū ꝓducunt iā ex se fructū: scitis qñ ꝓpe est
estas. Ita ꝛ vos cuz videritis b fieri: scitote q:
ꝓpe est regnū dei. i. xps ad iudiciū. Luce. xxi.

Secūdū qō erit in iudicio erit loci ꝓparatio,
quēad modū ꝓpaf loc⁹ iudicialis regi vo-
lenti facere iudiciū. Idē de rege xpo qui habz
iudiciuz facere in cōi soco: ne sit aliqui ꝓtialis
q: oēs tam boni q̄ mali. i. tā beati q̄ dānati
hñt interesse in illo iudicio. Jō si illud iudiciū
fieret in celo posset esse locus suspectus dam-
natis. si in inferno: nō eēt loc⁹ ꝙgru⁹ btis. Jō
fiet in terra qui est loc⁹ cōis oīb⁹. Auctoritas
Ecce dies veniūt dicit dñs: ꝛ suscitabo dauid
germen iustū: ꝛ regnabit rex ꝛ sapiens erit: ꝛ
faciet iudiciū ꝛ iusticiaz in terra. Piere. xxiij.
Nota in terra. nō in celo nec in inferno. Quō
aūt intelligendū est q fiet iudiciū in terra: ha
bes. s. in sermone ꝓmo aduent⁹ dñi. Nota si
scitabo dauid germen iustuz: ꝛ regnabit rex ꝛ
sapiens erit: ꝛ faciet iudiciū ꝛ iusticiā in ter-
ra. q: modo videtur q dormiat cū tot mala ꝛ
pcā fiant: ꝛ ipse tacet nec punit oīa. Ideo oz
q loc⁹ paref. qñ si ret deberet hic tenere cu-
rias in domo in q̄ habitauerūt ꝓci ꝛ iumen
ta: illa domus mūdaref ꝛ purificaref. Idē de
domo hui⁹ mūdi in q̄ hītauerūt iumenta: qui
viuūt ibi ꝑm rōnes sunt homines: qui viuūt
ꝑm sensualitatē sunt bestie: supbi sunt leones
auari vulpes: luxuriosi porci: inuidi sūt cani
gulosi sunt lupi: iracundi serpentes flueyp: re
pigri autem sunt asini. ꝓpter quod domus
hui⁹ mūdi ē corrupta: imūda: ꝛ infecta. Com
putruerunt iumenta in stercore suo. Joel. i.
Necessariū est ḡ vt mūdef ꝛ purificef. q purī
ficatio fiet p ignē q̄ accēdef ꝛ inflāmabif ad
q̄ttuor ptes mūdi: in oriēte ꝛ occidente ꝛc. ꝛ
cōburet totū mūdū. Jste ignis ꝑm sctm Tho.
iiij. scp. di. xx vij. q. ij. ascendet tātū q̄tū aq di
luuij ascēderūt. s. vsq ad medū aeris inter sti
ciū. Et ista purgatio elemētoz fiet p ignē in
fine. qz est fil⁹ or gl⁹ ꝛ actiuior ꝛ min⁹ inficit
Et iste ignis flagrans mūdū quoad purga
tionē p̄ceder iudiciū: ñ quoad inuolutionē im
pioz sequetur. Post hanc descēdet xps ad iu
dicium cū virgine maria matre sua ꝛ baroni
bus ꝛ militib⁹ celi. Si aūt dom⁹ mundi non
esset purificata: diceret forte virgo maria fi-
lio suo. O fili mi vbi me adduxisti in loco tā
fetido. Si dicatur. o frat nō sentim⁹ nos feto
rem ꝛc. nec pisces sentiūt amaritudinem ma
ris. qz ibi sunt nati ꝛ nutriti: nec stabularius
sentit fetorē stabuli: ñ miles fetit qñ ibi itrat

Sic nec nos sentim⁹ fetorē hui⁹ mūdi: qz na
ti sum⁹ & nutriti in isto fetore. Sed si veniret
vn⁹ btūs & padiso ille sentiret. De hac ꝓparatione dicit ꝓpha dō. Ignis añ ipm ꝓcedet: & in flāmabit in circuitu inimicos ei⁹. Illuxerunt fulgura ei⁹ orbi terre: vidit & commota est terra. Montes sicut cera fluxerūt a facie dñi: a facie dñi omis terra. ps. xcvi. Nota inimicos ei⁹. q̄ sunt ei⁹ inimici: & quō illi solū sentiunt illū odorē matimū in illo igne, quia amici xpi sine dolore morient illo igne, sicut q̄nquaginta rhetores btē Katherine. Alluxerūt fulgura. Dic quō vno fulgure vna domus destruet: alia remanebit. vir occidetur & vxor remanebit &c. Et ecōuerso. De isto dicit euāgeliū. Erit in terris ꝓstura gentū ꝓe cōfusione sonit⁹ maris & fluctuū: arescētib⁹ hoib⁹ ꝓe timore & expectatiōe q̄ supueniet vniuso orbi. Dic quō illi q̄ mō nolūt ꝓfiteri tūc q̄rent ꝓfessorem. Idē de vindicantib⁹ qui mō nolūt remittere nec pacē facere. Idem de vsurarijs q̄ modo nolūt restituere. Idem de clericis qui nō hnt mō breuiarium. Idē de religiosis qui mō nihil seruāt de suo ordine: nec de regla: nec cerimonijs &c. Tertiū qō erit in illo iudicio erit partium ciratio. Judex quādo vult dare sniam facit citare ptes. Ita faciet dñs nr ihesus xps rex & iudex. Michael vt preco clamabit voce magna di. Surgite mortui: venite ad iudiciū. Quō hec itelligant q̄re i ꝓmo sermone prime dñice aduent⁹. De illa voce dicit Piero. Siue comedam siue bibā semp videt in sonare i aurib⁹ meis illa vox. surgite mortui &c. De hac voce dr in euāge. Venit hora in q̄ oēs q̄ in monumentis sunt audiēt vocē filij dei: ꝓcipaliter Job. v. Illa vox erit filij dei ꝓcipaliter: & erit btī michaelis instrumentaliter. Sic vox ꝓconis ē vox regis impatiue: & ipius ꝓconis executiue. Et subito oēs resurgent. De ō habes pulchre i ꝓmo sm̄one prime dñice aduent⁹. Dic quō gaudebit aia btā q̄n induetur corpore glioso: sicut gaudet sponsa in die nuptiarū q̄n induit ꝓciosa veste sibi missa a sponso. Oppositū erit de damnatis. Quartū est cōpitio psonalis. q̄n i illo magno iudicio nullⁿ potent cōparere per ꝓcuratorē: sicut fit modo hic in curia regis. si oēs tam magni dñi q̄ pui hnt ibi cōpere psonaliter & dare rōnem de seipo: q̄tumcūq; sit rudis & grossus. Auctoritas. Unusquisq; nr̄m ꝓ se reddet rōnem deo. ad Rom. xiij. Hoc iudiciū facit xps in illis prib⁹ vbi iuste fuit ipe iudicat⁹. s. in valle iosaphat: vt dic sctus Tho. in. iiij. sēp. di. xlvij q. i. ar. iiij. Joel. iij. In dieb⁹ illis & in tpe illo cū ꝙuertero captiuitatē iuda & hierl'm: cōgregabo oēs gentes: & deducā eas in vallem iosaphat: & ibi disceptabo cū eis, quasi dicat ibi sedebo vt iudicē oēs gentes in circuitu. Si q̄ratur, quō ibim⁹ illuc vel per mare vel p terrā &c. Dic quō q̄libet tā bonus q̄ malus portabitur illuc a suo bono angelo vel credit. tunc em̄ virtutes celoꝝ mouebuntur. s. ad portandum. Dic practice quō boni portabuntur honorabiliter: mali añt vituperabiliter. Sctus Tho. tñ dicit in. iiij. scrip. di. xlviij. q. i. ar. iiij. q̄ virtutes celorum. i. angeli tunc mouebuntur. non ꝑm statū glorie: sed ex admiratione vel a motu celi cessando. Quintū erit diffinitio iudicialis: q̄ ostenditur ibi. Et tūc videbunt filiū hoīs venientē in nube cū ꝓtāte & maiestate magna. Dic quō xps tunc veniet cū maiestate associatus angelis: archāgel' &c. ad saluandū bonos & cum ptāte vel maiestate ad damnandū malos. Nota, xps appebit in iudicio coꝑaliter: vt dicit sanctus Tho. iiij. di. xlvij. q. i. ar. i. ij. & xxxiij. Itē ꝓra gentiles li. iij. c. xcvi. & xxxiij. Querit etiā sanctus Tho. in. iiij. di. xlviij. q. i. ar. i. Utrū xps in forma serui siue hoīs sit iudicatur⁹. Rñdet q̄ sic. Dicit em̄ Joh. v. Potestatē dedit ei iudiciū facere: q: filius hoīs est. Item Joh. xxxvi. dr. Causa tua quasi impij iudicata est. Glosa, a pilato. Ideo causam iudiciūq; recipies. Glo. vt iuste iudices. Sz xps ꝑm humanā naturā iudicatus est a pilato, & ꝑm humanā naturā iudicabit. Itē eius est iudicare cuius est legē condere. sed xps in hūana natura appens: nob legē euangelij dedit: ergo & ꝑm eādē naturā iudicabit. q: in dicta auctoritate Luce. xxi. Tunc videbunt filiū hominis venientē in nube cū potestate magna & maiestate. Maiestas añt & ptās ad gloriam pertinent. Ideo queritur vtrū xps in iudicio appebit in forma humanitatis gloriosa. Ad quā questionē rñdet sanctus Tho. in quarta parte. di. xlviij. q. i. ar. ij. q̄ sic. q: sicut quādo iudicand⁹ aduenit in forma infirmitatis apparuit: ideo oportet q̄ quando iudicatur⁹ aduenit: in forma gliosa appeat. Judicari em̄ in firmitatis est: & iudicare auctoritatis & glie. Et q: in scdo aduentu ad hoc veniet vt iusticiā ꝓfis in hoies exequat: dignum est & congruum vt in forma glie & auctoritat⁹ appeat. Et sicut visio glorie humanitatis xpi: vt dicit sctus Tho. vbi. s. in solutiōe ad quartum erit iustis in ꝓmmunita immicis erit eis in supplicium. q: sicut gloria amici est delectabilis: ita

glia & ptās ei⁹ q̄ odio habef maxie ꝓristat. Isa. Esa. xxvi. Videāt & ꝓfundāt zelātes populū & ignis scz inuidie hostes tuos deuoret. Poterit añt cognosci ꝓ xpi gliosum ab osb⁹ videri in ghali iudicio: etiā a nō glificatis. Q: corpus gliosum hz in ptāte sua. vt se demōstret vel nō demōstret oculo nō glioso. Nec sctus Tho. vbi sup in solutiōe ad tertiū. Snia diffinitiua ꝑ bonis erit. Venite bñdicti ꝓfis mei possidete paratū vobis regnū a cōstitutione mūdi. Mat. xxv. Snia añt diffinitiua ꝑ malis erit. Discedite a me maledicti in ignē eternū &c. ibidē. Sextū erit executio effectualis ibi. Celū & terra transibūt. scz q̄tum ad istas opatiōes & q̄litates. Verba añt mea nō trāsibunt. supple sine effectu executōis. Tūc xps forte clamabit voce magna di. Inferne api os tuoz & deglutī impios istos. Tunc subito terra apiet & mali in corpe & alia descendent ad infernū: vbi erūt sine fine & nō potefit mori nec ꝓnitere. Dixit xps ad iudā. Bonū erat ei si nat⁹ non fuisset hō ille. Deinde faciet executionē de bonis ipos introducēdo in celum cū corōnis: & in cathedris glie ipos collocando. Esa. xxxv. Venēt i syō cū laude: & letitia sempiterna sup capita eoꝝ: gaudiū & letitiaz obtinebūt: & fugiet dolor & gemitus.

Dñica ij. aductus dñi. Sermo II

Runt signa in sole

Lu. xxi. & in euangelio hodierno. Materia pñtis pdicatōis erit de sctō euāgelio. & habebim⁹ si placz deo mlras bonas declaratiōes ad intelligēdū quidētiaz diuinā quō gubernat istū mūdū a principio vsq; ad finē. Sed ꝓmo saluteſ vgo Maria &c. Erūt signa in sole. Sctm euāgeliū hodiernū loquif de signis terribilib⁹ futuris in fine mūdi ante diē iudicij. Et ponit signa futura ꝓmo in celo: scdo in terra: tertio in angel'. De signis q̄ erūt in celo loquif thema di. Erūt signa in sole. Ꝓro hui⁹ declaratiōe & materie pdicāde introductōne sciendū q̄ ista sacra scriptura xps dr sol. Pz rōne q̄ dat sciaz & auctoritatē q̄ cōfirmat credentiā. Nō q̄re xps dr sol est: q: tota vita xpi in summa repitaf in sole: in eius motu & cursu quez facit. Ita videtis quō quolibet die sol de nocte est abscōdit⁹ a nob et secret⁹: & in aurora oziſ: & sic trāsiēs finaliter visitat totū mūdū ipm illuminādo: calefaciēdo: aialia: hoies & plātas fructificare faciēdo vsq; ad occasum. Sic & xps aliqn fuit abscōditus & secret⁹ in mūdo: qn̄ fuit i ciuitate nazareth in domo mris quousq; habuit etatem xxx. annoꝝ: nec cognoscebāt q̄ eēt de⁹. Ꝓpter hō dixit Jobes baptista iudeis. Medius vr̄m stetit quē vos nescitis: ipse est q̄ post me vēturus est. Qui sol sequif luciferū. Job. i. Sz ortus fuit in aurora sue pdicatōis: & cepit illuminare mūdū q̄ erat in tenebris errorꝝ & falsarū opinionū. Et xps sua pdicatiōe illūinauit intrīsq; ꝓ plus scit mō vna vetula de virtutibus fidei q̄ antiq̄t⁹ vn⁹ magn⁹ pbs. ipi gras soli. Scdo calefecit totū mūdū in amore dei. i. ardore & desiderio padisi. Tertio fecit fructificare hūanū gen⁹ in bonis opib⁹: & virtutib⁹: imrit: transeūdo vt sol de villa in villā discurrēdo: pdicādo vsq; ad occasum. s. mortis. Ecce quō mot⁹ & cursus solis & ei⁹ influentia repitāt vitā xpi. Et tūc fuit cōpleta ꝓphia zacha. ꝓphe dicētis. Visitauit nos oriēs ex alto. Illuminare his q̄ in tenebris & in vmbra mortis sedēt: ad dirigēdos pedes nros in viā pacis Lu. i. Nota illūinare. s. ꝙ errores. ecce ꝓmus effect⁹. Vis q̄ in tenebris & in vmbra mortis sedent, ecce scōs ꝙ frigiditatē dilectiōis dei. Ad dirigēdos pedes nros in viā pacis, s. ad meritorie opandū. ecce terti⁹. Ecce rō quare xps dr sol. Auctras. Orief vobis timētib⁹ nomen meū sol iusticie, nō dicit sol nature. Malachi. iiij. Verbū est dei pfis. Itē in nouo testamēto dicit sctā mater eccl'ia virgini Marie. Ex te ort⁹ est sol iusticie xpus de⁹ nr̄. De isto sole ego intelligo thema ꝓpositū. Erūt signa in sole. i. in xpo vo deo & hoie. pts thema. Et sum in materia pdicāda: ly sit subtil' & difficil' tñ bñ poteritis eā intelligere si vultis attēdere diligenter. Dicūt astrologi & verū dicūt & cōcordant cū eis theologi q̄ sol nature in āno ptransit semel. xij. signa zodiaci cuiusdā circuli, quem astrologi notār in celo: quasi corōnā diuidentē celū in quo sunt. xij. partes cēles: et vocanf ꝑm cōstellationes.

Prima ps dr: aries.	Septima libra.
Scda taurus.	Octaua scorpio
Tertia gemini.	Nona sagittarius.
Quarta cancer:	Decima capcornus.
Quinta leo.	Undecima aquarius
Sexta virgo.	Duodecima pisces.

Et ita sunt. xij. mēses in anno. Prim⁹ mēsis fuit martij in isto sol stat in ꝓmo signo. s. arie te. In scdo mense scz aplis i scdo scz tauro. & in tertio mēse scz maij. stat in gemini. & sic p totum annum ptransit ista. xij. signa: que ab astrologis dicunf ꝓstellationes. a theologis autem signa dicuntur: quia signant. xij. sta

tus mūdi huius in q̄bus debuit esse xp̄s sol iu
sticie a principio mūdi vsq; ad finē. Et tunc
erit sol iusticie in signis. scz transitiue, De hoc
Gen. i, Fiāt luminaria in firmamēto celi: et diui
dāt die ac nocte: et sint in signa et tpa et dies et
annos, si q̄s dr. Erūt signa in sole. s. causatiue
Primū signū dr aries. Nō: q: si ille stelle lue
rent q̄ sunt in pma pte zodiaci facerēt figu
rā arietis cū suis cornibus; Et in illo pmo si
gno stat sol i pmo mēse, s. martij, Hoc signat
primū statū mūdi a creatiōe ade: et durauit vs
q; ad moysen, Tunc eni filius dei fuit in signo
arietis. Nō, aries totā suā fortitudinē et vir
tē hz in capite. Sic tūc in primo statu mūdi
gētes se gubnabāt solo intellectu capti; in cre
dēdo et in bn viuēdo. q: tūc nō habuerūt ma
gistros neq; doctores; neq; etiā libros: sed ad
instar illius q̄ intrat magnū palaciū p intelle
ctum naturalē statiz cognoscit q; magn⁹ dñs
debuit esse q̄ illud edificauit: lz ipsum nō vide
at, Sic tūc gētes q̄ fuerūt in pmo statu mūdi
ex magnitudine opis siue palacij hui⁹ mūdi
cognoscebāt dēū: et eius infinitā pt̄entiā: gu
bernabāt se i bona vita intellectu naturali. d.
Quilibet dñs vult seruos fideles ne vadant
ad suos inimicos. Et sic tā naturalit̄ seruabant
primū p̄ceptū, Nō habebis deos alienos. Itē
q̄libet dñs vult honorē a suis subditis, et q; cū
rcuerētia loquant̄ de ipso, Et sic seruabāt secū
dū p̄ceptū. Item q̄libet dñs in dñio suo aliq̄d
seruitiū vult, ideo eligebāt vnā diem qua da
bant dño in hebdomada, Itē q̄libet dñs vult
vt minores honorēt maiores. Ecce quartū p̄
ceptū, scz honoratiōnē pentū, Itē nullus dñs
vult q; sui recipiant vindictā in p̄sentia sua:
Ecce quintū p̄ceptū. Nō occides, Itē vult q;
nullus tangat filias nisi p̄tat eas in vxores,
Ecce sextū. Nō mechaberis. Itē quilibet dñs
vult q; ipse sit p̄fectus de parte quā ipse dedit,
Ecce septimū p̄ceptū. Nō furtū facies, Itē q;
nul⁹ diffamet aliū. Ecce octauū p̄ceptū, Fal
sum testimoniū nō dices, et sic de aliis, Ecce q̄
te dicebat q; sol esset in signis tāq; in effectu.
de hoc Auctas, Cū gentes que legē nō habēt
naturaliter ea q̄ legis sunt faciūt: eiusmodi le
gē nō hītes ipsi sibi sunt lex, Ro. ij, Quia oia
p̄cepta moralia semp̄ fuerī debent ab oibus:
q: sunt de lege nature, vt dicit Tho. Addarth,
xxij, Et oēs actus x̄ianōrū in q̄bus x̄ianosi sūt de
lege nature: nō aut̄ ex hm spēs suas, pma scde
q. xciij. ar. iij, sed illa lex nature fuit offuscata
in gētilib⁹ quoad multa. iiij. scp̄z di. xxxij. q. i.
arti. iij, et pma scde. q. xciij. ar. iiij. v. et vi. et q.
xcix. ar. ij. Ecce primū signū. Scōm signū
est taurus: in quo stat sol in scdo mēse, s. aprīl
Nō q̄re dr taurus est, q: si ille stelle q̄ sunt in
lineatiōe zodiaci linearent facerent figuram
tauri, Hoc signū significat scōm statū huius
mūdi. scz a tpe moysi vsq; ad iobem baptistā
in quo filī⁹ dei fuit in tauro. Nō. q: taurus est
aial terribile: et p̄uocat⁹ statim ferit cornib⁹,
Ita tūc deus data lege scripta si irritabat et p
uocabat ab aliquo statim p̄cutiebat punitēdo
Verbi gr̄a, Exo, xxxij, q̄i ppl's fecē vitulū et,
tūc irritauerūt tanq; i. dei filiū q̄ p̄cussit d ppl'o
q̄si vigintiria milia quos occidit. Itē q̄i mur
murauerūt d dēū, Nūe, xiij, p̄uocauerunt cū:
q̄ p̄cussit et occidit de ipsis sexcenta milia. Itez
in murmuratōe p̄ncipū. s. chore: dathā: et aby
ron. Nume, xv, p̄uocatus occidit eos, Itē ex
pctō luxurie cū filiabus moab, Nūe, xxv, p̄uo
cauerūt eū et occidit ex ipsis, xxiij, milia, Itez
postq̄ fuerūt in terra p̄missiōis p̄uocauerūt
eū idolatrādo p̄pt̄ qd eiecit de cē tribus d ter
ra p̄missiōis, vt pt̄z, iiij, Reg, xvij, Ecce quō
erat tunc in tauro: q: nō expectabat ipsos ad
pniam sicut nūc; si fiēt taurus p̄uocat⁹ statim
p̄cuit, De hoc pphetauerat tā moyses dicēs
in p̄sona filij dei, Ipsi me p̄uocauerūt in eo q̄
nō erat deus: et irritauerūt in vanitatibus su
is, Et ego p̄uocabo eos in eo q̄ nō est ppl's: et
in gēte stulta irritabo eos. et infra, Cōgrega
bo sup eos mala: et sagittas meas cōplebo in
eis, Deut, xxxij, de b vide scīm Tho. ad Heb.
x. ca, Et rō oīm p̄nārū veteris legis ponit p̄
ma scde, q. v. arti, ij, Tertiū signū dr gemi
ni, Nō, q: si de vna stella ad aliā p̄traherent
linee facerēt figurā geminox oino fil'ium, In
isto signo stat sol i tertio mēse, s. maij, In isto
signo fuit sol iusticie in tertio statu mūdi. s. in
sua bñdicta incarnatiōe: q̄n in vtero x̄ginis
due sbst̄ātie, s. hūanitatis et diuinitatis i vni
tate suppositi p̄iuncte sunt, Xp̄s aūt in sua in
carnatiōe a diuinitate habuit duo. s. essentiaz
diuinalē: et suppositū p̄sonale, a nob habuit so
lū vnū. s. hūanitatē: si nō p̄sonalitatē: q: nō as
sumpsit p̄sonā: si hūanitatē in suppōsito diui
no suppositatā, Et fuit cōpleta p̄phīa dicta si
guratiue, Ya tp̄s pariēdi aduenerat et ecce ge
mini in ei⁹ vtero repti sunt, Gen, xxv, De b
in tertia pte in pl'ibus cōnibus: et i tertio scri
pto in plurib⁹ distinctiōib⁹, Q̄n aūt xp̄s dixit
Erūt signa i sole loq̄bat de nouē signis futu
ris, Quia de tribus p̄dictis dixit, Erūt signa
in sole, vt in causa: vl erit sol in signis. s. causa
tiue, sicut fuit in trib⁹ signis p̄dictis trāsitiue

Quartū signū dr cācer, rō vt. s. de aliis. In
isto signo stat sol q̄rto mēse. s. iunij, In isto si
gno fuit filī⁹ dei in sua passione. Nō: q: sicut
cācer nō incedit recte: si retrograde et abscon
dit se infra arenā, sic filī⁹ dei in sua passione
ibat p trāsiuersum, q: pmo voluerūt ip̄m fa
cere regē, vt pz Joh. vi. et in passione dicebāt
Nō habem⁹ regē nisi cesarē, Primo dicebāt
ip̄m esse regē et deū creatorē, et in passione di
cebāt ip̄m cē hoiem incantatorē. Prius ho
norabāt eū: et in passione vituperabant ipsum
Prius associabāt eū: et in passiōe dimittebāt
ip̄m solū, Itē in die veneris sctā eux cruce in
collo p trāsiuersum ducebaf cel'pitādo: et ipul
sus vsq; ad locū passionis, Ecce quō fuit vt
cācer trāsiuerse q̄lisq; fuit absc̄ōdit⁹ in monu
mēto, Et fuit cōpleta p̄phetia Esa. in p̄sona
dei p̄tis di. ad filiū in q̄ntū homo, Ecce intelli
get puus me⁹: et exaltabif et eleuabif et sublis
mis erit valde, Sicut obstupuerūt sup eū ml'
ti. sic inglorioſus erit inf viros aspect⁹ ei⁹: et
et forma ei⁹ inter filios hoīm, Esa. liij, Verba
sunt dei p̄tis ad x̄p̄m hoiem: q̄ in q̄ntū homo
est puus dei p̄tis, Et sicut q̄tū ad hūanitatē
fuit passus, sic in q̄tū homo fuit exaltatus in
x̄tutib⁹, p̄dicatōib⁹: et miraculis multis: et q̄to
magis fuit exaltat⁹: tāto magis in passione
fuit inglioſus, De b. iij. p. q. xlix. ar. vi, et i p̄i
mo p̄mone aduēt⁹ dñi, et de passione eius. q.
xlvi. et. xlvij. et. xlviij. et. iij. scrip. dist. xix, xx. et
xxi et. Quintū signū dr leo rōne p̄dictoꝝ:
In isto signo stat sol in q̄nto mēse. s. iulij, In
b signo fuit sol iusticie xp̄s in sua resurrectōe
glioſa, Nō: q: sicut leo q̄i vult cape p̄daz po
nit se in saltu in porta spelūce, Sic xp̄s cuius
cor⁹ fuit in sepulchro vt leo x̄tute diuinitatis
Alia xo vt leena in libo q̄ in die resurrectōis
saltauit resurgēdo: et cepit p̄dā sctoꝝ patrum
quos eduxit de libo, Ecce quō sol iusticie fuit
in leone, De b pphetia Jacob p̄iarche dicēt
de xp̄o, Ad p̄daz ascēdisti fili mi requiescens
accubuisti vt leo et q̄si leena, Gen, xlix, Nota,
ad p̄dam ascēdisti. s. arborē crucis, vbi rece
pit tot⁹ mūdi dñium vl'r. Special'r aūt oēs
credētes sibi et obedientes, De b dicit ip̄emet,
Ego si exaltatus fuero a terra: omia trahaz ad
meip̄m, Joh, xij, Requiescēs accubuisti vt leo
q̄tū ad cor⁹ in sepulchro: et q̄si leena q̄tum
ad aiam in limbo, Ideo Viere, xliij, Ascendit
leo de cubili suo: et p̄do gentiū se leuauit, De b
iij. pte. q. liij. et. iij, scrip. di. xxi. Sextū signū
dr x̄go, Nō vt. s. In hoc signo stat sol i sexto
mēse, In b signo fuit sol iusticie xp̄s deus nr
in sua glioſa ascēsione q̄n fuit in eccl'ia trium
phāte: q̄ dr x̄go purissima, Dic quō e duplex
eccl'ia. s. militās q̄ est p̄nis in q̄ militam⁹ et tra
mūdū: z carnē: et z demones: et z malas id
inationes, Alia est eccl'ia triūphās. s. illoruz q̄
habuerūt b victoriā de mūdo et carne et dia
bolo, Et diff erūt: q̄a in p̄nti eccl'ia militante
multe sunt corruptōes et defect⁹ tā in religio
sis q̄ in clericis et laicis, Dō dicit, Corrupti
sunt et abominabiles facti sunt. nō est q̄ faci
at bonū. s. pniam, nō est vsq; ad vnum. s. de
adultis, Jsto respectu p̄nis eccl'ia militās nō
p̄t, p̄rie dici x̄go: q: virgo est q̄ nunq̄ nec
mēte nec corpe fuit corrupta, si eccl'ia trium
phans nullā hz corruptionez nec maculā nec
defectū alicui⁹ p̄ti. iō dr x̄go purissima, de q̄
dicit apl's. Despōdi eni vos vni viro x̄ginē
castā, ij, ad Cor. xi. Jn hac x̄gine fuit xp̄s in
die ascēsionis q̄n receſſit de eccl'ia militāte et
intrauit eccl'iam triūphātē, Et fuit cōpleta p
phetia Esa. lxij, Habitabit iuuenis cū x̄gine
et habitabūt in te filij tui, Juuenis est xp̄s q̄
surrexit in etate, xxx. annox. q̄ habitabit cum
x̄gine scz sine corruptiōe, De ascēsione eius
vide sctm Tho, iij, pte. q. lvij, et, iij, scrip. dist.
xxij, Septimū signū dr libra rōne p̄dicta,
q: stellis lineatis remanēt signa de libra, Jn
b signo fuit sol iusticie xp̄s de⁹ nr in septimo
statu mūdi. s. in psecutōe scoꝝ martyꝝ q̄n im
perij romanoꝝ q̄ dō p̄sequebaf xp̄ianos: q: male pōderabant articulos
fidei et legē xp̄i, Q̄n bti apl's petrus et paulus
inceperūt p̄dicare in roma q; de⁹ vn⁹ qui est
pmā p̄ncipiū et pma cā erāt tres p̄sone real'
distincte, Romani hoc pōderātes dicebant,
Videam⁹ q̄ sunt isti q̄ b dicūt: q: piscatores
deinde videam⁹ q̄d dicūt pbi, Pbi dicunt q;
pmū p̄ncipiū est impassibile: et verū dicūt: si cā
hoc stat q; tres sunt p̄sone diuine: et q: male
pōderabant. iō ipos occidebāt, Itē q̄n p̄dicabat
de incarnatōe filij dei in q̄ de⁹ factus
fuit hō, Sed pbi dicebāt q; finiti ad infinitū
nulla est, pportio, Verū est eq̄litatis: si tñ est
causalitatis pportio: q: infinitū est cā finiti:
Itē q̄n p̄dicabāt de xp̄i resurrectōe: q̄ fuit val
de difficilis ad credēdū pbis dicētib⁹ q; a pu
ra p̄uatiōe nō est regressus ad habitū. Verū
est naturalr. imo est regressus ad habitū sup
naturaliter, Itē q̄n p̄dicabāt de sacro altaris
dicētibus pbis q; locus et locatū debēt p̄por
tionari seu adeq̄ri, nō intelligētes posse diui
nū q; infra tunicā auellane posset totū mūdū
p̄cludē, iō male pōderabant, Nec statera fuit

ostēdā btō iohānī euāgelistē, iō dicē, Vidi ⁊ ecce equꝰ niger: ⁊ q̄ sedebat sup eū habebat staterā in manu sua. Apoc. vi. Equꝰ niger figurabat imp̄riū romanoꝝ nigrū ex erroꝛe infidelitat. Milles q̄ sedebat sup eū erat impator scz nero ⁊ ceteri mali ip̄atores. De b̄ vide sanctū Tho. de regno ⁊ rege ad regē Lip. lib. iij. Octauū signū dꝛ scorpio rone p̄dicta. In b̄ signo fuit sol iusticie tpe hēticoꝝ qñ cessauit psecutio martyꝝ tpe filuestri p̄ onionē ip̄atoris cōstātini. Tūc venit psecutio hēticoꝝ. scz maloꝝ xp̄ianoꝝ q̄ ad istar scorpionū ibāt capite icliato hūilit ⁊ simpl'r: ⁊ eleuabāt caudā venenataꝫ mordendo: seminando erroꝛes: ⁊ falsas opiones: p mūdū corrūpētes ⁊ destruētes fidē catholicā i cordib' gentiū, ⁊ durauit bñ. ccc. annis. Et fuit cōpleta ꝓphetia bti iohānis apl'i di. De fumo putei exierūt locuste in terrā: ⁊ data ē ill' p̄as sic̄ h̄nt p̄tātē scorpiones terre. Apoc. ix. Fumꝰ putei infernal' sunt tēptatiōes fidei q̄s dant hēretici q̄ dicunt locuste q̄ volarevidenť p simulatā deuotionē quā oñdunt. Nota hic de illo epō hereticoꝝ disputante cū mgro Vincentio asserēte q̄ vera ecclesia cēt apō ipos ⁊ non apō nos, qñ eccl'ia xp̄i fundata fuit in pauptate ⁊ humilitate q̄s ipi tenēt solū, iō tē. Rñsio sciēti'al' est. q: ibi ē fallacia figure dictionis. q: mutaf q̄d in q̄le, Asili. vꝛor regꝭ que p:ꝛ erat paup ⁊ hūilis ⁊ nigra post efficaf diues superba ⁊ alba, g̃ fi erit vꝛor regꝭ. Nō vꝫ ista ꝓpria. q: mutaf q̄d i q̄le. q: ex b̄ nō defic ee vꝛor regꝭ. Idē de ecclia. Nō de b̄ pulchre in q̄libro, xij. q. xix. quō vna ecclia vnitate fidei ⁊ sacꝝ aucte ⁊ pfessione ls sit aliud tps eccl'ie nūc q̄ tpe aplꝝ vel status ei⁹. Nonū signū dꝛ sagittarij⁹ rone p̄dicta. Hoc signū figurat nonū statū hui⁹ mūdi. scz tps scoꝝ doctoꝝ ⁊ p̄dicatorū. scz Gregorij: Auguſt i tē. q: q̄libet ver⁹ ⁊ bon⁹ p̄dicator ē balistari⁹, cui⁹ balista ē p̄dicatio, arc⁹ est vita aspa reflexa p pniam. chorda recta est doctrina sc̄ta ⁊ determinatio eccl'ie, sagitte sunt auctes: rōnes: ⁊ fil'i studies: que vulnerāt corda pcoꝝ. qñ supb⁹ ⁊ van⁹ ex aliq̄ bona p̄dicatione humiliat ⁊ recipit bonum ꝓpositū talis vulnerat⁹ est i corde. Idē de alijs. Dauid. Sagitte potent acute. Nota potent. i. p̄dicatoris q̄ dz ee potēs p bonā vitā ⁊ sanā doctrinam. Acute. q: pōt vulnerare reges: p̄ncipes: ⁊ barones: ciuitates ⁊ cōtates, tūc sol. i. xp̄s fuit in sagittario. De b̄ ꝓphia Apoc. vi. Vidi ⁊ ecce equus alb⁹: ⁊ q̄ sedebat sup eū h̄bat arcuꝫ ⁊ data est ei corona. Nota equꝰ alb⁹ significat castitatē ⁊ puritatē p̄dicatoris: ⁊ cui datur corona singularis i padiso rone p̄dicatōis. Nō q: sicut miles cui rex cōmisit castrū i terra inimicoꝝ lucratur coronā si ipm bñ custodit ⁊ fideliter. singularē tñ coronā meref miles qui non solū custodit castrū sibi cōmissum fideli'r: imo ēt scaramussando ⁊ bellando acq̄rit regi multa alia castra ūnicoꝝ. Ita i ꝓposito de⁹ comisit cuilibet nr̄m castrū, ꝓprij coꝛpis positus iter ūnicos vt ipm custodiam⁹ fideli'r, ⁊ ex b̄ meremur coronā i padiso. Sz singularē coronā meref p̄dicator q̄ fideli'r custodit castrum ꝓprij coꝛpis regi xp̄o ⁊ ipm prudent̄ gubernat: ⁊ vltra hoc p:edicando acq̄rit xp̄o multa castra, i. pcoꝛes q̄ sī castra diaboli. De p̄mio ⁊ aureola doctoꝝ ⁊ p:edicatoꝝ in. iiij. sēp. di. xlix. ⁊. q. v. ⁊ di. xxxiij. q. iij. ar. iij. Decimū signū dꝛ capꝛicoꝛn⁹ rōne yt. s. Hoc figurat illū statū in quo sum⁹ mō, qm̄ pp'lus xp̄ian⁹ consuevit eē vn⁹ coꝛnu ex vnico papa. sicut vnis coꝛnis coꝛnu vnicū. s. xp̄i vicariū, mō aūt h̄z tria coꝛnua. i. tres papas, ꝓcilū ꝓstantie. scz ante. Nota de bestia quā vidit daniel. c. vij. q̄ habebat coꝛnua. x. inter q̄ exiuit coꝛnu puulū tē. sup q̄ dicunt oēs glose oꝛdinarie ⁊ doctores q̄ ista quarta bestia figurabat imp:ꝛium romanū qō iā ē diuisum i. x. ptes. nec pōt intelligi de diuisiōe dñij rpalis. q: iā diu perditū est: ⁊ intelligif de diuisione dñij eccl'iastici qō iā nūc diuisum ē in decē ptes siue diuisiones.

Prima est indoꝝ sub p:esbytero iohanne.
Scōa ē assyꝛioꝝ sub aq̄no quodā tyranno.
Tertia est affricanoꝝ sub machometo.
Quarta est grecoꝝ sub ip̄atoꝛe cōstantino.
Quinta est armenioꝝ sub eoꝝ rege.
Sexta est geoꝛgianoꝝ sub quodam pseudo prophetа.
Septima est chꝛistianoꝝ documenta sub quodam hereſiarcha.
Octaua ē italicoꝝ sub Bartholomeo barēsi
Nona est gallicoꝝ sub petro de candia.
Decima ꝛo ps pp'li catholici est hiſpanoꝝ sub domino Bñdicto nostro vicario iesu xp̄i.

Iste decem diuisiones simul iam stant: ita q̄ possumus dicere. In fortitudie nostra assumus nobis coꝛnua. Amos. vi. De scismaticis scōa scē. q. xxxix. per totum, ⁊ ibidem arti. i. ad quartum. Scismatici ꝓprie dicuntur qui ꝓpria sponte ⁊ intentione separant se ab vnitate eccl'ie: ⁊ renuentes subesse pape ⁊ cōmunicare membꝛis eccl'ie. Undecimū est aquarius eadem rōne. Et figurat. xi. statū mūdi hui⁹ futuꝝ post moꝛtē antixp̄i. q: tūc sol iusticie erit in aquario: q: tunc oēs generationes infideliū baptisabunť. O q̄lis pssura erit ad baptisnū: nō sufficiēt dericus nec cōpatres: nec cōmatres: nec patrini: ⁊ patrine. Tūc cōplebif ꝓphia Ezec. xxxvi. Tolla q̄pp' vos de gētibus: ⁊ ꝛegregabo vos de vniuersis terris: ⁊ adducā vos in terrā vestrā. s. ecclesiam militātē: ⁊ effudā sup vos aquā mūdā: ⁊ mūdabimini ab oīb⁹ inq̄namēt̄ vr̄is: ⁊ ab vniuersis idolis vr̄is mūdabo vos. Duodecimū ⁊ vltimū signū dꝛ piscis: eadē rōne. Et signat duodecimū statū huius mūdi futurū. s. finē mūdi ⁊ die iudicij. q: tē sol instic'ie. s. xp̄s erit in pisc⁹: q̄n ad instar piscatoꝝ q̄ extra hūt sagenā ō mari: ⁊ eligūt bonos pisces ⁊ malos. ꝓicūt. Sic mō eccl'ia militās q̄ est sagena ꝓnēs bonos pisces ⁊ malos. s. xp̄ianos trahit ꝓtinue: ⁊ i die iudicij erit ꝓsz ad littus statū in quo sum⁹ mō, qm̄ pp'lus xp̄ian⁹ consuevit eē vn⁹ coꝛnu ex vnico papa. sicut vnis coꝛnis coꝛnu vnicū. s. xp̄i vicariū, mō aūt h̄z tria coꝛnua. i. tres papas, ꝓcilū ꝓstantie. scz ante. Nota de bestia quā vidit daniel. c. vij. q̄ habebat coꝛnua. x. inter q̄ exiuit coꝛnu puulū tē. sup q̄ dicunt oēs glose oꝛdinarie ⁊ doctores q̄ ista quarta bestia figurabat imp:ꝛium romanū qō iā ē diuisum i. x. ptes. nec pōt intelligi de diuisiōe dñij rpalis. q: iā diu perditū est: ⁊ intelligif de diuisione dñij eccl'iastici qō iā nūc diuisum ē in decē ptes siue diuisiones.

Prima est indoꝝ sub p:esbytero iohanne.
Scōa ē assyꝛioꝝ sub aq̄no quodā tyranno.
Tertia est affricanoꝝ sub machometo.
Quarta est grecoꝝ sub ip̄atoꝛe cōstantino.
Quinta est armenioꝝ sub eoꝝ rege.
Sexta est geoꝛgianoꝝ sub quodam pseudo prophetа.
Septima est chꝛistianoꝝ documenta sub quodam hereſiarcha.
Octaua ē italicoꝝ sub Bartholomeo barēsi
Nona est gallicoꝝ sub petro de candia.
Decima ꝛo ps pp'li catholici est hiſpanoꝝ sub domino Bñdicto nostro vicario iesu xp̄i.

Iste decem diuisiones simul iam stant: ita q̄ possumus dicere. In fortitudie nostra assumus nobis coꝛnua. Amos. vi. De scismaticis scōa scē. q. xxxix. per totum, ⁊ ibidem arti. i. ad quartum. Scismatici ꝓprie dicuntur qui ꝓpria sponte ⁊ intentione separant se ab vnitate eccl'ie: ⁊ renuentes subesse pape ⁊ cōmunicare membꝛis eccl'ie. Undecimū est aquarius eadem rōne. Et figurat. xi. statū mūdi hui⁹ futuꝝ post moꝛtē antixp̄i. q: tūc sol iusticie erit in aquario: q: tunc oēs generationes infideliū baptisabunť. O q̄lis pssura erit ad baptisnū: nō sufficiēt dericus nec cōpatres: nec cōmatres: nec patrini: ⁊ patrine. Tūc cōplebif ꝓphia Ezec. xxxvi. Tolla q̄pp' vos de gētibus: ⁊ ꝛegregabo vos de vniuersis terris: ⁊ adducā vos in terrā vestrā. s. ecclesiam militātē: ⁊ effudā sup vos aquā mūdā: ⁊ mūdabimini ab oīb⁹ inq̄namēt̄ vr̄is: ⁊ ab vniuersis idolis vr̄is mūdabo vos. Duodecimū ⁊ vltimū signū dꝛ piscis: eadē rōne. Et signat duodecimū statū huius mūdi futurū. s. finē mūdi ⁊ die iudicij. q: tē sol instic'ie. s. xp̄s erit in pisc⁹: q̄n ad instar piscatoꝝ q̄ extra hūt sagenā ō mari: ⁊ eligūt bonos pisces ⁊ malos. ꝓicūt. Sic mō eccl'ia militās q̄ est sagena ꝓnēs bonos pisces ⁊ malos. s. xp̄ianos trahit ꝓtinue: ⁊ i die iudicij erit ꝓsz ad littus tūc eligent̄ bom pisces. i. p̄sone deuote: humiles: p:nitētes: ⁊ ibunt ad gaudiū paḋisi, mali aūt pisces. i. xp̄iani mali indeuoti: impeniten tes ibūt i ignē inferni eternū. De b̄ ad l'kam dicē xp̄s. Sic̄ est regnū celoꝝ. Glo. eccl'ia militās: sagene misse in mari: ⁊ ex oī gñe pisciū ꝛegreganti. quā cū impleta ess̄ educētes ⁊ sessus littus sedētes elegerūt bonos i vasa sua: malos aūt foras miserūt. Sic erit i ꝓsūmatōe scī. Exibūt angeli ⁊ sepabūt malos ō medio iustoꝝ: ⁊ mittent eos in caminū ignis. ibi erit fletus ⁊ stridoꝛ dentiū. Mat. xiij. Mō scit⁹ tū statū mūdi ⁊ puidētiā diuinā ⁊ gubnatio nē mūdi. Ecce q̄ le dicē thema. Erūt sig̃ in sole Si aūt volum⁹ loq̄ de effectib⁹ dꝛ. erit sol in signis. Si aūt volum⁹ loq̄ de cā: dicem⁹. Erunt sig̃ in sole. Et iux̄ istuꝫ modū p̄dicaui ego. Et sic ꝑz q̄ finis mūdi ē ꝓpe. Ꝑz ꝫmo.

De eadē dñica, Sermo III

Sermo III

Erūt signa i sole et

e luna ⁊ stellis. Luc. xxi. Sermo nr̄ erit de sctō euā. hodier. q̄ totū est doctria ⁊ instructio iesu xp̄i: auisando nos de magnis malis ⁊ tribulatiōib⁹ vēturis in fine mūdi. ⁊ de signis q̄ erūt añ ei⁹ aduētū ad iudicū. Credo q̄ erit materia nob⁹ vtilis tē. Erūt sig̃ tē. Pro hui⁹ ꝛbi declaratiōe ⁊ materie p̄dicāde introductiōe sciēdū fm q̄ inuenit in scriptura diuina ⁊ ꝑz etiā expientia sensuali q̄n aliq̄ magna ⁊ g̃uis tribulatio ē i hūc mūdū vēture: cōiter ofidunt aliq̄ signa p̄nūciatiua in celo vel i aere. Et b̄ fit ex mia dei: vt. s. gētes p uidētes p signa tribulatōez futurā: p ofoes ⁊ bona op̄a sniaz dei ꝛ illos in curia celesti data reuocari obtineant in curia mie: vel saltē per pniam ⁊ vite emēdatōez se ꝑparēt ꝛ venturā tribulatōz. Iō coiter añ mortalitates solēt apparere comete. ⁊ añ fames terremotus: ⁊ añ terraꝝ vastatiōes terribiles visiōes. Dicunť b signa terribilia postēsa iudeis p multū tps añ desolatōez ciuitat̄ hier'lm ⁊ tēpli. Contigit aūt p vniuersā hierosolymoꝝ ciuitatē videri dieb⁹ q̄draginta p aera eq̄res discurrētes auratas stolas bītes ⁊ hastas: q̄si cohoꝛtes armatas: ⁊ cursus eq̄ꝝ p oꝛdies digestos: ⁊ cōgressiōes fieri comin⁹ ⁊ scutoꝝ motꝰ: ⁊ galeaꝝ multitudinē: gladiꝰ districtis ⁊ telorꝫ iactus: ⁊ aureoꝝ armoꝝ splēdoꝛē: oīs̄ q̄ gñis lo ricarū. Quap:opt oēs rogabāt in bonū monstra ꝙuerti. Post b̄ antioch⁹ interfecit pp'lm: et dēdat⁹ fuit tēplū. ij. Mach. v. Ideo Exo. viij. Ego ml'tiplicabo signa ⁊ ostēta mea i terra. Mō tres magne ⁊ oim grauissime tribulatiōes sūt in b̄reui in b̄ mūdo vēture terribiles. Pria erit tribulatio antixp̄i hois diaboli. Scōa erit ꝓfligratio mūdi terrenal'. Tertia erit tribulatio iudicij vl'is. Et i his tribulatiōibus finiet̄ iste mūd⁹, q̄ fm regulā dñe p uidētie ꝑus declaratā añ hec erūt signa p̄nūciantia i celoꝛ sole ⁊ luna ⁊ stell'; vt dicē nr̄m thema ad l'kaz ꝑz the. Pria tribulatio i breui grauissima in b̄ mūdo vēnura erit tribulatio antixp̄i hois diaboli q̄ tribulabit totū mūdū q̄ subtilit̄ tāgif i p̄ncipio euā, cū dꝛ. Erūt sig̃ i sole ⁊ lūa ⁊ stell'; ⁊ i t'ris pssura gētiū p ꝛfusiōe sonit⁹ maris ⁊ fluctuū. In b̄ textu s'q̄tuoꝛ clausule i q̄bus tāgunť q̄tuoꝛ modi q̄s renebit antixp̄s ad decipiēdū xp̄ianos. Pria clausula est ibi. Erūt sig̃ i sole. Sciēdū q̄ in sacra scꝛiptura xp̄s dꝛ sol. Rō q: vos videť ad oculū q̄ ō pulchꝛioꝛ⁹ creaturis coꝛpalib⁹ a deo creat̄ ē sol in q̄ sūt tres l'ie, s. o. l. id ē sol sup oīa lucēs: fm ethymologiā. Sic xp̄s ē pulchꝛioꝛ oībus sanctis: ⁊ lucet sup oēs i claritate gl'ie: nō solū in q̄tū deus: sī etiā in q̄tū hō. Et sic oēs stelle recipiūt claritatē a sole ⁊ ipse eā a nullo recipit: sic oēs scti recipiūt a xp̄o claritatē gl'ie sancti tatis: ⁊ virtutis: sapiaiæ ⁊ intelligētiæ ⁊ influētiā. Ecce rō q̄re xp̄s dꝛ sol. Et no ie sol', pmisit ips deus pr̄ mittere i mūdo. d. Oriet̄ vobis timētibus nomē meū sol iusticie: nō dic̄ sol nature Malach. iiij. Itē ecclesia dic̄ in laudē v̄ginis marie. Felix namq; es sacra v̄go maria ⁊ oi lau. dig. q: ex te oꝛ. ē sol iu. xp̄s deus nr̄. Dic̄ g̃ ꝓma clausula q̄ tpe antixp̄i erūt sig̃ in sole. i. in xp̄o. Que aūt erūt ista declarat matth. xxuij. Sol obscurabit: nō in sensū nec sol nature.

obscurat in se: ex int̃erpositiõe vapoꝝ et nubium videt nob obscurari. Sic tpe antixpi sol iustitie obscurabit ex interpositiõe bonoꝝ diuitiarũ tpaliũ q̃ dabit antixpo: int̃ãtũ q̃ dauitas fidei iesu xpi et bone vite non lucebit in xpianis. q̃m dñi tpales: reges et principes tẽ. ne amittãt dñium: statim erũt cum antixpo. Itẽ plati ne amittant dignitates: religiosi et pbyteri vt habeãt honores et diuitias: dimittẽt fidẽ xpi et adherebũt ãtixpo q̃ erit ver⁹ hõ si ita superbus q̃ non solũ volet bñe dñari: vle totius mũdi: si etiã dicet deus. et faciet se adorari vt deus. Auctas. Reuelabit hõ pcti filiꝰ pditiõis q̃ aduersat et extollit supra oẽ q̃ dr deus aut q̃ colit: ita vt in tẽplo dei sedeat ostẽdẽs se tanq̃ sit deus. ij. ad Thes. ij. vide ibidẽ in postilla sancti thome pulcherrima. Dz q̃liter ad hõ ꝓueniet. dic quõ antixpus misterio demonũ hẽbit ostiũ aurũ et argẽtũ terre et maris et margaritas et lapides pciosos mũdi. Auctas Dñiabit thesauroꝝ auri et argẽti et in oibus pciosis egypti. i. mundi. Dañ. xi. in fine. Cũ his congregabit oẽs gẽtes armoꝝ mũdi ad pugnã du ꝓ oẽs sibi ꝓrias. Auctas. Seducet gentes q̃ sunt sup q̃tuor angulos terre gog et magog et congregabit eas ad pliũ: quoꝝ nũerus est sic arena maris. Apoc. xx. Nota. seducet gẽtes. s. auro et argẽto: et honoribus. gog. i. rectũ. et magog. i. detectũ. q: tã recti q̃ detecti. i. occlte mali et manifeste erũt cũ eo. tunc dñi tpales et plati ecclesiastici timore perdẽdi regnũ vel plationẽ statim erũt cũ eo. q: nullus erit rex nec epus nisi quos ipse volet. Ceteri aũt vt religiosi et pbyteri et laici. vt hẽant tẽ. statim erũt cũ eo. Tũc erũt figi in sole. s. iustitie: q: obscurabit in corde xpianoꝝ: q̃ nõ dabit daritatẽ fidei: cessabit pdicatio melioris vite ex interpositione vapoꝝ et nubiũ. i. bonoꝝ tẽporaliũ. Auctas Multiplicabit gloriã et dabit eis potestatẽ in multis: et terrã diuidet gratuito. i. ad suũ placitũ. Dañ. xi. Questio q̃re deus pmittet istũ errorẽ in xpianitate: cũ sit deus et hõ potentissimꝰ tẽ. Risio q̃ ꝑdã regulã theologie que dicit. Per q̃ quis peccat p q̃ torquet. Sap. xi. Per q̃ peccãt gẽtes hodie in hũdo ꝓ deũ. ppter honores: hõdos diuitias et dignitates tẽ. io pmittet deꝰ q̃ tũc decipiant ab antixpo honoribus diuitijs tẽ. Si g̃ tũc nõ vultis decipi: mõ in cordibus vris pẽnaris et despiciatis bona terrenalia honores tẽ. et appetatis bona celestia: cogitãdo q̃ bona huius mũdi sũt trãsitoria et vana: et celestia seu spualia eterna: et sic eritis fortes. Hoc cõsiliũ dat btus iohes di. Nolite diligere mundũ neq̃ ea q̃ in mundo sunt. q̃m trãsit mũdus et concupiscẽtia eiꝰ. i. Jo. ij. Se cũda clausula dicit. Erũt figi in luna. Sciendũ q̃ in sacra scptura luna significat sctãm matrem ecclesiã vlem seu vniũsitatẽ xpianoꝝ. q: q̃m hõ dicit ecclia: nõ loquit hõ de lapidibꝰ et pietribus: si de congregatiõe fideliũ q̃ dr ecclia: et ecclesia significat q̃ luna et q̃nq̃ stat⁹ in q̃b⁹ fuit ad instar lune q̃ ꝓmo est noua: secõ crescẽs tertio ẽ plena: q̃rto est minuta: q̃nto est gyrata seu vsa. Talẽ cursum facit ecclia xpianoꝝ. Primo fuit noua. s. tpe xpi. et sic q̃n luna ẽ noua videt ꝓmo q̃si filiũ cornutũ: et hñs cornua et sequit solẽ. sic ecclia tpe xpi ꝓmo hñs duo cornua. i. duos aplos solũ. s. andreã et petrũ q̃ seqbant xpm. Secõ fuit crescẽs q̃n xps hũit duodecim aplos. et. lxxij. discipulos. deinde fuerũt. cxx. deinde tria milia tẽ. Tertio fuit plena. q: in oi pte mũdi regno et puincia fides xpi fuit recepta. Dauid. In oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ tẽ. Quarto fuit minuta. q: nescierũt suare q̃ sancti apli lucrati fuerũt. Prio fuit miuka p totã mdiã p illũ q̃ dr pstyt iobes. Secõ assyrioꝝ p ynũ tyrannũ. Tertio africanoꝝ p machometũ. Quarto grecoꝝ cũ impatore Cõstãtino. Quinto armenioꝝ cũ eoꝝ rege. Sexto georgianoꝝ cũ q̃dã pseudo ꝓpha. Septimo xpianoꝝ decitura cũ quodã hereti archa. Octauo italicoꝝ cũ bartholomẽo barẽsi. Nono gallicoꝝ cũ petro ō cãdia. Quito mõ est gyrata seu vsa. q: mõ iam nõ est i illo statu ecclesia in quo xps eã fundauit. Ecclesiam xps fũdauit in magna hũilitate et pauptate. mõ iam totũ vsum est in superbiã: popã: et vanitatẽ: vt ptz in quolibet statu. De mia et liberalitate ꝓuersa est i simoniã: vsurã: rapinã tẽ De castitate in luxuriã: imũdiciã et corruptionẽ. De charitate in inuidiã et malignitatem. De tẽperãtia in gulã et voracitatẽ. De patiẽtia in irã: et guerrã et diuisiones. De diligentia in negligẽtiã. solũ restat vt eclipsef q̃ fit p interpositionẽ terre int̃ ipsam et solẽ: vt fit in plenilunio. Auctas. Petã vsa diuiserũt int̃ me et vos. Ecclia eclipsabit tpe antixpi vt luna. q: tũc luna. i. ecclesia nõ dabit lumen suũ. Matth. xxiij. q: tũc nullum faciẽt miraculũ xpiani q̃tũcũq; sint scti: si antixpus et sui facient miracula: nõ rñ vsa: tñ apparẽtia et falsa ad decipiendũ gẽtes. de q̃bus Job. Apoca. xiij. dic. q̃ facient ignẽ descẽdere de celo. id est de sphera ignis. q: hoc pót facere diabolus dõo nõ impediente et permittente: sicut fecit iam antiq̃tus ad cõburendum oues iob. vt habef

ibidẽ. i. ca. Oquõ gẽtes b mirabunt: b cadẽt multi. Nota q̃ antixpus faciet aliq̃ vera miracula quo ad naturã rei vtute demonũ: si falsa quo ad rõnẽ miraculi. de hoc. i. p. q. cx. ar. iiij. Secõ faciet loq̃ imagines et pueros vnũmẽ fis. Dic practice quõ int̃rogabunt imagines vel pueros vt dicãt vtatẽ de illo dño q̃ venit nouissim⁹? an sit saluator. et diabolꝰ mouebit labia sua et formabit vba sic dicẽdo q̃ ille est ver⁹ saluator mũdi: b cadẽt multi. Et luna. i. eccla nullũ faciet miraculũ. Si dicaf ab aliis q̃ illa miracula nõ sunt vera: si suscitare mortuos: ficut fecit dñs iesus xpus. Dic practice quõ ficte suscitabũt mortuos pẽm tuũ et matrẽ tuã Et dicẽt idẽ vos faciat in noie vestri iesu xpi. xpiani nõ potẽrũt facere. De his falsis miraculis et signis auisauit nos xpus dicẽs. Surgent pseudo xpi et pseudo ꝓphete. i. filij xpianoꝝ q̃ pdiderũt iã fidẽ ex donis antixpi et dabũt signa magna et pdigia: vt in errorẽ inducanf si fieri pót etiã electi. Ecce pdixi vobis. Mat. xxiiij. Questio si dicaf q̃re xps pmittet ista opa diaboli in destructionẽ xpianitatis. Risio iux regulã theologie. Per que q̃s peccat p hec et torquef. Sap. xi. Et q: gẽtes mũdi opibus diaboli peccãt ꝓ deũ recurrẽdo ad dinos sortilegos ꝓ deũ in necitatib⁹ suis. s. p reb⁹ pdict: p filijs habẽdis: p sanitate obtinẽda: cũ tñ recurrẽ deberẽt ad deũ oi potẽtez: nõ pmittet deꝰ vt tũc opib⁹ demonuꝝ decipiant. Qui g̃ tunc noluerit decipi ponat totã suã spez et fidentiã in noie iesu xpi tẽ. et nolle aliq̃ miracula nisi fierẽt in noie iesu: et sic eritis fortes. De hoc dõ. Btus vir cui⁹ est nomẽ dñi spes eiꝰ: et nõ re. i. va. et insa. falsas. ps. xxxix. Nomẽ dñi est iesus. Lu. ij. vocatus est nomẽ eius iesus. Dic practice quõ dz ponẽ sup plagã deuote cũ signo crucis. Antixps assumet oĩa alia noia xpi: si b nomẽ iesu sit pse quef: vt dicũt pleriq̃ sancti. Jõ p oppositũ b nomẽ iesus dz a xpianis maxie honorari q̃n noiaf in ecclia idinãdo caput. vt pz ex. li. vi. de imu. eccle. decet tẽ. Q: als q̃libet nomẽ dei est honorãdũ septuplr sm scm Tho. sup Esa. lvi. q: scz ẽ magnũ ad timẽdũ: sctm ad venerãdũ: dulce ad meditãdũ: copiosum ad miserandũ: efficax ad ipetrãdũ: ꝓtuosum ad saluandũ: et occultũ ad sciendũ. Esa. xxx. dicit q̃ filiꝰ dei est nomẽ pris triplr. s. q̃ honoraf inuocaf et manifestaf. t. iij. p. q. xxxvij. ar. ij. dicit q̃ in oib⁹ hoibus q̃ ponũt. Esa. vij. viij. et. ix. significaf b nomẽ iesus q̃ est significatiuũ salutis: g̃ et maxime honorãdũ. Tertia clausula dicit. Erũt signa in stellis. In sacra scriptura stelle dare lucẽtes dicunf lati. sic magi in theologia: doctores: et licentiati tẽ. Auctas. Qui ad iusticiã erudiũt multos q̃si stelle in ꝑpetuas eternitates. Dañ. xij. In his stellis. i. latis erũt signa tpe antixpi. q: stelle cadẽt de celo vt dicit xps. Mat. xxiiij. et b in tertio bello antixpi. s. disputatõis. tũc stelle. i. lati cadẽt de celo. i. a vtate fidei catholice. Dic practicã disputatõis nũcioꝝ antixpi cuꝰ latis. erit solũ de textu biblie veteris testamẽti et lati nõ poterũt rñdere: imo nec loqui Tũc stelle. i. magi cadẽt de celo. i. de altitudine fidei. Auctas. Et faciet iuxta volũtatẽ suam rex. s. antixps. Et eleuabit et magnificabit. ō oẽm deũ. et aduersus deũ deoꝝ loqf magnifica. i. insolubilia q̃tũ ad hoies. Dañ. xi. Questio q̃re xps pmittet hoc q̃ illi q̃ hñt defendere fidẽ cadẽt. Risio q̃ b pmittet xps duplici rõne. Prima iux regulã theologie. Per q̃ q̃s peccat tẽ. q: modo q̃si nullꝰ magi curat de biblia: si de poetis tẽ. Secõa rõ est et dolorosa ex mala vita et pctis latoꝝ: q: vt in plurib⁹ q̃to sunt maioris scie: tãto sunt peioris ꝑscie: vel sunt superbi: elati: ebriosi tẽ. Qui g̃ pót ligare leonã bñ pót ligare ouẽ. Si g̃ diabolꝰ iã mentes tenet ligatas latoꝝ ppter eoꝝ prauã vitã q̃d mirũ si tũc pót ligare ouẽ. i. linguã ne possint loq̃. Multo melꝰ fuisset talib⁹ q̃ fuissent ignorates quia scia in flat. i. ad Coꝝ. viij. vt ptz in multis doctorib⁹ in medicinis tẽ. Si g̃ vult eẽ fortes teneat cõsiliũ apli dicẽtis. Fides vra nõ sit in sapia hoiz. s. fudata: si in virtute dei. i. ad Coꝝ. ij. Rõnes et argumẽta bona sunt ad ꝓfortandũ intelligentiã: si nõ ad firmandã credentiã. Amb. Zolle argumẽta vbi fides querif. Quũ fides est tenẽda ex obediẽtia: q: xps ipaz nũciauit et apli ipam ꝑdicauerũt: et scã mater ecclia ordinauit. Jõ credo dñe tẽ. Quarta clausula dicit. Et in terris pssura gentiũ pre cõfusione sonitus maris et fluctuũ. Ecce b tormẽta antixpi q̃ dabit. Et in terris pressura gentiũ pre cõfusione sonitus maris et fluctuũ. i. pconsiliatões q̃s faciet tũc dñi qui iã erũt cũ antixpo: q: nullus audebit xpm nec ꝓginẽ mariã noiare sub pena mortis Et fluctuũ. i. tormẽtoꝝ q̃ nunq̃ fuerũt ita terribilia sicut erũt illa q̃ antixps dabit. De b iã auisauit nos xps. Erit tũc tribulatio magna q̃lis nõ fuit ab initio mũdi vsq; mõ nec fiet. Et nisi breuiati fuissent dies illi non fieret salua omnis caro: sed ꝓpter electos breuiabuntur dies illi. Matthei. xxiij. Nota bre-

uisibunt. Apoc. xvij. Cū venerit oz illū breue
tps manere. Dicit doctores cōiter q̄ ātixps
regnabit solū trib⁹ annis cū dimidio: q̄ faciūt
dies mille ducētos t nonaginta. De hoc vide
Dañ. xij. t lyrā ibidē. Si dicat ḡre dñ⁹ permit
tet q̄ xpiani ita trucident t c. Rūdeo iurta re
gulā theologie. Per q̄s peccat per hec t pu
niet. Quia mō gentes peccāt ꝓtra deū p guer
vas t dimissiones t blādositates: t scindunt se
gladijs occidēdo se mutuo. Jō permittet xps
q̄ tūc scindant t occidāt ab ātixpo. Si ḡ tūc
nō vult scidi mō cū oīb⁹ hēat pacē t ꝓcordiā
inꝫ filiū apli dicēt. Cū oīb⁹ hoib⁹ pacē hēte:
nō vos inuictipos defendētes charissimi. i. vidi
cātes: si date locū ire. Scriptū ē enī. Mihi vēi
dictā t ego retribuā dicit dñs. ad Roma. xij. t
Deut. xxxij. Scōm malū siue retributio erit
ꝓflagratio mūdi terrenal: q̄ tangit in scōa p
te euāgelij. Aresscentib⁹ hoib⁹ pre timore t ex
pectatiōe q̄ supueniet vniuso orbi. nā vtutes
celoꝝ mouebūt. Quia mortuo antixpo a ful
gure i monte oliueti: t diuulgata ei⁹ morte p
mundū: mūdus iste solū durabit. xlv. diebus
non dico annis: si. xlv. dieb⁹. vt dare iuenitur
Dañ. xij. A tpe q̄uscz ablatū fuerit iuge sacri
ficium t ꝓfita fuerit abominatio in desolatio
nē dies mille ducēti nonaginta. Beat⁹ qui ex
pectat t puenit vsqz ad dies mille. ccc. trigin
taq̄ncqz. Dicit hic sancti doctores q̄ illos. xlv
dies dabit dē ad cōuersionē t pniam his qui
p antixpm fuerunt seducti. Sed tot erūt diui
tie t delitie ab antixpo dimisse q̄ licet gentes
cōuertentur ad fidem xpianō emī est alius sal
uato: nisi xps non tamen cōuertentur ad bo
nam vitā. Tūc in ḡttuor ptib⁹ mūdi scz i orīe
te occidente: aq̄lone: t meridie: vtute diuina
accendetur ignis. Dic modū. t totū mundum
inflāmabit successiue t nihil elemētarū rema
nebit in mundo. Tunc qñ gentes sentient tu
multū ignis t videbūt fulgura ab ipo procē
dentia t currentia t discurrentia t c. Aresscen
tibus hoib⁹ pre timore. s. illius ignis. t expec
tatione. s. dampnatiōis eterne t c. De hoc dic
apl's. Terribilis nāqz est expectatio indicij t
ignis emulatio q̄ ꝓsumptura est aduersarios
Ad Heb. x. Nam virtutes celoꝝ mouebunt.
Hoc dr ad intuendū q̄ ille ignis non veniet
naturalit: vt aliq̄ falsē opinant dicēdo q̄. xl.
annos ante nō pluet t c. Dz ille ignis veniet
rigore diuine iusticie: ministerio angelorum.
qd ostenditur ibi. nam virtutes celoꝝ moue
buntur. Et ille ignis descendet ad purgandū
alia tria elementa que ex peccatis hominum
fuit infecta t corrupta. De illo igne dic dauid
Ignis añ ipm pcedet: t inflāmabit i circuitu
inimicos ei⁹. Illuxerūt fulgura ei⁹ orbi terre
vidit t cōmota est terra. Montes sic cera flu
xerūt a facie dñi: a facie dñi oīs terra. ps. xcvi.
Nota inimicos ei⁹. Dic quō pcōres sunt inimici xpi. Sed ḡre dic q̄ inflāmabit inimicos:
cū taz boni q̄ mali morient in illo igne. Nō.
qz boni t amici dei morient in illo igne: si sine
pena t dolore. si mali t inimici morient cum
maxima pena t dolore. Jō solū nolat inimicos
xpi. Nō pulchre dr b sctm tho. iiij. sēp. di. xlvij
ar. vlti. q. i. ij. t iij. q̄ ignis ille finalis ꝓflagra
tionis q̄tū ad h q̄ iudiciū pcedet aget vt in
strumentū diuine iusticie. t iterū p vtutē na
turalē ignis q̄tū pertinet ad virtutē naturalē
ipius simul aget in bonos t malos q̄ viui re
perient: vtroꝝq; corpa in cinerē resoluēdo.
Jnq̄tū vo aget vt instrumētū diuine iusticie
diuersimode agit in diuersos q̄tū ad sensum
pene. mali cū p actionē ignis cruciabunt: bo
ni vo i q̄b⁹ nihil purgādū inuenient: oīno nullū
dolorē sentiēt. sicut nec pueri senserunt in ca
mino. Dañ. iij. q̄uis eorū corpa non seruent
integra sic pueroꝝ fuata fuerūt. Et b diuina
vtute fieri pōt vt sine doloris cruciatu resolu
tionē corpis patiant: boni vo i q̄b⁹ aliq̄d pur
gandi reperiet sentient cruciatū doloris et il
lo igne plus vel min⁹ p meritoꝝ diuersitate.
Et illi subito purgari poterūt ꝓpter tres cau
sas. Una ē: qz pauca purgāda i eis inuenient
cū terroribꝫ t psecutioib⁹ precedētib⁹ fuerint
purgati. Secunda est: qz viui t voluntarij su
stinebunt pnā. pena añ in hac vita voluntā
rie suscepta multo plus purgat q̄ pena post
mortem inflicta. vt pz in martyrib⁹. q̄ si q̄d
purgandū in eis inuenit passionis falce tolli
tur. vt Aug̃. dicit. cū tñ pena martyrū breuis
fuerit in cōparatiōe ad penā q̄ i purgatorio su
stinetur. Tertia est: quia calor ille recuperabit
in intensiōe q̄tū amittit in tpis abbreuiatōe
Sed quantū ad actū quē post iudiciū ignis il
le hēbit t i dānatos tātū aget. qz oēs boni ha
bebunt corpa ipassibilia. Mortalr nota b Jl
los q̄ nolūt facē pniam mō. Quot dñi tpales
ḡt plati eccl'astici t c. tūc vellent facē qñ vide
būt ignē: sed nihil valebit. qz non charitate si
timore seruili fieret. Dic pctice de q̄libz statu.
Jdeo mō faciat pniam: remittat iniurias: re
stituatis ablata: seruate religionem vestram:
cōiteamini: clerici ematis breuiaria. Qñ si es
setis certi q̄ ista villa deberet in breui cōburi
q̄d faceretis. nunq̄d mutaretis oīa bona vra

sic est de mūdo isto in breui cōbusturo. Jō mu
tetis corda vra in celū: t os loq̄ndo de deo cū
reuerentia t opa bona faciendo. Hoc cōsiliū
est xpi di. Nolite thesaurizare thezauros in
terra vbi erugo t tinea demolitur t vbi fures
effodiunt t furant. Mat. vi. Nota vbi erugo
t tinea. i. ātixps t ignis deuorabūt oīa. Ter
tiū malus erit tribulatio iudicij vniuersalis. q̄
tangit in tertia pte euāgelij. ibi. Tūc videbūt
filiū hois venientem in nube cū potestate ma
gna t maiestate. Dic practice quō post mun
di cōflagrationē xps dñs iudet cū ꝯgine ma
ria t cū osbus angelis t sanctis descendet ad
faciendū iudiciū: sedens in throno in aere: t
archangelus michael clamabit voce magna
dicens. Surgite mortui venite ad iudicium.
Tunc subito virtute diuina resurgent omnes
mortui tam boni q̄ mali: etiā pueri resurgēt
adulti: t oēs congregabuntur ad iudiciū: etiā
illi qui mortui fuerunt in vtero matris: vt di
cit sanct⁹ Tho. ad accusandū illos quoꝝ cul
pa mortui sunt sine baptismo: t oēs resurgēt
in etate. xxx. ānoꝝ. vt supꝫ patuit in pmo pmo
ne pme dñice aduēt⁹. De isto iudicio vlī dic
ipsemet xps. Cū venerit filius hois in maiesta
te sua t oēs angeli ei⁹ cū eo: tunc sedebit sup
sedem maiestatis sue t cōgregabuntur añ eū
oēs gētes t segregabit eos ab inuicē. sicut pa
stor segregat oues ab hedis: t statuet oues q̄
dem a dextris: hedos autem a sinistris. Mat
thei. xxv. Athanasius. Ad cuius aduentum
omnes hoies resurgere habent cum corporib⁹
bus suis: t reddituri sunt de factis ꝓpriis ra
tionē. Et q̄ bona egerūt ibūt ivitā eternā: q̄ vo
mala egerūt i ignē eternū. Dic q̄ sunt oues t q̄
sunt hedi: t quō dicet xps his q̄ erūt a dextris
Venite benedicti patris mei t c. Hedis autē q̄
erūt a sinistris dicet. Discedite a me maledi
cti t c. t ibunt hi. s. mali in supplicium eternū. iu
sti aūt in vitā eternā. Matth. xxv. Et de cete
ro nullus habitabit in isto mundo: quia habi
to fine cessant ea que fūt ad finē: t habito ter
mino cessat motus. Jdeo ecclesia in persona
cuiuslibet xpiani dicit orando. Libera me do
mine de morte eterna in die illa tremenda qñ
celi mouendi sunt t terra t c. Deo gratias.

De eadem dominica. Sermo IIII

Runt signa i sole t

e luna t stellis. Lu. xxi. Euāgelium
hodiernū nō declarat q̄ signa erūt
ista: si iohes cui xps reuelauit declarat ista si
gna Apoc. vi. di. Ecce terremot⁹ magn⁹ fact⁹
est: t sol fact⁹ est niger tanq̄ saccus cilicin⁹: t lu
na tota facta ē sic sanguis: t stelle ceciderunt
de celo sup terrā: sic fic⁹ emittit grossos suos
cū a vēto magno mouet. t celū recessit sic lib
uolut⁹. In his q̄nqz clausul' ponit btūs iohes
signa terribilia q̄ erūt tpe antixpi. de q̄b⁹ dicit
thēa. ppositū. Erūt signa i sole t c. Pria clau
sula dic. Ecce terremot⁹ magn⁹ fact⁹ est. Ec
ce hic subiugatio humanalis. qua ille maledi
ctus antixpus subiugabit oēm terram diuer
sis modis. Jdeo dicit. Ecce terremot⁹ magn⁹
factus est. Et loquitur de futuro acsi iam
fuisset preteritū. ppt certitudinē ppherie. qz
sicut preteritū nō potest esse non preteritū: sic
istud impossibile est non euenire. Antixpus
subiugabit sibi oēs generationes mūdi. Pri
mo iudeos quos decipiet di. q̄ ipse est messi
as. ꝓmissus in lege t recipiet circuncisionē: t
statim iudei sequentur eū dicendo. Viuat vi
uat: iste est nr messias. quia sicut ceus post q̄
amisit bordonem seu ductorē suum: nihil af
ferre per se potest: sic populus iudaic⁹ post q̄
amisit bordonem suū. i. xpm messiā verū ips
negando. de q̄ tñ dic dr⁹ pr. Ecce testem ꝓpu
lis dedi eū ducem ac preceptorē gentib⁹. Esa.
lv. Nota teste. s. de secreti fidei. ducem ac pre
ceptorē. qz cepit iesus facere t docere. Act. i.
Et iudei habebant ipm in manib⁹: quia inter
ipsos fuit natus: nutritus t cōuersatus. Dz
amiserunt eum eorum culpa t non christi dis
centes coram pilato. Non habemus regem
nisi cesarem. Jdeo modo recipiūt vt ceci oēs
quotquot veniūt: vt pz de barcozinā q̄ rece
perūt vt messiā. t regnauit. xxx. annis. Jdē de
bencozina incātatore. Jdē de diabolo i insula
candie. vt pz in hystoria ad vincula sancti pe
tri. Idem de tabellano. Auctoritas. Ambula
bunt vt ceci. qz dño peccauerūt. Sophonie. i.
Jdeo tūc statim recipient antixpm: qui frau
dulentius t coopto mō recipiet circuncisionē
t seruabit sabbatū t alias cerimonias ꝓpter
hoc dr gog. i. coopt⁹. Ezech. xxxviij. Fact⁹ est
sermo dñi ad me di. Fili hominis. i. ade pone fa
ciē tuā ꝫ gog. Tamen iudei vt reprobati istū
recipiēt. De b dic xps iudeis. Ego veni i no
mine pris mei t nō accepistis me. si. p q: ali⁹
venerit in nōe suo: illū accipietis. Job. v. Se
cūdo subiugabit sibi oēs agarenos: turchos:
t infideles. nō coopte: sed discoopte t p vio
lentiā p homines armoꝝ. qz dicit scriptura q̄
erit dñs oīm thesauroꝝ auri t argenti t mar
garitarū q̄ sūt t fuerūt in venis terre siue i mari
Dañ. xi. Et oīa ista hēbit ministerio demonū

deo ꝓmittẽte. Secus modo: qz diabolus nõ põt dare ꝙbulũ: qz deꝰ mõ nõ ꝓmittit: ſi tẽ ꝓ mittet, ꝓpter pctã hoĩm: ⁊ faciet ꝑconſlatõez ꝙ dabit cuilibet hoĩ armoꝝ mille floze, ꝓ mẽ ſe vt faciãt guerrã ꝛ infideles, ⁊ ſtatim oĩs gentes de francia de italia ⁊c, erunt cũ eo: et cũ iſtis ſubiugabit ſibi oĩs iſideles diſcoop to modo: ⁊ ꝓpter ħ dz alio noie magog, i. diſ cooptus. Non credaꝫ ꝙ gog ⁊ magog ſunt ille, ꝛ, tribus q̃ ſunt vltra mõtes caſpios. de q̃bus loquũꝫ doctozes opinative ſi nõ deter minate: ſi ille gog ⁊ magog eſt antixp̃s. de q̃ Eze. xxxviij. Fili homis pone faciẽ tuã ꝛ gog et magog ⁊ terrã, i. ꝛ gẽtes terrenas ⁊c, Ter tio ſubiugabit ſibi xpianos q̃ ſibi faciẽt ma iozẽ reſiſtẽtiã ꝙ infideles: eo ꝙ ſunt iã auiſa ti p ſcpturã ſacrã ⁊ p ꝓdicatozes, ⁊ ꝓpt ħ dz antixp̃s ab anti qđ eſt ꝛ xp̃m, i. qđ ẽ cõtra xp̃m, i. xpianos, de iſto noie dicit dñs iobes Filioli mei nouiſſima hoza ẽſt ⁊ ſicut audiiſtis antixp̃s venit. i. Joh. ij. Ecce quõ ſubiugabit ſibi totũ mũdũ. De ħ ad lram dicit Daniel vt exponit ab oĩb⁹ doctozib⁹. Ingrediet terras et cõteret ⁊ ptrãſiet ⁊ introibit in trã gliozaz et mlte gẽtes corruẽt. De aũt ſole ſaluabunt de manu eiꝰ edõ ⁊ moab ⁊ ꝓncipes filiozum ãmon. Dañ. xi. Nota, ingredieſ terras. ſ. infi delũ ⁊c. ⁊ conteret ⁊ ptrãſiet ⁊c, ⁊ introibit in gliaz ſcz xp̃ianitaſ. Et mlte. ſ. gẽtes xp̃ia nc corruẽt: ſi nõ oĩs, he autem ſole ſaluabũſ edõ qđ interꝓtaſ ſanguinea: qz gẽtes ſãgui ne ſaluabunt ſcz ille q̃ potius eligẽt mozi: q̃ abnegare xp̃m: ⁊ moab qđ interꝓtaſ de ꝓle vel ex ꝓle. Ecce ħ ũnocẽtes q̃ nõ negabunt fidẽ xp̃i, Et ꝓncipes filioꝝ ãmon: qđ interꝓ taſ ppls merozis, ecce ħ penitẽtes: oĩs iſti ſaluabunt: ꝓncipes. i. ꝓncipaſr pniam facien tes, ecce q̃re dicit ꝓma clauſula: terremotꝰ fa et us eſt magnꝰ, O q̃lis terremotꝰ erit q̃ oẽs reges ꝓncipes ⁊ dñi terrarũ crunt ſibi ſbditi Et amotis armis ⁊ ſignis xp̃i ponent arma et ſigna antixp̃i. ⁊ fient ꝑconſlationes ordina tiones ⁊ leges et pte antixp̃i: ⁊ oĩs erunt ꝛ ieſum xp̃m, Scda clauſula dicit q̃ ſol factꝰ eſt niger tanq̃ ſaccꝰ cilicinꝰ: qz ex falſis mira culis antixp̃i ⁊ ſuoꝝ diſcipuloꝝ xp̃i pdẽt fidẽ Jſto modo ſol iuſticie fiet niger in cordibus xp̃ianoꝝ ⁊ tanq̃ ſaccꝰ cilicinꝰ: qz nõ retine bũt aq̃ã baptiſmalẽ: imo negabũt fidẽ xp̃i. et ſicut cilicĩũ eſt aſperũ ⁊ durũ: ſic tunc fides xp̃iana videbiꝫ aſpa ⁊ dura ẽ. Fitẽtibus eam Ad practicã de falſis ⁊ apparẽtib⁹ miracl'is antixp̃i dicit btũs iobes apls, Apo. xiij. q̃ fa ciet deſcẽdere ignẽ de celo: ⁊ faciet loq̃ imagi nes ꝟtute diabolica. Tũc dicẽt gẽtes, Et nun q̃d vidiſtis tã magnũ miraculũ. Jſta dz eſſe ꝟitas q̃ iſte eſt ſaluator mũdi: ⁊ ſic denigra biꝫ xp̃s in cordib⁹ xp̃ianoꝝ. Si dicaſ eis, fa ciaſ miracula q̃ fecit xp̃s: ſuſcitate mortuos ⁊c. Dic practice quõ faciẽt ħ ꝟtute diabolica ad decipiendũ gẽtes, Ecce quõ ſol factus eſt niger non in ſe: ſi in ſuis xp̃ianis ſic deceptis q̃ pdẽt fidẽ. Jõ xp̃s aniſando nos dicit, Sur gẽt pſeudo xp̃i ⁊ pſeudo ꝓphe ⁊ dabũt ſigna magna ⁊ pdigia: ita vt in errozẽ mducant ſi fieri põt etiã electi. Ecce ꝓdixi vob. Matth. xxiiij. Tertia clauſula dicit, Et luna tota ſcã eſt ſic ſanguis, Ecce ħ rozmẽta q̃ dabit antix xp̃s: qm̃ erũt multe ſctẽ pſone q̃ nõ credẽt illꝰ falſis miraculis: imo ſtabũt fortes in fide xp̃i, Cõtra iſtos dicet ãtixp̃s ⁊ ſui. mozianꝫ ⁊ da bũt illꝰ talia rozmẽta q̃ rozmẽta ꝓmoꝝ mar tyꝝ. ſ. Bartholomei: Vincẽtij: Katherine ⁊c. nihil fuerũt reſpectu iſtoꝝ: qz durabũt ꝑ ãnũ vl plus: ſcdẽ do mẽbra corpis p articlos ⁊c. Scdm rozmẽtũ erit cordis q̃ſi corã parẽtib⁹ recipiẽt filiũ p pedes dicẽdo q̃s viuet xp̃s vl antixp̃s. ſi dicis: viuat iſte dñs. eris dãnat⁹: ſi dicis: viuat xp̃s: corã te occidet filiũ tuũ q̃ erit marty: xp̃i. De hoc auiſãdo nos dicẽ xp̃s Erit tũc tribulatio magna q̃lis nõ fuit ab ſi tio mũdi vſq; modo neq; fiet: ⁊ niſi breuiati fuiſſent dies illi: nõ fieret ſalua oĩs caro: ſed ꝓpter electos breuiabunꝫ dies illi. Matth. xxiiij. Et antixp̃s ſolũ regnabit tribus ãnis cũ dimidio. Dañ. xij. ⁊ Apoc. xvij. Cũ venerit ſcz antixp̃us opz illũ breue tempus manere.

Quarta clauſula dicẽ. Et ſtelle de celo cadẽt ſup terrã, ſicut ficus emittit groſſos ſuos cũ a vẽto magno mouef. Ecce quartꝰ modus. ſ. diſputationũ: qz ꝟba nõ ſunt niſi vẽtꝰ. Dicẽt diſcipuli antixp̃i. Veritas nõ q̃rit ãguloſ, iõ diſputemꝰ. Dic practicã diſputatiõis: ⁊ quõ illi arguẽt cũ argumẽtis ſophiſticis ⁊ ratio nibus palliatis: qz diabolꝰ loquef in oze ſpo rum, intantũ q̃ nec magri noſtri nec docto res poterũt eis rñdere: qz diabolus ligabit ll guã ſpoꝝ ꝓmittẽte deo ꝓpter malam vitam fratoꝝ. Qui ꝑ põt ligare leenã, i. aiaz: bñ põt ligare ouẽ, i. linguã q̃ nõ eſt niſi frustũ carnis Jtẽ qz ille diſputatões nõ erũt nec fient de rõ nib⁹ pboꝝ nec poetarũ: ſed de biblia ⁊ ꝓphe tis: ⁊ modo nullus curat de biblia: immo eſt res groſſa vel materia ⁊c, Jdeo tunc xp̃iani cadent de celo: quia perdent fidem dicendo, O magri nõ poſſunt rñdere: factũ eſt, iſta eſt

ꝟitas: tũc ſtelle cadent de celo ꝛc. Si ꝙ ali q̃s poſt diſputationẽ ſecrete vellet petere ꝙ ſi liũ vel q̃rere ꝟitatẽ ab aliquo mgro vel a ſuo ꝓfeſſore q̃d credẽdũ eſt. rñdebit expectet ynũ modicũ videlicẽt q̃d dicẽ lra vel gloſa ordinaria ſup hoc. tũc ſtelle cadẽt de celo ꝛc. De ħ ꝓphia Facietꝫ ira volũtatẽ ſuã rex. ⁊ eleuabitur et magnificabiꝫ ⁊ aduerſus deũ deoꝝ. i. angeloꝝ loquef magnifica. Dañ. xi. Quinta clauſu la dicẽ. Celũ receſſit ſicẽ lib̃ involut⁹. i. abſcõſus Ecce ħ q̃tus modꝰ. ſ. donoꝝ ⁊ ꝓmiſſionũ bo noꝝ terrenoꝝ. tũc celũ recedet: qz pauci cura bũt de celo. i. de ꝓmiſſiõibus celeſtib⁹ a xp̃o fa ctis: ſi de ꝓmiſſiõibus antixp̃i. Dic quõ anti xp̃s mittet diſcipulos ſuos ꝙ inũdũ q̃ ꝓdica bũt aliqs ꝟitates. ſ. ꝙ finis mũdi inſtat. iõ q̃ parẽt ſe ſingularit̃ ꝙ opa mie ⁊ pietaſ. qz mul tũ placẽt deo: ⁊ vt credaſ ꝙ nos nõ ſolũ ꝟbo ꝓdicam⁹ ſi etiã ope: ſi inf vos ſũt aliq̃ pſone indigẽtes veniãt ad nos ⁊ faciem⁹ eis miaz. Nota ꝑtice quõ vidue dicẽt cõmatrib⁹ audi uiſtis hodie iſtos ſctõs hoies, iõ vadamus. Dic quõ nõ ſolũ vidue: ſi etiã mulieres milit es ⁊ ſcutiferi pauꝑes q̃ oĩa expẽdũt in vani tatib⁹ venĩt ad eos qui dabũt eis dnarios ad copiã. Tũc dicẽt gẽtes. Jſti ſunt boni ꝓdi catozes q̃ dant nob: ⁊ nõ illi q̃ ſemp ꝙrũt in tãtũ q̃ tũc gẽtes nollẽt audire ſmões ꝓdica toꝝ: nec minoꝝ: imo ꝛridebũt ſmões illoꝝ. Tũc dicet yzo: viro ſuo, q̃re vos nõ vadit is ad iſtos ſctõs hoies vt dent vob ſicẽ vicin⁹ nr eſſz iuit ⁊ hũit tãtũ ab eis: ⁊ mõ ẽ dines eũ tũ pauꝑ: ⁊ nõ iã maritauit vnã filiã ſuã ꝛc. Qui rñdebit, O mulier ꝓ certo iſtõ nõ ẽ bo nũ ſignũ: malꝰ ẽ bolus q̃ ſtrãgulat holem. Et yzo:, O bñdictꝰ deꝰ tã ſctũs eſtis ꝛc. iſto mõ hẽbit oẽs auaros. Jtẽ dabit honozes: dñatio nes: ptãtes: platões: reges amouẽdo ⁊ ꝓnci pes ⁊re, ⁊ alios ſibi obedientes ꝓſtituẽdo. Sic hẽbit oẽs reges: dños: ꝓncipes: ⁊ platos ter re, ⁊ q̃libz feſtinabit ad obediẽdũ ei: vt ꝓueni at inimicũ ſuũ. Jtẽ dabit abũdãtiã cibozꝝ ⁊ e eſcarũ di. Comedaſ ⁊ bibaſ bñ, ⁊ q̃re facte ſũt eſce. Jlle ꝙ ieſus pauꝑ ꝓhibuit ne comedere tis, Et etiã de anno ammouebit q̃drageſimã. De mẽſibus q̃uoꝝ tpa. De bebdomada die veneris. Jſto mõ hẽbit oẽs gulozos. Jtẽ da bit oẽs delectatões carnis. Franget totã legẽ mrimoniũ. Licẽciabit, clericos ⁊ religioſos vt ducãt yzores. O dicẽt mali clerici ⁊ religioſi. Jſte eſt bonus dñs: viuat viuat. Et dicẽt reli gioſi antiq̃ clerici ⁊ etiã moniales. O iſte bo nus dñs ⁊ tũ tardauit. Quilibet hẽbit q̃uoꝝ vel q̃nq̃ yzores. Si dicaſ, nõ ſufficiẽt mulie res, Nota de deuonib⁹ ſuccubis vt tpe noe: ⁊ faciet mrimoniũ ſine lris i tabua: ⁊ tpe, puide bit oĩb⁹ ꝺ pcanijs, ⁊ iſto mõ hẽbit oẽs luxuri oſos. O miſer ⁊ q̃s remanebit cũ xp̃o pauci, Auctas, de ħ ꝓphia. Ad̃ltiplicabit gl'iaz ſuis ⁊ dabit eis ptãtẽ i mlt̃, trã diuidz gruito. Rõ dñadiſ theſauroꝝ auri ⁊ argenti. Dañ. xi. ad lraz exponif de antixp̃o. Ecce q̃re dicẽ the. Eſt ſig̃ in ſole ⁊ lũa ⁊ ſtell'. Remediũ ꝓ ꝓdicta ma la eſt illꝰ Viere. xv. Si ꝙerteris ꝙertã te.

Dñica ſcda aduentus, Sermo V

Eſpicite ⁊ leuate ca

pita vſa. Luc. xxi. Jn pñti ꝓmone hẽo ꝛdarare rõnes ꝓpt̃ q̃s xp̃s ꝓmittet ⁊ ſuſtinebit q̃ ille iniquꝰ ⁊ filius pdi tiõis antixp̃s faciet tot mala in xp̃ianitate ſicẽ heri dixi vob: q̃bus ꝛdaraſ nullus mirabiſ: imo mirabunf oẽs q̃re tantũ tardat venire. Spero in deo q̃ erit bona mã ad pctõz cozre etiões: ſi ꝓmo ſaluteſ ꝙgo Maria ꝛc. Reſpi cite ⁊ le. ca. vſa. Pro breui hui⁹ ꝟbi ꝛdaratõe et mãe pdicãde itroductõe ſcẽdũ q̃ oĩz ſcia bũano intellectu in nẽtarũ ꝓncipiũ fuit admi ratio. Qñ em̃ antiq̃ pbi videbãt mirabiles ef fect⁹ rerũ mirabant: ⁊ eleuabãt intellectũ ad inq̃rẽdũ ⁊ ſciendũ cãs taliũ effectuũ. Jõ dicit pbs. Vnũq̃q; ſcire arbitramur cũ cãs ꝙgno ſcimus. Et alibi dicẽ. Scire eſt rẽ ꝑ cãz cogno ſcere. Propt̃ ħ antiq̃ pbi videtes effect⁹ mira biles admirãtes moti ſũt vt ſcirẽt cãs q̃b⁹ ſci tis intellectus eoꝝ ꝛdſcebat. Jõ dicẽ pbs. i. me tha. ꝓpt̃ admirari ice erũt pbi pbari, i. q̃rere de cauſ⁹ ⁊ rõnib⁹ effectuũ. Verbi gr̃a, Videtes pbi q̃ ĩ vere terra ꝓducit herbas virides ⁊ ar boꝝ flozes folia ⁊ fruct⁹ ⁊c in autũno oĩa di mittit q̃ſi mutãdo ſe: pbi admirabunf q̃re h̃ et vñ talis effect⁹ ⁊ oꝛdiatio, ⁊ inceperũt q̃re re ⁊ inueſtigare de cã: ⁊ inuenerũt q̃ euenit ꝓ pter motũ ſol' q̃ ĩ vere aſcẽdit ⁊ trahit ſecũ ſur ſum hũozes. Jõ terra ⁊ arboꝝes fructus ꝓdu cũt ꝛc. Jn autũno ꝙ ſol deſcendit: ideo deꝓ nũt oĩa folia ꝛc. Jtẽ qñ videbãt in mari illas magꝰ vndas. ⁊ aliqñ ẽ ita planũ q̃ vna galli na poſſz ibi bibere ⁊ vna ſartella natare: ⁊ vi dẽtes fluxũ ⁊ refluxũ maris: magi admirãtes q̃ſierũt ⁊ inuenerũt q̃ h̃ fit ꝓpt̃ lunã q̃ ĩ pleni lumio ꝛc. ſp hz ſingularẽ influctiã ſup aq̃s et ſup hũida. Jta qñ videbãt in aere nubes ful gura ⁊ impreſſiões ⁊ tonitrua admirabunf ⁊ q̃ fierũt cãm: ⁊ inuen erunt q̃ hoc ꝓueniebat ex certis cõſtellatiõibus ⁊ motibus planetarum

Ite qñ videbant eclypsim lune mirabant: et inuenerūt cām: qñ luna sp eclypsat in plenilunio: qñ sol est sibi ex opposito: t tūc int̄ponit̄ t̄ra int̄ ipaz t solē: t tūc ipa eclypsat. Idē de eclypsi sol'. dt q̄ videt q̄ sol mouit: q̄ admirātes inuenerūt q̄ fit ex int̄positōe lune iter solē t nos in p̄uctōe. Dicit magr̄ hist̄oriarū q̄ in die veneris sctā fuit eclypsis gñal' solis q̄ voluit ds̄ di de nigro sic milites i morte regis Qō vides dionysius magn' pbs admirans q: tūc erat plenilunīū iux̄ pascha iudeoz: dixit. Aut deus nature patit: aut tota machina mūdi dissoluet. Pz g̃ q̄ ois scia hūanit' iuēta habuit suū initiū in admirari, Ad ꝓpositū Veri fuistis admirati de effectib' fine opib' antix̄pi in hūc mūdū in breui venturi. Et ad mirātes q̄ritis cām q̄re xp̄s pmittet xp̄ianitatē sic destrui t corrumpi t subuerti. Rūdet thēa. Respicite, s. cām iustā destructōis t̄ subuersiōis ātix̄pi: t leuate capita vra, glo. s. mētes: vras, Oz: nihil fine cā fit in terra, Job. v. Respicite g̃ dūligēt t videte cās t rōnes q̄re deꝰ pmittat p̄dictos effect' seu mala antix̄pi ꝫ xp̄ianitatē. Totū oñdā vob in vna pabola seu silitudine quā vob dicā: q: subtilia melius telligūt ab hoib' t retinēt p pabolas t silitudies. Ista ē pabola. Sciēdū q̄ q̄dā rex nobilissim' t potētissim' edificauit ciuitatē quādā magnā t egregiā cū mlt̄ sumptib' t laboribꝰ t picul': exponēdo oīa thesauros in eā edificatiōe. Deide dotauit eā multis p̄uilegijs t gratijs magnis quā fecit metropoli t sedem regni sui. In q̄ ipe rex t vxor sua cū filijs morabant in castro. Ciues aūt dicte ciuitat̄ p̄dictos t ingrati dicto regi int̄ alia plima gñamia t enormia q̄ fecer̄t ꝫ regē fuer̄t. vii. magne, p̄ditōes. Pria rūpēdo iuramētū fidelitatis q̄ fecer̄t regi: hēbāt sua p̄filia: tractat' t plamēta secreta cū inimic̄ capit̄ lib' ipi' regis et b̄ sciēte rege cui sūme displicuit. Scōa p̄dictio: q: rephēdebat eos ciues de b̄ ingrti t indignati cū maximis iurijs t vitupijs armati ensib' euaginatis expulerūt regē de ciuitate sua. Tertia q: post q̄ rex fuit expl'sus misit dicti ciuib' q̄ ad min' darēt sibi suos redditus q̄ negauerūt sibi t noluerūt sibi dare sed suis inimicis. Quarta q: expulso rege demdauerūt reginā vxorē dicti regis t cū ꝓbendibus t ornatuſijs eiecerūt ipam de ciuitate q̄ maxime displicuit regi, Quinta q̄ filias regis que remāserāt in palatio: ciues dederūt eas ad luxuriam t luxurias t corruperūt eas. Sexta q: vnicū filiū regis q̄ remāserat in palatio ēt sciderūt t diuiserūt p mediū in duas ptes t i puas minutas t decollauerūt: cū tñ cēt iam iurat'. Septia q: oia signa seu arma sui regis amouerūt de palatio t posuerūt ibi signa seu arma inimici regis. Nūq̄d videnf vob pue iste p̄ditōes? Nihoniꝰ rex bengiꝰ post tot p̄dictiōes misit eis nūcios q̄rēs cū eis recōciliari et h̄re cū eis pacē: pmittēdo plenā remissionē oīm offensarū. Dz ciues noluer̄t: imo cōtinue mlt̄iplicabāt offensas. P: opt̄ q̄ p' mlt̄os ānos rex misit vnū capitaneū cū infinita gēte armoz: t tradidit ciuitatē in man' suas q̄ totā ciuitatē destruxit. Nūq̄d de b̄ dz aliq̄s admirari aut dicere q̄re rex fecit b: certe non imo dicere dz q̄libet q̄ rex fec̄ opt̄e, Ad ō vidēdū est q̄s ē iste rex: t q̄ ē ista ciuitas: t q̄ fuit ista ciuef, p̄dito: es. Rex iste nobilissim' t potētissim' ē ille de q̄ Jo. in Apo. xix. Dz i vestimēto t in femore suo scriptū, Rex regum t dñs dñantiū. Nota in vestimēto, i. in hūanitate, hūanitas xp̄i dr̄ vestimētū. Rō: q: sic vestimētū coopit p̄sonā: ita hūanitas xp̄i coopiebat diuinitatē. Cū g̃ dr̄ hz in vestimēto t in femore suo scp̄. &c. vult dicere q̄ xp̄s in̄ptū deꝰ p gñatōez tpalē t in̄ptū deꝰ p gñatōez eternā est rex regū &c. Ciuitas magn' nobil' t egregia quā xp̄s edificauit ē xp̄ianitas, Jō vēit i hūc mūdū vt ista ciuitatē edificaret. In cui' edificatōe laborauit, xxxiij. ānos, quā cū magnis laboribꝰ t picul' t expēsis edificauit t magnis p̄uilegijs t gr̄tijs ipaz dotauit, s. sctōz septez sacroz. De q̄ ciuitate dic̄ dō. Gloriosa dicta sūt de te ci. dei. ps. lxxxvi. Ciues bn' citaē sunt oēs xp̄ianit̄ q̄ mō admirātes aliq̄ q̄rūt q̄re rex xp̄s tā nobil' t potēs pmitter̄ hāc ciuitatē destrui t p̄dī ab ātix̄po, Q: dicit the, Respicite t leuate capita vra: t videte q̄m, ꝓpt' s. ptem magnas p̄ditōes ico: rigibiles q̄s faciūt dicti ciues regi suo dño iesu xp̄o, P: ia q: tā hoies q̄ mulieres ꝫ iuramētū regi xp̄o factū in baptismo recurr̄t t b̄nt sua colloq̄a cū inimic̄ regi xp̄i, s. cū demōib': q̄ls possz eos subito ānihilare in p̄ctoz: n̄ nō vult. Q̄m diuini sortilegi ꝓiuratores t īcātatores cū demōib' faciunt q̄cq̄d faciūt. Q̄m si aliq̄d p̄dictis: vl' p sanitate: vl' p filijs h̄dis ad quē recurrer̄t: nō ad xp̄m nec ad bonū medicū: n̄ ad deus i inimicos xp̄i. O, p̄dito: mūq̄d i baptismo fecisti xp̄o iuramētū fidelitat': t ab: enūciasti diabolo t̄ pōpis ei'. Ite p filijs h̄dis t sanitate obtinēda recurrūt ad dinos sortilegos. Oēs tales sūt p̄ditores: q: si eēnt fideles recurrerēt ad regē xp̄m potētissimū dicēdo, Dñe, ego p̄dicti b' vl

Universidad de Sevilla Biblioteca

illud, vos scitis q̄s hz. Ideo ponatis in corde iam deuenit mūdus q̄ minus dar' p negādo deū: q̄' p destruendo vnā formicā, vel p interfectiōe vni' formice, imo p vna vrbanitate etiā i mūnis rebus dr̄ renego deū si facio. Jō q̄ñ antix̄ps veniet nō optebit facere magnā vim talib' sic assuet̄ ad renegandū: q: statim renegabūt deū: imo renegare deū ponit̄ iaz in truffa. q: ad ridēdū, puocāt aliquē vt iuret et reneget t̄c. Dñi tpales t iurati q̄ circa hoc beberēt, pnidere nō curāt. Jō dñs ꝓrit' ō ipsis di. Dñatores ppli mei, inīq̄ agūt dic̄ dñs: t iugiter tota die nomē meū blasphemat'. P: opt̄ hoc sciet ppls meus nomē meū in die illa, q: egoipse q̄ loq̄bar. s. p̄cipiēdo, ecce assum. s. puniēdo. Esa. lij. Jō dicet xp̄s antix̄po, Capitanee hētis gētes armoz. Ita dñe, ō vadatis.

Tertia, p̄ditio ē. q: regi xp̄o sic turpit' a terra expulso negant sibi reddit' t danē ei' inimicis, Reddit' q̄s sibi xp̄s retinuit de duob' sunt q̄ nob' paupib' dedit. s. terrā t xp̄s. De terra retinuit sibi reddit' decimarū t p̄mitiarū t fructuū t vult q̄ bñ soluant'. Dic quō antix̄t' mē surādo numerabāt vnū. ij. iij. t̄c. et decimū mittebāt ad tēplū dñi. s. de grano: vino: oleo: capriis t̄c. Dz mō decime t p̄mitie dant inimicis xp̄i. Aliq̄ nihil soluūt, aliq̄ soluunt. nō de decimā: sed vigesimā vel trigesimā. Quidā dicunt, O est istud tā bonū dare sacerdoti dabo ei caligā plenā arena. Dic q̄ nō sacerdoti: sī deo q̄ illa dat suis seruit oribus. q: ipse p se nō indiget. Dicunt quidā. O clerici sunt mali t̄c, Ergo nunq̄d erit melius vt ego dem filijs meis et familie mee q̄' ipsis. Rūsio. Nunq̄d essz bona rō. Non demus regi redditus suos: q: ipse tenet malos seruitores: ribaldos t̄c. Quid faceret rex de nob si, ppt' hoc negarem' sibi redditus. Ita in, ꝓposito de rege xp̄o: si ipse in domo sua sustinet malos suitores: ipse corriget eos: vel in hoc mūdo vel i alio. t ppt' hoc non dz fraudari in suis redditib', nec dari inimic̄ suis. s. pctis: pōpis: vanitatib': oīa nāēt t̄c. Nō op' est follo supendere cymbala collo. Jō q: sic fraudatis xp̄m regē veniunt mali anni ita sepe. Jō dicit ipse. Si affiget hō deū, quia vos cōfigit̄ me. Et dicit. In quo cōfigimus te? In decimis t in p̄mitijs. Et in penuria vos maledicti estis: et vos me ꝓfigitis gens tota. Inferte oēm decimā in horreū meū. vt sit cibus in domo mea: et ꝓbate me sup hoc, dicit dñs. Si nō aperuero vobis catharactas celi et effudero vobis benedictionē vsq̄ ad abūdātiā t̄c. Ad. Malac. iij. Secundo dedit nobis xp̄s quod suū est. de quo sibi retinuit decimā

Not ... legos

p̄ redditu septimane die. s. dñicam. Totum tps currit in septē dieb⁹: t ipse dimisit. Dedit tibi die lune t martis t c. ad laborandū t operandū t c. Dñicā vo retinuit tibi. Jo nō transgredere illā. Sz mō quō soluit, qz nō dat deo t diabolo eius inimico. qz ita aperiunt apothece t operatoria ad opandū t ad vendendus merces sicut in alijs dieb⁹, t fiūt ydolatre t meretrices. Ecce qualr reddit⁹ tps tollit deo et dat diabolo. Jte in dieb⁹ ferialib⁹ hoies negociant: mulieres opant in domib⁹ suis: sed in die festo ornāt se hoies ex vna pte: t mulieres ex alia. Jsto mō redditus dñi dant diabolo vocato leuiathan: q̄ tēptat de superbia. Alij vo vt lusores taxillos dant diabolo vocato māmon: q̄ tēptat de auaricia, nec dz dici lud⁹ t si furtū vel rapina: qz nihil pōt ibi lucrari t c. Alij vadūt ad lupanaria t c. isti dāt asmodeo: q̄ tēptat de luxuria. Alij sedēt in portis iudicātes t inuidētes trāseūtibus, t sic dant beelzebub. Alij bibūt t comedūt excessiue: visitāt tabernas, t sic dant belfegor: t c. Alij cōgregāt amicos vt tractēt de vindicta. sic dant baalberith. Alij stāt ociosi in plateis cū deberēt audire missam: p̄monēt: vesperas t c. isti dantur astaroth. qz qñ nō soluimus redditus tpis recipit sibi in cōmissum, t tūc facit vindictā dī. Cū acceperto tps ego iusticias iudicabo. ps. lxxiij. Propt̄ hoc venit mortalitates ita sepe. Cōtra hoc pcepit deus dī. Memēto vt die sabbati sctifices. Exo. xx. Nullū pceptū incipit p memēto nisi istud, q̄ si dicat. exquo laborasti p re t domo tua feria secūda t tertia t c. in dñica memento vt deseras ab oī ope suili. Nunqd videt vob mag̃ pditio ista negare regi regiales suas t reddit⁹ suos. iō t c. Quarta pditio est qz regina yroz̄ regis nudātes et verberātes cū vituperijs t ꝓtuelijs abiecerit Regina yroz t spōsa xpi est ecclesia scā. Tale hz spōsam q̄le t martē: q̄ ygo pcepit t virgo pcpit. Et de ecclesia intelligit p̄napalr illud Dauid. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata. ps. xliij. Sed o intelligit de virgine maria. Nota quō ecclesia generat filios regi xpo. Cui⁹ vterus est fons baptismi q̄ incipit semine verbi dei. Lu. viij. Semē est verbū dei. Nunqd aliqs rex rātū dilexit yroz̄ suā q̄nt̄ū xps dilexit ecclesiā. Sed mō hec regina denudat auferēdo ab eor⁹ occupādo sibi bona ecclesie t iurisdictiones, sicut priuāt religiosos et faciūt ipsos arestari. Nec iniuria est, maiorq̄ si cozā rege offenderet regina. O qd̄ pctm̄ est tangere tales de qb⁹ dicit Dauid in psona dei. Nolite tangere christos meos. sez sacerdotes vnctos: t in ꝓphetis meis, sez religiosis: nolite malignari. Jam scitis quō facti sunt nihil respiciendo dignitatē persone. Quinta pditio est de filiabus regis datis t laratis siue traditis lupanari. Filie reg̃ xpi sunt oēs mulieres xpiane quas genuit in baptismo. Dicūt aliqui. O t qō pctm̄ est solutus cū soluta quā ego nō decepi: imo soluit t sibi placuit t mihi. Nota similitudinē de filia regis soluta t sibi placet t tibi: t dicis. cui facio iniuriā, nunqd regi: cui facis pditionē agendo cum filia sua. Sz si ipse dat eā tibi in yroz̄: tūc facit sibi tuū cū ipsa. Sed mō totus est corruptio, nō sufficiūt lupanaria publica q̄ pñt sustineri sine pctō dñoz̄: qz sunt in remediū: sed hospitia t tota ciuitas est plena meretricibus secretis q̄ sunt in laqueū t dānationez̄ rectoz̄ t c. Cōtra hoc vitiū dic scā scriptura. Abominatio facta est in isrl̄ t in hierl̄m: filiā dei habuerūt alieni. Malach. ij. Nō. in isrl̄. i. in xpianitate. t in hierl̄m. i. in ecclesiasticis. Sz filiam dei habuerūt alieni q̄. s. nō sunt ei⁹ viri. Secta pditio est: qz filiū dei vnicū regis siam ituratū in regno sciderunt t diuiserūt per medium Die filius vnicus t p̄mogenitus regis xpi est ppls xpianus. de quo. s. apls dicit. Jtaqz in mō est vnus q̄ filij⁹, Od si filius t heres p de., ad Gal. iiij. Sz iste filius est iāve scissus t diuisus in tres ptes. ppt̄ istō scisma. Nō sit nisi vnus vel⁹ papa. Loquit̄ de tpe quo tpe scil ma tpe beati Vincētij fuit in ecclesia. Jdez de qlibet cōtrate: villa: seu ciuitate totus ppls ē diuisus q̄s habebit regimē. ppt̄ qō cōitates destruunt. Dic quō rex offenderet si in psentia sua suus primogenitus diuideret, magis offendit xps rex ex talibus diuisionibus. Jō dicit xps. Diuisum est cor cor. nūc intenditur. Osee. x. Nota, diuisum est cor t c. Multi volunt se excusare dicētes. Ex istis diuisiōibus nō sequunt vulnera t c. Et mnquid pōt esse pius vulnus q̄ diuisio cordis, qō est principiū vite. qz diuisa manu vel pede adhuc pōt homo viuere: sed diuiso corde nō. Quicūq; ergo est causa t occasio hui⁹ diuisionū tenet ad omnia damna t expēsas que sequunt si vult saluus fieri. Item tenet restituere cōitati q̄s quid iniuste recepit ab ea. vel rōne ambasiate vt ad expensas cōitatis faciat sua negocia t c. Septima pditio est: quia signa t arma regis ammouerit et posuerit ibi signa et arma inimici sui. Signū t arma xpi est sancta crux exq̄ in ea passus est. de q̄ Esa. xlix. Vec dicit dñs deus. Ecce leuabo ad gētes manū meam t ad pplos exaltabo signum meum. Signū t arma diaboli ei⁹ inimici est circul⁹, qz sic tenoti t boni clerici qñ inuocant deū t inclinant diuinū officiū: faciunt signū xpi. s. crucis sic filij diaboli, scz diuinatores t inuocatores demonū faciūt circulū siue rotam, de qb⁹ dicit dauid. In circuitu impij ambulant. ps. xi. Signum t arma regis christi ponūtur in portis palacij corporis in baptismo, sez in portis q̄n qz sensuum corporaliū: sed vos ammouetis signando vos non faciendo signū xpi: si signū diaboli. Dic quō t quando intrāt ecclesiam t recipiunt aquā benedictā qualiter signant se non faciendo signū crucis xpi: sed figurā siue circulum diaboli. Item qñ ponunt se ad mensam ad comedendū cum signo diaboli. Item qñ ponūt se in lecto ad dormiendū. Item mulieres qñ ponūt infantes in lecto. Jdē de clericis aliquib⁹: qō dico cū dolore cordis: q̄ i sancto sacrificio vbi deberent facere signū christi faciunt signū diaboli: ex indeuotione t nimia festinatione. O qō pctm̄ est. Jdem de benedictione aque t panis, t in benedicendo ppl'm in fine misse cum signo diaboli mittunt ipos ad domū suam. Ostende hic quomodo se debent signare: t dic rōem q̄re cū dr Jn noie pris, teneas manū alte, qz pater ab alto misit filiū suū in virginis uterū. Jdem qñ dr t filij, manum debes tenere in rta uteri. t significatur xpi incarnatio. qñ aūt dr t spūssancti: debes manū tenere p trāsuersum transeunte manu a sinistro humero ad dextrū. Nō, qz spūssanctus large fuit effusus in die penthecostes super apl̄os t discipulos xpi. Item qz spūssanctus ducit psonas de sinistra culpe ad dexterā gre t nō ecōuerso. Sinistra q̄ figit culpam pctm̄ t maledictionē, dextera vero figit miam grām t bñdictionē. Nota ꝫ illos q̄ signando dicunt. In noie patris in longū, qz pater maior est filio, quod error est. Et ad dexteram dicunt t filij, quia sedet ad dexteram patris. Et spiritussancti ad sinistram: quia sedet ad sinistrā. quod est error, quia filius t spiritussanctus sunt ad dexterā, i. in eqlitate pris, t eē ad sinistrā est esse inequalē patri, qō ē error. Alij faciunt crucē beati petri ab inferiori incipientes, Jdeo de hoc ꝫquerit xps dicēs in psona trinitatis. Signa nra non vidim⁹, iam nō est ppheta, t nos nō cognoscet amplius, ps. lxxiij. Signa nostra non vidim⁹, sez in xpianis, iā non est propheta, qz signum crucis est realis prophetia q̄ homo est de populo christi: sed modo iam non est. Quelibet predicatarum stationum est causa efficiens q̄ antixps veniet Quanto g̃ magis oēs simul septē rōnes concurrentes. Propter hoc dicit thema. Respice t leuate capita vestra. Sed diceret contra me aliqs subtilis argumentator, Frater: vos innuitis in verbis vestris q̄ christus non solum p̄mittet antixp̄m venire: sed etiā q̄ xps ipm mittet, Rñdeo q̄ sic. sed hoc nō auderē dicere nisi qz habeo auctoritatē sacre scripture. Apl̄us em̄ dicit. Eo q̄ charitatē veritatis non receperūt vt salui fierēt: ideo mittet illis deus operationē errozis vt credāt mendacio, ij. ad Thessal. ij. Nota iō mittet illis de⁹. Ecce non solū p̄mittet t c. Ezech. xxxviij. Vaticinare fili hominis t dices ad gog t c. In nouissimis diebus eris t adducam te super terram meam. sez christianitatem. Quod intelligitur sic. In aduentu t operatione antichristi erit ibi t culpa t pena. Quantū ad illud quod erit culpe christus non mittet eum, sed permittet, quantum ad illud quod erit malum pene: xps non solum p̄mittet: sed etiam mittet, quia omne malum pene a deo est effectualiter.

Dñica secunda aduent⁹ dñi. Sermo. VI.

Elum t terra transi

c bunt. Luce. xxi. Verbū propositus ostēdit subtilit̄ statū huius mundi post die iudicij. de q̄ statu volo mō p̄dicare, qz ista materia ꝫnis est ad materiā diei dñice. in qua audiuistis totū statū huj⁹ mūdi a principio vsq; ad die iudicij. Jdeo modo loquar de statu mundi hui⁹ post die iudicij. Sed primo salutef ygo maria t c. Celū t terra trāsibūt. Hoc verbū hz difficultatē in theologia. Nō. qz inueniunt auctes dicentes quia celū t terra habuerunt principiū essendi per creationē: nec celum nec corpora celestia nec terra habebūt finē in duratiōe. imo, ppha dauid loquēs de celo sole t luna t stellis dī. Statuit ea in eternū t in seculū seculi. ps. cxlviij. Similit̄ dicit salomon de terra. Generatio preterit t generatio aduenit: terra vo i eternū stat. Eccle. i. Quare ergo dicit thema. Celum t terra trāsibunt. Paret difficultas. Dico q̄ ille auctoritates non repugnant themati, quoniam dupliciter possunt loqui de celo t corporibus celestibus t de elementis. Vel q̄tū ad substantiam essentialem. vel q̄tum ad q̄litates t cōditiones t operatiōes accidētales quas hūt. Primo mō celum t terra semp erunt q̄tum ad eor⁹ substantiam essentialē: sic transibunt q̄tū ad q̄li-

tates eoꝝ ⁊ ꝺditiões ⁊ opationes accidentales: ⁊ recipient meliores q̃litates. ſic̃ tacea argẽti antiq̃ imũda ꝺq̃ſſata: poſtq̃ argentari? ſarpit ⁊ renouat eã videtur noua ⁊ lucer. Et ly ſuba ſit eadẽtiſ recipit nouam q̃litatẽ ⁊ eſt renouata. Ita erit de iſto mũdo antiq̃: immũdo cõcuaſſato ⁊ cõfracto. iõ xp̃s tanq̃ bon? magiſter ⁊ argentari? renouabit celũ ⁊ terrã ⁊ oĩa elemẽta. Terra vero q̃ nũc eſt imũda et noſtris pctis: poſt iudiciũ erit mũda ⁊ pura. qꝛ nulla immũdicia remãebit i ipa poſt iudiciũ qꝛ igne purgabit: nec remanebunt in ipa arbores nec montes: ſi elementũ terre remanebit vt farina alba. Et feces oium rerũ cadent in inferno ſup capita dãnatoꝝ ſm q̃ dicunt ſcti doctores. Aq̃ etiã purificabit q̃ dimittet oẽs qualitates accidentales, qꝛ non erit ſalſa nec mouebitur de cetero. quia ceſſante motu primi mobil: ceſſabunt etiã alij motꝰ naturales. Aer etiã purificabitur: qꝛ nunq̃ de cetero erit nubiloſus: nec tempeſtuoſus: nec mittet grandines nec pluuiã. Celum nõ mouebitur amplius. Ite sol luna ⁊ ſtelle erunt ſeptemplici citer clariores. Eſaie.xxx. Et erit lux lune ſicut lux ſolis, Et lux ſolis erit ſeptẽplicif ſicut lux ſeptem dierũ in die qua alligauerit dominus vulnus, ſ. peccati mortalis, ⁊ percuſſuraꝝ id eſt penã plage eius ſanauerit. Et de cetero non erũt mortalitates: nec miſerie: nec penalitates ſicut ſunt modo. intantum q̃ boni nõ ſolũ gl'iabunt̃ de viſione dei: imo etiã gaudebunt de renouatione elementoꝝ. quia tunc elemẽta remanebũt pura ⁊ mũda cũ q̃litatibus eſſentialibꝰ remot̃ ab ipſis conditionibꝰ ⁊ qui buſdam q̃litatibus accidẽtalibꝰ. De iſta renouatione auctoritas. Ecce ego creo celos nouos ⁊ terrã nouã: ⁊ nõ erũt in memoria priora: ⁊ nõ aſcendẽt ſuper coꝛ: ſ gaudebit̃ ⁊ exultabit̃ vſq; in ſempiternũ in his que ego creo Eſa.lxv. Nõ ego creo celos novos: nõ i ſuba: ſ in excellẽtioꝛ q̃litate. Ite i nouo teſtamẽto poſtq̃ dꝰ renelauit bẽ iobi euangeliſte quid eſſet poſt diem iudicij: dixit beatus iohannes diſcipulis ſuis. Vidi celũ nouũ ⁊ terrã nouaꝝ Primum eñ celũ ⁊ prima terra abijt: ⁊ mare ſcz amarũ iam non eſt. Apoc.xxi. Et ſic intelligitur thema. Celũ ⁊ terra tranſibunt. Patet thema. Et qꝛ ſum in materia morali ſm p:e dictã declarationẽ q̃q; renouabunt̃. ſ. terra aqua: aer ignis: celum. quod dicitur q̃nta eſſentia a pbis. ita nos modo debem? in q̃q; renouari ſi tunc cupimus ſaluari ⁊ renouari gloriose. Renouandus eſt bõ primo in coꝛpe p continentiã. ecce terra. Secundo in aĩa per claram benivolentiã, ecce aqua. Tertio in oꝛe p verã eloquentiã. ecce aer. Quarto in opere per diligentiã. ecce ignis. Quinto in intentione per celeſtialem eminentiam. ecce celuꝝ. In omibus debemus renouari. Rõ eſt. quis dicit pbus. i. Poſterioꝝ. Propter vnumquodq; tale ⁊ illud magis. quia magis debet renouari cauſa q̃ effectus. Si amore hois elemẽta renouant̃: magis renouãdus eſt bõ. Dico primo q̃ debemus renouari in coꝛpe per cõtemptiam ad inſtar renouationis terre, qꝛ coꝛpus noſtrum non eſt niſi terra, Geñ.iij. Formauit deus hoiem de limo terre. q̃tum ad coꝛp?. Jõ ſicut terra innouabit̃: qꝛ in ea non erit lutum nec immundicia aliqua. Ita nos nũc debemus inuocari in coꝛpoꝛe: ne de cetero fit in eo lutũ luxurie: nec immũdicia coꝛruptionis carnalis. Si amoꝛe tui terra renouabitur: q̃nto magis tu debes renouari. Vnde renouationem petebat dauid orando dicẽs. Emitte ſpiritũ tuũ ⁊ creabũtur ⁊c. pſ. ciij. Nota creabũtur. non dicit q̃d. Pro q̃ ſcíẽdũ q̃ talis eſt conditio hũana q̃ in hoc mũdo non poſſum? viuere ſine delectationibus: que ſunt in duplici dñia. ſcz delectatiões ſpũales: ⁊ delectatiões carnales. Ille autem qui non ſentit delectationes ſpirituales: dat ſe ad delectationes carnales: beſtiales: ⁊ b:utales, quia aialis hõ non pcipit ea que ſunt ſpũs dei, i. ad Coꝛ.ij. Sz p ſone deuote ſpũales que guſtant delectatiões angelicales orando vel legẽdoꝛ: audiendo vel pꝛeplando: nõ curãt de delitijs carnalibꝰ: imo ſi deus diceret eis. Do tibi licentiã ⁊c. dicerent deo, domine nolo talem licentiam, ſicut dauid di. Renuit conſolari aĩa mea, Glo. in delitijs carnalibus. memoꝛ fui dei ⁊ delectatus ſum, pſ. lxxvi. Videns ergo dauid q̃ ſine aliqua delectatiõe hõ nõ põt viuere: ideo oꝛãdo dicebat deo. Emitte ſpiũ tuum ⁊ creabuntur, ſ. delectationes ſpũales: ⁊ fugiẽt delectatiões carnales ⁊: renouabis faciẽ terre. ſ. per bonã famam. Nec ſufficit dicere, quid curo ego q̃ dicunt gentes ⁊c. Si factũ vel opꝰ nõ habet bonam faciẽ: oportet q̃ renouet̃, qꝛ ſi tu tenes malam mulierem in domo ⁊ oẽs loquuntur oportet ipam expellere. Idem de clericis ⁊ religiosis qui nimis freq̃ntant monaſteria ſoꝛorum: oportet q̃ illa q̃ non hñt bonã faciem renouent̃. Et dicat̃, ego habeo bonã intentionem, nõ ſufficit. q̃ſi nõ ſolũ cauendũ eſt a malo: ſed etiã ab oi ſpẽcie mali. Ecce quare dicit. Et renouabis faciem terre, ſcilicet opera exterioꝛa. Apl's. Et puldẽtes bona nõ tm̃ coꝛam deoꝛ: ſ etiã coꝛã oĩbus hoib?. Ad Ro.xij. Di co ſcdo q̃ debem? renouari in aĩa per claraꝝ benivolentiã ad inſtar aq̃ que renouabit̃ poſt iudiciũ: qꝛ nõ habebit amaritudinẽ nec faciẽt vndas ⁊c. Sic modo renouãda eſt aĩa dimittẽdo amaritudines odij: rãcoꝛis: ⁊ male volũtatis ⁊ vndas deſiderij vindicte: ⁊ pcere limicis remittẽdo iniurias. Sic eñ dulcoꝛatur aĩa ⁊ renouat̃. De hoc dicit ſcriptura ſcã Renouamini ſpũ mẽtis vr̃e: ⁊ induite nouũ hoiem q̃ ſm deũ creat? eſt in iuſticia: ſcitate et vꝛitate. ad Eph.iij. Dico tertio q̃ debem? renouari in oꝛe p verã eloquẽtiam ad inſtar aeris poſt iudiciũ. qꝛ tũc erit ita clar? q̃ nubilã hẽbit obſcuritatẽ nubiũ tẽpeſtatẽ vl' fulgura. Sic modo renouandũ eſt os nr̃m. vt non ſint in eo obſcuritates mẽdacioꝝ: nec tẽpeſtates verboꝝ ſuphoꝝ: nec fulgura minarũ: nec tonitrua iuramẽtoꝝ. De iſta renouatõe dicit ſcriptura ſcã. Nolite ꝓformari huic ſeculo: ſi reformamini in nouitate ſenſus vr̃i vt pbet q̃ ſit volũtas dei bona ⁊ bñplacẽs ⁊ pfecta. ad Ro.xij. Nota nolite ꝓformari huic ſeculo, i. gẽtib? mũdanis. Nota volũtas dei bona et bñplacẽs ⁊ pfecta. Nota ꝫ tres regulas ꝛhoꝝ nr̃oꝝ. Prima q̃ ꝛha nr̃a hẽant ꝛitatẽ. ⁊ iſta ẽ volũtas dei bona. Secda q̃ hẽant charitatẽ. et iſta eſt volũtas dei bñplacita. Tertia q̃ habeãt ſanctitatẽ. ⁊ iſta ẽ volũtas dei pfecta: qꝛ mltũ placẽt deo. Propt̃ pmã dicẽ apl's. Deponẽtes mẽdaciũ loq̃mini ꝛitatẽ vnuſq; cũ pximo ſuo, ad Eph.iiij. Propt̃ ſcdã charitatiuã coꝛrectionẽ dicit xp̃s. Si peccauerit i te. i. coꝛã te qꝛ tu vidiſti frater tu?, vade ⁊ coꝛripe eũ inter te ⁊ ipm ſolũ. Ad at.xviij. Propt̃ tertiã q̃ ſunt ꝛha ſcitat̃. ſ. laudis dei vel deuote oꝛonis. dicit dõ in ps. Bñdicã dñm in oi tpe ſemp laus eius i oꝛe meo. Et iſta eſt volũtas dei pfecta. Dico q̃rto q̃ debem? renouari in ope p diligentiã ad inſtar ignis q̃ poſt iudiciũ erit clarioꝛ ⁊ purioꝛ. Sic ⁊ nos in noſtris opibus. Auctas. Quõ xp̃s ſurrexit a mortuis p gl'iaꝝ p̃is: ita ⁊ nos in nouitate vite ambulem?. ad Ro.vi. Xp̃s ſurrexit cũ q̃natuoꝛ q̃litatibꝰ corp̃is gl'ioſi. ſ. cũ agilitate: ſubtilitate: impaſſibilitate: ⁊ claritate. Sic ⁊ nos in renouatione opis p diligẽtiã debem? renouari q̃ttuoꝛ ꝺditonibꝰ. Primo certã oꝛonẽ recipe et ipaꝝ mane ⁊ ſero deuote dicere iuxta dictũ xp̃i. Opꝛ ſemp oꝛare ⁊ nõ deficere. Lu.xviij. Nota ſemp. i. mane ⁊ ſero. Secdo in qualibet hebdomada dñicã ſuare audiẽdo miſſaꝝ cõplete ⁊ cũ ſilentioꝛ: ⁊ ab oi ope ſuſli abſtinẽdo. Tertio quolibet mẽſe cõfiteri de bono ꝓpolio. Rõ: ſicut q̃libet mẽſe abmitt̃ camiſia coꝛpiſ: etiã q̃libet mẽſe dꝛ lauari camiſia aie que eſt ꝓſcia. Quarto q̃libet ãno in paſcha cõicare iuxta dictũ xp̃i. Accipite ⁊ comedite: hoc ẽ coꝛpꝰ meũ. Ad at.xxvi. Et q̃ mãducat hũc panẽ viuet in eternũ, Joh.vi. Ecce qualr̃ ⁊ quõ xp̃s ſurrexit. Dico ãnto q̃ debem? renouari in intentione p celeſtialẽ eminentiã ad inſtar celi qõ poſt iudictũ recipiet q̃litates altas ⁊ claras. Sic nos in opibꝰ nr̃is debem? oꝛdinare, i tẽtionẽ vt ſit alta, ꝓpter deũ ⁊ nõ ſit baſſa, ꝓpt̃ mũdana, ſcz laudẽ vel vanã gl'iam. Sed que ſurſum ſunt q̃rite: mõ q̃ ſup terrã, vt dicit apl's ad Col.iij. Dic quõ aliq̃n maioꝛa opa mũdi pdunt̃, ꝓpt̃ intẽtionẽ ſiniſtrã ⁊ malã. Ad at? opus qõ hõ põt facere in hõ mũdo, ꝓpter deũ eſt, p ipo accipe martyꝛiũ. Auctas. Ad maioꝛẽ charitatẽ nemo hꝫ: vt aiam ſuaꝝ ponat q̃s p amicis ſuis. Job.xv. Qõ tñ pdit̃, ꝓpt̃ malaꝝ tẽtõeꝝ ⁊ ſiniſtrã. Verbi gr̃a. de captivo xp̃i no q̃ cogit̃ ad negandũ fidẽ: ſed ipaꝝ nõ vult negare: imo vult citꝰ moꝛi: tñ nõ ꝓpt̃ deũ: ſi ne ſibi ip:operet̃ dicẽdo reneganit. vel vult moꝛi intẽtione vt reputet̃ ſcus: mhil valꝫ et? moꝛs: qꝛ nõ ꝓpter deũ: ſ. ꝓpter inanẽ gl'iam pmittit ſe interfici. Jõ apl's, i. ad Coꝛ.xiij Si tradidero coꝛpꝰ meũ ita vt ardeã: charitatẽ aũt nõ hũeꝛ: mhil mihi, pdeſt. Scõm op? mai? poſt martyꝛiũ eſt ingredi religionem ⁊ renũciare volũtati ꝓpe. p deo: ſ pdit̃ ſiniſtra intẽtiõe q̃n hoc facit̃ vt ſilꝰ vl' ſit abbas vel epc̃s: mhil valet. Jdẽ d monialib? q̃n mittitis filiã vr̃am in religionẽ: qꝛ ẽ lippa: vel daudicat: vel gibboſa: vel ne hẽat dotẽ mhil valet. Sed intẽtio recta parẽtũ dꝛ eſſe, dicendo qꝛ nos ſi poſſum? oꝛare nec magnas pnias facere, iõ dabim? filiũ nr̃m vel filiã deo vt oꝛet p nobis ⁊ ſaluabit ſe ⁊ nos. Tertiũ opus eſt plũ iuſtũ. in q̃ ſi moꝛiunt̃ efficiunt̃ martyꝛes ſ pdit̃ mala intẽtione q̃n fit, ꝓpter rapinam habẽdã vel amoꝛẽ dñoꝝ: qꝛ tales ſi moꝛiunt̃ dãnant̃. Sz debẽt dicere vadam?: qꝛ iuſticia eſt, p nobis, iõ erit vnꝰ de duob?: vl' prãdebimus incẽdijs inimicoꝝ nſoꝝ: vel in celis in oꝛdinib? ãgeloꝝ. Tales põt hꝫe coꝛda leonꝫ Si dicat q̃ ſi neſcit an pꝛeliũ ſit iuſtũ vel in iuſtũ. Rñſio q̃ tũc pꝛiculũ eſt maioꝛũ q̃ debẽt ponere ſe in rõne. Si aũt rõ nõ acceptet̃: tũc pꝛeliũ eſt iuſtũ: ſi in incert̃ obedictia excuſat qꝛ illi qui tracti vadũt ad pꝛeliũ incertuꝫ an iuſtũ ſit excuſati ſunt. ⁊ ſi ſic moꝛiunt̃ ſaluãt̃

Quartū opus magnū ē remittere iurias inimicis ppt deū: ſ ꝓdit ſinistra intētōe qñ remissio fit nō ppt deū: ſ ppt dñm q̄ vos rogauit meritū ꝓdistis: qz nō dedistis honorez deo q̄ ꝓcipit q̄ hō remittat: ſ illi dño. Ihō qñ rides dñs rogat vos vt dimittat iniurias debetis rndere; nō remittā ꝓpter vos: ſ ꝓpter deū vt ipe remittat mihi ꝛc. Dic quō i morte ꝯdixe cuilibet xps dī. Ecce q̄d feci p te ꝛc. Videam⁹ quid fecisti p me ꝛc. Hanc renouationē petebat dō dī. Cor mundū crea in me deus: ⁊ spū rectū innoua in viscerib⁹ meis, ps. l. Et tūc verificabit thema. Celū et terra transibunt, Deo grās.

De eadem dñica. Sermo VII

Citote qñ ppe ē re

gnū dei, Luce, xxi. Thema ꝓpositū dat mihi motiuū ꝓdicādi de q̄dam materia sat speculatiua, ſ. ꝓpinq̄tat e dei ad creaturas. Bz ꝓmo saluter virgo maria ꝛc. Scitote qñ ppe est ꝛc. Ad hō iux intellectum q̄ volo ptractare cū dr regnū dei est ꝓstructio itrāsitiua: qz nō dicit diuersa: ſ regnū dei idē est q̄d regnū q̄d ē de⁹: ſic dr regnū arrogonie vl catheloníe. ꝓstructio ē intransitiua. Ita accipio regnū dei, i. regnū q̄d ē de⁹ ⁊ est mod⁹ loquēdi sacre scripture i q̄ de⁹ dr regnū possessio ⁊ hereditas sctōz. Auctas. Dñs possessio ⁊ hereditas eoz. Deut. x. ⁊. xviij. c. Etiā est regnū scōz. de q̄ dicit thema, Scitote qñ ppe est regnū dei. Quō ⁊ q̄liter deus sit ppe creaturas: inuenio tres modos siue rōnes ꝓpinq̄tatis. Qñ ppe est

Primo p suā effectiuā opationem.
Scdo p suā ꝑceptiuā exauditionē.
Tertio p suā pfectiuā incarnationem. Ex his dicit thema, Scitote qñ ppe ē regnū dei. Dico ꝓmo q̄ dñs est ppe oīb⁹ creaturis p suā effectiuā opationem. Qñ deus ex suis opibus est ppe ⁊ immediat⁹ creaturis q: ipe est cā oīz creaturarū. Dicit regla pbie. Rerū naturaliꝝ ꝓductarū q̄dā ꝓmanent fine cā sua ꝓductiua: q̄dā nō mīme. Verbi gratia, de lumine in lucerna accēso quod ꝓmanet fine cā agēte, ⁊ de caliditate in aq̄ calefacta, ⁊ de domo q̄ manet fine cā agēte, i, fine magro. q̄ forte iā est mortu⁹, ⁊ sic de mltis alijs effectib⁹. Quidā nō alij effect⁹ sunt q̄ nō bñt ꝓmanentiā nisi in ꝓtis agētis: vt aer q̄ d̄ se ē obscur⁹ ⁊ tenebrosus ⁊ illūinat a sole: ſ nescit retinere claritatē sol nisi ī ꝓtia ipi⁹. Idē de cāera obscura a cereo illūinata. Idē de speculo q̄d recipit imaginē: ſ ipam nō pōt retinere nisi in ꝓtia agētis, ps regula pbie. Ad hō videam⁹ ī theologia q̄ dicit q̄ de⁹ est agēs ⁊ cā effectiua ⁊ productiua oīm rerū corpaliū ⁊ spūaliū: visibiliū ⁊ invisibiliū: corruptibiliū ⁊ incorruptibiliū: numq̄d ei⁹ effect⁹ ꝓmanēt fine cā. Dico q̄ nō: q̄n nisi de⁹ eēt ꝓs ⁊ ꝓtinue influeret: sol statim ꝑderet claritatē ⁊ luna ⁊ stelle, Et idē est de oīb⁹ creaturis. Iō dicit B: eg. q̄ si mūdus nō retineret manu dei: statim annihilaret. iō est, ppe ⁊ immediat⁹ cuilibet rei: ſic in mē est, ppe aerē quē illūinat. Ecce ḡ quō de⁹ ē ppe creaturas p effectiuā opationē. De hoc dicit apl⁹. Ex ipo ⁊ p ipm ⁊ in ipo sūt oīa: ipi honor ⁊ gl'ia, ad Ro, xi. Nota ex ipo, ſ. initialr p ipm, ſ. durative: ⁊ in ipo, ſ. ꝓsuatiue sūt oīa De ista materia Aug, dat talē ꝓsiderationez, Alia rōnalis est pfectō tot⁹ corpis ⁊ mēbroꝝ eius: qz ipa dat vtutē ⁊ opationē ⁊ efficaciā oīb⁹ mēbris corpis, Et si grāt vbi est aia, dicet alicḥs ignorās, in capite, Verum est: ſ nō solū ibi: vel in corde, verū est: ſ nō solū ibi Dicit Augu. ⁊ etiā pbi q̄ aia est tota in toto corpe: ⁊ tota in q̄libet pte ei⁹, nec est diuisibilis p ptes. Bz in capite oīdit maiores opationes ⁊ pfectiones ⁊ excellētiores, Ita de⁹ ē tot⁹ in toto mūdo: ⁊ est tot⁹ in q̄libet pte ei⁹ ⁊ in q̄libet creatura. Bz in capite, i. i celo empyreo oīdit se magis sctis ⁊ bris, ppt q̄d hō ordādo elevat oculos ad celū: liz de⁹ sit ⁊ vbi q̄. Sicut ḡ aia dimittēdo corp⁹ statiz corp⁹ annihilaf: ita si de⁹ dimitteret creaturas statim annihilarent. Legit Act. xvij. q̄ apl's venit athenis: ⁊ volēs extirpare errores pbor q̄ ponebant ꝓmā cām vel ꝓmū motorē eē solū in celis ⁊ nō in terris dixit apl's, Nō longe est deus ab vnoq̄z nostrū. In ipo enī viuim⁹ mouemur: ⁊ sum⁹, Act. xvij. Nota. In ipo ei viuim⁹ sicut pisces in aq̄. q̄ nō solū adex circuit nos: imo intrat int⁹, Ita dinitas i nobis Scdo in ipo mouemur sicut aues i aere, Tertio in ipo sum⁹: sicut stelle in celi firmamēto vbi bñt suū eē. Ita nos in deo: q: intra deum stam⁹: mouemur: ⁊ sustinemur. Ecce q̄liter de⁹ est ppe p effectiuā opationē. Iō dic dō i ps. Prope es tu dñe: ⁊ oīes vie tue vitas. ps. cxviij. Sed est hic argumentū in oppositu: qz dicit scriptura. Longe est dñs ab impijs, Prouer. xv. Quō ḡ est ppe. Rndeo ⁊ dico q̄ dñs dr longe vel ppe a creaturis dupliꝝ, vl p distantiā localē. vel p differentiam formalē: Primo modo dr longe roma vel valentia: q̄ localiter multum distat. Non possumus dicere q̄ isto mō de⁹ sit longe, qz ꝓpinq̄or est tibi q̄ camisia vel daritas aeri vel colori panno. Viere, xxiij, Celū ⁊ terrā ego impleo dicit dñs, Scdo mō dicūf eē lōgi duo pāni quoꝝ vn⁹ est delicat⁹ subtilis ⁊ bon⁹, alt rudis ⁊ vilis ⁊ grossus. liz sint fil: rñ dicunf eē lōge p distantiam ⁊ dñam formalem. Isto mō dicimus q̄ de⁹ ē longe ab impijs: qz de⁹ est sctūs ⁊ inst⁹. ⁊ impi⁹ est pctōr ⁊ iniust⁹, De⁹ est humilis: ⁊ pius sup b⁹, De⁹ est liberalis ⁊ misericors: immēsi⁹ auar⁹, de⁹ est pur⁹: ille ē luxuriosus vt porcus, de⁹ est charitatiu⁹: impi⁹ est plen⁹ malicia de⁹ seruat pōdus ⁊ mēsurā i suis fact. ⁊ impi⁹ comedit ⁊ bibit sine mensura, de⁹ ē benign⁹ ⁊ patiēs: ⁊ impi⁹ impatiēs ⁊ iniq⁹. ⁊ vidicatiu⁹ De⁹ ē diligēs i suis opib⁹: ⁊ impi⁹ ociosus ⁊ negligēs. Ecce quō de⁹ dr lōge nō p distātiā localē: ſ p dñam formalē. q: p distantiā localē ꝓpe est, qz de⁹ in oīb⁹ reb⁹ est. q: vbiq̄z aliq̄d opat: ibi ē. ſi de⁹ vbiq̄z opat ſm illō Esa, xxvi, Oīa opera nra opat⁹ es nobis dñe. ergo deus est in oīb⁹ rebus. De hoc vide sctm Tho, i. pte. q. viij. ar. i. Itē de⁹ ē vbiq̄z vbi, s. ar. ij. ſm illud Viere, xxiij, Celū ⁊ terrā ego impleo. Iō dic, Prope es dñe, ſ. p distantiā localē, ⁊ oēs vie tue vitas. In oppositū, q: illud q̄d est ppe alicui nō indiget vijs ad illud. q̄re ḡ dicit, Et oēs vie tue vitas. Rnsio ad habendū deum ppe p eētiā pntiā ⁊ potētiā nō ē necessaria via aliq̄. qz sp ē pns: ſ ad hūdū deū per gram sunt nobis necessarie multe vie. Prima est cordis contritio. qñ religiosus ꝓterit dicēdo, O miser ego sum religiosus ꝛc. p istā viā de⁹ venit ad eū p gram: liz eēt iam pns p eētiā pntiā ⁊ potentiā. Secunda via est oris cōfessio. qñ si i ꝓtritiōe capiēdo ꝓtritionē gnalit inꝝtū extēdit se ad attritionē q̄ ē displicētia de ptis informis nō hūisti gram: habebs in cōfessione, vel ecōuerso: nisi sis terribilis ⁊ obstinat⁹ in mēte. Tertia via est devota oratio cogitando q̄ vides deum ī te iratū, Hoc mō fecat ille publican⁹ q̄ orādo dixit, deus ꝓpicius esto mihi pctōri, ⁊ hūt dei gram. de q̄ dicit xps, Descēdit hic iustificat⁹ i domū suā. Lu. xviij.

Quarta via est euangelicalis predicatio, ad quā multi veniunt pctores, ſ totū est virt⁹ dei qñ devote pdicat ⁊ audit attēte ita q̄ frāgit cor ⁊ cōterit rē, ⁊ sic hr gra. Quinta via est elemosyna, ꝓpter deū recta intentione facta ⁊ data. q̄ ē tāte vtutis q̄ fit elemosyna trāsit de manu tua i manū pauperis: ita gra dei trāsit in te. Sexta via ē iniuriarū remissio qñ fit ꝓpter deū ne ipe faciat vindictā de te, Septima via ē audire missam devote, iō recipit aq̄ bñdicta i ingressu eccle ⁊ hō figit se in fronte ad claudendus intellectū. ⁊ cor: ne homo cogitet ⁊ os ne hō loquat de mūdanis, Per hanc viā venit de⁹ p gram vt oñdit xps in die veneris sctā qñ dixit missam in pontifical⁹ cū casula rubea seu sanguine rubricato. Ad mitra fuit corona spinarū. Sandalia i manib⁹ ⁊ pedibus claui. Diacon⁹ ⁊ subdiacon⁹ fuerūt latrones. Acholyti virgo maria ⁊ iobes euāgelista. In qua missa xps cātauit septies, ppt hoc epi i missa solēni cantāt septies. In q̄ missa multi obtinuerūt gram. qñ vt dic beat⁹ Lucas, oīs turba eoz q̄ simul aderāt ad spectaculū istud ⁊ videbār q̄ fiebāt: percutiētes pectora sua reuertebant. Lu. xxiij. Nota percutiebāt pectora sua. ex ꝓtritione. ⁊ flebāt forte dicentes, quare suspensus est sctūs hō iste q̄ nup suscitauit filiū meū: ⁊ sic de alijs, qui forte prīerant pectora. Ps ḡ quare dicit, oēs vie tue veritas qz nō sunt vie false. Ad oratr, exquo de⁹ est ita ppe multū deberem⁹ timere ⁊ cauere a pctis. Quis in ospectu regi cōmitteret furtū vel homicidiū siue luxuriam: ⁊ hmōi, cogitando q̄ rex videt rē, Ad hō leuate oculos: qz de⁹ est magis ppe. qz videt oīa q̄ facitis, Que mulier viro aspiciente per feneſtram auderet loqui cū amatio suo siue philocapto, Si ista cogitaremus non peccaremus. Iō apl's dicit. Modestia vra nota sit oibus hoib⁹: qz dñs ppe est, Ad phil', iiij, Nota modestia. i. ꝓsatio, vocabulū est gnale ad oēs vtutes. qz dñs deus pa pa ⁊ rex pns est vbiq̄z. Dico secūdo q̄ deus est ppe p suam ꝑceptiuā exauditionē. qz ipse audit oēs supplicatiōes ⁊ orōnes nras quōcūq̄z fiant, siue cātādo vt faciūt ecclīastici, siue loqndo; vt faciūt devoti, siue mētaliter; vt faciūt ꝓplatiui, Ecce quō ꝓpe ē. Verbi gra. In missa aliq̄ dicūf cantādo vt introit⁹: Kyrie eleyson. Glia in excelsis rē, aliq̄ secrete: vt canon, aliq̄ mētaliter; vt in primo ⁊ secundo memēto, Bñ esset, ppe q̄ totū hoc audiret, Dei est ita ppe q̄ totum audit: immo etiam audit affectiones cordis. Dicā vobis hic vnū miraculū qd legit in biblia Exo, xiij. qñ filij israel exierunt de egypto ⁊ venerunt ad mare vt intrarent desertū: rex pharao ⁊ oīs ppls egypti ꝑsequebat eos, ⁊ iudei erant in quodā passu stricto, ⁊ ad vnā partē erat mons altissimus inaccessibilis. ad aliā ptē hēbāt mare rubrū: nec poterant fugere aliquo modo: intantū q̄ se reputabāt mortuos: ⁊ ceperunt murmurare ꝑ moysen dicentes, Quare eduxisti nos vt

hiemo exsiamur: munḋ erãt sepulchra i egypto ꝺd moyses nõ eleuat ocul' respiciebat celũ. nõ legit ꝙ diceret aliq̃ oꝛ: si coꝛde. Cui ꝛndit dns. Quid clamas ad me: ꝓtenit moyses dicere. O dñe estis ita ꝓꝛ: ego aspiciebam vos i celo ⁊ vos estis ъ. Ecce quõ dr' est ꝓꝛ ꝙ ꝓceptiuã oꝝone vel erauditioñe. ꝺ dic dõ. Desiderũ pauꝑꝝ. s. qui hñt necessitatẽ eraudiuit dns: ꝓparationem coꝛdis eoꝝ audiuit auris tua. ps. ix. Jtẽ. ꝓpe ẽ dns oĩbus inuocãtibus eũ: oĩbus inuocãtib' eũ i ỽritate. Quid ẽ ỽritas. Rndit ꝓba. Veritas ẽ adeq̃tio rei ad intellectũ: vt ita sit in te fiant est in intellectu. Oñ opus ꝛcoꝛdat cũ ỽbotũc est ꝓpositio ỽa. Verbi gra. si ego dico, hodie est dies veneris ⁊ ita est: tũc intellect' adequat rei. als nõ. Sic etiã oꝝones nr̃e nõ sunt nisi ꝓpositiões q̃s ꝓponimus coꝛã xp̃o. Amõ videamus q̃liter debẽt fieri in ỽritate. vt. s. intellectus quẽ dãt fiat i ỽritate: seu ꝛcoꝛdet cũ veritate. Verbi gra. qñ in oꝝone dicit xp̃o. dñe dñe. tũc ũnit' ꝙ ipse est dñs vniuersoꝝ: ⁊ ita ẽ iõ faciat' ꝙ opus ꝛcoꝛdet ad extra: ne recurrat' ad suos inimicos. s. sortilegos ⁊c. Sc̃do in oꝝone ipsum laudat' et cõmẽdat'. qz laudabilis ⁊ cõmẽdabilis ẽ et gliosus. Jõ ꝛcoꝛdet opus ad extra: ne p ipm incr̃ in vanũ: nec in falsum: nec blasphemet ipm ⁊c. Tertio in oꝝone ꝑtitis ab eo. puisionẽ ⁊ abundãtiã bonoꝝ tpaliũ. ꝛcoꝛdat opus ad extra qñ fuaris dñicam. qz dño q̃ puideꝛ ꝺz hõ facere aliq̃ fuitiũ. als aufert puisionẽ Quarto dicit in oꝝone. Pr̃ nr̃. ꝛcoꝛdat opus ad extra qñ honoratis pr̃es vros coꝛde: oꝛet ope ⁊c. Quinto in oꝝone ꝑtit ⁊ dicit. Dimitte nob' ꝺbita nr̃a. ꝛcoꝛdat opus ad ex̃ qñ remittitis iniurias inimicis vris. Ecce q̃re dicit. Propꝛe ẽ dñs oĩbus inuocãtib' eũ in ỽritate Ꝺz sunt multi q̃ nõ in ỽritate: ñ i falsitate ipm inuocant qñ opus ad extra nõ cõcoꝛdat cũ dictis: ꝛe q̃bus dicit ꝓpha. Plãtasti eos ⁊ radicẽ miserũt: ꝑficiũt ⁊ faciunt fructũ. Propꝛe es tu oꝛi eoꝝ: ⁊ lõge a remb' eoꝝ. Viere. xij. Nõ plãrasti eos. s. in iardino ecclie. s. in baptismo Jn quo õ memoꝛe ade trãsplãtanf in iardino siue viridario ecclie xp̃i: ⁊ radicẽ miserunt. s. in terrã ⁊ nõ in celo. ꝑficiũt. s. in diuitijs: honoꝛibus: ⁊ officijs: nec ꝓtãnf. ⁊ faciunt fructum. s. filios ⁊ filiarum. ꝓpe es tu oꝛi eoꝝ. qz quotidie dicũ. dñe dñe ⁊c. ⁊ longe a remb' eoꝝ. i. ab opꝛibus. Ꝺz q̃re nõ dicit. lõge a pedibus vel tibijs eoꝝ. sicut dicit a rembus: q: dic' bñus Greg'. ꝙ radix luxurie in rembus ꝓsistit ꝓpter qõ petñ deus elongaf a natura hũana plus q̃ ab alijs pctis. qz p'urimi dãnanf isto pctõ. Dicit glo. Remigij sup illo vbo xp̃i. Si mite puulos venire ad me ⁊c. Tanta est labes luxurie in hũano genere: ꝙ maioꝛ ps saluandoꝝ credit' esse pueroꝝ innocentũ. Ecce q̃re dicit. lõge a rembus. Dico tertio ꝙ deus ꝺz ꝓpr̃ pr̃ suã ꝑfectiuã incarnationẽ. qz amoꝛe nr̃i voluit incarnari. Ante suã incarnationẽ maioꝛ distãtia erat inter dñ ⁊ hoĩem loq̃ndo de distãtia formali: nõ aũt locali: ꝙ inter aurũ et lutũ: inter angelũ ⁊ asinũ: inter solẽ ⁊ lapidẽ: ⁊ inter celũ ⁊ terrã. Jõ dicẽ Esa. in ꝑsona dei. Sicut exaltanf celi a terra. s. sine mẽsura: sic exaltate sunt vie mee a vijs vr̃is: ⁊ cogitatiões mee a cogitatiõibus vr̃is. Esa. lv. Sed ꝙ suã bñdictã incarnatiõez fact' est nob' ita ꝓpr̃ nõ solũ ꝺ effectiuã opationẽ. nec ꝙ ꝓceptiuã eraditionẽ. qz ex his deus nõ est hõ. Iz fit in hoĩe: nec hõ est dr': ñ ꝙ incarnatione deus est hõ: ⁊ hõ est deus. s. vnitate ꝑsone: ⁊ in isto stat nr̃a ꝑfectio ⁊ etiã totius mũdi. Dicũt geometrici ꝙ figura spherica siue circularis numq̃ est ꝑfecta quousq̃ finis iũgaf ꝓncipio. Regula est geometrie. Sciaf ꝙ deus fecit totũ mũdũ in figura spherica siue circulari scz stellas ⁊ elemẽta: ⁊ celũ ⁊ terrã. Iz in alia figura potuisset fecisse. Perfectio igit̃ mũdi in hoc stabat vt finis vniret ꝓncipio: ⁊ ecõuerso. Principiũ mũdi est deus: nec aliqs dicereꝛ oppr̃ sit ũ. finis fuit hõ. qz vltimo fuit creatus. Prima die dr' fecit lumẽ: scõa firmamẽtũ: tertia planetas: q̃rta solẽ ⁊ stellas: q̃nta aues et pisces: sexta aialia ⁊ hoĩem. Figura q̃ circularis fuit ꝑfecta qñ finis. s. hõ fuit vnitus ꝓncipio. scz deo ꝑ bñdictã incarnationẽ. Et h̃ opinanf aliq̃ doctoꝛes ꝙ si adaz nõ peccasset etiam deus incarnatus fuisset ad dãdũ ꝑfectionẽ suis opibus. Jõ dicit ipse deus. Audi me iacob ⁊ israel quẽ ego voco. Ego ipse: ego primus: ⁊ ego nouissimus. Esa. xlviij. Nota ego primus. i. ego sum deus. ⁊ ego nouissimus. i. ego sum hõ. Et de ista ꝓpinq̃tate dicit Esa. li. Propꝛe est iustus meus: ⁊ egressus est salutoꝛ meus. Nota. egressus est. s. de celo: vt radius a sole: q̃ Iz veniat in hoc mũdo: tñ nõ recedit a sole. Septima die martij criuit ⁊ venit ad nos. Via ꝑ quã venit ad nos est ẋgo maria. de q̃ dicit Bern'. Virgo egregia ipsa ẽ via regia ꝑ quã saluatoꝛ venit ad nos. ⁊ tam ambulauit in nr̃a humanit̃ate tot dietas. dicaf ẽt. ⁊ in die natiuitatis inꝛ ouit mundũ. Ecce quõ est ꝓpr̃ iust' ⁊ saluatoꝛ nr̃. Sicut in via

lez i vtero ẋgis. cclxxvij. dieb'. Jõ ñc qñ dña honoꝛabil' ꝺz pareꝛe: parẽtes: frẽs: soꝛoꝛes: ⁊ amici parãt gallinas: salsam: ⁊ bonũ vinuz: ⁊ sibi ꝓsentãt in ptu. Sic ẋgo q̃uida magꝝ dña cito pitura q̃d sibi ꝓpinabit: qz nõ indiget gallinis ⁊c. Sed ꝓsentare sibi aue maria deuote. Dicaf tot quot dieb' ipm poꝛtauit in vtero. s. cclxxvij. ⁊ totidẽ pr̃ nr̃. ⁊ poterit in die natiui taf recipe filiũ ei' pãnis iuoluerũ in sacco altaris cõcãdo. Jõ occurram' ei ꝑ diligentẽ vite ꝓpationẽ: qz ꝓpr̃ est vt veniat tps ei': ⁊ dies eius non elongabuntur. Esa. xliij. Deo gras.

Dominica tertia aduentus. Sermo. I

Tu es qui venturus

t es an aliũ expectam'? Mdatth. xi. Sermo nr̃ erit de sctõ euãgelio hodierno. Si placet deo multas hẽbim' doctrinas sꝑculatiuas ⁊ moꝛales. Ꝺz ꝓmo salutef ẋgo maria ⁊c. Tu es q̃ vẽtur' es ⁊c. Sanctũ euãgeliũ hodiernũ i summa ꝓtiet vnã ambasiatã quã btũs iobes bap. misit dño iesu xp̃o. Rex aũt herodes incarcerauit iohãnẽ baptistã: eo ꝙ repr̃hẽdit eũ de graui pctõ dicẽs. Nõ licet tibi hr̃e vroꝛẽ frãs tui philippi. Mdar. vi. Et dũ eẽt i carcẽ audiuit mirabilia ⁊ miracula q̃ xp̃s faciebat. q̃ vocauit duos discipulos dicens eis. Jte ad xp̃m ⁊ dicite sibi. Tu es q̃ ventur' es: an aliũ expectam'. Hoc thema ꝺz magnã difficultatẽ in theologia. Oñ certũ ẽ ⁊ ꝑs ex multis auctib' euangelio ꝙ btũs iobes baptista anteq̃ eẽt capt' firmit̃ credidit ⁊ affirmauit ꝙ xp̃s erat ver' messias ⁊ saluatoꝛ mundi in lege ꝓmissus: verus de' ⁊ hõ. qz cũ esset adhuc in vtero mr̃is sue cognouit xp̃m i vtero mr̃is existẽtẽ: ⁊ exultauit ⁊ tripudiauit vt dicit beat' Bern'. ꝓpter qõ dixit Elizabeth virgini marie. Ut facta est vox salutationis tue i aurib' meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo. Lu. i. Sup quo dicit Thomas de aq̃no de ordine ꝓdicatoꝛ in q̃sto sniaꝝ. qꝝsus rõnis fuit accelerat' in beato iohãne baptista in vtero matris. Ꝑs ergo ꝙ habuit certã ⁊ clarã sciam ⁊ cognitionẽ de saluatoꝛe anteq̃ fuisset nat', Jtẽ postq̃ iohãnes exiuit desertũ dũ ꝓdicaret ⁊ baptizaret circa ioꝛdanẽ: xp̃s venit ⁊ iohãnes ipm oñdit dicẽs. Ecce agn' dei: ecce q̃ tollit pctã mũdi. Dic ẽ de q̃ dixi. Post me venit vir q̃ ante me fact' est. qz ꝓꝛ me erat: ⁊ ego nesciebã eũ. Joh. i. Jtẽ qñ venit ad eũ vt baptizaret ab eo: quẽ iohãnes sꝑstitiosus inspiratus cognouit ⁊ dixit. Dñe ego a te debeo baptizari ⁊ tu vẽis ad me Mdat. iij. Ecce baptista cõtremuit ⁊ nõ audet tangere sctñ dei verticẽ: ñ clamauit cũ tremoꝛe sancti fica me saluatoꝛ. Jsta est forma quã tenuit iohannes baptizando xp̃m. Tertio postq̃ xp̃s fuit baptizat' celum fuit apertum: ⁊ spũssanctus descendit sup eũ coꝛpali spẽ ñc colũba: ⁊ vox dei pr̃is intonuit dicens. Hic ẽ fili' me' dilect' in q̃ mihi cõplacui. Mdat. iij. de h̃ dicit ipse met iobes. Ego vidi ⁊ testimoniũ phibui: qz hic ẽ fili' dei. Jo. i. Ecce quõ erat cert' ꝺ ipso. Quarto qñ iudei voluerunt se certificare de messia: obes dixit eis ꝙ ipe oñderet eis ipis. Et dũ semel xp̃s transiret sol' dũ iobes prẽdicabat dixit iobes pp̃lo. Ecce agnus dei ecce q̃ tollit pctã mũdi. Jo. i. Ergo iobes anteq̃ eẽt capt' ab herode firmã ⁊ indubitabilẽ credulitatem habuit de xp̃o. Jdeo est hic difficultas. mõ qz qñ fuit capt' misit xp̃o ambasiatã ac si dubitaret ipm esse saluatoꝛem dicens. Tu es q̃ ventur' es ⁊c. Jõ sermo noster erit ad declarandũ hanc difficultatem. Prio quo notandũ q̃ tres magni doctoꝛes ecclie declarãt istã magnam difficultatem diuersimode. Primo Chrysostom'. secũdo Amb'. tertio Gregoꝛi'. Tamen ꝛcoꝛdãt in hoc ꝙ btũs iobes nõ q̃rit Tu es q̃ ⁊c. vt esset dubi' de xp̃o: imo fic̃ añ captionẽ erat cert' ꝙ xp̃s erat saluatoꝛ: ita ⁊ p' captõnẽ. Ergo quare misit xp̃o ambasiatã dicens. Tu es q̃ vẽ. ⁊c. Chrysso. dicit ꝙ hoc fecẽ ꝑ charitatez fraternalẽ. Amb' dicẽ ꝙ h̃ fecit ꝑ fidelitatẽ coꝛdialẽ. Greg'. dicẽ ꝙ h̃ fecẽ ꝑ dignitatẽ personalẽ. Btũs iobes misit xp̃o dicens. Tu es q̃ ven. es an aliũ expectam'. Quantũ ad ꝓmũ dicẽ Chrysso. ꝙ hoc fecẽ iobes ex charitate fraternali. ⁊ ista expositio est magꝝ cõis Beat' iobes habebat cꝑplures discipulos q̃ nõ credebãt xp̃m esse verũ messiã: imo reputabant iohãnẽ melioꝛẽ ⁊ sanctioꝛẽ xp̃o. Nõ. qz cõpabãt vitã iobis vite xp̃i dicendo. Mda gister noster iobes fuit in deserto. xxv. annis in magna pnia: nõ comedit panẽ nec bibit vinum: ñ cibus eius erat locuste ⁊ mel siluestre, bibit aquã. doꝛmiuit sup terrã: indutus fuit pellibus cameloꝝ: erat valde macer ⁊ solitarius Jõ credebat ipm eẽ saluatoꝛẽ mũdi. Ex alia ꝑte videbãt vitã xp̃i cõmunẽ. qz comedebat ⁊ bibebat de his q̃ sibi dabanf. Jnduebatur de panno non solũ vna tunica: ñ q̃tuoꝛ. ⁊ moꝛabatur inf gentes. ecce nõ dubitationis coꝛ. ñ errabant ex ignoꝛantia. Oñ sanctitas vite nõ cõsistit in aspitate solũ: Iz sit bona. qz ñ sic nullus eẽt sanctioꝛ diabolo. qz null' facit rãtaiciunia. quia ipe nunq̃ comedit nec bibit nec

dormit: nec induitur: disciplinaꝫ quotidie ꝛc. Asperitas vite bona est ad refrenandū malas inclinatiões q̃s xp̃s nō hẽbat: ſ̃ vita xp̃i fuit exẽplaris. q: talit in hoc mũdo viuere voluit: vt daret oĩbus ſpem ſaluatõis. Primo trigita annis voluit esse i domo cũ nutritio suo Ioseph, laborando, vt daret exẽplũ ꝛ ſpem ſalutionis laboratoribꝰ ꝛ miniſtralibus q̃ ſi volũt bñ ꝛ fideliter opari ꝛ tenere bonã vitam ꝑſit ſaluari. Sedo q̃ſ fuit triginta annoꝝ introuit deſertũ vbi tenuit vitã ſolitariã magis durã ꝛ aſperã q̃ iobes vbi ſtetit, xl. diebus q̃ nihil comedit nec bibit. dorminit ſup terram nudã: dãdo exẽplũ heremitis ꝛ ſpem ſaluationis ſi volũt ſeruire deo bñ ꝛc. Tertio poſt hꝫ tenuit vitã paupis mẽdicantis eũdo p̃dicando ꝛc. Circũſpectis oĩbus, Marc. xi. gloſa. an aliq̃s ipſum inuitaret ad p̃ãdiũ amore dei, alꝫ ibat ad domum marthe ſeu magdalene. vel comedebat de cibis crudis ꝛc. dãdo ſpem ꝛ exemplũ mẽdicantibus ꝛc. Quarto pauit multitudinẽ magnã hoĩm ꝛ mulierũ in deſto. Joh. vi. dando exẽplũ dñis platis ꝛ diuitib⁹: vt faciãt magꝫ elemoſynas ſi volũt ſaluari. Quinto q̃nq̃ fugiebat gẽtes. dando exẽplũ debilib⁹ ne ſtent inter pctores ꝛ cadãt in pctis: ſed fugiant ꝓſortiũ ꝛc. Sexto q̃nq̃ ſtabat cũ pctoribus ꝛ publicanis. Luc. v. ꝛ inter infirmos ꝛ impfectos ad corrigendũ oẽs: dando exẽplũ ꝑſonis bonis ꝛ pfectis ꝛc. Sed beatus iohãnes tenuit vitã vnifoꝛmẽ: q: nõ ptinebat ad eũ vt eſſet ita exẽplaris ſicut xp̃s. ꝑꝓ q̃ eius diſcipuli decipiebanꝫ cõparando vitã iohannis vite xp̃i. Videſ ergo iohãnes q̃ diſcipuli ſui erant ſic in credulitãmo etiã mundebãt xp̃o zelantes ꝑ mgſo ſuo, Cui dicebãt. Rabbi q̃ erat tecũ trans iordanẽ: cui teſtimoniuꝫ phibuiſti. ecce hic baptiſat ꝛ oẽs veniũt ad eũ. Rñdit Jobes. In hoc gaudiũ meũ impletuꝫ eſt. Illũ oportet creſcere: me aũt minui. Joh. iij. Jdeo btus iobes ſciẽs q̃ in breui erat moriturus: nolẽs ſuos diſcipulos relinq̃re in tali ſtatu incredulitatis. iõ ex charitate fraternali miſit illos ad ieſum: vt ab ipſo certificarenꝫ de veritate. q. d. nõ verecũdemini: imo ex pte mea interrogate ipſum. q̃ſi vellet dicere iobes. Ego nõ poſſem vel nõ poſſum iſtos ꝓuertere: ſi ipſe ſtatim ꝓuertet eos Et hoc ꝓtz ex xp̃i reſponſiõe. Q̃m vt dicit Lucas: xp̃s corã diſcipulis iohãnis p̃dicauit pplo ꝛ laudauit ꝛ cõmẽdauit multũ pauptatẽ volũtariã dicens. Beati pauperes ſpũ: q̃m ipſoꝝ est regnũ celorũ. Matth. v. Deinde poſt ſermonẽ ſanauit multos infirmos: cecos: ꝛ claudos: ſurdos: leproſos: ꝛ ſuſcitauit mortuos. Quo facto dixit ambaſiatoribus iohãnis. Euntes renunciate iohãni q̃ audiſtis ꝛ vidiſtis. Ceci videt: claudi ambulant: leproſi mundanꝫ: ſurdi audiũt: mortui reſurgũt pauperes euangeliſanꝫ: ꝛ beatus eſt q̃ nõ fuerit ſcandaliſat⁹ in me. Qui recepto a xp̃o cogerio redierũt ad iohannẽ cũ illa rñſione. Cui dixerũt q̃ xp̃s nõ reſpondit ad eos vel ad eoꝝ qõnem. Immo dixit iohãnes: rñdit vobis clare faciẽdo corã vobis ſigna ꝛ miracula q̃ debebat facere meſſias, de q̃ bus Eſa. Tũc ſcs tpe regis meſſie apienꝫ oculi cecoꝝ. i. ceci videbũt, ꝛ aures ſurdoꝝ patebũt. i. ſurdi audient: tũc ſaliet ſicut ceruus claudus: ꝛ apta erit lingua mutoꝝ. Eſa. xxxv. Et dixerũt diſcipuli. q̃d eſt q̃ dicit, pauper euãgeliſanſ. Cumbus rñdit iohãnes. Ecce de hoc q̃d dicit Eſaias in ꝑſona regis meſſie. Spũs dñi ſup me eo q̃ vnxerit me, Ad annũciandũ mãſuetis miſit me: vt mederer ꝓtritos corde et p̃dicarẽ captiuis indulgentiã: ꝛ clauſis aptionẽ ꝛc. Eſa. lxi. Ecce hic rõ quare iohannes miſit diſcipulos ad ieſum. ſ. ex charitate ꝛ nõ ex ſui dubitatiõe: vt in xp̃i cõmendatiõe. Q̃m poſtq̃ diſcipuli receſſerũt a xp̃o. q: ipſi coraꝫ pplo dixerũt xp̃o ex parte iobis. Tu es q̃ ꝛc. ppl's potuit dubitare ꝛ dicere intra ſe. Nũq̃d iohãnes dixerat de iſto. q̃ erat meſſias: ꝛ mõ dubitat ꝛc. Jdeo poſtq̃ xp̃s ſatiſfecit diſcipulis iobis verbis voluit etiã ſatiſfacere pplo dicens. Quid exiſtis in deſertũ videre ꝛc. ſ. tũc q̃ſ iobes p̃dicabat. Arundinẽ vento agitatã nõ credatis q̃ iobes dubitet de me. Et forte xp̃s dixit pplo rõnem quare iohãnes miſerat ad eũ ſuos diſcipulos. Doc mõ xp̃s elecit diſcipulos iohannis de erroꝛe: ꝛ pplm de falſa opinione: ꝛ q̃uidit oĩbus. Alioꝛaliter btus iohãnes bene curabat de illuminatiõe ꝛ ſalutatione oĩm: ſed ꝑcipue domeſticoꝝ ꝛ diſcipuloꝝ ſuoꝝ: dando nobis exemplũ: q̃ nõ ſolum debemus curare de ꝓpria ſaluatiõe: ſed etiam oĩm alioꝝ ꝛ maxime domeſticoꝝ. Verbi gra Si vir ſit bonus ꝛ deuot⁹: ꝛ vxoꝛ ſit vana ꝛc. nõ dz dicere vir q̃d ad me de vxore mea: ſi debet laborare vt ipſam cõuertat: ꝛ econuerſo. Jdeo dicit apl's. Sanctificatus eſt vir infidelis per mulierẽ fidelem: ꝛ ſanctificata eſt mulier infidelis per virũ fidelem. i. ad Corin. vij vt ſepe cõtingit. Item filios ꝛ filias nõ ſolus debetis curare vt ſint bene induti ꝛ paſti: ſed etiã vt ſint bene nutriti vt ſaluenf. Jõ q̃ſ sũt parui ſunt nutriendi taliter, Jdeo bona mu-

lier tenẽf eos docere pr̃ nr̃ ꝛc. Q: ſicut bonꝰ hoꝛtulan⁹ adaptat arboꝛes teneras ꝛc. ſecus de iaꝫ magnis q̃ nõ ꝑit niſi p ignẽ adaptari. Ita vos de matrimonio eſtis hoꝛtulani qui plãtatis arboꝛes in hoꝛto vel iardino xp̃iani tatis. iõ ꝛc. Propr̃ hoc dicit ſcriptura ſancta Pfes: nolite ad iracũdiã. puocare filios vr̃os ſ̃ educate illos in diſciplina ꝛ coꝛreptione. ad Eph. vi. Item ſi habetis famulos ꝛ ancillas tenemini ſaluatiõẽ eoꝝ ꝓcurare. ſ. vt ꝓficiãtur ꝛc. ꝛ faciãt pniam ꝛ audiãt miſſaꝫ: ꝛ cõſcient. ꝛ nõ dicere ſufficit q̃ ſuãt mihi: immo dicit ſcriptura ſcã. Si q̃s ſuoꝝ ꝛ maxie domeſticoꝝ curã nõ hꝫ: fidẽ negauit ꝛ eſt infideli deterioꝛ. i. ad Ti. v. Quãtũ ad ſecundũ dicit btus Amb. q̃ iobes miſit diſcipulos ſuos ad xp̃m p fidelitatẽ coꝛdialẽ. Sciẽs btus iobes q̃ ꝓfeſſio fidei eſt ſumme neccaria ad ſaluatõnem. De quo ſup̃ vide in ꝟmone vltio dñice p̃me aduẽtus: q: de⁹ nõ ſolũ vult fidẽ coꝛdis firmã: ſi vult etiã q̃ reuereꝛter ꝓfiteaf oꝛe: et eſt tãte ꝛutis q̃ ducit hoĩem ad bonũ finez ꝛ ſaluationẽ. Auctas. Si ꝓfiteaꝛis in oꝛe tuo dñm ieſum: ꝛ in coꝛde tuo crediderꝭ q̃ deus illũ ſuſcitauit a moꝛtuis: ſalꝰ eris, Coꝛde enim creditf ad iuſtitiã: oꝛe aũt ꝓfeſſio fit ad ſalutẽ ad Ro. x. Tota fides xp̃iana ꝓfiſtit in Credo Dicaf. Si ego ſum in pctis. nunq̃d ero ſalꝰ ex cõfeſſione fidei ꝛc. Rñdeo q̃ ſic. q̃a fides q̃ firmitf creditf ꝛ deuote ꝓfitef induc hoĩez ad ꝛtritionẽ nec ꝑmittit hoĩem moꝛi ſine ꝛa pnia. Deuotio enim vt dicit ſctus Tho. ij. ij. q. lxxxij. ad. ij. eſt pinguedo aie cauſata a charitate ꝛ cõſuans eã. Et eſt actꝰ religionis ꝛ virtutis. Jõ iobes q̃ ãtidie expectabat moꝛtez fidẽ quã habebat in coꝛde de xp̃o voluit ipſi xp̃o oꝛe cõfiteri corã iudeis: ꝛ q: p ſe nõ poterat q: in vinc'is erat. iõ miſit diſcip'os ſuos di. Tu es q̃ vẽturus es, hic enim ihſus terminatur aſſertiue di. Jobes credit firmitf q̃ tu es ille q̃ erat vẽturus: ꝛ modo p nos cõfitef oꝛe An aliũ expectam⁹ mon. q. d. nõ expectamus aliũ. de quo dicit ipemet xp̃s iudeis. Ego veni in nomie p̃ris mei ꝛ nõ accepiſtis me. Si alꝰ venerit in noie ſuo ſcilz antixp̃s illũ accipietis. Joh. v. Jſto modo an aliũ expectam⁹ nõ ẽ q̃ſtio dubitatiua. Et ad iſtõ ꝓpoſitũ faẽ rñſio xp̃i informãdo pplm oĩendo ꝛ faciẽdo ſigna ꝛ miracula q̃ meſſias debebat facere: ꝛ cõmẽdando iobem di. Quid exiſtis i deſertũ videre hoĩem mollib⁹ veſtitũ? Ecce qui mollib⁹ veſtiunf in domib⁹ regũ ſunt ꝛc. q. d. Jam videtis q̃ adulatoꝛes ſeu ioculatoꝛes adulanf regibus ꝛ dñis vt habeãt veſtes. q̃ſt velit dicere xp̃s. Non credatis q̃ ꝑꝓ adulationẽ iobes dicat mihi, Tu es q̃ ꝛc. ſperans a me veſtẽ habere. Jõ poteſtis ſibi credere indubitãter. Dic hoc q̃ xp̃s dicit. Ecce vidẽt ꝛc. Ecce quõ ſm Amb. fuit ambaſſata iobis ad xp̃um ex fidelitate coꝛdiali. Moꝛaliꝫ inſtruimur ꝟ vt oẽs ſciatis credo in deũ: et quolibꝫ die ipm cõfiteri mane ꝛ ſero cũ ꝓteſtatione. Doc tñ debet fieri maxime in articlo moꝛtis ſiue p ſe ſiue p alios in ꝑſona ſua: quia tũc de mon tẽtat maxime de fide faciẽdo ſuas falſas rões di. Quõ tu potes credere. ꝛ turbat intellectũ: ꝛ tẽtat de fide que eſt fundamẽtũ. qõ ſi cadit totũ edificiũ ꝛrutũ ruit. Ue terre id eſt hoibus terrenis: ꝛ mari. i. hoib⁹ luxurioſis: q: deſcẽdit diabolus ad vos habẽs iram magnã. ſciẽs q̃ modicũ tps hz. Apo. xij. Jõo in noſtro ſctõ oꝛdine ſcz p̃dicatoꝛ ẽ laudabil⁹ conſuetudo: q̃ qñ aliãs frat⁹ dz moꝛi pulſaf tabula: ꝛ oẽs fratres veniũt ꝛ ꝓfitenf fidẽ pro infirmo di. Credo in deũ ꝛc. Jdeo Jobes qñ debuit moꝛi voluit fidẽ xp̃o ꝓfiteri. Sic debem⁹ nos facere. Nos habetes eũdẽ ſpm fidei ſicut ſcriptũ eſt. Credidi ꝑꝓ q̃ locut⁹ ſuꝫ. et nos credim⁹: ꝑꝓ q̃ ꝛ loq̃mur. ij. ad Corintb. iiij. Quãtũ ad tertiũ dicit btus Greg. q̃ iobes miſit diſcipulos ſuos ad xp̃m p dignitatẽ ꝑſonalẽ. Sciebat iobes q̃ xp̃s merito ſue paſſionis liberaret oẽs ſibi credẽtes et obedientes in hoc mũdo: ꝛ etiã moꝛtuos in limbo exiſtes ex ꝓphetia Zach. Tu q̃s in ſanguine teſtamẽti tui emiſiſti vinctos tuos de lacu in quo nõ eſt aq̃. Zach. ix. Nota i ſanguine teſtamẽti tui. ſ. nouĩ p moꝛtẽ ꝓfirmati. Johãnes aũt q̃ optime sciebat iſtã ꝓphetiã ſciebat q̃ ſancti pres ſanguine xp̃i erãt liberãdi Sed dicit Greg. q̃ iobes neſciebat an xp̃us iſpe ꝑſonal'r deſcẽderet ad limbũ vel mitteret aliquẽ angelũ. Jdeo q: iobes erat cito moꝛtur⁹ voluit ſcire a xp̃o vt ſicut ipe iobes in hoc mũdo habuerat dignitatẽ ꝑcurſoꝛis: ſic etiã hanc dignitatẽ haberet in alio mũdo in limbo. Jdeo p diſcipulos volẽs ſe certificare di. Tu es qui vẽturus es ꝛc. vnde non de ꝓterito: ſ̃ de futuro querit. Et ad hoc tendit xp̃i rñſio: quia etſi mira faciat: ꝛ tamẽ adhuc ecta ꝓpter nõ dedignatur. Propter hoc dixit xp̃us diſcipulis Johannis, dicite iohanni, Beatus in quit qui non fuerit ſcandaliſatus in me. quia ego volo perſonaliter illuc deſcendere. Alioquin cogitate quale gaudium fuit ſanctis patribus quando iohãnes eis nũciauit aduentum xp̃i

plonalẽ. Ex ista rõne xp̃s vocauit Johannẽ ppham dicẽs ppo. Quid existis videre ꝛc. l. qñ veniebat ad ꝓmones iobis ꝓpbe, etiaz dico vob pl⁹ q̃ ppham. Ꝓpba erat qñ viu⁹ ꝓphetabat vinis: si pl⁹ q̃ ppha qñ mortuus ꝓphauit mortuis: qz b solũ cõuenit ãgel. Jõ etiã ex b iobes dict⁹ est angel⁹: dicẽs de⁹ pat filio suo de iobe. Ecce ego mitto angelũ meũ ante faciẽ tuã. Malach. iij. Adhuc nõ solũ in hoc mũdo: si etiã in alio. s. in limbo. Adoralr instruimur b. Johãnes aũt fuit ꝓpha in hoc mũdo: si nõ fuit ꝓtẽtus: si etiã voluit ꝓphare in alio mũdo. Vic habem⁹ exẽplũ q̃ si in hoc mũdo habem⁹ dignitates: platiões. excellẽti as: officia ꝛ diuitias q̃ nõ sim⁹ ꝓtẽti, si faciamus q̃ in alio mũdo habeam⁹ honores ꝛ dignitates i padiso. alꝫs modicũ valeret: ꝛ stultũ eẽt in b mũdo velle honorari ꝛ nõ in alio. Adõ audite hist oriã inr̃ multos stultos quõ vn⁹ fuit sapiẽs. Nouerit q̃ in q̃dã pũia erat talis cõsuetudo q̃ q̃libet anno faciebãt vnũ ducẽ q̃ q̃diu erat in dignitate abũdabat ꝛ dabat se delitijs ꝛc. ꝛ trãsacto anno ejciebatur nud⁹ in exiliũ ad quãdã insulã vbi moriebat fame. O dixit vn⁹. Ego scio q̃d faciã, vñ cum eẽt in dignitate ꝛ honore, puidit vt post hñet vnde viueret. Quis istoꝝ fuit stult⁹ vl sapiẽs iste vel illi q̃ dixerũt exq̃ tam parũ durat satisf faciã delectationib⁹ meis ꝓ oẽm modũ ꝛc. vl ille q̃ dixit. Exquo ista parum durãt, puidebo mihi in futurũ ꝛc. Jta de nobis: dignitates: bñficia ꝛ officia hmõi parũ durãt. Jõ puide ꝛ mitte in aliũ mũdũ bona opa ꝛ b castiga te scz hũliãdo: deponẽdo põpas: superbiã: excessus vestiũ: caudarũ: manicarũ ꝛc. ꝛ mitte elemosynã: dando paupibus: captiuis: puellis: ecclesijs ꝛc. Et q̃n illi in hoc mũdo se dãt delitijs morũñ in alio mũdo fame. vos aũt abũdabitis ꝛ sedebitis in mẽsa xp̃i. Ecce exẽplũ q̃ hic habem⁹ a btõ iobe, de q̃ dicit xp̃s. Inꝛ natos mulierũ nõ surrexit maior iobe baptista. Adar. xi. Zñ nõ fuit ꝓtẽtus: si voluit etiã esse in alio mũdo magn⁹. Jõ curem⁹ de alia vita. Juxta illud apl̃i ad Col. iij. Que sursuz sunt q̃rite: vbi xp̃s est in dertera dei sedẽs: q̃ sursum sunt sapite: nõ que sup terrã.

De eadem dñica. Sermo II

Epit iesus dicere

c ad turbas de iohãne. Adat. xi. Jn pñti ꝑmõe volo declarare x̃tutes necessarias ad pseuerandũ in bona vita ꝛ sãcta illis q̃ inceperũt. Sed ꝑmo salutef virgo maria ꝛc. Cepit iesus ꝛc. Ꝓ cuius hui⁹ x̃bi declaratione ꝛ materie ꝑdicãde introductõe sciendũ q̃ q̃dã dixit xp̃s ioh̃ãi: quedã vero dixit xp̃s de iobe. Johãni dixit xp̃s ꝑ nũcios opa miraculosa. De q̃bus dicit sctũ euangelium. Renũciate iohãni que vidistis. Ceci vidẽt: claudi ãbulãt: leprosi mũdanr: surdi audiũt: mortui resurgũt: paupes euãgelisanr: ꝛ btus est q̃ nõ fuerit scãdalisat⁹ in me. De iobe aũt dixit xp̃s ppl̃o x̃tutes ꝛ res mirabiles ꝛ pciosas. de q̃bus dicit thema. Cepit iesus dicere ad turbas de iobe. Quid existis in desertũ videre ꝛc. Quattuoꝝ x̃tutes multuꝝ pciosas dixit xp̃s ad turbã de iobe valde necessarias illi q̃ vult pseuerare in bona ꝛ sancta vita. Et sunt iste que sequunr,

Prima est virtuosa firmitas,
Scda rigorosa asperitas,
Tertia est operosa fidelitas,
Quarta est gratiosa puritas.

De his dicit thema, ppositũ. Cepit iesus dicere ad turbas de iohãne. s. has q̃ttuoꝝ x̃tutes

Dico ꝓmo q̃ ꝑma x̃tus multũ necessaria p sone volẽti pseuerare in bona vita incepta est x̃tuosa firmitas. Nec est nccria tã religiosis q̃ ecclĩasticis: tã heremit⁹ q̃ etiã illis de mũdo manẽtes fortiꝛ in bona vita incepta ꝛ nõ desistere: nec carnis inclinatõe: nec diaboli tẽtatõe: nec mũdi occasione. Anteq̃ hõ eligat statũ dz bñ respicere ꝛ deliberare: q̃ vita: q̃s modus viuẽdi: q̃s stat⁹ sit melior ꝛ magis ꝑ nña cõplexione. Religio eñ eligibilis est, si tñ seruet: sic etiã de alijs: q̃ electa opz ꝓtinuare et pseuerare firmit̃. Auctas. Esto firm⁹ i via dñi in x̃itate sensus tui ꝛ scia. Eccl̃i. v. Nota q̃ via dñi est bon⁹ status q̃ elegisti ꝑ quez deus venit ad te ꝛ tu vadis ad eũ ꝑ gram: in x̃itate sensus tui. s. q̃ tibi ꝛ tue cõplexioni sit ꝓportionat⁹, ꝛ scia, vt si nescis eligere q̃s status⁹ sit melior pete ꝓsiliũ a sciẽtib⁹ ꝛc. ꝛ ꝓtinua nõ sicut pueri q̃ q̃tidie vellẽt mutare magr̃m De hac x̃tute xp̃s laudauit ꝛ cõmendauit iohannẽ dicẽs. Quid existis in desertũ videre? arũdines vento agitatã, q. d. nõ talis iobes: sed fortissim⁹ vt rupis ꝛ immutabilis a sctã vita quã elegit in sua pueritia. Adoralr. O quot arundines variabiles ꝛ mutabiles sunt hodie in mundo: que modico vento tentationis mutantur. Verbi gratia. Quot sunt qui i aliquo bono sermone recipiunt bonum ꝓpositum emendãdi se dicendo. O miser tam male feci vsq̃ modo. de cetero volo corrigere vitam meam ꝛc, tunc est canna recta,

Sed cadũt vento tẽptatiõis qñ demon vel amici dicũt. ꝛ q̃d credit⁹ is facere mõ qñ estis iuuenis ꝛc. oẽs faciẽt truffam de vob. Ex isto vento q̃plures mutãt, ꝓpositum ꝛ cadunt: q: sunt debiles, Jtẽ multi vsurarij q̃ ꝓponũt restituere vsuras: furta: rapinas ꝛc. ꝛ ꝓponunt de cetero viuere de suis laboribus ꝛc, sed cadunt vẽto tẽptatõis qñ õ: eis. q̃d vultis facere misser hõ. Si clerici etiaz ꝛ talis bonus hõ facit idẽ ꝛ ecclesia ꝑmittit ꝛc. ꝛ sic mutãt suũ bonũ ꝓpositũ ꝛ cadũt. Jdẽ de luxuriosis. Qñ religiosus clericus vl laicus est inuolut⁹ luto luxurie q̃ q̃nq̃ hñt remorsum ꝺscie ꝛ ꝓpositum viuere caste: ꝛ dimittere malã societatẽ: tũc cãna est recta. si cadit vento tẽptationis diabolice qñ mulier dicit sibi fiendo corã eo ꝛ dicẽdo, o q̃d faciã, mõ vultis me dimittere ego fui vobiscum semp dũ erã iuuenis. ꝛ q̃d faciã mõ ꝛc. Jdẽ de vindicatiuis. qñ aliq̃s iniuriat⁹, ꝓponit remittere, ꝓp̃ deũ facere pacẽ cũ inimicis iuxta volũtatẽ dei: tũc cãna recta est: si cadit vẽto tẽptatiõis qñ dicũt amici. q̃d faciẽs mõ, dicẽt oẽs q̃ estis iude⁹ ꝛ nihil valeꝫ: ꝛ sic mutat ꝓpositũ ꝛ cadit. Jtẽ q̃t sunt q̃ inceperũt bona vitã: si modico vẽto derisiõis statiz deserũt Jõ dicit scriptura sctã. Nõ vẽtiles te in oẽm vẽtũ: ꝛ nõ eas in oẽm viã, Eccl̃i. v. Augn⁹ desecutus est illoꝝ q̃ ex locutiõibus gẽtiũ statiz dimittũt bonũ ꝓpositũ ꝛ bonã vitã inceptã. q: semp fuit q̃ mali loquunr̃ ꝛ bonos. Nũq̃ fuit vita ita sctã sicut xp̃itũ mali obloq̃batr̃ de ipso: tñ nec ꝓp̃ hoc xp̃s ꝓpositũ mutauit. Sciendũ est obloq̃ntibus ꝛ desistẽtibus a bono icepto, fiẽ de puo puero: q: a mẽ mittit⁹ alicubi: q̃ ex latratu caniculi tiet: nec audet trãsire: imo reuertit: cum tñ canis nõ pot sibi nocere in aliq̃. Talis est stulticia illoꝝ q̃ ex locutiõibus gẽtiũ nõ audẽt bonã vitã ꝓtinuando trãsire. Pẽ nr̃ xp̃s ꝛ mr̃ nra eccl̃ia sct̃a mittit nos vt vadam⁹ ad ciuitatẽ padisi. Et qñ hõ icipit bonã vitã tenet hõ viã padisi. Et canículi. s. mali. i. male psone latrãt dicẽdo hypocrita ꝛc, Sz nõ timeas trãsire: ꝑmittas ipsos latrare: q: nõ mordent te, videt g̃ bñ q̃ estis pueri. q: ex hoc dimittẽt viã paradisi. De ista malicia dicit ꝓpha dauid, Sagitte puuloꝝ facte sunt plage eoꝝ: ꝛ infirmate sũt ꝛ eos lingue eoꝝ. Cõturbati sunt oẽs q̃ videbãt eos: ꝛ timuit oĩs hõ, ps. lxiij. Nota. sagitte puuloꝝ sũt sagitte q̃bus pueri sagittãt muscas. dicit q̃ tales sũt sagitte obloq̃tiõ q̃ nõ vulnerãt q̃ declarat dicẽs, Jnfirmate sũt ꝛ eos lingue eorũ. s. obloq̃tiõ. q: nulla hñt fortitudinẽ. tñ vt pueri ꝓturbati sunt. s. q̃ timẽt eos: q̃ videbant eos. s. obloq̃ntes: ꝛ timuit oĩs hõ q̃ scz dimittit ex b viã padisi. Quot religiosi videnr ad oculũ q̃ vadũt ad infernũ via recta, q: nihil seruãt de ꝑmissis, Jdẽ de clericis ꝛ alijs: ꝛ isto timore nõ audẽt incipere bonã vitã, Sed illic trepidauerunt timore vbi nõ erat timor. ꝑs. xiij. Jõ necessaria est firmitas. Scdm q̃d ẽ necessariũ est rigorosa asperitas. s. ꝛ carnem, Nõ. caro eñ nra hz ꝛditiões anguille vl murene: q̃ labiꝫ nec pot̃ retineri nisi sit voluta in arena vel cũ arena. Jta est de carne nra: quã si vult̃ tenere delicate i cibo: potu: vestibus: ꝛ lecto ꝛc, nõ poterit̃ retinere eã. Jõ necessaria ẽ religiosa asperitas i cibo ꝛ potu. ꝛ sic tenebit̃ eã. Jsta est rõ q̃re mõ i mũdo sunt tot mali religiosi: clerici ꝛc. q: volũt viuere delicate sine aliq̃ asperitate. Jõ dicit apl̃s ad Ro. xiij. Induimini dñm iesum xp̃m: ꝛ carnis curã ne feceritis in desiderijs. Nota. induimini dñm iesuz xp̃m scz ꝑ vite asperitatẽ. q: eius vita fuit sp dura ꝛ aspera. Induit xp̃s ꝑ imitationẽ. ꝛ curam carnis ne feceritis in desiderijs: dicz tñ in necessarijs. De ista virtute xp̃s laudauit iohannẽ dicẽs, Quid existis videre hoiem molibus vestitum. ecce qui mollibus vestiunr̃ in domibus regũ sunt. Dicit b Greg̃. Si in mollibus ꝛ ꝓciosis vestibus culpa nõ esset: nequa q̃ tã vigiliter sermo diuinus iobem de asperitate vestiũ collaudasset. Jmmuit g̃ q̃ magnuz pctm̃ est velle mollibus indui. Si dicat ꝛ si ego ꝺ meis diuitijs de bono iusto acquisito faciam mihi vestẽ ꝓciosam q̃ pctm̃ est. Dicit hic Greg̃. q̃ nõ est aliq̃s q̃tucunq̃ honorabilis ꝑsona q̃ curet in domo vt honorabiliter vestiatur. Jdẽ de mulieribus. Sed qñ hz ire extra et videri. Ergo nõ fit nisi ad pascendũ oculos gentiũ. Et nunq̃d esset melius ad pascendum ora pauperũ qui morũñ fame: ꝛ ad redimẽdũ captiuos qui sunt in puncto abnegandi fidem. Ideo nõ est fine culpa qui in his facit superfluitatẽ. Jdeo apostolus, Habentes alimẽta ꝛ quibus tegamur his cõtenti sumus, i. Timo. vi. Nota. habentes alimenta. nõ dicit delectamenta. ꝛ quibus tegamur. nõ dicit quibus ornemur, Jtem q̃d vltra hoc est peccatũ est ꝛ etiã stulticia. Verbi gra. Si quis ex crimine sententiatus ducẽ ad furcã equitando cui volẽtes ponere vinculũ in collo de choꝛda: et ipse diceret nõ. q: ego sum diues. ideo volo vinculũ de serico. ꝛ qñ ipse teneret in collo rideret: ꝛ se de vinculo appẽdaret: ꝛ nunquid iudicaret stultus. Jn hac stulticia sumus nos

Quare vestis fuit data hoi: mnqđ ex quodã furto nr̃i p̃ris ade. Ex q̃ dr̃ sentẽciauit hoiem ad mortem; t vestiuit eũ vt cũ illa duceret ad mortẽ. Oñ ergo vos dicitis. Certe volo mihi facere talem vestẽ tc. O stulte tu vis te appẽciari de signo furti. Et exista rõne dic̃ scriptura sctã. Jn vestitu ne glorieris vnq̃. Eccli. xi. Si dicaf, ad min̄ in die festo vel nuptiarum gloriabor. Rndet dicẽs. Nec in die honoris tui extollaris. ibidẽ. Tertiũ q̃ ẽ necessariũ est oposa fidelitas. vt. s. fides q̃ est int̄ in corde excat ex̃ p bona opa. Rõ. q: fides xp̃iana cõparat racheli vxori iacob pulchre. q̃ videt q̃ nõ generaret dixit viro suo iacob. Da mihi liberos: alioq̃n moriar. Gen̄. xxx. Ecce fides xp̃iana. Rachel interpretatur visum principiũ. Principiũ oim rerũ est deus. Ego principiũ q̃ t loquor vob. Joh. viij. Hoc principiũ videf p fidẽ nũc: si q̃n crim̄ in padiso videbimus facie ad faciẽ sicuti est. Fides aũt catholica ẽ rachel pulchra t clara sine erroꝛe. q̃ dic̃ viro suo. s. viro fideli. Da mh liberos: alioquin moriar. Quid pderit frẽs mei si fidẽ q̃s dicat se hr̃e: opa aũt nõ habeat. nũq̃d fides poterit saluare eũ. Sequif. Fides sine opib̄ mortua est. Jac. ij. Jõ req̃rit oposa fidelitas. s. vt illõ q̃ credim̄ int̄ in corde: ponam̄ ex̃ in ope. Verbi gr̃a. Credit vos q̃ xp̃s descẽderit de celo t hũiliauerit t intrauerit vterũ virgis. Jõ istã credentiã ponat in oꝛ e hũiliando vos de supbia: põpa: vanitate: t statu. tc. Jtẽ creditis q̃ xp̃s fuit paup in hoc mũdo q̃ nihil voluit hr̃e in hoc mũdo. Jõ ponatis in ope cauendo ab oĩ auaricia: vsura: rapina tc. Jtẽ creditis vos q̃ xp̃s voluit cõcipi t nasci sine oĩ corruptione: t voluit semper virginitatẽ ꝓseruare. Jõ ponaf illã credentiã in ope cauendo ab oĩ luxuria: corruptiõe tc. Jtẽ creditis q̃ xp̃s ex amoꝛe t dilectione voluit moꝛi t pati p nob. Jdeo caueatis ab inuidia. Jtẽ creditis vos q̃ fuit abstinens: q: nõ comedebat nisi semel in die. nec comedit carnes nisi de agno paschali ex ordinatione legĩ. Jdeo abstineatis vos ab excessib̄ cibi t pot̄ seruãdo ieiunia ecclie nõ comedendo ante missam in dñica. Jtẽ creditf vos q̃ xp̃s fuit patiens: qui cum a nulla creatura posset cogi: patiẽf tamen voluit subijci iudicib̄ t sagionib̄ tc. Pcaueatis ab ira non queratis vindictã ab aliq̃ iniuria. Jtẽ creditf vos q̃ xp̃s fuit diligentissim̄. Jdeo vos nõ sitis otiosi in opibus spũalib̄. Hec est fides oposa. De ista xp̃o laudauit t cõmẽdauit iohannẽ dicens. Quid extistis videre ꝓphetam immo dico vob̄ pl̄ q̃ ꝓphm. Nota ꝓpha a ꝓcul fante. i. loq̃me ꝓcul vel q̃ ex tpe: vel q̃ ex naturali scia distant: hoc est officiũ ꝓphete. s. dr̃ pl̄ q̃ ꝓpha. q̃n illud q̃ dixit ore: ostendit digito. Prophet fuit iohanes q̃n dixit. Post me ventur̄ est: cui non sum dign̄ calciamenta portare. Matth. iij. Sed fuit pl̄ q̃ ꝓpheta q̃n ipsum digito ost endit populo dicens. Ecce agnus dei: ecce q̃ tollit pcã mundi. Joh. i. Jta est q̃n ille q̃ scit Credo in dr̃ũ. q̃n ip̃m dicit est ꝓpheta a ꝓcul fante. pcipue q̃n dicit. inde venturus est iudicare viuos t mortuos. qz distant a cognitione el̄ naturali. Sed est pl̄ q̃ ꝓpheta quando facit opere q̃ dicit ore. t ita oñdit alijs vt faciant. t potest dici digitus dei est hic. Exo. viij. De q̃libet tali dic̃ xp̃s angelis custodib̄ nr̃is. Quid existis videre ꝓphetam. Rndent sancti angeli. etiam dñe plus q̃ ꝓphetam. Sed heu modo iam completus est planctus dauid in ꝑsona dei dicẽs. Signa nostra non vidim̄: iam non est ꝓpheta: t nos non cognoscet amplĩ. ꝑs. lxxiij. Nota signa nostra sc̃z opa bona exteriora q̃ sunt signa fidei interioris. Jam non est ꝓphet̃a. Et hoc q̃tum ad illos qui nesciũt. Ẽ redo in deum; vel si sciunt non curant ip̃m dicere mane t sero deuote. Quartũ q̃ est necessariũ est gratiosa puritas. q̃n in conuiuio paradiſi non intrat aliquis imundus t inhonestus. Apoc̃. xxi. Non intrabit in eam aliq̃d coinq̃natũ t abominationẽ faciens t mendacium. Jmmundi t inquinati sunt illi qui peccãt corde ex immundis cogitationibus. t nõ audent facere opus timore scandali. Sed totaliter se balneant in istis cogitationibus abominationem facientes quando faciunt oꝛe petm̄ q̃ cogitauerũt in corde. Mdendacium faciunt illi in matrimonio qui non seruant fidem sibi mutuo promissam. Jdeo necessaria est gratiosa puritas. De ista virtute christus commendauit t laudauit iohannem dicens. Hic est enĩ de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelũ meũ ante faciẽ tuam. Non q̃ iohanes fuerit angelus in natura: sed dignitate t puritate. Jõ multũ debem̄ cauere ab imundi cijs luxurie: mẽoꝛare q̃re sum̄ creati. qz sum̄ socij sctõꝝ ãgelorꝝ in padiso. Oñ xp̃s. Cũ aũt a mortuis resurrexerint nõ nubẽt nec̃ nubẽtur: ſ erunt sic̃ angeli dei in celis. Nec ſnia habef Matth. xxij. t Mar. xij. Jõ imitemĩ ꝺdi tiões ãgelorꝝ. q: si vos vulẽ ponere filiũ r̃m i curia regĩ vl̄ platiniã añ ſcipiẽ ei oñdẽ moꝛes curie als ꝛputabif pastoꝛ ouiũ. Jdẽ ꝺ nob tc.

De eadem dñica. Sermo. III

Enũciate iohanni

r q̃ vidistis t audistis. Matthei. xi. Nũc volo p̃dicare de scõ euãgelio ꝑm intellectũ spũalẽ. Sz̄ ꝑmo saluetur virgo Maria tc. Renũciate iohãni. Thema istud est rñsio quã fecit xp̃us iohãni p nũcios di. Renũciate tc. ſ spũal̄r maxime tropologice seu moral̄r. Sz̄ opz̄ ꝑmo declarare duo ꝓba thematis. Primo q̃s fit iste iohes incarceratus. Scõo q̃ sunt isti nũcij quos xp̃s misit sibi dicere. Renũciate tc. Quantũ ad ꝑmum iohes incarcerat̄ est q̃libet xp̃ianus exñs in pcõ mortali. Johes aũt interptaf cui facta est donatio a deo. Mdodo nulli creature hũane donauit deus tñ q̃tũ dedit xp̃iano. Cui ꝑmo dedit deus beneficiũ gñale sc̃z imaginẽ suã ꝓpriã in creatione: q: sicut de⁹ est vn̄ in essentia t trin̄ in ꝑsonis: ita aia est vna in ẽcentia t tres potentie. Jtem deus p̃ dedit filiũz suũ xp̃iano in sociũ in hoc mũdo. xxxij. ãnis qui ore, pprio p̃dicauit secreta fidei de gloria dei: de gaudio padisi: de penis infern̄ t purgatorij. in quo dedit nobis suã sapiam. Jtez dedit nobis suã potentiã in miraculoꝝ oparione: q̃n dicta sua miraculis cõfirmabat. Jtẽ xp̃iano vitã suã dedit t sanguinẽ ꝓprium in nostra redẽptione: q: nihil aliud fuisset sufficiens preciũ. Jtem dedit dilectã aiam suam: q̃n in morte fuit a corpe sepata: vt nobis daret in hoc mũdo vitã gr̃e t in celo vitã glie. Jtem dat nobis corpus suũ in cõione t suaz diuinitatẽ in fruitione: t celũ p habitatione. Si q̃ ꝑm interptationẽ iobes est cui facta est donatio a dño: t cũ xp̃ianis deus dederit tot dona. iõ q̃libet xp̃ianus ꝺr̃ iobes: t possum⁹ dicere de deo. Maxima t ꝑciosa nob̄ ꝓmissa donauit: vt p b̄ efficiamini diuine consortes nature. ij. Pet̄. i. Sz̄ iobes. i. xp̃ian⁹ est in vinculis. i. incarceratus: q̃n est in pcõ mortali. Culpa est captio. Vincla sunt pcã mortalia et quot pcã h̄z hõ tot vinculis ligaf. Pro q̃ notandũ q̃ aia h̄z oia nẽcẽ ad corp⁹: ſ sunt spũalia sicut mẽbra corpis sunt corpalia. et ꝑm membruz p quod peccat: sic anima ligaf catena. cuius caput est in iferno. Verbi gr̃a. q̃n homo peccat p gulã vel linguã male loq̃ndo ꝛ deũ vel ꝛ primũ statim aia ligaf in gutture. Jtẽ frangẽdo ieiunia ecclie vel pnie vl̄ voti. siue nimis co medẽdo vel bibendo: inebriãdo se, quotiẽs in hoc peccasti tot catenis es ligatus in gutture. Jtem quando peccas corde suplicẽdo: inuidẽdo: iracẽdo: male desiderando: vel cogitando tot catenis es ligaf̄ intra cor in pectoꝛe. Jtẽ q̃n homo peccat ramis nubus furando ꝓprium pcuriẽdo vl̄ ihoneste tangẽdo tc. Jtẽ q̃n homo peccat renibus per luxuriã. q̃n vt dicit Greg. pctm̄ luxurie in renibus h̄z suã radicẽ. Jdẽ de pedib̄ eundo ad sortilegos vel ad alia mala cũ socijs. Jsto mõ xp̃ian⁹ vinculaf t incarceraf in captõe culpe Auctas. Jniq̃tates sue capiũt impiũ: t funibus pcõꝝ suoꝝ ꝓstringit. Prou. v. Nota impiũ: qz magna impietas est captiuare filiam regis sc̃z aiam filiã dei: q̃ nihil h̄z a pr̃e carnali: qz aia h̄ois a solo deo increaf corpori: licet materia ad eam p pr̃em disponaf: quã pctõr vendit diabolo modico p̃cio delectationis. Ecce quis est iohannes captus t vinculat⁹.

Quãtũ ad secundũ videndũ est q̃ sunt nũcij quos xp̃s misit ad iobem captũ dicẽs. Renũciate iohãni tc. Dico q̃ isti nũcij sunt p̃dicatores sc̃z oẽs illi qui habẽt officiũ p̃dicandi. Auctas. Quõ aũt p̃dicabũt nisi mittant̄? ad Ro. x. Nota quõ audiẽt sc̃z ppli p̃ceptꝝ t illa que habẽt credere t facere fine predicatore. Quõ ꝛo p̃dicabunt nisi mittant̄: vel p aptã reuelatõez. sicut misit apl̄os di. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoꝝ. Matth. x Lupi sunt detractores q̃ moꝛdẽt murmurando tc. vel mittunf a deo p secretã inspiratio nem: q̃n ꝓponunt p̃dicare bonas doctrinas Secus quando p̃dicant doctrinas poetarũ. quia tunc non mittunf a deo: sed a diabolo. Jdeo quasi per impossibile dicit apostolus. Quõ p̃dicabunt nisi mittant̄? Predicatores q̃ qui mittunf a deo debẽt renũciare iohãni id est xp̃iano capto t vinculato ea q̃ in sacra scriptura audiuerũt legẽdo: vel viderunt contemplando t studẽdo: quõ poterit liberari t exire de captione culpe. Ecce q̃re dicit thẽa. Renunciate sc̃z vos p̃dicatores nunc̃ mei iohãni. i. xp̃iano in vinculis ꝓstituto: q̃ audistis t vidistis sc̃z in scriptura sacra. Propter hoc volo modo vobis nũciare illa que vidi t audiui studendo sanctũ euangeliuz. Et sunt septẽ que xp̃s dixit nũcijs iohannis. sc̃z. Ceci vident: claudi ambulãt: lepꝛosi mundantur: surdi audiũt: mortui resurgũt: paupes euãgelisanf. Beatus est qui nõ fuerit scandalisaf̄ in me. Jsta septem sunt necessaria ad exeundum de peccato: que sunt peccatoꝝ nũciãda ꝑm q̃ dixit xp̃s. Renũciate iohani q̃ vidistis et audistis tc. Primũ ẽ. ceci vidẽt. Ceci sũt pcõres i mala vita viuẽtes. Pz̄ iudicio vro

Cm̃ ſi vos de feneſtra videt aliq̃ trãſeũtẽ p vicũ ceſpitantẽ ꝛ cadẽtẽ: modo inf lapides modo in luto: modo in ſpinis: ꝛ vadit ſic impingẽdo: ac ſi deberet frangere collũ: ſtatim vos iudicabit q̃ talis eſt cec⁹. Sic incedunt pct̃ores p vĩã hui⁹ mũdi impingẽdo: q: modo cadunt in luto luxurie: modo inter ſpinas auaritie: modo inf lapides ire: modo i aqua pcti gule. ℟ō recte ſunt ceci. Auctas. d. de pct̃o ribus. Ambulabũt vt ceci: q: dño peccauerũt Sophonie. i. Quodo videndũ eſt qualit̃ iſti ceci videt. Dico q̃ in ꝓtritõe illũinanf a deo Tunc eñ de⁹ aprit oculos aie ꝛ videt. Primo quõ ſunt in ira regis xpi. Null⁹ vr̃m eẽt let⁹ q̃ ſciret ſe eſſe in ira dñi ſui. Quãto g̃ magis de xpo rege. Scõo videt quõ ex pctis pdiderũt oia bona opa ꝛ merita ꝛ ꝟtutes ꝛc. Qualis dolo: ꝛ triſticia eſt mercatoꝛ q̃n nũciatur q̃ nauis in q̃ bẽbat magnũ lucrũ ꝛ bona ſua ẽ ſubmerſa. idẽ ꝛc. Tertio videt q̃ pdiderũt dignitatẽ ꝛ honorẽ: q: ℈m p̃tẽ iuſticiam erãt ſcripti in libro dei in celo. Ac ſi papa haberet aliq̃ ſacerdotẽ ſcriptũ in libro ſuo ꝓ cardinali: ſi ꝓp̃ pctm ſuũ ip̃m radit ꝛ facit ſimpliſcem ſcholarẽ vel ſacerdotẽ: q̃lis dolo: ꝛ triſticia. Idẽ de rege q̃ haberet nomẽ tuũ ſcriptuꝫ vt faceret militẽ: ſi ꝓp̃ ꝓditionẽ tuã q̃a ſibi feciſti facit te ſuũ ꝛ abiectũ q̃lis triſtitia. idẽ ꝛc. Quarto videt penas ꝛ toꝛmẽea eis iã parata in inferno: ꝛ timẽt ꝛ ꝓterunt: tũc ceci vident. Et tũc q̃libet talis põt dicere. Unũ ſcio q: cec⁹ cũ eſſem modo video. Joh. ix. Scõs eſt claudi ambulãt. Claudi ſunt pctores. pts ad oculũ. Si vos vadit ad bt̃am mariã aq̃ſgrauit: ꝛ in via inuenit hoẽm ſedentẽ immo bilr̃: ꝛ quotiẽs inde trãſitis ip̃m ibi inuenit: nunq̃d claudũ debilẽ ꝛ impotẽtẽ ip̃z iudicabitis: imo. Idẽ de pctõrib⁹. Quot dies ſ̃t ſiue mẽſes vel anni q̃ vos eſtis in pctõ ſupbie: l auaritie: tot ãni ſũt q̃ vos ſtatis imobilr̃: q: nõ vadit vltra p vĩã padiſi p bona opa ꝛ merita: q: nõ habet g̃ram g̃tũ faciẽtẽ. ℟ō ſtatis i mobilr̃ vt claudus. Jõ dꝛ de pctõre. ij. Reg. iiij. Cecidit ꝛ claud⁹ effect⁹ eſt. Sꝫ incipiunt ãbulare in boni ꝓpoſiti aſſumptõe: q̃ſi ſupb⁹ dicit. O miſ vere vſq̃ modo male vitã opat me ſupbe et põpoſe. ſi de cetero volo dimittere iſtaꝫ ſupbiã ꝛc. Idẽ de auaro ꝛ luxurioſo ꝛc. Quibus dicit xps. Ambulate dũ lucẽ hẽtis vt nõ vos tenebre comphẽdãt. Et q̃ ambulat in tenebris neſcit q̃ vadit ꝛc. Joh. xij. Nota. ambulate dũ lucẽ ſcz ꝓritõis habet ꝛc. Tertiũ eſt lepꝛoſi mũdanf. ſ. a lepra. Lepra ꝓpter ſeptẽ malas ꝟditiões q̃s hꝫ ſignificat ſeptez pctã mortalia. Prima q: facit hoiez inflare. Ecce ℔ pctm ſupbie. Scõa q: fac̃ fetire. Ecce ℔ pctm auaritie. Tertia eſt moꝛb⁹ ꝓgioſus Ecce hic pctm luxurie. Quarta q: conſumit humidũ radicale: vt dicũt medici. Ecce pctm inuidie q̃ ꝓſumit charitatẽ q̃ dat vitaꝫ aie. Quinta q: facit a nhelitũ fetidum. Ecce gula Sexta q: facit vocẽ rauca. Ecce ira. Septia debilitat oia mẽbra. Ecce accidia. Jõ de pctõre dꝛ. iiij. Regũ. v. Egreſſus eſt q̃ſi nix ab eo lepꝛoſus. Nota egreſſus eſt. ſ. pctoꝛ ab eo. i. a deo q̃ ab ip̃o recedit peccãdo moꝛtaliꝛ: ſi iſti lepꝛoſi mũdanf in cõfeſſione. O ſi eſſet fons curatiuus oĩm infirmitatũ. totus mũdus ad ip̃m accederet. Talis eſt cõfeſſio vbi curanf oẽs infirmitates aie. Ibi eñ mũdamur ꝛ purificamur ab oi lepra ꝛ macula pctoꝛ. Jn cuius figura dixit Heliſe⁹ ꝓpheta p̃cipi Naaman lepꝛoſo. Vade ꝛ lauare ſepties in iozda ne ꝛ mũdaberis. iiij. Reg. v. Nota in iozdãe q̃ eſt nomẽ cõpoſitũ de ioꝛ. id eſt flumen. et dan q̃ eſt iudiciũ. i. q̃ſi flumẽ iudicij. Jdeo ſi gnat cõfeſſionẽ q̃ dꝛ flumen. q̃ſi ptãs ꝓfeſſoris lauãdi aiam ꝓcedit a fonte dine potẽtie. Matt. ix. Glificauerũt deũ q̃ dedit ptãtẽ talẽ hoibus. ſ. poſt eⁱ⁹ incarnationẽ. Dicitur etiaꝫ confeſſio iudiciũ. q: ibi eſt reus ſcz pctoꝛ: in dex ſcz cõfeſſoꝛ. Jõ dꝫ ſedere ꝓ tribunali ꝛc. Dixit g̃ ꝓpheta. Vade ꝛ lauare ſeptieſ: q: oſ cõfiteri de ſeptẽ pctis moꝛtalib⁹. in q̃bus oĩa pcta moꝛtalia indudunf. Tũc lepꝛoſi mũdãf q: cõfiteri de vno pctõ ꝛ nõ de alio nihil valꝫ Aug. Caueas ne verecũdia ductus diuidas confeſſionez: quia hoc eſt ſemp venia carere ad quã putas ꝓ fruſta puenire. Quartuꝫ ẽ ſurdi audiũt. Surdi ſunt pctores vt patet ad oculũ. Si oĩa cymbala modo ſonarenf ꝛ vos diceretis. nos non audimus. Tales merito ſurdi iudicarenf. Idem de multis tubis ſonãtibus ſiue bombardis. Sic pctores ſurdi ſũt q̃ foꝛtiſſimos ſonitus bõbardarũ tubaruꝫ. ſ. diuinarũ ꝓdicationũ ꝛ cõminationũ non audiunt nec percipiunt. Non eñ vocẽ illi⁹ tube dicentis. Qui facit ſupbiam in hoc mundo damnabit eternaliṫ in alio. ꝛ ſic de alijs peccatis. Propter quod quilibz peccatoꝛ dicere poteſt. Ego autẽ tanq̃ ſurdus nõ audiebam ps. xxxvij. Sed iſti ſurdi audiunt in penitentie iniunctę acceptione: quando dicit ꝓfeſſoꝛ video ex veſtra confeſſione q̃ feciſtis hoc et hoc ꝛc. ꝓpter quod facietis hoc et hoc ꝛc. Et pctoꝛ dicit: placet mihi. Tunc ſurdus audit

q̃ĩ gratanf acceptat pnlam ꝓfeſſoris dicẽs. Et iſta cuadã pnã inferni. g̃ audite audientes me ꝛ comedite bonũ: ꝛ delectabit in craſſitudine aia vr̃a. Eſa. lv. Nota audite. ſ. auribus aie audiẽtes me. ſ. auribꝰ cordis. Quinbus aie audiẽtes me. ſ. auribꝰ cordis. Quintum eſt. moꝛtui reſurgunt. Mdoꝛtui ſunt pctõres. Nõ ad oculuꝫ. Si aliq̃s cozã vobis bibit taceã venenoſis potionibus plenã: nunquid iudicabit ip̃m moꝛtuũ? imo. O quot ſunt hodie moꝛtui in mũdo veneno odij ꝛ rancoꝛis. quia odiũ eſt venenũ. q: occidit animã tuam ꝛ nõ tangit inimicũ tuũ. Jõ eſt magna ſtultitia velle recipe vindictã de aliquo q̃ non eſt niſi bibere venenũ. Jdeo. i. Jo. iij. Qui nõ diligit. ſ. ꝓximũ ſuũ: manet in moꝛte. Dis enim q̃ odit fratrem ſuũ: homicida eſt. Sꝫ iſti moꝛtui reſurgunt amicabili dilectiõe remittendo iniurias. faciendo pacẽ. ꝓtendo veniã ab iniuriato ſiue ab inimico. emendam faciendo ſi opꝰ ſit. ꝛ tunc p̃t dicere. Nos ſcim⁹ q̃ĩ tranſlati ſumus de moꝛte ad vitã. q̃ĩ diligim⁹ fratres. i. Jo. iij. Sextũ eſt. paupes euangelizãtur ſiue laudanf vel p̃dicanf. Pauperes ſunt illi q̃ ſoluerũt vſuras vel rapinas. vel q̃ amiſerunt bona ſua p̃r furtũ vel hmõi. q: hꝫ alꝫ fuiſſent diuites: tñ paupes ſunt. ꝓpter ea q̃ amiſerũt. De his dicit ſcriptura ſcrã. Venatio leonis onager in beremo: ſic ꝛ paſcua diuitũ ſũt paupes. Eccli. xxij. Vult dicere q̃ ſicut aſinus ſilueſter eſt cib⁹ leonis: ita ꝛc. ſed iſti pauperes euangelizantur in reſtitutione: q̃ĩ dñs reſtituit rapinã vaſallis ſuis. vſuras: vſurã: iuriſta calũniaꝫ: dñs ſalariũ ſeruitoꝛib⁹. Tũc paupes euangelizanf. Et põt dicere ille q̃ reſtituit ℣bũ xpi. Spũs dñi ſup me. ꝓp̃ quod vnxit me: euangelizare pauperibus miſit me. Eſa. lxi. ꝛ Luce. iiij. Nota ſpũs dñi ſuper me. q̃ĩ añ erat ſpũs diaboli ſup eũ. iõ faciebat rapinam vſurã furtũ ꝛc. Septimũ eſt. beatus eſt q̃ nõ fuerit ſcãdaliz⁹ in me. Scandalon grece idem eſt q̃ ceſpitare latine. Via eundi ad padiſum eſt xps. Jo. xiiij. Ego ſum via veritas ꝛ vita. Jn hac via impingũt ꝛ ceſpitant illi qui tenent bonã vitã ꝛ facũt pniam: ſi non lunt cõcare in paſcha dicendo. Dñe non ſum dignus vt intres ſub tectũ meũ. Matth. viij. ꝛc. ꝛ ſic frangũt ſibi colluꝫ. Dicta auctas facit multos ceſpitare dicẽdo. dñe nõ ſum dig. ꝛc. Nõ q̃ duplex ẽ dignitas. ſ. eq̃pantie ſeu eq̃litaſ ꝛ ſufficiẽtie. De prima null⁹ eſt dign⁹ nec etiam angeli. Et de iſta dignitate dixit ille cẽturio xpo. Dñe non ſum dign⁹. ſi nõ dixit. nolo q̃ intretis. Dignitas ſufficientie eſt q̃ hõ ꝓterit de pctis cũ ꝓpoſito non reciduãdi ꝛc. Si eſtis digni dignitate ſufficientie vt xpus intret: dñs exercituũ erit vob⁹ in ſanctificatiõne: in lapidẽ offenſiõis ꝛ i petrã ſcãdali. Eſa. viij. Nota cũ dꝫ dñs exercituũ erit vob⁹ i ſanctificationẽ. loquiſ his q̃ deuote cõicant. Vobis aũt in lapidẽ offenſiõis. loq̃ſ illis q̃ nolũt cõicare: quia ibi frangunt ſibi collũ. Et in petrã ſcandali. ℔ loq̃ſ de clerico q̃ tenenf ſepe cõicare celebrando ꝛ ipi nõ curãt. Queſtio fit in theologia ſi ſacerdos teneatur celebrare quolibet die. Dic̃ ſctus Tho. q̃ nõ. ſi talit⁹ dꝫ viuẽ q̃ quolibet die ſit par⁹ celebrare. Sꝫ dat vnã rãm gñalem in. in. pte. q. lxxxij. ar. ꝛ. ꝛ quoꝝ dam narrata ꝛ improbata opinione ſic ꝓcludit ſctus Tho. Sacerdoti etiã ſi nõ hꝫ curam aiarum: non lꝫ oino a celebratione ceſſare. Sꝫ ſaltẽ vt q̃ celebrare teneaf in ꝑcipuis feſtis ꝛ maxie in illis diebꝰ in quibꝰ fideles cõicare conſueuerũt. Vnde eſt q̃ dꝫ. ij. Mdecb. iiij. q̃ĩã nõ circa altaris officia dediti erãt: ſi ꝓpter templo ꝛ ſacrificijs neglect. Dec ſctus Tho. in forma vbi. ſ. Amb. etiam dicit in quadam ꝋone. Graue eſt q̃ ad menſam tuaꝫ mundo coꝛde ꝛ manibus innocentibus non venim⁹ ſi grauꝰ eſt ſi dũ pctã meruim⁹ etiã ſacrificiũ nõ reddam⁹. De iſta materia vide ſctm Tho. in. iiij. diſt. xiij. q. i. ar. ij. q. i. vbi etiã probat q̃ nõ lꝫ ſacerdoti etiã curã aiarũ non hñti oino ceſſare a celebratione. Qz ꝟm Greg. Cũ creſcant donaꝛões creſcũt donoꝛ. ſi ſacerdoti data eſt ptãs nobiliſſima. ergo reus negligẽtie erit: niſi illa vtatur ad honorẽ dei ꝛ ad ſalutẽ ſuã ꝛ alioꝝ viuoꝝ ꝛ moꝛtuoꝝ. ℈m illd. i. Petri. iiij. Unuſq̃ſq̃ gr̃am quã accepit in alterutrũ illam adminiſtrãtes ꝛc. Niſi forte aliq̃s ex familiari ſpũſſancti inſtinctu dimittit. ſicut legitur de quodam ſancto patre in vitiſ patrũ q̃ ordinaꝰ nunq̃ poſtea celebrauit. hec ſctus Tho. in. iiij. vbi. ſ. ꝛ ꝙptime. ſi de bona rõne ſepe tenetur celebrare vt ſatiſfaciat. Sꝫ mõ volunt hꝫ magnos redditus ꝛ celebrare paucas miſſas. Oñ celebrant ſemper videntur celebrare miſſam nouam. Dicũt. Ipſi religioſi tenenf celebrare q̃ recipiũt elemoſynas Et nunq̃d vos recipiũ maiꝰes elemoſynas q̃ religioſi? Nunq̃d reddit⁹ q̃s recipiũ ſunt de patrimonio vr̃o vel de elemoſynis? Numquid pf dimiſit ipas vob⁹ in teſtamẽto? Ecce quare dic̃. Btus ẽ q̃ nõ fuerit ſcãdaliz⁹atus i me. Sꝫ vitaf hoc ſcãdalũ fidel⁹ ꝛ deuote ſumẽdo xpm iuxta ſuã ordinationem. pſ. cxviij. Pax multa diligẽtib⁹ legẽ tuã; ꝛ nõ ẽ illis ſcãdalũ.

De eodem dñica. Sermo IIII

Xistis videre arũdi

em vento agitatã. Mat. xi. Thema ꝓpositũ iuxta intellectum allegoricũ dat mihi motiuũ ꝑdicandi de fide catholica. Sed ꝑmo saluter ꝟgo maria ꝛc. Declarek thema ad ſſas. Modo iuxta intellectũ allegoricũ seu figuralẽ: q̃ est qñ homo loquit de illis q̃ debet credere, volẽs ꝯ vobis loq̃ de scã fide catholica: volo vobis tria declarare i pñti ꝑmõe de sctã fide, Primo de sua vera cõditione: qz dicit arundinez, Secundo de sua dura impugnatõe: quia dicit vẽto agitatam Tertio de sua certa ꝓbatione: ibi existis videre, Primũ q̃ volo vobis declarare de fide est de sua vera ꝯdicione, qz dicit thema arundinẽ. Arũdo em̃ significat fidẽ catholicã, ꝓpter tria q̃ hz, Primũ qz hz cãnutoꝝ diuersitatem siue multiplicitatẽ. Scõz cãnutoꝝ vacuitatẽ Tertiũ folioꝝ venustatẽ: q̃ optime cõueniũt fidei. Primo arũdo hz cãnutoꝝ multiplicitatem. Secus de lãcea q̃ est vniformis: nec hz cãnos. Ecce ꝟ ꝑma ꝯditio fidei scz articuloꝝ diuersitatẽ seu multiplicitatẽ. Fides quaz de deo habuerunt pbi erat vt lãcea vniformis: qz nõ erat diuisa ꝑ articulos. ſ. q̃ erat vn⁹ deꝰ vna ꝑma cã: vn⁹ ꝑmus motor. vnũ ꝑmũ ꝑncipiũ. Idem de fide iudeoꝝ quã habebant de deo ex lege moysi, Audi isrl dñs deꝰ vr deus vn⁹ est. Deut. vi. Sed fides nostra xp̃iana ñ est vt lãcea vniformis: ſ ad instar arũdinis diuisa ⁊ multiplicata ꝑ articulos. xiiij. quoꝝ septẽ ptinent ad xp̃i diuinitatẽ: ⁊ alij septem ad xp̃i hũanitatẽ q̃m ille idẽ deꝰ quẽ pbi ⁊ iudei dicunt esse vnũ, nos etiã xp̃iani dicimus vnũ esse in essentia: ſ trinũ in ꝑsonis. ſ. ꝑez filiũ et spm̃sanctũ. Et ꝑõt oñdi in sole vno in quo est suba: splẽdoꝝ ⁊ caloꝝ ꝛc. Septẽ autez articuli ꝑtinẽtes ad dñitatẽ sunt isti. Primꝰ q̃ est creatoꝝ oĩm visibiliũ rerũ ⁊ inuisibiliuꝝ coꝝpaliũ ⁊ spũaliũ. Scõus q̃ est iustificatoꝝ pcõrũ penitentiũ. Tertius q̃ est resurrectio oĩm hoĩm in die iudicij. Quartus q̃ est retributoꝝ iuxta merita oĩm bonoꝝ ⁊ maloꝝ: ⁊ sic de aliis. Alij septẽ ptinẽt ad xp̃i hũanitatem Primꝰ est de ipi⁹ incarnatiõe. Scõs de eiꝰ natiuitate. Tertiꝰ est de eiꝰ passione, vt ſ. sua ret oẽs sibi credẽtes ⁊ obediẽtes. Quartꝰ de descẽsu eius aie ad inferos. Quiꝯ de eius resurrectiõe tertia die post mortẽ facta. Sextꝰ de eius ascensione. Septimꝰ de eiꝰ aduẽtu ad iudiciũ ad iudicandũ bonos ⁊ malos. De ista enumeratiõe articuloꝝ fidei sctũs Tho. facit vnũ articulũ. ij. ij. q. i. ar. viij. In quo. xiiij. articulos ex pte credibiliũ ponit. Ecce rõ quare fides ds arũdo: qz ad instar arũdinis diuisa et distincta est ꝑ cãnutos scz articuloꝝ fidei. De hac arũdine fidei auctas. Qui loquebaf mecũ h abebat mensurã arũdineã aureaz vt metiref ciuitatẽ ⁊ portas eiꝰ ⁊ murũ. Et ciuitas in q̃dro posita est: ⁊ lõgitudo eiꝰ tãta est q̃ta ⁊ latitudo. ⁊ mẽsus est ciuitatẽ de arũdine aurea ꝑ stadia. xij. millia. Apo. xxi. Nota q̃ loquebaf mecũ scz filiꝰ deiꝰ: qz ille fuit nob⁹ locutus de fide quã tenem⁹. Ecce certitudo fidei xp̃iane. Moyses fuit locut⁹ indeis de hoc qđ audiuit: ſ nõ vidit: ſ nobis locut⁹ est deꝰ qui oĩa vidit. Jõ apl's dicit. Multipharie multisq̃ modis olim deꝰ loq̃ẽs patribus in ꝓphetis: nouissime diebꝰ istis locutꝰ ẽ nobis in filio. ad Heb. i. Et ipe filiꝰ deiꝰ hz arũdinez aureã in manu. ſ. fidẽ catholicã q̃ aurũ purũ colat ⁊ ꝓbat in fornellis apl'oꝝ martyrum ⁊ doctoꝝ. Cuius mẽsura est. xiiij. articulorum fidei ꝑdictoꝝ. q̃bus nihil est addendũ vel minuendũ. Jõ dicit apl's. Non plus sape q̃ oz sapere: ſ sape ad sobrietatẽ: ⁊ vnicuiq̃ ſic deꝰ diuisit mensurã fidei. ad Ro. xij. Nota cũ dicẽ ꝑ stadia. xij. Si dicaf ab aliq̃, vos fraf cõputatis. xiiij. ſ ipe filiꝰ deiꝰ solũ ponit. xij. Respõdeo q̃ de articulis fidei possum⁹ loq̃ dupl'r. ſ. respectu apl'oꝝ q̃ publicauerũt arũdinẽ fidei qui fuerũt. xij. ĩõ dicit ꝑ stadia. xij. Sz qr vn⁹ apl's fecit duos articulos: ĩõ sunt. xiiij. Vnde distinctionẽ de numero articuloꝝ scũs Tho. ponit. ij. scrip. di. xxv. q. i. ar. ij. vbi dicit in ꝑncipio coꝝpis articuli: q̃ articuli fidei distinguunt dupl'r. Uno modo q̃tũ ad ipa credibilia. ⁊ sic sunt. xiiij. Alio modo q̃tũ ad ipos q̃ articulos distinxerũt. ⁊ sic sunt. xij. ꝑm nũerũ xij. apl'oꝝ. Articul⁹ aũt est indiuisibilis ꝟitat de deo artãs nos ad credẽdũ. vt dicit Ricardus. Sed q̃re dr. xij. milia. Rõ qr numerus millenarⁱ⁹ est numerꝰ pfectꝰ ⁊ figt pfectionez fidei xp̃iane. Sz q̃re articuli dicunt stadia. Nota q̃ stadiũ dr tm̃ spaciũ q̃tũ ille gygas vocatus hercules poterat trãsire vno anhelitu. Et dr q̃ ibat currẽdo sine missione anhelitus q̃tũ essent duo iactus baliste. Sic nos dicendo Credo in quolibet articulo debem⁹ facere stadium contemplationis. Secunda conditio arundinis est cannutoꝝ vacuitas. Secus de canna mellis: qz cãnuti sunt pleni Idem de arundine fidei: cuius articuli debẽt esse vacui ab argumentis ⁊ rõnibus Ambr.

Tolle argumẽta vbi fides querif, Dicit sctũs Tho. i. pce. q. i. ar. viij. vbi q̃rit vtrũ sacra doctrina. i. theologia sit argumẽtatiua. Ju solutiõe ad primũ argumẽtũ iñdẽdo ad ꝟbũ beati Ambr. allegatũ. q̃ argumẽta rõnis humane nõ hñt locũ ad ꝓbandũ ea q̃ fidei sunt. Addit tñ q̃ ex articulis fidei hec doctrina ad alia argumẽtaf. Et vbi. ſ. in solutiõe ad scõm dicit idẽ sctũs Tho. q̃ argumẽtũ ex auctate ẽ maxime ꝓpriũ huiꝰ doctrine eo q̃ ꝑncipia huiꝰ doctrine p reuelatoẽz habent. ⁊ hec ꝑncipia sunt articuli fidei, Et sic oz q̃ credaf auctati eoꝝ q̃bus reuelatio facta est. Nec ꝟ derogat dignitatibus huius doctrine, Nã licz locus ab auctẽ q̃ fundaf sup rõne hũana sit mfirmissimus locus: vt etiã inq̃t Boetius: locus tñ ab auctẽ q̃ fundaf sup reuelatiõe diuina est efficacissimus. Nec sctũs Tho. vbi. ſ. Dicẽ em̃ idẽ sctũs Tho. vbi. ſ. in corpe articli q̃ sicut alie sciẽtie nõ argumẽtant ad sua ꝑncipia ꝓbanda: ſ ex ꝑncipijs arguñtant ad oñdẽdũ alia in ipsis sciẽtijs. Jta hec doctrina nõ argumẽtaf ad sua ꝑncipia ꝓbãda q̃ sunt articuli fidei Sed ex his ꝓceditur ad aliud ostẽdendũ. sicut apl's. i. ad Cor. xv. ex resurrectione xp̃i argumentaf ad resurrectionẽ cõem ꝓbandã. Articuli igit fidei debẽt esse vacui ab argumẽtis et rõnibus. teste Ambr. in libro de sacris. q̃ dicit vt ꝑdictũ est. Tolle argumẽta vbi fides q̃rif. eo mõ quo supr tactũ est. ſ crede simpliciter ea que sunt fidei. Nõ debes dicere. ego credo istũ articulũ tali argumẽto vel tali rõne. ſ dices. q: xp̃s ⁊ apl's hoc ꝑdicauerũt ⁊ dixerunt. Argumẽta ⁊ rõnes bone sunt ad ꝯfortandũ intelligẽtiã: ſ nõ ad fundãdũ credẽtiã. Aug. et alij sancti doctoꝝ habebãt rõnes ⁊ argumẽta solũ ad ꝯfortandũ intelligẽtiã. ſ nõ ad fundandũ credentiã. imo si tũc fuisset dictuꝝ Augustino q̃re vos creditis trinitatẽ. Nõ rñ disset ego credo tali argumẽto vel rõne: ſ rñ disset credo: qz xp̃s hoc dixit. ꝑdicauit: ⁊ revelauit. Jõ dixit apl's. Fides vestra nõ sit in sapiẽtia hoĩm. ſ. argumẽtis ⁊ rõnibus: ſ in ꝟtute dei. i. ad Cor. ij. De arundine fidei loq̃ns dauid ecclie dicebat. Increpa feras arundinis: ꝯgregatio tauroꝝ in vaccis ꝓpꝰ. vt excludãt eos q̃ ꝓbati sunt argẽto. ps. lxvij. Nota increpa feras arundinis. Fere arundinis sunt naturales rõnes pbie vel rõnes hũanales. q̃ fiunt ꝑ vel ꝟ. Dicit ꝙ ꝓpba. Increpa feras arũdinis. Verbi gra. Si occurrat imaginatiõi tue quõ est possibile q̃ in hostia sit xp̃s ꝛc. Et qñ frangit hostiaꝫ nõ frãgaf xp̃s ꝛc. Increpa feras ꝛc. Sicut bona mulier malaz increpat mulierẽ ipsam volentẽ iduare ad pct̃m. nec ponit se in rõnibus cũ ea vel argumẽtis dicendo quõ fieret: qz perdita essem: ſ increpat ⁊ viriliter eã expellit. Sic etiã increpandi ⁊ expellẽdi sunt leniones inferni qñ loquunt imaginationi. quõ ꝛc. Si q̃raf q̃ sunt illi q̃ maxime hñt illas feras. Rñdeo illi supple q̃ sunt in vaccis ꝓpꝰ. Vacce ꝓpꝰ sũt ecclesie xp̃ianoꝝ q̃ nutriũt vitulos. i. xp̃ianos in vita fidei vberibus collatiõis sacroꝝ ⁊ ꝑdicationis euangelioꝝ. Et veniunt tauri. i. pbi q̃ cõmbus logice ⁊ pbie nituñ ꝓbare fidez. volẽtes sustinere regulas pbie ⁊ logice ꝓpter qđ cadũt in errores cõtra fidem. Nota ꝟ illos qui nimis se dãt logice ⁊ pbie ⁊ dimittunt sacram theologiã. Jdeo auisando apl's dicit. Videte fratres ne qs vos decipiat ꝑ pbiam et inanẽ fallaciã. i. logicã: ꝑm traditionẽ hoĩm. ꝑm elementa mũdi. ⁊ nõ ꝑm xp̃m. ad Coll. ij. Nota. vt excludant eos. ſ. xp̃ianos a vera credentia fidei. q̃ ꝓbati sunt argento. ſ. fide darissima a christo ⁊ apl's ꝑdicata ⁊ publicata. Tertia cõditio arundinis est folioꝝ venustas quã hz. Secus de lũco q̃ est sine foliis: ſ arundo est foliis ornata. Sic arũdo fidei dz ornari foliis bonoꝝ operũ. Qñ fides sine opibus mortua est. Jac. ij. Dic quõ xp̃s in cruce dixit. Sitio. Currẽs autẽ vnus ex eis accepta spongia ipleuit aceto ⁊ imposuit arundini ⁊ dabat ei bibere. Act. xvij. Sz ille potus nõ placuit xp̃o: qz arũdo nõ erat ornata foliis: ſ ficca erat. Talis est fides maloꝝ xp̃ianoꝝ q̃ hñt arundinẽ fidei: sed nõ est ornata foliis bonorũ operũ: nec bone vite. cũ spongia exuta. qz sine charitate cũ aceto malicie potãt. Vis tribus rõnibus ptz q̃re fides catholica dr arundo. Secundũ qđ volo vobis declarare de fide est sua dura ipugnatio. cũ dr. vẽto agitatã Nota q̃tuor sunt vẽti ꝑncipales q̃ insurgunt ꝛ arundinẽ fidei ad diruendũ eã. ſ. ortẽtalis: occidẽtalis: septẽtrionalis: ⁊ meridionalis. Orientalis est ꝑsumptio intellectualis. q̃ dicit orientalis. qz ia a natiuitate sunt acuti: ⁊ ingeniosi: ⁊ ꝑsumptuosi. Isto vento agitaf arũdo fidei qñ ex ꝑsumptiõe querunt rõnes ⁊ argumenta ad ꝓbandã fidẽ. qz multis est occasio damnatiõis. Simplices autẽ ꝑsone oĩa que fidei sunt credũt firmiter: ⁊ nõ curãt de argumẽtis: de rõnibus: nec de disputatiõibus. ⁊ sic de aliis. Nota ad ꝟ Job. ix. de illis qui simpliciter recipiebãt doctrinã. ſ pharisei ⁊ doctores ꝑsumptuosi cõtradicebant. de q̃bus dicit xp̃s.

In iudiciū ego in hūc mundū veni: vt qui nō vident videāt: ⁊ q̄ vident ceci fiant. Nota. in iudiciū nō venturū ois ꝑ tūc: ē discretiōis. vt q̄ nō vident. ſ. simplices ⁊ ignorātes videant: et q̄ vident. ſ. acuti ⁊ ꝓsumptuosi ceci fiant. Rū cerūt ꝓsumptuosi dicētes. Nunq̄d nos ceci sumus. Dixit eis ihesus. Si ceci. i. ignorātes esse tis nō haberetis pctū. Nūc vo dicitis. q̄: videmus: pctū vr̄m manet. Job. ix. Scdo arūdo fidei a gitat vento occidētali. i. seculi occupatiōe. q̄n ꝓsone in oibus negocijs huius mūdi volūt tenere manū vel pdē: sic fides mortif et occidit in cordibus taliū. Quia sicut multitudo malarū herbarū suffocat triticū in agro: ideo mūdāt: sic multitudo negociorū mūdano rū suffocat fidē in corde xp̄iani. Dicit aūt vētus occidētalis: q̄ oīa mūdi negocia ad finē tendāt: q̄ oīa breuiter finient. Jō dicit Luce viij. q̄ semē. ſ. fidei cecidit int spinas. ⁊ simul exorte spine suffocauerūt illud. Jā sunt multi xp̄iani q̄ nullā fidē hīt intus in corde: ꝙ timore nō audēt oīdere exterius. Tertio agitatur vēto aq̄lonari. i. ꝓsciētie infrigidatiōe q̄ nō ꝑmittit aliq̄ bonū opari. Et ideo sicut pla pdi tur in sterq̄linio: sic margarita fidei ꝑdit in ꝓsciētia sterco: e plena. q̄n va credētia nō ꝓtest diu stare cū mala ꝓsciētia. Apls. Bonā cōsciētiā quā quidā repellētes circa fidē naufragauerūt. i. ad Ti. i. Est eñ fides vt nauis magna: ꝓsciētia vo vt pua barcha. Sed et mala vita naufraganf. i. cadūt infra nauē barchā et sic ꝑeūt. ve illis qui sic cadūt. Quarto agitaf vēto australi. i. ꝓcupiscētie inflāmatione. Ventus australis est calidus ⁊ hūidus. sic ꝓcupiscētia diuitiarū: bonorū: delitiarū carnaliū: ⁊ hmōi. q̄ intantū ingrossant ⁊ indurāt ꝓsciam q̄ totaliter pdit fidē. q̄: tāta est altitudo ⁊ puritas fidei q̄ nō pōt stare cū tāta ꝓcupiscētia rerū tpaliū. Jō apls. Radix oīm malorū est cupiditas. quā quidā appetētes errauerūt a fide. i. ad Ti. vi. Nota. errauerūt a fide. via paradisi ē fides. ij. ad Cor. v. p fide ambulam⁹ sed q̄dā ex excessiua ꝓcupiscētia errāt circa fidei viā. De hoc figura Dan. viij. Vidi ⁊ ecce q̄tuor venti celi pugnabāt in medio mari. supple huius mūdi ꝓ arundine fidei. Nā cum in oēm terrā exierit sonus fidei catholice. tamō bis q̄tuor vētis expulsa ē a barbaria. tartaria: turchia: grecia. ⁊ mō inter xp̄ianos agitaf. ꝑp̄ hoc dic̄ xp̄s. Filius hois veniēs. supple ad iudiciū: putas inueniet fidē in terra. Luc. xviij. Jō apls. Vosmetipsos temptate si estis in fide. ipsi vos ꝓbate. ij. ad Cor. vlti.

Tertiū q̄ habeo vobis dc̄dare de fide est sua certa ꝓbatio cū ōr. Existis videre. Prōbatio magna certa est de visu: iurta illd Job. iij. Qō scimus loq̄mur: ⁊ q̄ vidimus testamur. Quia ē fides xp̄iana hz certissimā ꝓbatiōez: dicit. Existis videre. Nota q̄ qui vult ꝓbare aliquā legē duo dz videre. ſ. q̄ fit ꝓbata p auctoritatē diuinalē. Scdo q̄ fit obseruata per sanctitatē hūanalē. Quātū ad p̄mū certū est q̄ deus nō est testis mēdacij. Nūc. xxiij. Non est deus q̄si hō vt mētiat. Si dicaf. quō erimus certi q̄ deus ꝓbet fidē ⁊c. Rūdeo. Sic eñ lris regē credit hō ꝑp̄ h̄. q: est ibi sigillū regi impssum. q: alis lra nō hret aliquā auctoritatē. ita etiā de fide xp̄iana ꝓpter sigillo dei signata. ſ. miraculis q̄ nō p̄nt fieri nisi a solo deo. Jō Dauid. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis. ps. xcij. Secus de lege moysi: q: illa miracula etiā p creaturā poterāt fieri. vt ptz Exo. vij. ⁊. viij. ⁊c. Jdē etiā de secta machometi. Sz fides xp̄iana est miracul cōfirmata q̄ nō p̄nt fieri nisi a deo. sic illūinare cecos: curare surdos: suscitare mortuos ⁊ hmōi q̄ nō p̄nt fieri nisi a deo. Dic̄ h̄ idē sctūs tho. i. pte. q. c. iiij. ar. xiiij. q̄ sol⁹ de⁹ pōt p se facere vera miracula. Jdē dicit in de po. q. vi. iij. iiij. Miraculū eñ ꝓprie est ꝓter ordinē tot⁹ nature create. ꝑma pte vbi. ē. ad scōm. Vñ angeli ⁊ alij sancti faciūt miracula mīstrādo ⁊ ipetrādo: vt dicit sctūs Tho. i. q. xi. iiij. xv. ⁊ in de potētia. q. vi. iiij. Si dicaf quō sum⁹ certi de h̄ q̄ de⁹ fecerit illa miracula. Rūdeo q̄ hoc testanf q̄tuor euāgeliste. xij. apli. lxxij. discipuli xp̄i. tot mille doctores ecclesie. Secus de lege moysi: q: ipsa sola testaf de se. Ecce q̄re dixit. Existis videre ⁊c. Q̄n fides catholica dz esse ita certa sicut illud qđ videf ad oculū. Quantū ad scōm req̄rit q̄ sit obseruata p sanctitatē hūanalē. Illud nō erit in doctrina antixp̄i q̄ laxabit gētes ad oīa pctā. Sz sic deus nō potest esse testis mēdacij nec actor iniq̄tat. Let aūt īmūda ⁊ maculata nō est a deo: ió nō excusanf recipiētes doctrinā machometi. In lege etiā moysi essent mlte stulticie iudicio philosophorū: ꝑ capiunf a nob figuratiue. Sz in lege xp̄iana nō sunt ibi nisi virtutes ⁊ sctitates Jō apls. Scio cui credidi ⁊ certus sum. ij. ad Timo. i. Ptz ergo certissima ꝓbatio fidei xp̄iane. Ecce. Deo gras.

De eadem dñica. Sermo. V

Existis videre homi

e uē mollibus vestitū. Matth. xi

Scōm diuersos intellectus huius ybi ꝓpositoꝝ mō ꝑdicare de diuersis materijs tā speculatiuis q̄ moralib⁹. Sz ꝓmo saluteſ virgo maria ⁊c. Et dcarcf thema lr̄aliter. Deinde hoc verbū est dcarādū tripliciter ſm tres intellectus misticos siue spirituales.

Primo allegorice siue figuraliter.

Scdo tropologice seu moraliter.

Tertio anagogice seu supnaturaliter.

Et tūc thema nō est interrogatio: ꝑ est ibi ꝙsus. Existis videre hoiem mollibus vestitū. Quātū ad p̄mū allegoria grece ōr ab allegon. i. alienū vel extraneū. ⁊ locutio. saliena sive extranea locutio. q̄n factū vel dictū de vno exponit de alio. sicut q̄n ista ybа. Existis videre ⁊c. q̄ fuerūt dicta de beato iobe baptista: exponunt de xp̄o ꝓm illa q̄ de xp̄o debem⁹ credē. Cū igit ōr. Existis vidē hoiem. i. xp̄m mollibus vestitū: loquit ꝓsonis penitētib⁹. Prō q̄ sciēdū q̄ sic sunt duo aduētus xp̄i ꝓncipales. Primus de incarnatiōe hūanali. scōs de retributiōe iudiciali. ꝑmus est tā ꝑteritus. scōs ē futur⁹. sic inuenio q̄ xp̄s ē indut⁹ diuersis vestibus. q: ſm ꝑmū aduētū est indut⁹ mollib⁹ vestib⁹. ſ. mie ⁊ pietat̄ siue benignitat̄ et non asperitat̄ ſm q̄ fuit oñsus bō iobi euāgeliste in q̄dā ꝓtēplatiōe in q̄ audiuit vocē de celo dicēte sibi. Lena oculos tuos ⁊ vide. Et visa vi sione ipsam scripsit dicēs. Vidi septē candelabra aurea: et in medio septē candelabroꝝ aureoꝝ filem filio hois vestitū podere et pcinctū ad mamillas zona aurea. Apoc. i. Nota q̄ illa septē candelabra aurea sunt septē status xp̄ianoꝝ in q̄bus ꝓfitit tota virtus et pfectio xp̄ianoꝝ vel xp̄ianitatis. Dicunf aurea ꝓpt fidē et charitatē q̄a debēt hre. Primus statꝰ est dñoꝝ tpaliū. ſ. iperatoꝝ: regū ⁊c. Et in isto candelabro dz ardere lucerna iusticie. ſ. ministrare iusticiā oibus generaliter tā magnis q̄ ꝑuis. tā diuitibus q̄ pauperibus. tā ꝓpinquis q̄ extraneis. tā amicis q̄ inimicis ⁊c. Scōs est platoꝝ ecclesiasticoꝝ. In istis dz ardere lucerna diligētie: curādo de aiabus vt saluenf bonis doctrinis: exemplis: et sacramētis. Terrius est religiosoꝝ. In istis dz ardere lucerna obedientie: nō solū in votis essentialibus seruādis: sed etiā in cerimonijs et alijs ordinationibus bonis. Quartus est simplicium clericorū sine cura aiarū. In istis dz ardere lucerna sanctimonie viuēdo honeste et caste. ꝓsiderādo offiū qđ hīt in ore cōsecrandi: in manib⁹ corpus xp̄i tractādi: in corpe cōicandi. Quintus est cōiugatoꝝ. In istis dz ardere lucerna amoris et beniuolentie mutuo se diligētes et ꝑples nutriētes ſm dei voluntatē. Sextus est ꝓtinentiū viduoꝝ et viduarū. In istis dz ardere lucerna pnie. q: tales sine ꝓiudicio partis pñt opa facere pnialia. secus de ꝓiugat̄. Septim⁹ est virginū. Jn q̄ dz ardere lucerna abstinētie ciboꝝ et delitiarū corꝑaliū. q: sic ꝓseruat virginitas. In his septē statibus stat tota xp̄i anitas: q̄ sunt septē candelabra lucētia in cōspectu dei. Apoc. i. Et in medio septē candelabroꝝ aureoꝝ filem filio hois. scz xp̄m q̄ est in medio istoꝝ septē statuū. Nō. q: dicit pbs q̄ mediū ꝓpter naturā extremoꝝ. vt ptz. si essetis in medio inter ignē et niuē ⁊c. Sic xp̄s fuit in medio. q: ꝓticipauit cum septē ꝑdictis statibus. cū dñis tpalibus q̄ hīt. puidere multis ꝓsonis. Dic et xp̄s rex regū et dñs dñantium. Apoc. xix. puidit in deserto vltra quinq̄ milibus ꝓsonis. Itē cū platis ecclīasticis q̄n in die veneris sctā in pontificalibus dixit missam cū indumētis rubeis. Mitra eius fuit corona spinea. anuli claui. sandalia pedū claui. Diaconus fuit latro dexter. subdyaconus latro sinister. acholyti xp̄o Maria et Johānes euāgelista. ad Heb. ix. Xp̄s assistēs pontifex futuroꝝ bonoꝝ ⁊c. vbi septē vicibus cātauit. Tertio ꝓticipauit cū religiosis: q: nunq̄ voluit hre aliq̄ ꝓprū. Matth. viij. Filius hois nō hz vbi caput suū reclinet. Quarto cū derelictis simplicibus dicēdo missam submisse i die iouis sctā in cenaculo. Dauid. Tu es sacerdos in eternū ſm ordinē melchisedech. ps. cix. Et ad Heb. vij. Cōtestor eñ inq̄t apls. q̄n tu es sacer. in eter. ſm or. mel. Quinto cū ꝓiugatis q: eius spōsa est ecclīa. Job. iij. Qui hz sponsam spōsus est. Jō dō. Jpse tanq̄ spōsus ꝓcedens de thalamo suo. Sexto cū viduis seu cōtinētibus. ſ. in triduo passiōis q̄n pdidit spōsam. i. ecclesiā. vel societatē apostolicā p incredulitatē xp̄ianoꝝ. Septimo cū virginibus: q: fuit sctūs innocēs: impollutus: segregatus a pctoribus. ad Heb. vij. Ecce quō ꝓticipauit cū oibus innuendo q̄ venerat ad saluandum oēs. Unus est mediator dei ⁊ hoiz homo xp̄s ihesus q̄ dedit in redēptionē semetipsum ꝑ nobis. i. ad Ti. ij. Nota. vestitū podere. i. camisia q̄ est vestis ampla: alba: lōga: ⁊ lata. et significat humanitatē longaz et latā a capite vsq̄ ad pedes. Ezechiel xlv. dat eum iobe di. Vir quoq̄ vnus. ſ. ihesus xp̄s in medio eoꝝ vestitus erat lineis. Ezech. ix. Ecce quō in primo suo aduentu fuit mollibus vestitus. Zona aurea. i. charitate ꝓcinctus. q: quicq̄d fecit erga

pos: fatū fecit amore vel dilectōe. Sz si volum⁹ loq̄ de scdo aduētu ei⁹, s. q̄n veniet p retributionē iudicialē: tūc nō veniet mollib⁹ vestitus: ſ duris ⁊ ferreis induet, Auctas, Accipiet armaturā zelus illi⁹ ad vltionē inimicorū. Induet p thorace iusticiā: ⁊ accipiet p galea iudiciū rectū, Sumet scutum inexpugnabile cōtēte: acuet gl̄iā suā in lanceā: ⁊ pugnabit cū illo orbis terrarū cōtra insensatos ⁊c. Sap. v. Nota p thorace, s. thoracē de iusticia rigorosa. Quia tūc q̄cūq; petōr peteret veniā ⁊ miam stendo: nō obtineret nisi rigorē iusticie: q: indut⁹ iusticia vt lorica⁊ galea salutis in capite ei⁹, Esa. lix. Sequit Sap. v. Accipiet p galea iudiciū rectū, Modo nō videt hr̄e iudiciū: cū tot petā fiāt in mūdo tā publice q̄ secrete q̄ nō puniunt. Sz tūc in iudicio de oibus petis faciet iudiciū rectū: dicēdo cuilibet petōri tu feciſti hoc. O dñe ⁊ vos vidiſtis ⁊c. Sz modo videt surd⁹ nō audiēdo blasphemias ⁊c. ⁊ cec⁹ nō vidēdo petā q̄ fiūt: ſ tunc faciet iudiciū: ⁊ iusticiā i fra. Viere. xxiij. Tūc lumet scutū inexpugnabile equitatē, Illa eq̄tas q̄ dr scutū ita erit tūc inexpugnabilis: qa ſi dr̄go maria ⁊ oēs scti pr̄iarche ⁊ ppbe tunc orarent p vno petōre: nihil obtineret. secus mōr: q: minor: sctūs padisi obtineret. Et zel⁹ ⁊ furor viri. i. xpi nō pcet in die vindicte. ſ. iudicij: nec acḡescet cuiusq̄ pcib⁹: nec suscipiet p redēptione dona plurima. Prou. vi. Quoniā ſi tūc oēs ppbe: pr̄iarche ⁊c. offerrēt tūc tpo oēs mias q̄s fecerūt, p aliq̄ auaro nihil obtinerent. Nec ppbe ſi offerrēt omīs deuotōnes eor̄, p aliq̄ ideuoto. Nec apli oēs charitates p aliquo inuido. Nec martyres eor̄ patiam p aliquo iracūdo. Nec ꝓfessores suā pniaz p aliquo impenitēte. Nec ꝟgines suā puritatē p aliquo luxurioso obtinerēt: qr nō suscipiet p redēptiōe dona plurima. Et in manu accipiet lanceā acutissimā dure ſuie ⁊ irreuocabilis: q̄n dicet ore suo malis. Discedite a me maledicti ⁊c. Mat. xxv. Modo faciam⁹ ꝺclusionem huic parti. In hebdomada ꝓterita vidiſtis xp̄s vestitū aſpis ⁊ duris vestib⁹: qz euāgeliū illi⁹ dñice loquit de iudicio finali ⁊ rigoroſo: ſi in dñica curr̄ete existis videre xp̄um mollib⁹ vestitū: qz euāgeliū loquit de ei⁹ primo aduētu, ppt̄ b̄ dicit euāgelij thema. Existis videre hoiem mollib⁹ vestitū. Quantū ad scōm thema ē ꝺclarandū tropologice seu moral̄r: ⁊ hoc fit q̄n facta vel dicta exponūt de his q̄ tenent facere. Cū g̃ dr. Existis videre ⁊c. Loquit sanctis angelis vr̄is custodib⁹ in reph̄ēſione ꝓsonarū vanarū pōpositarū dic̄ ag̃elis, Existis videre hoiez mollib⁹ vestitu: q̄ē ego in p̄ncipio indui tunicis pellicijs p necc̄itate. Beñ. iij. Jā modo induit⁹ vos mollibus ⁊ p̄ciosis p vanitate vel ad vanitatez: b̄ est multū reph̄ēſibile triplic̄ rone,

Prima p fatuitatem,
Scōa per ſuperfluitatem,
Tertia per iniquitatem.

Quātū ad p̄mū reph̄ēſibilis est homo cum mollib⁹ ⁊ p̄ciosis vestib⁹ cū fatuitate: qz fatuitas est gl̄iari de sepulchro ⁊ signo p̄dōnis seu latrocinij. Unde ſi latro q̄ ducit ad furcaz nō ꝓtētaret de vinculo de canapo: sed vellet hr̄e vinculū de serico ⁊ de auro de q̄ ſi appreciaret talis fatu⁹ reputaret. Talis stultitia ē int̄ nos. q̄ revestis est inuēta: nōne ex p̄ditione ⁊ furto ade q̄ ꝺ volūtatē dei furar⁹ est pomū de horto padiſi. Jō oēs ſumus filij furis ade. Et in signū hui⁹ portam⁹ vestes. Q̄n annudi incedebam⁹ ⁊ fine verecūdia sicut pueri parui, Auctas. Erat yterq̄ nud⁹ adā. ſ. ⁊ ei⁹ vxor ⁊ nō erubescēbāt. Beñ. ij. Sed cōmisso petō ſnia fuit data. Jn q̄cūq; die comederiſ ex eo: morte morieminī. Beñ. ij. Et fuit executa: q: cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. Et in pena fuerūt date hoi vestes q̄ſi vinculū latroni in signū furti, de q̄b⁹ nos appr̄iamur facīe do vanitates ⁊ fatuitates. Cōtra b̄ dicit scriptura sacra. Jn vestitu ne gl̄ieris vnq̄: nec i die honoris tui. ſ. nuptiarū extollaris. Eccl̄i. xi. Jdeo reph̄ēdendo istā fatuitatē dicit xp̄s sanctis ang̃elis, Existis videre homines ⁊c.

Quātū ad scōm reph̄ēſibilis est hō ex superfluitate: q̄n iam necessitas paulatiz reducta est in magnā ſuperfluitatē: q̄n p̄mū idumētuz hoīs fuit vnū pelliceū. Beñ. iij. Fecit de⁹ ade et vxori sue tunicas pelliceas ⁊ induit eos. Et pellis ibat xp̄s carnē: ⁊ lana adex̄: ad inuendū q̄ hō ex p̄cto effect⁹ est sil̄is bestijs. Dō Vō cū in honore eēt nō intellexit: cōparat⁹ē iumētis insipiētib⁹: ⁊ sil̄is factus est illis. Et durant diu q̄ hoies sic induebant. Et i hyeme cōuertebant lanā ad carnē. Deinde inceperūt pingere pelles. postmodū cogitauerūt facere tunicas de lino ad carnē. ⁊ sic cuz vna veste de lino ad carnē ⁊ desup pelliceo transierūt p magna tpa. Deinde dixerūt quare nō facimus vestes de lana sine corio tondendo lanā ⁊ ipam lauando ⁊ filando. Et fecerunt pannū de lana. ⁊ oēs vestes erāt eiusdē coloris de lana alba vel nigra. qz nōdū erant tinctores. Deinde dixerūt: q̄re nō dam⁹ colores

Tūc inceperunt tinctores. deinde sartores. Et ꝓsone paupes statim voluerūt facē sicut diuites. Propt̄ qd diuites fecerūt sibi vestes de serico, s. tpe regis saul. Sz idē voluerūt facere paupes. Propt̄ quod diuites fecerūt sibi vestes de panno aureo ⁊c. Deinde fecerunt subducturas. ⁊ idē pauperes. ſi mō non p̄t inuenire dr̄iam in materia: nō faciūt dr̄iam in forma. s. longas manicas ⁊c. Nō op⁹ est follo sufflare cymbala collo. Jdez in foderaturis. O dixerunt mulieres ⁊ nos nihil faciemus. Nota hic ꝺ ſuperfluitatē manicarū ⁊ caudarū: intantū q̄ sartores iam nesciūt q̄d faciāt. O ⁊ q̄d diceē deo de istis excessib⁹ ⁊ superfluitatibus. Multis cognoscē qd̄ petm̄ ē, sic cib⁹ ⁊ potus sunt data p tyriaca. ppt̄ necessitatē ꝺ q̄tuor q̄litates ꝺriās in nobis. ſi gulosi faciunt de cibo ⁊ potu venenū quo morīunt citi⁹ ex superfluitate. Jdē de vestib⁹ inuentis p necessitate, p q̄b⁹ ſuppi vani ⁊ pompoſi hoīt facere rapinam: vsuras: furta ⁊c. Jō apls. Habētes alimenta ⁊ quibus tegamur: his cōtenti sum⁹, i. Timo. vi. Nō alimēta, nō dicit delectamēta ⁊ q̄b⁹ tegamur. nō dicit q̄b⁹ ornemur. his contenti sum⁹. Jō dicit xp̄s sctis ag̃elis. Existis videē hoiem ⁊c. Quantū ad tertiū reph̄ēſibile est hō ex iniq̄tate. Tot sunt enī excessus: superfluitates: ⁊ varietates: ⁊ vanitates mulieruz q̄ viri ad supplendum eis habent facere vsuras: rapinas: falsas ſnias: calūnias: furta: ⁊ hmōi. Jō dr̄ Amos. viij. Audite hoc q̄ ꝺterit pauperē: ⁊ deficere facitis egenos terre: dicentes. Q̄n tranſibit messis ⁊ venūdabim⁹ merces ⁊ sabbatū ⁊ aperiem⁹ frumētū: vt imminuamus mensuraz ⁊c. Jurauit dñs si oblit⁹ fuero oia opa eor̄ ⁊c, Ecce q̄d fuit ostensum btō Io hānī de q̄dā ciuitate vana ⁊ pōposa q̄ ex illis vanitatib⁹ debuit destrui, de qua dicit Jobes, Ue ve ciuitas illa que amicta erat biſſo ⁊ purpura: ⁊ coccor: ⁊ deaurata est auro ⁊ lapide p̄cioſo: ⁊ margarit̄. q̄n vna hora destitute sunt tante diuitie. Apoc. xviij. Nota p̄mū ve q̄tū ad dānationē aie. ⁊ secundū ve q̄tū ad dānationē corp̄is, Ecce qui mollib⁹ vestiunt in domib⁹ regū sunt. i. in habitationibus demonū. ſm Hylariū, Ecce q̄re dic̄ xp̄s, Existis videre ⁊c. Quantū ad tertium anagogice. ab ana q̄ est ſursum: ⁊ goge ductio: q̄ſi ſursum ductio. q̄n dictū vel factū exponif de his q̄ debem⁹ sperare, Cū g̃ dic̄ thēa. Existis videē. loquit xp̄s aliab⁹ sctis de b̄ mūdo egredientib⁹, dicens eis, Existis videre hoiem. i. xp̄m mollib⁹ vestitū. Jmpenitentib⁹ est aſperis ⁊ durissimis indumentis vestitus. ſ. rigoris ⁊ iusticie Sz aliab⁹ penitentib⁹ sctis ⁊ iustis est mollis ⁊ dulc̄, q̄b⁹ dicit. Existis videē ⁊c. Auctas. Glia libani data est ei decor: carmeli ⁊ saron. Esa. xxxv. Nō tres ꝺitiōes ꝓsonarū q̄ hñt gl̄iam padiſi ⁊ nō plures. Prima ē innocētū, q̄bus datur gl̄ia libani. ſ. cādoris baptiſmalis. Secunda est obedientū. q̄b⁹ daf decor carmeli. ſ. delicat⁹ vel mollis. qz obedientes hñt ꝺsciam delicatā vel mollē ad obediendū cito p̄ceptis dñi. Tertia ē penitētiū. q̄b⁹ daf gl̄ia in saron id est p̄cipat⁹ merorīs. qz penitētes plorant peccata sua. De his dicitur Esa. xxxiij. Regez in decore suo videbunt. Ecce quare dicit thema. Existis videre hoiuem ⁊c.

Item de eadem dominica. Sermo VI

Xistis videre, ppheta tam ⁊ plus q̄ ppheta. Mat. xi.

Pñs sermo fundabif in intellectu allegorico, ppt̄ b̄ declarare oz dr̄iam int̄ prophetam ⁊ pl⁹ q̄ ppheta. Propheta est ille qui ex diuina reuelatione seu spūali illuminatiōe reuelat futura vel p̄terita occulta ⁊ secreta. Vocetiā dr̄ vulgariē, sicut p⁹ de muliere samaritana cui dixit xp̄s omia que fecerat, que dixit xp̄o, Dñe video q: propheta es tu. Jo. iiij. Sed plus q̄ ppheta est ille q̄ futurū secretuz quod reuelat ore ostēdit ad oculū ope. Sicut Iohes baptiſta q̄ fuit ppha q̄n dixit. Post me veniet cuius non sum dignus calciamēta portare. Mat. iij. Sed fuit pl⁹ q̄ prophet̄a q̄n ip̄m oñdit digito dicens. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit ⁊c. Jobis. i. Glo. Johannes propheta ⁊ pl⁹ q̄ ppheta est. quia quod ore dixerat: digito ostendebat. Ad. p̄positū inuenio q̄ int̄ oēs personas mūdi q̄ maiora secreta fidei catholice dixit ⁊ reuelauit fuit iesus xp̄us dñs nr̄. ⁊ sicut ore dixit ⁊ reuelauit i hoc mūdo: ita ope clare ostēdit in alio, ideo bñ p̄t dici, ppheta ⁊ pl⁹ q̄ ppheta. Jō vob q̄ existis de dominibus vr̄is ad videēdū xp̄m in missa sacramētal̄r ⁊ i predicatione mō mētaliter dico ego. Existis videre, ppheta ⁊ pl⁹ q̄ ppham. Secreta aut̄ fidei q̄ hic, ppheta dñs iesus xp̄s nobis dixit ⁊ reuelauit ore proprio in hoc mūdo sunt multa: sed solum loquar de tribus modo, scilz

Saluatione celestiali,
Damnatione infernali,
Afflictione purgatoriali.

Quantū ad primū secretū q̄d xp̄s nob reuelauit est de saluatiōe celestiali. qz nūq̄ nec moyses nec aliquis ppheta manifestauit nec reue

lauit q̄ bonis opib⁹ possit hñ gl'ia celestis. Ismo dicit dauid ppha. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hoiz. celū celi. i. gl'ia. Ez venit xp̄s ppha q̄ nob reuelauit t pmisit nō bona temporalia vt moyses ismo dic̄ vt ea despiciam⁹, ſ. pmisit saluationē celestem dicēs. Qui facit volūtatē p̄is mei q̄ in cel'ē ipe intrabit in regnū celoz. Adhatīb. vij. Ecce hic pphetat de magno secreto: q: nūq̄ añ p aliquē fuit reuelatū. Adoralr nota quō totū ius hñdi gl'iam fundat in obedientia. ibi q̄ faz volūtatē. non ḡ illa gl'ia pōt hñ ture dñij vel platiōis, nec scientia: nec pōpa: nec genere: nec pulchritudine nec fortitudie. Dic practice qñ morīf aliquis magn⁹ dñs i h̄ mūdo q̄ fuit dño inobedies q̄ magz voluit regi t gubnari ppijs inclinationib⁹ q̄ diuinis ordiatiōib⁹. ppio sensu q̄ dei mandato: qñ venit ad portā padisi pulsans t dicēs. Dñe dñe aperi nobis t̄c. allegādo. Respondebit xp̄s. Amen dico vob: nescio vos, ſ. scia approbatiōis. Idē de platis magnis doctoz⁹ t de oib⁹ inobedientib⁹ q̄ nō gubnarūt se ſm dei volūtatē: ſ. per suā sensualitatē t vanitatem. Idē de mulierib⁹ in coz̄pe pulchris: ſ. in aīa turpissimis, oēs tales xp̄us remittet ad infernū. ſic em̄ p inobedientiā amisim⁹ paradisum: ita per obedientiā oz nos ipm obtinere. Jō petim⁹ in oz̄one dñicali. Fiat⁹ voluntas tua sicut in celo t in terra. Ez xp̄s ē plus q̄ ppha in alio mūdo: qñ ope oñdit bonis ea q̄ hic pmisit vbo. Qñ em̄ bona psona morīf t obedies: t aīa pulsat ad portā padisi. t allegat quō fuit hic in dñio seu prelatione: t virit ſm dei ordinationē seruando p̄ceptā: tūc xp̄s facie leta dic̄. Euge bue bone t fidelis: q: sup pauca fuisti fidel': sup multa te ostituā. intra in gaudiū dñi tui. Adat. xxv. Nō euge. interfectio est letitie. Bue bone t fidelis. vbi oñdit examē qō fit in iudicio. qō ē de duob⁹, ſ. de bonis opib⁹. iō dic̄. Euge serue bone. ſi modicū cēt facē bona opa nisi fierēt intētiōe recta. iō dicit fidel'. regalia q̄ de⁹ sibi retinuit de bonis operib⁹ sunt q̄ fiant amoze sui: t ad vtilitatē tuā: tecū diuisit p medium. Laueas ergo tu ne ipsum defraudes q̄ bona opera facias amoze alteri⁹, ſ. vane gl'ie vel laudis vel honoris vl' familiaritatis t̄c. ſi solū amoze sui vt laudef t amef. tal' est fidel'. Ecce ḡre dicit. Euge serue bone ex operibus materialr. t fidelis, ſ. foz malir. Nō. q: sup pauca fuisti fidelis. ad ostē dendū q̄ ꝛ bona opa t intētio sint nc̄ria ad saluationē: tū magis req̄rit intētio recta. Jō dicit. sup pauca fuisti fidelis, O pa aūr bona si intētione mala sint facta nihil valēt. Videf q̄ de⁹ in examine aiarū teneat modū adle zelotipie: q̄ volēs ꝓbare filios suos extrahit eos de nido t illis q̄ recte respiciūt rotā solis, puidet tanq̄ filijs: alios aūt pijcit tanq̄ nō suos. Sic recte facit dñs deus q̄ extrahit nos de nido huj⁹ mūdi p mortē coz̄palē. t si recte respexisti solē iusticie i bonis opib⁹, ſ. habēdo intētionē rectā bene stas: de⁹ puidebit tibi de gloria. Si aūt p oppositū habuisti intētionē sinistrā, ſ. p hypocrisim t̄c. pijciet te i infernū. Ecce ḡre dic̄, q: sup pauca fuisti fidel', Cū ergo dicit thema scie aiab⁹. Existis videre, ppbaz Rident. etiam plus q̄ ppbam. Quantū ad secundū secretū. ſ. de dānatiōe infernali, secretū aūt dānatiōis fuit ita occultū antiq̄tus q̄ iudei adhuc ipaz nō credūt: imo sup illō Job xxi. Ducūt in bonis dies suos: t in punto ad infera descēdūt. Dicūt iudei ad inferna descendūt. i. ad fossam. Sed venit xp̄s q̄ tanq̄ ꝓpheta hoc reuelās dic̄, Dico vob q̄ si pniam nō habueritis oēs simul pibit. Lu. xiij. Nota simul ad aliq̄d referf. Dic̄ historia de q̄dā pre ciuitatis hierlm q̄ vocabaf syloa, vbi cecidit turris alta q̄ oppressit. xviij. hoies. de hoc loquens xp̄s cū aliq⁹ dixit. Dico vobis q̄ si penitentiā non habueritis oēs sil' fic̄ illi. xviij. homines pibit. Notāda sunt hic tria. Primo q̄d ē syloa. Secūdo q̄ ē turris illa. Tertio q̄ fuit illi xviij. hoies oppressi. Nota q̄ syloa idē est qō missus ei. Ifte est xp̄s de q̄ dixit Jacob pātriarcha. Non auferetur sceptrū de iuda: t dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittendus est t̄c. Beñ. xlix. Ecce hic syloa q̄ interp̄taf missus ei. Jō dr̄. i. Joh. iiij. In hoc apparuit charitas dei in nobis. qñ filiū suū ynigenitū misit de⁹ in mundū vt viuam⁹ per eū. Turris altissima est xp̄i iusticia q̄ altissima ē. q: nō ē ibi appellatio ad maiorē. t fortis sua t irreuocabilis. De hac turre aucēas. Nasus tuus sic̄ turris libani. i. candoris dara. q: i h̄ mūdo iusticia dei nō ē nob clara t manifesta. q̄ respic̄ Damascū. ſ. sāguine xp̄i lauatus in baptismo. Vic est q̄ venit p aquā t sanguinē iesus xp̄s. nō i aq̄ solū: ſi in aqua t sanguine. i. Joh. v. Damascum. i. xp̄ianū. Quare maiorē rigorē iusticie oñdit xp̄s Damalū xp̄ianū q̄ cōtra iudeū vel agarenū, Rñsio. ppter

maiores gr̄as q̄s a xp̄o recepit. Nota. xviij. hoies significāt. xviij pctā. ſm em̄ q̄t sūt pctā cōputant pctores. Pctā aūt capitalia sunt septē: t trāsgressiones p̄ceptoz sunt. x. q̄ faciunt xviij. pctā. ſi et his nō damnaf hō: imo ad h̄ q̄ hō dānef necessariū ē. xviij. pctm: qō ē finalis ipenitētia. Tunc em̄ turris dñe iusticie cadit sup. xviij. t oppmit i infernō. Ecce ḡre dic̄ xp̄s. Dico vob t̄c. Voc dī, vbo oñdit se p pheta. ſ. ē pl⁹ q̄, ppha i alio mūdo qñ ope dat xp̄ianis malis qō hic pmisit vbo: qñ de facto dat eis dānationē infernalem. Verbi gr̄a. qñ morīf malus religiosus q̄ nō curauit seruare rām nec vota t̄c. Idē de malo clerico. idē de malo laico. de q̄b⁹ dic̄ text⁹ euāgeli. Cū intrauerit paterfamilias t clauserit ostiū: incipietis foris stare t pulsare ostiū dicentes. Dñe aperi nob. Et ñndens dicet vob. Nescio vos vnde sitis t̄c. Tunc incipietis dicere. Adāduca uim⁹ coz̄a te t bibim⁹: t in plateis nr̄is docuisti. Et dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Discedite a me oēs operarij iniq̄tatis. Ibi erit fletus t stridor dentiū. Lu. xiij. Si ḡ diceret aiab⁹ dānatis. Existis videre ppbaz, respōderet etiā pl⁹ q̄ ppbam. Quantū ad tertiū secretū de afflictione purgatoriali. Hoc secretū fuit antiq̄t⁹ ita occultū q̄ intellect⁹ human⁹ non potuit cōcipere q̄ in alio mūdo deus daret tp̄us t locū ad complendū pniam de pctis venialibus t de penitentijs mortaliū pctoz non completis: ſ. venit xp̄s q̄ hoc secretū reuelauit dicens. Ego sum vitis vera t pr̄ me⁹ agricola ē. Oēm palmitē in me nō ferentē fructū tollet eū: t oēm qui fert fructū purgabit eum vt fructum plus afferat. Joh. xv. Nota ego sum vitis vera: nos sum⁹ palmites qui p verā fidez manem⁹ in vite. de q̄b⁹ dicit. Oēm palmitem in me nō ferentē fructū. ſ. bonoz operū virtutū t meritoz: tollet eū. i. excidet: t i ignē scz in infernū mittet. Et oēm qui fert fructū purgabit eū. t nunq̄d tā boni q̄ mediocres transibimus per purgatoriū: dico q̄ sic. Ez ē duplex purgatoriū. ſ. volūtariū t illud est in hoc mūdo: t violentū in alio. t nunq̄ fuit aliquis nec erit saluus in padiso q̄n transiuerit per aliqđ istoz nisi xp̄s t virgo maria. Jō dicit. purgabit eū vt fructū pl⁹ afferat. q: sicut hic fec̄ fructū gr̄e, ibi faciet fructū gl'ie. Ez oñdit se xp̄s plus q̄ ppbam in alio mundo qñ moriuntur psone in gr̄a dei. ſi nō cōpleuerūt hic pniam t veniūt coz̄a xp̄o ad iudiciū. t inde mittuntur ad purgatoriū. vbi portanf per angelū bonū. Dic practice quō xp̄s dic̄ āgelo. porta istū ad purgatoriū: t stet ibi p tantū tp̄s t̄c. Dic quō angel⁹ mittet ip̄m in purgatoriū. Ductas. In igne ꝓbaf aurū t argentū: hoies vo recipiebiles in camino hūliatiōis. Eccli. ij. Si ḡratur ab eis. Existis videre, ppbam. nñdet. etiā t plus q̄ prophetam. Scōm hoc dicere possumus de domino iesu christo. Prophet⁹ magnus surrexit in nobis. Et quia deus visitauit plebem suam. Luce, vij. Deo gratias.

Dñica tertia aduentus dñi. Sermo VII

Ecce mitto angelu3

Ecce meū añ facie tuā. Adat. xi. Verbū ppositū pōt declarari quadruplicit̄ sive q̄ttuoz modis: iuxta q̄ttuoz intellect⁹ sacre scripture. Prim⁹ erit ſm intellectū historicū seu litteralē. Scōus erit ſm intellectū allegoricū seu figuralē. Tertius iuxta intellectū tropologicū seu moralē. Quart⁹ ſm intellectū anagogicū seu supnaturalē. Quantū ad primū iuxta intellectū historicū seu lr̄alē est verbū dei p̄is ad xp̄m ei⁹ filiū loq̄ns. de sua benedicta incarnatione q̄ xp̄s venit. p redēptione hūani generis. t de suo p̄cursore dicit de⁹ pat filio. Ecce mitto angelū, ad lr̄am loquit⁹ de iohāne baptista. q: angel⁹ grece idē ē q̄ missus latine. sic em̄ rex pētur⁹ ciuitati pmittit nuncios ad p̄pandū: sic t de⁹. Ideo seq̄f. q̄ ꝓparabit viā tuā ante te. Pro cui⁹ fundamēto sciēdū q̄ regula est gr̄alis diuine puidentie quā seruauit a principio mūdi vsq̄ ad finē q̄ qñ aliq̄ magna imutatio vel innouatio dz in hoc mūdo fieri: sp de⁹ pmittit aliquē vt gētes se p̄parēt. Verbi gr̄a. De⁹ ordiauit magnā mutationē t innouationē in hoc mūdo. ſ. vt totus mūdus lauaret t mūdaret a pctis hoim t renouaret. ag̃s diluuij, ppt qō pmisit amicum suū noe q̄ pdicauit centū annis vt gētes se p̄pararent per pniam. q̄ erat ang̃tor⁹ annoz⁹ qñ incepit pdicare: t deridebāt t truffabāt de ip̄o: intantū q̄ infra centū annos nō poterat quertere nisi septē psonas, ſ. vxor̄ suā t tres filios t tres vxores filioz⁹: t venit diluuiū t p didit oēs q̄t̄ erant in mūdo. Beñ. vi. t. vij. Secōo pz hoc idē qñ de⁹ voluit innouare terrā egypti: t libare filios isrl t destruere egyptios. Ez añ pmisit filiū suū ad moysen ꝓphaz vt auisaret regē pharaonē t egyptios. q̄ pdicauit ibi t mlta miracula fec̄: ſ nullū egyptiū quertit. imo fuerūt oēs i mari submersi. vt pz Exo. xiiij. Tertio pz idē qñ de⁹ voluit eiscere dcē trib⁹ de terra. pmissiōis. ppt petā eoz̄m Ez ante pmisit Amos ppham. vt hoc eis nū

ciaret ⁊ ꝓdicaret. Quarto ꝑz hoc idē qñ deꝰ voluit destruere terrā ꝑmissiōis ⁊ captiuare duas tribꝰ q̄ remāserant, ſ. tribꝰ iuda ⁊ bēiamin; Sed ante ꝓmisit eis hieremiā ꝓphām volens fuare regulā ſue ꝓuidētie, Quito ꝑz hoc idē qñ deus oꝛdinauit destruere maiorē ciuitatē mūdi ſcz nīniue, ꝓpter pctā eoꝝ; ſi añ ꝓmisit ionā ⁊ nauī, ꝓphāe: vt ꝓdicarēt eis vt ſe ꝓpararēt. Jone. i. ij. ⁊. iij. Sexto ꝑz qñ vo ſunt renouare ⁊ mutare totū mūdū ꝑ aduētū meſſie, ſciēs q̄ multi de iudeis nō crederēt i eū, ꝓpter q̄ ēent diſperḡdi ꝑ mūdū, Bz āte ꝓmiſit iobem baptiſtā q̄ nūciauit aduentum xp̄i ꝑ mūdi redēptione ⁊ iudeoꝝ deſtructōe dicēs, Jā enī ſecuris ad radicē arboris poſita eſt, Mat. iij. Antiq̄tus ſecuris fuit poſita ſolū ad ramos; ſi tūc ad radicē. ſ. ad totalem iudeoꝝ deſtructionē. Modo aūt veniet maior mutatio ⁊ maior unouatio q̄ vnq̄ fuit i mūdo ſcz deſtructio ⁊ finis mūdi ſcz; aduentꝰ antix̄pi. ⁊ iudiciū gñale. Jō deꝰ ꝓmiſit ſctōs ſcz dñicū ⁊ franciſcū cū ſuis religioſis: vt de q̄libet ipoꝝ legit. vicinū credit ꝓuenisse iudicium: ſi nūc gētes nō ꝓnt credere, q̄ aūt nunc̄ miſſi, dicanꝰ angeli, Auctas. Miſit deus patrū ipoꝝ ꝑ angelū ſuū reuocare eos. ꝓpt q̄ ꝑceret illis ⁊ tabernaculo ſuo. Ipſi vo ſub sannabāt i ꝛgelis ſuis. ij. Eſdre. i. Ecce regla et oꝛdo dñe uſticie, Oꝛ ḡ btūs iobes fuit a deo miſſus ad nūciandū xp̄i aduētū: ideo in themate dicit vel vocat ipm angelū dī. Ecce ego mitto ⁊c, Moꝛalr nota quō btūs iobes nūciaut aduētū xp̄i tripl'r ꝓdicādo: baptiſādo: ⁊ demōſtrādo. Prio ꝓmo dicebat. Ipe eſt q̄ poſt me vētur; eſt q̄ añ me fact⁹ eſt: cuius ego nō ſum dign⁹ vt ſoluā ei⁹ coꝛrigiā calciamēti, Joh. i. Prio ſcō dicebat. Ego baptizo vos aq̄, medi⁹ aūt vr̄m ſtetit quē vos neſcit, Joh. i. Prio tertio dicebat demōſtrādo ipm. Ecce agn⁹ dei. Sic enī q̄ deꝰ vult venire ꝑ gr̄am in mētē alicui⁹ ad ipm iuſtificandum, ꝓmo ꝓmittit iobem ꝓdicantē. Jobez. i. gr̄az ꝓdicatiōis: q: ſinglaris introit⁹ dei in coꝛde pctōꝝ eſt ꝑ ꝓdicationē. Jō ꝓmittit iobez. i. ꝓdicatoꝛē q̄ ꝓdicat exteri⁹ ad aures: ſi xp̄us ꝓdicat interi⁹ in coꝛde. Jō dicit Greg. In vanū laboꝛat exteri⁹ lingua ꝓdicatoꝛis: niſi aſſit interi⁹ gr̄a ſaluatoꝛis. Et Aug. In celo cathedrā renet: q̄ coꝛda hoiꝝ docet. Scō iobel venit baptiſando: ⁊ ꝛ q̄ñ pctō: tact⁹ in prędicatione ploꝛat pctā ſua ꝑ ↄtritionē: q̄m ille lachryme baptiſant lauāt ⁊ purificāt aiam ab oīb⁹ cul̄pis ⁊ maculis pctoꝝ moꝛtaliū. Tertio venit iobes demōſtrādo: ⁊ hoc q̄ñ pctō: ↄtritus de pctīs oñdit ea ſacerdoti ꝑ ↄfeſſionē ſacramētalē. De his oībus dicit dō. Emittet ꝛbū ſuū ⁊ liq̄faciet ea. Pſa. cxlvij. Nota emittet ꝛbū ſuū. Ecce iobes ꝓdicans. Mauit ſpūs ei⁹ ⁊ fluēt aq̄. Ecce iobes baptizās. Qui annūciat ꝛbū ſuū iacob. i. ↄfeſſori denūciando ſibi ꝓpoſitū coꝛdis. Ecce iobes demōſtrāt

Quātū ad ſcōm intellectū allegoꝛicum ſeu figuralē tūc thema eſt dei p̄ris ad ppl'm xp̄ianū dicētis de filio ſuo. Ecce ego mitto āgelū meū. q: lz ſit dñis angeloꝝ, oꝛ tñ angelus q̄a miſſus a deo p̄fe. Jō Eſa. Paruul⁹ natus eſt nobis: ⁊ filius dat⁹ eſt nobis, Et fact⁹ eſt ꝓncipatus ſup humerū ei⁹: ⁊ vocabit nomen ei⁹ admirabilis ↄſiliari⁹, fm. lxx. interꝑres. magni ↄſilij angel⁹, deus fortis: p̄ futuri ſeculi, Eſa. ix. Mittit aūt coꝝ nobis tanq̄ ꝓnceps ⁊ bellatoꝛ fortē ⁊ valēs ad ꝓliū: ſicut legit̄ de iulio cęſare: q̄ nūq̄ dixit ite ſi venite. Jta xp̄s ad ꝓliū iuit ꝑus coꝛā xp̄ianis vt ipſ⁹ ſequant. Jō dic̄ deꝰ p̄. Ecce ego mitto angelū meum ante faciē tuā: loquēs ppl'o xp̄iano ad bellādū cū inimicis. ſ. demon ib⁹ ⁊ pctis: vt nobis xp̄ianis daret coꝛ ꝛbutē ⁊ audaciā. De ꝛ figura legit̄ q̄ in terra ꝑmissionis habitabāt' septem ↄditiōes gentiū anteq̄ illuc veniſſet ppl's iſrl' de terra egypti. ſ. amoꝛreoꝝ gereſeoꝝ: etheoꝝ: phereſeoꝝ: chananeoꝝ: eueoꝝ: ⁊ iebuſeoꝝ. Et erāt tot q̄ filij iſrl timebāt illuc intrare. Bz dñs dixit ppl'o iſrl'. Ne timeas p̄cedet te angel⁹ me⁹ q̄ introducet te ad amoꝛreū: etheū: ⁊ phereſeū: chananeūq̄ ⁊ eueū: et iebuſeū quos ego cōterā ⁊c. Exo. xxiij. Figura fuit xp̄i, qm̄ añ aduētū xp̄i erāt ſeptē cōditiones malarū gētiū, ſ. ſeptē demonioꝝ q̄ ſūt capitanei ſeptē pctoꝝ moꝛtalium. Primus amoꝛreoꝝ: q̄rū capitane⁹ ſignificabat leuiathā capitaneū ſuꝑboꝝ. Scōs gereſeoꝝ: q̄ ſignificat māmonā capitaneū auaroꝝ. Tertiꝰ etheoꝝ. aſmodeū capitāeū luxurioſoꝝ. Quart⁹ phereſeoꝝ: beelzebub capitaneū inuidoꝝ. Quint⁹ chananeoꝝ, beelphegoꝛ capitaneū gulioſoꝝ. Sext⁹ eueoꝝ, baalberith capitaneū iracūdoꝝ. Septim⁹ iebuſeoꝝ. aſtaroth capitāeū accidioſoꝝ. Mō videam⁹ q̄ſ faciet ꝓliū, ppplo xp̄iāo maxie ↄſiderata ꝓpa dēmōis maxia ītrīſ q̄ null⁹ hō eēt ſufficiēs, ō deꝰ p̄ miſit filiū ſuū di. ppl'o xp̄iāo, ecce ego mit. āg. ſ. xp̄s q̄ vicet ⁊ ꝛbellabit iſtos capitāeos. Prio debellauit ⁊ vicit leuiathā capitāeū ſuꝑbie ꝛbutē ꝓ̄ilitat̄: q: nūq̄ fuit aliq̄s hūilio: ꝛpo, Scōo

vicit māmonā ex paupt̄ate voluntaria: quā semp voluit fuare, Tertio vicit beelzebub ꝛbutē charitat̄ ⁊ dilectiōis, q: quicq̄d fec: fecit charitatiue, Quarto vicit aſmodeū ꝛbutē puritat̄ ⁊ ḡnit̄, Quinto vicit beelphegoꝛ ꝛbutē abſtinētie, Sexto vicit baalberith ꝛbutē patiētie, Septimo aſtaroth ꝛbutē diligentie, Ecce ḡre deus pf̄ dicit ppl'o xp̄iano, Ecce ego mitto angelū ⁊c. Jō nō oꝛ nos multū ꝓliari: ſi intrare cāpū bone vite ⁊ recipe arma. ſ. būiliat̄: dimittē do ſuphiā. Jō dic̄ xp̄s. Jn mundo ꝓſſurā hēbitis: ſi ↄfidite: ego vici mūdū, Joh. vi. Quātū ad tertiū intellectū. ſ. tropologicū ſeu moꝛalē. thema eſt ꝛbū dei ad quēlibet nfz dicēt, Ecce ego mitto an. ⁊c. Determinatio eſt cōis oīm ſctoꝝ ↄcoꝛditer dicētiū q̄ i celo nō erūt due ciuitates hoīm ⁊ angeloꝝ: ſi ſolū vna: q: oēs ſtabim⁹ ſimul cū ſctis angel' in diuerſis vicis ſiue plateis. ſ. oꝛdibus angeloꝝ: vt hꝫ Mat⁹ b. xxij. ⁊ Lu. xx. Nō hiſtoriā de ſaduceis cū xp̄o diſputātib⁹ ꝺ muliere ſeptē viros hñte, q̄bus ñdit xp̄s di, Erraꝫ neſciētes ſcripturas neq; ꝛbutē dei. Cū enī a moꝛtuis reſurrexerint nō nubēt neq; nubent; ſi erūt ſic angeli dei in celis. Mat. xxij. Lucas dic̄ eq̄les angelis erūt. Ex iſta xp̄i ñſione ptz ſolutio duaꝝ q̄ōnū antiquaꝝ. Prima de ꝑmanētia: vtrū ſancti angeli ꝑmaneāt ſctis aiabus vel ecōuerſo an ſint eq̄les. Scōa de reſidētia: vtrū angeli reſideāt ad dextrā xp̄i: ⁊ aie ad miniſtrā. vel ecōuerſo. Solutio ꝑma ptz cū dicit xp̄s: eq̄les angelis erūt. Solutio ſcōe cū dic̄. erūt ſic angeli dei. Cū ḡ dic̄ deus. Ecce mitto angelū ⁊c. ante faciē mētis hūane: deus ꝓponit angelū ↄſiderādū: vt hō ſe diſponat iuxta ↄditiones angelicas. Quēadmodū bonus pictoꝛ ꝓponit coꝝ diſcipulo pulchꝝ exemplar imaginis ad pingendū. Si ergo volumus cū ſctis angelis hr̄e ſocietatē in celis: oꝛ nos cōformari eoꝝ ↄditiōibus ꝺ in terris: ⁊ ꝛbutib⁹ ꝺ in vita. ꝓpt hoc dic̄ nob⁹ deus, Ecce ego mitto angelū meū. ſ. tanq̄ exemplar ꝛbutū: vt ab eo recipias exēplū. De ꝛbutibus ⁊ ↄditiōibus angeloꝝ dicit dauid. ps. ciij. Qui facis angelos tuos ſpūs: ⁊ miſtros tuos ignē vr̄ētē, Ubi patēt res ↄditiōes ⁊ ꝛbutes angeloꝝ. Prima q̄ ſunt ſpūs ibi. Qui facis angelos tuos ſpūs, Scōa q̄ ſūt miſtri. ibi, ⁊ miſtros tuos, Tertia q̄ ſunt ignis. ibi, ignē vr̄ētē. Jn quo oñdit q̄ ſcti angeli hꝫ puritatē in ſe, q: ſpūs pietatē ad nos, q: miſtros: charitatē ad deū: q: ignē vr̄ētē. Quātū ad primū. ſcti angeli hꝫ puritatē: q: ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hꝫ. Lu. xxiiij. Jdeo tu luxurioſe recipe exemplū ab angelo vt ſis ſibi filius, i puritate, depinge coꝛ tuū ad nō cogitandū: nec ad ꝛ̄ideradū illā materiā luxurie: ⁊ os ad nō loq̄ndū: ⁊ aures ad nō audiendū: oculos ad nō reſpiciēdū: ⁊ etiaꝫ ad nō tāgendū ⁊c. alꝰ nūq̄ eris ſocius angeloꝝ in celo. q: nō intrabit in eaꝫ aliq̄d coinq̄natū aut abominatōꝛ faciēs. Apoc. xxi. Scōo ſancti angeli hñt ad nos pietatē. q: ſpiciūt nos ꝑ feneſtras. ⁊ q̄ñ vidēt nos in periculis ⁊ miſeriis veniūt ad defendendū nos. Angeli eñ ꝛ putant⁹ ad hoīm cuſtodiā: vt dic̄. ſ. tho. i. p. q. cxij. Et. i. ſcp̄. di. xi. q. i. ꝺm illud ps. Angelis ſuis deus mādauit de te: vt cuſtodiāt te i oīb⁹ vijs tuis. Cui⁹ rō ē. q: int deū ⁊ hoies media eſt angelica nā. mō ꝺm legē diuie, puidētie ⁊ ſapie ꝺ eſt oꝛdinatū vt inferioꝛib⁹ ꝑ ſupioꝛa puideat. Scōm eñ oꝛdinē diuie, puidētie in reb⁹ oībus inuenit q̄ mobilia ⁊ variabilia ꝑ īmobilia ⁊ īuariabilia mouenꝫ ⁊ regulanꝫ: ſic oīa coꝛpalia ꝑ ſubas ſpūales ⁊ īmmobiles. ⁊ coꝛpa inferioꝛa ꝑ ſupioꝛa q̄ ſūt īuariabilia ꝺm ſubam, Bz ⁊ noſpſi regulamur circa cōcluſiōes in q̄b⁹ diuerſimode poſſum⁹ opinari ꝑ ꝓncipia q̄ īuariabiliꝫ tenem⁹. Manifeſtū ē aūt q̄ in reb⁹ agēdis cognitio ⁊ affect⁹ hoīs multipl'r variari ⁊ deficere p̄nt a bono. Doc igit̄ fuit neceſſariū q̄ hoibus angeli ad cuſtodiā deputarenꝫ ꝑ q̄s regularenꝫ ⁊ mouerenꝫ ad bonū. Exequunt eñ angeli ad diuinā puidentiā circa ſalutē hoim adiuuādo ad ꝛferē dū in finē ⁊ liberādo ab eis q̄ impediūt ꝓceſſum i finē. Et ꝺ executio diuie, puidētie ꝑ angelos de hoibus vocaꝫ cuſtodia angeloꝝ. Jtē angel⁹ hoiem cuſtodiēs: ꝺm q̄d hoiem cui ꝑtinet⁹ deputat⁹ eſt ꝛrelinḡre ꝺ ꝛtinḡtū exponit tribulatiōibus: vl' etiā iuſto dei iudicio ad aliq̄ pctō nō retrahit: nunq̄ tñ ita ꝛrelinḡt q̄n ſit aliq̄s effect⁹ cuſtodie inḡtū aliq̄ō malū ꝓhibetur ⁊ aliq̄ō malū ꝓmouet. Nec obſtāte q̄ Damaſcenus dic̄. q̄ angeli cū ſint ꝺ nobiſcū nō ſūt i celo, q̄ videt q̄ nos ꝛrelinḡret. Quia vt dic̄ ſctūs Tho. i. p. q. cxiij, ar. vi. in ſolu. ad iij. etſi angelus cuſtos int̄erdū ꝛrelinḡat hoīnē loco: nō tñ ꝛrelinḡt q̄tū ad effectū cuſtodie. q: etiā dū eſt in celo cognoſcit q̄d circa hoīnē agaſ. Neq; indiget moꝛa tp̄is ad motū localē: ſi ſtatiꝫ pōt adeſſe. Jdē dic̄ ſctūs Tho. ij. ſcp̄. vbi, ſ. ar. iiij. in ſolu. ad. v. vbi dic̄ q̄ q̄cūq; aliq̄ agens īmp̄mit fortē impſſionē remanet illa impſſio in pariete ꝑ aliquod tēpus: etiam ad abſentiam agentis: vt ptz in motibus violentis. Et ita dico inḡt ſanctus

Tho. ꝙ ad vnā actōnē angeli in hoie: pōt hō bonā dispositionē accipere q̄ manet in eo ad aliq̄d tp̄s: vt ptz q̄n aliq̄s semel deuote orat ad plures dies remanet deuotio. Et ita āgelus q̄uis nō semp p̄ns sit: pōt tñ semp custodire in q̄tum effect⁹ eius manet post actōez Patet ꝙ ꝙ angeli sancti hñt ad nos pietatē: q̄a respiciūt nos etiā dū sunt in celo empyreo. ꝛ loco distātes a nobis. ꝛ q̄n vidēt nos in periculis veniūt ad nos defendēdū. Nōne oēs sūt administratorii spūs in misterium missi. ppt eos qui hereditarē capiūt salut. ad Heb. i. Ergo recipe exemplū ab angelo. depinge in corde tuo pietatē erga paupes dādo vl mutuādo vel vendēdo sine vsura ꝛ nō pluris vendēdo ppt solutōnis dilationē: nec minoris ꝓpter denarios paratos ꝛc. Exerce teipm ad pietatem. Nam corpalis exercitatio ad modicum vtilis est: pietas aūt ad oia vtilis est ꝛ promissionem habēs vite q̄ nūc est ꝛ future. i. ad Ti. iiij. Tertio sancti angeli hñt charitatē in deo: qz ignis vrēs. sunt in amore dei in fruitōe. Nō historiā iudicū. xiij. de parētib⁹ sansonis q̄b⁹ appuit angel⁹ q̄ cū offerret deo sacrificiū angel⁹ saltauit in flāma. dicit text⁹. Cūq; ascenderet flāma altaris in celū: angel⁹ dñi pariter in flāma ascēdit. Judic. xiij. Istud lapideū altare figurabat altare xp̄ianor⁹: q̄n nō dz dici missa nisi in altari lapideo vel sup arā. Judei hēbant altaria de terra: vel de lapidibus impolit. In sacrificio aūt misse in quo p̄ficitur corp⁹ xp̄i de q̄ exit flāma ignis q̄ inflammat corda xp̄ianor⁹ in remissionē pcto⁹ fūt. Nota q̄d accidit ylerdo de fre bartholomeo thome scti nr̄i ordinis. s. p̄dicator⁹ cui reuelauit angel⁹ ꝙ oēs q̄ fuerūt in illa missa fuerūt absoluti a pena ꝛ culpa. q̄ exēplo angeli q̄ ascendit in flāma dz q̄libet nr̄m ascēdere in b̄ sctō sacrificio p deuotā cōtēplationē. Isto modo accēdit in nobis ignis ille charitatis. de quo dicit xp̄s. Ignē veni mittere in terrā: ꝛ q̄d volo nisi vt accendat. Lu. xij. Quātū ad q̄rtuz intellectū sc̄z anagogicū seu supnaturalē tūc thema est ✠ vbū xp̄i ad qualibet bonā aiam ex hac vita transiturā: ipam ꝛsolādo dicēs. Ecce mitto angelū meū ꝛc. Magna assecuratio et ꝛsolatio est mercatorib⁹ q̄n habēt trāsire iter gētes armor⁹ ꝛ latronū si a capitaneo eorū habēt saluū cōductū ꝛ gaudagiū: si maior securitas eis esset si paratari⁹ dñi p̄cederet eos associādo p passus piculosos. Sic q̄libz nostrū in mor̄te hz transire passus piculosos inter demones qui expectāt aiam in mor̄te Auctas dauid. Inhabitabūt ꝛ abscondent et ipsi calcaneū meū obseruabūt. ps. lv. Nota inhabitabūt sc̄z demones in hoc mūdo ꝛ abscōdent supple se ꝛ ipsi calcaneū meū obseruabūt i finē que est vltima pars vite. sicut calcane⁹ vltima pars hois. Sed si homo tenet bonaz vitā assecurat⁹ a deo q̄ mittit patariū suū. sc̄z sanctū angelū q̄ precedit aiam: ꝛ ipam associat: ꝛ sic trāsit secure int⁹ demones. Auctas. Ecce ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te ꝛ custodiat in vita ꝛ introducat in locū q̄ p̄parau⁹ obsua eū ꝛ audi vocem eius. Exo. xxiij. Nota q̄ p̄cedat te sc̄z egredientē de corpe et custodiat in vita. sc̄z a turba demonū i aere caliginoso existentiū ꝛ introducat te in locuz q̄ p̄parau⁹ sc̄z i paradiso: vbi sunt portarij sanct⁹ michael. p angelis: sanctus Petrus p homibus. Et angelus pulsat dicēs. Attollite portas p̄ncipes vestras. Ecce q̄re dicit. Ecce ego mitto angelū meū.

Dñicā q̄rta aduētus dñi Sermo I

✠ Vox clamantis

e in deserto. Joh. i. Verbū ꝓpositū ē beati iohānis baptiste rñdēdo ad nūcios hierosolymitanos di. Ego vox clamātis in deserto. Pro hui⁹ ✠bi declaratōe ꝛ materie p̄dicande introductōe recipio duas dr̄es q̄stiones. Prima q̄re sctā mr̄ eccl̄ia in b̄ sancto tpe aduēt⁹ in quo totū officiū debz eē de xp̄o: facit tam magnā mētionē de btō iohāne baptista in euāgelio hodierno: ꝛ etiā in dñica p̄terita. Nunq̄d sufficerēt btō iohanni duo festa q̄ de ipo facit eccl̄ia sc̄z natiuitat⁹ ꝛ passionis. Pro cuius rñsione inuenio in btō iohāne quattuor excellētias plus q̄ in alijs sanctis. Prima est natiuitas gratiosa: qz iaz erat sanctus anteq̄ natus. Scōa est passio dolorosa: quis fuit decapitatus ex tripudio vnius puelle. Tertia est vita virtuosa: q̄a stetim q̄n fuit q̄ngz annor⁹ dimisit mūdū ꝛ itrauit heremum. Quarta est doctrina fructuosa nūciando ꝛ p̄dicando aduētū messie. Et his q̄ttuor excellētijs de⁹ exaltauit iobem super oēs sanctos dicēs. Inter natos mulierū non surrexit maior iohanne baptista. Matth. xi. Propter hoc sancta mater ecclesia quater in anno facit festū de beato iohanne. Primū de eius natiuitate. Scōm de passione. Tertium de eius virtuosa vita vt in dominica preterita. Quartuz de eius predicatione fructuosa. Et de hoc legitur euangelium hodiernuz. De nullo alio sancto fit festum quaer in anno.

nisi de btō iobe baptista. De btō petro apl̄o facim⁹ tria festa. De btō paulo duo: si de btō iohanne q̄ttuor. Et de festo hodierno dicit ipse met. Ego vox clamantis in deserto. s. ex efficacia p̄dicatiōis ꝛ doctrine sue. ptz prima q̄stio.

Secunda q̄stio ꝛ subtilior ē. q̄re btūs iobes volens suā doctrinā declarare dixit se vocem dicens. Ego vox clamant⁹ tē. Nunq̄d dixisz melius⁹ ego habeo vocez. Rñsio q̄ btūs iobes dixit se eē vocē sit duplici rōe. Prīa de mōstrādo suū officiū excellēter: q̄tū ad p̄mā rōnem. Officiū ꝓpriū voc⁹ ē manifestare ꝛ ondere p positū cordis siue mentē cōceptionē. pbs. Voces sunt signa eaꝝ q̄ sūt in aīa passionū. p̄mio pery armenias. Proprie loquendo magna ē differētia inter verbū ꝛ vocē. licet vulgariꝰ sumant p eodē. qz ✠bū ē conceptio mentis anteq̄ ore exprimat: si voces sunt q̄ p̄ferunt. Jō dic⁹ logica. Vox ē son⁹ ab ore afalis. plar⁹. ppie loquēdo xp̄s est ✠bū eternū. qz erat absc̄ditus in mente diuina. Joh. i. In principio erat verbū ꝛ verbū erat apud deū ꝛ deus erat verbū tē. s. absconditū ꝛ secretū. Sz de⁹ pr̄ misit vocē: sc̄z iohannē baptistā vt manifestaret ꝛ ondēret verbū diuinū: sic fecit q̄n dixit. Ecce agnus dei tē. Ecce iobes dicit se esse vocē ad ondendū dñam inf ✠bū ꝛ vocez tp̄alē ipam demonstrando. Quātū ad sc̄dam rōem. Exercitiū p̄dicatoris est: q: oia ei⁹ membra ꝛ potentie debent p̄dicare. Nō solū os p̄dicatoris dz p̄dicare: sz etiā vita mores ꝛ fama. Itē intellect⁹ studēdo: memoria rēplando: cor⁹ man⁹ gestus: ꝛ cōtinent siue cōpositē faciendo. Ita bon⁹ p̄dicator tot⁹ dz esse vox. Dicūt logici ꝙ vox est homogeniū. q: q̄libet ps voc̄ est vox. Sic oia q̄ sūt diligenter p̄dicatoris dñi eē vox. Viero. Oia sacerdot⁹ debent esse vocalia: propter b̄ btūs iobes rñdendo nūcijs sibi missis dixit. Ego vox. q. d. q̄q̄d ē in me totū ē vox: q: totū p̄dicat. ps thēa. De ista voce ego inueni vnā mirabilē prophetiam dauid: qui allegorice ppherādo de btō iohanne dixit. Vox dñi sup aq̄s de⁹ maiestatis intonuit: dñs sup aq̄s multas. Vox dñi in ✠tute: vox dñi i magnificentia. Vox dñi ꝛfringentis cedros: ꝛ ꝛfringet dñs cedros libani. Vox dñi intercidentis flammam ignis: vox dñi concutientis desertum ꝛ cōmouebit dñs desertum cades. Vox dñi p̄parantis ceruos ꝛ reuelabit condensa: ꝛ in tēplo eius omnes dicent gloriam. Ubi iohannes septies dicitur vox: propter septē doctrinas quas beatus iohannes predicabat.

Prima erat doctrina baptismalis
Secunda erat doctrina penitentialis.
Tertia erat doctrina magistralis.
Quarta erat doctrina increpatiua.
Quinta erat doctrina correctiua.
Sexta erat doctrina reprehensiua.
Septima erat doctrina instructiua.

Dico primo q̄ p̄ma doctrina beati iobis erat baptismal. Dicit oēs euāgeliste q̄ q̄n beat⁹ iohānes exiuit de deserto in quo steterat. xxv. annis. vt dicit Hugo in maxima pnia. Et q̄n etatis erat. xxx. annor⁹ exiuit de deserto. in cuius exitu incepit p̄dicare circa regionē iordanis baptismū pnie. Luc. iij. Venit in oēm regionē p̄dicans baptismū pnie in remissionē pcto⁹ dicēs. Medi⁹ vr̄m stetit quē vos nescitis. Joh. i. Sed ego ostendā ipm vobis: ideo recipiatis ei⁹ doctrinā. Dicebant sibi gentes. Et quid debem⁹ facere vt ipm possim⁹ digne recipere. Rñdebat eis q̄ reciperent signū baptismi in aq̄: q̄ baptizabat eos sub tali forma Ego te baptizo in nomie venturi. Jlle baptismus iobis erat signū xp̄i. sicut crux datur in cruciata in signū. Ex ista p̄dicatiōe doctrine baptismalis beatus iobes dr̄ vox dñi sup aquas. s. iordanis. glo. vnū baptismū p̄dicabat ꝛ alium dabat. qz baptismū aque dabat ꝛ baptismū gr̄e p̄dicabat in remissionē pcctoz. De hoc auctas. Ego baptizo vos in aq̄. qui aūt post me ✠turus ē fortior me est: cui⁹ nō sum dignus calciamenta portare. ipe vos baptizabit in spiritusancto ꝛ igni. Matthei iij. Nota igni ablatiui casus ꝑm grāmaticam antiquā. si q̄re dicit igni. Nota errorē illoz q̄ dicunt ꝙ aliq̄ baptizanf igne. Sz dr̄ igni duplici rōne. Prima in p̄mitiua ecclia in baptismo descendebat spūssanc⁹ visibiliter in forma ignis. ꝛ ista expositio ē cōmunior ad ondēdū ꝙ spūssanctus erat dat⁹ ꝛ ostendebat se exterius signo ignis visibiliter. Secūda ratio. qz sicut mundus debuit mūdari ꝛ purificari per aquā sc̄z tpe noe. qz gentes erant nimis caldē per luxuriā: nō venit aq̄ diluuij. sic purgabitur p ignē in fine mūdi. ppter frigiditatem charitat⁹. Matth. xxiij. Qm̄ abundabit iniq̄tas: refrigescet charitas multoz. Vnde rōem facit sctūs Tho. de aquino ordinis p̄dicator⁹ in q̄rto sniar⁹. Sic etiam deus ordinauit duo diluuia ad purificandū aias. s. diluuiuz aque baptismalis ad refrigerandū fomitem culpe originalis. Secūdo diluuium ignis purgatorialis: qz post baptismū refrigeramur ꝛ efficimur negligentes ꝛ maculamur pctis. iō deus ordinauit fontē purgatorij vbi aīa baptizat

ab angelo bono. vt determinat sctūs Tho. q: diabol' iā vic' est p illū q̄ ducit ad purgatoriū. iō vic' nō dz incarcerare victore. Dicebatism' est dur' t terribilis. De q̄ pōt dicē aia q̄ illic dz baptizari. Baptismo aūt habeo baptizari: quō coarto:. Lu. xij. Ecce q̄re dr vox dñi sup aq̄s. Et q: tūc iobes baptizauit xp̄m ideo subdit. deus maiestat intonuit: dñs sup aq̄s multas. Secūda doctrina quā btūs iohannes p̄dicauit erat doctrina penitētialis. Matth. iij. Jn dieb' illis venit iobes baptista p̄dicās i deserto iudee: t dicēs. Pniaz agite: appropinq̄bit enī regnū celoz. Postq̄ baptizauerat eos dabat eis pniam dicēs. Ex q̄ recepistis baptismū meū in signū: iō ne pcā ip̄ediāt vos ad cognoscēdū t recipiendū regē messiā faciat pniam. Dicit btūs Matth. iij. q̄ ꝓfitebant pcā sua generalr dicendo. ego fui sup̄b': van': pomposus ꝛc. Et btūs iobes dabat sibi pniam hūilis ofonis. Luce. xi. Johānes docebat suos discipulos orare. Alius ꝓfitebat generaliter dicēdo. p̄ ego fui auar' vsurar' ꝛc. cui iobes dabat pniam restitutionis: ne puluis auaricie clauderet sibi oculos: ne xp̄m agnosceret. Ali' veniebat t dicebat. Pater ego sum luxuriosus ꝛc. cui dabat penitentiam abstinentie ieiunioz t affictionem. Marci. ij. Discipuli iobis ieiunabant. Jdem de alijs pctis. Ecce quō iobes p̄dicabat doctrinam pnialē. Jdeo dr. vox dñi in ỹtute. s. pniam indicendo. Nota vox dñi in ỹtute. nō dicit in sacramento. Nota quō sancti doctores in theologia distinguunt de duplici pnia. scz de pnia sacramētali: t de pnia ỹtuali. Penitentia sacramentalis est q̄n homo ꝓfitetur pctā sua t absolui'. talis pnia dr sacr̄m. Penitentie sacr̄m hz ptes tres q̄ sunt ↄritio: cōfessio: t satisfactio. Pnia aūt virtualis nō hz partes sicut nec alia sacra. vt dic sctūs Tho. iij. p. q. xci. t. iiij. di. xvi. q. i. arc. i. q. i. t. iiij. Et q̄n iohannes p̄dicabat nondū erat ordinatū hoc sacr̄m nec ptās remittendi pcā erat hoibus ꝓcessa. Jō iobes nō dr vox dñi in sacro. Alia est pnia virtualis volūtaria t virtuosa: que nō est sacr̄m. vt ieiunare: pegrinari: discipinare se t hmōi. Et de ista dr. vox dñi in virtute ꝛc. quia beatus iobes imūgebat pniam nō sacramentalem s̄ virtualem. t concordat dauid dicens alibi. Ecce dabit voci sue. s. btō iohanni vocē ỹtutis. nō dicit sacrāmēti. p̄s. lxvij. Nota vt dicit sanctus Tho. iij. q. lxxxv. iij. di. xiij. q. i. ar. i. q: pnia vt est dolor voluntatis cū electiōe recta est ỹtus vel actus v virtutis: nō aūt est vt passio. Et est pnia virtus specialis. q: hz materiā generalē sub ratione specialī. p obiecto. s. oīa pcā vt emendabilia per actū hoīs vt dicit sanctus Tho. iij. pte. q. lxxxv. ar. ij. Et ē virt' moralis nō theologicalis. t est pars iusticie. Tertia doctrina erat magistralis. quia sicut bonus magister diuersis pueris dat diuersas lectiones: sic btūs iohānes diuersis cōditiōib' hoīm dabat diuersas doctrinas. Dicit beatus Lucas. iij. c. q̄ veniebant ad eū diuerse conditiones gentiū interrogantes xp̄m t dicētes. Magister q̄d faciemus? Ibi gra. Primo venerūt diuites dicendo. mgr q̄d debemus facere nos? Rndit. Qui hz duas runicas det vnā nō hīti. Et q̄ habet escas sil'r faciat. Luc. iij. Due tunice sūt. vna necessitat: secunda supfluitatis: q̄ cozrūpit t pauperes moriunt frigore. Quot sunt mulieres pauperes que ꝓpter defectū mantelli non possunt ire ad missas: t vos diuites tenetis vestes supfluas ꝛc. Jdem de escis ꝛc. Deinde venerunt publicani dicentes ei. Quid faciemus magister? Dicit hic glo. q̄ sumit' hic publicanus p illo q̄ hz officiū publicū. q: vel est baliuus vel iustician' vel iurat' ꝛc. Quibus iobes rndit. Nihil amplī' q̄ ꝓstitutū est' vob' faciat. Si erant rectores dicebat. Quid tenemini facere: recordamini de iuramento quod fecistis quando recepistis officium. scz q̄ faciet' is iusticiā. t corrigatis populum t peccata notoria: t respiciatis in omnibus vtilitatē cōmunitatis: ideo ita faciatis. al's caueat ꝛc. Tertio venerunt ad eū milites t scutiferi dicentes. quid faciemus t nos? Et ait illis. Neminem concutiatis nec calumniam faciatis: t contenti estote stipendijs vestris. Ecce regula t doctrina militum. Nota nemines concutiatis. Dic contra illos qui statim trahunt t habent dagam siue gladiū in manu ad percutiendū pauperes t miseros q̄ nō possunt se defendere. Jtem nec calumniā faciat subditis vestris ab eis exigendo pecunias t bona eorum diuersimode: t decipiūt cōformes dicendo q̄ sunt gratiosi in exigēdo: cū tū includāt eos in castro vel in ecclesia quousq̄ dederint t tenentur restituere. Jtem cōtenti estote stipendijs vestris de salario: de redditib' quos recipitis pro defensione populi. Nolite facere superfluitates nec vanitatē. sed computate quid habetis t quantum potestis expendere: t de bonis vestris detis p aīa vra quartā vel ad minus quintā partē amore dei. Numquid totum dabitis ad latrinas t iumentis t

Pultiferis ribaldis ꝛc. Ecce q̄re dic. Vox dñi in magnificētia. s. tribuēdi ꝓfilia t modū vindēdi vnicuiq;. Magnificētia op' ei'. s. beati iobis: t iusticia ei' manet in seculū seculi. p̄s. ci. Quarta doctrina erat increpativa: reprehendēdo vitia t pcā dicēdo. Progenies vipe rarū q̄s demōstrabit vob' fugere a vētura ira. Facite g̃ fructū dignū pnie. Matt. iij. Nō pgenies viparū. dicit h̄ glo. q̄ vipe trahunt venenū ab vtero matris t a natura. habent venenū. Talis est ꝓditio iudeoz. Jō iobes vocauit eos genimina viparū di. Genimina viparū q̄s demōstrabit vobis fugere a vētura ira. q. d. null'. Facite g̃ fructū dignū pnie. scz vt iuxta q̄litatē t quātitatē pcā faciat pniaz. Nota quō tūc iudei decipiebant sicut modo decipiunt multi xp̄iani di. Nūq̄d deus p̄misit abrahe t semini ei' bñdictione. Gen. xxij. Jb dicebat de' ppt' messiā filiū abrahe ex carnē. Jō dixit xp̄s iudeis. Si filij abrahe estis opa abrahe facite. Job. viij. In hac cecitate t errore sunt multi xp̄iani male vite q̄ nullā pniam faciūt de pctis. t q̄n de h̄ reprehēdunt rident. Qui crediderit t baptisatus fuerit salu' erit. Mar. vl. Vult cognoscere istā stultitiā. Nota de dño facīte cōuiuium nuptiarū q̄ p totā terrā fecit p̄conisari. Quicūq; mihi fidelis fuerit t manus mūdas habuerit mecū p̄sādebit. Dic hīstoriā de rustico ꝛc. Jdē de dño t rege nr̄o iesu xp̄o et cui' pte est p̄comisatum. Qui crediderit ꝛc. Jn morte aūt homo vadit ad cōuiuiū: si tūc h̄ credit t hz man' mūdas bene stat. al's restat furca i fenni. q̄n ista ỹba. q̄ crediderit t baptisatus fuerit: nō sunt ꝑteriti tpis: h̄ futuri cōiūctiui Tu credidisti t purificat' fuisti in baptismo: si ex tūc sozdidat' fuisti ꝛc. necessariū est g̃ q̄n homo vadit ad cōuiuiū credat et manus mundas habeat. Jō dicebat Esa. Lauamini mūdi estote. Esa. i. Deponat g̃ istā vanā confidentiā. Ex ista doctrina increpativa beatus iobes dr vox dñi cōfringētis cedros. i. superbos. Quinta doctrina erat correctiua in corrigēdo t refrenādo inuidiā discipulox suoruz. Discipli aūt iobis zelātes p magro suo iohāne inuidebāt xp̄o: q: q̄n xp̄us incepit p̄dicare t baptisare trahebat ad se ppl'm t dimittebant iobem: nec mirū. De hoc discipli iobis direrūt. Rabbi q̄ erat tecū trans iordanem: cui testimoniū phibuisti: ecce h̄ baptisat t oīs ventūt ad eū. Job. iij. Ecce flāma ignis inuidie quā iobes intercidit p doctrinā suā correctiuā di. In hoc gaudiū meū impletum est. Illū opz crescere: me aūt minui. q̄ desursuz venit sup oēs est. Job. iij. Ex hoc btūs iobes dr vox dñi intercidētis flāmā ignis. O t quō h̄ vox esset inter nos necessaria vt intercideret flāmā ignis inuidie q̄ nimis ardet in mūdo: nō solū de inuidia bonoz t aliū: si etiam de quadā inuidia q̄ est pctm ꝓ spūsctū scz inuidētia fraēne gre. Verbi gra. Si aliqs religiosus vult suare regulā ꝛc. stati alij inuidētes murmurāt t xp̄m impugnāt vocantes ipsuz hypocritā singularē ꝛc. t sic flāma ignis inuidie accēdit. Sec' si est ribald' timo cōmedat di. O quō est grat' talis frat ꝛc. Jtē si habet aliquā gr̄am deuotōis vl p̄dicatōis vl hmōi Jdē de clericis laicis t mulierib'. Nota ad h̄ planctū. ppbe. Ad te dñe damabo: quia ignis comedit speciosa deserti: t flāma succēdit oīa ligna regionis. Joēl. i. Nota q̄ desertū figit religione. ppt asperitatē vite in qua religiosi deberent viuere: si ignis inuidie totū cōedit. Ligna regiōis sunt seculares q̄s iā flamma inuidie succēdit. Sexta doctrina erat reprehē siua reprehēdendo t arguēdo regem herodem cōcubinarīū q̄ hēbat vxorē. si q: non erat ita alba nec pulchra nec ornata t cōposita vt ip se vellet: tm̄ erat filia regis: q̄ despecta. Herodes duxit cōcubinā. Hoc vides iobes venit ad ip̄m reprehendēdū di. Herodes nō licz tibi hr̄e vxorē fratris. Mar. xiij. t Mar. vi. Ex hoc btūs iobes dr vox dñi cōcutietis debitū. Mox alr. vtinā multe dom' hui' ciuitat' nō sint desertū herodis p luxuriā: despiciēdo vxores t recipiēdo ꝓcubinas. Si h̄ debitū cōmonebit nō a iobe: si a xp̄o iusto iudice in die iudicij: iō subdit. Et cōmouebit dñs desertum cades. i. mutati sc̄z luxuriosi q̄ mutat se cum alia muliere. Septima doctrina erat instructiua sicut bon' p̄ q̄n nescit vel non pōt instruere filios mittit eos ad magrum vt instruant ab eo. Sic fecit btūs iobes de discipl'is q̄s instruere nō poterat vt crederēt i verū messiā iesū xp̄m. ppter h̄ q̄n fuit capt' t ppinqu' mortī misit ipos ad xp̄m tanq̄ ad magrum vt instruerent ab eo de ỹtate. Mat. xi. Cuz audisset iobes in vinculis opa xp̄i mittēs duos de discipulis suis: ait illi. Tu es q̄ vēturus an aliū expectam' ꝛc. Ex hoc btūs iobes dr vox dñi ꝑparantis ceruos. Nota q̄ boni xp̄iani dicūtur cerui. ꝑpter magnū saltum quem faciunt de terra ad celū. Jō Dō in persona xp̄i dicit. Qui ꝑfecit pedes meos tanq̄ ceruoz super excelsa statuens me. ps. xvij. Pedes quibus saltamus ad paradisum sunt vera credētia t

obediētia. Pes dext' est vera credētia. Sinister ꝛo obediētia. Sz aliq̄ errāt saltādo q̄ credūt ascēdere in celū ꝛ descēdūt in infernū: qz hñt pedē dextrū fractū vl̄ sinistrū vel vtrūq; vt iudei ꝛ agarени q̄ vtrūq; pedē hñt fractū: qz nec hñt fidē nec bonā vitā. Pedē dextrū hñt fractū illi q̄ dubitāt in fide, ió nō pñt saltare in celū. Sinistrū illi q̄ hñt verā credētiā ſ nō hñt obedientiā nec bonā vitā. Discipuli aūt iobis solo pde dextro claudicabāt: qz nō credebāt: ſ ñ sinistro: qz bñ viuebāt. Jō iobel misit eos ad xp̄m vt ipos curaret. Quib⁹ auratis dixit xp̄s. Claudicabāt ꝛc, sequit. Post q̄ dixit vox dñi p̄paratis ceruos ꝛ revelabit codensa, ſ, iesus xp̄us ex ei⁹ miracul q̄ fecit q̄ viderūt discipuli iobis. ꝛ in rēplo eius oñes dicēt glīaz. Ecce q̄re btūs iobes dixit nūcijs Ego vox clamātis in deserto ꝛc.

De eadem dñica. Sermo II

Jrigite viā domini

Job. i. Preparare seu dirigere debem⁹ viā dño iesu xp̄o in breui vēturo in ciuitatē hui⁹ mūdi ne hēat deuiare ꝛ ire in circuitu. Dicit b Greg. q̄ via dñi q̄ venit ad nos ꝛ nos vadim⁹ ad eū est bona scīa et ꝟtuosa vita. Ad hoc declarandū hēo duas rōnes. Prima est qz cōiter q̄n quis cōtinuat aliquā viā ꝺz ista via ē talis. Et lz b sit clarū tñ auctas. Ois via viri recta sibi videt. Prouer. xxi. Scda rō: qz via q̄ ducit ad talē villā ꝺz via illi⁹ villeiz illa villa nūq̄ trāseat p illā Auctas. Job loquēs de mala psona dī. Maledicta sit ps ei⁹ in terra: nec ambulet p viaz vineaꝝ. Job. xxiij. nō q̄ vinee vadāt: ſ q̄a p illā viā hō vadit ad vineas. Et ista ē intētio bti Greg. scz q̄ via dñi q̄ venit ad nos p gr̄am ꝛ nos vadim⁹ ad eū p gr̄iam: est bona vita scā ꝛ ꝟtuosa: intrīn q̄ ſ infidelis reneret bonā vitā cauēdo a supbia: auaritia: luxuria ꝛc. anteq̄ moꝛeret de⁹ veniret ad eū p gr̄am ip̄m illuminādo de veritate. Dic pz rñsio ad questionē illoꝝ. q̄re dānabif infidelis. qz nō cognoscit xp̄m ꝛc. qz pctā ei⁹ impediūt ne ip sum agnoscat: qz ſ teneret bonā vitā de⁹ veniret ad eū: q̄to magis ad xp̄ianuz. Auctas xp̄i. Si q̄s diligit me, ſ, naturali amoꝛe: quia tūc nō loq̄bat xp̄s de amoꝛe charitat̄: diligetur a p̄re meo ꝛ ego diligā eū: ꝛ manifestabo ei meip̄z. Job. xiij. Jō de via bone vite ꝛ virtuose dicit Esa. Nec ē via dñi ābulate in ea: et nō declinetis ad dextrā neq; ad sinistraz. Esa. xxx. De ista via dicit thema ꝓpositū. Dirigite viam dñi scz p bonā vitā et virtuosa ꝛc. Nota q̄ quattuoꝛ ꝟtutibus dirigit̄ via dñi scz bona vita: quarum tres sunt theologales et quarta est moralis,

Prima est fides coꝛdialis,
Scda spes celestialis,
Tertia charitas integralis,
Quarta obedientia generalis,

Per istas q̄ttuoꝛ ꝟtutes dirigit̄ via dñi: ió dicit thema. Dirigite via dñi. Dico p̄mo q̄ p̄ma ꝟt directiua vie dñi ē fides coꝛdialis, ſ, hñe i coꝛde fidē verā, ſ, illā quā xp̄s dixit reuelauit ꝛ p̄dicauit: ꝛ nō regere se i his q̄ fidei sē p rōnes nāles nec p argumēta. Nota ad hoc fil⁹itudinē de hoꝛtulano sulcādo hoꝛtū p choꝛdā tensam ab vno capite ad aliud. Sic recte faē xp̄s i hoꝛto hui⁹ mūdi: ū q̄libz nr̄z tenef facere sulcū siue canale rectū de bona ꝛ scā ꝛ ꝟtuosa vita. Caules seminandi sunt ꝟtutes ꝛ opa bona ꝛ meritoꝛia. Dec. ſ. fides catholica erit vobis directa viaꝛita vt stulti nō errēt p eā. Esa. xxxv. Stultitia suīf b, p ig̃rātia. fīē Lu. xxiij. O stulti ꝛ tardi coꝛde ad credēdū. Jn hac errauit arrian⁹ q̄ sine choꝛda voluit facē sulcū: q̄n dixit mūdū fuisse ab eꝛno sine p̄ncipio ꝛ sine fine. Pl⁹ scit mō yna vetula de his q̄ fidei sūt q̄ sciuerit oēs ātiq̄ pbi. rō. ꝓpt̄ choꝛdā fidei. Scda declaratio est de scripto rib⁹ q̄ regulāt p lineā rectā ꝛc. ꝛ sic scribūt recte. Sic cogitate q̄ vita nr̄a ē vt liber in quo scribēda sunt oīa bōa q̄ facim⁹. Et ne errem⁹ xp̄s revelauit. xij. Lucis. i. xij. articul fidei: q̄ ꝺtinenf i credoi deū. Jō iuꝛ illas regulas regulem⁹ nos, alꝫ nūq̄ aia nr̄a ē recta. Auctas Ecce q̄ incredul⁹ est nō erit recta aīa ei⁹ in semetipso. Just⁹ aūt i sua fide viuet. Abachuc. ij. Just⁹, i. rect⁹ q̄ regulat suā vitā iuꝛ regulā a deo sibi datā. Pz q̄ q̄ ꝟt fidei est directiua vite nr̄e. Scda ꝟtus directiua vite nr̄e est spes celestialis: q̄n hō nō sperat nec ꝓficit in diuitijs hui⁹ mūdi q̄ facilr p̄nt amitti ꝛ pdit nec i dñio nec i ꝓsona nec in gr̄ie nec i scia nec i fortitudine vl̄ pulchꝛitudie. qz oīa ista sunt vana ꝛ trāsitoꝛia: ſ totā spez ponit i dño q̄ ſ p̄t deficere in gaudijs ꝛ thesauris honoꝛib⁹ diuitijs ꝛ delitijs padisi: talis dirigit viā suā Nota ad hoc miraculū de religioso cogitāte ꝟbū themat̄ dirigite viā ꝛc. Quō mētalit fuit sibi visum q̄ erat in q̄dā terribili deꝛto vbi a longe vidit ciuitatē terribilē ꝛ videbat sibi q̄ a deꝛto vbi ipe erat vsq; ad ciuitatē esset fluu⁹ ignis terribilis ꝛ pfundissim⁹ ꝛ vbi vidit pontē strictissimū: in cui⁹ trāsitu oēs q̄ aspiciebant ad dextrā vel sinistrā in flumen ignis cadebāt: ꝛ solū illi trāsibāt q̄ recte aspiciebant ad terminū. Et audiuit voce dicētē sibi. p hūc pontē te oꝛ trāsire. Dic pꝛz quō via nr̄a est dirigēda. Deserti illud figit istū mūdū. Nō. q: si rigēda. Deserti illud figit istū mūdū. Nō. q: si cit loc⁹ de⁹ ē loc⁹ ferarū ꝛ nō hoim: sic iste mūdus. De⁹ a p̄ncipio fecē tres habitatōes. ſ. celū, p angel: padisum terrestrē, p hoibus. et istū mūdū, p bestijs. Sz ꝓpt̄ pctm̄ ade fuim⁹ eiecti de loco nr̄o: ꝛ vt exules sum⁹ in deꝛto h⁹ mūdi i loco bestiarū. De q̄ dicē dō. In terra deserta inuia ꝛ inaq̄sa. ꝑs. lxij. Ciuitas mirabil⁹ est padisus in q̄ null⁹ ē defectus nec miseria: nullus infirmat: nec senescit: nec moꝛit. De ista ciuitate dicē dō. Gl̄iosa dicta sunt de te ciuitas dei, Flumē ignis ꝓfundissimū ꝛ terribile ē infern⁹, de quo dicē daniel. Fluui⁹ igne⁹ rapidus ꝛ egrediebaf a facie dei. Dañ. vij. A facie dei. i. a sapia dei. qz dñs sapies simul oꝛdiat palaciū p se: ꝛ carcerē p crimiosis. Pons longus ꝛ strict⁹ est vita bona ꝛ ꝟtuosa. Lōg⁹: qz tot dietas ꝺz q̄t dieb⁹ viuit hō. Strict⁹ Mat. vij. Angusta est porta ꝛ arta via q̄ ducit ad vitā: ꝛ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Porta bone vite est ꝓtritio de pctis: vel ꝓfessio: vl̄ restitutio: q̄ angusta est. Jō dicē q̄ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Casus respicētiū ad dextrā est spes de, pspris. ꝛ ad sinistrā desperatio de aduersis, Dauid Cadēt a latere tuo milleꝛ decē milia a dextris tuis. p̄s. xc. Aspect⁹ aūt direct⁹ ad terminū est spes in deū secura. Jō dicē scptura sctā. In his oīb⁹ dēcare altissimū vt dirigat in veritate viaz tuā. Eccl. xxxvij. Tertia ꝟtus directiua vite nr̄e est charitas integlis: q̄ ē amoꝛ dei supm⁹ ꝛ amoꝛ ꝓximi oꝛdinat⁹. Amoꝛ dei in hoie ꝺz esse sicē oleū in lāpade: qō sp natat sup aquā. Sic amoꝛ dei in coꝛde ꝺz natare super oēs alios amoꝛes. Talis charitas integra est directiua vite nr̄e iuxta fil⁹itudinē edificato ꝛ domoꝛ: q̄ dirigūt pietes duplici regula, sup⁹ cū choꝛda: inferi⁹ cū plūbo. Ecce duplex dilectio integre charitat̄, ſ. dei ꝛ ꝓximi. Hec duplici regula dirigēda est vita nr̄a. Auctas. Hoc mādatū hēmus a deo vt q̄ diligit deū diligat ꝛ frēm suū, i. Joh. iiij. Jō oꝛ Can. i. Adolescentes ꝟberū tuoꝝ recti diligunt te. Duo vbera sunt duo p̄cepta charitat̄, ſ. dei ꝛ ꝓximi. Dext̄ ꝺz lac vite ꝓfectiue, sinistrū vite actiue. Cōtra quēlibet nō hñē charitatis regulam oꝛ Act. viij. Coꝛ tuū nō ē rectū coram deo. In felle amaritudinis ꝛ obligatiōe iniq̄tatis video te esse inq̄t Petrus ad Simonē magū volētē emere spūm sctm. Quare ꝟtus directiua vite nr̄e est obediētia generalis. q̄n homo se regit in fidēs ꝑm diuias oꝛdinatiōes ꝛ nō ꝑm suas inclinatiōes: ꝛ ꝑm diuina p̄cepta: ꝛ non iuxta sua sentimēta, talis obediētia ḡnalis dirigit vitā. Sicut dicūt geometrici q̄ rectū est cuius mediū nō deuiat ab extremis. Extremū et p̄ncipiū vite nr̄e ē xp̄s. Joh. viij. Tu q̄s es, Rñdit eis iesus. Principiū q̄ ꝛ loquoꝛ vob. Ego sum alpha ꝛ o. p̄ncipiū ꝛ finis. Apoca. i. Mediū est vita nr̄a q̄ oꝛ recta q̄n non deuiat ab extremis, ſ, a p̄ncipio ꝛ fine, nec p elevatiōnē nec depssiōnē: aut sinistratione. Tunc me dū oꝛ esse rectū q̄n vita nr̄a recte tēdit ad finē. ſ. a principio ad finē, ſ. a deo ad deū. Contra hmōi ꝛtuoꝝ diuisiōes p̄dictas sunt diuersa p̄cepta: quoꝝ obediētia ḡnalis tenet viatoꝛē rectū in via huius vite. Jō dicit sacra scriptura. Audi fili mi ꝛ esto sapiens: ꝛ dirige in via animū tuū. Prouer. xxiij. Ecce quare dicē thema. Dirigite viam dñi ꝛc.

De eadem dñica. Sermo III

Arate viaz domini.

Matth. iij. Sermo nr̄ erit q̄liter nos debemus p̄pare ad recipiendū dñm nr̄m iesum xp̄m: q̄ iuxta repītatiōes scētē mīs eccl'ie ꝺz nasci posteras: ꝛ intrare ciuitatē hui⁹ mūdi. Jō vt inueniat nos bñ oꝛdinatos volo vob oñdere q̄liē nos debem⁹ p̄parare. ſ p̄mo saluteꝫ vgo maria ꝛc. Q̄n alicꝰ rex vel magn⁹ p̄nceps ꝺz intrare nouā aliq̄ ciuitatē tiuſtū ē ꝛ dignū vt vasalli parēt sibi viā: ne sint ibi lapides: spine: ꝛc. B dictator rō ꝛ etiā ꝓsuetudo. Q: q̄ rex nr̄ iperator: ꝛ p̄nceps ꝛ dñs nr̄ nālis iesus xp̄s: ꝺz nouā intrare ciuitatē hui⁹ mūdi: ió a nob p̄panda ē sibi via p quā ꝺz trāsire, ió, ꝓposui vob thema di. Parate viā dñi. Diceret aliꝰ. frat̄ magnaz rōnez dicit̄. qz via est sibi p̄panda: ſ oñdatis modū quō est panda. Dic q̄ b oñdit nob beatus Lucas in euāgelio hodierno. ꝛ Esa. xl. c. dicētes. Parate viā dñi: rectas facite semitas eius. Ois vallis implebif: ꝛ ois mōs ꝛ collis humiliabif, ꝛ erūt prava in directa ꝛ aspera i vias planas. Jbi ponunf ānq̄ clausule unisti ce exponēde. Pria est pate viā dñi: rectas facite semitas ei⁹. Nota oñam mf semitā et viā. qz via est carrucarū ꝛ currū siue via ampla p quā vadūt aialia: ſ semita est method⁹ q̄ strur expedit⁹ ꝛ citius. Sic etiā spūalr via dñi cōis ꝛ ḡnalis p quā xp̄s venit ad nos p gr̄am: ꝛ nos vadim⁹ ad eū p gl̄iam: ē cōis obſuatio, ꝛ p̄ceptoꝝ nēcria ad salutē. Per istaz

possunt trãsire nõ solũ hoies sciẽtifici: ſ etiã bestie. t ignorãtes pſone. Demite sunt obſuantie t pfectiões euãgelioꝝ ad qs hõ non tenet nisi pvotũ se obligauerit ad eas volutarie. Verbi gra. Nõ assumere nomẽ dei i vanũ nec enormiter iurare. Ista est via cõis: qz oẽs tenemur ad hoc nec p toto mũdo saluandoꝝ homo false iurare: ſ deũ laudare: orare officiando: celebrãdo: pdicãdo ꝛc. totũ hoc ẽ semita: qz ſ oes tenẽt ad hꝫ: ſ solũ illi qui se obligauerũt ad hoc p votũ. Itẽ abstinere ab oi ope ſuili in dieb⁹ festiuis: audire missam et ꝑmonẽ est via gñalis: qz oẽs tenenᵗ ad hꝫ: ſ qlibet die audire officiũ dinũ. ſ. missam et ꝑmonẽ. semita est q̃ cit⁹ ducit ad terminum paradisi. Itẽ honorare parẽtes via ẽ gñalis qz qlibet tenẽt ad hꝫ: ſ recipe pꝛez scm̃ spũale t obligare se illi ad obedienciã. ꝑ deũ semita est. Itẽ nõ recipe vindictã de iniurijs via est gñalis: ſ loq cũ ipis t salutare t bñfacere eis est semita. Itẽ nõ facere luxuriã via gñalis ẽ ſ viuere caste t nubere nolle ꝓpter deũ semita est. Itẽ nõ furari aliq̃ mõ via ẽ cõis: ſ oia dimittere ꝓpter deũ t nõ bñe ꝓꝛii semita ẽ. Itẽ nõ diffamare aliq̃ẽ est via gñalis: ſ ꝓpter deũ ſuare silentiũ semita est. Itẽ ꝛfiteri t cõicare semel in ãno est via gñalis: sed sepe est semita ꝛc. Pꝛs g̃ dñtia int semitã t viam spũal⁹. Jõ dõ. Vias tuas do. demõ. mihi et semi. tu. edo. me. ps. xxiiij. Pꝛs g̃ cũ dr. Parate viã dñi. t loquẽs de semit nõ dicit pater: ſ rectas facite semitas eius. Rõ: qz q̃ ſuat dei ꝓcepta ad saluationẽ necria. cõit occasiones vane glie nõ hꝫ: ſ illi q̃ nõ solũ ſuant ꝓcepta dei: ſ etiã ꝛfilia euãgelica occasionẽ hñt vane glie dicẽdo intra se. O dicet modo q̃ ego suꝫ vna pſona sctã. ꝓpt hꝫ dicit. rectas facite semitas ei⁹. Via g̃ dñi est parãda ad pnialez correctionẽ. Demite aũt sunt rectificande p celestẽ intẽtionẽ. Sc̃da. ois vallis implebit Jã scit q̃ ſ in via p quã ret dꝫ trãsire sũt alique fosse implenᵗ. Sic spũal⁹ fundũ siue valles signãt pſõas luxuriosas. Rõ: qz sic ad valles descẽdũt aq̃ t immũditie: sic ad personas luxuriosas q̃ nõ curãt de supmis delectatõib⁹ ſ de infimis descendũt aq̃ corruptionũ et immũditiarũ t pollutionũ abominationũ. ido implẽde interi⁹ in aĩa sunt timorosis cogitationib⁹: t exteri⁹ oposis occupatõib⁹ t opib⁹ sctis: qz nulla res facit pſonã ita luxuriosam sicut ociositas. Qz corꝓ nr̃m est de terra. t iõ sicut trã inculta facit herbas malas spinas et tribulos in qbus abscõdũt bestie veneno-

ſe: ita de terra nr̃i corꝓis inculta t ociosa q̃ germinat spinas tẽtationũ t malarũ. cogitationũ. Jõ dicit Viero. Sẽp aliq̃d boni facito vt te diabol⁹ inueniat occupatũ. Jõ sũt i mũdo tot mali religiosi clerici. moniales t laici: qz nõ hñt laborare. hñt suos reddit⁹ t stant ociosi visitãtes mulieres. monasteria monialiũ ꝛc. Jõ facto officio dino hõ dꝫ se occupare studẽdo: legẽdo: vel scribẽdo: t hmõi. ꝓpt hꝫ btus Bersi. ordinauit vt sui monachi qui nõ hñt studere irẽt ad laborẽ vsq̃ ad pranduꝫ. Itẽ q̃re sunt tot mali milites ciues t scutiferi qz nõ hñt laborare: stãt ociosi in plateis iudicantes trãseũtes. Ecce q̃d faciũt tpe pac⁹: q̃a tpe guerrarũ saꝭ ſ occupati. Jdẽ de laboratorib⁹ in dieb⁹ festiuis q̃s debẽt se occupare in bonis opib⁹: audire missam: ꝑmonẽ: t sctificare dñicã: ꝛpi vadũt ad lupanar vel ad ludũ vel ad tabernã. Sec⁹ in dieb⁹ feriatis⁹: qz sũt occupati in negocijs tẽpalib⁹. Jdẽ de mulieribus ociosis: q̃s mulier ociosa est luxuriosa O dicunt ipe. ego portaui tm̃ de dote siue bona dotẽ viro meo: certe nõ intrabo coꝛnã: ſ q̃s sentit trãseũtes pcurrere: stati ẽ i fenestra. Bona mulier sp ẽ occupata i aliq̃ bono ope Legit de iulio cesare q̃ hẽbat plures filias t oibus dedit officiũ suũ. sc̃z filare: nere: texere de serico ꝛc. ne eẽnt ociose. Jõ inq̃t dõ in pſona xpi. Cõuertet ppl⁹ me⁹ b sc̃z in b mũdo: qz q̃ nõ ꝓuertet b ille nunq̃ ꝓuertet in alio mũdo: imo dicit scũs Tho. q̃ pſona q̃ mortꝰ in pcto luxurie sp hꝫ desideriũ ad illud pctm̃ ſ q̃s nõ pót ipm ope pficere: augmẽtat sibi dolor. Jõ dicit. Cõuertetur ppl⁹ me⁹ b. Dñe quõ. rñdet. dies pleni iuenienᵗ i eis. ps. lxxij Nota dies pleni iuenientᵗ in eis. ſ. bõis factꝭ t honestis opib⁹. Jsto mõ ois vallis implebit

Tertia. ois mons t collis hũiliabit. Jn via regia nõ solum valles implenᵗ: ſ etiã a'titudines humiliantᵗ. sic spũaliter i via regis xpi ois mons humiliabit. Nota duas ꝺditiones pſonarum supbarũ. Quidã supbiunt de bonis spũalibus: qz magister in theologia: vel doctor famosus: vel ex deuotione, tales sunt montes alti. Alij supbiũt de bonis tpalibus. de dignitate: prelatione: officio: genere: vel diuitijs. Di sunt colles. opꝫ vt humilientur. Ratio: qz xps nõ requieſcit in mõtib⁹ nec in collibus ꝛc. Auctas. Ecce iste venit saliẽs in mõtibus transiliẽs colles. Cant. ij. Verbum est spũsancti de filio dei. Nota saliẽs in montibus. Ille q̃ saltat tãgit ibi vbi recipit saltũ et inde saltando mutat se. Sic xpus tangit

mõtes q̃s dat eis gras spũales vt sciẽtiã vel deuotionẽ vel vt faciãt pniam. Sꝫ q̃s ex hoc hõ. supbit: xps saltat inde t trãsit colles. q̃: illos nõ tãgit dãdo eis gras spũales. t ponit se in plano. i. in pſona hũili t ibi q̃scit. ꝓpt hoc dicit scriptura sctã. Quãto maior es: hũilia te in oibus: t coram deo inuenies gram. Ecci. iij. Vultis agnoscere stultitiaꝫ illoꝝ q̃ supbiũt de bonis spũalibus vl tpalibus. Si em̃ de pluma ro cozo sibi apponeret q̃s plumas magnas pauonis de q̃bus ipse gauderet t supbiret: cũ deberet tristari ſ bñet rõnẽ: qz nõ sunt sue. Jdẽ est de illis q̃ supbiũt ꝛc. Quid est esse scie tẽ vel deuotũ, nisi aliõ nisi qz ꝺdidit plumas nigras ignorãtie vel pctoꝝ: t deus posuit i eo plumas angelorꝝ sciẽtie t ꝟtutũ debiliter firmatas. ſ. feruore deuotiõis. Si g̃ ꝺditis deuotionẽ: ꝺditis etiã plumas ꝟtutũ. Jõ pſona de nota semp dꝫ stare cũ magno timore ne amittat plumas ꝟtutũ q̃ nõ sunt sue: ſ a deo sibi imposite. Talis cogitatio expellit supbiã t vanã gloriã. Jdeo dicit. Quãto maior es. ſ. in bõis spũalibus hũilia te ꝛc. Ptz g̃ stultitia illoꝝ q̃ supbiunt de bonis tpalibus. Si aũt rex accõmodaret alicui vꝝ vigiti milia florenoꝝ cũ tali ꝺditiõe q̃ sub pena capitis reddat sibi q̃n exiget ab eo cũ alijs decẽ milibus de lucro. ſ ille gauderet t supbiret de illis pcunijs nunq̃ ess bñ fatuus t stultus, cũ teneat ipsas cũ tanto onere t piculo. Jta in ꝓposito de bonis tpalibus vob a rege xpo mutuatᵗ: qz totũ est mutuũ. cui habetis restituere q̃cũq̃ ipse voluerit cũ magno lucro. ſ. operũ mie t pietatis, alꝭ dicet. quare nõ posuisti pcuniã meam ad mẽsam nũmulariorꝝ. Matth. xxv. Mẽsa nũmulariorꝝ sunt manus pauperũ. Promittovobis ſ ista cogitaretis null⁹ diues supbiret de diuitijs. nec dñi tpales: nec dñi spũales supbirent. Sicut nec bastaxus superbit de onere auri vel argẽti seu margaritarũ qđ portat in mo humiliaᵗ. Et q̃d sunt dñi tpales vel plati nisi bastaxi onerati auro ꝛc. Jõ humilia te ad instar bastaxi dicẽdo. dñe magnũ onus posto sup: a me. g̃ hũiliamini in ꝺspectu dei t exaltabit vos. Jac. iij. Nota. in ꝺspectu dei habetis dare rõnem t cõputum de oibus bõis.

Quarta erũt ꝓua in directa. Jn ingressu regis prava via. i. torta dirigit t fit recta. Sic spũal⁹ dꝫ fieri mõ in introitu regis xpi. Prava seu torta sunt corda ꝟba t opa auaroꝝ: qui incedũt tortuose ad instar serpentis t vulpis ꝟbi gra. Usurarius incedit via recta q̃n aliq̃ cõitas vel pſona pticularis venit ad cũ vt sibi mutuet tantũ quo indiget. Rñdet statim. Placet mihi amore tui. Totũ hoc est rectum. Sꝫ q̃s dicit. ꝓ decẽ dabiꝭ mihi duodecim. Ecce puitas t tortuositas. t ita ponet in charta ne dñs vel eps possit ꝛc. Itẽ vẽdẽdo pluris ꝓpter sperã. totũ hoc est prauũ. vel emẽdo minoris. ꝓpt denarios q̃s cito dab. ꝓ re emẽda. vl mutuãdo sup possessiões t interim recipe fructus. totũ est prauũ t tortũ. ſ esset rectũ bonũ et meritoriũ ſ fieret. ꝓpt deũ. Jõ dic. Erũt ꝓua in directa. Talib⁹ usurarijs dicit de⁹. Bña ꝓua atq̃ ꝙuersa: heccine reddis dño ppl'e stulte t insipiẽs. Deut. xxxij. Heccine reddis dño sc̃z de tibi cõmissis ab eo ppl'e stulte. q̃: cũ posset lucrari in hoc mũdo gram t gliam: in alio ꝺdit. ꝓpter usurã. ſ erũt ꝓua in directa faciẽdo restitutiõ. Jõ dicit scriptura. Dirige semitas pedib⁹ tuis: t oẽs vie tue stabilienᵗ. Auerte pedẽ tuũ a malo. Vias em̃ q̃ a dextris sunt nouit dñs: puerse vo sunt q̃ tot a finistris, vt ẽ via vsure ꝛc. Prouer. iij. Quita. t aspera in vias planas. vt fit in regũ introitu. ita etiã fiendũ est spũal'r in introitu regis xpi. Aspera sunt corda: oꝛa: t opa inuidoꝝ: iracundoꝝ: et vindicatiuoꝝ. Corda sunt aspera per malicias: oꝛa ꝙ detractiões. qz sp persona inuidiosa hꝫ linguã diffamatricẽ. Nouerit q̃ in principio diabolus duxit malicia in vxorẽ: q̃ secum sp erit vnita vt vxor viro. iõ sp erit dãnat⁹. ex q̃ genuit filiũ t filiã. fili⁹ est cor inuidi. filia vo lingua ei⁹. Jõ sunt frẽs t simul stãt. ꝓmogenitus est cor inuidi. si aliq̃s hõ dicit inuido cognoscit talẽ. tã bona pſona videt. statim dicẽ nõ si cognoscer eũ sic ego. ipse est vn⁹ talis et talis ꝛc. Inuidi nullũ bonũ volũt audire nec loq de illis q̃b⁹ inuidẽt. Itẽ iracũdus nihil scit dicere dulce: ſ aspe tã vxori q̃ filijs: tam pentibus q̃ etiã familie dom⁹. Jd ẽ de vindicatiuo dicẽte p caput t p corꝓ⁹ dei ꝛc. ego vindicabo me de tali. De his dic Dauid. Quoꝝ os maledictiõe et amaritudine plenũ est: veloces pedes eoꝝ ad effundendũ sanguinẽ. ps. xiij. Jõ mõ i introitu regis xpi fiat aspa i vias planas. pacificãdo nos: remittẽdo iniurias. sic pueri q̃ in absitia mris se pacifiũt sic pueri. ſ q̃s sentiũt unꝭ em̃ venicte q̃scit t se pacificãt. Sic t nos sumus pueri sine intellectu: iõ mõ i aduẽtu mris nr̃e t regis nr̃i pacificemus nos dimittẽdo odia: rancores: t malas voluntates. t sic erũt asꝑa i vias planas. Cuilibꝫ etiã mgro vel dño displicet multũ q̃s inuenit discipulos vel vasallos discordes ꝛc. Jõ dicit Esa. ꝓdicatoribus. Prepare viã pplo: planũ

facite stet: ⁊ eligite lapides: ⁊ eleuate signum ad pplos. Ecce saluator tuus venit: ecce merces eius cū eo: ⁊ opus eius corā illo. Esa. lxij. Nota q̄ lapides duri sunt malicia ⁊ duricia cordis ꝟba mala ⁊ iniuriosa ⁊ diffamatoria. De his dicit ppha. Eligite lapides. i. expellite maliciam: duriciam: ⁊c. ⁊ eleuate signum ad pplos. q̄tū ad publicationē pacis. q: si mala voluntas fuit publica ⁊ notoria: etiam pax ⁊ concordia dz esse publica. hoc mō signū pacis eleuatur ad populos. Sed si mala voluntas fuit occulta ⁊ secreta: tūc sufficit remittere secrete. Et assigt rōem. ecce saluator tu⁹ venit.

De eadem dominica. Sermo IIII.

Edius vestrū stetit

m quē vos nescit. Job. i. Verbū prospositū dat mihi motiuū p̄dicandi de ꝟtutib⁹ moralib⁹. p bono regimine moralis vite nostre: q̄s oēs extrahem⁹ de vita gloriosa dñi nr̄i iesu xp̄i. Sed primo salutet virgo maria ⁊c. Primo declarabo quid est virtus: ⁊ int multas diffinitiones ꝟtutē magis placet diffinitio pbi dicentis. Virt⁹ est hit⁹ electiu⁹. i. inclinatiu⁹ ad faciendū oia bona opa delectabiliter in medio ꝓfistēs. put sapiēs ordinauit Nabit⁹ electiu⁹ est q̄dā q̄litas i aia gñata siue causata ex multis bonis opib⁹ iclinās aiam vt assimilet illi q̄ illā q̄litatē gñauit seu causauit i ea. Verbi gr̄a. q̄diu alicui nr̄m bz tediū ieiunādi vel abstinēdi nō bz ꝟtutē abstinentie: si intātū poterit habituari ad ꝟtutē abstinentie q̄ sine tedio imo delectabiliter ieiunabit. Itē oēs inclinamur ad luxuriā: tō cū magno labore abstinēt multi. Bz intantū bō potest habituari ad ꝟtutē castitatis occasiones ⁊ oppoꝛtunitates vitādo q̄ cābit i aia vn⁹ hit⁹ q̄ sine labore abstinebit ab illo actu. q: habitus electiu⁹ inclinat ad ꝟtutē castitatis. Idem de aliis ꝟtutib⁹. Nota in medio ꝓfistens. put sapiens ordinauit. In medio. s. inter nimis ⁊ paucū: q: facē nimis ⁊ excessum: vicii ē ⁊ nō ꝟt⁹. Idē facere modicū. si facē ad sufficientiā ē ꝟt⁹. put sapiēs vir ordinauit. Nō fil'itudinē bti Greg. de illis q̄ tēperant q̄nternā siue luxuriā q̄ premūt clauos trahendo nō nimis chordā nec modicū: si q̄tus sufficit. Sic dz facere quelibet p̄sona discreta de opibus virtuum Clau⁹ quo dz tpare est sapia cogitādo sic. Videam⁹ istud q̄d ego volo facere in tali vel tali q̄dū q̄diu poterit durare: ita vt opus cōperat terminis: loco: p̄sone: ⁊ sic de aliis circūstātijs reqsitis in bonis opibus. al's si indiscrete fieret nō esset ꝟt⁹: si vicii. q: tātū posset bō vigilare vel ieiunare q̄ p̄deret intellectū. Anselm⁹ Quicūd cū discretiōe fecerit ꝟt⁹ ē. ꝟtus aūt indiscreta. p vicio reputat. Cū xp̄s sit cēntaliter nō solū ꝟtuosus: si ꝟt⁹. Auctas. Nos p̄dicam⁹ xp̄m dei ꝟtutē ⁊ dei sapiam. i. Cor. i. Sibi q̄ cōperit mediū. ꝓpter q̄d dr iudeis in extremis vicioꝝ pueruantib⁹. Medius vr̄m stetit. s. ille q̄ est vir⁹ quē vos nescit. Nota q̄ in hac vita xp̄s tenuit mediū ⁊ter faciens cōmendationē q̄ttuor ꝟtutū cardinaliū. q̄ dicūtur cardinales a cardine. quia in his q̄ttuor voluntur oēs ⁊ reducunt alie ꝟtutes morales. Jō iste q̄ttuor dicūtur principales. Ideo q̄ habet istas q̄ttuor est vniuersal'r virtuosus Nota q̄ christus tenuit quater medium.

Primo in natiuitate,
Secundo in disputatione
Tertio in predicatione.
Quarto in passione.

Dico p̄mo q̄ xp̄s tenuit mediū in natiuitate q: ꝟgo maria post ptū ipm pānis inuoluit. ⁊ posuit in p̄sepio i medio aialiū. Juxta ppbiaz Abacbuc p̄m. lxx. In medio duoꝝ aialium cognoscēris. Abacbuc. iij. Ecce p̄mū mediū q̄ xp̄s tenuit ad cōmēdandā p̄mā ꝟtutē moralē q̄ ē prudētia. q̄ auisat hoiem circa pīcā bus mundi tā aie q̄ corpis q̄ bonoꝝ. Auisat etiā circa fraudes diaboli ⁊ mūdi. ió b ꝟtus est p̄mo necria. Jō p̄t⁹ apl's. Estote prudentes ⁊ vigilate. i. Pet. iiij. Dec vir⁹ prudentie bz duo extrema. s. nimis ⁊ modicū. Modicū est fatuitas. in alio extremo. s. nimis sunt illi q̄ nihil sciunt facē nec in ꝟbis nec in facē sine fraude ⁊ dolo: q̄ sūt ita astuti q̄ infra vnguē inuenirēt pilos. Virt⁹ em̄ ꝓsistit i medio. non decipe aliquē: nec p̄mittē se decipi ab aliq̄. ista ē prudētia. Dñs iesus xp̄s volēs ondere istā ꝟtutē voluit poni in medio duoꝝ aialiū. s. inter bouem cornupetā qui diuidit vngulā. in quo designat duplicitas dolositat⁹: ⁊ asinū grossuz in quo designatur fatuitas. Xp̄s vero ꝫ dolositatē ⁊ fatuitatez stetit in medio. Jō dic nob apl's. Sicut mō geniti infantes rōnabiles ꝫ fatuitatem. sine dolo ꝫtra nimiā subtilitatē. i. Pe. ij. Vic deficiūt multi vt fatui q̄ stati credunt q̄d eis dr. Dic historiā de ꝫfidētia cuiusdā clerici: q̄ cōpuncta de pctō voluit recedere ab eo. Cui dixit clericus. O misera ⁊ q̄dvis facere. mō habes magnū honorē: q: es p̄tope deū ⁊ es nur⁹ ꝟgis marie. ppt q̄d ipsa gaudēs remāsit cū eo. Ecce fatuitas. Nota q̄ grauc p̄cm est facē luxuriā cū sacerdote vel reli-

gioso. Cū quolibet tali multo magis peccat mulier q̄ cū laico. q: fornicatio minus pctm est q̄ sacrilegiū q̄d cōmittit cū clericis. Contra hoc extremū vicii dicit apl's. Frēs volo vos sapientes esse in bono ⁊ simplices in malo. ad Ro. vlti. Alij aūt sunt nimis astuti ⁊ intricati intātū q̄ de bono faciūt vicium ⁊ malū ex dolositate. Verbi gr̄a. De missis sancti amatoris q̄ licz de se sint bone: tñ multi astuti faciūt ibi multas dolositates ⁊ fraudes. Prima: q: cū misse sancti amatoris nō sūt nisi. xxx. dicūt q̄ sūt. xxtiij. Secūda: q: dicūt q̄ cātent sine intermallo: cū tñ clerici nō sint ita dñi parati mō q̄ quolibet die celebrēt cū teneant talē vitā. ⁊ dicēs missam male patus siue cū ꝫscia peccati mortalis: incurrit ⁊ cōmittit pctm mortale. Tertia: q: dimittūt missam de tpe p ecclesiam ordinatā. Quarta de certis cādelis cū certis pecunijs. Quinta: q: gentes credūt q̄ illa aia p q̄ dicunt misse ex b exeat de purgatorio: q̄d nō semp fit. Alie em̄ ꝫparī reatu pene sūt plerūq̄ obligate. q̄re ⁊ nonnūq̄ inequlib⁹ p earū liberatiōe indigent suffragijs. q: sic infirmitates corpis nō sunt tedez ⁊c. Nō de medico de cepe cruda ⁊c. Jdeo amoueak ista dolositas. q: misse de se bone sunt si q̄ratis bonuz sacerdotē me fit ꝫ ordinarius: ꝟsurarius ⁊c. al's dicit Greg. Cū is q̄ displicet ad intercedēdū mittit. irati animus ad deteriora ꝓuocat. Ecce rō q̄re xp̄s voluit poni in medio duoꝝ aialiū. Auctas. Qui audit increpatiōes vite in medio sapientū cōmorabit. Prouer. xv. nō in extremis. q: auisat. Secō dic xp̄s in medio doctoꝝ in disputatiōe q̄n fuit duodecim annoꝝ. Luc. ij. Jnuenerūt eū in tēplo sedentē in medio doctoꝝ audiētē illos ⁊ interrogātē. In isto secō medio xp̄s ondit secūam ꝟtutē moralē q̄ est instīcia. Justicia ꝟo est reddere vnicuiq̄ q̄d suū est. ꝟm Aug̃. Justū est q̄ oparī vel suus dr bonū op⁹ vel fruitiū dño: ⁊ q̄ dñs dr sibi suū salartū. Jtez iustū est q̄ vir diligat vxorē suā ⁊ ecouerso. Jtē q̄ fil⁹ honoret parentes: ⁊ q̄ discipuli credāt suis mgris. ⁊ sanus fuiat infirmo ⁊c. Dec ꝟtus iustīcie est magis et maxime necessaria dñis tpalib⁹ ⁊ rectoribus cōitatū. q̄bus dic scriptura sctā. Diligite iustīciā q̄ iudicatis terrā. Sap. i. Extrema ꝟtutū seu ꝟtutis sūt remissibilitas ⁊ crudelitas. Nimia remissibilitas est q̄n p modica rōne vel occasione dimittit iustīcia. Nimia crudelitas q̄n iudex nihil respicit dicēdo mortaf. Sed ꝟtus est q̄n ꝟm legē vel diuinalē vel imperialē vel ꝟm canones pontificales vel rōnes naturales ministrat iustīcia vnicuiq̄. Et illā ostēdit xp̄s q̄n inuenerūt eū sedentē in medio doctoꝝ illoꝝ q̄ erāt iudices terre: q̄ stabāt in extremis. q: pontibus ⁊ amicē erāt nimis remissi. Exneis aūt ⁊ viduis ⁊ pupill' erāt crudeles Jō dixit eis xp̄s q̄n incepit p̄dicare. Ve vob̄ scribe ⁊ pharisei hypocrite q̄ decimat⁊ mentā ⁊ anetum ⁊ cyminū: ⁊ relinq̄tis q̄ grauiora sūt legis. iudiciū ⁊ misam: ⁊ fidē. Hec oportuit facere ⁊ illa nō omittere. Duces ceci excolantes culicē. camelū aūt glutientes. Matt. xxiij. Nota q̄ scriba est nomē equiuocū. q: vel dr a notitia scripturarū vel officio scribendi. ⁊ primo mō sumit hic. Nō decimat⁊ mentā. q: si paup hūit in horto decē folia de menta: decima erat tēpli. Jdē de aneto ⁊ cymino ⁊ saluia. Sed in iudicio erāt remissi: q: nō faciebāt iustīciā de diuitibus. nec puniebāt ꝓditores q̄ destruebant ⁊ corrūpebant ciuitatē. Jtē faciebant exactiōes ꝫ paupes: ⁊ dimittebāt miam: ⁊ dicebant q̄ darēt tēplo illud q̄d debebāt dare pīs vel mīs paupibus. ⁊ q̄ essent excusati etiaz si morerent fame. Jtē p̄deraba cyminū. q̄d est q̄dā spēs q̄ comedit. ⁊ dimittebāt fidez de xp̄o. Jō dic xp̄s. Ceci ⁊ duces cecoꝝ: q: pplis nō debebat eis assentire. Cōtra ista extrema xp̄s voluit stare in medio doctoꝝ. Prop̄t hoc dic deus iudicibus. Audite illos: ⁊ q̄d iustū est iudicate. Sive civis sit ille sive pegrinus. nulla erit distātia psonaꝝ. Jta puū audiet⁊ vt magnū nec accipiet⁊ cuiusq̄ psonā. q: dei iudiciū est. Deut. i. Et p̄t dicere bon⁹ iudex. Jn vijs iustīcie ambulo i medio semitarū iudicij. Prouerb. viij. Nota in vijs iustīcie. s. interrogando: audiēdo: scrutādo: ⁊ iuris defensiōes dando in medio semitarū. i. rigoris iustīcie. Jdeo dic thema medi⁹. Tertio stetit iesus in medio plecutoꝝ i p̄dicatiōe. Qñ fuit. xxx. annoꝝ incepit p̄dicare capharnaū ⁊ mirabilia facē. Deinde venit i nazareth ciuitatē suā vbi fuit nutrit⁹: vbi nullū fecerat miraculū. ió indigīti ꝫ eū dixerūt ibi. Quāta audiuimus facta i capharnaū: fac ⁊ b in patria tua. Luc. iiij. Rñdit iesus: q: ipsi nō erāt digni. q: deridebant eū dicēdo. Ecce filius fabrī cis marie: nunq̄ didicit lras ⁊ vult p̄dicare. Ecce fil⁹ fabri: et irridebāt. ppt b dixit q̄ nō erāt digni vt ibi faceret miracula di. Nemo ppha accept⁹ ē in pria sua. Vide ibi plura. ppt q̄d ibi voluerūt eū p̄cipitare. Dic textus. Jesus aūt trāsiēs p mediū illoꝝ ibat. Luc. iiij. Ecce quō stetit i medio plecutoꝝ. Jn hoc ondit tertiā ꝟtutē moralē. s. fortitudinē: q: virtus fortitudinis ostē

dic̄ maxime in tribulatiōibus. Fortitudo aūt mortal̄ ē q̄dā ⁊tus seu q̄litas exīs in aīa. q̄ re frigerat cor hoīs ne faciat aliq̄d ꝺ deū. ⁊ ꝙ nō timeat pīcula; nec fame nec pſone nec bonoꝝ nec etiā mortē .ppt deū. Ideo de pſona que hz hāc virtutē dicit sacra scriptura. Fortitudo ⁊ decor indumētū eius. Prouer. vl. Dec hz duo extrema. ſ. nimis ⁊ parū. siue temeritas ⁊ pusillanimitas. Temeritas nimia est q̄n nihil re spicit: sed ad instar fatui ipingunt se. hoc est vicīū. Pusillanimitas est q̄n miles q̄ est timidus nō audet intrare bellū seu cāpū timore sagittarū. Hz mediū est hīe se moderate. Ꝺ dicit. Jesus aūt trāſiēs p mediū illoꝝ ibat. ⁊ venit capharnaū. Xp̄s in ciuitate nasareth habebat pentes: amicos; ⁊ notos. ⁊ erāt pentes erant pusillanimes timentes de morte christi Alij aūt erāt temerarij nihil respiciēdo volētes ipsum occidere. Hz xp̄s tenuit mediū. q̄ nō timuit p̄cipiciū. neq; temerarie in illos irgit: ſ securus trāſiuit p mediū. Ita debes tu facere in ꝓlio spūali. nō ſis temerarius nec pusillanimis Nō quō religio est vt cāpus ꝓlij in quo q̄dā sunt pusillanimes ⁊ timidi. ſic illi q̄ timēt ꝙ nō possint seruare regulā ⁊c. Dic quō post martyriū maius fuitiū q̄ hō pōt facere deo est intrare religionē. Ꝺ dr Eccl. vj. Nolt eē pusillanimis in aīo tuo. Quidā aūt sūt temerarij q̄ nihil suāt de religiōe. Ꝺ debes tenere mediū ⁊ sperare i deo vt det tibi mediū Ꝺ temeritatē ⁊ pusillanimitatē. Biant dō q̄ dicit. Exꝑctabā eū q̄ saluū me fecit a pusillanimita te spūs ⁊ tēpestate. ps. lxiij. De isto medio pos sum⁹ dicere illō Dan. iij. Fecit mediū fornac̄ q̄ iuentū roris flāt̄. Nota historiā breuit de illis tribus pueris. Quarto stetit iesus in medio ī passiōe q̄ i fine vite sue voluit suspēdi in medio duoꝝ latronū. Job. xix. Crucifixerūt eū ⁊ cū eo alios duos hinc ⁊ hinc: mediū aūt iesum. Dic xp̄s ostēdit virtutē tēperantie q̄ est q̄ mensura deliciarū me hō recipiat pl⁹ vel minus; ſ recipe dz necessitatē. nō nimis comedere nec bibere: dormire: ridere: loq̄: seu truffare. ⁊ sic de alijs. Voc dic scriptura. sobrietatē. i. Pet. v. Frēs sobrij estote ⁊ vigilate: q: aduersari⁹ vester diabol⁹ tanq̄ leo rugiēs circuit querēs quē deuorē. Dec hz duo extrema. nimia macerato siue acerbitas: ⁊ curiositas. ſ. nimis curare de cibo ⁊ potu ⁊ vestitu. et hmōi. Unū extremū est nimia austeritas. nō recipiendo necessitatē vite in cibo ⁊ potu ⁊c. vel nimiā pnām faciendo ⁊c. int̄ aūt ꝙ se interficiūt. Ideo q̄libet dz tenere mediū ⁊ tēperare vitā suam iuxta suaz qualitatē ⁊ cōplexionē. q̄libet scit q̄tū pōt portare asinus su⁹. Ꝺ cauere dz a magⁿ ⁊ min⁹. Voc ostēdit xp̄s q̄n voluit suspēdi in medio duoꝝ latronū. Latro sinister figit ꝓpriatē tpalē. Quidā sūt latrones de bonis tpalibus numiū recipiēdo. Ecce curiositas vitiosa. Latro dext̄ q̄ veniā finaliē ꝑtrauit figit illos q̄ cupiūt esse i dextra glie celestis q̄ sūt latrōes. nō ꝙ furent aliq̄d de mūdo: ſ quia vitā corpi ꝑdo modicū comedē do ⁊ bibēdo ⁊c. Ecce austeritas viciosa. Ꝺ pnam⁹ nos in medio recipiēdo necessitatē; et sic erim⁹ in medio cū xpo in cruce pne. Ꝺ dicit scptura. Obsecro vos frēs p miam dei. vt exhibeat corpa vra hostiā viuētē: scām; rōnabile obsequiū vrm. ad Ro. xij. Nota. deo placētē. magⁿ ⁊ minus nō placz deo Nota de pfe nro btō Dnico orāte: cui appropinq̄uit demon q̄ tripudiādo cātabat hāc cantionē. Magⁿ ⁊ min⁹: magⁿ ⁊ min⁹: magⁿ et minus. Cū aūt fuiſſz adiurat⁹ a btō dnico q̄d sibi hoc vellet. Rñdit ꝙ q̄q̄d ipſi lucrant in b mūdo: totū ꝑdunt p magⁿ vel minus. Ade diū aūt est q̄ satis multū placet deo ⁊ displicet diabolo. De pſona aūt vitiosa pōt dici. Surge supple ō extremis ⁊ sta i mediū. dixit xp̄s ad hoīem aridā manū hītē q̄ surrexit et stetit. Lu. vi. ḡ medius vestrū stetit ⁊c.

In vigilia natiuitatis xp̄i. Sermo

Nuēta est in vtero

i hīs ⁊c. Mat. i. Totus ꝓmo nr̄ ē de imp̄gnatiōe xp̄i de maria. Sed vt istā mām sentiat in aīabus vris p dulcedinē deuotōis ꝓmo salutabim⁹ xp̄i ginē q̄dā ⁊c Inuēta est ⁊c. Inter xp̄i ꝙceptiōez ⁊ ei⁹ natiuitatē inuenio magnā dr̄iam i sacra scptura. singulariē in b: q: xp̄i natiuitas nō fuit oīno occulta ⁊ secreta: imo volut ꝙ esset mūdo nūciata ⁊ publicata tā p angelos q̄ p celos: per stellā oriētis: p aīalia: p reges oriētis. ꝓm ꝙ iam fuit ꝓphetarū. Ego cōmouebo celū ⁊ terrā ⁊ mare ⁊ aridā. ⁊ mouebo oēs gētes ⁊ veniet de fideratus cūctis gētibus. Aggei. ij. Nō celū. i. sctōs angelos. Hz circa eius ꝙceptionē p vdluit q̄ essz occulta: q: nulli pſone hui⁹ mūdi fuit reuelata. nō pīarchis: nō ꝓphis: nec sctis pſonis: nisi solū archāgelo gabrieli ⁊ vginī marie ꝓm ꝙ fuit ꝓphetarū p Esa. A finibus terre laudes audiuim⁹ gl̄iaz iusti: ⁊ dixit secretū meū mihi. secretū meū mihi. Esa xxiiij Et loq̄bat .ppha i pſona gabriel ⁊ vginis maria. Nō a finib⁹ t're. Fines t're capiunt duplicat.

vel local̄r vel tpal̄r. Quantū ad primū cōputando a cētro terre illud qō magⁿ distat a cētro ē circūferētia. Terra ē centrū: circūferētia ē celū ēpyreū. Ecce fines local̄r a q̄b⁹ gabriel ⁊ virgo maria audiuerunt laudes iusti. i. salutatoris. q: regla ē in scīā theologia ꝙ cū dr iust⁹ absolute: intelligit̄ sp de saluatore. Quātū ad secūdū fines pōt capi tpal̄r. Et septem sunt etates mundi tpales. Prima fuit ab adā vsqz ad noe. Secūda a noe vsqz ad abraham Tertia ab abraham vsqz ad moysen. Quarta a moyse vsqz ad dauid. Quinta a dauid vsqz ad trāsmigratiōē babylonis. Sexta a transmigratiōe babylonis vsqz ad xp̄m. Septia ⁊ vltima a xp̄o vsqz ad finē mūdi. De qua dicit apl̄s. Nos sum⁹ in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt l. ad Cor. x. Ecce fines tpal̄r. de quibus dicūt gabriel ⁊ virgo maria. Et finib⁹ terre. i. in vltima etate mundi laudes audiuim⁹ gl̄iam iusti. i. saluatoris. Dicatis angele gabriel de his laudib⁹ ⁊ gl̄ia saluatoris. dicat̄ nob aliq̄d. respondet. secretū meuz ih̄ supple tenebo. Ecce q̄ō xp̄i conceptio fuit occulta ⁊ secreta. De q̄ dauid. Descēdet sic pluuia i vell⁹: ⁊ sic stillicidia stillātia sup terrā. ps. lxxi. Ps ḡ dr̄ia inter natiuitatē xp̄i ⁊ ei⁹ ꝙceptionē. Tamē hz eius ꝙceptio a principio fuit ita secreta: tamen paulatī fuit manifestata: q: mulier ḡuida ad min⁹ in ptu manifestat suum partū. Sic fuit de v̄gine cui⁹ venit ⁊ vter⁹ itumuit ⁊ nō potuit suā impḡnatiōnē occultare. ꝓpt hoc dicit thema. ꝓpositū. Inuenta est in vtero hīs. ps thema. Et quia sum in materia deuota virginis grauide: inuenio q̄ maria fuit inuenta grauida a sponso suo ioseph triplici ratione.

Primo per experientiam sensualem.

Secundo per sapientiam diuinalem.

Tertio per excellentiam specialem.

Pro q̄libet istarū dic thema. Inuēta ē in vtero ⁊c. Dico ꝓmo q̄ virgo maria fuit inuēta grauida a sponso suo ioseph p experientiā sensualē. Dis cognitio hr̄ p aliq̄d sentimentū. p visum cognoscim⁹ colores. per auditū sonos. per olfactū odores. p gustū sapores. per tactū durū vel molle: calidum vel frigidum. Si dicitis alicui. quō scit h: Rñdet q: vidi vel audiui ⁊c. Ps ḡ q̄ oīs nr̄a cognitio est p sensus ꝓbus. Sensus nō recipiunt circa ꝓpriū obiectū. marie visus. nisi sit defect⁹. ꝓpt h dñi iudices faciūt magnā dr̄iam int̄ testes de visu. ⁊ de auditu. ⁊ de credentia. q: testis de visu est maior. Ꝺ xp̄s reprehendebat iudeos q̄ nolebāt credē dicens. Quō scim⁹ loq̄mur: ⁊ qō videm⁹ testamur: ⁊ testionīū nr̄m non accipit. Job. xij. Nota qō scim⁹. ſ. ego ⁊ scti. ꝓbe loq̄mur. hoc mō. ſ. p visum. Virgo maria inuēta ē in vtero hīs a spōso suo ioseph. Dic quō p⁹ q̄ maria ꝙcepit tota leta fuit ad visitandum elizabeth ꝙsanguineā germanā suā grauidā de btō iobe baptista vt angelus sibi dixerat. cū q̄ stetit trib⁹ mēsib⁹. vt dicit Lucas. Sponsus aūt ioseph venit nazareth ad visitandus ipam. ⁊ vidit vterū ei⁹ ingrossatū. sic inuenit ipam ḡuidā. Cogitate q̄lē ioseph debuit admirari: q: ipe nō tetigit eā. imo dicūt scti doctores post q̄ fuerant desponsati virgo maria induxit spōsum suū q̄ etiā erat v̄go vt sil̄ facerent votū v̄ginitat̄. Ā ampli⁹ debebat admirari q̄n ipam videbat ḡuidā. Ꝺ dic ꝓncipiū euangelij hodierni. Cū esset desponsata mr̄ ie su maria ioseph: ante q̄ ꝙuenīret. ſ. ad sil̄ habitādū ⁊ faciendū nuptias: inuēta ē in vtero hīs de spūsctō. Joseph aūt cū esset iust⁹ ⁊ nolet eā traducere: voluit occulte dimittere eaz. Mat. i. Cogitate etiā q̄n fuit inuenta ḡuida a pentib⁹ non credēt⁹ q̄ ipa ꝓcessset: ſi mirabar̄ q̄d hoc esset. et vna pre cogitabat suā magnā deuotionē. et alia videbāt ipam ḡuidā. Dicebat sibi mr̄. filia q̄d ē hoc? Rñdebat virgo maria. hoc est illud q̄ placet deo. q̄ pōt facere de suis creaturis illud q̄ sibi placet. O filia q̄d dicent gētes q̄ filia mea sit ḡuida ante q̄ nuptie sint facte. Cogitate dolorē virginis que nō audebat reuelare. q: secretū meū ih̄. Cogitate ꝓpriatē i q̄ erat ioseph q̄ erat senex ⁊ paup: ⁊ v̄go maria inuenis ⁊ pulcherrima ⁊ formosa. Dicit Bern̄. q̄ ioseph et vna pte ꝓsiderabat scitatē v̄ginis: ⁊ q̄ non poterat esse q̄ peccasset: ⁊ ex alia parte videbat ipam ḡuidā. Et cū natural̄r mulier nō possit ꝓcipere sine hoīe: ideo ad instar oliue cor suū erat inter duas molas. Et quia erat ꝓuidens ⁊ sapiens ꝓsiderabat oīa sig̃ male mulieris. q̄ sūt ideuotio cordis: garrulatio oris: icōpositō corpis: ingurgitatio comedēdi ⁊ bibēdi: ocio sitas opis: vanitas oris ⁊ mat⁹: despectio viri. qō libet istoꝝ signoꝝ indicat mulierē esse malā. Sed ioseph nullū signū istoꝝ inuenīebat in virgine maria: imo totū oppositū. ſ. oīa signa bōe mulieris. Primū signū ihoneste mulieris ē indeuotio cordis ad deū: missas ⁊ sinones q: nō tiet deū. Dem⁹ cristo diat ipam ab opportunitate. q: nisi mulier retineat timore dei: nullo alio timore retrahit̄ a malo. Timor dei ⁊ deuotio retinuit susannam ne peccaret q̄n dixit. Angustie sunt mihi vndiq̄. q̄d eligā iḡr. si meli⁹ ē mi

abscq; ope incidere in man⁹ hoim q; peccare in cōspectu dñi, Dañ. xiij. Joseph aūt cogitabat de sponsa sua si erat deuota vel mdeuota: t videbat q; nunq; videret tam scām t deuotā mulierē. q: sp volebat orare vel legere vel ptēplari. Et in isto fundamēto deuotiōis mulier se dz fundare: als cadet. Fundamentum aliud nemo pōt ponere pter id qđ positū est, i. ad Cor. iij. Sed ista Joseph non inuenit in btā ygie maria cū eēt deuotissima t ardētissima i deū. Unde scptura de ea dic Prou. vi. Mulier timens deū ipsa laudabitur. Secundū figurā est garrulatio oris loquat. De⁹ custodiat ipam ab opportunitate. Rō. quia ex verbis nulla deuotio remanet in aia. sic nec odor in capsa cū muschato q̄ ē apta cōtinue. Auctas. Ubi aūt yba sunt plima: ibi frequenter egestas, s. bonitatis. Prou. xiij. Jō nutriatis filias vras puellas ne fint loq̄ces. Jdeo. i. ad Timoth. ij. Mulier in silentio discat cum omni subiectione, als malū signū ē. Sz mulier taciturna est bona. Nota de signis taciturnitatis btē virgis. q: dpīgit cū maiori oculo q; ore, sic pprie dpingit ad innuendū q; hēbat oculum cordis magnū ad cogitandū t cōtēplandū: si os puū ad pauca loquēdū. Maria aūt yseruabat oia yba hec in corde suo. Lu. ij. tc. Joseph autem considerabat in se si sponsa sua erat loq̄x siue garrula: t videbat q; non, imo nolebat loqui. in signum huius vt dixit virgo habebat magnū oculū t paruū os vt patet in imagine sua quā depinxit beat⁹ Lucas q̄ est Rome. Tertiū signū est incōpositio corporis, qñ mulier incedit tota lasciua vel dissoluta ribalda: videt q; habeat formicas in pedibus. Amb. Corp⁹ hois est simulachrū mentis. Jte Salomon. Mulier in ornatu meretricio pre parata ad decipiēdas animas, garrula: vaga qetis ipatiēs: nec valēs domi pfistere pedib⁹ suis: nūc foris: nūc in plateis: nūc iuxta angulos insidians. Prou. vij. Et statim facit se ad fenestras tc. Sed hoc signū Joseph non inuenit in btā ygine, q: nunq; exibat domus nisi qñ ibat ad tēplū. t tūc ibat tota ppōsita. semp habebat oculos suos ad terrā cum gestu sanctitat. nunq; tripudiabat: sed oculis dimissis ibat. Jō de ipa dic scriptura. Quā pulchra es amica mea q; pulchra es: oculi tui columbar absq; eo qđ intrinsec⁹ latet. Cant. iij. dic spiritusscīus ad ygine bis. q; pulchra es, q: pulchra in corpore: t pulchra in aia. Nota oculi tui colūbarū. nō dicit falconū. Quartū signum est ingurgitatio ventris, s. cibi t potus. Eccl. xxxi. signū ē in hoie t in muliere q: ille ptes vicine sunt t inuitāt se. vñ vent⁹ plen⁹ statim inuitat vicinū suū. pter hoc psona gulosa necessario est luxuriosa. Jō de psonis gulosis dic scriptura sctā. Comedēt t ad inīquitatē eor⁹ sublevabūt aias eor⁹. Ozee. iiij. Sed virgo maria valde parū comedebat solus p sustentatione corpis: t semper q̄si ieiunabat t abstinebat. Quintū signū ē ociositas. vt aliq̄ dicētes, nō laborabo: ego portaui tātū de dote viro meo. Jō Bern. Ociositas est mr̄ viciorū: t nouerca ytutū. vñ q: corp⁹ nr̄m est de terra: hz ꝓditiones terre, q̄ si dimittit inculta facit vel gīnat spinas luxurie: t malas herbas malarum cogitationū t pctōr. Jde de corpe ociosi, pter hoc de corpe dic scptura sctā. Mittē fuinū ē corp⁹: qđ ad instar fui est gubernāculū in opatione ne vacet. Multā enim malicias docuit ociositas. Eccli. xxxiij. Sz ygo nūq; fuit ociosa: imo erat sp occupata in sctis opib⁹. Dicit Piero. q; surgebat in media nocte t orabat, deinde filabat: t exebat tc. Sextum est vanitas ornatus t superfluitas. Mulieres se pūt ornare de cēter t honeste iuxta statū t ꝓditionem earū. s. qñ totū tps t studiū suū ponūt in ornando se siue corp⁹ t nō curāt de aīa. Deus custodiat ipam: q: tales vane sunt t hūt cor vanū. Jō dicit scriptura. Vanitas vanitatū t oia vanitas. Eccls. i. Nota regulā apli. Mulieres in habitu ornato cū verecūdia t sobrietate ornātes se: t nō in torq̄ crinib⁹ aut auro aut margaritis vel veste pciosa: s. qđ decet mulieres, pmittētes pietatē p opa bona. i. Ti. ij. Nota sobrietatē in mensura. s. iuxta ꝓditionē sui stat⁹: t facultatē sui viri. Sz sūt multe mulieres q̄ nihil respiciūt t deberet yecūdari q; portāt q̄si hītū siue ornamētū qđ a meretricibus portat. Et iō dic scptura. Fallax gra t vana ē pulchritudo, mulier timēs deū ipa laudabitur. Prou. xxxi. Sed ygo btā nō curabat de ornamētis, hñ abluebat facie suā cū aq̄ distillata, s. lachrymarū. btā aūt anna mr̄ sua multū dines ornabat eā t ipa amore mr̄is portabat in domo: si nō ex domū. s. oppositū faciūt moderni tpis filie. Septimū signū est despectio viri. vñ signū est q; hz cor ad aliū qñ disputat cū viro de gīne t de aliis, stati vult ipm suppeditare. Et sm scripturaz mulier dz honorare virū suū. iō pcepit apls di. Mulier in silētio discat cū oi subiectiōe. Docere aūt mulieri nō pmitto neq; dñari i virū: si eē i silētio. i. Ti. ij. Etiā legitur Hester. i. q; Assuerus t sui dicebant, Cunctę vxores tam maiorū q; minorū

referāt maritis suis honorē: t sciāt viros eē maiores in domib⁹ suis. Sic nec istud signū despectiōis repiebat in ygie gl'iosa, q: hz esset inuentis pulchra t nobilis t diues: t ei⁹ sponsus senex t pauper: nñ ipsa honorabat ipsū super oēs mulieres mūdi. Intātū q; Joseph nullus signū male mulieris inuenit in ygie maria: si oēs ytutes t affectiones bone mulieris. Et alia pte ꝓsiderabat. si natura pmitteret mulierē cōcipe sine viro: t videbat q; nō. Ecce qđ fuit pplexus: t cor ei⁹ erat q̄si inter duos lapides molares. ex vna pte timebat ipsaz diuulgare: q: statim fuissz lapidata ꝑm legē. ex alia pte cū iustus essz: ne videref ꝓsentire, cogitauit occulte recedere t dimittere eā. Et fuit cōpleta ꝓphetia dō dicēt in psona Joseph. Timor t tremor venerūt sup me: t ꝓtexerūt me tenebre. Et dixi. qs dabit mihi pēnas sic colūbe: t volabo t requiescā. ps. liiij. Et mās in solitudine q̄tū ad ꝓpositū. Nō timor. s. ꝓsentire in pctō si cū ea maneret: t tremor. s. ne innocēt er diffamaret, iō ꝓposuit dimittere eā. Pcz ꝑ quō ygo maria inuēta est i vtero tc. Aliqualiter, auiset⁹ vos vt Joseph: ne sint impedimēta qñ voluerit facere mr̄imoniū. s. pentele vel affinitat⁹ vel als. Jō est ordiatio eccl'ie vt denūciet. Jō dic scriptura. Honorabile cōnubiū est in oib⁹: t thorus imaculat⁹, ad Heb. xiij. Honorabile est qñ nō est impedimentuz.

Dico scdo q; ygo maria fuit inuēta i vtero hīs p sapientiā diuinalē. Hoc fundat p regulā theologie. Dicit sctus Tho. in ꝑma parte q; mysteria dei. i. secreta ex mera eius voluntate exēdētia nō pūt sciri nisi p ipsi⁹ reuelatōez q: nullus vīm pōt scire cor meū nisi ego reuele. et manifestē: q̄to magis de deo. Sz illa q̄ cōtingunt naturaliter pūt sciri. Ysto mō medici sciūt hoīa mortis infirmit: q: hz effect⁹ sit futurus: si causa est iam pūs. Nō est sic de volūtate dei. Jō dic scriptura. Quis hoim poterit scire ꝓsilium dei: aut qs poterit cogitare qđ velit deus. Subdit. Sensum tuū qs sciet nisi tu dederis sapientiā: t miseris spūm sctm tuū de altissimis. Sap. ix. Joseph aūt cū videret sponsam suā grauidā: nec naturaliter poterat scire veritatē: q: ꝓceptio xpi manebat cām naturalē: q: nō venit p cōstellationes celestes: nec p operatiōes angelicales: nec elemētales: nec hūanales. q̄ nō poterat sciri nisi p diuinā reuelationē. Cogitate q̄ quō Joseph qui erat sctūs hō iustus t bonus: ordāo recurrit ad deum sup hoc sibi dei bīplacitū reuelari supplicando. iux illud Jsa. ij. Si qs vīm indiget sapia: postulet a deo q̄ dat oībus affluēter t dabit ei. Ita fec Joseph qñ voluit de nocte recedere posuit se ꝑmo in oratione dicēdo. Dñe vos fecistis mihi magnā grām. dādo mihi i spōsam istā domicellā: si dñe video q; est gūida: qđ est b q; tā sctā mulier sit gūida, t filia yba t flebat multū. Credo ego etiā q; btā ygo ex alia pte orabat deū affectuose cōpatiēs sue pplexitati et q; eius sponsus tristis ꝓsolar ek. Credo q; etiā mr̄ sua, s. ygis orabat ne veniret ad diffamationē tc. Cogitate q; illas deuotas orationes deus exaudiebat. Dic euāgelū. Dec aūt eo cogitāte, ecce angelus dñi apparuit i somnis Joseph dicēs. Joseph fili dd noli timere accipe mariā yugē tuā. Qđ em in ea natū est de spūsctō est. Pariet aūt filiū t vocab nomē ei⁹ Iesum. Ipse em saluū faciet pplm suū a pctis eor. Hoc aūt totū factū est vt adimpleret qđ dictū est a dño p ꝓphetā dicētē. Ecce virgo in vtero hēbit t pariet filiū t vocabit nomē ei⁹ emanuel, qđ est interptatū nobiscū deus. Cogitate q; angel⁹ dixit sibi illā ꝓphetiā Esa. Ecce ygo ꝓci. t pa. fi, nō pfem: nec spūsctm. Esa. vij. Cogitate q̄le gaudiū hūit Joseph qñ sciuit yitatē. Et b mō qō q̄re ygo nō reuelauit sibi qñ videbat suā tristiciā t pplexitatē, q: ipse credidisset sibi: hz mō spōsus nō credere t spōse sue. Rndeo q; secretū cōmissum nō est reuelādū vbi deuote cōmittit. exq̄ secretuz ē donū: iustū: t sctm. q: als reuelādū est. Sacrm reg̃ abscōdere bonū est. Tob. xij. Jō ygo maria q̄ hēbat ꝓsciētiā delicatissimā noluit reuelare timēs ne regē offenderet vel deum p̄cipue. Nō ꝓ multas psonas vanas q̄ nō pūt tacere. si de⁹ dat eis aliquā grām vel reuelationē: statim reuelāt t male misi sup b sciant ex̄sse volūtatē dei. maxie q: qñq; credūt q; diaboli illusiones: sūt diuine reuelatiōes. Tales sunt fil'es galline: q̄ nō pōt tacere quousq; p̄dit ouū qđ posuit. De talib⁹ dic scptura. Qui denudat archana amici fidē pdit: t nō inueniet amicū ad aīm suū. Eccl. xxvij. Ecce rō q̄re ygo maria nō reuelauit Joseph nec mr̄i sue secretū sibi cōmissum: si spūsctus reuelauerat elisabeth. Dico tertio q; ygo maria fuit inuēta i vtero hīs p excellētiā spālē. Mulieres cōiter qñ sunt gūide fūt magre, discolorate: tediose: appetūt varia. Sz nō fuit sic de beata ygine: imo dicūt aliq̄ scti docto. q; exq̄ virgo fuit gūida radij splēdoris, pcedebāt de facie sua: t maxie qñ fuit iuxta partū. Hoc pōt pbari tripl'r p. ppbiaz: p theologiā: t p experientiā. Quātū ad primū dicit pbs q; oē agens natu

rale ꝯtū dat de forma substātiali: tm̄ dat etiā de accidētibus ꝓsequtibus formā: vt qui dat ignē dat etiā calorē ⁊ splēdorē. Ita deus pf de sua forma subali dedit filiū suū ꝟginī marie. Qđ autem filius dei dicaf forma. Ducīas ad Phil. ij. Qui cū in forma dei esset semetipsum exinaniuit forma serui accipiēs. Necꝯ mirū. ſ si dedit splēdorem filii in facie ⁊c. Jō grauida ꝟgo erat pulchrior ⁊ dilectior. Scđo p hāc theologice. Legit Exo. xxxiiij. ꝙ q: moyses locutus fuerat cū deo in mōte. ꝓpt hoc radij splēdoris ꝓcedebāt de facie eius: intantū ꝙ ꝓpls nō ꝑterat eū respicere. Fiat ꝑ ratio. Si facies erat ita splēdēs ex sola dei locutiōe. ꝯto ꝑ magis facies ꝟginis marie ex filij dei cōceptōe. Hāc rōnē facit apls dicēs. Si mīstratio mortis lr̄is deformata in lapidibus fuit in gl̄ia. ita vt nō ꝓssent intēdere filij isr̄l i faciē moysi. ꝓpt gloriā vult⁹ ei⁹ q̄ euacuaf. quō nō magis mīstratio spūs erit in gl̄ia. ij. ad Cor. iij mīstratio mortis fuit lex moysi q̄ nō dabat vitā gl̄ie. Tertio. ꝓbaf ꝑ expientiā de laterna crystalli: q̄ de se est pulchra ⁊ clara: ſ si intus mittaf lucerna accensa pulchrior erit ⁊ clarior. Idē de ꝟgine maria. Cogitate ei⁹ cor. p⁹ pulchrū ⁊ mūdū ad instar laterne: ⁊ lucerna int⁹ illuminās totū mūdū est filius dei. Nimirū ergo si ꝟgo erat tūc clarior ⁊ pulchrior. intantū ꝙ dic̄ textus ꝙ ioseph nō cognoscebat eam. Mar. i. ex illis radijs splēdoris. q: lux eterna erat in ea. Nō ꝺ quō ioseph hīta diuina fuela tiōe suppliciter ꝑtebat veniā a ꝟgie de suspitiōe quā de ipsa habuerat. dicēdo. O bñdicta grē nō dī tristis mihi: q: ego credidissē vob. Et ꝙ dulcit ipsa ipsū ꝓsolabaf ꝓgratulādo ꝙ essē spōsus ⁊ socius mīs filij dei ⁊ ei⁹ nutricī? O bñdicta societas. Jtē ꝙ reuerenter vterꝙ dñi adorabat in vtero ꝟginis incarnatū. Jō si vult hr̄e societatē istā vobiscū. faciaf sic faciebat vnus mercator valēs⁹ q̄ libet anno i die natiuitaf inuitabat vnū pauperē senē et aliquā ml̄ierē bñtē filiū puulū q̄ repītabāt sibi ꝟginē cū filio ⁊ ioseph. De q̄ fuit reuelatū ꝙ in mōte apparuerūt sibi ꝟgo cū filio ⁊ ioseph dicētes. q: recepistis nos i domo tua: iō nos recipiem⁹ te in domo nr̄a. Deb dic̄ xps. Mat. xxv. Amen dico vob quicqđ fecistis vni ex mīnimis meis mihi fecistis. Jō illud qō exp̄deretis in ludo dctis paupibus amore xpi: pauper aūt q̄ nō bñt nec ꝑt sibi ꝑtare ꝑcūlas ꝑnt ad minus ꝑtare eras tot Aue maria quot diebus ipsuꝫ portauit in vtero: vl tot quot ebdomadis vel mensibus. Hebdomade sunt q̄draginta. Menses vero nouem. Dies vero. cclxxvii.

In natiuitate xp̄i, Sermo.

Atus ē vobis hodie

n saluator. Luc. ij. Sermo nr̄ erit de natiuitate dñi nr̄i ihesu xp̄i ꝟginis partu. Sz vt sentiatis dulcedinē spūalē hui⁹ festi salutabim⁹ matrē dei gl̄iosam ⁊c. Nat⁹ est vob hodie ⁊c. A ꝓncipio mūdi vsqꝫ ad natiuitatē xp̄i nō fuerūt auditi tā boni rumores nec tā vtiles hoibus fic̄ sunt rumores themat̄is. ꝓpositi dicēt is. Nat⁹ est vob hodie ⁊c. Obus q̄ eratis ꝑditi ⁊ ad infernū dānati ⁊ sempiternaliter dānati. Declaratōez huius bñdicte natiuitaf cōp̄ehendo in ꝙnqꝫ ꝓclusionibus.

Prima ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit antiq̄tus ꝑ sctās psonas desiderata ardēter.

Scđa ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit per ius deos minus ap̄p̄ciata crudeliter.

Tertia ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit per deum celebrata potenter.

Quarta ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit ꝑ ꝟginē mariā absc̄dita hūiliter.

Quita ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit ꝑ sanctos angelos publicata patēt er: dicētes. Natus est vob hodie ⁊c. Et q̄ vellet curiose ꝑdiscare oēs ꝙnqꝫ ꝓclusiones essent nimis ꝓlixe. Et oēs tāgunf i themate. Jn q̄ ꝙnqꝫ fuit ꝓditiones. Prima ꝑ tāgit ꝑ ꝑmā dictōez. Scđa i scđa. Tertia i tertia: ⁊ sic d̄ aliis. Dico ꝑmo ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit antiq̄t⁹ ꝑ sctās psonas ardent desiderata. Et vt melī⁹ istā cōclusionē intelligat audite pabolā. Noverit ꝙ fuit q̄dā magna ⁊ nobilis ciuitas optime populata: q̄ fuit ab inimiq̄ crudelit obsessa: ipugnātibus eā oī gīe armoꝝ: intātū ꝙ ifā eis deficiebāt aharsa: tātū durauit obsidio: nec inimici volebāt eos recipe ad vitā: nec miam facere aliquā: imo occidebāt eos statim. Sciēs aūt ꝺ rex ⁊ dñs ciuitaf secrete misit nūcios et lr̄as citati eis it imādo ꝙ ipse veniret ad eos psonalit ⁊ liberaret eos cū esset potēs. De q̄ dues fuerūt multū gauisi ⁊ ardent q̄tidie exp̄ctabāt ei⁹ aduētū. Recte ita fuit ꝺ isto mūdo. Ciuitas ista magna ⁊ nobil fuit ⁊ est nā hūana. O ⁊ q̄s posset nūerare q̄t ciuitates fuerūt et habitatores in ea. Ab adā vsqꝫ ad natiuitatē xp̄i cū trāsiuerūt ꝑm aliq̄s doctores vltra ꝙnqꝫ miliaan nox: q̄ fuit obsessa quotidie a crudelib⁹ inimiq̄. ſ. infinitis demōib⁹ ipugnātib⁹ eā diuersis tēptatiōib⁹: cū balistis: miseriis ⁊ afflictōib⁹ tantū ꝙ iā deficiebāt. esce scu victualia spūalia. de q̄b⁹ dicit xp̄s. Nō in solo pane viuit homo: ſ in oī ꝟbo qō ꝓcedit de ore dei. Mat. iiij. Ez haberēt doctrinam morale. ſaycā: ſ nō datvitā eternā: nec hēbāt potū. i. ꝓmissionē spūalē q̄ refrigerant aias. Et q̄n aliq̄s exibat de ciuitate. ſ. ꝑ mortē: statim fine mia capiebaf ⁊ in carcere inferni incarcerabaf. Deus aūt dñs hui⁹ mūdi volēs cōsolari ciues secrete misit eis nūcios. ſ. scōs patriarchas ⁊ ꝓphetas cū lr̄is suis nūciando eis ꝙ ipemet ꝑsonal⁹ venīret ad liberandum eos. De quo multū gauisi ciues ⁊ hilarores ciuitatis mittebāt sibi supplicatōes. ſ. deuotas oōnes vt veniret ⁊ liberaret ciuitatē. Primoyenit moyses dicēs deo p̄ri. Obsecro dñe mitte quē missurus es. Exo. iiij. put ꝓmisisti. Secūdo dō ex pte ciuitatis tot⁹ dicēs filio. Dñe excita potentiā tuam ⁊ veni vt saluos facias nos. ꝑs. lxxix. Tertio salomō dicēs spūsctō. Mitte illā de celis sctis tuis: ⁊ a sede magnitudinis tue: vt mecū sit ⁊ mecū laboret. scz ꝺ inimicos. Sap. ix. Nota mitte illā. ſ. psonam xp̄i in carne hūana: q̄ mittif a ꝑe ⁊ spūsctō ꝯtum ad humanitatē. Quarto Esa. dicens. Utinā dirūpes celū ⁊ descēderes. Esa. lxiij Alij dicebāt. Veni dñe ⁊ noli tardare. relaxa facinora plebis tue isr̄l ⁊c. Rex aūt auditis his supplicatōibus misit secrete vnū nūcium ciuitati q̄ diceret ex parte sua. Appebit i fine et nō mentiet. Si morā fecerit expecta illū: q: veniēs veniet ⁊ nō tardabit. Abachuc. ij. Ecce quō ardēter desiderabaf ⁊ dicebāt ꝑm Amb. Oñ veniet: q̄n nascet: q̄n apparebit: Putasne videbo: putasne durabo: putas hic me inueniet illa natiuitas: O si oculi mei videbunt p quez oculi cordis reuelabunt. O si oculi mei videbūt quod credo i scripturis dei. Et ꝯto magis appropinq̄bat tāto magis desiderabaf. Etiā veniendi incepit ipe in die sue cōceptionis. Jō feruētissime desiderabaf a btā ꝟgine mre sua ⁊ a sctō ioseph q̄tidie cōputabāt dictas cupiētes videre die ingressus sui in hūc mūdū. Virgo ipm portauit. ix. mēsibus ⁊ sex diebus q̄ sunt. cclxxvij. dies. Jōo in ꝑsona xp̄i dicit scriptura sctā. Sū ingt ⁊ ego mortalis hō filius oīs ⁊ in vētre mris figura t⁹. ſ. figura hois fine caro. x. mēsiū tpe. Sap. vij. Propf hoc ꝟgo maria ⁊ ioseph scientes suum aduentū ꝑpe ꝑparabāt se ad ipm deuote recipiendū. Virgo aūt ꝑparabat pānīculos de lana: et de lino. sicut faciūt mulieres qñ sunt iuxt partū. Joseph aūt emerat vnū vitulū vt facerent illa die natiuitatis magnū festū. Sed interim dicit lucas ꝙ exijt edictū a cesare augusto vt describeref vniuersus orbis. Lu. ij. Jō voluit describere mūdū augustus: q: voluit scire q̄t ecnt. puincie: q̄t ciuitates: quot hoies. Nota magnā tristitiā ioseph qñ audiuit edictū impatoris: ꝙ sub pena mortis singl̄i. ꝑsone renf in ciuitatē natitat. Joseph q̄ erat de ciuitate bethleē de gñe dō incepit flere dī. O miſi vado bethleē nō videbo istā bñdictā natiuitatē a scās p̄rib⁹ tādiu desideratā. si nō vadam ero inobediēs ⁊ occidar: nec etiā videbo dilectā natiuitatē: sic tristis venit ad domū. Virgo aūt maria ꝓsolabaf eū. Jta ds facere. vt dixi. O p̄ q̄d habeā modo: q: deberē gaudere: q: saluator ē nascitur⁹ i bethleē. Tūc ioseph narrauit ꝟgini marie edictū ipatoris ⁊ cāsue tristitie. Ad qō ꝟgo rndit. P̄ nō plorez: qñ ego ꝑ ꝓsolatōe vra vadā vobiscū: q̄ et ipe dc̄ pgeie dō. Joseph ex vna pte letabaf ꝙ vir go vellet ire. ex alia pte dubitabat q̄d diceret sibi gētes ꝙ duceret secū mulierē iuuenē gravidā ⁊ ꝑtur ꝓpinquā. Jtē q̄d si pareret i via. Ad que ꝟgo. P̄ nō curet de locutōe gentiuz ercā intētio est bona. Voluntas dei ē ꝙ vadamus bethleē: q̄n nasciturus est ibi saluator. Jurta ꝓphetiā Michee. v. Et tu bethleē ephrata puul⁹ es. ſ. loc⁹ i milib⁹ iuda. ex te enim egredief q̄ sit dñator i isr̄l. Virgo aūt maria meli⁹ sciebat bibliā ꝙ ꝓphe. vt dicit Origenes. ⁊ parauerūt se ⁊ recesserūt de ciuitate nazareth. Joseph cū ꝟgine in asino equitante. ioseph ꝓcedēte vinculū asini ⁊ bouis quē ducebat trahēdo. Ecce regia padisi qual⁹ ibat associata. Tūc fuit cōpleta ꝓphetia Aggei. de hac mutatione dicētis. Adhuc vnū modicuz est: ⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terrā ⁊ mare ⁊ aridam: ⁊ mouebo oēs gētes ⁊ veniet desideratus cūctis gētibus. Aggei. ij. Nota vnū modicum: q: modicū tps fuit a ꝓphetia Aggei vsqꝫ ad xp̄m: ⁊ ego cōmouebo celū. vbi loqr̄ de celo empyreo inmobili. Dicit scūs Tho. in. i. pte. ꝙ qñ aliq̄s angel⁹ hz a deo aliquaz reuelationē. statim ille reuelat alijs. ita ꝙ ibi nihil teneaf secretū. Jō archāgel⁹ gabriel in cōsistorio sctē trinitaf qñ habuit reuelationē incarnatōis ⁊ natiuitatis filij dei de qua ipe erat nūcius: statim ipe reuelauit oibus alijs et sic celuz fuit commotū ad gaudiū et letitiā et tripudium. ꝑpter eoz ruine reparationem. Jtez ego commouebo terrā: terra ꝟginea ꝺz ꝟgo maria que debuit ꝓducere fructum vite que fuit mota in angeli salutatōe: cū turbata cogitabat qualis esset ista salutatio. Luce. i.

Jtē ꝓmouebo mare ⁊ aridā: ꝙñ ex edicto ipatoris gētes ꝓfitebant in ciuitatib⁹ suis: q̄dā ꝑ mare: quedā ꝑ aridā. Tūc veniet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. ꝑs ꝓma ꝛdo. Scōa ꝛdusfio dicit ꝙ hec bñdicta natiuitas fuit ꝑ iudeos mīs⁹ appēciata crudeliꝫ. Dicit historia ꝙ ꝙñ ioseph cū ꝯgine fuerūt in ciuitate bethleē nō inuenerūt hospitiū nec aliquā domū nec hospitale vbi vellent eos recipe. Ad hoc assignant tres rōnes. Prima q⁹ venerūt de vltimis ⁊ habuerūt ire spacioſe ꝑ viā. Jō qui venit extrem⁹ iratū sepe videmus. Scōa ꝛ illa ciuitas bethleē erat pua: abūdabat tñ multū i mlitib⁹ ⁊ ciuib⁹ ⁊ nobilib⁹: q̄ erant de genere dō q̄ fuit nat⁹ in illa ciuitate q̄ miserāt nunciꝰ ꝑ habēdis hospitijs. Tertia rō fuit auaritia hospitalariorꝫ q̄ ꝙñ videbāt ioseph pauperē cū muliere grauida cogitabant ꝙ occuparent vnā domū ⁊ ꝙ modicū lucrarent cū eis Jdeo ⁊c. Ad practicā⁹ potestis cogitare quō fuit ꝙñ ioseph cū ꝯgine in afino eōtāte intrauit ꝑ portā ciuitat̄, stati diuertit ad ꝙmū hospitiū ne bñet discurrere ꝑ ciuitatē querēs ſi posset ibi hospitari. Cui dixerūt ⁊ q̄t estis ⁊c. et ꝙñ videbāt ꝙ erāt solū duo ⁊ cū boue⁹ cū afino cogitātes: modicū haberem⁹, dixerunt sibi, trāseatis vltra: q⁹ b nō est loc⁹ ꝙ vobis. Qui iuerūt ad aliud hospitiū. Rñdert ꝙ totū erat plenū. Cogitate b tristitiā ioseph ⁊ vere cundiā ꝯgis marie sic ire ostiatim. Sed ꝯgo patiēter sustinebat ⁊ ꝙsolabat ioseph. Deide iuerūt ad aliud hospitiū vbi dixerūt ꝙ totus erat plenū ꝑ tali dño ⁊ ꝑ tali vēturis ⁊c. Videns ioseph ꝙ ꝙ pecuniꝫ nō inueniebat hospitiū q̄rebat amore dei vt in aliq̄ domo illa mulier ḡuida ꝑui ꝓgnā reciper⁹: nec iuenit in tota ciuitate: imo dicebāt sibi. O antiq̄ bñ videſ certe q̄ estis ꝛelotip⁹ de vxore vestra: et q̄re posuistis ipam ḡuidā in via. Et pauper hō flebat. Ad quē ꝯgo. Pr̄ hēam⁹ patiam et pāram⁹ aliq̄ō hospitale, ⁊ sic iuerūt ad vnuꝫ hospitale: q̄rendo si possent ibi recipi amore dei. Rñdit hospitalar⁹. Vos sanct estis: ⁊ domus ista est ꝑ ifirmis: nec potestis ibi recipi tō ꝓcatis. Cū aūt hora iā erat tarda nec inueniret aliq̄ō hospitiū dicebat ioseph. O dñe b sunt ꝓcā mea. Cūq̄ iuenissent vnā porticū i via publica in q̄ erat p̄sepe in q̄ fozēses q̄nq̄ ponebāt aialia sua. Dixit ꝯgo. Pr̄ b poterim⁹ stare: q⁹ nō est honestū ire ꝑ villaꝫ tali hora. Dixit ioseph. O miser. an̄quid inueniemus aliquā domū. Dixit ꝯgo maria. Pr̄ tot⁹ mundꝰ ē dom⁹ dei: iō stem⁹ b. Tūc ioseph cū maxima reuerētia dꝑposuit ꝯginē de asino ⁊ ītra nerūt porticū: ⁊ ioseph posuit vnā flaciatam quā portauerat in asino ꝑ coztia ne videret ⁊ iuit ad emēdū paleā ⁊ carbōes ꝓpt frigus Et de modica palea: fecit lectū regine celi dñe. Odñe q̄d dicet mihi ꝙ i tali lecto collocauerit mr̄es vr̄az⁹ ⁊ in illa porticu stet erūt a d mīs⁹ xīj. diēb⁹. q⁹ dic gl. sup Mat. ij. ꝙ reges ozīē tis adhuc iueneſt regē xp̄m i illa porticu, Ecce palatiū regie padisi. Ecce quō illa natiuitas gl'iosa fuit a iudeis mīs⁹ appēciata. Hoc reuelauerat de⁹ Viere, ꝓphe. q⁹ fīes dicebat in ꝑsona iudeoꝝ. Tibi peccauim⁹ expectatio isrl, saluator nr̄ i tpe tribulatiōis. Quare q̄si colonus futur⁹ es i fra: ⁊ q̄si viator declinās ad manēdū. Quare futur⁹ es sic vir vag⁹ ⁊ fortis q̄ nō pōt saluare. Viere. xliij. Tūc ista ꝓphia fuit cōpleta. ꝑs scōa ꝛdo. Adorat⁹ q̄libꝫ vr̄s mō i corde suo dic̄. O si ego fuissem tūc ibi et cōfuissez eū ego recepissē eū i domo mea ⁊c. Utinā vos nō fiē in eadē ꝯdēnatōe vl crudelitate cū iudeis. Et nūq̄ d hodie vidistis ꝯginē ḡuidā i ista villa cū ioseph: ⁊ tñ nō recepistis eū. Virgo ḡuida de filio dei ē hostia ꝙsecrata quā ducē sacerdos vt ioseph. Quis vr̄m recepit eā cōicādo devote. credo ꝙ null⁹. De bono ꝓfilio debebaꝫ sibi ꝑpare domū ꝓscē p ꝓtritōez ꝓfessionē ⁊ satisfactōez: ſi mlti exeū sant se vt iudei dicētes. Ego hēo recipe vnū magnū militē: sez dñs caponē, dñs hedū, dñs porcū. Alij dic̄. Ego hēo recipe magnā dñaz nobilē, ſ. dñam gallinā: alij dñam pdicē ⁊c. ſi nolūt recipe dñm ieſuz xp̄m. De q̄b⁹ dic̄ iobes i euāg. Jn ꝓpa venit ⁊ sui eū nō receperunt. Quotq̄t aūt re, eū de, eis po. filij dei fi. Job. i,

Tertia ꝛdo dicit ꝙ ista bñdicta natiuitas fuit ꝑ deū celebrata potēter. Virgo Maria exīs i illa porticu vt dixi i medio pamentoꝝ circa medīā noctē venit hora pt⁹ quā sensit ꝯgo maria: nō sic cetere mulieres: q⁹ ꝑ ſq̄ sentiāt ptū bñt dolores miſias ⁊ tristitias i corpe: ⁊ facies mortificaſ. Sz ꝯgo maria habuit alia signa. ſ. illūinatōes singlares ꝓsolationes ⁊ dulcedines cordis ⁊ delectatōes maximas magis q̄ alias ⁊ facies ei⁹ resplēduit Odē vidēs ioseph dixit. Bñdicta q̄d ē b. Rñdit. Pr̄ mō venit hora pt⁹ mei, Joseph surrexit subito vt vocaret obstetrices. Sz ꝯgo, phibuit eū di. Pr̄ sic in ꝙceptōe nll⁹ creatura fecit aliq̄d: sic nec etiā i natitate. Cogitate quō dixit ioseph. Bñdicta vos nō estis sup b experta neq⁹ ego ⁊c. Et ꝯgo. Pater non curetis: quia pater celestis ꝓuidebit. id est deus.

Jō liber de infantia saluatoris q̄ ponit ꝙ ibi fuerūt mulieres est reprobar⁹ ex decreto pelagij pape. Viero, Nulla ibi obstetrix: nulla mulierculaꝝ sedulitas interfuit: ſ subito sicut radius solis trāsit ꝑ fenestrā vitreā sine fractione: sic xp̄us sol iusticie trāsiuit per portā virginalis sine aliqua fractiōe ⁊ coꝛruptione tāq̄ sponsus de thalamo suo. Quē virgo recepit manib⁹, ꝓnijs: genib⁹ flexis cū maxima reuerentia ⁊ veneratiōe adorādo ipm ⁊ dicēdo. O dñe vos bñi venerit de celo in terrā ꝑ saluatiōe hoīm. O dñe desiderate a satis patriarchis ⁊ ꝓphetis adorto vos q⁹ inquantū deus estis creator meus, inquantum hō estis filius meus. ⁊ osculabat eū mō in ꝓdib⁹ tanq̄ deū. mō in ore tanq̄ f. liū. mō in manibus tanq̄ creatorē oīm rerū. mō in fronte tanq̄ filiū suū dicēs. o dñe tātā ḡram mihi fecistis adorando eū centū vicib⁹. Et vt q̄dā dicunt ait. Tu es dñs de⁹ me⁹: tu es redēptor me⁹: tu es fil⁹ meus dilect⁹. Amb. O btā ꝯgo q⁹ nobis posset arcana tui cordis reserare: cū hinc adorares natū tuū vt deū: ⁊ hinc osculareris vt filiū. Joseph aūt flens ꝑe gaudio dicebat. Bñdicta ꝓmitte mihi adorare filiū tuū ⁊ filiū dei tandiu dsideratum ⁊c. Dic quō adorabat eū dicens. O dñe tant⁹ ḡram mihi fecistis ꝙ reges ⁊ ꝓphete voluerūt vos videre ⁊ nō viderunt ⁊ ih peccōi fecistis tantā ḡram vt vos videam, Tūc infans ꝓpter frigus incepit flere. Gratum ioseph calefecit pānicul⁹ ⁊ ꝯgo intulit. Deinde ioseph voluit vocare aliquam mulierē que lactaret ⁊c. ſi virgo ꝓhibuit. Ad quā ioseph. Bñdicta q̄d faciet: q⁹ non habet vos lac. Dicunt medici ꝙ ab eadē radice, pcedunt lac ⁊ ples. Jō mulier q̄ nō cognouit vir. non habet lac. Rñdit ꝯgo. Pr̄ de⁹ ꝓuidebit.

Tūc virgo flexis genibus oravit dñm ꝑfm dicens. De⁹ pr̄ vos ⁊ ego habem⁹ vnū filiū communē: iō vos q̄ ꝓuideſ oīb⁹ creaturis ꝓuidere nis sibi de lacte. Tūc subito vbera virginis fuerunt plena lacte de celo sibi misso, Jō dicit ecclesia. Nescientes ꝯgo virū peperit sine dolore saluatorē seculoꝝ. Jpm regē angelorꝫ sola virgo lactabat vbere de celo pleno, ꝑs tertia concluſio. Quarta cōclusio dicit ꝙ illa bñdicta natiuitas fuit ꝓ virginē absconduta humilit. Dic hystoriā ꝙ statim q̄si xp̄s fuit nat⁹ corp⁹ suū resplenduit sicut sol q̄si oriturꝫ nox facta est vt meridies ⁊ ita daruit. Cogitate quomō multi qui non dormiebant admirantes de tāta claritate volnerūt videre fontē luminis. ⁊ ꝙcurrentib⁹ ad tā magnū spectaculū luminis ꝯgo sentiēs tumultū gent⁹: filiū posuit in ꝓsepio. Judei aūt venerūt ⁊ viderunt vnde lumen ꝓcedebat. Dixerūt aliq̄. ꝓphā dic̄ ꝙ q̄si messias nasceſ nox ficut dies illuminabit. dixerunt alij, si esset forte iste. Dixerūt q̄dā. tacete atis: nō curetis. si herodes sciret interficeret nos. Jta ꝙ timore herodis nō fuerūt ausi recipe regē messiam. De isto lumine ꝓphā. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnam: habitantib⁹ in regione vmbre mortis sez pcti ingratitudinis: lux orta est eis. Adultiplicasti gentē. ſ. ad videndū lumē, nō magnificasti leticiā, q⁹ nullū encenīū fibi miserunt. nec ꝯgini, sez matalaffintranasſz. De q̄ lumīe loquit oīdit cū dr̄ ⁊ sequit. Paruul⁹ nat⁹ est nob⁹ ⁊ filiꝰ dat⁹ est nob, nō pr̄ nec ſpūssanct⁹. Esa. ix. Est hic q̄stio q̄re ꝯgo btā ꝑsuit filiū suū in ꝓsepio inter bestias. Quid si bos cornibus ⁊ asin⁹ dentib⁹ imperitissent. Beatus Lucas vult excusare virginē dicens. Reclinauit eū in ꝓsepio: q⁹ nō erat ei loc⁹ i diuersorio. i. ista porticu. Dz hic posset hō btō luce rndere. Et nunquid virgo que sine dolore ⁊ miseria ꝑpit poterat ipsum ponere siue tenere in gremio vel brachijs. quare posuit eum inter animalia. Respondetur ꝙ triplex fuit ratio.

Prima ad cōplendū veritatē scripturalem.

Secūda ad sublenandū necessitatē corpalē

Tertia ad docendū nos bonitatē moralem. Quantū ad ꝑmū fuit ꝓphetatū ꝙ int' aialia debebat poni ⁊ ꝑ ea adorari bulliter. Cogitate quale gaudiū habuit btā ꝯgo q̄n vidit filiū suum adorari a boue ⁊ asino. Et qualez tristiciam quando videbat ipm a iudeis refutari. Et fuit ipleta ꝓphia Esa. dicens. Audite celi ⁊ auribus ꝑcipe terra: q̄n dñs locut⁹ est. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipsi aūt spreuerunt me. Cognouit bos possessorē suū: ⁊ asin⁹ ꝓsepe dñi sui: israel autem me non cognouit. Esa. i. Quantum ad secundā rationē. Jam videtis quō viget frigus in isto tpe. Cogitate si ꝯgo maria habebat frig⁹, q⁹ non legit ꝙ portaret vestes foderatas, ꝓpter hoc posuit filium suum in ꝓsepio vt aialia calefacerēt eū cū anhelitu ꝓout fuit reuelatū Abachuc ꝓphete: qui de hoc dixit. Dñe audiui auditū tuū ⁊ timui, Dñe opus tuū cōsiderauī: in medio duoꝝ aialiū cognosceris. Abachuc. iij. fm. lxx. Quātuꝫ ad tertiā rōnem hoc fecit ꝯgo vt nos instrueret in bonitate morali. Bos est aial magnum habens duo cornua q̄ significāt dños tēporales ⁊ rectores cōitatū. Asinus qui portat on⁹ signat vasallos ⁊ subditos. Et virgo posuit

Universitätsbibliothek

salū suum in medio oñdens q̄ oēs p̃nt bñ saluari. Dñi seruando iusticiam. q̄ nec odio nec amore nec timore nec munere faciant ꝺ iusticiā: vasalli etiā seruādo fidelitatē: obediētiā ⁊ reuerentiā dñis. Secūdo bos est aial mundū. qui antiq̄ sacrificabat deo. Jō signat sacerdotes qui offerūt sacrificiū deo. Asinus rudis significat laicos. virgo posuit filiū suū in medio inimicōꝝ q̄ oēs p̃nt saluari. Tertio bos q̄ nō portat onꝰ figt diuites q̄ manibꝰ nō laborant. Asinus significat laboratores si sint patientes. Quarto bos q̄ hz cornua figt psonas duotas ⁊ sctās. Duo cornua sunt vera prudētia siue credētia ad fidē ⁊ prompta obediētia ad mandata. Asinus accidiosus signat pctōres: si sint penitētes p̃nt saluari. Quinto bos q̄ ruminat ⁊ diuidit vngulā signat litteratos mgros ⁊ doctores q̄ rumināt studendo ⁊ diuidunt vngulā. i. habent sciam veteris ⁊ noui testamēti. Asinꝰ significat ignorantes. xp̃s ponit in medio tē. ⁊ verificat illud dauidicū Voles ⁊ iumenta saluabis dñe: quēadmodū multiplicasti miam tuā deus. ps. xxxv. Nota hoies tā potentes q̄ impotentes: tā sapiētes q̄ diuites. ⁊ iumēta. i. pctōres rudes ⁊ ignorantes saluabis dñe. Quinta cōclusio dicē q̄ hec benedicta natiuitas fuit ꝑ sanctos angelos patēter publicata q̄n apparuit pastoribꝰ dicēs optima noua. Natꝰ est vob̄ hodie salvator q̄ est xp̃s dñs i ciuitate dauid. modū narrat btūs Lucas. Dicat hīstoria breuit̄ de angelis in natiuitate xp̃i quos deꝰ p̃f misit de celo: vbi fiebat magnum festū de natiuitate xp̃i ad terrā: vt etiā fieret ibi festus. Nec b̄dicta natiuitas fuit reuelata pastoribꝰ vigilantibꝰ nō impatori octauiano dormiētinec i hierlz magis ⁊ doctoribꝰ: nec sacerdotibꝰ: ꝺ pastoribus carmina cantantibꝰ. Quare hoc? Dicit Berñ. q̄ pastores habebant q̄tz ꝺditiones in quibꝰ oñdit quibꝰ p̃sonis deꝰ reuelat sua secreta ⁊ dat suā gl'iam. Primo pastores vigilant sup gregē tē. Jn quo ostēdit q̄ pastores tā tales q̄ ecclīastici debent vigilare super gregē eis cōmissum: ne a lupis peccatoꝝ malicie notoꝝ deuoꝝ. q. d. ex pctis secret̄ nō punit cōitas. talibꝰ pastoribꝰ revelat deus suā gl'iam ⁊ gr̄am. Secūdo sonabāt cōcordit̄ fistulas. in quo oñdit q̄ p̃sonis q̄ vivunt in aspitate pniē tē. Quarto q. erant hoies pauperes tē. Jō xp̃s de vob̄ diuitibꝰ qui hic habet̄ ꝓsolationē vestram tē. Luc. vi. Quinto q. erant hoies simplices: meminē despiciebāt. talibus dat deꝰ suā gr̄am. Auctas xp̃i. Cōfitebor tibi pr̄ dñe celi ⁊ terre: quia abscondisti hec a sapientibus ⁊ prudentibꝰ ⁊ revelasti ea parvulis. Mat. xi.

Dñica infra octa. natiuitat̄ xp̃i. Sermo. I.

Ecce positus est hic

e in signū cui ꝺdicet. Luc. ij. Certū est ⁊ p̃ sctām scripturā probatus est ⁊ clarū q̄ ante aduentum ⁊ natiuitatē xp̃i nullus q̄tūcūq̄ sanctus potuit inuenire viā paradisi vt posset gl'iam habere. Ratio. quia si precedentes ductores errant in via: oz etiā sequentes deuiare. Sic a principio deus dedit humano generi duos ductores. scz Adam ⁊ Euā. qui in prima dieta errauerūt a via gr̄e ⁊ consequenter a via glorie. Jdeo oportuit sequentes ipsos errare ⁊ deuiare per desertū huius mūdi inter lupos ⁊ feras infernales q̄ deuorabāt oēm hoiem. De hoc dicē dauid. Erraverūt i solitudie i inaquoso: viā ciuitat̄ habitaculi nō inuenerūt. ps. cvi. Nō in solitudie. i. i deserto. Quare hoc: cū tñ in mūdo eēnt multe gētes. Quare ꝺ dicē in solitudie i inaq̄oso? Rñsio q̄ nisi hō habeat deū secū p gr̄am: ipe est solitari⁹ ⁊ desert⁹. q̄tūcūq̄ sit multe gētib⁹ associat⁹. Et q. tūc mūd⁹ nō habebat deū incarnatū. nec aq̄s doctrinarū euāgelicarū: iō vocat mūdū desertū ⁊ inaquosum. Si dicat aliquo iudeo. Numq̄d fons doctrinarū moysi rigabat totū mundū tē. Dico q̄ nō fuit fons aq̄ arene terrenoꝝ. Pz q̄ quō tot⁹ mūd⁹ erravit a via p̃adisi. Sed mō iam possum⁹ ire viā rectā ad paradisum. q. d. in xp̃ianitate inuenim⁹ viā. Quia sicut peregrini qui vadunt ad aliquā notabilē pegrinationē in diuijs inueniunt aliqō signū vel crucis vel lapidis. s. monstrās viā rectā ne errent in via: sic deus p̃ nob̄ viatoribꝰ ⁊ peregrinis misit filiū suū quē nobis dedit in signū certū ne errem⁹ viā p̃adisi. Jō de ipo dicē Lu. in themate. Ecce positus est hic in signū. s. vie p̃adisi. Pz thēa. Deinde dicit euangeliū. cui cōtradicet. Nota in xp̃o nouiter nato triplex signū pro eundo ad paradisum: ⁊ cuilibet signo contradicitur a multis. que signa dedit angelus pastoribꝰ dicens. Hoc vobis signum. Inuenietis infantem pannis involutum ⁊ positum in p̃sepio Luce. ij. Ubi dicit tria signa. scilicet

De integra puritate: cū dicit inuenietis tē.

De volūtaris pauptate: cū dicit pānis tē. De ꝺ bullitate: cū dicit positū in p̃sepio. Pro quolibet triū dicit thema. Ecce positus est hic in signū. Dico p̃mo q̄ primū signū q̄ ꝺ habemus in xp̃o nouit̄ nato est integra puritas. Puritas oꝝ integra q̄n p̃sistit tā i corpe q̄ in aīa. q. d. aīa nō est hō: nec corpus est hō: ⁊ totū insimul corꝑ ⁊ aīa est hō. Sic q̄n hō fuerat purit̄ in corpe a pcauo ope nō di. ppie pur⁹ nisi etiā p̃seruet puritatē in aīa exp̃llendo ab ipsa malas cogitatiōes ⁊ desideria. q̄ suo posse. Dinc est q̄ dñs dās legē dedit duo p̃cepta puritatis. Unū. q̄ corpe dicēs. Nō mechabaris. Aliud. q̄ aīa dicēs. Nō cōcupisces vxorē p̃ximi tui. q. d. nō sufficit seruare corpus purū: ⁊ etiā aīam. Hoc signū puritatis dedit angelus de xp̃o di. Inuenietꝭ infantē. Voluit xp̃s nasci iam adultus vt adā: ⁊ infans pulus vt ceteri: ⁊ b̄ in cōmendatione puritat̄. q. infantes nullā b̄nt corruptionē luxurie: nec i corpe nec in aīa. Dic exemplū de euāgelio qō recitat̄ a tribus euāgelistis. Matth. xxi. Mar. x. ⁊ Luce. xviij. de gētibus q̄ ex deuotiōe portabāt infantes ad iesum xp̃m: vt tāgeret ipsos: quos discipli p̃hibebāt: ⁊ iesus indigne tulit dicēs Sinite pulos venire ad me: ⁊ nolite p̃hibere eos talui enī est regnū celoꝝ. q. d. q̄ magni et luxuriosi vadūt ad infernū. Dic marcus q̄ amplexabat infantes de vno ad aliū imponēdo manus sup illos. Quo facto dixit. Amē dico vob̄: q̄cūq̄ nō recepit regnū dei sicut puer nō intrabit in illū. Lu. xviij. Nō. vt puer. i. purus. Pcz ergo q̄ signū in xp̃o nob̄ datū est integre puritat̄: cū dr. Jnuenietꝭ infantē. Hoc signū secrete fuit ostēsum raab meretrici: vt legit Josue. ij. q̄n filij israel debuerāt intrare terrā p̃missionis vt caperēt ciuitatē hierycho et miserūt exploratores. dixit raab meretrix exploratoribus iudeoꝝ. Noui q̄ dñs tradiderit vobis terrā hāc. Etenī irruit in nos terror vester ⁊ elāguerūt oēs habitatores terre. Dñs enī deꝰ vester ipse ē deꝰ in celo sursū ⁊ in terra deorsum. Detꝭ mihi verū signū vt saluetꝭ p̃em meū ⁊ matrē: frēs ac sorores meas: ⁊ oia q̄ illoꝝ sunt: ⁊ eruatis aīas nr̄as a morte. Qui dederūt sibi funiculū coccineū vt ipsum poneret in fenestra appēsum. ⁊ b̄ signo saluata ē. Talis est p̃sona luxuriosa. Deus ordinauit ⁊ restrinxit illō opus: ne fiat nisi int̄ virū ⁊ vxorē matrimonialit̄ ꝺiūctos. Decmulier raab nōie et etiā officio signat p̃sonā luxuriosaꝫ. Raab enī interp̄tat dilatata: ⁊ luxuriosus vult dilatari ⁊ ampliari dicens. O vxor mea est senex vel infirma: turpis vel sterilis: vel dimisit me ideo tē. Ecce hec raab dilatata meretrix. de q̄ dicē dō in p̃sona xp̃i. Memor ero raab⁹ babylonis. id est p̃sone luxuriose ⁊ p̃fuse q̄ nullum ordinē vult nec modū. de qua memor est xp̃s in die mortis ⁊ iudicij. Signū quo poterit saluari est suspēdere funiculū coccineū in fenestra. Funicul⁹ iste est castitas: ⁊ ē de tribꝰ filis. q. q̄ vult vivere caste oportet q̄ habeat tria scz.

Orationem spūalem.
Afflictionē corporalē.
Vitationem socialē.

Oro spūalis ē q̄n fit deuote flexis genibꝰ mente eleuata: cogitādo q̄ videatis xp̃m iratū ꝺ vos tē. b̄ mō aīa retinet̄ a malis cogitationibus ⁊ desideriis. Quātū ad scām necessaria ē afflictio corporalis: ne caro salret siue rebellet. q̄n sicut oro eleuat aīaꝫ: ita afflictio corporalis dp̃mit carnē. Tertiū necessariū est vitatio socialis: fine q̄ mihil valet alia duo p̃ma. Cauere ab oi ꝓsortio mulierū: ab oi mala societate et opportunitate. Jsto mō seruat castitas. Ecce funicul⁹ triplex. de q̄ salomō. Funiculus triplex difficile rumpit. Eccl. iiij. Secus si fit solū simplex vel duplex. Quare dicē q̄ erat coccineus. ego dicā. q. castitas dz p̃uari in memoriā passionis iesu xp̃i q̄ erat totus coccineꝰ. id est sanguineꝰ in die sue passiōis. dicēdo intra se: xp̃s ita ꝓ me fuit passus ⁊ ego dabo corpi delectatiōnē. abstr. Jo dicit apls. Recogitate eū q̄ talē sustinuit a pctōribus adūsus semetipsum ꝺtrictionē vt nō fatigemini animis vestris ꝺficientes. Modū enī vsq̄ ad sanguinē restitistis aduersus pctm̄ repugnātes. Heb. xij. Quare dō: q̄ appēdat ad fenestrā. nunq̄d sufficeret ipsum tenere i foramine. Dico q̄ aliqz dz se taliter hr̄e in sua ꝓuersatiōe i incessu: statu ⁊ habitu: q̄ oēs dicāt: Ne p̃sona casta ē ista Ecce q̄liter funicul⁹ castitatis appēdit i fenestra ꝓuersatiōis. Aliq̄ tenēt ipsum absc̄ditū in foramine: ⁊ q̄n redarguunt dicūt: sufficit mihi deꝰ b̄ scit: ⁊ nihil valet. oz enī q̄ fit i fenestra Jō dicit apls. Prouidētes bona: nō tantū cora deo: ⁊ etiā cora oīb⁹ hoīb⁹. ad Ro. xij. Ut oēs dicāt ne bonus hō: vel bona mulier ⁊ casta videt̄ i oībus. Ecce signū puritat̄. de q̄ dicē thema. Ecce positꝰ est b̄ in signū. Huic signo ꝺdicit̄ a multis. O ⁊ quot ꝺdictiōes fiūt quotidie xp̃o in isto signo tā a religiosis p̃sonis ⁊ clericis q̄ laicis: demonstrādo ⁊ aliꝭ. q. tot⁹ mūdus est corruptus. De ista ꝺdictiōe dicit ꝓpheta. Ve qui cōtradicit factori suo. testa de samijs terre. Esa. xlv. Samijs. i. a quadā

mfals sic vocata in q̄ fuit ꝓmo inuēta opatio dī terra. Pcrsonaz luxuriosam vocat testā de samijs terrē filli⁹ terre. q: ad instar opis terre luxuriosus adterra est totus pictus siue oz natus: ſ int⁹ est tot⁹ co:ruptus ⁊ puus. ⁊ h̄ de ꝓmo signo. Scōm signū est volūtarie pauptatis. Si dicaf q̄d est pauptas voluntaria. Ego dicā. Nota h̄ primo tres ḡdus pauptaf volūtarie. Primus est ex ꝓncipio. Scōs ex fine. Tertius ex medio. Primus ḡdus ex ꝓncipio est q̄n hō dimittit diuitias volūtarie habitas ⁊ habēdas: ⁊ amore xpi vult viuere i pauptate. Iste ḡdus est maioz ⁊ istū habuerūt apli sancti dicētes. Ecce nos reliquimus oia. Mathē. xix. Nō dicit oia dereliq̄runt nos: sed nos reliq̄mus oia. Si nō habebāt oia quō reliq̄runt oia. Rūsio. Reliq̄runt oia q̄ habebāt: et etiā oia illa q̄ poterāt h̄e ⁊ volūtatē habēdi. Ad istū gradū pauptatis volūtarie tenent religiosi ex obligatiōe voti. Scōs ḡdus pauptatis volūarie dz ex fine. q̄n diues quouis mō dimisit oia ⁊ displicuit sibi: sed post cogitās intra se dicit. q̄re tristoz: q: etiā habebā dimittere ⁊ amittere hodie vel cras: ⁊ sic facit ō necessitate virtutē: se ꝓsolādo ⁊ acceptando q̄ deus fecit. talis pauptas bona est: ſ prima est melioz. In isto gradu fuit iob q̄ oia perdidit ⁊ displicuit sibi a principio. ⁊ scidit vestimenta sua: ⁊ tonso capite coꝛuit i terrā. Dz postmodū ꝓsolando se dixit. Nudus egressus sum de vtero mr̄is mee: ⁊ nudus reuertar illuc. Dñs dedit dñs abstulit ⁊c. sit nomē dñi benedictū. Job. i. Nota nudus egredit hō de vētre mr̄is: cū mirabili camisia q̄ statim la ceraf ab obstetrice: ⁊ nudus reuerti ſ hō cū alia mirabili camisia. ſ. linteo. Nec pauptas est etiaz bona et meritoria rone p actētie: vt dic Amb. di. xlvij Sicut hi. nō tñ vt ꝓma. Tertius ḡdus pauptatis volūtarie nō ex ꝓncipio neq; ex fine: sed ex medio est: q̄n homo licet habeat multas diuitias ⁊ possessiões ⁊ redditus: nō tñ ponit ibi coꝛ suū: ſ de ipsis seruit sibi in necessarijs: ⁊ de residuo facit magnas ⁊ largas elemosynas. Tales pauperes reputanf. De istis dicit dauid Diuitie si affluant. ſ. de bono iusto: nolite coꝛ apponere: iz possint manus apponere ad licite ꝓgregandū: cōputādū: distribuendū. De his tribus ḡdibus pauptatis vc lūtarie dixit angelus ad pastoꝛes de xpo. Hoc vobis signuz. Inuenietis infantē pānis involutū. Luce. ij. Nō pānis: nō die sericis involuit eū: ſ pānis q̄ notat pauptatē. q: paup dz pānosus. De h̄ signo hz figura Gen. ix. Dic breuit̄ historiā quō noe ⁊ filij eius cū vxoribus post diluuiuz fuerūt extra arcā: deus ꝓsolādo coꝛ: q: timebāt ne pluuia rediret cū iā p annū integrū stetissent in arca. dixit eis: nō timeat. Arcū meū ponā in nubibus celi. ⁊ erit signū federis inf me ⁊ terrā. Gen. ix. Nota q̄ iste arc⁹ celestis signat pauptatē voluntariā. Rō q̄n arcus ē curuus: ita ⁊ paup vadēs hūliter. Secūs de diuite q̄ incedit totus rectus ⁊ superbe. Item arcus dr celestis: sic et volūtaria pauptate de⁹ ꝓmittit celū. Mat. v. Beati pauꝛes spū q̄n ipsoꝛ est regnū celoꝛ. Iré cōiter arcus ille est triū coloꝛ. ſ. de igneo: de liuido siue blaueo: ⁊ de viridi. In coloꝛe ignis repraf ꝓmus ḡdus pauptaf q̄ est ex ꝓncipio: q: persona inflāmata igne amoris ⁊ deuotiōis dei: nō vult aliq̄d in isto mūdo. In coloꝛe liuido ostē dif scōs ḡdus q̄ est ex fine q̄n ꝓsona cōsolaf de amissis ex dr̄sideꝛio celi. In tertio coloꝛe de viridi repsitaf tertius ḡdus pauꝛertaf q̄ est ex medio. q: sic arboz viridis facit fructū: ita q̄ sūt in isto gradu facūt fructū elemosynarū et mirificoꝛdiarū. Diuitib⁹ huius seculi ꝓcipe nō sublime sapere neq; sperare i incerto diuitiarū: ſ in deo viuo q̄ pstat nob oia abūde ad fruendū. Quid ḡ est ꝓcipe: bñ agere: diuites fieri in bōis operib⁹. i. ad Ti. vi. Cū ḡ dic dñs Arcū meū. i. pauꝛertatē volūtariā ponā in nubibus celi. i. in scīs⁹ apl̄is ⁊ viris apl̄icis. Et erit signū federis inter me ⁊ terrā. q: sicut nubes sūt medie inter celū ⁊ terrā a q̄bus venit pluuia: tonitrua: ⁊ fulgura: sic apl̄i ⁊ viri apostolici sūt medij inter deū ⁊ nos: a q̄bus descēdit pluuia. ſ. doctrinarū. tonitrua cōminationū: ⁊ fulgura inflāmationū in amoꝛe dei ⁊ ꝓximi. De q̄bus dr. Qui sūt isti q̄ vt nubes volāt. Esa. lx. Vnic signo ꝺdicif a cupidis ⁊ auaris ⁊ dñis tp̄alib⁹ p rapinā. a plac̄ p simoniā a iudicib⁹ ⁊ aduocat⁹ ⁊ ꝓcuratoꝛib⁹ ꝑ calūniā: a diuitib⁹ ⁊ mercatoꝛib⁹ ꝑ vsurā: a religiosis ꝑ ꝓpietatē ⁊c. intātū q̄ xps dic̄. Tota die expādi manus meas ad ꝑplm nō credentē: ſ ꝺdicentē mihi. Esa. lxv. ⁊ ad Ro. x. Nota. tota die expandi manus meas. ſ. dando pluuiā: roꝛe: panē: vinuz: ⁊ oia necessaria ⁊c. ad ꝑplm nō credētē. ſ. mādat nec cōsilijs meis: ſ ꝺdicētē mihi. Tertiū signū ve hūlitaf est q̄n gestus coꝛpis ⁊ sig̃ exteriora ꝓcoꝛdāt cū coꝛpoꝛe: vt si hō hz ꝏba ⁊ oculos humiles q̄ etiā coꝛ sit humile. als dic scriptura scā Est q̄ neq; se hūliat ⁊ interioꝛa ei⁹ plena sūt dolo. Eccli. xix. Propt̄ q̄ō angelus ofidēs nobis signū vere humilitatis dicit. Hoc vobis signū. Inuenietis infantē pannis involutum positum in ꝓsepio. Ecce h̄ exemplu⁹ infinite humilitatis. Lu. ij. O magna humilitaf fuit si ij dei q̄n voluit humiliari infra seraphinos: cherubinos: thꝛonos: ⁊ dñationes: ꝛtutes: ⁊ ꝓtates: ꝓncipatus: archāgelos ⁊ angelos vt esset homo. Nusq̄ angelos apꝑhēdit: ſ semē abꝛahe apꝑhendit. ad Heb. ij. Sed maius si gnū humilitatis fuit q̄n inter bestias voluit pom in ꝓsepio: q̄ dicit pr̄i. Ut iumētū factus sum apud te. ⁊ ego semp tecū. ps. lxxij. Ecce signū vere humilitaf ⁊ signuz salnatōis. Nota figurā q̄ habef Ezech. ix. vbi legif q̄ ezechiel. ppha vidit deū iratū ⁊ furiosū volētez destruere ciuitatē sanctā hierl̄m ⁊ totā ⁊raz ꝓmissionis. Ad quē. ppha. O dñe de⁹ q̄re h̄. Cui dixit de⁹. veni ⁊ oñdam tibi petā ppli: ⁊ videbis rōnē q̄re. Dic historiā de illo hoie q̄ venit cū attramētario scriptoꝛis ⁊ de septez alijs hoibus ip̄m sequētib⁹: quoꝝ q̄libz habebat arma in manu sua ad occidēdū. Dixit dominꝰ illi q̄ poꝛtabat attramētariū. Transi p mediā cuitatē hierl̄m. ⁊ signa thau sup frōtes viroꝝ gemētiū ⁊ dolentiū sup cūctis abominationib⁹ q̄ fiūt in medio ei⁹. Deinde dixit septē hoibus ip̄m sequētib⁹. Trāsite p cuitatem sequētes eū ⁊ pcutite. Nō pcat oculꝰ vr neq; miſamini. Senē: adolescētulū ⁊ ꝺginē: parulū ⁊ mulieres interficite. Oēm aūt super quē videritis signū thau ne occidat. ⁊ a sanctuario meo incipite. Nota p:acticā signatiōis quō fiebat. Q̄n ille notari⁹ trāseūdo videbat sacerdotes ridētes ⁊ gaudentes ⁊c. dicebat eis. de quo rideꝭ ita ⁊ gaudeꝭ. Rūdebāt. Et nūq̄d debem⁹ letari ⁊ gaudere ⁊c. q: habem⁹ tot reddit⁹ ⁊c. Dicebat ille. expectet modicū: q: alij solūt vobis ⁊c. Oñ videbat aliōs sacerdotes ploꝛātes dicebat. Quare ploꝛatis. Rūdebāt. O miseri. Et nunq̄d debem⁹ flere q: tot petā fiūt ꝺ deū. Tūc dicebat. amouea capitiū ⁊ signabat eos signo thau in fronte. Idē fecit de militib⁹ ciuib⁹ ⁊ de alijs: ⁊ de mulieꝛib⁹. Tūc ppha incepit clamare et dicere. Heu heu heu dñe de⁹. Inflictio est dolētis. Ecce hist̄oꝛiā. Hoc signū thau. figit hūlitatē triplici rōne. Prīa: q: figit crucē xpi in q̄ xps voluit hūliari ⁊ in maioꝛi gradu hūlitatis. Apls. Hūliauit semetip̄m factꝰ obediēs vsq; ad mortē. mortē aūt crucis. ad Philip. ij. Scōa. q: thau ꝛeꝛptaf fuit ſ. tal est hūlitas vera. Tertia: q: thau est vltima lra hebꝛaica. Dic semp humilis vult eē vltimus in oībus Notari⁹ est xps vt dicit gl. inf̄li. q: ipe signat signo thau: q: ipe dat hūlitatē paratis. Ioo Job. Apoc. vij. Vidi alterū angelū ascēdētez ab oꝛtu solis habentē signū dei viui: ⁊ clamauit voce magna q̄ttuoꝛ ag̃elis q̄bus datū est nocere terre ⁊ mari dī. Nolite nocere terre et mari neq; aꝛboꝛib⁹ quousq; signem⁹ seruos dei nr̄i in frōtib⁹ eoꝝ. Nota alterū angelū. ſ. xp̄m: nō angelū natura ſ officio. signem⁹. nō dicit signabo. q: opꝰ q̄ hō se iuuet ad signandū: cogitādo cū doloꝛe petā q̄ fecit. ⁊ sic hō se hūliat. Nota in frontib⁹ coꝝ: q: magꝭ appet vbi notaf q̄ hūlitas dz appere in incessu: in vestitu: in oꝛnatu ⁊ in alijs oībus: q: qui nō signat h̄ signo hūlitatis: venit in posse illoꝝ sex hoim armoꝝ: q̄ significāt sex oꝛdies scoꝝ q̄ lz modo oꝛent ꝓ nobis: tñ in iudicio arma bunt ꝺ nos. Sap. v. Armabit creaturam ad vltionē inimicoꝝ. Patriarche armabūtur et pcutiēt eus gladio de mia ⁊ liberalitate. Prophete cū ense deuotōis. Apli cū gladio charitatis. Martyꝛes cū scuto patie. Cōfessoꝛes cū balista diligētie. Virgines cū gladio mūditie. Respiciam⁹ ḡ thau. i. signū humilitatis. vt dicit Dō. Fac mecū signū in bonū vt videant q̄ oderunt me ⁊ confundanf: q̄n tu dñe ad iuuisti me ⁊ ꝓsolat⁹ es me. Vnic signo ꝺdicif a supbis. vanis ⁊ pōposis: de q̄b⁹ ppha dicit xp̄o. Vi ꝺdicūt sacerdoti. Osee. iij. Nota sacerdoti. i. xp̄o. cui dicit de⁹ p̄r. Tu es sacerdos in eternū sm oꝛ. mel. ps. cix. Ideo dicit xp̄us Discite a me q: mit⁹ sum ⁊ hūl⁹ coꝛde. Mat. xi. Ecce h̄ tria signa posita in via padisi. Sed vtinā nō ꝓtingat nobis sic btō Machario: cui⁹ signa arūdica diabol⁹ sibi āmouit de via Ita de⁹ p̄r: filius: ⁊ spūssanc⁹ in memoꝛe huius mūdi posuerūt nobis tria signa scz puritat: paupt at: ⁊ hūlitatis: ſ diabol⁹ iā āmouit. Io p̄r filij: ⁊ spūssctūs: cōgrunt dicētes. ps. lxxiij. Signa nr̄a nō vidim⁹: iā nō est ꝓpheta: q: iā inter religiosos nō appet signuz puritat: paupt at: ⁊ hūlit at: nec inter laicos nec dericos. Io dō. Posuerūt signa sua signa et nō cognouerunt. ps. lxxiij. q: iaz per diabolum āmota sunt de via.

De eadem dñica. Sermo. II

Ecce positus est hic

e in signū. Lu. ij. De⁹ p̄r fecit nobis de filio suo sicut solet fieri eūtibus ad scīm iacobū vel ad notabilē pegrinatōez Nā in diuijs occurēt⁹ ponit aliqo signū vel crucis vel lapidis ꝺ via directa ne errēt. marime q̄n est stricta ⁊ vix apparēs. ⁊ alia via est

pales ⁊ lata. Sic in ꝓposito iuxta illud Matthei. vij. Spaciosa est via q̄ ducit ad pditiōez et multi sunt q̄ intrāt p eā. q̄ angusta porta et arta est via q̄ ducit ad vitā: ⁊ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Jō ne erremus in cūdo deus pr̄ posuit nob in via directa pnie filiū suū i signū dicēs. Hoc signū vob. Inuenietis infantē inuolutū pānis ꝓsitū in p̄sepio. Jdeo dic̄ thema. Ecce ꝓsitus est hic in signū. Nota hic figurā de signo thau. quo soli figti saluabant a morte. Ezech. ix. vbi declarāda sunt tria, scz.

Primo de viro induto de lineis.

Secūdo de signatione quā fecit.

Tertio de sex viris inficiētib⁹ si figtos.

Quantū ad primū vir lineis indutus est xp̄s vt dicit Glo. q⁹ q̄diu sumus in ista vita xp̄s est nob indutus de lino ꝓpter dulcedinē misericordie quā hz erga peccatores penitentes. Auctas. Apoc. i. Conuersus vidi similem filio hominis vestitū podere. s. alba. Nota cōuersus. q⁹ q̄tūcunq; homo fecerit plura pcā et grauia: ⁊ vult cōuerti ⁊ facere pniam videbit xp̄m indutū. s. de lino misericordie. Sed post hanc vitā videbit ipsum armatū totū de ferro vt hō armor. Auctas. Accipiet armaturā zelus illius. Induet p thorace iusticiā: ⁊ p galea iudiciū certū. Sumet scutū inexpugnabile equitatē. agnet aurē dirā irā in lanceā: ⁊ pugnabit cū illo orbis terrarū ꝛ insensatos ⁊c. Sapiētie. v. Nota zelus illius. q⁹ nunq; alius hō homo fuit ita zelotipus de vxore sua sicut xp̄s de aia nostra quā tanto pcio emit ⁊ redemit. ꝓm illud. Empti estis pcio magno. i. ad Cor. vi. Jdeo dixit deus. Ego sum dñs deus tuus fortis ⁊ zelotes. Exo. xx. Et sicut homo armaret se cōtra vxorē si recederet ab ipso et iret ad lupanar cū aliquo ribaldo vel lenone: ita xp̄us qui in baptismo desponsat animam. Oseę. ij. Sponsabo te mihi in fide. Ecce q̄lis honor. Sed quādo peccat mortaliter recedit a sponso suo xp̄o: ⁊ vadit ad lupanar. Et sunt septem lupanaria ⁊ septē lenones. Primū lupanar est d̄ superbia. cuius leno est Leuiathā Quando ergo xp̄s querit a scutifero. scz angelo vbi est sponsa mea. Rider angelus. Domine recessit ⁊ iuit ad lupanar cū leuiathan. ꝓpter q̄d xp̄s armat. Et cōcordat Esa. ix. dicens. Zelus dñi exercituū faciet hoc. Et sic de aliis lupanaribus. Xp̄s armat se primo thorace vel lorica de iusticia. Nūc ipse portat camisiam lineam: intantū q⁹ si mit tis sibi irato vnā sagittam deuote ofonis vt dimittat tibi peccata: statim vulneraf. De hoc ipsemet dicit. Vulnerasti cor meū sor. mea sponsa. vulnerasti cor meū in vno oculor tuor: ⁊ in vno crine colli tui. Canti. iij. Nota quō oratio fit duob⁹ modis. siue duplex est oratio. Quedaz est intellectualis. de qua Exo. xiij. de moyse q̄ orabat: ⁊ th ore mihi dicebat. ⁊ talis oratio vocat ictus oculi ⁊ sagitta q̄ vulnerat cor xp̄i. Jdeo dicit. cor meū in vno oculor tuor. Alia ofo est vocalis q̄ fit ore. ⁊ ista exit per collū. et vocat telū q̄ mouet cū pondere. ⁊ de ista dic̄ in vno crine colli tui. ⁊ ista oratio vocat crinis: q⁹ mouet vna sufflatiōe. Sed post hanc vitā in alio mūdo xp̄s est ita armatus: intantū q⁹ si homo moriē impenitens nō pōt xp̄s ab eo vulnerari nec tāgi. Rō est. q⁹ armatus de thorace rigoris iusticie. Unde legit Luce xvi. de illo diuite qui nō potuit obtinere guttā aque quā petebat orādo dicēs. Pater abraaz ⁊c. Et in capite accipiet ꝓ galea iudiciū certum. Modo videf surdus ⁊ cecus. Surdus q⁹ videf q⁹ nō audiat iuramēta ⁊ blasphemias quas facitis. Et cecus: q⁹ videf q⁹ nō videat tot pcā q̄ fiūt: q⁹ nō facit iusticiā. Videf q⁹ nullū habeat iudiciū: si post mortē accipiet ꝓ galea iudiciū certū. q⁹ sicut galea stat in capite: ita ibi erit sapiētia iudicij. Unde dicet. Nō es tu ille q̄ fecisti talia ⁊c. O dñe credebaz q⁹ essetis surdus ⁊ cecus. Dico aurez vob: q̄m omne vbū ociosum q̄d locuti fuerint homines: reddēt rōnem de eo in die iudicij. Matth. xij. Viere. Regnabit rex ⁊ sapiēs erit ⁊ faciet iudiciū ⁊ iusticiā in terra. Viere. xxiij. Item ipsumet scutū inexpugnabile. nō de asseribus: sed scutū forte de cornu cū venis ⁊c. inexpugnabile cū quo fugabit oēs sagittas supplicationum et orationū. etiā oim sctor. si oraret. ꝓ aliquo impenitēte. q⁹ nō pñt scutū penetrare. Secundo. q⁹ si tuipse mittis sibi vnā sagittam siue vnū telū ofonis deuote dicēdo. Deus ꝓpicr esto mihi pect or: statim penetrat. Jte in manu dextra accipiet lanceā: q̄ vno ictu penetrabit oēs pct̄ores impenitētes dādo sniam definitiuā dicens. Discedite a me maledicti ⁊c. Matth. xxv. Ab illa lancea custodiat nos dominus. Pt̄z g̃ qs est iste hō indutus de lino. Nūc ergo cōuertimini ad dñm deū vr̄m. q⁹ benignus ⁊ misericors est: q⁹ indut⁹ de lino mō

Quantū ad scōm videndū est de signatiōe quā facit tinctor: ⁊ significat suā magnā charitatē. Calamus suā magnam misericordiā. Tincta siue incaustū est sua magna gr̄a erga nos. Signat ꝓsona signo thau. i. cofessione quando cōfessor absolut peccatorē adextra-

Sicr xp̄s signat ip̄m in aia intus. De h̄ dicit xp̄s cōfessoribus. Signem⁹ suos dei nostri in frōtibus suis. Apoc. vij. nō q⁹ fit character in frōtibus suis. Apoc. vij. nō q⁹ fit character in frōtibus suis. Apoc. vij. nō q⁹ sit quidā ornat⁹ adinstar mulieris delibilis: si est quidā ornat⁹ adinstar mulieris pulchre cororonā portātis in qua adderet pulchra stella ꝓ ornatu. Sz nota q̄d⁹ ꝓsonis debet dari signū thau sup frōtibus viror. gementiū ⁊ dolentiū sup cūctis abominatiōib⁹ Non g̃ dz dari illis q̄ veniūt ridēdo vel excusando se: vel pctā abscōdendo. Tales nō sunt signādi sig no thau. imo dānat⁹ est cōfessor q̄ tales absoluit: si dz eis dicere vadat: q⁹ ira dei soluat ⁊c. Jdeo dicit signem⁹ suos dei: nō seruos diaboli. s. nō cōtritos. Jdē de mulierib⁹ q̄ q̄si sunt ad pedes confessoris dicunt pr̄ nostr: vel Aue maria. vel dicūt. nō recordor de aliq̄ pct̄o: si confessor eēt astut⁹ ⁊ interrogaret ⁊ dicet. quid de tali vicina vxore dicebat diceret de illa ofa pcā mortalia ⁊ etiā venialia: si de se non recordat. Dic quō confessio est facienda ad instar alicuius q̄ hz reddere computū ⁊ cogitat et videt ⁊ numerat. Jdem ⁊c. Deinde signat signo thau ꝛ iram dei vitandaz: ⁊ aia portat illud signū in fronte: ⁊ q̄si exit de corpe demones q̄si vident illud signū turbātur. Auctas. Turbabunt gētes. supple infernales. ⁊ timebunt q̄ habitāt terminos a signis tuis: exit⁹ matutini ⁊ vespe delectabis. ps. lxiij. Propter hoc dō sciens xp̄ute hui⁹ signi orādo dicebat deo. Fac mecū signū in bono vt videāt q̄ oderunt me ⁊ cōfundantur: q̄m tu dñe adiuuisti me ⁊ cōsolatus es me. ps. lxxv. Quantū ad tertiū de sex viris armor. interficiētibus nō signatos. Pi sunt sex ordines sctor. qui sunt in celo. scilz patriarche: ꝓphete: apli: martyres cōfessores: ⁊ v̄gines. q̄ modo sunt ad instar xp̄i induti: si post hāc vitā armabunt cū xpo Auctas. Armabit creaturā. i. vniuersitatem sctor. ad vltionē inimicor. ⁊ pugnabit cōtra insensatos. Sap. v. Nota ꝛ insensatos. g̃ nō ꝛ me dicit sapiēs. Sz quot sunt q̄ nō credunt imo putāt se esse sapientes. Nota sex ꝓditiōes stultor. Prima est auaror q̄ totā vitā suam ponūt in pecuniis ⁊ bonis tpalibus ⁊ nō curant de spūalibus. Cōtra istos insensatos pugnabit xp̄s in iudicio. si aia exit de corpe dicēs michaeli. voca p̄iarchas q̄ veniēt arma ti q̄bus dicet xp̄s. Vos q̄ fuistis mihi concordes ⁊c. q̄d vob videf fiēdū de illo auaro vsurario ⁊c. Tunc illi cū gladio liberalitatis pcutient dicendo. Judiciū siue mia fiet illi qui nō fecerit miam. Jaco. ij. Justo ictu miser cadit in infernum. Secūda conditio stultorum est inde uotorum qui non honorant deū nec sanctos nec ecclesias nec seruos dei: immo iurant et blasphemant deum ⁊ sanctos: de ecclesijs faciunt lupanaria. vituperant suos dei: quādo tales moriunt ⁊ sunt in iudicio: vocabuntur prophete qui venient armati. quibus dicet xp̄s. Vos qui fuistis homines deuoti q̄d videtur vobis fiendū de his indeuotis ⁊c. Qui lancea deuotionis pcutient dicentes. Domine maledicti erunt qui cōtemserūt: ⁊ ꝺdemnati qui blasphemauerūt te. Tob. xiij. Tertia ē inuidor. qui non possunt videre bonū. primi ablq; dolore cordis: q̄ pcutiunt ab apostolis ense charitatis. dicētibus: q⁹ nō fuerūt charitatiui. Omnis q̄ odit fratrē suū homicida est Et scitis q̄m omnis homicida nō habet vitā eternam in se manentē. i. Joh. iij. Quarta est vindicatiuor. qui nolūt remittere iniurias. ꝓpter xp̄m. Numquid esset magna stultitia pcutere seipm gladio in pectore. Ita faciūt vindicatiui q̄ ꝓmo occidunt aiam suā vt possint occidere afinū. pximi. i. corpus. Qui pcutiūt a sanctis martyribus Georgio Vincentio ⁊c. qui fuerunt patientes qui pcutiunt cum axa dicentes. Vos dñe diristis vindicatiuis. Pr̄ meus celestis tradet vos tortoribus nisi remiserit vnusquisq; fratri suo de cordib⁹ vr̄is. Matth. xviij. Quinta ociosor. q̄ nolunt laborare in bonis opibus. q̄bus cōtingit vt mercatori stulto qui nō vult emere tēpe ferie sed post. ⁊ emet ꝓ floreno qō poterat hre ꝓ vno denario tpe ferie. Qui pcutiunt a scetis confessoribus. s. Martino Dñico ⁊c. Qui fuerūt diligentes: cū apls dicat. Si quis nō vult opari nec māducet. s. ⁊c. ij. ad Thes. iij. ꝺ mittent ad hospitale miseror. scz ad infernū. Sexta ē luxuriosor. qui sunt insensati ad instar illius qui in superiori domo tenebat magnas mercantias: ⁊ in domo inferiori tenebat paleam volebat se calefacere: incendit paleā ⁊ amisit omnes merces ⁊c. Sic domus supior ē mēs vbi sunt merces meritor. Dom⁹ inferior vbi sunt palee sensualitatis. Quādo ergo luxurios⁹ vult se calefacere accendit ignē in domo inferiori scz in sensualitate ⁊ cōburit etiā q̄c quid est in domo supiori: q⁹ amittit ola merita. Per vnum cm pctm luxurie puta fornicationis vel adulterij ⁊c. ola merita mortificāt sil⁹ et ꝓ quodlibet mortale. De quo vide scm Thomā pulchre differentem. Ignis est vsq; ad cōsummationē deuorans ⁊ ola eradicās genimia. Job. xxxi. Et loquitur de luxuriosis qui percutiunt a v̄ginibus. scilz Katherina

Ursula ꝛc. Que propter festoꝝ claudunt sibi ianuam ei manica di. Nō intrabit in eā. s. gloriam aliqd coīnatū aut abominationē faciens ⁊ mēdaciū. Apoc. xxi. Attendam⁹ ḡ ad signū de q̄ dicit thema. Ecce posit⁹ est hic in signū: scz xpi tutū, ⁊ in viam rectā: scz pnie, vt habeamus gratiā in presenti: ⁊ in futuro gliaz.

In festo circuncisionis christi. Sermo.

Pparuit benignitas ⁊ humanitas saluatoris. Ad Timo. iij. ⁊ in epla. In hac die q̄ est caput ānī sancta mater ecclesia facit festū circuncisionis dñi: quam hodie voluit recipere ꝓpter tres rationes quas declarabo. Alias tertia erit satis speculatiua: ⁊ cōtinet multa secreta. Sed si benevultis attendere optime eā intelligetis. Sed primo saluetur virgo maria ꝛc. Apparuit benignitas ꝛc. Dies ista dicitur solēnis ꝓpter tria singulariter que hodie fuerunt facta in persona infantis dñi nostri iesu christi que tanguntur in themate.

Primū fuit susceptio circuncisionis dolorose
Secundum fuit effusio sanguinis pretiosi.
Tertiū fuit donatio noīs virtuosi. q̄ notant in themate. Primū ostenditur cū dr. Apparuit benignitas. secundū cū dr ⁊ hūanitas. tertiū cū dr saluatoris. Ergo apparuit ꝛc. Primum qō hodie fuit factū in persona infantis dñi nri iesu xpi fuit susceptio circuncisionis dolorose

Oēs itelligit q̄d est circūcisio .s. icisio ꝑpucij illi⁹ ptis hois verecūde: q̄ cū magno dolore ⁊ periculo dabat: intantū ꝙ multi pueri ex hoc mortiebant. Vanc circuncisionē voluit hodie dñe fine recipe dñs iesus xp̄s octo diez iuxta ꝑceptū moysi dicentē. Infans octo dierū circuncidet in vob. O ē masculinū in generatio nib⁹ vīs tā vernacul⁹ ꝙ emptici circūcidet. ⁊ cuiacūq nō fuerit de stirpe vestra. eritq; pactū meū in carne vra in fed⁹ eternū. Adascul⁹ cui⁹ ꝑpucij caro circūcisa nō fuerit: delebit⁹ aīa sua de pplo suoq: pactū meū irritū fecit. Gen. xvij. Idez ꝑcipit Exuit. xij. Adulier q̄ suscepto semine ꝓperit masculū: immunda erit septē diebus: q̄ die octaua circuncidet infantul⁹. Ecce ꝑceptū legis strictū: graue: ⁊ doloꝛosum. Voc ꝑceptū xp̄s voluit seruare ⁊ cōplere. In quo videt ih ꝙ xp̄s tenuit modū diuitis plures captiuos habentis: q̄ volēs suos captiuos custodire dat eis signum annuli in ribis. Sic fecit dñs deus qui recepit populum isr̄l vt seruiret sibi ⁊ ipe cēt dñs eī⁹: dedit eis hoc signū circūcisiōis dicēs abrahe q̄ fuit primus q̄ ipm recepit. Circūcidet carnē ꝑpucij vr̄i: vt sit i signū federis inf me ⁊ vos. Gen. xvij. Idem dñs dr⁹ q̄ tūc ꝓcepit ⁊ dedit illud signum ppl'o iudeoꝝ factus hō hodie recepit illud signū vt captiuos liberaret ab illo signo. Ecce ratio quare xp̄s hodie voluit recipe circuncisionē in q̄ ostdit suā infinitā benignitatem. Jō dic̄ ꝑma clausula. Apparuit benignitas. De q̄ benignitate dicit btūs Lucas. Ipe benign⁹ est sup ingratos ⁊ malos. Luce. vi. Ingrati ⁊ mali sunt iudei qui noluerunt dñm suum recipe: q̄ maximā benignitatē ostendere volens se subijci legi ad quaz non obligabat si vt nos liberaret ⁊ in filios nos adoptaret. Hāc rōem tangit apl'us dicens. At vbi venit plenitudo tp̄is: misit deus filium suū factū ex muliere: factum sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. i. liberaret. vt adoptionez filioꝝ dei reciperemus. ad Gal. iiij. Ps per dicta rō. Nota venit plenitudo tp̄is. Dñs deus oīb⁹ reb⁹ mundi bui⁹ dedit certū tp̄s ⁊ certam durationē. Salomō. Oia tp̄s hūt. s. determiatū ⁊ limitatū: ⁊ suis spaciis transeūt vniuersa sub celo. Eccl's. iij. Circūcisioni dedit dr⁹ certū tp̄s determinatū ⁊ limitatū ⁊ principium ⁊ finem. ⁊ debuit durare q̄si p duo milia annoꝝ. Principiū eius fuit in patriarcha abrahem. Finis ei⁹ in dño nro iesu xpo. Jnt istos duos terminos durare debuit pactū circūcisionis. Auctas. Dixit dr⁹ abrahe. Ego sum dñs deus omps. Ambula coram me ⁊ esto ꝑfect⁹, ponamq; fed⁹ meū inter me ⁊ te. Infra. Voc est pactū meū qō obseruabit inf me ⁊ vos: ⁊ semen tuum post te. Circuncidet ex vob oē masculinū. Gen. xvij. Cōplemēt⁹i ergo ⁊ plenitudo tp̄is denotatur hic. Vic potes cogitare ⁊ videre q̄ta ē cecitas iudeoꝝ: quos dr⁹ liberauit ⁊ liberos fecit: ⁊ ipi volūt ee captiui. Adoraz. literā. mō null⁹ vīm obligat ad istā circuncisionem materialē: q; finita ⁊ termiata ē in xpo. Sed obligamur ad circuncisionē moralē siue spūalē. Sic em tūc circūcidebat supfluū illi⁹ partis ⁊ remanebat illud qō erat necessariū: ita moral'r est nūc fiēdū. Circūcidere oz supfluū in illis ptib⁹ gladio discretionis. Jlli qui non sunt de mrimonio non curent de illo actu. nec cogitando: nec loquēdo: nec operādo aliquo mō: imo occasiones: opportunitates: ⁊ corruptiones vitare debēt. Sz vir cū vxore h̄ qō ē necessū ꝑ ꝓseruatione hūane nature sine pcō cōmittere pōt. Quādo modū debitū oīb⁹ superfluis circūcisis. Nec circūcisio ē nob necessaria ad saluationē. Jō xp̄s. Sūt eunuchi q̄ seipos castrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ. Qui potest capere capiat. Matth. xix. Talib⁹ dicit apl's. Jn tpo iesu circūcisi estis circumcisione non manufacta i expoliatiōe corpis carnis. si i circūcisiōe xpi. s. spūali ꝛc. ad Col. ij. Nota est expedies ꝙ ſ̄ q̄libet p̄sona tenet ad istā circūcisionez moralē: ita ⁊ q̄libet cōitas dz circūcidere publicas puranas seu meretrices q̄ stāt ꝑ vicos ciuitatis: ⁊ expellere eas de cōitate, ⁊ soluz retinere lupanaria ad remedium. Secunduz qō hodie fuit factuz in p̄sona infantis iesu xpi fuit effusio sanguinis ꝑciosi. Et hoc ostendit cū dicit. Apparuit humanitas. Vera hūanitas xpi apparuit i circūcisiōe in sanguis effusione: sine qua nō ꝓterat dari. Jō legit Exo. iiij. de sephora. Tulit tūc sephora petrā acutissimā ⁊ circuncidit ꝓpucīū filij sui dicens Sponsus sanguinū tu mihi es ob circuncisionem. Videt mihi ꝙ xp̄s in sua circūcisiōe renuerit modū magni mercatoris venientis ad feriā ꝑ emēdo ꝑciosas merces q̄s nō soluit: ⁊ si dat signū vel arrā. deinde tpe statuto soluit totū ꝑciū. Ita fecit dñs nr iesus xp̄s q̄ venit de celo i terrā: i quā intrauit i die natiuitatis ad emendū ꝑciosas margaritas. i. aias in feria hui⁹ mūdi dicens mūdo. Da mihi aias: cetera tolle tibi. Gen. xliij. Precium emptionis fuit totus sanguis xpi soluendum in die vene ris sancta in mensa cambij. s. arboris sancte crucis ꝑm ꝙ erat ordinatū. Sed hodie dedit signū vel arrā vt se teneret, p eo. Ecce hec est secunda ratio quare xp̄s voluit hodie recipe circuncisionē in q̄ apꝑuit hūanitas. Sciebat xp̄s esse aliqs hereticos futuros ex ignorantia dicētes ꝙ nō assumpsit verā carnē hūanā ⁊ corpus aereū vt angeli faciūt qui apparent hoīb⁹, hoc est erroneū ⁊ ꝰ articulū fidei dicentis. Qui ꝓpter nos hoies ⁊ ꝓpter nostrā salutē descendit de celis. ⁊ incarnat⁹ est de spūsancto ex maria virgine: ⁊ hō fact⁹ est. Athanasius. Perfectus deus ꝑfect⁹ hō ex aīa rōnali ⁊ humana carne subsistens. Et fuit cōpleta ꝓphetia dauid de ista hūanitate di. Homo natus ē in ea. s. ꝙgine maria. ⁊ ipe fundauit eā altissim⁹. Cōstructio icipit hic. Ipe altissim⁹ fundauit eā. Fundamētū redēptionis humane aliud nemo pōt ponere ꝑter id qō positum est. i. Cor. iij. In hoc fundamento passionis deus fundauit hodie virginez mariā. Et ecce modū quō q: circūcisio q̄ dabat antiq⁹ erat figura passiōis xp̄i. ex decē circumstātijs que ibi circūdabant. q̄ etiā fuate fuerūt in circūcisione iesu xp̄i. Virgo maria optime intelligebat. q: ꝑm ꝙ dic̄ Origenes. Oēs ꝓphetas intelligebat mirabiliter. Prima circūstantia q̄ etiaz iuxta circuncisionē est: fuit qñ ioseph hodie dixit virgini marie. Est volūtas dei ꝙ fili⁹ vester accipiat circūcisionē. q: hodie sunt octo dies a sua natiuitate. hodie ergo dz dari Rñdit ꝙgo maria ꝙ erat volūtas dei. Tunc ioseph recessit a christo ⁊ a virgine maria matre, ⁊ iuit ad rabinos ꝛc. Doc figurabat ꝙ sic in passiōe vnus discipulus eius recederet abeo ⁊ iret ad iudeos dicens. Quid vultis mihi dare ⁊ ego eum vobis tradaz. qō intelligens virgo plorabat. Secunda fuit qñ ioseph venit cum multitudine iudeoꝝ. q: sicut nos cōgregamur in baptismo pueri: ita tūc iudei in circūcisione. Doc figurabat turbā magnaz que venit cū gladijs ⁊ fustibus ad capiendum xp̄m in nocte sue passionis. Tertia fuit quando ꝙgo recepit filiū suū: ⁊ ipo recepto de p:e sepio p̄sentauit ipsum rabinis. Doc figurabat ꝙ sic in passione xp̄s p̄sentaret iudeis Annet Cayphe. Pilato ⁊ Herodi. ⁊ ꝙgo plorabat continue. Quarta fuit qñ imponebatur sibi hoc nomen iesus. Doc figurabat sniam passionis irreuocabil'r datā. per quam saluū fecit ppl'm suum a petis eoꝝ. Quinta fuit qñ iudei eleuauerūt sibi vestes. quod figurabat mutationē xp̄i in passione iuxta crucē. quod intelligens ꝙgo flebat vberrime. Et dicebāt sibi ioseph ⁊ rabini. bene videt certe ꝙ estis iuuenis. Sexta fuit in circūcisiōe ꝑpucij. tunc ex doloꝛe infans iesus clamauit flendo. qō figurabat clamoꝛe quē fecit in cruce in passiōe alta voce. Cogitate fletū ꝙgis marie. Septima qñ ꝙgo in pāno de lino recipiebat sanguinē circūcisiōis. qō figurabat ꝙ sic in passiōe i ꝑde crucē ꝙgo maria i suo velo recipet sanguinē ei⁹. Octaua qñ imponebat sibi ynguē tū i vulnere circūcisiōis. qō figurabat vnctionē sui coꝛpis in sepulchro siue sepultura. Nona qñ virgo cū ioseph posuerūt filiū i ꝑsepio, q̄ dō figurabat ꝙ sic in passione coꝛp⁹ ponere in sepulchro ꝑ ioseph ab arimathia ⁊ Nicodemuz. Decima quādo virgo plorabat super ꝑsepe respiciendo filiū, qō figurabat ꝙ sic in passiōe ꝙgo facere ⁊ plancū super sepulchrū. Ecce quō altissim⁹ fundauit eā. s. ꝙginē mariā i fundamēto passiōis. Jō dic̄. Fundamēta ei⁹ in mōtib⁹ scīs. ps. lxxxvi. Nota in mōtibus scīs: ꝓpt altitudinē ꝓfectionis passionis xp̄i in dicē circūstātijs. Et his leo papa extrahit moralitatē dicens. Agnosce o xp̄iane dignitatē tuā: ⁊ diuine ꝑsoīs fact⁹ nature

nolit in veterē vilitatē degenere ꝓuersatione redire. Memēto cuius capitis ⁊ cui⁹ corpis sis membrū. Reminiscere q⁹ erutus de potestate tenebrarū trāslatus es in lumē ⁊ regnū. Nolite iterū fluituri diaboli subijcere: q⁹ pciū tuū sanguis xpi est, q̄ veritate te iudicabit: q̄ mia te redemit. Ergo exā pciū nre redēptionis est tā magnū ⁊ tāti valoris: caueam⁹ ne vēdamus nos diabolo modico pcio ſupbie. Supbus vēdit se diabolo modico vēto ſupbie ⁊ vanitatis. Auar⁹ vno denario. Luxurio ſus modica delectatōe. Bulosus vno cibo vl vna taceavini. Ad cognoscēdū q̄ta est culpa illius q̄ peccat mortal⁹, nota b parabolā de mercatore q̄ emerat margaritā pciosā: quā cōmisit vxori ad custodiendū in pāno involutā quā dedit ꝑ folio lactuce. Quilibet nr̄m reputat hanc mulierē fatuā fuisse. Sz vtinā nos nō fim⁹ in eadē fatuitate. Dic mercator est xps. Lapis pciosus seu margarita est aia nra: q̄ plus valet q̄ aliq̄d corpale: q̄ est cpta pcioso sanguie iesu xpi. i. Pet. i. Nō corrupti bilibus auro vel argēto redēpti estis de vana vestra ꝓuersatione patne traditōis. i. venditionis: sz pcioso sanguine q̄si agni imaculati xpi. Vanc margaritā pāno carnis involutā xps ꝓmisit mihi ⁊ tibi ⁊ illi. Mulier trāsiens portās lactucas vel hmōi est tēratio. calor estatis est ardēs desideriū illi⁹ rei, ꝑ q̄ pecas mortal⁹, tūc tradis diabolo margaritaz ꝑ trib⁹ lactucis. s. cogitatōe: locutōe ⁊ operatōne. Jō caueatis. Alias dicit dō, Frat⁹ nō redimit q⁹ null⁹ pur⁹ hō poterat redimere. Dicit sanctus Tho, iij. pte. q. i. articlo, ij. ad. ij. q̄ nulla pura creatura potuit satisfacere ꝑ natura humana. Ītē. iij. scri. distī. iiij. ad nonū. Sed satisfactio ꝑ tota natura hūana debuit fieri ꝑ mortē xpi: q⁹ debuit esse vlis ⁊ extēplar cuiuslibet alteri⁹ vt dicit scūs Thomas iij. dis. ij. ad. vij. ca. iij. ⁊ in de veritate. q. xxix. ad vij. Unde dō subdit. Redimet hō scz de⁹ et nō dabit deo placationē aie sue. Et sequit pena. Laborabit in eternū ⁊ viuet adhuc in fine: quia eternal⁹ erit in pena: g̃ auisemur ne peccemus mortal⁹. Tertiuz quod hodie fuit factū in psona infātis iesu xpi fuit donatio nominis ℞tuosi: cū d⁹ saluatori: sic nos modo imponimus nomen in baptismo. Hoc nomen iesus est ℞tuosum: q⁹ oīs virtutes quas deus posuit in herbis: lapidib⁹: verbis: planetis: stellis: cōstellationib⁹: oīs sunt et continenf in hoc bfidicto nomie iesus, quod fuit hodie datum xpo, Lu. ij. Postq̄ consummati sunt dies octo vt circūcideref puer: vocatuz est nomē eius iesus. Circa hoc nota q̄ hoc nomē iesus ꝓueniēter xpo impositū est i sua circūcisione vt dicit scūs Tho. iij. pte. q. xxvij. ar. ij. q⁹ nota debēt ꝓpterea tribus de causis rideri. Et hoc ꝑ in noibus generū ⁊ spēruz ḡa vt d⁹. iij. Methaph. Nō quā significat nomen est diffinitio que designat ꝓpriaz rei naturam. Nomina aūt singulariū hominum semp imponunf ab aliqua ꝓprietate ei⁹ cui nomen imponif: vel a tpe vel cognatione. vel etiam ab eventu vel ex aliqua qualitate. Vox oīm exempla docto: sanctus vbi supra in corpe articuli ponit. Sed noia q̄ imponūtur aliq̄b⁹ diuinit⁹ semp signāt aliq̄d ḡratuitū donū ei diuinit⁹ datū. sicut Gen. xvij. dictū e abrahe. Appellaberis Abraā: quia patrem multarū gentiū constitui te. Et Matt. xvi. dictū est petro. Tu es petrus ⁊ sup hāc petram edificabo eccl̄iam meā. Quia igit xpo b munus gre collatum erat vt ꝑ ipm oēs saluarēf ideo cōueniēter vocatū est nomē ei⁹ iesus. i. saluator angelo hoc nomē pnūciāte: nō solū matri: sz etiā ioseph q̄ erat futur⁹ nutricius. Item sanctus Tho. vbi supra in sol. ad. ij. dicit q⁹ hoc nomen iesus est nomē ꝓpriuz xpo inquātum significat spūalem ⁊ vlem salutez non aūt vt particulare ⁊ tempale. Sic enim his qui fuerūt ante xpm potuit conuenire b nomen iesus ⁊ pluribus ante xpm fuit in veteri testamento impositum, vt patet etiaz ex genealogia xpi vbi d⁹: q̄ fuit her. q̄ fuit iesu. q̄ fuit heliezer. Lu. iij. Ites b nomē iesus figit humanā naturā: sz xps naturā diuinā ⁊ hūanam, vt dicit scūs Tho. iij. p. q. xvi. art. v. in corpe articuli. vbi dicit q⁹ in hoc nomie xps intelligif ⁊ diuinitas vngens: ⁊ humanitas vncta. Et in. iij. scrip. di. ⁊. ⁊. xi. contra gētiles iiij. ca. xxiiij. Dic nota pulchrā speculationē. Videf mihi q⁹ spūssanct⁹ tenuerit erga xpm modum quem tenent doctores vl scriptores erga librum. Et libro composito imponūt sibi nomen vel titulum de lra rubea iuxta materiam de qua tractat liber: vt de anima. vel de celo ⁊ mūdo. ⁊ sic de aliis. Sic etiā spūssanctus composuit ⁊ scripsit librū scz corpus xpi ipm formando ⁊ organisando. ⁊ aiam cum potentijs creando in quo scripsit oēs ℞tutes theologales: morales ⁊c. Jdeo dicebat de⁹ pr̄ spiritussancto. Sume tibi librum grondem et scribe in eo stilo hominis. Esaie octauo. Magnus liber fuit xps: quia existens in terra tangebat celum: et non habebat titulum:

si hodie cū ꝓmissione de illo cornu spūssanct⁹ ipm intitulauit noie iesus. Nec hz aliud ꝓprium nomē nisi istud. Jō q̄n hoc nomen iesus nominatur in ecclesia oēs xpiani debent inclinari, quia idē est q̄ō saluator. Jdeo dixit angelus ioseph. Vocabis nomen ei⁹ iesus. Ipse enī saluū faciet pp̄lm suū a pcīis eoz. Matt. i. Populus eius sunt credentes in eū ⁊ sibi obedientes. Nota quomodo nomen iesus repzesentat nobis modū nre saluatiōis tripliciter,

Primo interpzetatione.
Secundo pronunciatione.
Tertio repzesentatione.

Primo mō iesus interptaf saluator. Secundo in b noie iesus sunt due syllabe. ꝑma ē ie, in q̄ sunt due lre. s. J. ⁊. E. Dec ꝑma syllaba significat hūanitatē: q̄ ꝓfistit in duab⁹ substantijs. s. corpis ⁊ aie. Nō enī aia rōnalis ē hō: si hō ē aliq̄d cōpositū ex aia ⁊ corpe: vt dicit scūs Tho. ꝑma pte. q. lxxv. ar. iij. Unī ⁊ Augustin⁹. xix. de ciuitate dei cōmendat Ciceronē q̄ hoiem nec aiam solā nec solū corpus: si aiam sil⁹ ⁊ corp⁹ esse arbitrabaf. Sil⁹ nec aia est humanitas. q⁹ vt doctoris scī pbabilioz est sntia. Jn reb⁹ materialib⁹ forma totī⁹ sicuti humanitas distinguif real⁹: saltē partialiter a forma partis vt ab aia rōnali. Sic igit humanitas xpi in duab⁹ cō sistit substātijs: saltē scz corpis ⁊ aie. Hāc distinc. btūs Tho. ponit iij. di. xliij. q. i. ar. i. Ītē in quodlibet. qōli. ij. q. ij. Dec lra. J. significat aiam. ⁊ lra. E. significat corpus. Secunda syllaba est sus. Dec significat vnitatē xpi ꝓpter accentum altuz. Et hz tres lras significantes triplicē honorē q̄ xpo debef ꝑm q⁹ dicit apls, Deus dedit illi nomen qd est super oē nomen: vt in noie iesu oē genu flectatur celestiū: terrestriū: ⁊ infernoz. Ad Phil. ij. Tertio repsentatione. q̄libet vult hr̄e tabulam ⁊ imaginē crucifixi. Dico q⁹ hoc nomen iesus si subtilit⁹ ꝓtemplef repūtat crucifixionē xpi in q̄ fuit nra salus siue saluatio. Primo hec lra. D. significat crucifixū. q⁹ dic. Priscianus q⁹ D non est lra: si aspiratōis nota. Jō significat xpm in cruce existētem. quia tūc nō fuit lra legibilis: q⁹ vix cognoscebatur Vidimus eū ⁊ non erat aspect⁹. Esa. liij. Sed fuit aspiratōis nota q̄n damās voce magna expirauit. Scdo in hac lra. V sunt tres lineationes, s. linea recta, q̄ significat aiam xpi rectissimaz, secūda est linea retorta: q̄ significat corp⁹ xpi passibile ⁊ retortū in cruce. tertia linea est titel desup. q̄ significat deitatē q̄ ē sup oia. Littera J significat latronē bonū ad dextrā crucifixi crucifixum duplici rōne. q⁹ sicut est pua lra: sic latro puulū se reputabat ⁊ humilem q̄n cognoscens suos defect⁹ dixit alteri latroni. Nos q̄dē iuste digna facta recipim⁹: hic aūt nihil mali gessit, Luce. xxiij. Scda rō q⁹ sic hec lra J est recta: sic latro fuit rect⁹ q̄n dixit xpo. Dne memēto mei dū veneris in regnum tuū. Dec lra S significat latronē a sinistris xpi crucifixū. Rō. q⁹ sic hec lra S est retorta: sic ille latro fuit tortuosus ⁊ blasphem⁹ q̄n dicebat xpo. si tu es xps saluū fac teipsum ⁊ nos. Luc. xxiij. Duo puncta que fuit in hoc noie iesus significāt virginē mariā ⁊ iobem euāgelistā: quoz vita stabat in pūcto ꝓpr̄ dolorē passiōis xpi. Jō hoc nomē iesus est venerandū ⁊ spandū ē in eo. Dauid. Btūs vir cui⁹ est nomē dñi spes ei⁹: ⁊ nō respexit in vanitates ⁊ insanias falsas, ps. xxxix. Jō btūs petr⁹ postq̄ in noie iesu curauit vnum ꝓtractū dixit. Non est aliud nomē sub celo datū hoibus in quo oporteat nos saluos fieri. Act. iiij. Nō saluos fieri non solū in aia: si etiā in sanitate corpali intelligif. Dic mortal⁹ J illos q̄ recurrunt ad diuinos: sortilegos: ꝺiuratores: ⁊ huiusmodi. Jdeo dauid. Si obliti sumus nomē dei nostri: ⁊ si expandimus manus nostras ad deum alienum. Nonne deus requiret ista, scz ad puniendum ⁊ vindicandum. Jpe enim nouit abscondita cordis, ps. xliij. Deo gras.

Jn vigilia epiphanie domini. Sermo I.

Heredes sumus ꝑm

h spem vite eterne. Ad Titū. iij. ⁊ in epla. Jn pñti sermone volo vobis declarare q̄t mōis pōt hō hr̄e hēditatē paduli. Sed vt materia sit deo acceptabilis ⁊ gratiosa: nobis vtilis ⁊ ꝓficua: salutef virgo gloriosa. Heredes sumus tc. Jn snia effect⁹ huius verbi est q⁹ habeamus spem firmā q⁹ erimus heredes vite eterne. Jnuenitur clare in sacra scriptura q⁹ ad istā spem h⁹bēdi heredi tatē vite eterne: que ē maior spes quā hō pōt hr̄e gradatim de⁹ duxit hoies. Verbi gra, post pctm ade hoies hūerūt spem vite inferni: nō dico spem mortis inferni. quia tūc in inferno erat vita ⁊ moz. Quia boni ⁊ sancti in limbo sanctorum patrum existentes habebant spem vite inferni: ⁊ non habebant penā sensus. sed erant in tenebris: quia nō habebant ꝓsentiam dei. ⁊ ille locus erat vita inferni. De isto loco dixit Jacob patriarcha. Descēdā ad filium meum lugens in infernum. Genesis. xxxvij. Ergo Jacob iam intelligebat q⁹

filius erat i inferno. Ecce spm antiquoꝝ tpe legis veteris. Jō dicebat sctūs Iob. Jn pfundis simū infernū dr̄ sēdēt oīa mea. Job. xvij. Nō loquebar de inferno dānatoꝝ: ſ de limbo patrū sctōꝝ: q̄ ōr pfundissimus respectu celi et elementoꝝ. Deinde deus mutauit spm hoīm qñ dedit legē scripture, q: tunc dedit eis spm vite eterne p hereditate. Quia lex moysi non promittebat pōnis sctis ⁊ druoꝝ nisi bona terrena ⁊ tpalia huius mūdi. Leuit. xxvi. Si in p̄ceptis meis ambulaueritis: dabo vob pluuias tpibus suis: ⁊ terra gignet germē suū: ⁊ pomis arboꝝ replebunt. Jbidē. Dabo pacē in finibus vr̄is: dormietis ⁊ nō erit q̄ exterreat. Jbidē. Eo medetis panē vestrū in saturitate tē. Vide ibi totū capl'm ⁊ multum pulchr: uy. Jō dicebat Ysaias pp'o israel in p̄sona dei. Si volueritis ⁊ audieritis me: bōa terre comedetis. Esa. i. De hoc sctūs Tho. p̄ma. ij. q. xcii ar. vi. plene determinat ⁊ rōnē dicti assignat. Deinde venit filius dei in carne humana: ⁊ dedit legem gr̄e ⁊ eleuauit spm hoīm in altū. ſ. hereditatis vite eterne. Quia mō boni q̄ tenent sanctā vitā ⁊ iustā: iam nō expectant vitam infernalē nec tpalē: sed expectant vitam eternā. Exaltari oportet filiū hois vt oīs qui credit in ipso nō p̄reat: ſ habeat vitā eternā Joh. iij. Propter hoc dicit thema p̄positū. Heredes sumus p̄m spm. ſ. legis gr̄e vite eterne ptz thema. Pro dictoꝝ intelligentia nota q̄ lex diuina distinguit in veterē ⁊ nouaz, nō sicut i spēs oīno diuersas: ſ sicut in impfectū et pfectū in eadē specie, vt dicit sanctus Tho. p̄ma. ij. q. xci. arti. v. ⁊. q. xvij. arti. i. Lex vetus erat bona: q: reprimebat cōcupiscētias ⁊ cōsonabat rōni: sed erat impfecta, vt dic̄ sanctus Tho. p̄ma. ij. q. xcviij. ar. i. nec ꝑferebat gr̄am. q: hoc xp̄o reseruatū fuit a deo. Et assimilat puero vt impfecta: sed lex noua viro ac similat vr̄ pfecta. vt dicit sanctus Thomas p̄ma. ij. q. xci. ar. v. ⁊. q. xcix. ar. vi. Et lex noua principaliter p̄mittit spūalia: ⁊ ordinat actus etiā interiores, ⁊ est lex amoris: ideo est pfectior lege veteri que hz opposita vt dic̄ sanctus Tho. p̄ma. ij. q. xci. arti. v. ⁊. q. xcix. ar. vi. Jnuenio q̄ quatuoꝝ cōditiones p̄sonaꝝ possunt habere spm certam hereditatis vite eterne ſm q̄ in hoc mundo aliqui cōsequuntur hereditatem.

Primo filij ⁊ filie legitime generati.
Secūdo parētes sanguine ꝓpinqui.
Tertio amici cordialiter amati.
Quarto pauper ab oībus bonis sepati.

Et nō inuenio plures. ergo heredes sum⁹ tē.

Dico ꝓmo q̄ in hoc mūdo cōsequunt here ditatē filij vel filie legitime generati. Hoc est clarū ⁊ ſm rōnem naturalē ⁊ iura ēperialia et pontificalia ⁊ etiam theologicalia. Legit ad Gal'. iiij. de quodā puero de quo erat magna qō. ſi debebat habere hereditatē patris vel nō Quidā dicebant q̄ sic. quidā q̄ nō. Questio venit ad apl'm paulū legistā ⁊ canonistā ⁊ cō promiserunt in eū. Qui nō curauit de aliquo alio nisi scire si ille puer erat legitimus. Quo scito statim dedit sniam dicēs. Ejecta iam nō est ꝑua: ſ filius. q̄ ſ filius ⁊ heres p deū. ad Gal'. iiij. Modo videamus qui sūt filij legitimi dñi nostri iesu xp̄i. Dico q̄ solū pueri nouiter baptisati. q: licz nos fuerimus eius filij: tñ ex peccatis nr̄is facti sumus eius inimici. filij legitimi sunt qñ sunt geniti de viro ⁊ vxore legitima. Hoc mō xp̄s spōsus de ecclia vxore sua et spōsa legitima generat filios ⁊ filias in baptismo. Job. i. Dedit eis potestatē filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius: qui nō ex sanguinibus. i. seminibus p̄is ⁊ mr̄is: neq; ex volūtate viri: ſ ex deo nati sunt. Ecce q̄ sunt filij dei legitimi. Ergo certū est q̄ erunt heredes vite eterne ſi de cedāt anteq̄ p̄cēt mortaliter. Filij legitimi absq; cōne ⁊ cōtradictione intrant domū patris, qñ dicerēt illud apl'i. Spūssanctus testimoniū reddit spūi nostro q̄ sumus filij dei. Si autē filij ⁊ heredes, heredes quidē dr̄i: coheredes autē xp̄i. ad Ro. viij. Pro dictoꝝ plenioꝛi intelligētia vide. q. lxix. iij. ptis Thome doctoris. scz in qua ponit varios baptismi effectus. scz spūalem regenerationē. vt ptz ar̄. viij. in corpore articuli. Jncorporationē etiaz p effectu baptismi sanctus thomas assignat et illuminationē simul ⁊ fecundationē. vt ptz vbi. ſ. ar. v. De quibus etiā effectibus notabiliter in. iiij. dis. iiij. q. ij. determinat. Quare isti pueri dicunt filij xp̄i legitimi: munqd hz filios illegitimos seu bastardos. Dico q̄ sic. deus habet vnā ancillā seu captiuā. scz carnē siue naturam ex qua generat filios spurios: seu bastardos. scz oēs infideles qui veniūt p generationē seu naturalē siue carnalē. Jdeo isti nō ꝓsequunt hereditatē vite eterne. Auctas. Abraā duos filios habuit: vnū de ancilla: aliū de libera. Qui autē de ancilla ſm carnē natus est: ſ q̄ de libera p reprōmissionē. Hec autē p allegoriā dicta sunt. ad Gal'. iiij. Et loquit de xp̄o cū dicit. hec p̄r allegoriā dicta sunt. Dñs noster iesus xp̄us habet duos filios. Unum de libera. ſ. ecclia sponsa ⁊ vxore sua ex qua genuit ppm xp̄ianū. Alium de ancilla siue de ea tm̄ua natura vel carne. ſ. ppm infidelē. Sed q̄d dicit scriptura? Ejice ancillā ⁊ filiū ei⁹. nō erit heres filius ācille. ad Gal'. iiij. Ratio. q: non est filius legitim⁹. q: q̄ natū est ex carne id est gñatiōe carnali caro ē. ideo nō p̄t celū introire. Et gñatiōe spūalē renasci. ſi q̄ natū ē ex spū. i. p gñationē spūalē spūs ē. io. Amē amē dico vob: nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ spūsctō nō p̄t introire in regnū dei. Job. iij. Sed de⁹ tenet modū boni patris. bon⁹ p̄ filijs bonis ⁊ legitimis dat hereditatē. malis aūt filijs ⁊ inobediētibus nihil dat: imo ipos flagellat. filijs autē illegitimis ⁊ bastardis nō dat hereditatē: ſi dimittit eis certū quid p̄o vita. Recte ita facit xp̄s qui ſi lijs legitimis bonis ⁊ obedientib⁹ dat hereditatē paradisi. malis aūt filijs ⁊ inobediētib⁹ sicut sunt infideles dat penam inferni vbi flagellantur. bastardis autem scz pueris illegitimis sine baptismo solum cū originali peccato decedentibus dat vitā in limbo. Jdeo de filijs bonis ⁊ legitimis dicit ꝓpha dauid. Cū dederit dilect⁹ suis somnuz ecce hereditas dñi: filij merces fructus vēteris. ps. cxxvi. Ecce notat immeditationē, hereditas dñi q̄ est merces ſi lij legitimi: q: est fruct⁹ ventris ecclie supplesponse xp̄i. Ecce p̄ima cōditio. Secdo dico q̄ in hoc mūdo ꝓsequunt hereditatē pentes ex sanguine ꝓiūcti. sicut sunt germani pentes neptes ⁊ hmōi. Hoc pz ad practicam. Et ita volūt iura tam diuina q̄ humana. Nūe. xxvij. Jō cū mortuus fuerit absq; filio: ad filiā ei⁹ trāsibit hereditas. Si filiā non habuerit: habebit successores fratres suos. Quod sit frēs nō fuerint: dabit hereditatē fratrib⁹ p̄tis ei⁹. Si nec patruos habuerit: dabitur hereditas his qui p̄ximi sunt tē. Modo videdū est q̄ sunt pentes xp̄i sanguīe ꝓpinq. Dico q̄ scti martyres: q̄ p̄o fide xp̄i vel iusticia vel ꝰitate vel ꝙtute q̄cūq; mortui sunt. q: tūc p martyriū qd recipiebāt in memoriā passiōis xp̄i miscebantur. Legit Apoc. vij. q̄ de⁹ ostendit btō iohāni gl'iam suā: in q̄ vidit xp̄m sedē tē sup thronū: ⁊ multi scti stabāt corā eo in alis cū palmis in manib⁹ suis in signū victorie ⁊ fuit dictū iohāni. Di q̄ sunt amicti stolis alis q̄ sunt ⁊ vndeveniūt. Dixit iohānes. Dñe tu scis. Nescivit rīdere. Cui xp̄s. Di sunt qui venerunt ex magna tribulatione: ⁊ lauerunt stolas suas. i. virtutes ⁊ dealbauerunt eas in sanguine agni. Et nunqd in sanguine, ꝓprio. Dico q̄ non: quia sanguis ꝓprius nullam

habet virtutē vel efficaciā: nisi misceat cū sanguine agni per fidē ⁊ memoriā passiōis xp̄i. Nota q̄ venerūt ex magna tribulatiōe. Quatuoꝝ tribulatiōes sunt in hoc mundo, ⁊ quarta q̄ est maioꝛ facit martyrē. Prima est malorum verboꝝ: qñ bonis ⁊ devotis p̄sonis dr̄. Vos estis hypocrita ficti: falsus ⁊ hmōi. Alia tribulatio ē hmōi: hz respectu aliaruz fit modica. q: verba nō sunt nisi vent⁹ ⁊ statī transeūt. ⁊ est magnū meritum qñ sustinentur patienter. De qb⁹ dicit dauid. Verba iniquoꝝ id est malarū p̄sonarū p̄eualuerūt sup nos. Sed q̄d meremur ex hoc oñdit ibi. Et impietatibus nr̄is tu ꝓpiciaberis. ps. lxiij. Secunda tribulatio est qñ non solū vbo: ſi etiā facto furantur bona ⁊ officiū tē. etiā parua est: q: bona hui⁹ mūdi sunt etiā amittēda tē. ſi meritum est magnū. Nota exemplū de heremita cui quidā bonus hō p̄tabat quotidie panē amore dei. Et quidam iuuenis heremita furabatur medietatem. Qō scies sctūs heremita patienter sustinuit: hz ex defectu panis efficeretur macer ⁊ impotens. Et quādo debuit mori ꝓgregati sunt ad eū oēs heremite. Qui videns illū qui furabat sibi panem vocauit eū ⁊ osculabat sibi manus dicens. O bñdicte manus q̄ tantū meritū in acq̄stuerunt. de quo alij mirantes q̄ sciebāt illū esse indeuotū satis tē. Jō apl's. Rapinā bonoꝝ vestroꝝ cū gaudio suscepistis cognoscētes vos hr̄e melioꝛem ⁊ manētē substātiā scz i celo. ad Heb. x. Tertia tribulatio est vulnerum. ista est modica respectu meriti magni ⁊ p̄miꝛ: in tantum q̄ dicit apl'us. Si quid patimini, ppt iusticiaz beati. i. Petri. iij. De hoc sanctus Tho. p̄ma. ij. q. cxiij. ar. iij. Quarta tribulatō est moꝛs, ⁊ hec est maioꝛ, quia omniū terribiliū terribilissimum est moꝛs vt dicit pbs. De ista dicit xp̄s Di sunt qui venerunt ex magna tribulatione ⁊ lauerunt stolas suas in sanguine agni. Apoc. vij. Quia p̄ima tribulatio secunda ⁊ tertia licet sint magni meriti ſi patienter suscipiuntur: tñ non faciūt hoīem martyrē: sed quarta facit hoīem martyrē, ⁊ qñ moriunt statim ꝓsequunt hereditatē vite eterne. Auctas, ⁊ e verbū xp̄i ad p̄em dicētis. Qñ tu deus me⁹ exaudisti oꝛationē meā: dedisti hereditatē timentib⁹ nomē tuū. ps. lx. Nota exaudisti oꝛationē meā. scz illā quā xp̄us fecit in nocte sue passiōis qñ oꝛauit dicens. Pater oīa tibi possibilia sunt: transfer calicē hunc a me. Marci xiiij. Quā oꝛationē exponēs hylar⁹ dicit. Nō dicit q̄ non veniat calix passiōis: sed oꝛat vt

translerant ab eo martyres. Qñ ex ista oone xp̃i de diffortitudine t ꝛtutẽ hoibus t mulieribus: etiã pueris t puellis sustinẽdi martyrium p ipm. Itẽ dedit hereditatẽ timẽtibus, s. timore filiali. qz plus voluerũt mori q̃ aliqd facere ꝺ deũ. Iutta ꝓfiliũ xp̃i dicẽtis. Nolite timere eos q̃ occidũt corpus: animã aũt nõ p̃nt occidere: ꝛ potius timete eũ q̃ põt aiam t corpus perdere in gehẽnã. Mdat, x. Dico tertio q̃ in hoc mũdo ꝓsequunt hereditatẽ amici cordialiter amati. Sunt multi q̃ nõ hñt filios nec pentes: ꝛ hñt bonos amicos q̃bus dimittũt hereditatẽ qñ moriunt. Mdõ videam q̃ sunt amici chari t cordiales xp̃i. Illi de q̃b dicit ipsemet, vos amici mei estis: ꝛ facietis q̃ ego ꝓcipio vobis. Job. xv. Ergo obedictia facit hoiem esse amicũ dei, per oppositũ inobedientia t peccatũ facit esse inimicũ suũ. Obedientes ꝝo tanq̃ amici charissimi xp̃i ꝓsequunt hereditatẽ vite eẽne: q̃s ipsemet xp̃s inuitat dicẽs. Transite ad me oẽs q̃ ꝓcipiscitis me. Eccl. xxiij. Nota. cũ dicit trãsite, in quo innuitur q̃ ipse est in vna parte: t nos in alia. Fluuius terribilis est moꝛs quã oꝛ transire: t hꝫ duas ripas. Una est vita eterna in q̃ est xp̃s. Alia est vita tpalis in q̃ nos sumus: t xp̃s vocat nos dicẽs. Transite ad me. dñe t ꝑ quem pontẽ transibimus: nõ possumus trãsire ꝑ alium pontẽ vite eterne: nisi ꝑ pontẽ obedientie et p̃cepta dei. Mattꝫ. xix. Si vis ad vitã ingredi serua mãdata. Vic pons hꝫ decẽ arcus. Primus est ꝓfidẽtia dei: vt in oibus necessitatibus nr̃is recurramus ad deũ t nõ ad demones: ꝛ ad deũ. Nõ habebis deos alienos coram me. Exo. xx. Secꝺs est reuerẽtia: vocalis. vt q̃n hõ loq̃t de deo loq̃t cũ reuerẽtia sicut hõ loq̃tur cũ ꝓsonis honorabilꝫ reuerẽtialit. Nõ assumes nomẽ dñi dei tui in vanũ. Exoꝺ. xx. Tertius est reuerẽtia realis de modico seruitio q̃ vult de nobis vt fuemus festa diligenter, al's tẽ. Mdemẽto vt diẽ sabbati sctifices. Exo. xx. Quartus est obẽdãtia parẽtalis, honorare patrẽ t matrẽ cordeo: ex operibus ꝺo t seruiẽdo eis de oibus. Honora patrẽ tuũ et matrẽ tuã. Exo. xx. Quintus est ꝓcordia fraternalis nõ recipe vindictã: ꝛ remittere iniurias ꝓpt deũ t facere pacẽ. Nõ occides. Exo. xx. Sextus est mũdicia ꝓsonalis cauẽdo a luto luxurie t inmũdicie. Nõ mechaberis. Septimus amicitia ꝓmalis: nõ furari: nec ꝓximũ in aliq̃ dãnificare. Nõ furtũ facies. Exo. xx. Octauus prudẽtia vocalis: neminẽ diffamãdo: nec ꝝbis iniuriosis seu duris affligendo. Nõ falsum testimoniũ dices. Nonus mũdicia cordialis: nõ ꝓcupiscere agrũ: vineam: hortũ: t hmõi. nec bõa ꝓximi. Nõ cõcupiscesrẽ ꝓximi tui. Exo. xx. Decimꝰ mũdicia mẽtalis. nõ ꝓcupiscere vxorẽ ꝓximi. Nõ ꝓcupisces vxorẽ ꝓximi tui. Exo. xx. Ecce ꝗre dicit xp̃s, trãsite ad me. Nota ꝓcipitis me. i. diligit: q: obedictia nõ põt bñ seruari sine dilectiõe: et a gñatiõibus metis. i. ꝛtutibus q̃s deus generat in aĩa deuota iplemini. Spũs eñ meus sup me dulcis: ꝺ tangit gloriã aie. Et hereditas mea sup mel t fauũ, ꝺ tãgit gloriã corpis Sicut eñ in fauo mellis mel est ineo: ꝓtarũ cere: sic in iudicio gloria aie redũdabit in corpus. Dixi q̃rto q̃ in hoc mũdo cõsequunt hereditatẽ paupes ab oibus bonis separi: vt sunt paupes ꝝgines: religiosi: t hmõi. Paupres sunt pctõres pentẽtes q̃ fecerũt plura petã. in quoꝝ ꝓsona dicit dauid. Cito anticipẽt nos misericordie tue: q: paupes facti sumus nimis. Argumentũ. Diceret ꝺ aliq̃s. q̃re pentẽtes dicunt paupes. q: qñ erãt in pctis tũc erãt paupes. Sz pentẽtes q̃ hñt thesauꝝ gre. s. septẽ dona spũsti t alias ꝛtutes: quõ sunt paupes. Dico q̃ pentẽtes sunt paupes. Verbi gra. si aliquis vñm hꝫ decẽ milia florenoꝝ diues est. ꝛ si obligaret in cẽtũ milibus nõ diceret diues: hꝫ hẽat decẽ milia: certe nõ. imo diceret paup ꝓpt tã magnã obligatiõez: imo diceret, talis nihil hꝫ: paup est. Idẽ est õ pentẽte. pentẽs qui hꝫ gram dei t septẽ dõa spũsti: ꝛtutes theologicales t morales diues est. Sz ꝓpt obligationẽ paup est. Et primo do patri obligat ex pctis q̃ fecit ex fragilitate. q: deo pri attribuit potẽtia. Et qui peccat p fragilitatẽ peccat ꝺ deũ patrẽ. q̃ obligat sibi: q: ipsum offendit. Soluit aũt ista obligatio per asperã durã t magnã pniam. Secũdo pentẽs obligat filio dei. cui attribuit sapientia ex pctis q̃ cõmisit p ignorantiã vel stulticiã ignorans q̃ tenebaꝰ scire. Soluit autez ista obligatio audiẽdo sapiam diuinã missas sermões: bonas lectiões. Tertio obligat pentẽs spũsto. cui attribuit bonitas: ex pctis q̃ cõmisit p maliciã t iniquitatẽ. Soluit aũt ista obligatio per bonitatẽ faciẽdo bona opa misericordie tã cor: ꝓralia q̃ spũalia. Pro dicto q̃ euidẽtia nota q̃ essentialia attributa tribus ꝓsonis diuinis cõmunia cõuenienter appropriant t attribuunt diuinis ꝓsonis. vt dicit sctus Tho. i. pte. q. xxxix. arti. vij. t. viij. q: ꝓuenies est vt diuine ꝓsone nob manifestent mõ attributa essentialia sunt nobis magis

nota q̃ ꝓsone vel ꝓsonalia vel notionalia: et appropatio est manifestatio diuinarũ ꝓsonarũ attributa eẽntialia: q̃ ꝓuenienter fit attributio p attributa eẽntialia: q̃ ꝓuenienter fit attributio siue appropatio: t sic patri attribuit potentia: filio sapia: spũisctõ bonitas. Hui⁹ appropationis rõne doctor ponit vbi. s. ar. vij. Idem dicit ꝑmo scp. di. xxxi. q. i. t. ij. Quarto obligat hõ xp̃o ex pctis q̃ cõmisit ex carnalitate: q: xp̃s fecit lirituã de sanguine suo. Soluit cuius disciplinis elicio ieiumꝫ ꝛc. Quinto obligat ꝝgini marie q̃ est aduocatrix pctõrum que cõtinuo aduocat: t multas suias i curia iustitie filij dei facit reuocare ex suis allegatõnib⁹. Soluit pntando sibi aue maria. Sexto pentẽs obligat oibus sctis paradisi. Nõ: qa si q̃s offendit cõitatẽ oiꝰ obligat t tenet ab oibus petere veniã ꝓpter offensaz. Sic tota cõitas sanctoꝝ offendit ex pctis nostris: qa feroz t fumus pctoꝝ nroꝝ ascendit sursum ad eos. Soluit ꝑ deuotã t sctãz ꝓuersationẽ Septimo obligat sanctis angel custodibus sicut discipuli q̃ restituit t ꝺicunt magistro. Soluit oꝛando ipos t supplicãdo t dicẽdo. Angele qui meus es custos pietate superna. Tu me guberna ne moriar morte eterna ꝛc. Octauo obligat aiabus purgatoꝛij. s. aiabus pris t matris ꝛc. q: q̃diu hõ est in pctõ mortali nõ ꝓficiũt eis oones q̃s facit hõ ꝑ eis. Qõ dicũ est sane intelligendũ ex parte opis opantis sm q̃ opatio pctõris suffragia facẽtis ꝓsideraꝰ vt est eiꝰ scz pctõris. Sic eñ opatio pctõris ꝓsiderata nllo mõ meritoria esset: nec sibi scz opanti: nec alij. vt dicit sctus Tho. in. iiij. dist. xlv. q. ij. ar. i. q. iij. i corpore articuli. Qui querit vtrũ suffragia pctõres facta mortuis ꝓfint. Verũ dicit idẽ sanctꝰ Tho. vbi supra. q̃ suffragia pctõrũ ꝓsunt mortuis ex ope opato fit est sacrificiuz altaris: q: nra sacra efficaciã habẽt ex seipis ablq̃ ope opantis. quã equaliter explẽt ꝑ quos cũq̃ fiant. t sic q̃tũ ad hoc. s. ipm op⁹ opatũ suffragia ꝑ malos facta defunctis ꝓsunt. Prosunt etiã ex ope opantis inquãtuz pctõr suffragia faciẽs gerit psonã totius ecclie. sicut sacerdos dũ dicit in ecclia exeqas mortuoꝝ. Et q: ille intelligit facere cuius noie vl vice fit. vt dicit Dionysius in. xiij. ca. celestis hierar. hic. Inde est q̃ suffragia talis sacerdotis q̃us fit pctõr defunctis ꝓsunt. Prosũt etiaz suffragia ꝑ peccatoꝛe facta ex ope operante inquãtũ pctõr est. t agit vt instrumentũ alterius vl ex alterius impio agit. Unde si aliq̃s in charitate decedẽs ꝓcipiat sibi suffragia fieri vel alius ꝓcipiat charitatẽ habens t illa suffragia valẽt defunctis: q̃us illi per quos fiunt in pctis existant. Magis tñ valerent si in charitate essent: q: tũc ex vraq̃ parte illa opa meritoria essent. Dec sanctꝰ Tho. vbi supra in corpe articuli. Nono obligaꝰ viuus ex vsuris q̃s homo fecit de eis. Decimo obligaꝰ primo si fuit sibi furatus famã. Soluit sibi famã restituẽdo. Ecce ꝺ debita t obligatões penitẽtis, Cui dicit Jõ. Dicis q̃ diues sum t locupletaꝰ t nullius egeo: t nescis quia tu es miꝰ t miꝝabilis t paup t cecꝰ t nudꝰ. Apoc. iij. Dis paupibꝰ dat deꝰ hereditatẽ vite eterne si faciunt pniam. Mdat, x viij. Oblatꝰ est ei vnꝰ q̃ debebat ei decẽ milia talẽta. Cũ aũt nõ hꝫet vñ redderet: iussit eũ dñs eiꝰ venũdari t vxorẽ eiꝰ t filios t oia q̃ hẽbat t reddi. Propcidẽs aũt huꝰ ille rogabat eũ dicens. Patiaz habe in me t oia reddã tibi. Misertus autez dñs hui illius dimisit illũ t debitũ dimisit ei. Per pniam ergo soluit omne debitũ pene et consequit hereditas paradisi. Nonne deꝰ elegit pauperes in hoc mundo, diuites autez in fide t heredes regni: quod repromisit deꝰ diligentibus se. Jac. ij.

In epiphania dñi. Sermo I

Procidẽtes adora

puerũt eũ. Mdat, ij. Festũ hodiernũ vulgariꝰ dr epiphania seu apparitio qõ idez est. Quia partus ꝝginis q̃ fuerat abscõditus t secreꝰ hodie fuit gentibꝰ manifestatꝰ. Jõ ecclĩastici dicũt t vocãt hoc festũ epiphania: ab epi qõ est supra t phanos qõ est apparitio: q: stella desup gẽnibꝰ apparuit Ut q̃ deꝰ velit nobis dare sentimẽtũ dulcedinis huiꝰ festi in nr̃is aiabꝰ salutemꝰ ꝝginem mariã ꝛc. Procidẽtes adoꝛauerũt eũ. Verbũ ꝓpositũ declarat nobis breuiter magnam et pfectã reuerentiã quã tres reges oriẽtis fecerunt hodie dño iesu xp̃o ꝓcidẽtes ꝛc. Non solũ discooperuerũt capita: nec fuerũt ꝛtenti flectere genua brachia t manꝰ: immo totum corpus flexerũt. Et procidẽtes adoꝛauerũt eũ. Modo ad dãdũ nob rõnẽ huiꝰ adoratiõis: q: rõ dat sciam: t auctas ꝓfirmat credẽtias. Inuenio in sacra scriptura q̃ ad verã deuotã et pfectã adoratiõnẽ reqrunt duo. scz reuerẽtialis affectus mẽtis interius t hũilis gestꝰ corpis exterius. De ꝓmo q̃n homo cogitat infinitã dei incomphẽsibilitatẽ: maiestatẽ et potentiã eiꝰ transcẽdentẽ: venit rimoꝛ reuerentialis interiꝰ in aĩa. t ex ꝺ sequit hũilitas

extērius in corpe scz iūgendo manꝰ. flectēdo genua vl̄ pſternēdo se orādo deū. In his eñ duobꝰ ꝓfiſtit adoratio dīnalis. Pro itellectu hūꝰ rōnis sciendū ꝙ deꝰ creauit hoiem i esse subali alit ꝙ alie creature ſunt create. Qz hō est cōpoſitus de subali ꝙtū ad aiam: ⁊ materiali ꝙtū ad cōrpus. Non sic de angelis q̄ ſolum ſunt ſubē ſpūales: nec de aiabus q̄ ſunt ſubē īmateriales. ꝓpter qō hō est ſilis angelis et animalibus: qz habet vtrūq. Jō deꝰ de vtroq; vult adorari scz de aīa cogitādo maiestatē dei: ⁊ de corpe p gestꝰ būles. ſicut dñs qui agrum ⁊ vineā laboratori ꝓ certo censu quoad vſum concessit q̄ de vtroq; vult habere censum: aliter recipiet ſibi totū cōmiſſum. Jta deus de nobis q̄ dedit nobis vineam scz aiam q̄ inebriabit cor amore dei, ⁊ agrū corporis vt faciat fructū pnie ⁊ mle. Jō de vtroq; vult habere censum deuote adorationis. De angelis nō vult niſi adorationē ſpūalem. scz motꝰ reuerētiales mētis. De aialibꝰ ſolū vult geſtus corpis reuerētiales. ſicut fecerūt bos et aſinus q̄n adorauerūt xp̄m in p̄ſepio: q̄n ſolum fleterūt genua: ſi interius nihil cogitabant. Sed de nobis vult deus totū. ſ. motus reuerētiales mētis ⁊ geſtꝰ corpales. Auctas xp̄i dicētis. Venit hora ⁊ nūc est q̄n veri adratores adorabūt p̄rem in ſpū ⁊ v̄itate. Nāz et pater tales querit q̄ adorēt eū. Spūs ē deꝰ et eos qui adorāt eū in ſpū ⁊ v̄itate opz adorare. Jo. iiij. Nota venit hora scz tpe legē gre. q̄n veri adoratores adorabūt p̄rem in ſpiritu ꝙtum ad aiam: ⁊ in v̄itate ꝙtū ad corpꝰ: qa tūc est v̄itas q̄n corpꝰ conformaſ ⁊ cōnidet menti. Et aſſignat rōnem dicens. Spūs est deus. ⁊ iō opz ipm adorare in ſpū ⁊ veritate Dic miraculū quod legit Job. ix. de ceco a natiuitate illuminato a xp̄o. cui dixit xp̄us. Tu credis in filium dei. Rñdit ille ⁊ dixit. Quis est dñe vt credā in eum. Et dixit ei ieſus. Et vidiſti eum. ⁊ qui loquit tecuz ipe est. Āt ille ait. Credo dñe. ⁊ ꝓcidens adorauit eū. Ecce motus reuerētialis intus in aia. ⁊ geſtꝰ corporalis exterius qz ꝓcidens adorauit eum. Jta fecerunt ſti ſci tres reges q̄n viderūt eū scz infantem ieſum ſubito in aiabus ipōrum intrauit motus timoris reuerētialis ex p̄ſentia maieſtatis diuine. Jdeo corpe ꝓcidentes adorauerūt eum. De his tribus regibus declarabo quattuor puncta.

Primū quō ſe parauerūt diligēter.
Scōm quō ambulauerūt fortiter.
Tertium quō queſierūt firmiter.

Quartū quō adorauerūt reuerēter

Et de quarto puncto loquit thema. ꝓcidēt eos adorauerūt eum. Primus p̄ctus est ad declarandum quō iſti tres ſancti reges ſe parauerunt apte. Pro quo ſciendū ꝙ ex quo deus p̄miſit abrahe ⁊ ſanctis patriarchis ꝙ mitteret filiū ſuū in hūc mūdū naſciturū de muliere v̄ginē verū deū ⁊ verū hoiem. De hoc deꝰ dedit ꝓphetias claras ⁊ ſignaꝝ ſolū iudeis in iudea. ſed etiā in diuerſis mūdi partibus: in ſignū ꝙ nō ſolū veniret ad ſaluādū iudeos vt ipſi falſe credūt: ſi etiā oēs ſibi credētes et obedientes. Singulariter dedit ꝓphetias in partibus oriētaliꝰ vbi erant magni ꝓbē et ſapiētes ꝓ ꝓphetā Balaā dicētē. Videbo eū ſi nō modo: intuebor illū ſi nō ꝓpe. Orietur ſtella ex iacob ⁊ cōſurget v̄ga de iſrl ⁊ percutiet duces moab. Nu. xxiiij. Nota videbo eum scz xp̄m quē vidit, nō ꝓ ſe ſi ꝓ ſuos ſucceſſores. ituebor illū: ſi nō ꝓpe. qz ſm textū biblie a balaā vſq; ad xp̄m cōputanſ mille ⁊ q̄ngēti anni. Sz iſti tres reges erant de ſuo genere ⁊ dedit ipſis ſignū di. Orietur ſtella ex iacob id est de terra ꝓmiſſionis ⁊ cōſurget v̄ga de iſrl. i. rex meſſias ſaluator: ⁊ percutiet duces moab q̄ interꝑtaſ ex p̄fe. Et ſignificat diabolum qui est p̄ncipes oꝝ. q̄bus dixit xp̄s. Vos ex p̄fe diabolo eſtis. Joh. viij. Duces moab. id ē diaboli ſeu luciferi. Et ſi ſeptē p̄ncipes q̄ ſi capitanei ſeptē petōꝝ capitaliū. Primus dux ⁊ capitaneꝰ ſuꝑbie ōr leuiathan. Job. xli. Jpſe ē rex ſup oēs filios ſuꝑbie. Scōs dux ⁊ capitaneus auaritie ōr māmona. de quo dixit xp̄s Matth. vi. Non poteſtis deo ſeruire ⁊ māmone. Tertius dux ⁊ capitaneus luxurie dicitur aſmodeus. de quo Tob. vi. Demon nomine aſmodeꝰ occidit eos scz luxurioſos. Quartus dux iuidie ōr beelzebub. Lu. xi. Jn beelzebub p̄ncipe demoniorꝝ eijcit demonia. Verbū fuit inuidoꝝ in deorū ꝺ̄ xp̄m. Quintus dux gule ōr beelphegor. ꝑs. cv. Jnitiati ſunt beelphegor ⁊ comederūt ſacrificia mortuorꝝ. Sextꝰ dux ire ōr baalberith. Judicuꝝ. ix. De phano baalberith conduxit ſibi viros. Septimꝰ dux accidie ōr aſtaroth. i. Reg. vij. Auferte deos alienos de medio vr̄i baalim ⁊ aſtaroth ⁊ ꝑparate corda veſtra dño. Vos ſeptem duces peccauiſſe dñs noſter ieſus xp̄us ꝙga ſue p̄dicationis. De qua Dauid. Virgam virtutis tue emittet dñs ex ſyon ꝛc. ꝑs. cix. Super hāc ꝓphetiam balaam dicit. Chryſoſtomꝰ. q̄ eius diſcipuli ⁊ illi q̄ erant de genere eiꝰ poſt eius mortē voluerunt ſuare illā ſtellā. Et ordinauerūt ꝙ cerni de ipſis ſtarēt in mōte victoriali alto ad melius ꝓtemplādū celū. vbi ſe lauabāt credētes ex hoc eis remitti pctā. ⁊ orabāt dicētes. O deus celi deus iſrael mitte illā ſtellā et q̄n cōplebit illa ꝓphetia: ⁊ ſic ꝓpartes videbant ſibi tp̄s. Et in nocte natiuitatis acciꝺit diuina ordinatiōe ꝙ iſti tres reges orientis magni p̄bi ⁊ aſtrologi fuerūt in monte vicinali obſeruātes dictā ſtellā. Et in hora q̄ xp̄s exiuit de vtero v̄ginis ſtella apparuit eis clariſſima ⁊ baſſa i aere: nec claritas ſolis impediebat eius aſpectū. Et recitat Chryſoſ. opinionē ꝙ in illa ſtella erat forma pueri cū cruce in fronte. Dicit aliq̄ ꝙ magi voluerūt adorare ſtellā. Sz dic Aug. ꝙ angelus dñi dixit eis ꝙ nō adorarent ſtellā: ſi ꝙ irent adorare creatorē nouiter natū. Tūc reges timuerūt cōſilium quō irent: qualiter ſe ꝑpararēt: ⁊ q̄d ſibi p̄rarēt ⁊ offerrēt dicētes. Jſte rex magnꝰ est ⁊ potēs: offeramus ei aurū: ⁊ est deus ⁊ creator: q̄ ſtelle ſibi ſeruiunt: ideo offeramus ei incenſum: ⁊ in hoc ſigno crucis oſtēdit ꝙ ds pati in cruce: ideo offeramus ei myrrhā amarā. Eccleſia. Magi videtes ſtellā dixerūt ad inuicē. hoc ſignū magni regis est. Eamus et inq̄ramus cū: ⁊ offeramus ei munera. aurū: thus: ⁊ myrrhā. Credo ego licet nō legaſ ꝙ rōnabiliter ſancti reges in muneribus ſignificabant qō de xp̄o credebant. Credo ꝙ etiā in veſtibus. q̄ rex q̄ portabat aurū voluit indui de p̄no aureo. ⁊ ille qui portabat thus de purpura alba: ⁊ qui myrrhā ſcarlata rubea. Ecce quō parauerūt ſe apte tā in muneribus ꝙ in veſtibus. Aliter inuenio in ſacra ſcriptura ꝙ deus ꝓmiſit hoibus duas ſtellas. vnā in veteri lege. ſ. iſtā que apparuit regibus orientis que figurabat redemptionē humanalē. Secundā melioꝝ ꝓmiſerat in nouo teſtamento dicēs. Qui vicerit ⁊ cuſtodierit vſq; in finem opera mea: dabo illi ſtellā matutinā. Apoc. ij. Hec figurabat ſaluationē celeſtialez. Nota q̄ vicerit. ſ. do iabolū p humilitatē: carnē p caſtitatē: ⁊ mundū p pauptatē: ⁊ cuſtodierit vſq; in finē opa mea: dabo illi ſtellā matutinā. i. angelū bonū ꝑducentē aīam vſq; ad xp̄m. Dic quō angeli in ſacra ſcriptura dicunt ſtelle. Ratio: qz ſicut celū firmamēti decoratꝰ ⁊ ornaꝝ ſtellis: ſic celum empyreū decoratur ⁊ ornaꝝ angelis ſanctis: ꝓpter qō dicunt ſtelle. Auctas. Stelle dederūt lumen in cuſtodijs ſuis ⁊ letate ſunt: vocate ſunt ⁊ dixerūt. aſſum⁹ et luxerunt ei cū ioanditate qui fecit illas ⁊c. Baruth. iij. Nota ſtelle. i. angeli dederūt lucez in cuſtodijs ſuis. i. hominibus quos cuſtodiunt. Dauid. Angelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiant te. Jpſi dant in intellectu quid ſit credendū: in memoria q̄d ſit timendū ⁊ retinendū: in voluſtate quid ſit ſperandū: ⁊ in ope q̄d ſit faciendū. Et q̄n homo recipit lumē inſtructionis cor ipſi letant. Et in fine q̄n homo eſt in articulo mortis deus mittit ſtellā matutinam. i. angelū qui ducit aīam ad xp̄m: ſicut illa ſtella duxit reges ad xp̄m. Fiat ergo ratio. Si hec ſtella hodierna corruptibilis. qz ſtatiz cōuerſa fuit in placentē materiā: ita fuit obſeruata ⁊ deſiderata: ꝙto magis nos debem⁹ exꝑctare illam ſtellā incorruptibilē. laudando nos ab oībus immūdicijs ⁊ peccatis. Primo laudādo cor ab ira: odio: ⁊ rancore: ⁊ mala voluntate: os a blaſphemijs: mēdacijs: ⁊ detractiōibus. manꝰ a furtis ⁊ vſuris: ⁊ ſic de alijs et totū corpus a corruptiōibus luxurie ⁊ carnalitatis. Nota ꝓ dicti p̄cedentis euidētia ꝙ illa ſtella q̄ magis apparuit in natiuitate xp̄i nō fuit vna celeſtiū ſtellarum. q̄ntuplici rōne quas ſctūs Tho. ponit. iij. q̄. xxxvi. ar. vij. Et dicit ſctūs Tho. alioꝝ narratis opinionibus. De illius ſtelle q̄ditate ꝓbabilius videt ꝙ fuerit ſtella de nouo creata: nō in celo: ſi in aere vicino terre: q̄ ſm diuinā voluntatē moueb aſ. Quod ⁊ Aug. ſentit: ſcz ꝙ nō fuerit de ſtellis celeſtibus. qz dicit in libro cōtra fauſtū. Nō ex illis erat ſtellis que ab initio creatore ſuꝝ ordinē ſub creatoris lege cuſtodiunt: ſi nouo v̄ginis partu nouū ſydus apparuit. Idem ſentit Chryſoſtomus. Scōs p̄ctus est ad declarādum quō iſti tres reges ſancti ambulauerūt fortiter. qz de capite mundi. scz orīēte venerūt infra tredecim dies vſq; ad iudeā q̄ est in medio mūdi. Ad practicam ſm ꝙ inuenio in textu ⁊ in gloſis doctoꝝ. ipſis ꝑparatis ſtatim inceperūt viā: ⁊ ſtella p̄cedebat oſtēdens eis viā quā debebant facere. Jta ꝙ q̄n habebāt aſcēdere colle: p̄ius ſtella aſcēdebat: ⁊ q̄n habebāt deſcendere deſcendebat. Itē q̄n habebant trāſire flumē ſtella oſtēdebat eis locū trāſitus. Et q̄n erāt in villis in q̄bus habebāt q̄eſcere: ſtella ſtabat imobiliter ſup hoſpitiū. Deinde in receſſu ſtella incipiebat viā ⁊ ipſi ſequebant. Nunq̄d videt vob iſtud fuiſſe magnū miraculū. Doc mō venerūt vſq; ad terminum terre. ꝓmiſſiōis. Et in craſtinū q̄n debuerūt intrare terrā iudee ſtella diſparuit eis. Cogitate qualē triſticiā habuerunt dicentes. O miſeri q̄d est hoc. ex aliquo pctō alicuius noſtrū ſtella diſparuit: q̄d

facidem. Dicit sctūs Tho. q tenuerūt ꝓfilium
qđ faceret. Quidā dicebant q redirent: qñ
q̄rere regē nouū in terra aliena magnū pcu-
lum erat, Alij dixerūt q irent ad min⁹ vsq; ad ci
uitatē hierlm, q; tantus rex in nobili ciuitate
deberet esse nat⁹: vel ad min⁹ scirent vbi erat
natus: q; ibi erant magni rabini ⁊ doctores.
ꝺ faciam⁹ qđ i nob ē. Et venerūt in ciuitatē
hierlm. Et hīc fuit ꝟpleta ꝓphetia Esa. di-
cēs, Surge illumiare hierlm q; venit lumē
tuū: ⁊ glia dñi sup te orta est. Quia ecce tene
bre opient terrā ⁊ caligo pplos. sup te autē
orietur dñs: ⁊ glia ei⁹ in te videbit. Et ambu
labunt gentes in lumine tuo: ⁊ reges in splen
dore ort⁹ tui ⁊c. Esa. lx. Et loq̄f genti iudaice
q̄si psone dormienti dicens. Surge. s. ciuitas
hierlm, illumfare. s. lumie claritat⁹ fidei. q; ve
nit lumē tuū. s. xp̄s. Nota ⁊ ambulabūt gētes
in lumie tuo: nō solū iudei. Aldoralr sup hoc
q reges amissa stella venerūt hierlm: vt ibi
certificarent. Sic ꝺbem⁹ nos facere qñ amit
tim⁹ stellā gr̄e dei. Sciendū q gr̄a dei ꝺ stella
ꝑ stellā regū significata. Rō. q; sicut illa stel
la dirigebat ⁊ ducebat reges ad xp̄m i iudea.
sic gr̄a dei dirigit nos ⁊ ducit ⁊ ostēdit viā pa
radisi illis q̄ habēt eā. Primo in bruo ostēdit
viā dextrā. O quot diuia sunt in hoc mūdo ill⁹
q volūt ire ad xp̄m. Primū est ſuphie ⁊ vani-
tatis ad finistrā. māſuetudinis ⁊ humilitatis
ad dextrā. Stella gr̄e dei ostēdit ire ad dextram
hūilitat⁹ que ē via recta plana ⁊ bona ⁊ absq;
pculo. Secūdū ē auaricie ⁊ cupiditat⁹ ⁊ mise
ricordie ⁊ liberalitat⁹. Tertiū est luxurie ⁊ car
nalitatis: ⁊ mūdicie ⁊ puritat⁹. Quartū est in
uidie ⁊ malignitatis ad sinistrā: ⁊ benivolen-
tie ⁊ charitat⁹ ad dextrā: quā ostēdit stella gr̄e.
Quintū ē gule ⁊ vo⁹acitat⁹: ⁊ abstinētie ⁊ par
citatis. Sextū ē ire ⁊ seueritat⁹: ⁊ pac⁹ ⁊ vnita
tis. Septimū est accidie ⁊ ociositatis: diligen
tie ⁊ operositatis. In his stella gr̄e dei dirigit
nos. Ite stella gr̄e dei ostēdit viā ascendēdo ꝑ
viā ꝺtemplatiuā: ⁊ descendendo ꝑ viā activā
ad opa nie ⁊ pictatis. Item ostēdit trāsitū in
flumine ꝺlectationū mūdi vbi ꝙplures sub-
mergunf vt homo nō recipiat ꝺ ipis nisi ne
cessaria ⁊ ꝺm legē ⁊ non extra: ne submergaf
in cibo ⁊ potu ⁊ vestitu sopore ⁊c. Jō dicebat
btūs Iobes, Unctionē quam accepistis ab eo
maneat in vob: ⁊ nō necesse habetis vt aliq̄s
doceat vos, sed sicut vnctio eius docet vos ꝺ
oībus. i. Joh. ij. Nota vnctionē. glo. i. gratiaz
diuinā. Sz q̄ ꝺ est a nobis fiendū qñ stella di
uine gratie amittit: q̄ non ꝑdit nisi ꝑ pctm̄
mortale. Dico q ꝺbemus facere sicut fecerūt
illi sancti reges. scz ire in hierlm. i. ad eccl̄iam
confiteri pcā nr̄a: ⁊ sic recuperabit stella gra
tie dei. Jdeo dixit xp̄us paulo qui perdiderat
stellam. Ingredere ciuitatem ⁊ ibi dicef tibi
quid te oporteat facere. Actuū. ix. Nota ciuita
tem: scz damascum que interp⁹tatur sangui
nea. ⁊ significat ecclesiam in qua consecratur
⁊ sumitur co:p⁹ ⁊ sanguis xp̄i. Tertī⁹ punct⁹
est ad ꝺclarandū quomodo isti tres sancti re
ges quesierunt chr̄istū discrete siue locū nati-
uitatis xp̄i ꝑstꝙ fuerunt in ciuitate hierlm.
Dic p⁹actice quando reges fuerunt ꝓpe ci-
uitatē cogitate q̄lis commotio fuit i ciuitate
maxie: q; herodes q̄ fuit nou⁹ rex ⁊ extran⁹
a pplo iudeoꝝ timebat sibi ⁊ custodiebat se
ab eis, Cogitate q̄ statim herodes misit ad
reges ad sciendū qui erant ⁊ quem q̄rebant ⁊
q̄re venebant. Rñderunt reges q ipi venie
bant querere regē iudeoꝝ nouū natū. Creda
tis q fuit eis dictū, Nō dicat⁹ al⁹ herodes ꝑ
sequef vos. Dixerūt, nō negabim⁹ veritatem
Vidim⁹ enī stellā eius in oriente ⁊ venimus
adorare eū. Chr̄ysosto. Considera deuotionē
regū, nondū xp̄m viderunt ⁊ ꝓ eo mori, pa
rati erant. Fuit dictū herodi ꝑ ꝑk quid vene
rant. Cogitate q̄lis dolor ⁊ timor intrauit in
corde suo, maxie q; ꝺ b̄ tā timebat. Et mira-
bilia q̄ in natiuitate xp̄i fuerant facta audiue
rat ꝑ ꝑk qđ reputauit se ꝑditū ⁊ destructū. De
b̄ dic euāgelista Matthe⁹. Audiēs herodes
rex turbat⁹ est ⁊ oīs hierosolyma cū illo. Sed
dissimulauit suā malicīā ostēdēdo leticīā de va
ciuitate xp̄i. Et q; reges orientis venerūt simpli
citer ⁊ sine armis: ꝓmisit ipos intrare ciuita-
tē ⁊ recepit eos honorifice. Postea dixit eis,
Dñi quare veniſtis? Rñderunt, q̄rim⁹ vbi est
q̄ natus ē rex iudeoꝝ. Ecce in quo piculo po-
nebant se. Herodes vo dissimulās dixit. Au-
diui aliq̄d ꝺ b̄: ñ nescio si est certū q̄ sit nat⁹.
Rñderūt reges. certū ē. q; nos vidim⁹ stellā
ei⁹ in oriente. Tūc dixit herodes, Et mō dñi
quid vultis. Rñderūt, Venim⁹ cū muneribus
adorare eū. Tunc herodes clam vocatis ma
gis diligenter didicit ab eis tps stelle que ap
paruit eis dicens regib⁹, Et quo vos certifi-
castis me ꝺ die ⁊ tpe natiuitatis: ego cū ma-
gistris ⁊ doctorib⁹ ⁊ rabinis certificabo vos
ꝺ loco vbi natus est. ⁊ q̄ omnes in simul ipm
adorem⁹. O ꝑditor. ⁊ ex alia pte parabat tā
gladiū vt ipm iugularet si posset, Et congre-
gans oēs principes sacerdotū ⁊ scribas fisci-
rabatur ab eis vbi xp̄s nasceref, Qui omnes

concordit rñderūt q̄ in ciuitate bethleē ſm
ꝓphetā. Aldicb. v. Et tu bethleē terra iuda:
nequaq̄ minima es in militib⁹ iuda. ex te enī exi
et dux q̄ regat pplm meū isrl. Nota qui regat
in xp̄ianis exēplo ꝙuersationis ⁊ ꝑdicatiōis
Tunc Herodes certificauit reges de loco. et
mittēs eos in bethleē di. Jte ⁊ inf⁹rogate dili
gēter ꝺ puero: ⁊ cū inueneritis renūciate mihi
vt ⁊ ego veniēs adorē eū. O ꝑditor. Eccl̄ia.
Vos his herodes impie xp̄m venire q̄d times
nō arripit mortalia q̄ regna dat celestia. Ec
ce quō scti reges q̄ fuerūt discrete cū magna
diligētia. Aldoralr ibi scti reges anteq̄ veni
rent ad herodē dirigebant a stella: sed postq̄
fuerūt ad regē herodē: habuerūt recurrere ad
scripturas scās ad se gubernandū ⁊c. Hero
des signat antixp̄m: q; sicut herodes volens
xp̄m occidere occidit innocētes. Sic antixp̄s
volens destruere fidē xp̄i occidet xp̄ianos si
di ꝺdicētes. Et illa stella significat sciam hu-
manā. s. logicā: ꝑiam: leges: canones q̄bus
mō dirigimur ⁊ gubernamur. Sz q̄ñ erimus
in tpe antixp̄i oportebit recurrere ad scriptu
ras sacras: q; antixp̄s non credet logice nec
ꝑice nec poetice nec legib⁹ ⁊c. Solū cū sacra
scriptura habebim⁹ stare ꝺ ipm. ergo quāta
culpa est modo: q; nullⁱ curat de biblia. Se-
culares dant se sciētijs lucratiuis. Religiosi
qui deberēt studere sacrā scripturā: vn⁹ dat
se virgilio: alⁱ ouidio: alius therētio et sic de
alijs. Hoc est signū inf⁹ alia ꝓpinq̄tat⁹ ātixp̄i
q; ātixp̄s ad ꝑdandū suū errorē q̄ est messi
as ⁊ filius dei ⁊c. nō allegabit nisi textū biblie
et ꝓphetias. Quō te defendes ad imp⁹obā
dum eū si ignoras bibliā. De hoc habef ꝓ-
phetia salomonis dicentis, Cum prophetia
ꝺficerit dissipabif ꝑplⁱs. Ꝓuō. xxix. Prophe
tia notat vetus testm̄. nō dicebat xp̄s oībus.
Scrutamini scripturas: q; vos putat⁹ i ipsis
vitā eternā habere: ⁊ ille sunt q̄ testimonium
ꝑhibent de me. Joh. v. Quart⁹ ꝑuct⁹ ē quō
ipm adorauerūt digne postq̄ receperūt con-
gerium siue licentiā recedēdi ab herode: ⁊ qñ
fuerūt ad portā ciuitatis hierlm; stella appa
ruit eis, O si q̄s posset declarare gaudiuꝫ qō
ipsi habuerūt. Et hoc dicit matthe⁹. Uiden-
tes aūt stellā gauisi sūt gaudio magno valde
Aldodo apparet rō quare stella disparuit eis
vt supl. ci signo. scz stelle ⁊ scripture eēnt cer-
tificati de veritate: ⁊ haberēt duplex testimo
nium. Et stella antecedebat eos vt ꝓtius; et
qñ fuerunt ꝑpe bethleē forte ad medīā leucā
turati: ⁊ ꝑceres ciuitatis bethleem qui audi-
uerant eoꝝ aduentū veneruut obulam eis di
centes. Quid placet? ⁊ que causa aduentus?
Qui dixerūt. Ubi est q̄ nat⁹ est rex iudeoꝝ?
Uidimus stellā eius in oriēte ⁊ venim⁹ ado
rare eum. Qui dixerunt. Nos nescimus aliuꝫ
regem nisi herodem. O ꝑditores vna stella il
luminauit istos tres reges: ⁊ sol. i. xp̄s nō po
tuit illuminare costeoꝝ culpa impediente
⁊ obicem ponēte in nocte natuitat⁹ qñ refulſ
sit. Et stella videbat ab oībus vt ꝺicē maxim⁹
in ſmone hodierno. Recte autem vna stella
resplenduit cuius gens perfida nec radios
occultare posſit nec absconderе veritatem: vbi
celum i ꝑm vniuersoꝝ oculis sydereo lumine
fulgebat. Cogitate q̄ñ iudei aſpiciebāt stellā
que bonis dabat deuotionē: ⁊ malis inuidie
bat terroꝛem: quō mirabanf q̄ñ nō multum
alta: quam sequebanf reges ⁊ intrauerunt ci
uitatem: ⁊ finalr venerūt ad locū vbi erat pu
er. Dicunt sancti doctores q adhuc ꝺ magi
ria erat in illa porticu cum puero vbi pepere
rat. Et dicit glo. q̄ non erat ibi tunc Joseph
ordinatione diuina: ne putaref ꝑ ipi⁹ pueri.
Cogitate q̄ñ virgo maria senſit venire illam
militiam q̄ timuit ⁊ absc̄ōdit puerum in pre
sepio ⁊ ipa suebat filabat vel orabat: ⁊ totuꝫ
cor contremebat. Stella aūt stetit supra vbi
erat puer. Et reges mirabanf cum nō vide-
rent ibi palatium nec magnam domū: ⁊ aſpi
ciebant se mutuo dicentes. Quid est hoc q̄
stella non mouetur. Dicit⁹ maximus q̄ stella
emittebat nouos radios ⁊ claꝛioꝛes. q. ꝺ. re-
gibus. Uic est rex qđ queritis. Reges autem
descenderūt ad terrā ꝺ eās vel ab illis⁹ suis:
et vn⁹ eoꝝ veniēs ad porticū elevauit modi
cum fenestrā ꝺ di. Quis est h̄. Et vidit ꝙginē
filantē vel suentem. Et accedētes alij duo re
ges q̄ñ viderūt ꝙginē mariā stati habuerūt
magnā deuotionē q̄ dixit eis. Dñi q̄d placet
vobis. Qui dixerūt. Scitis vos vbi ē q̄ nat⁹
est rex iudeoꝝ: q; volum⁹ ipm adorare. Vir-
go maria non dixit se nescire; si dixit. Dñi hoc
deberent scire magni dñi ⁊ rabini ⁊ rectores
ciuitatis. Et verum dicebat, ⁊ interim reges
totaliter in corde fuerūt calefacti. Et inde ex
euntes respexerūt stellā que stabat superius
immobil⁹ ⁊ pulchꝛioꝛē. Et iterū redierūt ad
ꝙginē ⁊ dixerūt sibi. Uos habetis filiū? Que
rñdit. Jta dñi. Et est diu q̄ ꝑperistis? Rñdit
Dñi hodie sunt. etij. dies. Dixerūt reges. Bo-
na iuuencula si placet vobis ostendatis ipsū
nobis. Tunc virgo sciens q̄ ꝓ bono venie
bant recepit filiuꝫ de p⁹esepio ⁊ ostēdit eis,

Qui dixerūt, quō vocat, Virgo maria ñdit, ieſus. Quo noīe audito, ꝓcidētes adorauerūt eum dicentes, O ſaluator vos būvenerit, O dñe tanta eſt humilitas vra q volueritis venire in ſtabulo hui⁹ mūdi miſeri. Vos q eſtis i fin⁹ tus in diuinitate eſtis reſtricꝰ in humanitate, Vos q eſtis creator eſtis factꝰ creatura. Vos q eſtis ſolꝰ imortalis ⁊ impaſſibilis eſtis factꝰ paſſibilis ⁊ mortalis. O dñe tanta gra eſt iſta. Et ſlentes oſculabant pedes eiꝰ Deinde adorantes matrē dicebant, O camera pacifi; templū dei; ſacrariū ſpūſcti. O bñdicta vos portaſtis nob ſaluatorē. Dic euangeliſta q apertis theſauris ſuis obtulerūt ei munera; aurum; thus; ⁊ myrrhā. Aurū tanq̄ regi magnoꝝ tāq̄ deo vero, ⁊ myrrhā amara tāq̄ paſſuro. Et fuit cōpleta ꝓphia dauid de iſta die dicēs, Reges tharſis ⁊ inſule mūera offerent; reges arabū ⁊ ſaba dona adducent. Et adorabūt eū oēs reges; omēs gentes ſeruient ei. pſ. lxxi. Nota fuit ei. ſ. ꝓꝑ lucrū bonū ⁊ remunerationē quā dat ſuis ſeruitorib⁹ Sec⁹ q fuit mūdo q ſuis ſuitorib⁹ dat mortē ⁊ aiam diabolo q dat pnā eternā. Sz xp̄s ſuis ſuitorib⁹ dat gr̄az ī ꝝ mūdo ⁊ gliam i alio ō ſibi eſt ſuiendū. Jō xp̄o. Dñm deū tuū adorabis ⁊ illi ſoli ſeruies, Matt. iiij. Deinde ſcti reges fecerunt oſonem deo vt oīderet eis ſi redirent ad herodē. Sz dic euāgeliſta q ñſo accepto in ſomnis, ſ. ab angelo ne redirent ad herodē: ꝑ aliā viā reuerſi ſunt in regionē ſuā, Contēplami hic modicū qñ venit ieſeph ⁊ vidit tantū aurū; thus; ⁊ myrrhā, quō gaudebat, ſi ex alia pte triſtabaf q nō fuit dign⁹ intereſſe tanto feſto, dicit Bern⁹, q totū aurū dederunt amore dei. Aliter nos exēplo regum debem⁹ offerre aurū bone reformatiōis ⁊ talis poterit dicere cū dauid, Dilexi mādata tua ſuper aurū ⁊ topaſion, qui eſt lapis preciōſus. Propterea ad oīa mandata tua dirigebar, omnē viā iniquā odio habui. pſ. cxviij. Secundo thus deuote oſonis dicendo, Dirigatur ad te dñe oro mea ſic incēſ. pſ. cxl. Tertio debemus offerre myrrhā pnitētialis afflictionis. Et dicere poterit talis, Viuificabis me; ecce in pace amaritudo mea amariſſima Tu ār eruiſti aiaz meā ꝛ nō piret. Eſa. xxxviij

In epiphania domini. Sermo II

Bi eſt qui natus eſt

v rex iudeoꝝ? Matth. ij. Tota materia hui⁹ ſermonis erit moral⁹ tā de virtutib⁹ moralib⁹ q̄ theologicalib⁹. Sz ꝓpoſalutē ꝙ go maria ⁊c. Ubi ē q ⁊c. Voc ꝓpīū ꝙbū fuit q̄ſtio interrogatiua triū regū orientis: q cū magna diligētia perq̄rebant xp̄m dicentes. Ubi eſt q ⁊c. de iſto intellectu ꝓ nunc nō curo. Sz tropologice ſiue moraliꝫ declarādo thema dico q hoc nomē iudeoꝝ idem eſt q̄ glorificatoꝝ in gl̄ia. Cū g̃ querif vbi eſt q nat⁹ eſt rex iudeoꝝ. i. glorificatoꝝ. De hoc rege dauid fecit q̄ſtionē in ſpū ꝓphetie dicēdo Quia eſt iſte rex glorie? Cui rndit ſpūſctus, dñs virtutū ipe eſt rex glie. Sicut rex ē dñs ciuitatū ſui regni; ita xp̄s eſt dñs oīm virtutū q dicunf ciuitates ſue. Si g̃ volum⁹ ipm per quirere cū ſctis regib⁹ oriētis: q̄ram⁹ eū i ſuo dñio, q: rex cōiter moratur in ſuo regno. Sic xp̄s rex glie morat in ſuis ciuitatib⁹ vtutū. Cū g̃ dic thema. Ubi eſt q nat⁹ eſt rex iudeorum. i. glificatoꝝ. Rndet in ciuitatib⁹ ſuis. ſ. virtutib⁹ ſeu virtutus. Pz thema. Ubi aūt ſit a nobis q̄rend⁹ oñdit ꝓphā dicens, Diſce vbi ſit prudentia; vbi ſit vir⁹: vbi ſit intellectus; vt ſcias ſimul vbi ſit longiturnitas vite ⁊ victus; vbi ſit lumen oculoꝝ ⁊ pax. Baruth. iij. Dic ponit ſeptē vtutes tanq̄ ſeptē ciuitates ſiue villas dñi regis xp̄i in quibus ipſe morat̃, quaꝝ quattuor ſunt morales; ⁊ tres theologicales. Aliorales ſunt ſite in plano; theologicales vero in montibus altiſſimis.

Prima eſt prudentia rationalis
Secunda fortitudo ſpiritualis.
Tertia iuſticia intellectualis.
Quarta temperantia corporalis
Quinta, ⁊ eſt prima theologicalis eſt ſpes,
Sexta eſt fides
Septima eſt charitas.

In his ſeptē includūf oēs vtutes. Cū g̃ q̄rit thema, Ubi eſt q nat⁹ ⁊c. Rndet q in his ſeptē vtutib⁹. Dico ꝓmo q q̄rend⁹ eſt xp̄s in ſua ciuitate plana; q dr̃ prudentia rōnalis; cū dr̃, diſce vbi ſit prudentia. Prudētia aūt auiſat hoīem vt inꝛ tot picla hui⁹ mūdi tā aie q̄ corpis fame ⁊ bonoꝝ ſciat regere ⁊ gubernare vitā ſuā cauēdo a picul; maxie a picul⁹ aie De hac virtute auiſauit xp̄s apl̄os ⁊ ꝑ ipſos nos q̄ miſit eos ad predicandū di. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝝ. Eſtote g̃ prudentes ſic ſerpētes. Matth. x. Nō q lupos vocat demones ⁊ malas ꝓſonas ⁊ lupias a q̄b⁹ prudent⁹ dz ſe bō cuſtodire. Nota ſicut ſerpentes, Dicūt pbi q tractāt de proꝓrietatibus rerū q ē q̄dā natura ſerpētis q dr̃ aſpis multū bona ⁊ neceſſaria ꝓ tyriaca. ⁊ eſt talis ꝓditōis q nō pōt capi nſi icātet. ꝓꝑ b̄ ſi in

cātatoꝛes poſſunt pferre certa ꝛba ipſo audiente capitū eū; als nō. Jō q̄d facat ipe iſtin ctu naturali, qñ audit voce incātatoꝛis ponit vnā aurē ſup lapidē; ⁊ cū cauda claudit aliaz ne audiat ꝛba incātatoꝛis. ⁊ ſic nō incantat nec capit. Dicit xp̄us q ita faciamus nos q habeam⁹ prudentiā ſpentis qñ demones vl alie male pſone volūt nos incātare vel cape et impedire ne vadam⁹ ad paradiſum tentās tes nos dicēdo aliq̄ ꝛba ad aures coꝛpis vel coꝛdis; ſicut ſpētes facere debem⁹ ⁊ ponere aurē dextrā ſup illū lapidē, de q̄ dic Paulus i. ad Coꝛ. x. Petra aūt erat xp̄us. ⁊ claudere aurē ſiniſtrā cū cauda. ſ. morē. q: ſicut cauda eſt vltima ps ſpentis; ſic moꝛs ē vltima ps hois. Uerbi gr̃a. Si diabol⁹ vl aliqua mala pſona vult te incātare de ſuphia dicēdo, q̃re tu nō incedis ornat⁹ ſicut talis. vel aſſociat⁹ cū ſis de meliꝛi genere magis diues ⁊c. ſtatim ponas aurem i lapide cogitādo quō xp̄s iuit indut⁹, q. xxxiij. āis portauit eandē tunicā. ⁊ cauda moꝛs claude aliā aurē, ſcz ſiniſtrā. ſ. cogitādo q̄d portabis tecū: ⁊ q̄d dices deo de vanitate veſtiū ⁊c. Ecce q̃re dic. Esto te g̃ ⁊c. Jtē ſi vult te incātare de auaritia; luxuria; gula; vidicta ⁊c. cogita de xp̄o ⁊ ī moꝛte q̄d eris; ⁊ q̃lis ſnia daf auaris; luxuriosis ⁊c. g̃ diſce vbi ſit ſapia. Scdo diſce vbi ſit ꝛtus. hic oñdit fortitudo ſpūalis q̄ notanter dr̃ ꝛtus ⁊ nō fortitudo. Qm̃ fortitudo eſt duplex. ſ. coꝛpalis ⁊ ſpūalis. Fortitudo coꝛpalis nō eſt vr⁹ in q̄ dr̃ ſit q̃rēdus. q: aīalia bruta ſunt fortioꝛa hoīb⁹. Uerbi gr̃a. Fortitudo eſt luctari; ſi vrſus vincet vos. Jdē de curſu; ſed vn⁹ equ⁹ ſupabit vos. Jdē de ſaltu; ſi vn⁹ cervus ſaltabit plus. Jtē. Fortitudo eſt portare on⁹; ſi plus poꝛtat mulus. Sz g̃ fortitudo coꝛpalis ſit bōa ⁊ ſuiat q̃ſq; nō tñ ē vr⁹, Sz fortitudo ſpūal' ſic ē reſiſtere ⁊ ꝺdicere pctis iſta eſt vr⁹. nō dimittere bonā ⁊ ſanctā vitaz inceptā nec pniam. iſta eſt vr⁹. Jtē tenere et ſuare firmit⁹ bōas ordinatōes, pvtilitate cōtatis. hec ē vr⁹ ſpūalis. de q̄ dz hō gliari ⁊ ſe appciari: ⁊ nō de fortitudine coꝛpali q ē cōis hoīb⁹ ⁊ iumentis. De iſta fortitudine coꝛpali nō ſe appciabaf dō lz eſſet fortiſſimus: quia adhuc puer. xvi. annoꝝ q̃ cuſtodiebat oues pris ſui ⁊ ad eas veniebat leo vel vrſus: david auferebat ab eis pdam ⁊ occidebat eos. vt pz. i. Reg. xvij. Naz leonē ⁊ vrſum inf feci ego ſuus tuus. Sed gliabaf de fortitudine ſpūali. de q̄ dicebat deo, Fortitudinē meā ad te cuſtodiā. ſ. reſiſtēdo ⁊ ꝺdicēdo pctis; quia deus ſuſceptoꝛ meus es. pſ. lviij. Jdeo ſctus Paulus ꝓ nobis otādo dicebat. Det vob⁹ dn⁹ ſm diuitias gl̄ie ſue vtute. ſ. fortitudis ſpūalis coꝛroboꝛari p ſpīū ei⁹ in interioꝛi homie ad Eph. iij. Tertio diſce vbi ſit intellectus. Ecce iuſticia iudicialis ſiue intellectus q̄ pertinet ad iudices. Diceret alias impꝛope loquitur q vtus iuſticie dicaf intellectus. Rñſio q hoc notāter dic ad oñendū iudicib⁹ q iuſticia nō eſt fienda ſm ſenſualitatē: ſi rō nabilit ꝓ intellectū. Uerbi gr̃a, Si litigāt coā iudice ⁊ ꝓ paup. diues ꝓmittit iudici pecunias ⁊c. pauꝑ vo ploꝛat. Si iudex vult iudicare ſm ſenſum viſus; q: videt diuitē ꝓmittentē ſibi ⁊c. pauperē flentē nō bñ iudicabit. Sz ꝓ intellectū examinata pus cā debz dare iuſticiā. ꝓ illo q̄ bz bonū ius ſiue ſit diues ſiue paup. Item nō debet ſenſu auditus iudicare Uerbi gr̃a. Si nobil⁹; baroꝛ; miles ⁊ ruſtic⁹ litigāt coā iudice. ⁊ nobil⁹ loquif cōmādoꝛ. iudex nō dz iudicare ſm aures: ſi ꝓ itellectuz dādo iuſtitiā rectā ⁊ ſniam ꝓ illo qui bz ius rectū: ⁊ nihil dz timere. Jtē nec ſenſu tactus. Uerbi gr̃a. Si ꝙſanguine⁹ iudicis litigat coā eo cū ex̄neo vel iudeo. vbi p̄ vel frater vl ꝙſanguine⁹ tangāt iudicē i carne vl ſanguine nō dz iudicare ſm tactū: ſi ꝓ itellectū ⁊ rōnē qñ iudex i iudicio nō dz cogſcere nec patrez nec mr̃em nec fratrē nec amicū: ſi ex iudiciuz faciat eis bonū feſtū. Jtē nec ſenſu olfactus. Nota q legif in talmuth; de illo falſo meſſia bartoſina incātatoꝛe q̄ dicebat ſe ꝓ odoratū iudicare q̄s eſſet bon⁹ vel mal⁹: quē indeivoluerūt ꝓbare: ⁊ dauſis ſibi oculis ſtatuerūt coā eo duos hoies. ⁊ vn⁹ erat bon⁹; ⁊ alt⁹ ꝑu⁹ et mal⁹. Qui male ſentētiauit; ſtiō fuit male ſētiat⁹. Jtē nec ſenſu guſt⁹. ſ. ꝓꝑ cōuiuia vl dona ſeu encenia. Dic de illo rege cui fuit preſentata pulchra aguilla; ⁊ q: ſapuit ſibi dedit ſniam ꝓ illo q̄ pñtauerat ſibi anguillā. Cum aūt cācellari⁹ ꝺdiceret; q: ꝺ iuſtitiam. Rñdit rex. Vere aguilla ſapuit nobis. Jō de iudice dicit ſcriptura ſctā. Nō ſm viſionē oculoꝝ iudicabit in iuſticia pauperē; ⁊ arguet in eqtate pro manſuetē terre. Eſa. xi. Quarto diſce vbi ſit lōgiturnitas vite. Ecce ꝑ tēpantia coꝛpalis Sz q̃re vocat eā ſic ⁊ nō ꝓpꝑ ſuo noīe: q: ſic iuſticia ex ſua cā dr̃ intellect⁹; ita tpantia ex ſuo effectu; q: dat lōgā vitā. Jō vocaf lōgiturnitas vite. Uerbi gr̃a. Denſ duo hoies q̃rz vn⁹ ſit abſtinēs ⁊ alt⁹ guloſus. naturalr multo āpli⁹ viuet abſtinēs. Dicūt medici q pleo

interficit cibus q̄ gladius: cū tñ moriantur tot in plis ⁊ in guerris. Jō tēpate cōederet bibere debem⁹. Nota q̄ legit de magno alexādro q̄ cū fuisset monarcha: fuit in oriēte ad bragmānos: admirās de eoz antiquitate cogitauit q̄ aliquā medicinā debebāt hīe et qua eoz vita ꝓlungabat: ⁊ querēs vt eam sibi oīderent vt ipa vterēt. Qui dixerūt q̄ si placeret sibi. Rīdit q̄ imo. Tunc dixerūt sibi q̄ eoz medicina erat tpantia: q: semel i die cōe debāt de vno solo cibo: ⁊ si placuit ei. De hac dicit scīptura. Noli auid⁹ eē in oi epulatōe: et nō te effundas sup oēm escā. In multis enī escis erit infirmitas: ⁊ auiditas appropinq̄bit vsq; ad cholerā. Propt̄ crapulā ml'i obierūt: q̄ ārt abstinēt ē adiūciet vitā. Eccli. xxxvij. Nota sicut dicūt medici q̄ prima digestio debet fieri in olla: scda in oze: tertia in stōacho. Jtē nō te effundas sup oēm escā. Nota ꝓtra diuites tā laicos q̄ ecclīasticos q̄ vtunt ml'is escis ⁊ de q̄libet volūt cōedere: ⁊ ꝓfundūt sibi stomachū: q: q̄libet cib⁹ hz suā digestionem. Jō dic. In mult̄ escis erit infirmitas. Qz sic in olla in q̄ decoquif de boue ⁊ de porco ⁊ de pullo ⁊c. q̄si vn⁹ cib⁹ est coct⁹ ali⁹ ē ꝓsumpt⁹ ꝓpter hoc magni dñi ⁊ plati venūt paruj. iō dicit ꝓpter crapulā. i. crudā epulā hz erbymologiā ml'i obierūt. Qui aūt abstinēs est adiūcietvitā. Quita ciuitas in alto mōte sita ē q̄nta xp̄us q̄ est prima theologicalis scīz spes q̄ oñdit cū dr: Dilce vbi sit vict': ⁊ q̄re dr victus: q: tota spes xp̄iana cōsistit in victu: q̄a victus sacre eucharistie est radix spei nostre Rō: q: sicut totū malū destructōis nr̄e humane nature venit ex cibo scīz vetito. Sic vult deus q̄ totū bonū nr̄e saluatōis veniat ex cibo eucharistie. Querit scīus Tho. in. iij. vtrū sacrm eucharistie sit ita necessariū q̄ sine illo nō possim⁹ saluari. Et arguit q̄ nō est ita ne cessariū: q: pueri absq; cōione saluant̄. Sed sīal'r rīdet determinādo q̄ null⁹ pōt saluari nisi xp̄ture hui⁹ sacri. Quid q̄ de pueris ⁊c. Rīdet p tpalē filiationē: q: q̄si hō comedit in prandio vel cena: solū vnū mēbrū corpis scz os comedit ⁊ recipit cibū: ⁊ oia alia membra reficiūt. Jta de sacro altaris. Tota xp̄ianitas est vnū corpus fide ⁊ charitate cōiunctum habēs multa mēbra. Sacerdos est os huius corpis. Cum g̃ sacerdos cōcat oīa membra reficiunt. Jdeo etiā pueri qui sunt mēbra hui⁹ corpis. Jdeo dicit eccl'ia in collecta. Refecti cibo potuq; celesti deus nr̄. Nō dicit refect⁹ de cibo sacerdotis. Si dicat exq̄ iam cōicamus ore sacerdotū audiēdo missaz quid g̃ opz nos cōicare in pascha. Rūdeo q̄ duplex est cōio. s. spūalis ⁊ sacralis. Cōio spū alis fit quotiēscūq; homo audit missaz i charitate: tūc homo cōicat spūal'r tanq̄ mēbruz eccl'ie. Alia est cōio sacramētalis: que ꝑcipit fieri semel in anno scz in paschate: ad quam tenēt oēs vtriusq; sexus cū ad ānos discretionis puenerint. De ista ⁊tute spei dicit dō Oculi oīm in te sperāt dñe: ⁊ tu das escā illo ruz in tpe opportuno. s. in missa: q: illud xp̄us est ordinatio. Apis tu manus tuā: ⁊ imples oñe aial bñdictione. ꝑs. cxlviij. Sexta' est fides. ibi. dilce vbi sit lumē oculoz. Sed q̄re noiaf sic. Rūdeo q̄ sicut corp⁹ hz duos oculos q̄b⁹ videt: ita aīa hz duos respectus tāq̄ oculos. s. respectū dinitat̄ xp̄i q̄ si oculū dextrū et respectuz hūanitat̄ ei⁹ q̄si oculū sinistrum. In his duob⁹ consistit tota fides catholica q̄ habet q̄ttuordecim articulos fidei. scz septez diuinitatis ⁊ septē hūanitatis: ⁊ oēs sīl' continenf in Credo in deū. Bñdictus est ille qui hz istos duos oculos claros ⁊ bonos. de q̄b⁹ dicit xp̄s. Non turbef cor vr̄z neq; formidet creditis in deū ⁊ in me credite. Jo. xiiij. Creditis in deū. Ecce ocul⁹ dext': ⁊ in me credite. i. i mea hūanitatē. Ecce h ocul⁹ sinister. Jōo Dō orando dicebat. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte: ne q̄n dicat inimicus meus ꝓua'ui aduersus eū. ꝑs. xij. Nō loquif de oculis corpis: q: nō legif fuisse cecus: ⁊ de oculis aie: vt illuminarentur sibi ne peccaret ō fidē. q: si fundamētū cadit: totum eius edificiū corruet. De ꝟ̄ scīus Tho. ij. ij. q. iiij. ar. vij. vbi querif vtrū fides sit ꝓma ⁊tutum: ⁊ oñdit ꝑcipue in solutōe ad q̄rtuz quō ipa sit fundamētū. Secus de aliis ⁊tutibus. Sed quidā sunt ceci oculo dextro: vt agareni q̄ nō hñt fidē xp̄ianitatis xp̄i. Quidaz oculo sinistro vt manichei q̄ negāt hūanitatez xp̄i: ⁊ vtroq; sunt ceci iudei miseri. Septima ē charitas g̃nalis q̄ cōsistit in amore dei: ꝓximi que ostendif ibi. dilce vbi sit pax. Que sic vocaf ab effectu: q: pacificat creaturam cuz creatore q̄n ipm diligit sup oia. Et ista pax cōseruaf q̄diu creatura ꝟuat tria ꝓma ꝑcepta. s. nō hēbis deos alienos. scdz ⁊ assumes nomē dñi dei tui in vanū: tertiū memento vt diē sabbati sanctifices. Jō xp̄s. Matth. xij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota aīa tua: ⁊ ex tota mēte tua. Scdo charitas facit pacē cū ꝓximo q̄ ꝟuaf ꝟuando alia septē vt si vis honorari a filijs tuis: honora parētes tuos. Secūdo si nō vis occidi: nō occidas. Tertio si nō vis vxorē tuā tāgi ab alio nō tāgas vxorē alterius. Quarto si nō vis de pdari: nō furtū facias. Quinto si nō vis dissimulari: nō falsū testimoniū dicas. Sexto si nō vis in aliquo dāmificari: nulli damnū inferas. Septimo si nō vis vt vxorem tuā alius ꝓcurpiscat: nō cōcupiscas vxorem ꝓximi tui. Nec est charitas g̃nalis dr ⁊ ꝓximi. Jō dicit xp̄s dr pace dei ⁊ ꝓximi. Pace relinquo vob: pacē meā do vob ⁊c. Job. xxij. Dauid. Pax multa diligētibus legē tuā: ⁊ nō est illis scādalū. ꝑs cxviij. Quia in dilectiōe dei ⁊ ꝓximi vniuersa lex pēdet ⁊ ꝓphete. Deo gr̄as.

Jn epiphania dñi. Sermo III

Er aliā viam reuer⁊

Pasti sunt in regionē suā. Matth. ij.

Hoc ꝟbū ꝑm intellectū historicū declarat viā reuersiōis triū regū. s. p aliā viaz reuersi sunt in regionē suā: ⁊ nō p illā p quaz venerāt: iuxta diuinā ordinatiōez ⁊ angeli revelationē dicentis eis: ne redirēt ad herodez. Sz iuxta intellectū allegoricū ⁊ spūalez dr de nob q̄d debemus facere. scz ire ad regionē nr̄am: nō p viā p quā venimus: sed p aliā. ꝓpt̄ q̄ opz̄et declarare tria puncta.

Primus qualis est terra vel religio nr̄a ꝓ ꝓna ad quā debemus ire finaliter.

Secūdus q̄lis est via p quā possemus errare. vt caueamus ab ea prudēter.

Tertius q̄lis est via p quā sine errore perueniamus ad patriā securiter.

Quātū ad ꝑmū dico q̄ glia celestis illa est terra ꝓpria ⁊ regio ad quā dēmus ire finalit̄ q̄ue nostra est triplici rōne ⁊ iure. scz

Creationis.
Redemptionis.
Legationis.

Quātū ad primū q̄re creditis q̄ deus creauit celū nō ꝓ s.: q: iam habebat habitationē latā scz suā eternitatē. ⁊ verius dr q̄ celū ⁊ terra stāt in deo: q̄ de⁊ stat i celo vel i terra. q: deus nō indiget sustentamēto. Nec celū creauit p angelis ex necessitate. Rō: q: cū sint creature spūales nō indiget loco corpali: ⁊ ipsuz creauit ꝓ nob. q̄ sum⁹ corpales. iō indigem⁹ loco corpali. g̃ iure creatiōis illa regio est nr̄a. Aucras. Annūciat dr ea scz glia amico suo q̄ possessio eius sit ⁊ ad eā possit ascendere. Job xxxvi. Nota amico suo: q: solum amici dr intrāt ibi. Jnimici aūt faciūt se indignos intrare illud. Et ad eā possumus ascēdere. s. p scalā virtutū ⁊ bonoz operū. Sed est hic argumentū in oppositū. q: dicit dauid ꝓpha. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hoim. ꝑs. cxiij. Celū celi. glia celi dō. Quō g̃ dabit hoi iure creatōis. Rīsio q̄ p essentiā ⁊ naturaz gloria celi soli dō debet. q: sua est essentialit̄ ⁊ naturalit̄. terra aūt cōperit hoi: ⁊ gloria celi cōperit hoi per administratiōē diuinalē. Jō dicit. annūciat de eo amico suo. Scdo est nr̄a iure redēptionis: q: xp̄s emit ipsaz nob magno ꝓcio. s. sanguine suo. Nō em̄ emit ipsam ꝓ se: q: iā erat sua: ⁊ ꝓ nobis. q: nullus sanguis hūanus nec oia creaturarū factaz ⁊ fiendarū sufficissent ad emēdū illā gloriā solū ad horā vnā. Sz venit filius dei q̄ dedit pcū magnū ⁊ supabundās. Jō scti q̄ sunt in glia dicūt dō. Redemisti nos deus in sanguine tuo ex omni tribu et pplo ⁊ natiōe: ⁊ fecisti nos deo nr̄o regnū ⁊ sacerdotes: ⁊ regnabimus sup terrā. Apoca. v. Redemisti nos. nō dicit emisti: ⁊ redemisti. i. iterū emisti. Dicūt oēs sancti doctores cōcorditer q̄ tāta erat xp̄tus sanguinis xp̄i q̄ minima eius gutta fuisset ꝑcū sufficiens ⁊ superabundās. Cū ergo tot guttas effuderat: primo in circūcisione ⁊c. Jdeo nō solū emit: ⁊ redemit. Et fecisti nos deo nostro regnū ⁊ sacerdotes. Nota. dicit regnū ⁊ sacerdotes: q: oēs q̄ intrāt gloriā paradisi sunt regnū q̄tū ad aiā in q̄ deus regnat. in intellectu ꝑ cognitionē: in memoria ꝑ bñficioz recordationē: in volūtate ꝑ amoꝛ ⁊ deuotionē. Et sunt sacerdotes q̄tū ad corpus ipsum deo sacrificando ꝑ pniam. ⁊ sic exponit glo. Et regnabimus sup terrā. nō dicit in terra. Pts g̃ q̄ illa pria est nostra iure redēptionis. Tertio est nr̄a iure legationis. q: dñs nr̄ ihesus xp̄s in suo vltimo testamēto ipsam nob dimisit. Deus fecit duo testamēta: scz vetus ⁊ nouū. In veteri testamēto nō dimisit illā alicui: sed dimisit argētū: aurū: panē: vinū: cibū: ⁊ potū: fructus et victualia inimicoz. Deinde fecit aliud testamentū scz nouū morte ipsius cōfirmatū. Testamentū em̄ nouū in morte xp̄i ꝓfirmatū est g̃ ⁊ primū est cassatū. Jn nouo aūt testamento leguit gloriā celestē dicēs. Nolite timere pusillus grex: q: cōplacuit patri vr̄o dare vobis regnū. Lu. xij. Nos sumus pusilli respectu sctoz angeloz. Et ne desperemus dic. quō et nos hēbimus regnū dei. Jō dic xp̄s. Nolite timere ⁊c. Sz sunt multi in mūdo q̄ magē audiunt ⁊ curāt de ꝓmissiōib⁹ veteris testi. q̄ de ꝓmissiōib⁹ nouī testi: q: ñ curāt de glia q̄ na et futura; ⁊ ꝑ pcepta ꝑ ꝓmissiōes honorib⁹ ⁊ dignitatib⁹

vt victoria inimicoꝝ ꝛc̄, que oia sunt translatoria ꝛ tpalia. Jō de legato eterno debem⁹ curare ꝛ ipsū appetere ꝛ desiderare. Si aliqs miles dimittit vob aliqd castrū in suo testō de quo nō dū haberet possessionē: nocte ꝛ die laboraretis vt ipsū haberet, ꝓto ꝑ magis de castro glorie nob a xp̄o dimisso. Sz pauci sunt q̄ laborāt vt habeāt possessionē. Jō dic̄ Cipanus in sua epla de mortalitate. Patriā nr̄am paradisum cōputemus, pentes pr̄iarchas ꝛ pphetas iā hīe cepimus. Ut q̄d nō ꝓperamus: vt q̄d nō currimus ad pr̄iam nr̄am vt videre ꝛ pentes nr̄os visitare possem⁹. Magn⁹ illuc charoꝝ nr̄ōrum nos pcessit: ꝛ exp̄ectat turba filioꝝ pentū ꝛ amicoꝝ q̄ iam sunt de sua salute securi adhuc de nr̄a solliciti. Ptz ꝑmus pūct⁹

Scdo videdū est qlis est via p quā erraue rūt ꝑmi pentes: ꝛ nos fil̄r possem⁹ vt caueamus. Dico q⁹ in ꝑncipio mūdi via fuit errata p adā ꝛ euā, q̄ inuenerūt tres vias tortas q̄bus deuiauerūt ꝛ amiserūt padisi patriā: ꝛ venerūt in hāc vallē miserie ꝛ lachrymarū,

Prima fuit via superbie,
Secūda fuit inobedientie,
Tertia fuit gule.

Nō credatis q⁹ pctm̄ gule fuit primū: imo dic̄ scūs Tho, in ꝑma pte q⁹ anteq̄ fructu vetito comederent iā erāt in eis pctā suppie: q: q̄n serpens dixit eue, Cur ꝑcepit vob de⁹ vt nō comederet ex oī ligno padisi, Gen̄. iij. Nec fuit ꝑma q̄ mūdi a diabolo inuēta q̄ fuit ꝑm⁹ sophista in spē spētis faciē hūanā hītis, vt dic̄ mḡr historiarū. Statiz facta q̄ne eua habuit supbiā. ꝛ q̄re n̄ comederem⁹ ex oī fructu statim coꝛ ei⁹ elatū est ex supbia. Ecce deuiatio q̄nō incepit i eua. Jō dic̄ scḡtura, Initium oīs pcti est supbia, q̄ reuerit eā iplebit male dictis: ꝛ subuertet eū i finē. Eccl. x. Nō subuertet eū, q: supb⁹ vult esse elat⁹ sup alios: ꝛ in fine ibit caput subtus i infernū. Scōm pctm̄ fuit inobedictia, sic̄ fuit in adā q̄ fuit ḡuius: q: magis debuit ipse cauere. Sz dic̄ Aug̃. q⁹ adā p̄cauit nolens cōtristari suas delitias. Primo vxor̄ q̄ erat pulcherrima ꝛ adā multū diligebat eā. ꝛ cōmoꝛe ipsius comedit, q: si adā nō comedissz ipsa sola fuisset dānata ꝛ n̄ filij: nec fuisset pctm̄ originale, sed postq̄ ipsa comedit ꝛ fructu attulit adeꝝ comederet. Q dixit adā nō comedat⁹ ne moriami ni, Rndit eua, Ego comedi ꝛ nō suꝝ mortua: ꝛ cōmoꝛe tis, Adā nolēs eā ꝓtristari comedit. Decē bic scōm pctm̄, s, inobedictia. O q̄t adā sūt hodie in mūdo q̄ volētes cōplacere mulieri⁹ in vanitatibus suis faciūt vsuras: rapinas: malas aduocatiōes: falsas sniās: furta: retētiōes: ꝛ hmōi. Jō apls. Si adhuc hoib⁹ placerē: xp̄i fu⁹ nō essem. ad Gal. i. Dō. Deus dissipauit ossa eoꝝ q̄ hoib⁹ placēt: ꝓfusi sunt q̄n de⁹ spreuit eos, ps. liij. Nō q⁹ ossa sūt ỽtutes, q: sicut ossa sustinēt coꝛp⁹ita ỽtutes sustinēt aiam. Sz ossa ỽtutū illoꝝ q̄ hoib⁹ placēt ꝛ deū dissipauit ꝛ ꝓfundunt i morte q̄n remittūt i ifernū

Tertiū pctm̄ fuit secutū q̄n adā comedit. ecce pctm̄ gule. Oīs laboꝝ hoīs in oꝛe ei⁹: ſ aia eius nō iplebit bōis. Eccl. vi. Nō q⁹ vbi nos bēmus hoīs: iudei hūt ade: q: oēs labores ipsius ade ꝛ filioꝝ suoꝝ in oꝛe ei⁹. i ex pctō gule venerunt. Et dū os ipleret illo fructu aia fuit euacuata ỽtutib⁹ ꝛ merit̄. Jō dic̄, aia ei⁹ nō iplebit bonis: imo euacuabit. Ecce scḋa via deuiatiōis a padisi via. Tertio videda est via p quā dēmus reuerti directe: q: dic̄ thema q⁹ p aliā viā reuersi sūt i regionē suā. Jux illō Deut. xvij. Dōs ꝑcepit vob vt neq̄q⁹ p eādē viā reuertami. Jtē mādatū ē mihi i ꝑmoēdīi ꝑcipiēt, Nō reuerteris p viam q̄ veneris. iij. Re. xiij. Sz ḡ redire p alias vias tribus mō ꝑdictis ꝛias q̄s xp̄s ordinauit ꝛ oñdit nobis

Primo ꝫ supbiā oñdit viā hūlitatis,
Scdo ꝫ inobedictiā oñdit viā obedictie,
Tertio ꝫ gulā oñdit viam tēperātie.

Dico primo q⁹ deus ordinauit ꝛ oñdit nob ꝫ viā supbie viā hūlitat̄, quā ꝑmo oñdit oꝛre q̄n descēdēs de celo voluit hūliari nr̄as miserias assumēdo. Deinde ipsam oñdit ỽbo q̄n dixit. Discite a me: q: mit̄ sum ꝛ hūlis coꝛde Mat. xi, Ergo dimittat⁹ via ade ꝛ eue supbie et seḡmur xpm p viā planā securā hūlitatis. De q̄ Esa. xxxv. Erit tibi semita: ꝛ via sct̄a vocabit. Nō trāsibit p eā pollut⁹, ꝛ hec erit vob via directa, ita vt stulti nō errēt p eā. Nō erit ibi leo: ꝛ mala bestia nō ascēdet p eā: nec inuenie⁹ ibi. Nota erit, s, i nouo testō via ꝛ semita q: ỽa hūlitas ꝫfisti in duob⁹, s, i fūdamēto et i ornamēto. Fūdamētū hūlitat̄ ē in coꝛde nō supbire de aliq̄ gr̄a pfectōe vl̄ dono: ſ magis hūliari adistar bastarū: q̄ ꝓto pl⁹ portat mai⁹ on⁹: tāto pl⁹ inclinat: nec se appciat de ꝑciosit ate oneris ꝓtūcūq⁹ sit ꝑciosum. Jdē si portat⁹ on⁹ deuotōis scūrat⁹ vel diuitiarū: vos portat⁹ ꝑciosū scrinīū mercatoris xp̄i. Jō cauete ne ipsū pdat⁹. Qui hoc cogitaret de nullo supbiret. Dec ꝫsideratio hūliabat beatā virginē mariā q̄ portabat thesaurū ꝛ clenodiū ꝑciosum cū esset mr̄ dei. Talibus ꝫsideratiōib⁹ hūliabant sancti apostoli ꝛ oēs sancte psone

Secūdo ornamentū humilitatis ꝫfistit adeꝝ tra in operationibus. q: si estis vere hūles intra in coꝛdem⁹ portabit⁹ vanitates adextra i coꝛpe coꝛdem⁹ portabit⁹ vanitates adextra in opibus. Erit tibi semita sez in Ecce quare dicit ꝓpha. Erit tibi semita sez in coꝛpis hūlitate adextra in opibus. ita vt stulti nō errent p eā. q: nullus pōt excusari quin possit p viā humilitatis incedere. Nō erit ibi leo. i, supbus: nec mala bestia. i. muler vana ꝛ supba. De cūctis ad padisum p hāc viā humiliatis pōt dici thema. p aliā viā ꝛc̄, Secūdo ꝫ viam inobedictie xp̄s ordinauit ꝛ oñdit nobis viā obedictie. Primo de facto ꝛ opere q: fuit in oībus obedies deo patri, ideo apls. Factus est obediens vsq̄ ad mortē: mortem aūt crucis. ad Phil. ij. Et nota qualē obedictiā habuit ꝛ ostēdit: nō solū deo patri: ſ etiaz ỽgini matri: ꝛ ioseph nutritio. q: erat subditus illis, Luc. ij, Jtez crucifixoꝝ⁹ q̄n dixerūt ei, expolia te, ꝛ ipse statim obediuit ꝛc̄, Jdeo a morte sui simus obedientes ei ꝛ ꝑceptis dei. Dane viā obedictie ꝓtebat dauid di, Legem pone mihi dne viā iustificationū tuarū: ꝛ exq̄ram eā semp. ps. cxviij, Nota q⁹ xp̄s dedit legē ꝛ viam obedictie ser ꝫditiōibus gētiū mūdi. Prima est dnoꝝ platoꝝ, q̄bus xp̄s dedit legē ꝛ viā iustificationū dicēs, Pascite q̄ in vobis est gregē dei, puidētes nō coacte: ſ spontanee ꝑm deū: neq̄ turpis lucri gr̄a: ſ volūtarie: neq̄ vt dñant es in cleris: sed forma facti gregis ex aio: ꝛ cū apparuerit princeps pastorū ꝑcipietis immarcessibilē glorie coꝛonam. ꝑma Pe. v. Nō turpe lucrū est q̄n ꝓpt simoniam facit. Per hāc viam debēt ire obedictes dñi plati. Secūda est dnoꝝ tpaliū: q̄bus xp̄s dedit legē obedientie ꝛ viam iustificationū dicens. Dñi q̄ iustū est ꝛ equū suis ꝑstate: scientes q̄n ꝛ vos dīm habetis in celo. ad Col. iiij. Tertia est religiosoꝝ dicēs. Obedite ꝑpositis vr̄is ꝛ subiacete eis. Ipsi en̄ puigilant ꝙsi rōnem ꝑ aiabus vr̄is reddituri. ad Heb. xiij. Quarta est simpliciū dericoꝝ dicēs. Sint lūbi vestri ꝑcincti: ꝛ luceme ardētes in manibus vestris ꝛc̄, Luc xij. Quinta est diuitū: q̄bus dedit legē misericordie dicēs. Estote misericordes sicut ꝛ ꝑr vester misericors est. date ꝛ dabit vobis ꝛc̄, Luc. vi, Sexta est pauperū q̄bus dedit legē patiētie di. Jn patiētia vra possidebitis aias vras, Luc. xxi. Ecce hic q̄re dicit. Legē pone mihi dne ꝛc̄. De obediētib⁹ dicat thema, Per aliā viā reuersi sunt. Tertio xp̄s ꝫ viā gule ordinauit nobis viam tēperātie seu abstinētie. Primo de facto ꝛ opere q: statim baptisatus a ioe intrauit desertū: ꝛ ieiunauit quadraginta diebus ꝛ quadraginta noctib⁹ q⁹ nihil cōedit. Jtē ỽbo dicēs. Pnias agite, s, abstinēdo a delectatiōib⁹ cibi ꝛ poꝝ⁹ ꝛ alioꝝ. Jō primū ꝑceptū q̄ de⁹ dedit post diluuiū fuit abstinētia. s. ꝫ gulā di. Carnē cū sanguīe nō comedet⁹. Gen̄. ix. Jō dic̄ Greg. sup illo ỽbo, Per aliā viā reuersi sunt. q: a padisi gaudijs p cibū cecidim⁹: ad hec p abstinētiā q̄tū possum⁹ resurgam⁹. Jsta est via de q̄ dic̄ xp̄s. Arta est via q̄ ducit ad vitā: ꝛ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Mat. vij. Sz isti q̄ redūt p istā viā vadūt recte ad padisum, De q⁹ dic̄ thema. Per aliā viā reuersi sunt i regionē suā.

In epiphania dn̄i. Sermo IIII

Btulerunt ei mune

o raz aurū: thus: ꝛ myrrhā. Mat. ij.

Hoc ỽbū ad lr̄am loquit⁹ illis tribus regibus q̄ obtulerūt deo munera ꝛc̄, Sz iuxta intellectū anagogicū quē volo ꝑtractare: sciendum q⁹ deus in hoc mūdo fecit creaturas in triplici differentia. Quasdā creaturas fecit oīno ꝑfectas: vt sunt sancti angeli. de q̄bus dic̄ scriptura sct̄a. Qui facit angelos suos spūs, Jtē Luc. vlti. Spūs carnē ꝛ ossa nō h⁹. Alias creaturas fecit oīno coꝛpales. q: tā coꝛpora q⁹ aie fiunt de terra. Dicit pbs q⁹ aia bruti educit⁹ de potentia materie. Jtē dicit textus Producat terra aiam viuentē in genere suo, iumēta ꝛ reptilia: ꝛ bestias terre, Gen̄. i. Jō q̄n morit⁹ brutū: morit⁹ etiaz aia eius. Doctis tradit sct̄us Tho. i. pte. q. v. ar. vi. in solu. ad ꝑmū. Aluctas Cūcta, supple q̄ sunt in aia li bruto subiacēt vanitati: ꝛ oīa pgūt ad vnū locū: de terra facta sunt: ꝛ in terrā pariter reuertunt. Eccl. iij, Tertio fec̄ deus creaturas simul ſ ꝑfectas ꝛ coꝛpales. s, hoīem: q̄ ꝙtūz ad coꝛpus est coꝛpalis de terra factus sicut aial bruti. Gen̄. ij. Formauit deus hoīem de limo terre ꝙtū ad coꝛpus. Sz ꝙtū ad aiam ē ſ ꝑfectus filius angelis. q: aia hois nō educit⁹ de potentia materie: ſ creat⁹ a deo vt angelus: ꝛ creando infundit⁹ coꝛpi: ꝛ infundēdo creat⁹ ad gubernandū ꝛ custodiendū castruz coꝛporis ad instar militis. cui rex cōmittit castrū inter inimicos ꝑfectū. Si bene custodit castrū ꝑmiat⁹ a rege: ſi aut̄ male ꝛ permittit intrare inimicos regis tanq⁹ ꝑditoꝝ punit⁹ a rege. Et ita morit⁹ ſic aial bruti ꝙtū ad coꝛpus. Aluctas. Unus est interitus hois ꝛ iumentoꝝ: ꝛ equa vtriusq⁹ cōditio, sicut morit⁹ h⁹: sic ꝛ illa moriunt. Et nihil h⁹ homo iumento amplius, s, ꝙtū ad coꝛpus, Eccl. iij, Sed ꝙtū ad aiam

hō est filis angelis. q; aīa hois est imortalis vt angel⁹. q; cū aīa hois fit icorruptibilis. p̄bat efficaciſſ. scūs Tho. 1. pte. q. lxxv. ar. vi. Et in morte corpis aīa redit ad deuz vt reddat computū deo t rōnē de gubernatione corpis t actas. Reuertat puluis in terrā suā vnde erat scz ḡtū ad corp⁹: t spūs redeat ad deū q̄ dedit illū. Eccl's. vlti. Cui dicet xp̄us. Redde rōnē villicatōis tue. Lu. xvi. Apl's. Statutū est hoīb⁹ semel mori ḡtuz ad corp⁹: t post h̄ iudiciū ḡtum ad aīam. Deb. ix. Addo p̄m Aug. in libro de cura p̄ mortuis agēda. tres conditiones sunt defunctoꝝ.

Quidā sunt boni pfecte. t isti offerunt deo aurum p̄ magnum valorem.

Quidā sunt boni mediocriter: t isti offerunt deo thus per bonū odorem.

Quidā sunt mali puerse. t isti offerunt deo myrrham p̄ amaritudinem.

De his oīb⁹ dicit thema: Obtulerūt ei aurū thus t myrrhā. Dico p̄mo q̄ q̄dā defuncti sunt boni pfecte. sicut sunt deuoti religiosi clerici vel laici: q̄ hz fecerūt plura pctā: tū p̄ tēpe pueritie se ad deū t fecerūt magnā pniam de pctis suis. Primo habuerūt magnā cōtritionē. Secō p̄positum nō redeundi ad pctā. Tertio fuerūt confessi. Quarto satisfecerunt. Quinto remiserūt iniurias tc. orabāt t ieunabant: cōcabant: faciebāt magnas elemosynas t multa opa bona: intātū q̄ si in statera dīne iusticie ponerent bona t mala q̄ fecerūt: plus p̄derarēt bona q̄ mala. tales sunt aurū purū. p̄p̄ pniam in h̄ mūdo factā. Jō ḡ tales decedūt nō trāseūt p̄ purgatoriū: q; eoꝝ aīe ibi fuerūt in hoc mūdo purgate i fornello pnie. Jdeo vt aurū purū bonū stat⁹ ponūtur i cofris thesauroꝝ dei. s. in ordinibus āgeloꝝ. Sicut dicit eccl'ia de btā magdalena. In thesauro regis reposita ē drachma pdita. Et talibus dicit Petr⁹ apl's. Modicū nūc fi oz cōtristari in varijs tēptationib⁹ vt. pbatio fidei vre multo p̄ciosio: fit auro q̄ p̄ ignē. pbat: inueniat in laudē t gl'iam t honorē in reuelatione ih̄u xp̄i. i. Pet. i. Nota modicū nunc. s. in hac vita p̄nti. si. p̄ q; oz tristari. q; q̄libet opus pnie infert tristitiā t dolorez hoi. vñ dolor et tristitia est conteri de pctis q̄ tm̄ placuerunt. Jtē dolor est recipe p̄positū non redire ad ea ad que h̄ inclinat natural'r. Jdē de p̄fessiōe quasi se diffamādo siue diffamare se. t sic de alijs opib⁹ pnie. Jdeo dicūt varie tēptationes Sed in morte talis aīa inuenit in laudē: gloriam t honorē. Sibi tanguntur tria q̄ fiunt aie bone t pfecte: Primū est in mortis articulo angel⁹ custos subito tot⁹ ler⁹ ascēdit in celuz dicēs xp̄o quō sibi talis cōmissus est in extremis. Et xp̄s hz sciat oīa: tū ad instar iudicis i terrogat iustū t impiū: t audit relationē angeli q̄ laudat illū de bona vita t de pnia quaz fecit. Ecce ḡre dicit, inueniat in laudē. Tunc xp̄s p̄cipit alijs angelis vt descendāt ad associandū illā aiam: qui tm̄ nos diligūt q̄ q̄libz ingerit se di. Ecce ego dñe mitte me. Jtē filij perūt mitti q̄ fil' cū angel' descendūt ad associandū aiam p̄fis vel mris tc. Statim aīa a corpe separata videt eos t cognoscit eos di. Unde mihi tāt⁹ honoz. Jō iob loquēs de p̄sona bona t pfecta dicit. Si fuerit p eo angel⁹ loquēs vn⁹ de milib⁹ vt annūciet hois eq̄tatē i. pniam: miſebit ei⁹ t dicet. Libera eum vt nō descendat in corruptionē. Inueni in quo ei ꝓpicier. s. pniam cōdignā. Job. xxxiij. Jōo dō. ps. xxxij. Exultate iusti in dño: rectos decet collaudatio. Secō dicit vt inueniatur in gl'am: q; talis aīa sic pfecta sanctis angelis associata: vadit ad instar spōse i die nuptiaꝝ O qualis gloria q̄ tales t tāti reges duces et nobiles t barones paradisi associāt ip̄am Et q̄lia festa fiūt ei in q̄lib⁹ platea paradisi p scōs tc. di. O b̄ndicta aīa tc. Et ip̄a iclinādo se dicit. Non nobis dñe non nobis: s̄ noi tuo da gl'iam. Propt' h̄ dicit. Non sunt condigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit' in nobis. s̄d Ro. viij. Dui⁹ intellectuz s. Tho. ponit. i. ij. q. cxiij. arti. iij. vbi q̄rit vtrū homo ex cōdigno possit mereri vitā eternā. Tertio dicit. vt inueniat in honorē: t hoc q̄n sctā aīa sic associata venit vsq̄ ad cathedraz xp̄i vbi a xp̄o recipit coronā gl'ie. O qualis ē gl'ia coronari a summo pōtifice: q̄lis honor est regi q̄si coronar ab archiepo. q̄lis est honor cesari augusto coronari a xp̄i vicario romano pōtifice: quod tm̄ nihil est respectu illi⁹ honoris. Sap. v. Justi in ꝑpetuum viuēt: et apud dñm est merces eoꝝ: t cogitatio illoꝝ apud altissimū. Jdeo accipiēt regnū decoris et diadema spēi de manu dñi. De q̄bus dicit thema. Obtulerūt dño aurū. Dico secō q̄ q̄daz sunt boni medio modo. sicut sunt illi qui faciūt pniam de pctis suis: cōterunt de pctis sed nō tm̄ sicut magdalena: tū si ē vna p̄nitio nō est sine gr̄a dei: cōfitētur semel in anno: et fuat pniam eis datā siue missā: nihil aliud addētes: audiūt missam solū in die⁹ dñicis t festiuis: cōicāt i paschate: ieunāt p̄cise ieunia eccl'ie: t nihil aliud faciūt: nisi illa ad q̄ te

nent. Tales boni sunt. s̄ q; pnia ē modica respectu pctōr⁹: nō modicū redolēt. s̄ tales q̄si de cedūt offerūt deo thus in igne purgatorij, vbi tunc ardent de fide erāt dū. De q̄b⁹ dic̄ scriptura sacra. Quasi thus redolēs in diebus estatis: quasi ignis effulgēs: t q̄si th⁹ ardens in igne Eccli. l. In dicta auctoritate sunt tres clausule. Prima declarat cōditionē aiarum imperfecte. Prima declarat cōditionē aiarum imperfecte. Secunda clausula innuit t declarat conditiones purgatorij: cum dicit. Quasi ignis effulgens Nō intelligatis q̄ ille ignis purgatorij sit de lignis: s̄ est flāma pura t clara. Sec⁹ de igne inferni qui est tenebrosus ad instar ignis sulphurei. Sed ignis purgatorij est clar⁹, quia aīe q̄ sunt in purgatorio sunt clare in fide catholica: t in sciā p̄ gr̄am dei quā habēt secū: s̄ purificantur in illo igne. Si dicat iuxta regulā p̄bie, Omne agēs p̄stāt⁹ est suo passo. Cū ḡ aīa sit p̄stantior igne quō ergo torquet illa illo. Rñsio. Regula p̄bie est vera loquendo natural'r, s̄ ignis purgatorij non agit naturaliter nec virtute p̄p̄ria, quia si sic tunc nō posset aias cruciare. q; nullū corpale pōt agē natural'r in rem spūalē, Sed ille ignis purgatorij agit supranaturaliter tanq̄ instrumētū diuine iusticie: nec agit tanq̄ p̄ncipale agēs. Qm̄ si deus vellet vna formica posset vnū angelū cruciare. Et virtute diuina ille ignis durat absq̄ lignis, ideo dicitur, Quasi effulgēs cruciat aiam, Unde de aīa que vadit ad purgatoriū dicit ap'lus. Detrimentū patiet' ipse autem salu⁹ erit: sic tm̄ q̄si per ignē. i. Cor. iij. Tertia clausula declarat modū quomodo portatur aīa ad purgatoriū: t ponit cū dr. Quasi thus ardens in igne. Dic s̄m sanctū Thomā q̄ aīa portatur ad purgatoriū a bono angelo t non a malo, vt dicūt alicḥ. q; talis aīa erit cū victoria de campo belli hui⁹ mūdi deuicto diabolo. Non est q̄ verisimile q̄ victor capiat a victo t portet. Jō s̄m sctm̄ Tho. portat ibi a bono angelo. Dic practice quō mittitur thus in thuribulo tc, Sic bonus angelus recipit thus: scz aiam de vasculo corpis: dicens coram summo sacerdote: b̄n dicite. xp̄s vero dat sententiā q̄ fit tanto tpe in purgatorio q̄si thus in thuribulo. t tūc aīa ē q̄si th⁹ ardēs in igne euaporās sursum fumū laudis t b̄ndictionis ad deū. q; euasit penas horribiles inferni. Secus de aīab⁹ inferni q̄ euaporāt sursum ad deū fumum fetidum blasphemiarū t maledictionum. Nota exemplū de duob⁹ varletis vel de filiis quos dñs vult corrigere. q̄z vn⁹ hūiliet perit veniā: alt⁹ nō tc. De illis de inferno beatus Iobes dicit, Estuauerunt estu magno, scz dānati t blasphemauerūt nomē dei. Apoc. xvi. Questio. vtrū anime purgatorij possint adiuuari suffragijs nostris q̄tū ad diminutionez tp̄is t penarū. Rñsio q̄ sic. Declaret hoc iuxta sīlitudinē mēbrorū corpis, q; oīa mēbra corpis ꝓiuncta vno spū viuificant t reficiunt cibo ab ore sumpto, Secus de mēbris ablatis t a corpe precisis. Jdē de corpe mistico ecclie cui⁹ corpis aie purgatorij sunt mēbra que eodē spū scz sctō viuificant. Sec⁹ de damnatis q; sunt mēbra ablata t scissa a corpe ecclesie. Prouer. xi. Mortuo hoie impio nulla erit vltra spes. Taliter ergo aia purgatorij pōt iuuari suffragijs parētū t amicoꝝ q̄ statim liberabit', q; sīnia q̄ daf a xp̄o stādi i purgatorio tanto vel tanto tpe ꝓditional'r daf. Jō apl's ad Ro. viij. Qui s̄m spm̄ sunt q̄ sunt spūs sentiunt. Dic practice quō facto suffragio p̄ ipis vt dicta missa vel orōne vel absolutiōe facta vel elemosyna data: statī sentiūt alleuationē pene. Dic quō suffragiū p̄ncipale q̄ pōt fieri p̄ ipsis est suffragiū missarū. Seruat' tm̄ duab⁹ ꝓditionib⁹, Pria q̄ nō fiat p̄ciū i missis tc, Secunda q̄ sacerdos sit bonus hō t amicus dei. tātū q̄tū hō pōt cognoscere adeō: ne sit cōcubinari⁹ tc. Greg. Cū is q̄ displicz ad interceden dū mittit' irati animo ad deteriora p̄uocatur. Jtē Jo. ix. Scim⁹ em̄ q̄ pctōres de⁹ nō exaudit. Beta ḡ t salubris ē cogitatio p defūcti exorare vt a pctis soluant. ij. Macb. xij. vide de h̄. s. b. iiij. dñice. iiij. aduēt⁹. Tertia ꝓditō defūctoꝝ ē q̄rūdā q̄ sūt mali pūse. Dic de q̄libz statu, sic sūt illi q̄ sciūt se viuē i pctis mortalib⁹ t rectavia ire ad infernū t nolūt dimittere pctā. vt superbiā aut auariciā vel luxuriā tc. imo truffādo: ridēdo: comedēdo: bibēdo: t delectādo vadūt ad infernū. De q̄b⁹ dic̄ scptura sacra. Ducūt i bonis dies suos: t i pūcto ad infernā descendunt. Job. xxi. Tales in morte de scēdūt stati in infernū vbi offerūt deo myrrhā amarā p̄ magnū dolorē. ō in persona dānati dicēs ō scā, Amaritu, me, ania. Esa. xxxviij.

Nota mors dampnatoꝝ est amara. qꝛ in morte corporali pdūt oia bona hui⁹ mūdi. Secundo est amariꝰ qñ datur a xpo sñia dānationis irrevocabiliter. Tertio est amārissima qñ iam cruciant in inferno: ꝛ post iudiciū crucia bunt simul in corpe. Dic quō dr̄ dat gl'iaz vel pnā in alio mundo ſm opa bona vel mala q̄ hō fecit in hoc mūdo. Vbi sciēdū q̄ ſic̄ in eterna vita fuē btā diuerse māsiones ſm verbū xpi sunt: qꝛ q̄dā dr̄⁹ q̄dā min⁹ alijs vident diuinam essentiam. Ita etiaz sunt inequales gradus in tormentis infernalibus. Nā ſi oēs dānati in pnis infernalib⁹ quoad durationē siue quoad pntitatē sint pares: tūt eē impares quoad acerbitatē. Sicut etiam oēs beati sunt pares ī eternitate, supple participata divine visionis ꝛ fruitionis: sunt tamē inequales ꝛ impares quoad gradū visiōis ſm diuersam mensurā facultat⁹ quā sortiunt ex diuersa participatione lumis glorie. Qui eñ plus abūdauerit in lumine glie: clari⁹ ꝛ limpidius videbit dnīā essentiā ꝛ intensius fruitione fruet ꝛc̄. Doc xtus est ꝛ doctoris scī sententia in pleriſq; passib⁹ eiusdem resolutorie determinata. Nota quō opera bona vel mala prius fiunt ab aīa cogitādo: deliberādo: ordinando: pponēdo: ō aīa p pri⁹ meref vel demeretur. ſi in executiōe operis cor p⁹ cooperat Verbi gꝛa. de ali⁹ opib⁹ ppter que aīa pri⁹ hz gl'iam vel pnā. Deinde post iudiciū cor p⁹ etiam habebit gl'iam vel pnā. Deo gratias.

De eodem. Sermo V

B oriente venerunt

a hierosolymā. Matth. ij. Doc verbum ad litterā declarat terminuz a quo venerunt reges: cū dr̄. ab oriēte venerūt reges. nō tracti violenter ſ libere. cū dr̄. venerunt, supple libere. ꝛ terminū ad quem: cū dr̄. hierosolymam. De isto intellectu non curabo amplius: ſ iuxta intellectū spūalē intendo declarare quō gentes que sunt in pcis pūt venire ad illaz celestem hierusalem. De hoc dauid in pſ. cvi. Qui redempti sunt a domo: quos redemit de manu inimici: de regionibus congregauit eos. A solis ortu ꝛ occasu: ab aquilone ꝛ mari. Item Luce. xiij. Venient ab oriente ꝛ occidente: ꝛ aquilone ꝛ austro: ꝛ accumbent in regno dei. Ex his pz q̄ a q̄tuor pr̄ib⁹ mundi gentes veniunt ad celestem hierosolymam quadruplici ratione vel modo. scilicet

Ab oriente iuuentutis.

Ab occidente senectutis.

Ab aquilone aduersitatis

A meridie siue austro prosperitatis.

De primis dicit thema. Ab oriente venerunt Dico primo q̄ aliqui veniunt ad deuz in hoc mundo per gratiā ꝛ in alio per gloriā ab oriēte iuuentutis. ꝛ isti veniunt tracti per amorē sicut sunt hoīes ꝛ mulieres iuuenes: q̄ in flore iuuentutis dant se deuotioni ꝛ bone vite ꝛ seruitio dei orando: ieiunando, nō iurant nec mentiunt. nec nocent alicui: ſ audiūt missas ꝛ sermones deuote. tales veniunt ad deum ab oriente iuuentutis. Jam videtis quō claritas diei in oriente incipit. Sic in talibus claritas bone vite incipit in oriente iuuentutis. Si tu haberes in manu tua rosam pulchrā recentē ꝛ rex peteret eā a te: ꝛ ex alia pte preteret cloacarium: ꝛ ex alia vn⁹ captiu⁹. nunq̄d esset pri⁹ danda regi anteq̄ alijs. imo. Jdē de rosa seu flore iuuentutis: quā a te querit rex xp̄us ꝛ ex alia pte vn⁹ cloacari⁹, ſcz mūdus iste qui non curat nisi de fumo transitorio. ꝛ ex alia pte petit ipam captivus. ſ. demon. Cui ergo sit danda clarum est q̄ regi xp̄o. Jdeo Treñ. iij. Bonum est viro cum portauerit iugū ab adolescētia sua. Patet hic stultitia illorum qui dicunt. non placet mihi equus faleratus: nec iuuenis volens videri deuotus. Tales veniunt ad deum ab oriente tracti amore: quos dominus vocat. Aucras Esaye. xlvi. Ego sum dñs vocans ab oriente auem: ꝛ de terra lōginqua virū voluntatis mee. Iuuis dr̄ iuuenis duplici rōne. Prima est sicut auis confidit in alis ad volandū. Job. v. Iuuis nascitur ad volatū ꝛ homo ad laborē ꝛc̄. sic iuuenis confidit de iuuentute sua ad ambulandū. Secūda. quia sicut auis nutrita q̄ſi esurit statī venit q̄ vocatur. secus ſi habet stomachum plenum. sic iuuenis quādo vocatur a deo in aliqua bona pdicatione statim venit. maxime ſi videt rubricaturam passionis xp̄i. Nota quō venator vocat falconē tripliciter. Primo ostendēdo sibi rubedinē. secundo partem de carne. tertio dā mando. Sic xp̄s nos vocat primo ostendendo rubedinem. scz crucem. in qua ei⁹ caro fuit pro nobis suspensa. rubea: sanguinolenta: ꝛ quādo iuuenis cogitat xp̄i passionem ꝛ dolorem: statim venit ad eū per deuotionē. qꝛ adhuc nō est intrincat⁹ cum mūdo. Secundo vocat nos xp̄s vt venator gustādo de venatiōe q̄ſi iuuenis audit missas ꝛ sermones libenter ꝛ cogitat delectabiliter gaudia paradisi. dicit iuuenis. O tā bonū est istud. ꝛ seq̄r xp̄m per bonā vitā. Jō d ō. pſ. xxxiij. Gustate ꝛ videte

q̄m suauis est dñs. Tertio vocat damando oze predicatoris. Matth. x. Nō eñ vos estis q̄ loquimini: ſ spūs pris vestri q̄ loquit in vob. Juuenis statī venit. sec⁹ de senib⁹ q̄ sūt vt falco q̄ hz stomachū plenū: q̄ hz a dño vocat non venit ſ fugit. Jdē de senib⁹ q̄ sunt pleni diuitijs: q̄ſi audiūt deū clamātē oze pdicatoris. dicunt eras in q̄dragesima seq̄nti vel ī alio āno ꝛ interim venit mors ꝛc̄. Ex iuuenis statim venit. Jō dicit Job cū esset iuuenis. Vocabis me: ego ꝛ ñdebo tibi. Job. xiij. Secūdo dixit de terra longinq̄ duplici rōne. ſ. naturali ꝛ morali. Nō naturalis est. qꝛ iuuenis ſm cursum nature lōge ē a morte: hz ī macello macte⁹ tot vituli quot boues. Secunda rō moralis ē: qꝛ iuuenis multū ē lōge a deo q̄ſi nō vult ieiunare nec orare ꝛc̄. Dauid. Lōge a pctōrib⁹ sal⁹. Tertio dicit virū voluntat⁹ mee. Nota virū. ſ. virtuosum. qꝛ talis placet deo. Dic exemplū qđ narrat a trib⁹ euāgelistis. ſ. Matt. xix. Marc. x. Luc. xviij. De pueris q̄ portabant ad xp̄m vt ipos tāgeret ꝛ bñdiceret: quos apl'i phibebāt. qđ xp̄s indigne tulit: ꝛ dixit apl'is. Sinite parvulos venire ad me. talium est eñ regnū celor. Dicit marc⁹ q̄ apl'e arabat eos. Dico secundo q̄ aliq̄ veniūt ad deum ab occidēte senectutis: ꝛ isti veniūt tracti p timorē. Sicut sunt illi qui totā suā iuuenturē dederūt mūdo in vanitatib⁹ supbie: luxurie: auaricie ꝛc̄. ꝛ q̄ſi sunt senes absq̄ moralibus iā nō pūt ire nec comedere nec dormire. nec iā vult ipos mundus: tunc ipſi dant se deo. Tales dicunt venire de occidēte. qꝛ iā sunt in fine. ſ. iuxta morte ꝛ veniūt timore mort⁹. Deus nō deberet tales recipe in seruitiū octogenariū vel nonagenariū. qꝛ nō faciūt nisi comedere ꝛ dormire. sed dr̄ est pi⁹ ꝛ benign⁹ ꝛ ō recipit ipos q̄ſi dicer. O vos stulti ꝛ tardi ad credēdū ꝛc̄. Luc. xxiij. De talib⁹ deberet facere dr̄ sicut fecit q̄dā rex de suo seruitore: q̄ dimisso rege iuit ad inimicos regi cū q̄b⁹ expendit totā suā iuuentutē faciēdo guerrā dño suo. Et q̄ſi fuit senex redijt ad regē q̄ suspendit ipm in furca vt merebatur. Non sic facit deus cū sit totus pi⁹ de his q̄ veniunt ad ipsum ab occidente timore. De q̄bus dr̄ Esa. lix. Timebūt q̄ ab occidente nomen dñi: ꝛ qui ab ortu solis gl'iam eius: cū venerit q̄ſi fluui⁹ violent⁹ quē spūs dñi cogit. Nota timebūt qui ab occidēte supple veniūt nomen dñi. non dicit nomen creatoris vel redemptoris seu salvatoris: ſ dicit nomen dñi. Qñ ista nota facimus q̄plures stare in peccatis: cogitantes q̄ xp̄s est creator ꝛ non in vanum creauit nos. sicut argentarij nō in vanū facit cupā argēteā vt ipam pjiciat ꝛc̄. Jdē de noie redemptoris: qꝛ redemit nos ꝛc̄. Et de noie salvatoris qꝛ cū sit salvator salvabit nos Jdē de noie gubernatoris, iō gubernat nos. Sed timebūt nomen dñi qđ est nomen iustitie. Jdeo Viere. x. Nō est silis tui in dijs dñe magn⁹ es tu: ꝛ magnū nomen in fortitudine Quis nō timebit te o rex gentiū? Doc nomē dñs tangit cor qñ hō cogitat q̄ dr̄⁹ est dñs ꝛ ego sum seru⁹. Jdeo ſi non facio sibi bonū ser uitiū ipe damnabit me. Jsto mō venit timor dñi. ſ timor solus modicū valet: ideo oꝛ q̄ ibi sit amor. Secūdo dic. q̄ſi fluu⁹ violent⁹ quē spūs dñi cogit. Si dicat: qñ senex timebit nomen dñi. Rñdeo cū venerit q̄ſi fluuius violētus. ſ. contritio. Qñ senex videt se propinquū morti ꝛ cogitat pnas inferni ꝛ qđ erit de ipo tunc sicut oliva conteritur inter duas molas. sic senex. Mola supior est rigor divine iustitie. Mola inferior est pna inferni. tūc venit q̄ſi fluu⁹ violent⁹. ſ. otritio cū lachrymis: de q̄ multū gaudet dr̄ ꝛ sci. Dauid. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei, pſ. xlv. Luc. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno pctōre penitentiā agente. ꝛ Ezech. iij. Abij amar⁹ in indignatione spūs mei: man⁹ eñ dñi erat mecuz confortās me. Nota quō manus dñi hz q̄nq̄ digitos. Pollex est cordis ptritio. Jndex oris cōfessio. Medij debitor restitutio. Medicus iniuriarum remissio. Auricularis eucharistie cōmunio. Fiat man⁹ tua vt saluet me. Dauid.

Dico tertio q̄ q̄dā veniūt ab aq̄lone aduersitatis p dolorē. sicut sunt illi q̄ in aduersitate cōuertuntur ad deū ꝛ veniunt ad ipm tracti p dolorē. Quia sicut aq̄lonaris vent⁹ est frigidus ꝛ stringit hoīes: ita aduersitas vel tribulatio stringit hoiem cum deo. Job. xxxvij. Ab aq̄lone venit aurū. ſ. ex tribulatiōe vēit hō ad deū. qꝛ sicut aurū purgatur in furnello: ita peccator purificat in tribulatiōe. Sūt multi qui q̄ſi sunt in pſperitate non curant de deo. sicut multi pulchre ꝛ iuuenes: ſ curant de ornamentis: tripudijs ꝛc̄. ſ. q̄ſi dr̄⁹ mittit eis tribulationes: aduersitates: infirmitates: diuisiones cū viris suis: tūc veniūt ad deū: ieiunant deponūt vanitates ꝛc̄. Jtē hoies luxuriosi: auari: supbi: parū curāt de deo. Nota filiudinem Lu. xiij. de illo q̄ fecit cenā magnā ꝛ vocauit multos qui cena parata noluerūt venire ꝛc̄. Qui misit seruū dicens. Compelle eos intrare scz p aduersitates: dolores: ꝛ tribulatiōes. ꝛc̄. Jdē de hoibus mundanis q̄ se excusant dr̄

cena glie: nec curant ire per bonā vitā seu viā quā nobis parauit xps. De q̄ dicit Job Ā poc. xix. Bti q̄ ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Ā qua aliq̄ se excusant dicentes, Villam emi. ecce supbiā. Quidam dicunt: iuga boum emi q̄nq̄. ecce auariciā. Quidā dicūt, vxorē duxi, ecce luxuriā, sed cōpellunt venire aduersitatibus: tribulationib⁹ infirmitatib⁹ ⁊c. ⁊ sic veniunt ab aq̄lone, Greq̄. Mala q̄ nos hic premunt: ad deū ire cōpellūt, sicut puer cōpellit a pfe vt vadat ad scholam percutiēdo. De istis potest dici illud. Ab aq̄lone venit aurum. Job xxxvij. Dico quarto q̄ q̄dā veniunt ad deū a meridie, pſperitatis. Isti veniūt tracti p rigorem. Meridies q̄ est rigida ⁊ fertilis significat pſperitatē: que est hīe abundantiā bonoꝝ tēporaliū: honoꝝ: dignitatū: diuitiarū: sanitatū ⁊c. que retrahūt hoies ne veniant ad deū. Auctas. Increassat⁹ impinguat⁹ dilatatus de reliquit deū factorē suū: ⁊ recessit a deo saluatori suo. Deut. xxxij. Sz q̄n tales q̄ sūt i pſpitate quertunf ad deū, vt dauid ⁊ pharche dicūt venire a meridie prosperitatis ad deum. Auctoritas. De⁹ ab austro veniet ⁊ sctūs de monte pharan, pharan. i. abundans. De his q̄ttuor simul vna auctas. Ab oriente adducam semen tuū: ⁊ ab occidente congregabo te. Dicā aq̄loni da. ⁊ austro noli prohibere. Esa. xlviij. Nota ab aquilone adducam semen tuū. s. iustitiam: nō violenter sz p amorem ⁊ libere. Ab occidente cōgregabo te. Dic de sacco tritici in agro dispersi quo nō pōt congregari nisi a deo. sic nec hoies mūdani q̄ hīt cor dispersuz hinc inde i diuitijs ⁊ honorib⁹: roēe radices cordis ponunf hic inferi⁹. Dicā aq̄loni. i. tribulatiōi da. ⁊ austro. i. prosperitati: noli prohibere.

In epiphania domini. Sermo VI.

Ambulabūt gentes

a in lumine tuo, Esa. lx, Pro declaratione ⁊c. Sciendum q̄ domin⁹ noster iesus christus volens ostendere ⁊ declarare differentiā inter tempus ante suam incarnationem ⁊ tempus post dixit. Si quis ambulauerit in die non offendit: quia lucem huius mundi videt. Si autem ambulauerit in nocte offendit: quia lux non est in eo. Job. xi. In ista auctoritate xps ꝓparat tempus ante incarnationē nocti: ⁊ xps post incarnationez diei. Ratio, q: sicut dicit dies q̄n sol lucet: ⁊ dr nox absentia solis. Idem de xpo sole iusticie, de quo dr virgini marie. Felix nanq̄ es sacra vgo maria ⁊c. Dic sol iusticie ex peccato adfuit absens generi humano. Volens Adam plus complacere vxori q̄ deo comedit de cibo vetito ⁊c. Aug. Adam peccauit nolens contristari suas delicias. Quia sic adam interposuit mulierem inter se ⁊ deum: quemadmodū terra interponitur inter nos ⁊ solem quando occidit ⁊c. Ideo dauid. Sol cognouit occasuz suū: posuisti tenebras ⁊ facta est nox. ps. ciij. Sol: scilz christus iusticie cognouit occasum suum quando adam peccauerat interponendo vxorem ⁊c. Posuisti tenebras: scz peccatorum: miseriarum: ⁊ dolorum: ⁊ facta est nox que durauit quinq̄ milibus annis ⁊ vltra. Ideo tunc temporis gentes que ambulabāt per istū mundū cadebant in erroribus ⁊c. qz non habebant claritatē scie euangelice. Ideo dicit xps de illo tpe. Si q̄s ambulauerit in nocte offendit, qz lux nō est in eo. Sed orto sole iusticie super terrā in die natiuitatis: incepit dies clara dans claritatem: doctrinam euangelij ⁊ instructionum moralium. De isto die dicit xps. Si quis ambulauerit in die non offendit. id est non cadit in errorem vel dubitationem: vel falsam opinionem: imo credit fidem catholicam a xpo predicatam: qui non fallit nec falliturnec decipit nec decipitur. Jō apostolus. Nox precessit: dies autem appropinquauit. ad Roma. xiij. De isto die dicit pphera spiritu prophetico domino nostro iesu christo. Ambulabunt gentes in lumine tuo. Patet thema. Modo ad eundum ad paradisum ne cadamus sunt nobis necessaria quat tuor lumina que habemus a domino, scilz

Lumen intelligentie naturalis.
Lumen doctrine spiritualis
Lumen exemplivirtualis
Lumen gratie diuinalis.

De quolibet istorum luminum dicit thema. Ambulabunt gentes in lumine tuo ⁊c. Primum lumen nobis necessarium pro eūdo ad paradisum ne cadam⁹ est lumen de intelligentia naturali ne homo sit stultus. Unde intellect⁹ seu ratio naturalis nihil aliud ē q̄ quodam lumen illuminans cameram cōscientie, quemadmodum cereus accensus illuminat domum ad dirigendum in agendis. De isto lumine loquitur dauid deo dicens. Signatū est super nos lumen vultus tui domine: dedisti leticiam in corde meo. ps. iiij. Nota super nos, non dicit infra nos. scilicet in sensualitate. sed super nos. scz in mente. Cum isto lumine hō pōt regere se bñ ⁊ gubernare in tribus singularit, s. i credēdis: in fiēdis: ⁊ i sperādis

Primo in credendis, qz sicut ille q̄ viget intellectu naturali: qñ intrat magnā domū vel palaciū intellectu inturali cognoscit potētiā dñi q̄ illud fecit ⁊c. Sic persona q̄ viget intellectu naturali: qñ videt palaciū huius mūditeuius camere sūt in celo vbi sūt filij ⁊ amici dei. Stabulū est bē vbi sumus nos cū bestijs. Carcere infernī est inferi⁹ in corde terre p malefactoribus. Ex aspectu q̄ palacij hui⁹ mūdi pōt cognosci potētia dñi q̄ talē domū creauit solo intellectu naturali absq̄ magro ⁊ doctore. qz nulla domus fit a seipsa. Jte in ordinatiōe ⁊ motu corpoꝝ celestiū intellectu naturali pōt cognosci sapiētia dei. Jte ex eoꝝ vtilitate: qz influūt hic quotidie ⁊ ptinue: pōt cognosci bonitas dei. Hoc dicit apls ad Roma. i. Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunf: ita vt sint inexcusabiles. Nota inuisibilia dei. sicut sunt attributa diuina vt potētia: sapiētia: bonitas ⁊c. a creatura mūdi scz ab hoie intellectu vigente p ea q̄ facta sūt ⁊c. ita q̄ sunt inexcusabiles. s. illi q̄ nō credūt.

Scdo lumine intellectus naturalis possumus nos gubernare in fiēdis, vñ dato q̄ de⁹ nō dedisset nobis decē pcepta moralia: p intellectū naturalē possent sciri ⁊ teneri. Qm̄ intellectu naturali scif ⁊ ostēdit ⁊ seruaf q̄ nullus fidelis suus ⁊ bonus ds p aliqua re recurrere ad inimicos dñi sui: nec cū illis aliq̄d tractare ꝺ dñm suū q̄ dat sibi vitā ⁊ pusionē. scz q̄ in suis necessitatibus ds recurrere ad dñm suum potentē ⁊ bonū. Ecce primū pceptū. Non habebis deos alienos. Scdo intellectus naturalis ostēdit ⁊ iudicat q̄ serui ⁊ subditi debēt loqui de dño suo cū reuerētia. Ecce scdm. Nō assumes nomen dei tui in vanū. Tertio intellectus naturalis dictat q̄ serui faciant aliq̄d et tenenf facere aliqđ seruitiū dño suo: ex quo ipse, puidet ipsis de victu. Ecce tertiū. Ademēto vt diē sabbati sanctifices. Quarto intellectus naturalis dictat q̄ libet dñs vult q̄ in domo sua iuuenes honorēt senes. Ecce quartū. Honora patrē ⁊ matrē tuā ⁊c. Quinto nullus dñs vult q̄ in domo sua aliquis recipiat vindictā de iniuria sibi facta: ⁊ q̄ petat ab eo iusticiā. Ecce quintū. Nō occides. Sexto nullus dñs vult q̄ in domo sua aliq̄s cū filiabus vel ancillis suis carnaliter cōueniat nisi ipse dederit in cōiugiū. Ecce sextū. Non mechaberis. Septimo nullus dñs vult q̄ in domo sua aliquis recipiat aliq̄d ab eo vel ab alio: sed q̄ sit ꝺtentus de parte sua quā dñs sibi dedit. Ecce septimū pceptum. Non furtū facies. Jtem q̄ nullus diffamet alterū: ⁊ sic de aliis. Ptz ergo q̄ lumē intellectus naturalis dictat nobis q̄d fiendum. Auctas. Cū gentes q̄ legē nō hīt naturaliter ea q̄ legis sunt faciūt: eiusmodi legē nō hītes ipsi sibi sunt lex: q̄ oñdūt opus legis scriptū in cordib⁹ suis. ⁊ testimoniū reddente illis ꝓscīētia ipsoꝝ. Ro. ij. Tertio lumen intellectus nālis sufficit ad oñendū nob q̄d a deo sit sperandū. Qm̄ nō naturalis dictat q̄libet bonus dñs potēs sapiens ⁊ iustus dat retributionē suis bonis seruitoribus: ⁊ malis seruitoribus dat punitionē. Cū g̃ deus sit sūme bonus: iustus: potēs: ⁊ sapiēs. Jō oportet dicere de necessitate q̄ p̄miat suos bonos seruitores q̄ seruiūt sibi iuxta suā volūtatē: ⁊ q̄ punit malos ⁊c. Dec aūt retributio bonoꝝ vl punitio maloꝝ seruitoꝝ nō fit in hoc mūdo. g̃ oz dicere ⁊ necessario credere q̄ est alia vita in q̄ p̄miat bonos ⁊ punit malos: vel deus essz iniust⁹ qđ absit. De b apls. Sine fide impossibile est quēq̄ placere deo. Credere eñ oz accedētē ad deū q: est: ⁊ q̄ inq̄rētib⁹ se remunerator sit. ad Heb. xi. De isto lumine intellectus nālis dicit thema. Ambulabūt gētes ⁊c.

Dico scdo q̄ scdm lumē nobis necessariū est lumē de doctrina spūali. Nō: qz primū lumen. s. intellectus nālis solū nobis declarat q̄ debem⁹ credere vnū deū ⁊ q̄d fiēdū ⁊ q̄d sperādū: ſ nō declarat nobis nec oñdit q̄ ille deus vnus sit in essentia: ⁊ trinus in psonis. qz intellectus nālis nō sufficit ad b declarandū. vt pulchre oñdit sctūs Tho. i. parte. q. xxxij. ar. i. Dei⁹ rōnē supius in quodā sm̄one repies. Jō fuit nob necessariū lumē doctrine spūalis ab ore dei incarnati di. Tres sūt q̄ testimoniū dāt in celo: pr: verbū: ⁊ spūs sctūs. Et hi tres vnuz sunt. i. Joh. v. Jte lumē intellectus nālis non sufficit nob ad declarandū q̄liter de illis trib⁹ psonis diuinis: nec pr: nec spūs sanctus: ſ filius fuit incarnatus. ſ ostēdit lumine doctrine cū apls dicat. Qui cū in forma dei esset nō rapinam arbitratus est esse se equalē deo: ſ semet ipsum exinaniuit formā serui accipiens: in similitudinē hoim factus: ⁊ habitu inuētus vt homo. ad Phil. ij. Item nō sufficit intellectus naturalis ad declarādū quō vgo ꝓcepit ⁊ peperit, ⁊ quō post ptū virgo pmansit. Sed hoc nob oñdit lūme doctrine spūal' dicētis. Ecce vgo ꝓcipiet ⁊ pariet filiū: nō pfem nec spūm sctm, ⁊ vocabit nomē eius emanuel. Esa. vij. Jte q̄ xps fit passus in cruce nō ingtū deus: ſ ingtū homo: nō sufficit intellectus naturalis ad declarandū: ideo fuit necessariū lumen

doctrine spūalis, qō ostendit quō xp̄s voluit
suspendi in cruce: ne aliqs sibi credēs ⁊ obedi
ens suspēdat in furca infernī: ⁊ ipse diues vo
luit soluere p̄ciū redēptiōis p nob̄ pauperibus
ad Phil. ij. Vūlliauit semetipsum fac⁹ patri
obediēs vsq; ad mort̄ē: mort̄e aūt crucis. Itē
nō sufficit intellect⁹ nālis declarare quō xp̄s
est in sacrō altaris ver⁹ de⁹ ⁊ ver⁹ hō ⁊ pfect⁹
imo fuit necessariū lumē doctrine spūalis ab
ore dei incarnati di. Caro mea ve est cibus: ⁊
sanguis me⁹ ve est p̄or⁹. Joh. vi. Nota ve est
potus nō silitudinarie, Si dicat. Et si sacer
dos est mal⁹ ribaldus ⁊c. munqd vere ꝓficit.
Rideo q̄ sic, Ita ve, sicut sacerdos bonus et
sanctus. q: nō fit virtute sacerdotis: q: solum
est instrūm: ſ fit vtute ver̄boꝝ xp̄i. Vs est ibi ta
lis differētia, q: missa boni ⁊ devoti sacerdot⁹
est in saluatōez sui ⁊ aliorꝝ. Missa aūt mali sa
cerdotis est in dānatiōnē sui ⁊ aliorꝝ, vel illo
rū q ipsam audiūt ſ publicus fuerit, dis. xxxij.
Nullus. ⁊. c. seq. p̄ter b̄ nihilomin⁹ ꝓsecrat. ſ
ad sui dānatōez ⁊c. Greg. de ꝓse. dis. ij. Quid
fit sanguis. Vſi. Quis em̄ fidelīū dubium h̄e
possit in ipsa imolatiōis hora ad sacerdot⁹ vo
cē celos apiri ⁊ in ipso iesu xp̄o mysterio an
geloꝝ choros adesse, q̄ recōmēdāt xp̄o bonū
sacerdotē: malum, vo detestant p̄tētes a xp̄o
licentiā ipsum occidi. Quibus rīdet xp̄s, No
lo mort̄e p̄ccatoris: ſ vt magis ꝓuertat ⁊ vi
uat. Ezech. xviij. Itē nō sufficit lumē intelle
ctus naturalis oīdere oīa q debemus facere,
vt q debeam⁹ baptisari: ⁊ q ibi mundemur a
p̄cis a culpa ⁊ a pena. Jō fuit necessarium lu
mē doctrine spūalis di. Nisi ās renat⁹ fuerit
ex aq̄ ⁊ spūsc̄to nō pōt introire i regnū dei ⁊c.
Joh. iij. Itez nō sufficit intellectus nālis q ſ
post baptismū p̄ccamus q p pniam iterū sa
crificemur: ſ necessariū est lumē doctrine xp̄i
di. Quoꝝ remiseritis p̄cā remittunt eis: et
quoꝝ retinueritis retēta sūt. Joh. xx. Itē non
sufficit lumē intellect⁹ nālis ad sciēdū q̄d spe
randū est in alio mūdo q̄tū ad gloriā aiē: vel
q̄d horrēdū ⁊ timendū q̄tū ad dānatōez: ⁊ de
resurrectiōe q̄tū ad corpus: ſō necessariū est
lumē doctrine spūalis di. Venit hora in qua
oēs q̄ in monumētis sūt audiēt vocē filij dei ⁊
p̄cedēt q̄ bona fecerūt in resurrectōez vite: q̄
vo mala egerūt in resurrectōez iudicij. Jo. v.
Licz em̄ intellect⁹ nālis sufficiat q̄ hēamus a
deo retributōez: nō tm̄ declarat q̄lē. De isto lu
mīe doctrine spūalis auctas. Esa. ij. Domus
iacob. i, xp̄iani, venite ⁊ ambulem⁹ in lumine
dei nostri. Nota nō dic̄ in lūine intellect⁹ nr̄i.

Jō dicit xp̄s aliqbus qui erāt ꝓfecti de ꝑmo
lūine, ſ. intellectus. Adhuc modicū lumē est in
vob. Joh. xij. Tertiū lumē nob̄ necessariuz
est lumen de exēplo ꝟtuali. Nō: q: viatores q̄
b̄nt ire p longā viā ⁊ p̄iculosam: necesse ē vt
habeāt ductor̄e q̄ eis oīdat viam, nec sufficit
doctrina, ſ. dicere eis ꝟboꝝ: ſ op⁹ est etiā fact̄ō:
maxime cū in via sunt pl'es vie. sicut i via ab
hinc vsq; ad celū in q̄ ꝑmi ductores fuerunt
adā ⁊ eua: q̄ in ꝑma dicta errauerūt in via: et
ꝓsequnter oēs ipsum seq̄ntes. p̄s. Ipſi ꝟo nō
cognouerūt vias meas: q̄b⁹ iurauī i ira mea
ſ introibūt in requiē meā. p̄s. xciij. Sz venit
alius ductor. ſ. xp̄s q̄ nunq̄ errauit viā. Jō. i.
Pec. ij. Seq̄mini vestigia ei⁹ q̄ pctm̄ nō fecit
nec inuētus est dol⁹ in ore ei⁹. Et cuz in dicta
via siue via padisi sunt multa diuia: nō oz re
spicere nisi p quā xp̄s ductor vadit. Primū bi
niū est ad finistrā ſpbie ⁊ vanitatis. Ad dex
trā mansuetudis ⁊ b̄ūlitat̄, ⁊ p istā viā iuit
xp̄s. Jō dic̄ ipse. Discite a me q: mitis sū ⁊ hu
milis corde ⁊c. Mat. xi. Scom est auaricia
et cupiditas: ⁊ miscordia ⁊ liberalitas, p pri
mū vadūt ad infernū auari: vsurarij: rapto
res: fures ⁊c. Respicite p quā viā iuit xp̄s du
ctor: q̄ dic̄ Lu. vi. Estote miscordes sic et p̄r
vr miscors est. Tertiū ē luxurie ⁊ carnalitat̄
p quā vadūt luxuriosi ad infernū: ⁊ mūdicie
⁊ puritat̄ p quā iuit xp̄s. Jō dic̄ scp̄tura sacra
Dec est volūtas dei sanctificatio vra: vt absti
neatis vos a fornicatiōe: vt sciat vnusquisq;
vas suū possidere in sanctificatōe, i. ad Thes.
iiij. Quartū ē inuidie ⁊ malignitat̄: ⁊ ad dex
trā est via amoris ⁊ charitat̄ p quā iuit xp̄s.
de q̄ Job. ap. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a p̄cis
nr̄is in sanguie suo. Quintū est gule ⁊ vorazi
tatis p qō vadūt gulosi: ⁊ aliō est abstinētie
puritat̄ p qō iuit xp̄s. Jō dicit ipsemet Luc.
xxi. Attēdite ne grauent̄ corda vra crapula ⁊
ebrietate. ⁊ sic de aliis, vñ possum⁹ dicere xp̄o
illud Beñ. xxxiij. Precedat dñs meus: ⁊ ego
paulatim sequar. De isto lūine dicit iste sctus
senex simeon. Viderūt oculi mei salutare tuū.
Lumē ad reuelationē gentiū. Luc. ij. De isto
dicit thema. Ambulabūt gentes in lūine tuo.

Quartū lumē est de gr̄a diuinali. Vñ sunt
multi q̄ b̄nt tria p̄dicta lūina: nō tm̄ vadūt ad
padisum: q: nō habuerūt istud q̄tū lumē, p
ter eoꝝ malā vitā ⁊ defectū. De q̄b⁹ dic̄ Job
xxiij. Ipſi fuerūt rebelles lūini. ſ. gr̄e diuine.
Jō necessariū ē illō de gr̄a diuinali, ſ. gr̄a gratū
facēs q̄ est quoddā lumē a deo infusum i aīa.
Cuius effectus sunt illūinare intellectū de cre

endis, inclinare volūtatē in fiendis: ⁊ inflā
mare affectū in desiderandis. De isto lumine
Esa. lx. Surge illuminare hierl'm. in persona
xp̄iani tropologice, q: venit lumē tuuz: ⁊ gl'ia
dñi sup te orta est, q: ecce tenebre operiēt ter
ram. sup te aūt orietur dñs, ſ. p lumē gr̄e. Ex
his sequit⁹ q⁹ reputat nos p̄sonas nobiles
⁊ vult q̄ cū q̄ttuor lumib⁹, i. q̄ttuor cereis ac
censis vadam⁹ ad padisum, cū tm̄ nos simus
vermes putridi: ⁊ vult q honorabilit̄ vada
mus ad padisum. Jdeo dicit thema. Ambula
bunt gentes: scz ad padisum in lumīe tuo ⁊c.
Dñica infra octa, epiphanie. Sermo I

Oluntas dei bona

v b̄nplacens ⁊ perfecta. Roma. xij.
⁊ in epl'a. Juxta motiuū themat̄is
in ſmone volo vobis declarare breuiter quid
vult deus a nobis: q: hoc est nobis multū ne
cessariū ad sciendū p habēdo hic diuinā gra
tiā ⁊ in futuro gl'iam dei. Sed primo salutef
virgo maria. Volūtas dei bona ⁊c. Pro hui⁹
verbi declaratione ⁊ materie p̄dicande in
troductione sciendū q̄ inter oīa nobis multū
necessaria ad gubernationē vite ē scire quid
vult de⁹ de nobis. Nō, q: nullus ser⁹ pōt b̄n
seruire dño suo: nisi sciat ei⁹ voluntatē. q̄ sunt
illa q̄ sibi placent: ⁊ q̄ illa q̄ sibi displicent. al's
credēs sibi seruire b̄n: male seruiret. Sic nos
omnes xp̄iani sum⁹ seruitores xp̄i: in domuz
cui⁹ intram⁹ ad seruiendū sibi in baptismo in
q̄ promittit nob̄ vita eterna siue salariū vite et
ne. q̄ sacerdos gr̄it q̄d petis ⁊c. Rīdet vitā
eternā. ſ. abrenūcia sathane ⁊ p̄pis ei⁹. Rīn
det abrenūcio. Jō oz nos scire q̄d vult de⁹ de
nobis de q̄libz statu. q̄d vult a religiosis: q̄d a
clericis. q̄d a dñis. q̄d a p̄latis. q̄d a diuitib⁹.
q̄d a paupib⁹. q̄d a sanis. q̄d ab infirmis. vt
q̄libet gubernet se iuxta voluntatē dei. Propt
hoc dauid orando dicebat ⁊ gr̄ebat a deo vt si
bi ostenderet q̄d volebat dicēs. Dñe ad te cō
fugi doce me facē volūtatē tuā: q: de⁹ me⁹ es
tu. p̄s. cxlij. Nota dñe ad te ꝓfugi. ſ. ad tibi ser
uiendū. ſō doce me facere volūtatē tuā. q̄ non
pōt sciri nisi ab eo reuelet. Quis em̄ hominū
poterit scire ꝓfliū dei: aut q̄s poterit cogitare
q̄d velit de⁹? Sap. ix. Arguendo a minori. ſ. si
volūtas hois nō pōt sciri nisi reueletur ab ho
mine: quō scief voluntas dei: nisi ab ipo reue
letur. Jō mō in nouo testamento reuelauit no
bis clare q̄d vult a nob. ppr̄ hoc deuote dixit
ap'ls in themate. Voluntas dei bona: b̄npla
cens ⁊ pfecta. Ubi oīdit ap'ls q⁹ de⁹ vult a no
bis tria principalit̄ ad q̄ oīa sunt reducibilia.
Vult em̄ a nob̄ primo ꝓuersionē pnialem. iō
dic̄, volūtas dei bona. Secūdo durationē vir
tualē, iō dicit: volūtas dei b̄nplacens. Tertio
salutionē celestialē, iō dic̄, volūtas dei pfect̄a

Dico p̄mo q⁹ de⁹ vult a nobis ꝓuersionē pe
nitentialē, q: oēs sum⁹ pctōres: nec aliqs pōt
se de pctō excusare. i. Joh. i. Si dixerim⁹ q̄m
pctm̄ nō habem⁹ ipi nos seducim⁹ ⁊ veritas
in nob̄ nō ē. Jō vult de⁹ de pctōrib⁹ ꝓuersionē
pnialem. q: peccādo q̄libet vertit dorsum deo
⁊ facē ad bona hui⁹ mūdi. Verbi gr̄a, supb⁹
⁊ tit dorsum deo ⁊ facē ad honores ⁊ dignita
tes ⁊ officia ⁊c. Jdē de alijs pctis auaricie. lu
xurie ⁊c, vult ergo de⁹ vt pctōr ꝓuertat se. ſ. vt
vertat dorsum bonis hui⁹ mūdi: honorib⁹:
dignitatib⁹ ⁊c. ⁊ cōuertat facie ad ipm deum
ad seruiendū sibi ⁊ obediendū: amandū: ⁊ de
siderandum ⁊c. Jstam conuersionē pnialem
vult de⁹ a nob. Auctas. Nunqd voluntat̄ mee
est mors impij dicit dñs de⁹: ⁊ non ꝓuertatur
⁊ viuat. Ezech. xviij. De ista voluntate dei da
bo vob̄ vnā pulchrā rōnem. Sic argētarius
post̄q̄ fec̄ vnā pulchrā cupā vel taceā de auro
vel argēto q̄ cadit in terra vel luto vel frāgit
⁊ deturpat, ppr̄ q̄ argētari⁹ non p̄icit illā cu
pam vel taceā: cū sit de materia p̄ciosa, sec⁹ de
vase modici valoris: de vitro: terra: vel ligno,
ſ vult ipam cupā vel taceā reformare iterū ⁊
renouare i fornace vel incude reformare seu
reparare. Sic deus ab initio fecit diuersa va
sa vel taceas de stāno vel de plūbo: de argento
⁊ auro. ſ. diuersas creaturas: ſ solū hoiem fe
cit de auro. q: ē ad imaginē dei. Jdeo de alijs
creaturis corpalib⁹ ſ cadāt ⁊ frāgant de⁹ nō
multū curat. ſ de hoie q̄ cadit in pctm̄ morta
le supbie vel auaricie ⁊c. multū curat: q: ma
teria est p̄ciosa: ⁊ nō vult vt pdat vel ānihi
letur per mort̄e: ſ vult q⁹ reformet ⁊ renouet
ad instar vasis auri vel argenti in fornace pe
nitentie. Nota q⁹ sicut cupa reformat tripl'r
scz in fornace: vel incude: vel als. sic peccator
tripl'r reformat. Primo in fornace contritio
nis conterendo ⁊ dolendo de p̄ccatis suis ⁊c.
Secūdo in incude cōfessionis cōfitendo pec
cata. feriendo cū martello accusationis: accu
sando seipm fortiter seruata veritate. Tertio
reformat seruādo pniam iniūctā a cōfesso
re. Vec est voluntas dei bona. Jō apl's. Voc
bonū est ⁊ acceptū corā saluatore deo nr̄o: qui
vult oēs hoies saluos fieri ⁊ ad agnitionē ve
ritat̄ venire. i. Timoth. ij. Nota qui vult oēs
hoies scz pctōres saluos fieri p̄ cōuersionez

pniale.ꝛ ad agnitionē xitatis venire ꝓtū ad infideles. Si dicaꝭ,q̄re ḡ nō oēs saluant erquo ipse deus vult ꝛc. Rñdeo ꝙ tu non vis fieri. Si dicaꝭ,nunq̄d volūtas dei est maio: ꝛ efficatio: ꝙ mea. Rñdeo ꝙ ūno: ſ dimittit ipſam in libertate. Dico ſcō ꝙ poſt cōuerſionē pniālē vult deus a nobis durationē xtualē ꝛ pſeuerātiā in bona vita inceptam:nō ꝓtētaꝭ deus de ſola inchoatiōe bone vite:imo vult durationē. Sunt multi qui ſubito cōuertunꝭ ad deū qñ aliquā audiūt bonā ꝓdicationē:ꝛ ꝓponūt bene viuere:ſi paulatim deſiſtūt Hoc nihil valet:nō vult deus durationē xtualē. Nō:q̄libet mercator vult vt bene cōſeruentur ꝛ cuſtodiaꝭ merces ꝑciose q̄s ipſe emit: et q̄to ſunt meliores ꝛ ꝑcioſiores:tāto magꝭ vult vt diligentius cuſtodiaꝭ. Idem de dño noſtro ieſu xpo optimo mercatore:q̄ optime cognoſcit merces ꝛ localia ꝑciosa:q̄ venit ad mundinas huius mūdi ad emendū aias nras dicens mūdo. Da mihi aias:cetera tolle tibi. Beñ.xxiij. Nō in hoc mundo nulle alie merces nec localia ſunt ita ꝑcioſa ſicut eſt aia hominis vel mulieris. Vñ ſi oēs creature corpales,ſ.ſol:luna:aurū ꝛc,eſſent ſimul in vna ſtatera:plus pōderaret vna ſola aia in valore q̄ oēs tales creature corpales. Idco xp̄s bonꝰ mercator nō auro nec argento emit aias noſtras:q: nō fuiſſet ꝑcium ſufficies: ſed emit eas ꝑcioſiſſimo ſanguie infiniti valoris.i. Petri.i. nō corruptibilibus auro vel argento redempti eſtis:ſed ꝑcioſiſſimo ſanguine xp̄i ieſu. Anima eſt tā ꝑciosum locale ꝛ tantū cōſtitit dño ieſu xp̄o:q̄ vult q̄ nō ꝑdaꝭ nec furetur a latrone.ſ.diabolo:ſi q̄ cōſeruef ꝛ duret in bona vita. Dauid ꝑs.xxix. Dñe in volūtate tua ꝓſtitiſti decori meo virtutē.i.aie mee xp̄tutē.ſcz durationis virtualis. Nō cogitare qō multū eſt ꝓccare mortaliter:ꝛ ꝑdere aiaꝫ tā ꝑciosum locale a xp̄o taꝫ chare emptū. Nota ad ꝓpoſitū parabolā illius mercatoris qui in nundina emit ꝑcioſiſſimā margaritā:ꝙ qua dedit quicq̄d habebat:quā cōmiſit vxori cuſtodiendā in quodā pāno rudi inuolutam. Que neſciens eius valore ipſam dedit ꝙ duabus lactucis:ꝓꝑ q̄ iratus vir occidit eā gladio. Vic mercator eſt xp̄s qui emit ꝑcioſiſſimam margaritā,ſcz aiam meā ꝛ tuā ꝛc, ꝙ qua dedit totū ſanguinē.cuius vna gutta plus valet ꝙ quicquid creauit. Quā aiam cōmittit xp̄s vxori.ſ.eccleſie xp̄iane:q̄ eſt ſpōſa xp̄i. Ozee.ij. Sponſabo te mihi in fide ꝛc. dicit xp̄s eccleſie xp̄iane. Ego teneo meā:tu tuam:ꝛ ille ſuā:in corpore:ꝛ venit lactuca. i. tēptatio diabolica tēpore eſtatis qñ perſona eſt calida p cōcupiſcentiā de muliere vel bñficio:vl de honore vl de dignitate ꝛc. Et venit tēptatio vt lactucaꝫ portans:ꝛ loquif imaginationi dicēs. Tu poteris hꝰe qō vis ſi facias hoc ꝛc.ſi das tm ꝛc. et vis recreari cōſentis tēptationi:tūc tradis margaritā diabolo.i.aiam tuā. Item emēdo vel vendēdo cū vſura:tūc das aiam diabolo. Idē de quolibet pctō mortali pōt dici,qñ mercator xp̄s venit:ſcz in morte vel in iudicio q̄rens a te margaritā.q̄d dices. Cogita q̄d tūc faciet xp̄us de te,faciet ſicut mercator fecit de vxore ſua ſtulta. Jō vult deus vt duremus et pſeueremus in bona vita:cuſtodicēdo diligenter aiam noſtrā:dicente xp̄o de quolibet qō dixit ieſus de iobe. Sic eū volo manere.ſ.in bōa vita, donec veniā. Job.xlvi. qui exiſtit in gratia dei dicit iohannes,i.cui data eſt grā. Idco dicit xp̄s de ipſo,ſic eū volo manere ꝛc. Beatus qui tūc pōt rñdere xp̄o. Dñe ecce animā meam quā cuſtodiui vobis diligēter. Nec eſt volūtas dei bñplacens. De qua Dauid. Bene placitū eſt dño ſup timentes eū. ps.cxlvi. qñ timor cuſtodit virū. Dicito quō mulier timens adulterari cogitādo ꝙ vir eius reſpiceret eam p feneſtrā. Sic nihil poſſumus facere in hoc mūdo q̄n totū videat deus p feneſtrā ſue ſcīētie. Idco timere debemus ad inſtar mulieris q̄ nō audet loqui cū amaſio ſuo reſpiciēte viro. Quia timor dñi expellit pctā. ꝛ qui ſine timore ē nō poterit iuſtificari. Eccli.i.ꝛ Eccli. xxvij. Si nō in timore dñi teneueris te inſtanter:cito ſubuertef domus tua. Tertio vult a nobis deus ſaluationē celeſtialē. Poſt ꝓuerſionē pnitentialē ꝛ durationē virtualē: vult de nobis deus ſaluationē celeſtialem. Ratio: q: quelibet perſona prudens ꝛ diſcreta vult ducere opus ſuū ad finem ꝓpter quē fit illud opus, alꝫ eſſet defectus vel potentie vel ſapiētie:vel iuſticie. Modo videamus ꝓpter quē finē fecit nos deus. non vt habitemus in hoc mundo finaliter. qñ mundus iſte nō eſt niſi via quā intramus ꝑ portā natiuitatis ꝛ eximus ꝑ portā mortis. Verbi grā, vbi ſunt illi qui erant:mō. ſunt tot anni. Nec fecit nos deus iſto fine. vt cōgregemus ꝓcunias nec redditus ꝛc. q: omnia ſunt dimittēda in morte. q: tam reges dñi q̄ etiam papa ꝛ ꝓlati dimittunt ſuas dignitates ꝛc. Nec fecit nos deus vt demus nos delectationibus carnalibus ꝛc. ad inſtar aialiū bꝛutoꝝ. que etiā habent illas delectatiōes. Sed fecit nos deus iſto fine vt

habeamus vitā eternā. ad Ro. vi. Finez xo vitam eternā.ſcz habere. Si ḡ quelibet pſona vult ꝙ opus ſuū veniat ad finē:multo magis deus. Idco vult deus de nob ſaluationē celeſtialē que ē finis noſter. Auctas. Lu.xix. Venit filius hominis querere ꝛ ſaluum facere quod pierat. Subdit. Non eſt volūtas añre veſtrū qui in celis eſt:vt pereat vnus de puſillis iſtis. Matth.xviij. Queſtio. Diceret aliquis ſi voluntas dei eſt vt omnes ſaluent quare tot damnātur cum ſua voluntas ſit oī potens. Quare ergo damnaꝭ tot infideles: iudet:agarenī:ꝛ tot mali xp̄iani:ſi deus vult vt omnes habeant ſaluationem celeſtialem: quare ḡ tot vadunt ad damnationez. Rñſio Volūtas dei eſt vt omnes ſalvenf:ſed tu nō vis ſaluari. Sed dices: volo ſaluari. Rñſio, verum eſt verbo:ſed non de facto. Unde qui dicit ſe velle ire ad nuſciam verbo et recipit facto viam verſus maguciam mentif. Jtez ſuperbus dicit verbo ꝙ vult ſaluari ꝛ ire ad paradiſum: ſed facto recipit viam inferni. Idem dicatur de quolibet peccato. Unde nō eſt voluntas:ſed velleitas,vt dicit ſanct⁹ thomas in his qui volunt per viam peccatoꝝ ire ad paradiſum. Patet ergo ꝙ tu non vis ſaluari voluntate ꝓprie dicta: dum intendis in peccatis permanere. Nota de rege ſimilitudinē qui vult q̄ omnes de ciuitate habeant bonum ꝛ viuant:ſi dicatur. ergo quare ſuſpendis illum. Reſponſio:quia fecit contra ordinationem meam. Ego ordinaui ꝓpter bonum ipſorum ne furentur aliquid:ſed iſte fecit oppoſitum. ergo ꝛc. Idē de aliis peccatis. Idem de deo qui vult ꝙ oēs habeant bonum ſaluationis celeſtis. ido ordinauit ꝙ omnes infideles veniant ad fidē ꝛ baptiſentur:ꝛ ipſi nolunt obedire:ideo damnaꝭ ḡa deus nō vult cogere liberū arbitriuꝫ. Jō de xp̄ianis ordinauit decē ꝑcepta ꝛc. ꝛ nolūt facere. Idem de religioſis ꝛ clericis ordinauit vt viuant honeſte ꝛc. ꝛ nolunt. Sicut eñ bonus dñs ꝛ iuſtus vult ꝙ omnes ſibi ſubditi habeant bonum ſeruando ſuas ordinatiōes, ita ꝛ deus. q: iſta eſt dei voluntas perfecta. De qua dicit apoſtolus. Qui cepit in vobis opus bonum perficiet vſq̄ in diem ieſu chriſti. ad Phil.i.

Dñica infra octa. epḃie. Sermo. II

Eformamini in no

uitate ſenſus veſtri. ad Ro.xij. et in epla dñice currētis. Pro declaratione ꝛc. Sciendū ꝙ inter oēs creaturas quas deus fecit ſingulariter q̄d fecit in hoie. Oēs alie creature aut ſūt pure ſpūales vt angeli:aut pure corpales vt iumenta: ſ homo habet vtrunq̄. Habet autem aiam ſpūalem per quā participat cum angelis:corpus cum aialibus. Deus fecit vt doctor q̄ facit aliquez librum:ꝛ poſt in fine libri totum explogat in vno capitulo. Jta fecit deus qui fecit vnū magnum librū ſcz iſtum mundū. in quo qui vult legere poteſt ibi legere diuinā potentiam in creatione:dei ſapiam in ordinatōe: dei miaz in cōſeruatione. Fecit omnes creaturas corporales ꝛ ſpūales:ꝛ vltimo hoiem q̄ pticipat cū oibus creaturis tam ſpūalibus ꝙ corporalibus:cū lapidibus in eſſe: cū plātis in eſſe et viuere:cuz iumētis in eſſe viuere ꝛ ſentire cum angelis in eſſe viuere ꝛ ſentire ꝛ intelligere. Illud videf dicere ſcriptura ſacra. Beñ. ij. Formauit deus hoiem de limo terre ꝙtuz ad corpus. Et factus eſt hō in aiaz viuentē. Ex hoc ſequif Idictio in hoie: q: homo ē ex duabus naturis ꝛtrarijs,ſ. corpali ꝛ ſpūali. Corpus naturaliꝰ vult deſcendere ad delectationes ꝛc. Anima aūt vult aſcēdere ꝑ cōtemplationem ꝛc. Ecce contradictio. Auctas. ad Gal'.v. Caro concupiſcit aduerſus ſpiritum: ſpūs autē aduerſus carnem ꝛc. Angelo nihil contradicit: nec iumentis: ſed homini:quia quando vult facere aliquod bonum: ſtatim ſequitur contradictio: hoc bellum portamus nobiſcū. Et quia ex hoc ſunt mīri inordinati in ꝺ mūdo,ꝓꝑ ꝺ dicit nobis apl's i thēate. Reformamini in nouitate ſenſus vſi,nō dic carnis:ſi ſenſus. i. a nime. Ego queſiui amore veſtri per quas xtutes homo poteſt reformari.et inueni ꝙ ꝑ tres. Prima ordinat homiñē erga deum:ſcōa erga ꝓximum: tertia erga corpus ꝓꝑium:

Prima eſt vera humilitas.
Scōa liberalis pietas.
Tertia vera caſtitas.

Ex his dicit thema. Reformamini in no. ꝛc.

Dico ꝓmo ꝙ ꝓma xtus q̄ hō pōt reformari eſt vera hūilitas que ordinat hoiem erga deū. Nota q: quaſi tot⁹ mūdus ſecutꝰ eſt doctrinā illius mali magiſtri,ſcz luciferi q̄ docuit ſuperbiā. Dic quō in ſerpēte venit ad mulieres ad partē debilitatē ville ꝛ legit ſibi lectionem ſuperbie qñ dixit ꝙ eſſent ſicut dij ſcientes bonum ꝛ malūq̄ ſtatim ſuperbiuit. Sicut enīz habemus carnē noſtrā ab eua:ſic etiam inclinamur ad ſuperbiam. Sed vide qualiter deus

reformauit mūdū cū tāta humilitate: ꝛ ꝙ nō potuit esse melior docēs ꝛ p̄dicans ꝙ ꝙ nō se quanꝫ doctrinā illius falsi magri lucaferi, sed ꝙ discāt ab ipso di. Discite a me q: mitis sum et hūilis corde: ꝛ inuenietꝭ requiē aiabus vr̄is Mathh. xi. Scutifer vl̄ miles nō vellet ire eq̄ tando si rex suus iret p̄ditando: nec sedere in scāno: si rex sederet in terra. Jō xp̄s q̄ est forma hūilitatis dedit nob exemplū hūilitat̄. De quo apl's ad Phil', ij. Qui cū in forma dei essz semetipsum exinaniuit formā serui accipiēs: hūiliauit semetipsum, g̃ reformamini iux̄ formā ꝛ exemplū a xp̄o vobis datū. Nota ad ꝓ positum experimentū qō dicunt naturales de aquila. Qñ ex antiquitate ꝓpter nimiā curuitatē rostri nō pōt cibum capere allidendo rostrū ad petram renouat̄. De hoc dicit Dauid p̄s. ciij. Qui replet in bonis desideriū tuū: renouabit vt aquile iuuētus tua. Aquila antiqua p̄sona est superba: curuitas rostri est quedā p̄sideratio ꝓprie excellētie vel generis. Quia miles vel nobilis ꝛc. q: magister vel doctor in scientia: vel q: diuites. ꝛ possent emere oēs istos: vel q: iuuenis vl̄ fortis: ꝛ sic despicit alios. ex tali p̄sideratione venit superbia. Jdē de mulieribus. qñ mulier cogitat. ego sum pulchra: ꝛ de villa, scio tripudiare: cantare ꝛc. venit supbia in corde. Jdē etiā de excellētijs spūalibus de quibus deberet deū laudare: curuant rostrū ad ꝓpriaz excellentiā. Nota ad hoc exemplū qō habet Luc, xviij. de pharisco qui dicebat. Deus gr̄as ago tibi: q: nō sum sicut ceteri hoīm: raptores: iniusti: adulteri. Jeiuno bis in sabbato: decimas do oīm que possideo. Ecce quō curuabat rostrū ad seipsum. Exquo sequunt duo mala. Primū ꝙ nō pōt sumere cibū. s. spūalem. q: ex illa superbia perdit cōsolatiōes ꝛ dulcedinē anime: ꝛ clausa est ianua per superbiā. Jdeo. i. Pe. v. Humiliamini sub potenti manu dei. ꝛ paulo ante. q: superbis deus resistit: humilibus autē dat gr̄am. Scōm malū qō sequit̄. q: p̄sona superba ad instar aquile tota est pompōsa. primo in magnis manicis: secūdo in caudis. ecce aquila, Jsti's clausa est ianua paradisi. Rostrū habent curuum dicēdo ego sum in magno genere. Ego potui tantū. Salomon, Vanitas vanitatū ꝛ omnia vanitas. Eccs. i. Remediū qō habemus ad instar aq̃le ḡramus lapidem fortē. Jste lapis est xp̄s. de quo Dauid, Lapidem quē reprobauerunt edificantes: hic factus est in caput anguli. p̄s. cxvij. Jn isto lapide p̄cutiamus rostrū cōsiderando humilitatē xp̄i. Practice. Si quis habet de fideriū ascendendi ad dignitatē regimen ꝛc. Cogita si xp̄s voluit habere regimen: dignitatē: honores: ꝛ inuenies ꝙ nō. Jdē de de fideriō ordinādi. Respice si xp̄s voluit ornari ꝛ vestiri: ꝛ inuenies ꝙ tringintatribus annis portauit eandē vestē pauperrimā. Jdē de superbia in eccs: multis ꝛc. pcute rostrū ad petraz qui nunq̄ voluit equitare nisi ꝓ necessitate in asino, Zach. ix. ꝛ Mat. xxi. Jdē de superbia recipiēdi vindictā. Xp̄m respice ꝛ videbis ꝙ noluit se vindicare de inimicis: ly esset magnus: imo dixit: pater dimitte illis: q: nesciunt q̄d faciūt. De hoc Auctas Dauid. p̄s. cxxxvi. Btūs qui tenebit. s. humiliatē: ꝛ allidet pueros suos. s. motus supbie: ad petrā. i. ad xp̄m. Cūc poterit recipere aduz aie. Secūda v̄tus necessaria ad reformationē vite est liberalis pietas: q̄ ordinat hoiez circa ꝓximū: qñ de gratijs sibi a deo factis facit partē ꝓximo. Verbi gr̄a. Si deus facit tibi gr̄am de intellectu: iuua ignorantē ne erret vel decipiat. Si es deuotus ꝛ timēs deū ꝛ ꝓximus est pcōr: dulciter corrige ipsum. Si habes bonā eloquētiā: loquere ꝓ ꝓximo qui nescit loqui ꝛc. Sic facis partē sibi de bonis spiritualibus. Jdē facias de bonis tpalib' ꝛ coꝛalibus. Si tu es fortis: ꝛ ꝓximis fit violētia: defende. Si es nobilis vel miles potēs in villa: defende viduas ꝛ pupillos qui psecutionem patiunt. Jdem de pecunijs da pauperibus. Ecce q̄d est liberalis pietas. benedict' q̄ sic reformat. Auctas, Unusquisq̄ sicut accepit gr̄am in alterutrū illam amministrātes sicut boni dispēsatores multiformis gr̄e dei. i. Pet'. iiij. Nota de hoc experimentū in natura de serpente ꝓbatū a pbis. Nam qñ serpes ꝓpter duriciam pellis nō pōt se bene mouere abstinet ꝓ multos dies: tandē transit ad strictum foramē ꝛ dimittit pellem durā. Dic serpens significat p̄sonā auaram duplici rōne Prima q: deus dedit serpenti terrā ad comedendum. Ait dñs deus ad serpentē. Terram comedes cūctis diebus vite tue. Gen. iij. Sic auarus comedit terrā. q: semp habet farmā vel terrena in ore suo loquēdo de nundinis: foris ꝛc. Secūda ratio: q: serpentes nō incedunt recte: sed serpēdo tortuose. Jdē de diuite auaro. qñ pauper hō venit ad eū vt mutuet sibi amore dei decē florenos. Si rñdet: certe libenter amore vestri: mō incedit recte. Sed qñ dic. Ecce qñ veniet notarius dices ꝙ sint duodecim: ꝛ ita ponet in charta. Ecce tortuosus. Vel quando recipit possessiōes in pigno

re ꝛ interim recipit fructꝰ. Ecce iniq̄tas. Vel qñ vendit plures ꝓpter solutionis dilationē vel qñ emit ꝙ minoꝛ pretio ꝓpter denarios p̄ꝓptos, vel solutōis ānticipationē, ecce dolū Vel qñ obligat ad molendū in suo molēdino ꝛc. De tali dicit scriptura sctā. Cor tuum non est rectum coꝛā deo. Jn felle amaritudinis ꝛ obligatione iniq̄tatis video te esse. Act'. viij. Ecce ꝓpens cū duritia pellis q̄ nō pōt se mouere ad opa mie ꝛ pietatis. Remediū g̃ ad istar ꝓpentis: q̄ facit duo. Primo abstinet et caro restringit̄. Secō trāsit ꝓ artū foramen et dimittit pellē. Jta oꝛ facere vsurarī', ꝓmo oꝛ abstinere ne de cetero faciat vsuras. iuxta consiliū apli. Qui furabat iā nō furet. magꝭ aūt laboꝛet manibus suis qō bonū est: vt habeat vñ tribuat necessitatē patiēti, ad Eph'. iiij. Secō opꝛ ipꝰ trāsire per strictū foramē restitutiōis. Dicit aliquis. nō habeo de quo restituā. credit ꝙ etiā nō hīt pecunias supluas ꝙ nō teneant restituere, vendatis agrū: domū: vineā: seu vasa argentea. Qñ regula est theologoꝝ ꝛ etiā iuristarū. q̄ nō dimittit pctm̄ nisi restituat ablatū. xiiij. q. vi. Si res. De restitutione sanctus Tho. pulchꝛe ꝛ saluberiter det̄minat. ij. ij. q. lxij. qui in scdo articulo dicit. ꝙ restituere est de necessitate salutis sicut etiā ꝙare iusticiā. Alius dicit. Ego ponam in testamēto ꝛc. Interim tu ibis ad ifernū. Illi aūt q̄ faciūt restitutionē saluant solū Restituatis ꝛ eritis reformati ad instar ꝓpētis in via vestra. De hoc auctas. Expoliātes vos veterē hoiem cum actibus suis: ꝛ induētes nouū hoiem qui renouat in agnitionem dei ꝑm imaginē ei' q̄ creauit eū. Ad Col', iij.

Tertia v̄tus que facit reformare creaturaz est pura castitas: que ordinat hoiez erga coꝛpus ꝓprīū. Si q̄s vixerit luxuriose de cetero coꝛrigat ꝛ emendet se. Dic q̄d est luxuria. Uir et vxoꝛ ꝙantes modū debitū non faciunt luxuriam que sit pctm̄ mortale, Sed oēs alij q̄ volūt gustare ꝛc, peccant mortal'r. Jō apl's Obsecro vos ꝓ miam dei vt exhibeat̄ coꝛpa vestra hostiam viuentē: sanctā: deo placentē rōnabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic seculo: sed reformamini in nouitate sensus vestri. Ad Roma, xij. Nota ad ꝓpositum aliud experimentum in natura de terra. Nam cum in hyeme sit lutosa ꝛ sterilis tandem in estate mundat̄ ꝛ fructificat. Jdez de psona luxuriosa: q̄n pdit caloꝛem ignis diuini amoꝛis ꝛ bonoꝛum operum: amittit delectationes angeloꝝ ꝛ dat se delitijs poꝛcoꝝ Sed qñ venit estas sez caloꝛ amoꝛis dei persona mundat̄ ꝛ fructificat. Auctas. Emitte spm̄ tuū ꝛ creabunt̄: ꝛ renouabis faciē terre p̄s. ciij. Deo gratias.

Dñica infra octa. epiphanie. Sermo III

Eus diuisit mensu

Deraz fidei. Ad Ro. xij. Sciendū ꝙ apl's Paulus volēs nobis declarare dignitatē ꝛ excellentiā fidei xp̄iane supoēs alias doctrinas dicit. Tantā nos hūites impositam nubē testium: deponētes oē pondus ꝛ circūstans nos pctm̄: per patientiam curramus ad ꝓpositum nobis certamē: aspicientes in auctoꝛem fidei ꝛ cōsummatoꝛem iesum. ad Heb. xij. Nota nubem testiū. i. multitudinem testium. Ex hac aucte habet̄ ꝙ iz sunt multi testes fidei catholice: tamē est vn' magister solus ꝛ doctoꝛ ꝓncipalis sez xp̄us. Sicut in schola vn' est magr̄ ꝓncipalis ꝛ doctoꝛ: ꝛ alij baccalarij ꝛ repetitoꝛes, Sic i schola xp̄ianitatis vn' est doctoꝛ ꝛ magr̄ ꝓncipalis sez xp̄s. Jdeo dicit ipe. Nolite vocari rabbi. i. magistri sez in fide catholica. vn' est enim magr̄ vester. Mat, xxiij. Apl's aūt solū fuerit baccalarij ꝛ repetitoꝛes fidei. Jō dic. Aspicite in auctoꝛē fidei. i. inuentoꝛē ꝛ ꝓsummatoꝛem: q: xp̄s declarādo fidē ipam ꝓsummauit seu pfecit ꝛ cōfirmauit ꝓ miracula que a solo deo possunt fieri ꝛ nō ꝑ creaturaz. Oñs alie scie seu doctrine mechanice hīt inuētoꝛes purū hoiem: vt sunt septē artes liberales Jdem de medicina ꝛ de ceteris legib'. Jdem de arte politica ꝛ yconomica. Sz fides catholica est a solo xp̄o ꝑmo inuētoꝛe. ꝛ ꝓncipalioꝛ est fides catholica ꝛ sacra doctrina ꝛ theologia oībus alijs sciētijs humanitus inuētis. vt dicit sctūs Tho. i. pte. q. i. ar. v. q̄ ꝓbat et de speculatiuis ꝛ ꝓacticis. De speculatiuis ꝓbat. tum ꝓpter certitudinē, tum ꝓpter materie dignitatē. De ꝓacticis vo ꝓbat ex parte finis, vnus concludit doctrinā sacrā ꝑm oēz modū dignioꝛē esse alijs scientijs supple humanitus inuētis. Qō confirmat argumēto in oppositum: q: alie scie dicunt ancille hui' Proner̄b. ix. Misit ancillas suas vocare ad arcem. Non incongrue vl' irrōnabil'r: q: oēs alie scie ꝛ doctrine sunt sub intellectu hūano. sed fides catholica ꝛ eius veritates sunt supomnē intellectū humanū. Jdeo oportebat ꝙ a deo qui mētiri non potest nec falli reuelare tur. Jdeo secure ꝛ firmiter possumus credere ꝓpter hoc scriptura sacra dicit. Que scilicet

fides catholica, cū initiuz accepisset enarrari
p dñm ab eis q̄ audierūt in nos ꝓfirmata ē:
ꝓtestante deo signis ⁊ portētis ⁊ varijs ⁊tu
tib⁹ spūsc̄ti distributionib⁹ ꝑm suā volūtatē
ad Heb. ij. Ptz ḡ quō fuit a xpo inuēta rāp
ab auctore ⁊ doctore ⁊ magro ꝑncipali, et p
apl̄os fuit reperita in ꝑdicatōib⁹. Jdeo dicit
thema. De⁹ diuisit mēsurā fidei. Nota de⁹ nō
ꝓtriarchas nec ꝓphas: nec apl̄os: nec pbos: nec
aliq̄ pura creatura: ſi deus diuisit ⁊c. Ptz thēa
Jnuenio i sacra scriptura q̄ ḡtuor: sūt q̄ de⁹
diuisit ⁊ dat nobis ad mensurā scz

Credentiā euangelicalem,
Gratiam spūalem,
Penam infernalem,
Gloriam celestialem.

De ꝑmo dicit thema, Deus diuisit mensuraz
fidei. De scōo posset dici. De⁹ diuisit mēsuraz
gr̄e spūalis. Jdē de tertio ⁊ de quarto. Dico
ꝑmo q̄ de⁹ diuisit ⁊ dat nobis ad mensuraz
credentiā euangelicalē scz fidē catholicā: q̄a
nō plus nec min⁹. Oēs ḡitates fidei supra in
tellectū naturalē sunt. Jō si hoies mēsurasset
fidē multū errasset. Ēt ātiq̄ pbi multas vi
tates cognouerūt de deo ⁊ habuerūt: sed cuz
multē errorib⁹. Dicebāt q̄ erat vn⁹ sol⁹ deus
et verū dicebāt: ſi errabāt q: dicebāt q̄ erāt
tria ꝑncipia scz materia: forma: ⁊ ꝑuatio: in
ꝑmo phyſicoz. Jtē dicebāt verū q̄ de⁹ ē ei⁹
ſi errabāt cū dicebāt q̄ eēt yle. s. materia pri
ma est eius. Jdē dixit plato de ydeis. Jtē dī
cebāt verū q̄ mūdus gubernat a deo: ſi erra
bant dicēdo q̄ mūdus nō habuit ꝑncipium
nec hēbit fine. Scies ḡ xps q̄ intellect⁹ hoiz
nō est sufficiēs ad habendū plenā cognitio
nē de deo: voluit dimittere iudicio hoim mē
surā fidei: ſi eā reuelauit apl̄is: quā exp̄sserūt
apl̄i in. xij. articulis fidei, sicut ipam audiuer
rant a xpo. Sūt eñ. xij. articuli fidei ſi eoruz
accipiat⁹ numer⁹ ex pte apl̄oz q̄ ipos articu
los posuerūt, q̄us sint. xiiij. ſi eoz̄ sumat⁹ nu
merus ex pte credibiliū, vt dicit scūs Tho. iij
scrip. dist. xxv. ar. ij. Et hi. xij. articli ab apl̄is
exp: essi in Credo in deū siue in symbolo apo
stoloz̄ sunt cōtenti. Dicat⁹ semel Credo i deū
Ecce h̄ mensurā fidei. xij. cōclusionib⁹. Oēs
libri scrōz doctoz̄ sunt ad declarandus has
xij. cōclusiones, ⁊ ad istā mensurā opz nos ve
nire, nec aliq̄s q̄ticunq̄ subtilis debet aliq̄d
addere: nec q̄ticunq̄ rudis debz aliq̄d dimi
nuere. Aliorū nō h̄ z subtiles ꝓsumptores
qui hanc mensurā volunt trāscendere: dicen
tes: quō est xps in hostia. Si frangit. ſi diui
ditur xps. De sunt questiones diaboli l. quē
tis imaginationi vt nescias respōdere et du
bites ⁊ damneris, Jdeo in talibus q̄stionib⁹
diabolicis debet homo rñdere p illū articulū
fidei. Credo in sanctā eccl̄iam catholicā ⁊c,
id est credo determinationes eccl̄ie que erra
re non potest in his que fidei sunt. Jdeo non
plus sapere q̄ opz sapere. De hoc dicit apls
Corinthijs disputātibus q̄ locus ⁊ locatum
debent ꝓportionari ⁊c. di. Timeo ne sicut ser
pens Euam seduxit astutia sua: ita corrum
pantur sensus vestri ⁊ excidant a simplicita
te scz fidei que est in xpo. ij. ad Cor. xi. Nota
practice quomodo eua fuit decepta a diabo
lo questionādo siue querēdo, Cur ꝓcepit vo
bis deus vt nō comederetis ex omni ligno pa
radisi. Genes. iij. Ecce hic, ꝑma q̄stio mūdi,
Eua autem que debuit virilit respondere et
diabolum expellere dicendo, ⁊ tu vis mecum
disputare de volūtate dei ⁊c. non fecit: ſi vo
luit disputare cum diabolo dicens. Ne forte
moriamur. i. dubitādo: quia deus non dixit
forte moriemini: sed moriemini. Jdeo nolite
disputare cum diabolo. Deus fecisset gratiaz
multis ſi fuissent rudes: qui ꝓfidentes de in
genio ⁊ subtilitate intellectus intra se disp⁹
tabant de fide. Jō dixit xps iudeis disputāti
bus. Jn iudiciū in hūc mūdū veni: vt q̄ non
vident videant: ⁊ qui vidēt ceci fiāt. Job. ix.
Nota in iudicium scz discretionis, vt qui nō
vident scz per sciam videant: ⁊ qui vident ce
ci fiant. Qui respondētes dixerūt xpo. Num
quid ⁊ nos ceci sumus? Dixit eis iesus, Si ce
ci essetis. i. ignorantes, peccatum scz infideli
tatis non haberetis, Nunc vero quia dicitis
videmus: peccatum vestrum manet. Qui vi
dent: supple per ꝓsumptionem ⁊ scientiam
acquisitam: ceci fiant per minus credentiam
Dic etiam contra simplices ⁊ rudes ne defici
ant minuendo fidem catholicam; q: nescīt
Credo in deum: nec excusanf: q: bñ addiscūt
et sciunt cantilenas siue carmina huius mun
di ⁊c. Dic quō xps in iudicio inf⁹rogat quem
libz cuius ꝓditionis est, put fuit reuelatū btō
Dieronymo, Si aliquis dicit se esse xp̄ianuz
ſi nesciat Credo in deum est ridiculū: ſi aut ſi
ego dicerē. ego sum frat: ſi nescio cui⁹ ordis,
Jdeo apostolus, Dico eñ per gr̄am que data
est mihi oibus qui sunt inter vos; non plus
sapere q̄ opz sapere: ſi sapere ad sobrietatez:
et vnicuiq̄ sicut deus diuisit mensurā fidei,
Ad Romanos. xij. Nota dico per gratiam,
scilz apostolicam, Et loquitur subtilibus, non

plus sape q̄ opz sapere: q: caderet in errorē. De
inde dic simplicib⁹, Unicuiq̄ sicut de⁹ diuisit
mensurā fidei illā. s. velit renere: nihil minue
re, Jdeo est optimū ꝓfiliū bis in die. s. manet
sero actualiter mēsurare mensurā fidei geni
bus flexis dicendo. scz Credo. ad instar milit
homagiū faciēt regi, ⁊ attendat bñ ſi corve
ſtruz adheret cuilibet articulo: ⁊ ſic salui erit.
Ad Ro. x. Si ꝓfitearis in ore tuo dñm iesum
christum: ⁊ in corde tuo credideris q̄ deus il
luz suscitauit a mortuis saluus eris ⁊c. Quia
ois scia acq̄sita obliuiscit nisi repetat actuali
ꝓfideratione ⁊ verbali. quāto magis scia infu
sa, Jō apls. Vosmetipos tēptate ſi estis in fi
de ipi vos ꝓbate. ij. Cor. xiii. Secūdo de⁹
dat ad mensurā suā gr̄am spūalē. q: q̄dā ha
bent pl⁹: q̄dā min⁹, Rō. q: dat ſm dispositio
nes creaturarū. Nota exemplū de duob⁹ pan
nis vel vitris. s. quoz vn⁹ ē bñ mūd⁹: alt⁹ imū
dus, qui mūdus recipit maiorē claritatem ⁊
fulgorē a sole q̄ imūd⁹: Jlz ambo eq̄lit sint ad
solem. Jdē ſi vnus in vob recipe claritatē gr̄e
spūalis: attendat q̄ cor vr̄m sit bñ mundus ⁊
purū ab inuidia, odio rancore: ⁊ mala volun
tate: a malis desideriis ⁊ cogitationibus im
mundis. Sic eñ illuminabitur a sole iusticie
dño nr̄o iesu xpo: q̄ntū in eo est equal⁹ illu
minat oēm hoiem. Si aut cor vr̄m sit rubigi
natū rubigine odij: inuidie: rancoris ⁊c, non
illuminabit. Patz ergo ratio quomodo dispo
sitio est causa materialis, Eadē rō potest da
ri de cholerico ⁊ phlegmatico ad sole eq̄l⁹ existē
tib⁹. q̄n cholerici magis sentiūt calorē solis q̄
phlegmatici, Jdem de sole iusticie xpo q̄ ma
gis calefacit cholericos. id est siccos a delitijs
⁊ delectationib⁹ mūdanis q̄ phlegmaticos vi
tiosos ⁊ delitiosos, iō dicit scriptura ad Eph.
iiij. Unicuiq̄ nr̄m data est gr̄a ſm mensuraz
id est ſm dispositionem cuiuslibz persone, De
ista materia dicit xps Matth. xxv. per modū
parabole. Homo quidā peregre proficiscens
vocauit seruos suos: ⁊ tradidit illis bona sua
Et vni dedit quinq̄ talenta: alij autē duo: alij
vero vnū, vnicuiq̄ ſm propriam virtutem.
Exponunt doctores, i. ſm propriam dispositi
onem. Jn qua parabola xps comprehendit
omnes status: qui sunt tres communiter, scz

Religiosorum
Clericorum,
Laicorum,

Religiosi recipiūt a xpo q̄ntū in q̄bus ꝓfitit
dispositio ipoz̄ p bñdo gr̄am dei in h̄ mūdo ⁊
gl̄iam in alio, Primū est pauptas apl̄icalis,
De q̄ xps Matt. x, Nolite possidere aurū nec
argentū: nec pecuniā in zonis vr̄is. Nō pera
in via nec duas tunicas: nec calciamenta:
nec virgā. Dign⁹ est enī operari⁹ cibo suo ⁊c.
Ecce hic regula pauptat⁹ apl̄ice. Secūdū est
castitas angelicalis, non curando de illa ma
teria, nec corde cogitādo: nec ore loqndo: nec
oculis inspiciendo: nec manib⁹ tāgendo: nec
ope faciendo ⁊c. Tertiū est obedientia genera
lis ſm regulā ⁊ nō ꝓra. Nota b dīam inter
dispēsationē ⁊ dissipationē ⁊c. Quartū ē affli
ctio pnialis seu corporalis, quia al⁹ nō possu
mus viuere caste ⁊ honeste. Quintū est deuo
tio diuinalis in cerimonijs seruādis. Jn his
q̄ntq̄ ꝓfitit dispositio seu mēsura gr̄e diualis
Status autem sacerdotū recipit a xpo duo
Primum deuote officiare. secundū digne cele
brare. De primo nota quō septē hore canoni
ce dicunt in memoriā passionis xpi quā rep
sentant. primo matutine in memoriā captio
nis ⁊c. Quantū ad secundus digne celebrare
est primo ꝓfiteri sacramentaliter cū ꝓposito nō
redeundi ad pcātā. Status autē secularis
recipit a xpo vnū tm̄, s. obedientiā ad decē pre
cepta legis. Dic historiā Matth. xix. de laico
xpo querente, Magr bone q̄d boni faciaz vt
habeam vitā eternā. Cui rndit xpus, Si vis
ad vitā ingredi serua mādata dei. taliter q̄ nullo
lucro vel piculo vitādo hō faciat ꝺ mandatū
dei. vnicuiq̄ ḡ de⁹ diuisit gr̄as ſm mēsurā ⁊c,
Tertio dat deus penā infernalem ad mensu
ram. Non credatis q̄ in inferno oēs dānati
habeant penā eq̄lissimo ſm mensurā culparū
est mensura penaz. Deut. xxv. Pro mensura
peti erit ⁊ plagarū modus. Qō verbū vt dicit
scūs Tho. in. iiij. di. xlvi. q. i. ar. iij. non est in
telligendū de quantitate durationis pene pro
culpa inflicte: q: iusto dei iudicio, p tpali imo
momentaneo mortali petō pena infligit eter
na. Cuius q̄druplicē vbi. s. scūs Tho. reddit
rationē, Sz hoc vbū ꝓmissum de q̄titate pe
ne ſm intensionē acerbitat⁹ intelligendus est
⁊ verificatur, Duplex eñ q̄titas pene existit
scz ſm intensionē acerbitatis: ⁊ ſm duratio
nem tpis. Quantitas pene respondet q̄tita
ti culpe ſm intēsionē acerbitat⁹, vt ſm q̄ grā
uius peccauit: ſm hoc ei grauior pena infligi
tur. Unde Apoc. xviij. Quātus glificauit se ⁊
in delitijs fuit: tantum date illi tormentum
⁊ luctū. Non aut rndet duratio pene durationi
culpe, vt dicit Augu. xxi. de ciuitate dei. Dec
sanctus Thomas vbi supra, Item idem san
ctus Thomas dicit vbi supra in solutione ad

secūdū argumētū in quo arguit. duoꝝ pctōꝝ mortaliū vnū est grauiꝰ ꝛ maiꝰ altero. ꝙ vnū dꝫ maioꝛi pena ꝙ alterū puniri ꝛc. Soluit ꝙ quantitati pcti ñdet ꝙtitas pene ſm intēſionem. Et iō pctōꝝ mortaliū ineqliū erūt pene ineqles intēſioꝛe: eqles aūt duratōe. Idē dicit iij. li. ꝺ gētiles. c. ciiij. vel ſm aliā quotationē c. xlij. Dic quō ſm Aug⁹. in quolibet pctō sunt duo. ſ. auerſio ab incōmutabili bono. ꝛ cōuerſio ad bonum cōmutabile. ſ. ad tpalia ꝛ terrena. Ꝺ sunt in inferno due pene correſpondentes ſcz pena dāni ꝛ pena ſenſus. vt dicit ſctus Tho. iiij. ꝺtra gētes. c. xc. vbi ſic dicit. Pctō quod in deū cōmittit nō ſolū pena dāni: ſed etiā pena ſenſus debet. Pena eñ ſenſus reſpōdet culpe ꝙtū ad auerſionē inoꝛdinatā ad cōmutabile bonū. ſic pena dāni ñdet culpe ꝙntū ad auerſionem ab incōmutabili bono. Hec ille in forma. Prima. ſ. dāni eſt nunq̄ videre deū. ſcōa ē toꝛmēti ꝛ pati a creaturis. Verbi gra. de pctō ſuperbie vbi eſt auerſio ꝛ auerſio. q⁊ deꝰ ꝓcepit nobis ꝛ oſtēdit in ſe hūilitatē: ꝛ ſuperbꝰ auertit ſe nolēs deo obedire: ꝛ ꝺnūtit ſe ad ſuperbiā: pōpam ꝛc. Ideo ſuperbꝰ in inferno nunq̄ videbit deū nec habebit honoꝛes padiſi: ſi erit in inferno in cacabis de plūbo liq̄facto. Rō. q⁊ ſuperbꝰ eſt oīb⁹ onerosus. iō ꝛc. Ite deus ꝓcepit ne hō faciat auariciam. Luce. xij. Videte ꝛ cauete ab oī auaricia. O dicit auarꝰ. nō curo de ꝓcepto dei ꝛc. ego nō eſſem diues. Ꝺ in inferno hēbit pnā damni: ꝛ nihil poterit hſe de his que deſiderat. vt pꝫ de diuite epulone ꝛc. Et pnā ſenſus. q⁊ erit in auro ꝛ argēto liq̄facto. Ꝺ q⁊ ꝓpter aurū ꝛ argentū fecit ꝺ deū Idem de pctō luxurie. deꝰ ꝓcepit ne illud fiat niſi inter virum ꝛ vxoꝛē. ſi luxurioſus non curat de ꝓcepto dei. iō puniet pena dāni. q⁊ non habebit delectationē padiſi ꝛc. ꝛ pena ſenſus in veru ad inſtar cyꝛogilli ꝛc. quia hic voluit ita calefieri ꝑ luxuriā. Idem de peccato inuidie. deus ꝓcipit vt diligamus inuicem ꝛc. ſi inuidꝰ non curat: ſimo inuidet. primo. ideo puniet pena dāni. q⁊ nō ſentiet delectationes nec amoꝛem padiſi. ꝛ pena ſenſus in feruenti pice. q⁊ habuit coꝛ nigrū ꝑ iuidiā. Idē de pctō gule dicens. Attendite ne grauent coꝛda vra in crapula ꝛ ebrietate. Luc. xxi. ſi guloſus nō curat: iō puniet pena dāni. q⁊ nō guſtabit de eſcis padiſi. Et pena ſenſus in calce vbi ſemp eſuriet ꝛ ſitiet. Idem de pctō ire de vindicatiuis ꝛ iracūdis. q⁊ nolūt remittere iniurias ꝛc. puniētur pena dāni. q⁊ nūq̄ hēbunt pacē paradiſi. Et pena ſenſus. q⁊ ſemp erūt i guerra in inferno. Idē de acciꝺioſis q̄ nunq̄ hēbunt quietem glie. De q̄ Job. Amodo iā dicit ſpūs vt requieſcāt a laboꝛib⁹ ſuis. opa enim illoꝝ ſequuntur illos. Apoc. xiiij. Et habebūt pnā ſenſus. q⁊ ſp laboꝛabūt inter ſerpentes q̄ non ꝑmittēt ipos q̄eſcere. Ecce quō ꝓpo menſura pcti erit ꝛ plagarū modus. Jō Eſa. xxvij. In mēſura ꝺ mēſuraꝫ cū abiecta fuerit iudicabit eā. Nota in menſura. ſ. culpe cū abiecta fuerit ſcz aīa a coꝛpe de hoc mundo iudicabit eā. De iſta pōt dici thēa. Deꝰ diuiſit mēſurā. ſ. pene.

Quarto dat deꝰ ad menſurā gliam celeſtem. q⁊ nō oēs bti q̄ ſunt in padiſo bñt eqlē gliaz: ſi quidā maioꝛē: quidā minoꝛē ſm menſurā bonoꝝ oꝑū q̄ fecerūt in hoc mūdo. Auctas. Ad menſurā bonā ꝛ ꝓfectā ꝛ coagitatā ꝛ ſuper effluentē dabūt in ſinū vſm. Eadē q̄ppe menſura q̄ menſi fueritis remetiet vob. Luc. vi. De hoc ſctus Tho. tractat in. iiij. diſt. xlij. q. i. ar. iiij. q. ij. vtrū beatitudo ab oīb⁹ eq̄liꝛ ptici pabit. Ñdet ꝙ nō eq̄liter beatitudo partici pabit ab oīb⁹ btis ex pte ſubiecti ſiue opanꝺ. q⁊ vnꝰ btūs erit magis ꝓfectꝰ lumine glie ſm q̄dū charitatē ſue. ꝛ ſic erit pōtior ad illā viſionē diuine eſſentie q̄ alꝰ. ꝛ ſic opatio i vno pctō erit ꝓfectior ꝛ delectatio maioꝛ. ꝛ hoc cōfirmat p illud qō dicit. i. ad Coꝛ. xv. Stella differt a ſtella in claritate. ſic erit reſurrectio mortuoꝝ. q̄ vnꝰ reſurgētiū maioꝛē gliam habebit q̄ alius. Ite ad idē. Premiū dꝫ ñdere merito. ſi q̄dā ſunt excellētioꝛis meriti alijs. q̄ cū btitudo ſiue glia celeſtis ſit ẋtꝰ ꝓmiū vnꝰ pōt hſe maioꝛē gliam ꝛ btitudinē ꝛ gaudebit ſi fuerit ꝓfectus maioꝛi lumine glie q̄ alius. Idē dicit eadē di. q. ij. q̄ eſt de diuiſione diuine eſſentie. arꝛ. iiij. Et prima parte. q. xij. ar. vi. Dꝫ ex pte obiecti erit eqlis glia ꝛ beatitudo in oīb⁹ beatis. Quia obiectū opatiōis in q̄ btitudo ꝓſiſtit ē oīno vnū ꝛ idē. ſ. diuina eēntia ex cui⁹ viſiōe oēs erūt beati. Et ex hac pte nō erit aliqs gd⁹ in btitudie. q⁊ deus oīb⁹ beatis ſe vt obiectū btificans oñdet. Et ſic pꝫ intellect⁹ dicte auctis. Eadē quippe menſura q̄ menſi fueritꝭ remetiet vob. Luc. vi. In dicta auctoꝛitate ponunt q̄ttuoꝛ ꝺitiones ſm q⁹ quadrupliciter meremur in hoc mūdo. ſcz

Bene cogitando.
Bene loquendo.
Bene oꝑando.
Et aduerſa patienter tolerando.

Cogitādo meremur expellēdo ſtatim malas cogitationes de coꝛde tanq̄ pruinas ignitas de manu. q⁊ licz imaginatio ſenſualis ſit apta

diabolo q̄ poteſt ibi ponere pruinas ardētes malarū cogitationū: tū in libꝛate nra ē cōburi virilr expellēdo. ri delectabilr vel nō cōburi virilr expellēdo. Verbi gra. ſi diabolꝰ ponit in nra ſenſualitate malā cogitationē de ſuperbia ꝛc. vos poteſtis ipam expellere cogitādo xpi hūilitatē. Idem pōt dici de alijs pctis. Ꝺſto mō meremur mēſurā bonā. q⁊ hōe ꝓſone iā in ꝺ mūdo ꝺſolant Berñ. Multi vidēt cruces nras q̄ nō vident ꝺſolatiōes nras. Sc̄o meremur oꝛe cauēdo a falſis ꝛ enoꝛmib⁹ iuramētē. a mēdacijs do a falſis ꝛ enoꝛmib⁹ iuramētē. a mēdacijs ꝛ diffamationib⁹: ſi affirmare debem⁹ p auerbia dicēdo. ita: nō ꝛc. Hoc mō meremur menſurā ꝺſertā. i. plenā in fine. q̄n angelus a dexꝛiſ: ꝛ diaboli a ſiniſtris expectāt aie exitū de coꝛpe. q̄ ſi bona fecerit recipiē a bono āgelo. Ecce ꝺ mēſurā ꝺſertā. Tertio meremur bene oꝑando in oꝑib⁹ mie: pnie: ꝛ iuſticie. a pctis cauēdo: feſta deuote ꝺuando. Ꝺſto mō meremur menſurā coagitatā. i. calcatā. et ꝺ q̄n aīa intrat padiſuz ꝛ ſalutaē cū gaudio ab aiab⁹ btis ꝛc. Quarto meremur patiēt aduerſa ꝛ mala tolerādo. Ꝺſto modo meremur menſurā ſupefluētē. i. ſupꝛ⁹ effluentē. ꝺ erit poſt diē iudicij q̄n gl̄ia aie redūdabit i coꝛp⁹ Ecce q̄re dicit. Eadē q̄ppe menſura q̄ menſi fueritis remetiet vobis. De iſta poteſt dici. Deus diuiſit menſurā ſcz glorie.

Dñica infra octa. epiphanie. Sermo IIII

Roficiebat ſapia

Petate ꝛ gra. Luc. ij. Setm euāgeliū cōtinet in effectu tria ſingl⁹aria de dño ieſu xp̄o q̄ ſunt magne difficultatis.

Primū eſt crementū coꝛporale.
Scōm documētum ſpuale.
Tertiū exemplū ẋtuale. q̄ oſiduūt clare in themate ꝓpoſito. Primū cū ꝺr. proficiebat etate. Scōm cū ꝺr. proficiebat ſapia. Tertium cū ꝺr. proficiebat gra. Primū qō oſi ditur in ſcō euāgelio de dño nro ieſu xp̄o ē augmētuz coꝛporale: ibi. proficiebat etate. Sciendū q⁊ dñs ieſus xp̄us erat de vtero mris noluit ſubito magn⁹ appere cū potuiſſet ita magn⁹ naſci: vt fuit adā in ꝓncipio mūdi q̄ exiuit de vtero mris ſue. ſ. terre ia magn⁹ ꝛ hꝺ pfecte etatis xxx. annoꝝ. Doc tāgit text⁹ dī. Formauit deus hoiem: nō dic puerū vl infantē: ſi hoiez de limo terre. ꝛ inſpirauit in faciē ei⁹ ſpiraculū vite ꝛ factꝰ ē hō. nō dic infans i aiaz viuētē. Se. ij. Certū ē q⁊ ita potuiſſet facere xp̄s de ſeipo: ſi noluit: imo voluit vt ceteri paulatiz creſcere. Prio voluit eē infans vt ceteri: nō loq̄ns nec ambulās. Scōo voluit eē puer. Tertio adoleſcēs. Quarto iuuenis. ꝛ tādē vir pfectꝰ. vñ debuit p oīa fratrib⁹ aſſimilari. ad Heb. ij. Rō. ad oñdēdū q⁊ veniebat. p ſaluatōe oīm. Aliter eñ ſaluare ꝑmo infantes p innocētiā. Secundo adoleſcētes p gñalē obedientiā. Tertio iuuenes p ſacrale pniaz. Jō debuit p oīa fratrib⁹ aſſimilari q̄ vult oēs homines ſaluos fieri. i. ad Ti. ij. Si dicaꝭ nō videt venire ſaluare ſenes q⁊ nolunt eē ſenex: ſi voluit mori in floꝛe iuuentutis ꝛ dare vitā ſuā in etate in q̄ magꝭ vita diligit. Jux. pphetiā Viere. xij. in pſona xp̄i di. Reliqui domū meā: dedi dilectā aīaz meā i. vitā in manꝰ iimicoꝝ meoꝝ. Ñdeo q⁊ immo venit etiā ſaluare ſenes. Ez ipe nō fuerit ſenex: tñ a ſemb⁹ voluit bñdici. ſ. a ſimeone et anna. Jō poſtq̄ ſcā mr ecclia feſtiuauit de infantia ſaluatoꝛis in feſtis trāſactis: mō incipit facere officiū de eius pueritia q̄n fuit. xij. annoꝝ. De ꝺ dicit ꝓncipiū euāgelij. Cū factꝰ eēt ieſus annoꝝ. xij aſcēderūt⁹ illis hiero. ſm ꝺſue. diei feſti. Ꝺſū. q⁊ die. cū redi. remā. pu. ie ſus in hie. ꝛ nō cog⁹. parē. Exi. aut illū eē i comitatu ve. iter diei ꝛc. Nota poſt triduū inuenerunt eū in tēplo in medio doctoꝝ. Dic quō ẋgo maria ibat ad tēplū dñi in hierl̄z i feſtiuitatib⁹ oꝛdinatis ſm legē ꝛ q⁊ in tota iudea nō erat niſi vnū tēplū. ſ. in ciuitate hierl̄m in q̄ poſſent offerre ſacrificiū. ꝓpt qō iudei ter in āno tenebanꝭ venire ad tēplū in hierl̄z. ſ. i feſto paſchaꝭ: pēthecoſtes: ꝛ ſcenophegie. i. tabernaculoꝝ fixionis. ex ꝓcepto leḡ. Virgo maria in dict⁹ feſtiuitatib⁹ etiā volebat venire de nazareth. q̄ diſtabat a hierl̄z p. xl. milia ria. Et ex magna dilectiōe nolebat dimittere filiū ſuū ieſuz: ſi ipm portabat in bꝛachijs q̄n erat infans. Ez q̄n fuit puer ducebat ipm p manū. Nō ꝺ ꝓteplando quō ẋgo maria ibat cū filio aliq̄n cū caloꝛe: aliq̄n cū frigoꝛe: ꝛ pluꝛia: niue: vētoꝛ: ad tēplū. Si fuiſſet ſibi dictū. ẋgo bñdicta q̄ vadit mō cū tali tpe. Rñdiſſz ẋgo maria. vado ad templuz dñi in hierl̄m. O ẋgo bñdicta. ꝛ nunq̄d vos eſtis templum dei magis ſctm q̄ illud. De quo dicit eccl̄ia. Templū repete fit dei intacta neſcies virum ẋbo cōcepit filiū. Et nunq̄d filꝰ vr̄ eſt tēplū diuinitatis. Hoc aūt dicebat de tēplo coꝛpis ſui. Joh. ij. Sed rñdiſſet ẋgo finaliꝛ. ꝺ facio in exemplum xp̄ianoꝝ: vt q̄n audierint ꝺ nullus q̄tuncūq̄ delicatus excuſet ſe: ne vadat ad eccleſiam ratione caloꝛis: ſeu pluuie: frigoꝛis ꝛc. Hoc dic exp̄ſſe Beda in omelia hodierna q⁊ ẋgo maria vt daret exemplum

sbat qđ templū. Jdeo memẽto vt diem sabba
ti. i. q̃etis sanctifices. Exo .xx. A negocijs tpa
libus q̃escendo: ꝛ in spūalibus se occupando.
Nota memẽto. In nullo alio p̃cepto dicit me
mẽto nisi in isto, vt postꝫ̄ laborastī in nego
cijs tpalibus feria sc̃a tertia ꝛc̃. De dñica di
cit memẽto ꝛc̃. Exemplo etiā virginis parẽ
tes debẽt ducere filios ꝛ filias ad eccleſiā. No
ta Jmalā ꝯsuetudinẽ de puellis que nō vadūt
ad missam: ideo sunt tot male. q: tūc habent
opp̃tunitatẽ faciendi malū qō nō pñt infra
hebdomadā: q: parẽtes sunt in domo. Jnde
veniūt alique grauide ad nuptias, vel iam p̃
rerūt bis vel ter. Jdeo ducẽde sunt ad eccle
siam vt habeant deuotionẽ. q: nisi deuotio re
tineat mulierẽ ꝛc̃. Jtẽ filij sunt ducendi ad ec
clesiā p̃ patrẽ vel matrẽ ꝛc̃. Cõpleto aūt festo
septẽ diebus cõsummatisq̃ diebus cū rediret
remāsit puer ihesus in hierlm. Nō p̃ parentuꝫ
negligentiā: sī p̃ diuinā ꝓuidentiā. Et nō co
gnouerūt pentes eius. Rō: q: erat ꝯsuetudo
iudeoꝝ ex hōestate vt hoies, p̃ est viri irẽt p̃r
vnā viā, mulieres aūt p̃ aliā, vel hoies p̃cede
bant: ꝛ mulieres sequebant. Pueri ergo pote
rant ire cū patre vel matre. Oī ergo ꝯgo ma
ria recessit de tẽplo ꝛ nō vidit iuxta se filiū su
um ihesum: credidit ꝙ esset cū ioseph ꝛ veniret
cū eo. Jdē credidit ioseph qī nō vidit ihesum:
cogitauit ꝙ esset cū matre. Hoc tāgit euāgeli
sta breuiter dicēs. Cogitantes eū in comita
tu esse venerūt iter diei. Credo ꝙ ioseph aliꝯ
vicibus fuit p̃us in nazareth: q: hoies vadūt
velocius: ꝛ vt paret cenā. Et qī virgo intra
bat domū filius occurrebat sibi, qī veniebat
p̃ius cū ioseph: ꝛ faciebat sibi magnū festū.
Sed nūc qī virgo intrauit ꝛ nō vidit filiū su
um: dixit ioseph: vbi est filiꝰ meus. Rīdit io
seph. Et nō erat vobiscū? O miser: ego crede
bā ipsum esse vobiscū. Tūc virgo plāgens di
xit. O misera: qđ est de filio meo. ꝛ statim ma
gnus clauus intrauit in corde: q: diligebat ip
sum plus q̄ oēs matres. Rō: q: alie matres
diligūt filios suos tanq̄ creaturas suas: sī ꝯ
go diligebat ipsum etiā tanq̄ suū creatorem.
Jtẽ alie matres p̃dūt virginitatẽ ꝓpter fi
lios: sed ipsa nō. Jtẽ alie matres dolẽt in ptu
si virgo nihil. Et virgo plorando intrauit ca
merā dicēs. O fili mi vbi estis vos mō: ymā
tion in manibus archelai filij herodis. O fili
vbicūq̄ sitis vos scitis mō bene dolorẽ meū
et timorẽ. Tunc coꝛ virginis erat inter duas
molas. Ex vna p̃te cogitabat v̄rū ascẽderit
in celū ad patrẽ. Ex alia p̃te dicebat. Quō re
cessisset ꝙ nihil sibi dixisset: nec p̃dicasset euā
geliū: nec instituit sacramēta. Ex alia p̃te co
gitabat ne ipsum teneret filius herodis q̃ tūc
regnabat. Joseph ex alia p̃te plorabat dicēs.
O miser qđ dicet mihi dñus p̃: q: tā male cu
stodiui filiū suū. O miser quid dicam de tanta
mea negligẽtia. Secus de multis mīmonio
cõiunctis, Nōnunq̄ dū quid aduersitatis nur
bationisq̄ occurrit in domo cõtendunt vir et
vxor: dicẽtes, Vos fecistis: imo vos fecistis.
Sed ꝯgo ꝛ ioseph mutuo se cõsolabant. Di
cebat virgo ioseph, P̃ cenetis: q: ego nō p̃s
sum comedere nisi vos comedatis. Dixit vir
go ioseph, Pater ꝓquiramus filiū meū int̄
vicinos ꝛ apud notos ꝛ amicos. Dic quomo
do ibant de nocte cū laterna plorātes: ꝛ ipsuꝫ
querentes: ꝛ oēs mirabant. Et multe mulie
res associabant eis p̃ nazareth. ꝛ ipso nō in
uento redierūt ad domū. Et ꝯgo intrauit ca
meram suā: ꝛ flexis genibus lachrymādo di
cebat. O deus p̃ vos scitis vbi est filius ves
ter ꝛ meus: ꝯtute cuius cõcepi velitis me cō
solari. O fili vbi estis mō: iā amplius nō p̃s
sum pati. Jdē faciebat ioseph ex alia p̃te: nec
ō tota nocte dormierūt. In crastino bono ma
ne redierūt in hierlm ꝛ fuerūt ibi in sero. Co
gitate quō in nocte circūbāt p̃ ciuitatẽ cū la
terna. s. p̃ ciuitatẽ hierlm querẽtes ipsum int̄
cognatos ꝛ notos, de quo gẽtes mirabant ꝙ
tali hora iret p̃r villā cū esset famosa de mati
ma honestate ꝛ sanctitate vite. Cogitate qī
inueniebaꝫ p̃ vigiles quō dicebāt. o ḡs vadit
ibi ꝛc̃. Transactis tribus diebus dixit virgo.
Vadamus ad templū dñi: ꝛ oremus vt ipsuꝫ
inueniamus. Dicit euangelistā. Et factum est
post triduū: inuenerūt illū in tẽplo sedentẽ in
medio doctorū. Statim virgo ascendens ad
eū dixit. Fili qđ fecisti nobis sic. s. nobis igno
rantibus. Sed nō fuit increpatio: sī qō. Ecce
p̃ tuus. s. putativus: ꝛ ego: dolẽtes q̃rebam⁹
te. Cogitate quō xp̃s cõsolabaꝫ matrẽ suam
dicēs. Quid est ꝙ me q̃rebatis: nesciebat: q:
in his q̃ p̃ris mei sunt oꝛ me esse: De tota ista
materia vel speculatiõe ecce ꝓphetia loquẽs
in ꝓsona ꝯginis marie. Adiuro vos filie hie
rusalē: inueni quē diligit aia mea: quesiui illū
et nō inueni. surgā ꝛ circuibo ciuitatẽ p̃ vicos
et plateas. querā quem diligit aia mea: tenui
eū nec dimittam. Canti. iij. Moraliter nota
q̃tū dolere debemus cū ihesum pdimus. Vir
go maria in festiuitate pdidit filiū suū: tñ si
ne pcō pdidit. Et nos in festiuitatibus pdi
mus xp̃m ꝓpter pcā. Quia i diebus festiuis

plura pcā mortalia cõmittunt. Dic de q̃libet
statu ad libitū. Jō dicit xp̃s nobis. Festiuita
tes vr̃as odiuit aia mea. Esa. i. Nota ꝛ post
triduū inuenerūt eū in tẽplo: q̃re post triduū
et nō ante. Rō: q: q̃ pdixit q̃m ex pcō: nō p̃t
ip̃m inuenire nisi post triduū. i. post tria opa
pnialia. Primū est coꝛdis cõtritio: q̄ oꝛ dies
naturalr̄ ieludẽs nocte culpe ꝛ diẽ gr̃e: q: ꝙa
cõtritio nō est sine claritate dine grane ex quo
dolet de culpa ꝓterita. Scōꝫ est oris ꝓfessio
q̄ etiā oꝛ: dies naturalr̄: cuiꝰ noꝛ ẽ platio pcō
rum q̃si se diffamādo, dies clara est remissio
pcōꝝ q̄ fit in absolutiõe: ꝛ oꝛiē claritas gr̃e.
quā si tā hẽbat ex cõtritõe: augmẽtat ex con
fessione ꝛ absolutõe. Tertiū est vite correctio
cuiꝰ noꝛ est labor: correctõis ꝛ mutatio male
inclinatõis: dies ꝯ claritas ꝓsẽ ꝛ bone fa
me. Correctio fit: q: si fuisti supbus ꝛ vanus:
pōposus ꝛc̃. de cetero sis hūilis ꝛ ꝛc̃ fic de aliꝯ
vitijs ꝛ ꝯtuēb⁹. Hoc modo post triduū iue
nit xp̃s in tẽplo in manib⁹ sacerdotis ad di
gne cõicandū. Auctas allegorice. Jhūs⁹ via
tricū dierū in solitudinez vt inolem⁹ dño deoꝝ
nō. Exo. iij. Ps p̃m⁹ pūctus. Scōm est do
cumẽtū spūale: cum oꝛ. p̃ficiebat sapia. Hoc
ꝯbum hꝫ magnā difficultatem in theologia.
Nam oīs doctrina theologoꝝ singlariꝫ ma
gister sniarū in. iij. dicit ꝙ xp̃s nō solū inq̃tū
deus: sī etiā inq̃tū hō in p̃mo instāti creatio
nis aīe habuit tantā sapiaꝫ q̃tā hꝫ modo in
celo. Auctas Esa. Butyrū ꝛ mel comedet, vt
sciat reꝓbare malū ꝛ eligere bonū. Esa. vij
Nota vt ꝙ q̃uis xp̃s in p̃mo creatõis instāti
sciret reꝓbare malū ꝛ eligere bonū: tñ vt ce
teri pueri voluit comedere butyꝝ ꝛ mel. Jtez
Viere. xxxi. Creauit dñs nouū sup terraꝫ: fe
mina circūdabit virū. s. statim pfectū in oīb⁹
Quō ḡ dic euāgelista ꝙ xp̃s p̃ficiebat sapia
Rīdeo ꝙ b̄ p̃t dupl̄r intelligi: q: p̃ficiebat
sapia habitualr̄ vel effectualr̄. Habitualiter
stū xp̃s nō pfecit i sapia: sī pfecit effectualr̄.
q: q̃to ma gis crescebat in coꝛpe tāto maioꝝ
effectus oīdebat sapie. Exemplū de sole
q̄ hꝫ tantā claritatẽ habeat hora p̃ma quātaꝫ
habꝫ hora tertia habitualr̄: ꝛ tantā hora ter
tia quātā hora meridiel: tñ sol effectualr̄ pfi
cit in claritate: q: maioꝝ claritatẽ ostendit
hora tertia q̄ hora p̃ma, ꝛ maioꝝ i meridie
Jta etiā est de iesu xp̃o sole iustitie. Licet in
instāti creatiõis hꝫet tantā claritatem sapie
quātā hꝫ modo in celo habitualr̄, tñ effectua
liꝫ in sapia crescebat ꝛ pfecit. Oī i aurora. s.
anteq̄ ꝯgo ip̃m pareret nondum oꝛtus erat
sup terrā: ꝛ iam dabat aliquos radios dari
tatis sc̃z ꝯginī marie ioseph ꝛ elisabeth. Sz
maioꝝ dedit hora p̃ma sc̃z in natiuitate p̃
tot mirabilia. Sed adhuc maioꝝ dedit ho
ra tertia. sc̃z qñ fuit. xij. annoꝝ disputādo cuꝝ
doctoribus. Sed multo maioꝝ emisit ad
huc in meridie. sc̃z qñ fuit. xxx. annoꝝ in p̃e
dicatione euangelica ꝛ miraculoꝝ opatione
Ecce quomō xp̃us p̃ficiebat sapia effectuali.
De hoc ꝓpheta in ꝓsona dei p̃ris loquẽtis de
xp̃o hoie dī. Ecce intelliget puꝰ meꝰ ꝛ exalta
bit ꝛ eleuabit: ꝛ sublimis erit valde. Esa. lij.
Vbi ponunt quattuoꝛ gradus exaltationis
effectualis. Primꝰ ibi. Ecce intelliget seruus
meꝰ sc̃z statim in instanti conceptionis ꝛ ex
a'tabit sc̃z hora tertia ꝛ p̃ma in natiuitate. ꝛ
eleuabit sc̃z disputādo cū doctoribus: ꝛ subli
mis erit valde sc̃z in predicatione euāgelica
Modo videamꝰ de radijs sapie quos emisit
qñ fuit. xij. annoꝝ. De hoc dicit euāgelista. Jn
uenerūt eū in tẽplo sedentẽ in medio doctoꝝ
audientẽ illos ꝛ interrogātẽ. Stupebāt aūt
oīs qui eū audiebant sup ꝓudentia ꝛ rñsis
eius. Ego amoꝛe vestri q̃siui de modo sede
di quō xp̃s sedebat in medio doctoꝝ: ꝛ ō ma
teria de qua disputabāt. Modū sedẽdi decla
rat Beda in omelia hodierna dicēs. ꝙ xp̃us
tenuit formā discipuli quod fuit magne hū
litatis indiciū: immo eximiū discẽdi humili
tatis exemplū. Quidā dicūt ꝙ xp̃s sedebat i
cathedra in medio doctoꝝ: ꝛ ita pingunt pi
ctoꝛes ꝛ male. Dic quō in angulo templi do
ctoꝛes habebāt scamna circulariꝫ posita pro
confiliꝭ ꝛ disputationibus: vbi erat rota to
ta libris plena, ꝛ qñ doctoꝛes disputabāt pu
eri maxime ingenioſi ponebant se in medio
doctoꝝ in terra sedẽdo ꝛ doctoꝛes audiẽdo:
ꝛ de dubijs ipos int̄rogando: sī non ꝯ docto
res arguẽdo. Hūc modū alioꝝ pueroꝝ volu
it tenere xp̃s. Jō dī. inuenerūt eū sedentẽ in
medio doctoꝝ audiẽtẽ illos ꝛ int̄rogātẽ, nō
dic arguẽtẽ. Materia aūt de q̃ tūc doctoꝛes
ꝛ rabini disputabant inueni in epla gloriosi
Viero. ad Pauliuū. ca. iiij, vbi dic, Duodecij
annos saluatoꝛ impleuerat ꝛ in tẽplo sedẽs
de q̃stionib⁹ legis int̄rogās, nō dic disputās
vel arguẽs, magis docet dū ꝓudent̄ interro
gat. Nota de questionib⁹ legis. Dic practice
quō fuerūt rōnabiliꝫ q̃stiones legis. ꝛ q̃ tunc
maxime disputabant erāt de aduẽtu messie,
oēs doctoꝛes nullo discrepante sciebāt tp̃us
aduentus messie esse completū, tā ex ꝓphia
Jacob. Geneſ. xlix. Non auferetur sceptrum

de iuda ⁊ dux de femore eius: donec veniat q̄ mittend⁹ est. Q̄ tūc regnabat herodes. Jte⁊ et hebdomadib⁹ danielis. Ad ō ponam⁹ diſputatiōes i forma. Cū eēnt ibi doctores m̄ti ⁊ mḡri ⁊ rabini sedentes in scāmis ⁊ pueri in medio eor⁊ vt dictū est. int' q̄s erat xp̄s. vnus doctor ꝓposuit q̄stionē dicēs. Quid vob̄ videtur de aduentu messie. R̄nderūt alij. Pro certo aduent⁹ messie est cōpleⁿ. tñ si habeat aliquā rōnem vel ꝓphiam in oppositū dicatis. R̄ndit alⁱ doctor dicēs. Bene videtur in q̄ aduent⁹ fit cōpleⁿ ꝑ m ꝓphias: ꝙ tñ dubito ex quadaꝫ ꝓphia Aggei. ij. di. in ꝑsona dei. Nec dic dñs de⁹. Adhuc vnū modicū. ⁊ ego cōmouebo celum ⁊ terrā: ⁊ mare ⁊ aridā: ⁊ mouebo oēs gentes: ⁊ tunc veniet desideratus cūctis gentib⁹. Aggei. ij. Ad ō dñi mei reuerēdi nō dū vidim⁹ ista signa: q̄ nō vidim⁹ nouū motū in celo nec in terra. Verū dicitis dicebant alij. Jō cogitem⁹ sup b̄ ⁊ nesciebant aliud dicere. Tūc surrexit xp̄s in forma discipuli manibus plicat⁹ ⁊ obtenta licentia loquēdi dixit Dñi si recordami mō sunt duodecim anni q̄ celū fuit motū per nouā stellā q̄ duxit tres reges orientis ꝑm q̄ ego audiui a parentibus meis. Si videſ vob̄ q̄ iste mot⁹ fuerit nou⁹ Jtē terra fuit tūc cōmota ⁊ mare q̄n ex ꝓcepto impatoris ꝙlibet ibat vt ꝓfiteret in ciuitatem suā: si forte esset hoc. Ecce interrogās, ꝙ verba sua veniebāt ad cor cū lumie ꝑut sibi placebat. Q̄ diterunt ipi: verū dicit ꝓ certo ego recordor q̄ tunc fuit magn⁹ motus in celo ⁊ in terra. Dixit xp̄s, Dñi parcatis si pueri q̄runt. Ecce quō de q̄stiōib⁹ legis interrogās magi docet dū prudenter interrogat. Deinde alius dixit. Dñi aliud signum dedit Ysaias dicens. Ppl's q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā: habitātib⁹ in regione vmbre mortis: lux orta est eis ⁊c. Paruul⁹ nat⁹ est nobis ⁊ filⁱ⁹ dat⁹ est nob⁹. ⁊ fact⁹ est ꝓncipat⁹ sup humerū ei⁹ ⁊c. Ysa. ix. Hoc signū debuit eē in natiuitate regis messie, Sz hoc signū nō vidim⁹. Dicebāt alij. verū dicitis, ⁊ voluebant ⁊ reuoluebant libros. Dixerūt xp̄o, q̄d dicetis vos b̄ fili dubitatis in aliquo. Et surrexit hūliter ⁊ loquēdo cum magna reuerētia dixit. Audiui q̄ in ciuitate bethleē in media nocte modo sunt .x ij. ānī appuit magna claritas: intātū q̄ nox videbatur meridies. iuxta illud ps̄. Nox sicut dies illuminabitur. Et audiui q̄ angeli apparuerūt pastorib⁹ cū magna claritate. inter q̄s loquebaſ vn⁹ dicens. Euangelizo vobis gaudium magnū: q̄ natus est vobis hodie saluator ⁊c. Dicebant doctores. R̄ndit dñs. Recordo ꝙ talis fama fuit publica. Nūquid recordamini quō fuit scriptū nobis de hoc. Ad fili bonas gras dicim⁹ vobis: q̄ ita clarificatis intellect⁹ nros. Ecce quō de q̄nib⁹ legi interrogans magi docet ⁊c. Alius doctor dixit suspirans. O dñi dubito ꝙ totū nr̄m gaudium ⁊ spes sit ꝑdita. Et nūq̄d dic ꝓpha ꝙ statim veniet ad tēplū suū dñator⁹ quē vos q̄ritis? ⁊ angel⁹ testamēti quē vos vultis. Malach. iij. sed nondū venit. O fatui ⁊ insci cū habebāt ipm̄ ꝑsentem. ꝓpt' b̄ dixit eis iobes. Medius vestrū stetit quem vos nescitis. Joh. i. Et interrogauerūt eū q̄d diceret. q̄ r̄ndit. O dñi q̄d ꝑt dicere pueri inter vos. Audiui a parentibus meis ꝙ post miraculum de lumine in media nocte in ciuitate bethleem apparente: ꝙ in. xl. die vna mulier iuuenis cū puero in brachijs eū baiulans venit ad templū: ⁊ sanctus simeon ⁊ anna prophetissa ꝓdicaverūt eū dicentes ꝙ ille erat ver⁹ messias ⁊ saluator mūdi. Diterunt ipsi. Per dum verum dicit simeon erat consanguineus meus ⁊ amic⁹ me⁹ a quo ego audiui. Dixit alⁱ⁹. ⁊ ego audiui ab anna consanguinea mea. O bñdicaris fili ⁊ addiscas bene. Deinde rabbi samuel suspirans ⁊ q̄si flens dixit. Et nūquid recordamini quō herodes rex occidit oēs pueros. ergo ⁊ illū. q̄ dñi dctis rōnes. ⁊ erant tristes ⁊ nō poterant r̄ndere. Qui dixerūt xp̄o. Quid dicit⁹ vos hic fili? q̄ cū magna humilitate r̄ndit ne notaref de ꝓsumptiōe. Dñi reuerēdi ego legi Exodi xxiij. Non coques hedum in lacte matris sue. Modo dñi: pueri possent hic dubitare. nō dixit ꝙ ipse dubitaret an deus vellet ostendere quō esset de coquēdus hedus: vel an esset ꝓphetia de messia ne i lacte matris moreretur dum esset puer, Moyses in trib⁹ locis dicit. Non coques hedum ⁊c. quia tripliciter fuerit innocentes ab herode occisi. quidam gladijs quidam lanceis: alij balistis. ne parentes ⁊c. vel dicas sic. quidam gladijs: quidā suffocati siue strangulati: quidam fuerunt percussi ad parietes, Vel q: herodes voluit occidere xp̄m ter, ſ. in natiuitate: in aduentu regū: ⁊ in purificatione ⁊c. Sed xp̄us nec sic: nec sic fuit ab herode interfectus. Jdeo dicit sibi Moyses. Nō coques hedū. i. xp̄m ⁊c. Voc intellexerūt doctores ⁊ magistri: dū xp̄s loqref ꝙtute diuina dicentes, Verū dic. q: ꝑ certo illud fuit ꝓphetia de messia. Jdeo sine dubio non fuit ab herode occisus. Et dum essent sic cōsolati venit ꝙ maria dicēs. Fili q̄d fecisti nobis sic ⁊c. Cui dixerūt rabini. est filius vester iste R̄ndit ꝙ Maria. Jta dñi. O tā bonū ⁊ tā gratū filium habetis. Addiscat: q: adhuc erit magn⁹ rabinus. Nō oīdatis ei offm̄ viri vestri. O q̄les stulti habebāt xp̄m ꝑsētē ⁊ nō cognoscebāt. De ista sapiētia xp̄i ꝓphetia fuit tūc cōpleta. Ego sapiētia habito in cōsilio et erudit⁹ is interfui cogitatiōibus. Prou. viij. Ecce quō ꝓficiebat sapia effectual'r. Certus ꝑctus est de exēplo ꝙtuali. Cū dr ꝓficiebat gra, Similis difficultas est de ꝓfectu gre sicut de ꝓfectu sapie. Et filiter r̄ndeſ. q̄m xp̄s in infātia sue cōceptionis habuit tantā grām habitualiter q̄tā hz nūc in celo. Sz sicut dixi de claritate solis q̄ magis oritur hora tertia q̄ prima ⁊c. Jta et iaz pōt dici de claritate gre. q̄m sol habitualiter hz tantā claritatē hora ꝑma q̄tam hz hora tertia ⁊c. Sed effectualiter sol magis oīdit claritatē suā hora tertia q̄ hora prima: ⁊ magis hora meridiei q̄ tertia: q: dicit pbs q̄ lux est vehiculū caloris. Jdē de xp̄o sole iusticie. Jdeo apl's. Apparuit gra dei ⁊ saluatoris nr̄i oibus hoibus erudiēs nos. ad Ti. ij. Nota apparuit gra. nō dicit creuit gra: sed apparuit sc̄z effectualiter: erudiēs nos: sc̄z dando exēplū virtuale nobis. de quo dicit euā gelista in tertia parte. descēdit cū illis in nazareth ⁊ erat subditus illis ysc̄z in finē. Addit aliter super hoc q̄d dicit: ⁊ erat subditus illis. Nō legit q̄ in domo virginis Marie essz alⁱ quis nisi ipsa cū ioseph spōso ⁊ xp̄o eius filio. q̄s faciebat seruitiū domus: q: vbi sunt tres psone multis seruitijs indiget. Dicit Lucas de xp̄o q̄ erat subdit⁹ illis. Jdeo ipsemet xp̄s dicit. Filius hois nō venit mistrari ſ mistrare. Matth. xx. Ecce quō ꝓficiebat gra seruiēdo parētibus. Dicā vobis vnū seruitiū vt magister historiarū exp̄sse dicit. q̄ xp̄us cū alijs pueris ibat ad portandū aquā de fonte. Dic practice quō virgo de mane volebat recipere amphoram vt portaret aquā. Nota hic ꝙ mulieres que dicūt ego portaui bonā dotē: ideo nō intrabo coquinā nec portabo aquā. Habeat vir meus ancillā vel captiuā. Et vos q̄d facietis Videtis iesus q̄ virgo volebat portare aquā ⁊ recipere amphoram dixit. ego ibo ⁊c. Cū autez sic pie p̄cederet ꝙ go ⁊ ioseph veniebat xp̄s et recipiebat amphoram dicēs, Ego ibo, Dicit ioseph, O dñe vos nō ibitis. Dicebat xp̄s. Jbo vt dem exemplū alijs filijs. O si q̄s dixisset filio si redibat de fonte. O dñe quare facitis b̄ Quare nō faciſ vos michael gabriel ⁊c. Respondissent angeli. Nos sumus paratⁱ sed ipse vult facere. O dñe quare facitis hoc. respondisset vt q̄n filij xp̄ianor⁊ audient hoc seruitiū q̄ ego facio parētibus meis: hmōi exemplo ipsi seruiant ⁊ mistrent parentibus suis. Dic aliquid cōtra filios inobedientes parētibus suis. Jdeo apl's. Filij obedite parētibus vr̄is in dño. Hoc enī iustū est. Honora patrē tuū et matrē tuā: q̄ est mādatū primū in ꝓmissione: vt bene sit tibi: ⁊ sis lōgeuus sup terram. ad Ephe. vi. Filij aūt inobedientes sunt parue vitet: ⁊ faciunt malū finē. Nota ad hoc q̄d cōtigit valentie de quodā sententiato ad suspendi⁊ ex quadam morte de qua fuit iniuste infamatus. Qui q̄n vidit furcam in qua debebat suspendi nouiter factam in illo loco damauit. Dñe iuste morior: nō ex crimine mortis hui⁹ mūdi impositō: ſ q: in hoc loco verberaui matrē meā. q̄ gemib⁹ fletis oranit dicēs. Utinā in isto loco in quo me pertransisti fis suspēsus: et ita factū fuit. Ecce quē finē faciūt. Jdeo dicit xp̄s in euangelio, Honora patrē tuū ⁊ matrē tuā. Qui maledixerit patri vel matri morte moriat. Matth. xv.

Jn octa. epiphanie. Sermo

Go a te debeo baptisari. Matth. iij. ⁊ in euāgelio hodierno. Set ā mr̄ ecclesia hodie facit festū ⁊ officiū de baptismo xp̄i. de quo loquif euangeliū hodiernū quō xp̄s fuit baptisatus a beato iohāne. Et de hoc erit sermo noster. ⁊ habebim⁹ multas bonas doctrinas speculatiuas ad illustrationē intellectus: ⁊ morales ad correctionē vite. Sed ꝓmo saluteſ ꝙgo Maria ⁊c. In ꝑsenti sermōe cogitauit tenere modum iuristarū qui in suis scholis q̄n volunt legere vel disputare. primo ponūt casum legis. Deinde q̄d iuris. Sic primo recitabo casum legis diuine ⁊ hist̄oriā sancti euāgelij. Deinde mouebo aliquas q̄nes speculatiuas ⁊ morales. Dic hist̄oriā euāgelij. quō xp̄s de ciuitate nazareth venit ad iohannem ad iordanem vt baptisaref ab eo. Et spiritus sanctus reuelauit iohāni. ꝙ ille homo erat saluator mūdi. verus deus ⁊ verus homo. Propter q̄d iohannes admirans dixit reuerēter thema, Ego a te debeo baptisari: ⁊ tu venis ad me, Cui dixit xp̄s, Sine modo, Sic enim decet nos implere omnē iusticiam. Non loquebatur xp̄s pompatice vt isti domini: ſ loquebatur de se ⁊ de iohanne dicens. Sic sc̄z p humilitatē decet nos implere omnē iusticiā. Xp̄s aūt hūliauit semetipsum: factus obedi

nota plus

ens vsq; ad mortē. ad Phil.ij. Ecce hic omnis ipletio iusticie redēptionis hūane, Greg. Nihil enī nob nasci ,pfuit nisi redimi,pfuisset Ecce iohānes etiā humiliatus est ad implendū p̄ceptū xp̄i iniunctiōis baptismi: ⁊ totus tremens baptisant xp̄m. Ecclesia. Baptista cōtremuit ⁊ nō audet tāgere sctm dei verticē: sed clamat,cū tremore,sanctifica me saluator. Hāc formā tenuit iohānes baptisando xp̄m. Moraliter instruimur ꝫ in hoc q̄ iohannes tā sanctus de quo dicit xp̄s. Inter natos mulierū nō surrexit maior iohanne baptista: nō audebat tangere xp̄m. Nota hic q̄ta ds esse puritas ⁊ bona vita sacerdotū: q̄ hūt tangere xp̄m in sacramēto altaris. Ideo dicit scriptura sctā. Sacerdotes q̄ accedūt ad dīm sancti ficent ne percutiat eos. Exo.xix. Irez ne laici approximquent altaribus tē. Nume,i, ⁊ .iij. Homo qui nō est de genere aaron.i.sacerdos et accesserit occidet, Si dicat lex est antiqua verū est: ꝫ dignius ⁊ sanctius est altare noue legis q̄ veteris. Quāto magis enim xp̄s est maioris dignitatis qui imolat in altari noui testamēti q̄ agnus q̄ imolabat in altari veteris testamēti: tāto magis altare noui testamēti est maioris dignitatis. Modo arguo p locū a minori. Si tūc erat pena mortis q̄ accederet ad altare appodiando se ibi vel cōfitendo tē. Si dicat. Nunq̄d homo pōt osculari altare tē. Rsideo q̄ imo reuerēter, ꝫ melius esset osculari terrā iuxta altare vbi steterūt pedes sacerdotis,i. Pet'.v. Humiliamini sub potēti manu dei, vt vos exaltet in tēpore visitationis. Dic quō manus diuine psone seu potentie humiliat ⁊ deprimit suos ⁊ exaltat hūiles. Modo p̄fito casu legis euāgelice: mouende sunt alique qōnes q̄d iuris. Et ponam quinq; qōnes quas declarabo. Prima super hoc q̄d dicit euangeliū. Venit iesus a galilea in iordanē ad iohannes vt baptisaret ab eo. Querit quare xp̄s voluit baptisari. Rō hui⁹ qōnis est.q: baptismus daf ꝺ petrū originale primordialiter :⁊ etiam cōtra alia peccata actualia si sint. Sed cū xp̄s nō haberet peccatū nec originale nec actuale,i, Pet'.ij. Peccatū nō fecit, ergo videtur q̄ nō debuit baptisari. Respondeo q̄ xp̄s voluit baptisari: nō vt aliquid reciperet a baptismo, Sicut nos qui recipimus a baptismo dona spūalia scz remissionem peccatorū: satisfactionē: virtutes ⁊ gratias: ⁊ dona spiritussancti: ⁊ virtutes morales infusas. sed xp̄s nihil horum recepit a baptismo. Sed voluit recipere baptismum y t daret baptismo vim regeneratiuam, vt dicit Beda in omelia hodierna, Venit filius dei baptisari ab homine in aquis iordanis: qui mundus erat a sordibus cunctis. vt abluens nostrorū sordes scelerū omnium fluenta sanctificaret aquarū. Nota ,p̄priam similitudinem ⁊ experimentum de vnicornī que tactu sui cornu purificat aquā. Deinde bibunt ani malia expectantia tē. Hoc p̄prie significat baptismum xp̄i. Unde in sacra scriptura dicit christ⁹ vnicornis. ps. xci. Et exaltabit sicut vnicornis cornu meum. ⁊ senectus mea in misericordia vberi. ⁊ loquit ,p̄pheta in persona ecclesie dicens. Exaltabitur salicz christus sicut vnicornis. Quia diuinitas ⁊ humanitas in xp̄o nō faciunt nisi vnūz cornu, id est vnam psonā. Et senectus mea. Nota sicut etates hominis sunt septē, Ita etiam sunt septem etates nature humane. Infantia. fuit ab Adam vsq; ad Noe. Puericia a Noe vsq; ad Abraam Adolescentia ab Abraam vsq; ad Moysen. Iuuentus a Moyse vsq; ad Dauid. Virilitas a Dauid vsq; ad transmigrationem babylonis. Senectus a transmigratione babylonis vsq; ad christum. Decrepitus a christo vsq; ad finem mundi. Ecce quare dicit senectus mea in misericordia vberi. id est abundanti: quia modo abundat dei misericordia, quia in deo remittuntur omnia peccata quātum ad culpam: ⁊ q̄tum ad penam in baptismo, Item alia auctoritas. Luce p̄mo. Et erexit cornu salutis nostre. Cornu salutis nostre est corpus christi. Hodie iste vnicornis tetigit aquas: vt tactu sue mundissime carnis vim regeneratiuam cōferret omnibus alijs. Dic quomodo christus terminauit ⁊ finuit purificationē veteris legis: que fiebat per circumcisionem. ⁊ inchoauit purificationē noue legis: que fit per baptismum. Ideo christus dicitur alpha ⁊ o principiū ⁊ finis. Apocal'.xxij. scilicet principium noue legis. et finis veteris. Propter hoc nos christiani solum recipimus baptismum et nō circumcisionem. quia in christo sacramenta legalia habent suum finem et terminum. Genesis, xvij. Dixit deus abrae. Abraam ambula coram me ⁊ esto perfectus: ponamq; fedus meum inter me ⁊ te, quia inter istos duos terminos seu moles. scilicet abraam et christum debuit durare pactū circumcisiōis: quod durauit per duo milia annorum. Apostolus. Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si circūcidamini. christus vobis nihil p̄derit. ad Gal'.v. Qui ergo ex.m

plo xp̄i vellet circūcidi iudaizaret ⁊ peccaret grauiter. Scda q̄stio est sup hoc qō dicit theologus q̄si iohes dixit xp̄o. Ego a te debeo baptisari. Querit quare btūs iohes dixit hoc cum ēet in vtero mris sanctificat⁹. Lu.i. Spūsco replebit adhuc ex vtero mris sue. dixit angelus Zacharie patri Johannis. Quare ergo dixit xp̄o. Ego a te debeo baptisari. Rnsio ꝫ determinationem sanctoꝝ doctoꝝ q̄ baptismus dat characterē in aia scz quoddā signū pulchrū ad instar corone regalis: quod signū nullⁿ pōt habere in paradiso nisi fuerit baptisatus. Unde nec abrahā nec ysaac nec iacob nec dō nec aliq̄ veteris testamenti habēt illō signū: nec etiā illi.l. rhetores beate Katerine qui mortui fuerūt sine baptismo aq̄: licz sint baptismo sanguis saluati. De isto signo dicit apls. Credētes signati estis spū ,p̄missionis sancte q̄ est pignⁿ hereditatis nr̄e. ad Eph̄.i. Pignⁿ est arra hereditat⁹ vt dāt mercatores Licet ꝫ btūs iohes fuisset sanctificat⁹ in vtero matris: ⁊i non habebat characterē. ppter hoc vt ip̄m haberet dixit xp̄o. Ego a te debeo baptisari. p isto signo habēdo. Et q: dixit deo habem⁹ p certo q̄ xp̄s baptisauit beatū iohem ⁊ etiā apl̄os ⁊ discipulos. De apostol' auctas. Venit iesus ⁊ discipuli eius in terrā iudeā. ⁊ illic morabat cum eis ⁊ baptisabat. Joh.iij. Et ꝺ: Joh.iiij. q̄si ꝺnū quēq̄ xp̄s nō baptisaret: ꝫ discipuli eius. Aug, ⁊ glosa sup illud p̄cordant. Cum dicit Joh'. ⁊ baptisabat. Dicit glosa scz discipulos ⁊ apl̄os. quēq̄ xp̄s nō baptisaret. glo.i. alios: ꝫ discipuli baptisabant alios. Eadē rōne credit q̄ xp̄s baptisauit v̄ginē mariā vt haberet illud signū corōe Dic dfntiā q̄ est inter coronā ⁊ crinale. Sic signum characteris est vt corōa ⁊ añ hz monile scz hoc nomē iesus. Apo.xiiij. Ecce agnus stabat supra montē syon ⁊ cum eo centū quadraginta quattuor milia habētes nomen eiⁿ et nomē patris eius scriptū in frontib⁹ suis. Moraliter exquo nos xp̄iani portam⁹ nomen iesus scriptū in frōtibus nostris: cauere debemus ne portemus nomē diaboli in ore dicēdo. In nomīe diaboli quare feci sic vel sic. Nota de latrone clamāte iesus: ⁊ de diabolo clamante latrones latrones. Nota ꝺ illos q̄ nesciūt aliq̄d dicere nisi diabolū nominando Dauid. ps. xxxix. Btūs vir cuius est nomen dñs spes ei⁹ ⁊c. nō dic nomē diaboli. Tertia questio sup hoc, Spūsanctus descendit sicut columba in ip̄m. Quare hoc cū certum est q̄ xp̄s in̄ptū homo ab instanti sue p̄ceptionis recepit spm̄sanctum ⁊ nunq̄ ab ipso recessit. Esa.lxi. ⁊ Lu,iij. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxerit me scz p gram in p̄ceptione. Responsio q̄ spūsanctus descēdit sicut columba in ip̄s. nō ac si iam pus nō habuisset vel nō fuisset i eo: nec vt sibi cōferret tūc nouā gram: sic venit in apl̄is in die pēthecostes. Act'.ij. ⁊ Lu, p̄mo. supuenit in v̄ginē mariā. Sed ad ostendū nobis q̄ spūsanctus descēdit in illo q̄ baptisat: ⁊ ibi recipit habitationē tanq̄ in p̄prio templo. Cū q̄libet ante baptismū saltem vel habitu vel re vel voto sit habitatio demonū, Jō baptisandi exorcisant ad expellēdos de ipsis demones. Moral'r exquo spūsanctus semel recepit habitationē in creatura nunq̄ recedit ab ipa nisi irreuerentiam sibi exhibeat per petrm mortale: q: ppter veniale nō recedit. Sed quādo homo peccat mortal'r tūc expellit a se spm̄sanctū ⁊ introducit diabolū. O q̄lis iniuria expellere regez ⁊ introducere ribaldum lenonē. Ideo dicit scriptura. Melius erat illis nō cognoscere viam iusticie q̄ post agnitionē retrorsum vertī ab eo quod illis traditū est sancto mādato. Cōtingit enī eis illud veri,puerbij. Canis reuersus ad suū vomitū ⁊ sus lota in volutabro luti.ij. Pe,ij. Ideo instruēdi sunt pueri ⁊ nutriēdi ne dent congeriū spūisancto qui habitat in ipsis. Dic quomodo parētes debēt ifōrmare filios tē.

Quarta questio sup hoc, Vox de celo facta est, hic est filⁱ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi cōplacui Querit q̄re hec vox facta est: q: certus est q̄ xp̄s nō incepit tūc esse filⁱ dei: q: xp̄s et nat'r est filius dei. Auctas. Dns dixit ad me filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. ps.ij, Nota cū dicit hodie ꝺ sunt plures dies ex inf̄patōne noctis: q: si sol staret semp supra nos nō essz nisi vna dies. Sic est in celo: nunq̄ ē ibi nox q: deus semp inuariabil'r illumiat. Apo.xxi. Ciuitas illa nō eget sole neq; luna vt luceāt i ea. Nam claritas dei illuminabit eā: ⁊ lucerna eius est agnus, cū ergo ꝺ: hodie genui te ,i. in etnitate: q̄re ꝫ venit illa vox. Rnsio: q̄a illa vox nō venit ,ppter xp̄m: ꝫ ppter nos ad oñendū q̄ in baptismo efficiamur filij dei: q̄m sicut vir de vxore sua generat filios ⁊ filias legitimos: sic xp̄s de ecclia spōsa sua. Semen est v̄bū dei, Lu.viij. Ideo xp̄iani oēs sumus filij dei regis xp̄i ⁊ regine scz ecclesie Secus ante baptismum: sed post baptismus parentes debent se reputare nutrices filij regis xp̄i.i. Timoth.ij. Saluabit autez mulier per filiorum generationem.i, nutritionem, ꝫ

Universidad de Sevilla Biblioteca

ꝓmãserit in fide ⁊ dilectõe ⁊ sctificatõe. Jõo Joh. Videte qlẽ charitatẽ dedit nob dr̃ ꝑvt filij dei nõsemur ⁊ sim⁹,i. Joh.iij. Adorat̃ in struimur ꝙ sic filij regũ nõ vadũt ad lupanar nec ad tabnas;nec ad loca vbi ludiꝝ ad taxil los ⁊c. sic nec xp̃iani.al's degenerãt nec cõsequunt hereditatẽ paradiſi ⁊c. Quita ꝗstio sup hoc qõ dr̃. Et apti sũt celi. Querit ãre h̃: q; xp̃o sp fuerũt celi apti. Oia nuda ⁊ aperta sunt oc̃lis ei⁹,ad heb.iiij. Rñsio ꝙ nõ ꝓpter ip̃s fuerũt celi apti:ſ ad oñdẽdũ ꝙ celi apiũꝛ illis q̃ nouit baptisanꝫ,secus añ aduentũ xp̃i q; vltra q̃nq̃ milia ãnos celi fuerũt clausi generi hũano. Eccl'ia. Paradiſi porta p euã cũ ctis clausa est.⁊ p xp̃m mariã iterũ patefacta est ⁊c. Jõ pueri q̃ decedũt post baptiſmuz ãre ꝙ peccẽt mortal'r:statim cuolãt via recta ad paradiſuz:⁊ stati inueniẽt celũ aptũ. De q̃ bus dicit xp̃s portarijs padiſi, Sinite paruulos venire ad me,taliũ em̃ est regnũ celoꝝuz. Mat.xix. Dic ꝫ errorẽ mulierũ dicẽtiũ ꝙ ꝑmo trãſeũt purgatoꝛiũ,ꝓpt dolores mr̃is ⁊c. Ezech.i. Cũ essem in medio captiuoꝝ iuxta fluuiũ cobar apti sũt celi, Cobar dr̃ baptiſm⁹ Adorat̃ instruimur ne ploreꝫ ꝑ talib⁹ filijs qñ decedũt:ſ debetis gaudere ac ſi rex faceret filiũ vr̃m de curia sua ⁊c.ſ fiendi sunt filij adulti ribaldi ⁊c. Aplus,i.ad Thes.iiij. Nolumus vos ignorare de dormiẽtib⁹,i. innocẽt ꝺelcẽtib⁹:vt nõ ꝓtristemini sicut ⁊ ceteri qui spem nõ h̃nt,ſ.resurrectionis ⁊c.

Dñica ꝑma post octa.epbie, Sermo I

Redideeũt in eum

c discipuli eius. Joh.ij,⁊ in euangelio hodierno. Scã mr̃ eccl'ia facit mentionẽ de illis nuptijs in qb⁹ fuit dñs noster iesus xp̃s:⁊ eius bñdicta mr̃ x̃go maria ⁊ aliq̃ apli ⁊ discipuli. Jn scõ euãgelio oñdiꝫ ⁊ declaranꝫ nob tria.de qb⁹ poterim⁹ recipe ꝑ nob materiã bone instructõis. Prio oñditur in x̃gine maria mia mar̃nalis. Scõo in xp̃o potẽtia dinalis, Tertio in aplis credentia ỽtualis. De tertio dicit thema. Crediderũt in eũ ⁊c. Dico ꝑmo ꝙ in scõ euãgelio oñdit de x̃gine maria eius mia mar̃nalis. Jã videtis quõ mr̃es sunt mirificoꝛdes erga filios:q; cũ filij aliq̃n nõ petãt ea qb⁹ indigẽt:bõa mr̃ dat. Talis est x̃go maria erga suos deuotos filios q̃s sp oc̃lis aptis respicit,⁊ ſi indigent aliq̃ dat. Jõ eccl'ia dicit. Maria mat̃ mie ⁊c, mr̃ gr̃e scz filijs:mat̃ mie scz pctõꝝib⁹.tu nos ab hoste,ptege i hoza mort̃ suscipe. Dec mia mar̃nalis x̃ginis marie oñdit in euangelio cũ dicit. Nuptie facte sunt in chana galilee:⁊ erat mr̃ iesu ibi. Vocat⁹ est aũt ⁊ iesus ⁊ discipuli ei⁹ ad nuptias. Et deficiẽte vino dic̃ mr̃ iesu ad eũ. Vinũ nõ h̃nt. Nota chana est q̃dã villa pua sita in puicia galilee. Et sp̃sus cuz parẽtib⁹ venit ad x̃ginẽ mariã q̃ tũc erat.tly annoꝝ.⁊ ab oib⁹ reputabat sctã. Jõ sp̃sus⁊ amici ei⁹ reputabãt se btõs ſi ipa esset in nptijs eoꝝ:⁊ iuerũt ad eã:q̃ ꝓmisit eis venire ſi ꝙ nõ ecnt ibi dissolutões nec superfluitates ⁊c. Et de ꝑsilio x̃ginis inuitabãt xp̃m q̃ ꝓdicabat ibi ꝓpe q̃ fuit ctiã ibi cũ discipulis eius. O bñdicte nuptie ⁊ nobiliores mũdi:q; nunq̃ in mũdo fuerũt files. Adorat̃ dic quõ in nuptijs q̃ fiũt mõ in mũdo nõ ẽ xp̃s nec x̃go maria nec discipuli xp̃i:ſ demones ꝓpt pctã q̃ ibi cõcurrũt.ſ.septẽ pctã mortalia. Primo nuptijs ꝛcurrit pctm̃ superbie in ornamẽtis ⁊ vanitatib⁹ ⁊c. Jõ nõ venit ibi xp̃s ſ leuiathã q̃ est rex superboꝝ. Job.xli. Leuiathan ipe est rex sup oẽs filios superbie. Sedo cõ currit peccatũ auaritie.q; ꝓpt expẽsas q̃s faciũt excessiuas expẽdũt dotẽ ⁊c. Jõ oꝛ vos facere vsuras:furta:retẽtiones ⁊c. ꝓpt ꝺ nõ venit xp̃s ſ mãmona. Mat.vi. Tertiũ pctm̃ est luxurie q; intrat p oẽs sensus coꝛpales: p oculos respicẽdo mulieres pictas ⁊c. p aures audiendo cãtationes inhonestas:p nares sentiẽdo odoꝛes de muscho ⁊c. Jõ nõ venit xp̃us ſ dc mõ noĩe asmodeꝰ q̃ occiderat septem viros sctẽ sare,de q̃ Tob.iij. Quarto pctm̃ inuidie qñ videt alios melꝰ indutos ⁊ mulieres melius ornatas. Jtẽ inuidis de loco sedendi honorabiliorꝫ. Jõ nõ est ibi xp̃s ſ demõ q̃ vocatur beelzebub. Lu.xi. Quito pctm̃ gule ⁊c. Jõ venit ibi beelphegoꝛ. ꝑs.cv. Jnitiati sũt beelphegoꝛ ⁊c. Sexto pctm̃ ire,q; veniũt ⁊ ꝓsurgunt ibi rixe ⁊ indignatões de nihilo. Dicet emplũ de sctõ hoĩe q̃ vidit luciferũ sedentẽ in cathedra ad quẽ veniebãt demones: dando cõputũ de malis q̃ fecerũt ⁊c. Jõ nõ venit ibi xp̃s:ſ baalberith. Judicũ.ix. Septimo pctm̃ accidie:q; dimittũt opa spũalia. Jõ nõ ẽ ibi xp̃s ſ astaroth,i. Reg.vij. Et iõ q; nuptieve stre h̃nt malũ initiũ. ꝓpter ꝺ diabol⁹ põit ibi disturbiũ:guerrã,diuisionẽ ⁊c. Si vult g̃ vt i nuptijs vr̃is sit xp̃s faciaꝫ sicut fecĩ ille sctus Tob.de q̃ dic̃ scriptura scã. Accesserũt ad cõuiuiũ:ſ cũ timore dñi nuptiarũ cõuiuiũ exercebant. Tob.ix. Et quia tales fuerũt iste nuptie in chana galilee. ideo fuit ibi xp̃us virgo maria ⁊ discipuli eius. Et in medio prandij

vinũ eis dẽfecit. Qõ sentiẽs x̃go maria dixit intra se. O isti ꝛfundent in pñtia filij mei. Et scies x̃go ꝙ filiꝰ eius erat verus dr̃ ⁊ hõ. scies eni⁹ potentiã. q; ꝙerterat vtroq̃ Tothi statuã salis:⁊ aq̃s egypti in sanguinẽ:⁊ x̃gã in serpẽtẽ. scies q̃ ꝙterat ꝙuertere aquã in vinũ:dixit tanq̃ vo dro filio suo coꝛã q̃ sedebat in mẽsa. Vinũ nõ h̃nt. Rñdit xp̃s. Quid mr̃ tibi mulier. q.d. q̃d ad nos. q; b̃ ꝓtinet ad sponsuz. tñ expectet:q; nõdũ venit hora mea. Nota diuersitatẽ volũtatũ: x̃go maria desiderabat vt faceret miraculũ anteq̃ dẽfecꝰ vini cognosceret me spõsus ꝛsideret. ꝑ oppositũ xp̃s volebat vt ante dẽfectꝰ ab oib⁹ cognosceretur. vt in hoc miraculo honoꝛ dei manifestaretur. quilibet ipoꝝ habebat sctãm intẽtionẽ. Tũc x̃go vocat̃ mistris dixit eis. Quodcũq̃ dixerit vob.ſ.filiꝰ me⁹. facite.ſ. sine ꝓtradictione. Adorat̃ ꝑs hic mia maternalis virginis marie. q; nõ legit ꝙ alicꝫ ipsam rogasset ꝙ rogaret filiũ vt ꝓuideret de vino. sed ipsa habuit coꝛ piũ ⁊ dulce. ⁊ bñ expedit nob. Quanto ergo magis subueniet nobis ſ ipam inuocauerim⁹ deuote:⁊ veniet ad nos ⁊ domos nostras ſ ipsaz deuote salutauerim⁹ dicẽtes sibi Aue maria:humiliter gemib⁹ flexis. Nota miraculum de illo pessimo peccatore qui nullum bonũ faciebat nisi ꝙ deuote virginem mariã salutabat. Accidit ꝙ cito obiret sine cõfessione. ⁊ statim fuerũt ibi demones vt acciperent eius aiam:ſ angelus bonꝰ ipam dẽfendit:eo ꝙ erat deuotꝰ x̃gini marie. Dic quõ iuerunt ad iudiciũ:⁊ posit⁹ fuit in statera.⁊ cũ pctã magis ponderarẽt q̃ bona: x̃go maria posuit manũ in statera:⁊ oẽs demones ex alia pte: sed virgo maria obtinuit vt anima rediret ad suum coꝛp⁹ ⁊c. Jõ dic̃ eccl'ia. Adoꝛa te esse matrẽ sumat ꝑ te precem ⁊c. Secũdo in sctõ euãgelio oñdit de xp̃o potẽtia diuinali: q̃ ostendit opib⁹ miraculosis. Videbant em̃ coꝛp⁹ sicut ⁊ in ei⁹ natiuitate:ſ non videbant diuinitatẽ quã debebãt credere ꝑ miracula q̃ faciebat: q̃ nõ poterãt fieri nisi a dro. Jõ dicebat ipe iudeis. Si ih nõ vultꝭ credere opib⁹ credite, opꝛa eñ q̃ facio testimoniũ phibẽt de me. Joh.v.⁊ x. Dec potẽtia diuinalis ostẽdit in euangelio hodierno vbi dr̃ ꝙ erãt ibi.ſ. i nuptijs illis lapidee hydrie sex posite ꝓ purificationem iudeoꝝ. Et vocatis iesus mistris dixit eis. Jmplete hydrias aq̃. Et impleuerũt eas vsq̃ ad summũ. Et stetẽt coꝛã iesu sicut filiꝰ coꝛã patre. q̃ nõ dicit. ego pto carnem:ſ tã habeo paneum. Jta illi expectabant coꝛam xp̃o vt faceret miraculũ. Quibus dixit xp̃s. Haurite nũc ⁊ ferte architriclino. Et tulerũt ãphoꝛas plenas optimo vino ex aq̃ facto. Nunq̃ tale vinum natura ꝓduxit. q; illud qõ faciebat xp̃s per miraculuz erat melius q̃ qõ fecit natura Ut aũt gustauit architriclinus aquã vinũ factũ nõ sciebat vñ eẽt. Nota architriclin⁹ erat maioꝛ dñis:⁊ vocauit sponsum dicẽs ei. Omo homo ꝓmo bonũ vinũ ponit.⁊ cũ inebriati fuerit tũc id qõ deteri⁹ ẽ. tu aũt seruasti bonũ vinum vsq̃ adhuc. Dic quõ miraculũ fuit divulgatum testimonio ministroꝛ. Adoraliter ser hydrie significãt ser opa q̃ xp̃s oꝛdinauit ad lauationẽ aiarũ vt purificate possint intrare ad nuptias padiſi. Prima hydria est ablutio baptismalis. Ezech. xxxvi. Effundã super vos aquã mũdã:⁊ mũdabimini ab oib⁹ inq̃namentis vr̃is ⁊c. Secũda est confessio sacramẽtalis.i, Joh.i. Si cõfiteamur pctã nr̃a fidelis ⁊ iustus est dr̃ vt remittat nobis peccata nostra:⁊ emundet nos ab omni iniquitate. Tertia est afflictio pnialis.pñ.cxviij. Feci iudiciũ ⁊ iusticiã: non tradas me calũniantibus me. Quarta est oco spũalis, Dic exemplum qõ h̃ Luc.xviij. de illo publicano dicente. Dr̃ ꝓpicius esto mihi pctõri ⁊c. Quinta est donatio misericoꝛdialis. Mat.v. Beati misericoꝛdes:qm̃ ipi miam ꝛsequent. Sexta est remissio iniurialis. Mat.vi. Si em̃ dimiseritis hoib⁹ pctã eoꝝ:dimittet ⁊ vob pat vester celestis delicta ⁊ pctã vra. Si aũt non dimiseritis hoib⁹:nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. Et Esa.i. Lauamini mũdi estote auferte malũ cogitationũ vrãꝝ ab oculis meis. Subdit. Si fuerint pctã vestra vt coccinũ q̃si nix dealbabunt.⁊ si fuerint rubra q̃si vermiculus velut lana alba erunt. Tertio ostẽdit in sctõ euangelio de sctis aplis credentia virtualis. De b̃ dicit thema. Crediderũt in eũ discipuli eius. q̃si viso miraculo adoꝛauerunt eũ tanq̃ verũ saluatoꝛem. Jõ dicit. Hoc fecit initiũ signoꝝ iesus in chana galilee:⁊ manifestauit gl'iam suã:⁊ crediderũt in eũ discipuli eius. Nota xp̃s cepit facere miracula in nuptijs:nõ ꝓius ne bũanitas fantasticaꝫ videretur. vt dicit sctus Tho. iij. pte. q. xxxvi. iiij. iij. Chrysostom⁹ em̃ dic̃ sup iobem ꝙ xp̃s nõ fecit miracula añq̃ aquã ꝙertit in vinũ. ẽm ꝙ dr̃ Jobis.ij.⁊ h̃ in pñti euangelio. Hoc fecit initiũ signoꝝ iesus. Si em̃ ẽm primã etatem miracula fecisset nõ indiguissent israelite alio manifestante eum: cuz tñ iohannes baptista dicat Jo.i, vt manifestetur in israel, ꝓterea

Universidad de Sevilla Biblioteca

ego veni in aqua baptizans. subdit sanctus Tho. vbi. ē. Decenter aūt nō incepit facere si gna i ꝓma etate. Existimassent enī fantasma esse incarnationem ⁊ ante opportunum tempus cruci eum tradidissent liuore liquefacti. Nec obstat ꝙ libro de infantia saluatoris legitur ꝙ christus in sua pueritia multa miracula fecerit. Quia vt dicit sanctus Tho. ibi. ē. liber de infantia saluatoris est apocrifus. Non ea quō deus antiquitus nullis seruitorib⁹ suis manifestauit gl̄iam suā: sed oēs ꝑtūcūqꝫ sancti ibant ad infernū. Sed modo hanc fruitionē ⁊ gl̄iam quertit in vinū in cruce: q̄ apuit ianuā celi merito sue passiōis. Jō mō boni seruitores stati qñ morīunt hic habent gl̄iam.

De eadem dominica. Sermo II

Manifestauit gloriaz

in suā. Joh. ij. Thema dat nr̄i motiuū declarādi quot sunt ꝺditiōes ꝑsonarū bonarū in hoc mundo q̄bus dr̄ manifestat gl̄iam suā in alio mūdo. Sz ꝓmo salutem̄go maria ⁊c. Manifestauit gl̄iam suā. Doctrina ē cōis ⁊ certa in sctā theologia. ꝙ ē ꝑn cipio mūdi vsqꝫ ad aduētū xp̄i dr̄ nunqꝫ vlli hoī manifestauit gl̄iam suā ⁊ ⁊n transiuerūt de mundo vltra quinqꝫ milia annōꝝ in quo ꝛpe fuerūt multi scī amici dei q̄b⁹ dabat ⁊ manifestabat multa alia bona: fidē suā potentiā dando legē in multis miraculis. ⁊ suā sapientiaz dando suā miam. ⁊ dementiā dando eis plures gratias: sed nunqꝫ eis manifestauit suaz gl̄iam. Auctas. Legit Exo. xxxiij. de moyse q̄ loquebat cū deo: ⁊n nō videbat dēū: imo petijt a deo ꝑ gl̄am specialem vt ostenderet sibi suā gloriam dicens. Dñe si inueni gl̄am in ꝺspectu tuo: ostende mihi gl̄iam tuā. Rīdit sibi dr̄. Posteriora mea videbis: facie aūt mea videre nō poteris. Nota q̄d dictū est ꝙ nullus vidit aū xp̄i aduentū gl̄iam dei siue diuinā eēntiam ꝛpe intelligendū est. ſ. permanenter ⁊ plene beatifice. Dicit sctūs Tho. in pleriqꝫ passibus. ſ. in. iiij. di. xlix. ⁊ in. q. de veritate. q. xiij. de raptu. ⁊ etiam in. ij. ij. ꝙ paulus ⁊ moyses viderunt in raptu diuinā essentiā: ⁊ transcēderunt: q: eis fuit lumen gl̄ie collatū: non permodū habit⁹ ꝑmanentis: ⁊ ꝑ modū passiōis transeuntis. Unde nec simplr fuerunt bti: sed poti⁹ rapti. Et hoc fuit eis ex speciali ꝓuilegio ⁊ gra ꝺcessum. Nota quō dr̄ hz q̄dā ꝓncipia sz beatitudines padisi: ⁊ q̄das media. ſ. gras euangelicas: ⁊ quedā posteriora signacula ⁊ gratias q̄ fecit ꝛpe moysi. Sed quando inozi ebantur omnes descendebant ad limbū inferni. ſ. adam: noe: abraham: moyses. nulli eoz deus dedit gl̄iaz ꝓ illo tpe. Nec etiā sanctis innocentib⁹: nec iohanni baptiste: imo descenderunt oēs ad infernū. q: humana redēptio nondū erat completa. De hoc auctoritas. pſ. lxxxviij. Quis est homo qui viuet ⁊ non videbit mortē: eruet aiaz suā de manu inferi. q. d. nullⁱ. Sed ex quo venit dñs noster iesus xp̄s ⁊ complenit opus misericordie nostre redemptionis: dicit thema ꝙ manifestauit gloriam suam quā reuerat abscōditam vltra quinqꝫ milia annos. patet thema. Amore vestri que fiui in sacra scriptura q̄b⁹ ⁊ quot cōditionib⁹ ꝑsonarū dr̄ manifestat gl̄iam suā qñ dicēdūt Et inueni in quadā auctē ꝙ solū trib⁹ ꝺditionibus ꝑsonarū manifestat gl̄iam suam dicens. Gloria libani data est ei decor carmeli ⁊ zaron. Ipsi videbunt gloriam dominī: ⁊ decorem dei nostri. Esa. xxxv. Nota gloria libani. id est candoris siue albedinis significat ꝑsonas innocentes. Decor carmeli. id est renedi. Ecce ꝑsone pure obedientes. Zaron. i. ꝑncipes inerentium. Ecce persone penitentes. his tribus conditionibus personarum deus manifestat gloriā suam quando dicendunt. sc̄z

Innocentibus pure.
Obedientibus plene
Penitentibus condigne.

De q̄libet istoz dicit thēa. Manifestauit ⁊c.

Dico ꝓmo ꝙ dr̄ manifestat gl̄iam suā infātibus innocentib⁹ pure. sicut sunt pueri post baptismū. q̄ sunt ab originali petō purificati. tales aūt sunt innocētes. i. nō nocentes. q: nū q̄ nocuerūt alicui. Dicunt puri: q: sunt totaliter ab originali petō purificati. Dic quō peccatū originale est q̄dā macula exīs in aia ad instar mappe q̄ caderet i ꝑlium plenā incausto ⁊c. Dicit enī sctūs Tho. i. q. lxxxij. arti. i. ꝙ petrū originale est habit⁹. sc̄z languor natur̄e. id est inordinata dispositio ex dissolutione armonie originalis iusticie. Est enī peccatuz originale habit⁹ corrupt⁹ non pura priuatio. q: dic ꝑuationē originalis iusticie: ⁊ inordinatā dispositionē ꝑtū aie. Jta ꝙ formale est vt dicit sctūs Tho. ij. di. xxx. q. i. ar. iij. ⁊ etiam dist. xxxi. ⁊ etiam. i. ij. q. lxxxij. ar. iij. est priuatio originalis iusticie. materiale vero est concupiscentia. i. inordinatio partium anime. vñ scriptura. Quid est homo vt immaculat⁹ sit: ⁊ vt iustus appareat natus de muliere. Job xv. Nullⁱ nisi sit ex vtero sctificat⁹. Sed purificatur ⁊ mūdatur in lixiuio baptismi. nec est

alius modus mūdādi. ⁊ hoc dicit gloria libani. i. candoris siue albedinis. si tales decedūt anteq̄ peccēt statim evolāt: ⁊ deus manifestat eis suā gl̄iam. Dic ꝺ verulas q̄ dicit ꝙ immo trāseunt purgatorīū ꝑꝑ dolorē mīs ⁊c. De his dic thema. Manifestauit gloriā suā. ſ. innocētibus. De b⁹ auctas. Gram ⁊ gl̄iam dabit dñs. Quia ꝓmo tā daf gra in b⁹ mūdo. ſ. in baptismo. qñ maxima gra fuerat ⁊ ꝛ si filios rustici adoptaret in filios vt possent obtinere hereditatē regni. Dāc gram facit deus q̄ filios illius rustici ade in baptismo adoptauit in filios vt ꝑseq̄nf hereditatez padisi. Jō baptismus vocat regnatio in scriptura sctā. q: sicut vir ⁊ vxor sua generāt filios legitios ⁊c. ita xp̄s de spōsa sua. ſ. ecclesia regenerat filios. Et baptisatus est effectus filius reg̃ xp̄i Auctas. Videte qualē charitatē dedit nob̄ deus pater vt filij dei nōiemur ⁊ simꝰ. i. Joh. iij. Jō dicit ꝓmo gram dabit dñs. Scō dicit gloriā dabit dñs. q: si filij: q̄ ⁊ heredes. Ꝓ: ergo dat gram baptismale ꝓdictis. ⁊ secūdo nō priuabit bonis. ſ. gre ⁊ gloie fruitionis: q̄ ambulāt in innocētia. Jdeo ad Titū. iij. apls in persona illoz innocentū. dicit. Nō ex operibus iusticie que fecimus nos: ⁊ ꝑ suā misericordiā saluos nos fecit. Questio est b⁹. Quid est de pueris absq̄ baptismo decedētibus. nū quid habebunt gloriā. Rīsio ꝙ nō. Si dicaf quare: q: nunqꝫ peccauerūt: nec corde nec ore ⁊c. Personis simplicibus videf ꝺcludere hec ratio: q̄ tñ mhil valet. imo esset sīs stulticia grere a rege. quare nō dat regnū suū filio rusticiq̄ nunqꝫ fecit aliq̄d ꝺ eū ⁊c. Quia regnuz nō daf extraneis: ⁊ filijs legitimis. Job. iij. Amen amē dico tibi nisi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsctō nō pōt introire in regnum dei. Sed q: nihil fecit ꝺ deū: ideo nō hz pnā sensus: sed solū ꝑnam damnīnec displicet eis: q: nō habent gloriā nec habebunt: sciētes ꝙ nō ꝑtinet eis. sicut nō displicet rustico ꝙ non habet regnū francie: q: sibi nō cōpetit: ⁊ displiceret filio regis si nō haberet regnū. Jtem q: nō displicet tibi ꝙ tu nō habes alas: q: nō cōpetit tibi: sed displiceret aquile vel falconi qui bus cōpetit habere alas. Jdē de illis pueris q̄ gaudent ⁊ disputant inter se. Modo aliter habetis hic duas doctrinas. Prima ꝙ illi pueri q̄ decedunt statim post baptismū nō sunt flendi. q: certi sumus ꝙ sunt in paradiso. Nullus vestrū fleret de filio quē rex reciperet de curia: et ipsum faceret magnū dñm: imo gauderet. Idem de regina si reciperet filiā vestrā. Jdeo apostolus. i. ad Thes. iiij. Nolumus vos ignorare de dormientibus. i. innocēter in xp̄o qui discentibus. Sed flendi sunt filij adulti: superbi: auari: luxuriosi: riboldi ⁊c. sed filius innocēs qñ decedit pōt dicere pentib⁹. Nolite flere sup me: ⁊ sup vosipsos flete ⁊ sup filios vros. Lu. xxiij. Scda doctria est ꝙ auisetis vos ꝙ nō ex culpa vestra pueri morianf sine baptismo: quoniā in die iudicij resurgēt in etate trīginta annoz pretendo iusticiā ⁊c. Dic quomodo masculus in quadragesima die a cōceptione hz aiam: femina vero in. lxxx. die: vt dicit glosa ordinaria sup Leuit. xij. Jdeo auisent mulieres ne qñ sunt grauide saltent: currant: equitēt: vel tripudient. Jdeo xp̄s. Videte ne cōtemnatis vnū ex his pusillis. Dico enī vobis q: angeli eoz in celis semp vident faciez patris mei q̄ in celis est. Matth. xviij. Dico ꝺ eo scdo ꝙ deus manifestat gloriā suam ꝑsonis obedientibus plene. De pueris innocentibus nō vult deus nisi purificationē baptismalē: sed de adultis vult deus obedientiā generalē. Doc oſtēdit nobis xp̄s qñ ꝓ sermonem quē ipse fecit de gloria padisi: venit ad eū quidā doctor di. Magr. q̄d boni faciā vt vitā habeā eternā. Matth. xix. Rīdit sibi xp̄us. Si vis ad vitā ingredi serua mādata dei. At ille. Que. tūc xp̄s fecit mētionē de decē ꝑceptis in q̄bus reducūf stāt ⁊ includunf oia ꝑcepta. De his decē ꝑceptis dedit deus decē digitos in manibus q̄ pmaxime videnf ad memorādū sicut sunt decē digiti q̄bus opamur: ita sunt de cē ꝑcepta q̄bus meremur. Primū ꝑceptū ordinat cor. q: ꝓmū ⁊ ꝓncipale q̄ rēqrit a nob̄ deus sicut dñs a subditis est fidelitas cordis: ne curramus ad suos inimicos. ꝑ aliq̄ re mūdi. Scōm ordinat os vt cū reuerētia loquamur de dño. nō iurare false ꝑ aliqua re mūdi nec enormit⁹ nec infidelit⁹. Nō assumes nomen dñi dei tui in vanū ertā dicendo veritatē absq̄ vtilitate vl̄ necessitate: multo minus in falsam ⁊c. Tertiū ordinat opus circa diligentiā habendā in seruitio domino fiendo: q: ipse dat nobis ꝓtiſonē ⁊c. Dic quō dñica est seruāda quiescēdo ab oi ope: ⁊ missam audiēdo ꝙatis q̄tuoꝛ ꝺditiōibus. Alia tria ordinant ꝑsonā circa ꝓximos quoꝛ ꝓmi ⁊ ꝓncipales sunt pentes. Jō dic. Honora patrē tuū ⁊c. Et vt ad hoc magis filij inclinenf facit ꝓmissionem dicens. ⁊ eris lōgeuus sup terrā. Et apostolus ad Eph. vi. Filij obedite parētibus vestris in domino. quod est primū mandatum in ꝓmissione. et eris longeuus super terram.

Nota in dño nō ꝺ dñm, Proximi min⁹ ꝑncipales sunt iimici. Etiā vult deꝰ circa inimicos habeam⁹ pariam: ne sumam⁹ vindictaz. Ꝺ ꝓcepit deꝰ, Nō occides. ſ. cā vindicte: quia mihi vindictā. ſ. reſeruaui. ⁊ ego retribuā, Deut, xxxij. ⁊ ad Ro. xij. De alijs ꝓximis di, Nō furaberis nec ꝓ rapinā nec ꝓ vſurā nec ꝓ retentiones. ⁊ ſic de alijs. Alia q̄ttuoꝛ ꝓcepta ordinant ꝓximū coꝛ⁹ vt ſit caſtū. Sic̄ q̄libz vult q̄ equꝰ ſu⁹ caſte viuat. ſō dic̄, Nō mechaberis. Nota quō ꝑter mr̄imoniū totū ē luxuria ⁊ petr̄a ⁊c. Sc̄m ordinat aiam: qꝛ modicū valeret coꝛpus caſtū: ⁊ aīa putana ꝓ deſideria mala ⁊ cō cupiſcẽtias. Ꝺ dicit, Nō ꝓcupiſces vxoꝛē ꝓximi tui, Tertiū ordinat os nō mẽtiri: maxie i dānū ꝓximi in iudicio nec in terra. Ꝺ dic̄, Non falſuz teſtimoniū dices: imo oꝛ reſtituere fama. Quartū ordinat coꝛ di, Nō concupiſces rẽ ꝓximi tui. i. ad Ti. vi, Radix oīm malox eſt cupiditas, Sen̄. Si iſta duo ꝓnomia meū ⁊ tuū ⁊c. Ecce ħ ordinatio totiꝰ hōe vite erga deū ⁊ ꝓximū ⁊ ſeipz. Auctas, Si audierint ⁊ obſeruauerint cōplebūt dies ſuos i bono ⁊ anos ſuos in gl̄ia. Job, xxxvi, g̃ manifeſtauit gl̄iam ſuā ꝓphis plene obedientib⁹. Dico tertio q̄ deꝰ manifeſtat gl̄iam ſuā pctōꝛibus digne penitẽtib⁹, qō bñ expedit nob q̄ tonties ꝓccam⁹ faciẽdo ꝺ dei ꝓcepta. Ꝺ dic̄ xp̄s in ꝓmo ſmone quē fecit. Pniaz agite, Matt, iiij. Extinde. ſ. poſt ieiunīū cepit ieſus ꝑdicare ⁊ dicere, Pniam agite. Ecce ꝓmū thēa xp̄i, Iterū Matt. iij. inq̄t iobes, Facite dignū fructū pnie, Digna pnia in q̄ttuoꝛ cōſiſtit: q̄ pñt iterari. ſ. totiēs quotiēs, Primū eſt coꝛdis cōtritio reſpectu mūdi vel fame vel honoꝛis ſiue pticuli, Recogitabo tibi oēs an̄os, i. amaaie mee, Eſa, xxxviij, Sc̄m eſt emẽdandi ꝓ poſitū: qꝛ null⁹ rediret lebēter ad emẽdū abū potionatū ſiue venenatum ſi euaderet ſemel. Sic oīa pctā mortalia ſunt potiōes aie, Ꝺ Job, viij, Vade ⁊ iā amplꝰ noli peccare, Tertiū eſt oꝛis ꝓfeſſio: q̄ſi ad vomitū ſe puocādo vt ejiciat ex̄ cibus potionatꝰ de ſtomacho aie ꝓfitẽdo pctā ſua ⁊c. Proū. xxviij, Qui abſcōdit ſcelera ſua nō dirigeť: q̄ aūt ꝓfeſſus fuerit ⁊ relinq̄rit ea miam cōſequeť. Quartuz ē pnie iniūcte obſeruatio. alꝰ nihil valet ꝓfeſſio. Ꝺ ſcriptura ſctā. Qui humiliatꝰ fuerit ⁊c, ſcz ad faciendū pniaz erit in gl̄ia. Job, xxij. Coꝛ humiliat ꝓ cōtritionē: os ꝓ ꝓfeſſionē: burſa per reſtitutōez: coꝛ⁹ ꝓ pniālē afflictōez, Talib⁹ deꝰ manifeſtat gl̄iam ſuā. Deo gr̄as.

De eadem dñica Sermo III

ydrie ſex poſite ſm

ħ purificationē. Ꝺ. ij. Hoc thema dat mihi motiuū ⁊ rōnē declarandi q̄ ſunt illa q̄ deus oꝛdinauit ad purificādū aias nr̄as vt poſſint intrare padiſuz. ſi ꝓmo ſaluteť ꝺ̄ngo ⁊Maria ⁊c, Ydrie ſex poſite ⁊c, ſm, i., ꝑt purificationē. Jux intellectū ſpūale quē volo ꝑtractare: ſciēdū q̄ i incarnatiōe dñi nr̄i ieſu xp̄i fuit factū mr̄imoniū int̄ filiū dei ⁊ nr̄am ħuanitatē, q̄ ſicut vir ⁊ vxoꝛ nō ſunt duo ſi vna caro, Matt, xix, Ita xp̄s deus et homo nō ſunt due ꝑſone ſi vna. Itaq̄z iam nō ſunt duo ſcz ſuppoſita: ſi vnū tm̄. Sponſalia fuerūt facta in aula vteri ꝺ̄ginalis, Ꝺ dō loquēs de xp̄i diuinitate dicit. Ipſe aūt tāq̄ ſpōſus ꝓcedēs de thalamo ſuo, ps. xviij. Sz nuptie fiūt nō in ħ mūdo: qꝛ nō eſt locꝰ apt⁹ nec ſufficiēs ꝑ tātis nuptijs: ſi fiūt in celo em pyꝛeo. Auctas, Bñe eſt regnū celoꝝ hoi regi q̄ fecit nuptias filio ſuo. Matt, xxij. Sicut ei in nuptijs architriclini null⁹ itrabat niſi ꝑus lavaret, ⁊ ꝓpter ħ erāt ibi ſex hydrie: vt dicat thema ad ſram, ſic nec in nuptijs padiſi pōt aliq̄s intra: e niſi ꝑus mūdet ⁊ purificet in ħ mūdo: qꝛ nō intrabit in eā ſcz gl̄iam aliq̄d coinq̄natū aut abominatiōe faciēs, Apoc. xxi ꝓpter q̄ xp̄s ſpōſus poſuit in hoc mūdo ſex hydrias. i, ſex opera pniālia ad lauandum et purificandū aias noſtras.

Prima eſt cōtritio coꝛdialis,
Scda confeſſio ſacramẽtalis,
Tertia afflictio penitẽtialis,
Quarta oꝛatio ſpūalis.
Quita donatio miſericoꝛdialis,
Sexta remiſſio iniurialis,

Prima hydria ē pmū opꝰ pnie q̄ eſt cōtritio coꝛdialis: q̄ſi ꝑſona cogitat ſua pctā ⁊ vitia ⁊ mala q̄ feć ⁊ cōterit di, O miſer q̄d erit de me qꝛ tot feci pctā. Verbi gr̄a. de quolibet ſtatu. Primo de religioſo q̄ non ħuauit regulā nec ꝓſtitutōes nec oꝛdiatōes ſui oꝛdinis: ſi vixit ad libitū: q̄ſi reducit ad ſe cōterit dicendo, o miſer q̄d erit de me ⁊c. In iſta hydria mūdat et purificat aia: maxime q̄ſi eſt ibi aq̄ lachꝛymarū. De hoc in planctu regis Ezechie. Ecce in pace amaritudo mea amariſſima, Eſaie xxxviij. Dic quō pctōꝛ ſemp eſt in guerris cū deo: ſi cōtritio pctōꝛ facit pacē inter deum ⁊ pctōꝛē, ió dicit, Ecce in pace amaritudo mea amariſſima. Pax eñ cauſat ex amaritudine id ē cōtritiōe. Vel qꝛ ex pace. ſ. mūdana oritur

amaritudo cauſatur. Nec eñ pax eſt amara: ama rioꝛ: amariſſima, ex amaritudine. i. cōtritiōe, Amara: qꝛ ꝓdidit gr̄am dei. Amarioꝛ: qꝛ ꝓdidit hereditatē padiſi. Amariſſima: qꝛ eſt ſententiatus ad dānationē infernalē. Scōa hydria eſt cōfeſſio ſacramẽtalis, Nota q̄ cōfeſſoꝛ dꝫ ſedere tanq̄ iudex: ⁊ pctōꝛ ad eius pedes dꝫ cōfiteri oīa pctā ſua accuſando ſe ⁊c. Et in fine cōfeſſionis q̄ſi ꝓfeſſoꝛ abſoluit aīa purificať ab oībus culpis mortalibus. De ħ figura. iiij. Regū. v, vbi ħ q̄ ꝺam nobilis hō q̄ erat lepꝛoſus venit ad heliſeū vt purificaretur ab eo a maculis lepꝛe. Cui dixit ꝓpheta, Vade ⁊ lauare ſepties in ioꝛdane: ⁊ recipiet ſanitatē caro tua atq̄z mūdaberis. Et ſic fuit factū. Vic fuit figurata cōfeſſio, vñ fluuiꝰ ioꝛdanis idē eſt q̄ fluuiꝰ iudicij. Ecce ħ cōfeſſio in q̄ ꝓfeſſoꝛ eſt iudex: tiō dꝫ ſedere, pctōꝛ eſt reus ⁊ dꝫ lauari ibi ſepties, i. ꝑfecte et ſeptē ꝑcatis mortalib⁹: ad q̄ oīa alia pctā reducunť. Primo ꝓfiteri de pctō ſuꝑbie. nō ſolū in gr̄e: qꝛ nō ſufficiť: ſi i ſpē. Idē de alijs pctis. ⁊ ſic alia purificať. O magna gr̄a ē iſta q̄ ex ꝓfeſſiōe pctōꝛ abſoluiť. Oppoſitū fit in iudicio hūano in quo facta ꝓfeſſiōe criminū pctōꝛ ſententiaťur et ꝺdēnaťur ⁊c, Ꝺ eſt maxima culpa illoꝝ q̄ nolūt ꝓfiteri: imo ſtabūt ꝑ tres vel quatuoꝛ annos ⁊c. Si ꝓfiteamur pctā nr̄a fidelis ⁊ iuſt⁹ eſt deus vt remittat nob pctā nr̄a. ſ. vrute cōfeſſiōis: ⁊ emūdet nos ab oī iniq̄tate. i. Jo. i. Propꝛ ħ eſt oꝛdinatū ab eccl̄ia vt q̄libz ad minus ſemel i anno ꝓfiteať. ſ. in q̄drageſima, et cōicet in paſcha. alꝰ ꝺ dicať. Quid facia: qꝛ multa furaꝝ? ſunt et nihil hēo. Rūſio ſm ius, q̄ nō pōt ſoluere credat bonis: ⁊ eſt liberat⁹. Quia dicit regla iuris. xiij. q. vi, Si res aliena ꝑꝓ quā pctō eſt reddi poſſit ⁊ nō reddiť: pnia nō agiť: ſi ſimulať, Si aūt ꝛaciter agiť nō remittet pctō nī ſi reſtituať ablatū ſi reſtitui pōt. plerunq̄z eñ q̄ auferť amittiť: nec aliud hz vñ reſtituat: huic certe nō poſſum⁹ dicere, Redde q̄ abſtuliſti. Dec Aug̃. Sic ſedere poteſtis ⁊ fure do in aliq̄ bono ſtatu: ⁊ oꝛare ꝑ illis q̄bus teneminī. ⁊ ſic null⁹ pōt excuſari a reſtitutione vel coꝛpali vel ſpūali. Tob. iij. Ex ſubſtātia tua: nō aliena: fac elemoſinā. Quō poteris ita eſto miſericoꝛs. Si muleū tibi fuerit abundanter tribue: ſi exiguū tibi fuerit: etiam exiguū libēter impārti ſtude. Sexta hydria ē remiſſio iniurialis, ſi vis vt ꝺ̄ tibi remittat iniurias q̄s tu feciſti ꝺ̄ remitte inimicꝰ iniurias q̄s tibi fecerūt. In pūcto eñ q̄ remittiť inimico tuo: in eo ꝺ̄ pūcto ꝺ̄us tibi remittit. qꝛ ꝺ̄ nō ꝑ

Universidad de Sevilla Biblioteca

superari a creatura in bonitate: qō tñ fieret si tu remitteres ⁊ ipse non remitteret tibi. Dic quō in iudicio particulari vel vniuersali deus oñdet aīe plagas suas dicēs. Ecce ego qđ sustinui ꝓ te, videamus qđ fecisti ꝓ me. Benedictus q̄ tūc poterit dicere cū ỹitate. Et si ego non tantū feci ꝓ vob q̄tū vos fecistis ꝓ me? tñ amore vr̄i remisi talē iniuriā ⁊c̄, deus est cōtētus. Jō dicit ipsemet. Si dimiseritis hoibus pcta eor: dimittet ⁊ vob pr̄ vester celestis delicta vra. Si aūt nō dimiseritis hoīb⁹: nec pr̄ vester dimittet vob pcta vra. Mat. vi. Ecce q̄re dicit thema. Hydrie sex posite ſm. i. ꝓpr̄ purificationē. Deo grās.

De eadem dñica. Sermo IIII

Quodcunq; dixerit

q vobis facite. Joh. ij. Pro introductiōe sciēdū q̄ int̄ oia opa ⁊ vtilora q̄ possumus facere ꝓ nr̄a salute p̄ncipalius et maius est obedire mādatis dei ⁊ nō existimet aliq̄s hoīm q̄ aliter possit intrare paradisum: nec ꝓ dñium vel pr̄ārē secularē nec spūlē nec ꝓ pulchritudine corpalē: sed ꝓ humilez obedientiā. Et iō ℨ sensus corpis ⁊ inclinationes carnis ⁊ tēptationes demonū requirit q̄ teneā mādata dei. Et cōstat clare ꝓ experientiā quotidianā q̄ ꝓsona q̄ vult cōsequi aliquod bonū finale qđ ꝓ seipsam hr̄e nō pōt: oz q̄ sit placida ⁊ cōformis volūtati illius a quo illud bonū habet cōsequi: ⁊ q̄ ſm voluntatez illius se regat. Et hoc apparet in triplici bono scz in bono corpis: in bono aie: ⁊ in bonovite. Primo in bono aie certū est ꝙ si homo desiderat hr̄e scientiā: qō est vnū magnū bonū ⁊ perfectio aie quā ꝓr suū ingeniū hr̄e nō pōt. oportet q̄ habeat mgr̄m ⁊ stet ad regimē volūtatis illius. Ūñ pbs dicit. Oportet addiscē tē credere. Nā si mgr̄ diceret discipło dicas a. Si diceret discipulus mgro ℨ. pbo q̄ est b. bene esset malignus nec esset in gra mgr̄i. Secūdo apparet in corpe. Si est aliq̄s hīs infirmitatē ⁊ nescit quō curabit: oz q̄ teneat ordinē medici ⁊ pfiliū ad hoc vt sanitatē ꝓsequat. Ūñ Aug. Semetipsum interficit qui p̄cepta medici seruare ꝓtēnit. Nā si medicus diceret vobis q̄ comederetis caponē ⁊ comederetis boūē: no ꝓsequeremini sanitatē. Tertio apparet in vita nr̄a. Ūñ figurā ⁊ exemplū hēmus Gen. xli. vbi legit. Transactis septē annis vbertatis qui fuerāt in egypto: ceperūt venire septē anni inopie quos p̄dixerat ioseph: ⁊ in vniuerso orbe p̄ualuit fames. Jn cuncta etiā terra egypti fames erat. Sed ioseph filius iacob p̄sciebat istam aduersitatem ⁊ caristiam futuram: ⁊ factus fuit gubernator p̄r pharaonē in toto suo regno: qui fecit in septem annis vbertatis p̄cedentibus magnam ꝓuisionem. ⁊ cū populus egypti veniret ad regē dicens, Dñe ⁊ nos ⁊ filij nostri morimur fame. Respondebat rex. Jte ad ioseph: ⁊ quodcūq; dixerit vobis facite. q. d. si vultis liberari ab hac fame nō regatis vos ſm voluntatem vestram: sed ſm regimē ioseph. Nūc ergo gloriam paradisi nō possumus cōsequi ꝓ nosipsos. Nunq̄d est aliquis ita lenis qui possit ascēdere ad celū: certe nō. sed si habet ascēdere oportet q̄ ascendat p̄r manū xp̄i saluatoris. Nas esse nature ꝓ nos nō habemus: q: tu nō fecisti te q̄tum ad corpus, nec te creasti q̄tuz ad animā. Unde ps. xcix. Scitote q̄m dñs ipse est deus: ipse fecit nos ⁊ nō ipſi nos. Similiter esse gratie nō possumus habere nisi a dño iesu xpo. ad Eph. ij. Gratia enī estis saluati p̄r fidē ⁊ hoc nō ex vobis. Dei enī donuz est: nō ex operibus: ne quis gloriet. Similiter esse glorie nō possumus habere nisi a deo. Unde ps. lxxxiij. Gratiaz ⁊ gloriā dabit dñs. Oportet ergo q̄ post q̄ desideramus habere gratiā et gloriā a deo q̄ ſimus et obedientes in mandatis ⁊ q̄ regamus nos ſm voluntatē eius. Sic enī exemplū habemus Luc. x. Nam cuz quadam die xp̄s p̄dicaret multas excellētias glorie paradisi. O quō sciebat illas p̄fecte. Quidā legislator in amore illius glorie fuit inflammatus dicens xp̄o. Magister qđ faciendo vitam eternā possidebo. Cui xp̄s. Jn lege qđ scriptū est: quō legis. Qui ait. Diliges dñm deum tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota alma tua: ⁊ ex oībus viribus tuis: ⁊ ex omni mente tua: ⁊ p̄rimuz tuū sicut teipsum. Dixit q̄z illi. Recte rñdisti. Hoc fac ⁊ vives. Et ideo ego maria mater gr̄e sciens q̄ q̄ vult salutē cōsequi: oportet q̄ se regat ſm voluntatē filij sui. dixit nobis thema. Quodcūq; dixerit vobis facite. Modo sum in materia quā intendo p̄dicare. Sciendū q̄ inter oia alia que xp̄s mādauit xp̄ianis ad gloriā habendā est ꝙ suam sanctā ⁊ benedictam vitā imitemur: que repsentat in missa. Aūctas. i. Cor. xi. ⁊ Lu. xxij. Hoc facite in meam cōmemorationē. nō dicit in memoriam passionis: sed simpliciter in meā cōmemorationē. q: nō solum passio. sed etiā tota vita xp̄i a die natiuitatis vsq; ad diem ascensionis ibidē p̄sentat. Sz diceret aliq̄s q̄ b. mandatū fuerit solū datū p̄sbyteris.

Sed dico q̄ b. mandatuz a p̄sbr̄is ad laicos dirigit. p̄sbr̄is ꝓ me⁹ enī vitā xp̄i celebrādo. laicis vt me⁹ enī deuote audiēdo. Et ꝓpter b. dicit thema. Quodcūq; dixerit vobis facite. s. b. me⁹ orando vitaz xp̄i. p̄sbr̄i deuote celebrādo: ⁊ laici deuote audiēdo. Nūc sum i materia p̄dicāda. Et sciatis q̄ repio q̄ a die qua xp̄s descēdit de ce⁹o ꝓ incarnationē vsq; ad diē quo ascēdit in celū tota vita ipius repsentata est in missa solēni p. xxx. opa p̄ncipalia. Unde credo q̄ sunt multa alia opa q̄ nescim⁹. Jdeo Joh. penul. ⁊ vlti. Multa qđem et alia opa fecit iesus q̄ non sunt scripta in libro hoc: q̄ si scribant ꝓ singula nec ipm arbitror mundum capc posse eos q̄ scribendi sunt libros. Jta q̄ mūdus nō posset ea capc vl cōpendere. aut lingua hois dicere q̄tū ē de secretis. Nā ita sunt sparsa ac multiplicata secreta in missa sicut atomi in radio solis: ⁊ nō possunt exp̄mi: nec sciri: nec dici. Nam nō se monet p̄sbr̄ in missa q̄n ibi fit secretū. Sed nunc dicā vobis p̄ncipalia: ⁊ sunt. xxx. Jō attēdite cū attētione. Primū incarnatio. Scōm natiuitas. Tertiū circūcisio. Quartuz apparitio. Quintū in templū p̄sentatio. Sextū in egyptū descensio. Septimū de egypto recessio. Octauū muūtio in tēplo. Nonū baptismi susceptio. Decimū ieiunij inchoatio. Undecimuz vera p̄dicatio. Duodecimū miraculoz ostensio. Tredecimū cū apl̄is cenatio. Decimūquartū in horto oro. Decimūquintū sua captio. Decimūsextū sua crucifixio. Decimūseptimum in cruce oro. Decimūoctauū lateris perforatio. Decimūnonū septem verboz locutio. Vigesimū hūanitatis dimissio. Vigesimūp̄imum ꝓli illuminatio. Vigesimūsecūdū ad iferna descēsio. Vigesimūtertiū de cruce depositio. Vigesimūquartū syndonis ſuolutio. Vigesimūquintū resurrectio. Vigesimūsextū apparitio. Vigesimūseptimū panis cōfractio. Vigesimūoctauū ad p̄dicandus missio. Vigesimū nonū papatus institutio. Trigesimū vltimū in celū ascēsio. Primū opus xp̄i fuit eius incarnatio: q̄n descendēs de celo se posuit i ventrem v̄ginalē induens hūanitatē. ⁊ dico ꝓ tanto q̄ induit hūanitatē: q: diuinitas erat secrete occultata sub hūanitate. Et debet scire q̄ incarnatio fuit facta ꝓtota trinitatem: q: opa trinitatis ad extra vt est magistralis regula sunt indiuisa: si tū sol⁹ filius remāsit indutus hūanitate. Sicut ꝓ opationē triū hoīm qui vestiūt vnā tunicā alicui: cor. certū est q̄ oēs induūtur. si vn⁹ remanet indut⁹ ⁊ nō alij: et sic p̄ ⁊ spūsanctus induerūt humanitatez filio: si tñ solus filius remāsit hūanitate indut⁹. Et hoc dico q̄ repsitat in missa solēni: et nō in alia. Nā q̄n p̄sbr̄ intrat sacristiā ⁊ ibi tres induit eū scz diacon⁹ ⁊ subdiacon⁹ ⁊ ipemet se induit alijs adiuuātib⁹: tñ ipe sol⁹ remāet indut⁹. Sic saluator nr̄ xp̄s summ⁹ sacerdos fuit indut⁹ in illa gl̄iosa sacristia. s. vteri v̄ginalis beate marie plena reliquijs v̄tutum et gr̄arū. Et si vultis alrius ꝓtēplari: sicut in sacristia reliq̄e ⁊ ornāmēta ⁊ alia p̄ciosa custodiunt. sic in illa p̄ciosa ⁊ gl̄iosa sacristia btē v̄ginis plena v̄tutib⁹ ⁊ gr̄a cōseuabant loculia nr̄e salutis. i. saluator mūdi. Jsta ornamēta fuerūt hūanitas: ⁊ pōtificalib⁹ fuit indut⁹ in die veneris stādo in altari crucis. Et si ad huc alt⁹ vultis ꝓtēplari. sicut p̄sbr̄ secrete induit se in sacristia. nā null⁹ de pp̄lo videt sacerdotē se induere: sic q̄n xp̄s sum⁹ pontifex induit se hūanitate in sacristia btē v̄ginis ꝓ missa dicēda in altari crucis: null⁹ de pp̄lo iudaico vidit nec scivit ipm: tñ fuit incarnat⁹. Et si vultis plus ꝓtēplari. sicut p̄sbr̄ in sacristia induit septē vestimēta. Primū ē. si ē eps sandalia: scōm amict⁹: rerum alba lōga: q̄rtū cingulū: quintū manipul⁹: sextū stola: septimū casula. Sic xp̄s summ⁹ sacerdos indut⁹ fuit in utero v̄ginis marie septē indumēt⁹: q̄ sunt septē dōa spūsci. De q̄bus Esa. xi. Egredief v̄ga de radice ieſſe: ⁊ flos de radice ei⁹ ascender ⁊ reqescet sup eū spūs dñi: spūs sapie ⁊ intellect⁹: spūs p̄silij ⁊ fortitudis: spūs sciet pietat⁹: ⁊ replebit eū spūs timoris dñi. Jtē Esa. xiij. Apphendent septē mulieres virū vnū in die illa. s. incarnatōnis. Nota septē mulieres sunt septē dona spūsci q̄ accipiēt virū vnuz scz xp̄m. Ecce quō ista septē dona spūsancti q̄bus xp̄s fuit indut⁹ repsitant p̄ istas septē vestes q̄bus sacerdos induit se. Ecce p̄mum opus xp̄i. bene ℨ. Hoc facite in meam cōmemorationē. scz incarnatiōis. Secunduz opus fuit ei⁹ natiuitas: q: voluit nasci in diuersorio palā ⁊ manifeste. Et iaz nox claruit sicut dies. Jtē voluit nasci int̄ ioseph ⁊ v̄ginē Mariā: ⁊ facere inter bouē ⁊ asinū. Jtē audita fuit ⁊ visa multitudo angeloz dicentium. Gloria in altissimis deo. Luce. ij. Item pastores dicebant. Transeamus vsq; bethleem et videamus hoc verbum quod factum est: quod fecit dñs ⁊ ostendit nobis. Ecce ergo q̄ stabat in illa sacristia gl̄iosa secrete. postea in natiuitate se manifestauit publice. Et hoc repsentat p̄sbyter quādo exit de sacristia

Tñ pſbr repñtat xp̃m. diacon⁹ btām x̄gine, subdiacon⁹ ioseph qui erat collateralis xp̃o. Duo aũt acholyti repñtãt bouẽ ⁊ asinũ. Aux quã portant acholyti in cãdelabꝛis repñtat il lã claritatẽ q̃ resplẽduit i nocte illa. Chor⁹ cã tãs gl̃ia pr̃i: repñtat chox ãgelox canentiũ in exitu pbr̃i de sacristia cantat introit⁹; per quẽ repñtatur gaudiũ pastox̃ sonantiũ fistulas. Itẽ sacerdos exit de sacristia bñ ablutus facie ⁊ manib⁹ cũ casula aurea: ⁊ totus mundus sine macula cũ leticia magna, Doc fit ad dsignandũ q̃ ita xp̃s fuit natus absq̃ macula de virgine. Vñ dauid in spũ sciens natiuitatẽ xp̃i eẽ immaculatã dixit, p̃s. xviij. In sole posuit tabernaculũ suũ: ⁊ ipe tanq̃ sponsus pcedẽs de thalamo suo, qꝛ exiuit tot⁹ formosus tanq̃ spõsus q̃ exit cũ annulo, ⁊ hoc repsentat eẽus q̃ indunt annulos. Tertiũ opus fuit qñ octaua die voluit circũcidi. ⁊ qui diligent meditaret ḡre dabaf circũcisio videret excellentiã huj⁹ opis quõ xp̃s se humiliauit. Tã sicut latroni daf cauteriũ igneũ vel sanditur in aure in signũ furti vt cognoscatur: sic de⁹ in signũ illi⁹ furi: q̃ fecit adam faciebat hoies circũcidi in illa pte verecundosa. Et tñ ly xp̃s non teneref ad circũcisionẽ nec ad incisionẽ: cũ non venisset p illã gnationẽ corruptam. ſ. ade. ꝑ erat purus sine macula voluit tñ circumcidi. Et hoc repñtat p̃sbr qñ inclinatus corã alteri dicit, Confiteor ⁊c. Tã ly p̃sbr fuit confessus sacramẽtaliter, als in damnationem suã accedit ad altare ſi habet cõsciam pccati mortalis ⁊ copia assit cõfessoris: ⁊ facta confessione q̃uis nõ habeat pctñ mortale: tñ tenef se dicere pctor̃ẽ etiã ſi esset ita sanctus sicut iohes baptista, ⁊ hoc ad ostendendũ: ⁊ significandũ q̃ xp̃s qui est innitũ ⁊ plenitudo totius sanctitatis oñdit se pctor̃ẽ subijciẽs se legi circumcisionis. Auctas. Adhsit deus filiũ suum factũ ex muliere factũ sub lege vt eos q̃ sub lege erant redimeret. Ad Galathas. iiij.

Quartũ op⁹ fuit apparitio, qñ de fine mũdi a pte orientali duxit reges per signũ stelle: ⁊ ibi in p̃sepe inter bestias iacentẽ eũ adorauerunt: ⁊ obtulerũt ei aurũ thus⁊ myrrhã. Hoc repñtat p̃sbyter qñ post cõfessionẽ inclinat se profunde: ⁊ sic capite inclinato adorat ⁊ dicit, Aufer a nobis dñe ⁊c, Et sicut reges obtulerũt tria: sic autũ th⁹ ⁊ myrrhã; sic p̃sbr inclinatus offert thus per deuotam oꝛonem dicẽs. Aufer a nobis, Offert aurũ cũ adorat altare cũ reuerẽti adoratiõe. Offert myrrhã amarã qñ facit signũ crucis ad absolutionez ⁊ remissionẽ ⁊c. ⁊ etiã signando se memoꝛando doloꝛose amarã passionẽ xp̃i, quasi dicẽs illud Treñ. iij. Memoria memoꝛ ero ⁊ tabescet in me anima mea. Et hec memoria doloꝛosa repsentat amaritudinẽ myrrhe. Quintũ op⁹ qõ fecit saluatoꝛ noster fuit q̃ voluit p̃sentari in tẽplo. ⁊ btã virgo inter brachia sua portauit eũ ad templũ: ⁊ obtulit eum sacerdoti. ⁊ erãt ibi Simeon: ⁊ illa sctã anna, pphetissa laudãtes deũ. Et hoc repñtat p̃sbyter qñ vadit ad cornu altaris ante librũ dicẽs itroitum misse, Diacon⁹ ⁊ subdiacon⁹ existẽtes ad latera repsentãt simeonẽ ⁊ annã. ⁊ acholyti ⁊ alij q̃ audiũt officiũ q̃ nõ debẽt accedere ad altare repñtãt quõ virgo maria ⁊ ioseph stabãt a longe hũiliter audiẽdo. Et ly potuissent accedere ad altare virgo maria cũ esset sctissima: tñ voluit nobis relinquere exẽplũ q̃ non debem⁹ accedere ad altare, Nuñ. i. ⁊. iij. Quisq̃s externoꝛ accesserit occidef. Et qñ simeon accepit christum in vlnis suis cantauit, Nũc dimittis ⁊c. In q̃ sunt q̃ttuoꝛ x̄sus, Jõ p̃sbyt in repsentatione huius facit quattuoꝛ opa. Primo cãtat introitũ. Scõo Kyrie eleyson, Tertio gloria in excelsis, Quarto oratione.

Sextũ op⁹ xp̃i ẽ qñ aufugit de terra, pmissionis in terram egypti: dans locum furoꝛi herodis. ⁊ stetit ibi ⁊ sua mr̃ sctissima ⁊ ioseph septẽ annis: q̃b⁹ trãsactis redierũt tãq̃ exules. Et b̃ repñtatur in missa qñ subdiacon⁹ vadit ad dicendũ epl̃am: ⁊ p̃sbyter remanet cũ diacono ⁊ fugit separãs se ab altari ⁊ sedet in cathedra: ⁊ ibi sedẽdo facit septẽ opa repñtantia illos septẽ annos q̃bus xp̃s cũ matre ⁊ ioseph fuit exulatus. Primo enñ legit epl̃am, Secũdo tñsoꝛium. Tertio alla. Quarto prosam, Quinto admiñstraf sacrificiuz coꝛã eo. ſ. aq̃ ⁊ vinũ. Sexto bñdic̃ incẽsuz. Septio dat benedictionẽ diacono, hec septẽ repñtant q̃ saluatoꝛ fuit septẽ ãnis in egypto. Septimũ op⁹ fuit de egyto recessus. ſ. qñ postea redierunt de egypto in terrã promissiõis post mortẽ herodis regẽ. Et post eoꝛ reditũ mater ei⁹ ⁊ ioseph duxerũt eũ ad tẽplũ i hierlm: ⁊ ibi fuit amissus. ⁊ post triduũ fuit repꝛ⁹ inter doctoꝛes de rebus legis interrogãs. vt dicit Diero. in prologo biblie, Hoc repñtat p̃sbyter qñ surgit de sede ⁊ venit ad altare: ⁊ ibi cũ magna diligentia ꝓsiderat ⁊ audit euãgeliũ. ⁊ magr̃ docet dũ ꝓsiderat. q. d. xp̃s in templo audiebat iudeos ⁊ interrogabat, sic dr̃ Luc. ij. Et sic illa contẽplatio quã fac̃ p̃sbyter audiẽdo euãgeliũ nõ est niſi quedã interrogatio ad ostendendũ q̃

xp̃us prudenꝛ interrogans instruebat doctoꝛes in fide. in fine euãgelij cãtat Credo i vnũ deum ⁊c. vbi sunt principia fidei catholice. de quibus xp̃us instruxit iudeos. Octauũ op⁹ fuit inuentio dñi nr̃i iesu xp̃i in tẽplo. ſ. cũ beata virgo maria inuenit eum in templo. ⁊ tale gaudiũ habuit q̃ non poterat lachrymas ꝛti nere. Videatis q̃d fecit xp̃us. statim vt vidit mr̃em suam ad eã recurrit ꝓfoꝛtãdo ⁊ osculãdo. ⁊ tunc egressus est cum illis in nazareth. ⁊ q̃uis eẽt dñs mũdi: tñ voluit esse subditus illis. vt dr̃ Luc. ij. Et has cõsolationes repꝛesentat p̃sbyt⁹ qñ dicto Credo v̄tit se ad pplm̃ ⁊ dic̃ dñs vobiscũ: ⁊ c sculat librum euangelij. Et post h̃ admiñstratio quã fac̃ i altari pando coꝛpalia ⁊ calicẽ ⁊ ea que ad sacrificiũ ptinẽt repñtat illud misteriũ ⁊ seruitiũ q̃ dñs nr̃ faciebat sue sctissime matri. Et iõ ipemet dicebat Matth. xx. Filius hois nõ venit miñstrari ſ miñstrare. Juuabat enñ ioseph pr̃em suũ putatiuũ in officio carpẽtarij. Rõ. qꝛ ꝓpter senectutẽ nõ poterat ducere serrã: nec secare ligna grossa: iõ iuuabat eũ. Et iõ dic̃ magr̃ Nico. de lyra sup illo passu, Nõne hic est faber filius marie, Mar. vi. q̃ ioseph cũ xp̃o vtebaf suo officio, ⁊ iõ dicebãt. Nõne hic est filius fabri, qꝛ xp̃s iuuabat ioseph credebãt iudei q̃ esset filius eius. o q̃ stulti: Nonũ opus fuit baptismi susceptio: q̃n fuit in etate, xxx. annoꝛũ venit ad baptismũ. ⁊ licet non fuit ei necessari⁹; tñ hoc fecit vt sctificaret aquas in nr̃am salutionẽ, Et h̃ repñtaf in missa qñ p̃sbyt⁹ abluit man⁹, nõne tã abluit ꝛsciam per confessionẽ sacꝛalem ⁊ man⁹ ante missam, certe ſic. ſ ideo p̃sbyter lauat man⁹ nõ vt lotiõe indigeat: sed ad repñtandũ q̃ xp̃s nõ indigebat baptismo cũ eẽt in eo plenitudo sctitat; tñ ꝓpt̃ hũilitatem ⁊ nr̃am vtilitatẽ voluit baptizari. vt daret v̄tutẽ aq̃s ad abluendũ nos. Et p̃sbyt⁹ nõ obstante q̃ sit ꝓfessus sacramẽtal⁹; etiã q̃tũ cunq̃ sit sanct⁹ ⁊ fine aliq̃ macula pcti; dz tñ lauare man⁹ suas, Jõ dicit p̃sbr. Lauabo inter innocentes manꝰ meas. q̃si vellet dicẽ. q̃uis sim pur⁹ ⁊ mũd⁹ a macula pcti; ꝓpter q̃ sum cõputat⁹ inꝛ innocẽtes; tñ dñe p repñtatione illi⁹ ablutiõis lauabo; ſic vos q̃uis esset plenitudo sctitatis; tñ voluistis lauari, Decimũ opus est q̃ post q̃ baptizatus fuit intrauit desertum; ⁊ ibi ieiunauit. xl. diebus ⁊. xl. noctibus, Mar. iiij. Jn q̃b⁹ nulla refectionẽ coꝛporalẽ sumpsit; ſ stetit sp in oꝛone. nõ. p seipso: cũ nõ indigeret; ſ. p nob̃ pctõib⁹. Et h̃ repꝛesentaf in missa qñ sacerdos se ponit ad altare ⁊ ibi in medio iũctis manibus se humiliat dicens. In spiritu humilitatis ⁊ in animo contrito suscipiamur domine a te ⁊c. Ad ostendẽdum humiliationẽ ⁊ prostratiões quas xp̃s saluatoꝛ noster faciebat in deserto oꝛãdo. Et post hec sacerdos se vertit ad populum dicẽs, Oꝛate pro me fratres ⁊c, Ad ostendendum q̃ christus pro nobis oꝛabat. ⁊ significat oꝛationem quaz christus faciebat in deserto: que erat multũ secreta: qꝛ non audiebatur ab aliquo. Jta debet sacerdos tunc secrete oꝛare: qꝛ nõ dz audiri ab aliquo. Undecimũ op⁹ fuit q̃ post q̃ ieiunauit in deserto incepit predicare ⁊ clamare alta voce, Pniam agite: appꝛopinquabit enñ regnũ celoꝛũ. Mat. iiij. Et ante ieiunium nõ sic se manifestauit clare: ſi voluit occulte agere pniam in deserto: instruẽdo homines occulte agere pniam. ⁊ qualiter desbeant pccata ⁊ vitia vitare, ⁊ hoc faciẽdo dis currebat per villas ⁊ castra ⁊c. Et sicut verbo docebat: ita etiaz per opus oñebat. Jõ dicit Act. i. Cepit iesus facere ⁊ docere, Notate b̃ gentes q̃ esset magna benignitas ⁊ humilitas in imperatoꝛe vel rege ſi ipsemet iret per regnũ suũ in plateis publicando ⁊ pconisando legẽ nouã. Sic fecit xp̃s: nec parabaf sibi sedes ad p̃dicandũ. ſi ascendebat sup aliquez lapidem monticulũ siue colliculũ. ⁊ sic p̃dicabat fidẽ. Nam in principio nõ habebaf in tã ta reuerentia a iudeis q̃ parareni sibi locum imo deridebãt eũ. Et b̃ repñtat p̃sbr q̃ dicit alta voce p̃fationẽ, Et ad oñdẽdũ q̃ sic̃ xp̃s ea q̃ predicabat oꝛe ope oñebat, iõ p̃sbyter dz sp tenere in p̃fatione man⁹ altas: ad ostendendũ q̃ illi q̃ pdicant v̄bũ dei debent exemplo ⁊ ope demonstrare illud q̃ v̄bo pdicãt ⁊ loquuntur. Jõ dicebat apl̃s ad Ro. xv. Non enñ audeo aliq̃d loqui eoꝛ q̃ per me nõ efficit xp̃s in obedientiã gentium in verbo ⁊ factis,

Duodecimum opus est miraculoꝛ ostensio qꝛ non solũ ostendebat per opa ea que predicabat: ſ etiã p miracula suã doctrinam confirmabat. que nullus niſi de⁹ põt facere illa p ficiendo ⁊ pcipiẽdo tanq̃ deus. Cecos enim illuminabat: palyticos sanabat: surdis auditum restituebat: mutis loquelam: moꝛtuis vitam, Et hoc repñtat sacerdos qñ dicit sanct⁹ sanctus ⁊c, Ter dr̃ sanctus ad denotandũ q̃ miracula q̃ faciebat nõ faciebat v̄tute humana, ſ v̄tute diuina q̃ vno nũero existẽs est in trib⁹ diuinis psonis. ſ. pr̃e filio ⁊ spũsctõ. Et vlteri⁹ dr̃. osanna. i. obsecro salua nos. in quo oñdit q̃ xp̃s faciebat miracula ꝓ salute nr̃a.

Decimūtertiū opus fuit cum apl'is cenatio
Xp̄s eñ postq̄ p̄dicabat p̄dicationē ꝓfirma
bat p opa v̄tuosa ⁊ miraculosa:⁊ cū appropi
quaret tp̄s sue passionis venit ad cenā facie
dam cū discipulis suis:vbiq̄ secrete fecit eis
magnū ℈monē quē nullus euāgelistarū ni si
scūs iobes scripsit.⁊ hoc repītat in missa qñ
sacerdos canonē secrete dicit q̄ null⁹ aud iat
nisi qui sunt ꝑpe cū. Sic illū ℈monē quē fecit
ihesus null⁹ audiuit nisi apl'i. Decimūquartū
opus fuit in horto oro. Xp̄s eñ post dictum
℈monē exiuit in hortū gethsemani ad orādū
et ibi tribus vicib⁹ orauit deū pr̄z di. Pater
si possibile est trāseat a me calix iste. Matth̄
xxvi. Spūs q̄dem p̄ōptus est:⁊ caro aūt infir
ma. ꝑpter amaritudinē passionis quātū ad
sensualitatē. In tertia vice qñ orauit fact⁹ est
in agonia:⁊ gutte sudoris facte sunt q̄si gut
te sanguis decurrētes ad terrā.⁊ tūc venit an
gelus cōfortans eū:nō q̄ indigeret:sed sicut
suus cōfortat dñm suū:q̄uis sit robust⁹ dās
sibi bonū cor di. Cōforta mini:q⁹ mō hēbitis
victoriā de inimicis.sic angel⁹ dño nr̄o dice
bat. Dñe modo aie sanctoꝝ patrū q̄ expectāt
vos in sinu abrahe iā sentiūt redēptionē tuā
esse paratā:⁊ sic cōfortamini in v̄ra hūanita
te. Tūc clemētissim⁹ dñs fecit oronē.ꝑ seipso
et ꝑ nobis. ꝑ seipo rogās deū patrem de sua
resurrectōe:nō q̄ eēt de ea incert⁹ vel ipotēs
ad resurgēdū:sī hoc faciebat inq̄tū hō. Itē
orauit ꝑ nob⁹ vt sicut ipe ꝑstāter ⁊ volūtarie
recipiebat morte ꝑ nobis:sic nos ardētes et
fortes essem⁹ ad sustinendū mortē⁊ labores
ꝑ ipo ⁊ q̄ resurgēm⁹ gl'iosi. Et hoc repītat
in missa qñ p̄sb̄r facit sup calices tres cruces
di. Būdictā:ascriptā:ratā ⁊c. signando illas
tres oones q̄s fecit in horto. Postea fac⁹ du
as sup hostiā ⁊ calicē pricularit̄ ad ostendū
q̄ ꝑ duob⁹ rogabat.s. ꝑ seipo ⁊ ꝑ nob. Qui
tūdecimū opus fuit sua captio. Postq̄ ei ora
uit ecce venit magna multitudo iudeoꝝ cum
gladijs ⁊ fustib⁹:⁊ xp̄s benignissimus voluit
capi ab eis ⁊ ligari.⁊ duxerūt ipm ligatū cuꝫ
magno vitupio ⁊ magnis iniurijs ad annā.
Deinde ad Cayphā.ad Pilatū.ad Herodez.
et finaliter ad Pilatū qui dedit sniam vt cru
cifigeret:a qua snia noluit appellare:si baiu
lans sibi crucē in qua debuit crucifigi duxert
euꝫ ad montē caluarie. Et b̄ repītat in missa
qñ sacerdos tenet hostiā in manibus volens
ꝓsecrare.d. būdixit:fregit ⁊c. signū crucis qō
fac sacerdos figit sniaꝫ mortis datā a pilato
sup xp̄o Decimūsextū op⁹ fuit sua crucifixio
quia post latā sniam mortis ductus fuit ad
montem caluarie:⁊ ibi inter duos latrones
suspensus fuit ita alte q̄ totū cor ꝑ⁹ pendebat
in duobus clauis fixis in manib⁹. Et b̄ repre
sentat qñ sacerdos leuat hostiā inter manus
suas. Per dexterā intelligit bon⁹ latro a de
xtris:⁊ ꝑ sinistram malus latro a sinistris.⁊
hostia in medio duarū manuū repītat xp̄m
pendentē in medio duoꝝ latronum. Albedo
hostie figit corpus xp̄i albū ⁊ discoloratum ꝑ
pter emissionē ⁊ effusionē sanguis. Post hoc
eleuat sacerdos calicē:quasi diceret.pat ops
offerimus tibi p̄ciū nr̄e redēptionis. Et hoc
significat q̄ xp̄s in cruce obtulit suū sanguis
nem deo p̄ri in redemptionē hūani generis.

Decimūseptimū opus fuit in cruce oro: q̄a
q̄diu fuit viuens in cruce non cessauit orare
Unde dixit. Hely hely lamazabathani quod
ē dictū latine. Deꝰ meꝰ deꝰ meꝰ vr q̄d dereliq̄
sti me. Dicit b̄tus Hiero.q̄ oro quā dixit cō
tinet centum ⁊ q̄nquaginta v̄sus psalterij:q̄
incipit ab illo psalmo. Deus deus meꝰ respice
in me. vsq̄ ad v̄sum. In manꝰ tuas commē
do spm̄ meū. Ita q̄ v̄sus quos xp̄us dixit exi
stens in cruce fuerūt tot in numero quot sūt
psalmi in psalterio. Et maledicti iudei q̄diu
stetit in cruce nō cessauerūt ei facere iniurias⁊
vitupia di. O tu maledicte q̄ decepisti mūdū
O tu incātator q̄ alios saluos facis:salua te
ipm. Alij dixerūt. O pdito: qui dixisti q⁹ de
struere templū dei ⁊ reedificares illud i tri
duo ⁊c. Et xp̄s benignissimus nihil rñdebat
eis:sed cōtinuabat suam oronem. Et b̄ rep
sentat p̄sbyter qñ extendit brachia sua di.
Unde ⁊ memores ⁊c. tenēdo brachia sua ad
modū xp̄i in cruce pēdentis. Decimūoctaꝫ
uum opus fuit lateris ꝓforatio: quia licet sic
essꝫ totus vulneratꝰ⁊ haberet illas quatuor
plagas terribiles in manibꝰ⁊ pedib⁹.tamen
etiā amore nisi sustinuit q⁹ cor ꝑ⁹ suū aperire
tur lancea:vnde exiuit sanguis ⁊ aq̄.magnū
miraculū fuit:q⁹ tam sanguis suus dispersus
fuerat in sudore:flagellatōe:spinarū corona
tione:⁊ manuū ⁊ pedū ꝓforatione. Et b̄ rep
sentat qñ p̄sb̄r cū hostia facit q̄nq̄ cruces. d.
p ipꝫ ⁊c. que signāt q̄nq̄ plagas xp̄i p̄ncipa
les. Decimūnonum opus fuit v̄boꝝ.platio
qñ sic pendēs xp̄us in cruce dixit septē v̄ba
p̄ncipalia.primū qñ orauit ꝑ suis crucifixo
ribus. Pater ignosce illis:q⁹ nesciūt q̄d faciūt
⁊c. credideruēt eñ se suspēdere vnū petō:em
et suspēderūt xp̄m. Scōm fuit qñ latroni di
xit. Amen dico tibi:q⁹ hodie eris mecum in

padiso. Tertiū qñ respexit mr̄em in angustia
⁊ dolore ad ped.s crucis:ita mirū erat q⁹ nō
scindebat cor ei⁹ p̄e dolore q̄ sibi dicebat. O
fili dilectissime loq̄mini latroni ⁊ non mihi ⁊c.
Tunc ait. Mulier:ecce filꝰ tuꝰ.⁊ ad iohannē
Ecce mater tua. Quartum dixit. Hely hely la
mazabathani. hoc est deꝰ meus deꝰ meꝰ vr q̄d
dereliq̄sti me. Non fuit derelictus a deitate sed
ab amicis ⁊ apl'is. Quintū. sitio. Sextū ꝓsum
matū est. Lop⁹ nr̄e redēptionis. Septimū. p̄r i
manꝰ tuas cōmēdo spm̄ meū.⁊ inclinato ca
pite emisit spm̄. Et b̄ repītat i missa qñ p̄sb̄r
dicit alta voce. Pater noster ⁊c. In q̄ septem
sunt petitiōes ℈m septē v̄ba q̄ xp̄s dixit i cru
ce.⁊ ꝑ b̄ sacerdos dicit illud alta voce. Li
geſimū op⁹ fuit hūanitas diuinio. Postq̄ exti
mo:tu⁹ ⁊ plagat⁹ fuit voluit in tres ptes ꝑti
ri. Prima ꝑs fuit corpus scūtissimū qđ reman
sit in cruce. Secūda ꝑs fuit sanguis q̄ fuit ef
fusus in terra ad ꝑdes crucis. Tertia ꝑs fuit
aia q̄ descēdit ad inferos.⁊ hoc mō xp̄i hūani
tas fuit diuisa. Et b̄ repītat p̄sbyt⁹ qñ frāgit
hostiā i tres ptes:nō tñ diuinitas ab aliq̄ ea
rū partiū fuit separata: si tota cū corpe ⁊ etiam
cū aia. sic si pomuꝫ dimidaf in plures ptes:tñ
in oi pte erit odor. sic ꝫ hūanitas xp̄i fuit di
visa:tū tota in q̄libet pte ei⁹ ꝓsonal'r ⁊ suppo
sital'r erat plena. sic̄ q̄libet ps vitri est plena
sole. hoc ē lumie solis. Ligeſimūprimū op⁹
fuit ꝑpli illuminatio qñ ꝓuertit multas ꝓditio
nes ꝑsonarū. Volebat eñ q⁹ iam appareret
fructus sue passionis. Jō primo ꝓuertit latro
nē q̄ fuerat male vite. Secōo ꝓuitt centurionē
q̄ dixit. Vere filꝰ dei erat iste. ⁊ ve b̄ hō iust⁹
est. Tertio ꝓuertit ꝑplm inimicitiaꝫ vt dicit
Luc. xxiij. Otis turba eoꝝ q̄ simul aderant ad
spectaculū istud ⁊ videbāt que fiebāt:ꝑcutiē
tes ꝑctora sua reūtebāt. Nota q⁹ nō otis tur
ba ꝓuertebat:q⁹ malicia scribarū ⁊ phariseo
rū nō ꝓuertebat:ſ gētes simplices ⁊ ignorā
tes reūtendo dicebāt. O miseri credo q⁹ redē
ptor nr̄ crucifixꝰ est. Et q⁹ xp̄s in passiōe con
uertit has tres ꝓditiones ꝑsonarū: hō ꝑsb̄r dic
ter. Agnꝰ dei ⁊c. Nā ꝑmo dicim⁹ agnꝰ dei ꝓ
q̄libet petōre. vt sic deus pepercit latroni:sic ⁊
nobis petōrib⁹. Secūdo dicim⁹ agnꝰ dei petē
do:sicut dñe peperciſti centurioni ⁊ cū illumi
nasti:sic illumines ⁊ parcas cuilibet hūti re
gimen ꝑpli vel aiarū:vt salutē cōsequaf. Ter
tio dicimus agnꝰ dei petendo:o dñe sic ꝑplm
inimicū ꝓuertisti:ita ꝓuras ꝑplm cōem xp̄ia
nū:⁊ illū ꝓseruare digneris in pace:⁊ miſere
peccatis eoꝝ. Ligeſimūsecūdū opus fuit q⁹
voluit ascēdere recta via in celū:ſi sua hūilita
te p̄r⁹ multū secrete descēdit ad inferos ad dā
du gl'iam scīs p̄ſb⁹.q̄ statim videtes eū ha
buerunt gl'iam. Nā expectauerant eū in sinu
abrahe cuꝫ desiderio magno q̄si ꝑ q̄nq̄ milia
annoꝝ. Et b̄ repītaf qñ p̄sb̄r vnā p̄te hostie
dimittit secrete cadere i calicē ⁊ ibi imbibitaf
ad denotādū q⁹ in xp̄i descēsu ad inferos in tā
tū fuerūt aie scr̄oꝝ patrū inebriate gl'ia xp̄i q⁹
nesciebāt q̄d agere debebāt.⁊ cū ista dulcedie
amoris laudabāt deū dicētes illud Lu.i. Bñ
dict⁹ dñs deꝰ israel:q⁹ visitauit ⁊ fecit redem
ptionē plebis sue. Ligesimūtertiū op⁹ fuit
qñ post suā benedictā mortē voluit deponi de
cruce ꝑ manus ioseph ab arimathia ⁊ Nico
demi:q̄ de licētia pilati eū amouerūt de cruce
Tunc btā virgo cū maria magdalena ⁊ alijs
erāt in circuitu plorātes. Nā btā v̄go oscula
batur oculos eiꝰ di. O oculi gl'iosi q̄ vidēt cor
da hoīm ⁊ abscondita cordiū. Deinde aures
dicēs. O aures sacrate que audiūt melodias
angeloꝝ. Deinde nares dicēs. O nares bñdi
ctī q̄ sentiūt odorē padisi. Deinde faciem. O
facies iocunda q̄ das angelis gl'iam. Deinde
vulnus lateris dicens. O porta gl'iosa ꝑ quā
hēm⁹ ingressum i padisū. O fideles xp̄iani q̄
desideraf gaudiū padisi iā ē porta aperta qua
fi⁹ me⁹ vobis apuit. Deinde manꝰ di. O ma
nus q̄ formauerūt oia. Deinde ꝑdes dicens.
O ꝑdes bñdicti q̄ sustinēt totū mūdū ⁊ men
surāt gl'iam padisi. Tūc maria magdalena ⁊
alij fideles appropinq̄bant iesu festinātes ꝑ
adorādo eū osculādo. Et hoc repītaf i missa
qñ dat pacē. ⁊ ꝑ modicū spaciū tenet cor ꝑus
xp̄i in manib⁹ añ cōione. Tūc eñ p̄sb⁹ vel sa
cerdos si bonꝰ est dꝫ cogitare dolorē quē ha
bebat beata virgo maria cum tenebat iesum
xp̄m dñm nr̄m in gremio:⁊ etiam dolorē ma
rie magdalene ⁊ aliox iuxta cor ꝑ⁹ xp̄i ꝓplā
dovulnera ⁊ plagas q̄s ꝑ nobis sustinuit ⁊c.

Ligesimūquartū opus fuit qñ voluit vngi
balsamo ⁊ myrrha:⁊ involui in syndone mu
da. Deinde poni ⁊ includi in monumento. id
est sepulchro nouo lapideo sine aliq̄ fractiōe.
Et hoc repītatur in missa qñ videlꝫ sacerdos
sumit cor ꝑ⁹ dñi nr̄i iesu xp̄i. Nā cor ꝑus p̄bri
ē monumētū nouū xp̄i. Dico nouū:q⁹ i cor ꝑe
p̄bri aut sacerdoꝝ nō dñt eē sordes vel macu
le pcti. sicut in monumēto iesu xp̄i vbi nondū
q̄q̄ posit⁹ fuerat. sic dꝫ esse nouū ꝑ pudicitiā
⁊ castitatē. Et sicut monumentū erat lapideū
⁊ firmū:sic p̄br dꝫ eē fort⁹ ⁊ firm⁹ in fide ⁊ bo
na vita. Et sicut cor ꝑus xp̄i fuit involutuꝫ in

Universidad de Sevilla Biblioteca

lyndone mūda. sic corpus p̄ sbyteri dz esse mū
dū p castitatē. q; intus bz reponi corpus xp̄i.
Et sic corp⁹ xp̄i fuit balsamatū: sic corp⁹ p̄sby
teri dz ee plenū ⁊rutibus vt iusticia pnia ⁊c.
Jte credere possumus pie: lz textus biblie nō
dicat. q⁹ beata ⁊go: maria magdalena: ⁊ alij
fideles credētes q⁹ xp̄s resurgeret tertia die:
collegerūt sanguinē qui sparsus fuerat ad pe
des crucis: ⁊ cū magno honore fuit positus in
aliquo vase mūdo: ⁊ repositus in sepulchro cū
corpe. Nā sciebat beata ⁊go maria q⁹ cū cor
pore tertia die resurgeret. Jō p̄: tanq̄ sepul
chrū xp̄i accipit sanguinē. O cor p̄: tu es se
pulchrū xp̄i sanctius ⁊ p̄ciosius q⁹ sepulchrū
hierl'm. Nā illud est lapideū ⁊ tu es ad imagi
nē dei ⁊ filitudinē. Jte corpus p̄sbyteri vel sa
cerdos est vnctū ⁊ p̄secratū: ⁊ iō magē sctm ⁊c
Jte in sepulchro fuit corpus xp̄i mortuū: ⁊ in
corpe sacerdotis viuū. Jte ibi fuit semel posi
tū: ⁊ aūt totiēs quotiēs sumit. Jte corp⁹ xp̄i
nō tetigit sepulchrū lapideū eo q⁹ fuit inuolu
tū linteaminibus. ⁊ tm̄ dz sctm. Quāto magis
corpus p̄bri dz dici sctm: q; corpus xp̄i nō in
eo ponit inuolutū. ſ ⁊c. O p̄br cogita bn̄ de
istis. Vigesimūq̄ntū opus fuit qm̄ resurre
xit de vita mortali ad vitā imortalē: tūc reper
tū fuit monumētū aptū. Et repītat in missa
qm̄ p̄: vadit de medio altaris ad cornu: ⁊ si
gnificat q⁹ illud corp⁹ fuit mutatū de vita mo
tali ad immortalē. Jte in altari ostēdit publi
ce calicē vacuū. ad ondendū q⁹ monumentū
fuerit reptū vacuū ⁊ aptū. Item dyacon⁹ pli
cat corporalia. ad denotandū q⁹ in sepulchro fu
erunt reperta linteamina plicata ⁊ inuoluta.

Vigesimūsextū op⁹ fuit apparitio. qm̄ post
gloriosam resurrectionē apparuit marie ma
gdalene ⁊ discipulis. Tūc pie credendū est q⁹
primo apparuit btē ⁊gini cū sanctis ⁊ angel.
O cogitate q⁹tā cōsolationē habuit btā ⁊go
maria cū vidit filiū suū cū tanta multitudine
sctō ⁊: ⁊ sancti p̄es reuerēter eā salutātes di
xerūt. Regina celi letare. de cetero cessa fiere.
q; quē meruisti portare: resurrexit sicut dixit.
Et hoc repītat p̄: in missa qm̄ dic cōionē q̄
significat verba cōsolatoria. q⁹ btā ⁊go habu
it cū filio suo. Vigesimūseptimū opus fuit
qm̄ apparuit discipulis stās i medio cor ⁊ di
cēs. pax vobis. Et repītat hoc p̄: qm̄ ⁊rut se
ad ppl'm dicēs. dñs vobiscū. Vigesimum
octauū opus fuit ad p̄dicandū missio. Qm̄ vo
luit ascēdere in celū vocauit apl'os dicēs eis.
Eūtes in mūdū vniuersum p̄dicate euāgeliū
oi creature. qui crediderit ⁊ baptisatus fuerit
saluus erit. Mar. vl. ⁊ Mat. xxviij. Eūtes. ſ.
in mūdū vniuersum docete oēs gentes bapti
santes eos in noie pa. ⁊ fi. ⁊. ſſ. Et b repītat
i missa qm̄ p̄: dic. Jte missa ē. qm̄ dicat ppl⁹.
Jte ad p̄adiū: q; pfectū est sacrificiū sic xp̄s
dixit. Jte in mūdū vniuersum. ita sacerdos cō
pleto sacrificio dic. Jte ⁊c. Vigesimūn nū
opus fuit papar⁹ institutio: qm̄ p̄missum san
cto petro ⁊ alijs apl'is cōpleuit. ponens eus in
possessiōe papatus. Per ista ⁊ba Job. xxi. pa
sce oues meas. tūc institutus fuit papa. Etiā
alijs dixit. Accipite spm̄ sctm̄. quoz remiseri
pctā remittunt eis. ⁊ quoz retinuerit retēta
sūt. Joh. xx. Et b repītat qm̄ in fine misse p̄:
se hūliat inclinādo ⁊ dic. Placeat tibi sctā tri
nitas ⁊c. Tūc reddit gr̄as osculādo altare. et
significat hūlitarē ⁊ miam infinitā p q̄s d⁹
voluit se tantū hūliare dādo hoibus tātā ptā
tē. ſ. dimittēdi pctā: qō soli deo cōuenit. q̄s em̄
pōt dimittere pctā nisi sol⁹ d⁹. iō p̄: inclinat
se ad denotandū q⁹ aī q⁹ deus se inclinasset vt
esset hō. hoies nō habuerūt tātā ptātē. Dein
de figit se ⁊ p̄pl'm signo crucis ad denotādū ab
solutionē pctoz q̄ fit ⁊rute sctē crucis. Tri
gesimū opus fuit in celū ascensio. qm̄ vidente
mre sua cū apl'is ⁊ alijs discipulis ascēdit ad
celos: ⁊ eleuatis manibus bñdixit eis. Lu. vlti.
Et b repītat p̄: in missa qm̄ dat bñdictionē.
Vñ ex illo eccl'ia dutit in ꝺsuetudinē q⁹ epi in
fine misse dent bñdictionē: ⁊ etiā sacerdotes.
Et q⁹ xp̄s postea ascendit celū significat in b
q⁹ p̄: reuertit ad sacristiā vnde exiuit. Ecce
quō vita xp̄i repītat in missa soleni. Jō dicit
thema. Od cunq; dixerit vob facite. ſ. repītā
do in missa totā vitā xp̄i: ⁊ nō solū passionē.
Et iō bone gētes b facite in meā cōmemora
tionē. ſ. q⁹ vos p̄bri ⁊ruote celebretis: memora
do vitā xp̄i. ⁊ vos laici ⁊ruote audiatis: mō lo
quēdo in missa: nec appropinquādo ad alta
re: ſi tacite oādo: ita q⁹ nō turbet alios astan
tes. Jdeo ⁊go maria dicebat. Od cunq; dixe
rit vob facite. Vos xp̄iani q̄ estis dil-cti audi
te iudiciū p̄ris. ſ. missam vt salui sic. Jō missa
vocat iudiciū vt in malo: ⁊ reuerētia habeat.
Nam p̄bri debent esse multū inflāmati in isto
sctō sacro. Etiā ppl's cū magna ⁊ruotiōe ⁊ re
uerētia dz audire missaz. ⁊ Decordat scriptura
dicēs. Judiciuz p̄ris audite filij. i. vos xp̄iani
q̄ filij dei estis. ſ. Job. iij. Videte qualē charita
tē dedit nobis p̄ vt filij dei noiemur ⁊ simus.
et sic facite vt salui sitis. Ecci. iij. Od nob cō
cedat omps deus. Amen.

Ecute sunt eum tur

r be multe. Mat. viij. Jn p̄ncipio ser
mone intēdo declarare modos qui
bus possum⁹ ire ad gl'iam: credo q⁹ erit mate
ria deo acceptabil' ⁊ gratiosa: nob vtilis ⁊ p̄fi
cua. si p̄mo saluter⁹ ⁊go maria gl'iosa ⁊c. Se
cute sunt eū ⁊c. Pro hui⁹ ⁊bi declaratiōe scie
dum q⁹ est vna auctas q̄ videf esse ꝺ thema.
Quis ē hō vt seq̄ possit regē factorē suū. Ecc's
ij. Jta q⁹ videf impossibile ipm seq̄. Et dic the
ma. Secute sunt eū turbe ⁊c. Et cōcordat fic
Qm̄ seq̄ xp̄m p̄t intelligi dupl'r. ſ. p equipa
rantiā: similitudinē. Prio mō impossibile est
ipm seq̄. qm̄ sic stelle dicūt seq̄ solē nō p eāpa
rātiā ſ p filitudinē ab oriēte i occidēte. ita de
xp̄o q̄ dr sol i scptura. Malach. vlti. dic deus
p̄. Oriet vob timētib⁹ nomē meū sol iusticie
Sol iusticie cant ecclia xp̄s deus nr̄. Et nos
xp̄iani dicim̄ stelle. Dan. xij. Qui ad iusticiā
eruditi⁹ multos: erunt quasi stelle in perpe
tuas eternitates. Sicut em̄ stelle sequunt so
lem non per equiparantiā: q; impossibile est:
sed per similitudinē. sic xp̄iani dicuntur sequi
xp̄m non per equiparantiā: quia illud est im
possibile. ⁊ sic intelligitur illa auctas. Quis est
homo ⁊c. ſ. per similitudinē seruando doctri
nas suas ⁊ fidē catholicā: tenendo eius man
data ⁊ cauēdo a pctis. Hoc mō est necessariū
seq̄ xp̄m. ⁊ iuxta hunc modū dicit thema. Se
cute sunt eū turbe multe. Et iō iuxta motiuū
themat⁹ dz declarare q̄t modis ⁊ q̄b⁹ debem⁹ ⁊
possum⁹ seq̄ xp̄m p filitudinē. ⁊ iueni in sacra
scptura q̄tuor modos quō debem⁹ seq̄ xp̄m.

Primo sicut lumen resplendens
Secundo sicut ductorem p̄cedentem
Tertio sicut patrem reuerendum
Quarto tanq̄ p̄ncipem excellentem.

Pro q̄libet istoz dic thēa. Secute sunt eū ⁊c.
Dico p̄mo q⁹ debem⁹ seq̄ xp̄m fic lumē resplē
dens. qm̄ illum q̄ vult de nocte bñ incedere: oz
lumen p̄cedere ne bō cadat. Sic q̄ vult bñ ⁊
recte ambulare i nocte hui⁹ vite dz seq̄ xp̄m q̄
est ꝺa lux. q; fic i lucerna sūt tria. ſ. cera moll'
⁊ fragilis: bombix ⁊ lux: sic i xp̄o sūt tria. ſ. ca
ro mollis ⁊ fragil' filis in spe carni nře. Et sic
cera sine masculo p̄cedit ab ape: sic caro xp̄i a
⁊gine maria. q; nō ex virili semine: ſ mystico
spiramine ⁊bū dei factū ē caro. Secūdū ē bom
bix. ſ. et⁹ aīa scissima: albissima p puritatem.
Tertiū est lumen. ſ. diuinitas sctā. Et ista tria
non sunt nisi vna lucerna. i. vna psona xp̄i qm̄
in lucerna humanitatis est lumē diuinitatis
ad illuminādū se ⁊ oēs alios: q̄ nō posset nis
si esset de⁹. Seq̄mur g̃ hoc lumen: seruādo eius
doctrinas ne cadam⁹ deuiantes in errorib⁹
⁊ falsis opinionib⁹. De isto lumīe ꝑphia Esa.
ix. Populus q̄ ābulabat i tenebris vidit lucē
magnā: hītantib⁹ in regione vmbre mortis lux
orta ē eis. Nota ppl's q̄ ābulabat i tenebris.
scz errorz ⁊ falsarū opinionū q̄tū ad itellectū.
Jn istis tenebris fuit mūd⁹ q̄usq; venit lumē
scz xp̄s dñs de⁹ nr̄ nō solū q̄tū ad simplices i
gnorantes: ſ etiā q̄tū ad magnos p̄bos. q̄ lz
ponerēt vnū p̄mū p̄ncipiū ⁊c. tamē statim ca
debant in errorē dicētes q⁹ etiā erāt alia p̄n
cipia. ſ. materia ⁊ forma ⁊ p̄uatio. Dz ppl's q̄
ambulabat in tenebris vidit lucē magnā. scz
doctrinā euangelicā. habitātib⁹ in regiōe vm
bre mortis. ſ. p malā vitā ⁊ vitiosam: lux orta
est eis. Tenebre dicunt ee in itellectu. ꝑp̄r er
rores intellect⁹: vmbre ⁊o mort̄ dicunt pctā
Jdeo dic Zacharias Luc. i. Visitauit nos ori
ens ex alto Illumiare his qui in tenebris. cō
tra errores intellect⁹: ⁊ invmbra mortis sedēt.
scz ꝺ pctā ⁊ malam vitā: ad dirigendū pedes
nr̄os. ſ. i itellectu ⁊ affectu. i via pac. Dic quō
xp̄s illumiauit nos duodeci ꝺductōib⁹ fidei.
Ecce mag̃ illumiata ē modo vnavetula ⁊ pl⁹
scit de deo q⁹ sciuerint antiq̄tus oēs pbi. Prīa
cōclusio est. Credo in deum patrē oīpotentem
creatorē celi ⁊ terre. Nunq⁹ pbi sciuerunt ista
cōclusionē. Jdem pōt dici de alijs articulis fi
dei. Dicatur semel Credo. inducendo vt ipm
dicant q̄libet die de mane ⁊ sero genibus fle
xis ad instar militis homagium facientis ⁊c.
ad Rom. x. Si confitearis in ore tuo dñm ie
sum ⁊ in corde tuo credideris ⁊c. saluus eris.
De hac sequela luminis dicit ipsemet christ⁹.
Ego sum lux mūdi q̄ sequit̄ me nō ābulat i te
nebris ſ habebit lumē vite. Jo. viij. Ergo se
cute sunt eū ⁊c. Dico scōo q⁹ debemus sequi
xp̄m fic ductorē p̄cedētē. qm̄ q̄ bñt ire p lōgā
viā ignotā ⁊ p̄iculosam oz eos habere ducto
rem quē sequant. De⁹ in p̄ncipio hui⁹ mundi
p̄ntis vite dedit duos ductores humano ge
neri. scz Adam ⁊ Euā: q̄ in p̄ma dieta errare
runt viā. Adam recessit ad finistram: eua au
tem ad dextrā. Qm̄ sic in corpe ē dextra ⁊ fini
stra: sic etiam in affectu. Amor dicit dextra: ti
mor autē finistra. Eua peccauit amore. ſ. ha
bendi sciam vt deus. Adam autē peccauit ti
more ne contristaret suas delicias: vt dic Au
gustinus. Nota practice quō eua portauit de
fructu veritō ade. ⁊ sic cōtra totū gen⁹ humā
nū errauit viam: peccando amore vel timore

Deinde dus dcit multos ductores alios, scz patriarchas; pphetas; & etiã oẽs errauerũt. Vñ dicit Aug. in lib. de natura & gra. Si oẽs sancti & scẽ dũ b viuerẽt interrogati fuissent vtr fine pctõ essent; oẽs vna voce clamassent Si dixerimus; q: pctm nõ hẽmus ipsi nos seducimus & vitas in nob nõ est. excepta hac sine maria. de q̃ ppt honorẽ dñi cũ de peccat agit nulla volo p:lus qõnem hre. Item Esa. liij. Oẽs nos q̃si oues errauimus: & vnusq̃sq; in viã suã declinauit &c. Propter hoc dus pr misit nobis aliũ ductorẽ. s. filiũ suũ benedictũ q̃ vt esset visibilis recepit hũanitatẽ. q̃ sequndus est nõ solũ tanq̃ lumẽ: sz etiã tanq̃ ductor q̃ nunq̃ errauit viã. i. Pet. ij. dicẽ scriptura, Sequmini vestigia eius q̃ pctm nõ fecit. Ne cessitas sequẽdi hũc ductorẽ põt declarari fm biuia & pricula: q̃ sunt i via ab hinc vsq; ad cessũtin qua sunt septẽ biuia. s. septẽ peccata mortalia: & septẽ vtures oppofite. Qui g̃ vult ire ad patrisum; sequat ductorẽ xpm; attẽdendo p quã viã iuit ipse. Verbi gra. Primũ biuiũ est de supbia & vanitate ad finistrã p quã vadũt plures vt dñi & plati ad infernũ. & de mansuetudine & hũilitate ad dexterã: per quã iuit xps ductor nr. Et ipsum sequunt humiles et mãsueti. Jdeo dr Matth. xi. Discite a me q: mitis sum & hũilis corde: & inuenietis requiẽ aiabus vris &c. Scõm biuiũ est de auaricia & cupiditate p quã vadunt auari ad infernũ. s. vsurarij &c. cũ iuda. Et de mia & libalitate ad dexterã p quã iuit xps & oẽs q̃ ipsum sequunt scz misericordes. Jõ Luc. xij. Videte & cauete ab oi auaricia. Tertiũ est de luxuria & carnalitate p quẽ vadunt ad infernũ luxuriosi & cum binarij &c. Et de mũdicia & puritate p quam iuit xps & go maria &c. & virgines & casti q̃ ipsum sequunt. de q̃bus dicit ipse. Sũt eunuchi qui seipsos castrauerũt ppter regnũ celoꝝ. Matth. xix. Castrat homo vitando occasiones; opportunitates & malas societates & nõ scandendo aliq̃d mẽbrũ a corpe. Quartus est inuidia & malignitas q̃ est vitũ tenebrosa. per quã vadũt ad infernũ inuidi; & de amore & charitate per quã iuit ductor nr iesus xps. q: q̃quid fecit p nob; totũ fecit amore, quẽ sequũtur charitatiui. Jõ dicit ipse. In hoc cognoscẽt oẽs; q: discipuli mei estis: si dilectionẽ habueritis adinuicẽ. Joh. xiij. Quintũ est de gula et voracitate, via est aquosa p quã vadũt ad infernũ oẽs gulosi &c. Alia est de abstinentia et potate p quã xps iuit tota vita sua. & ipsum equunt abstinẽtes. Luc. xxi. Attẽdite ne grauent corda vestra in crapula & ebrietate & curis huius vite &c. Sextũ est de ira & iniqtate, via est petrosa p quã vadunt ad infernũ oẽs tractidi & vindicatiui. Alia est de patia & benignitate. p quã iuit ductor nr iesus xps. Nota eius patiam circa eius crucifixores di. Pr dimitte illis nõ em sciũt q̃d faciũt &c. Luc. xxiij. Et ipsum sequunt pacifici q̃bus dic. Pacẽ relinquo vob: pacẽ meã do vob. Joh. xiiij. Septimũ est de accidia & ociositate p quã vadũt ad infernũ oẽs accidiosi. Alia est de diligẽtia et operositate p quã iuit xps q̃ fuit diligẽtissimus in oibus; & ipsum sequunt diligẽtes di. Dũ tpus habem⁹ operemur bonũ ad oẽs. ad Gal. vi. Ecce qõ sequndus est xpus tanq̃ ductor pcedens. Vnc iacob ait fratri suo esau. Precedat dñs meus ante seruũ suum. & ego paulatim seqr vestigia eius. Gen. xxxiij. Vñ dictus q̃ põt dicere cũ scõ Job. xxiij. Vestigia eius secut⁹ est pes me⁹, viã ei⁹ custodiui & nõ declinaui ex ea. Dico tertio q̃ debem⁹ sequi xpm tanq̃ patrẽ reuerendũ. Dic quõ boni filij sequunt corpus pris qñ ducit ad sepliendũ plorãdo &c. Pr olim xpiano⁹ est vn⁹. s. xps Audras. Omes vos frẽs estis. Dic xps xpianis. Et patrẽ nolite vocare sup terrã. Jdeo illi q̃ leuat infantẽ dicunt patrini diminutiue, vn⁹ est em pr vester q̃ in celis est. Mat. xxiij. Nota patrẽ nolite vocare sup terrã: si in hac gnatiõe spũali ecclesia est mr: xps aũt est pr: q̃ in cruce p nob mortuus est: cuius mors et passio dr nob esse recẽs & quolibet die pñs in memoria: ipsum seqndo p pniam vt boni filij. ideo dic ipse. Si q̃s vult me seq; abneget semetipsũ & tollat crucẽ suã & sequat me. Mar. viij. Nota abneget semetipsum. i. sensualitatẽ qm oẽs sensus corporales & mẽbra debẽt dari ad malũ. Gen. viij. Sensus & cogitatio hũani cordis ẽ pna sunt ad malũ ab adolescẽtia sua. Jõ oportet abnegare semetipsum. i. sensualitatẽ et et tollere crucẽ pniẽq̃ adinstar crucifixi xpi by q̃ tuor brachia. i. q̃tuor opa pnialia. Brachium inferi⁹ qõ figit in terra figmficat cordis pterionẽ q̃ est secreta intus in corde. Brachũ superi⁹ est emẽdãdi ꝓpositũ iuxta volũtatẽ dei viuẽd o: alte ad deũ respiciẽdo. Dextrũ figmficat ꝓfessionẽ oris. q: ad dexterã cõfessoris se ponere dr ne videat ꝓfessor & hecũdet. vel si est mulier ne ꝓfessor temptet. Brachũ finistrũ figmficat inuncte pniẽ obtemperationẽ. Si q̃s vult post me venire abneget semetipsum. i. ꝓpas inclinatiões & sensualitates & tol. crucẽ suã & se. me. Lu. ix. Quarto sequi dr dnus

xpm tãq̃ pncipẽ excellẽtẽ q̃ suis militib⁹ ipz sequẽtib⁹ dat magna pmia & salaria. s. gliam celi. iõ Eccli. xxiij. Alia magna ẽ seq̃ dñs: ilõ tudo ei dicrũ assumet ab eo. Si hoies armorũ modico salario sequũt ad bellũ pncipẽ cũ tot pricis & labor ib⁹? q̃nto magis nos xpiani debem⁹ seq̃ pncipẽ nr̃m iesum xpm q̃ dat nob magnũ salariũ. s. regnũ celoꝝ sine tanꝫ pricul. Jõ pseuerãdo in bona vita seq̃mur ipz in pñs. i. p gliam. Deo gras.

De eadem dñica. Sermo II

Ecce leprosus veni

Ecce adorabat eũ. Mat. viij. Propter hoc declaratiõe int̃ intellectũ spũalẽ quẽ volo ptractare sciendũ q̃ xps in sacra scriptura notat multiplr fm diuersas excellentias. Inter cetera dr medic⁹. Rõ: da ficut bon⁹ medic⁹ primo studet theoricã deide practicã. Sic xpus theoricã medicine in studio trinitat̃ p eternã gnationẽ de pre intãtũ q̃ dr: fons sapie. Eccli. i. Fons sapie vbũ dei in excelsis. Et qñ voluit pericare venit in hũc mundũ: q: in celo nõ est aliq̃ infirmitas pctĩ q: ibi null⁹ peccat nec corde nec ore &c. Sz in hoc mũdo sunt infirmi: q: null⁹ sine crimine viuit. Jõ xps mor⁹ pietate venit ad curãdũ infirmos. Aug. Magn⁹ de celo ad nos vẽit medicus: q: magn⁹ p totũ mũdũ vbiq̃ iacebat egrotus. Et pz rõ sue bñdicte incarnationis. De ista materia habef Mat. ix. Mar. ij et Lu. v. Nota q̃ semel q̃dã sctus hõ inuitauit xpm ad prandiũ. Et dicit text⁹ euangelij q̃ accesserũt publicani & pctores & discũbebant cũ iesu & discipulis suis. Qõ videntes pharisei iimici xpi murmurauerũt & dixerũt discipulis xpi. Quare cũ publicanis & pctoribus mãducat magr vester. Rñdit xps di. Nõ est opus valẽtib⁹ medic⁹; sz male habẽtib⁹. Pz g̃ quõ xps dicit se esse medicũ q̃ venit ad curandus infirmos. Jõ dicit euangelium hodiernũ: q̃dam homo infirm⁹ leprosus venit ad eus vt sanaret̃ ab eo, hoc dicit thema. Ecce leprosus venies scz ad xpm medicũ &c. Pts the. In q̃ the. oñdunt nob duo. Primo nra malitia criminalis: ibi. Ecce leprosus. Secõ vera medicina ẽ tualis: ibi. venies adorauit eũ. Quãtum ad primũ nota q̃ lepra est terribilis & horribilis infirmitas secus afferẽs. vij. defectus magnos. Jõ figr. vij. pctã mortalia: iõ pctor dr leprosus. Primus defect⁹ est: q: inflat homine. Jdeo significat pctm mortale superbie quõ nõ est nisi inflatio cordis qñ psona cogitat genus suũ: honores vel dignitates: officium vel sciam: cor inflat̃ ad supbiã adintra: & statim sequit̃ pompa & vanitas adextra. Cõtra tales dicit scriptura. i. ad Cor. v. Et vos inflati estis & nõ magis luctũ habuistis. Vn miles aũt & simplices & pauper gaudere pñt q: in iudicio statim computabunt cum xpo. Sed inflati sunt magni dñi & plati q̃ habent magnũ computum dare. Sap. vi. Judicium durissimum in his qui pesunt fiet. Exiguo em pcedit mia. Potẽtes aũt potẽter tormenta patient̃. Nota quõ cuilibet qñ moritur fit iudicium durũ qñ dicit xpus. Redde rationez villicationis tue. Lu. xvi. Primo de cogitatõ nibus cordis: de oibus malis desideriis: iuuenilibus &c. Jdem de oibus vbis ociosis: horis. de cibis, & idem de oibus opibus. Sz iudiciũ durũ⁹ fit qñ ñ solũ de psona sua: sz etiã de domo & familia hz dare rõnez, si sustinuit ribaldos: si fecit superfluitates: qualiter nutriuit filios & filias. Nota. i. Reg. iiij. de heli sacerdote: q: nõ corripuit filios suos fuit plagatus cũ filijs & pplo & fuerũt interfecti, xxx. milia & vltra: arca dei fuit capta. filij heli in plio occisi: tpe vo morte puer⁹. Exhortare p correctione puerop. Sz iudiciũ durissimum fit qñ nõ solũ habet dare rõem de psona sua dño: sz ẽt de oib⁹ vasallis & sub jctis; de aiab⁹ sibi cõmissis. Jdeo dñi & magni plati magis deberẽt flere q̃ gaudere & supbire, ideo dicit et vos inflati estis. Secõs defect⁹ lepre ẽ q̃ puocat sitim. Jdeo significat pctm auaritie: qm̃ auar⁹ semp sitit nec põt satiari pecunia. Declaref iuxta similitudinẽ eluriẽtis q̃ videt mensam abundantẽ & nõ potest comedere q̃ non satiat̃ ex solo visu: q: esca nõ intrat int⁹ vbi est esuries. Jdem de esurie diuitiarũ que est in corde vbi nõ intrat pecunia: sz ponit̃ in bursa vel taxea que satiat̃: sed non satiat̃ cor auari: sz si auarus biberet vnã grandẽ mẽsurã de auro vel de argẽto liq̃facto tũc satiaret̃ ne apli⁹ sitiret. Jõ dic scptura Eccli. v. Auarus nõ iplebit pecunia: & impleat̃ bursa vl taca auari. Et q̃ amat diuitial fructũ. s. satietatis nõ capiet ex eis & q: nõ intrat int⁹ vbi est sitis. Jsta est rõ q̃re maiores dñi sũt etiã maiores raptores & pdones: sz si paup bõ recipit aliq̃d dr: latro & punit. Dic historiã de pyrata capto ab alexandro magno. Cui dixit. Ego q̃ puo nauigo victũ q̃ro voco: latro: sz tu qui cum magna classe capis totũ mundũ vocaris impator. Qui cũ fuisset dñs totius mundi et audisset opiniones democriti pbi q̃ erant

Ds.milia mũdi dixit alexander, Deu miserꝛ adhuc nõ segnui nec possedi mihi vnũ. ℔ dixit qꝛ nõdũ erat satiar⁹. ℨz illi satiant q̃ nolunt aliq̃d de mũdo nisi deũ.ió Job.iiij.dixit xp̃s. Omis qui bibit ex aq̃ hac.s.terrenal supbie, sitiet iterũ.ió de quaro pót dici thẽa. Ecce leprosus ꝛc, Terti⁹ defectus lepre ẽ qꝛ inficit cohabitãtes:qꝛ mozb⁹ẽ ꝓtagiosus:ió lepꝛosi sepant. Jó figꝛ t petr̃ luxurie:qꝛ vna ꝑsona luxuriosa inficit ꝛ corrũpit alias: qꝛ vna mala mulier vellet q̃ oẽs eẽnt tales. Idẽ de ribaldo religioso ꝓfesso vel laico. Idẽ de meretrice secreta q̃n sustinet in vico, Nota de illo q̃ infra annũ.lxx.mulieres bonas fecit putanas. Questio est vtrũ fine pctõ possint sustineri a rectorib⁹ cõitatũ lupanaria. Rñdet Aug.q̃ sic di, Aufer meretrices õ mũdo ꝛ totũ turba bis libidiñ⁹:qđ intelligit de lupanarib⁹ cõib⁹ Secus de lupanarib⁹ ꝓticularib⁹:q̃ nõ sunt i remediũ:ℨ i laqueũ. Jó ꝓcipit Nu.v, cuilibet dño ꝛ rectori. Locut⁹ est dñs ad moysen di. Precipe filijs isrl vt eijciant de castris oẽm lepꝛosu:ꝛ q̃ semie fluit pollutusq̃ ẽ sup mozt uo. Tã masculũ q̃ femina:z eijcite de castris ne cõtaminẽt ea cuꝝ hitauerit vobiscũ. Nota quõ ꝓcipit separi tres ꝛditões ꝑsonarũ,s.lepꝛosu:ꝛ q̃ semie fluit vt meretrix : ꝛ pollutũ sup mozt uũ fiẽ sunt lenões ruffiani. Oẽ isti sunt eẽciẽdi,xxiij.q.iij. Resecande. Alias rectores punient cũ ipis.xvj.q.iij. Oẽs, vbi dꝛ q̃ pari pena sũt punlẽdi faciẽtes ꝛ cõsentientes.ꝛ ꝑma allegata cã ꝛ qõne. Resecãde sunt carnes putride:ꝛ scabiosa ouis a caulis repellẽda:ne scz alie inficiant ꝛ intereãt ꝛc.

Quart⁹ defect⁹ lepre est q̃ cõsumit hũidꝝ radicale in q̃ cõstitit vita hũana,s.in hũidoꝛ calido vt dicit pbs. Sicut in lãpade lumẽ durat q̃diu durat oleũ qõ paulati ꝛsumit a lumie. Sic lepꝛa inuidie paulati ꝛsumit hũidũ radicale,s.charitatẽ in q̃ ꝓstitit vita gr̃e: iuidendo,primo de honoꝛe:dignitate ꝛ officio, Jõ,i.Jo.iij. Nos scim⁹ q̃n trãslati sumus de morte ad vitã q̃n diligim⁹ ffes. Qui nõ diligit manet in morte. Hoc petr̃ est valde magnũ intrñ q̃ solũ hoc petr̃ ẽ in demonibus Nõ est in eis supbia ,put ẽ ambitio honoꝛis mũdani:nec anaritia nec luxuria ꝛ sic de alijs ℨz inuidẽt nob ꝛ tristant q̃ nos possidebim⁹ illas cathedras gl'ie q̃s ipi amiserũt:hac sola de cã rẽãt nos vt cũ ipis dãnemur. Cñ fiẽ xp̃us de ℣tute charitatis dicẽ xp̃ianis. Jn ℔ cognoscẽt oẽs:q̃ discipuli mei estis: si dilectionẽ habueritꝭ ad inuicẽ. Jo.xiij. Sic diabolus põt dicere. Jn ℔ cogñscẽt oẽs : q̃a discipli mei estis:si inidiã habuerit ad inuicẽ. De iudo põt dici thom⁹, Ecce leprosus ꝛc. Quint⁹ defect⁹ lepre ẽ q̃ reddit ãhelitũ fetidũ. ꝓpt ℔ ꝓcipit de⁹ q̃ leprosus h̃eat os veste contectũ Leuit.xiij. Jó figꝛ petr̃ gule. Gulosus ex nimia cõestione vel cõessatione hz anhelitum fetidũ:q̃ crudũ sup indigestuz corrũpit. Si ab⁹ hz ꝓficere hz tres digestiones hre. ꝑmaz in olla,scoam in ore masticãdo:tertiã in stomacho.als corrũpit int⁹ꝛ gñat multas infirmitates nõ solũ in corpe. sẽ etiã in aĩa. Nota quõ ab adã vsq̃ ad noe trãsluerũt mi.le,ꝛ q̃n genti ãni:ꝛ gẽtes nõ cõedebãt carnes neq̃ pisces:ℨ solũ fructus bibẽdo aquã:ꝛ cuz isto viuebãt lõgo tpe. Nongẽtis.xxx. annis. Noe vixit nõgentis q̃nq̃ginta annis, Deinde post diluuiũ qõ destruxit fruct⁹ꝛ aq̃s gẽtes incepũt cõedere carnes ꝛ pisces ꝛ bibere vinũ et gẽtes nõ cõedebãt misi semel in die scilz in meridie. Cũc fuerũt dies hois.ccc. annoꝝ Beñ.ix. Deide tpe dõ inceperũt cenare ꝛ tũc diminuta est vita hois. dies annoꝝ nr̃oꝝ in ipis.lxx.ãni ꝛc. Et paulati pluries in die cõedẽdo minuit vita hoim. Jó iuꝝ ꝓfiliũ xp̃i di, Attẽdite ne gruent corda vra crapula ꝛ ebrietate, Lu.xxi. Nota crapula ℔m ethymologiã,i. cruda epula, Dõ loquẽs de gulosis dicit, Sepulchrũ patẽs est guttur eoꝝ, ps.v, Jó de gulosis põt dici thẽa, Ecce leprosus ꝛc, Sext⁹ defect⁹ lepre est q̃ facit vocẽ raucã.ió signat petr̃ ire:q̃n iracũd⁹ semp loquit inordinate ꝛ rauce ꝛ cõfuse,ꝑmo ℨ deũ iurãdo ꝛ renegãdo ꝛc. Nota ℔ pessimũ vitiũ.ió scriptura sctã dicit, Dñe maledicti erunt q̃ ꝓpẽperint te: et cõdemnati erũt oẽs q̃ blasphemauerint te.ꝛc. Tob.xiij. Nota tres modos bonoꝝ corrigẽdi hoc vitiũ. Primꝰ ptinet ad parẽtes vt corrigant filios ꝛ nutriãt bñ eos ne iurẽt: ñ soluz p aduerbia affirmẽt ꝛc. Scõus vt q̃libet ponat sibi aliquã legẽ: sicut ille q̃ ꝓtiescũq̃ iurabat ponebat in q̃dã bursa duos denarios ꝓ elemosyna. Tertius ptinet ad dños tpales siue rectores cõitatũ:facere ordinatões cũ pena certa ꝛc. Septim⁹ defect⁹ lepre ẽ q̃ debilitat mẽbra corpis ad opanduz. ió figꝛ petr̃ accidie q̃ debilitat mẽbra ꝛ aufert fortitudinẽ ad opãdũ opa spũalia, Dic q̃nõ in sero ille q̃ nullũ lucrũ portat ad domũ iudicat⁹ q̃ fuit ociosus, Sic i sero mortis ille qui nõ portat aliq̃ lucrũ meritoriũ ꝛ bonoꝝ operũ spũaliũ:z per totũ tps vite laborauerit in operibus mũdanis:iudicatur ociosus a xp̃o, Jõo

mittit ad hospitale pauperũ.s.ad infernũ. qꝛ bonis tpalibus nõ ꝑdant oẽs in morte. primo ab vxore: scõo a filijs; tertio a scutiferis ꝛc. ℨz ille q̃ fuit diligẽs in opibus spũalibus discet sibi xp̃s in iudicio. Euge sue bone ꝛ fidel qꝛ sup ꝛc. Matth.xxv. Si dicaꝭ q̃ dimittamus bona tpalia:dico q̃ necessario nõ sunt dimittẽda:ñ sunt taliter faciẽda q̃ etiã quoli bet die faciamus aliq̃d ꝓ aĩa, sicorare mane ꝛ sero.primo signãdo se ꝛc. Opꝛet semp orare et nõ deficere. Lu.xviij. Nota semp.i.mane ꝛ sero distractões ꝛ ea q̃ ei materiã ꝑbẽt remouẽdo.nõ se induendo nec calciando ꝛc. Nota etiã diligentiã in hebdomada mense ꝛ anno.

Dico scõo q̃ oñdit ꝛa medicina ℣tualis. qꝛ venies adorauit eũ. Iste est mod⁹ curãdi a lepꝛa pctõꝝ venire ad xp̃m.q̃n pctõ ex q̃libet pcto mortali elongat a deo ꝓ vnã magnã dietã: ñ põt redire ꝛ venire ad deuz in tribus passibus quos xp̃s fecit sanãdo illũ lepꝛosuz. Primo tetigit eũ manu sua. Scõo dixit, vade oñde te sacerdotib⁹. Tertio offer mun⁹ tuũ Primꝰ q̃ passus est corꝺis ꝓtritio.q̃ oñdit in tactu man⁹ xp̃i:qꝛ null⁹ põt hre verã ꝓtritionẽ nisi tãgat a manu xp̃i. Jó Ezec.iij. Abij amarus in indignatõe spũs mei,man⁹ eiñ dñi erat mecũ ꝓfortãsme. Oñãdẽ digiti hut⁹ manus sũt q̃nqz motiua q̃ inducũt pctõrẽ ad cõtritionẽ. Scõs passus ẽ oris ꝓfessio:q̃ oñdit ibi, Vade oñde te sacerdoti. Oñdit pctõr se sacerdoti cui dz fieri ꝓfessio:qñ revelat sibi pcta sua accusando se:ꝛ discoopit pctã sua. ꝓpter hoc dixit xp̃s lepꝛosis, Jte oñdite vos sacerdotib⁹. Lu.xvij, Terti⁹ est opis satisfactio q̃ oñdit ibi, offer mun⁹ tuũ. Nota quõ ꝓ satisfaciẽdo ꝓ pctis ꝛdem⁹ offerre tria mũera.s. tria bona q̃ hẽmus.s.bona tpalia aiam rõna lẽ ꝛ corꝑ⁹ materiale. De ꝓmo ꝛdem⁹ offerre deo mun⁹ elemosynarũ. de scõo mun⁹ ꝛuotionis oronis:ꝛ de fideiꝛ padiñ.de tertio munus ieiunioꝝ:abstinẽtie ꝛ afflictionũ. Jsto mõ sanabit a lepꝛa pctõꝝ mortalitũ. Ecce leprosus veniens adorabat eũ, Deo gr̃as.

Dñica.iij. post octa. epñie. Sermo

Qualis est hic qꝛ vẽ-

q ti ꝛ mare obediũt ei, Matth.viij.

Sermo nr̃ erit de sctõ euãgelio et ꝓtinet vnũ magnũ miraculũ q̃ fecit xp̃s in mari ad confirmationẽ suoꝝ discipuloꝝ:vt ostẽde ret se nõ solũ dñm terre in q̃ iaz fecerat plura miracula:ñ etiã maris. Sed ꝓius salutef ℣ go maria ꝛc, Qualis est ℔ ꝛc. Pro huius declaratione ꝛ fundamẽto ℘monis recitabo vobis miraculũ ad lr̃am:q̃ recitat euangelista Matthеus in euãgẽlio Dicaꝭ hist⁹ria breuiter, Ad⁹ in ℔ miraculo oñdunt nob q̃tuoꝛ ℣tutes necessarie ad sciẽdũ. Prima est afflictio pnialis, Scõa est tẽptatio diabolicalis, Tertia est subuẽtio miscordialis, Quarta ẽ dñatio vniuersalis. De vltima dicẽ the, Qual ẽ ℔ qꝛ vẽti ꝛ ma.ꝛc, Dico ꝓmo q̃ in isto euãgelio oñdit afflictio pnialis. ibi. Ascendẽte Iesu in naviculã secuti sũt eũ discipuli ei⁹, Nec nauicula vt dicũt scti doctores est pnia tripliciõne. Pria est:q̃ pnia ad instar nauis in ꝓncipio est stricta nõ assuet⁹ ieiunare:nec orare nec aliciũ portare ꝛc. stricta ẽ: ñ paulatim dilatat,qꝛ q̃n hõ est iam assuet⁹,nõ tantũ gsuaſ ñ in fine restringit⁹,s.in senectute ꝓpt⁹ tedũ: ñ nõ tantũ q̃tũ in ꝓncipio. Scõa ro est ꝓ, t offñ nauis,s.trãsfretãdi ꝛ portãdi merces de vna patria ad aliã, Sic nos pctõres cũ naui pnie oz nos trãsfretare de ista terra ad patriã padisi:ꝛ portare ibi merces meritoꝝ: ℣tutuz et bonoꝝ opeꝝ. Jó de pnia dicẽ scriptura sctã, Facta est q̃si nauis mst itoris.i. mercatoris q̃tũ ad formã:quo ad ꝓmũ. Delõge portans panẽ suũ:q̃tũ ad scõm. Prouer. vlt. Panes q̃. us viuemus in alio mũdo sũt merita: ℣tutes ꝛ opa spũalis ℔ ꝓ nos facta. Tertio rõne ꝓiculi,qꝛ nauis q̃diu est in mari est in ꝓiculo magno, Eccli.xlij. Qui nauigat mare enarrat ꝓicula eius. Ita de naui pnie: qñ hoc magnũ mare huius mũdi totũ est plenũ ꝓiculis. ij. Coꝝ.xi, Periculis fluminũ:periculis latronũ: ꝓiculis ex genere: ꝓiculis ex gẽtibus; periculis in ciuitate:ꝓiculis in solitudine:ꝓiculis in mari:ꝓiculis in falsis frarribus ꝛc. Jn hãc nauim pnie ascendit xp̃s i sua natiuitate. qꝛ nõ in palacio:domo siue camera voluit nasci:sed i stabulo vbi nõ habuit lectũ nisi ꝓcpt⁹ bouis et asini. Jn q̃ naui nauigant trigintatribus annis semper cũ fortuna ꝛ malo rpe quousq̃ puenit ad portũ gloriose resurrectionis in die pasche. Et secuti sunt eũ discipuli eius, qꝛ oẽs cũ naui pnie transfretauerũt vsq̃ ad portum glorie. Ecce quare dicit euãgelista, Ascendente ieiu in naviculã diminutiue, qꝛ pnia nostra modica est respectu pctõꝝ q̃ fecimus;ꝛ pnaꝝ q̃ meruim⁹ꝛ ꝓmioꝝ q̃ expectam⁹, ió dicẽ scri ptura sctã, Exiguo ligno credũt hoies aĩas suas;ꝛ trãseũtes mare ꝓ ratẽ ubati sunt. Sap. xiij. Jn ista pua naucla pnie oz nos seq̃ xp̃z q̃n alꝰ null⁹ pctõr põt saluari, q̃ figurata fuit in arca noe, in qua qui inuẽti fuerunt liberati

fuerūt ab aḡs diluuiū: alij aūt oēs pierūt. Sic ꝙ exemplo xp̄i ⁊ discipulox suox ponit se in nauicula pnie: salua abuntur. als vndis infernalibus inuoluunt. Luc. xiij. Dicovobis nisi pniaz fecerit oēs silr pibit. Nota silr, ficut illi ꝙ nō fuerūt in arca noe: sic illi ꝙ nauigant cum naui cula pnie nō p̄manf bonis gl̄ie padisi. Ber. Non puubis illos ꝙ abulant in innocētia: sed nec eos ꝙ abulant in pnia. s. in padiso. Dico secūdo ꝙ oñdit i euāgelio tēptatio diabolica lis: cū dicit, Ecce mot⁹ magn⁹ fact⁹ est in mari ita vt naucula cpiref fluctib⁹, ipe vo dormiebat. Mundꝰ iste dr mare in ꝙ nauigat naucula pnie, iuxta illud ps̄. cij. Hoc mare magnū ⁊ spaciosum manib⁹: illic reptilia, spūs maligni quox nō ē numer⁹, s. diuersaz tēptationū. Triplici rone mūd⁹ dr mare. P̄ria, ppt crudelē duoz rationē: q: sic i mari pisces maiores comedunt ⁊ deuorant minores: sic in hmūdo maiores crudeliꝰ deuorāt ⁊ destruūt minores. Nota ꝙ dic btūs Tho. in postilla super iob de illo magno pisce ꝙ vocat cet⁹ ꝙ qñ vult comedere aprit os suū ⁊ emittit anhelitū odoriferū: ⁊ pisces sequunt odorē: ⁊ sic absorbet eos. Sic iste mūd⁹ spirat odorē dlectabilē honox: dignitatū: delitiaz ⁊c. Et mlti sentiētes hūc odorē sequūt q̄ꝙ absorbunt a mūdo ⁊ diabolo. Q̄les ⁊ q̄t fuerūt deuorati ⁊ psumpti hoc odore dcepti. Aug⁹. Ama seculū ⁊ absorbebit te, amatores em̄ suos vocare nouit non potare. Isto modo magni pisces. i. magni hoies aperiunt os ⁊ emittunt anhelitum odoriferū yhoz ⁊ rōnū coloratorū vt pplus sequaf ⁊ ab ipis deuoretur, Cōtra tales dicit xp̄s. Nonne cognoscet oēs ꝙ opant iniq̄tatē ꝙ deuorāt plebē meā sicut escā panis. ps̄. xiij. Nota nōne. i. imo certe. cognoscēt: in die iudicij oēs ꝙ opant iniq̄tatē. qñ xp̄s ⁊ dñs iudex damnabit eos eternaliꝰ: ꝙ deuorāt plebē meā sicut escā panis. Q: sic panis ē eis q̄tidian⁹: sic illi q̄tidie opp̄mūt ⁊ deuorāt plebe meā. Secūda rō est, propter inq̄etudinē. q: mare nūq̄ quiescit, sic iste mūd⁹ inq̄et⁹ ⁊ vndosus ē: imo mūdani sūt alti p̄ps̄pitatē. mō bassi p adūsitatē: mō sani, mō infirmi: mō leti: mō tristes: mō diuites: modo paupes ⁊c. Mirabiles elatōes maris. ps̄. xcij. Tertia rō ē ppt̄ picitationē. q: sic naues in mari: sic aie in hoc mūdo picitant. imo piculosior ē mūd⁹ aiab⁹ q̄ sit mare naub⁹. Bern. In mari marsilie dr ꝺcē naub⁹ vix vna pereūt ē in mari hui⁹ mundi dr centū vix vna saluaf. De mari ergo mūdi dicit euāgelista, Mot⁹ magn⁹ fact⁹ est in mari, i. in mundo. Per hūc motū intelligim⁹ tēpestatē tēptationū. qñ sic tēpestas qñq̄ vēit a cā supiori. s. a stellis, ma xie erratic vt dic Aug⁹. qñq̄ a cā inferiori. qz p̄cedit a p̄fundo maris. qd feruet seu bullit. qñq̄ a cā media. s. a vent⁹. Ita tēpestas, tēptationū venit illi ꝙ in naui ē pnie. qñq̄ a superiori. s. a deo pmittēte ad ipox būllationē ⁊ gr̄e ꝓseruationē. sic dic paul⁹ de se. Ne magnitudo reuelationū extollat me: dat⁹ est mihi stimul⁹ carnis mee ag̃el⁹ sathane ꝙ me colaphiset. ij. ad Cox. xij. qñq̄ a cā inferiori. s. a carne inualescente vl timente: sic dr petro ꝙ peccauit abnegando xp̄m cā timoris. s. mortis, qñq̄ a diabolo instigāte, sic dr Job. ij. Sathan a facie dñi egressus percussit iob vlcere pessimo. Et dū penites sic temptaf xp̄s dormit. Nota ꝙ xp̄s in celo sp vigilat. qz semp btō recordaf ⁊ eos sp docet. In inferno aūt semp dormit. qz eox obliuiscit ⁊ punit. In nauicula aūt penitētie qñq̄ dormit qñq̄ vigilat. Vigilat āt qñ i tribulatiōib⁹ adiuuat. ꝙ dr dormire qñ pnitētē exponit tribulatōib⁹; ⁊ interi nauicula pnie iactaf fluctib⁹; qz veni⁹ tēptatiōis diabolice ē ei ꝓtrari⁹; ⁊ xp̄s expectat vt ipm excitet dicēs, Exurge q̄re obdormis dñe. Tertio oñdit in scō euāgelio subuētio misericordiaꝝ. ibi, Et accesserūt ⁊ suscitauerūt eū dicētes. Dñe salua nos: perim⁹. Hoc est p̄ncipale remediū i mari i periculo existētiū i tēpestate ⁊ adūsitate valida: recurrere ad dñm oronibus devotis. sicut legitur Jone primo ꝙ naute primo clamauerunt ad dñm deū suū. secundo, piecerūt vasa in mari. tertio, piecerūt Jonam ppbam in mari. quarto vouerūt vota dño. Clamare ad deū est devotis oronib⁹ ipm excitare dicendo Exurge dñe adiuua nos: ⁊ libera nos ꝓpter nomē tuū. Secundo vasox piectio est elemosynarū largitio ⁊ tpaliuz abiectio. Proiectione in mari est filiū dei nob in mari tribulationis associare dicendo. Dñe, ppt nos orta ē hec tribulatio tēpestatis. q: ppt odiū diaboli ꝓtra deū: insurgit ꝓtra nos. Nota facerent cōpleanf: als meli⁹ eēt non vouere. Ita dr dem⁹ nos facere qñ in mari hui⁹ mūdi insurgit aliq̄ tēpestas siue generalis siue pticularis: debemus facere vt discipuli fecerūt. s. recurrere ad xp̄m p bona opa: ⁊ ipm excitare dulciter devotis oronib⁹ dicentes, Salua nos p̄rimus.

Quarto oñditur dr dño iesu xp̄o dominatio vniuersalis. ibi, Surgēs imperauit ventis ⁊ mari: ⁊ facta est trāquillitas magna, Ecce dominatio vniūsalis. dr qua dauid. ps̄. lxxxviij

Tu dñaris p̄ati maris: motū aūt fluctuū ei⁹ tu mitiga. s. ipando vt cessarēt: ⁊ stati cessata fuerit sibi obediēdo tāq̄ dño vl⁹. Pozro hoies illi. s. ꝙ erāt i naui mirati sūt dicētes. Qual⁹ ē ꝙ mare ⁊ vēti obediūt ei, s. tāq̄ dño ⁊ creatori. Placeat igit fibi remouē a nob tēpestates tribulatōes ⁊ pericula tā aie q̄ corpis: ⁊ det nobis tranq̄llitatē q̄etis ⁊ pacis ꝺ p gr̄az et in futuro p gl̄iam. Amen.

Dñica q̄rta post octa. epḥie. Sermo.

Mtpe messis dicaz

i messoꝛib⁹. Colligite p̄mū zizania et alligate ea in fasciculos ad cōburendū: triticū aūt congregate in horreū meum Mat. xiij. Sermo nr̄ erit ō scō euāgelio hui⁹ dñice: ⁊ hēbim⁹ multas bonas doctrinas ⁊ instructōes moraleꝫ: ⁊ p̄mo salutef ygo maria Jn tpe messis ⁊c. P̄ro introductiōe materie ⁊c. Dicaf pabola euangelij ad lkam. Jn q̄ pabola xp̄s oñdit tria de se. scz

Humilitatē, pfundissimā.
Benignitate dulcissimā.
Equitatē rectissimam.

De tertia dic thema. Jn tpe messis dicā messoꝛib⁹. s. eḡtatē iusticie mee. Dico p̄mo ꝙ in dicta pabola xp̄s oñdit de se hūlitatē, pfundissimā: q: cū xp̄s sit rex regū ⁊ dñus dñantiū voluit assumere formā ⁊ officiū suū. Additōis. s. semiatoris, put oñdit in p̄ncipio pabole cū ꝺr. Sile factū ē reg. ce. ⁊c. Glo. eccla militās hoi ꝙ semiauit bonū semē i agro suo. Cū aūt dormirēt hoies venit inimic⁹ ei⁹ ⁊ supsemia uit zizania in medio tritici ⁊ abijt. qd exposuit xp̄s ad supplicatōes apl̄oz dicētiū. Edisserē nob pabolā zizanioz agri: qui rñdens ait Qui seminat bonū semē est filius hoīs, ager est mūdus, bonū yo semē hi sunt filij regni, zizania aūt sunt filij neqū inimici⁹ aūt ꝙ supsemiauit ē diabol⁹. Ps̄ ꝙ hūilitas xp̄i ꝙ dic se eē semiatorē: ꝙ i agro hui⁹ mūdi semiauit bonū semē scārū psonarū. s. apl̄oz: martyz: ꝓfessorū: doctoz: virginū: innocētū: ⁊ penitentiuz. De qb⁹ dicit. Hi sunt filij regni, Scdo seminauit semē scārū doctrinarū scē fidei catholice que ꝓfitet in. xiij. articul⁹ q̄si. xiij. ḡnis. Sūt em̄ xiij. articuli si nūerus articloz sumat ex pte credibiliū. vt dic. btus Tho. iij. di. ij. q. i. ar. ij. Tertio semiauit semē virtutū. s. hūilitatis: mie, ⁊ castitatis: charitatis: abstinētie: patie: ⁊ diligētie. Jō de ipo dicit Lu. Exijt ꝙ seminat seminare semē suū. Lu. viij. Ecce b gr̄issima hūilitas xp̄i. de q̄ dicit apl̄s, Qui cū in forma dei esset semetipm exinanuit formā serui accipiēs in filitudine hoim fact⁹; ⁊ habitu inuētus vt hō ad Phil. ij. Cū aūt dormirēt hoies ⁊c. Nota quō dormiūt hoies triplr. s. p ignorātiā intellectuālē: p negligentiā spūalē: p abūdantiā crimialē. Cū sic dormirēt hoies venit inimic⁹. i. diabol⁹: ⁊ supseminauit zizania malarū doctrinarū. s. erroꝛ falsarū opinionū: delitiarū terrenarū: superbie: auaritie: luxurie ⁊c. Dico scdo ꝙ in scō euāgelio oñdit in xp̄o sua benignitas dulcissima: qz nō stati venit punire nec occidere pctōres: nec dānare: ⁊ vult eos ad pniam benignissime expectare. ad Ro. ij. Ignoras qm̄ benignitas dei ad pniam te adducit. Nec benignitas oñdit in scō euāgelio ibi, Cū aūt creuisset herba ⁊ fructū fecisset tūc apparuerūt ⁊ zizania. Accedētes autez serui patrisfamilias: dixerūt ei. Dñe nōne bonum semē seminasti in agro tuo, vñ g̃ hz zizania, Et dixit, Inimic⁹ hō hoc fecit. Serui aūt dixerūt ei. Vis im⁹ ⁊ colligim⁹ ea. Et ait Nō, ne forte colligētes zizania eradicetis simul ⁊ triticum. Sinite vtraq̄ crescere vsq̄ ad messem. Serui patrisfamilias intelligūf boni angeli q̄ de bonis opibus nr̄is gaudēt in celis, vt dicit xp̄s Dico vobis qm̄ gaudiū erit coram angelis dei i celo sup vno ⁊c. Lu. xv. Per oppositū de malis opib⁹ nr̄is tristāf. Auctas Esa. xxxiij. Ecce videtes clamabūt foris. Angeli pacis amare flebūt. Nota videtes. s. mala opa nr̄a clamabunt foris scz mala detestādo: q̄ quidē detestatio angelox ꝺr fletus ipox. q̄ dicunt xp̄o. Dñe nōne bonū semen seminasti in agro tuo ⁊c. Dic ptz benignitas xp̄i dulcissima in hmō qm̄ nō cōcedit suis suis eradicationē zizanioz: ne triticuz etiā eradicef ⁊ pdaf. Qm̄ forte illi ꝙ modo sunt zizania p pcm̄ ⁊ malitiā aliqn̄ erunt triticū p pniam. Sicut patet de paulo: qui aliqn̄ fuit zizania p superbiā: infidelitatē ⁊ crudelitatē contra eccl̄iam xp̄i: q̄ postmo dū fuit optimū triticū. Jdem de matthco p auaritiam. Jdem de magdalena p luxuriā. ⁊ de multis alijs posset dici. Ecce benignitas dei dulcissima. Jdeo dicit ipe. Nūquid voluntaꝫ mee est moꝛs impij ⁊ non vt conuertatur et viuat. Ezech. viij. Ecce hic patet nostra crudelitas ꝙ vellemus qm̄ inimici nostri perirent statim. Dico tertio ꝙ oñdit xp̄s in isto euāgelio suā equitatē rectissimā: qñ iuste ⁊ recte iudicabit in die iudicij. De hac dicit tertia pars euangelij. Jn tempe messis dicā messoꝛibus Colligite p̄mum zizania: ⁊ alligate ea in fasciculos ad comburendum, Triticum autem

congregate in horreū meum. Tempus messis vt ipemet xps exponit est ꝯsummatio seculi. Angelores sunt angeli: qb⁹ dicet xps in die iudicij. Colligite ꝑmū zizania. q: tā boni q̄ mali portabunrur ad iudiciū per angelos bonos Auctas Matth. xiij. Mittet filius hois angelos suos. glo. bonos. ⁊ colligent de regno eius oia scādala ⁊ eos q̄ faciūt iniq̄tatē. qb⁹ collect ⁊ a tritico. i. a bonis sepa⁊. dicet xps. Colligite ea in fasciculos ad cōburēdū. ⁊ lz pcā ppt q̄ gētes dānanf sunt diuersa: tñ oēs q̄ fuerūt pticipes i eodē p:tō erūt et pticipes i eadē pena. Idē de oib⁹ pticipātib⁹ in eodē crimie fiet vn⁹ fasciculus, vbi gra. P:rio de oib⁹ malis imperatorib⁹: regib⁹ ⁊ pncipib⁹: gubernatorib⁹ ⁊ rectorib⁹ fit vn⁹ fasciculus, immo erit magn⁹ fascis ⁊ grossus. Secundo de oib⁹ malis plat q̄ nō intrauerūt p portā: sī per manū regiā vel p simoniā: ⁊ male vixerūt. Tertio de oibus religiosis qui nihil tenēt qō vouerūt: nec de cerimonijs: imo fuerūt inobedientes ꝓphetarij luxuriosi. Quarto de monialib⁹ fiet alt⁹ fascis Quinto de malis presbyteris ⁊ inhonestis: q̄ nec dixerūt horas: sī ludūt ad taxillos: tenuerunt ꝯcubinas: fecerūt mercātias ⁊c. Sext⁹ erit de malis iudicib⁹: aduocatis: iuristis: notarijs: q̄ dilatāt litigia: deuorāt viduas ⁊ pauperes: ꝯsumunt gentes. Septim⁹ erit de auaris: vsurarijs: latronib⁹: falsis mercatoribus Octauus de illis qui viuunt in banno sti atib⁹ Nonus de oib⁹ luxuriosis: lenonib⁹: meretricibus. Decim⁹ de oib⁹ mulierib⁹ vanis: pomposis: q̄ licet fuerūt caste ⁊ honeste: ex illis tñ pcturis ⁊ vanis ornamētis dānabunf. Ecce q̄ re xps dixit. In tpe messis. i. in die iudicij. dicā messoribꝰ. i. āgelis. Colligite ꝑmū zizania. ⁊c Et ꝯcordat ppha Esaias di. Et ꝯgregabunf in ꝯgregatiōe vn⁹ fascis in lacū vnū ⁊ claudenf ibi in carcere. Esa. xxiiij. Tunc facta exactione de malis: boni intrabūt in possessionē regni celestis: cū dō. Tritīcū aūt ꝯgregate in horreū meū. i. in celeste gaudiū. Boni dicunf triticū: q: ad instar tritici habent interi⁹ candorē puritat: exteri⁹ rubedinē charitat. De q̄ dicit christus. Dilectus me⁹ candidus ⁊ rubicundus. Canti. v. Triticum autē congregate in horreū meum. id ē gloriam. Ad quam ⁊c.

Notabile de ꝓpinq̄tate temporis antixpi.

Ota propinquitatē tpis antixpi ex pabola zizaniorum agri. Mat. xiij. in q̄ xps dixit. Cū dormirent homies venit inimicus ⁊c. Nota ꝙ dormire ꝓtingit tripl'r. Per ignorantiam intellectualem. Per negligentiā spiritualem. Per abundātiam criminalem. Quantū ad ꝑmū: ꝑsonis radib⁹ rōnem seu narratiōes alt quam non intelligentib⁹ solem⁹ dicere dormitis. q: ad modū dormientiū hīt oculos intellect⁹ clausos. cōtra qō petebat dauid ps. xij. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in mortem. qñ dicat inimic⁹ me⁹ ꝓualui aduersus eum. Dabat ꝙ xps intelligere ꝙ cū hoies intellectualit ignorarent: singularit eccliarū magri ꝑm Piero. tunc venret antichristus. Sicut dormientib⁹ turriū speculatorib⁹ venit inimicorū exercitus. Esa. lvi. Omnes bestie agri venite ad deuorandū: vniuerse bestie saltus. Speculatores eius ceci omnes: nescierūt vniuersi: canes muti non valentes latre: videntes vana: dormientes ⁊ amātes somnia: ⁊ canes impudentissimi nescierunt saturitatem. ipi pastores ignorauerunt intelligentiā.

Secūdo dicunf hoies dormire p negligentiā spūalē. De negligētib⁹ ⁊ tepide operantibus solet dici ꝙ dormiūt: q: ad modū dormientiū agendoꝝ curā postponūt. Cōtra qō dic ps. cxx. Non dormitabit neq̄ dormiet qui custodit israel. Dabat ergo xps intelligere ꝙ cū hoies circa spūalia negligenf se haberēt: tūc venīret antixps. Sicut dormientib⁹ custodiētib⁹ domos veniunt latrones. Ezech. xxxviij. Vec dic dns. s. ad gog. i. ātixpm. ad Ifram. In die illa ascēdēt sermones sup cor tuū: ⁊ cogitabis cogitationē pessimā: ⁊ dices. Ascēdam ad terrā absq̄ muro, vemā ad q̄scētes habitant̄ securi. Vi omēs habitant: sine muro vectes ⁊ porte nō sunt eis. Vic oñdunf signa euidētia tpis antixpi. Mur⁹ pōt intelligi clerus. Et hui⁹ muri turres sunt plati. Porte sūt religiosi. Vectes āt sūt clerici ⁊ ecōuerso. Qñ g̃ xpianitas habitabit q̄te i pcīs absq̄ muro. i. custodia platoꝝ signū ē ātixpi. Eze. xxij. Quesiui de eis virū q̄ interponeret sepē ⁊ staret oppositꝰ ꝓtra me ꝑ terra ne dissiparē eam ⁊ nō inueni. Et effudi sup eos indignationē meā. Et sic erūt tpe antixpi absq̄ portis ⁊ vectib⁹. i. sine documēt⁹ euāgelic⁹ ⁊ ꝑfilijs aplic⁹. Treñ. ij. Defixe sunt in terra porte eius: ꝑdidit ⁊ ptriuit vectes eius. Tertio dicūf hoies dormire p abūdātiā criminalē. Exītes enī i pcō mortali vel i statu pcī mortalis dicūf dormire: q: ad modū dormientiū nō negociant. s. p meritū vite eterne. Iō q̄libz talis excitef. ad Eph. v. Surge q̄ dormis ⁊ exurge a mortuis Dabat ergo xps intelligere ꝙ cum homines

pctis grauissimis abūdarēt: tūc veniret antixps: sicut infirmis regimē medici nō tenētib⁹ aduenit mors. Mat. xxiiij. Qñ abundabit iniq̄tas: refrigescet charitas multoꝝ. Et subditur. Tūc veniet cōsummatio ⁊c.

Dñica in. lxx. Sermo. I

Ulti sūt vocati pauci electi. Mat. xx. Septimū euangeliū hodiernū in summa ꝓtinet tres alias ⁊ subtiles materias theologie. scz vocatiōes gr̃e: donatiōes gl'ie: distinctiōes vite De his trib⁹ dicē ꝑmo nr̃: ⁊ de ꝓmio loq̄r thēa. Multi sunt vocati: pauci vo electi: vbus est terribile: sī verū. Dico ꝑmo ꝙ in scō euāgelio hodierno oñdit vocatio gr̃e. s. qñ de⁹ sua bōitate vocat psonas ad bonā vitā ⁊ ad suā gr̃am sine p̄cedētibus meritis creature. De b̄ dicit Petr⁹ apl's. De⁹ oīs gr̃e. s. dator. q̄ vocauit nos i et'nā suā gl'iaz. i. Pe. v. Mo dū hui⁹ vocatiōis ⁊ diuersitatū dñtiā declarat euāgeliū in pabola di. Sile ē regnū celoꝝ hoi pfisa multias ⁊c. Vbi ponit q̄ntaz dñtias hui⁹ vocationis ad bonā vitā ⁊ ꝑniam ad suā gr̃az: sic sunt q̄ntates ꝑncipales hois sine mulieris. ⁊ q̄dā vocāf hora ꝑma: q̄dā hora tertia. Hora ꝑma ē pueritia: q: tūc incipit claritas diei. sic in pueritia incipit claritas discretōis ad discernēdū int' bonū ⁊ malū. ⁊ hō incipit hr̃e verecūdiā ⁊ deuotionē: ⁊ cauere a pctis. Tales vocanf a deo hora ꝑma. Hora tertia ō: adolescētia a. xv. ānis vsq̄ ad. xxv. q: tūc ad instar sol' magī oñdit claritatē discretōis ⁊ deuotōis: q̄n in tali etate recedūt a pctis ⁊ incipiūt bonā vitā: vocanf a deo hora tertia. Alij vocanf a deo hora sexta ⁊c. sic iuuenes q̄ ad instar solis sūt in flore iuuētut⁹ ⁊ in feruore iuuētut⁹ cor: pal: q̄n tales ꝓtunf ad dēū vocanf a deo hora. vi. Hora. ix. ē senect⁹: q̄n hō ad instar sol' tā inclinaf vsus terrā: q̄n tales in illa etate vocanf vl' ꝓtunf ad dēū ⁊ ad ꝑniam vocanf hora. ix. Hora. xi. vocat hora vesparū. ⁊ hora. xi. est decrepit⁹, q̄n i tali etate ꝓuertunf ad deū dicunf vocari ad dēū hora. xi. q̄n ꝓtunf de pctis restituūt: remittūt iniurias: ꝓfitenf ⁊c. Ecce vocatio gr̃e in q̄libet etate: sī ꝑma est melior. De q̄ Piere. Bonū ē viro cū portauerit iugū dñi. iugū. s. obedientie ad ꝓceptū dei ab adolescētia sua. Tre. iij. Nō q̄n q̄ in adolescētia se dāt pctis ⁊ male vite, postea cū magna difficultate pñt ꝓuerti ⁊ redire ad deū: q: ꝓsuetudo ē altera natura. ideo Piere. xiij. Si mutare pōt ethyops pellē suā aut pardus varietates suas: ⁊ vos poteritis bñ facere cū didiceritis malū ⁊c. Et ꝯcordat ꝙ sus pbie di. Qui nō assuescit ꝙtutib⁹ dū iuuenescit. A vitijs desinere nescit qñ senescit. Iō dic scriptura scā. Adolescēs iuxta viā suā: etiaz cū senuerit nō recedet ab ea. P:roū. xxij. Adoralif. Dic quō est magnū pctm̄ pñs ⁊ mñs sī filij sunt male nutriti: qñ ꝙga tenera leniter pōt dirigi ⁊c. Juxta similitudinē boni hortulani q̄ nutrit ⁊ ordinat labores bñ. als sī sint curue et male ordinate est culpa sua. Iō vos de matrimonio estis hortulani q̄ plātaf arbores i horto eccle. iō ⁊c. Dic quō filij sunt nutriēdi ne iurēt ꝑ deū: nec ꝑ scōs: sī vt affirment ꝑ aduerbia, ⁊ qñ erūt magni tunc nō erūt iuratores nec blasphemi ⁊c. Nota b̄ vitiū ⁊ dic exēplū sci Ludouici regis frācie. Vic em̄ q̄dā die quēdā blasphemātē audierat: i labijs ferro calido cauterisari ꝑcepit. Uelle inq̄ens labijs meis hāc indecētiā sustinere dūmō b̄ vitiū blasphemie pessimū de reg̃ meo penit⁹ tolleret ⁊c. Digni sūt morte ñ solū q̄ ea faciūt sī etiā q̄ ꝓsentiūt facientib⁹. Ad Ro. i. gl. Aug. Cōsentiūt facientib⁹ q̄ deberēt corrigere et nō faciūt. Primū ptinet ad pētes: scōs ad scipz tertiū ad dños ⁊ rectores cōitatū. Nota tres ꝓditōes gētiū q̄ nō deberēt iurare: sī sp debeēt ee parati ad mortez. s. clerici: marinarij ⁊ hoies armoꝝ q̄ ātidie sūt in pielo morti: ⁊ tñ isti sūt cōir peiores. Iō dic apls parētib⁹ ad Eph. vi. Pfes nolite ad iracūdiā. s. dei puocare filios vros: sī educate illos in disciplina et correptiōe dñi. Dico scdo ꝙ in scō euāgelio oñdit donatio gl'ie: q: iō deus dat alicui suā gr̃am: vt det sibi final'r suā gl'iam: q: gr̃a est dispositio ad gl'iam habēdā. Dō, ps, lxxxiij. Qz miam ⁊ ꝙtatē diligit deus: gr̃az ⁊ gl'iaz dabit dñs. Nota bñ ista declaratione redden do singula singl'is: q: a ꝑmutata ꝓportiōe vt dicūt logici bñ valet argumētū. Q: de⁹ diligit miam: dabit gr̃am: q: magna est dei mia. iō pctōi penitēti dat gr̃am. Et q: veritatē diligit deus: iō gl'iam dabit dñs: q: ipe ꝑmisit dare gl'am penitētib⁹. Modū donatōis gr̃e declarat euangeliū hodiernū di. Cū sero aūt factum esset. dixit dñs vinee pcurato⁹ suo, Voca aparios ⁊ redde illis mercedē. Incipiens a nouissimis vsq̄ ad ꝑmos ⁊c. vbi fuit ordo ꝓpostert⁹, vnde dicit, Erūt nouissimi ꝑmi ⁊ ꝑmi nouissimi. Nota tres declarationes hui⁹ ꝙbi. Erūt nouissimi ꝑmi.

Prima ꝑm durationē tpalem.

Scda ꝑm conditionē mūdanalem.

Tertia ꝓm affectionē cordialem.

De ꝑma facēdū ꝙ deus diuisit tp̄s:q; ē tp̄s laborādi in isto mūdo in bonis opib⁹, ſ. pnie mie:iusticie ꝛc. In alio mūdo est tp̄s ꝗescēdi illis ꝙ hic laborauerūt. Auctas. Oia tp̄s hūt et suis spaciis trahscūt vniuersa sub celo. Tē pus nascēdi:ꝛ tp̄s moriēdi. Tp̄s plantādi:ꝛ tp̄s euellēdi quod plantatū est. Tp̄s flendi:ꝛ tp̄s ridendi. Tp̄s plangēdi:ꝛ tp̄s saltādi ꝛc. Eccls. iij. Jdeo xp̄s. Beati ꝙ nūc fletis scz ꝑ pniam:q; ridebit̄ ꝑ gl̄iam. Luc. vi. Modo in hoc mūdo sunt quidā ꝑmi scz ad gl̄az dei habēdā. Quidā ño nouissimi, ꝙ tñ nouissimi erunt ꝑmi in gl̄ia, sicut ꝑs de btō petro ꝙ prius in tpe fuit vocat⁹ ad gl̄am dei ꝛ ad apostolatū ꝙ stephan⁹:ꝛ tñ stephan⁹ fuit ꝑmus in gl̄ia bene p. xxx. ānos ante ꝙ petrus. Ecce quō ꝑs duratōnē tpalē sī ꝑmi nouissimi:ꝛ nouissimi ꝑmi. Jdē pōt dici de sctō Andrea:ꝛ ō latrone. Mō:alr habef ꝺ ō doctrinā de filiis vñis ꝓuis post baptismū decedētib⁹ ꝙ fuerūt nouissimi ad gl̄am ꝙ parētes. Jō illi nō sunt flendi:sed adul. i ribaldi ꝛc. Jdeo aplus, i. ad Thessal. iiij. Nolum⁹ vos ignorare de dormientib⁹, i. innocētibus quiescētibus, vt nō cō tristemini ꝛc. Scda declaratio est ꝺm cōditōēs mūdanalē. De ꝺditiōib⁹ mūdi ē ꝙ illi ꝙ sunt diuites honorati in ꝓsperitate cōstituti elonganf a deo:q; nimis diligūt diuitias:honores ꝛc. Jō quasi plangendo dicit de⁹. Dilectus me⁹, i. xp̄ian⁹ incrassat⁹ impingat⁹ dilatatus:dereliquit deū factorē suū ꝛ recessit a deo salutari suo, Deut. xxxij. Sed aduersitas facē oppositū:q; facē cōuerti gētes ad deū ꝙs tribulati ꝛ afflicti sūt. Auctas greg. Mala ꝙ nos hic ꝓmūt ad deū ire cōpellūt. Modo iuxta cōditionē hui⁹ mūdi ꝓsone diuites magis honorant ꝛ sunt ꝑmi i oī loco tā i eccl̄ia ꝙ in platea. taz in mēsa ꝙ in via. paupes ño sunt nouissimi, q; modica mētio fit de ipsis. Sed in alio mūdo fit totū oppositū: q; pauperes ꝙ sunt nouissimi in isto mundo:in alio mūdo erunt ꝑmi scz in paradiso. Diuites ño ꝙ in hoc mūdo sunt ꝑmi:in alio erūt nouissimi scz i inferno. sic ꝑs de diuite epulone ꝛ de paupe lazaro. Lu. xvi. Tertio declarat xp̄us ꝓdictū ꝺm affectionē cordialē. Nā doctrina est theologie ꝙ meritū essentiale ꝛ gl̄ia essentialis magis rīndet habitui charitatis ad intra ꝙ opib⁹ ad extra. Verbi gr̄a. Dic vnus ꝙ facit multa bona opa. ꝛ alr̄ ꝙ nō facit tot bona opa:si hz maiorē charitatē ꝙ alr̄ ꝛ ē magis feruēs in corde. talis habebit maiorē gl̄oriā celestē vel eēntialē ꝙ alr̄ ꝙ facit mīta bona opa. Unde maiorē gl̄am essentialē habet beat⁹ martin⁹ de martyrio desiderato ꝙ vn⁹ martyr: de martyrio cōsummato: hz ille habe at aureolā ꝛ nō btūs martin⁹. Aug. Non nu merosas operū:nō diuturnitas repozū:sed maior charitas melioraz volūtas auget meritū. Hoc modo sunt multi nouissimi ꝑmi:et ecōuerso. Oñ sunt multi religiosi ꝙ in nouiciatu fuant regulā ꝛc. Et qñ sunt ꝓfessi totū dimittūt, Jdē de sacerdotib⁹ nouis qui sunt deuoti ꝛc. si paulatiz efficiunf indeuoti ꝛ mali:ꝛ sic efficiunf nouissimi. Sunt alij ꝙ incipiunt simplr bonā vitā ꝛ deuotā cōtinue augmētant. ꝛ sic isti ꝙ erāt nouissimi augmētando erūt ꝑmi. Jō apl's ad Phil. i. Oro vt charitas vra magis ac magis abūdet in oi scia et in oi sensu:vt ꝓbetis potiora:vt sitis sinceres sine offensa. Nota finceres i charitate ꝛc.

Dico tertio ꝙ in sctō euāgelio oñdit distinctio vite: cū dr. Multi sunt vocati pauci vo electi. Sed auctas in opositū de btō Johāne euāgelista cui de⁹ reuelauit gl̄iam qui dicit Vidi turbā magnā quaz dinumerare nemo poterat ex oibus gētib⁹ ꝛ ppl'is ꝛ linguis:stātes ante thronū dei ꝛc. Apoc. vij. Quō ꝙ dicit xp̄s. Multi sunt vocati ꝛc. cū sint innumerabiles ꝺm Job. Hoc cōcordaf sic ꝙ distinctionē. Oñ de electis possum⁹ loqui dupliciť. scz absolute vel cōparative. Si volumus loq̄ absolute:sic sunt multi sicut dicit Jobes. Si aūt volumus loqui de electis comparādo ipsos ad damnatos:sic pauci sūt electi respectu dānatorū. Sicut de manu plena arena in ꝙ sūt multa grana absolute:ꝛ pauca comparatiue respectu illoz que sunt in littore. Sic genus humanuz ꝓpter multitudinē comparaf arene vt ꝑz in ꝑmissione facta abrahe cui dixit dñs. Multiplicabo semē tuū sicut stellas celi ꝛ sicut arenā ꝙ est in littore maris, Gen. xxij. De ꝙ deus accepit manū plenā: q; iustorum aīe in manu dei sunt. Sap. iij. ꝙ absolute sunt innumerabiles vt dicit sctūs Jobes. si respectu dānatoz qsi nihil sunt. Nota ꝙ antixtus multi dānabanf:ꝛ solū iudei saluabanf:ꝛ nō oēs:sicut modo saluanf solū xp̄iani. ꝛ nō oēs hoc maxime apparebit in die iudicij qñ oñis crim⁹ in illa magna platea, electi ad dexterā damnati ad sinistrā. De hoc ꝓphera Esa. ponit duas cōparationes di. Quō si pauce olive ꝙ remāserūt excutiant ꝛ olea ꝛ racemi:cū fuerit finita vindemia. Vi leuabūt voce suā atq; laudabunt:cum gloxificatus fuerit dñs

himient de mari ꝛc. Esa. xxiiij. Queriť vnde est ꝙ plures damnenf qꝫ saluenf. Dicit enī scūs tho. i. pte. q. lxiij. ar. ix. ad ꝑmū ꝙ plures angeli ꝑmānerūt qꝫ ꝓcecauerūt. Sz in hoibus pluries oppositū verū est. Dicūt cm ꝙ verbuz pbi dicētis. ꝙ malū est vt in pluribus: bonuz vt in paucioꝝ⁹, intelligēdū est quo ad hoies vt in ꝑbus malū ꝓtingit ex hoc ꝙ sequunf bona

mortalis. ⁊ qñ corpus morit vadit ad deū red dere rōnem. Reuertat puluis in terrā suam vnde erat: ⁊ spūs redeat ad deum q̄ dedit illum Eccs, vlt. Sicut miles cū rex cōmisit castrū in medio inimicor. q̄ si bñ custodierit castrum ⁊ muabit a rege: als punit. Sic corpus ad in star castri cōsistit m medio inimicor: in quo deus misit spūm tanq̄ militē ad custodiendū ne p portas sensuū corpalitū intrent inimici. Qđ si bñ custodit p̄mo abit in morte: als pu nit tanq̄ pditor ⁊ petor. Apls. Statutum est oibus hoibus semel mori q̄tum ad corpus: ⁊ post hoc iudiciū q̄tū ad aiam. ad Heb. ix. In quo iudicio dat rōnē de gubernatiōe corporis De quo iudicio dic̄ xps in thema. Qō iustus fuerit dabo vobis. ſ. in illo iudicio. Pro thema Scōm Aug̃. i libro de cura p mortuis agēda tres sunt g̃dus decedentiū siue morientiū.

Quidā sunt boni perfecte.
Quidam sunt mali peruerse.
Quidā sunt boni mediocriter.

Cuilibet istor dicit xps in thema. Qō iustus fuerit dabo vobis. Dico p̄mo q̄ de morientibus q̄dā sunt boni pfecte, sicut sunt plone q̄ hz peccauerint aliqñ: tñ p tpe redierūt ad deū: quertunt de pctis: pfitent: nō solū semel in an no: sz in oi hebdomada ⁊c. ⁊ sic de alijs bonis, intantū q̄ si cor mala ⁊ pcā ponerent in sta tera diuine iusticie: ⁊ bona in alia: multo plus pōderarēt bona q̄ mala. Tales dicunt boni perfecte. q̄bus dicit xps. Qō iustū fuerit dabo vobis. Quia qñ tales decedūt statim dat illis xps gloriā padisi sine purgatorio, q: iam ha buerūt hic purgatoriū. Auctas. Si impi⁹ egerit pniam ab oibus pctis suis q̄ opat⁹ est ⁊ custodierit oia pcepta mea: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā. vita viuet: ⁊ nō morietur. Eze. xviij. Nō si ipius. i. pessim⁹ ⁊ aboīabilis pctor pniam egerit de oibus pctis suis saltē mortalibus q̄ cō nexa sunt: nec vnū sine altero fit remissio. vt dicit sctus Tho. in p̄ma scōe. q. lxxiij. ar. i. Et iij. dis. xvi. q. ij. ar. i. q. ij. Et custodierit oia p̄cepta mea. ſ. in voluntate. p̄p: nendo custodire q: dicit pbs q̄ recessus a termino a quo. ſ. a peccatis est accessus ad terminū ad quē. ſ. bona opa opa. Et fecerit iudiciū. ſ. in cōfessione Ideo pfessor dz sedere. r. us est petor: nō dz se accusare suata veritate. Et fecerit iustitiā. ſ. seruādo pniam iniunctā, vita viuet: ⁊ oim iniq̄tatū eius q̄s opatus est nō recordabor. ſ. ad puniēdū. Eze. xxxiij. Oia pcā eius q̄ peccauit nō imputabunt. ſ. vt puniant ire: ⁊ si qō iustus fuerit dabo vobis, q̄tū ad gloriā. Qualit̄ au tē daf gloria psonis perfectis ⁊ bonis, hoc declarat per q̄dā auctoritatē allegorice sumptam. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te ⁊ custodiat in via: ⁊ introducat in locū quē p̄paraui. Doctrina est theologie q̄ angelus malus venit in morte cuiuslibz. etiā in morte xp̄i venit lucifer q̄ volēs capere ani mā xp̄i posuit se in brachio crucis: ſ. a xp̄o ca ptus fuit ⁊ ligatus in inferno vsq̄ in finē mū di. Hoc dicit exp̄sse Beda sup Tobiā. ca. vi. vbi dr q̄ Tobias exiuit vt lauaret pedes suos: ⁊ ecce piscis imanis exiuit ad deuorandū eū. Sed app̄hendit brāciā eius ⁊ attraxit eū in siccū ⁊c. Et exponit ipse de morte xp̄i. quia tunc xps lauit pedes p̄cator: ⁊ exiuit piscis immanis. ſ. diabolus. sed app̄hendit brancā eius potestatē p̄sistinā diripiēdo. De hoc dic̄ xps. Venit enī princeps mūdi huius ⁊ in me nō habet quicq̄. Joh. xiij. Et hoc habef do ctrina clara q̄ diabolus venit i morte cuiuslibet. Ab hoc fuit exēpta sola virgo maria de gra spāli. ideo xps mittit in morte angelum bonū. Ideo dic̄. Ecce ego mittā angelū meum qui p̄cedat te. ſ. egredientē de corpe. qui ponit se ad dexteram. Persons aūt si sit bona ⁊ perfecta: statim sentit ibi p̄sentiā boni angeli: hz ipsum nō videat: q: caro impedit. sed anima a carne separata statim videt ipsum ⁊ cognoscit et angel⁹ malus stat ad sinistrā: q̄ reprehendit a bono dicēs. Quidnis tu B. Rūdet spūs ⁊c. Ideo do vob optimū p̄filiū faciēdi oratiōnē angelo custodiēti quolibet die. Pro dicti intelligētia nota q̄ dicit sctus Thomas p̄ma pars te. q. lxxxix. ar. ij. q̄ anime separate cognoscunt se mutuo ⁊ angelos. diues enī in inferno posi tus vidit Lazarū ⁊ Abraam. Et si loquamur de naturali cognitione anime separate: tūc hz perfectā cognitionē de alijs animabus separatis: sz de angelis imperfectā ⁊ deficientē. Cuius rōnem sanctus Tho. vbi supra assignat. q: modus aie separate est infra modū subsistētie angelice. sz est cōformis mō aliarū anima rū separatarū. mō sic aliq̄d intelligit sm q̄ est in intelligente. est autē aliq̄d in altero p̄ modum eius in quo est. sic igit anima separata habet perfectā noticiam de alijs aiabus separatis ⁊ imperfectā ⁊ deficientem de angelis loquēdo de cognitione naturali anime separate. de cognitione autē glorie est alia ratio. Et dicit sanctus Thomas in solutione ad primum q̄ ania separata quodāmodo est liberior ad intelligendū q̄ cōiunctа. inq̄tum per graue dinem ⁊ occupationē corporis a puritate in

telligentie impedit: ⁊ ideo separata cognoscit angelos: sz nō p̄iuncta. Secōo dicit. ⁊ custodiat te in via. ſ. ab hinc vsq̄ ad celū: que est via longissima. Et sm doctrinaz cōem demones sunt in media regiōe aeris q̄ erunt ibi vsq̄ ad iudiciū custodientes passum. q̄ sunt vt atomi in radio solis. Ideo aīa indiget custodia ⁊ securitate angeli boni. De hoc dō. Angelis suis deus mādauit de te: vt custodiant te in oibus vijs tuis. ne forte offendas ad lapidē. i. duriciam malor spirituū. ps. xc. Pro dicti intelligētia nota sm sctm Tho. i. pte. q. lxiij. ar. iij. quo q̄rit vrū aer iste sit locus penal demonū. q̄ demonib⁹ duplex loc⁹ penal debef. ſ. aer caliginosus cā exercitandi hoies vsq̄ ad diē iudicij: ⁊ infernus rōne culpe ⁊ pene. vtrū etiaz cor aliq̄ nūc in inferno sunt ad torq̄ndū eos quos ad malū induxerūt. sicut ⁊ aliq̄ boni angeli sunt cū aiabus sanctis in celo. Sz post diem iudicij oēs mali tā hoies q̄ angeli i infernum erūt. boni vo in celo. Hec sctus Tho. vbi supra. Tertio dicit ⁊ introducat ad locū quez p̄paraui. De quo dic̄ xps aplis. Vado vobis parare locū. Joh. xiij. Portarij qui custodiūt portā sunt Michael p angelis: ⁊ beatus Petrus p hoibus. Et angelus introducit aiam sanctā. Cui fit magnū gaudiū in qualibet platea angelor. Ideo xps dicit. Factū est vt moreref medicus: ⁊ portaref ab angelis in sinū abrae. Luc. xvi. Nota. vt portaret ab angelis O q̄lis honor: est aie ita coronari a papa iesu Auctas. Sap. v. Justi in perpetuum viuēt: et apud dñm est merces eor: ⁊ cogitatio illor: apud altissimū. Ideo accipient regnū decoris et diadema speciei de manu dñi. ergo qō iustū fuerit ego dabo vobis. Qñ iusticia magna ē q̄ ex quo bō se dat ad seruiēdū deo: p̄ ipse dat hoī suā gloriā. Dico scōo q̄ q̄dā sunt mali peruerse. sicut illi qui sciūt se tenere malaz vitā: pleni superbia: pōpa ⁊ vanitate. Jdē de alijs peccatis: q̄ oculis apertis vadunt ad infernū: et nolūt conuerti nec redire ad deū. Tales qñ moriunt in pūcto descendūt ad infernū. tā graue est onus petor q̄bus grauant. Job. xxi. Ducūt in bonis dies suos: ⁊ in pūcto ad inferna descendūt. Ecce quare dicit. qō iustū fuerit dabo ⁊c. Greg̃. Ad magnā iusticiam oipotentis dei pertinet vt nunq̄ in alia vita careat supplicio. q̄ in hac vita noluit carere peccato. Questio. Diceret aliquis. nō videf iusticia q̄ pro peccato tpali vel momentaneo homo puniat eternaliter: sz iusticia esset si tantū p q̄to. Justa illud. Pro mēsura peccati: erit ⁊ plagarum modus. Deut. xxv. Item Apoca. xviij. Quantū glorificauit se ⁊ in deliciis fuit: tantū date illi tormentū ⁊ luctum. Quō ergo erit iusticia q̄ puniant sine fine. nō est ibi tantū ⁊ q̄tum. numquid sufficeret q̄ si per diē peccauit quis q̄ per diem puniat. si p mensem: per mēsem: si per annū ⁊c. Responsio q̄ illa ratio p̄cedit ex ignorantia vel ex inaduertentia. supponenti q̄ qñ peccator moritur q̄ peccatum finiat: imo tunc magis in peccato obstinatur vel cōfirmatur. Et q: illa obstinatio durabit eternaliter in peccatore. ideo etiam pena erit eterna. Quādiu anima est p̄iuncta corpori recipit cōditiones corporis: ⁊ corpus etiā recipit cōditiones aie. Corpus recipit ab aia vt loquaf: ratiocinef: operef: ambulet ⁊c. q: corpus de se nihil horū posset facere: anima autē recipit a corpore variabilitatē ⁊ mutabilitatē: q: sicut corpus mutaf ⁊ alteratur leuiter: sic etiam et anima. Quia bonus homo ⁊ sanctus pōt mutari ⁊ effici malus. ⁊ ecōuerso. Sap. ix. Corpus quod corrumpit aggrauat animā. Sed in morte qñ corpus ⁊ anima separant: corpus remanet ab vna parte ⁊ perdit cōditiones quas receperat ab anima. ⁊ ania ab alia parte perdit cōditiones quas recepit a corpore: ⁊ efficit inuariabilis ⁊ immutabilis. quia non potest mutari de gratia ad culpam. nec ecōuerso. Unde si anima damnata posset habere tantā cōtritionem sicut granum sinapis saluaref. sed impossibile est: q: est obstinata in malicia ⁊ peccato. Jō pena erit eterna. Nota q̄ peccatū angeli est irremediabile vt dicit sanctus Tho. i. pte. q. lxiij. art. ij. in corpore. Et. ij. dis. vij. q. i. ar. ij. Item. iij. dis. i. q. i. ar. ij. ad secundū. Item in de veritate. q. xxiij. arti. x. ⁊ de malo. q. x vi. arti. v. Similiter ⁊ peccatum damnatarū animarū est irremediabile. Tres enī causas obstinationis demonum, vbi sup: ai n de veritate assignat. Notat insuper sanctus Thomas in de veritate. q. xxij. arti. vij. in solutione ad sextum. q̄ duplex est obstinatio. scz sm quid ⁊ simpliciter. Prima est in hac vita. Secunda vero in damnatis tm̄. Idem dicit vbi supra. q. xxiij. arti. xi. Item. Damnati nō penitent de malis que fecerunt rōne culpe: sed ratione pene. vt dicit sanctus Thomas. iij. dis. xiij. q. i. ar. iij. q. iij. Et ideo etiam iusto dei iudicio pena damnatorū erit eterna siue perpetua. Nota ad hoc similitudines de duobus raptoribus quos dñs vult corrigere ⁊c. Idem de anima qñ sentit primum ictum. pene obstinatur in malicia ⁊c. Apocal.

xvi,ca. Estuauerunt homines estu magno ⁊ blasphemauerunt nomen dei habentis potestatem super has plagas:neq; egerunt penitentiam vt darent illi gloriam. Jdeo christ⁹. Matth.xxv. Jbunt hi scz mali ⁊ peruersi in ignem eternum:iusti autem in vitam eternā De quibus dicit scriptura. Eccl's. vndecimo. Si ceciderit lignum ad austrum aut ad aq̄lonem:in quocūq; loco ceciderit ibi erit. Lignum siue arbor id est homo. Mar. viij. Video homines velut arbores ambulantes. Primo dicta est florere p bonas cogitationes. secundo folia facere p bonā ꝝba. tertio fructus ꝓducere. De quibus Luc. iij. Christus dicit. Facite fructus dignos pnie. Nec arbor scinditur in morte securi mortis. Mat. iij. Jam enim securis ad radicem arboris posita est. Si ceciderit ad austrum:quod significat statum gratie ꝓpter caliditatē deuotionis ⁊ humilitatem diuine gratie, ibi erit scz eternalit⁹ Si aūt ceciderit ad aq̄lonez;quod significat statum culpe ⁊ peccati mortalis ꝓpter frigiditatem ibi erit scz eternal⁹. ergo quod iustū fuerit dabo vobis. Tertio dico q̄ quidā sūt boni mediocrit⁹. q; nō est homo q̄ non peccet Eccl's. vij. Sed p tempe redeunt ad deū:cōterunt de peccatis:sed nō tm̄ q̄tum magdalen⁹ tamē exquo fit cōtritio nō est sine gratia gratū faciente:sed pnia ē parua respectu peccatoꝝ que fecerunt. Tales q̄n decedūt nō vadunt statim ad paradisum: quia non sunt boni pfecte:nec vadunt ad infernū: quia nō sunt puersi:sed descendunt ad purgatoꝛium quod est in corde terre, Jdeo quod iustū fuerit dabo vobis dicit xp̄s:quia ibi complēt penitentiam. De hoc inquit Dauid. pe. x. Quoniam iustus dñs ⁊ iusticias dilexit; eq̄tatem vidit vultus eius. Nota equitatē scz culpe et pene. ⁊ cōuerso. Et completa ibi pnia ascēdunt ad celū. Nota filiū tudinē de argētario q̄ nunq̄ ponit in ope aurum ⁊ argentū nisi fuerit p̄mo purificatū in fornello. Sic de⁹ optimus argētarius nunq̄ ponit in ope padisi aurum nec argentū:scz xp̄ianos qui dicunt aurum ꝓpter gr̄am charitatis quam habent et argentū ꝓpter claritatē fidei:nisi purificēt̄ p̄mo in camino purgatorij. Eccl'isti. ij. Ignepurgat. i. purificat aurum ⁊ argentū: homines vero receptibiles in camino humiliationis, Nota receptibiles scz passiue. vt recipiantur in celo exquo in gr̄a decesserunt. Apostolus. Gratia dei vita eterna. Vel receptibiles actiue:quia sunt apti recipe nostra suffragia; q̄ intantū possent a viuis iuuari q̄ minuit tē pus ⁊ pena. Sed illi de inferno non sunt receptibiles nec actiue nec passiue : q; sūt tāq̄ membra abscisa et putrida a corpore eccl'ie. Eccl'ia em̄ est vnū corpus. Cuius oculi sunt speculatiui. Aures iudices. Nares q̄ sentiunt odorez v̄tutum xp̄i ⁊ sanctoꝝ sunt deoti. Os sacerdotes qui comedūt sacra altaris;et loquunt laudes dei. Guttur sunt p̄dicatores quo cibus spūalis animarum trāsit ad nos. Brachia defensiua sunt domini temporales Uterus diuites mercatores. Tibie pedes tā gentes terram qui sustinent totū corp⁹ sunt laboratores, ad Roma. xij. Sicut in vno corpore multa mēbra habem⁹:oia aūt membra nō eūdem actum habent;ita multi vnū mēbrum sumus in xp̄o. singuli aūt alter alterius membra ⁊c. Dic quomodo quando dicit aliqua missa vel daf elemosyna p̄o anima in purgatorio existente que,p illo est;statim illa anima sentit refrigeriū:⁊ oēs in purgatorio illius misse participes efficiūtur:et si illa aīa p̄o qua dicit nō indiget; statim reuertit ad vos meritum ⁊c. pe. xxxiiij. Oratio mea in sinu meo conuertet, Auisent seculares primo ne in missa faciant pcium ⁊c. secūdo vt q̄rāt bonos sacerdotes. Greg. Cum is q̄ displicet ad intercedendū mittit;tirati animus ad deteriora,puocatur. Sancta ergo⁊ salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a peccis solu⁊f. ij. Macb. xij. Dic cōtra illos qui nō complent testamēta ⁊c. Luc, xviij. Nunq̄d vindictam faciet deus electorum suorum clamantium ad se die ac nocte ; ⁊ pariam habebit in illis, Dico vobis quia cito faciet vindictam illoꝝ. ⁊. xij. q. ij. Qui oblatōes defunctoꝝ aut negant eccl'esijs aut difficulter reddunt tāq̄ egentium necatores excōmunicent, Et, xij. questione. ij. Qui abstulerit aliquid patri vel matri dicetq; hoc peccatum non esse: homicidij particeps est.

Dñica in septuagesima. Sermo, III

Oca operarios et v redde illis mercedē. Mat. xx. Jnt oēs dñicas totius anni ista est de maiorib⁹ ⁊ sensibili noie vocat̄ septuagesima Rō: q; modo appropinq̄t tps pnie scz q̄dragesima que cōsistit in septē hebdomadis. Jn qua peccatores faciūt pniam p septem opa penitētialia de septem peccatis mortalib⁹ ꝓ obtinēdis septem donis spūssancti ⁊ septem beatitudinibus paradisi. Ecce quare dicitur

septuagesima. Et de euangelio huius erit sermo:si primo saluter̄ ꝛgo maria. Voca operarios ⁊c. Jn isto euāgelio hodierno ptinēt multa ⁊ magna secreta ⁊ difficultates q̄ nō pñt i vno sermone declarari; ideo primo solū volo declarare puncta principalia que sunt duo. s.

Primus de vocatione temporali.

Secundus de retributione eternali.

De secundo dicit thema:⁊ est verbum dei patris ad filium eius ieſum xp̄m loquētis de iustis ad dicio generali;⁊ dicēt. Voca operarios ⁊ redde illis mercedē. Dico primo q̄ prim⁹ punctus erit de vocatiōe tpali quō deus vocat aliquos ad se per bonam vitam ⁊ penitentiam in hoc mundo:sm̄ q̄ ipsemet declarat in euāgelio hodierno per talē similitudinē dicēs. q̄ erat q̄dā pr̄familias q̄ hēbat quādā notabile vineā ꝓpter quā volēs ꝓducere operarios surgens mane ⁊ hora prima exiuit in platea ⁊ ꝓduxit operarios:q̄b⁹ ꝓmisit singulos denarios argēti:⁊ misit eos i vineā suā. Egressus circa horā. iij. vidit alios stātes i plat eayl foro ociosos:⁊ illis dixit, Jte ⁊ vos in vineam meā:⁊ q̄d iustum fuerit dabo vobis. Jtē exijt circa sextam ⁊ nonā horas ⁊ fecit sil'r. Circa vndecimā horā exijt q̄ est inter vesperas ⁊ completoriū ⁊ inuenit alios stātes:q̄b⁹ dixit, Quid statis hic tota die ociosi? Dixerunt ei. Quia nemo nos conduxit. Dixit. Jte ⁊ vos i vineā meaz, Dic oñdit vocatio tpalis. Sz oz primo tria declarare anteq̄ intrem⁹ materiā.

Primo quis est iste paterfamilias,

Secundo que est ista vinea,

Tertio que sunt iste hore prima ⁊ tertia ⁊c. Nō q̄ hoc nomē pr̄familias ē genitiui casus ꝑm declinationē grecā:⁊ numeri singularis, Jste ē pr̄familie. s. xp̄iane est solus de⁹ q̄ solū xp̄ianis dat hereditatē padisi. Isto mō nō dr̄ pater ydeoꝝ: agarenoꝝ ⁊ aliorū infidelium. Jō non dr̄ paterfamilias in plurali:si pr̄familie:scz xp̄iane quā genuit in baptismo in vtero spōse sue. s. ecclesie, Et xp̄ianis tāq̄ filijs dat suam hereditatem. quibus dicit ipsemet. Oēs vos frēs estis;vn⁹ est em̄ p̄ vester qui in celis est. Matth. xxiij. Vinea huiꝰ patrisfamilie est vita spūalis scrā ⁊ deuota per ipsum valde dilectā:qui habet tot vineas quot religiosos qui tenent vineam ⁊ nō agrū duplici differētia que est inter agrū ⁊ vineā. Prima quia vinea indiget maiori cultura ⁊ cura q̄ ager, Secūda. q; vinea indiget clausura siue bardica:⁊ ager nō. Sic etiā vinea spiritualis q̄ est vita religioſoꝝ clericoꝝ ⁊ deuotarū personarū dicit vinea: q; cū magnis laboribus ⁊ cura intram⁹ padisum:eriā habemus maius salariū. Sed vita laicoꝝ est ager q̄ non indiget magna clausura nec tanto labore:⁊ sufficit eis tenere p̄cepta dei. Primo q̄ in suis necessitatibus non recurrant ad diuinos:tē,sed ad xp̄m. Secūde q̄ loquant̄ de deo cū reuerētia ⁊ honore tanq̄ de dño. nec pro aliquo lucro vel amico debent iurare false nec blasphemare. totum hoc est leue ad faciendū. Tertio vt q̄scatis in dñica post q̄ laborastis p totā hebdomadā:⁊ audiatis missam cū silētio ⁊c. Quarto honorare parentes:quia etiā anima lia bruta hoc faciūt. vt ps de iconia. Quinto non occidere aliquem nisi per iusticiā ⁊c. Sexto non fornicari nec facere adulterium. Septimo non furtū facere:q; ipse totum diuisit. Octauo non falsum testimonium dicere: nec in iudicio nec extra iudicium. Nono non concupiscere vxorē primi. Decimo non ꝓcupiscere bona primi. Ecce decē p̄cepta q; leuia sunt. i. Joh. v. Dec est charitas dei vt mandata ei⁹ custodiamus:⁊ mandata ei⁹ grauia nō sunt. Jdeo tps, Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Matth. xix. Nos aūt religiosi qui sum⁹ vinea indigemus maiori labore ⁊ cultu. quia nō solū tenemur ꝑuare decē p̄cepta vt laici;si etiam tenemur ad vota religionis ⁊ ad cerimonias, Jtē nō sufficit p̄elbyteris ꝑuare decem p̄cepta:si etiā obligant̄ tenere vota q̄ sunt ordinibus annexa:⁊ facere seruitiū dei, surgere de nocte ad matutinas:dicere septem horas canonicas:⁊ missam deuote:viuere tenent̄ caste. quia habent eructare illud sacramentū altaris in quo est sanctuz corpus xp̄i seruando cor mundū a malis cogitationib⁹;⁊ manus ab immūdis actib⁹ ⁊ ludis;os a blasphemijs iuramētis ⁊ mēdacio:corp⁹ a corruptionibus luxurie: quia est sepulchrum xp̄i ne ꝓfanet̄ in latrina ⁊c. Jdem de laicis q̄ volunt viuere spūaliter:q; plus facere debent q̄ alij laici, s. cōfiteri ⁊ cōicare frequent̄:orare quolibet die: ieiunare sepe, Ecce quō vinea vite spūalis indiget maiori cultura q̄ ager, scz vita laicoꝝ. Pro ista vinea dauid orando dicebat. De⁹ virtutū ꝓuertere respice de celo ⁊ vide:⁊ visita vineā istam: ⁊ pfice eā quā plātauit dextera tua, pe. lxxix. Nota in his verbis duas differētias. Prima ibi. De⁹ virtutū conuertere. q̄n multi sunt in vinea religiōis qui non tenent vitā spūalē. ꝓpter hoc dicit, deus virtutū cōuertere nos religiosos hūc mundū ⁊ aliū, respice de celo ⁊ vide ⁊ visita, s. tāgēdo

corda vt cõuertamur ad seruãdũ q̃ vouimus De illis aũt q̃ iã seruãt dicit, & pfice eã quam plãtauit dextera tua. q̃ ql̃bet pson̄a spiritualis vite plantaf a deo in vinea vite spũal. Se cũda differẽtia q̃ est int̃ agrũ & vineã est, qñ vinea idiget clausura paries: ager nõ, Sic & vinea spiritualis vite clausa dz esse, non curare de negocijs secularib̃: nec de amministrationib̃ vel familiaritatib̃: als tpe vindemiax, i. mortis non inuenient racemi bonox operũ sine meritox. Jdeo xp̃s loquẽs de se dicit, Dõ q̃dã erat pfamilias q̃ plantauit vineã & sepẽ id est bardicã circũdedit ei. Matth, xxi. quia als vita spũal sine clausura nõ pot̃ seruari. Jõ dauid loq̃ns de illis q̃ nimis curãt de negocijs mundi dicit. Et quid destruxisti macerias eius, i. bardicã: & vindemiãt eã oẽs q̃ preter grediuntur viã. ps. lxxix. Modo videũ est q̃ hore sunt iste in q̃b̃ pfamilias vocat gentes ad vineã spũalis vite: ad quã vocant ad q̃nq̃ horas. s. primã: tertiã: sextã &c. in q̃nq̃ etatib̃. Hora prima hois est infantia siue puericia. Qui g̃ iã in puericia incipiũt fruire deo orãt & fitent̃ &c. tales vocant hora prima advineam spũalis vite. Hora tertia est scda etas scz adolescentia. a quindecim annis vsq̃ ad vigesimũ q̃ntũ. Hac hora vocãtur q̃ in estate incipiũt bonã vitã. Hora sexta q̃ in iuuentute. Hora nona qui in senectute. Hora vndecima qui in etate decrepita. Dicunt. O miser senex sum & nullũ bonum feci &c. adhuc recipit a dño. quasi diceret de malis seruitoribus, oz recipere &c. Ecce qualiter in quinq̃ horis siue etatibus hoim deus vocat gẽtes ad vineã spũalis vite. Auctas. Deus omis gratie. s. dator q̃ vocauit nos in eternã suã gliam in xp̃o p̃ma Pet. v. Si q̃raf i q̃ istorũ etatũ est melius vocari & iuerti ad deũ & incipe vitã spuale. Ad hãc q̃stionẽ rñdet Jheremias dicens. Bonũ e viro cũ portauerit iugũ ab adolescentia sua. Treñ. iij. Nota quomodo parentes debent nutrire filios. Dixi secundo q̃ secund̃ punctus esset de retributione eternali quõ dabit vnicuiq̃ sm q̃ meretur per iusticiam: dicente deo patre ad filiũ. Voca operarios & redde illis mercedẽ. q̃ obtulit in euãgelio cũ dicit. Cũ sero aũt factũ esset: dixit dñs vinee procuratori suo. Vero intelligit dies iudicij. Nõ. q̃ sicut sero est finis diei: sic dies iudicij erit in fine mundi cito & breuiter. Tunc nullus viuens remanebit in mundo. q̃ oẽs morient & per ignẽ cõburent̃ & statim post erit iudiciũ. ad Heb, ix. Statutũ est oibus hominibus semel mori: & post hoc iudiciũ. Jn isto sero dicit iudicij dñs vinee. s. xp̃s ver̃ deus & hõ vocabit ꝓcuratorẽ suũ. s. michaelẽ qui ex precepto xp̃i ꝓcurat hanc vineam & custodit. Ecce michael vn̄ de ꝓncipib̃ primis venit i adiutoriũ meũ. Dan. x. Tunc dicet iesus sibi. Voca operarios & redde illis mercedẽ. s. nũcia tiue: quia deus reddet mercedem ꝓmiatiue. Hec vocatio erit vltis citatio: que fiet per michaelem q̃ voce terribili damabit. Surgite mortui venite ad iudiciũ. Que vocatio dicit tuba, ꝓpter terribilitatẽ vocis q̃ audiet in cauernis inferni: purgatorio: & i limbo puerorũ Et statim omes aie tam bonox q̃ malorum venient: & ql̃bet resumet suũ corpus virtute diuina: licet fuerit combustũ vel a bestijs deuoratũ. Boni aũt cũ magno gaudio suo assument corpora sua: sicut sponsa accipit vestem ꝓciosam a suo spõso sibi missam: & cantando dicent. Gaudẽs gaudebo in dño: & exultabit anima mea in deo meo. q̃ induit me vestimẽtis salutis: & indumẽto iusticie circũdedit me quasi spõsum decoratũ corona: & q̃si sponsam ornatam monilibus suis. Esa. lxi. Damnati etiam tũc exient de infernis: magis vellent ibi remanere. q̃ non h̃nt captionẽ latam: sed anima restringef in corpe fetido & ignito & si aliqs indueret tunica ferrea ignita. Venient etiam oẽs pueri qui sunt in limbo & suscitabuntur in etate triginta annorũ. & omnes cognoscem̃ eos. Ecce hec est vocatio vniuersalis ad eternã retributionem. Auctas. Tunc mittet filius hois angelos suos cum tuba & voce magna: & cõgregabũt electos suos a q̃tuor ventis a summis celorum vsq̃ ad terminos eox. Matth, xxiiij. Nota cũ tuba & voce magna a quattuor ventis celi, quia tũc resurgent quattuor conditiones defunctox. s. beati de paradiso: & damnati de inferno: illi de purgatorio: & pueri de limbo. Quantum ad secũdũ retributio mercedis erit q̃n xp̃s dicet bonis qui erũt a dextris seu ad dexteram. Venite benedicti patris mei percipite paratũ vobis regnũ a constitutione mundi. esuriui & dedistis mihi manducare: sitiui & dedistis mihi bibere &c. Matth, xxv. Tũc boni flentis genibus xp̃o regratiando dicẽt. Gl̃ia tibi dñe &c. Qui virtute gl̃ie vel diuina aseẽdẽt cũ xp̃o & ꝗgie maria &c. osculãtes man̄ xp̃i & virginis marie. Ecce mercedẽ quã expectamus si tenemus bonã vitã: & eternal̃ erim̃ in illo honore. gl̃ia sine alicuius defectu. Deinde dabit sanctis: sed penã dolorosam magis q̃ sanctum

malis q̃ erũt a sinistris cũ vultu & facie terribili dicẽs. Discedite a me maledicti i ignẽ eternũ q̃ parat̃ e diabolo & angel̃ eius &c. Matth. xxv. Quia noluistis viuere sm meas ordinatões & sm vras inclinatiões. Ego ꝓcepi humilitate & vos fuistis superbi, & sic de alijs. Jdeo infernus dilatauit animã suã & aperuit os suum & deglutiuit oẽs impios istos. Dic quõ infern̄ absorbebit eos illa pena. Jõ auisa. quia non dico centesimã partem pene. Jdeo cõuertimini & faciatis penitentiã. Operamini opus vestrũ ante tp̃s: & dabit vobis mercedẽ in tpe suo. Eccli. vlti. Deo gratias.

Dominica in septuagesima. Sermo IIII.

Sunt nouissimi primi

Primi & primi nouissimi. Matt. xx. Verbũ est xp̃i: & hz magnã difficultatẽ in theologia. Jdeo volo modo ipsum declarare. Sed primo salutetur virgo maria &c. Verbũ propositũ declaratur primo litteraliter narrando primo historiã breuiter euangelij. Et quando in sero dñs vinee dixit procuratori suo q̃ in solutione seruaret talẽ modum, q̃ primo daret salariũ illis qui venerunt hora vndecima: deinde illis qui venerunt hora nona, deinde illis qui venerunt hora sexta. & sic de alijs, sic q̃ illi qui venerunt primi: fuerũt in solutione vltimi. Occasione huius parabole christ̃ dicit verbũ propositũ. Erunt nouissimi p̃mi: & primi nouissimi. Modo restat difficultas ad declarãdũ quõ intelligitur verbũ predictũ Erunt nouissimi primi &c. Pro cuius declaratione sciendũ q̃ hoc verbũ. Erunt nouissimi primi &c, habet veritatẽ sm tres intellectus.

Primo sm durationem temporalem.

Secundo sm conditionem mundialem.

Tertio sm affectionem cordialem.

Quantũ ad primũ dictũ verbũ est verum sm durationẽ tẽporalẽ. Pro quo sciendũ q̃ de^o diuisit totũ tp̃s in duas partes. s. in temp̃ merendi & temp̃ premiandi. Temp̃ merendi ẽ in hac vita: & durat q̃diu durat psens vita in quo meremur per opera misericordie: patientie iusticie &c. Tempus premiandi est in alio mundo. q̃ ibi nõ est tempus lucrandi aliqd. quia licet sancti qui sunt in paradiso faciant multa bona opera & virtuosa: tamen illa non sunt ad meritũ gratie: sed sunt in premiũ & sanctorũ glorie. De his duabus partibus temporis auctoritas. Tempus flendi: tempus ridẽdi. Tempus plangendi: tp̃us saltandi. Tempus belli: tempus pacis. Eccl's, iij. Nota tp̃s flendi: scz peccata est in hoc mundo per cõtritionẽ & mala proximi per cõpassionẽ. plagas xp̃i per deuotionẽ: & paradisum per desiderium & contemplationem. Tp̃s ridendi erit in alio mundo in gloria: vbi non est fletus: immo absterget deus oẽm lachrymã ab oculis sanctorũ. Apoc. vij. Item tempus p'angendi est in hoc mundo. Quidã plangunt mortem suã & vxor mortẽ viri & econuerso. Quidam bonorum amicox. Quidam plangunt tempus perditum in quo nullũ bonum fecerunt: dicẽtes. O miser ego sum religiosus & sunt triginta ãni q̃ ego habitũ porto: & nullũ bonũ feci &c. Jdẽ de presbyteris & laicis. Tempus saltandi erit in alio mũdo. Unũ saltũ siue chorea faciunt sancti patres & patriarche: cũ quib̃ tripudiant psone que fuerũt misericordes. Aliux modum faciunt prophete cum quibus tripudiant deuoti. Alium apostoli cũ charitatiuis. Alium martyres cum penitentibus. Aliũ virgines cux continentibus. Ecclesia. Pascis inter lilia septus chorcis virginum: ponsus decorus gloria sponsisq̃ reddens premia. Quo cunq̃ pergis virgines sequuntur atq̃ laudibus: post te canentes curritãr: hymnoscq̃ dulces personant. Tempus belli est in hoc mundo: in quo oportet nos bellare contra mundũ per patientiã. qñ mundus dat tribulationes aduersitates: & derisiões bonis personis. Secundo cõtra carnem per abstinentiam. Caro enim bellat dãdo malas inclinatiões & desideria &c. sed vincitur abstinentia. Tertio contra demonẽ per humilitatem. q̃ sicut ipse est damnatus per superbiã: sic vellet q̃ oẽs essemus superbi vt cũ eo essemus damnati, sed vincit humilitate. Temp̃ pacis & quietis est in alio mundo. Auctas. Sedit ppul̃ me^s in pulchritudine pacis & in tabernaculis fiducie & in requie opulenta. Esa. xxxij. Ecce quõ deus diuisit tempus in tempus merendi in hoc mũdo: & in tempus premiandi in alio mũdo. Auctoritas christi in qua ponit nouem merita huius mundi quibus correspondent nouem premia seu beatitudines in paradiso. Matth. v. dicẽtur. Beati pauperes spũ: qñ ipsox est regnũ celox &c. Pauper spũ sunt illi q̃ despiciũt oia bona mundana: etiã si sint diuites nõ ponunt ibi cor nec spem: sed seruiunt sibi de diuitijs in necessitatibus & non in vanitatibus. Alij dicuntur etiam pauperes spũ in maiori gradu: sicut sunt illi qui propter deũ dimiserunt oia que habent & possunt habere: vt sancti apli. Xp̃s dicit q̃ ipsorum est regnum celorũ. Ecce primum. Secundo. Beati mites, Ecce me

rium: qñ ipsi possidebunt terram. s. viuentiū Ecce pmium. Mites sunt qui nolunt facere pompam in ornatu: vestitu: nec scutiferis: nec eqs: sed in corde ⁊ in ore: ⁊ gestu sunt simplices. Tertio beati q̄ lugēt. s. pcā. Ecce meritū, qñ ipsi cōsolabunt. Ecce pmiū. Quarto beati qui esuriunt ⁊ sitiūt iusticiam. q: alias gēs se occideret. Sed qñ vident illum suspensum pper furtum: ⁊ illū pper homicidiū ⁊c. dicunt. Cauebo a talibus. Propt ⁊ hoc dñi tēporales qui faciunt iusticiā habēt hic magnū meritum: ⁊ in celo habēt magnū pmium. qñ ipsi saturabunt. Quinto. beati misericordes. q: ad instar seminatoris in tpe messis. s. die iudicij metēt: qñ ipsi misericordiā ꝓsequent Sexto. beati mūdo corde. s. ab odio: rancore: inuidia: mala volūtate: ⁊ malis deliderijs. qñ ipsi deū videbunt. Septimo. beati pacifici. i. pacē facientes cū inimicis. Dicit Aug̃. in li. de ꝑmōe dñi in monte. q̄ hoc meritū est maius: ideo pmiū cor nīdēs est maius. qñ filij dei vocabunt. Octauo. beati q̄ psecutiōez patiunt ꝓpt iusticiā. Ecce meritū. qñ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Nono. beati estis cū maledixerint vobis et psecuti vos fuerint: ⁊ dixerint omne malū aduersum vos mētientes ꝓpt me. Gaudete ⁊ exultate: qñ merces vra copiosa est in celis. Mat. v. Scōm g̃ durationē tpalē q̄ in hoc mūdo nouissime incipiūt mereri: in alio mūdo pmianf pmi: ñ pmi ex hac vita decedūt Jō dicit. Erūt nouissimi pmi. s. in gl̄ia. ⁊ pmi in merito nouissimuli pmio. Verbi. gra. Quis pmo incepit mereri ⁊ esse i fuitio xpi. Petr⁹ apl's vel latro. Certū est q̄ petrus q̄ iam incepit in pncipio pdicatiōis xpi. latro aūt in fine: ñ latro fuit primus in gloria. q: eadē die fuit in paradiso ⁊ habuit paradisum. ⁊ petrus stetit adhuc p triginta annos. Jdē de ꝑginem aris ⁊ bto stephano: cui btūs stephanus fuit pus in gl̄ia q̄ ꝑgo maria. Jdē de iobe euāgelista q̄ fuit de pmis discipulis xpi: ⁊ de paulo q̄ fuit de vltimis. q: post ascēsionē xpi adhuc psequebaf xpianos: ⁊ cū paulus fuit ꝑo: iobe in gl̄ia bñ p viginti annos. Jdē de nob. vnus religiosus erit q̄ fuiuit tpo q̄dragita annos vl q̄nq̄ginta. Quando regulā: vota: cerimonias: et vnus hodie ꝓfitef ⁊ morif in sctitate. Jste q̄ fuit nouissim⁹ in merito: erit cū pmus in pmio in gl̄ia. Jdē de ꝑbyteris ⁊ laicis. q̄t sunt in mūdo q̄ tenēt sanctā vitā: amore quoꝝ de⁹ sust inet mūdū: q: alis diu fuisset cōsumptus fore. ppt petā inhabitātiū. Ptz hoc pulchre Beñ. xviij. q: si dēe iusti fuissent: inuēti in sodomis ⁊ gomorra: ꝓpcisset deus oībus. Ait eñ. ppt dēe non delebo eos. Tales aliqñ diu dño fuūt. Et hodie baptisat infans ⁊ morif ille est prius in gl̄ia. iō tales nō sunt fīedi q̄ ꝑ sero naufgio pcedūt vos ad portū salut. i. ad Ebr. iij. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētibus vt nō ꝛtristemini sic ⁊ ceteri q̄ spem non hīt. Ergo ꝑm duratōez tpalē erūt nouissimi pmi. Dico scōo q̄ pdictū ꝓbū est verū ꝑm pditionē mūdanalē. Cōditio mūdanalis est q̄ ꝑsperitas. q. diuitiarū: honoꝝ ⁊ dignitatuꝝ ⁊c. elōgat ⁊ retrahit hoiem a dei: intantū q̄ ille q̄ est in ꝑspitate obliuiscit deū. Nota ad ꝺ filiatudinē de illo q̄ cū magnis delectatiōib⁹ et laboꝝib⁹ enutrit falconē ꝑ tres vel q̄tuor annos: ⁊ aliquotiēs fugit: nec vult ad dñm redire. qñ ab ipso vocaf. ⁊ hoc ideo est. q: ꝺz stomachū plenū. Jta est hodie in mūdo de multi. Deus nutrit ꝑsonas diuites: q̄bus dat ꝑsperitates: diuitias ⁊c. q: nullus pōt ista dare nisi deus. Dñs pauperē facit: ⁊ ditat: hūliat ⁊ sublimat. Nullus dicat q̄ hēat ꝓpꝛijs laboꝝibus q: multi sunt q̄ laborāt q̄ tū nihil lucranf. Deus dat totū. Et multi q̄ñ sunt pleni recedūt a deo. Ecce fugā. Jō sunt pauci diuites ⁊ deuoti in mūdo. q: talis est ꝓditio ꝑsperitaf mundanalis ⁊c. Auctas. Incrassat⁹ est dilect⁹ ⁊ recalcitrauit: incrassat⁹ ipinguatus dilatatus. Dereliq̄t deū factor: ⁊ recessit a deo saluatari suo. Deut. xxxij. Nota icrassat⁹. s. delitijs ipinguat⁹ diuitijs: dilatat⁹. s. honorib⁹: officijs: dignitatib⁹ ⁊c. Jō dereliq̄t deū factoꝛez suū ⁊c. ꝑ mūdanalē ꝑsperitatē. Oppositū facit aduersitas: q̄ facit hoiem venire ad deū. sicut tribulatio. infirmitas: psecutio: pauptas ⁊c. qñ sicut falco pleu⁹ recedit a dño suo: sed qñ esurit statim venit ad manū qñ vocaf a dño. Sic diues plen⁹ recedit a dño: ñ paup ad pmā vocē qñ vocaf a dño. s. in ꝓdicatōe vl' alias statim venit: ꝛterif: ꝓfitef ⁊c. Simplices statim ꝙuertunf ad deū: ñ diuites minime. Bñ potestis ꝑdicare ⁊ dicere. Ecce q̄lē hz aduersitas ꝓditionē ⁊ efficatiā: q̄ fecit hoiem venire ad deū. qđ ptz ad oculū. Erit vn⁹ sculifer inuenis fortis ⁊ robustus q̄ totū tps suū expēdit: redtādo: rapiēdo: furādo ⁊c. ñ qñ capif et senēt iaf nunc ꝓfitef ⁊ petit veniā: penitet ⁊ dolet. Greg. Mala q̄ nos ꝺ ꝑmūt ad deū ire cōpellūt. Aḋ ꝑm ꝓditōez mūdanalē i mūdo sūt pmi reges: ꝑncipes: duces: comites: barones: papa: cardiales: ꝑlati ⁊c. Nouissimi aūt sūt paupes simplices ꝑsone in oi loco tā in ecclesia q̄ i platea ⁊ i via ⁊ i mēsa ⁊c. Sed apō deum sunt ꝑmi: q: aduersitas facit ipsos ire ad deum. Et pmi ꝑm mundū sunt nouissimi apud deū: q: ꝑsperitas elong at ipsos a deo. Ecce quō sunt nouissimi pmi: ⁊ ecōuerso ꝑm mundi conditionē. De hoc dabo vobis miraculū ⁊ exemplū sacre scripture q̄ xp̄s p̄dicauit de diuite epulone ⁊ paupe lazaro. Lu. xvi. Qñ paup medicus Lazar⁹ q̄ ꝑm mundum erat nouissimus apud deū fuit pmus. De diuite qui ꝑm mundū erat pmus: ñ ꝑm deum fuit nouissimus in inferno. Factū est aūt vt moreref medicus ⁊ portaref ab angel's in sinū abrahe. Aḋ: tus est aūt ⁊ diues ⁊ sepultus est in inferno. Exemplū aūt fuit de dō ⁊ fratribus suis. i. Reg. xvi. Qñ deus voluit dare regem populo isrl̄i dixit deus Samuel ꝓphe q̄ iret in ciuitatē bethleem ad ysai q̄ habebat multos filios dicēs. q̄ yngeret in regē vnum de filijs suis. s. illuz quē sibi ostenderet. Nota ysai vocauit aminadab ⁊ alios sex ⁊ successiue. vltimo ꝺo ex iussu samuelis David. ⁊ tūc ait dñs. Surge ⁊ vnge eū: ipe est enim. Nota hystoriā q: pulchra. Saul fuit electus de regno cōā dño vltimus: cōā mūdo ꝑmus. David vero primus coram domino: abiectus mundo. Et dic quomodo primi erūt nouissimi: ⁊ ecōuerso ꝑm conditionē mūdi. Sup hoc scti doctores dāt vnā filiatudinē talē. s. de falcone et gallina: q: falco q̄diu viuit seruaf diligēt. Nota practice ⁊c. Oppositū est de gallina ⁊c. que nō ꝑmittit intrare cameraā dñi. Sz post mortē mutaf sors: q: gallina est ꝓma ⁊ portatur cū magno honore inter duas scutellas argēteas cora dño. Falco aūt est nouissimus q: ꝓcif in sterq̄linio. Jdē in ꝓposito de diuite ⁊ paupe ⁊c. Aḋ oral' nota hic. q̄ diuitibus vt custodiant se ⁊ caueant a peccatis: taliter q̄ sicut sunt primi in hoc mundo sint etiam pmi in alio coram deo. Qñ diuitie vel sunt acquisite iuste vel iniuste. Si iniuste. debent restitui. Si iuste debēt in necitatib⁹ expendi et nō in vanitatibus: sed facere ex ipis opera mie: pietatis ⁊c. Idem si est in magno honore constitutus cogitet q̄ est imago dei cui fit honor dicēdo. Non nobis dñe nō nobis: ñ nomini tuo da gl̄iam ⁊c. Jdē de delitijs. de q̄bus potes recipe ꝑm statū tuū: ñ nō trāscedere limites ꝑceptoꝝ dei. Nota de quolibet statu ꝑm libitū. Paupes aūt q̄ in hoc mūdo nō habēt delectationes magnas: ñ amaritudines miserias ⁊ pauptates. si ista recipiunt cū salua patiētia: ꝛz in hoc mūdo sint nouissimi; in alio mūdo apud deū erunt pmi i gl̄ia.

Jdeo dicit scriptura. Gloziek humilis in exaltatione sua: diues aūt in hūilitate sua: qñ sicut flos feni trāsibit. Exortus est enim sol cum ardore ⁊ arefecit fenum: ⁊ flos eius decidit ⁊ decor vultus eius deperijt. Jta ⁊ diues in itineribus suis marcescit. Beatus vir q̄ suffert tentationē: qñ cum ꝓbatus fuerit: supplebit corona vite. Jac. i. Dico ꝫtio q̄ ꝓbum ꝓpositum est verū ꝑm affectionem cordialem. Doctrina est cōmunis sanctorum doctorum in theologia. q̄ meritum gratie in hoc mundo: ⁊ premium glorie in alio: magis venit ex affectione cordis ⁊ feruore spūs q̄ ex multiplicatione bonoꝝ operum. Quanto enim homo plus habet vel minus de charitate tanto est pmus vel nouissimus siue maior vel minor apud deum. Verbi gratia. Sint duo quoꝝ vnus facit magna opera penitētialia: ieiunando: orando: magnas elemosynas dando ⁊c. tamen nō facit ista cū magna affectōe cordis ⁊ feruore spūs: licet sit in gratia dei: tamen non est ita inflammatus charitate vt oporteret. Alter autez nō facit tot bona opa sed solum seruat ieiunia ecclesie confitetur ⁊ communicat semel in anno in pascha: audit missam in dominica solum: facit aliquas elemosynas: sed ista opa facit cum magna affectione cordis et feruore spūs et cum magna charitate: ita q̄ totus videf ignitus. De his duobus q̄s habebit maius meritū. gre b ⁊ in alio mūdo maius pmiū glorie. Dico q̄ iste secūdus: quia meritū cēntiale seu pncipale nō computaf ꝑm multiplicationē seu multitudinem operū vel durationē tempis: ñ maioꝛez vel minoꝛē charitatē. Augu. Non numerositas operū: nō diuturnitas tempoꝝ: ñ maioꝛ charitas: maioꝛq̄ volūtas auget pmiū. Ex hoc patet quō sunt multi nouissimi pmi ⁊ primi nouissimi ꝑm affectionē cordialē. Et multi incipiūt fuire cū magno feruoꝛe vt beatus Anthoni⁹ q̄ isto respectu dicunf pmi. q̄ paulati dimittūt: vt religiosi in nouiciatu ⁊ pbri et laici iuuenes. sed q̄ñ sunt antiqui et senes nullā habēt deuotionē. O inueterate dierum maloꝝ. Dañ. xiij. Sūt alicq̄ qui tepide ⁊ frigide incipiūt seruire deo: sed paulatim ascēdūt et augmentanf in fuitio dei ⁊ in feruore spiritus. Vi g̃ qui sunt nouissimi ꝑm affectionē cordialē efficiunf pmi p spūalē diligētiam ⁊ feruorem. Et illi qui erant pmi efficiunf nouissimi p negligētiā ⁊ indeuotionē. Jō apl's ad Philip. pmo. Oro vt charitas vestra magis ac magis abūdet in sciētia ⁊ in oi sensu.

Ideo dicã vobis miraculũ de sophia. Cui trahebãt clauẽ ecclie ꝓ stãtinopo, ꝛ bob⁹ deficiennb⁹ de dut verbã cũ magna affectiõe cordis et feruore spũs. Ihõ cõpleta ecclia fuit muẽta scriptura in luminari dicte ecclie de ẽris aureis, Sophia me fecit. Ecce quõ totũ cp⁹ fuit sibi attributũ ꝛ nõ illis qui dederũt tot milia florẽ. si sine magno feruore. ꝙs ḡ quõ ẽ elligit. Erũt nouissimi ꝑmi ꝛ ꝑmi nouissimi.

Dñica in lxx. Sermo. V

Ingulos denarios

accipiẽtes murmurabãt. Mat. xx

Sermo noster erit de difficultate et subtilitate ẋbi ꝓpositi. Materia contẽplationis ꝛ deuotõis ꝑ personis deuotis ꝛ bone instructionis ꝑ oĩbus: sed ꝑmo salutet virgo maria ꝛc. Singulos denarios ꝛc. Pro declaratione difficultatis theologice tacte in ẋbo ꝓposito opꝫ dicere parabolã euãgelij breuit q: intellect⁹ lr̃alis siue hist̃orialis est fundamẽtũ intellect⁹ spũal. Dicat hist̃oria ad lr̃am de illis q murmurabãt dicit thema, Singulos denarios accipiẽtes murmurabant. Modo veniam⁹ ad difficultatẽ theologie. Nec silitudo rpi oñdit quõ xps dat salariũ glie bonis ꝑsonis ꝛ deuotis q laborãt diligent in vinea ecclie militãtis ꝑ bonã vitã. Modo est difficultas in hoc cp dicit singulos ꝛc. Jn q̃ apparet cp nõ dat nisi vnũ denariũ cuilibꝫ, ꝛ nũqd ꝑ tanto ꝛ tam longo ꝑtitio nõ dat plus. Secũda difficultas q: videt cp oẽs sint eq̃les in ꝑmio glie. Tertia difficultas est in b cp dicit murmurabãt scꝫ vnus de alio. ꝛ nunquid in paradiso est murmur vel inuidia. Vas tres difficultates volo nũc declarare. Quãtũ ad ꝑmũ cũ dic singlos denarios accipiẽtes, sciẽdũ est cp iste denari⁹ quẽ de⁹ dat bonis operarijs in fine diei mũdi scꝫ vite ꝑnis est pacibus siue glia eterna. Duc denariũ dat bonis operarijs religiosis q diligẽt laborauerũt in vinea religionis ecclie; ꝛ ſ oris q fidelit laborauerunt in vinea ecclie; ꝛ bonis laicis q fideliter laborauerũt i vinea xpianitatis ꝑ bonã vitã glia paradisi dr denari⁹. Propt q̃ttuor que sunt in denario q illã glia significant. Primũ est scriptura: scõm est figura: tertiũ ẽ circulatura: quartũ est son⁹. Quãtũ ad ꝑmum scriptura q est in denario figt glaz aie bñ: q statim qñ intrat paradisũ hz notitiã ꝛ sciaz clarã de oĩbus scripturis mũdi. etiã si in hoc mũdo fuerit rustic⁹ siue pastor rudis. Et sicut scriptura est in vtroq̃ ꝓte denarij, sic statim aĩa beata hz vtrãq̃ sciam scꝫ de deo ꝛ de creaturis: q: subito aĩa hz sciam de sacrã trinitate de pat re ꝛ filio ꝛ ispũsancto. Jtẽ ex alia parte videt statim cõiunctionẽ humanitat xpi cũ diuinitate. Cũc dicit aĩa. O nũq̃ potui istud intelligere vsq̃ modo. Videt etiã xpm in hostia consecrata: sicut nos videm⁹ unc giuem nfam: in speculo: quã nos non videm⁹ modo nisi ꝑ fidẽ. Cũc dicit aie beate. Sicut audiuimus scꝫ ꝓdicare in mũdo: sic vidim⁹ in ciuitate dñi. Ecce scriptura vni⁹ partis denarij. Ex alia parte aĩa habet sciam creaturarum oĩum artium ꝛ sciarũ mũdi, etiã si fit aĩa vni⁹ pueri vni⁹ diei: statim scit totã grãmaticam et logicã ꝛc. plus q̃ aliquis ꝓbꝫ scivit vnq̃ Scit oẽs naturas ꝛ ꝓpates aialium: auium piscium: lapidũ: herbarũ: fructuũ: ꝛ elemẽtorum ꝛ stellarũ. cognoscit oẽs angelos ꝛ noia eoꝝ ꝛ sanctoꝝ. Greg. Quid est qđ nõ videat qui videntẽ oĩa videt. Ergo bñdict⁹ est ille q̃ studet in libro bone vite. Multi vadunt ad studia diuersa. x. xij. vel. xiij. annis, ꝛ tñ parũ acquirũt de scia: si in paradiso subito habeb. Patet ḡ quõ denari⁹ significat illam glam ꝓpter scripturã vtriusꝫ ptis. Auctas. Vincenti dabo mãna absco, ꝛ dabo illi calcu. candi. ꝛ in calculo nomẽ nouũ scriptũ: qõ nemo scit nisi q accipit. Apoc. ij. Nota vincenti scilz occasiones mũdi: inclinatiões carnis: tentationes diaboli dabo mãna absconditum: ꝛ significat delectatiões glie q̃ nũc nobis absõdite sũt. si dõ sensit qñ dixit. Quã magna mltitudo dulcedinis tue dñe: quã absconditi timẽtibus te: loquit de timore filiali ꝛc. Et dabo illi calculuz. ſ. margaritã siue plã ꝑciosam lucentẽ. i. sciaz clarã absq̃ obscuritate aliqua Et in calculo nomẽ nouũ scriptum. scꝫ sciam ꝑm sciarũ. Secõ q̃tum ad figurã imagis que est in denario significat gliam corꝑis quã habebit in die iudicij. Quia sicut corpa laborauerunt simul cum aiabus in vinea xpi in bonis opibus. Ita nõ solũ aie sed etiã corꝑa vult dare gliam, ꝓpter hoc in iudicio generali resurgent omnia corpa vt recipiãt claritatem. O qualis glia erit ꝛ qualis delectatio quãdo gloria anime redundabit i corpus. Jtez imago regis que est in denario habet coronam in capite cum quattuor lilijs: q̃ significãt quattuor dotes corꝑis glorioſi: et ꝑma erit impassibilitas. Modo modica spina siue lapis nos cruciat: si tunc corꝑ⁹ erit impassibile sine aliqua passione: q: nec ignis nec aqua ꝛc. Secunda erit claritas. Modo

vnus est niger: alius albus ꝛc. si tũc iusti fulgebũt tanq̃ sol: imo plus. Tertia erit agilitas. Modo habemus corpa grauia. q: vir possum⁹ nos ꝑtrare. si tũc erũt lenia ad iustar mẽtis q̃ subito ꝛc. Quarta erit subtilitas. Modo leniter ꝑcedimur ne trãseamus: si tũc a nullo poterimus retineri q̃n trãseamus quocũq̃ voluerimus ire. Ecce qđ significat imago regis cũ corona in denario. Jdeo dixit dauid in ꝑsona rpi resurgẽtis. Refloruit caro mea. Jdez erit de nobis in resurrectiõe generali. Jdeo apls. Nostra cõuersatio in celis est. s. q̃tum ad gloriam animarũ. vnde etiã saluatorẽ expectamus dñm nostrũ iesum xpm: qui reformabit corpus humilitatis nostre cõfiguratuz corꝑi claritatis sue ꝛc. ad Phil. iij. Tertio q̃tuz ad circulaturã siue rotunditatem que est sine principio ꝛ sine fine in denario. qui significat ꝑpetuitatẽ glorie. q: illa gloria nõ dat ad diẽm: sed ad annũ: si in ꝑpetuũ. Jn hoc mũdo seruit serui ꝛ ancille ad certũ tps. ꝑ certo salariũ. Nõ sic deus: sed vult cp homo seruiat ei de tota vita sua. ꝛ ipse dat salariũ glie eternaliter. Jdeo dicet xps in die iudicij. Jbũt hi in suppliciũ eternũ: iusti aũt in vitã eternam. Matth. xxv. Quarto q̃tũ ad sonũ denarij. Denarius significat officiũ qđ erit in gloria: nõ cp ibi erit officiũ sartoꝝ: pellificum, ꝛ sic de alijs. sed solũ erit ad officiũ ecclesiasticoꝝ. s. laudare dñm sine tedioꝝ ipsum benedicere. Dauid. Beati qui habitãt in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabunt te. Ex his quatuor gloria paradisi dicit denarius. Quantũ ad secundã difficultatẽ ei dicit, Singulos denarios accipiẽtes, videt ergo cp oẽs sint eq̃les in ꝑmio glorie: max: me q: dicit euãgelij. Di nouissimi vna hora fecerũt ꝛ pares illos nobis fecisti. Rñdeo ꝛ dico cp in glia nõ sunt equales: imo est ibi magna differẽtia ꝛ diuersitas. vnde xps dixit de iohanne. Inter natos mulierũ nõ surrexit maior iohanne baptista. Qui autẽ minor est in regno celoꝝ maior est illo. Matth. xi. Ex qbus ẋbis ꝑz cp non oẽs sunt ibi equales: imo aliq̃ sunt ibi minores: aliq̃ maiores. Quare ergo dicit singulos denarios accipiẽtes. Pro huius verbi declaratiõe nota q ꝙs sol equaliter tangat oẽs sibi ꝓnes: nõ tñ equaliter oẽs sentiũt eius calorẽ. q: nõ sunt oẽs equales in cõplexione: nec equaliter induti: nec equaliter iuuenes vel senes. Ita est in paradiso. Quia licz oẽs habeant eundẽ denariũ glorie: nõ tñ sunt equales oẽs beati: imo ſm cp in hoc mundo cũ minori vel maiori diligentia ꝛ charitate seruierũt xpo: sic habent maiorẽ vel minorẽ gloriam in paradiso Sol em iusticie xps deus noster equaliter cãgit oẽs: sed ipsi nõ sunt equaliter beati. Sicut luna ꝛ oẽs stelle recipiunt claritatẽ a sole. Bz vt clare ꝑz ad oculũ nõ oẽs equaliter illuminant. q: plus recipit luna de claritate solis q̃ alie stelle, ꝛ sic de alijs ſm cp diuerse ꝺditiões et ꝓprietates stellarũ sunt. Ita de sole iusticie et de sanctis. q: nõ sunt oẽs equales in meritis: ideo nec in glia. ideo dic apls. Stella differt a stella in claritate: sic ꝛ resurrectio mortuoꝝ. i. ad Cor. xv. Nota aliã similitudinẽ de rege plures filios habẽte: quoꝝ vnus est parvus q̃ntoꝝ annoꝝ: alius decẽ: alius duodecim: alij sunt magni: quos rex induit oẽs de eodez pãno p̃cioso de auro. Certũ est cp plus ꝓnit de panno in veste filij maioris q̃ minoris. tñ oẽs sunt cõtenti de suis vestibus nec vellent ꝑmutare: ꝙs plus de pãno sit in vna q̃ in alia. Jdẽ de veste glorie. Quidã sancti sunt minores: quidã maiores: quos oẽs deus induit de eadẽ ꝑcia pãni ꝑciosissimi glorie: si vnus bz plus q̃ alter ſm cp habuit hic maiorẽ charitatẽ: meliorẽq̃ voluntatẽ. Nõ credatis cp q̃ est maior in genere vel sciẽtia: vel diuitijs: vl ꝑpotẽtia sit maior in gloria: sed qui fuerit maior in charitate dei ꝛ ꝓximi. Augustinus. Maior charitas meliorq̃ voluntas auget meritum.

Quantũ ad tertiã difficultate cũ dicit, Et murmurabãt in celo vnus murmuret cõtra aliũ. Rñdeo qđ nõ. q: inter eos nulla est inuidia: si amor ꝛ ꝓsolatio. quare ḡ dicit thema, Singlos denarios accipiẽtes murmurabãt. Pro cuius declaratiõe sciendũ cp murmuratio est secreta locutio q̃ fit cõtra aliquẽ duplici rõne: vel ex indignatiõe vel ex admiratione. Ex indignatione murmurat aliq̃s qñq̃ qñ ꝑcipit alicui aliq̃d de quo reputãs se iniuriatũ murmurat. vel ex admiratiõe. sicut qñ dr de aliquo. O bñdict⁹ de⁹ ꝛ quõ ascẽdit iste in magno honore vel dignitate: vel diuitijs: nõ est diu cp erat paup. Prima murmuratio est pessima, ſda nõ. De ista murmuratiõe dicit auctas de iudeis q̃ xpm murmurãtibus. Qui dã ex admiratiõe dixerũt. p certo b hõ bon⁹ est, multa bona opa facit ꝛ multa mirabilia, p certo sctus hõ dz esse. Bz alij vt pharisei murmurabant ex indignatiõe di. cp hẽbat spm̃ famiiarem: ẋtute cuius eiciebat demonia ꝛc. Auctas. Murmur mult⁹ erat in turba de eo. Et distinguit. Quidã enim dicebant. q: bonus est. Alij autẽ dicebant nõ: sed seducit turbas.

Nemo tñ palam loquebatur de illo ꝓpter metum iudeoꝝ. Joh. vij. Mō rideo ad difficultatē. In hoc mūdo est murmur ex indignatione ꝓpter iniquitā. Nec murmuratio est mala, cōtra quā dicit scriptura, Omnia facite sine murmuratiōibus. ad Phil. ij. ⁊ Sap. i. Custodite vos a murmuratiōe que nihil ꝑdest. In paradiso autē nō est murmur ex indignatiōe sed ex admiratiōe, qñ beati vident aliquē qui modo incepit seruire deo ⁊ mox in gratia: et xp̄s dat sibi gloriā: dicunt sancti. O bñdictus deus: iste vixit in peccatis magnis trigita vel q̄draginta: vl̄ q̄nquaginta annis. ⁊ mō nouiter conuersus hz tantā gloriā. Credatis ꝙ isto mō sancti loquebant de paulo apl̄o admirantes cū fuisset tā magnus p̄secutor xp̄ianoꝝ et mō sit tā magnus in paradiso. Jtē de beato MatthEo prius vsurario ⁊c. Jtē de magdalena: cū sint q̄plures ỹgines in paradiso q̄ nō habēt tantā gloriā: q̄ admīrātes dicūt, O benedictus dñs qui fecit istā q̄uerti ⁊ exaltauit. Nec murmuratio sancta ⁊ bona sic intelligit singulos denarios accipientes murmurabāt scilicet ex admiratione ⁊ nō ex indignatiōe. Deo gratias.

Dñica in septuagesima. Sermo VI.

Multi sūt vocati pauci vō electi.

Mat. xx. Inter alias magnas difficultates ⁊ subtilitates sancti euāgelij istius thematis est de maioribus. s. de multoꝝ vocatione ⁊ paucoꝝ electione. Ena sunt q̄ dant magnā difficultatē ỹbo thematis ꝓpositi. s. reuelatio diuinalis: augmētatio naturalis: p̄destinatio eternalis.

De primo ꝙ verbū ꝓpositū hz difficultatē ex reuelatiōe diuina. Qñ ex diuina reuelatione facta beato Johanni euāgeliste: inuenitur in sacra scriptura ꝙ tot sunt electi in gloria ꝙ sunt innumerabiles. Apoc. vij. Vidi turbam magnā quā dinumerare nemo poterat. ex omnibus gentibus ⁊ tribubus ⁊ populis ⁊ linguis stātes ante thronū dei. Ergo multi sunt electi ⁊c. Esa. xv. legit ꝙ abraam cōplangēs se cū deo. q: nō habebat heredē cū tot bona haberet. quē deus eduxit extra dicēs. Suspice celū et numera stellas si potes. ⁊ dixit ei. Sic erit semen tuū. Ecce hic reuelatio diuina multoꝝ electoꝝ in dicta repromissione de qua dicit ecclesia. Signifer scūs Michael repsentet eas in lucē sanctā: quā olim abrae promisisti ⁊ semini eius. Quare ergo dicit thema. Multi sunt vocati ⁊c. Rñsio prima ꝙ verbū xp̄i est verū et reuelationes abrae ⁊ Johannis sunt vere: ⁊ cōcordant per distinctionē sic. Qñ de electis possumus loq; dupliciter. Vel absolute vel cōparatiue. Primo mō electi sunt multi sicut dicit Johannes in dicta reuelatione sibi facta a deo. Secūdo sunt pauci respectu multitudinis damnatoꝝ. ⁊ sic loquit xp̄s cōparatiue. sicut in manu plena arena sunt grana innumerabilia absolute: sed sunt pauca respecta illoꝝ q̄ sunt in littore maris. Et deus recepit manu plenā. Et oēs electi i manu dei sūt. Jtē Sap. iij. Justoꝝ aīe in manu dei sunt ⁊ nō tanget illos tormētū mortis. visi sunt oculis insipientiū mori. illi aūt sunt in pace ⁊c. Sed absolute loquēdo sunt tot ꝙ sunt innumerabiles. ḡt innocētes: quot martyres. Dicit sctūs Hieronymus. ꝙ si quolibet die fieret festū q̄ncq; milliū martyrū: dies anni nō sufficerēt. Quot doctores: quot cōfessores: quot virgines: quot sancti ꝓficientes: quot sancti religiosi: clerici: laici. de matrimonio. Innumerabiles sunt absolute. Sed cōparatiue respectu damnatoꝝ pauci sunt electi. Qñ ante ꝙ xp̄s veniret in hunc mundū in carne humanam rāfierūt de hō mūdo vltra q̄ncq; milia annoꝝ. totus mūdus dānabat: exceptis paucis de populo israel qui ibant ad limbū sanctoꝝ patrū. Jtez ꝓpe legis moysi: cogitate quot infantes mortui fuerūt absq; circūcisione. Sic mō tpe legis xp̄i quot moriunt absq; baptismo. ⁊ de his nullus saluat. Joh. iij. Amē amē dico vobis nisi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsancto nō pōt intrare in regnū celoꝝ ⁊c. Jtē quot iudei: quot pagani: quot infideles. Jtez quot mali xp̄iani. q: fides ⁊ baptismus cū bona vita saluat hoiem xp̄ianū. als nō. Quot xp̄iani sunt qui licz habeant fidē: tñ sunt superbi: auari: luxuriosi. ⁊ sic de alijs pctis. Quot xp̄iani qui nō cōfitent̄ quolibet anno in quadragesima. nec cōmunicant: nec seruant p̄cepta: nec dñicam: nec festa sanctoꝝ. Oēs tales damnant̄. Jsto mō cōparatiue pauci sunt electi. Nota b̄ de archidyacono lugdun̄. q̄ p q̄draginta annos fuit in heremo in magna pnīa: postq̄ resignauit sua bñficia: cui post mortē apparuit archiepō lugdun̄. q̄ q̄liuit ab eo vt dicere: sibi aliq̄d de alio mūdo: q̄ rñdit ꝙ in die qua ipse obijt mortui fuerūt in mūdo triginta milia ō q̄bus solū q̄ncq; fuerūt saluati. s. ipse ⁊ beatus Bernardus. q̄ illa die obierat. q̄ statiz fine purgatorio ascenderāt ad paradisum: ⁊ tres descēderāt ad purgatoriū. alij quidē descēderāt ad infernū. Propter hoc dicit xp̄s Matthei. vij.

Intrate p angustā portā: q: lata est porta et spaciosa via q ducit ad pditionē. Arta aūt et stricta q̄ ducit ad vitā: ⁊ pauci inueniūt eam. Pautiores qui inuēta teneāt. Paucissimi q̄ eā pficiant. q̄libet vult ire ad libitū. Angusta porta paradisi volūtas dei est. Ad istā opz se restringere q̄ paradisum vult intrare. Lata porta est volūtas ꝓpa. Arta via que ducit ad vitā est afflictio pnalis. Via spaciosa iferni diuersatio mūdanalis: bñ cōedere: bñ bibere: luxuriari: delectari: vidicare se de iniurijs ⁊c. Pauci sunt electi. Nec cōparatio maxime apparebit in die iudicij: qñ electi videbuntur ad dexterā xp̄i iudicis pauci. De hoc ꝓpha Esa. ponit duas similitudines di. Quō si pauce oliue q̄ remanserūt excutiant̄ et olea: ⁊ racemi cum fuerit finita vindemia. Vi leuabūt vocē suā atq; laudabūt nomē dñi. Esa. xxiiij. Dicit hic Livia post excutionē oliuarū ⁊ vindemiatiō nū pauce remanēt oliue ⁊ pauci racemi. Sic in iudicio pauci erūt electi in comparatione. Ecce quō intelligit. multi sunt vocati, pauci vō electi. Dico scdo ꝙ ybum thematis hz difficultatē p argumētationē naturalē. Dicit the. Multi sunt ⁊c. modo est rō naturalis difficultatis que declarat̄ p regulā pbie dicentē Quelibet res operat̄ natural̄r p suā vtutem et pfectionē. Et hz regula sit clara: tamen ad magis declarandū do duas similitudines. Prima in sole q̄ habet plus de claritate: ido plus illuminat. Secūda in igne qui habet vtutez calefactiuā ⁊ illuminatiuā: q: quāto maior ē ignis tanto magis calefacit ⁊ illuminat. modo cū deus sit infinite potētie ⁊ vtutis ⁊ misericoꝝ. Dō. Apud dñm mia ⁊ copiosa apud eū redēptio. ps. cxix. Jtez miseratoꝝ ⁊ misericoꝝ dñs: patiens ⁊ multum misericoꝝ. ps. cxliij. Cum ergo quelibet res operat̄ naturaliter sm suam vtutem ⁊c. Cum ergo deus sit infinite mie debet saluare animas infinitas. Quō ergo sunt multi vocati pauci vō electi: cum deberēt esse infiniti. Pro rñsione notandū ꝙ deus est infinite mie pietatis ⁊ bonitatis: ⁊ vt oēs saluarent̄ fecit quicquid debuit facere ⁊ potuit etiaz infinite. Quare ergo nō omnes saluant̄: q: nō omnes volūt saluari: immo pauci sunt qui volūt recipe suā salutionem. Nota simlitudinē de rege qui abundantissime soluit p̄cium redemptionis p captiuis q̄ erant in barbaria: ⁊ parauit naues et galeas vt possint ad patriā suam redire: q̄ tamen volebant inde exire. Sic in proposito dñs iesus xp̄s abūdantissime soluit p̄cium redemptionis p oībus hoībus etiā si eēnt infiniti homines: ⁊ parauit naues scz innocētie baptis malis: pnie sacr̄alis: obediētie gñalis. Sed gētes nolūt exire de captiuitate: qñ iudei nolūt exire de carcere Babylonie nec agarēni de carcere machometi: nec sup̄bi de carcere sup̄bie: ⁊ sic de alijs. ideo si nō saluant̄ est culpa gentiū ⁊ nō dei: q: nō vult cogere liberum arbitrium: si inducit ⁊ consulit. Hoc bonum est et acceptū coram saluatore nr̄o deo: q̄ oēs hoies vult saluos fieri ⁊ ad agnitionem veritatis venire: q̄ dedit redēptōez semetip̄z p oībus. i. ad. Ti. ij. Dico tertio ꝙ ybū thematis hz difficultatē p p̄destinatoēz et̄nalē. Regula est theologoꝝ. ꝙ diuina p̄destinatio est fundamentū ⁊ pmū ꝓncipiū saluationis hoīm: antrīm ⁊ null⁹ pōt saluari nisi eternaliter fuerit p̄destinatus. Sed q̄ pauci sunt illi q̄ saluant̄: oz ēt dicere ꝙ pauci sūt p̄destinati. Si q̄ deus p̄destinauit paucos q̄re nō p̄destinauit multos aut oēs. Anteq̄ em fuissent pcā iam deus paucos elegit. Qđ aūt p̄destinatio sit fundamentuz saluationis. Auctas. Quos p̄destinauit. glo. eternal̄r, hos ⁊ vocauit. s. p p̄dicationes suas scz apl̄oꝝ alioꝝ. Et quos vocauit hos ⁊ iustificauit. scz p pniam. quos aūt iustificauit illos ⁊ magnificauit scz p saluationē. ad Ro. viij. Jtē alia auctas. Elegit nos ante mūdi ꝓstitutionē: vt essem⁹ sancti ⁊ immaculati in ꝙspectu ei⁹ in charitate q̄ p̄destinauit nos in adoptionē filioꝝ. ad Eph. i. Quare q̄ deus nō elegit seu p̄destinauit oēs videt ꝙ nō fuerit liberalis in eligēdo seu p̄destinādo. Modo q: ista materia est multū subtilis opz rūdere p ynā similitudinem talem. Semel i q̄dā ciuitate fuit iuēta yna magna cōgregatio seu multitudo latronū: q̄ p curiaz capti ⁊ iniati oēs ducebant̄ ad furcā: ⁊ dum irēt rex intrauit p ciuitatē. Qui vidēs eos dixit. q̄d est h̄. Et fuit sibi dictū ꝙ oēs erant latrones: tā ad suspēdiū iniati. Rex aūt respiciens eos pepcit aliq̄bus de illis ⁊ recepit illos in suos: deinde fuit supplicatū regi ꝙ p̄ceret etiā alijs. Rūdit rex ꝙ ipos non traheret ad se sicut alios recepat: si placeret sibi ꝙ essent soluti: ⁊ si vellēt fugere fugerēt. Qui soluti noluerūt fugere, ⁊ ido fuerūt suspēsi. Sic in ppositō. sciatis ꝙ quicq̄d in hoc mūdo euenit et quecūq; euenūt oia pnīa deo fuerūt nec in aliquo euentu creuit sua scia: q: inuariabilis est. Et videbat ꝙ oēs hūane creature naturaliter ibāt ad furcā infernī: q: naturaliter nullus ibat ad paradisum: de q̄b⁹ elegit aliq̄s ad se trahere.

bdo eos. t hos p̃destinauit. Si dicaf: t gre nō elegit alios; iuriā fecit ill' vt videf. Rufio Nō est verū, fic nec rex fecit iniuriā latronib⁹ qs nō recepit ad fcīmo fecit cis gras soluendo vincula vt fugerēt si vellēt. Ita dr de multitudine hoīm t mulierū humane nature elegit illos sicut sibi placuit: t soluit vincla aliorū p liberū arbitriū: q: si volūt fugere vitia t pcā possunt fugere. Ideo si damnanf est ex culpa eoz. Jō multi sunt vocati pauci vo electi. Sed quilibet bon⁹ xp̃ian⁹ debet facere cō putū q̃ sit de electis: t facere suuz conatum vt saluef. Jō dicit Petrus aplus, Fratres sagite vo bona opa certā vram vocationez et electionē faciatis. ij. Pef. i.

Dñica in. lxx. Sermo VII

Uid hic statis tota

q die ociosi. Matth. xx. Thema dat mihi motiuū p̃dicādi contra vnū defectū seu vitiū gō nō cognoscit, th est causa multoz scz vitiū ociositaf, fi p̃mo saluretur vgo maria. Quid hic statis. Thema est vbū xpi repbēsiuū dicētis, Quid h̃ staf tc. Multe psone sunt in h̃ mūdo decepte ex ignorātia: q: nescīūt q̃d est ociositas; ppter quod multotiēs illi q̃ laborāt iudicanf ociosi. t illi q̃ sūt ociosi iudicanf diligētes. Bern. Ociosus est nō tm qui opaf nihil; fi ociosus est q̃ ptinue laborat nihil tm inde lucraf. Ex quo vbo ptz q̃ nō solū qui nihil facit est ociosus; sed etiaz qui inutiliter opaf: t in sero nullū lucrū portat ad domū iudicaf ociosus, Unde fm lucrum quod homo facit ociosus vel diligēs iudicaf Verbi gra. Si quis laborauit tota die iutil'r et nullū lucrū portat de sero ad domuz: talis iudicaf ociosus ab vtore t ab oib⁹ de domo. Silius q̃ tota die sedit vt sutor vel scriptor: tm in sero portat lucrum: talis non iudicaf ociosus; fi dr diligēs. Sic etiā spūaliter: qm ille qui p lucro tpali acquirēdo laborat p terram et p mare tam de die q̃ de nocte t congregat multa bona: talis dr diligens. Sed in sero mortis quādo veniet ad iudiciū: t dnūs⁹ sibi dicet, Quid es lucrat⁹? t nihil portabit: q: omnes labores tpales hic remanebūt. de q̃ g̃ vives. Dicit xp̃s: q: nullū bonū meritoziū nec bonoz operū portas. Jō remittit vt pauper ad hospitale miseroz: scz ad infernum. Illi aūt qui laborāt in opibus spūalibus. scilicet in dorando: orando: missas audiēdo: ecclias visitādo confitent: cōicant. tales iudicanf ociosi a psonis carnalibus t mūdanis dicētibus, Unde lius esset q̃ iretis fodere vel filare et hmōi. Decepti estis: qm tales in sero mortis quādo venient ad domū paradisi: portabūt manus et bursas sciētie plenas thesauro meritoz, et poterunt dicere xp̃o. Dñe q̃nq; talenta tradidisti mihi. ecce alia q̃nq; suplucratus sum tc. Matt. xxv. Quinq; talenta. i. q̃nq; sensus corporales ex q̃bus lucranf alia q̃nq; oculis peccata flendo: auribus missas audiendo et sermones: odoratu delitias despiciēdo: gustu ieiunādo: tactu corpus affligendo. Cui dicit xp̃s. Euge fue bone t fidelis: q: i pauca fuisti fidelis: supra multa te constituā: intra in gaudiū dñi tui. Matt. xxv. De psona aūt que fideliter laborat in operibus spūalibus. dicit scriptura scā. Considerauit semitas domus sue: t panem ociosa nō comedit. Prouer. xxi. Sed illi qui sunt negligētes in opibus spūalibus t ociosi: dure repbenduntur a xp̃o dr. Quid h̃ statis tc. Est aūt ocium repbēsibile quia est cōtra vtualem opationē, Ideo dicit Quid hic statis ociosi. cōtra terrenalē habitationem, Ideo dicit, Quid hic statis tc. De p̃mo q̃ pctm̃ ociositatis est cōtra vtualē opationem. Ideo repbendendo dicit. Quid hic statis ociosi cum deberetis operari vtualit' t meritorie. In sacra scriptura qñ al. quis repbendif q: facit cōtra vtualem operationem cōiter repbendif p quid vt pater, put legit̃ Matth. xxvi. qñ magdalena vidit xp̃m fatigatum ex labore: t ipa ad ip̃m cōfortandum et refrigerandū vnxit eum vnguēto. De quo iudas t alij discipuli murmurauerūt ꝺ illud opus vtuosum magdalene: quos xp̃s repre hendit dr. Quid molesti estis huic mulieri. Matt. xxvi. Ita' etiā h̃ xp̃s repbēdit ociosos dr. Quid h̃ statis ociosi, qm̃ dns dedit nobis corpus locū t̃ps vt opemur meritorie hic de quo viuamus in alio mūdo, Nota h̃ secretus theologie. Angeli mali statim post peccatuz fuerūt a deo condemnati irrcuocabil'r t sine reparatiōe: intantū q̃ passio xp̃i nihil pficit eis. Sed nos expectat misericordia p annuz vel p. x. vel. xij. vel. xx. t vltra ad pniam. Sed quare facit nobis istaz gram t non angelis creaturis tā excellētissimis. q: nos habem⁹ in quo possum⁹ pniam facere. s. corpus siue carnē: quod nō habent angeli nec aie separate a corpibus, Ideo multū sumus repbēsibiles si non facimus fructus pnie in agro corpis seminando. Primo contemplationes deuotas in capite; fletus in oculis p̃ peccatis; in ore orationes deuotas seu humiles; in manibus

largitiōes elemosynarū; in pdib⁹ pegrinationes; in toto corpe pniales afflictiōes, ppter qō ociosus dixit xp̃us. Quid hic statis ociosi. Ps ergo quō hoc vitiū ociositaf est ꝺ vtualē opationē, Nō b filitudinē de illo q̃ nō hz agrū neq; vineā in q̃b⁹? possit laborare vt puideat vxori t filijs, Qō attēdēs hō diues cōmittit sibi possessiōes cū agris t vineis oliuet t aro⁹ bob⁹ vt operet t viuat inde. Si forte ille est ociosus: q: nō curat laborare in p̃dictis; fiva dit per tabernas; ludos; lupanaria; t nihil facit: nūq̃d talis est dign⁹ repbensiōe dr. Quid hic statis ociosus. In hac repbēsiōe sum⁹ oēs nos q̃ nihil habebam⁹, Unde⁹ vedit de⁹ agrū ppriū corpis ad laborādū meritorie, Beñ. ij. Formauit de⁹ hoiem de limo ter. tc. dedit nob vineas. s. ecclias. in q̃b⁹ fit vinū p̃ciosum. de q̃ dānati si possent hre vnā guttā cū vera cōtritiōe saluarent. Istovino inebriaf aīa de glia dei per auditū verbi dei. Hz sunt multi miseri q̃ nō curāt p̃pare agrū corpis: imo ē ad istar terre inculte: ideo fiūt ibi multe male herbe t spine pctōrū: vbi abscōdunf bestie venenose veneno luxurie gule tc. Nō curant de vineis ecclesiarū. q: nolūt audire missas nec p̃mōes tc. ppter hoc dicit scriptura, Prouer. xij. Qui operaf terram suā saturabif panib⁹, Qui aūt sectaf ociū stultissim⁹ est. Et loquif de diligēti t ocioso. De diligenti aūt dicit. Qui opaf terrā suā saturabif panib⁹. s. āgelor⁹, de q̃ Luce xiij. Btus q̃ māducabit panē in regno dei. de q̃ si possem⁹ nos habere mō vnā micā sufficere ret nobis p centū annis vel mille ad vitā. De ocioso vero dicit, Qui sectaf ociuz stultissim⁹ est. Nota tres grad⁹ stultitie. Prim⁹ grad⁹ est Stult⁹ q̃ p̃mittit p̃dere p̃ciosum thesauz meritoz. Secundus stultior qñ pdit p̃miū glie. Tertius stultissim⁹ est qñ videt penas inferni si bi paratas t non curat ipsas vitare vel fugere. cū eas pōt p pniam euadere. q: pctōr qui sine pnia inuenif qñ morif statim in inferno pficif. Dico scdo q̃ vitiū ociositaf est cōtra terrenalē habitationē, Jō dic. Quid hic staf ociosi. s. in loco hui⁹ mūdi. Qñ fit aliq̃d cōtrarie cōitatē loci soler hō repbendi p hoc: dicēdo h hō facit tc. Ut si q̃s vellet facere aliquā īmūdiciā in camera regis vel in eccl̃ia reprehenderet p h. t nūq̃d hic tc. Ista mō Esa. ppha repbendit vnū dr. Quid tu h. aut q̃si q̃s hic, Subdif, Expellā te de statione tua: t de ministerio tuo deponam te. Esa. xxij. Hoc mō xp̃s repbēdit ociosos dr. Quid hic staf ociosi. In quo ostendif q̃ vitiū ociositatis ē ꝺtra terre

nasse habitationē, Sic si in optimo horto horticulan⁹ sustineret arborē aliquā infructuosam t sterilē: diceret sibi a dño, vt q̃d frā occupat Sic i optimo horto eccl̃ie plātaf hoies velut arbores in baptismo. q̃s xp̃s rigat sanguine ppr̃io. q: al's aq̃ nulla hret vtutē nec efficaciā. Hz gre plantanf. Nonne vt faciāt fructū vtuosum bonoz operū t meritoz, de q̃b⁹ dic xp̃s, Ego elegi vos t posui vos vt eatis t fructum afferatis: t fructus vester maneat. Jo. xv. Nota posui vos. scz in horto eccl̃ie. vt eatis: scz per opera virtutum in vitam eternam.

Dñica in sexagesima. Sermo I.

Emen est verbū dei

Uerbuz istud habetur textualiter Luc. viij. t officiatur in euāgelio currētis dnice. In p̃senti p̃mone intēdo vob declarare virtutes edificatiuas quas hz verbū dei. sed primo saluteſ virgo maria tc. Ex puidētia t ordinatiōe spūssancti est talis ordinatio. q̃ res diuine ponunf in sacra scriptura sub figuris parabolis vel filitudinib⁹. Et hoc duplici rōne. Prima rō sumif ex augmētatione meritoz. Secūda ex multiplicatione secretoz. De p̃mo: q: si veritates diuine clare ponerenf in scriptura: nō eēt tant⁹ labor in studēdo t inq̃rendo veritates: fi q: ponunf i figuris: ideo oportet nos laborare vt inueniamus thesaurū sapientie q̃si fodiēdo. Jō inter alia magna merita ē meritū magnū scrutari scripturas. Jō dauid in p̃s. cxviij. Bti q̃ scrutantur testimonia ei⁹: tin toto corde exq̃rūt eū Bti. s. hic p gr̃am t in futuro per gl'iam. Qui scrutanf testimonia ei⁹: q̃ in figuris ponūf vt sint abscondita indignis t indeuotis t negligentib⁹. q: si clare ponerenf nō eēt ibi meritū Secūda rō est ex multiplicatiōe secretoz. Jō quot sunt figure pabole t filitudines: tot sunt secreta. Jō dauid in p̃sona dei dicit. Attēdite ple meus legē meā: inclinate aurē vestrā in verba oris mei. Aperiā in pabolis os meū: loquar, ppones ab initio. p̃s. lxxvij. Nota attēdite. i. intendite ple me⁹ legē meā inclinate aurē vram in vba oris mei. Ecce prima rō. Secūda. Aperiā i pabol' os meū. i. scpturā scāz Jō ex dict⁹ rōnib⁹ vitr⁹ vbi dei dr in theate p filitudinē seminis. De semie eiꝰ vbi dei invenitur clare in sacra scriptura q̃ verbuz dei hz septem virtutes seu efficacias: que omnes pnuntur sub aliqua figura vel filitudine. Et

Primo est semen in baptismali generatiōe.

Secundo est gladius in pniali absolutione.

Tertio ē dat̄is in sacrāmētali ꝓsecratōe. Quarto est tyriaca in corpali refectione. Quinto est unguentū in fraʒna correctiōe. Sexto est lumē in doctrinali ꝑdicatione. Septimo est cibus in spūali ofone.

Et de ꝓma ꝟtute loquit̄ thema. Semen est ꝟbū dei. Dico ꝙ ꝓmo ꝙ ꝟbū dei est semē in baptismali gn̄atiōe. Nā rāta est ꝟtus ⁊ efficacia ꝟbi dei, ꝙ de filio hois facit filium dei. Quāgnā ꝟtutē haberet ꝟbū qđ lapidem vel lignū cōuerteret in aurū: vel aquā in oleum: Adaio: est ꝟtus verbi qđ de filio hois ⁊ diaboli facit filiū dei. ⁊ ꝑ fit in baptismo quando sacerdos infundēdo aquā dic̄, Ego te baptiso in noīe ꝑr̄is ⁊ filij ⁊ spūſſancti amen, tunc creatura efficit filiꝰ ꝟl filia dei. Baptism⁹ eñ oia petā tollit vt dic̄ sc̄us Tho. iij. ꝑte. q. lxix. ar. i. ꝑm illud Ezech. xxxvi. Effundā sup vos aquā mundā: ⁊ mūdabimini ab oīb⁹ iq̄nam̄tijs vr̄is. Unī Aug. dicit in lib. de baptismo parulox. Generāte carne tm̄modo trahitur petm̄ originale: regenerāte aūt spū nō solum originaliū: sī etiā volutariox̄ fit remissio petox. Sic ig̃f in baptismo fit q̄s filius dei. qđ est maioris dignitatis q̄ si efficeret filiꝰ regis vel imperatoris. Sic eñ ꝟbuʒ dei est semen. Nā sicut vir de vtero vxoris generat filios, ita xp̄s de spōsa sua sc̄z eccl̄ia: qui ꝙ os sacerdot̄ imittit semē suū sc̄z ꝟbū formale in fontē q̄si in ventrē ꝟginis spōse: ⁊ sic g̃nant hoies i filios dei. Dicit eñ Aug. Accedit ꝟbū ad elementū ⁊ fit sacr̄m. Jō Augu, sup Joh. dicit. Que tanta vis aq̄ vt corpus tangat et cor ablvat. Et Beda dic̄, ꝙ dñs tactu sue mūdissime carnis vim regnatiuā cōtulit aquis. Et ideo dr. Uolūtarie genuit nos ꝟbo ꝟitat̄ vt simus initiū aliquod creature eius. Jac. i. Pro dictox intelligētia nota ꝙ multi sūt baptismi effectus, vt dicit sc̄us Tho. iij. ꝑte. q. lxix. in multis articulis. Per baptismum eñ aliq̄s consequit̄ gr̄am ⁊ virtutes: qr vt dicit Augu. in libro de baptismo puulox. ⁊ habet̄ de ꝓsecra. distī. iiij. Ad hoc baptisin⁹ valet vt baptisati xp̄o incorporent̄ vt membra eius. Et capite aūt xp̄o in oīa mēbra eius gratie et ꝟtut̄ plenitudo deriuat̄. ꝑm illud Joh. ꝓmo. De plenitudine eius nos oēs accepim⁹. Igit̄ ꝙ baptismū q̄s cōsequit̄ miñ fictus accedat: gr̄am et ꝟtutes. Item vt dic̄ vbi supra. ar. v. Incorporatio illūinatio ⁊ fecūdatio sunt effectus baptismi. Jt̄ē ar. vij. dicit ꝙ aptio ianue regni celestis est etiā effectus baptismi. qr ꝙ eum impedimēta introitus regni celestis sc̄z culpa ⁊ reatus pene remouent̄. Jdē dicit sanctus Tho. in. iiij. distī. iij. q. ij. Nota, Uoluntarie genuit nos: nō meritorie: qr añ baptismū persona nullum habet meritū. Sed ꝙ ꝑsona illuminet̄ ⁊ veniat ad baptismū: huius ratio ex parte dei est: qui voluntarie genuit. Idem de pueris qui potuissent nasci filij iudeorum vel saracenox̄ sicut xp̄ianox: ſ sola volūtate sine merito p̄cedēte fecit me vel te nasci de parentibus xp̄ianis. Jdeo in oſonibus de b̄ singulariter debemus deo regratiari: dicendo cū David. Saluū me fecit qm̄ voluit me. ps xvij. ſ. Diligā te dñe fortitudo mea. Nota genuit nos, ideo ſpe solus est pater. Nā patrini non dicunt̄ patres tempal'r ⁊ corpaliter: sed patrini diminutiue. Jdeo dicit xp̄s nobis Nolite vocare vobis patrem super terras. Matth. xxiij. Nota verbo veritatis. Que est illa veritas, Ille qui dicit, Ego sum via veritas ⁊ vita. Joh. xiiij. Verbum huius veritat̄ est forma baptismi. Ostendat̄ mulieribus q̄ in piculo possunt baptisare ꝙ nō mutēt verbum veritatis: qr al's non saluaret̄ creatura Item vt simus initium aliquod creature eius sc̄z dei. Dec filiatio incipit in hoc mūdo per gr̄az in baptismo: ⁊ complet̄ quādo intrabim⁹ paradisum vt filij in domo parentum. Jdeo dicit Johannes, Charissimi nunc filij dei sumus: ⁊ nōdum apparuit quid erimus: quia cum apparuerit similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est. i. Joh. iij. Modo hec filiatio nō apparet: quia solū est i anima sī in gloria apparebit manifeste. Patet ergo ꝙ ꝟbum dei habet ꝟtutē hanc ꝙ de filijs hominū facit filios dei in baptismali gn̄atione Jdeo dicebat Petrus apl's. Renati ex̄tis nō ex semīe corruptibili: sī ex incorruptibili ꝙ verbū dei viui et ꝑmanentis in eternū. i. Pet. i. Nota renati. i. iterum nati de vtero. ergo semē ē ꝟbum dei quod fuit thema. Dico secūdo ꝙ ꝟbum dei dr gladius in penitentiali absolutione. Et si aliqui haberent aliaʒ ligatā m̄lle unilib⁹ ligamib⁹ seu catenis: virtute absolutionis sc̄z dicendo. ego te absoluo: omnia vincula rumperent̄. Nota quomodo quot peccata mortalia facit homo: tot vinculis seu catenis ligatur anima. Et in membris quib⁹ peccat sic ligatur ⁊ anima, Quia sicut corpus hꝫ mēbra carnalia: sic anima membra spūalia. Verbi gr̄a. Nam qñ homo peccat per gulam mentiendo vel diffamando: blasphemando vel iurando vel facit excessum in comedēdo ieiunia frangēdo: ligat̄ catena in collo aie: ⁊

ꝙ gulā p̄ceauit. Jt̄ē si hō p̄ccat cor de dubitādo in fide vel falsę opīnādo vel primū odiendo: tūc aīa ligat̄ per cor. Jt̄ē si hō p̄ccat manibus ꝑcutiēdo vel furādo vel tangēdo, Jdē si re mīb⁹ ꝟbi est fons luxurie. Jdē si ribꝫ vel pedib⁹, ⁊ iō dr. Jniq̄tates sue capiūt ipiū: ⁊ funib⁹ pctox suox q̄sq̄ ꝟstringit. Prou. v. Cōstringit in aīa ⁊ corpe vt dixi. Addō cogitate quot catenis ligant hoies q̄ p̄ccāt ꝙ totū mūdū: ⁊ caput ē in inferno, ⁊ sunt catene infrāgibiles ꝟtut̄ creature, qz oēs hoies mūdi cū peccatis nō possent minimā rūpe. Dꝫ qñ pctor hūilit venit ad ꝓfessionē cū ꝓpōsito non rediēdi ad pctā ⁊ absolut̄ a cōfessore: subito ꝟtute ꝟbi absolutionis ⁊ diuina ꝟtute oīa vincula ⁊ catene rūpuntur, Ecce quō verbū dei est gladi⁹, Eccl̄as. Uiu⁹ est ꝟmo dr ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oī gladio ancipiti: ⁊ ptinges vsq̄ ad diuisionē aie ⁊ spūs, Ad Heb. iiij. Nota vsq̄ ad diuisionē aie ⁊ spūs, sc̄z diabolici. Et nota hic miraculū de illo ligato: quē sc̄us hō vidit eūtē ad ꝓfitēdū, quē dēmones p catenas trahētes retrahebāt ne iret ⁊c̄. Jdeo solue ꝓfitēdo peccata. Nā si aliq̄s vīm cēt ab inimīc̄ vinculatus ⁊ catenatus: libenter iret ad liberatorē si repiret. Dico tertio ꝙ ꝟbū dei dicit clauis in sacrāmētali ꝓsecratōe, platū eñ ore sacerdotis est tāte ꝟtut̄ ꝙ apit celū ⁊ facit venire xp̄m in hostia cū multitudie angelox ipsum associātiū: qr rex nō vadit sol⁹. Nō intelligat̄ ꝙ in illa apertiōe celi rūpunt̄: sī dr apiri sicut aperitur cor amico reuelādo sibi secretū. Talis eñ cordis cōicatio dr aptio, sic dr de dalila ⁊ de sansone postq̄ sibi reuelauit secretū cordis Nunc mihi aperuit cor suū. Judic. xvi. Tali modo intelligēda est aptio celi. Nā de⁹ q̄ secretus est in celo cū angelis ⁊ sctis: subito advenit sacerdos descēdit. Auctas Gregorij in. iiij. dialog, ⁊ hr de ꝑse, di. ij. Quid sit sanguis, ꝟsi, Quis enim fidelius, sic dicit. Quis enim fidelium dubium habere possit in ipsa immolatione hostie ad sacerdotis vocem celos aperiri: ⁊ in illo iesu christi mysterio angelorum choros adesse: ⁊ summa unis sociari tē, Nota celos aperiri non spūaliter: sī corpaliter vt dictū est, ⁊ xp̄s descēdit ⁊ de celo nō recedit, ⁊ tamē descēdit in manib⁹ oīum sacerdotū ꝓsecratiū ⁊ hoc virtute verbox dei que loquit̄ sacerdos Modo cogitate hic quō q̄libet sacerdos debz esse sanct⁹, Primo in ore ne mentiat̄, Nā dicit Ambro. ꝙ ꝟbū sacerdot̄ aut est verū aut sacrilegiū. Item nō dz blasphemare nec iurare, Jt̄ē ꝓseruare dz mag⁹ mūdas a ludo ⁊ ab armis, quia sicut virgo maria tractat ei⁹ filiū Tūc eñ man⁹ sacerdotis sūt plene angelis q̄ tūc cantāt dicētes, Panis angelic⁹ fit panis hominū: dat panis celicus figuris terminus, O res mirabilis manducat dñm pauper seruus ⁊ humilis. Jt̄ē cōseruare debet cor p⁹ suū mundū a luxuria, qz cor⁹ sacerdot̄ est ꝑpriū monumētū christi: magis ꝙ sanctū sepulchrū. Jdeo dicit sc̄a scriptura, Sacerdotes q̄ accedūt ad dñm sanctificent̄ ne peutiat eos, Exodi. xix. Nota ne peutiat eos. ſ. gladio dānationis eterne, Auisetur pplus ne adoret hostiā nisi forma cōsecrationis a sacerdote prolata, qz vsq̄ in vltimo ꝟbo non ē ibi xp̄s. sicut virgo maria non fuit mater dei nisi vltima dictione perfecta, Et tunc gabriel flexis genib⁹ adorauit xp̄m in vtero ꝟginis existēte. Sic nos in hostia consecrata. Dico quarto ꝙ verbū dei est tyriaca in corpali refectione. Cū enim volumus comedere vel bibere ne simus intoxicati vel efficiamur venenosi infecti: ꝟbū dei est tyriaca. Dicunt naturales ꝙ est vnus serpens ita venenosus ꝙ si mordet in radice alicuius arboris: oēs fruct⁹ illi⁹ arboris sunt venenati, Jō comedere de illo fructu sine tyriaca esset periculū. Sic etiā radix oium ciborū fuit cibus quē serpens antiquus intoxicauit ibi ponens venenū peti. Jō ex quo radix fuit venenata: infecti sunt ⁊ piculosi oēs cibi corporales. Jdeo aī ⁊ post cibū sumēda ē tyriaca ꝟbi dei. ſ. versus mēse. Pr̄ nr. vel Aue maria vel ad mīn⁹ dicere iesus. si nta sis gulosus ⁊ festinus. ⁊ ista est tyriaca. Et ideo dicit scriptura. Cibos creauit deus ad p̄cipiendum cum gratiarū actione fidelibus, quia omnis creatura dei bona: ⁊ nihil reiciendū si quod cū gratiarū actione p̄cipit. Sanctificat̄ eñ ꝑ verbū dei ⁊ orōnem. i. ad Tim. iiij. Ideo q̄cūq̄ voluerit̄ is comedere vel bibere ponatis tyriacam ne diabolus subintret. Nota miraculum quod narrat Gregorius de moniali comedēte lactucā in horto arrepta a dēmone, vel de p̄dicatore bibēte in villa, vel de puella tres dēmones in corpore habēte ⁊c̄. Dixit ꝙ dū bibere intraueſt qz nō signauit se. Jō dicit, cibos creauit de⁹ ⁊c̄, quia oīs creatura dei bona est: sī diabol⁹ intoxicauit: iō necessaria est tyriaca bñdictiōis. Dico quinto ꝙ verbū dei est unguentū in fraternali correctiōe. Sic eñ multe plage corpales curant̄ unguentosīe etiā ꝫ plagas spūales ⁊ vulnera aiarum ⁊ primox unguentū mitigatiuū ⁊ sanatiuū est ꝟbū fraterne correctiōis; qđ xp̄s optim⁹ physic⁹ ꝓfec,

Si ergo vides amicū tuū vel vicinū tuū vo-
lentē peccare; vl si iā peccauit; voca eū ad par-
tē dulciter dicēdo sibi. Talis fama est de vob;
ideo amore dei corrigatis vos. Ecce ē vnguē
tum sanatiuū. Auctas. Misit verbū suū ⁊ sa-
nauit eos; ⁊ eripuit eos de interitiōibus eoꝝ.
ps. cvi. Nota. Misit verbū suū. q; q̄libet ꝟbū
correctiuū mittit a deo p illuz ministrū per
quē dr. Si ist ergo verbū. s. p os corrigētis.
et sanauit eos de interitionibus. i. de periculis
mortis. Auisent ē correctores p hoc vnguē
tū ponat ad instar vnguēti corpalis qō ponī
tur dupliciter. s. calidū ⁊ suauiter ⁊c. sic etiam
cū aliqs est vulneratꝰ ab aliquo petō; qō cre
dit esse occultū; ⁊ tñ oēs loquunt dicendo. O
iste ribaldus; vel illa meretrix. Tu qui vis ap
ponere vnguentū correctiōis; calefacias igne
charitatis; nō cū superbia dicēdo. Venite; q;
ego cognosco vos. q; frigide ponerer; nec p-
ficeret. Ideo iesus xps dicit ei. Si peccauerit
in te. i. te videre frater tuus vade ⁊ corripe eū
inter te ⁊ ipsum solū. si te audierit lucrat⁹ eris
fratrē tuū. Matth. xviij. Isto mō vir dz corri
gere vxorē ⁊c. Secundo q ponat suauiter et
dulciter. q; alꝰ nō bñet patientiā defectus vxo
ris; nō cū baculo; nec aspere dicendo. tu puta
na ⁊c. Idē faciat vxor de viro qñ ipsum vide
bit letū. Idē faciat pater corrigendo filios; et
amicus amicū. Ideo apls. Frēs si p̄occupat⁹
fuerit hō in aliquo delicto; vos q̄ spūales estis
hmōi instruite in spū lenitat; ad Gal. vi. Sz
sunt aliqua vulnera q̄ vnguēto nō pñt sanari
ideo scindunf a barbitōsoribus. Sic etiaz est
de peccatis publicis ⁊ notoriis. Ideo rectores
debēt abscindere p ordinatiōes ⁊c. Ideo apꝰ
stolus. Utinā ⁊ abscindanf q̄ vos cōturbāt.
ad Gal. v. Qñ ex peccatis notoriis tota cōi-
tas cōturbaf ⁊ destruif. Dico sexto q verbū dei dr lumen in doctrinali p̄dicatiōe. Rō;
q; in factis dei totus mūdus est tenebrosus de
se. Pbi enī q̄ tantū credebāt scire de deo solum
sciuerūt vnā cōclusionē. s. q vnus est deus; vna prima causa; vnū primū principiū seu mo
tor. Alꝰ plus scit de deo vna vetula; scīēs cre-
do in deū. in quo sunt duodecim cōclusiones
fidei catholice. Et ista scīētia vñ habef nisi a
ꝟbo p̄dicatiōis. Ideo ꝟbū dei dr lumē. q; nul
lus intellect⁹ creatus poterit p se scire secreta
fidei nisi p revelationē. Jō apls. Fides est ex
auditu; auditus aūt p ꝟbū dei. ad Ro. x. Mul
ti aūt ambulāt in tenebris; q; nō audiuerunt
verbū dei; vel q; nō p̄dicaf eis verbuz dei; sed
Ouidij. Virgilij ⁊c. Ideo gētes sunt in erro
re circa agenda ⁊ credenda. Verbi gra. Quot
hoies sunt qui credūt q mutuare ad vsuram
nō sit petm mortale; faciētes rōnem. Nunq̄d
de mea pcientia de qua ille scruit sibi ⁊c. si fun
damentū est falsuz. Et cō petm esset si thesau
rarius regis ꝫ voluntatē regis dispēsaret pe-
cunias. Sic xps est rex ⁊ dñs eīm bonoꝝ cui
habemus reddere rōnem. Ipse enī p̄cipit ne
mutuemus adꝫsurā; ⁊ ne res vendaf pluris
rōne dilationis solutiōis. nec minoris p dena
rijs ꝓmptis. Similiter etiā ꝓhibet ne mutue-
mus sup possessiones; ⁊ interim recipiamus
fructus. Itē ꝓhibet obligationē voluntatis p
pter mutuū. q; vsura est. Ecce lumē verbi dei.
Itē quot sunt qui credūt q simplex fornica-
tio nō sit petm. dicēdo. cui facio iniuriam ⁊c.
Sz cui fit iniuria q̄ cū filia regis ⁊c. etiā dato
q fibi placeat ⁊ tibi. iniuria fit regi nisi det ti
bi in vxorē. Ecce quō verbū euāgelice p̄dica
tionis ad modū luminis viā agendoꝝ ostendit. ⁊ in semitis credendoꝝ dirigit. Ideo ipse
David. Lucerna pedibus meis verbū tuū; et
lumē semitis meis. ps. cxviij. Dico septi-
mo q verbū dei est cibus in spūali ofone. Et
nota hic pulchrā declaratiōez cōem. Videf q
deus sup oēm creaturā dilexit hoiem. A p̄nci
pio enī deus fecit maximā multitudinē ange
loꝝ q̄ sunt subē spūales. deinde fecit maximā
multitudinē creaturarū corporaliū. Et dei in-
de fecit hoiem in quo vniuit totū. s. creaturaz
spūalem vt aiam; ⁊ corpalē vt corpus. Ange
lis aūt solū dedit cibū spūalē; aīalibus corpo-
ralē. Domini autē dedit cibū dupliceꝫ. corpalē
ad sustinēdū corpus. scz panē; vinū; carnes; ⁊
fructus ⁊c. Et spūalē ad sustinendū aiam. scz
verbū dei quo aīa reficiꝫ. q; non in solo pane
viuit hō. de hoc vinit corpus; si in oī ꝟbo qō
pcedit ō ore dei. Matth. iiij. Et ideo sicut or
dinate bis in die reficiꝫ corpus cibo corpali.
ita bis in die reficienda est anima. scz de ma
ne orādo. dicaf modus. ecce p̄randiū anime.
Idem in sero. Et sicut nō traditis oblivioni
p̄randiū vel cenā corporis. ita nec etiā debe-
tis tradere oblivioni p̄randiū vel cenam ani
me dicēdo. Pater noster. in quo sunt septē pe
tiones quasi septē vncie panis regis. s. xpi. q;
ipse pensauit eū ⁊ fecit. Potus est Aue maria
Bona societas Pater noster. Aue maria. Fer
culū est Credo in deū. ī quo sunt duodeciz ar
ticuli q̄si duodecim frusta carnis. Jō dr. Jn-
uēti sunt sermones tui ⁊ comedi eos; ⁊ factū ē
mihi verbū tuū ī gaudiū ⁊ letitiā cordis mei.
Piere. xv. Nota inuēti sunt ꝫ mones. s. ofonis

Jam cibus orationis est paratus. nō oportet
ponere nisi in ore ad comedendū. ⁊ sic aīa im
pinguaf. Jō Dauid. Sicut adipe ⁊ pinguedi
pinguaf. Jō Dauid. Sicut adipe ⁊ pinguedi
ne repleaf aīa mea. sic ⁊ labijs exultatōis lau
dabit os meū. in ps. lxij. Deo grās.

Dñica in sexagesima. Sermo II

Ecidit cecidit cecidit cecidit, Verbum istud colligif ex euāgelio currētis dñice, ⁊ Lucē viij. Sermo noster erit de defunctis, Sed vt materia sit deo acceptabilis ⁊ gratiosa: ⁊ nobis meritoria ⁊ ꝓficua; ante oīa saluter ꝙ gloria. Multi vestrū miranf forte vñ habeat hoc Ebe. Dico q colligif ex euangelio dñice currētis. Jn quo gradrupliciter dr cecidit. Et p̄ mortē dr cecidit secus viā. Scdo cecidit supra petrā. Tertio cecidit inter spinas. Quarto cecidit in terrā bonā. Ecce tota pabola euā gelij vbi ꝑter dr cecidit. Ubi debetis scire q in sacra scriptura mors hois dr cadere; q; q̄ mo rif cadit. s. de honore ⁊ amicis q̄tumcunq; sit magnus dñs. Itē cadit de pulchritudine i turpitudinē; q; licz vinus fuit pulcher. mortuus efficaf turpis; tñ q est terror ipsum videre Itē cadit de magnis diuitijs in magnas miserias ⁊ paupertates. q; secū solū trahit linteum. Tertio cadit de amore in odiū. q; statim ꝓiici tur de domo ⁊ ponif sub terra. Quarto cadit ō vita in mortē. Jō mors est cadere. sicut arbor nucis seu alia plena fructibus. ⁊ oēs volūt de eius fructibus. Sed qñ securi scindif ⁊ cadit despicif; q; cadit de magna altitudine ⁊ perdit fructus ⁊ folia. Sic est de hoie diuite seu honorabili; q̄ vivus honoraf ꝓpter fructus diuitiarū; si qñ securi mortis scindif ⁊ cadit ad terrā; statiz despicif. Jdeo de hoc est auctoritas q̄ loquif i ꝑsona mortētis. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonē; in quocūq; loco ceciderit ibi erit. Eccls. xi. Sed est ō q̄stio quare ꝑsona ꝓ petō vnius hore vel diei puniaf eternaliter pena infinita si dānaf. Nā bonus iudex ꝫm culpā debet dare penā. Et cōcordat sacra scriptura dicēs. Pro mēsura peccati erit et plagarū modus. Deut. xxv. Itē alia de nouo testamento. Quantū glorificauit se ⁊ in delicijs fuit; tantū date ei tormētū ⁊ luctū. Apoc. xviij. Bona est q̄stio ⁊ multi errauerūt in ea; vt Origenes ꝫm q dicit Piero. Et ratio est; q; credūt q ficut finif vita hois; finiaf etiam petm. Ecce fundamentū erroris. ⁊ hoc venit ex ignorantia. q; imo magis tunc est obstinato in illo peccato volūtas peccantis. Jdeo dicē in quocūq; loco ceciderit ibi erit. Nota exemplū de duobus quos vultis punire de aliquo defectu. ⁊ vnus recognoscēs culpā suā humiliter petit venia, pmittēs emendā: statim remittit ei sibi. Alius ꝙ obstinatus rebellat. iō p̄cautis eū gladio ⁊c. Idē est de petōribus. Ecce grē dicit. si ceciderit lignū ad austrum. Quod aūt mors dicaf cadere; auctoritas. ij. Regū. iij. Num ignoratis qm̄ princeps magnus cecidit in israel. Dicit Dō de morte abner. de isto cadere. q̄ recepi thema dicēdo ceciderit quater. Jdeo q; quatuor sunt modi seu cōditiones morientiū. Nam,

Aliq̄ moriūf i petō originali. iō dr primo cecidit
Aliq̄ in petō mortali: ideo secundo dr cecidit
Aliq̄ in petō venialiter ideo dicit tertio cecidit,
Aliqui in gra spūali: ideo dicit q̄rto cecidit.

Primo dico q aliqui moriunf in petō originali vt pueri nō baptisati, iō nō pñt intrare gloriā paradisi. Quia dixit xps btō Johāni, qñ sibi obiecit gloriā paradisi. Nō intrabit in ea aliq̄d coinquinatū aut abominationē faciens. Apoc. xxi. Peccatū originale est quedam macula quā recipit aīa in vtero mulieris, acsi rectores huius ville facerent vnā imaginem vt poneref in tēplo; q̄ dū ducit ad tēplū cadit in luto ⁊c. Et de hoc petō dixit David in ps. l. Ecce enī in iniq̄tatibus ꝯceptus sum; ⁊ in peccatis ꝯcepit me mr mea. i. in petō originali. Et ponit ibi plurale ꝓ singulari. Nota petm originale est vnū numero in vno hoie; sed in oibus est vnū specie. vt dicit sctūs Tho. ꝑma scde. q. lxxxij. ar. ij. ⁊ dis. xxxviij. q. i. ar. iij. Est tñ etiā in vno hoie petm originale multiplex ꝟtute; q; virtualiter ꝓtinet oīa petā. vt dicit sctūs Tho. ꝑma scde. q. lxxxij. ar. ij. ad scdm. Sic igit ptz quō ꝟbū Dauid intelligēdū est cū dicat. Ecce enī in iniq̄tatibus ꝯceptus sum; loquēs de petō originali in quo pueri ꝯcipiūtur. Propter hoc nisi lauent baptismo nō pñt intrare paradisum. Jdeo dicit. Amen amen dico vobis; nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ ⁊ spiritu sancto, nō pōt introire ī regnū dei. Joh. iij. Jdeo debetis esse diligētes vt pueri baptisentur ne cadāt extra gloriā. hoc est in libo puerorū. Nota oēs tenenf ad baptismū ⁊ fine eo nō pōt esse salus hoibus. vt dicit sctūs Tho. iij. parte. q. lxviij. ar. i. ⁊ iiij. dis. vi. Itez pueri baptisatoꝝ debent baptisari. Et etiā si modo aliqui sanctifi carentur in vtero necesse esset eos baptisari. vt per susceptiōem characteris alijs membris christi ꝯformarētur. Nec sanctus Tho. iij. pte. q. lxviij. ar. i. in solutiōibus

secūdi ⁊ tertij argumētoꝝ. Itē vbi supꝝ. ar. ij. dicit ⁊ phat ꝙ nullus pōt saluari sine baptismo in actu vel ꝓposito. Dicaꝫ quomodo sunt quattuor hoīes in corde terre. Prima est inferior. ⁊ ista est infernꝰ damnatoꝝ. Scōa est locus purgādoꝝ. Tertia est limbus pueroꝝ. Quarta est finis sctōꝝ patrū. In limbo b ca dūt pueri q̄ moriunt cū pctō originali solum siue sint filij xpianoꝝ siue infidelīū. ⁊ nō hūt ibi nisi solā penā damni. De hoc scūs Tho. ij. scrip. dist. xxxiij. q. ij. ar. ij. dis. xlij. q. ij. ar. i. iiij di. xvi. q. i. ar. ij. q. ij. et. iij. pte. q. i. ar. iiij. ad se cūdū. Et dicit sctūs Tho. i. ij. sniarū ꝙ disputant inter se ⁊ stant lete. Anime sepate cū solo pctō originali cognoscūt oīa naturaliꝫ cognoscibilia a rōne ⁊ mlta alia dic̄ scūs Tho. ij. dist. xxxiij. q. ij. ar. ij. iij. di. i. q. i. ar. i. ad. vij Item in de malo. q. v. ar. iij. Habēt em̄ claritatē intellect⁹; ſ nō gl'ie nec displicet eis; nec tristant. sicut nec tu habes tristitiā; q; nō es rex aragonū; q; nō debeſ tibi; vel q; non habes alas ad volandū. Idē est de illis pueris. Jō dr. Audite vbū istud qō ego leuo supvos planctum. Cecidit ⁊ nō adijciet vt resurgat. Virgo isrl̄ piecta est in terrā; nō est q̄ suscitet eam. Amos. v. Nota planctū: q; mortua est creatura sine baptismo. Nota g̃ quō est magnū pctm̄ qñ mulieres cuiusuis sint stat⁹ occiduut ꝓles ne pctm̄ sciaſ, ⁊ ꝫ apothecarios q̄ dant medicinas vt moriaſ. Jō dicit. vgo israel. Jllam aiam vocat vginē: eo q; nunqꝫ ꝓsensit in aliquo peccato: ⁊ piecta ē in terraꝫ sc̄z in limbo. Ecce pmū cecidit. Dico scdo ꝙ aliqui moriunt in pctō mortali qui dure puniunt. vt religiosus qui nō tꝫ suā regulā nec vota que iurauit. vel pbyter qui nō viuit caste. vel laicus qui non est obediens deo nec p̄ceptis eius; vel qui nō fuat castitatem. naꝫ tales moriunt in peccato mortali ⁊ vadūt ad infernū damnatoꝝ ad centū milia diabolos. Jdeo de talibus dr. An ignoras qm̄ benignitas dei ad pniam te adducit? Scdm autē duritiam ⁊ impenitēs coꝛ thesaurisas tibi iram in die ire ⁊ revelationis iusti iudicij dei. qui reddet vnicuiq; ꝫm opera eius. ad Roma. ij. Nota. o miser peccator. an ignoras te esse in peccato: ⁊ benignitas dei ad pniam te adducit. qui tamē ad pniam noluit adducere ag̃e los peccantes. Sed immediate ꝫ eos facta fuit execution ⁊ oibus dat spacium pnie. Sed quādo nolūt cōuerti qñ moriunt cadunt in ī ferno. Eūctas cuꝫ secretis. Qui ceciderit sup lapidē istū; ꝫfringef; sup quē ꝙ ceciderit conteret eum. Matth. xxi. Dico tertio ꝙ aliqui moriunt in pctō venialī solū. Ideo dr tertio cecidit: ly fecerūt multa pctā mortalia ⁊ tamē fecerunt pniam: sed nō condignā. Jam tales qñ moriunt nō statim vadūt ad paradisum. nec ad infernū exquo confessi fuerūt; sed vadunt ad purgatoriuꝫ quod est domus plena ignis: qui xture diuina cruciat aīas meꝝ ꝙ ſ anima esset in furno ardēti. Nota dic̄ sctūs Tho. iiij. di. xxi. q. i. ar. i. q. iij. et. iij. pte. q. xlvi. ar. vi. ad tertiū. ꝙ minima pena purgatorij est maior ꝙ maxima hic. Et pena purgatorij sc̄ta est ſm quātitatē peccati. vt dicit sanctus Tho. in. iiij. di. xx. quia tm̄ est ad soluendum pctm̄. Et pena purgatorij purgat illa reatu pene in soluendo penam. vt dicit sctūs Tho. iiij. dis. xxi. q. i. ar. iij. q. ij. Et ideo dr. Si quis supedificat sup fundamentum hoc aurum: argentum: lapides p̄ciosos; ligna: fenum: stipulam: detrimentū patiet. ipe tm̄ saluus erit sic tm̄ quasi p ignem. i. Cor. iij. Nota si ꝙs sup edificat sup fundamentū hoc sc̄z fidei. ꝙa ad purgatoriū nō vadunt nisi xpiani q̄ stant supra fundamentū fidei. sed edificauerunt ligna: fenum: ⁊ stipulā. i. pctm̄ veniale. Jō patiunt in illo igne. Pro quo notādū ſm sctm̄ Tho. iiij. scrip. dist. xxi. q. i. ar. ij. q. i. ꝙ triplex differentia ponit pctoꝝ venialium. Quia quedam sunt grauissima in genere venialiū ⁊ difficillime purgabilia. ⁊ hec p lignū signātur. Quedam media: que per fenum significant. Quedam minima q̄ p stipulā significant. Ratio dictorum: quia venialia charitati adiuncta possunt p aliquā penā consumi. Jdeo cōuenienter ſm methaphoraꝫ significant illa que p ignez cōsumunt. Et q; quāto aliquod pctm̄ est grauius tanto difficilius purgatur. et in pctis venialibus inuenit alterum altero grauius. Jdeo conuenienter eorū diuersitas significat ꝙ diuersitatem eoꝝ que facilius et tardius consumunt ab igne. Et quia perfectio cuiuslibet quātitatis ternario comprehenditur ꝓpter p̄incipium medium ⁊ finem: Jdeo triplex differentia pctoꝝ venialium vt patuit. ponit. Vis dictis cōsonat beatus Aug. cuius verba magister ponit in quarto. dist. xxi. Dicunt tamen doctores ꝙ minima pena purgatorij est maior omni pena huius mūdi. quod ⁊ sanctus Tho. cōditer tenet vt patuit. Nota practicā quomodo aīa cadit in purgatorio de manibus boni angeli. Et dicit anima in purgatorio existens malitie diaboli. Ne leteris iimica mea sup me: q; cecidi

supple in purgatorio: q; cōsurgā. supple completa pnia. Michee. vij. Ecce tertiuꝫ cecidit.

Dico quarto ꝙ aliqui moriuntur in gra spirituali pure: sicut sunt hoīes vl̄ mulieres: qui tenēt vitā apostolicā seu spūalem. qui lꝫ fecerint pctā mortalia: tm̄ fecerūt ꝺignam penitentiā. ꝙfitent sepe ⁊ cōmunicāt: ⁊ plorāt sua pctā ⁊ faciūt magnas pnias. ⁊ lucrantur magnas indulgentias ⁊c. intātū ꝙ ſi ponerētur in statera diuine iusticie omnia bona que fecerūt ⁊ bona opera in vna pte ⁊ mala in alia: plus ponderarēt bona q̄ mala. tales quando moriunt via recta vadūt ad p̄adisum: ⁊ ascēdunt ad gloriā celestem. Et de istis dicit apostolus. Scimus em̄ qñ ſi terrestris dom⁹ nostra hui⁹ habitatiōis dissolvaſ: ꝙ edificatio nē ex deo habemus domū nō manufactā: sed eternā in celis. ij. ad Cor. v. De qualibet tali anima bñ dicit in euāgelio. Cecidit in terrā bonam. Luc. viij. De qua dauid. Credo vide re bona domini in terra viuentiū. Cauete ne cadatis de paradiso. Dicit dauid. Impulsus eversus sum vt caderem: ⁊ dominus suscepit me. Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ factus est mihi in salutem. ps. cxvij. Nota impulsus sc̄z in morte per diaboli temptationes: sed dominus suscepit me. Qui mittit angelos suos ⁊c. Laus mea sc̄z in aere contra demones. qñ dixi. Deo gratias qui liberauit me de tali peccato de quo ille proditor me temptauit ⁊c. Dominus factus est mihi in salutē. quando dat mihi gloriam celestem.

Dominica in sexagesima. Sermo III

Atus ē mihi stimulus carnis mee. ij. Cor. xij. Pro huius verbi declaratiōe est sciēdū ꝙ inter multa ⁊ magna mala ⁊ miserias huius mūdi sunt duo, sc̄z promptuositas ad malum: ⁊ difficultas ad bonū. Ad malum aūt inclinamur naturaliter. Et ideo dicit. Sensus em̄ ⁊ cogitatio hūani cordis in malus prona sunt ab adolescentia sua. Gen. viij. Sed difficultas est qui vult viuere sancte ⁊ ordinate. sc̄z iuxta dei voluntatē: ⁊ impedit ⁊ retrahit ab extra sc̄z carne. Sicut enim equus qui de se est leuis: impedit tm̄ a curru quē trahit. ita etiā aīa q̄ de se est leuis ad currēdū ad paradisum retrahit onere carnis. qō trahit ⁊ cōtra dicit. Jdeo apl'us. Caro cōcupiscit aduersus spm̄: spūs aūt adūsus carnē. ad Gal. v. Adulti vellēt viuere in humilitate ⁊ castitate: ⁊ sic de alijs. ſ impediunt a carne. De hoc cōplaugendo se apostolus dicit. Cōdelecto: em̄ legi dei ſm interiorē hoīem. Video autē aliam legem in mēbris meis repugnātē legi mentis mee: ⁊ captivantem me in lege peccati: que ē in mēbris meis. Infelix ego homo ꝙs me liberabit de corpe mortis huius. ad Rom. vij. Jdeo ex hac difficultate aliquis dimittit bonā vitā: ſ ſm interiorē hoīem instigaſ ad vitā virtuosam. queadmodū stimulaſ asin⁹ vt vadat. Jdeo apl'us de stimulo suo dicebat thema. Datus est mihi ⁊c. Patet ergo thema. Et inuento in sacra scriptura ꝙ christus habet quattuor stimulos quibus diuinitus excitamur vt vadamus ad paradisum.

Primus est dolor corporalis affligens.
Secūdus est doctor cordialis compungēs
Tertius est timor iudicialis configens.
Quartus est amor spiritualis ꝓrurgens.

De p̄mo singulariꝫ loq̄tur thema. Datꝰ est ⁊c.

Dico primo ꝙ deus habet stimulū de dolore corporali affligente: ne sc̄z pigritemur in bona vita. sicut sunt infirmitates: dolores: paupertates: fames: siccitates: mortalitates ⁊c. Nō credaſ ꝙ deꝰ delectet in nostris malis: ſ ratio p̄incipalis nostrarū afflictionū ex pte dei est reductio: exercitatio ⁊ promotio ad bonū: ⁊ tandē introductio ad gloriā. Nota ad ꝫ similitudinē de iumento quod portat onus ꝙ nō delectabiliter ꝫberaſ a dño suo: ſ ſi deuiat a via: tunc percutitur ⁊ ad viā reducitur per flagellum. Si vero nō deuiauit: adhuc cū flagello percutiſ non delectabiliter: ſ vt citi⁹ vadat. ⁊ vlterius percutitur vt currat ⁊ tādē ad domū veniat. Sic etiā via ad paradisum est bona vita. Hec est via ambulate in ea ⁊ non declinetis neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad sinistram. Esa. xxx. Ex aliqbus hoīes deuiant ad dextrā amore. pspitaſ dimittētes bonā vitā: ⁊ faciūt cōtra dei mādata. vel ad sinistrā timore adūsitatis: vt fugiant mala dimittunt bonā vitā. Videns ergo deus ꝙ iumentū suum deuiat a via recta stimulat ipsum flagello infirmitatiſ: vel famis doloris vel mortalitatis que tangunt carnem vt dicat homo. Si ego essem in via bone vite nō stimularet me. ⁊ sic reducit ad viam cōterēdo: cōfitēdo ⁊ remittēdo ⁊c. Si forte sit in via ſ vadit tarde tepide ⁊ spacioſe: stimulaſ etiā a deo vt citi⁹ ambulet per bona opa accelerādo ⁊ festinādo ad bonam vitā meliorādo se. ſ. cū maiori feruore spūs: vt diligētius faciat bona opa. Hanc stimulationē ⁊ filem tangit dauid q̄ de se dicebat deo Ut iumentū factꝰ sum apud te; ⁊ ego semper

fecti. Tenuisti manū dexterā meam: et in volū
tate tua deduxisti me: et cum gloria suscepisti
me. ps. lxxij. Nam dauid optime sentiebat stī
mulum deitideo si erat extra viā: statim redu
cebat se ad viam dicēdo. Miserere mei deus
&c. Sed si iam erat in via feruenti⁹ operabat
ideo dicit. vt iumentū fact⁹ sum. Dic apparet
defect⁹ noster, q: nō possum⁹ dicere, vt iumētū
fact⁹ sum: sed min⁹ q̄ iumentū. qñ iumentus
si est extra viam et flagellatur a dño suo: sta
tim reducit se ad viā. Nā videtur habere ra
tionē et cognoscere: q: ideo percutitur a dño,
q: est extra viā, Et tu qui per peccata es extra
viam bone vite et deus flagellat te: tu non co
gnoscis nec propter hoc redis ad viam. īmo
multi efficiunt ex hoc priores. iō nō potes di
cere cū dauid. vt iumentū fact⁹ sum: si minus
q̄ iumentū, Ité si iumentū sit in via et percu
titur a dño: statim meliorat passum accelerā
do: quasi cognoscat q̄ dñs ideo percutit ipm.
Et quādo tu homo vel mulier a dño flagella
ris: facis oppositū, nō solum nō meliorās te:
īmo in corde tuo recipis indignationē cōtra
deū: dicendo malas grates &c. Nonne videt
vobis q̄ sum⁹ min⁹ q̄ iumētū. De ꝫ stimulo
dicit apostol⁹. Ne magnitudo reuelationū ex
tollat me, i. extra viā tollat. datus est mihi sti
mulus carnis mee angelus sathane q̄ me co
laphiset. ij. ad Cor. xij. Paulus est super oēs
mortales et habuit donum reuelationū. q: si
cut amicus ostēdit amico totā domū suā: ita
xp̄s ostēdit paulo padisum et ordines ange
lor⁹ et oīa edificia padisi pl⁹ q̄ iohānī. intātū
q̄ dicit Aug⁹. q̄ ostēdit sibi diuinā essentiam
Paulus enī in raptu vidit diuinā essentiā, vt
dicit sctūs Tho. i. pte. q. xij. ar. xi. in solutione
ad secūdū. vbi sic dicit, q̄ sicut deus aliq̄d mi
raculose ac supernaturaliter in reb⁹ corporeis
operat: ita etiā supernaturaliter et preter cōem
ordinē mentes aliquor⁹ in hac carne viuētiū
ꝫ nō sensib⁹ carnis vtentiū vsq; ad visionem
sue essentie eleuauit: vt dicit Aug⁹. xij. super
Gen̄. ad litteraꝫ. et in libro de videndo deum
de moysē qui fuit magister iudeor⁹: et paulo q̄
fuit magister gentiuꝫ. Nec sanctus Tho. vbi
supra. Idem dicit in. iiij. di. xlix. et in de xpitate
q. xij. et scda scde i materia de raptu. Ideo ne
magnitudo reuelationum eum extolleret da
tus fuit sibi stimulus carnis. glosa verior di
cit q̄ iste stimulus fuit dolor: lateris, scz pun
ctio. Vel dicat, hoc ūpr̄ediebat eus ne ita cito
ambularet sibi auferēdo ieiunia: p̄dicatiōes: et
&c. Vñdeo q̄ apl⁹ pficiebat ex patiētia illa et
humilitate dolor⁹is, q: erat ita sanct⁹ q̄ cura
bat alios infirmos, et q̄ ita pateref patienter
Si ergo apl⁹s tā sctūs idigebat stimulo: q̄to
magis nos pctōres debem⁹ patiēter sustines
re flagella. Secund⁹ stimulus est doctor cor
dialis pungēs, Iste est p̄dicator verbi dei qui
per aures stimulat et pungit cor vt ad deum
veniat, Secus est de predicatore seu doctore
curioso q̄ p̄dicat verba ornata. q: iste nō pun
git cor: sed solū aures, Sed p̄dicator q̄ predi
cat xp̄m sacre scripture: pūgit cor. Iuphi qñ re
ducit ad viā humilitat⁊, vel auari qñ reducit
ad viā liberalitatis et misericordie restituēdo
et sic de alijs. De isto modo loquendi ad cor di
cit Esaias, Dicit dñ⁹ vester, loquimini ad cor
hierusalem et aduocate eam. Esa. xl. Nota lo
quimini ad cor, non dicit ad aures: ipsas de
mulcendo rythmis seu verbis poetarum. Hie
rusalem dicitur hic anima. De isto stimulo au
ctoritas. Verba sapiētiū sicut stimuli et quasi
claui in altum defixi: que per magistror⁹ consi
lium data sunt a pastore vno. Eccl⁹. xij. Nota
ta verba sapientiū, i. p̄dicator⁹, q: sicut iuriste
vulgariter dicūtur sapientes. q: sciunt leges
vel canones et allegatiōes &c. faciunt fieri iu
sticiam de receptis seu iniuriatis, Ita predica
tores sacre scripture faciunt iusticiā fieri, scz
pniam pctōribus a diabolo deceptis: que est
quedā iusticia penitētialis. Penitētia enī est
virtus spālis moralis: nō theologicalis. et est
pars iustitie cōmutatiue subiectiua. vt dicit
sanctus Thomas. iiij. dist. xiij. q. iij. parte. q.
lxxxv. Et sic predicatores sacre scripture faci
unt iusticiam fieri peccatorib⁹. scz punitionē.
Verbi gratia, diabolus vt falsus emptor mo
dico precio emit aiam peccatoris: in qua em
ptione est fraus vltra dimidium iusti precij.
qñ cōsulit hoi vt faciat vsurā: furtū: rapinaꝫ:
vel q̄ retineat sibi decimā vel alias res. et ho
mo sibi cōsentit: tunc venditur diabolo. Ideo
q̄d debes facere. venire ad iuristā leges scien
tes et canones sacre scripture. et sic predicator
predicando dicet q̄ debes facere restitutionē
si aliquid fuisti lucratus in ludo cum taxillis.
Et hoc qñ temptauit vel decepit te diabolus
auaricia. Secūdo diabolus decepit de luxuria
iuuenes suggerens q̄ est magna delectatio: tu parens sibi ad punctum: gloriam para
disi amittis, et perdis omnia merita in pctor⁹
quando tu consentis sibi, quia per vnū pecca
tū mortale bona opera mortificant. De bono
rū operū mortificatiōe vide sctm Tho. in. iiij.
di. xiiij. Veni ꝫ ad sapiētē in p̄dicatiōe: habe

bis strictionē: et statim oīa p̄dita tibi restituē
tur. Ecce cō quare predicatores dicunt sapiē
tes. Auctas xp̄i, Ecce mitto ad vos prophe
tas sapientes et scribas, &c. Matth. xxiij. Secun
do dicit, sicut stimuli, dicit q̄ xp̄s p̄dicatoris
sunt sicut stimuli q̄ pūgūt cōtra difficultatem
ad bñ opandū. et quasi claui in altū defixi con
tra pmtaē ad malū. q̄ p magistror⁹ ꝺsilium
Glosa ordi. ppheta rū. qui ad vet⁹ testamen
tū: et apl⁹ qui ad nouū: data sunt a pastore
vno. s. xp̄o. Terti⁹ stimulus est timor iudicii
alis cōfiḡes. i. dauificās. Inter alia que mul
tū retrahūt hoiem a malo et a pctō et excitant
ad bonū: est timor iudicij particularis vel ge
neralis. ad qō ois nos venire, et forte citius q̄
credamus. Ideo ds quilibet intra se cogitare
vel cogitando dicere, O miser videam⁹ quez
computum reddam deo de vita mea, et quid
rñdebo xp̄o mihi dicēti. Ecce q̄d feci p te, vi
deamus q̄d tu fecisti p me. Būdict⁹ erit qui
tūc poterit dicere et rñdere dicendo. Dñe ego
erā suph⁹: ex amore et exēplo vro fui būiliat⁹.
et sic de alijs. Sꝫ videat de illis q̄ nihil fecerūt
p xp̄o. et hoc timore quilibz ds se a peccatis
custodire. Sꝫ et hoc timore animalia irratio
nabilia vincunt nos: que a maximis concupi
scentijs abstinent timore periculi, Verbi gra
cam⁊ famelicus abstinebit nec recipiet pa
nem si datur sibi cum virga in capite vel cum
puncto gladij. et nos min⁹ q̄ bestie volumus
abstinere a peccatis timore gladij diuine iu
sticie et damnationis: īmo despicimus. Ideo
pctōribus dicit dauid in psalmo, Nisi cōuerti
fueritis gladiū suū vibrauit: arcum suū teten
dit et parauit illū &c, Ideo dauid orando dice
bat, Confige timore tuo carnes meas: a iudi
cijs enī tuis timui. in ps. cxviij. Iste stimulus
facit magnū bonū, Nota hic exēplū de vno iu
uene qui somniādo fuit interrogat⁹ a xp̄o in
iudicio: et subito ex timore totus fact⁹ fuit ca
nus. id est albus, Iste stimulo paulus fuit cō
uersus: q: quando xp̄s sibi dixit, Saule saule
durū est tibi cōtra stimulū calcitrare, Act. ix,
Cui xp̄s ostendit se: vt dicunt glose. sicut sta
bit in iudicio. Paulus statim tremens ac stu
pens: dixit. Dñe q̄d me vis facere. De isto er
go iudicio cogitate dicendo, videamus si ego
modo morerer quid esset de anima mea, quia
tam malam vitā teneo &c. Circa predicta no
ta q̄ sctūs Tho. iij. pte. q. lvij. ar. vi. in solutio
ne ad tertiū. dicit q̄ paulus in sua conversio
ne vidit xp̄m corporaliter, Quart⁹ stimul⁹ ē
maior alijs. s. amor spālis purgēs. Qñ ea q̄
q̄s facit: facit ex charitate dei et proximi solo
puro amore facit: dato q̄ nō esset infern⁹ nec
aliqua alia pena: sed sicut philocapti qui stul
to amore p̄dūt somnū et potū et cibū. Sic etiā
de illis q̄ sūt ita philocapti de deo q̄ amore ei⁹
p̄dūt somnū: vigilādo in oīb⁹. perdunt cibū et
potū ieiunādo: et laborāt p bona opa, Iste sti
mulo purgebant apli xp̄i et discipuli. q: non
timore, nā pfecta charitas foras mittit timo
rem, īmo exponebant se periculis et aduersitati
bus p̄dicādo fidē xp̄i in honorē dei et saluatio
nem aiarū: dicentes, Charitas dei⁊ get nos,
ij. Cor. v. De isto stimulo dicit auctas sacre
scripture. Qui tenet aratrū et q̄ gloriat in ia
culo: stimulo boues agitat: et conuertatur in
opib⁹ eor⁹. Eccli. xxxviij. Nota qui tenet ara
trū. aratrū est lingua p̄dicatoris arans terrā
ꝺscientiarū vt faciat fructū: puocando super
bum ad būilitatē: auarū ad miam et liberalita
tem, et xp̄s tenet eā in manu sua: q: al⁹ null⁹
posset fructuose predicare. Dominus est aīm
preparare, s. legendo: studendo: contemplan
do. et dñi est gubernare linguā. Prouerb. xvi,
scz p̄dicando. Ité qui gliatur in iaculo, s. vir
ga que est scriptura. Et sumitur p auctorita
te seu potestate regali. Et ideo dicit, Consur
get xp̄s de israel et percutiet duces moab. Nu
meri. xxxiiij, Nullus ret pōt, gloriari iaculo,
q: vicē gerētes et officiales xp̄i solū sūt: nisi so
lum dominus iesus christus qui habet aucto
ritatē et potestatem regalem: Qui stimulo sui
amoris boues agitat, scz potentes in potētia
et scientia pfectos, quia oues id est simplices
tribus primis stimulis agitantur.

Dñica in. lr. Sermo IIII

Xit qui seminat se
minare semē suū. Luc. viij. In pre
senti ꝑmōe cogitant tenere modū
quē tenēt isti magistri domor⁊, notabilis ser
mo. qñ volunt edificare vnā magnā domum
seu turrim: primo ponunt fundamentū fortet
taliter q̄ edificiū nō pōt cadere vēto vel plu
uia nec terremotu. deinde edificant cameras
ad habitandum. Sic volo facere nunc in isto
sermone. Primo ponam fundamentum et for
te plus q̄ celum et terram, scz verbū dei. id est
historiam euangelij de quo dicit xp̄s. Celum
et terra trāsibūt: verba aūt mea nō transibunt.
Luc. xxi. Et posito isto fundamēto: edificabo
plures cameras. s. intelligētias spūales in q̄
bus habitent aie nre contemplando. Dicatur
breuiter historia euangelij ad lram. Ecce sun

damentū positū de q̄ apl's. i. Cor. iij. Fundamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id qō positum est quod est xp̄s iesus. glosa. fides iesu xp̄i. Sup̄ isto fundamento edificabo tres cameras. i. tres intelligentias spirituales pro animabus nostris.

Prima vocat anagogia. i. supnaturalis q̄ est de mūdiali creatione.

Scōa vocat allegoria vel figuralis: q̄ est de humana redemptione.

Tertia vocat tropologia vel moralis q̄ est de euāgelica p̄dicatione.

Dico primo q̄ p̄ma camera vocat anagogia. ad ana qō est sursuz t goge ductio. i. sursum ducens. qō est qñ facta vl dicta in sacra scriptura exponunt de his q̄ speram⁹ in celesti glia. Dicit aūt p̄ma ps euāgelij. Exist qui tc. Nota. exist deus in mūdiali creatōe. Creare pōt dici semiare. Rō: qñ sicut agricola seminans semina p diuersos sulcos vel agros siue areas mittit semen suū: sic t de⁹. Cogita q̄ totus mūdus sit quasi vnus cāpus quem deus seminauit pp̄rio sanguine t nō de alieno. Et p̄mo seminauit in celo nouez sulcos. i. nouem ordines angelox de puro semine scz substātijs spūalibus. Primus sulc⁹ q̄ est in ingressu celi empyrei vocat angelox: secundus archangelox: tertius p̄ncipatuū: quart⁹ potestatum: q̄ntus v̄tutū: sextus dominationū septimus thronorū: octauus cherubin: nonus seraphin. Et in quolibet sunt tot milia milit̄ Deinde descēdēdo seminauit celū crystallinū quod al's dr aqueū. a pbis vero vocat p̄mū mobile in quo nō sunt stelle. Deinde descēdēdo in sulco firmamēti seminauit stellas scilz solem: lunā tc. Item descendendo seminauit elementa pura scz ignem cū suis qualitatib⁹ aerem cuz auibus: aquam cum piscibus: terram cum animalibus plantis t hominibus fontib⁹ t metallis. Ecce quō creare dr semiare. Et possum⁹ dicere. Dñe nōne. i. imo certe bonū semē seminasti in agro tuo. Matt. xiij. De hoc dicit thema. Exist q̄ seminat seminare semen suū: nō semē alienū. Et iste est itelle ctus anagogicus. i. supnaturalis. Nota cum dicit. Exist seminare supple de⁹ creator. Sed vnde exiuit. Querūt aliqui. vbi habitabat de⁹ ante mūdi creationez. Rīsio q̄ ante mundi creationē habitabat deus in secretissima camera ēternitatis sue in q̄ etiā habitat modo vbi sunt pater t filj⁹ t spūsanctus: que est camera maior celo t terra t toto mundo: nec p le creauit mundū: sed p nobis ad habitandū

De habitatione aūt dei dicit ppha Esa. lvij. Dñs excelsus t sublimis habitās eternitatez, vbi erat secret⁹ t inuisibilis t incognitus ab omni creatura. Ideo ppheta. Vere tu es deus absc̄ditus: deus israel saluator. Esa. xlv. Exiuit aūt de camera eternitatis in creatōe mūdialiū nō dimittēdo eternitatē: si dr exire manifestando se: faciēdo se cognoscibilē p creaturas: sicut dicit pbs. q̄ ȳtus exit ad extra p operationē: vt pz in ferro ignito si tangat: t radix dr exire extra p germinationē q̄n in tēpe veris exeunt flores tc. tñ nō radix nec arbor mouet se de eodē loco. Sic radix diuinitatis exit ad extra ad ramos scz ad creaturas p̄ q̄s cognoscit t manifestat tanq̄ p effectus tc. Auctas. Inuisibilia dei a creatura mūdi per ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt: sempit̄na quoq̄ eius v̄tus t diuinitas ita vt sint inexcusabiles. ad Ro. i. Nota inuisibilia dei. s. potentia: sapia: diuinitas: maiestas tc. Ecce q̄ re dicit. Exist tc. Sed nota cū dicit q̄ q̄tuor ptes fcte sūt de semiere: q̄ aliō cecidit sec⁹ viā t cōcultatū est: t volucres celi comederūt illō. Hoc semē fuit lucifer cū suis seq̄cib⁹. i. malis angelis: quod cecidit secus viā. i. deū q̄ dicit Ego sum via. Joh. xiiij. Dic p̄actice casum suū. Qui cū videret se sup oēs creaturas excellentioē fm Greg. voluit se deo parificari et suū petrū reuelauit oibus angelis: t multi sibi cōsenserūt de quolibet ordine. boni autez scz michael: gabriel tc. cū alijs cōtradixerūt. ꝓpter quod lucifer cū suis cecidit de celo in infernum. cui dixit ppha. Quō cecidisti de celo lucifer q̄ mane oriebaris: corruisti i terrā tc. Esa. xliij. Unde sequit i euāgelio. Et p̄culcatū est scz a bonis angelis ꝑdicētibus: ipsum cum suis seq̄cibus de celo ejiciendo. Et volucres celi. i. supbe elationes cordis cōederunt illud. i. destruxerūt irreparabil'r: intantū q̄ passio xp̄i nihil eis pfecit. Aliō cecidit supra petram t ortum aruit: q̄ nō hēbat hūorem Nec pars fuerūt p̄mi parētes. s. Adā t Eua. Hoc semen cecidit supra petrā scz iobedientie comedētes de fructu vetito. Et natum aruit quia dicunt doctores q̄ adam ea die q̄ nat⁹ est de matre ȳgine scz terra que nōdum fuerat corrupta aliquo peccato: aruit. i. peccauit quia nō habebat humorē scilz gratie dei nec charitatis nec deuotōis q̄ vinificant animā rōnalem. Aliud cecidit inter spinas t sil'er orte spine suffocabāt illud. Hoc semē fuit totuz genus humanū ab Adam descendēs qō cecidit int̄ spinas. s. penas penalitatū t multarū

tribulationū miseriarū necessitatū t infirmitatū, t simul exorte spine suffocauerūt illō. scz p̄ morte cor: palē q̄ totū suffocat. Nec⁹ si adaz nō peccasset. Aliud cecidit in terrā bonā t ortum fecit fructū centuplū. s. angeli boni q̄ steterūt fortiter. Qui post casuz maloz angelox cecidērunt cora deo per verā obedientiā: dicētes. Nō est equū q̄ creatura equiparet creatori. Et ortū fecit fructū centuplū. s. gloriē cōfirmate. q: sicut mali angeli fuerūt humiliati ita boni fuerunt et altati t p gram cōfirmati. Auctas. Superbū sequit̄ humilitas: t humiles spū suscipiet gloria. Pr: ouerb. xxix. Nota sup bū. scz luciferi sequit̄ humilitas t dilectio: et humilē spiritu suscipiet gloria. scz Michaelē. Ecce hic prima camera p̄ personis speculatiuis t cōtemplatiuis. Secunda camera vocat allegoria seu figuralis que est de humana redemptione. Dicit allegoria ab aleon quod est alienū: t goge sententia quasi aliena sententia. quando vnū factū significat aliud credendū in sancta fide catholica. t exponitur de dō. Dū ergo dicit. Exist qui seminat tc. allegorice pōt exponi de incarnatione filij dei que pōt dici seminare. Nota sicut ille qui seminat intendit multiplicare t fructum habere. ꝓpter quod eligit terram bonā nō spinosam vel arenosam nec petrosam. Sic fecit deus pater in filij sui incarnatione. q: licet in mundo fuissent multe mulieres sancte: tamē vltra quinq̄ milia annoz expectauit terrā bonaz dignā et sanctam. scz virginē mariā optime cultaz: in qua nunq̄ fuit mala herba peccati: in qua seminauit illud superbenedictū semen. de quo Luc. viij. Semen est verbū dei: quod verbuz caro factū est. Joh. i. vt multiplicaret t fructū faceret inestimabilē sanctarum personarum. Quot apostoli: discipuli: innumerabiles martyres: doctores: cōfessores: virgines: innocētes: penitētes t cōtinentes. Ecce ratio quare filij dei incarnatio dicit semiare. Auctas. Simile est regnum celox homini qui seminauit bonū semen in agro suo. Matth. xiij. Nota. in agro suo. scz virgine Maria. que semp fuit ager dei. Ideo dicit spūsanctus. Tota pulcra es amica mea: t macula nō est in te. Cant. iiij. Dicit ergo euāgelū. Exist. s. deus pater. Pro quo sciendū q̄ deus pr̄ a principio mundi vsq̄ ad filij sui incarnationē habitauit in domo rigoris iusticie clausus in qua habitauit vltra q̄nq̄ milia annos seruans iusticiaz rigorosam. intūm q̄ furto illius fructus qō fecit Adā fuit ita rigorosus in iusticia: q̄ nunq̄ p misit q̄ aliqua psona humana q̄tūcunq̄ bona sancta t amica sua intraret paradisum. Ptz primo de Adā: q̄ post petrū fecit magnā penitentiā q̄diu vixit. s. nōgentis triginta annis. Seth. v. t fuit mortuus bon⁹: scrūs t amicus dei. Etiā Eua: nō tñ p̄misit eos intrare in paradisum: imo descenderūt ad infernū. Idem de Noe q̄ seruiuit deo nōgētis t q̄nquaginta annis. Seth. ix. t sic de alijs. Qō plangēs Dauid dicebat. Quis est homo qui viuit t nō videbit morte tc. quasi diceret nullus. imo erat in tantū rigorosus q̄ statim post peccatū vindicauit se de peccatorib⁹. vt pz de diluuio. Seth. vij. Item de sodoma t gomorra. Genesis. xix. Item de vitulo in deserto t de multis alijs tc. Sed in superbū dicta incarnatione filij sui deus pater exiuit de castro rigoris iusticie: t intrauit plateam latam dulcoris misericordie. Quia modo si moriunt pueri nouiter baptizati: statim recipit eos in paradisum: t innumerant iannam apertam. licet nunq̄ fecerūt alicuod bonū. Idem de perfecte obedientibus. Idem de digne penitentibus q̄tumcunq̄ fuerūt magni peccatores. Itē et pectat modo ad penitentiā dicens. Penitentiā agite. Matth. iiij. Ecce quomodo exist deus pater de castro iusticie seminare semen suum iesum in agro vteri virginalis. Sed nota q̄ hoc semen cecidit quadrupliciter. Primo cecidit secus viam. scz in natiuitate. quia noluit nasci in palacio vel domo: sed secus viam. scz in diuersorio seu stabulo. Dic quomodo Joseph cū virgine grauida venit in bethleem: nec inuenit hospitium: nec domū: nec hospitale in quo reciperent⁹. Vide hoc in sermōe natiuitatis. Sequit̄. Et cōculcatū est. i. despectum a iudeis: q̄ licet audiuerint tot mirabilia natiuitatis dei: caritate noctis tc. tamē timore herodis noluerūt ipsum recipere nec adorare. Ideo dicit in persona xp̄i. Esaie primo. Audite celi t auribus percipe terra: quoniā dominus locutus est. Filios enutriui t exaltaui: ipsi autem spreuerunt me. Cognouit bos possessorem suum: et asinus p̄sepe domini sui: israel autem me non cognouit. Et volucres celi comederunt illud. scilicet reges orientis: qui quasi aues cito venerunt: et ipsum suppliciter adorauerunt: et cordialiter susceperunt tanq̄ deum creatorem et salvatorem mundi. Secundo cecidit supra petram. scilicet in sua cōuersatione. quia iudei voluerunt ipsum pluries lapidare. maxime quando predicabat eis de sua eternitate: dicens. Amen amen

dico vobis antequ abraã fieret ego sum. Joh viij. Tulerũt lapides ꝛc. Et natũ scz in cordibus iudeoꝝ quãdo incepit p̃dicare credidерunt in eũ dicentes. Vic est heres. Matt xxi. Sed aruit qz nõ habuerũt humorẽ deuotionis: quia nõ fecit ipsos magnos dominos et magos vt ipsi false expectabant de messia. Tertio cecidit inter spinas scz in sua passiõe qñ fuit cozonat' corona spinarũ in domo pilati ꝛ in cruce infra. pphetiã salomonis: q̃ fuit tũc cõplera. Ego sicut liliũ inter spinas. Et sic tandẽ spinosis doloꝛib' suffocatꝰ est scz p mortẽ. Quarto cecidit in terrã bonã. s. in sua tumulatiõe qñ corpus fuit positũ in scõ sepulchro ꝛc. Ideo in limbo sanctoꝝ patrũ. Et ortũ scz in resurgẽdo fecit fructũ centuplũ scz sanctoꝝ patrũ liberationẽ ꝛ nostrã redẽptionẽ. Et fuit completũ ꝟbum quod xp̃us dixerat. Amẽ amen dico vobis: nisi granũ frumenti cadens in terrã mortuũ fuerit: ipm solũ manet. Si aũt mortuũ fuerit: mlt fructũ affert Joh. xij. Nota q xp̃s comparat se grano frumẽti. ideo dicũt doctores q corpus xp̃i non potest confici nisi de pane frumẽti. Nota ipz solũ manet. i. ipe solus fuisset saluus. Si aũt mortuũ fuerit multũ fructũ affert: qz omnes credẽtes p mortẽ eius si volverint salui fiẽt. Et hec est scã camera pro personis deuotis que possunt in hac habitare contemplando quõ deus exiuit de domo inficie: in plateaz mie ꝛ seminaut filiũ ꝛc. Tertia camera vocatur tropologia vel moralis: que est euãgelicalis p̃dicatio. Predicare est recte semiare. Nota. iam videtis quõ vita humana cõparatur ex semine laboratoꝝ: qz alꝫ nõ possemus viuere. Sic etiã p̃dicare est seminare triticũ de grano noui testamẽti: vel hordeũ asperuz de grano veteris testamẽti i agris Judeorũ nostrarũ. Sic eñ cõseruaf vita spualis et fides catholica. qz alꝫ iaz vita spualis ꝛ fides eẽnt despecte ꝛ pdite. Auctas. Nisi dñs exercituũ reliquisset nobis semen quasi sodoma fuissemus: ꝛ quasi gomorra similes essemus Esa. i. Et ad istũ intellectũ dicit text' euãgelij Exijt qui seminat scz p̃dicator. Nota ꝛ vnde exijt. Rusio. de studio seu cella vbi debet esse clausus. studẽdo. pensando: ꝛ ruminando: pquirendo semen in granarijs dñi. scz auctes figuras: similitudines ꝛ paraboIas. Quoniã p̃dicator qui vult p̃dicare fructuose nõ debz ire visitando illũ vel illũ nec ponere se in negocijs. alꝫ non poterit p̃dicare nisi fabulas. nec facit fructũ: immo dicitis vos. O iste taz bene dicit ꝛ male facit. Ideo hodie ꝟuertunf pauci nisi p̃dicationib'. Ecce quare dicẽ exijt scz p̃dicator de studio: seminare semen suũ. s. xp̃i nõ alienũ scz Ouidij vel Virgilij: nec hominũ damnatoꝝ. Semẽ xp̃i est biblia vetus et nouũ testamentũ. hoc est semẽ quod facit fructũ deuotionis: amoris: charitatis: pniet saluatiõis: iõ dicit xp̃s. Qui habet ꝟmonem meũ: loquaf ꝟmonẽ meum vere: quid paleis ad triticũ: dicit dñs. Nunqd non verba mea sunt quasi ignis: ꝛ quasi malleus conterens petrã? Viere. xxiij. Nota quid paleis. i. dicta poetarum ad triticũ scripture sacre cõmiscendoz: qz quãdoq raro possit allegari aliqua auctoritas poetarum ad ꝓpositum. Sed facere totũ ꝟmonem de dictis vel factis poetarum hoc est malũ. Apls Paulus p̃dicauit. xxxvij. annis: ꝛ nõ legif allegasse auctes poetarum nisi ter. Ecce quare dicit semen suum. De hac dabo vobis vnã concordantiã ad ꝓpositum loquentẽ de p̃dicatoribus di. Euntes ibant ꝛ flebant: mittẽtes semina sua. Venientes aũt veniẽt cuz exultatione: portãtes manipulos suos. ps. cxxv. Nota eũtes ibant: quia predicator duobus modis debet ire ad p̃dicandũ scz spualiter ꝛ corporaliter. Primo spualiter crescendo in deuotiõe: cõtemplatione: predicatione ꝛ feruore spũs de die in diẽ: de mẽse in mẽsem: de anno in annũ: semp augmẽtando et meliorando. Ideo dicit. Euntes. s. spualiter ibant. Secundo corporaliter de loco ad locum: de villa ad villã ꝛc. nõ stare in vno loco. Ideo dixit xp̃s ꝑmis p̃dicãtibus. Eũtes in mundũ vniuersum p̃dicate euangeliũ omni creature. Marci vlti. Nota p̃dicare euãgelium. nõ dicit Ouidiũ nec Virgiliũ. Apostolus assignat rõnem di. Nõ erubesco euãgeliũ xp̃us eñ dei est in salutez oi credenti. Ro. i. Nota ꝛ flebant: qz p̃dicator debz flere rigando agrum seminatũ vt faciat fructũ sicut vos facitis de agris irriguis: orando. p eis deuote cuz lachrymis. Nota mittẽtes semina sua scz auctes figuras ꝛ similitudines de veteri et nouo testamẽtis. Nota venientes scz ad gliaz anime in die obitus. veniẽt supple ad gliam corpis in die iudicij cũ exultatiõe: qñ sancti p̃dicatores venient ad diem iudicij cum magno gaudio ꝛ cum magno honore ducentes secuz sub bannerio suo omnes illos quos cõuerterũt ad xp̃m cuz suis p̃dicationib'. Dicit Greg. in omelia q tũc veniet petr' cũ iudea Johannes cũ asia. Matthеus cuz ethyopia. et sic de alijs sanctis apostolis ꝛ p̃dicatoribꝰ.

Qualis honor est baronib' qñ sub bannerio suo hñt plures gẽtes armatoꝝ. idem tũc de sanctis p̃dicatoribꝰ. Tũc dicẽt illi q fuerũt conuersi regratiantes deo ꝛ predicatori. O petre ꝛ paule ego erã infidelis ꝛc. ꝑ ppẽ vestras p̃dicationes fui conuersus. Idẽ dicent btõ dominico ꝛ suis sequacib'. petr' thome: vincentio ꝛ oĩb' ejusdẽ ordis p̃dicatoribꝰ. q suis predicationib' ꝛ oĩb' ejusdẽ ordis p̃dicatoribꝰ. q suis pessimis. Ego erã hereticus vel superbꝰ: per vos fui bũliat' ꝛc. Sz nota q de semine predicatiõis fiũt qtuor ptes. Pria pars cecidit sec' viã. qñ sunt alĩq psone q hñt cor apertũ ad oĩs cogitatiões qñ cor esset via publica. Et qñ tales audiũt verbũ p̃dicatiõis: recipiunt in corde bonũ. p positũ bñ viuẽdi ꝛ cauendi de cetero a peccatis. Sed hoc semẽ cõculcatur a demonibus ꝛ a trãseũtib' cogitationib' rõnib' seu opinionib' falsis. Verbi gra. qñ p̃dicator seminat. qñ vsura est magnũ peccatuz mortale ꝛc. qz est ꝺ ꝓceptũ dei ꝛ ꝓtra ordinationẽ ecclie: vsurari'. ꝓponit restituere ꝛ abstinere de cetero ꝛ viuere de bono iusto. Sed hoc semen ꝺculcaf a trãseũtib' cogitationib' p cor dicẽtib'. bñ pones in testamẽto: ꝛ filius tu' faciet restitutionẽ. O stulte: ꝛ tu fecisti pcatũ: ꝛ nõ sufficit tibi cor facẽdi restitutionẽ quõ credis q filius ꝛc. Idẽ dicit de alia cogitatiõe. Si tu vis restituere ꝛ abstinere ab vsuris de quo vives: de quo tenebis statum? quid dimittes filijs: de quo maritabis filias? Ideo oportet daudere cor ad omnem cogitationez ꝛ rationem in oppositum transeuntez. Idẽ de mulieribꝰ vanis. quando audiũt a predicatoribus quãtũ pctñ est facere illas vanitates ꝛ superfluitates: ꝓponũt de cetero abstinere vt saluenf. ſ hoc semẽ statim ꝺculcaf a demone ꝛ cogitatiõibꝰ transeũtib' dicẽtibꝰ. Tu habes virũ iuuenẽ luxuriosum ꝛ non tu facias ꝛc. ꝛ sic dimittũt bonũ ꝓpositũ. Sz hec rõ est falsa ꝛc. qz vos nõ facit ista rõne viri. pz: qz qñ intra domũ estis non estis ornate. ſ qñ debetis exire domũ nescitis qb' ornamẽtis vos ornare veliẽ. Jõ pz q non ꝓ viroꝝ ſ ꝓ alio facitis illud. ppẽ hoc dicẽ xp̃us. Deinde venit diabol' ꝛ rollit verbum de corde eorum ne credentes salui fiant. Aliud cecidit supra petram: scz duram ꝛ frigidaz indeuotionis: vt sunt ꝑsone que nullã faciũt orõnem de mane nec de seroꝛ nec faciũt pniam: nolunt remittere inimicis. nec facere pacem. Ecce ꝑtra dura sine aliqua deuotione. Vel hoc ꝟbũ tangit dños ꝛ rectores cõitatũ. q cũ audiunt ꝟbũ predicationis dicentis. q debẽt facere bonas ordinatões pro conseruatione communitatis ꝛ corrigere peccata notoria: cum gaudio suscipiunt illud: sed natum aruit: quia nõ habebat humorem. scz amoris cõitatis nec timoris dei. ideo nihil executatur. ideo aruit ex timore ꝛ misericordia malarũ personarũ. Sed mori pro amore dei ꝛ reipublicæ ad beatitudinem inducit. iuxta verbum christi dicentis. Beati qui persecutionẽ patiunf ꝓpter iusticiã: quoniã ipsoꝝ est regnum celoꝝ. Matth. v. Aliud cecidit inter spinas. Christus exponit q iste spine sunt sollicitudinez auaricie q nimis pungunt mẽtes auaroꝝ quõ ꝺgregabunt vt ditentur. Nota quõ diuitie acquirunf cũ labore: possidentur cũ timore: ꝛ amittũtur cũ dolore. Iste sunt spine q suffocãt verbũ dei: nõ solũ in laicꝭ ſ etiã in ecclĩasticis facientib' simonias. Nõ ꝺ defectus q fiũt in missis scã amatoꝛis. Aliõ cecidit in terrã bonã. scz in corde bono ꝛ optimo. scz humili ꝛ deuoto. ꝛ facit fructũ centuplũ seruãdo decẽ ꝓcepta: qz decies decẽ sunt centũ Et qñ tales transeũt de hoc mũdo ascendunt vsqꝫ ad decimum celũ in gloria. Ad quod ꝛc.

Dominica in quinquagesima. Sermo. I.

Omis plebs vt vi

o dit dedit laudẽ deo. Tu. xvij. Tria sunt opera dei ꝓpter que deus ẽ maxime laudãdus ab oĩb' nobis. ꝛ de his tribus ꝛ de quolibet ipsoꝝ loquitur thema. Omis plebs ꝛc. loco ꝛ capo vbi supra dixi. Et hec tria tanguntur per ordinem in euangelio hodierno. scz laudare: ꝛ benedicere ꝛc.

Primum est mundanalis redemptio
Secundum est humanalis conuersio
Tertium est celestialis saluatio.

Dico primo q ꝑsone mũdane in hoc mundo debẽt deũ glorificare rõne humane redẽptionis quã fecit de humano genere. Et bene dicitur redẽptio vniuersalis seu mũdanalis. nã oẽs vniuersaliter redemit: ꝛ ꝓ oĩb' abũdãtissime soluit precũ. Et oẽs ill. i qui ista redemptione volũt vti: hoc est credẽdo ꝛ obediẽdo: possunt saluari. Et de ista vniuersali redẽptione loquitur apostolus dicens. Un' est mediator dei ꝛ hoĩm: homo xp̃us iesus: qui dedit redemptionẽ semetipm ꝓ oĩbus. i. ad Timo. ij. Et ex isto ope deus est laudãdus: bñdicẽdus ꝛ glorificandus. nã tu vehementer laudares qui te captum ꝛ vinculatum liberaret de posse infidelium soluens ꝓ te ꝛc. ꝛ ratio esset ꝛ laudis congruentia. Ita est de dño iesu christo.

Nã ex pctõ pmi hoies ⁊ pñter ppter pctã nfa oẽs eram⁹ captiui catenati ⁊ ligati in carcere culpe: ⁊ ad eternã mortem sniati. Hoc expsse dicit Esa. in psona dei. Propt'ea captiu⁹ duct⁹ est ppl's me⁹: ⁊q; nõ habuit sciam: ⁊ nobiles ei⁹ interierũt fame: ⁊ multitudo eius siti exarsit. Propt'ea dilatauit infern⁹ aiam suã: et aperuit os suũ absq; vllo termino. i. sine exceptione cuiuscũq;. Et descẽdent fortes eius ⁊ ppl's ei⁹ ⁊ sublimes eius: gl'iosiq; eius ad cũ. Esa. v. Sz venit dñs. s. Iesus xp̃s ver⁹ deus: ⁊ verus hõ: dñs celi ⁊ terre ⁊ vniuersor: ⁊ redemit oẽs pcio sui sanguis, Nõne videt q̃ vob bñ fi. p q̃: q; ẽ a nobis laudãd⁹; bñdicẽd⁹; et gl'ificãdus: immo etiã nõ sufficiunt laudes: Propt' h̃ dixit dõ spũ pphetico loquẽs de ista redẽptiõe. p tũc adhuc futura ac si iam facta eẽt, ⁊ h̃ ppter certitudinẽ pphetie ⁊ dixit. Dirupisti dñe vincula mea. Ecce redẽptio, ppt quod tibi sacrificabo hostiã laudis ⁊ nomen dñi invocabo. ps. cxv. Et de ista redẽptione vlt loquit̃ pncipiũ euãgelij hodierni cũ dicit Assumpsit iesus. xij. discipulos suos secreto⁹ ait illis. Ecce ascẽdim⁹ hierosolymã: ⁊ ꝓsummabunt oia q̃ scripta sunt p̃ ppbas de filio hois. Tradet eñ gẽtib⁹ ⁊ illudet ⁊ flagellabit̃ ⁊ cõspuet: ⁊ postq̃ flagellauerit occidet eũ; ⁊ tertia die resurget: ⁊ ipi nihil hoꝝ intellexerunt. Modo veniũt h̃ due q̃stiones. Et ꝓma est q̃re euãgelista dicit q̃ apli nõ intellexerẽt hoc eũ xp̃s tã clare eis loquret. Et ꝓma q̃stio est l'kalis: scda est moralis. Nã certũ est q̃ tũc apli nõ dormiebãt: imo erãt vigilãtes nec de alijs cogitabãt: nisi de his que de ipso dicebant. Sz nota h̃ duas rõiones. ⁊ ꝓma ẽ theologicalis quã ponit gl'o. d. q̃ xp̃s q̃si sp loq̃bat pabolice seu in figuris: ⁊ apli qui nõ poterãt cogitare q̃ de⁹ incarnat⁹ pateret tãta mala: credebãt ipm loq̃ pabolice seu figuratiue: cũ tñ loquer̃et dare. Sed ex hoc ipsuz nõ intelligebãt fundãtes eoꝝ cor: ⁊ credẽtiã in illo ẏbo. Nos audiuimus ex lege q̃: xp̃us manet in eternũ, Jo. xij. Jdeo q̃n xp̃s eis loq̃bat de passione exponebãt ⁊ credebãt q̃ eis loq̃bat figuratiue: ideo dicit euãgelista. Ipsi nihil horũ intellexerũt. Scda rõsio est pbie, Dicit pbs q̃ scia ⁊ intelligẽtia rei est p̃ cause cognitionẽ. Jtẽ alibi dicit. Tunc vnũquodq; scire ⁊ itelligere arbitramur cũ causas ei⁹ cognoscim⁹. ⁊ ideo ly aliqs effect⁹ ocularit̃ videatur: ꝺ tñ nescirẽ si eius cã ignorat: vt ps de eclypsi solis ⁊ lune: de q̃ rusticus habet cognitionẽ; quia videt ocularit̃; ꝺ nõ scietiam quia ignorat eius cãm: sed scit ab astrologo. Nesciẽtib⁹ q̃ cãm eclypsis põt dici, Nõ intelligit̃ h̃: q; cãm ignorat̃is. Jta est in ꝓpos'to: ly apli a xp̃o audirẽt q̃ ipe hierosolymis debebat tradi illudi flagellari ⁊ finaliter in cruce mori ⁊ tertia die resurgere: ipsi tñ nihil horũ intellexerũt: q; ꝺm causam patẽdi rudes ad huc discipuli nõ intelleꝛerũt. Nesciebant etiã q̃ ipe vellet ligari: vt ligatos vinculis peccatorũ sibi credẽtes ⁊ obediẽtes liberaret. Credentes vt modo credunt infideles q̃ eũ esset deus poterat eos liberare absq; hoc q̃ ipse ligaref. Jtem nesciebãt q̃ xp̃s vellẽt illudi et vituparl. vt hoies sibi credẽtes ⁊ obediẽtes honorarent ab angelis. Jtem nesciebant q̃ vellet flagellari crudeliter, vt credẽtes sibi et obediẽtes possent cozons gl'ie cozonari. Jtẽ nesciebant q̃ vellet in cruce suspendi: ne sui suspẽderent in furca inferni. Jtem nesciebãt q̃ vellet mori tam dolorose: vt ale credentiũ et obedientiũ viuerẽt in celo gl'iose. Jtem ne sciebãt q̃ vellet resurgere eũ cozore gl'iose: vt daret suis spem resurrectõis gl'iose in die iudicij. Cum g̃ apli istas causas nescirent: ⁊ scia fit p causas: vt pbatũ est supra. ideo dicit euãgelista. Ipsi ẏo nihil hoꝝ intellexerũt. Jo dicit sanct⁹ Lucas q̃ erat magn⁹ pbus. Erat ẏbum istud absconditũ ab eis: ⁊ nõ intelligebant q̃ dicebanf. Lu. xviij. Scda q̃stio est moralis. Quare hodie scã mater eccl'ia facit mentionẽ de xp̃i passione cum dicat sapiens Dia xp̃s habẽt: xp̃s flendi: ⁊ xp̃s ridẽdi: xp̃s plangẽdi: ⁊ xp̃s saltãdi. Oñe negociũ xp̃s et opportunitatẽ hz. Eccl's. iij. Cum g̃ hodie fit xp̃s letitie ⁊ exultatiõis: q; dies carnisp'riuij ꝝre g̃ hodie fit mẽtio de xp̃i passione que est flebilis ⁊ tristis. Rñdeo: q; sancta mr̃ eccl'ia spũsancto gubernata ⁊ recta: sciens excessuz et gulositatẽ filioꝝ suoꝝ quam faciũt his tribus diebus in comedẽdo ⁊ bibẽdo: ideo cogitauit ponere coꝛã filijs xp̃i passionẽ: vt fideles restringant a gulositate: cõsiderãtes q̃ti constitit petũ gule ꝓmorũ parentũ: nõ gallinarũ et pdicum: si vnius ponꝰ fructus. q. filius dei habuit suspẽdi i patibulo crucis, Jo apls. Recogitate eũ qui talẽ sustinuit a peccatoribus aduersus semetipm ꝓtradictionẽ vt nõ fatigemini animis vestris deficientes scz excessiue comedẽdo. ad Heb. xij. Nota h̃ parabolã de tribus latronibus eũtibus cum saccis suis ad furandũ ad quandã ciuitatem cũ ꝓposito implendi saccos de auro ⁊ argẽto et de lapidibus ꝓciosis; qui cum, fuissent ad portã ciuitatis viderunt ibi nobilẽ hoiem recenter suspẽsum. q̃ grentes de cã suspensiõis ill'i cenler suspẽsum. q̃ fuerat suspensus ꝓ quoꝺam furto fructus q̃s eius seruitor fecerat: q; nõ fuit potens satisfacere. ideo dñs eius fuit suspẽsus. Quo audito latrones admiscẽ se respicientes dixerũt. Si tãtus rigor iusticie h̃ seruat̃ ꝓ tam modico q̃d fieret de nob. Qui redierũt ad ꝓpa cũ saccis suis vacuis. Bona gẽs isti tres latrones sunt tres stat⁹ hui⁹ mũdi. s. religiosoꝝ: clericoꝝ: ⁊ laicoꝝ. Et dicunf latrones q; oẽs excessus quos faciũt in cibo potu ⁊ vestitu punienf: vt latrocinia in iudicio diuino, Nã si vnus vel pl'es dimittunf manumissores vl' testamẽtarij alicui⁹ diuiꝫ mortui: ⁊ ipsi expẽdũt bona ⁊ pecunias diuitis comedẽdo et bibẽdo. ⁊c. nec distribuunf vt ipe mãdauit q̃d tales dicerenf latrones. imo, Mõ pplati ⁊ clerici q̃d sunt nisi testamẽtoꝝ dispensatores ⁊ manumissores diuitis xp̃i. qui mãdauit dari pauꝑibus ⁊c. ⁊ ipsi nõ curant imo pmittũt pauꝑes mori fame ⁊c. Nec ẓ hereditas xp̃i sufficit põpis coꝝ ⁊ vanitatibus. Secũdus est status religiosoꝝ. q: religiosus peruersus etiã põt dici latro. Rõ. q: si q̃s sponte dimisit oia bona: ⁊ vult post furtiue bona sua recuperare: hmõi latro diceref. Tales sunt q̃plures religiosi qui oia bona sua dimiserũt p vetũ pauptatis: ⁊ post furtiue volunt habere audiẽdo cõfessiones ⁊ faciendo pdicationes et efficiunf ꝓprietarij. ⁊ ideo tanq̃ latrones punienf in iudicio diuino. Tertius status est laicoꝝ. q: laicus etiã põt dici latro. Rõ q: thesaurarius vel dispẽsator regis. vel alicui⁹ dñi qui ẓ volũtatẽ ⁊ ordinatione dñi expendit pecunias comedẽdo: bibẽdo: vel luxuriãdo ⁊c. talis vt latro punief, Sic est de diuitibus. nã diuites sunt thesaurarij ⁊ dispẽsatores diuitis. s. dñi nostri iesu xp̃i. ⁊ ideo ẓ. Sic nos ex istimet hõ vt mistros xp̃i ⁊ dispẽsatores. i. ad Coꝛ. iij. ergo vt latrones punienf si male vtunf ⁊ ẓ dñi voluntatẽ. Jo iã possumus dicere. Oẽs quotquot venerũt fures sunt ⁊ latrones. Job. x. Isti ventũt modo iuxta ciuitatẽ. s. quadragesimã: ⁊ q̃libet vult implere saccũ vẽtris de pdiab⁹ gallinis ⁊ de caponib⁹ ⁊c. Doc mõ qui ꝑquireret coꝙuas platoꝝ: clericoꝝ: et religiosoꝝ: ⁊ laicoꝝ: quot innocẽtes inuenirent stantes ad ignẽ. Sz in portis ciuitatis. s. istius xp̃is q̃dragesime ecclesia ꝓponit nobis honorabilẽ dñm suspẽsum. s. dñm iesum xp̃m ꝓ vno furto serui sui. s. Ade. Jdeo cogitate rigorẽ iusticie dicẽdo. Socie q̃d tibi videt; rebus implere ventrẽ vel nõ. Jdeo dicit scriptura. Attẽdite vob ne forte gr̃uenf coꝛda vra in crapl'a et ebrietate, Lu. xxi. Ex nimia eñ comestione multa mala sequunf: nõ solũ in coꝛpe: sed etiã in aia. Nota h̃ de agarenis nũcijs visitãtibus ꝙuentũ: maioritarũ in die carnisp'riuij dicẽtib⁹. Per deũ nõ estis hoies boni. Ecce q̃t hoies bestiales gr̃ũ nocẽt carnes. Ecce ratio quare ecclesia etiã hodie facit mẽtionẽ de xp̃i passiõe. g̃ refrenetis vos. Et si abũdãter ꝓpa rastis faciat ptẽ pauꝑibus viduis q̃ gauderẽt si possent hr̃e vnã scutellã caulilũ. vt acquiratis padisum de illo p q̃ acquiritis infernũ

Scdm opus de quo deus est laudãdus est hũanal' ꝙuersio. Modicũ eñ valuiſſ vniuersalis redẽptioꝝ infidelibus nihil valet: q: nõ lũt ea vti: niſi fuisset humana ꝙuersio. s. q̃m deus trahit ad se psonã de culpa ad gr̃am denotionẽ ⁊ bonã vitã. Jo de hoc laudãdus est de⁹ Rõ. Nã q̃libet pegrinus merito regratiando laudaret qui eũ cõuerteret de via in qua errauit piculosa ⁊ mortifera ꝙ quã ignorãs ibat. Jta est de pctõre. Nã quilibet pctõr errauit viam padiſi q̃n dimissa via humilitatis q̃ ducit ad padisum: vadit per viã supbie mortiferaz q̃ ducit ad infernũ. ⁊ sic de alijs. Sed venit ille bonus hõ iesus xp̃s filius ẏginis marie: ⁊ ꝙuertit pctõrẽ dando sibi cõpunctiões, vt cogitet ⁊ respiciat quã viã tenet. ⁊ si tũc moriere tur: quo iret, Et sic p semitaz pnie reducit ad viã padiſi ducẽdo de supbia ad humilitatẽ. de luxuria ad castitatẽ. ⁊ sic de alijs. Et ideo sapiens de hoc laudabat dñũ dicẽs. Laudabit vsq; ad mortẽ aia mea dñm: ⁊ vita mea appropiũ quãs erat ad infernũ deorsuz. Et liberasti me de pditiõe: ⁊ eripuisti me de tpe iniquo, ꝓpter ea cõfitebor ⁊ laudẽ dicã tibi ⁊ benedicã noi tuo, Ecci. vlti. Dec humana ꝙuersio mystice ostẽdit in secũda pre euãgelij: cũ ꝺr. Factum est autẽ cũ appropinquaret iesus hierico: cecus quidã sedebat secus viã mendicans. Et cũ audiret turbã ptereuntẽ: interrogauit q̃d hoc esset, Dixerũt autẽ ei q̃ iesus nasarenus transiret, Et clamauit dicẽs, Jesu fili Dauid miserere mei, Nota de turba xp̃m sequente. Quidã sequebanf eũ vt audirẽt verbum dulcissimũ ab ore dei incarnati, Quidã eũ sequebanf vt haberẽt indulgẽtias a ꝑna ⁊ a culpa a papa iesu. Quidã aũt infirmi vt ab eo obtinerent sanitatẽ coꝛpalẽ: q; ẏtus de illo exibat et sanabat oẽs, Luc. vi, Quidam sequebanf eum ex curiositate. Quidã ex malignitate vt pharisei, vt ipsum possent in aliquo repreben

dere. Et dū transirent: cecus qdā sedebat secus viā mēdicās, qfuit q gentes essent ille q trāsibāt: r fuit sibi dictū qp iesus de nasareth trāsibat, q statiz cepit damare di. Jesu fili da uid miſere mei, r die textus, qp q pībāt increpabāt eū vt taceret. Mystice iste cecus secus viā est xpianus exūs in pctō mortali: q nō ē in via: q: deberet ire p viā hūilitat: r ipse vadit p viā superbie. r sic de aliis. Infideles vero nō sunt secus viā: ſ lōge a via. Oſi aūt pctōr i, cecus reducit se ad viā. i. ad xpm, q de se dicē Ego sum via xpitas r vita, r incipit damare dicēs, Jesu fili dauid miſere mei: statim reprehendit. Jste defect? Jste hodie i mūdo. Quādiu hō est secus viā. ſ. in pctis mēdicās mūdana et tpalia: null? curat ipsū reprēdere: ſ magis applaudēt sibi. Bz ſi dat se deuotiōi r bonevi ter: factū est statim reprehendit r redarguitur, Verbi gra. ſi sit aliqs religiosus bñ dissolutus iste talis a nullo reprehendit: imo cōmendat: ſ ſi cōuertit ad deū r vult tenere bonā vitā: tūc dicūt, moriat: tint mī qp nō pmittūt eū vivere, vel dolēt de eius vita, Idē de clerico existēte secus viā mēdicāte bona tpalia: pbendas et alia bñficia: iste talis a nullo reprehendit. imo cōmēdat: sed ſi vult redire ad viā. ſ. ad xpm: factū est de illo, Idē de laico vsurario latrone homicida lenone: tales a nullo reprehenduntr: imo cōmēdant, Sed ſi facit restitutiōes r venit de mala vita ad viā bonā seu ad vitā bonā: factū est. talis nō pōt vivere. Et qō fortius est dicit textus, Et q pībāt, nō dicit q seqbant vel comitabant: sed qui pībant. q: maiores in sciētia dignitate r officio sunt primi ad reprehendēdū eos, q vellent qp oēs irent ad infernū cū eis. De hoc btūs Piero. fecit plan ctū dicēs in scō plogo Job, vel in argumento. Bi aūt fiscellā iuco texerē aut palmarū folia cōplicarē: vt in sudore vultus mei comederem panē r vēstris opus sollicita mēte pertractaret: nullus moderet: nemo reprehenderet, Nūc aūt q: iuxta sniam saluatoris volo opari cibū q nō perit, r sequit, Falsarius vocat. ſ. a maioribus r doctoribus r mgris, Jō xpus de talibus dic. Bi de mūdo fuissetis: mundus qd suū erat diligeret, q: vos de mūdo nō estis ſ ego elegi vos de mundo: ppterea odit vos mundus, Job, xv. Bz exēplo ceci q qto magis increpabat: tāto magis clamabat: ad iesum est damādū. Jō btūs petrus apls dic. Bi exprobramini in noīe xpi: btī eritis. i. Pe. iij. Tertiū opus de quo maxie dei est laudādus ē celestialis saluatio, Rō. Naz pcipue laudabilis est gubernator nauis cū p maxima discrimina nauē ducē tādē pducit ad portū salutis. Sic etiā ō gubnatore r creatura cū est inter picula huius mūdi, scz inimicor demonū r malarū inclinationū, tandē pducit eā ad portū pacifi Tūc laudādus est ppie maxime. Jō David fecit de hoc vnū psalmū dicēs, Laudate dñm de celis, nō dicit de terris, q: adhuc sunt in periculo. ſ de celis: q: sunt extra periculū. Nec celestis saluatio ondit in tertia pte euāgelij, cū dr. Brās aūt iesus iussit eū adduci ad se, r dixit. Quid tibi vis faciā. At ille ait, dñe vt vide am. Ait illi, Respice, fides tua te saluz fecit. Et cfestim vidit r sequebat illū magnificās deū. Et oīs plebs, vt vidit dedit laudem deo, Nota, qd tibi vis faciā, q: multe sunt miseriecordie, Rndit cecus, dñe vt videā. Dixit illi ie sus. Respice, fides tua te saluū fecit: r cfestim vidit r sequebat eū. Nota qp iste fuit de societate xpi, Nota etiā fides tua te saluz fecit: et cōfestim vidit: q: saluatio stat in vīsione xpi, Hec est vita eterna vt cognoscāt te. ſ. esse solū verū deū r quē misisti iesum xpm. Job, xvij. Oō vita eterna scz saluatio nra cōsistit in fruitione divine essentie, in qplurimi s tenet locis scūs Tho. vt pmo scrip. dis. i. q. i. ar. i. r. iij, di. xlix, q. i. ar. i. q. i. r ar. ij. q. i. Jte. i. ij. q. iij. ar. iiij. r. vij. r idem sentit in pleriscq alijs locis. Questio est hic r bona, Quare xps attribuit saluationem xpti fidei dicēdo. Fides tua te saluū fecit: cū fides sine opibus nō saluet hominē. Auctas. Quid pderit fratres mei ſi fidē dicat qs se hre: opa aūt nō habeat. Nūqd poterit fides saluare eū. Sicut em corpus sine spū mortuū est, ita r fides sine operibus mortua est, Jaco. ij. Rnsio qp fides est fundamentū oīm alior bonor r virtutuz radix: ſi corde et ore simpliciter ac sollicite teneat: Sicut arbor a re plantata in horto tuo facit truncū et post ramos: flores: r fructus. r originalit oia ista pcedūt de radice, Sic etiā fides est vt radix plātata in horto cordis. vnde mittit trūcum. ſ. charitatis, faciens ramos, scz virtutū, et flores r folia bonor operū, q: fides p charitatē operat, ad Gal. v. Et post facit fructus gloriae in paradiso: sed radix rigāda est ne moriatur. Et rigat radix fidei mane r sero dicendo, Credo in deū. Et quēadmodū hortus rigat p duodeciz tabulas, ita fides p duodeciz articulos dicēda est quotidie sero r mane cū ptestatiōe. Et iō dr. Bi cōfitearis in ore tuo dñm iesū xpm: r in corde tuo credideris saluſ eris, ad Ro. x. Deo gras.

Dñica in q̄nq̄gesima, Sermo, II

Nc manent fides

spes charitas tria hec. i. ad Cor. xiij. Noster p̄mo erit de x̄tutibus theologicis p bona instructiōe nra r vtilitate mortuor, sed p̄mo salutē virgo Maria. Verbū, pposituꝫ ē declarādū ſm duplicē itellectū, ppositū r falē: r appropatū moraliter spūtū. ſ. pprū r falē: r appropatū moraliter spūtuis. Et p̄m? erit p vnus, secūdus, p mortuis. Primꝰ erit p introductiōe. scōs, p̄secutiōe. Pro p̄mo sciendū qp in hac vita summe sunt necessarie iste tres x̄tutes theologice, fides: spes: charitas p eūdo ad paradisum. Rō: q: cuilibet viatori ascensuro ad castrū alte situz tria sunt ei necessaria.

Primo respectus visualis,
Scō audacia cordialis,
Tertio duratio fortitudinis,

Dico p̄mo r̄c, scz respect? visualis. Nā reqrit ſi vis securius ire vt locū ad quē tēdis sine terminū cognoscas. Modo darū est qp totū ips vite nr̄e in b̄ mūdo nō est nisi vna via p quā vadim? ascēdēdo ad castrū altissimuz celi empyrei. Jdeo indiget his tribus: q̄ sunt respect? visualis: audacia cordialis: r duratō fortitudinis q̄ habent p tres x̄tutes. ſ. fidez spem r charitatē. Et cx b̄ poteris cognoscere veritatē vel necessitatē istarū trium x̄turum. Et p fidē videm? sinē seu terminū vite nr̄e scz celū beator. Nunqm enī iste terminus fuit cognit? p intellectū naturalē pbor. De b̄ pulchre loquit scūs Tho. i. pte. q. i. ar. i. ostendens necessitatē doctrine sacre vltra pbicas disciplinas: eo qp ordinati sum? diuinitus ad finē supnaturalē transcendentē naturalē nostraz apphensionē. Licet enī p motū pbi habuerit cognitionē de celo lune mercurij veneris solis iouis saturni r celi stellarū, scz firmamenti r primi mobilis: nō tñ potuerūt ascēdere vsq; ad celū empyreū: qd est imobile. r est loc? iste beator ad quem ascendimus. Et iste loc? videt a nobis solū p fidē. Et de isto loco loqtur apls di, Oculus nō vidit nec auris audivit nec in cor hois ascēdit: q̄ pparauit deus his qui diligūt illū. nobis aūt revelauit deus per spūm suū. i. ad Cor. ij. Nota cū dicit oculus. ſ. intellectus pbor nō vidit: q: nolebāt credere nisi illud quod videbāt oculo intellectus. ſ. p certā demonstrationē. Nec auris audivit scz iudeor. Moyses enī r alij pphe multa mirabilia audierūt a deo. ſ nunqm audierūt qp deus p mitteret eis illū locū. Nec in cor hois. ſ. infidelis ascēdit q̄ deus pparauit r̄c. Ecce quō fides est necessaria scz ad videndum locum. Sed modicū esset scire locū beatitudinis nisi etiā sciremus viā: rō notare tres vias q̄s etiā scimus p fidē. Et p̄ma via est de innocētia baptismali: r istā scim? p fidē r x̄bum xpi dicēdo. Amē amē dico vobis nisi q̄s renat? fuerit denuo nō pōt videre regnū dei. Jo. iij. Affirmativa ē r negativa. Scōa via ē digna pnīa, p istā habēt ire illi q̄ pdiderūt p̄mā viā. Digna pnīa est dolere de pctis: r p̄fiteri cum ppōsito ñ redeūdi, Jsta via scit p fidē r x̄bū xpi dicētis, Pniam agite: appropinq̄bit enī regnū celorū. Mat. iij. Tertia via est firma obedientia: hoc est vivere ſm dei ordinationē et nō ſm ppriā inclinationē ſm eius p̄cepta et nō ſm sui ppa sentimēta. Hec etiā habet p fidē et x̄bum xpi dicētis. Bi vis ad vitam ingredi serua mādata. Mat. xix. Jdeo aplus. Per fidē ambulam?. ij. ad Cor. v. Nota per fidē scz vidēdo terminū. Dico scōo nēcaria est viatori audacia cordialis vltra respectuz visualē scz nō timere, nec ppter altitudinem loci debet qs dubitare q̄n possit ascēdere: sed recipe audaciā cordis: nec p̄fidas de intellectu nec auxilio tuorum operū: ſ dei: dicendo: Deus q̄ me de nihilo creauit r redemit: r mihi illum locū p̄cio sui sanguis emit: et me per baptismū mūdauit: r sacramentor remedia ordinauit. ideo nō dubito q̄n illuc ascendam q: nō p se: q: inco: poreus est: deus enī spūs est. Job. iiij. sed p me illum locū creauit tam pulchre ornatū. Nam deco: dat spem. Jdeo dr. Qui sperant in dño mutabūt fortitudinē assumēt pēnas sicut aq̄le: currēt r nō laborabunt: ambulabunt r nō deficient. Esa. xl. Nota qui sperāt in dño mutabunt fortitudinez. Quia ſi āte in b̄ mūdo habuerūt fortitudinē corporalē ad ambulandū: saltandū r̄c. mutabunt fortitudinē corpis scz in feruorē cordis Bi queraꝫ r quō fiet. Respondet, assument pēnas r̄c, vbi ponit tres gradus bonarū psonarum, Et p̄mus gradus est cōtemplativor. Nam isti assumūt pennas vt aquile seu alas Due ale sunt due spes, vna de dei potentia: r alia de dei mia, Prima assumit p̄ fidentiā de dei potentia scz qp potest nos facere equales angelis in gloria, Scōa assumit cōfidendo de dei mia: qui nō solum potest: imo vult nos saluos facere, Bis duabus alis contemplativi volant ad paradisum, Scōs gradus est activor: um qui currendo per magna opera misericordie r penitentie festinanter cum

magno ardore spūs currunt ad paradisum. Tertius gdus est obedientiū cū dicit. Ambula būt t nō deficiēt. s. faciēdo illa ad que tenent diligēter. Jn oibus istis necessaria est xpi spes q̄ dat feruorē cordialē. Dico tertio q̄ necessariū est viatori ascēdenti in altū duratio fortitudinis ne deficiat in medio. Nec aūt duratio fortius hr xtute charitatis. Nam charitas dat fortitudinē volūtati ne mutet ppositūm sed q̄ pseueret. Dat etiā fortitudinē cōtra tēptatiōes diaboli: t ꝰ occasiones mūdi: t in dinatiōes carnis. Et ideo dicebat apls. Det vobis deus vt in charitate radicati t fundati ꝓ ssitis cōprehēdere cū oibus scīis, supple gloriā dei. ad Eph̄. iij. Nota differentiā inter radicatū t fundatū. Sicut arbores quarū esse t viuere est in radice. Jtē fundati vt domus cuius esse t pmanere est in bono suppositō t fūdamēto. Radix est xpus charitatis dās būditatē druotiōis essendi t viuēdi spūaliter: et fundamētū essendi t pmanēdi in eadē. Multi tñ sunt radicati per druotionem: sed nō sunt fundati: q: modico vento tēptation is statim cadūt t eradicant. ñ si sunt fundati nō timēt Ecce necessitas istarū virtutū in hoc mundo Jdeo dicit thema. Nūc scz in hoc mundo manent fides spes charitas. Tria hec. Nota dicūtur theologicales ꝓpr̄ obiectū t ꝓpter cām. De primo. obiectū aliarū xtutū est res creata: q: obiectū hūilitatis est dēspectus honor. Obiectū castitatis est dēspectus luxurie. Obiectū misericordie est dispensare bona in pīs caussis, t sic de alijs. Ex obiectū istarū trium vtutū est deus: q: deus est obiectū fidei. Quia fides nihil aliud est q̄ credere. nam deus dixit. Spes est sperare. q: deus ꝓmisit. Charitas aūt est diligere dū ꝓpter se t primū ꝓpr̄ dū Jterū scdo dicunt theologicales ꝓpter cām. Nā alias xtutes pōt homo acquirere ꝓ se vidēdo moraliter: sed he tres nō pñt haberi nisi a deo spāliter infundant. Jdeo solū ꝓ istis orat ecclesia dicēs. Omnipotens sempiterne deus da nobis fidei spei t charitatis augmentū t̄c. Nota oportet aliquas virtutes esse theologicales ad acquirendū beatitudinē supnaturalē. vt dicit sanctus Thomas prima. q. lxij. ar. i. t. iij. scripto. dis. xxiij. q. i. ar. iiij. q. iij. et idē dicit i q̄onibus disputatis de xtutibus q. i. ca. xij. Et vt dicit sanctus Tho. Virtutes theologice dicunt. q: habent dū ꝓ obiecto. t q: a deo infundunt t tñ per revelationē dei in sacra scriptura traduntur. vt dicit sanctus Thomas vbi supra prima scde. q. lxij. ar. i. t. iij. dis. xxiij. q. i. ar. iiij. q. iij. Vt em̄ virtutes habent idē ꝓ obiecto t fine. s. dū. vt dicit sctūs Tho. iiij. scrip. dis. xiij. q. i. ar. i. q. iij. ad. ij. et iij. di. ix. q. i. ar. i. Et sunt tñ tres. s. fides spes: charitas. prima scde. q. lxij. ar. iij. Secūdo declarandū est xpū thematis iuxta intellectū appropriatū seu spāle. Pro quo sciendū q̄ in alio mūdo secreta loca seu receptacula animarū et hac vita decedentiū sunt tria. s. Primus infernus dānatorū. q̄ est locus inferior. vbi est fides solū sine charitate. Quō ē fides in dēmonibus t quō nō ostendit sctūs Tho. scda scde. q. v. ar. ij. t. q. xviij. ar. iij. ad scdm. et in tertio scrip. dis. xxiij. q. iij. ar. iij. q. i. dis. xxvi. q. ij. ar. v. Secūs locus est purgātorius vbi est spes singulariter. Tertius locus est beatorū vbi est charitas excellēter. Dico primo t̄c. q̄ in inferno nō fit spes. Auctas. Mortuo hoīe impio nulla erit vltra spes. Prouerb. xi. Jmpiētes dicit impius t crudelis: q: noluit liberare filiā regis. scz animā ꝓpriā ab incendio cū posset t̄c. ipso mortuo nulla erit spes vltra. scz nec redemptionis nec liberatiōis. nec etiā releuationis. Sic extirpat error aliquorū theologorū antiquorū t glosarū aliquarū iuristarū dicentiū. q̄ licet in inferno nulla sit redemptio: tñ est ibi penarū alleuiatio. Dant exemplū de illo qui portat siue gerit aliquod onus graue: q̄ licet nō possit onus dimittere: tamen iuuat t releuat dando sibi ad comedendum vel bibendū. Jta vt dicūt illi est de onere anime dānate. q̄ licet nō possit deponere onus penarū: pōt tamen habere releuationē ex bonis q̄ siunt hic a parentibus t̄c. Hoc est falsum t erroneū: t per ecclesiā reprobatū. Quia mortuo hoīe impio t̄c. Immo dico vobis fortius q̄ ꝰ plura fiunt ꝓ aliqua anima dānata: tāto magis pena augmentat. Declarat hoc per similitudinē de captiuo. q̄ portat onus durum captiuitatis. t parentes mittunt sibi pecūm redēptionis: ñ perdit in mari vel alīs. Et q̄ñ captiuus scit: ille nō solū non relenat: imo magis dolor est sibi t tristicia augmētat. nā sibi nō pfuit illud pecūm. Jdē est o dānatis. Jtē in inferno nō est nisi ira t malignitas: q: pater odit filiū ꝓ quo fuit dānatus. t econuerso. vir cōtra vxorē t econuerso. t ꝰ o fuerūt amores maiores: tanto maius est odiū inter eos dicēdo. Jn malignitate nostra cōsumpti sumus. Talia dixerit in inferno hi qui peccauerunt. quoniam spes impij tanq̄ lanugo est que a vento tollitur. t tanq̄ spuma gracilis que a procella dispergit: t tanq̄ fumus qui a

vēto diffusus ē: t tāq̄ memoria hospitis vni⁹ diei ptereuntis. Sap. v. Nota ꝙ argumētū in oppositū. nā diceret aliqs. Videt ꝙ in inferno sit charitas. Nā dicit teritus Luce. xvi. de illo diuite qui ꝙ nullā haberet spem liberationis nec releuationis: quia nec guttam aque potuit obtinere: tñ orauit dicens. Rogo te pater vt mittas lazarū in domū patris mei: habeo em̄ quinq̄ fratres vt testef illis: ne t ipi veniāt in hunc locū tormentorū. Luc. xvi. Videtur ergo ꝙ illa petitio sit charitatis. Rñsio ꝙ in inferno nō est charitas: si tota maligni tas. Ad auctoritatē dico ꝙ sicut in hoc mūdo sunt socij in peccat: sic in alio mūdo erunt socij in penis. t sic peccando vnus animat ab alio: quia multi cum minori timore peccant q̄ solus vnus. sic pena maior est quādo sunt plures. t q̄to magis crescit numer⁹ sociorū: tanto magis augmentat pena. q: vn⁹ cruciat alīū. Sicut de igne in quo q̄to magis ponit de lignis: tanto magis augmentatur flāma t vnū lignū incendit alīud. Jdeo diues ille orauit non ex charitate: sed timore ne sibi pena augmētaret in aduētu fratrū q̄ fuerūt socij sui in penis. Non q̄ hūt spem nec charitatē dānati: ñ hūt fidē. Est em̄ fides in dēmonibus coacta nō laudabilis: nec est donū gre. Dicit em̄ sctūs Tho. scda scde. q. v. ar. ij. in solutiōe ad tertiū. Vocipsum demonibus displicet ꝙ signa fidei sunt tam euidētia: vt per ea credere compellant. Et ideo in nullo minuit eorū malicia ꝓ hoc ꝙ credūt. Jdē dicit sctūs Thomas scda scde. q. i. viij. ar. iij. in solutione ad secundū. ꝙ magis pōt esse informis fides in damnatis q̄ spes. Quia Aug̃. dicit in enchiridiō. Fides est malarū rerū t bonarū t ꝓteritarū t ꝓsentiū t futurarū t suarum t alienarum. Sed spes nō est nisi rerū bonarū futurarum ad se pertinentiū. Et ꝰ magis pōt esse fides informis i dānat⁹ q̄ spes. q: bona diuina non sunt eis futura possibilia: ñ sunt eis absentia. Nō est ergo spes in dānatis: ñ suo modo vel aliquo modo vt patuit fides informis. quia dicit sanct⁹ Thomas ꝙ velint aut nolint habent credere ex euidētia facti quando sentūt pnas t tormenta: t vident gloriā beatorum tūc credūt fidē tpianā esseverā. Et ꝙ habent fidē auctas. Tu credis q̄ñ vn⁹ est dⁿ⁹ t bene facis: t dēmones credūt t contremiscunt. Jac. ij. Nota cū dr t ꝓtremiscūt. q̄ñ dēmones t anime damnate timent diē iudicij. Rō. nam sicut miles captus in lata captione si sciret tali die se in clusurū in angusta captiōe: multum timeret illum diem. Sic em̄ dēmones faciunt t aīe dānate. q: nō habēt latam captionem: si in die iudicij redudent in corpib⁹ ignitis t fetidis. ideo ista rōne ꝓtremiscunt. t tu luxuriose: superbe t auare habes fidem t non contremiscis de iudicio. Et ideo de inferno nunc potest dici. Manet fides sola. Secundus ē locus purgandorū vbi habent spem singulariter: quia licet habeant fidē t charitatē: tamen singulariter habent spem. scz felicitatis certissimā. Habēt em̄ spem immutabilē: scientes q̄ aīa non pōt peccare. q: aīa separata a corpore se firmat in gra vel in culpa iuxta statum in quo egreditur de corpore. Si in culpa egreditur tūc est immutabilis. ꝰ semp durat pena. Declarat per similitudinē de malo filio qui quando verberat murmurat erigēdo se. Sic t dānati q̄ñ sentiūt flagella: statim se erigunt contra dēū. Sed illi de purgatorio decesserūt in gra: ideo non pñt illā amittere. eo q: non possunt peccare. Et ly flagellent: vt boni filij suscipiūt patienter: ita q̄ nō pñt perdere gratiam. Auctas. Si ceciderit lignum ad austrum aut ad aquilonē: in quocunq̄ loco ceciderit ibi erit. Eccls. xi. Et in persona cuiuslibet illoꝝ de purgatorio dicit dauid. Jn pace in idipsum. dormiā. s. per mortē: t requiescam: scz sm̄ corpus in sepulchro. Q̄ñ tu dñe singulariter in spe constituisti me. pš. iij. Aia enim existens in purgatorio cōstituta est in spe triplici rōne. s. habēdi gr̄iam padisi: exeundi de purgatorio: t de adiutorio amicorū q̄ sibi prō derunt suffragia. De purgatorio ergo potest dici thema sic. Nunc. s. in purgatorio. q: post diem iudicij non erit purgatorium: manet singulariter hec. scz spes. Tertius locus est beatorū. s. paradisus vbi nō est fides: vt dicit sanctus Thomas prima scde. q. lxvij. ar. iij. t. v. Et scda scde. q. xviij. arti. ij. Similiter nec in beatis est spes. vt dicit in eodem ar. sed perfecta charitas solum t excellenter. Fides autē habet defectū essentialē sibi annexū: inquātū est de non visis: sed in celo videnf oīa clare. sicut nūc videm⁹ per speculū in enigmate: tunc aūt facie ad faciem. i. ad Cor. xiij. Nota videmus nunc. ecce fides. Tunc autē facie ad faciem. Spes etiam habet defectum essentialit annexum: inquantū est de non habitis. Jn celo autem omnia dēsideria habentur. Nam dicit Dauid. Satiabor cum apparuerit gloria tua. pš. xvi. Jdeo in padiso fidei succedit scientia t clara visio: spei autem possessio siue comprehensio: charitas autem nullum habet

defectū essentiall' annexū. iō cū in patria nō erit cauabit: vt dicit sctūs Thomas ꝑma scōe q. lxvij. ar. ij. ꝛ. ad. ij. di. xxxi. q. ij. ar. ij. vñ dicitur. i. Cor. xiij. Charitas nūq̄ excidet. s. ꝓ morte bonor: ꝙ perficiet. iuxta illud qō possunt dicere electi siue beati. De⁹ in nobis manet: ꝛ charitas eius in nobis perfecta est. i. Joānis. iij. Nota cum dicitur. deus in nobis manet. scz per clarā visionē ꝛ possessionē. Jdeo possum⁹ ꝛe intelligere thema. Nunc manet fides in inferno solum: spes in purgatorio singulariter. charitas in paradiso perfecte.

Dominica eadem Sermo III

Ece ascendim' hierosolymā. Luc. xviij.

Noster ꝑmo erit de ascensu ad padisum. Materia erit vtilis ꝛ bona. Sz ante oia salutetur virgo maria. Cogitāti mihi tps anni sm q̄ viuunt ꝓsone mūdane: magnā invenio differentiā inter tps carnale qō finiē hodie: ꝛ q̄dragesime qō incipit cras. quia differūt sicut ascēsus ꝛ descensus volādi in altuz ꝛ cadendi deorsum. Tpe em̄ carnali plures per malā vitā descendūt ꝛ nō ascendunt de peccatis: nec cōfitent nec hūliant: sed faciunt superbias: vanitates: ꝛ nō curāt de opib⁹ miē: ſ de auaricia vsura: ꝛ de furtis. non curant de castitate: sed bene de luxuria. nec curant de abstinentia: sed comedūt ꝛ bibūt gulose. iō est tps descēdendi de peccato in peccatū ꝛ p ꝓsequēs ad infernū. Jdeo dicitur. Tenent tympanum ꝛ citharā: ꝛ gaudent ad sonitū organi. Ducūt in bonis dies suos: ꝛ in puncto ad inferna descendunt. Job. xxi. Nota cum dicit tenent. scz in tpe carnali. tympanū ꝛc. ꝛ ponit quattuor petā in q̄bus includunt oia alia peccata. Tympanum signat peccatum luxurie ꝛ carnalitatis. Nam primo tympanū est figure rotunde. Non em̄ est longū. Talis est q̄dditio ꝓsone luxuriose. rotunda est: q: semp vadit in circuitu querēdo ꝓsonā quā diligit. Jdeo dauid in ps. xl. Jn circuitu impij ambulant. Jtem tympanū est depictum. sic etiam est persona luxuriosa. tota ē ornata ad lasciuiam ꝛc. Jtem tympanum habet quasdā paruas nolas que facunt sonum Sic est de ꝑsona luxuriosa. nā facit sonū loquendo blande. Jtē tympanū q̄si tangitur in pelle tangit. Sic etiā persone luxuriose se mutuo tangere nituntur: sed in dānationē animarū suarū. Ecce ꝑmū petīm q̄ tāgit in auctoritate. Secundo dicit ꝙ tenent citharā. hic tangit peccatum auaricie. Nota hic conditiones citharę. Nā primo ipsa est de ligno siceo. Ecce conditio auaricie. quia nullam dulcedinē vel succū habet miserico:die ad pauperes. Secūda conditio. q: est vacua: ꝛ sic est auarus. nā vacuus est meritis ꝛ virtutib⁹: lz sit plen⁹ diuitijs. Apō. iij. Dicis quia diues sum: ꝛ nescis quia miser es. Tertia q: citharа habet quattuor paria chordarū quibus sonus facit. Sic sunt quattuor paria specierum peccati auaricie. Primum par est rapina dominoz ꝛ simonia clericoz: que simul faciunt sonum acutū: q: tam audiuntur per totū mundū. Secundū par est vsura mercatoz ꝛ calumnia aduocatoz. Jam mercatores nihil sciunt facere sine vsura. primo emēdo minoris ꝓ⁹ solutōis pretiōnē. secūdo vendēdo pluris ꝓ⁹ solutionis dilationē. Jtē mutuando centū florenos recipiendo ꝙ illo mutuo quinq̄z vel decē flore nos: est vsura. De quo sanctus Tho. pulcherrime determinat scōa scōe in materia de vsura Tertium par est fraus vel fictum seruitiū operariorum. Quartum est furtū occultum latronū ꝛ detentio laboratiū q̄ sibi retinēt decimas ꝛc. Jtem legata testamentoruz. Adulti stangunt istam chordā. Ecce secūdū peccatum. Tertio dicit ꝙ gaudent ad sonitum organi. Ecce hic peccatū superbie. Organū em̄ duab⁹ follibus sonat. Sic etiā superb⁹ duab⁹ follib⁹ inflatur. Una de excellentia tpali. ꝓpter potentiam vel scientiam: genus vel diuitias. Secūda est de excellentia spuali. ꝛ ista est deuotiōis humilitatis ꝛc. ꝛ in puncto ad inferna descendūt. ꝛ hoc pondere petōz. Ecce quō tps carnale est tps descēdēdi. Sz hoc tps quadragesime est tps ascendendi. q: in hoc tpe bonus xp̄ianus dimittit vanitates: humiliatur ꝛc. restituit cōfitetur: facit pniam: ieiunat ꝛc. Et incipit hoc tempus cras. Jdeo de isto sctō tpe ꝓpōsui thema. Ecce ascendimus hierosolymam. i. vitaz eternam. Jste ascensus est tam mirabilis virtutis ꝙ deus non declarauit ipm simul: ſ paulatim fuit manifestatus hominibus ꝛc. Et

Prio i lege nature fuit figural' designatus,
Secundo in lege scripture fuit gradualiter numeratus,

Tertio in lege gratie virtualiter nominatus. Dico primo ꝙ in lege nature fuit figuraliter designat⁹ ꝛ hoc vsqz ad moysen: in qua gentes non habebāt libros nec doctores seu magistros: sed solo intellectu naturali gubernabant se. ꝛ in tpe illo iste ascensus virtutū fuit singulariter fut ꝓfiguratus. vt ps Beñ. xxviij. vbi legitur ꝙ iacob post solis accubituz vidit

diuinam reuelationē. tandem vidit vnā magnam scalā tenentē caput vnū in terra. aliud in celo. ꝛ vidit angelos ascendētes ꝛ descendētes: ꝛ vidit dñm tenentē caput scale. Et dicit textus. Vidit Jacob scalā stantē super terram et cacumen eius tangēs celū. angelos quoq̄z dei ascēdētes ꝛ descēdētes ꝙ eā: ꝛ dñm innixū scale. Beñ. xxviij. De ista visione sunt quatuor ꝓpūcta declarāda. Primū est q̄ est ista scala. Secūm quō stat sup terrā. Tertiū qui sunt angeli ascendētes ꝛ descēdentes. Quartū de dño innixo scale. De ꝑmo. Jsta scala est bona vita. scz cauere a petis ꝛ facere opa meritoria. Qui libet em̄ tenēs bonā vitā stat in scala ꝛ tutū. ꝛ eadē die qua incipit bonā vitā incipit ascēdere. Per hanc em̄ scalā oportet nos ascēdere in celū. ꝛ nullus credat se ascēdere ex genere: scientia: diuitijs: potestate vel dignitate: sed solū ex bona vita. Vñ Dauid affluit a suis doctoribus. Et q̄s ascēdet in mōte dñi. in ps xxiij. Et nullus doctoz sciuit rñdere: ſi spūssan eius respondit et dicēdo. Jnnocēs manibus ꝛ mūdo corde qui nō accepit in vano aiam suam: nec iurauit in dolo. primo suo. Dic accipi et benedictionē a dño ꝛc. Totū hoc est de bona vita: nec alia scala est ascendēdi in celum. Secūdo dicit ꝙ tenebat pedē in terra: ꝛ cacumen eius tangebat celū. Scala bone vite habuit duas bonas dispositōes. Una ante aduētum xp̄i. q: tūc tenebat pedē in inferno: ꝛ cacumē eius tenebat in terra. q: tunc oēs ꝙcūnq̄z fuissent sancti ꝛ bone vite oēs descēdebant in infernū. capiendo nomē inferni non stricte sed generaliter. Auctas. Quis est hō q̄ viuet ꝛ nō videbit mortē: eruet aiam suam de manu inferni. q. d. nullus. ꝓs. lxxxviij. Sz venit xp̄s ꝛ passus est ꝙ salutione credentiū et obedientiū: ꝛ resurgēs ꝛ in celū ascendēs erexit scalā tenens pedē in terra: ꝛ cacumē tangit celū. put de beato dñico legit: quō in hora mortis sue videbat in celum ascendere ꝙ scalam: put plenius in eius legēda habet. Jdeo modo est hora ascendēdi ſi vultis in celū ascēdere. ideo cū maiori letitia ꝛ feruore debemus mō seruire deo cū antiq̄tus patriarche ꝛ ꝓphete: q: nō oportet nos descēdere in infernū: sed ascēdere in celū. Jdeo xp̄s. Qui facit voluntatē ꝓtis mei q̄ in celis est: ipse intrabit i regnū celoz. Matth. vij. Voluntas dei est tenere bonā vitā. Tertio dicit ꝙ angeli ascēdebant et descendebāt ꝙ eā. Hoc figurabat ꝙ ꝙ istaz scalā bone vite ascēdunt ſ erudītes. ꝛ descendūt ꝛpentes: qm̄ mō dimittunt vnum: aliud eras: ꝛ sic paulatim ꝓdunt deuotionē. Jdeo semp debemus ascēdere: ꝛ bon ā vitā augmētare. Hoc nō dz intelligi ꝙ operū multiplicationē: ſ ꝙ augmētū feruoris ꝛ cōtinuationem. Et isto mō hō ascendit. Verbi gra. Qui vult bonā vitā tenere ꝑm suā q̄litatē ꝛ cōplexionē dz recipere certas oīones ꝛ ieiunia: ꝛ ista ꝓtinuare cum feruore spūs. Cogitate si hō sit hodie magis deuotus q̄ heri vel ante heri. q: si sic signū est q̄ ascēdit. si nō: signū est q̄ descēdit. De isto ascēsu ꝛ descēsu. Ecce ꝓphia Dauid. Ascendūt vsqz ad celos: ꝛ descendūt vsqz ad abyssos. aia eoz in malis tabescebat. ps cvi. Querit hic sctūs Beñ. dicēs. Jacob vidit angelos ascendētes ꝛ descēdentes ꝛ nō vidit angelos stantes. Quia in bona vita nullus potest in eodē loco stare. nā oportet ascēdere vel descēdere: ꝛ nullus pōt dicere ego seruiam deo q̄nquaginta annis. Jō sufficit. Deus dabit mihi paradisum. tales statim descendunt. Jdeo Beñ. rñdendo ad q̄onem dicit. Jn via dei nō ꝓgredi: retrogredi est. Quarto dicit ꝙ vidit dñm innixū in capite scale. nā ascēdentes cū magnis laboribꝰ ascēdūt doloris: tēpestatū: tēptationū ꝛc. ꝛ ne ḡ deficiāt i via: stat dñs in capite scale vocās ꝛ suscipiēs nos ꝛ suos fideles dicendo. Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati estis: ꝛ ego reficiā vos. Mat. xi. Ecce quō iste ascēsus fuit in lege nature figuraliter ꝓsignat⁹. Dico scōo ꝙ iste ascēsus fuit i lege scripture ḡdualiter numeratus. ꝛ lex scripture dz eo ꝙ deus dedit legē in libro scriptā: q: intellectus nālis nō sufficiebat. Jō deus dedit legē in scriptis mille ꝛ q̄ngentis annis. s. a moyse vsqz ad xp̄m. Cūc em̄ iste ascēsus fuit ḡdualiter numeratus. Licz em̄ Jacob ꝓuideret ascēsum bone vite in celum ꝑ figurā scale: tñ nihil dz de ḡdibus huius scale: ſ scriptura in lege scripture. Dauid ꝑ spūm dei ꝓuidit numerū graduū. s. q̄ndecim. Vñ legit. i. ꝓsal'. xxviij. ꝙ revelauit deus sibi ꝙ nō ipse: ſ filius suus Salomon edificaret sibi domū siue templū: ꝛ revelauit sibi totā dispositionē tēpli. ꝓpter qō Dauid vocauit tūc filiū suū Salomonē: qui erat nouē vel decē annoz dicēdo sibi. Ecce fili mi ego ꝓpōsueram edificare templum deo: sed deus noluit. q: effudi sanguinē: sed dixit mihi ꝙ tu edificabis sibi domū. Jdeo edificabis eam in tali loco. scz in monte syon tali mō. ꝛ facies q̄ndecim gradus. Nā templū figurabat gloriā paradisi. iuxta illud ps. xxviij In templo eius oēs dicent gloriam. Quindecim vero gradus figurabant quindecim gra-

dus scale bone vite quibus in celum ascendimus ꝓpter quod Dauid cōposuit quindecim psalmos qui dicunt canticum quindeciz graduum, qz in quolibet gradu cantabatur unus psalmus a leuitis ascendendo in magnis festis et solennitatibus dum portaret hostia in templū. In primo gradu cantabat psalmus, Ad dñm cū tribularer. et etiā a leuitis inchoantibus. et sic de alijs. Nam figura fuit scale bone vite in qua sunt ꝗndecim gradus: et in quolibet angeli laudant deū, Jdeo Esaias, Venite ascēdamus in montē dñi: et ad domū dei iacob: et docebit nos vias suas, Esa. ij. Dico tertio ꝙ in lege gre hic ascensus fuit virtualiter noiatus, Xps legis gre est tpus psens in quo deus sua gra voluit descēdere vt nos ascēdamus, Quānis enī dauid in lege scripture p̄ uideret numerū graduū in ascēsu p bona vitā ad celū tn nō exprsse eos noiauit: ꝛ ecce apostolus Paulus ꝙ celū ascēderat eos exprsse nominauit p x̄tutes charitati annexas dicens in epla dñice currentis, Charitas patiēs est: benigna est ꝛc. Scala est charitas que idem est qd bona vita, Et enumerat ꝗndecim x̄tutes charitati annexas tanq̄ ꝗndeciz gradus bone vite. Et primo dixit, Charitas patiens est. Ecce ꝙ patientia est primus gradus scale charitatis seu bone vite. Ratio: qz statim mūdus bellat cōtra illū ꝙ incipit bonā vitā: sicut deberet cōmēdari ꝛ laudari deridet dicendo. Singularis est hypocrita ꝛc. ad placitum, Nota hic de quolibet statu sm ꝙ exprdiat. Jō necessaria est patiētia exēplo xpi cui a malis dicebat, Samaritanus es ꝛ demoniū habes. et patiens sustinuit. Benedictus est qui hāc virtutē habet: ꝛ nō turbat de filibus verbis. Et iste talis pōt tūc cantare primū psalmum dicendo. Ad dñm cū tribularer clamauit ꝛ exaudiuit me. Dñe libera animā meā a labijs iniq̄s: ꝛ a lingua dolosa ꝛc. Secūdo charitas benigna est. Et nota hic differentiā inter patientiā ꝛ benignitatē. Et multi sunt patiētes qui nō sunt benigni. Verbi gra. Qui nō vult vindictā de immicis ꝛc. patiēs est, sed nisi faciat bonū inimicis orando ꝓ eis nō est benignus. Multi remittūt iniurias dicendo, non nocerē inimico meo. Modo habetis patientiā. Sed nisi loquamini cū eo salutādo ipsum: loquendo cū eo: nō estis benigni, Jdeo oportet ascēdere scdm gradū, Et ira faciebāt sancti qui nō solū erant patientes: sed ꝛ benigni, Jdeo ꝙlibet eis filijs pōt dicere scdm psalmū, et cantare dicendo, Leuaui oculos meos in montes, i. in scōs, vnde veniet auxiliū mihi ꝛc, Tertio charitas nō emulat. i. nō est inuidiosa, ꝫ est magn. Multi sunt patiētes ꝛ benigni: si qñ audiūt aliū laudari inuidēt ꝛ tristantur. Et ꝓpt hoc dicit, Charitas nō emulat. Est aliās inuidēs: qz nō est iurat⁹ baliu⁹ seu vicari⁹ vt talis ꝛc. Cauete ala's cadetis de scala charitat ꝛ bone vite. Jtē inuidus est aliās q̄ndq̄ de bonis spūalib⁹, hec est maior inuidia vt alter est sapiētior: doctior: deuotior: sanctior: de quo nō est inuidēdū: si gaudēdū. Et tūc in isto casu pōt cātare .iij. psalmū. s. Leuaui sum in his q̄ dicta sunt mihi ꝛc. Quarto charitas nō agit pꝛpterā, id est puerse, aduerbiū. pꝛpterā vult dicere ꝙ in oībus dictis ꝛ factis hō habeat intentionē ad dēum nō ad laudes: famuliaritates: vel ad bona tpalia. Et talis potest cantare quartū psalmū: dicēdo. Ad te leuaui oculos meos, i. intentiōes rectas, qui habitas in celis, Quinto charitas nō inflat. s. ꝑ ꝑsumptionē vel superbiā: vel iactātiā. ꝛ hz faciant mu'ta bona ex hoc nō inflant supbia: sed dicūt, Plura fecit deus ꝓ me: qz hñe superbiā et ꝑsumptōez de bonis opibus stultitia est. ac si asinus oneratus de auro suphiret: cuz tn sit magis timendū ꝛ suspirandū. Nā sicut asin⁹ oneratus auro magis suspirat ꝙ ille q̄ est oneratus sterco're. Ita de illis q̄ portāt onus ꝑcloz operū bonoz: nō ꝑsumere si timere debēt et suspirare: qz nisi deus iuuaret nō posset portare. Et tales pōt cantare, Nisi qz dñs erat in nobis dicat nunc isrl: nisi qz dominus erat in nobis ꝛc. Sexto charitas nō est ambitiosa. s. tpaliū bonoz: dignitatū: ꝓlationū ꝛc. Sunt multi q̄ faciūt multa bona opa: cogitādo hoc sciet a rege ꝓpterea ero ꝓmot⁹ ꝛc. ꝓpt hoc dicit: charitas nō est ambitiosa, Nullus debz sibi ꝓcurare officiū: regimē: ꝓlationē: vel curā animarū: imo deberet appellare dicēdo. O miser nescio quē cōputū dēm de domo mea ꝛc. Nam oēs dignitates huius mūdi sunt nisi vētus. ideo nō debet ꝓfidere in dignitatib⁹: si solū in deo, Et tūc potentis cātare sextū psalmū. Qui ꝓfidūt in dño sic mōs syon ꝛc. Septimo charitas nō q̄rit q̄ sua sunt. glo. si cōia. sm glo. de ati Augustini dicēte, Charitas de q̄ scriptuz est ꝙ nō q̄rit que sua sunt, sic intelligit ꝙ nō ꝓpria cōibus: si cōia ꝓpriis anteponit. Verbi gra. sicut in nauī vbi sūt camere: de q̄bus est magis curandū de cameris vel de nauī, darū est ꝙ de nauī de q̄ si ammouereī vna tabula oēs sunt submersi: ꝛ nō si ammouerent tres vel quatuor camere, Sic est: nā villa seu ciui

tas est sicut vna nauis trium ꝺdictionū hoim. scz religiosoz: clericoꝝ: ꝛ mercenariorum. scz religiosoz: clericoꝝ: ꝛ merces laicoꝝ. Jtē dom⁹ tua vel illa⁹ sunt vt camere: ista magi curandū est de cōitate. s. cōtra rigēdo pcta notoria q̄ destruūt cōitatē. Secus de secretis q̄ solū destruūt cameras. i. domū in qua fiunt. Sed pcta notoria: vt diuinoꝝ: blasphematoꝝ: ꝛ iuratoꝝ: luxuꝝ: meretricū secretarum destruūt nauē charitatis. Jō Aug. Quāto amplius rem cōem ꝙ ꝓpriā curauerit: tāto amplius ꝓficere noueritis. vt patuit de nauī. ꝛ tūc poteritis cantare septimū psalmū. Jn conuertendo dñs captiuitatez syon ꝛc. Octauo charitas non irritat. Sūt alīq̄ q̄ statim indignant ꝛ ad ira ꝓuocant. nō est ibi charitas: si illi qui dulciter recipiūt dicēdo. Deus ꝑcat vob. intātū ꝙ ex illa dulcedine alij corrigūtur. ꝛ illā correctionē non sibi: si deo attribuūt Et tūc talis pōt cantare octauū psalmū q̄ incipit. Nisi dominꝰ edificauerit domū. Nono. Charitas non cogitat malū. Multi sunt qui timore diffamatiōis seu vecūdie non faciūt malū: si i corde hñt mlas malas cogitatōes si timore dñi expelli debēt. ꝛ si hoc faciūt possunt tūc cantare nonū psalmū. Bti oēs qui timent dñm ꝛc. Decimo, Charitas nō gaudet sup iniq̄tate. nā multi sunt q̄ non facerēt mala nec pctm: sed qn audiunt malū vel pctm de aliquo: gaudēt ꝛ ridēt. vbi gra. Persona deuota nō vellet ebriari: sed qn videt ebriū ridet. Propt hoc dicit. Charitas nō gaudet sup iniq̄tate: si cōpatit. qz ꝺdidit illud qō melius est. scz intellectū. Jdē de alijs irrisionib⁹. Jtē sunt multi qui nolūt iurare si ridēt de iuratore. Et isti pōt cātare decimū psalmū. Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea ꝛc. Undecimo, Charitas congaudet veritati. Quidā tantus mentiunt ꝙ etiā qn dicūt veritatē nō credit eis, tales nō hñt charitatem. qz charitas congaudet veritati: Jdeo psone charitatiue ꝛ bone vite eius ponerent sterc⁹ in ore suo ꝙ mēdacium dicerent nec ꝙ excusatione alioꝝ nec sua ꝙtū cūq̄ ipugnent. Et ꝙlibet talis potest cātare psalmū vndecimū. De pfūdis ꝛc. Duodecimo. Charitas oīa suffert. Ecce patientia in adūsis. s. in infirmitatib⁹: pauptatib⁹: doloribus ꝛc. Quia sic⁹ seru⁹ hūliꝫ portat on⁹ tale ꝛ hoc ꝓpter salariū ꝛ lucrū: sic tales hūliꝫ portant on⁹ adūsitatis. Et ꝙlibet talis pōt cātare duodecimū psalmū, Dñe nō est exaltatū cor meū ꝛc. Tredecimo, Charitas omnia credit. Nota oīa. s. determinata ꝑ eccliam: ꝑ xpm ꝛ ꝑ aplos ꝓdicata credit, sed aliqui volūt dispu

tare ꝛ examinare dicendo. Videam⁹ quō est iesus xps in hostia. magna stultitia ē, Nā iā fuit examinatū ꝛ purificatū. Jdeo debemus ꝛ tenemur cū mansuetudine illa suscipe, ꝛ potrim⁹ tūc cātare cū dauid. xiij. psalmū graduū Mēto dñe dauid: ꝛ oīs mansuetudinis eius. Decimoqrto. Charitas oīa spat. s. a deo ꝓmissa, ꝛ finalit saluationē: nō solū sua si ēt oīz tā iustoꝝ ꝙ etiā iustoꝝ. qz de⁹ poterit eos cōuertere. Et tales pōt tūc cantare. xiij. psalmū. s. Ecce ꝙ bonū ꝙ iocūdum ꝛc. Decimo qnto. Charitas oīa sustinet. Ecce sufferentia Nā multi sustinēt ꝺba iniuriosa: si non sustinent infirmitates, Alij sustinēt infirmitates sed non pauptates vel malū tempus: si charitas oīa sustinet. Nota similitudinē de illo qui tpe indulgentiarū vadit romā. qui qñ est intra portā nō intrat romā si redit. talis non lucrat indulgētias. Jdē si aliqs seruit deo: si antequ fit ad portā mortis si redit de bona vita ad pctā dānat⁹ est. Jō dicit. Oīa sustinet. Et qñ talis intrat padisum angeli incipiūt cantare. Ecce nunc benedicite dñm ꝛc. Jdeo non debem⁹ respicere retro: si ascendam⁹ quotidie perseuerando. Si vero sit aliquis vestrum q̄ non sit in scala bone vite: intret modo: qz nūc incipit tps. scz quadragesime. Ecce nunc tempus acceptabile. ecce nunc dies salutis ꝛc.

Jn die cinerum. Sermo.

Am ieiunas vnge

c caput tuū: ꝛ faciē tuā laua. Matthei. vi. Illud quod in hac mortali vita est pcipue nob necessariū in remissionē peccatoꝝ ꝛ psecutionē regni celoꝝ in alia: est pnia, Nec habem⁹ aliud remediū in peccatis post baptismū factis. Nota ad hoc similitudinē de nauī naufragiū faciēti, post qō nauigātes non hñt aliud remediū vite nisi ponere se ad aliquā tabulā ꝛ ibi firmit se tenere. als ꝛc Ita est de nob. nā dñs iesus xps q̄ est magn⁹ magister fecit vnā pulchrā nauē ad nauigādū ad padisum secure. s. innocētia baptismale, Et q̄ cū ista nauigat recte vt btissima ꝛgo vadit ad padisum ꝛ ad portam illius. De ista nauī iuxta sensum spirituales est auctoritas. Ascendēte iesu in nauiculā. s. baptismū. secuti sunt eū discipuli et⁹. s. xpiani. Matth. viij. Nec nauis. s. baptismalis innocētie facit naufragia ꝛ rumpit impingēdo in rupe peccatoꝝ mortaliū. s. vēto temptationū diabolicarum: vel vndis inclinationū carnaliū seu periculis occasionū mūdanaliū: intātū ꝙ tot sūt pcla i

mari huⁱ mūdi q̄ de dcē milibus aiarū non trāſfretat vna cū iſta naui inocētie baptiſmalis q̄n p̄cēt mortaliť: ꝛ ſic rūpat. Ideo ad inſtar nauigantium ſi volunt ſe tenere ad tabulam pnie fortiter: adhuc pñt euadere, hoc dicunt omnes doctores tā theologi q̄ iuriſte ꝛ canoniſte: dicētes q̄ pnia eſt ſecunda tabula poſt naufragiū. Sed quare dr ſecūda tabula que eſt prima. Pro rñſione nota duo naufragia in natura hūana, ꝛ pmū ē generale. ſecūdum particulare. Primum naufragiū fuit in ſtricie originalis ex pcō ade. nā tūc nauis in ſtricie originalis fuit rupta: ꝛ omēs in ea ſubmerſi fuimⁱ. Auctas. Per vnū hoiem peccatū in hunc mundū intrauit ꝛ p pcm̄ mors: ꝛ ita in oēs hoies mors ptrāſiit p adā in quo oēs peccauerūt. ad Rom. v. Propter qđ ꝛ vt oēs poſſent ſaluari deus ordinauit duas tabulas, ꝛ prima fuit baptiſmⁱ: ſecunda pnia. Jō pnia dr ſecūda tabula. Si vero volumⁱ loq̄ de naufragio ſpāli ſeu particulari qđ fit q̄n tu vel ille peccas mortaliť: tunc pnia dr prima tabula ꝛ non ſecunda. q̄ non habemⁱ aliud remediū ad ſaluandū. Ideo xp̄us dixit, Dico vobis q̄ niſi pniam habueritis: omēs ſimul peribitis, Luce. xiij. Exquo ergo pnia eſt nobis neceſſaria: xp̄s oſtendit nobis in themate quomodo eſt fienda dicendo, Cum ieiunas vnge ꝛc̄. In quo chriſtus oſtendit nobis tria neceſſaria circa que iſto tempore debemus occupari ſi cum tabula pnitentie cupimus ſaluari: que in themate ſubtiliter intelliguntur ꝛc̄.

Primum eſt afflictio pnitentialis. ibi, Cum ieiunas.

Secundum oratio ſpiritualis, ibi vnge caput tuum.

Tertium eſt confeſſio ſacramentalis. ibi, faciem tuam laua.

Dico p̄mo ꝛc̄, cū dr cū ieiunas ꝛc̄. Sciebat aūt xp̄s ꝛ ſancta mater eccleſia que hoc ieiuniū ordinauit q̄ ieiuniū eſt afflictio illis qui nō ſunt aſſueti ieiunare. Dic̄ ergo, cū ieiunas preſumendo q̄ omnes xp̄iani ieiument: incipientes hodie ab hac die vſq̄ ad paſcha exceptis ſex dñicis, Et ſic ſunt q̄draginta dies ieiunales. ꝛ ſic ieiunando ꝓformemur xp̄o tanq̄ boni diſcipuli: ꝛ boni miniſtri nr̄o dño qui p nobis quadragita diebus ieiunauit, Ideo apl's, Exhibeamus noſmetipſos ſicut dei miniſtros, in multa patientia: in ieiuniis multis, ij. ad Cor. vi. Nota verbuz cū dicit. In multa patientia, q̄ cum multiplici patientia ſeruanda eſt huiuſmodi ieiuniorum afflictio: conformando nos dño noſtro ieſu xp̄o. Et prima ē in ſe: ſecunda eſt in proximis: tertia eſt in domo propria. De prima, q̄ non cōſueuiſtis ieiunare: ideo in principio eſt vobis tedium. q̄ ſtatim in mane ſtomachⁱ clamat. eſurio: eſurio. ꝛ ſequit dolor capit. Jtē q̄ nō ceſſatis vir poteritis dormire. ideo neceſſaria ē patiētia, p ſe: quia in his ꝓfiſtit meritum. Nec propter hoc dimittatur ieiuniū cogitando q̄ plura ſuſtinuit xp̄us pro te, ꝛ plura merentur peccata tua. Jō quēadmodū diligent obſeruares dieta a phiſico pro ſanitate corpis: ſeruabo ergo potius dieta a xp̄o ordinata pro ſanitate aie: ne contingat vobis ſicut timidis militibus q̄ in principio belli q̄n ſentiunt baliſtas timent ꝛ retrocedunt: cum tunc magis deberent animari ꝛ fortiter bellare. Secundo neceſſaria eſt patientia ad proximos, nam aliq̄ clerici propter ieiunium efficiuntur impatientes: nec poteſt hō eis loqui in bono tono: ita accendunt in cholera. Ideo eſt neceſſaria patiētia: alⁱs eſſet ieiuniū diabolicū: q̄ ſemper ieiunant: ſ. cū impatientia ꝛ malicia. Tertio neceſſaria eſt patientia in domo, ppria. q̄ ſi forte q̄n tu venis hora prandij prandiū non eſt paratū: ne indigneris contra vxorē vel familiam: ſed patienter expecta. ꝛ interim fac oratiōnem. ꝛ ſi ſit coctū nimis vl' minus bene paratū: ſuſtine patienter. ꝛ non ꝓjicias ſcutellā vxori ad caput: vt faciunt aliqui miſeri qui pdunt totū meritū ieiunij. Ecce quare in multa patiētia. Cōcordat ſacra ſcriptura. Patiētia vobis ſupple ieiunantib⁹ neceſſaria eſt. vt voluntatē dei facientes. ſ. ieiunando: reportetis pmiſſionem. ad Heb. x. Nota in ieiuniis multis, ſ. xl. dieb⁹ vt dixi. Modo veniūt tres q̄ſtiones q̄s vos cōiter facitis, Et prima eſt aliquoꝝ dicentiū, Ego tā ieiunaui tribus vel q̄ttuor q̄drageſimis vel dcē: ꝛ vos ſemp dicitis q̄ q̄drageſima fit in exēplū q̄drageſime ieſu xp̄i: q̄ ſolū vnā q̄drageſimā ieiunauit, quare ergo quolibet anno ieiunam⁹ quadrageſimā: cum xp̄us non ieiunauerit niſi ſemel tm̄ invita ſua: maxime q̄ ipe dicit. Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrū: nec ſeruⁱ ſuper domiⁿum ſuū. Sufficit diſcipulo vt ſit ſicut magiſter eiⁿ, ꝛ ſeruo ſicut dñs eiⁿ. Matth. x. Pro ſolutiōe nota q̄ iſta queſtio procedit ex ignorantia vel ex inaduertētia: nō ꝓfiderātes ieiuniū ieſu xp̄i, Quō vos creditⁱ q̄ xp̄s illā quadrageſimam ieiunauit. Dicunt aliqui ſimplices q̄ xp̄s ieiunauit ſicut nos ieiunam⁹ comedendo ſemel in die ꝛc̄. Alij dicūt q̄ xp̄s tulit ſecū q̄draginta panes i deſertū ꝛ quolibet die comedit vnū. Hoc eſt erroneū. Alij dicunt q̄ comedebat herbas, ꝛ hoc eſt falſum. Ecce q̄d dic̄ textⁱ euāgelij. Jeiunauit. xl. dieb⁹ i deſerto ꝛ nihil manducauit in illis diebus. Luce. iiij. Modo ſi tu vis ieiunare vna tali quadrageſima ꝛ facere talē q̄drageſimā: do tibi licē tiā ne de cetero ieiunes aliā. Nam totū tpus vite xp̄i fuit ſicut quadrageſima quā nos facim⁹. q̄ ſolū ſemel comedebat in die: ꝛ non legit q̄ vnq̄ comedit carnes niſi de agno paſcali vt legē adimpleret. Quia ergo in mō ieiunandi nos nō poſſumus ſibi aſſimilari: q̄ nō poſſumus eſſe q̄draginta dieb⁹ ſine cibo corpali: nō ſancta mr̄ eccl'ia in ordinatione nr̄i ieiunij recepit de. xl. xp̄i nūerū dierū, ſ. xl. de cōi. ꝛ de cōi mō ſuo viuendi ſm̄ magiſtrū hiſtoriarū recipit modū nr̄i ieiunij annualiť. ſ. ſolū ſemel in die comedere nō carnes: ſi cibū q̄drageſimales: q̄ oīs xp̄i actio nr̄a eſt inſtructio, vt dicit Greg. Jtez ieſus cepit facere ⁊ docere, Act. i. Ps q̄ p̄ma rñſio. Sed a q̄ſtio eſt, vtrū aliqui ſint exempti ab iſto ieiunio, Rñdeo q̄ multe perſone excuſanť: q̄ nec de nec ſctā mr̄ eccl'ia intēdit aliquē obligare ad impoſſibile vel periculū perſone. Et q̄ſtui q̄ perſone excipiuntur Et epilogaui a doctorib⁹ theologie octo ꝑditiones perſonarū q̄ ab hoc ieiunio excipiuntur Et primo excipiunť mulieres pgnātes. Nō ē: q̄ tales bñt puidere duab⁹ pſonis. ſibi ipſis ꝛ filio vel filie. q̄ ſi ieiunarent creatura in vtero exiſtens nimis poſſet debilitari ꝛ nō diuvi uere: ideo poſſunt cenare ſine pcō, Sz ſi mulier eſt bene cōplexionata ꝛ bñ fortis pōt aliquādo ieiunare. Secūdo excuſanť mulieres lactantes eadez rōne q̄ ſupra. Tertio infirmi excuſanť. nō tñ de oī infirmitate: ſi ſolū illius que aufert appetitus comedendi: ne poſſet ſemel recipe vnā bonā refectionē, nō ꝓdagravuluⁱ ꝛ hmōi infirmitates q̄ non perturbant appetitus. ꝛ de gutta q̄ venit ꝓpter exceſſum cibi ꝛ potⁱ ꝛc̄. non excuſant hoiem, ꝛ ideo ſm̄ Guilhelmū in hoc ſtandū eſt arbitrio boniviri. Quarto paupes q̄ hora comedēdi nō pñt hr̄e ſufficientē refectionē. vt illi q̄ petūt oſtiatim, vel alij qui non pñt hr̄e vel vix caules cū oleo. Si tales poſſent ieiunare magnū meritū haberēt: alⁱs nō tenenť. De hoc vide Tho. ij. ij. q. cxvij. Diuites aūt q̄ pñt habere piſces ꝛ aliqua alia tenentur ieiunare. Quinto itinerantes pedeſtres ꝓpter neceſſitatē. eq̄tantes aūt nō excuſanť. equⁱ vel mula poterit cenare ⁊ nō vos ſine pcō. Sexto laborātes, vt foſſores: fabri: q̄ in toto vel in parte nō poſſent: ꝛ q̄ alⁱs nō pñt puidere vxori neq; filijs. Sutores aūt ꝛ ſartores notarij ꝛ ſimiles qui ſedēdo faciunt opera ſua nō excuſanť. Septimo pueri, ſi cū eraⁿ, dicit Tho. in. iiij. ſnia. q. in ij. ij. q. cxlvij, q̄ nō oēs tenenť ad ieiuniū etiā imo excuſantur quouſq; compleuerint pueri tria ſeptennaria. Ratio, q̄ vſq; ad illud tpus corpus augmentatur ꝛ pueri creſcunt. Ideo tales indiget ad minⁱ duab⁹ refectiōib⁹ Una p corpis ſuſtētatiōe: alia p corporis augmēto. Jō do vob iſtud cōſiliū q̄ pueris ſeptē vel octo annoꝝ ſufficit q̄ ieiunent in die veneris ſctā. Dicať de alijs ſm̄ maiorē etatē: ſi vndecim vel duodecim ānoꝝ ſemel in hebdomada ꝛ ſic de alijs. Octauo ſenes ⁊ certa etate: q̄n hñt talē ſenectutē que aufert ab eis appetitū comedēdi: vel q̄ pdiderūt dentes ꝛ comedūt ꝛ ſepe vel ſepⁱ ſicut faciunt pueri. Sed ſenes octoginta annoꝝ vel amplius q̄ ſemel bñ pñt comedere: tales nō excuſanť in aliq̄ ꝑdictoꝝ q̄n ipſi peccēt mortaliť. Jō cū diligētia oēs ieiunem⁹: alⁱs ſi nō excuſanť aliquo modo predictoꝝ peccant mortaliť. q̄ preceptuz eccleſie trāſgrediunť. de quo dr ꝛſe. di. iij. Non licet, ꝛ ca. Non oportet, ꝛ ca. Placuit. Patet ergo reſponſio ad ſecūdā q̄ſtionē. Jō dr Judith. xiij. Clamauit oīs ppls ad dñm cū inſtātia magꝝ ꝛ humiliauerūt aias ſuas in ieiuniis ⁊ oīonib⁹ ipſi ꝛ mulieres eoꝝ. Tertia queſtio aliquoꝝ eſt ꝛ maxime diuitū dicentium, ſi poſſent redimere ieiuniū per elemoſynas vel permutare dicentes, cū ſint tria opera pnialia. ſ. ieiunij. oratiōⁱ ꝛ elemoſyna: ꝛ ieiunij ſit minimū op⁹ Ideo dicunt ipſi permutari poteſt minimum bonū in maius, hoc eſt ieiuniū in elemoſynā per ſeipſos ꝛ propria auctoritate ꝛ ſine licētia permutant: ſed non excuſanť ex hoc, Nota ꝓ rñſione, q̄ ſimpliciť loquendo ceteris paribⁱ melior eſt elemoſyna q̄ ieiuniū. ſ. ex alia parte dico q̄ melior eſt obedientia q̄ ieiuniū ofo ꝛ elemoſyna. Melior eſt enī obediētia q̄ victime. i. Reg. xv. Propt̄ hoc ſi baretis oīa q̄ poſſideritis in elemoſynis amore dei ꝛ ꝑa auctoritate frangitis ieiuniū ꝓpria obediētia etiā totū eſt perditū. Qñ vniuerſalis eccleſia ordinauit hoc ieiuniū. obediētia ergo eſt ibi ſeruanda. Jō dicit xp̄s rectorib⁹ eccl'ie. Qui vos audit me audit: ꝛ q̄ vos ſpernit me ſpnit. Luce. x. Si ergo habeat aliquā neceſſitatē: recurratis ad prelatū. ꝛ ſi forte prelatus non ē certus de veſtra neceſſitate: conſulet̄ de hoc medicus: ꝛ ſi tunc medicus conſulit non ieiu

Universidad de Sevilla Biblioteca

mandū de cōsilio ⁊ licentia medici ⁊ plati pōt pmutari ieiunīū in elemosynā, als nō. Dic secundo ⁊c, ꝙ opus circa quod debem⁹ nunc occupari ⁊ opari est oro spūalis: cū dicit, Unge caput tuū. Et ad hoc intelligendum sciendū ꝙ in sacra scriptura inuenit ꝙ xps est caput eccl'ie tam militantꝭ ꝙ triūphantis. Rō. qz ad instar capitis est supi⁹ ⁊ influit cōmunit vt membra. De hoc pulchre diffinit sanctus Tho. iij. parte. q. viij. ⁊ in. iij. scripto. di. xiij. ⁊ doctores eadem di. iij. Auctas. Omnia subiecit sub pedibus eius: ⁊ ipsum dedit caput supra omnem ecclesiam que est corpus eius, ad Ephe. i. Nota omnia, scz vniuersalia ⁊ particularia. Jdeo dicit aplus. Volo autem vos scire ꝙ omis viri caput xps est. i. ad Cor. xi. Oratione aūt spūali hoc caput, s. xps vngitur: que ipz mollificat ⁊ suauē reddit peccatorib⁹. Scitis ꝙ vinctio mollificat ⁊ suauē facit rem vnctā: licet ante esset aspera. sic xps ꝙtū cūqz sit dur⁹ ⁊ asper peccatoribus: tñ oratione spirituali efficitur eis suauis ⁊ mollis. Berñ. Oratio deum vngit: lachryma pungit. Jdeo dns iesus xps qui tempore carnali est durus ⁊ asper, ꝓpter pcā nostra ⁊ per rigorē sue iusticie: si modo isto sancto tpe vngaf deuotis orōibus: ipe fit suauis ⁊ mollis. Et isto oleo ipe vult vngi: quia multū sibi placet. Et nota ad hoc parabolā quā ipe loquens de se dixit, Simile est regnū celoz hoi regi qui voluit ratione ponere cū seruis suis. Et cū cepisset ratione ponere oblatus est ei vnus qui debebat ei decē milia talenta. Cū aūt non haberet vnde redderet: iussit eū dns eius venundari ⁊c. Matth. xviij. Seruus ille nequā vnguento orationis cepit vngere caput suū dicēdo. Patientiā habe in me ⁊ oia reddaz tibi: vsqz qm rogasti me. In hac parabola xps loquebatur de se: qui est dns ⁊ rex noster. nos vero sum⁹ dispensatores: ⁊ oportet sibi reddere rōnem qualiter dispensam⁹ cogitationes: locutiones: operationes: ⁊ oēs sibi tenemur decē milia: que decem sunt precepta in quib⁹ includunf oīa pfectiones hui⁹ vite qui peccando obligamur ad satisfactionē. Si ergo vis vt debitū tibi dimittatur: vnge caput tuū. scz xpm. Si autem vis scire modū vngendi respice mariam magdalenā de qua dr. Accessit ad eū mulier hns alabastrū vnguenti pretiosi ⁊ effudit sup caput ipi⁹ recūbentis. Matth. xxvi. Et ostēdūtur .v. tres modi q̄ sunt seruādi i deuota oratione

Primus modus est quando dicit, Accessit ad eū mulier, id est anima deuota: cogitando deuote cum quo loquitur quando dicit, Pater noster qui es ⁊c.

Secundus modus est quando dicitur, habens alabastrum. id est corpus vnguenti pretiosi. scz reuerentialis timoris.

Tertius modus est ibi quādo dicit, effudit super caput ipsius, ⁊ hoc est quando aperitur os dicendo deuote verba orationis.

Et sicut btā maria magdalena bis vnxit xpm ita tu bis in die vngere debes xpm, s. deuote orādo mane ⁊ sero. ecce ergo quare dicit, Unge caput tuum ⁊c, Et hoc de secunda parte.

Dico tertio ꝙ tertium opus in quo isto sctō tpe debem⁹ occupari est ꝓfessio sacramētalis cum dicit, ⁊ facie tuā laua ⁊c, Facies anime est ꝓscientia. Ratio, quia sicut in facie cognoscitur psona: ita de⁹ in facie cognoscit q̄ sunt discipuli. Et de ista facie loquit dauid dicēdo in ps. xxvi. Tibi dixit cor meū exāfluit te facies mea. i. cōscientia. Hec facies est mō lauāda per confessionē sacramentalem. Q̄ qui faciem corporis non lauaret nisi semel in anno quot maculas ⁊ turpitudines haberet. Sic ē de facie conscientie. Hec lauatio fuit prefigurata. iiij. Regū. v. vbi deus figurauit confessionem esse necessariam in naaman leprosum. Et nota breuiter hystoriam cum dixit helyseus prophera. Vade ⁊ lauare septies in iordane ⁊ recipiet sanitatem caro tua atqz munda beris, Nota ꝙ lepra significat peccatum mortale. Et nota ꝙ lepra habet cōditiones oium peccatorum mortaliū. Et primo qz lepra instat hoiem, Ecce hic conditio peccati superbie Secundo inducit fitim magnā: per quam denotatur peccatum auaricie, Tertio inficit cos habitantes cū ea. Ecce conditio peccati luxurie, Quarto consumit humidū radicale. Ecce hic inuidia. Quinto facit anhelitum fetidum Ecce hic conditio peccati gule. Sexto facit vocem raucā. Ecce ꝺ ꝺditio ire. Septimo debilitat oia membra ad opandū. Ecce hic pctō accidie. Remediū curandi ergo est ire ad iordanem. ⁊ dr iordanis. i. flumen, ⁊ dan. i. iudicū. Ecce hic cōfessio q̄ non est nisi flumen iudicij. Nā ibi fit iudicū de pctis. Jbi em dz hō denudari oīendendo oēs suas verecūdias. i. peccata. nudeid est clare confessori. Jdeo dicit, vade: scz ad confessorem: lauare septies. id est confitere de septem peccatis mortalibus: ad que oia alia peccata reducūtur. In prima vice homo lauatur de peccato superbie. In secunda de auaricia ⁊c. In septima aūt homo est purus ⁊ facies munda ab oīb⁹ mortalibus maculis

ista ꝙ nulla sibi remāet facta ꝓfessione. Būt ꝑ bene miseri qui sua pcā nolūt cōfiteri. Si deus ꝓcepisset nobis vt ꝓficeremus nos in ignē ꝓ remissione pctō: fiendū esset: quāto magis debem⁹ cōfiteri cū sit tā leue. Jō dixerūt sui ad naamā, Et si rem grandē dixisset tibi ꝓpheta: certe facere debueras: ꝙto magis nūc dixit tibi: lauare ⁊ mūdaberis. Si pos sibile eēt tā oēs deberet hodie cōfiteri: vt haberetis partē de bīficijs ecclesiasticis. Jō dicit iobes cōcordās cū figura dicta, Si ꝓfitear mur pcā nra: fidelis ⁊ iustus est deus vt remittat nobis pcā nra: ⁊ emūdet nos ab oīni iniq̄tate. i. Joh. i. Modo scitis in q̄bus operibus debetis hoc tempus sanctum expēdere, Deo gratias.

Feria q̄nta post cinerū. Sermo.

Go veniā ⁊ curabo

eum. Matt. viij. Cōclusio est ⁊ doctrina gñalis in sctā theologia ꝙ in q̄libet cōuersione pctōris de mala vita ad bonā: de culpa ad gram: de vicio ad ⁊tutem in tali cōuersione fi sit vera, semp de⁹ pītial'r venit p gram: nec ad talē cōuersionē sufficit posse alicui⁹ creature, scz hois vel angeli: q̄a sine me nihil potestis facere, Joh. xv. Cōclusio est oim theologoz. Et hec cōclusio pōt declarari p regulā ad gñalē cōuersionē et redēptionem mūdi ad quā ipe deus venit principaliter: nullus alius fuisset ad hoc potens vl' sufficiēs. Quēadmodū in magno hospitali i quo iacent multi infirmi de infirmitate incurabili: opz ꝙ ad curandū eos veniat magn⁹ medicus, Sed oēs eramus decūbētes i hoc hospitali huius mūdi magnis infirmitatib⁹ pctoz. ꝓpter qō de studio paradisi venit ille magnus medicus practicare ⁊ ifirmos curare. Jō Aug. sup illo ꝭbo. Matt. ix. Non veni vocare iustos: ꝑ pctores dr. De celo ad nos venit magn⁹ medic⁹: qz p totū mūdū iacebat egrotus. Patet ꝑ ꝙ ad redemptionez vlem necessari⁹ fuit eius aduētus. Sic dico ꝙ i cōuersione pctōris opz ipm venire ꝓncipaliter qz nullus cēt sufficiēs. Jdeo Dauid in spū. ꝓphetie intelligēs istā cōclusionē ⁊ doctrinaz de aduentu eius regratiās deo dicit aie sue i ps. ciij. Benedic anima mea dño: ⁊ oīnia que intra me sunt nomini sctō eius, Benedic aia mea dño: ⁊ noli obliuisci oēs retributiones ei⁹ Qui ꝓpitiat' oīb⁹ iniq̄tatibus tuis: qui sanat oēs infirmitates tuas. Jdeo qñ ille centurio de quo loquit' euangeliū hodiernū supplicabat xpo vt veniret ad curandū seruum suum, Rndit xps. Ego veniā ⁊ curabo eū. Sed ꝙre dixit veniā: qz nō iuit nec ire imēdebat: nunquid dixit mēdaciū. Respōdeo dm doctores qñ deus curabat aliquē in corpore etiā curabat in aia: qz dei pfecta sunt opa. Jō dicebat ipe totū hoiem sanū feci, Joh. vij. Totum. i. in corpe ⁊ anima. Et nisi ipe veniat p gram nulla anima pōt curari. ideo, pter hoc dixit, Ego veniā nō p pniam corpalē: sed p gram spūalē: ⁊ curabo eū. Cū ꝑ xps sit medicus pprius ⁊ imediat⁹ ipius aie peccatricis. videamus quō curet aiaz infirmā. Jsta materia ē multū subtilis. Jdeo declarabo vobis eam p similitudinē medici corpalis: q̄ in curatione corpis facit septē. Nā bon⁹ medic⁹ pmovult videre infirmū: q̄ cōiter iacet in camera clausa ⁊ obscura. Scdo medicus accēdit lucernā et respicit eius faciem: in qua cognoscit interiorem dispositionem.

Primo facies eius inspicit
Scdo pulsus tangit
Tertio vrina attendit
Quarto dieta precipit,
Quinto syrupus imittit.
Sexto purgatio tribuit
Septimo refecto concedit,

Ola ista p ordinē fuat xps medicus celestis in curatōe aie peccatricis. Et pmo vult videre facie. i. dispositionē pctōris: q̄ iacet i camera obscura culpe in lecto peccati: nec videt periculū demonioz qui eū obfuāt. Qz si pctor videret clare bona q̄ p pctm amittit et mala q̄ incurrit ⁊ piculū in quo est: statī exiret de pctō. Jō dixit dō loquēdo de pctoribus in ps. xxxi. Nescierūt neqz intellexerūt: in tenebris ambulāt ⁊c. Nota cū dicit, nescierūt bona. s. q̄ pdiderūt: neqz intelleterūt scz mala que in currūt: in tenebris ambulāt, scz nō videntes piculū in quo sunt scz cadēdi in infernū si tūc morerent. Sz qñ venit xps accēdit lucernaz sue mie quā ponit coram facie. i. conscientia pctōris ipm illustrādo vt sua pcā cognoscat Quādo religiosus dicit, Omis tot anni sunt ⁊c. Jdem de clericis ⁊ laicis: tunc illustrat radio diuine mie qñ cognoscit suā malā viam et peccata que fecit. Jdeo scriptura dicit, Lucerna dñi spiraculū hominis: que inuestigat omnia secreta ventris. i. mentis, Prouer. xx. Hec practicam seruat xps et seruauit in oratione beati Petri: qui in nocte sue passionis cum abnegauit ipm: in pma abnegatōe non cognouit peccatū: qz iacebat in obscura

camera nec in secũda nec in tertia: si dicit textus q̃ gallus cantauit. Et cõuersus dñs respexit petrũ. & recordatus est petrus verbi q̃ dixerat ei iesus. Priusq̃ gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras fleuit amare. Luce. xxij. Nota q̃ xp̃s nõ respexit petrũ in p̃ma negatiõe nec in secãda post tertiã postq̃ gall⁹ cantauit. Sz ẽ tũc magis ipsum respexit q̃ ante. Dicit btus Greg. in moral⁹. q̃ gall⁹ cantãs signat p̃dicatorẽ duplici rõne. Prima: q: gallus anteq̃ cant et excitat se cũ alis seipsũz pcutiẽdo. Sic p̃dicator p̃mo dz seipsum excitare duabus alis seipsum excutiẽdo & pcutiẽdo. primo dz a pcõ cauere: secõ dz bonã vitã ꝓtinuare. Quia si vult alijs p̃dicare hũilitatẽ videat q̃ ipse nõ sit superbus. & sic de alijs. Jõ dicẽ apls. Nõ em̃ audeo loq̃ aliq̃d eoꝝ q̃ p me nõ effic xp̃s, ad Ro. xv. Ydẽ. Castigo corp⁹ meũ: & seruituti redigo: ne forte cũ alijs p̃dicauerim ipse reprobꝰ efficiar, i. ad Cor. ix. Secũda rõ est. q: gallus fortius & sepius cantat in fine noctis appropinquãte die. Ita p̃dicator fortius & sepius dz p̃dicare mõ in fine noctis huius vite appropinquãte die iudicij Et nota b quõ deus fecit multas qõnes Job: inter q̃s fuit ista dicẽs. Quis posuit in visceribus hois sapientiã: vel q̃s dedit gallo intelligentiã. Job. xxxviij. Nõ loquit̃ de gallo aliali: ꝙ de gallo p̃dicatore spũali q̃ dz bñe sapientiã cauẽdi a pcctis & tenẽdi bonã vitã & intelligentiã p̃dicãdi. maxie mõ. s. in fine noctis: vt gẽtes surgãt de pcctis. Qñ ẽ gallus cãtat p̃ dicando. s. p̃dicator: tũc xp̃s respicit nos illuminãdo. Tũc em̃ habetis cognitionẽ & recordationẽ de pctis. Ecce ẽ primũ opus medicinalis cure dñi nr̃i iesu xp̃i. Scõm opus medici corporalis est pulsus tact⁹. Sic & xp̃s. & b in cordis cõtritione. Nã ꝓtritio est q̃dã medicinalis tactus man⁹ xp̃i in vena cordis, Et sicut medicus tãgit pulsum cũ tota manu: sed vno digito singularit sentit: sic etiã xp̃s cum manu sue misericordie. q̃ manus hz q̃nq̃ digitos. i. q̃nq̃ motiua ꝓtitiõis tãgit pulsum. Et p̃mus est timor dãnatiõis eterne: q̃ ẽ q̃si pollex. q: cõiter pcctores ab isto incipiũt ꝓtritionẽ. s. timore. Scõs est dolor pdolõis. q: ex peccatis perdidit totũ meritũ inuantũ q̃ si tũc moreret mihi sibi valeret bona q̃ fecit. Jdeo plorat sicut mercator q̃ pdidit. Tertius est dãnum. q: pdidit hereditatẽ paradisi: qualiter tristaret & quõ esset regis primogenito dolor si culpa sua pderet hereditatẽ regni, Quart⁹ est p̃ncipaliter qñ cogitas q̃ peccãdo offendisti creatorẽ tuũ q̃ tot bona tibi dederat. Quintus cogitãdo quõ effect⁹ es ex pctis inimic⁹ angeloꝝ: & oĩm ciuiũ celoꝝ: ac si oẽs hui⁹ ville essent tui inimici capitales, peior est illa inimicia. Ptz ergo q̃ vera cõtritio nõ est nisi q̃ dã medicinalis tactus diuie manus. De hoc est auctoritas. Abũ amarus in indignatione spũs mei. Jõ manus dñi erat mecũ ꝓfortans me, s. dãdo ꝓtritionẽ & ꝓpositũ n ꝏ redeundi ad pctã. Ezech. iij. Jõ ꝓfessores in fine ꝓfessionis debẽt interrogare & dicere. Displicẽt vobis etiã illa pctã: & habeã ꝓpositũ nõ redeũdi ad ea: si dicẽ nõ. nõ est absolucẽdus, Tertio attẽdit vrina. Nã in aq̃ medic⁹ cognoscit infirmitatẽ & corpis dispõnẽ, Et ecce b oris ꝓfessio. nã p ꝓfessionẽ ondit & monstrat interior dispositio pctõris. Confessio est sicut vrinale in quo vrina pctõris ferẽs ab interiori etñs ondit ꝓfessorẽ: & ibi infirmitates alie cognoscunt: & reqrit q̃ vrinale sit clarũ. i. clare ꝓfiteat pctã sua. Nota ꝫ illos q̃ palliate & excusantes se ꝓfitenr accusando alios: oz em̃ dare ondere vrinã male vite ꝓfessori se fortit ac cusando suata veritate. Jõ do vob ꝓsiliuz ne velit facere ꝓfessionẽ vestrã cũ illis cõfessionalib⁹ ordinat & impector: aq: ibi ẽ duplex error. Primo accusando se de pctis que nõ fecit: qõ est pctm̃ mortale mentiri in ꝓfessione. Scõo q: per illas generalitates multa peccata absconduntr. Ille ꝓfessiões solũ sunt ad memorandũ pctã: & nõ ad ꝓfitẽdũ. Jte requirit q̃ os vrinalis est clausum. s. ne in cõfessione vba reueleꝫ pctm̃ alterius: imo q̃ si aliãs peccauerit cuz sorore vel filia auerrat se vt q̃rat cõfessorẽ q̃ nõ cognoscat filiam vel sororẽ ne pctm̃ publicet. Si aũt nõ inuenit talẽ ꝓfessorem dz sic facere & dicere. P̃f ego peccaui cuz vna multũ mihi ꝓpinqua. ista est mens beati Tho. in. iij. dis. xvi. q. seruare famaz alteri⁹ in ꝓfessione. De ista ꝓfessione est Auctas figuratiue, Ait iosue ad achan, Fili mi da gloriaz dño deo isr̃l & fitere: atq; indica mihi q̃d fecer is: ne abscondas, Rñdit achan iosue & dixit ei. Vere ego peccaui dño deo israel. & sic & sic feci, Josue. vij. Nõ cũ dicit fili. Vic habẽt exemplũ cõfessores vt loquanr dulciꝫ peccatori, Et ideo apls. Si occupatus fuerit hõ i aliquo delicto: vos q̃ spirituales estis istruite hmõi in spũ lenitatis. ad Gal. vi. & loquit̃ cõfessoribus. Secundo dicit. gloriam dño deo israel. q: honor: qui fit cõfessori deo fit. q: confessor habet loco dei. Nota contra illos qui ambulando volunt cõfiteri sicut si tripudiarent tẽ-

Quarto dieta p̃cipitur cognita infirmitate. Doc fit in vite restrictiõe & abstinẽtia a pecca toꝝ occasione. Verbi gra. Nam dieta quã dat toꝝ occasione. Verbi gra. Nam dieta quã dat xp̃s mediãte cõfessore superbo vano pompos. so est q̃ humiliet. Jdez de muliere vana: & sic de alijs pctis luxurie & auaricie &c. Nota ꝫ aliquos ꝓfessores q̃ nesciunt dare nisi dietaz missarũ: cuilibet morbo apponunt vnã medicinã. Nota etiã ꝫ illos q̃ nolũt tenere dietam datã a ꝓfessore p sanitate aie: si bene seruant dietã a medico p sanitate corpis. Jdeo apls Charissimi obsecro vos abstinere vos a carnalibus desideriis q̃ militãt aduersus aiam. i. Pe. ij. Quinto syrupus immittit. hoc fit in ẽ ta & deuota oratione. Syrupus est dulcis: sic dulcis est oratio. Nunq̃d videret tibi dulce si omni hora posses loq̃ cũ rege vel papa. Cum xp̃o rege & papa loquit̃ homo in deuota oratione, & ipse respondet iuxta modũ dando ꝓsolationẽ: illuminationes: bonũ ꝓpositũ: & istis similia. Sed multi sunt surdi q̃ non audiunt. Sed dauid ꝓpheta audiuit. ideo dicit in oratione in ps. cxviij. Quã dulcia faucibus meis eloquia tua: sup mel oris meo. Scõo syrupus recipit de mane & de sero in certa mẽsura. Sic debet fieri oratio. Nota mane & sero & in certo nũero. scz tot P̃r nr̃r & tot Aue maria &c. Tertio syrupus recipit cũ aqua calida mixta. Sic etiam q̃n in oratione deus dat aliquas lachrymas &c. de quo dz. Potũ dabis nobis i lachrymis in mensura. ps. lxxix. De isto dicit xp̃us Oportet semp orare. i. omni die. s. mane & sero. & nõ deficere. Luce. xviij. Sexto purgatio tribuit. Doc fit in ablatoꝝ restitutione & iniuriarũ remissiõe. Purgatio em̃ amara expellit humores corruptos superfluos & emittit eos. Purgatio dat cõtra choleram. & significat q̃ debemus remittere iniuria ꝙpter deũ: claudere oculos. Dicant gentes quicq̃d volu erint: necessariũ est restituere iniustũ. Tu latro si habes aliq̃d de furto in domo: vel tu usurarie: vel tu manumissor: tu iudex: tu aduocate: tu mercator: vel tu clerice si cũ simonia obtinuisti beneficiũ necessaria est vobis purgatio restitutionis si vultis saluari: & ideo dicit. Non em̃ dimittit pctm̃ nisi restituat ablatũ. Regula est tã theologoꝝ q̃ iuristarũ. xiij. q. vi. Si res. Certe diceret aliq̃s, Ista purgatio amara est: alie medicine satis placent mihi, Remediũ ꝫ istã amaritudinẽ est gustare siue mordere in vna pte malipu nici amari. q̃d fit cogitando acerbitatẽ eterne dannatiõis: et tuoꝝ tẽ per quã vi vel gratis te oportet dimittere oia que habes. Melius est mõ dimittere meritorie restituẽdo, Unde Piero. a d paulinũ. vlti. ca. Facile ꝓtemnit oia qui semp cogitat se esse moriturũ. Cũ remedio huius cogitationis leuiter recipit purgatio restitutiõis. Uñ apls, Reddite oibus debita: & nemini q̃c q̃ debeatis, ad Roma. xiij. Septimo refectio cõcedit qñ p cõfortatione danr carnes nõ de boue vel de vacca: sed de pullo. Et hoc fit in eucharistie cõione. q: facta restitutione hõ pot cõicare & comedere agnũ filiũ illius benedicte ouis ꝙginis marie: caro est delicatissima: & bibit vinũ. s. eius sanguis: qui infra hostiã cõtinenr. vnde ipsemet dicit. Caro mea vere est cibus: & sanguis meus ꝙ est potus. Qui mã ducat meã carnẽ & bibit meũ sanguinẽ in me manet & ego in illo. Job. vi. Sicut em̃ corpus infirmi cõfortat in refectiõe: sic aia in digna cõmunione. Sed sicut infirmo esset mors ante restitutionẽ comedere carnes: ita peccatori ante restitutionẽ cõmunicare. Ecce ergo dicẽ. Ego veniam & curabo eum, quod est thema. Deo gratias.

Feria sexta post cinerũ. Sermo I

Tendite ne iusticiã

am vestrã faciatis coram hoĩbus, Matth. vi. Thema est verbũ xp̃i autisando nos: dicẽdo, Attẽdite &c. Dñs iesus xp̃s in hoc themate vocat pniam iusticiam, Est etiã ꝓsuetudo in sacra pagina tã in veteri q̃m in nouo testamẽto q̃ vera pnia dr iustitia. Nõ. q: p pniam bonã homo facit veram iusticiã de se & de oibus bonis ex q̃bus cõiter peccamus: q̃ sunt tria. s. corpus materiale: aia rõnalis: & substãtia tẽporalis. Penitentia em̃ si vera est debet facere iusticiã & punitionẽ de bis tribus, Et primo facit iusticiã de corpore p ieiunia: vigilias: & disciplinas: pegrinationes &c. ipsum affligendo. q: eius inclinatione multa peccata cõmittimus, Et ideo ne dr̃ faciat iusticiã de corpe in inferno p illos malos ministros: homo p pniam dz hic facere iusticiã, Doc priuilegiũ fecit deus singulariter humane nature q̃ quẽlibet fecit iudicẽ in causa ꝓpria. Et si hõ facit iusticiã de seipso: est ꝓtectus, Ecce priuilegiũ. Si nosmetipsos dijudicarem⁹ nõ vtiq; a dño iudicaremur in corpe nostro. i. ad Cor. xi. Jdeo qñ anima penitens que fecit iusticiã venit coram xp̃o ad iudiciũ et accusat a demonibus: tũc anima rñdet dictuz dauid in ps. cxviij. Feci iudiciũ & iusticiã: no tradas me calumniantibus me, Jte pnia de aia

cidulta petā sunt intra aiam per cogitatiões malas: p odiū: rācorē: malicīā: per malā volū tatē: vel p errores t falsas opiniones. Bz pe nitētia facit iustīciā p deuotas oriões ḡsti ani mā suspēdēdo vinculo oriōis deuote: q̄ p col lum transit ꝟbalit: cui⁹ caput ligaf in pēde ca thedre xpi q̄ si dicēdo. Dñe exquo ego sum iu dex in causa pp̄ia suspendēdo aiam meā tc. ne vos eam suspendatis in furca inferni tc. Tertio pnia facit iustīcias de bonis tpalibus q̄ fuerūt ubi occasio pcandi facēdo furta se creta: rapinā: vsurās: exactiones supfluas rec piendo: p̄cipiū labor⁹ seruor⁹ retinēdo. vel bo na eccl̄ie vel defunctor⁹: nō soluendo decimas p̄mitias tc. Pnia aūt facit iustīcias. s. restituē do. Pz ḡ q̄ vera pnia non est nisi iustīcia. Jō dr. Si impi⁹ egerit pniam ab oib⁹ pctis suis q̄ operatus est: t fecerit iudiciū t iustīciam: vi ta viuet t non morief: oim iniq̄tatū eius q̄s operatus est non recordabor. Jn iustīcia quā operat⁹ est viuet. Ezech. xviij. De ista iustīcia scz vera pnia loquif thēa cū dr. Attēdite ne iustīciā vram. i. pniam faciaf coram hoib⁹. Pz ḡ thēa. Quō sit aūt cauendū ne iustīcia pnia lis fiat coram hoibus: ostendit ipse xps t decla rat in sancto euangelio hodierno in quo sunt tres partes. in quib⁹ ostendit quō iustīcia pe nitentialis non est fienda coram hominibus

Et p̄imo de corpore materiali,

Secundo de abundantia temporali,

Tertio de anima rationali.

Dico p̄mo tc. t hoc cū dīc in p̄ma pte euāge lij. Attendite ne iustīciā vram tc. q̄ fit de corpore p ieunia: vigilias: abstinētias: faciatis coram hoib⁹. s. ad cor cognitionē: si dei. Nota b differentiā inter cognitionē hoim et dei. Nam cognitio hoim solū se extendit ad opera exte rioza t nō ad interioza. Bz cognitio dei se ex tendit ad vtraq̄ opa. q̄ videt oia clare. Nec furta intuitus hois ego iudico. Dō em̄ videt ea q̄ apparent: de⁹ aūt intuef cor. i. Reg. xvi. Nota fm setm̄ Tho. i. parte. q. lvij. ar. iij. quo q̄rit vtrū āgeli cognoscāt cogitatiões cordiū Risio q̄ cogitatio cordis pōt dupl'r cognosci. Uno mō in suo effectu: t sic nō solū ab an gelo: si etiā ab hoie cognosci pōt: t tanto sub tilius q̄to effect⁹ hmōi fuerit magis occult⁹. Cognoscif em̄ cogitatio interdū non solū per actū exteriorē: si etiā per imutationē vult⁹. Et etiā medici aliās affectiões animi p pulsum cognoscere p̄nt. t multo magis angeli et iā de mones q̄to subtiliꝰ hmōi imutationes occul tas corporales perpendūt. Alio mō possunt co gnosci cogitatiões. put sunt in intellectu t af fectiões. put sunt in volūtate. Et sic sol⁹ de⁹ co gitatiões cordiū t affectiões volūtatū cogno scere pōt. Cui⁹ rō est. q̄: voluntas rōnalis cre ature soli deo subiacet. t ipe in ea solus operaf pōt q̄ est p̄ncipale obiectū ei⁹ t vltim⁹ finis. t iō ea que ex voluntate sola dependent vel que in voluntate sola sunt soli deo nota sunt. Alia nifestum est autem q̄ ex voluntate sola dpē det q̄ aliquis actu aliqua consideret. q̄ cum aliquis habet habitū scientie vel species intel ligibiles in eo existentes vtitur eis cum vult. Et ideo dicit apl's. i. Cor. ij. q̄ que sunt ho minis nemo nouit nisi spūs hois qui in ipso est. Nec sctūs Tho. vbi. s. Idē dīc. ij. scp. dist. viij. ad q̄ntū. Jtē in q̄rto di. xlv. q. iij. ad q̄ntū

Aldō igif ad ppositū redeūdo videam⁹ q̄d ē ieiunare coram hoibus. t quid est ieiunare co ram deo. Jeiunare coram hoibus est a cibis car nalibus abstinere: t p̄cipue semel in die cō edere. Item ab alijs delectationibus corporis abstinere. Hoc tm̄ est ieiunium quod cadit in cognitionē hoim. Bz ieiunare coram deo ē q̄n non solū corp⁹: si etiā cor abstinet a cibis: po tionatis siue venenatis malarū cogitationū: p̄auor⁹ desiderior⁹: rancor⁹: malarū volūtatū: t cū desiderio vindicte. Et q̄ sunt multi q̄ ie sunant coram hoib⁹ t nō coram deo: iō dīc. Atten dite ne iustīciā vram faciatis. supple solū co ram hominibus: sed etiā coram deo. q. d. sicut ieiu natis a cibis carnalibus abstinendo: ieiuna te etiā a cibis mortiferis t indigestibilib⁹ cor dis tc. Hoc ieiunū p̄cipit xps in euāgelio Matth. v. in p̄ma pte euangelij di. Audistis q̄ dictū est antiq̄s. Diliges proximū tuum t odio habebis inimicū tuū. Ego aūt dico vo bis. Diligite inimicos vros: bñfacite his qui ederunt vos. t orate p̄ psequentib⁹ t calūnia tibus vos. vt sitis filij p̄is vr̄i q̄ in celis ē tc. vsq̄ ibi. estote p̄fecti sicut t pat vester celestis p̄fect⁹ est. Nota cū dīc. estote p̄fecti. s. ieiunan do nō solū coram hoibus: si etiā coram deo. sicut p̄ vr̄ celestis p̄fect⁹ est: q̄ in b mūdo multos habuit inimicos. scz oēs pcōres t infideles. si diligit eos: t dat eis bñficia solis: lunes plu uie t p̄cipitationes. Jō vt boni filij assimilemur p̄ri nr̄o celesti. Jtē q: pl⁹ nos tenemur facere p deo q̄ infideles: qui solum diligunt se dilī gentes. hoc etiā faciunt canes. Sed quando creatura diligit amore dei: non solū qui eā di ligit: si etiā inimicū. ibi est meritū. Jtē si resa lutet q̄ vos salutant: nullas grates habebit. si multi sunt q̄ dicunt se non odire aliquē: sed

non loqrenf cū eis n'si p⁹ alter eis loqref. Et dico vobis q̄ ille q̄ p⁹ loquitur t salutat alūr: ille lucraf tunc meritū siue coronā. Jdeo alūr: ille lucraf tunc meritū siue coronā. Jdeo ieiunemus nō solū coram hoibus: si etiā coram deo: tūc erimus p̄fecti in nr̄o ieiunio. Et cui⁹ isto ieiunio cōcordat epl'a hodierna cū euan gelio. Dicaf quō iudei tpe Esa. ppbe. vt ba bef Esa. lviij. habebāt magnas tribulatiões sicutati famis locuste t hmōi in hierlim: t p rectores ciuitatis fuit ordinatū vt oēs ieiu narent certis diebus. t q̄to plus ieiunabant tāto magis augmētabaf tribulatio. ppt̄ q̄ venerūt ad templū t orādo dicebāt. Quare ieiunauimus t nō aspexisti: h ūiliauim⁹ aias nostras t nescisti scz acceptādo. Et rūdit eis deus p Esaiā ppbam. Ecce in die ieiunij vr̄i inuenif volūtas vra. Nota. nō dicit dei q̄ p̄ci pit remittere t diligere inimicos. Et oēs de bitores vros repetitis. Ecce ad lites t ad cō tēciones ieiunatis: t pcutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut vsq̄ ad hanc die vt audia tur in excelso clamor vester. Nūquid tale est ieiunū quod elegi: p die affligere hominem aiam suā. Nunq̄d istud vocabis ieiunium et die acceptabilē dño? Nota debitores dicunf inimici. pz cū dr. Dimitte nobis debita nra si cut t nos dimittim⁹ debitorib⁹ nostris. i. inimicis. Repetunf eis debita p desideriū vin dicte. Sed ieiunū q̄ vult t elegit est hoc q̄ sequif. Dissolue colligatiões impietat̄: q̄ fiūt dupl'r. vel p parētes vel p valēta siue aduto rium. Et q̄n dr eis q̄ faciāt pacē dicūt. Non facerē nisi amici mei vel illi de mea valenta siue aduitorio facerēt. Bonū est reqrere eos q̄ faciāt pacē. aīs colliga te cū deo. Et si eis fecisti iuramentū de valēta siue aduitorio nō est tuandū: q: est otra charitatē. Jdeo dr in plurali. dissolue colligatiões. Secundo solue fasciculos deprēmētes scz odiū quod quilibet tenet in corde. Et hoc est ieiunū quod elegit Patet ḡ p̄ma pars. Ecce q̄re dicit. Attēdite.

Dico scō q̄ xps oñdit ne iustīcia pnialis fiat coram hoibus de abūdantia tēpali: que fit p restitutiões t elemosynas. Et b oñdit xps in scā pte euāgelij. Matt. vi. cū dīc. Cū fa cis elemosynas nō tuba canere ante te: sicut hypocrite faciunt tc. q̄ sequunf: vide in euā gelio tc. Usq̄ ibi. reddet tibi. Pro declaratōe hui⁹ text⁹. Nota quō antiq̄tus iudei rabini t pharisei nō curabāt de glia celesti: si de glia tpali t terrestri. ideo quicq̄d faciebāt totum faciebant solū coram hoibus. Et quādo debe bant dare elemosynas p̄mo p̄comisabaf per cluitatē tc. t ipsi sequebanf p̄conē vt à ppło audirent laudes dicēdo. O q̄ pius est iste: t delectabanf in istis laudib⁹. Ecce vana glia Jdeo de ipis dicit xps. Amen dico vobis re ceperūt mercedē suā. Sic pdif illud magnū salariū quod deus p̄mittit p̄sonis mie dicen do. Beati misericordes qm̄ ipi miam conse quent. Aldat. v. q̄n aīa q̄ ex vana glia fecē ele mosynā vel alia bona venit ad iudiciū coram xpo. statim remittif ipa ad infernū. dicendo q̄ iam b recipit mercedē suā. Si dicaf ergo quē modū tenebimus in dādo elemosynas. Doc oñdit xps dicendo. Te autem faciente elemosynam: nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Nota b tres morales expositio nes. P̄ima. Aldan⁹ dicunf diuitie tēpales. Rō: q: sicut manibus facim⁹ oia opa. Unde dicit pbs q̄ manus est organū organor: ita cū diuitijs homo facit oia negocia. Aldanus dextera eiꝰ pecunia de bono iusto cōgregata scz de labor⁹ pp̄ijs vl̄ possessionib⁹ acq̄sita Aldan⁹ sinistra est pecunia de malo siue iniu ste acq̄sita vel ogregata. s. de furto: vsura: ra pina: simonia t illibus. Uñ circa b Salomō Leua ei⁹ sub capite meo: t dextera illius am plexabif me. Cant. ij. De sinistra aūt dr fieri restitutio: t de dextera faciēda est elemosyna Jdeo dicit. Te aūt faciēte elemosynā nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua tc. Jdeo do vobis vtile consiliū q̄ in tercia vra sine bursa faciatis mediū: t pecunia de bono iusto po naf in vna parte: t de malo iusto ponatur in alia parte: q: quādo simul ponitur restitutio oblioni tradif: t p illud medium reducitur ad memoriā. t tūc sciatis de qua manu faci q̄ elemosynā t de qua restitutionē. Et sm̄ istus intellectū dicebat Tobias filio suo. Fili mi de suba tua: non aliena fac elemosynam et noli auertē faciē tuā ab vllo paupe. ita em̄ fiet vt nec a te auertat faciem dñi. Tob. iij. c. Scōa expositio est ex parte intentionis dandi elemo synā. Dicif manus dextera quādo intentio ē recta. Quādo elemosyna datur solo amore t bonore dei q̄ nobis fecit tot elemosynas. scz creando: puidēdo: t thesauro sui sanguinis redimendo. Jsta intentio dr manus dextera Uel cogitādo: dabo modo istam elemosynā: vt q̄n ego petā elemosynā ad portā paradisi deus det mihi vnū frustū glie sue. Jsta est ḡ intentio recta. Caue ḡ ne sinistra intentione scz laudis vel vane glie facias elemosynam Nesciat sinistra tua scz intētione vane glie. multa em̄ opa t magna pdunf sinistra intē

tione. Tertia expositio, modus dandi elemosynā qui pōt esse bonus vel malus. dicit esse manus dextra vel sinistra. Bonus modus dā di elemosynā est qñ elemosyna que est opus pietatis daf cū pietate: benignitate: ⁊ ex pura charitate. tunc eñ datur cū dextra. Qñ vero malo modo fit panis cani ꝛ vel q; fingunt se non audire pauprē vel cū indignatōne ex importunitate petentis: tunc datur in sinistra Jō dicit text⁹. Te aūt faciente elemosynā ꝛc. Jdeo fernandū est ꝺ filiū apli dicentis. Unus quisq; put destinauit in corde suo, scz dare elemosynam: non ex tristicia aut ex necessitate. Hilarē eñ datorē diligit deus. ij. Cor. ix. Nota practicā qñ vadit aliqs ad eccliam vt ponat in manu quod proposuit dare amore dei, Ecce q̄re dic, Te aūt faciente elemosynā nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Et seruatur ꝺ filiū thematis. scz, Attendite ne iusticiā vestrā faciatis coram hoib⁹ ꝛc. Dico tertio q̄ in pte tertia euāgelij xps dns nr̄ ondit facere iusticiā pnialē de aīa rōnali nō corā hoibus: ſ secrete, Cū oratis nō eritis sicut hypocrite. vsq; reddet tibi. Dicat⁹ mod⁹ orandi anti quor⁹ hypocritarū in synagogis: vicios: ⁊ i angulis plateaꝝ vbi gentes conuenisebant: vt viderent. q̄ cū magnis suspirijs ⁊ gestib⁹ orabant vt laudarent. O de istis bñdictis de quibus dicit xps in euangelio. Amē dico vob⁹ receperunt mercedē suā. O stulti q̄ tā pciosum locale vt est oſo dabāt p tā modico ⁊ vili precio, Jō xps oñdit modū orādi dicēs, Tu aūt cum oraueris intra in cubiculū tuum: ⁊ clauso ostio ora pr̄em in abscōdito: ⁊ pater tu⁹ qui videt in abscōdito reddet tibi. Nō in cubiculis tuis. Sed circa hoc posset aliqs dicere, ergo nō est orādū i tēplo vel in ecclesijs, Rñsio q̄ hoc intelligit duplr. Prio mō ꝺscia dē cubiculū secretū. ⁊ ista oſo fiat in ecclesijs. ſ, non clamādo: nec magnos facīēdo gestus vt videamini ne alij pturbent: ſ claudendo ostiū. ſ, secrete orando. Et hoc ꝺz intelligi de orōnib⁹ q̄ fiunt in publico seu cōi. De aliis orōnib⁹ pticularib⁹ ⁊ ceteris ꝺz se hō claudere in camera sic intelligitur textus. Sed posset hic aliquis arguere dicens, Videt q̄ dns nr̄ in doctrina sua sit fibi ꝑi ꝓtrar⁹, Quia dicit in euāgelio hodierno. Attēdite ne iusticiā vr̄am faciatis corā hoib⁹ ꝛc. ⁊ i alio loco dic. Sic luceat lux vra corā hoib⁹ vt videāt opa vra bona ⁊ glorificent pr̄em vr̄m q̄ in celis ē, Matth. v. Videtur hic ꝓtrarietas. Rñsio q̄ nō est ibi ꝓtrarietas: ſ audi declarationē. Xps cū sit dns ⁊ magr̄ vniuersalis: debat doctrinaꝝ hoib⁹: tā pfectis psonis q̄ etiā impfectis. Quia habebant alios instruere ⁊ informare in vita spūali ⁊ doctrina: dicebat. Vos estis lux mundi, Et loq̄bat aplis ⁊ alijs pfect⁹ psonis q̄b⁹ vētus adulationis nō nocuit. Jō ait, Sic luceat lux vra. ſ. opera vestra ⁊ catholica doctrina corā hominib⁹ vt videant ꝛc, ac si diſſet. Portate lram regiā. i. doctrinā euangelicā sub sigillo bone vite: vt q̄libet dicat, pro certo iste seruat quod predicat. quia al⁹ non creditur sibi. Sed imperfectis ⁊ inchoantibus bonam vitā q̄b⁹ vent⁹ laudis posset nocere dicit. Attēdite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ꝛc. Hec questio fuit semel facta beato anthonio: q̄ eā declarauit isto modo. Sicut magnus ignis nō extinguit vētо ꝛ imo potiꝰ etiā accēdit: ſi modicū lumē modico vēto extinguit. Sic etiā magn⁹ ignis ardēt deuotionis ⁊ charitat⁹ est in corpore perfecto: ſi modicus in imperfectis. iō statim extinguit modico vento laudis. sed in pfectis magis accenditur ⁊ augmentatur. Et nota de magno honore facto beato petro cum veniret antiochiam. ⁊ de beato Iohanne de exilio redeunte. ⁊ de bto Paulo in galacia. vt ptz ad Gal. iiij.

Feria sexta post cinerum. Sermo II

Annuncia populo

a meo scelera eorum, Esa. lviij. In epistola hodierna, In psenti sermone volo vobis ostēdere ⁊ declarare aliqua grauia pcā, ppt que dē⁹ est irat⁹ ꝓtra nos. Jō mittit istas tribulatiōes pestilentiarū ⁊ mortalitatū p mūdū, Ut q̄ ista pcā corriganf ⁊ cesset ista plaga volo nūc ista pcā declarare, Bs pmo salutef ꝛgo maria. Annuncia pplo meo ꝛc, Pro hui⁹ verbi declaratiōe ⁊ materie pdicande introductiōe sciendū q̄ defect⁹ ⁊ vicia ⁊ pcā nr̄a in sacra scriptura nominant⁹ diuersimode. Uñ defect⁹ q̄ fiūt ꝓtra ptm immediate ⁊ de directo: vt furari: ipsum diffamare: vulnerare seu occidere: dicūt iniq̄tates. i, nō eq̄tates. q: ibi nō seruatur eq̄tas a deo nobis data dicēte. Diliges ꝓximū tuū sicut teipsum Matth. xxij, Alij defect⁹ fiūt immediate ⁊ de directo ꝓtra corpus. sicut nimis comedere ⁊ bibere: inebriari: ⁊ hmōi. Jdeo dicit scriptura. Propter crapulā multi obierunt: q̄ abstinēs est adijciet vitā. Eccli. xxxvij. Itē luxuria est ꝺ corp⁹. Aplus. Omne pcm̄ quodcūq; fecerit hō extra corp⁹ est. q̄ aūt fornicatur in corpus suū peccat. i, ad Cor. vi. Item peccatum accidit est ꝓtra corpus ad instar ensis gladij seu ferri qō rubiginaf qñ nō fuit. idē ē de corpe Jō laborate modo ordinato ꝛc. Isti defectus dicunf ppe pcā. i, peccor acta ꝑm ethymologiā: q: comedere: bibere: luxuriari: et ociari: sunt acta peccatoz. Alij defectus sunt q̄ fiunt immediate ⁊ de directo ꝓtra aīam q̄ nō tangūt primū nec corpus vt ꝑsumptio: superbia. que solū tangūt aiam. ⁊ etiā vana gkia: hypocrisis: ira: inuidia: odiū: malicia: mala desideria male cogitationes: desideriorum vindicte: non sunt nisi venenum q̄ occidūt aiam: expellunt gras dei q̄ est aie vita. Ezech. xviij. Anima q̄ peccauerit ipa morief. Ista ppe dicunf delicta quasi derelicta: q: aia debet diligēter custodiri ⁊ seruari q̄ſ reliqa pciosissima. Alia sunt q̄ imediate ⁊ de directo fiunt ꝓtra deum que sunt alijs maiora ⁊ grauiora: sicut iurare renegare: blasphemare ⁊ hmōi. Et ista dicūf ppe scelera. Ptz ꝑ dīntia q̄ est inter defect⁹: vitia ⁊ pcā stricte loquēdo. Auctas. Job petens veniā a deo dicebat, Quātas habeo iniquitates ⁊ pcā scelera mea atq; delicta ostē de mihi. Job. xiij. Modo ostēde mihi q̄ ad pcōz correctionē necessaria sunt: q: ipōrum cognitio: ⁊ tūc sequif correctō. De pcis que fiūt singulariter cōtra deū: loquif thema pdicatoꝛ dicēs. Annūcia pplo meo. supple tu pdicator scelera eorum: nō dicit iniq̄tates nec pcā nec delicta: q sint etiā annūciāda ⁊ corrigēda: ſ scelera. Jō iuxta pceptū dei modo volo vobis declarare ⁊ nūciare pcā que fiūt cōtra deū ex q̄bus veniūt iste tribulationes. Quā annūtiationē faciā p quandā figurā q̄ habef Ezech. viij. vbi legif q̄ in terra iudaꝛ in ciuitate hierl̄ vēit magna tribulatio mortalitatis ⁊ pestilētie: ⁊ pplis orabat deum vt ipos iuuaret: ⁊ tribulatō augmētabatur. De quo ppheta dolens ⁊ admirās plāgēs pplm orando dicebat, O dne ⁊ q̄re datis tot mala pplo vestro. Tūc deus volēs reuelare ppbete rōnē ⁊ causam subito portauit eū i hierl̄m vt videret pcā q̄ ibi fiebant contra deū. Et posuit ipm in porta ciuitatis dicēs. Respice Et ppheta respexit. ⁊ vidit ibi idolū zeli ad prouocandū irā dei. Et oēs gentes recurrebant ad idolum. Cui dixit deus, Fili hominis vides quid faciūt isti: Et ppheta. O dne q̄le pcm̄: istud sufficit vt veniāt tot mala. Nā dixit dē⁹ adhuc ostendā tibi alia. Et duxit eum ad vnam magnā plateā ciuitatis muratā in circuitu. Et dixit sibi. Fode parietē ⁊ vide abominationes q̄s isti faciūt. Qui fodit ⁊ vidit

ibi diuersas ymagines bestiarū pictas: q̄bus senes ciuitatis dabāt incēsum. Et dixit ppba O dne non mirū ſ mittitis mala ꝛc. Postea duxit eum ad aliā plateā: ⁊ ibi vidit mulieres plorātes ⁊ plangētes adonyden. ꝑm poetas deū amoris. O dne dixit ppba q̄le peccatum nec̄ mirū ꝛc, Adhuc dixit dē⁹ ostendam tibi ampli⁹, Et duxit eū ad plateā templi dicens Respice, Et ibi vidit gētes ⁊tentes do:sum templo dei: adorātes ad orientes. Et dixit p pheta. O dne tam magnū pcm̄. Cūc dixit sibi deus. Ex his pctis ego faciā supple vindictam in furore meo: nec parcet oculꝰ meus: nec miserebor cū clamauerit ad aures meas voce magna nō exaudiā eos. Ezech. viij. Ju qua figura deus ostēdit ppbe q̄ttuoꝛ scelera seu pcā q̄ fiebant cōtra deū. Que significāt ⁊ figurāt q̄ttuoꝛ pcā grauia q̄ fiunt modo in mūdo cōtra deū imediate ⁊ de directo. Ex q̄bus veniūt ista mala. Et nos clamamus ad deū ⁊ ipe claudit, ſ, aures. Jō dicit. Annūtiate poplo ꝛc. Nec ciuitas est xp̄ianitas a dño iesu xp̄o fundata ⁊ edificata magnis laboribus ⁊ miſtis pūlegijs ⁊ gratijs dotata, de q̄ Dauid in ps. lxxxvi. Gliosa dicta sunt de te ciuitas dei. Porta hui⁹ē baptism⁹ nec aliqs pōt eē ciuis seu hitator hui⁹ ciuitat⁹ nisi intret p portā hui⁹ baptismi. Nec porta dñi. ſ, actue ⁊ passiue iusti intrabūt in eā. Et ibi datur fides xp̄o ⁊ abrenūciaf diabolo ⁊ pōpis ei⁹, Dic modū baptisandi. Sed ꝺ ponif idolum zeli: q̄ſ ꝺ fidē xp̄i, pmissam in nr̄is necessitatibus recurrim⁹ ad diabolū vl̄ p sanitate habenda: vel p re pdita ad inueniēdū: vel p filijs habēdis: vel ſ estis maleficiati statuꝛ vaditis ad idolū. i, diuinū in quo est diabolus: cū quo diuin⁹ facit sua opa, Ecce idolum zeli ad prouocandū iram dei: q: rex indignaretur ſ aliqs iret p ciuitatē subtrahēdo sibi pplm et trahendo ad suū inimicū, Quid faceret rex ꝺ illū ⁊ ꝺ villā hoc faciente ⁊ ipm sustinente tanq̄ pditorē daret ipm ad furcā. Ita facit diuinus ꝺ regē xp̄m: cui subtrahit popl'm et trahit ipm ad diabolū. Jō corripiant ꝛc. Dic quō in oibus suis nccitatib⁹ quilibet bonus xp̄ian⁹ ꝺz recurrere ad xp̄m qui sanat oēs infirmitates: quia diabolus nō pōt aliquem curare veraciter sanādo: ſ a lesione cessando vt legif in hystoria beati bartholomei. Jdeo in sacra scriptura pcepit deus dicens. Uir siue mulier in q̄bus diuinationis fuerit spūs morte moriat. lapidibus obruent eū. Leuit. xx. Et quare omnis populus lapidabit: nun-

quid fuff iceret vt cōburet vl fuspenderet ꝛc. Rndeo:qz diuin⁹ oīb⁹ nocet:qz puocat ira dei:ideo voluit de⁹ q̄ nō ab vno solo hoīe fi a reto pplo occideret. Jō qñ in vna villa vel patria fustinet vn⁹ diuin⁹: ex illo pcō deus immittit tribulatiōes vel inūdatiōes aquaruꝫ vt ptz de abysso diluuij ꝛc. vel mortalitates, vt de rege Saul q̄ recurrit ad phitonissaꝫ in endor:ppter qđ mortu⁹ fuit ipe ꝛ pdidit regnū ꝑ ie ꝛ suis. i. Paral. x. Mortu⁹ ē Saul ppter iniq̄tates suas:eo q̄ ꝑuaricat⁹ fit mādatum dñi quod p̄ceperat ꝛ nō custodierit illud: si insup etiaꝫ phitonissam cōsuluerit:nec sperauerit in dño. ppter qđ interfecit eum:ꝛ trāstulit regnū eius ad dō filiū ysai. Vel si fit diuisio ppter regimen. Dic quō illud idolum significat domū confilij. Nota. qz de⁹ p̄cepit antiq̄tus moysi q̄ domus confilij eēt i porta ciuitatis vt forēses possent eā stati inuenire Que quidē domus est idolū zeli ad puocādū emulatōes seu inuidias. O quot inuidie et emulatiōes ꝛ zelotipie sunt in hac villa et illo idolo quod oēs adorāt. Dicit vnus. O ille fuit cōsiliarius ꝛ ego nō fui q̄ sum de meliori genere ꝛc. Oēs laborāt vt habeāt regimen. Et quo sequunf multa mala: inuidie:destructiones cōitatis ꝛ rancores. Ecce damnatio animarū ppter multa pcā q̄ ibi concurrunt Primū est piuriū qđ est maius pcīm q̄ homicidiū: vt dicūt theologi. Et qñ intrant i regimē iurant q̄ ꝓcurabūt bonū cōitaꝫ fideli: et q̄ corrigēt pcā notoria:ꝛ nihil faciunt. iō sunt piuri. Scōm pcīm est furtum:ꝗa multa ex ambitione regimis expendūt. Et qñ sunt intus volunt recupare. ideo furanf a cōitate quicq̄d possunt:qđ est maius pcīm ꝛ maius furtū: q̄ si reciperēt furtiue a psona pticulari q: magis tenenf diligere bonum cōitatis q̄ pticularis psone. Tertiū pcīm est damnuꝫ et restitutio cōitatis. Nota filitudinē de naui q̄ debet ire vltra mare. Et psone tenēt ꝓsilium q̄s erit patronus nauis:ꝛ q̄s nauta:ꝛ q̄ marinarij ꝛc. Sic in ꝓposito magna nauis triū cooperturaꝝ est cōitas. Prima cooperura secreta sunt religiosi in monasterijs absc̄diti. Scā a est clericoꝝ vbi sunt merces sacramētoꝝ. Tertia vero vbi fit exercitiū est laicoꝝ. Jn qua ops ponere patronū scīz vicariū seu nautā subnicoꝝ ꝛ marinarios scz maturos Jdeo in cōsilio q̄libet dz attēdere ꝛ respicere cōitatē ꝛ nō cōsanguinitatē nec amicitiā vel parētē: sed vtilitatē ville: alias adorāt idolum Jō neq̄ mirū si deus mittit ista ꝛ ducit secū filios vestros. Jdem faciet de vobis nisi vos corrigatis ꝛc. Scōm pcīm qđ oīdit de⁹ ꝓphete in platea ciuitaꝫ fuit de imaginib⁹ ꝛ de illis q̄ dabant eis incēsum. Hoc pcīm significat ludum taxilloꝝ. Quid sunt aliud taxilli q̄ imagines bestiarū depicte: q̄bus maiores et seniores dāt incēsum. Antiq̄⁹ solū iudebant ribaldi ꝛ lenōes ꝛc. Sz modo maiores ville sine aliq̄ verecūdia ponūt se ad ludēdū ibi cū ribaldis:ꝛ emittūt incēsum ꝑ sus celum scilz blasphemiarū ꝑ deū ꝛ ꝑ ginē mariā ꝛc. Et q̄ pcō veniūt multa mala ꝛ plaga mortalitatis Ducēas. Vir multū iurās implebif iniq̄tate et nō discedet a domo illi⁹ plaga. Ec. li. xxiij. Jdez de villa in qua de⁹ notorie blasphemaf a q̄ nō recedet plaga. Nota penā blasphemātium. Leuit. xxiij. Nota etiā hystoriā de illo sancto q̄ iuxta altare dei vidit altare diaboli vbi gentes confluebāt ꝛc. Dicunt quidam si āmouef ludus pdemus impositionē siue lucrū ꝛc. Sz meli⁹ est pdere impositiōes q̄ corpus ꝛ aiam:ꝛ bōa tpalia p tēpestates. Jdeo puideaf ꝛc. Tertiū pcīm qđ de⁹ oīdit ppbe fuit de mulierib⁹ plangētib⁹ adonidē ꝛc. hoc significat pcīm mulieꝝ q̄ modo plangunt ꝛ ploraꝝ qñ pdunt filiū vel filiā dilectā dicētes multa ỹba stulta ꝑ deū: cū tñ deberent letari Numq̄d gauderef si rex trāsiens p ista villa3 reciper in curiā suā f. liū vl̄m ꝛ faceret ipsuꝫ magnū dñm. Jdem de regina que reciperet filiā vl̄am ꝛc. Sic modo rex xp̄s seu papa ie sus trāsit p villā ꝛ recipit in curiā suā f. lium vl̄m innocentē ꝛ bonū: vt ip̄m faciat magnū dñm maiorē q̄ sit ꝫ rex vel papa. De ꝫ ergo ploraf vos. Jō apls. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹ vt nō ꝛtristemini sic ꝛ ceteri q̄ spem nō hūt. i. Thes. iiij. Sed nō ploraf nec plāgitis mortē aliaꝝ filioꝝ adultoꝝ: q̄ dant se pctis blasphemie: luxurie ꝛc. qui recta via vadunt ad infernū ꝛ nō curatis. Jō pōt vob dicere filius vester qñ moritf. Nolite flere sup me: sed sup vos flete ꝛ sup filios vestros scz adultos. Lu. xxiij. Quartū pcīm fuit illoꝝ qui ỹterūt dorsum ad templū: ꝛ adorabant ad orientē. Ecce hic pcīm de fractiōe festiuitatum: qñ gētes despiciūt p̄cepta ꝛ ordinationes eccle: tūc vertūt dorsuꝫ ad tēplū deꝝ et adorauerūt ad orientē. ſm q̄ dicit Dauid Ort⁹ est sol ꝛ exibit homo ad opationē suaꝫ Qñ ꝑ gētes nō fuant festa: ꝛ faciūt negocia in foris ꝛ ferijs ꝛc. tunc vertūt dorsum tēplo et adorant ad orientē: cū tñ deus optime diuisit xp̄s: quod totū currit in septez diebus ꝛ

dēdit nobis sex dies ad laborādū: ꝛ vos vertitis vos ad orientē. s. orto sole vadit is ad agrū vestrū: vineā: forū: seu ferij. Septimū die dei retinuit sibi i. sanctificā. ꝛ vult q̄ illa die vertimus facie ad templū: ꝛ dorsum ad orientē. Et vos facit oppositi: ꝛ q̄ dicit missa in qua oēs tenemini esse: q̄dā stāt in platea ꝛc. q̄dā in vineis: q̄dā in lupanari: q̄daꝫ in tabna ꝛc. Et dicit dus: ꝛ vos auferris mihi xp̄s meuꝫ. Jdeo ego auferā vobis xp̄s vestrū. Jsta rone veniūt mortalitates. q: ille q̄ debebat viuere q̄draginta vl sexagita annis moriet cras. iō dicit ipse. Cū accepero xp̄s ego iusticias iudicabo. ps. lxxiiij. Ecce hic pcā q̄ fiunt ꝑ deū. ppt q̄ veniūt iste tribulatiōes ꝛ mala. Jō corrigā tur p bonas ordinatiōes: ꝛ deus iuuabit. als ecce q̄d dicit. Cū multipl'feceritis orationem vestrā nō exaudiā. Esa. ꝓmo.

Sabbato p̄st cinerū. Sermo I

Scendit ad eos in

a nauim ꝛ cessauit vētus. Mar. vi.

Postq̄ xp̄s multa mirabilia fecerat in terra: fecit ꝛ i mari. qđ oīdit ab oībus euāgelistis. vt ostēderet se esse dñm nō solū terre: sed etiā maris. Dicaf breuiter hystoria euāgelij. Mō vt intremus secreta: oportet loqui de tribus. Et primo de ista naui pcīta i tā magna ꝛ valida fortuna. Scōo de hora q̄ venit illa fortuna. Tertio de bono aduētu ꝛ tranq̄llitate ex ꝓsentia q̄ ipse intrauit nauē. Et ō isto tertio loquit thema. Quantū ad primū sciendū q̄ ſm oēs doctores ꝛ glo. nauis illa in tā magno periculo pcīta: signat ecclesiam militantē duplici rōne. Prima rō ex officio. Rō: qz sicut nauis portat psonas ꝛ merces de vno loco ad aliū: sic etiā ecclesia. Et qui nō nauigant cū ista naui oēs pereūt. sicut tēpore Noe perierūt oēs q̄ extra arcā inuēti fuerūt. Ecce officiū huius nauis. Jdeo Salomō ad ſam de ecclesia dic. Facta est q̄ſi nauis institoris dlonge portās panē suū. Prouerb. vlt. Ecce q̄ ꝓpt offm ecclesia dr nauis vt cōiter dicūt doctores. Scōa rō ꝛ est subtil or q̄ nauis significat ecclesiā: est si volumus attendere ad formā seu figurā nauis q̄ est in ꝓncipio ꝫ est in ꝓa angustia: i medio est lata: ꝛ in fine. sūt puppi angusta. Recte nauis significat ecclesiā militantē q̄ est hmōi forme. ꝛ dns noster iesus xp̄s est q̄ſi ꝓa siue anterior pe nauis vbi cōiunguntf due tabule. s. duo apli: vt Petrus ꝛ Andreas q̄ fuerūt ꝓmi apli xp̄i. deinde yndecim apli. i. ad Cor. xv. Deinde creuit p septuaginta discipulos. deinde p tria milia cōuersos. Act. ij. sic tandē creuit paulatim p totū mundū. Quia in oēm terrā exiuit sonus eoꝝ. s. p̄dicationis. ad Ro. x. Sz iā diu est q̄ nauis ecclesie angustiaf ꝛ restringitur circa finē. Nota hic dece diuisiones ipsius xp̄ianitatis intantū q̄ dicit xp̄s iesus. Filius hois cū venerit putas ne inueniet fidē in terra. Luc. xviij. Ptz ergo q̄ ecclesia militās dr nauis nō solū ꝓpter officiū: sed etiā ꝓpt formam ꝛ figurā. Et totū hoc tangit in dicta auctoritate. Facta est. s. ecclesia militās: quasi nauis institoris. Ecce formā. De longe portans panē suū. s. merces. Ecce officiū. Sed agitaf fluctibus. Est enī in magno periculo nauis. s. ventoꝝ. Hoc clare potestis videre si vultis cogitare ad hoc qđ dico. Quando enī vacat vnus magnus ꝑatus: statim reges ꝛ dñi pales rogant ꝑ indignis etiā cū minis vel munere. Vñ papa videns q̄ rogant ꝑ indigno qui nesciret custodire tres capras: tribulatur Item iam videtis q̄liter ordinatiōes ecclesie seruanf. q: dēspiciunt libertates: ꝛ immunitates ecclesiastice franguntf. Nā q̄libet reputat se dignū ad maiorē mūdi ꝓlationē. q̄libet seruat de ordinationibus ecclesie. put vult ꝛ sibi placet: nihil aliud. Ecce qđ nauis est in magnis periculis. Jam enī verificaf illud qđ dr Matth. xviij. Nauicula aūt in medio mari iactabaf fluctibus. erat enī cōtrarius ventus. Quarta aūt vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare. Et videntes eū supra mare ambulantē: turbati sunt dicētes: q: fantasma est. Et ꝓ timore clamauerūt. Statimq̄ locutus est eis dicēs. Ego sum nolite timere ꝛc. Quantū ad secundū videndū est de hora in qua venit illa fortuna. Nā dicit textus. Et cū sero esset erat nauis in medio mari. Jpse aūt solus erat in terra. Et videns eos laborantes in remigando. Erat enī ꝓprius eis ventus. Occasus solis facit vesperū. Mō videamus in qua hora diei sumus. Dicaf q̄ ſi est sol radians sup terrā facit diē artificialē ꝛ cū irradiat valles ꝛ torrētes ꝛ colles adhuc est mane: sed qñ nō irradiat vertices mōtiū: nec valles: tūc est sero. Ad ꝓpositum in sacra scriptura xp̄s dicit sol. Jdeo dicit xp̄gini marie. Felix nanq̄ es sacra xp̄o maria ꝛ omni laude dignissima: q: ex te ortus est sol iusticie xp̄s deus noster ꝛc. Modo ad cognoscendum in qua hora sumus diei. scz durationis huius mūdi: videamus si radij solis scilicz christi irradiant torrētes: valles ꝛc. Torrentes sunt

laboratores triplici rõne. Primo q; sic torrẽtes sunt asperi & petrosi, sic etiã vita laboratorũ aspera est & dura & petrosa, Scõa rõ est, q; torrẽtes aliqñ abundãt aqis: aliqñ nõ, Sic laboratores aliqñ abundãt bonis tẽporalibus aliqñ nõ: ex siccitate vel als. Terria rõ est: q; sicut rustici & laboratores sunt electi: & ab oĩbus aliis inferiores: intantũ q; põt dici dictũ Danielis. Imminuti sumus plusq; oẽs gẽtes: ĩsumuscq; hũles in vniuersa terra. Dañ. iij. Sed mõ iam torrẽtes & laboratores nõ irradiant sole ihesu xpi. Antiquitus tñ irradiabant, q; erant devoti. Nã quolibet mane & sero orabãt vir in vno angulo: & mulier in alio. Nota quõ primo se signabant, deinde dicebãt, Credo in dñ, sciebãt bene Pr nr & Aue maria: & decem pcepta legis, nã ista est scientia laboratorũ. Modo aũt nesciũt se signare nec sciunt Credo in dñ: nec Pr nr: nec Aue maria: nec etiã aliqõ bonũ: ñ bene sciũt sortile gia: cõiuratones: & vanitates, sciunt etiã quot denarij sunt in vno florẽo. Ideo iã sol iusticie ab istis torrẽtibus retraxit radios suos. Item antichus quolibet die audiebãt missam in aurora, deinde ibãt ad sua negocia: ñ mõ nec in dñica nec in alijs diebus volũt audire missam, & si forte veniũt iaz pranſi & tarde veniũt. & qñ sunt in ecclesia nõ faciunt nisi loqui. Itẽ antichus cõicabãt quolibet die dñico deuote & pcessionaliter, mõ aũt nisi semel in anno. Jõ david. Nescierũt nec intellexerũt: in tenebris ambulãt: mouebunt oĩa fundamẽta terre, in ps. lxxi. Modo videamus si radij solis iusticie illuminẽt valles. Valles dicunt oẽs homines diuites, ĩõ q; vallis est terra delicios & abũdans, nã talis est vita diuitũ: pinguis & deliciosa et abundãs. Jõ dõ in ps. Valles. i. diuites abũdabũt frumẽto. ps. lxiij. Sz iam ab istis recessit sol iusticie. i. gra dei mie & veritatis. nã antichus diuites querebãt si erat aliqs q; veniſset ad pauptatẽ vt possent eũ iuuare ĩ aliquo. Sed mõ vellẽt sibi nuicẽ auferre oculos. Antichus si diues videbat agrũ vl vineã alicuj inculti: vel filiã alicuj adultã: immediate dicebat sibi. gre nõ seminatis agrũ tẽ, de quo vi uetis tẽ. Et statim mutuabãt semẽ: pcũias: maritabãt puellas & gines. Sed mõ si pauperes: laborãt q; habent domũ plenã filijs indiget pcunia: panem & vino tẽ. & venit ad diuitẽ vt recipiat tẽ. Nõ vsuras qs faciũt. Itẽ qñ videt vidũ vel puellã pauperẽ: laborãt q; fiat meretrix. Ecce quõ sol iusticie recessit: & verificat verbũ xpi dicentis. Qñ abũdabit iniqtas: refrigesceret charitas multoz. Matth. xxiij. Itẽ videam⁹ si radius solis tãgit costas. Coste dicunt esse simplices pbyteri. Nõ. q; sicut coste sunt torrẽtib⁹ & vallibus altiores: & mõtibus & collibus pmiores: sic simplices deberi sunt pplo altiores in dignitate & scitate et magis iungunt mõti. s. xpo. Jõ dicit scriptura de eis. Sepauit vos dñs ifrl ab oi pplo: & iunxit sibi vt sitis ei ĩ cultu tabnaculi & stare tis cotã frequentia pplí. Nũeri. xvi. Sed mõ ab istis retraxit radios suos sol iusticie. nam antichus irradiabant deuotiõe & scietia. sed mõ quasi nulla hñt deuotionẽ vel scietiã: imo sunt ignorates. Et iã vificat de eis pphetia dicẽs. Sacerdotes eius pteruerũt legẽ meaz et polluerũt sanctuaria mea. Inter sctm & pro phanũ nõ habuerũt distantiã: inter pollutũ et mundũ nõ intellexerũt: & a sabbatis meis auerterũt oculos suos: & coinquinabar in medio eorũ. Eze. xxij. Adhuc videamus si irradiet colles sol iusticie. Religiosi dicunt colles. Nõ. nam merces q; portant de loco ad locũ transeũt per colles: sic etiã merces celestes. sez scte doctrinarũ veniunt ad nos p religiosos. Itẽ q; via seu trãsitus p colles est angusta, talis dz esse vita religiosoz stricta & aspera p pniaz. Et iõ dicit in ps. lxiij. Pinguescẽt speciosa deserti et exultatiõe colles accingent. Nota qualiter antichus religiosi seruabãt obedientiã: paupertatẽ: & castitatẽ: & oẽs cerimonias. q; tunc sol iusticie tãgebat colles: si mõ seruant obedientiã. sez de capone. Sed si vltra voluntarie pcipiũt aliqd: statim sequunt appellatões tẽ. Itẽ tenẽt pauptatẽ fiũt indigentiã in his q; non pñt acqrere. De castitate aũt & de cerimonijs ipsi sciũt quõ viuũt. Jbo ergo ad optimates & logr eis. Ipsi enĩ cognouerũt viam dñi & iudiciũ dei sui. Et ecce magis hi simul cõfregerũt iugũ: ruperũt vincula. Viere, v. Jam trãsiuit ẽ hora vesperarũ tẽ. Itẽ videamus si sol iusticie tãgat mõtes siue summitates mõtiũ: et isti sunt plati siue dñi tpales. Nõ. q; sicut mõtes eminent sup terrã: sic plati & dñi sunt alti eminẽtes ex dignitate & dñio tpali. Videamus mõ si illuminant a sole iusticie. qñ antichus plati nõ dabãt plationes: dignitates: vel bñficia nisi bonis psonis sctis & dignis. & illos cogẽtes: & plus curabant de alabus q̃ de redditibus. Nõ mõ q̃liter fit iuxta illud apli. Oẽs q̃ sua sunt q̃rũt, nõ q̃ iesu xpi. ad Phil. ij. Idẽ de dñis tpalibus. naz antichus fuabãt iusticiã: & ptentabant de pp: ijs redditibus

quos etiã diuidebãt. s. p seipis: p deo: & pauperibus. Sz modo nota de iniusticijs & exactionib⁹ qs faciũt. Jã enĩ vificat illud dictũ pphetice di. Principes tui infideles socij furũ. Omis diligũt munera: sequũt retributões pupillo nõ iudicãt: & cã vidue nõ igredit ad illos. Esa. i. Nũqd q̃ videt vobis si sumus in fine dei: & in occasione solis. Ecce qualit illa fortuna nauis i sero figurabat fortunã finis mũdi q̃ dz sero. Et iõ dz Cũ aũt sero factũ eẽt dixit dñs vinee, pcuratori suo, Voca operarios & redde illis mercedẽ suã. Mat. xx. Quãtũ ad tertiũ tẽ, videda est tranqllitas vẽtura ex xpi pnia cũ dicit the. Ascẽdit ad eos in naui & facta est trãquillitas magna: & cessauit vẽtus. Et nota b hystorialiter quõ xps in quarta vigilia noctis descẽdit de mõte ad discipulos q̃ erant in mari. Jta modo in isto sero sez in fine mũdi vt ex pdictis ptz qñ nauis ecclesie pclitat: dñs iesus descẽdit de mõte altissimo celi empyreo: ei vbi modo inuocat, p nob apud prem offendens patri latus & vulnera. & virgo Maria tẽ. De isto mõte et alia pte dicit dñs. Quis ascendet in montẽ dñi tẽ. ps. xxiij. De isto mõte descendet in die iudicij supra mare hui⁹ mũdi: q; nõ descendet in terra: ñ in aere Auctus. Dic iesus q̃ assumpt⁹ est a vobis in celũ. sic veniet quẽadmodũ vidistis eũ eũtez in celũ tẽ. Ack. i. Dicat q̃lis timor & tremor erit tũc pctõrib⁹ ũ ei⁹ aduẽtu. intñ q; dicit pphẽta. Ecce venit dicit dñs exercituũ. Et qs potẽrit cogitare die aduẽtus ei⁹? & qs stabit ad videndũ eũ. Ipe enĩ q̃si ignis cõflans: et q̃si herba fullonũ. Et sedebit cõflans & emũdans argẽtũ: & purgabit filios leui. Subdit. Ego accedam ad vos in iudicio, & ero testis velox maleficis: & adulteris: & piuris: & q; calũniant mercedẽ mercenarij: & humiliant viduas & pupillos & oppmũt pegrinum: nec timuerũt me. Malach. iij. O qualis timor erit illis, Sz bonis dicet, Ego sum: nolite timere cõfidite. Si mali timẽt nõ erit mirũ: q; videbũt eos dãnationẽ paratã: Jõ qs dabit sniaz dicendo. Discedite a me tẽ. Deinde data sniã ascẽdet in nauiculã. i. totã eccliam xpianã, & secuti sunt eũ ei⁹ discipuli. i. boni, & stati fuerũt ad aliã terrã: vt dz Job. vi, sic erũt boni xpiani ptingẽtes ad terrã illã. de q̃ dicit dñs. Portio mea dñe sit in terra viuẽtiũ. & tũc cessabit vẽtus tribulationũ & infirmitatũ: & erit tranquillitas eterna. Jdeo dz. Absterget de⁹ oẽm lachrymã ab oculis sctoz. Apoc. vij.

Sabbato post cinerũ, Sermo II

Rat nauis ĩ medio

e mari. Marci. vi. Nota mystice q; pnia dz nauis propter quattuor q̃ habet ad instar nauis, sez

Diuersam figuram,
Grandem mensuram,
Altam staturam.
Incertam venturam.

De hoc quarto modo dicit ppositum thema. Erat nauis tẽ. Quãtũ ad pmũ nauis nõ hz vnã figurã vniformẽ sic alia edificia q̃drata vel rotũda & hmõi: ñ in pncipio est stricta: in fine etiã stringit: hz nõ tñ q̃tũ in pncipio. & in medio est lata. Sic pnia in pncipio incohandi est stricta. Lu. xiij. Cõtendite intra re p angustã portã. q; dico vob: multi qrent intrare nõ poterũt. Postea ppt assuetudinẽ ad iutoriũ gre dei fit spaciosior. Proũ. iij. Viã sapie mõstrabo tibi: & ducã te p semitas eqtatis: qs cũ ingressus fueris nõ artabunt gressus tui: & currẽs nõ hẽbis offendiculũ. Tãdẽ ppt debilitatẽ carnis incipit artari aliqtulũ io Proũ. vlt. Facta est q̃si nauis institoris de longe portãs panẽ suũ. Quãtũ ad scõm penitẽtia est q̃si magna nauis sez triũ coptarũ. Prima inferior & secretior est cordis contritio, Viere, xv. A facie man⁹ tue sol⁹ sedebã qñ amaritudine replesti me. Scõa est oris confessio Proũ. xxviij. Qui abscõdit scelera sua nõ dirigẽt. q̃ aũt confessus fuerit & reliqrit ea: miam cõsequẽt tẽ. Tertia ẽ opis satisfactio Lu. iij. Facite fructũ dignos pnie. Jõ pnia est illa maxima nauis Noe, de q̃ Gen. vi. Cena cula & tristega facies in ea. Quãtũ ad tertiũ altitudo hui⁹ nauis est maxia ppt malũ cruc q̃ velũ extẽsiz est caro xpi mũdissima. Absq; b malo nõ naui gaf. Job. xv. Sine me nihil potestis facere. Gabia q̃ pcipue defendit nauis est titul⁹ triũphalis cruci suppositus. Juxta illud Prouer. xviij. Turris fortissima nomẽ dñi ad ipm currit iustus & saluabit vel exaltabit. Jõ Cant. vij. Statura tua assimilata est palme. Quãtũ ad q̃rtũ q̃dm nauis ẽ in medio mari ppt innũera picula icert⁹ est euẽr⁹ ei⁹ donec puenit ad portũ. Eccls. ix. Sũt iusti atq; sapiẽtes: & opa eoz in manu dei: & tñ nescit hõ vtrũ amore an odio dign⁹ sit: ñ oĩa in futurũ seruant icerta. Sz optimũ remediũ secure gubnatois ostendit ĩ euãgelio. s. assumẽ secũ xpm. Nota hystoriã breuit. xps hũt assumit ĩ eucharistia. Jo. vi. Qui mãducat meaz carnẽ & bibit meũ sanguinẽ hz vitã eternaz.

Jdeo ꝫ in euãgelio. Cõfidite qꝛ ego sũz. Nolite timere: ꝛ ascẽdit ad illos i nauĩ: ꝛ cessauit vẽtus. Vñ dicere põt fidelis penitẽs a q̃ xps sumit ꝑ eucharistie cõionẽ. Si ambulauero i medio vmbre mortis nõ timebo mala: qñ tu mecum es ps. xxij.

Dñica ꝑma in. xl. Sermo.

Cecesserũt angeli ꝛ

ministrabãt ei. Mat. iiij. Sanctũ euangelium hodiernum declarat nobis de sancto ieiunio ihesu christi quatuor puncta vt sequitur.

Primo locum cõuenientem
Scõo tps sufficiẽs ꝑ qõ ieiunauit.
Tertio modũ expedientẽ quõ ieiunauit.
Quarto fructũ puenientẽ ex ieiunio.

Et de isto q̃rto loquit thema. Accesserũt angeli ꝛc. Fructus eñ q̃ sequit ex ieiunio: qꝛ angeli accesserũt ꝛc. Dico ꝑmo q̃ euãgeliũ hodiernũ declarat nobis de scõ ieiunio ihesu xpi locũ cõuenientẽ vbi ieiunauit. Vñ sciendũ q̃ qñ xps voluit q̃dragesimam ieiunare noluit eã ieiunare in ciuitate bethleẽ vbi fuit natꝰ: nec in tẽplo vbi fuit pñtatus: nec i nazareth vbi fuit nutritus: nec inꝛ hoies: ſ in deserto qõ est habitatio bestiarũ. Et ꝫ dicit ꝓncipiũ euãgelij. Ducꝰ est ihesus in desertũ a spũ. volens sꝛpple ieiunare, et iste locꝰ fuit valde cõueniens. Rõ ꝓpter ꝛueniẽtia quã hz locus desertus cum fine ieiunij. nam ieiuniũ ordinaꝛ ad triplicẽ finem scz ad

- Refrenationem,
- Liberationem,
- Meritum,

Primo ad refrenandũ scz vitia ꝛ pctã que ꝑ maiorẽ ptẽ accidũt ex carnis inclinatõe ꝓpter hoc ordinata fuerũt ieiunia, ſ. ad refrenandũ Nã sicut hoi stulto ꝛ armato auferunt arma cuꝫ q̃bus multis nocuit: sic etiã corpus hois stulti armatũ cibo ꝛ potu ꝛ aliis delectabilibus q̃ nobis deus dedit ad necessitatẽ nature inuisibrete sumptis: tm: totiẽs occidit aiaꝫ Jdeo sibi subtrahi debẽt prudẽter ꝛ ãmoueri

Scõo ordinaꝛ ieiuniũ ad liberãdũ, ſ. aiam q̃ ꝓpius est vnita corpori multũ a corpe ipedit in bonis scz spũalib⁹. Et ideo dr Corpus qõ corrũpit aggrauat aiam. Sap. ix. ideo vt aia sit libera ad opandũ spũal' depim' caro scz ꝑ ieiunia, ꝛ sic aia eleuaꝛ libere in deum. Sicut de statera, nã qñ vna ps depim'. ita alia eleuaꝛ ꝛ econuerso. Tertio ad merẽdũ ꝛ acquirendũ thesaurũ spũalẽ; qñ sicut ꝑ totũ annũ homo laboraꝛ ꝑ necessitate corꝑis: sic ieiunãdo ad min⁹ isto sctõ tpe laboraꝛ ꝑ aia. Unde apl's. Unusqꝛq; ꝓpriã mercedẽ accipiet ꝛm suũ laborẽ. i. ad Corꝛ. iij. De oĩb⁹ istis rõnib⁹ vide auctẽ bti Gregõ. dicẽtis. Qui corꝑali ieiunio vitia cõprimis. Ecce ꝑmũ. ſ. refrenare. Mentẽ elcuas. Ecce scõm. ſ. aiam liberare. Utrumẽ largiris ꝛ ꝑmia. Ecce tertiũ. ſ. mereri. Huic triplici fini ieiunij valde cõuenit locꝰ desertꝰ vbi vitia cõprimunt: qꝛ nõ hẽt occasiones peccãdi nec oculis videndo ꝛc. sic õ alijs sensib⁹. Pz ꝫ q̃ desertꝰ est locus conueniens ieiunio. Jdeo sup illo xpo. Ductꝰ est ihesus in desertũ a spũ. dicit btus Greg. in omelia hodierna, Dubitari eñ soleꝛ a q̃busdam a q̃ spũ ductꝰ est ihesus in desertũ. Uere ꝛ absq; vlla q̃stione cõuenienter accipit vt a spũsancto in desertũ ductus credaꝛ. Sz diceret aliquis. Jste rõnes non sunt ad ꝓpositũ de xpo qui in suo corꝑe nunq̃ habuit malas inclinatiões. Jtẽ nec ex carne impediebatur eius aia q̃n haberet pfectissime suas fruitiones. Jtem qꝛ iam meruit inquãtuꝫ deus ꝛ inquãtũ hõ. Rñdeo q̃ q̃tum ad psonã xpi bona est rõ: ſ ipse hꝫ fecit vt daret nobis exemplũ. ſ. vt tpe ieunij vadamus ad desertũ dimittentes ciuitates: villas ꝛ cõitates: quod sic intelligendũ est vt in scõ tpe dimittam⁹ negocia tpalia: q̃stiões et discordias ꝛc. Def hꝫ mod⁹ oĩbus. Et ꝑmo religiosi ꝛ clerici in hꝫ sctõ tpe sat' sunt occupati circa horas ꝛ officiũ. Laboratores xpi in hꝫ sancto tpe debẽt summo mane audire missaꝫ et hꝫmonem: si ꝓdicaꝛ in aliquo loco ꝛ ꝑost negocient vt possint audire filijs ꝛ domib⁹ suis. Diuites aũt surgant in aurora ad adorandum. Deinde audiant missam maiorẽ ꝛ hꝫmonem: ꝛ post dicãt psalteriũ post missam orando: ꝛ hora prãdij erit pfectũ. Illi diuites qui nescĩũt psalteriũ post missam orando pquirãt ecclias: monasteria ꝛ hospitalia: vbi cõiter sunt magne indulgentie. Post prãdiũ xpi possunt dormire. Deinde ire ad cõplectorium, ꝛ post dicere vesꝑas vel septẽ psalmos pniales, vel Pat' noster ꝛc. Et isto modo hõ vadit ad desertũ, Et istum moduꝫ tenuit dñs rex ille magnus: dicens de se, Ecce elongaui fugiẽs ꝛ mansi in solitudine. Expectabã eum qui saluũ me fecit: a pusillanimitate spirit⁹ et tempestate. ps. liij. Non legitur q̃ Dauid ex quo fuit coronatus fuerit in deserto: ſ mãsit in solitudine camere sui palatij elongatus a negocijs, ꝛ ad quem finez ostendit. Expecta bam eum qui saluum me fecit. Et fructus

meritoꝛus a pusillanimitate spũs. Ecce liberatꝰ a ꝑtẽtate. sꝛpple malarũ inclinatiõrũ aie, ꝛ tẽptate. sꝛpple malarũ inclinatiõrũ carnis. Pz ergo locus ꝛueniẽs ꝑ ieiunium carnis.

Dico secũdo ꝛc. q̃ tps sufficiẽs fuit. ſ. q̃draginta dierũ. Nã dicẽ textus q̃ cũ ieunasset q̃draginta diebus ꝛ q̃draginta noctibus. Et q̃re dixit q̃draginta noctibus. Rñdeo q̃ hꝫ õr ad differẽtiã ieiunij iudeoꝛ. q̃ antiq̃tus ꝑ diẽ ieunabãt: ꝛ de nocte comedebãt ad sufficiẽtiã: sicut mõ faciũt agareni. Nõ credatis q̃ rale sint ieiunia xpi in illis q̃draginta diebus et q̃draginta noctibus: qꝛ nihil gustauit. Tꝑus thñ q̃dragita dierũ ꝛ noctiũ fuit sufficiẽs. Nõ qꝛ iam scit⁹ q̃ oĩa ꝓcepta dei sunt dꝛcẽ in quibus oĩa alia includunꝛ fundamẽtaliꝛ. Sicut eñ deus dedit dꝛcẽ digitos corꝑi ad opandũ oĩa: ita dedit anie dꝛcẽ ꝓcepta q̃ dꝛcẽ digitos ad opandũ meritorie. Jsta aũt ꝓcepta frangimus q̃druplicit̃. scz cogitatõe: locutõe: opere et omissione. Cogitatõe eñ frangimus duo ꝓcepta: singulariter, ſ. illũ. Nõ ꝛcupisces vroꝛẽ ꝓximũ tuũ: qꝛ nõ sufficit huare corꝑus mũdũ ab illa operatiõe: si etiã aiam a cogitatõe. Secũdo illud. Nõ cõcupisces domum ꝓximi tui: nec aliqua q̃ illius sunt. Et cõcupiscentia eñ oriunꝛ diuisiones ꝛ guerre, ꝛ ideo dr. Radix oĩm maloꝝ est cupiditas i, ad Ti. vi. Locutione aũt frangimus alia duo ꝓcepta. ſ. illũ Nõ assumes nomẽ dñi dei tui in vanũ. qꝛ nũq̃ est iurandũ nisi ex necessitate vel vtilitate. Jtem illũ. Nõ falsum testimoniũ dices. ſ. qua cũq; causa nec in iudicio nec extra. Operatiõe frangimus q̃tuor. ſ. Non adorabis deos alienos. Nõ occides. Non mechaberis. Nõ furtum facies. Omissiõe aũt frãgimus duo. ſ. festa nõ sanctificãdo: ꝛ parẽtes nõ honorãdo. Ecce ergo q̃ istis quatuor modis frãgimus decẽ ꝓcepta. ꝛ quater deciesꝫ surgit in numerũ q̃draginta. ꝓpter hoc facimus quadraginta dies de ꝑnia. qꝛ quater deciesꝫ occasione carnis peccam⁹. Et iõ Greg. Per voluptates mortales corꝑis ꝓceptis dñicis ꝛimus q̃ ꝑ decalogum sunt accepta. qꝛ ꝫ ꝑ carnis desideria decalogi mãdata ꝛeplimus: dignũ est vt eandez carnẽ q̃ter deciesꝫ affligamus. Ecce ergo tps sufficiẽs quo xps ieiunauit dãdo nobis exẽplũ. Modo est hic q̃stio tripertita de xpo cũ xps in deserto ieiunauit q̃draginta diebus Et prima qõ est, vbi dormiebat, Secũda q̃d faciebat. Tertia quã societatẽ hẽbat. Ad ò audite dnote. nã euangeliste nõ dicunt exꝑsse vbi tũc dormiebat: ſ multotiẽs de figura elicit ve ritas. sicut de spica exeuntibus granũ. Nec xpi dormitio in deserto figurata fuit in patriarcha Jacob. qui cũ fuisset pegrinus ꝛ viator: õ chanaan in mesopotamiã. ꝛ transiens ꝑ partes huius deserti: in nocte q̃n voluit dormire supposuit sibi lapideꝫ capitiꝰ: ꝛ in nocte vidit celũ apertũ ꝛ scalaꝫ ꝛc. Die historiã vt habet Gen. xxviij. Jacob vt dicunt oẽs doctores significat xpm: scala vero ꝓpriam habẽs quadraginta gradus ieiunij. ꝛ quidam ascendũt ꝓficiendo ieiuniũ. quidã aũt descendũt frãgendo ieiuniũ. Et iacob excitatus timuit ac tremuit de dicta visione, Cui diuinitus fuit reuelatũ: q̃ xps saluatoꝛ mundi ibi ieiunaret et dormiret. Tunc iacob dixit, Uere dñs est in loco isto, Pz prima questio. Sed hic ꝓpterea modicũ. xps incepit suũ ieiunium in crastinũ epiphanie q̃n maius frigus viget, ꝛ tunc dormiebat in terra: dãdo nobis exẽplũ q̃ in isto sacro tpe dimittamus linteamina: culcitras et delectatiões. Jdeo dauid. Beatus qui intelligit super egenũ ꝛ pauperẽ: in die mala liberabit eum dñs. Dñs opẽ ferat illi super lectũ doloris eius. in ps. xl. Secũda questio. quid faciebat xps homo. tum. qꝛ nõ opabaꝫ manibus: ꝛ staret q̃draginta dies: nunq̃d erat ocios⁹. Textus nõ dicit clare q̃d faciebat. ſ Lucas alibi dicit q̃d faciebat xps in desertis: dicẽs. Factũ est in diebus illis. exiit in mõtem orare ꝛ erat ꝓnoctãs in oratione dei. Lu. vi. In somno ergo ꝛ oratione expendebat xps noctis. Et de die q̃d faciebat. Rñdeo q̃ in tribus occupabaꝫ. ſ. in legẽdo: in ꝓplãdo: ꝛ in orando. De ꝑmo ipse legebat in libro quẽ secũ portabat semp maiorẽ tota biblia, ſ. librũ vite. ſ. sciẽtie dei in quo scripta sunt oĩa q̃ vnq̃ fuerũt: sunt: ꝛ ꝓnt esse. Et quolibet die iesus xps legebat totũ illũ librũ. i legendo primũ capitulũ. scz de gloria paradisi. Et scõm de ordinatiõe angeloꝝ. Tertiũ de pena dãnatoꝝ. Quartũ de ꝑnia purgandoꝝ. ꝛ sic de alijs. Jtem de naturis piscium maris, de auib⁹ in aere. de aia lib⁹ terre Et oĩa ista videbat nõ solũ in gñe: ſ etiã in specie ꝛ individuis. nõ solũ vt deus: sed etiã vt homo. De secundo stabat oĩa ista ꝓplãdo. Quantũ ad tertiũ post ꝑdictam lectionẽ ꝛ ꝓplationẽ orabat dicẽs orationez quã postea nobis oñdit. ſ. Pr noster. Nã cepit iesus facere ꝛ docere. Act. i. ꝛ in ꝑsona nostra ipse dicebat Pr nr. Jtẽ dimitte nobis ꝛc. qꝛ sicut os loquit̃ ꝑ pedibus ꝛ alijs mẽbris. ita xps vt caput loquebaꝫ in ꝑsona mẽbroꝝ. In his ergo debemus xps huius quadragesime exemplo xpi exprendere. Jdeo dicebat,

Opamini nō ebū qui perit, ſ, negocia huius mūdi: ſi q̄ pmanet in vitā eternā. ſ. opa meritoria. Joh. vi. Tertia queſtio. Quā ſocietē hēbat. Dico q̄ ferarū: beſtiarū: ⁊ latronū. De beſtijs dicit Mar. i. q̄ in illo deſerto frondoſo erant leones: vrſi: lupi: ⁊ multa alia animalia. Alit enim textus. Erat in deſerto. xl. diebus ⁊. xl. noctibus: ⁊ temptabatur a ſathana, eratq̄ cū beſtijs. Mar. i. Venio ad practicā: ⁊ poteſtis p̄ueros cogitare q̄ predicta animalia de die latitant in antris: ⁊ de nocte vadunt paſcendo. Et quādo videbāt xp̄m poſſimus dicere ſicut de bove ⁊ aſino qui ipm adorauerunt. ſic etiā ⁊c. Ecce ſocietas xp̄i de nocte. de die hēbat ſocietatem latronū ⁊ maloꝝ hoim. Nā iſtud deſertū eſt inf hierlm ⁊ hierico. de q̄ Luce. x. Nō quidā deſcendebat ab hierlm in hiericō: ⁊ incidit in latrones ⁊c. Vic locus hebraice dicitur adomin: ⁊ interpretatur rubra ſiue aſcenſus rufoꝝ. Iſte locꝰ eſt ille cruentꝰ ⁊ ſanguinariꝰ quo deuenit hō ille qui incidit in latrones. Et dꝰ ſanguinariꝰ: q: ibi multi viatores occidebantur a latronibꝰ. Cogitate q̄ſi latrones videbāt ipm a longe venientem ad eum ſi forte haberet pecunias. Sz ieſus xp̄s mutabat eorum corda ⁊ voluntates ⁊ exhibebant xp̄o magnā reuerentiā. Sic nos moraliter debemus ſtare inter beſtias feras. ſ. pctō rū: cogitādo quō vitiſtis vt beſtia p̄cādo ⁊c. Inter latrones cogitando quō peccando furati fuerimus deo honorem ⁊ reuerentiā ⁊ timorē: ⁊ nobis attribuendo honorē ⁊ gratiā. Propter hoc dicebat dauid. Non nobis dñe non nobꝭ: ſi nomini tuo da gloriā. in pſ. cxiij.

Tertio videdus ē modus exprimēdi quomodo ieſus nauit xp̄s q̄ vicit tēptationē diaboli. Dicūt doctores ⁊ ſingulariter magiſter hiſtoriarū: q̄ſi in baptiſmo xp̄i [illegible] prius intonuit dicēdo. Vic eſt filꝰ meꝰ dilectꝰ. Lu. iij. Tu es filꝰ meus dilectus in te complacuit mihi ⁊c. Dicit q̄ diabolus audiuit iſtā vocē. ⁊ q: iam videbat diabolus xp̄us meſſie cōpletū: ⁊ ideo q̄ſi videbat xp̄i mirabilia: cepit ipm eſſe filium dei. Sed q̄ſi vidit ipm eſurire: credidit op poſitum. ꝓpter quod voluit ipm tēptare. Et aſſumpta forma humana ⁊ habitu viri deuoti ſalutauit ipm. Cui rñdens xp̄us dixit. Bene veneritis. Nō credatis q̄ ita truncate dixerit xp̄o. Si filius dei es ⁊c. Sed euangeliſta dimittit nobis vt ponam⁹ digitū ad practicam: ideo notate eam. Et poteſtis cogitare q̄ quando diabolus venit ad xp̄m ipſum ſalutando: dixit. Aliq̄ opinant q̄ tu ſis filius dei. Nā filiꝰ dei antiq̄tus mutauit ꝝ gā moyſi in ſerpentem: aquam egypti in ſanguinem. Exo. vij. vxorē loth in ſtatuā ſalis. Geñ. xix. Jdeo ſi filius dei es dic vt lapides iſti panes fiant. Non intelligatis q̄ diabolus ſubito dixit. Si filius dei es ⁊c. ſi poſuit ſe in verbis cū eo primo: in fine ꝺ dudēdo q̄ ſi filiꝰ dei es ⁊c. Et rñdens ieſus dixit. Scriptum eſt de ſe. ſcz Non in ſolo pane viuit hō: ſi in oi vbo q̄ ꝓcedit de ore dei. Deut. viij. Ecce hic modus ex pdiens. ſ. pro nobis. quia mō q̄ſi ieiunamus diabolus temptat nos dicēs. Dic vt lapides iſti panes. i. vba dura ⁊ aſpera comedamus p impatiam ſi prādiū nō ſit patū vel aliꝰ ⁊c.

Secunda temptatio. Victo diabolo in prima tēptatiōe p xp̄m ex aucte. non in ſolo pane ⁊c. diabolus ſumpta occaſione a dicta auctoritate: q: vba dei ꝓponunt in templo: procedit ad ſecundā temptationē dicens. Vias vt vadam⁹ ad ciuitatē ad templū. Xp̄us aūt vt bonus miles volens ſe exhibere ſuo inimico in oi platea ſecutus eſt eū vſq̄ ad templū vbi erat magn⁹ pplus congregat⁹: ⁊ tunc dixit diabol⁹ xp̄o. Vias vt aſcendam⁹ ſupra pinnaculū q: ibi magis ſecrete poterim⁹ orare. ⁊ q̄ſi fuerunt ſuperi⁹: dixit diabol⁹ xp̄o. Et quot gētes ſunt hic. ⁊ multi ſunt hic q̄ nō credūt te eſſe filium dei. nō mitte te deorſum: q: de te ſcribitur. Angelis ſuis mandauit de te vt cuſtodiāt te in oīb⁹ vijs tuis. in. pſ. xc. Ad quē xp̄s dixit. Scriptū ē. Nō tēptabꝭ dñm deū tuū. Vic xp̄s dat exēplū perſonis ſpūalibus ⁊ deuot⁹ q̄ſi diabol⁹ tēptat eos de vana gl'ia: me cadāt ſi ſtent fortes. Videns aūt diabolus q̄ xp̄us excuſauit ſe ne incurreret vanā gl'iam: diabolus voluit eū aliter tēptare: ⁊ dixit ei. ſ. xp̄o. Vis vt vadam⁹ ad deſertū ad vnū montē ſatis altū: vbi erim⁹ ſolitarij ⁊ orabim⁹. ⁊ q̄ſi fuerunt in monte diabolus oſtēdit xp̄o oēs partes mūdi dicēs oia eſſe ſua ⁊ poſſe dare cui vult: ſi me tentat. ⁊ dixit. Hec oia tibi dabo ſi cadens adoraueris me. Xp̄s aūt q̄ in alijs tēptatiōib⁹ habuerat patiam auctoritatib⁹ excuſando ſe: in iſta indignat⁹ eſt: ⁊ clamauit dicēs. Vade ſathana. Scriptū ē. Dñm deū tuū adorabꝭ ⁊ illi ſoli ſeruies. Deut. vi. Sz ḡre hoc. dic Chryſo. q̄ alie tēptatiōes tāgebant hūanitatē: ſi adorare tāgit diuinitatē ⁊ ad coronā dei ⁊c. Dic btūs Piero. q̄ xp̄s dat ꝟ nob exēplū q̄ iniurias ꝑpas debem⁹ patiēt tolerare: ſi illas q̄ tā gūt deū cū idigtōe ſcrepare. Chryſo. Jn ꝑis iniurijs quēq̄ ee patiēte laudabile eſt: iniurias aūt dei vſq̄ ad auditū ſufferre nimis ē ipiū.

Nota hic de ſcō Ludouico rege frācie q̄ poſuit cautelā re blaſphemantes deū. Sed mō verificatū eſt illud pphetiā Eſa. lij. Domina torues ppli mei inique agūt dicit dñs: ⁊ iugiter tota die nomē meū blaſphematur. Quarto oſtendit fructꝰ p̄uenies ex ieiunio in thema tertiū dñ. Ecce angeli acceſſerūt. ⁊ nota ſil'iter q̄ dinē. ⁊ poteris intelligere qualiter fuit quando duo magni dñi ſeu p̄ncipes factū duellū in campo clauſo: vbi rex tenet campū ſecurus ⁊ amici ⁊ exercitꝰ vtriuſq̄ expectant finē hinc inde: ⁊ facto ꝑlio victus cum ſuis fugit: ⁊ ſeruitores ⁊ amici victoris eū gaudio ad eū accedunt ſibi neceſſaria miſtrando. Sic xp̄us ⁊ lucifer maiores p̄ncipes mūdi: vt dicit magiſter hiſtoriarū: ſed diuerſimode. Nam xp̄us eſt p̄nceps ſanctitatis: ⁊ lucifer iniq̄tatis. hodie fecerūt duellū: ⁊ dꝰ pater tenuit campū ſecurū. xp̄s aūt vt dicit Chryſoſtom⁹ p̄cepit angelis vt ab eo cōgarent ne a lucifero viderent. Jdem fecit lucifer de ſuis. ⁊ ſoli ipſi duo intrauerūt campū. Et arma diaboli fuerūt tria. ſcz lancea: enſis: ⁊ diga. Cū lancea ſuperbie ⁊ vane gl'ie: cū enſe gule: ⁊ cū gladio auaricie xp̄m temptauit ⁊ accelſit. Nā ipe lucifer cū iſtis armis plures occiderat: ſi xp̄o in nullo nocuerit ſi victus fugit. Et tunc dicit thema de xp̄o. Ac ceſſerunt angeli ad eum ⁊ miniſtrabant ei ⁊c. Sed in quo miniſtrauerūt ei. Nota illud quo xp̄us magis indigebat erat cibus: ideo ei in hoc angeli miniſtrauerunt. Dicunt hic aliqui druoti contemꝝ latiui q̄ ſancti angeli fuerunt ſubito ad virginē mariam que neſciebat aliquid de filio ſuo nec vbi eſſet: q̄ ſibi dicebant p̄liū ⁊ victoriā. que auditis rumoribus victorie per dictos angelos: miſit ſibi prandium q̄ p ſe parauerat: vt caules vel brodium vel ſpinagia: ⁊ forte ſardineta: rogans angelos vt q̄ ſibi ſupererat vel ſupereſſet ad ipam reducerent ad prandiū. Ecce quō acceſſerūt angeli ⁊ miniſtrabant ei. Jta erit de nobis. Nā modo ſum⁹ in p̄lio cū diabolo in cāpo clauſo. ſ. in quadrageſima: ſi ſum⁹ victores de gula: vana gl'ia: ⁊ auaricia: facto p̄lio. ſ. in die paſche: accedēt angeli. id eſt ſacerdotes ⁊ miniſtrabunt cibū que virgo maria parauit. ſcz materialr: effectiue aūt ſpūſctūs in coquina vteri virginalis. ſcz corpus xp̄i infra cortinā id eſt in hoſtia conſecrata. Jdeo dicit chriſt⁹. Vincenti dabo manna abſconditum: q̄ nemo ſcit niſi qui accipit. Apocal. ij.

Feria ſecūda poſt dñicam p̄mam in quadrageſima. Sermo I.

Tatuet oues quidē

a dextris. Matth. xxv. Pro declaratione huiꝰ verbi ⁊ veniendo ad materiā p̄dicādā eſt ſciēdū q̄ xp̄s loquēs de ſuo aduentu ad iudiciū dixit. Cū venerit filiꝰ hois in maieſtate ſua ⁊ oēs angeli ei⁹ cū eo: tūc ſedebit ſup ſedē maieſtatis ſue ⁊ ꝺ congregabuntur ante eū oēs gentes ⁊ ſeparabit eas ab inuicē. ſicut paſtor ſeparat oues ab hedis. Et ſtatuet oues quidem a dextris: hedos aūt a ſiniſtris. Matth. xxv. Nota i maieſtate. nā in p̄mo aduētu. ſ. p redēptiōe fienda: nō venit in maieſtate: ſi in hūilitate ⁊ pauptate. Sz in ſecundo aduentu q̄ſi veniet ad faciē dū remunerationē non veniet in hūilitate ⁊ pauptate ſi in tanta maieſtate ⁊ ptāte q̄ tot⁹ mūd⁹ tremet. Scitis q̄liter. Nota p ſimilitudinē de arbore in q̄ ſunt volucres ſeu multe aues cāntantes ⁊ ſaltantes: ſi q̄ſi falco venit: tremunt ⁊ timent. Jta iſte mūdus ē ſicut arbor: faciēs fructus malos. ſ. vanitatū: pōparū: ⁊ delitiarū: ⁊ q̄libet vult colligere finū vel capitiū plenū: q̄libet tamen p̄gnt iſta mūdana. Jn hac arbore oēs creature ad inſtar auiū ſunt ludentes: vt p̄s in ſole ⁊ luna ⁊ planet. Dic de motu eorū ⁊ eclypſi ⁊c. Jtē de clemētia: terra aūt in vno tē pore ꝓducit herbas: plantas: flores ⁊ fructꝰ. ⁊ in alio tpe totū dimittit. ſ. in autūno. Aqua aliquādo fluctuat ⁊c. aliq̄n nō. Jdem de aere. Jtē mō volucres in vere cantant ⁊ faciūt mātrimoniū. nā quelibet vult ſuā. ita q̄ oēs creature mundi vident ludere. Sed q̄ſi veniet ⁊ euolabit falco ſeu aq̄la grandis. ſcz dñs ieſus xp̄s: torꝰ mūdus timebit. Nā ſol ſtabit in orīente ⁊ luna in occidēte: ita q̄ non movebit ſe nec etiā ſtelle ⁊ oēs montes liq̄ſcent ⁊c. ꝓpt hoc eccl'ia in ꝑſona cuiuslibet xp̄iani dicit. Libera me dñe de morte eterna ⁊c. Si ergo celū ⁊ terra ⁊ alie creature imꝓccabiles: que nun q̄ preterierunt dei p̄ceptum timebunt: dic q̄d facies tu q̄ totiens peccaſti: quot iuramenta: quot cor'uptiōes feciſti ⁊c. Tunc pctōres vellent poti⁹ eſſe in inferno: q̄ videre iudicem iratum. Unde dicit Job in ꝑſona peccatoris Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me: ⁊ abſcondas me donec pertranſeat furor tuus. Job. xiiij. Tunc dicent montib⁹ ⁊ petris cadite ſuper nos: ⁊ abſcondite nos a facie ſedentis ſuper thronū: ⁊ ab ira agni. Apoc. vi. Sed illi de bona vita qui in hoc mundo vixerunt ſm diuinā ordinationē ⁊ nō ſm ꝓpriā inclinationē tunc nō timebunt: ſi gaudebunt

dicendo, Dñe ista dñe desiderauit: ego mō ero glorios⁹ in corpe ⁊ aia, ⁊ ideo dicēt, Gloria tibi dñe ⁊c. ideo xp̄s, Dis aūt fieri incipienti bus: respicite ⁊ leuate capita vestra. Glo. exhilarate corda: qm̄ appropinq̄t redēptio vra Lu. xxi. Scdo dicit. tūc sedebit sup sedē maiestatis sue: q⁹ iudex sedēdo dat sniam. Jdeo ipe vt iudex vltis omniū sedebit iudicando: nō in terra: ſ in aere: vt ab oibus videatur. Mali videbūt suā humanitatē: boni aūt humanitatē ⁊ diuinitatē. Et sedebit cū eo ỹgo maria ⁊ apl'i: ⁊ oēs illi qui tenuerunt vitam apl'icam, Auctas. Ecce nos reliq̄mus oia et secuti sumus te: quid ḡ erit nobis? Amen dice vobis. q⁹ vos q̄ secuti estis me in regeneratione cū sederit filius hois in sede maiestatis sue: sedebitis ⁊ vos sup sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Mat. xix. O q̄tum deberemus laborare p isto honore obtinēdo. Item congregabunt ante eum oīs gētes ⁊ separabit eas scz p angelos: sicut pastor segregat oues ab hedis: ⁊ statuet oues quidē a dextris: hedos ỹo a sinistris. Ptz ḡ thema. Et sum in materia morali: ḡ illa die solū oues erūt a dextris. cū dicit. Statuet ⁊c. Ergo illa die melius erit esse ouē iesu xpi q̄ fuisse papā vel regem vel imperatorē. Modo ego video in sacra scriptura q⁹ ex q̄nq̄ ỹtutibus hō efficit ⁊ oīdit ouis iesu xp̄i: etiam si ante fuerit capra diaboli scz per

Simplicē innocentiam,
Amplā misericordiam,
Firmam patientiam,
Veram obedientiam,
Dignam penitentiam.

Dico pmo q⁹ pma ỹtus ⁊c. ⁊ hoc est q̄ hō viuit simplr: nec nocet alicui corde odiendo: nec ore diffamādo: nec manib⁹ peutiēdo: vl furādo. ⁊ ideo talis vita dr simplex innocētia: que facit hoiem xp̄i ouē, Rō. nam sicut ouis nō ferit cornib⁹ vt taurus: nec mordet dētib⁹ sicut lupus: nec peutit calcib⁹ sicut equus: ſ simplr viuit. Sic etiā si vult eē oues xp̄i nemīnē peutiatis cornib⁹ scz sciēter vl potētia nā cornu scie feriūt noti arij: iuriste: aduocati vel hoies q̄ habēt magnā sciaz. Item mercatores alios decipiēdo. Cornu aūt potentie feriunt dñi ⁊ potētiores faciēdo rapinas vel iniurias ⁊ exactiones: calūnias ⁊ oppressiones: et ideo omisa: q⁹ ecce q̄d dicit dñs ore Dō. Oia cornua pctō⁹ cōfringā: ⁊ exaltabunt cornua iusti in ps. lxxiij. Item nō mordere dētibus vt faciūt lupi: diffamādo mordēt famā ꝓximi: dicendo, talis fuit hic. Jta q̄ diffamare nō. ē nisi mordere, ideo diffamatores nō sūt oues xp̄i: sed lupi inferni. Jō apl's. Dis lex in vno ſmone implet. Diliges ꝓximū tuū sic teipm. Dō si inuicē mordetis ⁊ comedit⁹: videte ne ab inuicem cōsummamini. Ad Gal'. v. Nota differentiā inter mordere ⁊ comedere: quia mordere est morsum dare: ⁊ cōedere est totū trāsglutire. Mordēt illi q̄ ad vnā partē laudant hoiem vel mulierē ⁊ ex alia diffamā ⁊: dicendo, Cognoscitis talē⁹ bon⁹ homo est: et bona mulier: ſ hz talē defectum. Ecce mors de fama. Illi aūt comedūt q̄n nō dicunt aliquod bonū alīū laudādo: ſ totū malū. Ecce q̄re dicit apl's. Si inuicē mordet. Jtē non patere pedibus vt faciūt eq̄. Nā tūc calcant pedib⁹ q̄n aliq̄s dspicit: ⁊ filij nō despiciant parētes: nec parentes filios: nec iuuenes despiciant senes: nec sani infirmos: nec diuites paupes: nec dñi vasallos: nec plati clericos: ⁊ ecōtra: ſ tanq̄ ouis innocēter se habere ad oēs. Unde xp̄s. Videre ne cōtēnatis vnū ex his pusillis. Matth. xviij. Patet ḡ q̄d sit simplex innocētia. Innocēs q̄i nō nocēs, nā tales erunt oues iesu xp̄i: ⁊ erūt ad dexterā cuz angelis dei. Nota ꝫ hystoriā dō: qui lz fuerit sanctissim⁹: tñ peccauit in numeratiōe ppli. ꝓpter q̄ deus misit mortalitatē in pplm. ita q⁹ infra tres dies mortui fuerūt. lxx. milia homines a. xx. annis ⁊ supra. vltra paruulos ⁊ mulieres q̄ forte fuerūt totidē. Videſ aūt dō mortalitatē popli in quo ipe puniebat ipse magis vosēs mori dixit. Ego sum q̄ peccaui et ego iniq̄ egi: isti q̄ oues sunt quid fecerūt: Uertat obsecro man⁹ tua ꝫ me ⁊ ꝫ domum patris mei. ij. Reg. vi. Ecce ꝫ simplex innocētia. Scda ỹtus ⁊c. Et hoc q̄n de bonis temporalibus q̄ spūalib⁹? sibi a dō cōmissis largitur ⁊ distribuit indigēnib⁹? ⁊ ex hoc efficit q̄s ouis xp̄i. Rō: q⁹ inter oia aialia ouis ē aial magis bificū. Nā ouis exuēdo se lanā facit nobis miam ⁊ bificiū mie: q⁹ quot pauperes induit ouis. Nā null⁹ nostrū fuisset indut⁹ de lana nisi ouis dedisset nobis. Jtē dat nobis lac ad comedendū ⁊ agnos etiā ⁊c. Jtē si vultis ei assimilari eritis ouis xp̄i: dando lanaz scz bona exteriora ⁊ temporalia scz panē ⁊ vinum pecunias ⁊ vestes ⁊ hmōi. Si habetis pauperes in vestra villa seu vico detis eis de ista lana. Scdo dādo lac. i. bona interiora ⁊ spūalia dando bonā doctrinā ignoranti. sicut ego do vobis modo. Si habetis lac scīe: devotionis seu eloquentie: detis non habenti. Nota

p hoc hystoriā euangelij, dicit eīs. Esurui et dedistis mihi mādūcare: sitiui ⁊ dedistis mihi bibere: nudus fui ⁊ cooperuistis me. Nota etiam in legēda beati martini legit⁹, q⁹ semel in via admirās de oue atronsa: discipuli q̄sierūt p⁹ q̄d miramini. Qui rīdens dixit, Dec ouis cōplent preceptū euāgelij dicēs, Qui hz duas tunicas det vnā nō habēti: ⁊ qui hz escas fil'r faciat. Lu. iij.

Tertia ỹtus est firma patientia: ⁊ hoc q̄n hō de iniurijs sibi factis vel dictis nō curat: nec vult recipere vindictā: imo oēs diligit ḡn aliter: ⁊ p oibus orat, hec ỹtus facit hoiem ouē xp̄i. Rō: q⁹ ouis est aial multū patiēs: q⁹ comedēs ſ psequit vel peutit nō se defendit: sed vadit aliunde: nec vindicat se sicut canis vel capra: ſ humiliter cedit. O bidicta psona vir vel mulier q̄ talē hz patientiā: ⁊ de nulla iniuria recipit vindictā: sed parcit vt deus sibi parcat. Jdeo apl's, Si fieri pōt q̄n ex vob est cū oibus hoibus pacē hītes: nō vosmetipsos defendētes. Glosa. i. vindicātes charissim⁹: ſ date locū ire, scriptum est enī. Mihi vindictā: ⁊ ego retribuā dic dns. Si esurierit inimicus tuus ciba illū: ſ sitit potū da illi adimplebis ouis, Ro. xij. Nota mihi vindictā. Et iō nō dz hō vsurpare regalia dei. al's ⁊c. Dñi temporales ⁊ iudices possunt facere ⁊ debēt facere vindictā iuridice cū ꝓcessu: q⁹ iustitia fit ſ ne pctō. Jtē remissio iniuriarū est meritoria. Nos patientes assimilant xp̄o. De quo Esaiij, dicit, Sicut ouis ad occisionē ducet⁹ ⁊ q̄ſi agnus coram tondente se obmutescet: ⁊ nō aperiet os suū. Jdeo apl's, Sequamini vestigia eius qui pctm̄ nō fecit: nec inuētus est dolus in ore eius, Qui cū malediceret nō maledicebat: cū pateret nō cōminabatur. i. Petri. ij.

Quarta virtus est obedictia. ſ. q̄n homo in vita sua nō facit aliq̄d: nec cogitando: nec loquēdo: nec opando ſm volūtatē ⁊ inclinationē suam: ſ ſm voluntatē ⁊ ordinationē dñi nāt: talis est ouis xp̄i. Rō. Nā iam videtis q̄liter oues sunt obedientes pastori. Nā vnus puer vel puella faciliter cū modica ỹga gubernat triginta vel q̄draginta oues. secus est de capris seu hedis. q⁹ q̄libet indigeret vno pastore. Si ergo in die iudicij vultis esse oues xp̄i: istis obedictes pastori. ſ. illi qui dic. Ego sum pastor bonus ⁊ cognosco oues meas: et cognoscūt me mee. Job. x. Videamus nūc q̄d papit iste pastor. Primo q⁹ viuamus hūiliter Matth. xi. Discite a me: q⁹ mitis sum ⁊ hūilis corde. i. Pet. v. Humiliamini sub potenti manu dei. ſ. pastoris vri ⁊c. Qui ergo vult ire per viam superbie nō est ouis xp̄i: ſ capra diaboli. Scdo q⁹ vadamus p viā misericordie ⁊ liberalitatis, dādo. Estote misericordes sicut et pr̄ vester misericors est, date ⁊ dabit vob. Luc. vi. Jtē mutuādo ibidē. Mutuū date: nihil inde sperātes: ⁊ erit merces vra multa. et eritis filij altissimi. q⁹ ipse benignus est super ingratos ⁊ malos. Luc. vi. Qui ḡ inobediēter vadit p viā auaricie faciendo vsuras: rapinas: furta ⁊c. nō est ouis xp̄i: ſ capra diaboli. Tertio q⁹ ambulem⁹ p viā mūdi castitatis ⁊c. Matth. xix. Sunt q̄ seipsos castrauerūt ꝓp̄ regnū dei. q̄ pōt capi capiat. i. ad Thes. iiij. Hec est volūtas dei sanctificatio vra. vt sciat vnusq̄sq⁹ vas suū possidere in sctificatiōe, Qui ergo vadit p viam immundā ⁊ lutosam luxurie ⁊ carnalitatis: talis nō est ouis xp̄i: ſ capra diaboli. q̄bus dicit xp̄s. Vos nō creditis q⁹ nō estis ex ouibus meis. Oues mee vocem meā audiūt. ſ. obedictēter ⁊ sequunt me ⁊ ego vitā eternā do eis, Job. x. Quinta ỹtus est digna pnia. ſ. de peccatis cōmissis. q⁹ nullus pōt excusari a peccatis. Et ideo dr. Nō est enī homo iustus in terra q̄ faciat bonū ⁊ nō peccet, Eccls. vij. Jdeo necessaria est digna pnia. scz cōterendo de peccatis: ⁊ ꝓpnēdo nō redire: cōfitendo: ⁊ satisfaciendo. Et isto mō pnia facit hoiem ouem xp̄i, Rō. nam ouis ⁊ capra differunt. q⁹ ouis cū cauda cooperit verenda sua: sed capra nō: imo ostendit totū. Modo cognoscitis quis est ouis: ⁊ quis capra. Omnes quotquot sumus habemus verenda peccato⁹: que licet modo nō appareant: tamen in die iudicij omnia mala ⁊ peccata apparebunt in facie, Sicut patēt peccata enormia illius qui cōdemnatur ⁊ ponit in scala cū pgameno in fronte in quo sunt pcā picta. O ⁊ q̄ta mala occulta discooperient. Multi ⁊ multe qui mō reputant bone ꝑsone: q̄n tunc videbunt: dicet q⁹ est ille: ⁊ nō est ille talis religiosus. O de traditore hypocrita. Jdez de clericis laicis ⁊ mulieribus, Sed ſ verenda peccato⁹ cooperiant hic cū cauda pnie: tūc nō apparebunt in cōfusionē: nec in verecundiā vestrā. Et nota hic exemplū de sutifero cōfesso in stabulo. q̄ cooperuit pcā sua cū cōfessione. intelligatis cū cauda pnie. Nam taliter cooperuit peccatū q⁹ diabolus nō recordabit. Et nō est mirū ſ cū diabolo sunt in oblitione. q⁹ etiam ab ipso deo ablusi sunt. Auctoritas, Si impius egerit pnitentiam ab omnibus peccatis suis que operatus est: ⁊ custodierit omnia p̄cepta mea: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iustitiā: vita

uiuet ⁊ nō moriet. Omniū iniquitatuꝫ eius quas operatus est non recordabor. supple ad puniendū. Ezech. xviij. Jō dicit dō in ps. xxxi. Beati quoꝝ remisse sunt iniquitates: ⁊ quoꝝ tecta sunt pcā. s. cauda pne. Capa autē q̄ totū oīdit significat psonam inverecundam diffamatā: q̄ omnes sciūt suā malā vitam ⁊ peccata vt sunt mali clerici ⁊ alij notorij contra ordinē arij: nec volūt ea cooperire cum cauda ptie. sunt enī impenitentes. Jdeo faciamus pniam. Ecce q̄ quare dicit thema. Statuet oues q̄dē a dextris. Deo grās.

Feria secunda post dominicam
Jnuocauit. Sermo II

Bunt hi in supplicium

eternū. Justi aūt in vitā eternā Mat. xxv. Sermo nr̄ erit de scō euāgelio quod loquit̄ de iudicio generali. Ex pmo salutet v̄go maria. Jbunt hi. s. mali in suppliciū eternū. Justi aūt in vitam eternam. Est hic q̄stio p introductiōe materie pdicande: ppter quid opz esse iudiciū in fine mūdi: cū iam sancte aīe habeāt retributionē eternę gl̄ie in celo: ⁊ mali in inferno: q̄ dicit scriptura. Statutū est oībus hoīb⁹ semel mori. q̄tū ad corpus. ⁊ post hoc iudiciū q̄rum ad aīaz immortalē. Deb. ix. Ad quid ergo erit aliud iudiciuꝫ. Rñdio q̄ tota ratio illius finalis iudicij ⁊ generalis erit ad oīendū iusticiaꝫ et equitatē iusti iudicis: q̄ nō solū in suo iudicio vult facere equitatē: sī etiā conformitatē: q̄a pm modū p quem facta sunt bona opa: boni habebūt retributionē. ⁊ pm modū per quem facta sunt mala opa: mali habebūt punitōez Ductas. ps. lxi. Semel locutus est deus duo, hec audiui. q: ptās dei est ⁊ tibi dñe mia: q̄a tu reddis vnicuiq̄ iuxta opa sua. Nota ptās dei scz ad puniendū quoscūq̄ siue magnos siue paruos. Et tibi dñe mia. s. ad remunerādū bonos: q: tu reddis vnicuiq̄ iuxta opa sua. Modo videamus qual⁹ fuit bona opa siue mala, ⁊ sic videbimus rōnē iudicij generalis Bona siue mala pmo fiunt ab aīa cogitādo: deliberādo: ⁊ ordinādo. Deinde in executiōe corpus associat aīe ad faciendū opus bonuꝫ siue malū. Jdeo aīa pus meret̄ vel demeret̄. Verbi gr̄a. Jn quolibet statu de bonis opib⁹ deinde de malis practice. Jō pformitas diuine justicie pmo dat retributionez aīe. Verbi gratia. Ubi sunt anime sanctoꝝ. Rñdeo sūt in gl̄ia: sed corpa pmanent adhuc corrupta. Sed in iudicio generali suscitabunt corpa: vt sim ul cū aīa habeāt gl̄iam. Jdeo dicit. Tu reddis vnicuiq̄ iuxta opa sua. Jdez per oīa dicaī de malis opibus. De his oībus auctas Omnes nos manifestari oz. s. ex dicta rōne: ante tribunal xp̄i: vt referat. i. reportet vnusquisq̄ pp̄ria corpis: nō dicit anime: sed corporis simul cū aīa, put gessit siue bonum siue malū. ij. Cor. v. Cūm boni iudices non solum puniūt latronem vel homicidā: sī etiā illuz q̄ ipsum associauit. Patet rō iudicij generalis. Cuius cōdusio est thema. Jbūt hi ⁊c. De illo iudicio euangeliū hodiernū ponit tria pūcta Primum est.

Ordinatio iudicialis.
Diffinitio sententialis,
Executio perpetualis,

De isto dicit thema. Jbūt hi ⁊c. Dico pmuꝫ quod erit in iudicio erit ordinatio iudicialis q: que a deo sunt: ordinata sunt. Ro. xiij. De ista ordinatiōe dicit euangeliū. Cum venerit filius hois in maiestate sua ⁊c. vsq̄ ⁊ hedos a sinistris. Vide de hoc in p̄cedenti sermone in pmo aduentu quādo venit p redēptione nō venit in maiestate: sī in humilitate ⁊ paupertate. ppter hoc iudei nolebāt ip̄m recipere: imo quādo beatus iobes oīdit ip̄m di. Ecce agnus dei: ecce q̄ tollit pcā mūdi. Job. pmo Dixerūt. nolumus hūc regnare sup nos. Uñ de tota illa mꝫtitudine nō nisi duo secuti sunt xp̄m scz beatus Andreas: ⁊ quidā alius. Jō Esa. liij. In hūilitate iudiciū eius sublatū est sī qñ veniet ad iudiciū cū tanta maiestate ⁊c. Nota errorē dicentiū: q̄ tunc virgo Maria orabit p pctōribus: q: immo erit cōiudex cū filio sedens ⁊c. oēs apl̄i ⁊ de illa vita aplica: vt dicit glo. sup illud. Ecce nos reliq̄mus oia Matth. xix. Tunc oēs oues. i. boni erunt ad dexterā. Rō. ppter tres cōditiones quas habuerūt ad instar ouiū: que sunt scz mia: obedientia: ⁊ pnia. Vide in precedenti sermone.

Secōm q̄ erit in iudicio erit diffinitio sententialis. Dic practice quō xp̄s iudicabit. p̄pa auctē. Et lz nō indigeat cōsilio mꝫis nec apostoloꝝ: volens ipos honorare dicet xp̄s mꝫi: q̄ sedebit ad dexterā eius iuxta figuram. ij. Regū. ij. Posit⁹ est thronus matri regis que sedit ad dexterā eius. Mater mea q̄d videt vobis q̄d debeā facere his q̄ sunt ad dexterā Dicūt aliqui q̄ hec locutio erit mentalis ⁊c. Sed oz q̄ ego dicā vobis vocalit̄. Rñdebit v̄go maria. Fili mi videt mihi ergo isti nō viterunt iuxta suā inclinationē: sed iuxta veritaz ordinationē: nec pm suos sensus: sī iuxta

pestras monitiōes. iō videt mihi q̄ debeant hic esse nobiscū in gl̄ia. Idem dicent apostoli. Tūc xp̄s vt iudex imperative dicet leta facie Uenite benedicti patris mei: possidete paratuꝫ vobis regnū a pstitutiōe mūdi. Matth. xxv. Tunc boni pstrati dicent. Gloria tibi dñe ⁊c. Tunc virtute gl̄ie ascendent in altū. Ductas. i. Thessal. iiij. Doc enī vobis dicim⁹ in verbo dñi: q: nos q̄ viuim⁹ ⁊c. sil⁹ rapiemur cū illis in nubib⁹ obuiā xp̄o in aera, ⁊ sic semp cū dño erim⁹. Deinde dabit sniam ꝓtra malos de cōfilio mꝫis ⁊ aplor̄ dicēs. Et ego vt iudex vniversalis ⁊ dñs diffinitive ⁊ irrevocabil⁹ dico vt fiat sicut dicitis. Tūc dicet. Discedite a me maledicti ⁊c. Ubi sunt septem clausule. Prima discedite. Tunc illi maledicti facient planctū Jeremie. xx. Maledicta dies in qua natus sum: dies in qua peperit me mat mea nō sit benedicta. Maledictus vir qui annunciauit patri meo dicens. natus est tibi puer masculus ⁊ quasi gaudio lerificauit eum. Tertium erit executio perpetualis que statim fiet non sicut in mundo de aliquibus sententijs q̄ nunq̄ executioni mandant. Nota quō in executione est ordo ꝑarū diffinitiōi sententiali. Cūm primo fiet executio de malis, q: dicit thema. Jbūt hi in supplicium eternū. Dic quomodo xp̄us damabit. Jnferne aperi os tuū ⁊ deglutiri impios istos. Tūc terra se aperiet ⁊ absorbebit oēs malos. iux̄ illō Mat. xiij. In tpe messis dicam messoribus, Colligite primum zizania: ⁊ alligate ea in fasciculos ad cōburēdum. Nota practice quomodo fiunt fasciculi quoniaꝫ sicut fuerunt hic similes in culpa: sic erunt similes in pena. Unus fasciculus fiet de malis dominis temporalib⁹ ⁊c. Alius de malis prelatis, alius de malis religiosis ⁊c. Congregabuntur in congregatione vnius fascis in lacū ⁊ claudent̄ ibi i carcere. Esa. xxiiij. ⁊ erūt ibi in secula seculoꝝ. Adeli⁹ eis fuisset nunq̄ fuisse. Dixit xp̄s de iuda. Bonū erat ei si nat⁹ nō fuisset homo ille. Matth. xxvi. Dicit glosa Adelius fuisset iude oīno nō fuisse. Postmodū fiet executio de bonis: introducēdo eos in celū: precedentibus angelis cantando: sequentibus oībus sanctis: xp̄o vero cū virgine matre in medio: ⁊ ascēdēt: ⁊ quādo transibūt videbunt celum lune ⁊ solis: ⁊ videbunt oculis carnalib⁹. Jdē de pulchritudine celi empyrei, vbi inueniet suas cathedras cū noīb⁹ suis. ⁊ sbi collocabunt, quidā in ordinib⁹ angeloꝝ. quidā archangeloꝝ ⁊c. Super oēs erit virgo maria. Juxta illud. Exaltata es sctā dei genitrix super choros angeloꝝ ad celestia regna. Si enim quotidie oportet nos tormenta perferre. si ipsam gehennam patio tempore tolerare vt christum videre possemus in gloria venientē ⁊ sanctoꝝ eius numero sociari: non ne dignū erat pari oīe quod triste est: vt tāti bonitatemq̄ glorie participes haberemur

Feria tertia post Jnuocauit. Sermo I

Docebat eos de re

gno dei. Matth. xxi. Tota difficultas huius thematis est scire quid per regnum dei intelligatur. Pro quo sciendū q̄ in sacra scriptura maxime i nouo testamēto regnū dei dicit̄ christus. ⁊ hoc triplici rōne

Prima possessiue.
Secunda causatiue.
Tertia obiectiue.

De prima. q: sicut rex potēs pacifice possidet regnū sibi fidele, ita pater possidet filium suū xp̄m in sua humanitate pacifice. q: nunq̄ in suo corpe nec i aīa habuit rebellionē nec inobedictiā seu pctm̄. Dicit enī sanctus Tho. iij. scrip. di, xij. q. ij. ar. i. q̄ sim pl⁹ loquendo xp̄s nullo modo peccare potuit. Unde Damascenus dicit in tertio libro q̄ impeccabilis est dominus iesus, Potest enī xp̄s vt dicit sanctus Thomas vbi supra triplicit̄ considerari. s. vt viator. vt comprehensor: ⁊ vt deus. Et oībus istis tribus modis xp̄m ꝓfiderando: xp̄s est impeccabilis. Qō sctūs Tho. vbi. s. inductiue ⁊ pulchre ꝓbat ⁊ declarat. Secūdo causatiue. quia xp̄us ex sua euangelica predicatione ⁊ exemplo virtutum ⁊ ꝓuersatione erat causa vt gentes ꝓuerterent. Et ideo q: d⁹ pater regnat sup gentes sup q̄s añ tyrannice regnabat lucifer. ante. s. q̄ q̄nq̄ milia annos. Tertio obiectiue: q: totū obiectū gl̄ie in regno celesti vel celo empyreo est xp̄s: videdo xpi divinitatē q̄ est cadē in trib⁹ psonis: ⁊ ei⁹ humanitatē hō est gloriosus ⁊ beat⁹. Dicit enī sanctus Thomas q̄ beatitudo est vt finis quoscūq̄ aliq̄d creatū: non añ vt q̄ sit obiectiue: sic enī est q̄d increatū. prima scde. q. iij. ar. i. Jdē ꝓma pte. q. xxvi, ar. iij. Ecce ratio quare xp̄s dr̄ regnū dei. ⁊ de hoc est auctoritas Lu. xvij. q̄ rabini ⁊ pharisei inimici xp̄i fecerunt xp̄o questionē dicendo. Quando veniet regnū dei scilz homini in iuuentute aut in senectute, ex elemosyna aut ex teumonio: in templo vel extra Rñdit eis xp̄us ⁊ dixit. Non veniet regnum dei cū obseruatiōe. nec dicent, ecce hic aut illic. Ecce enī regnū dei intra vos est. Lu. xvij.

Nota cū dicit, nō ventet cū obseruatiōe opis vel loci. Et docebat eos de regno dei, id est de se quomodo erat vna psona in trinitate. Jtē quō erat vnus deus ⁊ homo ⁊ messias, ⁊ sic de alijs veritatib⁹ fidei. Ps ergo thema. In sancto euangelio hodierno xps ostendit nobis triplicem veritatē de regno dei, i. de se triplici testimonio, s. p testimoniū humanale, ⁊ hoc in pncipio euangelij. Per testimoniū diuinale ⁊ hoc in medio euangelij. Per testimoniū scripturale, ⁊ hoc in fine euāgelij. Et primo dico q̄ xps ⁊c. q⁹ homes spūsancto illuminati confitebant veritatē in pncipio euangelij cū dicit, Cū intrasset iesus hierosolymā cōmota est vniuersa ciuitas dicēs, Quis ē hic? Populi aūt dicebant, Hic est iesus ppheta a nazareth galilee ⁊c. Ecce testimoniū hominum. Nota cū dicit: cōmota est vniuersa ciuitas, s. ad honorifice recipiendum xpm venientem ppt̄ qō rabini ⁊ pharisei q̄bus summe displicebat talis receptio ex inuidia ⁊ malicia dicebant populo, Quis est hic? Filio vn⁹ carpentarij facitis tantū festum. Nam tale festū ⁊ receptio talis solū dz fieri regib⁹ ⁊ principibus Jō dr̄spective dicebant. Et q̄s est hic? quē admodū dr̄ in cōsilijs quādo pauper loquit. Et q̄s est hic? Et iō Eccl's. xiij. Diues locutus est ⁊ oēs tacuerunt: ⁊ verbum illius vsq; ad nubes pducent. Pauper locut⁹ est ⁊ dicūt, q̄s est hic? Sed ecce testimoniū ppli. s. hoim simplicium, nō aūt suprox. Hic est iesus ppheta a nazareth galilee, quasi dicerent, Talis honor sibi puenit. Et nota hic q̄nq; excellentias q̄s attribuebāt xpo illuminati spūsancto, ex quib⁹ dign⁹ erat illo honore. Et pma excellētia erat vel est, q⁹ dicebant eū esse dū creatorē q̄n dicebant, Hic est, q⁹ esse est, ppriū nomē dei, q⁹ esse significat diuinitatē. Et si dicat. Et nūq̄d nos habem⁹ esse? Rñsio q̄ esse nostrū, ppie loquendo nō dz dici esse, sicut null⁹ ppe dicit dines nec dr̄ dñs ex pecunia quā accepit mutuo: q⁹ non est sua, imo oportet eā reddere cū vsuris sub magna pena. Sic etiam deus qui proprie habet esse mutuauit nobis esse, q⁹ ee essentialr̄ soli deo cōpetit. esse vero nostrū mutuo accepim⁹ a deo: ⁊ oportet nos reddere in morte, q⁹ oportet nos mori, ⁊ tunc reddit cū vsuris, s. meritor̄ ⁊ bonorū operū: al's ⁊c. Jō quādo deus voluit mittere moysen ad liberādū populū israel de manu pharaonis: moyses voluit scire nomē. Cui rndit de⁹ dicens, Ego sum q̄ sum, Sic dices filijs israel, Qui est misit me ad vos. Exodi. iij. Quando ergo populus dicebat, hic est, confitebanr xpī diuinitatem propter quam meretur istum honorem. Secunda excellentia est sua humanitas ⁊ incarnatio: quam pfitebantur cum dicebāt, Jesus, q⁹ sicut esse ē nomē diuinitatis, ita iesus est nomē humanitatis. ⁊ ideo vocatū est nomen eius iesus. Luc. ij. quod idē est qō saluator. Jō dixit angelus gabriel ad ioseph, Vocabis nomen eius iesum. Ratio. Jpse enim saluū faciet populū suū a pctis eorū. Mat. i. Tertia excellētia est ppheti quam sibi attribuebant: quādo dixerunt eum ppheta. Nam ppheta fm ethymologiā dicit. q. pcul fās. s. a cognitiōe hūana ⁊ naturali. Et hoc dicitur ppt̄ el⁹ pdicationē in qua loqbar. s. de misterio trinitatis: de glia paradisi: de or̄dinib⁹ āgelor̄: de pnis inferni: ⁊ de purgatorio: ⁊ de limbo: ⁊ de generali iudicio. Jsta enim procul sunt a cognitiōe humana. Secus est de moyse q̄ locut⁹ est de deo: solū dicēdo illa q̄ possunt sciri naturaliter, s. q⁹ est vnus de⁹: vnū pncipium, hoc etiam sciunt philosophi. ideo moyses debet dici ppheta. i. pr fans: ⁊ non pcul. Sed iesus xpus dz dici ppheta, id est procul fans. Jdeo dixit popul⁹ de eo. Propheta magnus surrexit in nobis. Luce. vij. Quarta excellentia est vita xpi virtuosa: quā cōmendabant ⁊ sibi attribuebant q̄n dixerunt. A nazareth, q̄n interpretat flos vel camp⁹ floridus. Ecce hic vitā xpi floridā ⁊ odoriferā: dantes odorē virtutū ⁊ psolatiōis animabus duos. Jdeo salomon, Hyems abijt ⁊ recessit, s. tempus moysi: flores apparuerūt in terra nostra Cant. ij. Sibi ergo ppetebat iste honor, quia dicit pōs q⁹ honor est reuerētia alicui exhibita in testimonium virtutis. i. ethicor̄. Quinta excellentia est sua passio: quam testificabant hebraice quando dixerūt, A galilea, que fm hebraicam interpretationem quadrupliciter interpretat. s. rota: volubilis: trāsmeās: trāsfiguratio. Q̄si ergo popul⁹ dicebat. a galilea, dabant testimoniū sue passiōis. in qua iesus xps pmo fuit in rota quando ducebat rotādo de vno iudice ad aliū. Secundo fuit volubilis quando data sententia vt crucifigeretur impetuose fuit ductus ad montem caluarie. Tertio fuit transmeās. s. mortē. s. quādo fuit corpus positū in monumento: ⁊ anima descēdit ad limbū. Quarto transfigurat⁹ in die resurrectionis quando aīa rediit ad corp⁹ ⁊ surrexit gloriosus. Fiat ḡ ratio, quādo iudei pre sumptuosi ex inuidia dicebāt, q̄s est hic, testimonio humano fuit a spūsancto testificatum

Hic est iesus, ppba ⁊c. De hoc ḡ xpus regratiando pr̄i in ofone sua dicebat. Confiteor ti bi pr̄ dne celi ⁊ terre. q⁹ abscōdisti hec. scz supdicta secreta a sapiētibus ⁊ prudētib⁹ ⁊ reuelasti ea puulis: ñ iam sic fuit placitū ante te. Mat. xi. Sed a btus fuit ostēsa de xpo per testimoniū diuinale siue diuinū: q⁹ tale signū nō poterat dari nisi a deo imediate. Dicit eñ in medio euāgelij, Intrauit iesus in templū dei ⁊ eiecit oēs vēdētes ⁊ emētes in templo et mēsam nūmularior̄ ⁊ cathedras vēdētiū columbas euertit: ⁊ dicit eis: scriptū est, Domus mea domus ofonis vocabit⁹, vos autez fecistis illā spelūcā latronū. Et accesserunt ad eū ceci ⁊ claudi in tēplo ⁊ sanauit eos. Et si dicat, quō ipi pmittebāt vt ita eos expelleret de templo, quare nō defendebāt se. Dicit beatus Piero. q⁹ a facie iesu xpi, peedebat q̄dam radius splēdoris qui terrebat eos. Ecce testimoniū diuinale, naz talia nō possunt nec poterāt fieri nisi a deo. Jdeo xps dixit. Opa que ego facio testimoniū phibent de me: q̄a pater misit me. Joh. v. Modo notate 3 tria moralia secreta. Nam iesus xps inuenit in tēplo tres cōditiones gentium quas eiecit de templo: vt ps in euāgelio. Primo mercatores ementes ⁊ vendētes. Modo videam⁹ si sūt adhuc mercatores in eccl'ia. Et nota de simonia prelator̄ si modo ejciāt emētes etiam ⁊ vendētes ecclesiastica bñficia. Jtez si aliquis vult facere capellanias: modo nō possūt fieri niſi emendo ⁊ vendēdo. Dicaf modus simoniacus quez tenent: ⁊ def eis bonus modus qualiter debent facere. Jdē de sepulturis: q̄a modo emunf ⁊ vendunf oēs. munq̄d sumus mercatores plani. Jtē dicendo, quam crucez vultis: q⁹ p maiori dabitis trñ. De sacramēt baptismi: confessionis: cōmunionis: mrimonij extreme vnctionis: op̄s aliquo modo totum emere. Ecce quare xps ejiciebat ementes et vendētes de templo: q⁹ ista peccata ejiciēda sunt de ecclesia, al's sic ementes ⁊ vendentes ejicienf de paradiso: ⁊ recipienf in inferno. Jdeo ppheta, Non erit mercator vltra in domo dñi exercituum in die illa. Zach. xiij. Secundo in templo erant campsores: q⁹ mēsas nūmularior̄ euertit. Modo videamus si in eccl'ia dei sint mense nūmularior̄. Dico q⁹ sic altera ratione: quia sicut in mensis nūmularior̄ fit pmutatio pecuniarum p̄ pecunia Jta modo in altari. Nam xps dr̄ denarius, Matthei. xx. Voca operarios: ⁊ redde illis mercedē. Jbidem cum venissent acceperunt singlos denarios. Omnes glose dicūt q⁹ iste denarius est xps. Nimis est auarus qui isto denario nō est pcētus. Jdeo q̄n btus Tho. de aq̄no fuit interrogat⁹ a xpo dicēte, bñ scripsisti de me thoma. Quaz ḡ mercedē accipies? Rñdit btus Thomas dicēs, Dñe non aliam mercedem recipiā nisi teipm. Sed modo fit cambiū in altari: q⁹ sunt mali clerici qui non dicerēt missam nisi p pecunijs faciēdo pactū et pcium: vt in missis sancti amatoris. Nota defect⁹ q⁹ p pecunijs corruptibilib⁹ pmutant denariū incorruptibilē scz xpm. Jō xps subuertit mensas nūmularior̄, innuēs q⁹ tales clerici ficut debēt ire ad paradisum vadūt ad ifernū. Jō dicit, Fiat mēsa eorum corā ipis in laqueū ⁊ in retributiōes ⁊ in scandalū. Nota in laqueū scz culpe mortalis scz simonie. Et i retributiōes, s. pene tpalis, s. paupertatis: et in scandalū scil⁹ dānationis infernalis. Tertio cathedras vendentium columbas subuertit. Quomodo intelligif hoc. Nunquid vēdētes colūbas sedēt in cathedris: clarū est q⁹ non Jdeo 3 sic intelligif. Jam scitis q⁹ spūssancto descēdit sup xpm baptisatū in forma colūbe, Lu. iij. Ex ista rōe gre spūales vēdūf modo in templo a sedētibus in cathedris. s. iudicibus: platis ⁊ cōfessoribus. Nam gra spūalis est absolutio a peccatis dare pniam vel datā cōmutare: vel in votis dispēsare. Jaz iste gre vendunf in eccl'ia dei q̄n petunt trñ vl' tantū p absolutione vel dispēsatiōe vel mutatione nesciunt dare alias penitētias nisi de missis ⁊c. Sic fi vna medicina esset bona oib⁹ plag Ecce quomodo columbe hodie vendunf. Et nota de illo homine paupe qui de tota q̄dragesima nō potuit inuenire cōfessorē quousq; portauit florenū in manu extendēs illū. Jō beatus ille qui istas columbas nō vendit. Et ideo David in psalmo dicit, Beatus vir q̄ nō abijt in consilio impior̄: ⁊ in via pcā: ñ non stetit ⁊ in cathedra pestilētie non sedit. Dicit autez cathedra pestilētie, q⁹ dānat se ⁊ alios ps. i. Tertiū testimoniū est scripturale, quia xps per sanctam scripturā manifestauit veritatem de se in fine euāgelij vbi dr̄. Videntes autem pncipes sacerdotum ⁊ scribe, vsq; ibi docebat eos de regno dei. Nota 3 quomodo antiquitus mulieres lactabāt filios suos per tres annos: ⁊ cōmuniter in isto anno pueri incipiunt loqui, ideo xps dixit. Non legistis. Ex ore infantium, id est non fantium ⁊ lactētium perfecisti laudem ⁊c. Nota destruas inimicum et vltorem inimicum: id est collegiuz

pharisęoꝝ ꝛ vltorem scz scribarū iracundoꝝ seu vindicatiuorum.

Feria tertia dominice prime quadragesime. Sermo II

Intrauit iesus in tē

plū dei. Mat.xxi. Pro declaratōe huiꝰ ꝓbi ꝛ iuxta introductione materie ꝓdicande sciendū est ꝙ cōsuetudo fuit vt vetus hierlm ꝑmo intrabat tēplū dei ad ōrādum. Nota hystoriā euāgelij breuiꝫ qualiter ipm ppls receꝑit honorifice ꝛ ꝓfessionaliter quod videtes scz pharisei indignati dicebāt ppl'oꝛ ꝙs est hic. Nota vt habes in alio sermone ꝓcedēti de ąnq; excellētijs, ꝛ de isto ingressu dicit thema. Jntrauit iesus in templū dei dando exemplū ꝓdicatoribꝰ ꝙ qñ veniūt ad villas ꝑmus introitus templū dei dz esse, Pater ꝯ thema. Modo iuxta hoc thema volo vobis declarare quomodo exemplo xp̄i debetis intrare templū dei in die dñico vl ī die festo, Ego amore vestri q̄ſui modū in sacra scriptura ꝛ inueni in quadā auctē in ps. Dō xcix. Jubilate deo ꝛc. Ppls eiꝰ ꝛ oues pascue eius introite portas eius in cōfessione: atria eius in hymnis: cōfitemini illi. Vbi ponit septem cōditiones a laicis obseruandis in audiendo missaꝫ in diebus dñicis ꝛ festiuis. Prima cōditio est, vt sit ppls eius, ſ. dei ꝙ sit de pplo xp̄iano, Secūa vt sint oues pascue eius Tertia ꝙ intrent portas, Quarta ꝙ sint in ꝓfessione, Quinta ꝙ visitent atria eius. Sexta ꝙ occupent in hymnis, Septima ne ātequā recedāt. ibi cōfitemini illi. Prima cōditio ergo volentibus intrare ecclīam ꝛ missam audire est ꝙ sint de templo dei scz de populo xp̄iano. Diceretis vos iam oēs sumꝰ xpiani ꝙ gram dei. ideo oēs possumus dici populꝰ dei. Dico ꝙ excōicatus nō est de populo dei. Sicut enī exul ꝛ bānitus de aliq̄ villa nō est de populo illius ville ꝛs fuerit: ꝛ nō auderet venire eo qꝛ est exul ab ipo populo. Ita etiaꝫ de xp̄ianis, omnes sumus de populo dei per baptismū: sed ꝙ excōmunicationē efficit ꝙs exul ꝛ bannitus a villa ecclie ꝛ populo xp̄ianoꝝ ꝛ nō habet partem in bonis que fiunt in xp̄ianitate: nec ꝯdiu est excōmunicatꝰ debet venire ad ecclīam: nec est cū talibus participandū. xi.q.iij.oīs. Ois xp̄ianus dilectissimi qui a sacerdote excōicatur sathane traditur quō; ꝛ scz extra ecclīaꝫ est diabolus sicut in ecclesia xp̄us: ac ꝙ hoc diabolo tradit: qui ab ecclīastica communione remouet. Ecce quo modo excōmunicatio nō est nisi ꝓscriptio vl bannitio. Jdeo valde timere debetis sniam excōicationis. Si diceret mihi quid velletis amplius ꝑdere digitū vel auriculā aut esse ꝑ annuꝫ excōicatus. Dico vobis ꝙ magis vellē ꝑdere digitū ꝛ manus ꝛ etiā caput ꝙ ꝑ horā esse excōicatus: ꝙ excōicatio includit peccatū mortale. xi.q.iij. nihil. Nihil sic dz formidare xp̄ianus q̄ separari a corpe xp̄i. Si enim separat a corpe xp̄i nō est membrū eiꝰ si nō est membrū eius: nec vegetat spū eius. Quisq; aūt inquit apostolus spm̄ xp̄i nō habet: ꝫ nō est eius. Nota attēdatis ꝙ vt sitis de populo dei. De hoc auctas. Osee ꝑmo legit ꝙ ppha Oseas habuit vnū filiū quē vocauit iezrael. quod interptat semen dei. Deinde habuit filiam quā vocauit absq; mia. Deinde tertium quez vocauit non populus meus. Quia vos nō populus meus ꝛ ego nō ero vester deus. Osee. i. Jsti tres filij significāt tres ꝓditōes xp̄ianoꝝ. Et ꝑma est obedientiū ꝛ deuotoꝝ qui dicuntur semen dei. Secūda est nō excōmunicatoꝝ: sed pctoꝝ qui vinūt in pctis scz ꝙ viuunt in ſuperbia aut auaritia vel luxuria ꝛc. Nec conditio gentium dz filia absq; mia: ꝙa ꝙdiu sunt in peccato mortali nō consequuntur miam. Tertia conditio est excōicatorum qui nolunt facere de se rōnem. Et de istis dicē deus: nō populus meus. Jdeo auiſet vos ne intretis ecclīam dum fit officium ꝙdiu crisꝫ bannit: ꝛ ibi est pena ſuſpenſionis in furca inferni. Sed si queraſ ꝙd ꝙ facīā in die festo Responſio, oꝛetis deum in domo vestra duz dz missa ꝛ laboꝛetis vt habeatis absolutiōez faciendo de vobis rōnem. Secūda cōditio est ꝛ necessaria ꝙ sint oues pascue eius. Nā oues nō comedunt nec bibunt quouſq; sunt in ouili vel in pascua. Sic vos nō debetis cōedere nec bibere: ſi ieiuni debetis missam audire. ꝛ isto modo eritis oues pascue xp̄i. Pascua autē est sacramentū altaris, Dz si dicaſ nullus comedit de eo nisi sacerdos. Dico ꝙ imo omnes comedūt. sicut qñ vos prandetis solum os comedit et non manus nec pes: tū ex isto cibo omnia membra fortificant. Ita de corpore mystico. Naꝫ sacerdos est os: oculi sunt contemplatiui: aures sunt iudices: brachia milites: venter mercatoꝛes: pedes sunt laboꝛatoꝛes. Sacerdos autem comedit: sed oīa alia membra fortificant. Jdeo dicit sacerdos in fine misse. Refecti cibo potuq; celesti ꝛc. non dicit refectus. Qui ergo veniunt ieiuni ad missam oues sunt pascue xp̄i. Nul-

lus vestrū qui haberet loqui pape vl regi vel let comedere ante vel bibere. Et ꝙd sunt pape vel regesmisi vermes respectu illius maiestatis pape ꝛ regis ihu xp̄i cū quo loquimini in ecclesia orando. qui est ibi cū suis baronibus et angelis. Cogitate ergo ꝙd debēt dicere qñ sentiūt anhelitū fetidū de cibo vl potu. ideo nō debetis comedere nec bibere in talibus diebꝰ ante missam etiā si muitarēt vos. Nā debetis dicere ꝛ rīdere. Nō bibam: ꝛ habeo loqui cū papa vel rege. Multi excusant a ieiunijs ecclesie: sed ab isto nullus excusaſ. Oues diabolī pascunt in prato eius. ſ. in taberna. ꝛ randē in inferno. De ꝙbus loquiſ Dauid ī ps. xlviij Sicut oues in inferno positi sunt: mors depascet eos, nō dicit destruet. Modo corporalis destruit corpus: sed mors infernalis nō. sed depascet eos. ꝙ semp viuent cū dolore ꝛ miseria. Secus de ouibus xp̄i de quibus dicit ipse xp̄s. Ego pascā oues meas: ꝛ ego eas accubare faciam. Ezech. xxxiij. Nota cū dic. Ego pascam oues meas, put supra declaraui, ego accubare eas faciam: ꝙ de ista pascua veniemus ad pascuā paradisi. Tertia cōditio est necessaria: ne. ſ. extra ecclesiā maneatis. Jdeo dicit. Jntroite portas eius. scz ecclesie. Doc dicit cōtra vnuꝫ magnū defectū illoꝝ. scz qui qñ dicaſ missa stāt in platea: vel cimiterio loquentes: sed in eleuatione corporis xp̄i qñ pulsaſ campana veniunt tanq̄ porci ad escam, ꝛ nū quid est ista vita xp̄ianoꝝ. Et nunquid illi ꝙ inueniunſ extra castrū obsessum capiunſ ab inimicis. Castrū in quo populus xp̄ianus se recipit ꝛ fortificaſ in diebus festiuis est ecclesia. ꝛ obsidef ab inimicis. id est dęmonibus: ꝙ qñ dicitur missa: nō audent ecclesiam intrare sed obsident ꝛ pctoꝛibus insidiant. Jdeo missum est ꝙ nō ducūt secū illos quos inuenīūt. Et nota ad hoc figurā. Datus est mihi calamus similis virge: ꝛ dictū est mihi. Surge et mensura templum dei ꝛ altare: ꝛ adorātes in eo. Atrium autē q̄ est foris templū ejice foras: et ne metiaris illud, qñ datū est gentibus supple infernalibus. Apoca. xi. Templū est ecclesia in qua mensurant deuotio ꝛ oratio: ꝛ alia opera bona xp̄ianoꝝ, vt de istis reddaſ eis ꝑmium. Opera aūt illoꝝ qui sunt extra nō mensurant a xp̄o: sed a diabolo, ideo dicit. Jntroite portas eius. Nota miraculuꝫ de isto sancto rectore qui sepe corrigebat populū: ꝙ nolebāt ecclesiā intrare: ꝛ semel venerunt dęmones vi sibiliter ꝛ secū duxerunt illos quos inuenerūt in platea. Quarta cōditio est ne tarde veniant ad missam, Si dicaſ in qua hora debemus intrare templū. Respondet Dauid in cōfessione, Ratioꝛ: illa cōfessio generalis ante missam ꝑ vobis fit. ꝙ sacerdos iam debet esse cōfessus sacramētaliter. Et qui deuote audit missam cōpletam in die dominica: si infra hebdomadā moꝛitur habetur ꝑ cōfesso ꝛ cōmunicato. alꝫ sibi essent mille diaboli. Jdeo dicit in cōfessione. Dicit enī beatus Tho. xiij. scrip. dis. xxi. q. ij. ar. i. ꝛ. ij. ꝙ ꝓfessio generalis que fit in missa: prima: ꝛ cōpletoꝛio delet peccata venialia ꝛ etiā mortalia oblita. Et ergo intrare debemus templū vt simus in ꝓncipio misse qñ fit cōfessio generalis. Nam in cōmunijs magnoꝝ dñoꝝ quilibet debet esse in ablutione manuū. Nam in ista ablutiōe vel cōfessione abluunſ manus conscientie. Jdeo dicit Dauid. Confessio ꝛ pulchritudo in cōspectu eius: sanctimonia ꝛ magnificētia in sanctificatione eius. in ps. xcv. scz. i. Cantate. Jdeo qñ ꝑ missa pulsantur campane: quilibz debet venire festinanter vt sit in cōfessione, Jō David. Preoccupemus faciē eius in ꝓfessiōe ꝛc. ſ. anteq̄ descēdat, ꝛ simus in cōfessione. ꝙ milites debent regē exꝑctare et nō ecōuerso. ideo venite ꝑ tpe ꝛc. Quinta est atria eius supplete tenete. Vic ridet tacite questioni si queraſ. in ecclesia vbi stabo et in quo loco. Respondet in arria: nō nimis accedere ad altare: nec ꝑ cancellas intrare. Nota quō altare tēpli salomonis qō nō valebat tantū q̄tū altare nostrū in quo xp̄s sanctificaſ: munq̄ xp̄s nec virgo maria de quinquaginta passibus accedebāt ad altare. Nota exē plū de pharisęo ꝛ publicano, Luc. xviij. Nam pharisęus accessit ad altare dicēs, Gras ago tibi dñe: ꝙ nō sum sicut ceteri hoīm ꝛc. Publicanus aūt a longe stās pectebat pectus suū dicēs. Deus ꝓpicius esto mihi pctōi. Ex ista humilitate iste descendit in domū suam iustificatus: ꝛ alter cōdemnatus. Jdeo Dauid in ps. Ecce nunc. scilicet in die festo, benedicite dominum omnes serui domini. Qui statis in domo dñi: in atrijs domus dei nostri, psalmo. cxxxiij. Sexta cōditio est in hymnis. Respondet questioni. Dicꝛet ꝙs exquo sum de populo dei. ouis pascue eius ꝛc. sed quid ego faciam: in quo me occupabo. Responder in hymnis et laudibus diuinis. Tunc

em nō debetis intēdere circa tpalia. nec debetis loqui etiā si pater vester veniret de lōgin quo: sed cum signis facere sibi reverentiaz et locū: dicta missa extra eccl'iam faciatis sibi bonum festum, sed dum ōr missa debet vos occupare in hymnis. i. laudibus diuinis. pat noster. aue maria. ℣ in psalmis. ſ. cuz silentio ne alij perturbent. Sunt multi miseri q̄ dum dicit missa non faciunt nisi loqui de factis et negocijs mūdanis. Idem de mulieribus que ibi disputant de panno tunice ℣ mātelli. ℣ de vanitatibus. ℣ si esset possibile q̄ in introitu ecclesie sueret os bonum esset. Jdeo dicit euā gelium hodiernum q̄ iesus xp̄s inuenit i ecclesia negociatores ℞. Nota hic hystoriā concludēdo p illud. Domus mea domus ōfonis ℞. Non legit q̄ xp̄s vnq̄ p̄ius manib⁹ peccata correxit nisi hic: quia fecit flagellum de funiculis ℣ eiecit oēs de templo. Job. ij. Dic apparet q̄tum sibi displicet q̄ tangit ecclīaz sponsam suam de qua generat filios ℣ filias Nota q̄tū displiceret regi si in p̄tia sua ihonestē tangeret regina. Sic etiā regi xp̄o q̄si inhoneste tangit eccl'ia loquēdo de vanitatibus: vel in ea comedēdo: bibēdo vel tripudiā do: vel impudice respiciendo mulieres. Jdeo Aug. In oratorio nemo aliō agat nisi ad qō est vnde nomē accepit. Septima cōditio ē ne ante finē misse recedāt ibi cum ōr. confite mini. a con qō est simul. ℣ audite missam perfectam. ſ. q̄ sitis in p̄ncipio: vt in confessione et in fine scz in benedictione. que est magne vtilis ex xp̄i p̄ssa. Est enī quasi signum vt vadatis ad comedendum. Nota hic figuraz. Adādauit enī deus antiquit⁹ in sacrificio pacificorum offerre simul caput pinguedinez ℣ caudaz totā. Leuit. iij. Offerte de pacificor hostia sacrificiū dño adipem ℣ caudā totam Hostia pacificorum. i. sacerdotū: quorū vita debet esse talis q̄ sint in pace cum deo ℣ cum p̄ximis dicendo officium ℣ missam deuote ℣ distincte. alꝫ autem si sint indenoti ℣ cōuubinarij ℣ lusores ℞. nō habēt pacē cuz deo: sed guerrā. nec debent celebrare ℞. Caput victime est p̄ncipium misse cauda est finis. Jdeo dicit. E cōfitemini. i. ex toto fateamini. Et ḡa nō facitis: ideo habetis mortalitates: caristias: siccitates ℣ terremotus ℞. Jō ꝓ inueneris ecclīam: quia inde habentur oia bona. Nota exemplū de sutore q̄libet die missaz audiēte: qui dixit saurū se inuenisse ℞.

Feria quarta post dñicam primam in quadragesima. Sermo I

Uicunq; fecerit vo

q luntatez p̄ris mei qui in celis est, ipe meus frater soror ℣ mater est Adat. xij. In isto euāgelio hodierno habem⁹ quattuor doctrinas multum vtiles ℣ p̄ficuas quas christus dedit iudeis ℣ per eos venerunt ad nos. scz

Prima est doctrina reprehensiua.
Scōa est doctrina cōminatiua.
Tertia est doctrina auisatiua.
Quarta est doctrina informatiua.

Dico q̄ p̄ma est reprehensiua ℣ q: reprehēdebat iudeos q̄ dubitabāt ipm̄ eē messiaz: ℣ b dicit p̄ncipium euangelij. Accesserunt ad iesum dicētes. Adag̃ volum⁹ a re signū videre. Quibus rn̄dit. Generatio mala ℣ adultera signū q̄rit: ℣ nō dabit ei nisi signū Jone p̄rophete. Sicut enī Jonas ℞. ysz ibi noctib⁹. Et dicitur scribe nō ab officio scribēdi: sed a notitia scr̄ture. Dicaf hystoria. Adodo i isto textu nota stultitiā illoz q̄ petebāt a xp̄o signū cuz xp̄s innumeris miraculis cōfirmasset suam doctrinā: curādo cecos: surdos: leprosos: ad huc petebant signū. Patet ergo coz stultitia Item faciebat alia signa maiora in alīabus q̄ volent plus q̄ corpa: quia q̄plures dimissis pctis ℣ mala vita: conuertebat ℣ agebāt pniaz ℞. Jō Aug. ait. Adag̃ est de ipio iustū facere q̄ celū ℣ terrā creare. Sz ipi vt stulti petebāt alia signa: vt faceret descēdere ignez de celo. Ipse faciebat signa diuina: ℣ ipi petebant signa q̄ possunt fieri p creaturas. vt ps de igne q̄ descendit ministerio diaboli sup oues Iob. Et iō rn̄dit eis xp̄s reprehendēdo eos dicens. Generatio mala. i. male viuēdo moraliter. ℣ adultera scz ex infidelitate. quia sicut mulier que se dat adulterio ōr adultera: ita iudei recedentes a xp̄o dicunf adulteri. Et iste defectus secūdus sequit ex p̄mo: quia mala vita et peccata faciunt creaturā adulterare. Jdeo dixit xp̄s. Generatio mala scz a deo recedēs: et adultera quātum ad infidelitatē. Quoniā excecauit eos malitia coz. Sap. ij. Sz xp̄us ex supabundantia pietatis dedit eis signum Jone pphete. Nota hic hystoriam b: cuz de snia data p dñm p̄ra ciuitatē niniue: ad quā ibat Jonas. Et in p̄mo sermōe Jonas p̄dicauit dicens. Adhuc quadraginta dies sunt: et niniue subuertef. Et crediderūt viri niniuite domino. ℣ fecerunt pniam. Jone. iij. Et facta penitentia per tres dies: fuit eis significatum q̄ deus eis pepercit. Tale signum dixit

xp̄s dabo vobis. q̄ filius hois tribus diebus erit i corde terre. ſ. in limbo. ℣ tertia die resurget: q: exiet de corde belue vt Jonas. Et p̄ma dies est recipere fidē xp̄ianā: scōa dies recipere sanctū baptisma: tertia dies est recipere obedientiā ad dei mādata. Jstud etiam signum daf nobis xp̄ianis: q: p̄stq̄ hō peccat mortaliter: statim daf a deo snia cōtra talem. Anctas. Alia q̄ p̄cauerit ipsa mors ef. Ezec. xviij. Jō reciptamus signū ione vt simus in angustia p̄nie que quasi belua ōr. Prima dies est. scz. cordis cōtritio. Secūda oris cōfessio. Tertia operis satisfactio. Dicunf enī dies: q: nō sunt sine dantate diei gr̄e. Secūda dominica est cōminatiua. ſ. eterne dānationis dicens. Viri niniuite surgēt in iudicio cū generatione ista ℣ cōdemnabūt eā: q: pniam egerunt in p̄dicatione Jone. Et ecce plus q̄ Jonas hic. Et regina austri surget in iudicio cū generatione ista ℣ cōdemnabit eā: q: venit a finibus terre audire sapientiā salomonis. ℣ ecce plus q̄ salomon hic. Et hoc melius intelligatis dicaf quō viri niniuite in p̄mo sermōe Jone se conuerterunt ℣ fecerūt pniam: ℣ iudei noluerūt credere xp̄o nec se conuerterūt. ideo dicebat eis xp̄s. Viri niniuite ℞. Adō est difficultas quō cōdēnatio intelligit. Rnſio q̄ intellig̃ copatiue. quēadmodū pānus albus a niue cōdēnaf. q: q̄si nihil est panni albedo respectu albedinis niuis. Sic in iudicio modica ℣ parua erit cōdēnatio niniuitarū respectu iudeoz. Sic etiā de nobis xp̄ianis. Adoraliter sunt q̄ plures q̄ diuersis excusatiōibus excusant se ab hoc ieiunio q̄ dragesime. Jstos cōdēnabit btūs Nicolaus q̄ puer ieiunauit. Jsta dānatio est cōparatiua. Jdē de alijs pctis ad libitū. Et ecce auctas. Cōdēnat aūt iust⁹ mortuus vivos impios: ℣ iuuenis celerius cōsumata longā vitā iniusti. Sap. iiij. Scōo xp̄s fuit cōminatus iudeis p reginā saba. iij. Re. x. Nō historiā q̄liter venit de finib⁹ terre hierusalē vt videret ℣ audiret sapiam salomōis. Et forte venit de centū dictis. Et iudei nolebant xp̄m audire: imo dicebāt. Demoniū hz et insanit: q̄d eū auditis. Job. x. Jō cōminando dixit xp̄s iudeis. Regina austri ℞. cōdēnabit cōparatiue: vt dixi. Adoralr ex istis cōparatiōibus iesus xp̄s ostdit q̄ gētes dānanf ex negligētia: vt sunt illi q̄ libēter audiūt sermones: ℣ sunt negligētes. q: nesciūt audita exequi: ac si thesaurū acquisitū nesciret in taxia: bursa: vel capsa congregare. Jta de verbo dei. Jō ōr Luc. xi. Beati q̄ audiūt verbū dei ℣ custodiunt illud. Tertia doctrina est auisatiua. scz de periculo q̄ iudeis imminebat dicēs. Cuz immūdus spūs exierit ab hoie: ambulat p loca arida querēs requiē ℣ nō inueniēs. tūc dicit Reuertar i domū meā vñ exiui. Et cū veniēs inuenit eā vacātē scopis mundatā ℣ ornatā: tūc vadit ℣ assumit septē alios spūs se cū nequiores esse ℣ intrantes habitant ibi. ℣ fiūt nouissima hois illius priora p̄oribus. Sic ℣ erit generationi huic pessime. Jesus xp̄s auisando eos. ſ. iudeos. declarat eis ꝓditiōes diaboli dicēs. Cū immūdus spūs ℞. Loca arida sūt corda ℣ corpa penitētiū q̄ nō hñt humiditatē luxurie carnalitatis: nec delectatiōis: nec auaricie aut gule ℞. nā istos tēptat diabolus ℣ nōs suos. Jō btūs Greg. Jllos temptare negligit q̄s q̄eto iure possidere se sentit. Et q̄si nō pōt castrū nouiter acq̄rere: reuertit ad domū vñ exiuit. q: iā scit eius introitus. ℣ venit cū alijs septē: ℣ fiunt nouissima hois illius priora p̄oribus. q: dicūt medici q̄ pcius est reciduū q̄ infirmitas. q̄re ergo xp̄s dicebat ista? ppter hoc. q: iudei a p̄ncipio p̄dicatiōis xp̄i cognouerūt ipsum esse verū messiā. vt dicit text⁹ euāgelij. Matth. xxi. Dixerūt coloni. Vic est heres: venite occidamus eū ℣ hēbimus hereditatē eius ℞. Dicit b glose q̄ iudei cognouerūt xp̄m esse messiā. Jō magnus rabinus Nicodemus dixit xp̄o. Scimus q: a deo venisti magr̄. Jo. iij. Sz q: xp̄s corrigebat eos ꝺ pctis publicis: diabolus redijt ad eos: ppr̄ qō xp̄s p̄dicta dicebat. Jō btūs petrus q̄ optime intellexit sermōes xp̄i dicēs. Si enī refugientes coinquinatiōes mūdi in cognitiōe dñi nr̄i et saluatoris iesu xp̄i his rursus implicati superant: facta sunt eis posteriora deteriora p̄rioribus. Adelius enī erat illis nō cognoscere viā iusticie. q̄ post agnitionē retrorsum querti ab eo qō illis traditū est scō mādato. ij. Pet. ij. Adoraliter si a nobis eiicimus diabolū per penitentiā: caueam⁹ ne reuertamur p recidiuū alꝫ dicit xp̄s. Nemo mittēs manū ad aratrū et respiciēs retrorsum aptus ē regno dei ℞. Luc. ix. Aratrū est pnia. Quarta doctrina est informatiua. de qua dicit thema. Quicūq; fecerit voluntatē patris mei qui in celis est: ipse est meus frater: soror: ℣ mater. Dicaf tota vltima pars euangelij historialiter: quō cū xp̄s p̄dicasset venit ad eum maria mr̄ eius cū p̄entibus suis quos scriptura vocat frēs: erāt q̄ sunt vnius generis. Dic habemus exemplū duarū doctrinarū. Et p̄ma est ordinatio charitatis ℣ dilectionis. scz deū super omnia diligere.

Secunda est spūalis operatiōis q̄ op⁹ spūale nō est diu intendū p parentib⁹ seu amicis, vt ieiunare aut religionem intrare ⁊ hmōi. Jtē iudices hūt hīc exēplū ne i iudicio cognoscāt parentes seu amicos: si puram iusticiā. Et iō dī. Qui dixerit patri suo vel matri sue nescio vos: ⁊ fratrib⁹ suis ignoro illos: ⁊ nescierunt filios suos: hi custodierunt eloquium tuum ⁊ pactum tuum seruauerūt: iudicia tua o iacob ⁊ legem tuam o israel ⁊c. Deut. xxxiij. Et nota cū dicit thema. Quicunq; fecerit voluntatē. videf ergo q̄ faciendo volūtatē dei hō efficiatur mater xpi. Dico q̄ sic. Nota grad⁹ spirituales. nā magna gra creature fit quando efficitur filia xpi in baptismo: si maior: quando fit frater xpi: sed multo maior q̄si efficitur mater xpi: vt pz de v̄ virgine maria. Filⁱ efficif homo in baptismo. ideo dicit, Dedit eis potestatem filios dei fieri, Joh. i. Frater autē xpi efficif homo per pniam q̄si de pctis post baptismum factis facit pniam. Et hoc christ⁹ ⁊ homo efficiunt filij eiusdē patris per gratiaz pnitentialē. Sed mater xpi efficif hō audiēdo verbum dei. quia sicut mater xpi concepit xp̄m in vtero: ita homo in sermonibus concipit xp̄m in vtero ꝺscientie: quando ꝓponit facere eius voluntatē, parit aūt xp̄m oñ conceptum ꝓpositū exequif. Et de hoc est auctas. A facie tua dñe concepimus ⁊ quasi parturiuimus ⁊ peperim⁹ spm̄ saluatis. Esa. xxvi. Nota a facie tua. scz in predicatione in qua deus cognoscif vt hō in facie. de qua dicit dauid in ps̄. Faciem tuā dñe requiram ⁊c. ⁊ quasi parturiuimus, ecce generatio spiritualis de qua dauid, Hec est generatio querētium dominū querentium faciem dei iacob, psalmo. xxiij.

De eadē feria. iiij. post inuocauit. Ser. II.

Sumit septē alios

a spūs neḡores se. Matth. xij. Sermo erit de magna auisatione vt, caueatis a temptatiōe dēmonū ⁊ peccatis: quia dēmones vellent q̄ omnes essemus damnati cum eis. Jdeo ne eoꝝ damnationibus damnemini volouos auisare in presenti sermone, sed primo salutetur virgo maria. Assumit ⁊c. Pro huius verbi declaratione ⁊ materie predicande introductione: sciendum q̄ doctrina est cōmunis in sancta theologia q̄ et peccato primorum parentum totum genus humanum fuit captiuum diaboli. Si dicatur, ⁊ quare filij sunt captiui qui nondum erāt nati. Dico ⁊ respondeo per similitudinem. Si enim in domo vestra vos habetis virum ⁊ vxorē captiuos: si illi generant filios vel filias: nunq̄d erunt captiui vestri vt parentes. Jmmo sic. Adam ⁊ Eua vir ⁊ vxor tanq̄ captiuos venderunt se diabolo precio vnius pomi. nesciūt tamen cui⁹ speciei erāt illi fruct⁹. Illi mali mercatores fuerunt. nā modico precio seve diderunt ⁊ captiui fuerūt diaboli. ergo rōnabiliter ⁊ filij fuerunt captiui cōsequenter. Ps ratio. Sed de hoc etiā est auctas dicens. Propterea captiuus ductus est populus meus: qz non habuit scientiam. ⁊ nobiles eius adam ⁊ eua scz interierunt fame. ⁊ multitudo eius sleti exaruit. Propterea dilatauit infernus animam suā: ⁊ aperuit os suū absq; vllo termino Esa. v. Nota cū dī. ꝓpterea captiu⁹ duct⁹ est populus me⁹. i. totū genus humanū captiuū Ratio. quia non habuit sciam. Dic tangit rationē quare primi parentes peccauerunt. scz quia non habuerunt dei scientiā. Propterea dilatauit infernus. id est diabolus animam suam absq; vllo termino. id est exceptione. qz quantūcunq; essent boni ⁊ sancti ad infernū descendebāt immo: taliter. Patet ergo doctrina theologie. Sed habuimus remediū p aduentū xpi: q̄si dignat⁹ est venire ad liberāduz populum suum de captiuitate diaboli. Si dicatur. si vendiderunt se diabolo: nunq̄d ergo xp̄us fecit iniuriā diabolo sibi captiuos auferendo. Dico q̄ adam ⁊ eua erant captiui dei. ideo non potuerunt se diabolo vendere: nec diabolus ipsos iuridice poterat possidere. sicut nec captiui vestri. Jdeo venit filius dei dicens patri. Compatior captiuis: ideo pf ego soluā residuū ꝓ ipsis. ⁊ in die veneris sctō sol uit. Et sic redemit ⁊ liberauit nos a diaboli captiuitate: ⁊ modo sumus captiui christi exclusio demone. iō xp̄s in sua passione dixit. Nunc iudiciū est mundi: nunc princeps hui⁹ mūdi ejcietur foras. Et ego si exaltat⁹ fuero a terra: omnia trahā ad meipm. Joh. xij. Et nota dū dicitur. Nūc princeps hui⁹ mundi. s. diabolus qui tyrannice huic mundo dominabatur ex p̄dicta ratione. Sed venit dominꝰ noster iesus xp̄s qui per suam passionē abstu'it sibi principatū ⁊ ligauit ipsum in inferno. Jdeo dicit. Nunc ꝓnceps huius mūdi ⁊c. Omnia scz genera hominū trahā ad me ipsum. Si dicatur. Si lucifer ergo est a mundo expulsus ⁊ in inferno ligatus: quomodo ergo tentat nos. Ecce huic questioni thema rndet. Assumit septē alios spūs: qz ipse personaliter non pōt exire temptare vsq; ad tp̄s antixpi,

tunc etiam soluetur. Jam assumit alios septē spūs: tanq̄ capitaneos septem capitaliū peccatoꝝ: ⁊ cū infinita multitudine minoꝝ dēmonum ei subiectoꝝ mittit eos p mūdū in odiū ihesu xpi ⁊ inuidiā nostri. Et nota cū dicit nequiores se. f. in effectu tēptandi. sed nō in affectu, qz in affectu nullus est neḡor lucifero. Jō dicit thema. Assumit ⁊c. Ac si magnus rex de cumbēs in lecto ⁊ nō potens ire ad bellum vocaret capitaneos dicēs eis. Jam videtis ⁊c. Jdeo vos de q̄bus ego cōfido vadatis cū vestris gentibus armoꝝ ⁊ faciatis bellum. Sic etiā lucifer iacet in lecto durissimo inferni dicens. Jam videtis quō ille xp̄s me ligauit. Et sibi nō possumus nocere. eamus ꝺ suas gentes ⁊c. Jō vadatis. Ecce qualiter assumit septē alios spūs ⁊c. Et ꝓnius capitaneus ē Leuiathan. Jta notaf Job. xli. dicēs, Leuiathā iste est rex super oēs filios superbie. ⁊ hic tentat de primo peccō mortali. s. de superbia. Et vocaf a lucifero dicēs. Leuiathan si velles facere vnū seruitiū mihi. Rndet. dñe libēter faciam. Et cū vexillo suo. s. circulo superbie ⁊ vanitatis: cū infinita multitudine dēmonū ipsius sequentiū discurrit p mundū. qui tantū sciuit facere cū suo exercitu q̄ iam totus mūdus est superbus ⁊ vanus. Nā tantā superbiā posuit in dīs tpalibus ⁊ in platis ecclesiasticis: q̄ tā nō sufficiūt redditus ad vanitates. ideo hūt facere exactionē: simonias ⁊c. Nota differentiā inter vanitatē ⁊ superbiā. q̄ vanitas ostendit adextra in excessu vestiū ⁊ ornamento rū. Superbia aūt adintra in corde cōsistit. q̄si persona nō vult se regere ꝑm dei ordinationez: sꝰ ꝑm, ꝓpriā inclinationē. sic q̄ deus ꝓcipit vnū et ipse facit totū ꝑrium, dicendo, quid ad me? nolo hoc. Ecce q̄d est superbia, qz vanitas solum est effectus superbie. Verbi gra. Si filius vester infirmat ⁊ nō habetis medicū ad quē recurritis. Nonne ad diuinos seu sortilegos ⁊c. ⁊ q̄si dicif vobis q̄ hoc est magnū pctm̄ vos dicitis, Nunquid permittam filiū meum mori. Ecce superbia nolle obedire p̄ceptis dei dicentis. Nō habebis deos alienos. Jtē si per dictis aliquid. Jtē si estis vocati a iudice in testem mediante iuramēto. ⁊ q̄ dicif vobis. magnū peccatū est falsum iuramentū dicitis O ille amicus meus est punitus. Jtē nolendo seruare festa: cū tñ nullus dīs det ꝓuisionem alicui nisi faciat sibi aliq̄ seruitiū, Si ergo per totā hebdomadā seruinistis mūdo: in dnica seruiatis deo audiēdo missam: sermones ⁊c, Ex ista superbia Leuiathan infuntos secum ducit ad infernū. ꝓpter quod xp̄s sciens hoc animando nos clamat dicens, Tollite iugū meuz super vos: ⁊ discite a me q: mitis sum ⁊ humilis corde: ⁊ inuenietis requiē aiabus vestris. Jugū em̄ meū suaue est: ⁊ onus meū leue. Matth. xi. Nota cū dicit, Tollite iugum meū super vos, Dñe nunq̄d nos sumus boues. Nota qualiter bos supponit collum iugo: cū tñ possit se cornibus defendere: sed nō facit sciens naturali instinctu q̄ dīs non dat sibi ꝓuisionē, Sic etiam erit de nobis nisi potemus iugum. i. onus p̄ceptoꝝ. Si dicaf, Dñe de cetero volo humiliari ad portandū iugū: sed quō est portandū. Respōdet. Discite a me: qz mitis sum ⁊ hūilis corde, quasi dicat. Ego qui sum dñs ⁊ leo de tribu iuda: ⁊ portauī iugū patris. scz mandatoꝝ. Si dicaf. Dñe rex ⁊ quid et hoc habebimus? Respondet. Jnuenietis requiē aiabus vestris, nō solum coꝝ ꝓuisionem: sed etiam requiem post hanc vitam aiabus vestris. Ecce salariū. Si dicaf, Domine onus vestrum ponderat multum. Respondet, Jugū em̄ meum suaue est: ⁊ onus meū leue, Secundus capitaneus dicif mammona. qui temptat de auaricia. De quo Matth. vi. Nō potestis deo seruire ⁊ māmone. Dicaf vt de primo quō vocaf a lucifero, Nā iste cū bannerio ⁊ cū titulo auaricie ⁊ cupiditatis: ⁊ cū exercitu suo destruxit quasi vniuersum mundū. Vic etiam tantū fecit q̄ totus mūdus est auaricia plenus. Quia iam hodie religiosi: clerici: plati: seu dīi oēs sunt auari, nō respiciunt vnde vel quō ꝓcunie veniūt sed habeamus. Oēs in viam suam declinauerunt: vnusq; siq̄z ad auariciam suam a summo vsq; ad nouissimū. Esa. lvi, Jtem. A minore vsq; ad maiorē omnes auaricie studēt: et a ꝓpheta vsq; ad sacerdotem cuncti faciūt dolum. Viere. vi. Antiquitus nullus erat vsurarius nisi iudei, modo etiam xp̄iani faciunt vsuras mutuando, Nota modum ⁊ quō falso vocantur censualia. Nota duas cōditiones censualium. Jtem emere ꝓ minori precio q̄ res valet ꝓpter solutionis ꝓuentionem. vel vendere carius ꝓpter solutionis dilationem, iniustum est. ⁊ ex auaricia vtrūq; ꝓcedit. Nota etiam de cōfratribus faciendo etiam vsuras. Contra quos clamando xp̄s dicit. Videte ⁊ cauete ab omni auaricia, quia nō in abūdantia cuiusq̄ vita eius est ex his que possidet. Luce. xij. Nota multas spēs auaricie. Dicam vobis aliquas vt caueatis. Naz vna spēs est que dicif rapina. ⁊ illa est in dominis

Principes eius in medio ipsius q̄si lupi rapientes pdam. Ezech. xxij. Alia est simonia. & illa est in clericis vēdētibus sacramēta. Cōtra quos xp̄s. Gratis accepistis: gr̄tis date. Alia est calūnia: & illa est in aduocatis: iudicibus vel p̄uratoribus & notarijs: qui p̄ui sciētie ptrabūt sniam, vel opp̄imūt viduas & pupillos. Cōtra quos. Exod. xxij. Vidue & pupillo nō nocebitis. Si leseritis eos vociferabunt ad me: & ego exaudiā clamorem eor̄. &c. Alia est sacrilegiū: & illa est in rusticis: retinēdo decimas & bona ecclesie. Cōtra quos Malach. iij. Si affiget homo deū: q̄r vos cōfigitis me. Et dixistis. In quo cōfigimus te. In decimis et in p̄micijs: & i penuria vos maledicti estis. Sequit. Inferte oēm decimationē in horrea mea: & fiat cibus in domo mea. & p̄bate me super hoc dicit dñs. si non aperuero vobis cataractas celi. Alia est furtū secretum in paup̄ribus. Cōtra quos Eccli. v. Super furem erit opprobriū & cōfusio. Item. Qui furabat iam nō furetur: magis autē laboret vt habeat vnde tribuat necessitatē patienti. Ephe. iiij. Itē fraus in mercatoribus. q̄r defraudant vel in qualitate vel q̄titate p̄imū. De primo ait p̄pheta. Argentū tuū & aurū versum est in scoriam: & vinū tuū mixtū est aqua. Esa. i. De secundo p̄cipit deus. Nō habebis in sacculo tuo diuersa pondera maius & minus: nec erit i domo tua modius maior aut minor. &c. Deut. xxv. Alia est retentio de mortuis: vel retentio mercedis seruor̄ suor̄: vel negandū debitum. Cōtra primos. xiij. q. ij. Qui oblatiōes defunctor̄ iant negāt ecclesijs: aut difficulē reddūt tanq̄ egentium necatores excōicenf. Et. xij. q. ij. qui abstulerit. Et Luc. xvij. Deus faciet vindictā elector̄ suor̄ clamantiū ad se. Contra secūdos. Qui effundit sanguinē & q̄ fraudē facit mercēnario fratres sunt. Eccli. xxxiiij Quare p̄cipitur Leuit. xix. Nō morabit̄ op' mercēnarij tui apud te vsq̄ mane. O ifernalis iniquitatis capitaneus q̄ magnā p̄dam secū trahit ad infernū. Ideo xp̄s dicit. Videte & cauete ab oī auaricia. Nō est. q̄r nō in abundātia cuiusq̄ vita eius est ex his que possidet. Luc. xij. Tertius capitaneus dr Asmodeus qui tēptat de luxuria. De quo Tob. iij. Demoniū nomine asmodeus occidebat eos mox vt ingredi si uissent ad eā. s. luxuriā & carnalitatē. & circuit modo mundū. & fecit tantū opus q̄ iā cōpleta est p̄phetia Dō. qui plangēdo dicebat. Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in iniquitatibus suis. Nō est qui faciat bonum. supple castitatis. nō est vsq̄ ad vnū. supple de adultis. in p̄s. xiij. & liij. Jam iste p̄dito' fecit tantū q̄ hodie fere nullus homo p̄t dicere cū veritate. nunq̄ cognoui nisi vxorē meā. iam nō seruant multi matrimoniū. cōpatres iam faciūt ipsam abominationē. Item fecit q̄ derici tenent cōcubinas. & religiosi beginas: seu filias spūales. ita q̄ totus mundus est corruptus. Nota b̄ de illo demone in corpe obsessi q̄ dixit se inde nō exire quousq̄ dicerent tres misse ab aliquo clerico q̄ esset virgo. Quia ergo iste diabolus fecit tot mala: xp̄s auisando nos dicit p̄ os apl̄i. Dec est voluntas dei sanctificatio vra. vt abstineatis vos a fornicatiōe. vt sciat vnusquisq̄ vas suū possidere in sanctificatione. i. ad Thes. iiij. Caueatis ergo ne fornicationē faciatis. Naz q̄uis minimū peccatū sit pctū luxurie inter peccata. est tn peccatum mortale. Vic etiam cōdemnat error' dicentiū cōfessor' disputādo. Pater & q̄ pctū est cū meretricibus: ego nō recepi eam. &c. Si em̄ cuz filia regis ageres diceres tu. cui. facio iniuriam. certe regi. Nā in suo palacio comedendo suū panem: & suum vinū bibēdo: tu facis p̄ditionē. Sed si rex dat tibi filiam suā in vxorē habeas cū ipsa placit ū. als debes abstinere. Nota vt sciat vnusquisq̄ vas. i. corpus q̄d est vas anime. Sicut em̄ esset magnū peccatū p̄cere vas religiarū in lutum: nobilior reliquia est aīa. Quartus capitaneus est belzebub q̄ tēptat de invidia. De quo Luce. xi. Jn beelzebub p̄cipe dmoniorum ejecit dmonia. Et iste cū suo exercitu & bannerio cū titulo de invidia & malignitate intantū vexauit totum mundū. q̄ totus mundus est infectus invidia & malignitate de bono alterius. Primo inter fratres: & inter sacerdotes & sepulturis et p̄ beneficijs. Inter laicos p̄ officijs vel regimine. Intantū q̄ ex ista invidia totus mūdus destruit. Ideo sapiēs dicit. Cōtemplatus sum oēs labores hoīm: & industrias animaduerti patere invidie primi. Eccl. iiij. Que est hodie ratio quare destruunt cōitates: castra: villes & ciuitates. ex invidia dicēdo. O ille sunt iurati vel cōsul: & ego nō qui sum melior. Jaz modo nō curant quis erit vtilior cōmunitati sed quis erit amicus. Itē est alia invidia spūalis q̄ est pctū in spūm sanctū. scz invidia fraterne gr̄e. invidēdo devotioni: scientie: deridendo & p̄sequendo. O iste p̄dito' capitaneus quot ducit secū ad infernū. ideo xp̄s auisando nos dicebat. Dec est p̄ceptū meū vt diligatis invicē sicut dixi vob. Joh. xv. Dñe nos

datis nobis misyrnū p̄ceptū. Rñdeo ita. quia illud principale est & sufficit. Nota sicut dilexi vos. nam sola dilectio fecit ipm incarnari: nasci: pati &c. Jdeo legit de beato Johāne euangelista q̄ q̄n debuit mori: vocato populo p̄ecepit eis dicens. Filioli diligite inuicem. & nihil aliud dicebat. & fuit sibi dictū. O qualis sermo est iste. & tradidistis oblivioni illas altas speculationes & declarationes theologie. Rñdit non: si istud sufficit. q̄r dilectio proxi nil malū nō operat. Jdeo remedium optimū contra invidiā est orare. p̄ seipo. s. vt deus sibi conservet illud bonū officiū & dignitatem: & merito huius ordinis abūdabis dilectione. Nā p̄traria p̄rarijs curant. Plaga em̄ inuidie medicina charitatis curat. Quintus capitaneus est beelphegor. Jste tempat de peccato gule. de quo dauid in p̄s. cv. Initiati sūt est dediti sunt beelphegor: & comederunt sacrificia mortuorum. Vic cum suo exercitu & bannerio extenso & cū titulo gule & vanitatis tātū fecit q̄ iam non seruant ieiunia eccl̄ie gentes: nec quadragesimā. vnus se facit infirmū alius dicit. O non possum dormire. & sic comedunt carnes: & vadūt sic ad infernū. Jeiunia em̄ ordinata sunt vt cū labore fiant. q̄r ibi est meritū. Nota hic qui excusant breuit a ieiunio. &c. Et q̄r iste p̄dito' magnā p̄dā ducit ad infernū: ideo xp̄us auisando nos dicit. Attendite ne graueni corda vestra crapula & ebrietate. Luc. xxi. Sextus capitaneus est baalberith: qui ad iram inflammat. de quo Judicum. ix. De phano baalberith condurit sibi vivos. Et subditur. Misit dñs spm̄ pessimū inter abimelech & habitatores sichem. Vic cum exercitu suo & bannerio cum titulo de ira & iniq̄tate discurrit p̄r mundum: & facit multas diuisiones & discordias inter christianos. Iste diuisit & procurauit olim scisma in ecclesia. diuisit regna & reges: p̄incipes & barones. dominos & vasallos. O quot ducit iste p̄dito' secū ad infernū. Ideo xp̄s nō cogendo liberū arbitriū: sed dando consiliū dicit. Pacem relinquo vobis: pacē meā do vobis. nō quō mundus dat. Jo. xiij. Et ideo in natiuitate domini iesu christi angeli cantauerūt. Gloria in excelsis deo: & in terra pax hoibus bone voluntatis. Luc. ij. Et in sua p̄uersatione salutabat dicēdo semp. Pax vob. Et sequit. Nō turbet cor' vestrū. s. vnus p̄ra alium. &c. Septimus capitaneus dicitur astaroth: qui tēptat de accidia. de quo. i. Regum. vij. Auferte deos alienos de medio vestri: baalim & astaroth. Jste cum exercitu suo & bannerio cum titulo de accidia & otiositate discurrit p̄r mundū. Et iste p̄dito' tantam accidiam posuit in mūdo q̄ pauci sunt q̄ de his q̄ ad aīam p̄tinent curāt: imo min' appēciāt aiam q̄ paleā. Per totum annū laborat p̄ corpe: & modo in isto sancto tpe quadragesime nescitis modicū laborare p̄ anima p̄fitēdo & pniam faciendo. Sed q̄libet expectat confiteri vltima die: cum tamen in p̄mra esset p̄fitendū. & hoc de p̄filio & congruo. Itē accidia circa cōionem cōmittitur a nonnullis: q̄ dz fieri in paschate tunc recipiēdo xp̄m: vt in celo cōcantes recipiant a xpo Dz si xp̄s p̄ecepisset nob recipe venenū amore sui: facere deberem'. & p̄cipit recipere corpus suum infra hostiam: & non facim'. nōne magna est negligentia. Et ideo dicit scriptura. Quodcunq̄ facere p̄t est man' tua instanter operare. quia nec opus nec ratio nec sapientia nec scientia erunt apud inferos. quo tu supple accidiose p̄peras. Eccl's. ix. Ecce quare dicit thema. Assumpsit septem alios spiritus nequiores se. Deo gratias.

Feria q̄nta post Jnuocauit. Sermo I

Jcebat iesus ad e

d os q̄ crediderūt ei iudeos. Jo. viij.

Dctūs euāgeliū hodiernū cōtinet vnā magnā & solennē disputationē q̄ fuit int xp̄m ex vna p̄te & iudeos ex alia. Et ratio disputatiōis fuit: q̄r iudei habebāt tantā superbiam & malicia & indignationem q̄ offuscabant intellectū: intantū q̄ nō credebant xp̄o de veritatib'. & si aliq̄s credebant ei subito nō durabant. Jdeo xp̄us voluit disputare cū eis vt remoueret ab eis illā supbiā. In q̄ disputatione xp̄s fuit arguēs & iudei rīdentes. Et fecit quattuor argumenta. Et primo arguit contra eos p̄opter superbiam quā habebant

Primo p̄opter libertatem maternalem.
Secundo p̄opter nobilitatem paternalem
Tertio p̄opter altitudinem diuinalem
Quarto p̄opter maliciam criminalem.

De qua disputatiōe dicit thema. Dicebat ad eos. s. arguendo q̄ crediderunt ei iudeos. s. Jeuiter mobiles. Quantū ad primū argumentū quod fecit xp̄us p̄tra iudeos sciendū q̄ arguit eos. p̄pter eor̄ superbiā quā habebant p̄opter libertatē maternalē. Dicatur quomodo oēs iudei fuerunt filij Abrahe. qui habuit duas vxores ex diuina dispensatione. Unam liberā. scz Sarā. & aliā ancillā. s. Agar. Judei aūt venerunt de libera p̄ ysaac. Ecce libertas

Universidad de Sevilla Biblioteca

maternalis, de qua se extollebāt non modicū intantū q̄ dimittebāt facere bona opa dicentes q̄ sine opib⁹ bonis q̄scq̄rent bñdictionē eis p̄missam per ysaac, vt patet Gen. xvij. & xxi. ca. vbi dixit dñs ad abrahām. Sara vxor tua pariet tibi filiū: vocabisq; nomen eius ysaac. & p̄stituā pactū meū illi in fedus sempiternū & semē ei⁹ post eū. Ista supbia ita captabat corda eox q̄ radi⁹ veritat̄ xp̄i non poterat introire. Jō xp̄s arguēs ꝯ illos q̄ leuiter crediderant & leuiter credentiam amittebant dixit. Si vos mānseritis in sermone meo: vere discipuli mei eritis: & cognoscetis veritatē: & veritas liberabit vos. Ecce qualiter tāgebat eos in fine. Qui statim surrexerūt superbe respondendo. Semen abrahe sumus: & nemini seruiuim⁹ vnq̄. Quō tu dicis liberi eritis? Et xp̄us volens eos expellere ab illa superbia replicando dixit eis. Amen amē dico vobis: q̄ois qui facit pcm̄ seru⁹ est pcti. Seruus aūt non manet in domo in eternū, filius aūt manet in eternū. Si ḡ vos filij liberauerit: vere liberi eritis. Ecce vna ratio quare dicit. catene culpe tenent vos alligatos. Nota hic qualiter p̄m membrum per quod hō peccat in illo aīa ligatur q̄ hz oīa mēbra spūalia q̄ hz corporale. Verbi gratia. Persona peccat etiā iurando vel diffamando: eo quia ista verba transeunt per collum: anima ligat cum catena per collū habēs caput in inferno. Idem si homo peccat manibus: & sic de alijs mēbris. Jdeo quādo anima impenitēs exit a corpore catenis constringit: & demones trahunt per catenas impenitentium aias. De his auctoritas. Jniquitates sue capiūt impiū: & funibus peccatox suox p̄stringit. Prouer. v. Jdeo dicebat xp̄s in maiori ppositione. Amen amen dico vobis: q̄ois q̄ facit pcm̄ seruus est peccati. Cum ergo iudei fuissent in magnis peccatis: ideo erāt serui captiui, & licet caro esset libera: tamen non ex hoc dicendi sunt liberi. Sicut ille qui patit in capite: & in toto corpore patitur siue infirmat: si hz p̄dē sanuz non ex hoc dicē⁹ est san⁹. Sic etiā si aia q̄ est p̄ncipalior pars corpis fit captiua & corpus liberū non ex hoc dicē⁹ est hō liber. Nam spūs viuificat: caro aūt nō pdest quicq̄. Joh. vi. Secunda ratio xp̄i fuit ista. Seruus autem non manet in domo i eternū: filius aūt manet in eternū. q. d. vos scitis que dīa est inter filiū & seruū. Nā seruus vadit ad labores extra: filius aūt liber manet in domo. Judei propter generationē carnalē nō habebāt stare nisi in agris. s. in hoc mūdo ex lege moysi. & filij dei stabunt in domo dei in eternū. Jō dixit xp̄us. Si aūt filius vos liberauerit. s. a catenis culpe & a miserijs huius mūdi: vere liberi eritis. at illi tacuerunt. Adorat̄ nota hic p nobis quibus de⁹ fecit gr̄am dando remedia vt frangamus catenas pcōx q̄ frangunt in p̄fessione sacramentali. Quando enim confessor absoluit: tūc aīa est libera a pctis mortalib⁹. Et q̄n intrat padisum est libera ab oībus miserijs. Ergo laboretis p liberatiōe aīe quantū laboraret q̄s p liberatione filie sue si esset captiua vel pro liberatione corporis sui vel filij sui &c.

Secundū argumentū xp̄i fuit cōtra supbiā quā iudei hēbant ppt̄ nobilitatē p̄nalē. Dicatur quō iudei sicut erant filij Sare vxoris liberi: ita erāt filij Abrahe nobilis hominis. q̄ fuit initiū & rutū & cognitiōis dei. Cui dixit deus. Benedicam tibi & magnificabo nomen tuū: & eris bñdict⁹. Bñdicā benedicentib⁹ tibi & maledicā maledicentib⁹ tibi, atq; in te benedicent vniuerse cognationes terre. Gen. xij. Judei aūt non modicā habebāt supbiā: quia erāt generis abrahe: & despiciebāt pniam dicendo q̄ sine pnia hēnt bñdictiones abrahe p̄missam & semini eius. Quod xp̄s arguēdo ꝯ eos dixit. Scio q̄ filij abrahe estis: & queritis me interficere: & sermo meus nō capit in vobis. Ego quō vidi apud p̄rem hoc loquor: & vos q̄ vidistis apud p̄rem vr̄m facitis. Rñderūt. P̄r nr̄ abrahā est. Dixit eis iesus. Si filij abrahe estis: opa abrahe facite. Nota si mo me⁹ nō capit in vob: q: vas plenū nō pōt aliq̄d recipe nisi euacuef. Sic iudei q̄ erāt pleni supbia nō poterant recipe v̄ba xp̄i: despiciendo pniam quā ipe p̄dicabat. Jdeo iohannes baptista dicebat eis. Facite ergo fructus dignos penitentie. Luce. iij. Vos que vidistis apud p̄rem vr̄m facitis: & si xp̄s innuat i his verbis q̄ p̄ eox fuisset malus hō. Ipsi autez iudei rñderūt xp̄o dicentes. P̄r nr̄ abrahā e. Tūc xp̄s arguens dixit. Si filij abrahe estis: opa abrahe facite. Nūc aūt q̄ritis me interficere hoīem q̄ veritatē vob locut⁹ sum: quam audiui a deo. hoc abrahā nō fecit. Jō vos degeneratis. q: abrahā erat nobilis hō: nō ex parentis. q: de genere idolatrarū: & ex parte aie erat nobilis & virtuosus: nec vos estis ei filij. Adorat̄ in isto defectu iudeox sunt mō multi xp̄iani q̄ se appēciāt de nobilitate gñis: q: de antiquo genere talū &c. tales sunt simules iudeis. Nota nobilitas: quasi notabilitas. Dicatur q̄d ē nobilitas: & qualit̄ incepit nobilitas.

Qñ aliqs faciebat aliquā rem notabilē in seruitio regis vel imperatoris. ex hoc rex vel imperator faciebat ipsum nobilē. Qui ergo appciarant se de nobilitate & nō tenēt vitā nobilez et nobiliū viroxq; sed ribaldoxq; & lenonū: non debēt dici nobiles. q: de generāt. Nobilis est ille q̄ viuit nobiliter appciando se: ne mentiatur ne inferat damnū alicui q̄ defendit veritatez cōmunitatē: pupillos: viduas: & miserabiles psonas. Et nota q̄d accidit rome duobus hominibus. quox vnus erat nobilis antiqu⁹ de troia: & erat ribaldus & male vite. Alius ex q̄dā victoria quā habuit factus fuit nobilis nouiter ab imperatore: & cū semel ambo cōtenderēt. dixit nou⁹ nobili antiquo. Jn me incepit nobilitas. & in te finit. Dicat hic de effraym q̄ fuit nobilis filius ioseph & dñs egypti. de quo filius eius effraym habebat superbiā. de quo dicit dñs. Diſperdam effraym: qm̄ deus ego & nō homo. Et avolabūt quasi auis ex egypto: et quasi columba de terra assyrioxq; & collocabo eos in domibus suis. Ose. xi. Concordat scriptura noui testamēti. Deus superbis resistit: humilibus aūt dat gr̄am. Jac. iij. Tertiū argumentū xp̄i fuit cōtra superbiā quam habebant de altitudine diuinali. Dicatur quō oēs gentes & nationes mundi erant idolatre p̄ter iudeos qui solū adorabant deū altissimū nō factū manibus: sed factore omniū rerum. Et altitudine ista iudei credebant nullū aliū saluū fieri posse nisi ipsos ppter fidē quā habebāt de deo. ppter qō dicebāt nō esse necessariū facere bona: q: fides sufficiebat. Sz ꝯ eos dicit btūs Jac. Quid pdest frēs mei si fidez dicat q̄s se hr̄e: opa aūt nō habeat. Numq̄d fides poterit saluare eū. q̄si dicat nō. Jaco. ij. Jdeo xp̄s arguēdo ꝯ eos dixit. Vos facit opera p̄ris vestri. q. d. ipsos habere aliquē patrez cui assimulant. Rñderūt iudei. Unū patrem habemus deū. Ecce supbia de altitudine diuinali. Xp̄s aūt volens eos educere de hac supbia dixit eis. Si deus p̄r vester esset diligeretis me vtiq;. Ego em̄ ex deo p̄cessi & veni. Neq; em̄ a meipso veni: si ille me misit. quare loquelā meā nō cognoscitis? q: nō potestis audire sermonē meū. Nota quare loquelā meā nō cognoscitis. Jam scitis q̄ psona maxime cognoscit̄ in loq̄la cuius p̄rie fit. Nā si loquit gallice gallicus ōr &c. Jta fuit cognitus btūs petrus in nocte passiōis xp̄i q̄ esset galileus. Cui dictū est. Vere tu ex illis es. nā & loquela tua manifestū te facit. Actuū. xxvi. Adō videamus loq̄lā xp̄i & moysi. nā moyses loq̄batur linguagiū terrenū. p̄mittens eis solū terrena Jō dr. Qui de terra ē de terra loquit. Joh. iij. Xp̄s vero loq̄batur linguagiū celeste: q: nihil p̄mittebat in hoc mūdo terrenū: imo p̄dicabat q̄ despicerent terrena. Nā solū p̄dicabat de celo & de gloria angelox solū p̄mittens celestia. Jdeo dicebat. quare loquelā meam nō cognoscitis. Jdeo btūs iohānes post̄q fuit locutus de moyse dicēs. Qui de terra est de terra loquit. Et loquēs de xp̄o dixit. Qui de celo venit sup oēs est. Joh. iij. Et sic vicit eos xp̄s rōne Adorat̄ si vultis cognoscere personā cuius patrie fit: attēdatis ad loquelā eius. Nā tres patrie sunt. s. celi: terre: & inferni. Linguagiū celi est laudare deū & ipsum bñdicere. Jdeo dauid in p̄s. Beati q̄ habitant in domo tua dñe in secula seculox laudabūt te. p̄s. lxxxiij. Qui ergo laudāt deū: vt bonus religiosus clericus vl laicus: possumus dicere. Vere tu ex illis es sc̄s de padiso. nā & loquela t̄c. Linguagiū huius mundi terrenū est. hoc est loq̄ de terrenis negocijs & tpalibus. Nā q̄ de terra est t̄c. Linguagiū inferni est negare: maledicere: & blasphemare. Jdeo dr. Et tuauerūt hoies estu magno & blasphemauerūt nomen dei. Apoc. xvi. Qñ ergo vos maledicitis: iuratis: & blasphematis: clare ostēditis q̄ estis patrie inferni. Et q: xp̄s nō loquebatur loquelā inferni blasphemando: nec terre: sed loquelam paradisi. ideo dicebat. quare loquelā meā t̄c. Quartum argumentū iesu xp̄i cōtra iudeos fuit de malicia criminali: dicendo. Vos ex patre diabolo estis: & desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio: & in veritate nō stetit: q: nō est veritas in eo. Cū loquit mendaciū ex ppriis loquit. q: mendax est et pater eius. Ego aūt si veritatē dico nō creditis mihi. Vic iesus xp̄s ponit tria pcā diaboli in quibus videt q̄ iudei assimilabant ipsi diabolo. Et primū peccatum est invidia: ex q̄ temptauit adam. Et ex isto peccato secuta est necessitas moriendi in genere humano. Et ideo dicit. Per vnum hominem peccatum in hunc mundū intrauit: & per peccatum mors. ad Roma. v. Jdeo dixit de diabolo xp̄s. Ille homicida erat ab initio. Secundū peccatum diaboli est mendacium. Tertiū q: est persecutor veritatis. Dixit ergo iesus xp̄us iudeis. Vos ex patre diabolo estis. q: sicut ille ex invidia p̄curauit mortē ade: ita vos ex sola invidia p̄curatis mihi mortē. Sc̄o q: sicut diabol⁹ cū loquit mēdaciū: ex ppriis loquit: sic et vos me diffamādo. q: iudei dicebāt de iesu

xp̃o. Ecce homo vorax est ⁊ potator: vinitor publicanor̃ ⁊ pct̃or̃ amicus. Mat. xi. Item. Nos sumus q̃ hic hō pct̃or est ⁊c. Tertio q̃ diabolus est psecutor ⁊ritatis. de ipso dicente xp̃o. in veritate nō stetit. Aug. Nō fuit in ⁊ritate. Nota q̃liter deus posuit luciferū sup oēs creaturas: ⁊ ipse voluit se pdificari deo p suā superbiā: ⁊ ficnō sterit in ⁊ritate: ⁊ apostatat? fuerat. Sic ⁊ vos dixit xp̃s iudeis, nō statis in ⁊ritate a me audita. Mo. Moraliter habemus hic de crimā vt fugiamus nō solū mendaciū pnitiosum qđ est pcm̃ mortale: sed etiā iocosum: q̃ etiā est pcm̃, q̃ p nullā cām ⁊ p nullā re est dicendū mendaciū. Vñ dauid in ps. Perdes oēs q̃ loquunt mēdaciū. in ps. v. Hē Sap. i. Os qđ mentit occidit aiam. De istis argumentis loquit thema. Dicebat iesus ad eos q̃ crediderūt ei iudeos, Deo grās.

Feria quinta post dn̄icam Jnuocauit,
Sermo II

J māseritis in ser-

mone meo: vere discipuli mei eritis. Joh. viij. Mat. materia p̃nitis sermonis erit quō poterimus esse boni discipuli xp̃i. Mag. nū qđ est esse magr̃m in theologia: vel ep̃m: vel archiep̃m: vel cardinalē: vel papā. ⁊ multo magis est esse discipulum xp̃i. Credo q̃ erit materia vtilis ⁊ pficuosa. Sed vt deo sit placabilis ⁊ grīosa, salutef ꝰgo gloriosa ⁊c. Si māseritis. Semel fuit q̃stio facta iudeis p vnū bonū hoīem de materia quā volo vobis p̄dicare. Nunq̃d vos vultis discipuli eius fieri. Joh. ix. Judei aūt indignati male dixerūt ei dicētes Lu discipulus eius sis: nos moysi discipuli sumus. O stulti. Sup hoc dic Augustinus. Jn me sit dn̄e ista maledictio: vt sc̃s sim discipulus tuus. Credo q̃ q̃libet vīm rideret. O vtinam essem discipulus suus. p̄terea volo vobis, nūc ostēdere quot modis: et q̃bus poteritis fieri discipuli eius ⁊ si vultis. Et inueni octo virtutes seu cōditiones huius nobilissimi discipulatus sc̃z.

Credētia p̄incipalis.
Obediētia generalis.
Penitētia sacramētalis.
Patientia ꝰtualis.
Beniuolētia cordialis,
Beneficētia liberalis.
Diligentia spūalis.
Perseuerātia finalis.

Si vultis esse discipuli xp̃i bēatis aliquā ista rū virtutū. De vltima dicit thema. Si māseritis ⁊c. Prima virtus q̃ facit hoīem esse discipuli xp̃i est credētia principalis. s. credere firmiter articulos fidei ⁊ nō dubitare in aliq̃: sic est hō discipulus xp̃i. Nota q̃n in oi scibla cuiuscūq; facultatis oport̃et discipulū simpliciter credere mgr̃o maxie i p̄mis p̄ncipiis. Verbi grā. Prima p̄incipia lrārū sunt. xxiij. Jō q̃n magr̃ dicit discipulo, ista lra est a, ista lra est b, discipulus dz sibi credere, q̃: si vellet dicere, quare ista lra a est magr̃i a q̃ ista lra b, vel ecōuerso, vapularet a magr̃o. Jdeo pbs. Oportet addiscentē credere. Jta etiā de scibla xp̃i, s. ecclesia, quā scholā intrant xp̃iani in baptismo, q̃ hz duodecim p̄ncipia. s. duodecim articulos fidei ꝓtētos in Credo maiori, quorum aliq̃ ptinēt ad xp̃i diuinitatē: aliq̃ ad xp̃i humanitatē. Et q̃: sunt multi infideles q̃ nolūt ea credere. ideo nō sunt discipuli xp̃i. Si q̃ vult esse discipuli xp̃i: credat ista duodecim p̄ncipia fidei simpliciter sine ꝺdictiōe: disputatiōe ⁊ dubitatiōe. Auctas, Manifestauit gloriā suā: ⁊ crediderūt in eū discipuli eius. Joh. ij. Nota manifestauit gloriā suā. s. in his duodecim articulis. Scda ꝰtus q̃ facit hoīem esse discipulū xp̃i est obediētia gūalis. s. obedire ⁊ seruare oīa q̃ xp̃s mandat ⁊ pcipit gūaliter sine ꝺdictiōe: ⁊ nō facere ꝺ eius pceptū, p aliquo lucro habēdo: vel bono: vel officio: vel dignitate. talis est discipulus xp̃i verus. Nō, q̃n tāta est dignitas hui? mgr̃i q̃ oz sibi obedire in oibus etiā ꝓtra oēs psonas mūdi. ita q̃ si p̄r vel mr̃ vel oēs pentes vel amici: imo etiā papa vel rex essent ad ynā ptē mandantes facere aliq̃d qđ ē ꝺ pceptū magr̃i xp̃i: magis est obediendū soli xp̃o q̃ bis oibus. Eu etortas. Legit Lu. xiij. q̃ cū xp̃s iret p̄dicādo de loco ad locū: magna turba boīm ⁊ multi crū sequebat ipsum: nec̄ mirū. Et q̃uersus iesus dixit eis. Quid vultis, Cogitate quō respōderunt. Dn̄e volumus esse vestri discipuli, Et dixit ad illos. Si quis venit ad me ⁊ nō odit patrē suum ⁊ matrē ⁊ vxorem: ⁊ filios et fratres aut sorores: adhuc autē ⁊ aiam suam nō pōt meus esse discipulus. Bz cū dus pcipiat honorare parentes ⁊ diligere vxores et filios ⁊ animā suam: quare ergo xp̃s dicit, si q̃s vult ⁊c, Respondeo q̃ hoc intelligit sic. q̃: si pater mater vel vxor: aut sensualitas p̄pria volūt q̃ tu facias aliquid ꝓtra pceptum xp̃i: tunc odire patrem matrem ⁊c. et dicere nescio vos: dificū est. Verbi gratia. Si pater tuus dicat tibi, Fili fac vindictam de tali iniuria mihi facta a tali ⁊c, Debet dicere filius

Pater non faciam, quia magister meus xp̃s pcepit oppositū. Ecce quō intelligunt verba xp̃i odire pr̃em isto modo. Jdem de matre et vxore de filiis fratre ⁊ amicor̃etiaz de p̄pria sensualitate q̃ inclinat ad delectatiōē ne per ea faciatis aliq̃d ꝺ pceptū xp̃i. Ecce quid est obediētia generalis. ideo audietis, Tertia ē penia sacramētalis. Tanta est ꝰtus pnie q̃ de discipulo diaboli facit discipulū xp̃i. Quādiu homo est in pctō mortali ⁊ mala vita: homo est discipul? diaboli ⁊ parat? intrare scholaz inferni. Sed si hō vult facere pniam sacrālez sc̃z cōterendo de pctis dicēdo, O miḃ ego suz religiosus ⁊ nō ꝺuaui regulā ⁊c. Jdē de laicis et clericis ꝓfitendo pctā faciēdo pniam datā a cōfessore. Talis pnia sacramētalis facit hominē discipulum xp̃i. Ecce quāta ꝰtus pnie. Auctas. Qui nō baiulat crucē suā ⁊ vēit post me nō pōt meus eē discipul?. Lu. xiiij. Nota crucem suam: nō dicit crucē meā, q̃libz xp̃ianus portat crucē xp̃i signando se: sed non saluaretur nisi portaret crucē ꝑpriam sc̃z pnie. Erut dicit a cruciando. ideo significat crucē pnie que cruciat penitentē. de qua dicit xp̃s. Qui ⁊ baiulat crucē suā ⁊c. Et sic erut xp̃i habuit quattuor brachia tāq̃ quattuor partes p̄incipales: sic erux xp̃iane pnie hz quattuor brachia. Primū sursum est cōtritio: que debz esse sursum p respectū ad deū quem peccādo offendit. al's dolere de pctis ꝑpter p̄iculum vel verecundiam vel p̄ditionē bonorum vel fame nihil valet: q̃ nō est cōtritio. Brachiuz dextrū est bonū ꝓpositū viuēdi de cetero ꝺm diuinā ordinationē: ⁊ nō ꝺm suā inclinationem. Brachium sinistrum est oris confessio. Sic em̃ mūdat camera pnie a stercore pctōrum. Brachiū inferius quod sustinet totum pōdus est satisfactio: q̃ portat totū on? iciunior: oronū: vigiliarū: elemosynarū ⁊c. Jsta erux est nr̃a. de qua dicit ap'ls ad Gal'. v. Qui xp̃i sunt supple discipuli: carnē suaz crucifixerunt supple in cruce pnie. Ecce q̃re dicit xp̃s, Qui non baiulat. i. accipit crucem suam ⁊c.

Quarta est patia ꝰtualis sc̃z patiēter sustinere aduersitates: dolores: infirmitates: paupertatem: ⁊ miserias: nō recipere amaritudines cordis: nec murmurare cōtra deū: ⁊ si cōmittere se deo: q̃ ipse scit q̃bus indigem?: ⁊ q̃d nobis expedit: ⁊ sic homo fit discipulus xp̃i. Nō q̃n magr̃ ⁊ dns nr̃ xp̃s patiēter sustinuit aduersitates tribulatiōes ⁊ psecutiones, tō vult vt sui discipuli assimilent sibi. Videtur xp̃us tenere modū quoꝝūdam antiquoꝝ pborum qui p patiaz volebant illos ꝑbare q̃ volebāt esse discipuli. Signanter legit de pythagora pbo: q̃ quādo aliq̃s volebat esse discipul? suꝰ p̄mo faciebat ip̄m ad portam schole expectare, deinde faciebat ip̄m ab aliq̃s vituperari di. Et q̃nis es tu, Nō debat. Uellē eē discipulus huius magistri ⁊ pbi. Et ille. Vade ad trahē dum aratrū rustice ⁊ hmōi. Si erat patiens recipiebat ip̄m in discipulū. al's nō. Duc modum ꝺuat ille magnus magr̃ ⁊ doctor xp̃us in sua schola. Q̃n aliqua psona ꝑponit in cor de suo tenere bonā vitam ⁊ sanctā: signū est q̃ vult esse discipulus xp̃i. Q dicit xp̃s. expecta modicū: ops vt ꝑberis de patiētia, statim alij vituperāt eū di. O qualis hypocrita. fantasticus fatuus ⁊c. Si in his ꝟbis iniuriosis habz patientiā bene stat. Jdeo vult adhuc vt ꝑbetur magis p ictus siue verbera sc̃z infirmitatum doloruz ⁊c. Sed vos murmuratis dicēdo, O miser quid est hoc. ante nō sentiebam ista, ideo teneatis fortiter: q̃: tunc xp̃us recipiet vos in discipulū suū. Hoc etiā modo deus pater ꝑbauit filiū suū xp̃m: Is iam sciret q̃d esset in eo, sed vt nobis christum daret in exemplū patientie. Jō dicit xp̃s, Mat. x. Non est discipulus sup magistrum nec ꝺuus sup dn̄m. Sufficit discipulo si fit sicut magister eius: ⁊ ꝺuo sicut dn̄s eius. Si patremfamilias beelzebub vocauerunt: quāto magis domesticos eius. s. discipulos. Quinta virtus est beniuolētia cordialis. Vult magister noster iesus xp̃s q̃ sui discipuli non habeant discordias: diuisiones: vel ritas: ⁊ q̃ ꝺ cordiē viuant. Ratio: quia magister pacis ⁊ charitatis ⁊ dilectionis nō vult in schola sua discipulos maliuolos ⁊ discordes. Jdeo oīs villa seu cōmunitas pacifica est schola xp̃i. Et oīs cōmunitas diuisa est schola diaboli. Jō dicit xp̃s. Joh. xiij. Jn hoc cognoscēt omnes quia mei estis discipuli si dilectionē habueritis ad inuicem. Jdeo debēt pacificari se remittēdo iniurias: ⁊ q̃to maior est iniuria q̃ remittit: tanto magis placet deo. al's schola inferni ē parata. vbi cōtinue ⁊ semper se iniuriantur.

Sexta est beneficētia liberalis. s. de mutuo inuādo tā in bonis tpalib? q̃ spūalibus. Nō q̃n sic magr̃ scholē hz mīstros ꝺuitores captiuos ⁊ liberos: nō decet discipulos nobiles eē tenaces ⁊ auaros: cū ignobiles liberales sint. Totus mūdus est schola magr̃i xp̃i. cui? ꝺuitores ⁊ ancille sunt oēs creature insensibiles Dō. Ordinatione tua pseuerat dies: q̃n oia seruiunt tibi, ps. cxviij. Vol ad instar captiui

q̄ nihꝫ p̄ōt facere nisi quantū deus vult: qui tussu dñi p̄rat nobis lumen de die: t luna de nocte: qui dñe nobis quicquid deus dedit eis. Jdē de aliis planetis t elementis que liberaliter cōicant t ministrant q̄cquid habent. Quāto ergo magis discipuli qui sunt creature nobiles t rationales debent esse liberales amore magistri: dando vel mutuando sine vsura: vel cuēdo nō min⁹ ꝑpē denarios promptos nec vendendo pl⁹, ꝑpter spem t̄c. Ex his efficit hō discipulus xp̄i. Auctas, Dis ex vob q̄ nō renūciat oīb⁹ q̄ possidet: nō p̄ōt me⁹ esse discipul⁹, Lu. xiij. Dec auctas hꝫ duos intellect⁹ q̄ nisi bñ intelligat daret occasionē errandi. Duo modi sunt discipulorū xp̄i. Primus est aplor t tenētiū vitā aplicā. t isti renūciāt t dimittūt oīa. Mat. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ oīa t secuti sum⁹ te. Doc mō itellect⁹ p̄dicte auct: oīs et vob: darus est. Secūd⁹ mod⁹ discipulorū est bonor xp̄ianor: q̄ nō obligant dimittere oīa p̄mo mō: si volūt dimittere oīa q̄tū ad singularitatē: si non quantū ad ꝓprietatē. q: p̄t hꝫe ꝓprietatē: si nolūt hꝫe singularitatē, scz q̄ illud quod hꝫt solū seruiat eis singulariter: imo volunt dare alijs ꝓpter deum. Ecce q̄d est bñficentia cordialis. Septima est diligentia spūalis. s. q̄ fim⁹ diligentes in opib⁹ spūalib⁹, q: nō sufficit facere op⁹ spūale: si ēt fiat cū diligētia. Religiosus nō solū tenet facere id qō dicit regula t ꝓstitutiōes: si q̄ faciat illa diligent, Jdē dr pbris t laicis q̄ nō trā in dñica die tenent audire missam: si etiā cū diligentia: vt sint in p̄ncipio misse. Jtē nō sufficit ꝓfiteri si cū diligētia: iā in p̄ncipio. xl. Jtē nō sufficit dicere pniam: si q̄ dicat cū diligentia genib⁹ flexis, q: supplicat regi vt pax xp̄i Jtē cū diligentia cōicare. Jtē cū diligētia elemosynam dare. Talis diligentia facit hoīem discipulū xp̄i. Nō. q: magister diligēs t nobilis nō vult discipulos somnolentos vel negligentes: si vult q̄ sint diligētes. Auctas. Jn hoc clarificat⁹ est p̄r me⁹ vt fructū plurimū afferatis t efficiamini mei discipuli. Jo. xv. Octaua virt⁹ est pseuerātia finalis de q̄ loquit̄ thema. Si māseritis t̄c. ꝑ necessaria est pseuerantia finalis. Jn studijs gñalib⁹ q̄si magri t doctores incipiunt legere. s. in festo scti Luce. tota schola est plena discipulis, si in medio anni sunt valde pauci. in fine aūt q̄si null⁹ remanet. Jō sunt multi inutiles discipuli. solū sciūt p̄ncipiū libri. modicū de medio: t de fine nihil sciūt: nisi illi q̄ pseuerāt. Sic de libro vite q̄ē scā vita bona t deuota multi incipiūt t sciūt p̄ncipiū bone vite: si paulatim deficiūt: t nesciunt finē libri bone vite. Jō tales non intrant scholā p̄adisi. si illi q̄ bñ incipiūt melio⁹ cōtinuant t optime finiunt: sunt boni discipuli t veri discipuli xp̄i. ꝓpter hoc dic̄ xp̄s. Si māseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis. Et q̄s bonus discipul⁹ xp̄i intrat aulā p̄adisi: statim de⁹ dat sibi duas chartas. s. diuinitat̄ t hūanitatis: in quo hō recipit maiorem sciam q̄ habuerunt in hoc mūdo pbi vel doctores, Aug. Dec sciētia habef ex studio libri bone vite. iō est necessaria pseuerantia finalis. De hoc dicit euangelū hodiernū. Dicebat xp̄s ad eos qui crediderunt ei iudeos. s. fidei catholice in hoc t̄c. Si manseritis in sermone meo: vere discipuli mei eritis t cognoscetis veritatem.

Feria. vi. post primā dñicam. xl. Sermo.

Ecce sanus fact' es:

Eiam noli peccare. Habetur textualiter Joh. v. Et officiatur in euangelio hodierno. Sanctum euangelium hodiernum continet vnum miraculū t grande t excellens. Nam quidam paralyticus sanus factus fuit per iesum xp̄m q̄ triginta octo annis tenebatur in infirmitate. t hoc solo ipsius p̄cepto, sicut t solo verbo mundus factus est, t continet tria miraculosa secreta, t est

Primum locus vbi factum est.

Secundum quomodo factum est.

Tertium ad quem finem factum est.

Et de isto vltimo loquit̄ nr̄m thema. s. vt alia istius infirmi curata caueret se a pcō. t ideo dixit. Ecce sanus factus es t̄c. qō fuit thema Jn quibus quidem verbis erit noster sermo.

Et primo videam⁹ de loco. Dr igit̄ in euāgelio, Est autē hierosolymis p̄obatica piscina. Appellatur piscina: t hoc latine, ꝑbatica grece: hebraice bethsaida. Et dicitur piscina a pisces: sed per contrarium, quia non erant ibi pisces, sicut dr in ecclesijs piscina vbi aqua lauandi mittitur: t tamē nō sunt ibi pisces, Grece dr ꝑbatica. nam ꝑbaton grece dr ouis latine. qm̄ in illa lauabant oues que in templo offerebantur. vñ ꝑbatica. i. ouina, hebraice dicit bethsaida. a beth qō est dom⁹: t saida qō est greg sine ꝓcudis. vñ bethsaida dr idē qō domus ꝓcudum. Et ista piscina nominari ideo meruit, ꝑpter virtutem ipsius. q: in certo tpe anni angelus descendebat ad reuoluendum aquā. vt habef in textu. Et q̄ primus attingebat aquā post descensionē angeli t reuolutionem aque: ille curabat̄ tūc de q̄cūq; spe infirmitatis detent⁹ esset: t iō q: xp̄s ignorabatur rectores ciuitat̄ hierlm fecerūt ibi fieri q̄nq; porticꝰ in qb⁹ infirmi habitarēt. Jn vno lepro si. in alio scabiosi: in alio febricitantes: in alio paralytici: in alio ꝙ vniuersi alij infirmi. Et illi q̄ non poterāt ire ducebanf ab alijs ad piscinā: vt q̄libet citi⁹ posset sanari. Et hec historia ꝓtinet secreta t ꝑr questionē p̄t declarari. Querif ꝙ vñ tantā vtutē ista piscina habebat q̄ toties quoties angel⁹ descēdebat ad mouendū aquā q̄ habebat illā vtutē. Dico q̄ hic sunt tria secreta. Et p̄mū ē vt oñdat vtus scē crucis t passiōis iesu xp̄i. Secūdus ē vt oñdat vtus baptismi. Tertiū hꝫ⁹ ꝓfessionis. Primū ꝙ secretū ē vt oñdat hꝫ⁹ crucis t passiōis, nā circa hoc dic̄ mgr historie scholastice q̄ illa piscina erat illō lignū qō in postea seruuit ligno crucis. Nā ēt in biblia inuenitur scz. iij. Regū. x. q̄ regina saba venit hierlm audire sapiam salomōis, Et cū trāsiret p torrētē erat ibi quoddā lignū q̄ seruiebat ad trāseundū ve mortis erat. Et fuit sibi reuelatū q̄ in illo ligno deberet xp̄s suspendi t mori p̄o totius mundi redemp̄tione, t ista rōne noluit lignum calcare: si transiuit subtus torrentem. Et ad patriā reuersa ipa scripsit salomoni reuelationē suā quā viderat: t rex salomon scies xp̄m crucifigendū, ꝓphetauit dicēs, Sub arbore mali suscitaui te. Jbi corrupta est mat tua: ibi violata ē genitrix tua, Cant. viij. q. d. ꝓplo xp̄iano, ego sub arbore pomi suscitaui te si mr̄ tua. scz gens iudaica: ibi corrupta est in sua crudelitate. Illud ergo sciebat salomon lignum fore. t ideo salomon ligno accepto abscondit illō subt⁹ terrā bñ viginti passib⁹. Et ibi facta fuit ista piscina de q̄ loquit̄ euāgelij Et ista rōne ibi erat tanta virtus q̄ ibi erat hmōi lignū: t recipiebāt infirmi sanitatē. q: significabat passionē xp̄i. Nec obstat q̄ illud lignū anteq̄ portasset xp̄m t ante suspēsionē xp̄i nullā habebat vtutē. Dico tibi q̄ verū est q̄ nō hēbat vtutē: si iā illud significabat ꝺm q̄ habef Nume. xxi. Fac serpentē eneū t pone eum ꝓ signo. qui p̄cussus aspexerit eū vivet t̄c. Nam ante mortē xp̄i signū crucis magnam vtutē habebat: vt ibi habetur, Jō ad illum locū accedebant infirmi vbi crux erat vt sanari possent. Jsta rōne iudei sanari potuerūt q̄ aspiciebāt illud signū, t hoc erat iam. d. annis ante salomonē: t ante passionē xp̄i. Ad. q̄ngētis annis. Si q̄ so'a ligna illi loci habebant illā virtutē: q̄to pl⁹ lignū vbi suspēdi debebat xp̄s, Vñ cū de morte xp̄i tractabat dei ꝺtute lignū natauit sup aquā: t iudei accepe rūt illud. Est g̃ rōnabile qō legit̄ in ecclesijs, Nos aūt gliari oz in cruce dñi nr̄i iesu xp̄i in q̄ ē sal⁹ vita t resurrectio nr̄a: ꝑ quā saluati t liberati sum⁹. Et hꝫ ꝓtm ad Gal. vi. Oñ iudei inde gaudebāt añq̄ nos. Nūc dico q̄ allegorice resultat nūc secretū. Lignū illud crucem significat. piscina aūt significat dolores: mortē: t alia multa mala. nā sicut aq̄ ex illa piscina exire nō poterat: ita oportuit pati xp̄m t mori. Lu. xxiij. Et sicut illa aqua sanauit: ita xp̄s emūdauit nos p mortē. iuxta illud, Sanguis xp̄i q̄ ꝙ spūsancti semetipm obtulit im maculatū deo emūdauit os. iam nr̄am ab operib⁹ mortuis ad seruiendū deo viuenti. t ideo noui testamēti mediator est vt morte intercedente t̄c. ad Heb. ix. Et q̄nq; porticꝰ signant q̄nq; vulnera ꝓncipalia. alia aūt vulnera innumerabilia sunt. Dico g̃ de q̄nq; ꝓncipalib⁹ in q̄b⁹ oēs nos infirmi esse debem⁹, q: mota aq̄ q̄ ibi erat sanabat. Et iō inq̄t salomon. Veni colūba mea. veni ad me. i. ad passionē t mundaberis in foraminib⁹ petre. in cauerna macerie, Cant. ij. Petra aūt erat xp̄s. Foramē petre ē ei⁹ diuinitas, cauerna ipsi⁹ est ict⁹ lateris Et q: apuit vnū solū foramē fecit: t saluauit tūc nisi solū vnū. q: xp̄s ag̃el⁹. q̄ ad̄e ag̃el⁹ est magni cōsilij cū aquā reuolueret. i. patiebat, vnū tūc curabat. s. latronē. Vn⁹ ē t secūdū nō hꝫ. Eccls. iij. Scā rō ē spūalis: q: ꝓdicta piscina erat figura baptismi. Credif q̄ in illo tpe in quo xp̄s ordiauit baptismū t fuit a iohanne baptizat⁹: q̄ illa hꝫ⁹ sanādi infirmos ꝑ aque motū fuit ostensa. q: ꝓmo oēs aque erant mortue q̄tū ad istū effectū. s. mūdationem aie. Aug. Que est tāta vis aq̄ vt corp⁹ tāgat t aiam lauet. Sz descēdit ang⁹ de celo filj⁹ dei saluator mūdi q̄ dr angelus. i. missus. Esa. ix. Paruul⁹ nat⁹ est nob t filj⁹ datus est nob: t vocabit nomē ei⁹ admirabil⁹ ꝓfilatr⁹, ꝺm. lxx. interptes magni cōsilij angel⁹. Jtem Malach. iij. Veniet ad templū scm̄ suū dñator quē vos q̄rit: t angel⁹ testamēti quē vos vultis. Jste ag̃el⁹ tetigit aquā iordanis q̄n fuit a iohe baptizat⁹, tūc aq̄ fuit mota t hꝫit vtutē sanatiuā. Dicit Beda q̄ xp̄s tactu sue mūdissime carnis vim regenerativā ꝓtulit aq̄s. t tūc oēs aque naturales fuerūt mote t viue ad purificandū t sanandū aias. t fuit cōpleta ꝓphetia Zach. xiij. Jn die illa erit fons patēs domui dauid t hitātib⁹ hierlm i ablutionē pcō. t mēst̄ruate. Dic baptism⁹ hꝫ⁹ q̄nq; portic⁹, q̄ttuor ifidelib⁹ ad occidētē: ad

aquilonē ⁊ meridiē ⁊tus est pueroꝝ ꝙ solū
hīt infirmitatē peti oꝛiginalis: ⁊ ibi sanauit
oēs a ꝙcuꝯ infirmitate detineanf peti. Jō
Paulus. Dñs oīs diues est in oēs ꝙ jnuocāt
illū: ois em̄ quicūq; jnuocauerit nomen dñi
salu⁹ erit. ad Ro. x. Sanabaf aūt vn⁹. ſ. ille ꝙ
ꝑus descēdebat post motionē aq̄. Figura fu
itt: baptisꝰ solū semel ⁊ vna vice hz ⁊utē
et efficaciā sanādi aias: ſic solū semel. ꝑ petis
nris mo:tu⁹ est xps. Scdo sanabaf tm̄ vn⁹:
q: q̄libet hz duas ſubas. ſ. ſubam coꝛpalem ⁊
inco:palē. i. coꝛp⁹ ⁊ aiam. Nā ꝙuis aīa lauef
adhuc coꝛp⁹ vitiosum est. ⁊ iō vn⁹ tm̄ curaf.
Et iō Paul⁹ ait. Cōdelectoꝛ em̄ legi dei ſm i
teriozē hoīem. Video aūt aliā legē i mēbꝛis
meis repugnātē legi mētis mee. ad Ro. vij.
Curaf em̄ sola aīa. Videte igit̄ istā rōnē q̄d
piscia ſignificet. ille locus: ⁊ q̄d aq̄ q̄ est tāta
vi vt coꝛp⁹ sanet et aīam. Tertia rō ſpūalis
ꝙre piscina hēbat ꝓdictā ⁊utē: q: figurabat
ꝓfessionē sacrale. Nō: q: sicut ibi lauabāt
oues offerēde in tēplo. ſic oꝫ nos huari: ⁊ pu
rificari in piscina ꝓfessionis ab oīb⁹ culpis ⁊
maculis petō ⁊ ſi in tēplo padisi volum⁹ offer
ri. Et iō ꝺz. Si ꝓfteamur petā nr̄a fidelis est
de⁹ ⁊ iustus vt remittat nobis petā nostra: et
emūdet nos ab oī iniq̄tate ⁊c. i. Jo. i. Nō enīꝫ
est verendū nec debeo vereri ⁊ oīa revelare
petā nullū omittēdo. ⁊ isto mō purificaf. ſ. ex
ista piscia. Et hz ista piſica. v. poꝛtic⁹. i. q̄nq;
ꝺitiones petō ⁊. Et ꝑm̄ ē cogitatio. vbi sunt
oēs ꝙ intrinſec⁹ tenet petā. ſ. ſupbia: auaritiā
⁊c. Jn b̄ ſūt mlti ifirmi ⁊ sine numero. Scdo
est locutio. ⁊ b̄ sunt oēs ꝙ loquunf in deū ⁊ ꝑ
primū peccātes. ſ. diffamātel. blasphemātes
⁊c. Terti⁹ est opatio: b̄ ſūt oēs ꝙ ope peccant
vt luxurioſi tanꝯ lepꝛosi: latrones: vſurarij:
⁊ guloſi. Quart⁹ est omiſſio: ⁊ b̄ oēs religioſi
ꝺcurrūt ſuū oꝛdinē nō ꝑuādo: oēs mali pſbri
hoꝛas nō ꝺicēdo: aut inoꝛdinate viuēdo ⁊ ēt
ceteri. ſ. laici missam nō audiēdo vl' alios per
turbādo: ⁊ b̄ iacēt nō cōfitētes nec cōſcātes.
Quit⁹ est obstinatio: b̄ iacēt obstinati ⁊ indu
rati in petis: vt lenones: meretrices: ꝙpeniten
tes. Oēs hi iacēt in circuitu piscine ꝓfessiōis
expectātes motū aq̄ ꝑ angelū. angel⁹ ē ifusio
gr̄e ꝙ de celo hz descēdere ꝙ mouet aquam in
ꝓtitione: q: al's sine motu ꝓtitōis null⁹ sa
naf i piscina. Auctas. Dic̄ pturiētis coꝛ tuū
fantasiaſ patif: niſi ab altissimo fuerit emissa
visitatō. Eccl'i. xxxiij. Nota fantasias dicēdo
Mdiꝫ quō ꝓfiteboꝛ diffamādo ⁊c. oīa b̄ sunt
fantasie. ꝙ opꝫ vt angelus descēdat. i. infusio
gr̄eyt moueat aquā ꝑ ꝓtitionē. Nō sanabaf
tm̄ vn⁹: q: ꝓfessio fiēda est secrete. ita ꝙ vn⁹
post alterū ꝓfiteaf: q: ꝓfessio duoꝝ sil' nihil
valeret etiā si in pctis fuerūt socij: opꝫ ꝙ solū
vn⁹ ꝓfiteaf. Rōnē assig̃r Tho. in. iij. dic̄ ꝙ i
ꝓfessione illud qō gerif exten⁹ ꝺz sig̃re illud
qō fit interi⁹. ⁊ q: interi⁹ celanf petā dinit⁹ ꝑ
remissionē ⁊utē ꝓfessionis. Jux illō. Bti q̄ru
re. sunt imiq. ⁊ q̄. te. sunt petā. Jō secrete debꝫ
fieri ꝓfessio exterius. Scdo sanabaf vn⁹: q:
vn⁹ oīa petā sua vni ꝓfiteri ꝺz ⁊ nō diuidere
q: nihil valet talis ꝓfessio. Aug⁹. Caueas ne
verecūdia ducat⁹ diuidas ꝓfessionē. q: hoc est
sp venia carere: ad quā putas ꝑ fruſta pueni
re. Scdo vided⁹ est mod⁹ quō factū est mi
raculū: ⁊ ē scda ps euāgelij. cum ꝺz in textu.
Erat ibi hō qdā. xxxviij. ānis infirm⁹. nā iste
ꝺixit. hoīem nō hēo cū paup cēt ⁊ puū nō ha
beret: ⁊ q: seipꝫ portare nō poterat: iō alius
ꝑueniebat eū: ⁊ iō tot ānis fuit ipē infirmus
cū xps ꝺixit: surge ⁊c. Add⁹ intrem⁹ nūc secre
ta ⁊ q̄ram⁹ cū: cū illi. v. poꝛtic⁹ cēnt ifirmis
pleni: vnū tm̄ curauit: ⁊ de alijs nullā fec̄ mē
tionē: cū ipe dñs sit vl' liberal'. Nūsio ꝙ xps
in isto maioꝛē vidit deuotionē ꝙ i alijs. Nec
credaf ꝙ xps curabat oēs infirmos q̄ recur
rebāt ad eū: nō q̄n posset oēs curare q̄tū ad
suā potēt̄iā: ſi ex indiſpositiōe ipoꝛ: q: nō ha
bebāt deuotionē. vel q: sanitas coꝛpis nocu
isset aīe. Sic̄ pōt videri in ſole: q̄ liberaliter
mittit radios suos: ⁊ q̄tū est ex pte ſolis totū
mūdū ſaltē illūinabil' illūinat: tm̄ nō oēs illu
miat: q: nō oēs apiūt sibi feneſtras ⁊c. vt ꝑz
de icarcerat⁹ i obſcuro loco. Dz ꝙ illos ſ illūi
nat nō ē ex culpa vl' defectu ſol' ⁊c. Jta de xpo
q̄ ꝺz eē sol iusticie iux dictū. Jo. i. Erat lux va
q̄ illu. oēm ho. ve. in hūc mū. ⁊c. Ecce q̄ est rō
q̄re nō illūinat iudeos vl' alios ſfideles: q: ſi
ē ex defectu ſolis: q: vl' oīs illūinat: imo ex
defectu ipoꝛ: indeoꝛ: q̄ ſūt ⁊ volūt eē in carce
re moyſi vel saracenoꝛ q̄ volūt eē in carcere
machometi ⁊ ſic de alijs. Ergo dicēdū ē ꝙ de
oīb⁹ illī ifirmis null⁹ erat tm̄ deuot⁹ iesu xpo
nec tm̄ affect⁹. q̄n alij forte ꝓfidebāt vn⁹ in
bonis abis: alⁱ⁹ in ſuis oꝛib⁹. alⁱ⁹ in diuitijs.
Dz iste erat paup ⁊ palyticꝰ. iō ſi poterat ire
ſi duc⁹ deuotōe inq̄ebat iux xbū dō. Dñe aīa
te oē desideriū me. ⁊ ge. me⁹ a te nō ē ab. ꝑs
xxxvij. Et iō ſi erat defect⁹ lꝺalitaq; iesu xpi.
Jō hꝫ. Lu. vi. Dis ꝙ venit ad me ⁊ audit ſer
mones meos ⁊ facit cos ſoſidā vob cui ſil'is
sit. Sil'is ē hoī edificāti domū ꝙ fodit i altuꝫ
et posuit fundamētū ſup ꝛa petrā. Jnūdaꝺe
aut̄ facta illisum est flumē domui illi ⁊ nō po
tuit eā mouere. Fundata em̄ erat ſupra firmā
petrā. Mlti em̄ oſculabanf ei manus tſi nō
oēs sanabanf. eo q: nō hēbant rectā mētē et
intentōez ⁊ q: fortē sanitatē nō petebāt bono
fine vel intentiōe. Et iō ꝺz. Nō poterat ibi v
tutē vllā facere: misi paucos infirmos ipositis
manibus curauit. Add arē. vi. tñ bñ poterat de
ptāte absoluta. Dz nō poterat. q: nō cōdece
bat nec ꝓgruebat eis tm̄ ꝙ erāt digni. q: xp̄m
negligēbāt. Jdeo nō oēs tangētes curabat: ſi
credentes ⁊ cōfidētes: ſi istū curauit: q: credi
dit in eū. Et ista est rō lꝛalis. Sed alie sunt ra
tiones meliozes q̄re ibi curabanf. ⁊ hoc dupli
citer. Primo ad ostēdendū virtutē baptisml.
q: i illa piscina nullus curabaf nisi q̄ ibat p se
vel portabaf ꝑr aliū in piscinā. ad innuendū
ꝙ nullus pōt saluari nisi vadat ad fontē ba
ptisml. ſi adultus sit: vt iudeus: agarenus: vl'
poꝛt ef vt pueri infantes. Job. xiij. nisi ꝙs rena
tus fuerit ex aqua ⁊ spūsancto ⁊c. Sed q̄d de
infideli q̄ vult oīno baptisari. ⁊ hoc ꝺesiderat
et affectat: ſi nō pōt ire: q: forte occiditur vel
morif. Jdē de ifirmo q̄ nō pōt ire. q: vel clau
ꝺus: vel iacet in lecto: ⁊ nemo vult eū baptisa
re. Dicendū ꝙ in tali casu talis sanaf a xpo: ſi
cut iste fuit sanat us a xpo. ⁊ baptisaf baptis
mo flaminis. id est spūsancti: Et ideo xpus.
Ego sitienti dabo de fonte aque viue gratis.
Qui vicerit possidebit hec. Apoc. xxi. Et iste so
lū sine absolutiōe aque curatus est ⁊ saluatus
Ostēdit ergo cū alios curare noluit' ꝙ q̄ pōt
baptisari ⁊ nō facit nō est saluus. Ad ostendē
dū virtutē ꝓtitiōis: ſi volumus loqui de illa
piscina inq̄tū ſignificat cōfessionē. in illa q̄s
pōt saluari sine ꝓfessione sacramētali: Si ha
bet oppoꝛtunitatē cōfitendi ⁊ nō vult nō sal
uabiꝫ. Auctas. Prouerb. xxviij. Qui abscon
ꝺit scelera sua nō dirigef. Qui aut̄ cōfessus
fuerit ⁊ reliquerit ea miſericoꝛdiam ꝺei cōſe
quetur. Sed ſi est aliquis in tali casu ꝙ nō po
test ire ad cōfessionem: nec pōt ipsum cōfesso
rem vocare. q: occidit vel moꝛif subito: ſi de
ſiderat ⁊ affectat animo cōfiteri: ⁊ habet cō
tritionē de peccatis suis. talis sanaf a xpo sup
naturaliter: ⁊ ex sola cōtritione. Et iuxta istā
materiā dicam vobis vnū miraculū. In qua
dā ciuitate erat quedaꝫ mulier peccatrix que
fecit multos hoīes peccare ⁊ occidere. ⁊ semel
ipsa venit ad audiendū sermonē ⁊ ita venit
multū bene oꝛnata: ideo vt videref ab oībus
gentibus: ⁊ posuit se in loco vbi posset videri.
Cōtigit ꝙ pdicaꝺoꝛ tetigit de petō luxurie, et
quō erat magnū peccatū. ⁊ illa habuit ꝓtritio
nē ⁊ incepit flere acriter cū magno doloꝛe: in
tantū ꝙ ipsa cecidit in terrā ⁊ moꝛtua est: et
gētes hoc viꝺent es ꝺolebāt fine cōfessione de
cessisset. Et pdicaꝺoꝛ ꝺixit. Bona gens oꝛate
deū ꝑ ea. nam cōtritionē habuit. Et imediate
fuit audita voꝛ de celo ꝺicēs. Frater nō oꝛetis
deū ꝑ ista: ſi oꝛetis eā vt oꝛet ꝑ vobis: q̄n ip
sa est in padiso. Videatis ꝙ ꝙ ista non venit
ad piscinā ꝓfessionis: ſi fides ⁊ ꝓtritio suffici
unt. Vñ Dauid. Sacrificiū deo spūs cōtribu
latus: coꝛ ꝓtritū ⁊ hūliatū deus nō ꝺespicies.
ꝑs. l. Sed illis qui hīt tpꝰ ⁊ spacium pnitē
di nō valet sola cōtritio sine ꝓfessione sacra
mētali. Jdeo mō vadatis ad piscinā ꝓfessio
nis ⁊ lauetis vos ibi. Esa. i. Lauamini mūdi
estote. Tertio vidēdus est finis quare mi
raculū fuit factū. q: ad sanandū: nō solū coꝛ
pus sed etiam aiam: vt viueret sine petō. De
hoc ꝺicit thema. Ecce sanus factus es. ītā nos
li peccare: ne ꝺeteri⁹ tibi aliq̄ ꝓtingat. Et cir
ca hoc ꝺicūt glose oꝛdinarie. ꝙ ist⁹ erat infir
mus ꝓpꝛ petm̄. ⁊ ideo ꝺicit medici ꝙ infir
mitas q̄ venit ꝑ renouationē siue recidiuatio
nē est ꝓioꝛ ꝙ principalis infirmitas. Et iō ie
sus xpus curauit istūc. ⁊ nō solū in coꝛpe: imo
etiā in aīa. Juxta dictū iobis. q: totū hoīem
sanū feci. Job. vij. Itē ꝺz. Date magnificētiā
deo nostro. dri ꝑfecta sunt opa. Deu. xxxij. Et
q̄bus auctatibus habef regula theologie. ꝙ
deus nō curabat vnꝙ coꝛpus sine curatione
aīe. Jnq̄t ergo. Vade iam noli peccare. Nā si
cut medicus ꝺeserit infirmū recidiuantē. Jta
xps recidiuantē in peccatis. Nam etiā medi
cus ꝺat ifirmo regimē ⁊ ꝺietā. ⁊ sic iesus xps
fec̄. Et hoc est q̄n post ꝓfessionē imūgif pnia.
Et si ꝺietā seruat petō: bene facit. finaut̄ res
eiꝺuat. Et sic est. q: si centū curanf de infirmi
tate: ꝺec̄ nō curanf de recidiuatiōe: vt videt
de iuda q̄ xps sanauit sibi oīa peccata ꝺimit
tēdo q̄n misit se in cura xpi: sed postea recidi
uauit. ideo xps ipsum ꝺeseruit. q: triginta ꝺe
narijs fuit a medico ꝺiſt⁹peratus. merito ꝙ ꝺi
cit thema. Ecce sanꝰ factus ⁊c. noli peccare. i.
recidiuare. i. Jō Petrus. Si em̄ refugiētes co
inq̄natiōes mūdi in cognitiōe dñi nr̄i ⁊ salua
toris iesu xpi: his rursus implicati superanf:
facta sunt eis posteriora deteriora ꝑioꝛibus. ij.
Pe. ij. Itē hiere. li. Curauim⁹ babylonē ⁊ nō
est sanata. derelinq̄mus ꝙ eā. Curauim⁹ ba
bylonē. i. ꝑsonā ꝓfusaꝫ ex pctis: ⁊ nō est sana
ta. q: recidiuauit. ideo derelinq̄mus eā. Ecce
sanus factus es ⁊c. coꝛporaliter, ideo noli pec

nota bene istum sermonem

care, id est noli recidiuare. Itaq; bona gens oēs infirmi sumus. veniamus ḡ ad piscinaz vt mūdemur p pniam vt sanemur ab oibus infirmitatibus t pcis nris t p cōsequēs veniamus ad gloziam.

Sabbato ante Reminiscere. Sermo I

Aciam? hic tria tabernacula ꝛc. Matth. xvij. Recitatiue aūt in euangelio hodierno ſm seriem. Ad declarationē istius ẏbi t materie p̄dicande introductiōe est sciendū q̄ in sacra scriptura doctrine euāgelice duote audite et auscultate tabernacula vocant. Nā si bene inspicianf vtilitates tabernaculoz recte appropriant euāgelicis doctrinis. Nā q̄i fiunt ab aliq̄bus armigeris tentoria seu tabernacula: fiūt triplici rōne. Et p̄ma rō ē, p ardore sol' et ꝫ cā refrigerādi. Scōa ꝫ venti ipetū p securitate. Tertia ꝫ pluuiā, ptegendo. Oēs has vtilitates dāt doctrine euāgelice diligenter auscultate. t hoc ꝫ tripliciter effectū. Et p̄mo doctrina euāgelica refrigerat t p̄seruat hoiez ꝫ stimulū t ardorē carnis. Nā mouet multos et cōmouet in pcis luxurie: alios in auaricia: alios in aliis pcis. Sunt ḡ iste doctrine dantes refrigeriū ꝫ ardorē carnis. Scōo in hoc mūdo sunt magni venti t turbulēti t tēptationes dēmonū: ſ intra tabernaculū, i. oratione et cōtēplationē. Nā oratio t ptēplatio excludūt tēptatiōes diaboli. Tertio sunt pluuie magne t diluuia. t iste sūt mūdus q̄ multas occasiones dat peccādi. Bz ingredere tabernaculū doctrine euangelice t erit tūc remediū. Et ideo Esa. inq̄t de euāgelica doctria. Sup omnē gloriā ptectio t tabernaculū erit i umbraculū diei ab estu: t in securitatē t abscōsionez a turbine t a pluuia. Esa. iiij. Itē ofo vel ptēplatio dat refrigeriū in die ꝫ carnis ardorez, ecce p̄ma vtilitatē. Itē dat securitatē ꝫ impetū vētoz, t hec est scōa ẏtus vel vtilitas. Itē absconsionē dat pluuiarū. ecce tertia ẏtus. Et sic rōne t auctate he doctrine apparēt tabernacula. Nō tres doctrinas p̄dicare intēdo, q̄ erūt tria tabernacula. Faciamus ꝺ tria tabernacula. qđ fuit thema nr̄m; ḡ ſmo ptēplabit circa hāc transfiguratiōnē gloziosam triplici ter seu erit triplex ptemplatio. Prima q: hec transfiguratio fuit gl'iose celebrata. Scōa q: hec trāſfiguratio fuit placide accepta. Tertia q: hec trāſfiguratio fuit pie absc̄dita. Ponamus ḡ nos bona gēs in ꝺis trib? tabernaculis vel in vno istoz. Dico p̄mo q̄ fuit celebrata gloriose. q: in euāgelio ꝺz, Assumpsit ihesus Ipetrū t iacobū t iobem frēm eius: t duxit illos in mōtē excelsum seoꝛsum: t trāſfiguratꝰ est añ eos: t resplēduit facies eiꝰ sicut sol, vestimēta aūt eiꝰ facta sunt alba ſic nix. Et ecce apparuerūt illis moyses t helias cū eo loq̄ntes. Et ꝺ dñi volo p̄mū tabernaculū edificare Tres ḡ elegit ihesus vt seq̄renf eū eis secretuz oīsurus. quos duxit ad ẏticē mōtis: t dum ipse oraret trāſfiguratꝰ est: mō tū q̄ mutasset figurā quā iā habebat: ſ q̄ resplēduit vt sol: nō vt solebat: ſi incōpabiliter plus q̄ sol: ſ in euāgelio ꝺz vt sol. iō q: in mūdo nihil lucidꝰ inuenif: t nō solū i vultu t manibꝰ: ſ etiaz et vestes erāt vt nix: lz t plꝰ incōpabilit. Et apparuerūt ibi duo viri sancti t antiq̄, ſ, moyses et helias. Intelligatis aiam moysi, nā mortuus erat t aia ipsiꝰ erat in inferno sc̄ōz partz tū helias nō erat mortuꝰ: imo viuus, nā adhuc viuit in par adiso terrestri. Et iste ꝺz p̄dicare tpe antixp̄i. t ꝫ ipsū antix p̄m q̄ interficiet eū martyrisando. Et isti tres apli q̄uis nū q̄ viderūt eos, ilico cognouerūt eos, ppt̄ splē doꝛē: t viderūt eos loq̄ntes cū iesu. Bz q̄d loq̄bant nō ꝺz p marcū nec p matthēū: ſ dicit bt̄us Lucas q̄ loquebant adinuicē de excessu passionis xp̄i in hierl'm fiēdo in illis diebus. Lu. ix. Nūc bona gens videamus practicaz. Isti sic stantes cū iesu moyses t helias adoꝛauerūt iesum: sciētes iesum esse deū t hoiem et mirabant q̄ plurimū q̄re ipse pmitteret se ita catenari: t a iudeis ligari. t hoc tū p pcātibus: cū solo ꝺo potuisset hoc facē multū ad mirātes de hoc cū ipse gloriā angel'is t oibus aliis ꝺt; t dicebāt, O deus t q̄ta charitas est ista. Sigillatim totā eius passionē discurrendo t recitādo excessum passiōis. Que passio dicit excessus ppter excessiuū doloꝛē t amoꝛē quos in hoc nobis ostensurus erat: q: sc̄z deus dines est in misericoꝛdia. t ppter nimiā charitatē t misericoꝛdiā dilexit nos, ſm q̄ ꝺz ad Eph. ij. Deus aūt q̄ dines est in misericoꝛdia, p̄pter nimiā charitatē suā q̄ dilexit nos. Ecce ergo quō gloziose est celebrata ista trāſfiguratio. Ecce p̄mū tabernaculū, ꝺ quiescamus ꝫ impetū t tēptationē diaboli. t hec ad ſam. Intrem? tū secreta. Et q̄o p̄mo q̄re xp̄s transfigurari voluit. Scōo de p̄sonis q̄s appellari voluit. Ad p̄mā ſndeo vt oīderet intrinsecā gloriā t secretā. Sicut dictū est p̄r doctoꝛes. Declarem? ḡ q̄ q̄i xp̄s assumpsit hūanitatē q̄re illā assumpsit videam?. Dico q̄ duplici de causa. Naz aia ilico vt fuit creata

in vtero ꝟ ginis marie immmediate tantam habuit gl'iam quātam habet modo in celo, et hoc ppter eius diuintatē. quia erat substantia spūalis. tamē erat absc̄dita in coꝛpe. Et ideo dicimus, Vidimus gl'iam eius gloziam quasi vnigeniti a patre ꝛc. Joh. i. Coꝛpꝰ assū pſit nō gl'iosum: sed passibile t mortale sicut nos: t plus q̄ q̄libet nostrū. t hoc nra vtilitas ꝺz. Sed de aīa est aliꝫ. t ꝺ, ppter suā nobilitatez debuit p oīa fratribꝰ assimilari ſm quod legit ad Heb. ij. Unde debuit p oīa fratribus similari vt misericoꝛs fieret. Jn quo coꝛpore anima gl'iosa erat: nō tū videbat a gētibus. Quo credebat q̄ sicut coꝛpus ita anima eēt passibilis: qđ xp̄s mō strare voluit nō sic esse. Et ista rōne voluit oīdere suam gl'iam que supra coꝛpus exiuit t redūdauit. Et audiad parabolā. si forte est aliq̄s homo malevestitꝰ t est ditissimus: gētes reputabāt illū pauꝛē et ipe cōuocat oēs amicos t parētes suos: t oīdit eis diuitias suas: t illum sequūf gētes dicētes. Licet ille male sit vestitus. dines est, sequamur ḡ eū. Juxta vulgare: quia denarij faciunt bonū socium. Ideo xp̄s voluit trāſfigurari. Nam iam ipe p̄miserat dum dixit. Sūt quidā de hic stātibus q̄ nō gustabunt mortē donec videant filiū hom̄is venientē in regno suo Matth. xxvi. Et dicebat de istis quos accepit modo secum, Aḋoꝛaluer p̄o vobis. Et primo xp̄us habuit gloriam: t coꝛpus erat passibile. Sic de aīabus sanctis q̄ transeunt de ista vita ad aliam. Nam p̄mo anime sunt in gloria: t coꝛpora remanent in putredine, tamen transfigurabiſ coꝛpus nostruz in die sc̄z resurrectionis t anima glorificata resumet coꝛpus t redundabit supra coꝛpus. Et illud ꝺz glorificatum coꝛpus clarum t clarius q̄ sol erit in die iudicij. Et ideo ꝺz Matt. xiij. Tunc fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eoꝛum. Ad secundā questionē quare singulariter accepit tres apostolos t non plures: nec omnes sanctos nisi istos duos tantum t veteris testamenti t sic vocauit q̄nq̄. Dicūt sancti doctoꝛes q̄ in oꝛe duoꝛ vel trium stat omne verbum, si de numero queraf. Bz et si de p̄sonis, dico de apostolis: q: hi erant xp̄o familiares: q: p̄missione diuina bt̄us petrus erat iam papa constitutus vt melius sciret. Secundo vocauit Jacobum maioꝛem: quia p̄imus erat martyrium susceptur⁹. vt habetur Act. xij. Occidit aūt Jacobum fratrem Johannis gladio ꝛc. Tertio vocauit Jobem: quia fuit a deo virgo electus t inter ceteros magis dilectus. ergo meruit a domino magis honoꝛari. De aliis duobus: q: Aḋoyses erat moꝛtuus iam erant mille anni. Dico ad transfigurationē voluit moꝛtuum et viuum vocare: vt inꝺer videret viuoz t moꝛtuoꝛū: non sic est de dominis tempalibus: quia illi non iudicabunt moꝛtuos. Jdeo dicit. Nolite timere eos qui occidunt coꝛpus: animā autē non possunt occidere. Matth. x. Ideo Actuū x. Quia ipe est qui cōstitutus est a deo iuꝺex viuoꝛum t moꝛtuoꝛum. Sed quare magis Helias q̄ Enoch: cum esset adhuc viuus: q̄stio est insoluta. Et quare moyses moꝛtuus plus q̄ alij sancti patres. Quia sunt plures moꝛtui maxime cum abꝛahā esset capitan? Et ideo dicit, in sinu abꝛahe. Luce. xvi. Ego dico ſm doctrinas varias circa hoc: t capio vnam partem seu opinionem dicēdo, q̄ alij sancti patres nunq̄ ieiunauerūt quadragesimam nisi isti duo. Habemus de moyse, dicit Exodi. xxxiiij. Fuit cuz domino moyses quadraginta diesꝰ quadraginta noctes: panem non comedit et aquam non bibit. De Helia iij. Reg. xix. Comedit t bibit t ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus: t quadraginta noctibus vsq̄ ad montem dei oreb. Quia ergo quadragesimam ieiunauerunt, iō meruerūt interesse transfigurationi. Jn quo clare patet quantum placet deo sacrum hoc ieiunium quadragesime. Jdeo debemus ieiunare quadragesimaz: t in die pasche erimus in transfiguratione, sc̄z cōmunicando: t poterimus dicere cū apostolo, Nos vero omnes revelata facie gloriam dei speculantes in eandem imaginē transformamur a claritate in claritatem tanq̄ a domini spū. ij. Coꝛ. iij. Nota hic quomodo xp̄s: moyses: et helias ieiunauerunt quadragesimam. Et dic q̄ xp̄us ieiunauit oꝛando, Luce. vi. Exijt in montem oꝛare: t erat pernoctans in oratione dei. Aḋoyses ieiunauit quadragesim ā audiendo. Exodi. xxxiiij. vbi ꝺz q̄ steterat in monte cum domino. Helias ieiunauit itinerando siue ambulando. iij. Regum. xix. Sic nos ad instar xp̄i debemus vacare oratiōnibus. Ad Eph. v. Estote imitatoꝛes dei sicut filij charissimi p oēm ofonem t obsecratiōez oꝛantes. Secundo ad instar Aḋoyſi audire missas ſmones: t sic erimus similes moysi, Tertio ad istar helie ambulare t ieiunare itinerando: quia cum ieiunatis oꝛando sic xp̄s et auscultando sicut moyses: ieiunare ꝺberis sicut helias itinerādo, ꝺ est visitādo ecclias,

qz in oibus fuit multe indulgētie. t post ire ad vesperas: t in posterū in pascha eritis digni hfe gloriā padisi. Debet ēm vos forēles his tribus vbis libellos ꝓponere: t exceptiões t allegatiões facere, dicendo oones. dicendo Pater nr. Aue maria ꝛc. t post ꝓmonē auscultando t orādo stineretis, vt dixi vobis, vt lucremini aliqd ꝑ aia vra vos diuites. Et recoꝛdamini qd dixit xps. Nolite murmurare in inuicē. Job. vi. Antichꝛus ēm his tribus non apiebat necz foꝛ tenebat. cū nunc nō est sic. Et hoc de primo tabernaculo. Scōa ps est in q̄ hec trāsfiguratio fuit placide accepta, scz ab aplis moyse t helia. Istud ptz, qz dicē sanctus Petrus. Dñe bonū est nos b esse. Faciamus b tria tabernacula. Fuit g̃ placide acceptā, qz cū xps sic staret trāsfiguratus ipi sentiētes gr̃am padisi. dixit Petr⁹. Bonū ē nos hic esse. qz gustauerat tabernā padisi, qz dixit Faciamus b tria tabernacula. q̄ si credēdo ꝙ iobes staret cū moyse, t iacobus cū helia: t ꝙ ipse habitaret cū xpo. Sed circa hoc dixit sanctus Lucas. qz nesciebat q̄d diceret. Sed venit nubes splēdida: t obumbrauit eos. Circa hoc vide. nā ꝛs nubes de se sit clara: tñ ꝓpt̄ impedimentū videt esse sicut vmbra. Et sic stantibus venit voz de celo dicēs. Hic est filꝰ meus dilectus. Et ceciderunt oēs in facies suas. Et aplis sic iacentibus venit iesus t leuauit eos, t ipi erecti viderunt ꝙ moyses t helias iam recesserūt, moyses ad locū sctoꝝ patꝝ: helias ad paradisum terrestrē. Et circa hoc potestis cogitare ꝙ q̄n aia moysi venit ad locuꝝ suū fuit interrogata dicendo, Unde venis: et q̄d vidisti. Qui ꝛndit. Vidi mundi redēptoꝛē qui iam hꝫ tot annos, cito veniet ad liberandū nos. o magnū gaudiū fuit eis. Jdē dicim⁹ de helia q̄n socius suus Enoch vidit eū: t dixit ei. O socie vñ venis: in quo loco fuisti. Dicas mihi aliqua noua: vidisti saluatoꝛē? Certe nō dens dixit. Vidi saluatoꝛē. Nam ego fui poꝛtatus ꝑ sanctū Michaelē, t plene vidi dñm transfiguratū: t sibi totū recitauit. Cōsideraste de doloꝛe alterius dicēdo. O cur ego nō iui o cur ego nō sui. Tunc ꝓtuisset rīdere. qz nō ieiunasti. Jta de moyse poterit q̄libet cogitare, quot interrogationes facte fuerūt, t ideo fuit accepta placide. Sed q̄ꝛo q̄ fuit rō quare xps nō rīdit petitioni ꝑtri dicētis, Faciamus hic tria tabernacula. Scōm glo. vide ꝙ nō rīdit rōboꝛeo ꝙ nō fuit rōnalis petitio t bene. Hz dico iesum secrete respondisse. Nam Petrus putabat in illo monte gloriam suaz, t christus ostendit ꝙ fieri non poterat quinq̄ rationibus. Prima est ꝓpter aduentum nubis. Ecce facto respondit. Secunda ꝓpter vocez patris. Tertia quia ceciderunt. Quarta qz christus fecit eos surgere. Quinta quia neminez viderunt nisi christū. Et ideo voluit xps primo ostendere petro quinq̄ anteq̄ deberet venire t habere gloriā. Et primo nubes venit. et ista significat penitentiā. t ideo, Penitentiam agite: appꝛopinquabit ēm regnum celoꝝ. Matth. iiij. Jdeo primo faciendo est penitentia. Secūdo voꝛ patris intonuit. Hic est filius meus dilectus: ipsum audite, t significat obedientiā. Jdeo dicit, Si impius egerit penitentiā ab omnibus ꝑccatis suis q̄ opatus est: t custodierit oīa ꝓcepta mea. Ecce obedientia, vita viuet ꝛc. Ezech. xviij. Tertio requirit timoꝛ t humiliatio. quia ceciderunt. Nam quilibet sanctus timet in morte. Nam ꝑm philosophū. Finis omnium terribiliū est moꝛs. Quarto xps venire habet: t hoc in die iudicij: quando excitabunt a morte diuina ꝛ tute. t hoc hic innuit. quia christus fecit eos in sua transfiguratiõe surgere quando eis dixit. Surgite t nolite timere, quia ꝑccatoꝛes timebūt eius aspectū. Sed dicetur iustis. Nolite timere: surgite. Quinto leuãtes oculos ne minem viderūt nisi solum iesum. vt intelligatur ꝙ sola diuina essentia t nulla creatura est obiectum gloꝛie siue vite eterne. loquendo de gloꝛia essentiali siue principali. de quo vide beatum Tho. prima parte. q. xij. art. viij. in solutione ad quartum. Et ad hanc visionez nulla creatura ꝑ sua naturalia ꝑtingere pōt, vt idem beatus Thomas pulchꝛe ꝓbat eadem questione. scz, xij. art. iiij. Et ideo dicitur ad Roma. vi. Gratia dei vita eterna in christo iesu. Illud ergo erit tabernaculum. Jgit̄ omnia ista habebat facere post: t isto modo respondit xps facto, Et idem in ps. Judica me deus. dicit. Emitte lucem tuam t veritatē tuam: ipsa me deduxerunt t adduxerūt in montem sanctum tuū. scz in montem thabor. Ecce ergo secundū. scilicet quomodo trāsfiguratio fuit placide accepta. Sequit̄ tertia ps in qua fuit pie abscondita ista trāsfiguratio. Nam textus dicit. Descendentibus illis de monte. ꝛc. Dixit eis iesus, Nemini dixeritis visionem hanc donec filius hominis a mortuis resurgat, Sed quare voluit absconditam transfigurationē, Respn̄sio ꝑm doctoꝛes, ratio huius absc̄ōsiōis fuit pietas xp̄i ne apostoli t discipuli audientes tantā gloriam de xp̄o si eis fuisset dicta transfiguratio reuelata: postea visa ignominia passiōis xp̄i mataz: postea visa ignominia passiōis xp̄i mataz fuissent scādalizati. t pl⁹ ꝑccassent pdendo fidē. iō ipi tres apli tacuerūt t nemi dixerūt in illis diebꝰ ex his q̄ viderāt. Lu. ix. Credo tñ q̄ bñus iobes de licētia xp̄i dixit ꝙdam marie gl̃iosam xp̄i trāsfigurationē. iō appetit absconditā. ergo nūc habetis tria tabernacula, hic quiescatis: maxime his temꝑoꝛibus.

Sabbato ante Reminiscere. Sermo II

Transfiguratus est

t ante eos. Matth. xvij. Sermo nr̄

erit de sancta t gl̃iosa transfiguratione iesu xp̄i: qz hoc reḡrit euãgeliū: t ꝓtinet magnas speculatiões t doctrinas notabiles Sz ꝑmo salutef ꝛc. Transfiguratꝰ ē añ eos. Jn isto ꝑmone cogitaui tenere modū ipatoꝝ ꝛc. Nota historiā euãg. litteralē dicit Matt. supꝛa. ꝙ vna die xps dimissis alijs discipulis t aplis recepit ꝑtrū ꝛc. Dicūt glose ꝙ mons i le vocat̄ thabor: qui dicit sanct⁹ ex multis magnis miraculis a deo factis. t transfiguratus est ante eos, scz ꝑtrū: iacobū: t iohannē. t resplēduit facies eiꝰ sicut sol. non dicit q̄tū sol: qz sine cõparatione facies xp̄i plus resplēduit: ꝛ qz in hoc mũdo nihil ē clariꝰ sole: ideo euangelista cõparauit eā luci solis. Jdē de vestimētis eiꝰ sicut nix: imo sine cõpatiõe plꝰ q̄ nix. ꝛ nihil in mũdo albius niue. Et venit aia moysi q̄ fuerat mortuꝰ ꝑ mille. cccc. annos. Item helias venit q̄ fuerat ante mille annos trāslatꝰ in padisum terrestrē añ aduētū xp̄i: ad oñendū vt dicūt glose ꝙ xps ē dñs viuoꝝ ꝑpter heliā q̄ munq̄ mortuꝰ est nec morietꝰ donec veniat antixp̄s. t mortuoꝝ ꝓpt̄ moyseu q̄ mortuꝰ est ante vt dictū est. Petrꝰ aũt q̄ ibi erat videns illā claritatē t gl̃iam gaudiosus ē inestimabilr. t tũc dixit xpo. O dñe nō recedam⁹ de loco istoꝝ ꝛ faciam⁹ hic ꝛc. nā ꝑtuit ꝑ se t non ꝑ iacobo t iobe: qz faciebat cõputū q̄ iobes q̄ fuit speculatiuꝰ valde ecē i tabernaculo moysi q̄ etiaz fuit valde speculatiuꝰ. t iacobꝰ q̄ faciebat pniam ecē i tabernaculo helie qui magnā faciebat pniam: t ipe faciebat cõputū suū ꝙ ecē in tabernaculo xp̄i. t sic bonꝰ hō eligebat melioꝝ ē ꝑē ecē cū xpo ꝛc. t pꝰ nubes obūbrauit eos: t ceciderūt ꝓe timoꝛe in facies suas. t venit voz de nube. s. ꝑis. dicēs. Hic ē filꝰ meꝰ dilectꝰ in quo mihi bñ ꝓplacui ipm audite. i. eiꝰ doctrinaz indubitanꝫ t fiue dubio recipiat: qz nō pōt fallere nec falli. Cogita hic q̄n helias reūsus fuit ad padisum terrestrem quales questiones fuerūt inter ipz t enoch sociū suū. Quesiuit ēm enoch. O socie bñ veneritis: mirabar ēm vbi eras. Rīdit helias, O bona noua. t que. Ego venio de ꝑ saluatoꝛe t filio dei qui recepit carnem humanā vt saluet homies: t hz tot annos et cito recipiet passionem. O mi miser dicebat enoch: nō fui dignus videre eū: nec esse vobiscū ꝛc. Jdē de aia moysi q̄n exiuit limbū dixerūt alij scī patres. O vbi est moyses. qz ibi oēs cognoscebant se. t q̄n redijt dicebāt. O dñe bñ veneritis, vbi fuistis. Rīdit moyses. Gaudete: ego ꝓtovobis melioꝝ noua ꝙ vnq̄ audiuistis O illū quē sperabā vidi. O dñe dicaꝫ ꝑ certo Ego vidi saluatoꝛē t locut⁹ suz secū. t breuit veniet ad redimendū nos. t est iā. xxxiij. annoꝝ vel circa, t ꝑdicabat eis ꝙd audiuerat t viderat a xp̄o, Sz q̄re isti duo fuerūt in trāsfiguratiõe plus q̄ alij scētoꝝ: declarabit postea Dicit ergo thema, Transfiguratꝰ est añ eos. dicit Lucas ꝙ apli nemi q̄ꝛ dixerūt. Et q̄n venerūt alij apli ad ꝑtrū iacobū t iobem. O bñ veneriē, dicaꝫ nob ꝛc. t nō dixert. secretū est. Mō veniūt oēs q̄nes: ꝓmo de thematē. Trāsfiguratꝰ ē añ eos. Querit vñ venit tantꝰ splēdoꝛ xp̄i i facie t tāta albedo i vestimētis Rñdio ꝙ doctrina ē theologie ꝙ xps i instāti sue ꝛceptiõis habuit tātā gl̃iam t sapiam i aia q̄tā hz mõ in celo, ꝛ coꝛpꝰ i sua sensualitate fuit passibile t mortale. Rõ huius fuit: qz xp̄i aia hz maioꝛem ꝓformitatē cū filio dei: q̄ coꝛpꝰ: qz ē suba spūal' sic diuinitas. t decebat vt ecē gl̃iosa. ꝑt̄ dignitatē diuine ꝑsone cui immediate vniebat ꝑsonalr. Jō iobes ꝓmo dicit in ꝑsona istoꝝ triū aploꝝ. Vidim⁹ nos scz petrus iacobus: t iohannes: gloriaz eius quantū ad animā. t coꝛpus remansit passibile ꝑ nra necessitate. s. redemptione. nonne sic oꝛtuit xp̄m pati. s. ꝑ nob ꝛc. Cū igit̄ q̄ritur vñ venit illa claritas, Rñdet ꝙ claritas aie redūdauit in coꝛpꝰ nō habitualr: ꝛ actualiter ipz illuminās. De b vide btm Tho. iij. di. xvi. q. ij. ar. ij. Jtē. iij. pte. q. xlv. art. ij. Et candela accensa infra lucernā illuminat eam: sic claritas aie existēs interiꝰ illuminabat coꝛpꝰ exteriꝰ. iō resplenduit facies eiꝰ sicut sol: t vestimenta eiꝰ sicut nix: t trāsfiguratꝰ est añ eos. De ista transfiguratione xp̄i subtilissime determinat beatus Thoma. iij. scripto. dist. xvi. q. ij. t. iij. parte. q. xlv. in pluribus articulis.

Scđa q̄ q̄ voluit transfigurari q̄re recessit ab alijs ap̄lis ⁊ venit in altū montē ⁊ desertū ⁊ inhabitabilē:⁊ nō in plano ⁊ cōrā alijs apostolis ⁊ discipulis? Rñsio, bone gētes sciat q̄ p nob fecit ⁊ nr̄o exēplo. Vñ ⁊ tp̄s q̄dragesi male est mons alt⁹ ⁊ deser⁹:⁊ tp̄s carnale est loc⁹ bassus ⁊ delicios⁹. Auctas Aug. vij. Lata porta ⁊ spaciosa via ē q̄ ducit ad pdition ē ⁊ multi sūt q̄ intrāt p eā. Sz mō boni xp̄iani ascendūt montē pnie dimittēdo delitias: pompā: superbiā: petā: negocia: solatia ⁊c. Iuxta illud Esa. ij. Venite ascēdam⁹ ad montē dñi. ſ. montē pnie. Voc ē dñi actiue, q̄ ipe ordinauit, ⁊ passiue q̄ ipse sustinuit. In monte quadragesimali xp̄s transfigurat de figura iusticie rigorose in figurā mie copiose, ꝑpter nr̄as pniam. Vñ ppba dicit p̄s. ci. Tu exurgēs miserēberis syō: q̄ venit tp̄s miserēdi. ſ. q̄ dragesime. Nō tu exurgēs. ſ. i nob in tpe miserēberis syō. i. aie. q̄ venit tp̄s miserēdi. ſ. q̄ dragesimale. Et ꝓcordās ap̄ls dic. Portam vos ne in vacuū gram dei recipiat. Air enim Tpe accepto. ſ. q̄dragesimali exaudiui te: ⁊ in die salut adiuui te ⁊c. ij. Cor. vi. Tertia q̄. quare xp̄s q̄ voluit transfigurari nō assumpsit nisi tres secū. ſ. petrū: iobem: ⁊ iacobum. Rñsio q̄ singulariter recepit istos tres ad denotādū q̄ tres ꝓdictōes psonarū sunt dignē p ceteris ad cognoscēdū secreta dei. Prio placuit ē p petrū designari, quē tā xp̄s elegerat in platū. Dic. b. Tho. in q̄libet q̄ p ceteris eps dz scire sacrā scripturā. Dicit būs Tho. in q̄libetis quotlibeto primo, q. vij. ar. ij. q̄ epi ⁊ doctores theologie sunt sicut p̄ncipales artifices in edificio spūali. Qui aūt vacant saluti alicui⁹ i ꝑticulari sunt vt manuales. Sic igit eps p̄ ceteris dz scire sacrā scripturā: ſ. simplicib⁹ sacerdotib⁹ sufficit itelligere grāmaticā, als nō debent ꝓmoueri ad sacerdotiū nec ad ordines. Curati vō aiaz tenent⁹ pl⁹ ⁊ vltra scire: scz formā sacr̄or. ſ. q̄ est forma absolutōis baptismi. ⁊ filia. als in periculo aie sue recipiunt curā. Debēt etiā scire eis q̄ faciūt difficultatē in sacra scriptura. De b̄ auctas. i. Pe. iij. Dñm ieſum scificate in cordib⁹ vr̄is: parati semp ad satisfactionē oi poscenti vos rōnem de ea q̄ in vob est spe. Secūdo iobes erat virgo purus corpore ⁊ mente. Ideo xp̄s vir ginē matrē virginē cōmendauit, quia xp̄s dixerat Aug. v. Beati mundo corde: q̄m ipsi deū videbunt. Et significat q̄ mundi ⁊ puri corde videbunt deū. Tertio iacob⁹ fuit assumpt⁹ quia primus debuit ꝑ martyriū paradisum intrare de apostolis. ideo xp̄s voluit eū consolari ostēdens sibi aliquo modo gliam. Iuxta illud. Beati qui persecutionē patiunt ꝓpter iusticiā: q̄m ipor est regnū celor. Aug. v. ad ostendendum q̄ illi qui sustinent passiones ⁊ tribulationes pro salute animarū ⁊ proximi videbunt gliam dei. Vel dic q̄ xp̄us assumit ad gliam suā primo innocentes figuratos p iohannē. p̄s. xxiij. Innocentes ⁊ recti adhe serunt mihi. Secundo obedientes: q: assumpsit petrū qui obediēs intelligif. Aug. Matth. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Tertio penitentes: q: assumpsit iacobū q̄ supplantator intelligif. q: penitens supplantat diabolū per penitionē: mundū per confessionē: corp⁹ per satisfactionē, ⁊ xp̄s ipm assumit ad gloriam. Agite pniam: q̄m appropinquabit regnū celor. Aug. Matth. iiij. Quarta q̄stio. q̄re de sancta veteris testamenti solum fuerūt ibi duo. ſ. helias ⁊ moyses. ⁊ quare pl⁹ illi q̄ alij? Dic quō anima moysi venit de limbo qui est in medio terre. ⁊ helias de paradiso terrestri portat⁹ fuit per angelū. Prio quo nota ſm beatū Tho. iij. pte. q. xlv. ar. iij. ad secūdū. ⁊. iij. scrip. di. xvi. q. ij. ar. i. ad quintū, q̄ moyses tūc ibi nō sumpsit ꝓpriū corp⁹ si aliud: sic ā geli. Helias aūt hūit ꝓpriū corp⁹ ⁊ venit illuc de paradiso terrestri: nō aūt de celo empyreo, hec ille. Sed q̄re plus aia moysi q̄ ade vel noe: ⁊ quare plus helias q̄ enoch? Rñsio q̄ causa fuit quia de alijs oib⁹ scis q̄ fuerūt ab aduētū xp̄i nullus ieiunauit q̄dragesimā nisi isti duo. De moyse dicit textus Exodi. xxiiij. Ingressusq; moyses mediū nebule ascēdit in montē: ⁊ fuit ibi xl. diēb⁹ ⁊. xl. noctib⁹. Itē Exodi. xxxiiij. Fuit cū dño moyses. xl. dies ⁊. xl. noctes. panē non comedit ⁊ aquam non bibit. Dicit de helia textus. iij. Reg. xix. Surgens comedit ⁊ bibit ⁊ ambulauit in fortitudine cibi ill⁹. xl. diēb⁹ ⁊. xl. noctib⁹ vsq; ad montē dei oreb. Ista ē rō moralis. Ideo si vultis esse in societate xp̄i in transfiguratione in monte gl'ie: q̄dragesimā ieiunetis. Quis vr̄m ꝓterit dicere q̄ de toto tpe vite sue ieiunauit vnam quadragesimam integrā ⁊ ꝑfecte. Credo q̄ pauci sunt, quilibet excusat se a ieiunio aliquo modo. Aliqui dicūt, habeo cordis dolorē ex ieiunio. Aliqui o ego non possum dormire: stomachus nocet mi. Iō vt boni milites in bello armet⁹ vos ieiunare sine timore. Declaret ꝑ casum. si sit b aliqs hō q̄ cōmiserit vnū magnū crimē ↄ regem, ꝓpter q̄d rex dat sniam: vel q̄ induat ꝑpter illud crimen loricam ferream ignitam

vel camisiā delicatā: nōne essz bene fatuus si indueret loricā ferreā ignitā. Sic oēs nos indueret loricā ferreā ignitā. Sic oēs nos bone gētes criminosi sumus ex pctis nr̄is et inmerito. Ideo opz recipe iustā sniam dei loricā ignitā: vel vestiri habem⁹ camisia pnie: ieiunando: abstinēdo: vel vestiri in alio mūdo in inferno lorica ignita scz pena infernali; vbi ē ieiunū ita strictū q̄ nec guttā aque poteſtis habere. Ex quo noluerūt b̄ ieiunare: ieiunabunt in inferno, vt p̄z de diuite epulone. Lu. xvi. Modo. m. ccc. ānī sunt ⁊ vltra q̄ ipe petijt vnā guttā aq̄ quotidie ieiunādo: ⁊ nō potest obtinere, dicit text⁹. Cū cēt in tormentis eleuauit oculos ⁊c. Nota q̄ ala separata hz oculos, vt refrigeret linguā meā. Nota etiaz q̄ hz linguā: ſ. est snia data a rege xp̄o. Luce xvij. Nisi pniam habuerit oēs sil' pibit. Jam videam⁹ quō isti tres scz xp̄s, helias, ⁊ moyses ieiunauerūt q̄dragesimā, Xp̄s ieiunauit orando. Lu. vi. Erat pnoctans in oratione dei. Moyses ieiunauit deū audiēdo: helias abundando. Vis trib⁹ modis debem⁹ ieiunare audiēdo missas: ꝓmones: diuina officia. Secūdo orando. ſ. manet sero. Nota modū orandi in ecclesiastico, oro humiliātis se: nubes penetrabit. Eccli. xxv. Tertio debem⁹ ieiunare abundādo. scz ecclias visitādo: hospitalia. indulgentias ⁊c. Vis modis eritis istis trib⁹ files. ⁊ de vob ꝑficabit illud dō. Ibūt de vtute in vtutem: videbit deus eorum in syon, p̄s. lxxxiij.

Quinta q̄stio q: dicit euāgeliū q̄ apparuerūt illi moyses ⁊ helias loquētes cū eo. de q̄ loq̄bant cū xp̄o: q̄d dicebāt ⁊ q̄d loq̄bant. Matheus nō dicit: sī lucas declarat q̄d dicebant. Lu. ix. Ecce duo vir i loq̄bant cū eo. Erāt aūt moyses ⁊ helias visi in maiestate: ⁊ dicebāt excessum eius quē cōpleturꝰ erat in hierlm. Lucas declarat plamētū di. Loq̄bant enī de passione quā debebat sustinere p nobis xp̄s in hierlm. Nota excessuz sue passionis. Aug. magnus excessus pdere totū sanguinē p nobis. Conclusio est theolo. q̄ mīma gutta sanguis xp̄i erat sufficiēs ex valore diuinitatis: ex infinita charitate xp̄i ad redimēdū mille milia mūdos. De b̄ vide btm Tho. iij. pte. q. vi. ar. v. ad tertiū. ar. vi. ad sextū. ⁊. iij. scrip. dist. xx. ar. iij. ad q̄rtū ⁊. vi. q̄ dic q̄ vna mīma gutta sāguis xp̄i suffecisset p oi pctō: ⁊ ipse effudit totū sanguinē: ⁊ multotiēs effudit. Primo i circūcisione. Secūdo in orone. Lu. xxij. Factꝰ ē sudor ei⁹ sicut gutte sanguis decurrēt⁹ i terrā Tertio in flagellatiōe. Quarto in cruce. O q̄lis excessus effundere totū sanguinē p pdito re hole. Jam videam⁹ practicā illi⁹ plamenti put rōnabil'r potestis cogitare fuisse factum moysi ⁊ helie in mōte. Primo moyses icepit O bone saluator mūdi ꝙ deliberastis vt sitis capiēdus: ligādus: male tractādus p hoie vt nos credētes ⁊ obedientes liberemur a prāte diaboli. O dñe q̄lis excessus eēt q̄ rex vellet acceptare mortē p famulor: ⁊ p latrone q̄ fecit crimē ⁊ cōmisit. Ab alia pte helias clamādo dixit. Et vultis flagellari ⁊ ꝓberari p homie vos q̄ creastis illū: ⁊ vultis tantū humiliari. O dñe qualis excessus charitat⁹ erat iste. Et iterū moyses. O dñe qualis erit excessus iste q: iā deliberastis coronari corona de spinis. Et helias. O dñe vultis despici ⁊ vituperari Deinde moyses, O dñe vultis suspēdi i ligno O qualis excessus. Deinde helias, O domie vulc mori vt pctōres viuāt vita eterna. Ecce quomodo dicebant excessum passionis xp̄i et charitatis in mia. De hoc ap̄ls. Deus q̄ dines est in mia ꝓpter nimiā charitatē suaz. i. excessiuā charitatē q̄ dilexit nos: ⁊ cū essem⁹ mortui pctis cōuiuificauit nos in xp̄o. Eph. ij. Moraliꝛ habem⁹ b̄ exēplū si xp̄s tm̄ fecit p nobis: ⁊ nos debem⁹ facere aliq̄d p ipo, saltē redimere pctā nr̄a p pniam. Unde ap̄lus ad Heb. xij. Recogitate eū q̄ talē sustinuit a pec catorib⁹ aduersum semetipm ↄdictionem vt nō fatigemini animis vr̄is deficiētes. Nōdū em̄ vsq; ad sanguinē restitistis aduersus peccatū repugnātes. Multi sunt q̄ nō timēt leonē vel vrsum aggredi vel ire ad guerrā ⁊ exponere se mortī: ⁊ tm̄ timēt vnā q̄dragesimā ieiunare: q̄ nō est p̄iculū mortis: ſ. sal⁹ corpis et aie. Sexta q̄stio q̄ fuit motiuū petri dicentis, Dñe faciam⁹ b̄ tria tabernacula. Rñsio q̄ petr⁹ sciebat ꝓphetiā dō de hmōi trāsfiguratiō e dixisse. Emitte lucē tuā. ſ. xp̄m q̄ est lux. Jo. viij. Ego sum lux mūdi, ⁊ vitatē tuā. ſ. xp̄m q̄ est vitas. Job. xiij. Ego sum via veritas ⁊ vita. ipa me duxerūt, dicit ꝓpheta, ⁊ adduxerūt i mōtē sctm tuū. ſ. thabor. O dixit petr⁹. Ego habeo lucē ⁊ veritate mecū. ſ. xp̄s et dixit me in montē scm tuū. ſ. thabor. opto etiā tertiū. scz ⁊ introduc in tabernacula tua et iō vt ꝓphetia cōpleret petiuit fieri tria tabernacula nesciēs q̄d diceret. Nota dicit glo. sup lucā q̄ illa tria tabernacula sunt in celo, scz tres hierarchie angelor: ⁊ in qualibz hierarchia sunt tres ordines angelor. In prima hierarchia sunt angeli archangeli ⁊c, dicanf hic. Et de istis loquebat dō. et Petrus cogitauit q̄ in monte thabor essent fienda, Ideo

dicit Lucas. nesciēs quid diceret. Et in ꝑmo tabernaculo. i. in ꝓma hierarchia ibūt penitētes: qui habent contritionē de peccatis suis: qui habent ꝓpositum emendādi vitā suam: et non redire ad pctā sua et confiteri: ꝛ sic isti erunt in societate. Delie. ideo xp̄s. Adat. iiij. Pniam agite: appropinqbit em regnū celoꝝ In secūdo tabernaculo. scīz scōa hierarchia ibunt ꝑfidentes scz boni dñi tempales qñ bono titulo habēt titulum dñij ꝛ fuant iusticiā ꝛc. Item ꝑlati qui bono iure non simoniace i trauerunt nō p lras dñoꝝ nec manu armata qui plus curāt de salute animarū q̄ de reddi tibus: ibunt cū moyse q̄ fuit ꝑlatus pplo dei. Ideo dicit. vnū helie ꝛ vnū moysi. Ꝯ scriptura loquēs de istis dñis dicit. Si delectamini in sedibus ꝛ sceptris o reges ppli: diligite sapientiā vt in ꝑpetuum regnetis. Diligite lumen sapiētie: omnes q̄ ꝑstis ppli. Sap̄. vi Nota. Diligite sapiam ad bene gubernandū ꝑsonam vestram: ꝛ ppli'm vobis cōmissum. Ꝯ tertio tabernaculo siue i tertia hierarchia ibunt persone excellentes in vita apostolica. ꝟm apostolū habētes alimenta ꝛ regumenta quib⁹ tegunt ꝓtēti sunt ꝛc. De istis dicit xp̄s Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pat meus regnum vt edatis ꝛ bibatis sup mensam meaz in regno meo. Lu. xxij. Et isti erūt cum xp̄o in tertio tabernaculo. Ideo dic. Faciamus hic tria tabernacula ꝛc. i. edificemus meritorie in pñti vita tria tabernacula. ꝛ superius habebimus possessionē in gloria ꝛc.

Septima q̄stio quare xp̄s ꝑcepit illis apostolis ne alicui dicerēt scz tantā gl'iam: cum tamen fuisset magna consolatio ꝛ gaudium alijs si sciuissent. Rñdio q̄ fecit ad vtilitatez aliorum apostoloꝝ. sciēs xp̄s q̄ oēs debebāt ꝑdere fidē. ideo magis peccassent si sciuissent illam gl'iam. In quo videt plus dilexisse bonum apostoloꝝ q̄ suam gl'iaz. Job. viij. Ego gl'iam meā non quero. vbi moralr ostenditur nobis ne in bonis opibus queramus gl'iam ꝛ interrogate cor vestrū q̄ nō mēteat vobis quare vultis hoc facere si. ꝓ vana gl'ia. O nō faciā: quia xp̄s noluit gl'iam tempalē quāto magis nos ñ debem⁹ velle. Unde apls Ro. xij. et. ij. Cor. viij. Prouidētes bona non tm̄ coram deo: sed etiam coram hoibus. Si vult facere bonum opus propter hoc vt deus det vobis remissionem peccatorum ꝛ finaliter gloriam. Ꝯ tunc non queratis vanam gloriaz. sed gloriam dei ꝛc.

Dñica Reminiscere. Sermo.

Ecce mulier chananea

Matthei. xv. ꝛ recitatine in euangelio hodierno. Intentio est vtilis ecclesie fideles homines ad oronē. ꝓuocare. sicut in dñica ꝓxime lapsa ꝓuocauit ad ieiuniū. Quia ieiuniū ꝛ oro sunt duo opa necessaria ad verā pniam. Et est ista rō. Nā omnes formati sumus de duabus cōtrarijs substantijs: ex parte scz carnis ex su bstantia carnali. Et ista inclinat nos semp ad malum et ad terrenā: ꝛ ex ista que appetit sp̄ualia et celestia nisi a carne impediat. ꝛ sic ibi ꝓuocat et nunq̄ est inter eas reḡes vera nisi in xp̄o et in ꝟgine maria. Et ideo dicitur ad Gal. v Caro concupiscit aduersus spm̄. spūs aūt aduersus carnem. Hec em̄ sibi invicē aduersantur. vt nō quecūq̄ vultis illa faciatis. Sunt em̄ ꝓria ꝛ nunq̄ est pax inter eas. Et sancta mater eccl'ia videns hanc ꝓtroversiam sciēs aīam habere iusticiā: iuuat ipam aiam: ꝛ ordinat cōtra carnē afflictiones ꝛ ieiunia: et ꝑ dñica ꝓterita: quo ieiunio caro refrenat. Et hodie ordinat oronē qua aīa eleuat ad deum ꝛ sic nō solū habebit victoria de carne: ꝟ etiā de demonibus q̄ etiā laborant cōtinue vt ꝑdamus illam gl'iam quā ipsi ꝑdiderūt. Ideo dicit xp̄s. ꝛ scribit Marci. ix. Hoc genus demoniorꝝ in nullo expellit nisi in oronе ꝛ ieunio. Et ꝓuocati fuimus ad ieiuniuz exemplo xp̄i nobis ꝓpositi. Nec est verum: vt quidam rudes ignorantes dicunt. q̄ xp̄us. xl. panes assumpsit secum in montē: quia nullam refectionem carnalē suscepit. Ideo dr. Adat. iiij. Et cum ieiunasset. xl. diebus ꝛ. xl. noctib⁹ post ea esurijt. Idem beatus Lucas. iiij. Et nihil manducauit in illis diebus ꝛc. Si ergo xp̄s qui nullam habebat ꝛtradictionē carnis et spūs ieiunauit: quāto plus nos. Cū q̄ ipe q̄ est dñs ꝛ redēptor ieiunauit: q̄d nos miseri facere debemus. quasi arguendo per locuz a minori. Sic hodie mr̄ ecclia ꝓuocat nos ad orationem instruens nos exemplo cuiusdaz infidelis chananee ꝓ nostra verecundia vt fortius oremus. Ideo dicit ecclia. Ecce igit mulier chananea. Ecce est demonstratiuū: et infidelē demōstrat: vt melius ꝓuocemur ad oronem. Et ista mulier ꝟuauit tres conditiones orationi necessarias.

Primo seruauit verā fidelitatem.
Secdo firmam stabilitatem.
Tertio seruauit verā humilitatē.

Ora ista tanguntr in themate. Primū q̄ ecce secundā q̄ mulier. tertiū q̄ chananea. Sz de his intricationib⁹ nō curo. Sed ego volo ista tria trahere ex euangelio ꝛ non ex themate.

Prio q̄ habuit verā hūilitatē nō obstāte q̄ esset gēs infidelis: ꝛ fi habuit istā. Nā dr i euā gelio. Egressus iesus secessit in ptes tyri ꝛ sydonis. Et ecce mulier chananea a finib⁹ illis egressa: clamauit dicēs ei. Miserere mei dñe fili dauid: filia mea male a demonio vexatur. Ubi dr q̄ xp̄s exiēs de nazareth venit in partes sydonis. vt appet Adat. xiiij. Et benedictus dñs cepit exeq̄ officiū p̄dicationis ꝛ non fuit in aliq̄ ciuitate longe reḡescere nec in castris: vt necesse erat expendebat tp̄s ad p̄dicandū. Sicut videm⁹ in sole q̄ cū oritr nulli se ḡeti reponit: ꝟ facit suū cursum. q̄ als ꝑfecte nō illumiaret. Ita xp̄s suū cursum fecit amore ꝛ ardore dās gētib⁹. ꝛ io dr. Visitauit nos oriēs ex alto. Illumiare his q̄ in tenebris ꝛc. Luc. i. In tenebris. i. in erroribus existētes illuminabat: ꝛ calefaciebat eos qui erant in vmbra mortis: q: erāt indurati. ꝛ direxit pedes eoꝝ in viā pacis. Ꝯ dicit in euāgelio. Egressus iesus ꝛc. Et nō dr vñ: ꝟ declarauit supius. Et sequitur. Et ecce mulier chananea. Et dr chananea: q: terra promissionis erat habitatio chananeoꝝ: ꝙs tpe iosue iudei expulerūt. Et q: iudei nō oēs potuerūt exterminare: ideo de gēe chananeoꝝ q̄ remanserant descenderat ista. Ideo dr chananea. Ista primo non credebat deum nec sperabat resurrectionē. Et mortuo viro ipa remāsit cū vnica filia. in cuius corpe diabol⁹ intrauit ꝛ affligebat multū vt poteris videre in omelia hodierna: ſ mel ꝓiciēs illā in aquā semel in ignē. ꝛ ista chananea audiens q̄ iesus trāsibat ꝑ illas partes tot miracula faciendo. ꝛ faciebat audire surdos: claudos ambulare. Hec ergo mulier accessit ad iesum vociferādo ꝛ multū acriter flendo ꝛ dicēdo. Miserere mei dñe fili dauid. Hic nota fidelitatē quā hec mulier icepit hre q: cū esset infidelis paga na de gēe chanaan⁹ nihilomin⁹ maximā habuit fidē: quam ostendit facto ꝛ verbo. Primo facto: q: non duxit secū filiā suā: mon quefuit ꝓsentiam christi vt ꝓceps synagoge. Adatth. ix. Et regulus Joh. iiij. nec recurrit ad diuinos. Ꝟrigenes. Non accedit ad petrum: nō rogat iacobū: nec obsecrat iohannē. nō interpellat apl'oꝝ choꝝ sed ꝓ oibus illis accipit patientiā comitem que aduocat locum adimpleuit. ꝛ sic ad summū pietatis ꝓcipē perrexit. Dec ille. Secundo oñdit suā fidelitatē in x̄bo dicēs. Miserere mei dñe fili dauid. Non est in actib⁹ meis bonū: nō est mihi de ꝙersatione fiducia. Ad miam tuam cōfugio: miserere mei inquit ꝓcatricis. Diurnoꝝ maloꝝ quotidie cruciatus quotidie gemitus meos video. Quo pgā: in heremū ire nō audeo: nec illā solā relinquere Ꝟ in domo sedere non possum: q: intrinsec⁹ est inimic⁹. Cerno em̄ oculos transuersos: aspectum sanguineū: manꝰ intortas: crinē dissolutum: oraꝝ ſpumātia: inimicū incedētē ꝛ nō apparentem: neminē interrogantē: ꝛ illā cū clamore loquentem: miserere mei dñe fili dauid Et hic habes duas doctrinas. Una est moralis: alia est speculativa. Et ꝓmo videam⁹ ſpeculativā. Et quere q̄ fuit ratio q̄re ista mulier vocauit iesum filiū dauid ꝛ non filiū dei. quia xp̄s ꝟm hūanitatē erat filiꝰ seu de stirpe dauid ꝟ ꝟm diuinitatem filius dei: cū plus ꝓsit vt deus. Videatis hic secretū. appet q̄ ista mulier audierat oze hūano aut ſpūsancti. nā dr q̄ rex dauid tangebat bene citharaz: ꝛ q̄ rex saul detinebat multotiēs ꝑ demonē: ꝛ dauid tangendo citharā expellebat demoniū a rege saul. Vide textū de hoc. i. Reg. xvi. quomodo spūs malus arripiebat saul: ꝛ tūc dauid tāgebat citharā. Ꝯ q̄cunq̄ spūs malus arripiebat saul tollebat dauid citharā ꝛ percutiebat manu sua: ꝛ recedebat ab eo spūs malus ꝛc. Timebat q̄ demon sonū illū citharę: certe nō vel timebat scitatē dauid. nō. q̄d q̄ dicendū: Videte. ista citharа ꝟm q̄ dicunt glose figurabat illā citharā crucē dñi nr̄i ielu xp̄i. Nam sicut citharа fit de ligno aridoꝝ ita crux christi q: annis mille q̄ngētis ꝓteritis fuerat illud lignū scissum vt ꝓdie dixi in ꝓmo ſmone: cuius thema. Ecce sanus fact⁹ ꝛc. Itē q: in citharа sunt quattuor paria funiculoꝝ magis tracta q̄ in alio instrumento: ꝛ bz clauellas aliquas Et ista citharа significat crucem: ꝛ funicula significant mēbra xp̄i q̄ fuerūt attracta in cruce: ꝛ nerui cum clauis. Et clauelle ille figmificant clauos cū q̄b⁹ iesus xp̄s fuit ꝛclauatus. Item citharа facit sonū valde acutū. Nā benedictus iesus fecit septez sonos in cruce. Et ꝓm⁹ fuit q̄n dixit. Pater dimitte illis: q: nesciunt q̄d faciūt. Nā pr̄ ipe parat⁹ erat recipere vindictam ꝛ oēs illos dānare. nā credebant se crucifixisse petōrem: ꝛ crucifixerunt dominū nr̄ ꝛ saluatorē. Et iste son⁹ significat dominū nr̄i iesu xp̄i clementiā. Secund⁹ fuit q̄n dixit latro. Dñe memento mei dum veneris in regnum tuum. ꝛ dixit illi. Amen dico tibi: hodie mecū eris i ꝑadiso. Luc. xxiij. ꝛ iste significat

Universidad de Sevilla Biblioteca

sonū inestimabilis mibi cozdie cū pcōze. Tertius fuit qñ dixit matri sue flenti di. Mulier ecce filius tuus, signādo xp̃m iohānē. q̄ son⁹ significat incōparabilē sonū pietatis. Quart⁹ fuit qñ apl'i t amici receſſerunt eū relinquendo:t dixit alta voce, Dely hely lamazabarthani tc. nō th̄ credatis q̄ ipse esset a dītate dere lictus. nō: sed ab aplis t amicis, t iste sonus erat cōpassiōis. t hoc ꝓpt amicoz dilectōez. Quintus fuit qñ dixit. Sitio. Nam ipse desiderabat infideliū cōuersionē. t sic erat cantus incōparabilis charitatis. Sextus fuit qñ dixit. Cōsummatū est. q̄ sonus incōparabilis t infinite erat ꝑfātie. Septimus fuit qñ dixit. Pr̃ in manus tuas cōmēdo spm̃ meū. Et ista cantilena fuit infinite ꝑfidentie: dans exēplū cuilibet xp̃iano. Ecce ergo citharā dauid. Et demon intelligēs hoc secretū fugiebat regem saul relinquēdo. Et de hoc iam sperās ista chanaea dixit. Miserere mei dñe fili dauid: qz filia mea male a demonio vexat. Loco iam allegato. Bēda doctrina est moralis. Pro q̄ norandū. qñq̄ pdictam filiam demon inflabat. Interdum vt rabie detentam cōturbabat Interdum ꝑficiebat illam in lutum. Interdū os vsq̄ ad aurem perducebat. Interdū in puteum siue aquā ꝑficiebat. Interdū in ignem tollens ei vitutē. Dz mater illā nō relinquebat. q.d. si dauid qui erat figura pterat fugare demoniū p sonū citharę: plus pōt ipsa veritas. i. iesus xp̃s. Et b̄ est instructio bona moralis. s. q̄ si nr̃e aie vexant a demone multis et diuersis peccatis: allegemus g̃ sonū ipsius citharę. Nā nr̃e aie diuturnitate peccati vexātur a demone: cū demon vexet multos hoies: t hoc ꝓpt̃ supbiā. sicut faciebat filiā chananee: sicut si esset vnā magnū vas inflatuz vento. Alij vexant p auariciam a demone revolutj. Alij ꝑficiunt in lutū. s. luxurio se vuēdo. Alij bñt os retortū vsq̄ ad aures: t isti sunt inuidi. Alij ꝑficiunt in aquā. s. gulose viuēdo. Alij in ignē: t isti sunt q̄ desiderant vindictā inimicoz. Alij q̄ perdūt virtutē ꝓpter pigriciā. Ñ habemus remediū chananee dicēdo. dñe fili dauid miserere mei: qz filia mea. i. aia mea vexat a demone. Et si dauid dñe: q̄ fuit vīa figura t citharа figura crucis: illud fecit: t vos facere dignemini q̄ estis vītas. Et iō si laboramus p corze t diuitijs: cōto pl⁹ p aia. Nā dz Deut. xiij. Custodi igit temetipsuz t aiam tuam sollicite. Ne obliuiscaris verboz q̄ viderūt oculi tui: t ne excidāt de corde tuo cunctis diebus vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: die quo stetisti coram dño deo tuo in oreb

qñ dñs locutus est mihi dl. Congrega ad me ꝑpulū vt audiāt sermones meos t discāt timere me oi tpe quo viuūt in terra. Ecce multi er ista chananea cogitās ꝑ filiū pluriū psonarū. q̄ illā ferret ad sortilegos: ad se reuersa dixit. Recurrā ad demones. nō. vt filia mea liberet a demone. nō faciā: si solū volo recurrere ad xp̃m. ideo istā multū laudat omelia hodierna. Circa hoc habetis bonā doctrinā. scz q̄ nō vadatis ad tales psonas ꝑ aliqua necessitate mūdi: ꝑ ad solū iesum t ꝑm. Nā si forte amīsisti aliq̄d t nescis vbi est: nō vadas ad demones: qm̃ secreta nesciunt. cū sint in tenebris. Bñ dicēt forte in infamiam aliculus: t nō erit verū vt misceant malū. nā cū furtū nescire poteris recurre ad xp̃m: isto mō vt si sibi placeat q̄ ponat in corde illius q̄ hz rem vt ei restituat. Itē si vis hre sanitatē tui corꝑis mariti aut vxoris: nō accedas ad ꝑiuratores q: demones nō pñt hoc facere. t si diceres. expertus sum. cauc. qz deceptus es. Nā dz q̄ demon curabat infirmos. nō a sanitate sanādo sed a lesione cessando. Dz g̃ hō solū cōsidere in dño pot⁹ q̄ ad tales recurrere. Et vos mulieres nō faciatis rōne infantiū. Nā ibi est necessaria creatio aie. nā diabolus nō pōt aiaz creare. Videant ergo rectores cōmunitatū si sciunt aliquē vel aliquos infideles his artib⁹ vtētes: istos tales ad vitā nō sustineant. naz istud pctm̃ est sufficies ira dei ꝑuocare sup ciuitatē. Et ecce vnū exemplū. si forte aliqs saracenus veniret de barbaria t secrete diceret ciuibus t militibus ciuitatis. Ecce dimittatis regē vr̃z t detis vos regi nr̃o. Ego dico q̄ si ciues t rectores scirent ista t nō dicerēt: nōne mererent vt ret dstrueret illos. certe sic. Ista pr̃ nā merent q̄ ad illos recurrūt: t q̄ sustinēt in ꝑtime si est notoziū. Bi aūt est secretū: tūc deus ꝑdēnabit illos q̄ hoc faciūt. imo etiaz illos q̄ vadūt t ꝑsentiūt. Decidat dauid in ꝑs. xliij. s. Deus auribus nr̃is. Bi obliti sum⁹ nom̃ dei nr̃i: t si expādimus manus nr̃as ad deum alienū. Nōne deus req̄ret ista: ipse enī nouit abscōdita cordis. Magna iniuria fit sibi: cū in noie ipsi⁹ tāta fit xp̃us q̄ curet oia. t de b̄ est textus in. ꝑs. xxxix. Btus vir cui⁹ est nomē dñi spes ei⁹: t nō respexit i vanitates t insanias falsas. Nō nō respexit i vanitates t insanias falsas. i. sortilegia. Addiscam⁹ g̃ a chananea ista: q̄ ñ curauit d̄ istis vānitatib⁹: t erim⁹ fid eles regi nr̃o. Et ecce b̄ fidelitatē isti⁹ mulieris. Scd̄o fuauit firmā stabilitatē. Naz

dx̃ q̄ nō vidit eī ihesus xp̃m aliq̄d. Et ideo dx̃. Et accedētes discipuli ad iesum: rogabant eū dicētes. Dimitte eā: q: clamat post nos. Ipse aūt rndens ait. Non sum missus nisi ad oues q̄ perierūt dom⁹ isr̃l. At illa venit t adorauit eū dicēs. Dñe adiuua me. Cui rndēs ait. Nō est bonū sumere panē filioz t mittere canib⁹ Et illa. Etiā dñe. Nā xp̃s dixit ter sibi. non. t ista tñ fuit stabilis t firma. Et ꝑmo fuit stabilis t firma: q: nō vidit sibi xp̃m. q̄si sibi cōuemeliā dicēdo. q̄si bñdo illā excōicatā t ab eo repellēdā: denotādo q̄ ās cū excōicato loq̄ nō dz. Et tūc ista replicādo dixit. Si suz excōicata ad te solū recurro q̄ habes ptātē absoluendi: dicendo. Miserere mei. Jō apl'i moti mia rogabant eū dicentes. Dimitte eā: q: clamat post nos. q.d. O dñe. Jam dicēt gentes te crudelem esse. Tunc xp̃s q̄uis ex vna pte durus videret esse: tñ ex alia pte misericoz. dicē apostolis. Nō sum missus nisi ad oues que perierunt dom⁹ isr̃l: t nō obstante hoc ista dic. Adiuua me dñe. Videte iam apl'is negauerat: ꝑ post dixit xp̃s. Non est bonū sumere panē filioz t mittere canib⁹. Et ista ꝑstās t stabilis dixit. Dñe si vt canē me ꝑficis per iustitiā: tñ miſere mei. t da mi vt catule de mia tua t miserere mei. Notate circa hoc firmā stabilitatē isti⁹ mulieris. Et forte homines dixissent. O t q̄to tpe vado retro eū t nō possum aliquid ab eo ꝑsequi. Nā sic ista, imo ꝓtinuauit. Et circa b̄ sunt due doctrine. Prīa est speculativa: alia ē moral. Speculativa ē eo q̄ dixit xp̃us. Nō sum missus nisi ad oues q̄ perierūt domus isr̃l. Dic notādū cū dic. Nō sum missus tc. q̄ de aduentu xp̃i possumus loq̄ dupl'r. Uno mō q̄tū ad redēptionē vlem. Et sic xp̃s vniuersaliē ad oēs venit t missus ē: q: ꝑciū p oib⁹ solut. q: oēs sunt redēpti: ꝑ non oēs saluati. qz nolūt ieiunare. Sicut si aliqs ditissim⁹ trāsiret vltra mare ad redimendum xp̃ianos captiuos: oēs q̄ essent ꝑnes saracenos in barbaria cū magnis ꝑcunijs dicendo. p quāto ꝑcio dabitis mihi captiuos t ipe soluisset p eū. Et si vn⁹ diceret. Nolo exire: imo hic volo remanere. q̄ro cui⁹ esset culpa: nō soluenti. nā ꝑciū solutū est: ꝑ noluit gaudere. Dñs iste dines erat iesus xp̃s q̄ die veneris s. cā apuit tecā suā. b̄ē lat⁹ suū. p oib⁹ nob captiuis soluendo in ara cruc. t soluit libere xp̃erib⁹ t aliis plag̃ mult. Et oib⁹ nūciat dicēdo. ponat⁹ vos in nauigio eccl'ie triū cooperturarū. s. stānū. Et ꝑma est. ꝑpe sentinam q̄ dz esse secreta. t ista ſignificat religiosos qui debent esse secreti t fine necessitate de ordine non exire. Secunda significat ꝓditionē ꝓfessboz. q̄ debent honeste viuere. Tertia est lāicoz q̄ debent bñ viuere: bñ ꝓsando. Jō salomon Prouer. vlti. Facta est q̄si nauis institoris de lōge portans panē suū tc. Nā venerūt mūcij dñi t dixerunt iudeis. venite ad nauē dñi. Qui dixerūt nolumus. Si l'r dicat de tartaris t saracenis. q̄ dicūt q̄ nr̃ ꝑpba ꝑmittit nob ī alio mūdo riuū mellis t lacꝭ. Dz ꝑ oib⁹ venit. Et b̄ ꝑbat ī veteri testamēto. Parū ē vt sis ih̄u⁹ ad suscitādas trib⁹ iacob: t feces isr̃l ꝓtēdas. Ecce dedi te in lucē gentiū: vt sis sal⁹ mea vsq̄ ad extremū terre. Esa. xlix. In nouo testō. Voc eñ bonū ē t acceptū coz̃ saluatore nostro deo: q̄ oēs hoies vult saluos fieri: t ad agnitionem xp̃itat̃ puenire. i. ad Tim. ij. Videm⁹ g̃ q̄ ꝑo oib⁹ missus ē. Alio mō loq̄ possum⁹ de xp̃i aduentu quo ad visitationē corꝑalē. s. ad pdicādū t faciendū miracula psonal'r. t sic non venit nisi ad oues dom⁹ isr̃l. Et quoad b̄ ꝓbatur auctras. s. q̄ad visitationē corꝑalē. qz tñ i terra ꝑmissionis corꝑal'r erat ventur⁹. Jdeo btus Paul⁹ dicit. Dico eñ iesum xp̃m mīstrū fuisse circūcisionis. ꝓpt̃ vītatē deī: ad ꝑfirmādas ꝑmissiones patrū. gentes aūt super mia honorare deū: sicut scriptū est. Laudate dñm oēs gētes tc. ad Ro. xv. Et ita intelligit non sum missus. ppt̃ chananeā. q: de illis nō erat

Alia aūt doctrina ē moral'. t vide ꝓstantiā isti⁹ mulieris. q: ꝑ nulla iniuria cessauit orare. Dicit g̃ tu orare q̄tidie. de mane facere certam ofonē. Nā q̄ibz dz facere t tenere certaz ofonē. Itē de sero ante q̄ ponas te in lecto flexis genib⁹ t deuote dicēdo Pr̃ nr̃. Aue maria Credo in deū tc. cū aliis multis ꝑm tuā deuotionē t habebis ꝑsperitatē in corꝑe t in aia. Et iō dauid in ꝑs. lxv. Jubilate ꝑmo. Bñdictus dñs q̄ nō amouit orōnem meā: t miam suā a me. Et sic ꝓtinua t nō dimittas eā ꝑpt̃ sociū vel ꝑpt̃ aliā cām. Et vide hic exēplū. Quidā lombard⁹ voluit mūdū videre t visitare singulariter sctm̃ sepulchrū iesu xp̃i cū vno scuti fero. t accepit licentiā vroris sue t ꝑposuit q̄ tidie dicere Pr̃ nr̃. Aue maria. Et immediate incepit t ꝓtinuauit q̄tidie suā ofonē t fuerūt sp incolumes. Cōtigit q̄ reuertēdo ad domū suā cū eēt iā ꝑpe castrū nō curauit vltra facere orationē dicēdo. O iā sum⁹ ꝑpe nram domū: nō oz mō facere ofonē. In posterū sic accedēdo xp̃us domū: ignis accessus ē in castro t castrū t filij ꝑter vroz ē oia cōbusta sunt. Ergo videatis quō ex omissione ofonis oia

ista aduenerūt sibi. Noli ḡ orōnem dimittere q̄uis sit parua: ptinua illam. Et ideo dr̄, i. ad Thessal. v, Semp gaudete. s. in dño. sine int̄missione orate: in oīb⁹ gr̄as agite. Hec ē en̄ volūtas dei in xp̄o iesu in oīb⁹ vob. Spiritū nolite extinguere: pphetias nolite spernere. Oia aūt pbate: qd̄ bonū est tenete, ab omni specie mala abstine vos. Ipse aut̄ de⁹ pacis sanctificet vos p̄r oīa: vt integer spiritus vester t alia t corp⁹ sine querela in aduētu dñi nostri iesu xp̄i seruetur. Fidelis est qui vocauit vos: qui etiā faciet. Fratres orate p̄ nob Sumam⁹ ergo hui⁹ mulieris exemplū. Ecce hic secūdū exemplū quomodo habuit firmā stabilitatē. Tertio seruauit verā humilitatē Nā ista mulier seruauit istā hūilitatez q̄uis xp̄s canē eam appellauerit vel assimilauerit Et ista bona mulier dixit, Ecce dñe: t catelli edunt de micis que cadunt de mensa dñorum suor. Tunc iesus vidit fidē istius mulieris t dixit, Magna est fides tua. Et ideo dicebat mulier. Non p̄to magnū miraculū: velut resurgere mortuos: nec solē retroire: mare nubū diuidere: sed vt liber es filiā meā vnicā. Fac ḡ dñe in istā gr̄am, t xp̄s denegare non potuit. Quero nūc cur xp̄s tantū fecit illā expectare q̄ petebat, videt̄ contra se esse t ei⁹ doctrinā, Nam dr̄ Prouer. iij, Ne dicas amico tuo vade t reuertere t cras dabo tibi: cum statim possis dare. Item dicit. ij. ad Cor. ix. Unusquisq; p̄ut destinauit i corde suo, nō ex tristicia aut ex necessitate: ſ supple ex hilaritate, Hilarē en̄ datorē diligit deus. Rñdeo: qz xp̄s hoc fecit duplici ratione. Primo ex parte mulieris, Secūdo ex p̄te nostra. Primo ex parte mulieris p̄opter meritū augēdū. xp̄s en̄ p istā dilationē fecit eā ascendere et crescere in ardenti deuotione t amore ad deū t spe, t sic xp̄s pie implere petitionem mulieris distulit, vt mulier ista plus haberet q̄ ſ illico dedisset: quē a p̄ncipio non tantū habuisset: sed postea dedit p̄opter amorē t humilitatem. Et circa hec audiatis parabolaz. Adiles quidam erat qui multū diligebat ab imperatore Et iste miles petebat ab eo gr̄am, t iste imperator noluit sibi dare pomū t dedit sibi primo castrum: adhuc p̄tenti pomū dedit sibi equū. Adhuc miles p̄tebat pomū t dedit sibi vestē, demum iste importune dedit pomum. Ecce q̄ ſi cito dedisset pomum solum pomum habuisset t nō alia, Ita dicam⁹ de ista p̄tenti pomū. nā xp̄s dedit p̄mo sibi castrū: qz ardorē, secūdo patiētiā: t ecce equū, tertio hūilitatē, ecce vestem, quarto charitatem. t sic plus habuit Secundo xp̄s hoc fecit dando nobis exemplū vt humiliemus nos in deuota oratione, quia quanto plus nos humiliauerimus: tanto amplius ascendemus, Sint duo homines eq̄lis meriti: ofo mag̃ hūiliantis se ꝓtrute humilitatis plus ascēdit, puta ſ vn⁹ eoz̄ se ponat in oratione iuxta altare: t alius a longe: plus exauditur ceteris paribus, oratio illi⁹ q̄ stat a longe virtute humilitatis, Unde dicit in ps̄. ci, Respexit in orationē humiliū t non sprevit precem eorum. Ideo dicitur, Oratio humiliantis se nubes p̄netrabit: t donec appropinquet non consolabitur. t non discēdet donec aspiciat altissim⁹, Eccli. xxxv, Et ecce filius ponitur. Dño placeat t̄c, Deo gratias.

Feria, ij, in scōa dominica, xl. Sermo I

Alta habeo de vo-

m bis loqui t iudicare, Jo. viij, Sermo noster erit de sancto euangelio hodierno: quod continet vnum secretum parlamentum quod fuit inter xp̄m t iudeos disputantes cum xp̄o, Et hoc parlamentum quantū est ex vna parte, ſ. xp̄i ostendit nobis tres magnas dignitates, Prima est sapiētia diuinalis. Scōa excellentia supnalis. Tertia eminētia p̄ncipal' quō ē iudex p̄ncipal' t vniuersal'. Dicit thema, Multa habeo de vobis loq̄ t iudicare, ſi q̄ me misit verax est, t ego q̄ audiui ab eo hec loquor in mūdo. Et nō cognouerūt: qz p̄fem ei⁹ dicebat deū. Dixit ḡ eis iesus, Cū exaltaueritis filiū hois tunc cognoscetis q̄ ego sum: t a meipo facio nihil. ſi sicut docuit me p̄r hec loquor. Et q̄ me misit mecū est: t nō reliq̄t me solū: qz ego q̄ placita sūt ei facio semper. Hec illo loquēte multi crediderunt in eū. Dicebat ḡ iesus ad eos q̄ crediderūt ei iudeos. Si vos t̄c, Dico primo q̄ euangeliū oīndit de xp̄o sapiam diuinalē, Propriū sapiētie diuine est scire q̄ sunt saluandi t q̄ sunt damnandi. ſ. scire p̄destinatos saluādos: t p̄scitos dānādos. ppria en̄ scia dei est, Sicut rex q̄ vult facere q̄uiuiū nuptiale de filio suo: p̄mo in cedula scribit t eligit inuitādos duces: comites: t barones t̄c. Secundo ordinat cōuiuiū ſm dignitatē conuiuantiū. Sic deus p̄ voluit facere cōuiuiū de filio suo assumēdo natura hūanā, qz sicut vir t vxor nō sunt duo ſ vna caro: ita deus t hō non sunt duo in persona: ſ vna p̄sona. Spōsalia facta sunt i camera vteri virginalis, t de hoc prophetauerat Dauid in ps̄, xviij, Tanq̄ sponsus, id est dei filius p̄cedēs de thalamo suo. i. vtero v̄ginali. Sed nuptie fiūt in celis: qz in hoc mundo nō est loc⁹ cōuenies nec sufficiēs. Aldat, xxij. Simile est regnū celoz̄ homini regi qui fecit nuptias filio suo. Ex quo deus p̄ eternaliter ordinauit illud cōuiuiū: elegit inuitādos tot imperatores: tot reges: tot duces t̄c. O q̄t venisti ad istud cōuiuiū. Ista electio vr̄ p̄destinatio, de qua apostolus loquens tam de se q̄ de electis dicit, Eph. i, Elegit nos in ipo ante mūdi cōstitutionē, Ecce sapia vel scia dei. ad Ro. viij Quos p̄destinauit: hos t vocauit: t q̄s vocauit: hos t iustificauit: quos aut̄ iustificauit: hos t magnificauit, Et hoc oīndit deus pater xp̄o in quātū erat homo. t sic habebat sciētiā p̄destinatorū, Et quia sicut nō est nisi vnum esse trium p̄sonarū: sic est nisi vna p̄sona duarum substantiarū in xp̄o. Item ostendit deus pater anime xp̄i libr̄ū vite: t in charta dextra legit quot patriarche t ꝓphe t̄c. debebāt saluari siue intrare paradisum ex sua passione. In sinistra legit q̄t mali p̄lati damnabuntur: nec erunt digni ire ad illud conuiuium, Hec sapia ostendit i euangelio. Unde xp̄s disputando cum iudeis dixit, Ego vado t quere⁹ me. t i peccato vestro moriemini. Nota ego vado scz ad gl'iam resurrectionis scz p viam passionis. t queretis me vocal'r: q: iudei querebant saluatorē: t non p̄sonal'r credendo q̄ xp̄s sit saluator. Nota in pcō vr̄o moriemi. Jam sciebat ip̄e p̄destinatos, Idem dicebat semel de apostolis, Joh. xiij. Scio q̄s elegerim nō de oībus vobis dico, hoc dicebat, ppt̄ iudā damnandū. Sed h̄ est argumentū quod vos facitis, Si deus habz certā sciētiā damnādorum t saluandoz̄, iam ḡ quid opz me bonum facere: nec est vis si faciam malum: quia scia dei non potest falli, Si sum de numero p̄destinatoz̄: ibo cum p̄destinatis saluādus: siue faciam bonū siue faciā malū. Idē de p̄scitis damnādis: quare faciā bonū: quia scia dei nō potest falli. t sic ero dānatus: t ex hoc tenent malā vitā. Rñsio q̄ illud argumentū est cum magna stultitia. Ptz: ſ rex inuitat te ad nuptias filij sui. ſi sup hoc tu diceres sine dubio post q̄ rex inuitauit me ibi ero: t non opz me parare: stulte t fatue diceres: ſ dices Ex quo rex me inuitauit t fecit mihi honorē volo me parare: qz ibi erūt magni nobiles et p̄sone honorabiles: expendā tm̄ in vna veste et equo t̄c, Sic consimil'r est de p̄destinatis: quia includit q̄ tu pares te. Nec sequit, ergo p̄destinatio pōt falli aut scia, Ratio: q: scia dei non fallit: sed tu potes deficere p malam vitam, Unde ſ deus oze suo te inuitaret sup ponit q̄ pares te: ne venires cū veste veteri scz cum pctō superbie t̄c. qz antiq̄us peccatum mūdi est superbia: sed venires cum nova veste humilitatis, Idem de alijs vitijs t virtutib⁹. Sed ſ tu dicis post q̄ ego sum inuitatus nō opz me parare: certe nō intrabis. Pro illa veritate nota auctez xp̄i, Mat. xxv, Simile est regnum celoz̄ decem v̄ginibus, Nota historiam euangelij vsq; nescio vos. t Ezechielis xxxiij, Si dixero iusto q̄ vita viuat: t ꝓ filius in iusticia sua fecerit iniquitatē: oīa iusticie eius obliuioni tradentur. t in iniquitate sua quam operatus est in ipa morietur: t ſ autem dixero impio morte morieris: t egerit pniaz̄ p peccato suo t̄c. vita viuet t non morietur quia v̄bum dei sic intelligit q̄ homo sit paratus: immo fortius argumentū est. Si illi q̄ sunt in paradiso: t mille anni fuerūt ibi: haberent vnum pctm̄: caderēt in momēto de celo. quomodo ḡ tu non parat⁹ poteris ascēdere. Mat. xxij. Intrauit autem rex vt videret discumbētes: t vidit ibi hoiem nō vestitum veste nuptiali. t ait illi, Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialē? At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris, Ligatis manib⁹ t pedib⁹ eius mittite eū in tenebras exteriores. Nō intelligatis q̄ in paradiso sit aliquis nō paratus: ſ intelligit p vpostasim id est p conditionē: ſi ibi esset aliq̄s nō parat⁹ et in peccato expelleret. Ideo ista rō: q̄d opz me facere bonum: magna stultitia est. Scdo est magna ignorantia. Nam tales intelligūt q̄ in libro p̄destinationis scribat ſ ita: q̄ talis saluabitur Petrus vel Johānes t̄c. Nō est verum: immo quecunq; deus ordinat ad aliquem finem ordinat etiam viam et modū veniendi ad illum finem. Verbi gratia de pluuia. Si eras debet pluere iam ordinat ante de nubibus que eleuantur t̄c. Ideo liber p̄destinationis sic dicit, Tales saluabūtur per bona opera: talis dom⁹ per iusticias, talis p̄latus qui intrauit per portaz̄ t dat bonū exemplum, talis intrabit ex diligentia aiarū talis dom⁹ per iusticiā, talis diues p miaz̄ t̄c. Dic de quolibet statu, ita q̄ simul est via t terminus vel finis, Si ergo dimittis viam ostendis q̄ non es p̄destinatus, Ad hoc auctoritas Gregorij in p̄mo libro dialogo. q̄ ſ e dicit. Obtineri nequaq̄ possunt que p̄destinata non fuerūt: sed ea que sancti viri orando

efficiũt ita ꝑdestinata sunt vt ꝑ alꝫ obtineãt. Nam ipa eterni regni ꝑdestinatio ita ē a deo dispostra: vt ad hoc electi ex labore pueniãt: ꝙbus postulando mereant accipe qđ eis deꝰ ãn secula disposuit dare. Dec ille. Ignorãtia est ꝯ dicere qđ ops me facere bonũ. q: hoc est dicere habeo ire ad talẽ locũ. ꝛ qđ ops me ire ꝑ viã. q: aliter nõ ires illuc nisi ꝑ viaꝫ. Idem de libro ꝑscietie in quo nõ scribit solũ: tales dãnabunt: ſ simul ponit ibi finis ꝛ vita. vñ sic ponit. Tales dãnabunt ꝑ talia mala opa ꝑ iustitiã talis dñs ꝛc. Et ita de ꝯlibet statu. Nã libero arbitrio cuiuslibet deus dimisit si vultis saluari vel dãnari. Auctas. Eccli. xv. Deꝰ ab initio cõstituit hoiem: ꝛ reliquit illũ i manu cõsilij sui. glo. in libertate sui liberi arbitrij: q: ꝑdestinatio nõ aufert liberum arbitrium. Sequif in aucte. Adiecit mãdata et ꝑcepta sua. Si volueris mãdata cõseruare cõseruabũt te: ꝛ in ppetuũ fidẽ placitã fuare Apposuit tibi aquã ꝛ ignẽ: ad quod volueris porrige manũ tuã. Ante hoiem vita ꝛ mors bonũ ꝛ malũ. qđ placuerit ei dabit illi. Diceret aliquis. Ergo ibim⁹ ad paradisum, quia oẽs volum⁹ ire. Uerũ est ꝙbo volum⁹ oẽs ire ſ nõ factor: imo mẽtiunf multi. Uñ si dicitis vos ire parisius ꝛ recipiẽt viã ad aliã ciuitatẽ ꝛc. falsum dicit. Itẽ etiã multi dicũt qꝫ volũt ire ad paradisum: ſ recipiũt viã inferni. Uñ si dicaf vni supbo. Dicaf qꝫ vult ire. O ego volo ire ad paradisũ. O ꝛ ista ẽvia supbie q tẽdit ad ifernũ. O iã dicit qꝫ vult ire ad paradisũ vos est inẽdax. ꝛ sic de ceteris petis. Ergo ante hoiez vita ꝛ mors. i. glia paradisi ꝛ mors inferni. bonũ scz saluatiõis: ꝛ malũ scz dãnatõis qđ placuerit dabit illi. Tertio ista rõ est maximus error destruẽs ꝓmo pbiam, quia pbi fecerũt libũ de ỽtutibus vt gentes viuerẽt moraliter bene. O ꝛ quare: q: vt pueniremt ad vitã eternam, ꝛ tñ iam scit deus ꝙs erit saluatus vel dãnatus. Dicere ꝯ qꝫ ꝓpter hoc nõ oporteat bene facere est error: q: deus qui ꝑdestinauit aliquẽ ad salutez: etiã opus ꝑ quod saluabit ꝑdestinauit. Item destruit scdo medicinam: q: vocant medici ad sanitatẽ habendã: ꝛ tñ iam scit deus si iste curabit vel moriet. dicere ergo qꝫ oporteat recipe medicinã fatuum est: q: deus scit ꝙs ꝑ viam medicine habebit sanitatẽ. Itẽ destruit totã industriã humanã quare rex ꝓgregat exercitũ ꝓ victoria: q: iam scit deus si debet habere victoriã vel nõ. Itẽ destruit totã theologiã fidem xp̃ianã: quare voluit ỽbum diuinũ incarnari; voluit vt hominem exaltaret: q: iam sciebat deus ꝙ exaltarenf. Idez de alijs xp̃i opibus discurre. Jõ sine ꝑsciti sine ꝑdestinati sum⁹ facienda sunt opa bona: q: nullus põt saluari nisi ꝑ opa bona: nec damnari nisi ꝑ opa mala. Jo. ij. Pec. ꝓmo. Fratres satagite vt ꝑ opa bona certaꝫ vestrã vocationẽ ꝛ electionez faciatis. Ecce ꝓma ps vbi ostendit sapia dei de ꝑdestinatis ꝛ ꝑscitis. Jdeo xp̃us. Joh. x. Uos non estis ex ouibus meis. Scdo ostendit de xp̃o sua ex cellẽtia supnalis cũ dr iudeis. Uos scz iudei de deorsum estis: ego de supnis sum. Uos de mundo hoc estis: ego nõ sum de hoc mundo. Nota quomodo deus a ꝓncipio mundi fecit duas scalas creaturarũ. Primo vnã spualiũ cuius gradus sunt decẽ. ꝓmus seraphi: scds cherubin: tertius throni: quartꝰ dñationes ꝙntus potestates: sextus virtutes: septimus ꝓncipatus: octauus archãgeli: nonus angeli decimus anime rõnales. Scda scala corporalium creaturarũ, habet etiã decem gradus scz celum empyreum ꝓmus, secundus celum crystallinuꝫ, de quo biblia dicit. Et aque que sup celos sunt, ꝛ a pbis vocaf ꝓmũ mobile, vbi nulla est stella: sed suo motu mouet totuꝫ mundu, Tertius gradus est celum quod dr firmamentũ in quo includunf celi planetarum qui a pbis diuidunf in septẽ, quartus ignis: ꝙntus aer: sextus aqua: septimus terra: octauus creature que habent esse ꝛ viuere: vt plãte: non⁹ creature que habẽt esse viuere ꝛ sentire: sicut aialia ꝛc. decimus creature que ht esse tm̃: sicut lapides ꝛc. Homo est cõpositus de inferioribus gradib⁹ creaturarũ spualiuꝫ et corporaliũ. Jo dic xp̃s. Uos deorsuꝫ estis Auctas. Formauit igif deus hoiem de limo terre: ꝛ inspirauit in faciem eius spiraculum vite: ꝛ factus est homo in aiaꝫ viuentẽ. Geñ. ij. Ecce infimus gradus creaturarũ corporaliũ. Ego scilꝫ psona diuina sum vna sup omnes creaturas: vos deorsum estis. quãuꝫ igitur humiliari debemus. Moraliter si vultis cognoscere de vobis vel de alijs si estis de illis sursum vel deorsum, attendatis quomodo cognoscit homo de qua patria est. Quia ideo⁹ mate cognoscit. Auctoritas. Judic. xii. Uide historiam de Jepte: qui fuit capitaneus galaaditaruꝫ ꝛ manasse contra filios amon: ꝙs percussit ꝛ interfecit; tunc congregati sunt ef frate indignati contra eum, eo ꝙ nõ vocassꝫ eos ad prelium cum eo ꝛ volebant incendere domum eius. Ipse autem Jepte vocatis cũctis viris galaad; multos de effraym inter

fecit ꝛ posuit se ad vada iordanis vbi reliqui trãsire debẽbãt: ꝛ qñ veniebãt aliq̃ de effraym qui volebãt trãsire dicebãt ad vnũquẽq. nũ qđ effrateus es. Quo dicẽte, nõ sum. Interrogabant eũ, dic ꝯ seboleth. qđ interptaf spica. Ipsi autẽ rñdebãt thebolet, nõ valẽtes exp̃ mere spicã eadẽ lĩa. ꝛ statim apphensum iugulabãt ꝛ interfecerũt de effraym q̃draginta duo milia ꝛc. Et nota quot milia fuerũt occisi. Itẽ etiã in nouo testõ habef de Petro interrogato si erat discipulus xp̃i. Matth. xxvi. Qui dixerũt. Tu et illis es. nã ꝛ loq̃la tua manifestũ te facit. Ita dico vob: vult cognoscere de aliquo si est de supnis. s. de ꝑdestinatis: attẽdatis ideoma qđ loquif: ideoma padisi est illud de quo dicit ps. Beati q̃ habitãt in domo tua dñe. in scla seculoꝝ laudabũt te. ps. lxxxiij. Laudare deũ est linguagiũ padisi. Jõ qñ de te vel alio vides ꝙ placet tibi orare ꝛ deũ laudare põt dici. tu es ex illis es. Idẽ de sacerdote vel religioso q̃ dicit deuote horas suas. Nota per ora de ceteris. Linguagiũ inferni est illud de quo iobães Apc. xvi. Estuauerũt homines estu magno: ꝛ blasphemauerũt nomẽ dei habentis potestatẽ sup has plagas. Si ergo vis scire de te vel alio si es ꝑscitus vel reprobatus respice qđ linguagiũ loquif: si iurat enormit: blasphemat: renegat tẽ. ꝛ tu ex illis es, s. dãnatis ꝑscitis. Nam ꝛ loq̃la tua tẽ. Uir multũ iurans implebif iniq̃tate. Eccli. xxiij. Jdeo deꝰ cõquerif de rectoribus ꝛ gubnatoribus. Esa. lij. Dñatores populi mei iniq̃ agũt dicit dñs. ꝛ iugiter tota die nomẽ meũ blasphemaf. Si eñ aliq̃s male loqueref de rege: statim puniref: ſ de deo oẽs possunt male loqui ꝛ nullꝰ corrigif. Jdeo ꝛ male eueniet rectoribus ꝛ gubnatoribus: ex eo q: sustinent ꝛc. Tertio in parlamẽto xp̃i cũ iudeis ostendit sua eminẽtia principalis. de qua thema. Multa habeo tẽ. Ista multa sumi pñt per silitudinẽ boni iudicis: qui anteq̃ dat sniam multa facit ꝛ multa loquif. Primo facit ꝓcessus. Secũdo dat defensiones iuris. Tertio examinat ꝓcessum. Quarto dat sniam. Sic de vobis primo fit ꝓcessus. qñ aliq̃s facit aliq̃d bonũ opus: statiꝫ scribif in libro ꝓcessus cõscientie. Verbi gra. si ꝙs orat opus transit: ſ scriptura remanet. Idẽ de elemosyna ꝛ ieiunio. Auctas. Cum gẽtes que legẽ nõ habent naturaliter ea q̃ legis sunt faciũt: eiusmodi legẽ nõ habentes ipsi sibi sunt lex: q̃ ostendũt opus legis scriptum in cordibus suis. testimoniũ reddente illis ꝓscientia ipsoꝝ. Ro. ij. Nota gẽtes scz ignorãtes legẽ ꝛ scripturam. Idem de malis operibus si maledixistis alicui: opus trãsit: scriptura manet. Auctas. ps. cxxxviij. Imperfectũ meum viderunt oculi tui: ꝛ in libro tuo oẽs, scz defectus scribenf. Nota omnes tẽ. Ecce de ꝓmo. Multa habeo de vobis loqui faciendo ꝓcessum. Secũdo dat defensiones iuris, scz quatuor, ꝙbus nos possumus defendere ꝓtra oẽs defectus ꝛ inimicos impugnantes nos. Prima est peccatoꝝ cõtritio. Auctas. Recogitabo tibi oẽs annos meos in amaritudine aie mee. Esa. xxxviij. Secunda est ꝓpositũ emendãdi Job. viij. Unde scz ad paradisum. ꝛ iam amplius noli peccare. Tertia est oris cõfessio. In iudicio humano cõfitenti daf cõdemnatiua sentẽtia, sed in iudicio diuino daf sentẽtia absolutoria. Jdeo dicit scriptura. Qui abscondit scelera sua nõ dirigef. Qui aute cõfessus fuerit ꝛ reliquerit ea: misericordiã ꝓsequef. Prouerb. xxviij. Quarta defensio est penitẽtialis afflictio, scz seruare penitentiã a cõfessore injunctam. que nõ debet dari cõtra voluntatez. Et ratio est ille qui dimittit dannabif. Et in iudicio talis poterit dicere xp̃o. Feci iudiciuꝫ scz in cõfessione: ꝛ iusticiã per penitentiã. Jõ no tradas me calumniantibus me. ps. cxviij. Tertio tenef cõaliũ ꝛ examinanf merita. scz qñ anima egressa est a corpore: statim venit angelus ad xp̃m dicens. Dñe quid fiet de aia ista? Et xp̃s tenet cõcilium cuꝫ beata virgine maria ꝛ sanctis tẽ. De isto concilio xp̃s ait. Qui dixerit fratri suo racha: reus erit cõcilio. Matth. v. Racha est dictio despicientis. Jdeo dicit. Multa habeo de vobis loqui tẽ. Quarto habet iudicare. si homo morif in peccato dicit xp̃s angelis. Seruũ inutilem nõ vestituꝫ veste nuptiali. Ligatis manib⁹ ꝛ pedibus tẽ. Matth. xxv. Deinde dicit dominus tẽ. et vos mittite eum in tenebras exteriores: ꝛ ibi erit fletus ꝛ stridor dentium. Si vero decedat in gratia dicit christus. Euge serue bone ꝛ fidelis tẽ. Ecce quare dicit. Multa habeo de vobis loqui.

Feria secũda post dñicam Reminiscere.
Sermo II

Go que placita sũt

e ei facio semp. Textualiter habef Job. viij. recitatiue autem in euãgelio hodierno. Sanctum euangelium hodiernum cõtinet pulchrum colloquium inter ie sum et iudeos: in quo christus declarat quatuor excellentias de seipso altissimas.

Prima est humanitas tēporalis,
Secūda diuinitas eternalis,
Tertia auctoritas iudicialis.
Quarta benignitas vniuersalis.

Et in his fundamentaliter cōsistit fides. De vltima q; se voluit humiliare in cōplendo patris voluntatē dicit thema. Ego que placita ꝛc. Primo ergo xp̄s docuit suam veram humanitatem tēporalem, quia verus homo erat. Et hoc inquit, Ego vado ꝛ queretis me; ꝛ in peccato vestro moriemini, ꝛ quo ego vado vos nō potestis venire. Et ista est prima pars. Notate quomodo xp̄s ostendit suam humanitatē. Et nota hic secreta. Nota declaratiōem, ego vado. Nam ire ꝛ mutare nō est diuinitatis; q; immutabilis ꝛ inuariabilis est, vt dicit sanctus Tho. prima parte. q. ix. ar. i. ꝛ ij. Sed oportebat humanitatē tēporalez quam accepit in vtero virginis Marie eundo de etate in etatem de tēpore in tempus mutari. Et sic xp̄us loquitur de eius humanitate sm quā ibat sequendo cursum temporis, ꝛ ista est humanitas vera. q; semp homo vadit siue dormiat siue quiescat. Et potes videre exemplū quando aliquis est in flumine vel in mari quiescens vadit in barcha: et flumen est tempus quod currit plus q̄ aliqō flumen. Videas nunc q̄tum currit sol dum p̄dico in quo tempus figuratur. Et dico certe q̄ plus mille vicibus q̄ hinc vsq; romam, et isto modo veniemus ad mortem, ergo noster status nō est semper, ideo dicitur. Homo natus de muliere; breui viuens tempore: repletur multis miseriis ꝛc. Job. xiij. Nam si adā vsq; nunc vixisset: parum plus vixisset vel minus septem milibus annis. Nam tantū est q̄ mundus creatus fuit. sed parū viuimus nos hodiernis temporibus. Vide quid ibi dicit. Et quasi flos egreditur ꝛ cōteritur. Statim quando puer est natus incipit ire; siue dormiat; siue vigilet; comedat vel bibat; semper vadit. Vita enī ista nō est nisi via. Christus igitur loquēs de eius humanitate dicit, Ego vado sm quā ibat sequendo cursum temporis. Ecce ergo quomodo ostendit suam humanitatem; q; ego vado. Et circa hoc possent dicere iudei. Vide quō pōt esse q̄ qui firmus stat q̄ vadat. cū ergo deus sit immutabilis sm illud Malachie. iij. Ego dīs ꝛ nō mutor. quō ergo ꝛc. Sed dic vt dixi. Et ideo dicit in passione. Mathē. xxvi. Filius quidē hois vadit sicut scriptū est de illo. Ve aūt homini illi per quē filius hois tradet. Bonū erat ei si natus nō fuisset homo ille. Rñdens autē iudas qui tradidit eū: dixit, Nūquid ego sum rabbi. ait. Tu dixisti. Post hoc xp̄s fecit iter suum vsq; ad mortē: ꝛ per iudeos fuit quesitus, ꝛ adhuc illum querunt; nō tñ re sed nomine: q; adhuc messiam expectant; nō tamen in persona. Nā ipsimet iudei in eorū talmut omnes rabini et doctores sue legis p certo habent q̄ tempus messie iam venit, ꝛ xp̄m recipere noluerunt; sed receperūt iohannē qui de xp̄o dixit eis aliq; ꝛ credebant. Et ideo dicit Mathē. xxi. Videntes eū dixerunt, Hic est heres, venite occidamus eū; ꝛ habebimus hereditatē eius ꝛc, sed nō receperunt christum dicentes, quia cōtra suam legem p̄dicabat. Et dicit talmut q̄ receperūt quendam p messia qui vocabatur barchaban. id est filius falsitatis post mortem xp̄i: ꝛ illum tenuerūt triginta annis pro messia, ꝛ illū occiderunt. Sed tempus finitū erat. Et ideo q; populo dixerant tēpus finitū esse; alium incantatorē elegerunt qui dicebat hancobam; qui idē vt ille alijs triginta annis vixit ꝛ regnauit; si ab eis fuit decollatus. Nomine ergo messiam querebāt. scz xp̄m; sed nō personā. Et ideo in terrā vbi iudei habitabāt venit quidā dicens se esse messiam. ꝛ p signo dixit: q̄ ipse diuideret mare p mediū, ꝛ b̄ posset facere diabolus si deus nō resisteret; ꝛ diuisi mare; ꝛ qñ tenuit illos omnes submersit. Et ecce iam habent tres. Jtē in castella quidā nigromanticus dixit se messiam esse; ꝛ dixit eis, q̄ oēs venirent ad talem montē ꝛ in nube portaret eos oēs ad terram p̄missiōis; ad finē destruxit eos. Et dico vobis q̄ ipsi acciperent vnum diabolū si veniret; q; iam voluebāt accipere tabiculanū qui nō erat iudeus; et accipiēt quēcunq; sic facientē. Et isto modo accipient antixp̄m. Et ideo dixit eis xp̄s, quereris me, nō in persona; sed in noie; ꝛ non inuenietis in persona; sed morte moriemini, scz in peccato vestro infidelitatis. Et quo vado nō potestis venire ad gloriā, scz immortalitatis ibat; q; passibilis erat. Jdeo dicit Luce. xxiiij. Nonne hec oportuit pati christum, ꝛ ita intrare in gloriam suam ꝛc. ꝛ ideo nō potestis; sed in peccato vestro moriemini. Dixerunt ergo iude. Nunquid interficiet semetip sum. q; dicit quo ego vado non ꝛc. Modus est loquendi superborū dicentium, Non potentis euadere de manu mea; misi per mortem. Jta fuit de iudeis; qui postq̄ christus dixit, Quo ego vado ꝛc, elati in superbiam, dixerunt, nisi alius occidat eū, a nostris manibus

non euadet; quasi imponentes ei vt vellet se interficere. Sed circa hoc videamus mo. alr sup hoc qō dr. Nunqd interficiet semetipm. Ecce petrm est seipm occidere. Nota q̄tuor gradus p̄sonarū q̄ occidūt seipas. Quidaz p indiscretionem. Quidam per diabolicam tentationem. Quidaz per odium vel inuidiam. Quidā p finalē desp̄ationē. Quartū graduz occidendi seipm iudei imponebāt xp̄o dicentes. Nunqd interficiet semetipz, ſ. desperādo vt effugiat manus nostras. Et si aliqs dicat aliqs interficiet mihi pfem parcam ei, Vide duplr parcit inimico. Nam ex vna parte est necessaria mia. Ex alia parte mia volūtaria. Necessariū est q̄ odiuz pijcias extra te; quia aiam occidit hīdo ꝓpositū q̄ nō noceres illi si etiā reperires eū dormientē. Volūtaria est dimittere, pcessum ꝛ non requirere iusticiaz. Unde ista potes ꝓtere. ſ. p iusticiā nō q̄redo vindictā que deo debef. Jdeo dr ad Ro. xij. Mihi vindictam ꝛ ego retribuam dicit dīs. Sed si esurierit inimicus tuus ciba illū: si sitit potuz da illi. Hoc em faciēs carbones ignis cōgeres super caput eius. Noli vinci a malo ſ vince in bono maluz ꝛc. Sz si remitteres p miam voluntariā esset maximū meritū. Ecce ſ isto modo intelligas cū dico q̄ ds dz iuriā primo suo relaxare ꝛ peere. ſ. q̄ad vindictaz. Jdeo xp̄s ait, Mat. xviij. Sic ꝛ pater meus celestis faciet vobis; si nō remiseritis vnusq̄sq; fratri suo de cordibus vīs. Scā est diuinitas eternalis. Jsta secūda ps est subtilior. Dixit em, Vos dr os estis ꝛ ego de supnis sum; q; loquor vobis; ꝛ hoc de diuinitate. Et videtis hic subtilia secreta. Nam vos b̄ deo ētis cogitare deum trinitatē fore ernū fontez ex quo emanauerūt duo flumina. i. due spēs creaturarū corpaliū ꝛ incorpaliuz; ꝛ qlibet flumen habet decē gradus. Jn spūalib⁹ gradibus. ꝑmus gradus est seraphinoꝝ et sunt plures q̄ hoies in vniuerso mūdo, secundus est cherubinoꝝ, iam nō in tam magno numero. ꝛ p̄ sequēs in quolibet mīo discurrēdo: tertius gradus est thronoꝝ: quartus est dominationū: q̄ntus est ꝑtutū: sextus est potestatum: septimus est p̄ncipatuū: octauus est archangeloꝝ: nonⁿ angeloꝝ: decimⁿ ꝛ inferior est aiarū rōnabiliū. Et iste sūt creature spūales. Et istud est vnū flumē. Aliud flumē etiā cōtinet alios decē gradus. Primⁿ est celū empyreum ꝛ istud est supius ꝛ immobile. et de illo pbi non habuerūt cognitionē, ꝛ illud pulchrius est oīi creatura corporali. Secūdus gradus dr crystallinū vbi aque sunt cōgelate et istud cognouerunt pbi. ꝛ istud appellatur p̄mū mobile; q; quotidie mouef. Tertius dr firmamentū; quod theologi sic appellant; sed pbi dicūt celuz stellatū. Quartus dicit ignis Quintus aeris, Sextⁿ aq̄. Septimus terre. Octauⁿ creaturarū sensibiliū: sicut sūt pisces et a ialia. Nonⁿ creaturarū vegetabilium nō sensibiliū, sic arboꝝ. Decimⁿ est creaturarum nō vegetabiliū insensibiliū: sicut sunt lapides Modo est videndum ex q̄bus homo fuit formatⁿ. Et dico vobis q̄ ex inferiori, ſ. ex luto ꝛ aia, ꝛ ideo de deo: suz estis vos: ego de supnis sum. Et ideo dr Ben. ij. Formauit deus hoiez de limo terre: p̄tū ad corpus; ꝛ inspiravit in faciē eius spiraculū vite q̄tuz ad aiam ꝛc. Ex limo igit nō de aliquo corpe celesti et aia: ꝛ sic de inferioribus. Quid ſ de pompis das: q; de inferioribⁿ. Sz posset q̄ri quid de xp̄o. Vide in eo erat diuinitas, ꝛ sic de supmis Sed quo ad hūanitatē est etiā dīntia: q; etiā de hoc mūdo. Jō dr. i. Joh. ij. Oīne qō est in mūdo cōcupiscētia carnis est: ꝛ concupiscētia oculoꝝ: ꝛ superbia vite. Et ideo dr; q; de b̄ mūdo estis nō differtis a xp̄o etiā in humanitate. Et ideo dr. Nisi crediderit q̄ ego sum moriemini. Vide ſ q̄ esse tñ competit soli deo Ponamus q̄ in aliquo castro sit aliquis homo dives ꝛ omnes alij sint pauper, ꝛ q̄ iste dives mutuet alijs ad fenⁿ diuitias; quātitates pecunie ad certum tempus, ponamus q̄ et iam sub pena mortis modo constat q̄ alij qui lucrati sunt erunt diuites. certe non forti obligationis vinculo quilibet est astrictus; si solū dīs est dives. Sic esse est mihi cōcessuz a deo, ꝛ de isto habeo reddere rōnē sub pena mortis scz sub pena inferni. Certū est q̄ non habeo esse; si est mihi cōcessum a deo, ꝛ q; de isto habeo reddere rōnē. ſ solus deus. Et iō dr. si nō crediderit q; ego sum; moriemini in pcō vestro. Et ideo Exo. iij. dr q̄ cū deus misisset mo ysen ad iudeos dixit ei, Ecce ego vadā ad filios isrl ꝛ dicā eis. Deus patrū vestroruz misit me ad vos. Si dixerit mihi, qō est nomē ei; q̄d dicā eis? Dixit dīs ad moysen. Ego sum qui sum, Sic dices filijs israel, Qui est misit me ad vos. Ecce b̄ ſ q̄uomodo docet diuinitatē: vide quoniam verba ligant vt catena. Et dixit in plurali in peccaſ. Sapientie. ij. Excecauit enim illos malitia corū Sequitur, Dicebant ergo ei, Tu quis es? Dixit eis iesus, Principiuz qui ꝛ loquor vobis, quasi dicat, nōne incipit testamētū vet⁹. Jn

principio creauit deus celuz ⁊ terram: quasi dicēdo, ego sum illud pncipiū. Ūñ in ps. cix. scz Dixit dñs dño meo in ysu. Tecū pncipiuz in die ꝟtutis tue in splēdoribus sanctoꝝ: ex vtero ante luciferū genui te. q. d. in die ꝟtutis tue est illa dies incarnatōis: passionis: resurrectionis ⁊c. ⁊ tu es illud pncipiū. Et vbi cognoscit in splēdoribus sanctoꝝ. Ecce ḡ speculādo scōam partē. Dz circa h̄ videndū est moraliter sup hoc quod dicit. Non sum de hoc mūdo. Et vide signū si h̄ est aliqs hō qui nō curet emere hospitiū vel ducere vxorē: sed q̄ ad aliū locū mittit vel ad aliā ciuitatem sua bona: iste nō dicef ciuis istius ciuitat̄. secus est si facit p̄ ꝟrium. Ita potestis cogscere q̄s sit de hoc mūdo vel de alio. Persone que nō curant de hoc mūdo: si de meritis ⁊c. ⁊ totuz q̄ h̄abet mittūt in aliū mundū scz p mēsam nūmulariozꝝ p elemosynas ⁊c. Tales sunt de alio mūdo. Mense nūmulariozū sunt manꝰ pauperū. Et q̄cūq; talis est prudenꝫ agit. Et iō dz Mat. xix. Uade ⁊ vende oīa q̄ habes ⁊ da pauperibꝰ: ⁊ habebis thesaurū in celo. Et ideo vos clerici qui p̄bendā habetis nō ītercaretis pecunias vr̄as: sed date pauperibus. et tūc dicef tibi, nō es de hoc mūdo. Būdictꝰ est q̄ retēta vite necessitate distribuit ⁊ transmittit ad aliū mundū pecunias. Et nō soluz clerici; imo ⁊ laici hoc practicare debēt dādo filijs bonam doctrinā. Et cum apli dixerūt. Ecce nos reliq̄m⁹ oīa ⁊c. Mat. xix. dixit eis xp̄s. Nō estis de hoc mūdo. Joh. xv. Dz illis qui totaliter curāt de hoc mūdo ⁊ nihil de alio dz. Vos de hoc mūdo estis, iō cū hoc mūdo pibitis. Ideo beatus Jobes dans optimum consiliū dicit. i. Job. ij. Nolite diligere mūduz neq; ea que in mūdo sunt. Nō ḡ curetis de h̄ mūdo. Nam dico q̄ cito ⁊ bene cito erit finis huius mūdi. quia subdit Jobes. q. mundus transit ⁊ concupiscentia eius. Et ita predico frangendo quotidie caput meū. Et hec de secunda parte. Tertia excellētia est auctas iudicialis. Nam ostensa humanitate ⁊ diuinitate ostendit auctem iudicij vniuersal̄ dicēs Multa habeo de vobis loqui ⁊ iudicare: sed qui me misit verax ē ⁊ ego que audiui ab eo hec loquor in mūdo. Et nō cognouerunt ⁊c. Vide hic secretum multū speculatiuuz ⁊ morale insimul. Nam p̄mo dicit loqui, post dicit iudicare: quia tenet modū iusti iudicis: q̄ nō debet precipitare sniam: sed p̄us debet loq̄ ⁊ tenere colloquium. i. debet partes audire et examinare. Et ideo p̄us est faciendus processus dando iuris defensiones. Iste processus quotidie fit nobis. Nam quotiēs quis bene opaf vel male fit processus. Exemplum, si aliquis est hodie qui de mane fecit oīonem et illud dulciter ⁊ deuote. Et iō dicit Dauid in ps. cxviij. Quā dulcia faucibus meis eloquia tua: sup mel ori meo. Ecce q̄ facta oratōne iā elapsa est: sed processus vel meritum remanent in scriptura videlicet libelli. Item si aliq̄d pauperibus dedisti cogitando facto ⁊c. Et ideo dicitur ad Romanos, ij. Cum enim gentes que legem non habent naturaliter ea que legis sunt faciunt: eiusmodi legem non habentes ipsi sibi sunt lex: qui ostendūt opus legis scriptum in cordibus suis: testimonium reddente illis conscientia ipsorum: ⁊ inter se inuicē cogitationum accusantium aut etiam defendentium in die cum iudicabit deus occulta hominum, Econtra de malis. Nam si hodie peccasti ⁊ non oraſti: scriptum est in processu siue facto siue ore peccasti siue cogitatione, omnia scribuntur. Et ideo dicit Dauid in ps. cxxxviij. Imperfectum meum viderunt oculi tui: ⁊ in libro tuo omnes scribentur ⁊c. Ergo videte processum circa hoc quod dicit. Multa habeo de vobis loqui. Dz adhuc dātur nobis defensiones iuris: que sunt scilicet tempus nobis datum ad penitentiam: et ad consilia accipiēda. Et durat hec defensio vsq; ad mortem: ⁊ hoc propter benignitatem dei. Nam cum peccauit maior angelorum ⁊ alij angeli: processus subito fuit factus sine datis defensionibus: immo sine aliquo momento incontinenti. Et ideo habef Lu. x. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentē. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super ſpentes. intellige infernales: ⁊ sup omnē ꝟturem inimici: ⁊ nihil vobis nocebit. Ecce qualiter nobis defensiones ⁊ tempus dant: q̄a quot annis vixisti in peccato et audisti sermones et consilia. Et ideo scribitur Spic. xij. c. Tu autem dominator virtutis cum tranquillitate iudicas: ⁊ cum magna reuerētia disponis nos. In posterum post q̄ renūciamus defensionibus nostris nobis datis: et anima erit de corpore ⁊ non fecisti penitētiam: christus dicet: videamus processum: qñ aia ipsamet portat conscientiā et culpam ⁊ nequitiam, et dicef ab oibus vadat ad inferos. tunc datur sentētia. Et iō dicit, Multa habeo ⁊c. Busca pite ergo iuris defensionem, Nam dicitur ad Roma. ij. Ignoras q̄niaz benignitas dei ad penitentiā te adducit, sm autē duritiā tuam ⁊ impenitens cor tuum thesaurisas tibi iram in die ire ⁊ reuelatiōis iusti iudicij dei q̄ reddet vnicuiq; sm opera eius. Et ecce tertiam partem. Uenio ad quartā partē in q̄ oñdit benignitatē vsq; vt dr in themate. Ego que placita sunt ⁊c. dicitur em in tertu. Cū exaltabo terrā filiū hois tunc cognoscef q̄ ego sum: ⁊ a meipso facio nihil: si sic docuit me p̄r hec loquor. Et qui me misit mecū est: ⁊ nō reliquit me solū: q̄ ego q̄ placita sunt ei facio semper Ubi sex noticias eis dedit. si nō cognouerūt donec fuit crucifixus cū viderūt solē eclypsatum ⁊ lunam ⁊ stellas, ⁊ velū tēpli scissum: ⁊ multa alia signa extra naturā sm verā opinionem ⁊ doctrinā theologoꝝ. Et tūc dixit centurio, Vere filius dei erat iste. Et ita Lucas dicit. Et ois turba eoꝝ q̄ simul aderāt ad spectaculū ⁊ videbāt q̄ fiebāt: percutiētes pectora sua reuertebant. Luc. xxiij. Tūc ḡ cognouerūt ⁊ nō ante dicēdo. Tu hō cū sis facis teipm deū Joh. x. Dic moraliter diceret aliqs: ostēdatis nobis quō deo placebim⁹. Vide duabꝰ auctoritatibus. Prima in ps. cxlvi. ⁊c. Nō in fortitudine equi voluntatē habebit: neq; in tibijs viri bñplacitū erit ei. Sed in quo bñplacitū ē dño: super timētes eū: ⁊ in eis q̄ sperāt super mia ei⁹ ⁊c. Equꝰ dr corpꝰ hois. Nā sicut equꝰ dz regi p militē habēdo frenū ⁊ duo calcaria: sic est de corpore. Nā si corpꝰ vult currere ad libidines ⁊ ad alia pcā: dz hr̄e frenū ꝫ gulā: luxuriā: ⁊ ꝫ alia vicia facēdo abstinētiā: ieiunando in pane ⁊ aqua: dimittendo cenam: ⁊ multa alia, Item dz hr̄e duo calcaria: ita q̄ si equus est piger ad bonū ⁊ pmptus ad malū: q̄ tangat ⁊ refrenet eum calcare pedis dextri amore dicēs. Laborabo: q̄ habebis regnū. Si hoc nō sufficit: percutiat calcare pdis sinistri. scz timore dānatiōis ⁊ pene inferni dicēdo. Si non feceris bonū: dānaberis. Et isto mō corpus dz regi sicut equꝰ. Et iō dr Esa. xxxi. Egyptus hō ⁊ nō deꝰ: ⁊ equi eoꝝ caro ⁊ nō spūs. Et dicit: nō in fortitudie. vide nō fortes: si ie iunātes ⁊ debilitātes se placent deo. Et iō dr, neq; in tibijs viri bñplacitū erit ei. Iste tibie dicunf honoꝝ officiū: placita: gaudia: diuitie ⁊ bona tpalia, q̄ interdū sunt occasio ad damnandū alios. Et iste tibie frangunf si diuitie diuidunf int̄ paupes ⁊ q̄ honoꝝ refutef. Dz q̄d placet dño aut bñplacitū est dño. vt faciēdo pniam: non vt iudas qui se suspendit desperādo. Faciam⁹ ḡ pniam ⁊ sperem⁹ in dño. Jō paul⁹ dicit ad Ro. xij. Obsecro itaq; vos fratres p miam dei vt exhibeaf corpa vr̄a hostiam viuentē: sctām: deo placentē: rōnabile obsequiū vestrum. Ideo faciatis pniam non corpus occidendo: ſ carnē mortificando. Et iō placeat dño iesu xp̄o vt suā volūtatē implētes ad celestē gl'iam possim⁹ puenire. Amen.

Feria tertia post secundam dominicam quadragesime. Sermo I

Urge ⁊ vade in sa-

f reptā fidonioꝝ. iij. Reg. xvij. Tēpus istud quadragesimale ⁊ thema dant mihi motiuum de quadam materia predicandi multū vtili ⁊ necessaria persone q̄ stat in peccato mortali ⁊ mala vita quomodo poterit exire pctīs p gr̄am dei. Sed p̄mo salutetur ⁊c. Surge ⁊c. Uocverbū ad ſram est dictum helie prophete sub tali modo. Sciendū q̄ semel in regno ysrael fuit tanta siccitas: q̄ per tres annos cum dimidio non pluit. Non pluit annis tribus ⁊ mensibus sex. Luce. iiij. ⁊ Jacobi. v. intantū q̄ aues ⁊ iumenta morie bantur fame. Deus volēs puidere ne helias moreretur: dixit sibi, Surge ⁊ vade in sareptam fidonioꝝ. Surge. s. si vis viuere, ⁊ recede hinc ⁊ vade ⁊c. Dz hoc verbū volēs protractare iuxta intellectū tropologicū vel moralē sciendum q̄ terra ysrael vbi fames est significat statū peccati mortalis. In quo statu anima moritur fame, quia q̄diu stat cū corde impenitenti: nullū meritū hz de bonis q̄ facit. hz homo iciunet, Nam bona opera sunt anime esce. Juxta illud Joh. iiij. Meus cibus est vt faciā voluntatē patris mei q̄ in celis est. Dz ne aliqs vīm dicat. et quo nullū meritū habemus de bonis, ḡ dimittā ⁊c. Uoc nō valet: simo tūc aiari dz ad plura faciēdū. q. hz nō sint meritoria gl'ie: ſti non sunt sine remuneratione in hoc mūdo: q. valent ad oīa preterq̄ ad gl'iam. Ūñ ex illis dabit tibi sanitatē: pfpita tē ⁊c. ⁊ qō magis ē: si ptinuaueris bonū op⁹ retrahet te de peccato. nec pmittet te mori in mortali: ſ illa opa disponent te ad gl'iam. Ūñ q̄n aia veniet ad celos ⁊ dabitur sibi gloria, si vellet remūeratione de operib⁹ factis in statu peccati mortalis: nō obtineret. vt pz de Paulo ⁊ maria magdalena: ⁊ alijs q̄ in statu peccati mortalis multa dona fecerūt. de quibus nullā remuneratione habuerūt in gl'ia. Ideo in hoc statu aia moritur fame, Auctas, dicebat xp̄us. Ego sum vitis vera: vos palmites qui manet in me ⁊ ego in eo: hic fert fructum multū, quia sine me nihil potestis facere. Johānis. xv. Si ergo volum⁹ viuere: vadam⁹ in

Universidad Biblio

sorepta fidonioꝝ,i,pniam. Sarrepta interp tatur tribulatio fidonioꝝ venatio:q; penitētes veniaꝫ merita:gliam t gram. Juꝫ illud ad at,xxv,et Lu.xix,. Omni habēti,s,gram et pniam dabit scz occasio merēdi t abunda bit. Omni autē qui nō habet t quod videtur habere scz naturalia auferet ab eo. Ergo surge pctō q̄ faces in malavita t vade tc. Juꝫ i tellectū spūalē modo videam⁹ quō surget p sona q̄ diu dormiuit in pctō mortali. Hoc dicit apl's sic hortando ad Eph,v,dicēs. Surge q̄ dormis,i,tot anni sunt tc, et exurge a mortuis:t illuminabit te xp̄us. Videte itaq; frēs quō caute ambuletis:nō quasi insipientes:sed vt sapientes redimētes tps:qm dies mali sūt Propterea nolite fieri imprudētes,sī intelligentes que sit volūtas dei. Et nolite inebriari vino in quo est luxuria. Adultū dormit hō qui per vnū diem dormit vel p duos vel per tres:sed multis ānis dormis in peccatis:nō surge tc. Adodum surgēdi a peccatis declarabovobis p simile de psona solēni. Surgēs de dormitione facit octo. Primo aprit oculos scdo sedet in lecto:tertio incipit se vestire:qrto exit de lecto:qnto ex motu expuit:sexto calciat se:s. ptimo cingit se:octauo lauat man⁹. Sic ergo surgere a pctō est surgere a dormitione. Et ista octo debet facere pctōr. Primo aperit oculos dicens. Hora est iam nos de somno surgere. Si quis vult surgere a pctis debet aperire oculos anime t cognoscere peccata. Heu quot sunt qui viuūt in pctis et nō cognoscūt,tales dormiunt. Sed qñ claritas gre dei ipm incipit illuminare:tunc scit suaz malā vitam t dicit. O miser sic sum plagat? et nisi cognoscat infirmus vulnera: nō curat de medicina:sed quādo cognoscit: tunc qrit medicinā. Idem de peccatore. Verbi gratia. de aliquo religioso q̄ diu vixerit vt ceteri p prietarius: si qñ radio divine gre illuminat cogitādo pctā:tūc dicit. O miſ q̄d erit de me tot anni sunt q̄ portaui habitū religionis et adhuc non fuaui vota tc. Idē de sacerdotib⁹ laicis t mulieribus,laboraui in hoc mūdo p rpalibus p tot annos:t nihil p spūalib⁹. O miser. Ideo david q̄ dormiuit p annū i pctō adulterij t homicidij:nec habebat cogitationem de peccatis,si quādo incepit cognoscere vt habet.ij.Reg,xij.cepit clamare. Peccaui dño. Amplius,i,largiter,laua me dñe ab iniquitate mea:t a peccato meo mūda me. Qm iniquitatē meā ego cognosco:t pctm meum cōtra me est semp. Tibi soli peccaui t malum cora te feci vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cū iudicaris. ps.l. Unde Seneca. Cognitio morbi est initiū sanitatis. Sic q̄ libet vestrum aperiat oculos: q; hora est iam nos de somno surgere. Cogitet quilibet. Jam videamus ergo iuxta statū anīe viuo ego bene vel male. Ego sum religiosus t sacerdos. aperi ergo oculos tuos tc. Secūdo qui surgit sedet in lecto habens vnam partem corpis supius rectam t aliam curuam inferi? sedendo. Hoc significat cōtritionē que in duobus consistit. Unum est versus inferius scz dolor de peccatis in hoc mūdo:sed non est cōtritio sed materia cōtritōis. Nam aliud est forma que dat esse rei scz contritio.i. dolor ille q̄ est de pctis respectu dei quez offendit. als si homo haberet tm dolorē de peccatis q̄ fleret: si nō ꝓpter deū:attritio est si nō cōtritio:que non sufficit ad salvationē. Verbi gra. Si quis dolet de pctis ꝓpter pīculū corpis vel fame vel bonoꝝ quod sibi imminet t plorat:mhil valz q; totū iacet inferius. Verbi gra. Si religiosus dolet q̄ nō fuauit regulā:q; placatus vult eum incarcerare non valet: sed respectu dei. O miser tantam gram fecit mihi deus q̄ elegit me in suo seruitio in ista sancta religione extrahens me de mūdo t de faucibus mūdi vbi sunt tot male bestie:t posuit me in viridario religionis:t ego non fuaui tc. Nec est contritio. Idem de sacerdote. Item si quis sic sententiatus t cogitat: vxor t filij sunt ꝓfusi et plorat t petit veniam:non valet q: solum est attritio. Sed si dolet respectu dei dicens. Domine tu creasti me vt fuirem tibi: et ego fuiui diabolo. Redemisti me vt essem tuus, et ego redi me diabolo. Lauasti me in baptismo:t ego sordidaui me. Dedisti ꝓcepta que fuarem vt fuando possem saluari: t ego nō fuaui ꝓcepta tua. si diaboli. t ecce q̄d ego feci offendens te tc. vera est contritio habēs materiam scz dolorem de peccatis t formaz scz respectū dei. De hoc auctras Esa.xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Domine si sic viuit t istalibus vita spūs mei:corripies me t vinificabis me tc. Nota tibi,non mūdo:non vxori: non filio tc. Dñe si sic viuit t in talibus vita spūs mei. Nota adiectiuuz sine substantiuo in talibus scz respectibus scz dolere de peccatis t respectibus dei. Tertio surgit de lecto,nō nudus sed vestitus camisia sua vl' dyploide. Ecce emendandi,ppositum:quia in puncto quo recipit vo luntatē emēdādi vitan suam: iam

incipit indui. Auctas. Si enī volūtas ꝓmpta est:sm id qō hz accepta est: nō sm id qō non hz.ij.Cor.viij. Verbi gra. Si aliqs perdidit ꝰginitatē:impossibile ē q̄ sit ꝰgo. Vie ronym⁹. Audacter loquor tc, q: includit ōdictionē. De b scūs Tho.i.pte,q.xxv.ar.v,qui dicit q̄ ꝓterita nō fuisse ꝓdictione implicat. vñ pterita nō fuisse nō subiacet divine potētie. Docte dicit scūs Aug̃,cōtra faustū. Et pbus.vi,ethicoꝝ dicit q̄ b solo ptuat de⁹ in genito facere q̄ sunt facta. Verū vt dic scūs Tho,vbi,s,in solutione ad tertiū. q̄ oēm corruptionē mentis t corpis deus auferre ꝓtest a muliere corrupta. Hoc tamē ab ea remoue re nō ꝓterit q̄ corrupta non fuerit. Et sic qō dictū est intellig̃ t ꝰbuz scri Viero, cū dicit Lū de⁹ oia possit:nō pōt facere de corrupta in corruptā:hz habeat voluntatē magnā t affectionē ꝰginitat:t displiceat ei q: nō est virgo sī q: talis hz voluntatē ꝓmptā accepta ē sm illud qō nō hz. Idē de desiderio martyrij vt legitur de btō Dnico t Fracisco, volūtas erat ꝓmpta in his sm desiderīū:t accepta sm illō quod nō hz, quia licet non habeat aureolam martyrij:tñ hz meritū martyrij. Sic qñ persona superba ꝓponit emēdare,scz hūiliari:tam talis voluntas ꝓmpta est t accepta deo sm illud qō non hz. Idem de avaro:vsurario:luxurioso:accidioso:guloso:iracūdo siue furibundo tc. Jā volūtas est ꝓmpta sm illud qō non habet tc. Jō pbus vocat ꝰtutes habit⁹ in libris ethicoꝝ:q: induūt aīam. Ideo aplus ad Eclo,iij, Jnduentes nouū hoiem q̄ renouatur in agnitionē dei sm imaginē eius q̄ creauit eū. Quarto psona surgēs recedit a lecto Lectus peccatoriuz est mala societas, recedit ergo ab illa, q: poeta dic, Que nocitura teneas q̄us sint chara relinque,nocitura:scz anime Sed xp̄s declarat hoc melius q̄liter debem⁹ recedere a mala societate dicēs. Si man⁹ tua vel pes tu⁹ scandalizat te;abscide eum t ꝓjice abs te. Bonū est tibi ad vitā ingredi debilem vel claudū:q̄ duas man⁹ vel duos pdes habentem mitti in ignē eternuz. Matth,xviij. Nota ꝓjice,i,procul ejice. Verba sunt figurativa:q: non est intentio xp̄i q̄ aliqs debeat sibi scindere aliquod mēbrū corpale vt vivat caste,q: peccaret abscindendo:si vult dicere si militudinarie,t ecce quō. Officiū enim manus est opari. Unde dicit pbus q̄ man⁹ est organum organoꝝ, Ult ergo dicere. si habes aliquē t el aliquā q̄ facit opa tua:si iam scandalizat te;ejice abs te. Verbi gratia, Si aliq̄ve strum habet ancillam que seruit sibi t faciat sibi opera sua. De tali dicitur q̄ est man⁹ sua, sed scandalizat te: quia iam cogitas de ea corrupta intentione,foras ꝓjice abs te. Idem de vidua vel moniali que habet ꝓcuratorē qui facit omnia negocia:sed incipit scandalizari:ꝓjice tc. Officium ꝑdis est ambulare t sustinere corp⁹. Sic si aliquis ꝓvidet vobis vidue vel moniali:talis sustinet vos: sed si talis scandalizat te ꝓjice tc. Officiū oculi est ostendere res, sic confessor: aduocatus: mgr pueri est oculꝰ. si scandalizet te tc. erue gladio discretionis t ꝓjice, Melius est cū vno oculo,i,scia supernaturali intrare paradisum:q̄ duos oculos habentem,scz sciam naturalem t acquisitā mitti in gehennā ignis,

Quinto ille qui iam surgit ipuit,nō solū materiā paruā:si ertā grossam, Ecce oris confessio vbi grossa peccata sunt spuenda: non solum venialia vt faciunt multi. Sic purificatur stomachus anime a malis cibis t indigestionibus pctōꝝ mortalium que infra annū comedimus. Jō scriptura,i,Job,i. Si cōfiteamur pctā nra fidelis t iustus est deus vt remittat nob pctā nra:t emundet nos ab oi iniquitate. Sexto talis calciat se,ecce iniuriaram remissio,vnde incedēs discalciat⁹ statim sentit spinas. Sic impatiēs t vindicativus statim sentit de iniuria sibi facta,sed patiēs nō curat talis est calciat⁹, vt xp̄s q̄ patienter sustinuit iniurias:q̄ cū pateret tc.i. Pet,ij. Qui cū maledicēretur non maledicebat: cum paterētur nō cōminabatur. Sic nos calciare debemus t nō curare de vidicta. Btūs q̄ pōt dicere. nō habeo odiū in corde. Unī ad Ephe,vi. Accipite armaturā,s,patiētiā dei,vt possit resistere in die malo:t in oibus perfecte stare. Sta te ergo succincti lumbos vros in ꝰitate t induti lorica iusticie t calciati pedes in preparationē evangelij pacis. Septimo cingit se.ecce debitorum restitutio. Quidā volunt viuere ample t late:t de bonis alteri⁹, de rapina:vsura:t de salario:de bonis eccl'ie; mortuoꝝ;hospitalū tc. Jō cingat⁹ vos cingēdo zona iusticie.t muteris statū quē tenetis;minuēdo excessum t ornamēta vana. Ideo scriptura ad Rom,xiij. Reddite oibus debita.cui tributū tributum;cui vectigal vectigal;cui timorē timorē;cui honorē honorē. Nemini q̄cq̄ debeatis nisi vt invicē diligatis. Qui enī di ligit ꝓximū;legē impleuit, Nā nō adulterabis,nō occides;nō furaberis: nō falsū testimoniū dices: nō ꝓcupisces,t si qō ē aliud mandatū;in hoc

Universidad de Navarra Biblioteca

ꝓbo instaurat. dsliges ꝓmū tuū sicut teip̄s sunt tc̄. Sint lūbi vſi ꝑncti. i. valde cincti: et lucerne ardētes. i. bona opa in manib⁹ vſis.

Octauo ꝓsona honesta lauat man⁹. Ecce elemosynarū largitio: qz elemosyna lauat facīē aie qñ fit de bono iusto. Luc. xi. Qō super est date elemosynā: et ecce oia mūda sunt vob. Nota quō xp̄s ꝓ stq̄ ꝑdicauerat respiciebat si aliqs inuitaret eū ad prādiū. Ecce circūspectis oibus. Glo. si aliqs eū inuitaret: qz volunt esse paup. Et semel qdā malus hō ipsum inuitauit: et multos alios pharisēos inimicos xp̄i cogitās q̄ comedēdo xp̄s diceret aliqō malū verbū vt accusaret, ſ nō est ꝓsilū ꝺ dūm, ꝺvolēs eū corrigere dixit. Vos pharisei qō de foris est calicis et catini mūdatis: qō aūt intus est vſm: plenū est rapina et iniq̄tate. Stulte nōne q̄ fecit qō de foris est: etiā qō de int⁹ est fecit. Verumtn̄ qō supest date elemosynā: et oia mūda sunt vobis. Luc. xi. Nota vos pharisei, vt cognosceret q̄ ipse sciebat corda et cognosceret, et hoc dicit: qz i corde odiebāt xp̄m et ad extra ostendebant sibi amicitiā. Nō qō supest dupliciter. Primo qō supest: facta refectiōe. Dic habetis bonū ꝺ filiū. Si tenetis vel acq̄siuistis aliq̄d de bonis iniuste. facite medium in capsa. et illud de bono iusto ponatis i dextera. aliud vō ad sinistrā: qz lz modo statim nō habeatis ꝓpositū emendādi vel restituendi: paulatim tn̄ qñ videbitis distinctionē pecuniarū cōpungemini in corde vt restituatis tc̄. Jtē qñ volueritis facere elemosynā: nō faciatis de sinistra in iusta q̄ est in capsa: qz nullū haberetis meritū: ſ petrū. xviij. q. v. Forte, ſ de illo qō est in dextra. Et hoc dicit christus Matth̄. vi. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Nō loquit de manu: qz nulla habet scientiā. Jdeo Tob. iiij. Ex substantia tua fac elemosynā: nō de aliena. Secūdo qō supest sz̄ recepta necessitate et retenta, qō supest de vino: pane tc̄, nō reseruate in capsa: nec date canibus, ſ date pauperibus. Jdez de indumētis, qō supest: retēta necessitate date elemosynam: et oia mūda sunt vobis. ſ. man⁹ et facies aīe. Ergo surge vade in sareptā tc̄.

Feria tertia post dominicam secundam quadragesime. Sermo II

Qui maior est vestrū

q erit minister vester. Originaliter Matth̄. xxiij. et recitatiue in euāgelio hodierno. Sicut ēim totū qō est in euangelio est morale. Jta xp̄s intendit a nobis extirpare et reprobare.

Primo reprobat inobedientiam,
Secundo vanam gloriam,
Tertio arrogantiam,
Quarto extollentiam.

Nec magna sunt et offensiua diuine maiestatis. Et de quarto et vltimo quod est quando creatura se extollit ꝓpter bona temporalia loquitur nostrum thema, sz̄ Qui maior est vestrum, sz̄ in bonis a deo sibi datis: erit minister vester. Veniamus ergo ad primā partem in qua xp̄s reprobat et vituperat peccatū inobedīētie. quod est quando minores maioribus nō obediunt: nec filij parentibus: nec vasalli dominis: nec populus plātis ecclesie. Contra istos dicit christus in principio euāgelij loquens populo et discipulis dicens. Isto modo locutus est iesus ad turbas et ad discipulos suos dicens. Super cathedram moysi sedebant scribe et pharisei. Omnia ergo que cunq̄ dixerint vobis seruate et facite: ꝺm opera vero eorum nolite facere. Dicunt enim et non faciunt. Alligant autem onera importabilia et imponunt in humeros hominū: digito autem suo nolunt ea mouere. Et ꝓ declaratione istorum sciatis q̄ populus cōmunis attendens q̄ rectores cōmunitatis et sacerdotes erant male vite notorie: retrahebāt se ab eorum obedientia: et negligebant eorum mādata et ordinationes, ꝓpter hoc primo ostēdit q̄ licet domini et plāti sint mali: tamē subditi tenentur eis obedire: nisi ꝑciperent aliquid quod esset cōtra deum: et ideo dicit, super cathedram tc̄. Videatis, scribe possunt dicit hoc ꝓpter officium scribendi, nam scribunt isti tales. Sed non sic hic accipitur: sed dicitur scriba a noticia scripture. quia isti tales habebāt noticiam scripturarum diuinaliū, veluti sunt doctores: pharisei erant rectores. Et dicitur a phares quod est diuisio: et in vestitu et in victu, et isti regebant populum qui ecclesiastici appellabantur: quia curam habebant de ecclesijs. Et isti tales erant vitiosi et male vite. Jdeo negligebantur subditi. Et iesus christus istos reprobat. Nam postq̄ isti sederunt in cathedra moysi. id est in officio regiminis secularis vel plātionis ecclesiastice quam habebat moyses: negligebant gregem sibi cōmissum. Et de istis dicit christus q̄ q̄tumcunq̄ mali sint: eis obediendum est. Videte quia duas doctrinas posuit. Prima q: oia quecunq̄ dixerint vobis seruate, et facite. Non ꝓpterea in

telligatis q̄ eox factis vos assimiletis. et ideo addit secūda doctrina cū ꝺ: ꝺm opa vō eox nolite facere. Dicunt ēim et nō faciut. alligant aūt onera grauia: magnas tallias et magnas collectas populo: et ipsi nolūt illas portare nec digito mouere: ſ hoc nō obstāte eis obedite.

Sed circa hoc quero duas qōnes. Prima ex pte ppl̄i, diceret ppl̄s. Nunq̄d nos erimus sic oppl̄ti et onerati: qz rectores nos ita cōprimūt et ipsi nihil faciūt. Rñdio q̄ maius onus portant ipsi q̄ vos. Videte qz magnū est eox pondus. In principio reginūis eox ipsi iurant bñ regere et admīstrare republicā. ſi fortē faciūt ꝺrium plus peccāt q̄ ſ faceret homicidiū. Et istā opinionē tenet sctūs Tho. Naz fortius est frangere iuramentū q̄ facere homicidiū. Periurū ēim vt dicit sanctus Tho. in quotlibeto. i. q. ix. ar̄. ij. est grauius q̄ homicidiū. et tenet secundū locū pctox post idolatriā. Cuius rōem btūs Tho. vbi supra ostēdit. Nec immerito: qz piurare nomē dei videtur quedā diuini nois denegatio. Ubi et apud gentiles iusturandū erat honoratissimū. vt dicit in ꝓncipio methaphisice. Et lz in hoc mūdo durius puniat homicidiū piurio: secus tn̄ in alio seculo vt dicit sctūs Tho. vbi supra in solu. argumenti in oppositū. Nam aerius punit q̄s frangēdo iuramentū q̄ cōmittendo homicidiū. Et vide, qz ſ faciens ꝺ simplex iuramentū plus peccat q̄ ſ occidat: q̄to plus ſi ꝺ solenne iuramentū qō faciunt isti rectores. Et ita ſi post iuramentū faciūt oppositū, ſ. cōtrate defraudādo: pecunias recipiendo. vel indignos ꝓmouēdo semp̄ peccant mortaliter. Et ꝓmitto vobis q̄ ſ scirēt onera qñ eligunt fugerēt de villa vel ciuitate. Jdeo btūs Aug̃. dicit: q̄ q̄to in gradu est superioritāto versatur in maiori ꝑiculo. Et dico vobis q̄ sancti patres tremebant et timebant de sua sola anima de dando cōputum deo in die iudicij. Jdeo dicit Sap̄. vi. Horrende et cito apparebit vobis, qñ iudiciū durissimū his qui ꝓsunt fiet. Exiguo ēim ꝓcedit misericordia: potentes autē potenter tormēta patient. Non ēim subtrahet persoñā cuiusq̄ deus q̄ est oīm dñator. nec verebitur magnitudinē cuiusq̄. qñ pusillū et magnū ipse fecit et equaliter est illi cura de ombus. Fortioribus autē fortior instat cruciatio. Jdē ad Heb. x. Horrendū est incidere in manus dei viuētis. Rememoramini autē pristinos dies in quibus illuminati magnū certamen sustinuistis passionū. et in altero quidē opprobrijs et tribulationibus spectaculū facti

in altero autē socij talit er cōuersantiū effecti. Nam et vinctis cōpassi estis. et rapinaz bonorum vestrox cum gaudio suscepistis: cognoscentes vos habere melioꝛē et manentē substantiā. Nolite itaq̄ amittere cō fidentiaz vestram: que magnā habet remunerationem. Patientia ēim vobis necessaria est. vt voluntatē dei facientes reportetis ꝓmissionem tc̄. Dicitur ēim iudiciū durissimū in gradu supliatiuo. Nam creature iudiciū dei est durum: qz ibi de operationibus et cogitatiōibus habem⁹ reddere cōputū et rōnez. Jdeo dicit Matth̄. xij. Dico autē vobis: quoniam omne verbum ociosum quod locuti fuerint hoies: reddēt rationem de eo in die iudicij. Et verbum ociosum ꝺm Greg̃. est quod aut ratione iuste necessitatis: aut intentiōe pie vtilitatis caret, de quo reddetur ratio. Sed durius iudiciū erit verbum ociosum cuilibet qui habet regimen, vt mulieris quō illam dilexit: quomodo filios instruxit et seruos: qualiter soluit salariū sibi seruientibus. durum est de se solo deo reddere rationem. Et q̄to sunt potentiores: tanto durissimū est illud iudiciū. Jam ergo dixit. Licet mali sint: fitis eis obedientes. Et ideo dicit Omnis anima potestatibus sublimioꝛibus subdita sit. ad Ro. xiij. Dicit potestatibus, intelligatis ecclesiasticis vel etiaz secularibus, Nā dei ordinationi resistit q̄ potestati resistit. Sitis ergo obedientes. Diceret aliquis. Forte loquit de bonis. Rñsio q̄ nō est verū. Nam dicit et hoc. i. Pet. ij. vbi textus. Subiecti igit estote omni humane creature ꝓpter deū. Siue regi quasi ꝑcellenti: siue ducibus tā q̄ ab eo missis ad vindictā malox: laudē vero bonox: qz sic est voluntas dei. Jbidē. Seruite subditi estote in omni timoꝛe dñi, nō tn̄ bonis: sed etiā discholis tc̄. Et ideo q̄to magis ꝺz reuerētiā ppl̄s melioꝛibus et bonis impendere plātis et rectoꝛib⁹: sic etiā infidelib⁹ et discholis impendere tenet. vt Petrus vbi supra dicit. Et ppl̄s qñ ista videt nō ꝺz murmurare: ſ eox laboꝛibus misereri. Scō quero ſ hi plāti suis ordinatiōibus me vellēt remouere a deo aut a gra dei: an sit faciendus vl̄ officio diuino. Nunq̄d teneor obedire. Solutio. In primo casu nō est obediendum eis: qz obedire oportet magis deo q̄ hominibus. Act. v. ꝓpter hoc fuerūt sancti martyres occisi: qz nolebant obedire cōtra ꝓcepta dei. Secūdo dico q̄ſi ecclesiastici vel officiales volūt te elongare a diuinis officijs: sic q̄ nō interſis diuinis officijs: et hoc faciant ꝓpter sen-

tentiam excõicationis noiatim vel generaliter tunc obedire debes: q̃ illud est in penã: et nõ puantes sunt damnati. et peccat q̃s mortaliter eo q̃ non est separans a gr̃a dei: ñ ab officio immo peccat mortaliter, etiam generaliter excõicatus si missam audit: q̃ iam eiect⁹ est ab ecclesia per sniam excõicationis. xi. q. iij. Omnis, vbi dr. Qis xpianus q̃ a sacerdotibus excõicat sathane tradit. et cetera que sequunt. Plus etiam dico q̃ si pslr portat custodiã p ciuitatẽ ad cõicandũ aliquez debes stare nõ flexis genibus plorãdo: et nõ debes custodiã respicere. Videte g̃. et puate q̃ vobis precipiũt: sed debes laborare vt absoluaris. Videte hic quoddã miraculuz et contigit in delphinatu. Erat ibi quidam latro et vna die intrauit eccl'iam quãdã ptextu et contemplatione faciendi oronem: et respexit hinc inde si posset aliquid furari, et nõ vidit nisi vnum breuiariũ sup altare: et videns q̃ ibi nõ erat aliqs: illud secũ asportauit. Vicari⁹ vidẽs q̃ breuiariũ sibi deficiebat: pq̃ fiuit cũ aliis furẽ illũ. et fur q̃ erat, paul vidẽs illos venientes posuit breuiariũ in foramine cuiusdã arboris: et postea negauit se libz̃ accepisse. Tũc reuersi ad locũ vicarius habuit ĩfam et sententiam excõicationis: et dixit q̃ q̃ teneret breuiariuz infra spaciũ triũ dierũ redderet suo dño: alꝰ incurreret sniaz excõicatõis. Et post elapsis illis trib⁹ diebꝰ cõtigit q̃ arbor illa mortua fuit. Getes aũt videtes b̃ fuerũt mirate valde: et querẽtes vñ illud venerat: inuenerunt ibi breuiariũ. Videte quõ põt viuere creatura si arbor nõ potuit viuere. Cauete g̃. Sed circa b̃ dicũt ali q̃ excõicatio non comedit panẽ nec bibit vinũ. Et iõ dr p̃ tales. Si ecclesiã nõ audierit sit tibi sicut ethnic⁹ et publican⁹. Mat. xviij. Nota etiã b̃ ptra illos qui excõicanf in vna eccl'ia et vadũt audire missam in alia vel in monasterio, hi em̃ peccant et inobedientiã incurrũt. Uenio ad secũdã ptẽ in q̃ xps reprobat vanã gl'iam: b̃ ẽ pctm̃ vane gl'ie. Nã ymis est et ventus: et ponit se ibi sicut in pomo vel in malopunico. Nam ex apparet bonũ. intus no nihil valet: q̃ a pme comestũ est. Sic est de illo q̃ bon⁹ apparet: ñ intus hz vanã gl'iam nihil valet. Et p̃ illam dixit xps. Oia opa sua faciũt vt videanf ab hoibus. Dilatãt ei phylateria sua: et magnificant fimbrias. Amãt aũt pmos recubitus i cenis: et pmas cathedras in synagogis: et salutationes in foro: et vocari ab hoibus rabbi Ubi ponit xps septẽ g̃dus vane gl'ie in q̃b⁹ erant inuoluti. Primo in corde: q̃ si fecerunt aliq̃ opus de genere honor: tñ intentio eoz fuit mala: q̃ fecerũt b̃ vt viderenf ab hoib⁹. Jõ dr Prou. iiij. Oi custodia tua cor tuũ: q̃a ex ipo vita pcedit si bñ custodiꝰ : alꝰ moz. Sz illi nõ custodiebãt cor: imo vbi cõfluebat ppl's: ibi orabãt cũ suspiriis vt viderentur et laudarenf ab hoib⁹. Cõtra b̃ xps xpianis. Tu cũ oraueris intra in cubiculũ tuũ. Mat. vi. Jdẽ faciebãt de eleosyna. Nã illi ãbulabãt p ciuitatẽ p̃cone pcedẽte cũ tuba di. Tal' dñs vult facere elemosynã vadat ad domũ suaz et sic de alijs bonis opib⁹. Cõtra b̃ xps. Cuz facis elemosynam: noli tuba canere ante te. Mat. vi. Scõus pũctus est q̃ dilatãt phylateria sua: q̃ exampliãt se. Ũñ dixit dñs moysi dans sibi preceptũ. Deut. xi. Ponite b̃ ẏba mea in cordib⁹ et in animis vris: et suspẽdite ea p signo in manib⁹: et inter oculos vestros collocate, s. cõtẽplando. Ita intẽdebat deus. Sicut de⁹ dedit manib⁹ decẽ digitos ad operandũ. ita dedit. x. pcepta ad meritorie operandũ. Sz illi iudei scribebãt illa in quolibet digito vnũ. vt gẽtes illos laudarẽt: et gentes iõ osculabanf eis man⁹. Nota i aũcte pdicta dr. Jnt' oculos vros collocate: b̃ intelligebat de⁹ de oculis aĩe: q̃b⁹ cõtẽplãda sunt diuina pcepta. Sz ipi scribebãt ea in chartis de lra grossa q̃ dicunf phylateria. Et iõ dr phylateria a phylaxe q̃ est suare. Et isto mõ laudabanf. et sic dicunf illa dilatare. et sic non soluz int⁹ habebãt vanã gl'iam: ñ etiã ex. Tertius pũctus est: q̃ magnificabãt fimbrias. Unde dixit de⁹ moysi. Nu. xv. circa finẽ. Loquere filijs isrl' et dices ad eos vt faciãt sibi fimbrias p angulos q̃ttuor pallior ponẽtes in eis vittas hyacinctinas ad q̃ttuor ptes vestiũ. et b̃ ex pcepto legis. Vas fimbrias etiã portabat xps. Et ideo dicebat mulier. Si tetigero fimbriã vestimẽti sui salua ero. Mat. ix. Judei ño dilatabãt phylateria ppr vanã gl'iaz et magnificabãt fimbrias suas. Nota de⁹ voluit illas apponi et fecit apponi vt denotarẽt x. pcepta in q̃b⁹ oia alia ctinenf. Uolebat ẽt deus q̃ iudei portarẽt illas q̃ttuor fimbrias ad innuẽdũ q̃ oia pcepta dei et ordinationes pfistũt in q̃ttuor. s. circa deũ p deuotiõez et fidelitatẽ: circa pximũ p dilectiõez et charitatẽ: circa pspitatẽ p tẽpãriã: circa adũñitatẽ p patiẽtiã. Illi aũt hypocrite magnificabãt fimbrias suas latas siue nimis ãplas faciẽdo. Quart⁹ pũct⁹ ẽ q̃ amabãt pmos recubit⁹ i cenis et. sicut q̃ñ tiunt nuptie duplici rõne. Prio rõne superbie: q̃ est locus honorabilior. Secundo rõne gule: q̃ ibi ponebanf fercula meliora. et ita amabãt primos recubitus. Dicẽtes eiaz q̃lñ quilibz nõ debebãt respicere genus ñ de notionẽ ad vandũ honorabiliorẽ locũ. Quintus pũctus est b̃e pmas cathedras in synagogis dicẽdo. Ibi debẽt sedere diuini seu sanctiores vt ipsis inde pringeret. Sextus punctus est salutatiões in foro. primo incipiẽtes salutare vt salutenf. Septimus est vocari ab hoibus rabbi. vt nõ noienf noie suo ppr̃io: ñ noie rabbi. i. mgr̃i. Cõtra hoc auisat nos xps dicẽs. Vos aũt nolite vocari rabbi. Un⁹ est em̃ magr̃ vester. Mat. xxiij. Desiderare sciẽtiã ad actũ docendi nõ est pctm̃: ñ meritoriũ si desiderare nomẽ tm̃: est pctm̃. Ecce septẽ vanas glorias. Modo est q̃ sup hoc q̃ dicit.

Oia opa sua faciũt vt videanf. Utrũ facere bona opa ad vidẽdũ hoiem siue publice q̃ possent secrete fieri sit pctm̃. videt⁹ q̃ sic vt b̃ dr. Nõ p rñsione q̃ pcone sunt in duplici gradu siue dr̃ia. Aliq̃ sunt pcone ñ implicis vite et q̃ sibi solũ bñt ꝓuidere et nõ est necessariuz vt publicẽt. Et de his dicro. in plogo biblie dicẽs q̃ scã rusticitas solũ sibi pdest tc. Sc̃do alique sunt pcone q̃ a deo sunt trãsmisse: nõ solũ sua purgãtes pctã: ñ etiã alijs dãtes doctrinã q̃ bñt alios instruere ẏbo et exẽplo. tales non debẽt abscõdere bona opa: ñ publicare et manifestare in exẽplũ alior̃. Nã cito et bene citoriit pliũ antixpi: et sunt anni q̃decim q̃bus sum missus dãdo doctrinã in publicũ: et nũq̃ dixi alicui seqre me: et multi volẽtibus me seq̃ obijciebã. et finaliter vidẽs ordinationez et q̃ faciebãt pniam: sustineo et sustinui. Sed etiã aliqui faciũt qõnẽ dicẽtes. q̃re vadũt mulieres, q̃: deus dat exẽplũ aliis mulieribus. Ita de pueris. Nã legit Jone. iij. Infantes lactentes et oẽs alij ieiunabãt. Nõ cognoscitis g̃ dei mysteriũ. Ecce ergo publicare bona opa ẽ meritorium. Jdeo dr Aug. v. Sic luceat lux vra coram hoibus vt videãt opa vra bona et glorificẽt prem vrm q̃ in celis est. Videte secretũ. Nã nunq̃ xps ꝓhibuit: nec reperies auctoritatẽ que ꝓhibeat bona opa manifestari: ñ ꝓhibet q̃ faciẽs nõ querat videri ab hoibus. Et ideo dr in alio loco. s. Aug. vi. in pncipio. Et tẽdite ne iustitiã vram faciatis coram hoibus vt videamini ab eis: alioq̃n mercedẽ nõ habebitis apud̃ prem vrm q̃ in celis est. Videte bñ vt opa videanf: nõ vos. Jõ in euãgelio hodierno dr. vt ipsi videanf ab hoibus. Sed isti nostre societatis nõ videnf nec cognoscunf. b ene videnf opera bona. Et ecce hic secunda parte. Uenio ad tertiã partẽ in qua xps reprobat et vetat arrogantiã. et est q̃n creatura attribuit sibi q̃d nõ fecit. vt si doctor aliquis subscriberet se in libro quem ipse nõ scripsit. Nã illud dicit peccatũ arrogantie. Et hoc dũ dicit. Vos aũt nolite vocari rabbi. Unus est em̃ magister vester. oẽs aũt vos frẽs estis. Et patrẽ nolite vocare vobis sup terrã. vnus est em̃ pater vester q̃ in celis est. Nec vocemini magistri: q̃ magr̃ vester vnus est xps. Vic nota q̃ hoc pctm̃ vetat: q̃ duo cõtinet. magisteriũ et paternitatẽ. que deo tm̃ cõpetunt. Nã ꝓprie ille dr magr̃ qui audiẽtis cõscientiã illuminat. et quis pot hoc nisi deus. Doctor vel pdicator: solũ recitat. nõ est ergo magister. q̃ solus deus est qui ꝓscientiã infundit siue qui illuminat. Et dicit in ps. xciij. Deus vltionũ, ibi. Qui docet hoiem scientiã. Et ideo. Gregorius dicit. In vanũ exterius laborat lingua pdicatoris: nisi intus fuerit gr̃a saluatoris. Et ideo videatis, nõ vocetis vos magistros, ibi est pctm̃ infidelitatis. Videte exemplũ in medico. Nã medicus curat: et nõ sanat. curat dando medicinã: ñ deus sanat. Nam medicus est instrumentũ: medicina dispositio est: ñ sanitatem solus deus dat. Et si nũc quis cõuertitur quis eũ curat. nunq̃d ego qui pdico. Dicẽdũ q̃ nõ nisi instrumentaliter: ñ deus, q̃: nõ tangit vulnus ipsius. et q̃ nõ tangit nõ agit: ñ deus tangit. imo dico vobis q̃ ignis non posset stupã vrere sine manu dei. Jõ dicit in ps. cij. Qui ꝓpiciat oibus iniquitatibus tuis: q̃ sanat oẽs infirmitates tuas tc. Aug. Magna infirmitas ergo est ignoratia. Scientiã ergo docẽs est xps. et bis reiterat euangeliũ: ad denotandũ duobus modis habere scientiam. Primus modus est inuentiõe. Secũdus est reuelatione. Jõ dr ad Ro. i. Deus em̃ illis manifestauit. Inuisibilia em̃ ipsius a creatura mũdi per ea q̃ facta sunt intellecta ꝓspiciunf: sempiterna quoq; ei⁹ ẏtus et diuinitas: ita vt sint inexcusabiles. Quia cũ cognouissent deum: nõ sicut deũ glorificauerũt aut gr̃as egerunt: sed euanuerũt in cogitatiõibus suis: et obscuratũ est insipiens cor eor. Dicẽtes em̃ tc. Et ideo beatus Aug⁹. In celo cathedrã tenet qui cor da docet. Ergo alij repetitores sunt: nõ doctores. et hoc de magistro. Sic dicamus de paternitate, et vide q̃: qui genuit abusiue est pater tuus, Ratio. Nam quid facit in temporalibus et turpe: et rem transeuntẽ et modicã. Sed quis formatꝰ oculos tuos et omnia membra in ven

fre matris tue nisi deus, sicut fabricando tecā non serra nec ara facit tecā, ⁊ sic dē facit immediate ⁊ nō natura, qz ipse dicerer securis vel serra secit caplam: si faber lignari fecit ipam. Et sic natura nō est nisi instrumentū: si deꝰ est ille q̄ totū facit. Et lz moriatur in parua statura: resurget tñ tante stature sicut ynus magnꝰ hō. Et ideo Job. Manꝰ tue dñe fecerunt me⁊ plasmauerūt me tē. Job. x. Idē Esa. Tu eñ pr̄ noster, ⁊ abrahā nescivit nos ⁊ israel ignorauit nos. Tu domine pater noster: redemptor noster. Esa. lxiij. Videte contra vos qui mō appellami magister i theologia ⁊ in legibus: erit male factū. quero ⁊ dico q̄ solus dꝰ proprie est pater ⁊ magister ⁊ doctor ex oībus predictis. si ꝯsuetudinarie ⁊ instrumentaliter non reprobat. q̄n iurta modū loquendi cōsuetū etiā alij p̄ter dēū possint vocari ⁊ dici patres ⁊ doctores ⁊ magistri ministerialiter ⁊ denominatiue. Et ita vocauit se apostolꝰ ij. ad Timoth. i. Positꝰ sum ego predicator ⁊ apl'us ⁊ magister gentiū. Etiā. i. ad Cor. iiij. Ut filios meos charissimos moneo Nā si decē milia pedagogoꝝ habeatis in xp̄o sed non multos patres. Nam in xp̄o iesu per euangelium ego vos genui. Rogo ergo vos imitatores mei este⁊ te sicut ⁊ ego xp̄i tē. Non eñ faciebant ꝓtra xp̄m: qz p̄m consuetudinē Sed esset arrogātia si effectū scie attribuerēt magistro. Nam in. pš. lxxxi. Deus stetit in synagoga deoꝝ tē. Ego dixi dij estis: ⁊ filij excelsi omnes tē. Videte denominationē: dij dicūtur boni viri. Ita hoc modo dicitur magister Et ecce terriū. Non eñ vos estis q̄ loquimini: sed spūs p̄ris vr̄i qui loquit in vobis. Matth. x.

Sequitur quarta pars in qua xp̄us reprobat ⁊ vetat excellētiā. Nā extollētia est glorificari ⁊ superbire de eo q̄ ō quis habet. hoc reprobatur in textu vbi dicit. Qui maior est vestrum erit minister vester. Qui aūt se exaltauerit hūiliabit: ⁊ q̄ se hūiliauerit exaltabitur. Et circa hoc videte. Nemo dz se in altū extollere neq; de sciam neq; de diuitijs: neq; gñe: neq; aliqua gratia tēporali. Et quare data est tibi gratia talis: non vt te extollas in altū: sed vt alijs ostendas, non propter vanitatez: sed propter vtilitatē proximorū. Sed que est ratio quare multi magistri ⁊ doctores efficiunt ignorātes: quia ꝓponūt in eoꝝ animo posq̄ habent gradum quiescere ⁊ nihil laborare. Nam posq̄ habes gradum ⁊ sciētias debes alios docere. Qui est ergo maior inter vos: fiat minor. Idem dicendus est de similibus. Et ideo dicitur Matthei. xx. Quicūq; inter vos voluerit maior fieri: sit vester minister. Et q̄ voluerit inter vos primus esse: erit seruus vester. exēplo iesu qui maior est: venit ministrare ⁊ non ministrari. Nam qui se humiliat: exaltabitur. Et vide hic secretum in quo miseri cordia diuina constituit maioritatem celi. dic in re, quam quilibet potest habere: scilicet in humilitate. Nam si es in diuitijs: noli vituperare pauperes. Si in dominio: non ser vos. Nam maiores plus se debent humiliare Si enim quis portat piscem: pondere non humiliatur vel curuatur: sed qui portat preciosam tecam grandem auro onustam ⁊ magnū pondus. Magni ergo maiorem humilitatez debent habere. Et videte hist'oriam que recitatur a tribus euangelistis. Primo Matthei decimooctauo. Secundo Marci nono. Tertio Luce vigesimosecundo. Isti tres dicunt q̄ semel iesus christus ambulās cum suis apostolis per viam ipse primus: post venient apostoli: ⁊ ceperunt contendere. ⁊ hoc sm Lucam: qui dicit vbi supra. quia non concordant. Marcus dicit q̄ disputabant, ⁊ sic contendebant: quia non cōuenichant. Siue rogo disputabant faciebant rationes. Dicit eñ Marcus nono capło. q̄ in via inter se disputauerunt quis eorū maior esset. Isti ergo mouerunt questionem. Primo Petrus dixit. q̄d contenditis inter vos? iam conclusum ⁊ decisum est q̄ ego: quia iam christus mihi promisit maioritatem vicariatus ⁊ q̄ sim caput: cum dixit. Tu vocaberis cephas. quod interpretatur caput. Secundo dicebat beatus Andreas apostolus. Quid dicis Petre q̄ tu eris maior: immo ego ero maior. Et ratio est, quia Jesus christus saluator mundi ⁊ totius generis humani primovocauit me: ergo non fiet ratio. Tertio dicebat sanctus Johannes euangelista. Quid dicitis vos: q̄ vos eritis maiores: immo certe ego ero maior. Nam ego sum virgo: ⁊ vos habuistis vxores: ⁊ estis carnales: ⁊ virginitas placet multum deo. Item venit alius, scilicet sanctus Jacobus maior ⁊ dixit. Quid dicis tu Johannes: q̄ eris maior: certe non eris. Ratio, Nam ego sum primogenitus: ergo ego ero primus in paradiso. Item dixerunt Jacobus minor: Thadeus: ⁊ Simon. Quid dicitis vos q̄ eritis maiores: certe non erit verum: immo nos. Nam sumus nepotes ex prima sorore Marie virginis. Ideo erimus maiores. Item venit sanctus Matthеus: dicens,

Quid dicitis vos oēs q̄ eritis maiores: non credatis. Et quid fecistis vos p̄ christo. tu petre dimisisti nauē tu: quatā ⁊ retia fracta. ⁊ ego dimisi plures pecunias ⁊ multa alia bona tēporalia. Nō est ergo fienda questio vltra: ergo ego ero maior. Jam venit sanctꝰ philippus dicens. Ego ero maior. Nam ego fui primus apostolus quē xp̄s ore proprio vocauit dicens. Veni sequere me. Joh. i. ergo non est questio fienda vlterius. Venit sanctꝰ bartholomeus. Et taceatis. Non sum ego de gente regio? ego ero ergo p̄mus qui sum magis generosus. Deinde venit sanctꝰ Thomas dicens, Quid dicitis vos: ⁊ non sum ego doctor ⁊ iam vocor thomas. i. abyssus scientie ⁊ vos estis oēs rudes ⁊ grossi. Nunq̄ didicistis litteras, tacete. In posterū venit iudas scarioth dicens. Et nonne ego sum procurator oium ⁊ ex manibus meis habetis viuere. Jaz estis mihi subditi. certe ego ero maior. ita in infernо, Christus tacebat fingēs se non audire eorum disputationem. Et post venientes ad dominum dicit Marcus q̄ iesus interrogauit illos dicens. Et quid tractabatis in via? Venientes autem tacebant: quia verecundabantur dicere christo stultitias eoꝝ. Dicit Matheus. Accesserūt discipuli dicētes. Quis putas maior est in regno celoꝝ tē, Mat. xviij. O dixit xp̄s bona questio est ista ⁊ melior q̄ illa. Quis erit maior in istavita siue societate vel ciuitate. Et dixit iesus. Quid ergo fuit cōclusum. ⁊ quilibet habebat verecundiam ⁊ tacebat. Et dixit primo petro. Dicis q̄ tu eris maior: quia prelatus ⁊ caput. ⁊ nunquid lucifer fuit prelatus ⁊ caput aliorum ⁊ est damnatus. Et tu andrea dicis quia primus. ⁊ nūq̄d audiuisti a me. Erunt nouissimi primi ⁊ primi nouissimi tē. Matth. xx. Et tu iohannes dicis. Ego ero maior propter virginitatem. vide quia adam erat virgo quādo fuit expulsus de paradiso terrestri. ⁊ sic de alijs. Dicit ergo Matthеus. Aduocans iesus paruulū. Determinans iesus xp̄s dñs noster questionem statuit paruulū in medio. Dicunt aliqui q̄ fuit sanctus Marcialis. tñ non bene scitur. ⁊ dixit iesus eis, Quicūq; se humiliauerit sicꝫ iste paruul', q̄ de se nullā hēbat p̄sumptionē. hic maior est in regno celoꝝ. Nā iste paruul' non se extollebat. ergo exaltabit, Bear' petr' audiens hanc determinationē ait. Humiliamini sub potenti manu dei vt vos exaltet. i. Pet. v.

Feria quarta post dominicam secundam quadragesime, Sermo I

Quicūq; voluerit in

q ter vos maior fieri: sit minister vester. Mat. xx. Sermo erit de scō euangelio quod ꝓtinet multa secreta speculatiua, p intellectus illuminationem: ⁊ moralia p vite reformatione. Sed primo salutate virginem mariā tē. Quicūq; tē. Pro introductione sciendū q̄ ad saluationē hois tria occurrūt necessaria. s. ordinatio dei eternalis: passio ie su xp̄i tpalis: subiectio creature virtual'. Hoc pōt declarari p tpalē filitudinē. cōiter in quolibet ope tria necessaria sunt. s. cā agēs, scōo instrumentuz, tertio materia siue subiectum. Verbi gra. In scriptura scripto: est cā agens siue notarius: instrumentū est calamus: materia est pergamenū siue papyrus. Sic in saluatione nostra cā agēs est ordinatio diuina sine q̄ nihil fieret, Dauid in pš. xvij. Edurit me in latitudinē: saluū me fecit qm̄ voluit me. Nota edurit me in latitudinē. s. intellectū ad credendū oēs fidei ꝓtates catholice: ⁊ voluntaē ad diligēdū oēs gñaliter. nō solū amicos: si etiā inimicos. Itē in latitudinē oris ⁊ manꝰ tē, Instrumentum nostre saluationis est passio xp̄i sine quo instrumēto nūq̄ aliqs fuisset saluatus nec erit: lz dꝰ sine instrumēto potuisset saluare hoies: tñ voluit hr̄e hoc instrumentū Jdeo xp̄s. Amen amē dico vobis: nisi granū frumenti cadens in terrā mortuū fuerit ipm solū manet. Si aūt mortuū fuerit: multū fructū affert. Joh. xij. Tertio inquirit dispositio materialis. s. q̄ hō se subijciat diuinis preceptis obediēdo. Et si hō fecerit ꝓtra diuina p̄cepta reqrit q̄ hō subijciat se operibus pnie. sic eñ subijcit hō volūtati dei ꝓtualiter. Nec tria ostendunt in euāgelio hodierno. in quo p̄mo ponit instrumentū. s. passionē xp̄i. Secūdo dicit ordinationem. Tertio creature subiectionē tanq̄ materiā vel subiectuz. Et de ista subiectione ꝓtuali dic̄ thema. Quicūq;. Dico p̄mo q̄ scīm euangeliū hodiernū loq̄tur de cā instrumēntali nr̄e saluatiōis. s. de xp̄i passione in principio dicens. Ascendēs iesus hierosolymā: assumpsit duodecim discipulos suos secreto ⁊ ait illis. Ecce ascendimus hierosolymā: ⁊ filius hois tradet̄ principib' sacerdotuz ⁊ scribis: ⁊ cōdēnabūt eū morte: ⁊ tradent eū gentib' ad illudendū ⁊ flagellandum: ⁊ tertia die resurget. Ubi ponit octo de passiōe christi ad ꝛram q̄ ad aliā diē ꝓtinēt: si intrem' secreta. In his octo q̄ xp̄us dixit secrete discipulis suis ostendunt octo opera pnie. Primum ibi

Assumpsit.xij, discipulos suos ⁊c. Ecce ꝫ pec
cator⁹ ꝓtritio: ꝙdiu homo vivit in ꝑcis ē dis
cipul⁹ diaboli, q̄dā in schola superbie vi: unt
q̄dā i schola auaritie, q̄dā luxurie. Sz q̄n hō
cōterit⁹ de ꝑcīs efficit discipul⁹ xp̄i, in schola
pnie in q̄ legit xp̄s: talis dr venire de schola
diaboli ad scholā xp̄i: quod fit secrete: q; ꝓtri
tio cōsistit secrete in corde. Jō dicit ꝓpha in
ꝑsona cōterentis. Jn abscōdito plorabit aīa
mea a facie suphie. Viere. xiij. Ysto modo as
sumit xp̄s penitentē in discipulū. Jō dicit ipe
Efficiamini mei discipuli scz ꝑ pniam. Job.
xv. Scōm ibi. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā: z
q̄ interp̄tat pacifica. Ecce ꝫ emēdāti, ꝓpositū
Pctō: semp est in guerra cū deo: ipm impu
gnādo ⁊ sibi rebellādo, Sed quādo ꝙuertit ⁊
ꝓponit nō redire ad pctā: tūc ascēdit i hierlz
, i. pacificā. Dauid. ps. lxxxiij. Btūs vir cui⁹ ē
auxiliū abs re. ascēsiones in corde suo dispo
suit in valle lachrymarū ⁊c. q; cordis ꝓritō
et emēdandi ꝓpositū nō sunt sine diuino au
xilio ⁊ infusione gr̄e. Tertiū ibi. Filī⁹ homis
tradef ꝑncipib⁹ sacerdotuz ⁊ scribis. Ecce ꝫ
orās cōfessio: ⁊ fi ficta est sacerdotib⁹: tamen
nō credo hoc ꝙ oēs sacerdotes habēt ptātez
absolūcdi in ꝑcīs: z radicaliter hūt officiuz:
tū nō habēt executionē quouscz traditur eis
materia subiecta. ⁊ tūc sacerdotes sunt ꝑnci
pes animarū. Jō dicit filī⁹ hois. ſ. ade tradef
ꝑncipibus sacerdotū. Nota ꝙ sunt due clā
ues. ſ. potētie: ⁊ clauis sapie siue sciētie quas
xp̄s ꝓmisit petro dicēs. Tibi dabo claues re
gni celoꝝ. Matth. xv. Necessariū est ꝙ sacer
dotibus ꝙ habeāt istas claues. scz potentie
et scie. i. auctem ⁊ sciam. Jdeo q̄n xp̄us cōmi
sit has claues aplis dixit eis. Accipite spm̄
sanctū: quoꝝ remiseritis pctā remittunf eis:
et quoꝝ retinueritis retēta sunt. Job. xx. Jaz
aūt scz in die cene ordinauerat ipsos sacerdo
tes. post resurrectionē tradidit eis ptātez ab
solūcdi. Quartū est ibi. Et cōdemnabūt eum
morte scz in pnie iniūctione. ꝑ quā scz pniaz
petā moriunf in pctō: re. Et ista est bōa mors
de q̄ dic apl's Col. iij. Mortui estis scz pctis
⁊ vita vestra abscōdita est cū xp̄o. Verbi gr̄a
Si prudēs cōfessor videt ꝙ in peccatore vi
uit suphia: dicat moriaf in vobis suphia, et
viuat in vobis hūilitas: ⁊ sic de alijs. Qui em̄
mortuus est pctō: iustificat⁹ est a pctō. Ro.
vi. Quintū. Et tradēt eū gētibus ad illuden
dum. Ecce hic iniurijs remissio: quia tunc pe
..itens tradif gētibus mūdanis ad illudē
dum ⁊ deridendū. Qui pōt dicere confessori,

O pater vos ponitis me i opprobriū omniū
amicoꝝ meoꝝ ⁊ auxiliantiū me in armis: sed
opz alias nō est absolūcdus. De illis qui de
rident tales qui remittūt ꝓpter deū dr ꝓtō
rij. Ipse scz deus deludet illusores ⁊ mansue
dabit gr̄am. Sextū est ad flagellandum. Ecce
hic impositio afflictiue pnie ieiuniorum cilicij
vel disciplinarū. vnde penitēs flagellaf trus
fis ⁊ opprobrijs impenitētū. Jdeo sustineat
patiēter, Dauid ps. xxxvij. Qm̄ ego in flagel
la paratus sum. Septimū ad crucifigendum.

Ecce hic debitorū restitutio. Quoniam ficut
xp̄s crucifigebaf tribus clauis. sic restitutio
est fienda de tribus scz de bonis temporalibus
de fama personarum: de damno fraternali.
Apostolus Roma. xiij. Reddite omnibus de
bita. cui tributum tributum ⁊c. Nemini q̄q̄
debeatis: nisi vt inuicē diligatis. Octauum.
Et tertia die resurget. Ecce ꝫ eucharistie cō
munio. Quia sicut in resurrectiōe anima xp̄i
in trauit in cor: pe: rita in die resurrectōis cor
pus xp̄i debet intrare in corde vro ꝑ deuotā
cōionē. Auctas. Si cōsurrexistis cū xp̄o que
sursum sunt querite. Ad Col. iij. Scōm q̄ō
cōcurrit necessario ad nostrā saluationez est
ordinatio dei eternalis: quia deus eternalit
ordinauit salutionē et modum saluādi. Et
de hoc loquit subtiliter secūda pars evāgelij.
Tūc accessit ad eū mr̄ filioꝝ zebedei cū filijs
suis adorās ⁊ petēs aliq̄d ab eo. Qui dixit ei
q̄d vis. Elit illa. Dicas sedeāt hi duo filij mei,
vn⁹ ad dexterā tuā: ⁊ alius ad sinistrā in re
gno tuo. Rīdens aūt ihesus dixit. Nescitis q̄d
petatis. Potestis bibere calicē quē ego bibi
tur⁹ sum. Dicūt ei. Possum⁹. Elit illis. Calicē
quidē meū bibetis. sedere aūt ad dexterā meā
vel ad sinistrā nō est meū dare vobis: si q̄b⁹
paratū est a ꝑe meo. ꝓ: o cui⁹ declaratione
dicit btūs Viero. in omelia bti Jacobi ꝙ q̄n
xp̄us dixit aplis secrete. Ecce ascēdimus hie
rosolymis ⁊ filius h. is tradef. intrauit opi
nio in cordibus apostoloꝝ. ꝙ xp̄s statiz post
resurrectionē regnaret. ꝓpter quod iacobus
et iohānes direxit matrivt peteret a xp̄o di.
dic vt hi duo filij ⁊c. Mortalr cum dr. Tunc
accessit ad eū mater filioꝝ zebedei adorās ⁊
petēs. Ecce ꝫ modus adorādi. Primo acces
dere ad deū debet adorās: q; q̄ vult supplica
re pape vel regi: opz ꝑmo accedere. Jta in de
uota ofone ꝑmo homo debet accedere ad de
um cū aīa deuote cōtemplādo: qz cor⁹ non
potest accedere. Jdeo dauid. ps. xxxiij. Ac
cedite ad eu⁹ ⁊ illuminamini: et facies vestre

n ō cōfundentur. Secūdo adorare eum dz. qz
adoratio multuz iuuat ad ofonē. Qui adorat
deū in oblectatiōe suscipiet: ⁊ dēpcatio illi⁹ vs
q̄ ad nubes ꝓpinq̄bit. Ofo hūiliantis se nu
bes penetrabit. Eccli. xxxv. Tertio ꝓtere debz
ab eo. scz dādo vba ofonis. Jdeo inofone ad
vginē mariā. Nec tria fuauit maria salome
mr̄ iacobi ⁊ iobis: si petijt indiscrete cū dr. ꝓ
tēs aliq̄d ad eo. Ad quā xp̄s. Quid vis: dan
do exēplū in hoc ꝙ ꝑsona discreta nō dz se ob
ligare ad dandū aliq̄d, sicut fecit ille stalr. De
rodes puelle saltanti ⁊c. Addar. vi. Nisi ꝓius
sciat q̄d vult petere. Tūc illa dixit. Dic vt sede
ant hi duo filij mei. Rīdit xp̄s. Nescitis q̄d pe
tatis. Ubi xp̄s tāgit duo subtiliter. Primo qz
ipsi ꝓtebāt gloriā sine meritis. ⁊ sūmus gra
dus gloriē hr̄i nō pōt fine sūmo gradu mer
toꝝ. passio dr calix. Rō: qz passio martyrum
mēsurata est a deo. q̄t ictus q̄t flagella ⁊c. totū
est mēsuratū. Matth. x. Nōne duo passeres
asse. i. obolo venūt. i. vēdunf. ⁊ vnus ex illis
nō cadit in terrā sine ꝑce vro. vñ autē capilli
capitis oēs nūerati sunt ⁊c. Scōo ꝓrebat ꝫ
ordinatione dei eternā. Jō rīdit xp̄s. Sedere
añt ⁊c, nō est meū dare vob: si q̄bus patū ē a
ꝑe meo. Nō dr̄ē gdus creaturaꝝ spualiū q̄s
deus ordinauit ab eterno: ꝙ dicimus gdus
scz aiarū sc̄āꝝ adequaf alijs ꝓcedētib⁹. Que
dā aīe adequanf angelis vt penitētes: q̄dā ar
changelis ⁊c. Dic ꝓtice quō aīe collocanf. q̄
dā in ordie angeloꝝ ⁊c. Et hāc ordinatōez de
us ꝓstituit ab initio. Auctas. Matt. xxv. Ve
nite bñdicti ꝑris mei possidete patū vobis re
gnū a ꝓstitutione mūdi. Viero. Nō est ꝑbas
credere aliquē sctoꝝ vltra merita angeloꝝ
trāscēdere: excepta btā vgine cui sup oēs an
geloꝝ ordines ad dexterā. positus est thronus
mīs reg: q̄ sedet ad dexterā ei⁹. iij. Re. ij. Si
dicaf sedet aliq̄s ad sinistrā xp̄i, Rīdeo ꝙ iō
xp̄s rīdendo dixit, Sedere aūt ad dex. m. ⁊c.
Nō cū dr. ſ. q̄bus patū est. videf autē ꝙ ꝑles
sunt ibi ad dexterā xp̄i. Rīsio ꝙ solū vgo ma
ria sedet ad dexterā xp̄i. Sz ponit ibi plurale
ꝓ singulari. Tertiū necessariū ad nostram
saluatōez est subiectio vtual. de q̄ dic thema.
Quicūq; voluerit ⁊c. Hoc dic scm̄ evangeliū
ibi. ⁊ audientes dece indignati sunt de duobus
fratribus. Jesus aūt vocauit eos ad se: ⁊ ait.
Scitis q: ꝑncipes gentiū dñanf eoꝝ: ⁊ q̄ ma
iores sunt ptātē exercēt in eos. Nō ita erit in
ter vos. Sz quicūq; voluerit inter vos fieri
maior: sit vester minister. Et q̄ voluerit inf vos
ꝑmus esse: erit vester seruus, Sicut filī⁹ hois
nō venit ministrari: sed ministrare: ⁊ dare aīam
suā in redēptionē ꝓ multz. Qm̄ q̄libet ipsorū
credebat esse maior. Petrus ex papatu. An
dreas ex ꝓratu discipulat⁹. ⁊ sic de alijs. vide
supi in pcedēti ꝑmone. Jō indigri sunt: ⁊ nisi
fuisset xp̄s ibi venisset adunicē cū pugnis.
Xp̄s ꝛo vt pr̄ pius oia supportās vocauit ia
cobū ⁊ Johem. ⁊ dixit eis. Vos scitis q̄ ꝓnci
pes ⁊c, Vos aūt nō sic. Sz q̄ voluerit inf vos
maior fieri: sit vester minister. Nō recipiaf ma
ioritatē ex sanguine: vt Jacob⁹ ⁊ Johes. nec
q̄ ex dignitate vt Petr⁹. ⁊ sic de alijs. ſi exem
plo mei q̄ nō veni mistrariī si mistrare. ⁊ dare
aīam meā in redēptionē ꝓ multis. Cogitate
quō ꝓterierūt veniā abinuicē. Questio est sup
hoc. Filius hois venit dare aīam suā ꝑ mul
tis in redēptionē. nunq̄d nō ꝑ oibus. Theo
logi distinguūt hoc: ⁊ dicūt q̄ passio xp̄i pōt
ꝓsiderari. Uel ꝑm sufficientiā. ⁊ sic filī⁹ hois
venit dare aīam suā ꝑ oibus sufficiēter. imo
et supabūdanter. Auctas. Unus est media
tor dei ⁊ hoim hō xp̄s iesus: q̄ dedit semetip
sum in redēptionē ꝓ oibus. i. Ti. ij. Uel pōt
passio xp̄i ꝓsiderari ꝑm efficatiā ꝑm quā ip
sa passio xp̄i nō hz efficaciā in oibus. ⁊ sic filī
us hois venit dare aīam suā ꝑ multis in re
dēptionē scz efficaciter. Nota ad hoc fil'itudi
nē de mercatore soluente sufficiēter ⁊ abundā
ter ꝑcium ꝓ oibus captiuis: sed nō oēs volūt
exire de captiuitate ex malicia. Ille magnus
mercator ⁊ rex gloriē xp̄s soluit ꝑcium redē
ptionis ꝓ oibus sufficiēter ⁊c, si nō hz effica
ciā in infidelibus. ſ. iudeis: pagānis ⁊c. qz no
lūt vtinec in multis xp̄ianis. quoꝝ aliq̄ sunt
in carcere suphie: auaricie: luxurie ⁊c. nolunt
exire. Itē dicit ꝓ multis. ſ. efficaciter. Jō opor
tet subiici hūaliter.

Feria quarta post secundam dñicam q̄
dragesime. Sermo II

Audi depcationē

e meam dñe, Vester. xiij. In ꝑsona
ecclesie ꝓponit hūd istud. q̄nō di
cit dēpcationē simpliciter vel petitionē si dēp
cationē. i. diuersimode dā ꝑcationem seu petitio
nem. q̄m multipliciter pōt homo ꝑcari seu pe
tere in oratione. ſ. octo modis. Desiderando
ardēter. Lachrymando plangēter. Explican
do patēter. Supplicādo reverēter. Allegādo
prudēter. Appellādo ꝓfidēter. Addicādo di
ligēter. Molestādo indefinēter. Qui i suis pe
titiōibus fuat istos modos sine dubio obti
nebit q̄ petit. q: omnis qui petit accipit ⁊c.

Dico ꝫmo ꝙ est vnus modus petẽdi gr̃as a xpo dño scz desiderãdo ardẽter quando cor desiderat illã gr̃am ardẽter ⁊ instãter: hz os nihil dicat ꝗsi ex verecũdia. q: non se reputat dignuz illud petere ore: si corde desiderat illõ desideriũ illud est lachrymosa petitio in auribus dñi. Non sic de alijs dñis ꝙbus oportet ore vel signo vel scriptura suũ cordis desideriũ aperire siue oñdere. Sed dari⁹ videt corda hoim ꝙ tu vides facie meã. Homo em̃ videt ea ꝙ parent. deus aũt intuef cor. i. Regũ. xvi Illud desideriũ mouet ⁊ inclinat deũ ad dandũ gr̃am. Nota filitudinẽ. Affectuosus respectus filij in patrẽ sedentẽ ad mensam est clamorosa petitio in auribus pfis puocãs pfez ad dandũ filio carnes vel pisces ⁊c. Ita deus pater cũ regina matre sedet in mensa glorie. Nos ẏo in ofone stam⁹ corã eo ꝗsi dicendo. Dñe nõ audeo petere: si vos scitis desideriũ meũ. ꝗsi dicẽdo cũ dõ. Dñe añ te oñe desideriũ meũ: ⁊ ge. me⁹a tenõ est absco. ps. xxxvij Nota ad ꝭ hystoriã de filijs isrl exeũtibus de egypto: ꝙ ab egyptijs ileꝙbant ⁊ nõ poterãt fugere. q: ad vnã partẽ erat mons altissim⁹ ad aliã mare rubrũ: ⁊ inceperũt murmurare ꝓtra moysen: dicẽdo. Forsitã nõ erant sepulchra i egypto: ideo tulisti nos vt moreremur in solitudine ⁊c. Moyses videns necessitatẽ stetit corã dño. Non legit ꝙ diceret aliquid sed desiderabat in corde auxilij diuini. Cui dixit deus. q̃d damas ad me? Exo. xiiij. Dicit glose ꝙ desideriũ moysi damor erat i auribꝰ dñi. Et obtinuit ꝙ mare diuideretur. Dixit em̃ dñs ad eũ. Tu aũt eleua virgam tuam et extende manuz tuã sup mare ⁊ diuide illud. vt gradiant filij isrl in medio mari ꝙ siccum Ecce quõ iste est bonus modus. Dico scõo ⁊c. scz lachrymãdo plãgenter. Oñ em̃ ꝑsona est in aliqua tribulatione: angustia: vel tẽtatione ⁊ cor restringit: cerebrum velut spõgia distillat lachrymas. Iste modus est melior: quia nõ solũ est desideriũ cordis: si lachryme que deũ pungunt. Bern. Oratio dñm vngit sed lachryma deũ pungit. Res aspera dura ⁊ rigida si vngaf efficit mollis ⁊ suauis. Sic ꝑpter pctã nostra de⁹ est nobis rigidus asp et durus: si oro deuota ipm vngit: ⁊ efficitur suauis ⁊ mollis ⁊ benignus. Nota exẽplum de euãgelio vbi loquẽs de se dicit. in ꝑsona cuiusdã regis ꝙ q̃daz rex ꝗsiuit a suo thesaurario: ⁊ facta adequatiõe inuenit ꝙ thesaurarius tenebaf reddere regi. x. milia florenoz. Qui dixit. Dñe nõ habeo vnũ denariũ. Et rex quia tu vane expendisti pecuniã meam cum vroze ⁊ filijs tuis. Ideo ꝓcepit vt caperetur ipe et filij ⁊ vroz ⁊ venderent. Ecce hic duricia ⁊ aspritas i rege. Sz dicit text⁹. ꝙ ille thesauran⁹ ꝓcidẽs ad pedes regis orãs hũliter di. Dñe patiam habe in me: ⁊ miser⁹ est eius Abdatth. xviij. Et dimisit ei totũ debitũ. Ecce oro quõ deũ vngit: si lachryma deũ pungit: ꝫ est plus. Sicut em̃ oro deũ vngit ad remittẽdum petã: sic lachryma eũ pũgit ad dandum gr̃am. Ideo est bon⁹ mod⁹. ꝙ ꝑsonis bonis ⁊ deuoꝭ ⁊ tribulatꝭ: vt viduis: pupillis: ⁊ orphanis ꝙ nõ bñt aliud remediũ nisi recurrere ad deũ: ⁊ flere corã eo. ⁊ ille lachryme pũgũt deũ ad dandũ eis ꝓsolatiões gr̃as: ⁊ faciendũ iusticiã de ꝑsecutoribus. Auctas. Nõ despiciet deus ꝓces ꝑpli nec viduã si effundat loglaz gemitus. Nõne lachrymevidue descendũt ad maxillã. a maxilla em̃ ascendũt vsq; ad celũ et dñs exauditor nõ delectabif in illis. Eccli. xxxv. Ois ꝙ petit scz lachrymãdo plangenter accipit. Dico tertio explicãdo patẽter. s. ore dicẽdo deo suas miserias: necessitates: tribulationes: ⁊ tentationes. Ista modo. Ego dñe sum in tali tribulatiõe: tẽtatione: miseria: vel infirmitate. Dñe velitis me adiuuare. Nõ intelligatis ꝙ talia sunt deo explicanda quasi ipe nesciat: q: melius scit ꝙ vosmet orantes tribulatões: si õr ad hũliandũ cor: q: quãdo tales tribulatiões dicunf ore: cor hũliatur ⁊ deuotio augmentaf. Istũ modũ oñdit dõ di. Reuela dño viã tuã. i. ncitatẽ: ⁊ spera in eor et ipe faciet. ps. xxvi. Legif in vitis patrũ ꝙ q̃dã sanct⁹ heremita mirabil⁹ habebat gr̃am orandi. Et aliq; ꝙsierunt ab eo vt doceret eos orare. q̃ rñdit eis. Illi qui docuerũt me docebunt vos orãdi modũ si vultis. Et ꝗs docuit vos. Rñdit. paupes q̃ oñdũt plagas suas dicẽdo. respice ⁊c. mouẽt pias ꝑsonas ad dãdũ Ista oñdo deo plagas pctoꝝ meoꝝ vilitates miserias meas ⁊ necitatẽ dicẽdo. Dñe totus sum corrupt⁹ de luxuria ꝙ corꝝ: ⁊ ꝙ oculos. ideo iuuetis me dãdo ẏtutẽ castitaf. ⁊ sic de alijs. Ista modo ois qui petit accipit. Dico qrto supplicãdo humil⁹. Qui em̃ vult obtinere gr̃az a rege seu papa nũq̃ supplicat hũl⁹ genibus flexis capite discoopto: imo. Ita qñ hõ facit ofones: ⁊ tũc supplicat regi xpo vl̃ pape ihesu. Oñ dicis Aue maria. supplicaf regina celi: ideo humil⁹ ⁊ flexis genibus debent fieri ofones q̃ nõ sunt nisi supplicatiões. Sz in hoc multi deficiũt: q: quãdo surgũt ⁊ induunt se dicunt ofones. ꝑprie non sunt ofones

ꝺẽ de mulierib⁹ qñ pingũt se dicũt. Aue maria. Dicatur quõ debent orare cogitãdo ꝙ viria. Dicatur quõ debent orare cogitãdo ꝙ vident ꝑm iratũ ex petiõ. tũc incipias ofonem deuote. Talis supplicatio ẽ hũlis. Tũc papa iesus signat supplicationẽ dicẽs fiat. Nota hystoriam de rege achab iniquo ⁊ malo ⁊ idolatra ⁊ diuinoꝝ innocatore ⁊ innocentũ occisore ⁊ sine iusticia. ad quẽ venit helias prophete ex pte dei dicens. Tu fecisti hoc ⁊ hoc. Ideo hec dicit dñs de⁹. si mortu⁹ fueris in ciuitate canes comedẽt carnes tuas. Si in cãpo aues celi. nec remanebit de achab vsq; ad mingentem ad parietẽ. Achab ẏo timẽs hũliauit se scissis vestib⁹ regalib⁹ indut⁹ est cilicio. ⁊ i terra comedebat panẽ ⁊ aquã. ⁊ dormitis ornamẽtis lecti regalib⁹: fecit ornamẽta de saccis: ⁊ ibat hũliter. Statim dixit de⁹ ꝑphẽ. Nõne vidisti achab humiliatũ corã me? Respondit. Et dixit⁹ est mei cã nõ inducã malũ in diebus eiꝰ si in diebꝰ filij eiꝰ. iij. Reg. xxi. Et illa humilitate de⁹ ꝑpercit sibi cũ esset ita mal⁹. iõ in vestris ofonibus hũlietis vos. Cogitate em̃ cũ quo loq̃mini. De tali ofone dic̃ scriptura sctã Ofo hũliantꝭ se nubes ꝓnetrabit: ⁊ nõ discedet donec altissim⁹ aspiciat. Eccli. xxxv. Dico ꝗnto allegãdo p:udẽter. s. leges: canones: ⁊ ꝓtulegia vt facit̃ iuriste corã iudice ⁊ ꝑtibꝰ pr. Adulti talif allegãt in ofone q̃ tñ ꝺẽnantur. vt legif de quodã Lu. xviij. Qui ascẽdit i templũ vt oraret ⁊ ꝓtes a deo gr̃am. Et incipit allegare. Dñe nõ sum sicut ceteri hoies: raptores: iniusti: adulteri: velut etiam hic publicanus. Ieiuno bis i sabbato: decimas do oĩm que ꝓssideo. Et publicanus a lõge stans nolebat nec oculos ad celum leuare: sed ait. Deꝰ ꝓpicius esto mihi peccatori ⁊c. Iste allegationes fuerunt sue ꝺemnationis. Nõ. q: allegabat sibi multa bona ꝑ pte sua. ⁊ irrõnabiliter. q: creatura in oibꝰ operib⁹ nõ est nisi instrumentũ ⁊ de⁹ est operan⁹. Et sicut nõ ẽ regrandũ calamo de bona lra si scriptor: ita nec nob de bonis opib⁹ si deo. Iõ prudent allegãdum est dupl̃r. s. ꝑ credentiã obsecrãdo: allegando ꝙ hõ credat de deo tali vel simili mõ. Dñe vos estis ꝓuisor oĩum: puideat mihi. ⁊ cetera q̃ credim⁹ de deo. Per sctãm vitã quaz tenuistis detis mihi gr̃am vt teneã bonã vitam. Secũdo ꝑ obedientiã ꝑ gr̃arũ actionez allegando ex pte dñi ⁊ non tui dicendo. Dñe exꝙo tot gratias fecistis mihiꝙ redempt⁹ ⁊ baptizatus ⁊c. Placeat vobis etiã facere mihi hãc gr̃am. q: ego inclinat⁹ sum ad supbiã detis mihi cor hũile. ⁊ sic de alijs. De istis duobus modis allegãdi auctoritas. Inoi oratione ⁊ obsecratione cũ grarũ actione petitiões vestre innotescant apud deum. Phil. iij. Isto modo ois ꝙ petit accipit. Dico sexto apellãdo confidenter. Et nunq̃d hõ pót appellare a rege ad impatorẽ: ab impatore ad papã ⁊c. Dico ꝙ sic. non tñ de vna persona vnius curie ad alteram: si de vna curia ad aliã: vt fit sepe quia de curia official appellaf ad curiã epi. ⁊ ab illa ad curiã archiepi: ⁊ ab illa ad curiaz papę. Ꝺẽ de curijs regis. Deus etiã hz duas curias in quib⁹ dant̃ iuie. Prima est curia iusticie. Secũda misericordie. De quib⁹ dauid. Misericordiã ⁊ iudiciũ cantabo tibi domine ps. c. Et q̃diu sum⁹ in hac vita curia misericordie est maior. Auctas. Misericordia superexaltat iudiciũ. Iaco. ij. Ꝺẽ dauid. Miserationes eius super oia opa eius. ps. cxliij. Post mortem aũt curia iusticie est maior. Quãdiu ergo viuim⁹ si daf sniam cõtra nos in curia iustitie: ꝓfident appellare debem⁹ ad curiã misericordie debito modo. quia maior ẽ nunc obtinebimus reuocationẽ snie. Nota ad hoc duo exẽpla de veteri testamento. Primũ de dauid ꝙ hz sctũs: nñ graviter ꝑccauit. Cuz em̃ semel respiceret de palacio vt videret vroꝛ vrie pulchrã valde: non auertebat sicut debuit statim auertere oculos suos: si sic stetit aspiciendo. statim alicꝭ scutifer dixit sibi. Talis mulier est ⁊ vir nõ est in patria. Iõ etiã peccauit cuz ea ⁊ grauidauit eã. Et ad coopiendũ pctm̃ interfecit vrią virũ eiꝰ. q: vnũ pctm̃ trahit aliud secũ. stati in curia iusticie fuit data sniа cõtra eũ. Et ꝑpba nũciauit sibi iusticiã dicens. Vir uit dñs: q: filiꝰ mortis es tu. ij. Reg. xij. Dauid aũt fuit ille ꝙ itelligebat factũ: appellauit statim ad curiam misericordie. Forma appellationis sue fuit hec. Miserere mei deus ꝑm magnam miam tuam. Statim ꝓpheta redijt ex pte dñi dicẽs. Non morieris. Ps ergo ꝙ snia data in curia iusticie reuocari potest i curia misericordie. Secundũ exemplũ de ezechia rege Ꝺ quẽ fuit data snia iusticie vt moreref. Esaias ꝓpheta legit sibi sniam ex parte dñi. Hec dicit dñs deꝰ. Dispone domui tue morieris enim tu ⁊ non vives. iij. Reg. xx. Qui conuertit faciẽ suã ad parietẽ ⁊ appellauit ad curiã misericordie dicens. Obsecro domine memẽto queso quõ ambulauerim corã te in ẏtate ⁊ corde pfecto: ⁊ qõ bonũ ẽ i oculis tuis feceri. fleuitq; ezechias fletu magno Statĩ dixit dñs esaie recedẽti. Reũtere ⁊ dic

ezechie. Hec dicit dominus deus. Audiui orationem tuam & vidi lachrymas tuas. Reuocauit sententiā & addidit sibi annos quindecim vite sue. Patet ergo q̄ sententia reuocatur in curia misericordie que datur i curia iustitie: si ad eā appelletur confidenter. Auctas Si dixero impio morte morieris: & egerit pnitentiā a pctō suo: feceritq; iudiciū & iustitiam: vita viuet & non morietur. Auctas aurea Ezech. xxxiij. Nota tria. primo q̄ faciat penitētiā. ecce .i. tritio. secūdo iudiciū. ecce .ii. fessio in qua sacerdos est iudex. iō dz sedere. tertio iustitiā. .i. satisfactionē vel punitionem de peccatis: reiunādo &c. Iste modo ois q̄ petit accipit &c. Dico septimo mendicādo diligent' si ue alte. .i. ptere ostiatim. Iste modū seruam' in trib' diebus rogationū in ecclia. In pcessionibus em̄ transim' per vicos ciuitatis padisi mendicādo ostiatim sanctos deprecādo. Primo vadim' ad palaciū sancte trinitatis. Iste modū debent tenere psone litterate, dicere letaniā quolibet sero: q; illa ofo ē multū bona in qua inuocant ois scī &c. Ideo amici Job q̄ fuit tribulat' dederunt sibi .vii. filiū vt teneret modū iste dicente. Voca ergo si est q̄ tibi respondeat: & ad aliquē sctōz conuertere. Job. v. Vis qui petit accipit. scz isto mō. Dico octauo molestādo indesinent'. .i. pseuerādo in ore. Qualiter hmōi importunitas vl' molestia fit fienda declarat. Luc. xi. Quis vestrū habebit amicum & ibit ad illum media nocte. & dicet illi. amice cōmoda mihi tres panes. q̄m amic' me' venit ad me de via: & nō habeo q̄d ponam ante illum. & ille deintus respondens dicat. Noli mihi molestus esse. iam enī ostiū clausum est: & pueri mei mecum sunt in cubili. non possum surgere & dare tibi. Et ille si pseuerauerit pulsans. dico vobis. & si non dabit illi surgens eo q̄ amicus eius sit: propter improbitatem tamen eius surget & dabit illi quot quot habet necessarios. qui cōtinuat oi die orationem ad bonum finem pueniet. Nota hic miraculū de illo milite capitaneo latronum in cuius domo stetit diabolus quattuor decim annis in forma humana. & erat coquinarius. Vbi venit ille sanctus religiosus &c.

Feria quinta post Reminiscere. Sermo

Abent moysen & pphetas: audiant illos. Luc. xvi. & i euāgelio. Sermo erit de sctō euāgelio &c. Habent moysen &c. Sctm euāgeliū hodiernū declarat nob̄ q̄ttuor multū necessaria ad sciendum pro nostro auisamento. scilz mundialem conuersationem: diuinalem retributionem: infernalem dispositionem: scripturalem conuersationez. Hec quattuor sunt nobis multum necessaria ad sciendum.

Primo mundialis conuersatio: vt ca⁹ ueamus.

Secundo diuinalis retributio: vt ipsam expectemus.

Tertio infernalis dispositio: vt ipsam vitemus.

Quarto spiritualis & scripturalis confirmatio: vt per ipsam reformemur.

Et de isto quarto. scz de confirmatione sancta dicit thema. Habent moysen. .i. scripturas & pphetas: audiāt illos. Dico primo q̄ in euāgelio hodierno declaratur nobis mūdialis cōuersatio vt caueamus. Mundialis conuersatio est de scipso nimis curare carnaliter. Primo in nouo ornatu vestium &c. Secundo in delitijs corporis. scz comedendo: bibendo &c. non curare de necessitatibus proximi. q̄ ostenduntur in principio euangelij. Homo quidā erat diues qui induebatur purpura & bysso: & epulabatur quotidie splēdide. Et erat quidā mendicus nomine lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus: cupiens saturari de micis que cadebant de mensa diuitis: & nemo illi dabat. Sed & canes veniebant: et lingebant vlcera eius &c. Dic induebatur ad carnem de camisijs de bysso. desuper de purpura &c. Comedebat quotidie splendide de optimo & multum: assatum & coctum. & nūq̄ ieiunabat: & de pauperibus non curabat. Et erat quidam mendicus nomine lazarus qui iacebat ad ianuam &c. Ecce conuersatio mūdialis: contra quā scriptura sacra. Nemo q̄ suū est querat: sed q̄ alterius. .i. Cor. x. Sed notanda sunt hic duo de quibus se pauci auisant. Quando christus in euangelio loquitur de diuite: non nominat eum: sed dicit. Homo quidam erat diues &c. Et quando loquif de paupere nominat eum dicens. Erat quidam mendicus nomine lazarus. Quare hoc? Certū est q̄ diues nomē habebat: & xp̄s ipm scie bat. & nō dicit. hō q̄dam. ac si nesciret nomen ei⁹. maxime q: vos videtis q̄ in mundo diuites sunt multū notati & famosi. q̄m moritur dns in ciuitate oēs sciūt nomē ei⁹. sec⁹ de pauperib⁹ hoib⁹. Per diuitias faciūt tātū siue bū siue male q̄ faciunt se cognoscere & nominare. Ideo de diuitibus dicit dauid. Tabernacula eorum in progenie & progenie: vocauerūt

noīa sua in terris suis: si nō in celis. ps. xlviij. Quare ergo xp̄s nō noīauit ipm: si pauperē Pro rnsione sciendū q̄ q̄diu hō tenet vitam bonā & sanctā & est in gratia dei: nomen eius scriptū est in celo in cathedra que sibi corrndet p̄m pītem iusticiā. Auctas xp̄i loquētis de his q̄ sunt in gra. Gaudete & exultate q̄m noīa vra scripta sunt in celis. Lu. x. Scripta sunt in celis. .i. in cathedris celestib⁹. Per oppositū psona q̄ tenet vitā vitiosam & viuit in pctō mortali scilz superbie auaritie: luxurie &c. nomen eius radif in celo de illa cathedra: q̄a in libro diuine p̄destinatiōis null' scribif de nouo nec radif: si radif de libro p̄m pīsentem iusticiā. Ideo q̄m moyses orauit p populo de vitulo aureo dixit. Obsecro dñe. peccauit populus iste pctm̄ maximū. fecerūtq; sibi deos aureos. Aut dimitte eis hanc noxā: aut si nō fac eis: dele me de libro tuo quē scripsisti. Cui rndit dns. Qui peccauerit mihi delebo eum de libro meo. Exo. xxxij. Item dauid loquēs de pctōribus dicit. Deleant de libro viuentiū & cū iustis nō scribant'. ps. lxviij. Et scribif nomen pctōris in inferno. O qualis cōfusio et vereēdia est sibi: ac si papa haberet nomen alicuius sacerdotis in rotula vt promoueret eū ad cardinalatū vel epatū & pter suā culpaz papa deleret nomē eius: & ipm scriberet iter infimos. Idem de rege habēte nomē alicui⁹ scriptū int' barones & comites: si ex culpa sua ipm deleret & scriberet int' truffatores maior est cōfusio. Et incōparabilr maior est vere cundia q̄n nomen alicui⁹ delef de libro dei et scribif in rotula inferni. Auctas. Dñe oīs q̄ te derelinquūt sc̄z peccādo confundent': recedētes a te in terra scribent'. Viere. xvij. scz i illa de qua Job dicit cap. x. Terrā miserie & tenebrarū vbi umbra mortis & null' ordo: sed sempiternus horror inhabitat. Quia q̄ diues iste de q̄ loquif euangeliū erat pctor & male vite et xp̄s nō inuenit nomē suū in libro p̄destinationis: ideo noluit ipm noīare noie suo. Et q̄ ista sit rō ps p dauid in psona dei di. de diuitibus malis. Nō congregabo cuēticula eorū de sanguibus. .i. de pctis. iuxta illud. Libera me de sanguibus. nec memor ero noīm eorū p labia mea. ps. xv. Esse diuitē de bono iusto nō est malū nec pctm̄: sed esse diuitē impiū & peccatorē hoc est pctm̄. Et de talib⁹ dicit. Nō congregabo &c. Nota q̄ vnū cuēticulū ē diuitus supbor volentiū habere regimē ciuitatis &c. nō attēdentiū ad on⁹ quod recipiūt. Aliud cū uēticulū est auarorū. .i. vsurarioꝝ vt habeant oēs pecunias. Aliud luxuriosorū signāt illorū qui ducūt vxores sola cā explēde libidinis. Aliud gulosorū magna cōuiuia facientiū. isto respectu vt habeāt amicos. Aliud iracundorū faciētiū obligatōes & iuramēta sibi q̄ se mutuo iuuabūt: & qui tāgent vos tangēt me &c. De his dicit. Non congregabo &c. scz in celo cū angelis & sctis aiabus. nec memor ero noīm eorū. Sed q: nomē paupis lazari erat scriptū in dei libro: eo q̄ cū bona patiētia receperat pauptatē speras in celo ditari: iō ipm noīauit. Et fuit cōpleta pphetia dō dicētis. Alias pauperus saluas faciet. Ex vsuris & iniq̄tate redimet aias eorū: & honorabile nomen eorū coram illo. ps. lxxi. Et loquif de paupib⁹. Nota aias pauperū. scilz illorū q̄ patienter sustinēt pauptatē q̄ nō indignant' q̄ deū: nec furātur aliq̄d: si speratant in paradiso ditari: saluas faciet. Ex vsuris q̄s modo faciūt redimet eos: q̄a modo paupes mihil pnt hre a diuitibus: nisi cū vsuris. Si petūt ab eis mutuū: nō obtinēt nisi cū vsuris. Si volūt emere bladū vel panū cogunt' emere cū vsuris plus dando. ppē solutionis dilationē. Si paupes volunt vendere bladū vel aliud cū vsura. .i. minus pter denarios prōptos. Ex iniq̄tate. .i. quā eis faciunt liberabit eos q: paupes nō pnt obtinere iusticiā. q̄diu aduocati & procuratores sentiūt eorū pecunias omnes sugunt ex eis. Postea dicūt eis. cōueniatis cū pte: q: nō multū ius habetis. Sed quare non dixistis sibi ante ne dissiparet bona sua: iō &c. Et honorabile nomen eorū coram illo. Qualis honor: si rex vl' papa noīaret & peteret de aliquo paupe. Sedo dicit q̄ canes veniebāt & lingebāt vlcera ei⁹ Quid signāt isti canes. Et dicit Greg. i omelia sup illo euāgelio. q̄ canes sūt p̄dicatores sc̄z oēs illi qui habēt officiū p̄dicādi. Nō q̄a null' pfamilias mittit oues suas in desertum locū nisi cū custodib⁹ & canib⁹ qui ipas custodiunt a lupis. Ita & iste dñs q̄ dicit. Ego sum pastor bonus. Joh. x. nō dimittit oues in nemore huius mūdi: nisi cū custodibus & canibus. Canes sunt p̄dicatores. p̄mi optime latrantes fuerūt apli: deinde martyres: doctores: confessores. Vodie oēs illi sunt canes q̄ p̄dicant & latrant cōtra lupos inferni ne aprorument ouibus xp̄i. Et nunq̄d est magna dignitas esse canē xp̄i. Ecce q̄d dic Job i psona xp̄i: & ita exp̄it Greg. in moral. Nūc aūt deridēt me iuniores tpe: q̄rū pres nō dignabar ponere cū canib⁹ gregis mei. Job. xxx. Nota nūc in tpe passionis deridēt me iuniores tpe

scz iudei di. Vach q̄ destruis templū dei ⁊ in triduo illud reedificas. Jtē. Alios saluos fecit seipm nō pōt saluū facere. Quos patres scz patriarchas ⁊ pphetas nō dignabar ponere cū canib⁹ gregis mei: q: maior est dignitas p̄dicator̄ q̄ patriarcharū vel pphetarū. Jsti canes hñt linguā medicinalē: iō lingūt vlcera pctōr̄ q̄. Zigif a p̄dicatore plaga supbie q̄ confistit in capite q̄n laudat ⁊ cōmendat vir tutē hūilitatis. ⁊ quō xp̄s ⁊ ego maria fuerī humles ⁊ quātū eis placet x̄tus hūilitatis ⁊ pone humles: ⁊ quō supbia fuit initiuz oīs mali ⁊ p̄ditionis ⁊ aperuit ianuam inferni ⁊ clausit ianuā paradisi. Jdez pōt dici de alijs pctis ⁊ vitijs ⁊ x̄tutib⁹ oppositis. Ecce quō lingua canū est medicinalis. Sed dētes sunt venenosi mordēdo si in p̄dicatione mordēt famā alicuius vel in pfessione q̄n petunt pecunias. tūc mordēt bursam vl bona ⁊c. Ecce q̄d figr. Canes ligebāt lingua vlcera ei⁹ q̄ curant vlcera pctōr̄is, Dauid. Lingua canū tuor̄ ex ininicis ab ipo. ps. lvij. Vic est figura ecclyptica: q: deficit x̄bū ibi. Lingua canū tuorū scz p̄dicator̄ ex ininicis. i. pctis sanat siue de monib⁹ liberat ab ipo scz dño p̄ncipal⁹ agente: q: p̄dicatores solū sunt istrumēta. Greg. Jn vanuz exteri⁹ laborat lingua p̄dicatoris: nisi fuerit ius gr̄a saluatoris. Dico scdo q̄ in euāgelio hodierno oñdit diuia retributio vt ipam expectem⁹: cū dr. Factū est vt moreret mēdic⁹ ⁊ portaret ab āgel⁹ i sinū abrahe Mortu⁹ est aūt ⁊ dives ⁊ sepult⁹ est in iferno. Ecce hic retributio diuinalis. Dicit magr semē. in. iij. ⁊ oēs etiā alij doctores. ⁊ doctrina est cōis. q̄ in corde terre sūt q̄tuor dom⁹ inferni. Dom⁹ inferior dr locus dānatorum Scda dr limbus puerorum q̄ nō sunt demones nec ignis. solū sunt ibi tenebre. i. carētia visionis dei. Non est ibi ignis materialis: sī ira dei dr ignis. Juxta illd Deut'. xxxij. Ignis succēsus est in furore meo. Aug. vocat illam iram dei ignē dei in q̄ sunt pueri nō baptisati, q: nunq̄ videbūt deū. Tertia est locus purgandor̄ in q̄ est ignis imaterialis. q̄ virtute diuina torq̄t cruciat ⁊ purgat alias x̄pianos. Sed nō sunt ibi demones. q: in purgatorio nō sunt nisi illi q̄ sunt in gr̄a dei. Quarta domus supior est sinus pfector̄ in quo erāt sancti pres: q̄ dicebat sinus abrahe. ppter securitatez quā habebāt de gl'ia: sicut illud q̄ habet in sinu in secuio est. Etiā paradisus dr sinus abrahe. iuxta illud eccl'ic. Exaudi me vt aiaz meā in sinu abrahe pīarche tui iubeas collocari. Dicit glo. sup illud. Factū est. vt moreretur mēdicus ⁊ portaretur ab angelis in sinū abrahe: q: sicut nūc q̄n moriunt̄ ꝺdigne pententes: statiz aie ipor̄ portant̄ in celū. sic tūc portabāt̄ in sinū abrahe. Dives x̄o sepultus est in inferno. Ecce b̄ ad ira̅ diuina retributio. Auc tas. Ego dīs scrutās corda ⁊ p̄bās renes: q̄ do vnicuiq̄ iuxta viā suā: ⁊ iux fructū adinuētionū suarū. Piere. xvij. Nota hic duo secreta moralia. Primū cū dr. Factuz est vt moreret mē. Si attēdistis ad x̄ba xp̄i: q̄n voluit loq̄ de mūdana p̄uersatione. p̄mo fuit locut⁹ de diuite q̄ de paupe di. Homo q̄daz erat dives. Sed q̄n voluit loq̄ de alio mūdo de diuina retributōe. p̄mo fuit locut⁹ de paupere di. Factū est vt moreret mēdicus. Hoc facit x̄ps ad oñendū ꝺtiā ꝺditionē diuitū ⁊ pauperū q̄tum ad vitā ⁊ q̄tum ad mortem Jn hoc mūdo in vita p̄nti diuites sūt primi in honorib⁹: dignitatib⁹: ⁊ officijs: q: sp sē in p̄mo loco. paupes aūt p oppositū semp sunt vltimi. Sed in alio mūdo vtiq̄ iste ordo: q̄a paupes erūt p̄mi in honorib⁹ ⁊ dignitatibus paradisi. diuites x̄o vltimi. Recte de diuitibus ē sicut de falcōe ⁊ gallia. Falco aūt q̄diu viuit ⁊ multū honorat, a dño suo in manu portat. etiā in eccl'ia: q̄ noller portare filiū suū et diligēter fuit ei. ⁊ carnē crudā mordēdo dentibus: ⁊ in estate cū aqua frigida refrigerando: ⁊ i hyeme dormit in camera dñi ēt i loco altiori. Et si misera gallina approximat modicū ad comedēdū micas statim et pellit: nec audet intrare camerā. Sz in morte totū x̄tis q̄n gallina cū magno honore portat coram dño inter duas scutellas: ⁊ falco ꝓicitur in sterq̄linū. Q̄n dr dño. Falco est mortu⁹, R̄ndet dīs. ꝓicite i sterq̄linū. Ita recte i b̄ mūdo dives vt falco viuit ml'tū delitiose honorifice ⁊c. Et mīs paup vt gallia nō audet appropinquare domui diuitis: immo dicit dives, Quid vult ille hō, o latro dz esse foras. Ecce quare xp̄s p̄mo noīauit pauperē q̄n loq̄bat de alia vita. Et verificat illud q̄ xp̄us dicit. Mar. xx. Erūt nouissimi. s. paupes qui in b̄ mūdo sunt nouissimi p̄mi. s. in paradiso. ⁊ p̄mi scz diuites q̄ in hoc mūdo sunt p̄mi i oībus i alio mūdo erūt nouissimi. s. in inferno. Jō q̄n paup morit, aia ei⁹ portat cora dño int' duas scutellas scz gl'iam aie quā hēbit statiz: et gl'iaz corpis quā habebit post iudiciū gñale Due scutelle sunt immunitas pene b̄ inferius ⁊ abūdātia glie sup⁹. Secūdū secretus est ibi, Mortu⁹ est ⁊ dives ⁊ sepultus est in inferno

Certum est q̄ corpus nō fuit sepultū in inferno si aia. in quo videf q̄ in inferno sunt sepulture ⁊ cimiteriū. Dico q̄ sic. si amisetis vos neeligatis ibi sepultura. Ania sepelif in inferno sm q̄ corpus honorabile sepelif in hoc mundo. Jn cuius sepultura fuanf tres cerimonie p̄ncipales. Prima est q̄ mortuo hoīe honorabili aliq̄s de amicis suis vadit ad eccl'iaz ad curatū. p sepultura apptēdat: ⁊ sacerdotes sepparant: q̄ cū magna cōmotione disponūt se dicētes: vadamus. Jdez de sepultura aie. Q̄n malus dives vel alia p̄sona est in extremis dabolus q̄ ipsuz tēptauit q̄ naturalif cognoscit horā siue mortē: vadit subito ad infernuz ad curatū. s. lucaferū dr. quō talis religiosus deri eius vel dives q̄ tenuit malā vitā est in articulo mortis: iō petis vos ⁊ mittat. Et fit vna magna cōmotio: q: q̄libet vult venire. Auctoritas. de quod malo diuite. Jnfern⁹ subr⁹ te p̄turbatus est in occursum aduētus tui. suscitauit tibi gigātes. Et tūc dicēt. Vulnerat⁹ es sicut ⁊ nos. nr̄i fil'is effectus es. Detracta est ad inferos supbia tua. q: noluisti obedire p̄ceptis dñi tui ⁊c. Esa. xiij. Secūda cerimonia seu fil'itudo q̄ seruat in sepultura corpis: est q̄n sacerdotes cantādo portant corpus ad sepulturā signo crucis p̄cedēte. pentes ⁊ amici sequunf flentes. Sil'r aia dānata portaf a demonibus ad sepulturā inferni nō cantando: sī p̄fusibiliter vociferando: ac si esset caterua p̄cor̄ p̄cedente signo luciferi. s. circulo. David. Jn circuitu impij ambulāt. Sicut a passione xp̄s accepit signū crucis. sic demon accepit signū circuli. Sicut p̄sone deuote inuocando dñ faciūt signū scē crucis di. Deus in adiutoriū ⁊c. Jta diuini inuocādo demonē faciunt signū circuli. Et sicut portaf crux in sepultura aie bone: sic circulus portaf in sepultura aie male a diabolo. Jō dic scriptura. Vir qui errauerit a via doctrine in cetu gigantiū cōmorabif. Prouerb. xxi. Nota qui errauerit a via doctrine. q̄libet male viuēs errat a via doctrine. Nullus credat posse saluari a sola credētia. q: imo est necessaria obedictia. Jac. ij. Quid p̄derit fratres mei si fidē q̄s dicat se habere: opa aūt nō habeat. Nunquid poterit fides saluare eū: Si aūt frater ⁊ soror nudi sint et indigeāt victu quotidiano: dicat aūt aliq̄s ex vob illis, ite in pace calefacimini ⁊ saturamini, nō dederitis autez eis q̄ necessaria sunt corpis: quid p̄derit: Sic ⁊ fides si nō habeat opa mortua est in semetipsa ⁊c. Talis p̄sona male vite in morte in cetu gigantiū cōmorabitur. Ideo cauete ne erretis a via doctrine. i. obedictie. Tertia cerimonia siue similitudo q̄ seruaf in sepultura corpis est, q: iuxta statuz et ꝺditionē p̄sone daf ei locus sepulture in ecclesia vel in choro. vel iuxta cornu altaris. vl in aliqua capella ⁊c. Similiter fit in inferno de aia ꝺdenata. Jam sunt ibi certe sepulture. Prima p superbis. nō de terra: sī de igne inextinguibili. Aliud sepulchruz p auaris. de metallis liquefactis ignitis. Aliud p luxuriosis, ⁊ sic de alijs. De q̄bus dicit dō, Sepulchra eorū. s. damnator̄. domus illor̄ in eternum. p̄s clxiij. q̄ p̄ intelligi de sepulturis inferni. Jdeo amisetis vos ne in vro testamento. i. in vita quā tenetis eligatis ibi sepulturā. Jn pūcto q̄n hō eligit malā vitā: eligit ibi sepulturā et cōfirmaf p mortē. Dico tertio q̄ euāgeliū declarat infernalē dispositionē vt ipsam vitemus. ibi. Eleuans aūt oculos suos cū esset in tormētis, vidit abrahā a longe ⁊ lazarū in sinu eius. Et ipse clamans dixit. Pater abrahā miserere mei: ⁊ mitte lazarū vt intingat extremum digiti sui in aquā. vt refrigeret linguaz meā: q: cruciot⁹ i hac flāma. Et dixit illi abrahām. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua: ⁊ lazarus sil'r mala. Nūc vero hic cōsolat⁹ tu vero cruciaris. Et in his oībus inter vos et nos cahos magnū firmatū est. vt hi qui volūt hinc tranfire ad vos nō possunt: neq̄ inde huc trāsmeare. Nota eleuās oculos. ergo aia hz oculos. ⁊ etiā ania hz alia membra: sī sunt spūalia. sicut mēbra corpis sunt corpalia: si fortiora sunt membra aie. Nota pater abrahā vbi dicit glo. q̄ erat de genere abrahe. q̄ etiam vocat ipsum filiū dicēs. Fili recordare ⁊c. q: p bonis q̄ hō facit in statu pcti: deus dat retributionē in hoc mūdo. Nota cahos magnū. id est abyssus. Nota q̄ beati obiectaliter transeunt ad dānatos videndo illor̄ penas. si tñ nō sentiūt penaliter. Et dānati obiectaliter trāseunt ad beatos: sī nō p̄nt ad eos trāsire p penitentiam actualē. nec videndo gloriā obiectaliter, Nota hic duo secreta. Primū ibi, Eleuans oculos suos cum esset in tormentis. Ab isto textu extrahūt sancti doctores theologie hanc cōclusionē. q̄ modo vident damnati beatos: sed nō gaudent de tali visione: imo ex hoc eor̄ pena augmentaf. Ac si famelicus videret mēsam paratam cū magnis epulis ⁊ cibis: et nō posset accedere nec comedere. ideo pena sibi augmētaret. Practice cogitate q̄n supbus damnatus eleuat sibi oculos ⁊ videt beatum Paulū qui fuit supbus et persecutor ecclesie:

quō dicit, O mīb iste fuit magis superbus q̄ ego: ⁊ tñ est quersus: q; fecit pniaz, ita fuisset de me si penituisset. Idē de auaro qñ videt btm̄ matheū, de q̄ dicit Beda, q̄ fuit raptor Idē de luxuriosis qñ videt btām mariā magdalenā: mariā egyptiacā ⁊ sic ō alijs. Auctas Videtes turbabunt timore horribili: ⁊ mirabunt in subitatōe insperate salut̄, gementes pre āgustia spūs di, intra se pniam agētes: ⁊ pre āgustia spūs gemētes. Di sunt q̄s aliq̄n habuim⁹ in derisuz ⁊c, sequit, Ecce quō computati sunt int̄ filios dei, Sap̄. v. ⁊ loquit ad fram de dānat̄. Danati penitēt de pctis, nō rōe culpe: ſ rōe pene i, iiij, di, xvij, q. i, ar, iij, q iij. Scōm secretū ē de gutta aq̄ quā petebat q̄ fuit sibi denegata. Aug. ⁊. cccc. āni fūt ⁊ plus q̄ petit illā dictā guttā aq̄ ⁊ q̄libet die hora petit eā ⁊ nunq̄ obtinebit. Si custodiuiſſz ſi bi vnū barile de vino greco modo fuiret sibi Dec gutta aq̄ figt refrigeriū aliq̄d qđ dānati nō p̄nt hr̄e ⁊c. Dixi q̄rto q̄ sctm̄ euāgelū declarat scripturalē ꝓfirmatiōnē: cū dic thēa Dabēt moysen ⁊ ppbas: qđ ostendit cū dr, Rogo g̃ te p̄ vt mittas eū i domū p̄ris mei. Habeo em̄ q̄nq; fratres, vt testet illis ne et ipi veniāt in hūc locum tormētoz. Et ait illi abraham, Dabēt moysen ⁊ ppbas: audiāt illos. At ille dixit, Nō pater abrahā: ſ si q̄s ex mortuis ierit ad eos pniam agēt, Ait aūt illi Si moysen ⁊ ppbas nō audiūt: neq; ſi q̄s ex mortuis resurrexit credēt. Videt q̄ ex charitate loq̄ref ne ffes sui damnarent sicut ipse. Rñsio q̄ nō loq̄bat̄ ex charitate: ſ ne pēa ei⁹ augmētaret: q; q̄to plures sūt dānati: tāto magis augmētat̄ eis pena, sicut plurib⁹ bti s saluat̄ augmētat̄ glia accitatis btōz. Verbi gra. ſi titioni ignito addant̄ alij titōes: magis ardebit: ⁊ si ples pl⁹ ardebit. Rñdit abrahā, Dabēt moysen ⁊ ppbas audiant illos. Nota q̄ maior est auctas sacre scripture q̄ esset testimoniū cuiuscunq; resurgētis. Ideo apl's, Licet angel⁹ de celo euāgelizauit vobis ꝑterq̄ qđ euāgelizauim⁹ anathema sit. Gal. i. Un apl's q̄ suscitabat mortuos cum testimonio sacre scripture tanq̄ firmioꝛi ꝓfirmabāt dicta eoꝝ ⁊ doctrinā, i, Coꝝ. xv, Tradidi vobis in p̄mis qđ ⁊ accepi: q̄m xp̄s mortu⁹ est, p pctis nr̄is ſm scripturas: ⁊ q; sepult⁹ est ⁊ resurrexit tertia die ſm scripturas. Ideo sequit. Si moysen ⁊ ppbetas nō audiunt: neq; ſi q̄s ex mortuis resurrexerit credēt. Nūq̄d xp̄s suscitauit lazarū q̄ multū narrauit de alio mundo vt dicit Aug. et tñ sibi nō credebat a iudeis,

Ideo dr Job. xij, q̄ iudei cogitauerūt occidere cū. Itē xp̄s surrexit: in quē nō crediderunt iudei, Item apl's suscitabāt multos mortuos q̄ dicebāt de alia vita. Ideo indubitant̄ ⁊ firmiter credēdū ē testimonio sctārū scripturarū ⁊ det̄minationi vr̄is ecclie, Et esset bonus studē bibliā q̄a cū alijs sc̄pturis nō poterim⁹ arguere ꝺ̄ anti xp̄m nec rñdere. Et mō pauci curāt de biblia: imo iā verificat̄ illud Iero. ad Paulinū, c. vi. Quicq̄d dixerint ꝺ̄ legē dei putāt. Nec scire dignant̄ q̄d ppbe: quid apl's senserint: ſ ad sensum suū mcōgrua aptāt testimonia: q̄si grāde sit ⁊ nō viciosissimū dicē di gen⁹ depr̄auare scr̄as: ⁊ ad volūtatē suam sacrā sc̄pturā trahere repugnātē. Jō dicebat xp̄s iudeis, Scrutamini scripturas in q̄bus putat̄ vos vitā eternā hr̄e: ⁊ ille sunt q̄ testimonium p̄hibent de me. Joh. v.

Feria sexta post dñicam secundam quadragesime. Sermo.

Egnuz dei dabitur

r gēti faciēti fructū. Matt, xxi, ⁊ in euāgelio. Thēa dat mihi motiuū p̄dicādi ⁊ declarādi q̄t modis pōt hr̄i a nob regnū dei, Bz p̄mo salutē virgo maria, Regnū dei dabit ⁊c. Pro cui⁹ ꝺ̄bi declaratōne ⁊ materie p̄dicāde introductōē: sciēdū q̄ q̄libz de arboꝛib⁹ sui viridariꝰ vult fructū: nec ē cōtentus de folijs ⁊ floꝛib⁹: ſ vult fructus. Sic de⁹ de horto xp̄ianitat̄ cui⁹ arboꝛes sūt xp̄iani ibi plantati in baptismo, de q̄b⁹ deus vult fruct⁹ bonoꝝ operū, i, pnie mie ⁊c. Nō solum vult floꝛes bonarū cogitationū: nec folia bonarū locutionū: ſ vult fructus bonoꝝ operū Auctas. Ego p̄sui vos vt eatis ⁊ fructū affe ratis: ⁊ fruct⁹ vr̄ maneat. Jo. xv, Nota vt eat̄ scz, p̄ficiēdo: ⁊ fruct⁹ vr̄ maneat. i, vsq; in finē Sed qñ xp̄ian⁹ vel religiosus nō tenet bonā vitā: vel etiā p̄ovteri: tales sunt arboꝛes sterriles. De q̄b⁹ dicit xp̄s. Dis arbor q̄ nō facit fructū bonū: excidet ⁊ in ignē mittet. Matt, iij, Sed boni q̄ faciūt dignos fruct⁹ pnie. Luc. iij, in morte trāsplātant̄ ab isto horto i paradisum celest̄: ꝺ̄ dicit thēa, ppositū. Regnū dei ⁊c. Occasioē the nat̄ q̄stiū in sacra scriptura q̄t modis deus dat regnum celorum suis. Et inueni q̄ sex modis tñ, scz

Primo p̄ directā hereditatem.
Scōo p violentā importunitatē.
Tertio per deuotū seruitium,
Quarto p fidele cambium,
Quinto ꝓpter continuā petitionē,

Sexto ꝓpter iustam emptionem,

Quilibet vr̄m cogiter quē istoꝝ sex modoꝝ tenet: ⁊ quē fructū fac̄. q; de his dic thema, Regnū dei dabit̄ gēti faciēti fructū. Dico primo q̄ deus dat regnū suū p̄sonis hūanis p directā hereditatē, sicut reges ⁊ p̄incipes ⁊ dñi suis filijs legitimis dāt hereditatē, sic de⁹ dat: cuius filij sunt nouit̄ sanctificati, si decedāt ante q̄ peccant statim euolāt: ⁊ dat̄ eis hereditas regni dei. Nota ꝺ̄ errorē vetularū dicentiū q̄ ꝓpt dolores mr̄is transeūt p purgatoriū ⁊c. falsum est, Et q; sunt filij regis xp̄i ⁊ regine: scz ecclesie: iō rōe generatiōis i baptismo. Jō. Job. i, Dedit eis potātē filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius: qui nō ex sanguibus, i, seminibus, ſ ex deo nati sunt. Si g̃ iure hereditario filijs legitimis debēt hereditas p̄r̄is: cū g̃ pueri nouit̄ baptizati sint filij legitimi. g̃ ⁊c. Jō dicit scriptura sctā. Ipse spūs testimoniū reddit spūi nostro q̄ sumus filij dei. Si aūt filij ⁊ heredes: heredes q̄dē dei: coheredes autē xp̄i, Ro. viij, Si dicat̄, quō hūt regnū dei illi pueri q̄ nullū fecerūt bonū: q̄re p̄mittunt̄ intrare ⁊c. Rñdeo q̄ filijs nō fit qđ quare intrāt domū p̄r̄is: imo si portarij paradisi dicerēt eis, q̄re vos vultis ꝺ̄ intrare: quo iure. Rñderēt pueri, q; sumus filij dei, videatis in frōte nomē p̄r̄is. Apoc, xiij, et nomē p̄r̄is sui scriptū in frōtibus sus. Nō hist̄oriā quō pueri portabant ad xp̄m vt bñdiceret eos, Matt, xix, quos apl's p̄hibebant, q̄bus dixit, Sinite puulos venire ad me ⁊ nolite p̄hibere eos: talium est rñ regnū celoꝝ. In qua aūcte sunt tres clausule q̄ p̄nt applicari ꝺ̄ tres difficultates siue impedimēta intrādi regnū celoꝝ. Dicat ꝺ̄ illos q̄ nimis plorant p pueris qñ moriunt: cū tñ deberēt gaudere, q; recipiunt a rege xp̄o. Dico scōo q̄ deus dat regnū celoꝝ p violentā importunitatē. Jsto mō dat̄ p̄sonis p̄mit̄tibus q̄ ex pctis pdiderūt innocentiā baptis malē ⁊ dei filiationē: et facti sūt inimici dei, sicut filij reg̃ q̄ inimicant̄ p̄r̄i: exhereditant̄ a p̄re. Idē de nob q̄ ex peccatis inimicamur xp̄o iesu p̄r̄i nr̄o, iō nō possumus hr̄e regnū dei p̄r directā hereditatē: sed possumus ipsam hr̄e p violentā importunitatē, Od aūt violēter possit hr̄i ego nō auderē dicere missi q; xp̄s hoc dic. A diebus Jobis baptiste regnū celoꝝ vim patit̄ ⁊ violenti rapiūt illud, Matt, xi, Dec violentia fit p pniam que a xp̄o violētia vocat̄, Nō: q; oia opa penitētialia requirūt violentiā. Ubi gra. Primo de 3ti tiōe, Cēterisde ꝺ̄ his de q̄bus hō delectat̄ ⁊ naturaliter indinat̄ ⁊ puocare se ad fletū: violentiā requirit. q̄ tāta est aliq̄s q̄ ex illa violētia moriunt̄, vt est iam inuētū, Jō Joel. ij, Fletu ⁊ plāctu scindite corda vr̄a, Scōo hr̄e ꝓpositū nō redeundi ad pctā q̄ forte iā sunt ꝓuersa in naturā ex ꝓsuetudine, ideo req̄rit violentiā ad se custodiendū, vt p̄z in assuetis iurare dēū. Nota ō illo q̄ qñ iurabat ponebat vnde cim denarios i bursa cē. ⁊ sic coꝛrexit se cē. ecce violētia. Tertio recedere a mala societate, a p̄sona tā dilecta cē, iō req̄rit magā violētia, Poeta. Que nocitura tenes q̄uis sint chara relinq̄. Quarto oꝛis ꝓfessio etiā req̄rit magnā violētiā. cū pudoꝛ retrahit hoīem ne pctā ꝓfiteat̄: ne se diffamet. iō est necessaria violētia, ad instar illi⁹ q̄ nimis comedit ⁊ cū violētia sa puocat ad nauseā ⁊ vomitū, Jtē ieiuniū req̄rit violētiā, maxime in illis q̄ ꝓsueuerūt bibere de mane. Idē de restitutione ⁊ iniuriarū remissiōe. Ecce q̄re dicit xp̄s, Regnū celoꝝ vim patit̄, ſ pnie, ⁊ violēti, ſ, penitētes rapiūt illd, Quia p̄mus hō q̄ p̄dicauit pniam, p obtinendo regno celoꝝ fuit Jobes baptista, Matt, iij, et Lu. iij, Facite dignū fructū pnie, q̄m appropinq̄bit regnū celoꝝ. Nunq̄ aūt aliq̄s ꝓphetarū vel p̄fiteriarū hoc p̄dicauit: ſ iobes incepit, Deinde xp̄s ꝓsequit dicēs, Matt, iiij, Pniam agite: appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ ⁊c. Idco dicit thema, Regnū celoꝝ dabit̄ facienti fructū, ſ, pnie. Tertio regnū celoꝝ dat̄ ꝓpter duotū seruitiū. Qñ aliq̄s seruit alicui dño ꝓsequit aliq̄d salariū si bñ seruit. al's nō, Sic xp̄s suis seruitoꝛib⁹ nō dat florenos dcē vel viginti, ſ dat eis regnū celoꝝ, vt sunt ecclesiastici p̄sōi q̄ deuote seruiunt xp̄o: q; laici sunt in negocijs mūdi multū occupati: sed deuoti ecclesiastici de die ⁊ nocte seruiūt xp̄o. Nota quō seruitiū ecclesiastico ꝓsistit in tribus p̄cipue, ſ, digne officiare: digne celebrare, honeste conuersari. De primo Aug. Psalmis et hymnis cū oratis dēū: ꝺ̄ ꝺ̄sef in corde qđ p̄ferf in oꝛe ⁊c. De secūdo Exo. xix, Sacerdotes q̄ accedunt ad dñm sanctificent̄ ne pcuti at eos. De tertio ad Ro. xij, Prouidētes bona nō tñ coram deo: sed etiā coram oīb⁹ hoīb⁹. Et Aug. In oīb⁹ moribus vestris nihil fiat qđ cuiusq̄ offendat aspectū: ſ qđ vestrā deceat sctitatē, Talibus p salario seu mercede dat̄ regnum celoꝝ. Non oīs qui dic mihi dñe dñe: intrabit in regnum celoꝝ. Ergo dñe quis intrabit. Respondet, Qui facit voluntatē patris mei q̄ in celis est ipse intrabit in regnū celoꝝ, Matt, vij, Jō de sacerdotibus

dicit thema, Regnū dei ꝛc. Quarto regnum celoꝝ dat, ppt fidele cāliū. Isto mō maxime hī a religiosis q̄ dant xpo qō hñt: ⁊ xps dat eis principale qō hz. s. regnū celoꝝ. Nos religiosi ḡtuor hēm⁹ pncipal'r. s. aiam rōnalem ad imaginē dei creatā, Jō ē pulchrior sole nisi deturpetur macula pcti. Vāc dat religiosus dño per votū obedietie: q; liberū arbitriū, qō est essentiale aie: religiosi submittūt ad voluntatem prelati. Jō xps dicit. Mat. x. hac dilectiōe nēo hz q̄ vt aiam suā ponat q̄s p amicis suis. Jo. xv. Pro ista de⁹ dat humili religioso ⁊ obedienti gliam suā cū angel' suis. Ecce cāliū. Secundo habem⁹ corp⁹ de terra. Job. vi. Spūs ē q̄ vuificat: caro nō pdest q̄cq̄. Jpm dat religiosus dño p votū castitat', q̄si dicendo cū apło. i. Cor. ix. Castigo corpus meū ⁊ in seruitutē. s. dei redigo. Pro isto de⁹ dat religioso casto ⁊ honesto resurrectionē incorruptibilē. Tertio hēm⁹ bona tpalia: q̄ religiosus dat deo per votū pauptat', quasi dicēdo. Ecce nos reliq̄m⁹ oia ꝛc. Mat. xix. ppter qō deus dat religioso paupi thesauros paradisi. ⁊ habet q̄cq̄d vult, qō nō hz b aliqs q̄tūcūq; magn⁹. Quarto hēm⁹ modos viuendi diuersos. bos dat religiosus dño seruando cerimonias sui ordis, ppt qō de⁹ dat religioso fgnū celoꝝ Ecce cambiū, ac si tu pro manu plena gariofilis haberes cophinū plenū florenis. ideo xps Matthei. v. Beati pauperes spiritu: qui dāt dño corp⁹ aiam ⁊ bona: qñ ipoꝝ est regnum celoꝝ. Aug'. O felix permutatio dare terram ⁊ accipere celū, dare lutū ⁊ accipere aurū, dare tranſitoria ⁊ accipere eterna. Quinto regnū celoꝝ dat p ǫtinuā pstitionē, Auctas. Quere te pmo regnū dei ⁊ iustitiā ei⁹: ⁊ hec oia adiicientur vob. Mat. vi. Dñe ⁊ nunqd pmo petere debem⁹ victū ⁊ vestitū ⁊ alia nob necessaria. Risio q̄ nō, immo pmo q̄rite regnū dei ⁊ iustitiā eius: ⁊ hec omnia. s. victus ⁊ vestitus ꝛc. adiicient vob. Nota. primo dicat quō de⁹ vult pncipiū tpis tot⁹. Principiū diei est mane, illud vult de⁹ per deuotā ofonē. Dic modū orādi deuotū. pmo se signādo ꝛc. Raban⁹ Crux christi clauis ē paradisi. ⁊ sic aperta porta intretis spiritu cogitando cū quo loquimini in ofone. Principium noctis est sero. Illud etiam vult deus vt ozetis anteq̄ ponatis vos in lectū. Principiū hebdomade est dñica que fuit pma dies mundi. Hoc pncipiū vult deus cessando ab oi ope ꝛc. audiendo missam: sermones: seruādo q̄tuor pditiones ꝛc. Hoc mō obtinent regnū dei oēs q̄ orant deum deuote.

Jdeo dicit thema, Regnū dei ꝛc. Sexto dat regnū dei per iustam emptionē, hoc modo habuerunt ipm sancti martyres dando preciū iustum. Aug'. Venale inquit dominꝰ habeo. Et q̄d dñe. Regnū celoꝝ. Quantū valet: tantum valet quantū habes. scz de meritis. Preciū iustū est dare pro ipo vitā ⁊ sanguinem ⁊ oēs labores, nō q̄ sit preciū iustū per equalitatem, quia non sunt cōdigne passiones huius tpis ad futuram gliam que reuelabitur in nobis. Rom. viij. Sed est preciū iustū per ꝓportionē exquo hō dat deo qō hz. s. vitā pro vitā p martyriū: de⁹ dat etiā hoi q̄cq̄d hz, scz seipm: gliam ⁊ regnū suū. iō dicit. Quātū vz. Tantū valet quantū habes. Jō xps. Beati q̄ persecutionē patiuntur propter iusticiā: q̄m ipoꝝ est regnū celoꝝ. Matth. v. Nota pro pter iusticiā. non dicit propter fidē: quia iusticia est vniuersalis: ad omne opus virtutis. Vñ Iohannes baptista martyr est prepotens heremiq̄ cultor. vt dicit eccl'a. tñ non p fide s̄ p iusticia. quia corrigebat pctā notoria fuit ab herode decapitatus. Marc. vi. Si xps dixisset. Beati qui persecutionē patiūtur ppter fidem solū: Johānes non fuisset martyr. Idē de illis qui patiuntur ppter cōmunitatē mantenendā. Idem de scutiferis, Idē de vxore que non vult consentire viro qui vult plus de vxore q̄ deus ordinauit. O quot martyres essent in mūdo si vellent. i. Petri. iij. Si quid patimini propter iusticiam beati. Ecce quare dicē thēa. Regnū dei dabit gēti faciēti fructū.

Sabbato post dñica Remiscere. Sermo. I

Jcut prophetā eux

habebant. Matthei. xxi. Sermo noster erit de sancto euangelio in quo xps oñdit nobis tria mala de iudeis, scz

Eorum iustam reprobationem.
Duram condemnationem.
Stultam excecationem.

De tertio dicit thema, Sicut prophetam ꝛc, cum tamen esset ⁊ creator omnium prophetarum. Ecce quomodo erāt ceci ⁊ non cognoscebant ipsum esse saluatorem ⁊ regē messiā. sicut prophetam ipsum habebant. Dico primo q̄ sanctum euāgelium ostendit de iudeis eorum iustam reprobationem p̄m q̄ xps eis oñdit ⁊ ipi habuerūt cōcedere. Cū xps dixit eis talem parabolam. Homo erat paterfamilias qui plantauit vineam: ⁊ sepem circundedit ei, ⁊ fodit in ea torcular ⁊ edificauit turrim in medio eius: ⁊ locauit eam agricolis. ⁊ peregre pfectus est. Cum aūt tēpus fructuū appropinquasset: misit suos seruos ad agricolas vt acciperēt fructus eius. Agricole aūt apprehensis seruis eius: aliū ceciderunt, aliū occiderunt. aliū vero lapidauerūt. Iterū misit alios seruos plures prioribus: ⁊ fecerūt illis sic'r. Nouissime autē misit ad eos filiū suū dicens. verebunt forte filiū meū. Agricole aūt videntes filiū dixerūt intra se. Hic est heres: venite occidamus eū ⁊ habebimus hereditatē eius. Et apprehensum eū eiecerūt extra vineā: ⁊ occiderūt. Cū aūt venerit dñs vinee q̄d faciet agricolis illis. Aiunt illi. Malos male perdet et vineā suā locabit alijs agricolis: q̄ reddent ei fructū tpibus suis. Et qua parabola xps fecit eos ꝛcedere ore ꝓprio q̄ iuste erāt a dño reprobati ⁊ cōdemnati. Adō declaremus parbolā. Nō iste paterfamilias est deus patet: q̄ hz nō sit hōiē. ppter sil'itudinē quā hz cū deo deus rōnabiliter se dicē hoiem. Adam aūt non dz dici pr̄ vniuersalis. q; pr̄ carnalis modicū facit ꝛc. Sed deus facit totū: ⁊ corpus ⁊ aiam ꝛc. ideo dicē xps. Patrē scz vniuersalē nolite vocare vobis sup terrā. Matth. xxiii. Vinea ista est gens iudaica quā deus pr̄ trāsplātauit de egypto, vbi erant captiui in terrā. pmissionis, Dauid. Vineā de egypto trāstulisti: eiecisti gentes. s. infideles de terra. pmissionis: et plantasti eā. Et sepē circūdedit ei. s. vt custodiret: ⁊ protegeret: ⁊ defēderet. Hec seps est lex divina, voluit deus vt vinea. i. gēs iudaica esset dausa: ne male bestie illuc intrarent. Item ne pplus saltaret vltra sepē peccando mortaliter: q; ppter pctm veniale nō saltat homo vltra sepē. Ambro. in li. de padiso diffiniēs peccatū dicit. Peccatū est trāsgressio diuine legis et celestiū inobedientia mandatoꝝ. Torcular huius vinee gētis iudaice est altare sacrificiū vbi sanguis aialiū fundebat'. Turris alta erat templū edificatū hīs in altitudine cētum viginti cubitos, ⁊ habebat tria cellaria, ij. Paral'. iij. Et locauit vineā istā agricolis. i. plebi: mgīs: doctoribus: ⁊ rabinis: q̄ habebāt viuere de decimis ⁊ primitijs: ⁊ oblatiōibus iuxta ordinationē dei, ⁊ q̄ ipsi darēt sibi fructū meritoꝝ virtutū ⁊ operū spūaliū. q; ideo ipsam edificauit eis: ⁊ ipsi nō receperūt fructū de vinea, pplo. s. Auctas. Dedit illis regiōes gentiū vt custodiāt iustificatiōes eius. i. opa spūalia ⁊ vtutū. Et peregre pfectus est. Nō intelligatis ex hoc q̄ deus sit mutabilis: si reliquit hoiem in libertate arbitrij. Dedit sibi p̄cepta affirmatiua ⁊ negatiua inducendo ipsum ad

bonū: sed nō cogendo. Eccl'i. xv. Deus ab initio ꝓstituit hoiem: ⁊ reliquit illū in manu ꝓsilij sui. Adiecit mādata ⁊ pcepta sua. Si volueris mandata ꝛseruare cōseruabunt te ꝛc. Et venit tpe fructuū de vinea sua. misit seruos suos. s. scōs ꝓphetas, Esaiā. Amos ꝛc, vt inducerēt gentes ad faciendū fructū meritorū p sanctitatē vite: ⁊ illos occiderūt, Esaiā cum serra, Amos cū in samaria ꝓphetarer: amassias sacerdos frequēter eū plagis afflixit. tādē filius eius ozias vecte p timpora transfixit. Post hoc semiuimus in terrā suā euectus post aliquos dies dolore ventris expirauit. Dec. Viero. in. iij. plogo sup Amos. Itē Zachariās filius Joiade fuit lapidatus: ⁊ dñs nō habuit fructus de vinea sua. Deinde tpe ducum misit alios suos, s. Jeremiā. Ezechielē. Abacuc ꝛc. Et fecerūt eis sil'r. Deinde misit eis filiū suū pdilectū. s. xpm in incarnatiōe, qui qñ oñdit se agricolis: pdicādo: ⁊ mirabilia faciē do: dixerūt. Hic est heres. i. b est messias, Jō Nicodemus qñ venit ad eū dixit. Scimus q; a deo venisti mgr ꝛc, Job. iij, Quia videbant tps messie cōpletū ⁊ ꝓphetias. Dicūt hoc oēs glose tā literales q̄ allegoricales q̄ iudei cognouerūt xpm esse verū messiā: tā ppter mirabilia q̄ ppter tps ⁊ ꝓphetias cōpletas q̄ etiā ppter testimoniū Johannis baptiste. ⁊ crediderūt a principio: si q; xps arguebat ⁊ reprehendebat eoꝝ pctā mortalia ex malicia ⁊ cecitate pdiderūt fidē ō ipso di. Circūueniamus iustū qñ inutilis est nob: ⁊ Jrius est opibus nr̄is, et ip; properat nob pctā legis: ⁊ diffamat i nos pctā discipline nostre. Promittit se scientiaz dei hre: ⁊ filiū dei se noiat. Si eñ est verus dei filius suscipiet illū ⁊ liberabit illū de manibus Jrioꝝ. Contumelia ⁊ tormēto interrogemus eū: ⁊ pb emus patientiā eius, Mor⁹ te ru. pissima dēnemus eū. Dec cogitauerūt ⁊ errauerūt. excecauit eñ illos malicia eoꝝ: ⁊ nescierūt sacra dei. i. sacra secreta. Sap. ij. Xps aūt reprehendebat eos coꝝ pplo auisando populū ne coꝝ perēt ⁊ deciperet ab ipsis, ideo ppls auisatus a xpo despiciebat eos vidēs eoꝝ malicia ⁊ pcata, nec volebāt dare decimas ꝛc, Jdeo ipsi ex malicia dicebant. Venite occidamus eū: ⁊ habebimus hereditatē. s. decimas: ꝓmicias ꝛc. vt ꝓs. Et finalr fuit data snia Jxpm vt extra hierlm. s. in mōte caluarie crucifigeret. ad Deb. vlti. Dñs extra portā passus est, Cū ergo venerit dñs vinee q̄d faciet agricolis illis. Aiunt illi. Malos male perdet ꝛc.

Tunc dixit eis xps, Jdeo dico vobis: quia

auferet a vobis regnū dei: & dabit genti faciēti fructus eius. s. obedientie: pnie: & bone vite. Adorate auferetis vos: ne accidat vobis vt iudeis. Ūñ ex p̄dicta declaratione ptz q̄ deus vult de ppl'o suo fructū. Nō eñ ꝓtentat de floribus & foliis. Jō p fructu hūdo mittit & mittit quotidie suos suos. s. p̄dicatores. Nō sex fructus quos vult deus ex q̄bus dat regnū dei facēti. Primus fructus est innocētia baptismalis. Q̄ñ si infans moriat & portat secuz fructū innocentie baptismalis: tibi statim dat sibi regnū celoꝝ. Jdeo xp̄s. Nolite timere pusillus grex: q: cōplacuit p̄ri vr̄o dare vobis regnū. Luc. xij. Secūs est obedientia gñalis ad sua p̄cepta. Matth. vij. Non ois q̄ dicit mihi dñe dñe: intrabit in regnū celoꝝ: sz̄ q̄ facit voluntatē p̄ris mei q̄ in celis est. ipse intrabit in regnū celoꝝ. Tertius est pnia x̄tualis. q: pdita innocētia & obediētia oz facere fructū pnie Lu. iij. Facite g̃ fructus dignos pnie. q̄ñ appropinquabit regnū celoꝝ. Quartus est patientia martyrij. Adat. v. Beati q̄ psecutōez patiunt̄ ppt̄ iusticiā: q̄ñ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Quintus est indigētia aplicalis. Matth. v. Beati paupes spū: q̄ñ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Sextus diligētia spūalis in his q̄ tenet facere p̄m suū statū. si est religiosus vel clericus. Adat. vi. Primū q̄rite regnū dei & iusticiā eius & hec oia adjicient vob. Ecce fructus quos deus vult de vinea ppli sui. Nō ꝓtentat de foliis. q̄ iudei sibi dabāt cantādo psalmos & ꝓphetias distincte & spaciose: si nō dabāt sibi fructū deuotiōis nec bonoꝝ operū. Jdeo ipse Matth. xv. Populus h̄ me labijs honorat: cor aūt eoꝝ longe est a me. Sine cā colūt me. Sic multi clerici mō dant deo folia: si nullum fructū meritoꝝ nec virtutū: nec bonoꝝ operū: nec pnie: nec deuotiōis. Jdē de religiosis q̄ sibi dant folia. pmissiōis votoꝝ: si nō dant sibi fructum: q: ope nihil fuant. Jdē de p̄dicatorib⁹ q̄ dant deo folia pulchroꝝ x̄boꝝ: si nō dant sibi fructū bone vite. Jdē dñi & rectores cōitatum: q̄ dant deo folia iuramētoꝝ q̄ seruabunt iusticie fructū: sed nō dant sibi fructū operis: imo faciunt totū oppositū. Jdē de illis q̄ in matrimonio ꝓmittūt sibi mutuam fidē &c. Ecce pulchra folia: si nō dant fructus obseruando: imo ducūt cōcubinas. Jdē de illis q̄ñ sunt in piculo dant deo folia votoꝝ: si postq̄ fūt extra picula nō dant sibi fructū operis: cōplēdo vota. Jdē de iuristis q̄ p̄tant pulchra folia x̄boꝝ: si nō dant fructū iusticie. Jdem pōt dici de quolibet statu. Signū est reprobatiōis & p̄dē natiōis sicut de iudeis. Jdeo legit Adat. xxi. q̄ cū xp̄s semel veniret i hierl'm q̄siuit fructū in ficulnea & nō inuenit nisi folia. & maledixit ei dicēs. Nunq̄ nascat ex te fructus in sempiternū & arefacta est ꝓtinus ficulnea. Figura fuit: q: nō vult deus vt nos faciamus solū folia: si fructū. Jdeo dixit Job. xv. Ego posui vos. s. in vinea xp̄i. vt eatis & fructū afferat̄ &c. Dicoscdo q̄ scām euāgeliū declarat de iudeis duram p̄dēnatōez. s. q̄ mitteret eos i infernū p̄dēnatos. Postq̄ xp̄s fecit eos cōcedere q̄ erūt iuste reprobati: dixit eis. Nūq̄ legistis i scripturis. p̄s. cxvij. Lapidē quē reprobauerūt edificātes: h̄ fact⁹ est in caput anguli. A dño factū est istud: & est mirabile i oculis nr̄is. Jō dico vob⁹ q: auferet a vob regnū dei: & dabit gēti faciēti fructus eius. Et q̄ ceciderit sup lapidē istū ꝓfringet. Sup quē vero ceciderit ꝓteret eum. Pro cuius declaratōe sciēdū p̄m q̄ dicūt glo. q̄ q̄ñ tēplū salomonis edificabat lapides parabant extra ciuitatē hierl'm: intantū q̄ in ciuitate hierl'm nō fuit sentit⁹ ictus axe vl' marteli. Et dū edificarēt pietes tēpli inuēt⁹ est vnus pulcher lapis: & q̄ñ volebāt ipsum ponere vel erat nimis alt⁹ vel nimis bassus. ppt̄ q̄d fuit a mḡris reprobat⁹: si finaliter dicti mḡri in diguerūt vno lapide in angulo ad ligādū op⁹ tūc ille lapis fuit ad h̄ optim⁹. De quo magri admirātes dixerūt. A dño factū est istud. Dictus lapis figurabat xp̄m. de quo dō. ꝓphetā do dixit. Lapidē quē reprobauerūt edificantes h̄ &c. p̄s. cxvij. Vdō videamus q̄s sit ille lapis. Sciēdū q̄ in sacra scriptura xp̄s dr lapis angularis. Esa. xxviij. Et loquit̄ ppba in psona dei p̄is. Ecce ego mittā in fundamētis syon lapidē: lapidē ꝓbatū angularē ꝓciosum Qui crediderit nō festinet. si. i. Pe. ij. h̄: non ꝓfundet. Jtē Dan. ij. Abscisus est de mōte lapis sine manib⁹. Nota de mōte. i. de dignitate xp̄i seu h̄ginitate h̄ḡis marie. sine manib⁹. i. sine hoie. Jtē. i. Pe. ij. Xp̄s dr lapis vivus ab hoibus q̄dē reprobat⁹. a deo aūt electus & honorat⁹. Reprobat⁹ aūt a mḡris & edificatoribus tēpli. i. a p̄incipib⁹ iudeoꝝ q̄ debebāt edificare ppl'm h̄o doctrie & exēplo vite. Qui mltoties reprobauerūt xp̄m. Primo reprobauerūt eū vitā scitissimā dicēdo. Ecce hō vorax & potator: vinū publicanoꝝ & pcroꝝ amic⁹. Adat. xi. Secōo eū miracula dicēdo. Dic nō ejcit de monia nisi in noie beelzebub p̄ncipe demoniorū. Adat. xij. Tertio eius genus dicēdo. Ūñ huic sapia hec & x̄tutes. Nōne h̄ est fabri filius. Nōne mater eius dr maria: & fratres eius

Jacobus & Joseph & Simon & Judas. & sorores ei⁹ nonne oēs apud nos sunt: Ūñ q̄ huic oia ista: Adat. xiij. Quarto ei⁹ doctrinā dicendo. Demonū hs & insanit: q̄d eū auditis. Job. x. Quinto ei⁹ sanctitatē: dicendo. Nos scim⁹ q: hic hō pctōr est. Jo. ix. Sexto ei⁹ famā: dicentes. Nōne bene dicim⁹ nos q: samaritan⁹ es tu: Joh. viij. Septimo ei⁹ dīsium coꝝ pilato: dicēs. Nō habem⁹ regē nisi cesarē. Job. xix. Ecce h̄ lapis a mḡris reprobat⁹. si finaliter ā ḡulo venit: optime duos pietes ꝓiūḡes. s. iudeoꝝ & gentiliū. ibi ꝓfitebat tot⁹ mund⁹: q: hi duo ꝓiūcti sunt & ꝓiūgent̄ añ die iudicij ad lapidē angularē xp̄m: q̄ñ receperūt & recipiēt fidē catholicā. Ecce q̄re dixit xp̄s eis. Nūq̄d legistis &c. Qui ceciderit sup lapidē istū ꝓfringet. super quē vo lapis ceciderit: ꝓteret eū. Sup lapidē. i. xp̄m cadit hō q̄ñ peccat mortaliter & confringit nr̄a saluatio. q̄ ꝓfitit in duob⁹ finaliter & ꝓncipaliter. s. in vera credētia: & devota obedientia. & vnū sine alio non saluat hoiem. Bitume ꝓiūḡes ē gra dei. i. Coꝝ. xv. Gra dei sum q̄ sum. Qui peccat aūt mortaliter gram dei perdit sine bitumē & diuidit & ꝓfringit hō: si adhuc pōt ꝓsolidari vt ciph⁹ argenti. Jō dauid. Cū ceciderit non collidet. i. non teret. Nō. q: dns supponit manū suā. ps. xxxvi. s. ipz suscipiendo i fide & obedientia. Cadit xp̄s sup hominē in iudicio pondere rigoris iusticie. Tūc pctōr ꝓteret ad instar pueris &c. s. in opib⁹ & in psona. Jn opib⁹ q̄ñ pctōr cadit sup lapidē peccādo mortaliter: tūc ei⁹ merita & bona opa mortificant. Sz q̄ñ reintegrat & solidatur p pniam: bona opa & merita reuiuiscūt. Sz i iudicio q̄ñ lapis cadit sup pctōrē: totū ꝓterit. etiā si h̄ret tot merita q̄t h̄s Ygo maria: ois p̄det & nullū refrigeriū hēbit ex ipis: imo magis cruciabit q̄ñ videbit q̄ illa bona non p̄nt sibi valere. & tūc sūt sibi pdita: tūc tot⁹ ꝓteret in dolorib⁹ & pnis. Secūdo ꝓterit q̄tū ad psonā & in p̄cipijs aīe. q: intellect⁹ est plen⁹ ignorātia & nō scit aliq̄d nisi pnas. Adēoria ē plena dolorib⁹. Volūtas est plena obstinatione. Sensus etiā corpalis visus videbo formas horribiles demonū. Auditus blasphemiaruz damoꝝ. Olfact⁹ fetoribus plen⁹. Tact⁹ penarū. De ista ꝓtitiōe auctas. Cōfundant̄ q̄ me psequunt̄ & nō confundar ego: paueāt illi & nō paueā ego. Induc super eos dīe afflictionis. & duplici cōtritiōe ꝓtere eos dñe dr⁹ nr̄. Diere. xvij. Tertio sctm euāgeliū declarat de iudeis eoꝝ stultā execratiōnē. q: cū eēt dr⁹ & creator angelorum: ipsi habebant ipm solum sicut prophetam. cū tñ viderent quotidie signa magna & mirabilia q̄ faciebat & pfectione vite sue: excellētiā doctrinarū celestiū nec volebat aliq̄d huius mundi: nec honores nec dignitates: nisi honorē dei & saluationem aiaꝝ. & ipi vt ceci reputabāt ipm. ppbam. vñ Adat. xvi. q̄siuit xp̄s a discipulis dicēs. Quē dicūt hoies esse filiū hois. At illi dixerūt. Alij iobem baptistā: alij aūt heliā: alij ꝟo hieremiā aut vnū ex ppheis. De h̄ dicit tertia ps euāgelij hodierni. Cum audissent principes sacerdotū & pharisei parabolas ei⁹ cognouerūt q̄ de ipis diceret. Et q̄rētes eū tenere timuerūt turbas. q: sicut ppbam eū habebāt. ió Luce vij. Propheta magnus surrexit in nobis &c.

Sabbato post secundā dominicam in quadragesima. Sermo II

Pater illi⁹ misericor

p dia mor⁹ ē. Luc. xv. In nulla sacra scḡptura veteris & noui testi oñdit ita clare dulcedo diuine mie erga pctōres qui reūtunt̄ ad deū p pniam sic̄ i euāgelio hodierno. de quo erit p̄mo nr̄. Sz p̄mo saluatef virgo ma. &c. P̄f illi⁹ &c. In h̄ p̄mone volo tenē modū iuristarū: q̄ñ volūt legere vel disputare p̄mo ponūt legē i termis. Deiñ determināt difficultates & subtilitates p̄m q̄ req̄rit materia. Sic factā in p̄nti sermone. Prio ponā in termis casū legī impatoris iesu xp̄i. Scōo ponā determiatōes papę iesu. Casus ē isteyoles xp̄s declarare & oñdere nob⁹ dulcedinē ifinite mie erga pctōres pnitētes: dixit q̄ erat quidā hō q̄ hēbat duos filios &c. Dicat̄ historia scti euāgelij. Ecce h̄ casus in summa. Exquo seq̄t ista ꝟba. q̄ dr⁹ cū magno gaudio recipit pctōrē q̄ñ redit ad ipm p pniam. Adō p̄cemus subtilitates: & tria possunt hic puncta.

Primū est de auersione petōris criminosa.
Secundū ē de p̄uersiōe pnitentis virtuosa
Tertiū est de miseratiōe creatoris copiosa.
De tertio p̄ctamento dic̄ thema. P̄f illi⁹ misericordia mor⁹. Primū g̃ p̄ctamentū ē de auersiōe petōris criminosa. q̄ hō peccādo aūtitur & recedit a deo. in q̄ p̄ctamēto sunt q̄nq̄ notāda. Primū: q: p̄f dedit filio substā q̄ ad eū pti: nebat. Secūdū q: filius adolescētior pegre. pfect⁹ est. Tertiū q: dissipauit substā suā vinēdo luxuriose. Quartū quia abijt & adhesit vni ciuiū regionis illius. Quintū cepit egere & moriebat fame. Primo ergo dr⁹ q̄ pat⁹ divisit duobus filijs substantiam suam: adolescentiori dans suā partē ad eius petitionē.

Dic xp̃us pf oĩbus hoĩb⁹ dat liberũ arbitriũ faciendi bonũ ⁊ malũ. Nullus dicat, si est malus q: sciebat de⁹, q: suũ scire nõ cogit aliquẽ, ñc nec meũ videre cogit aliquẽ eẽ ḃ. sic scire dei nõ cogit aliquẽ ad faciẽdũ bonũ vel malũ nec ḃ vel illud: imo quẽlibet dimittit in libertate arbitrij. Primo in intellectu ad credẽdũ vel discredendũ illud quod sibi placet. Secũdo in memoria ad memorãdũ dei bñficia ad sibi regratiandũ vel ad memorãdũ iniurias receptas ad vindicandũ. Tertio in voluntate ad desiderandũ bonũ vel malũ. Itẽ in ore ad deũ laudandũ vel blasphemãdũ, ad dicẽdũ verũ vel falsum, Item in auriḃ⁹ ad audiendũ diuina vel vana vel mundana. In oculis ad videndum bona vel vana: ⁊ ad malũ idñatia. In gutture ad comedendũ vel ieiunandum. In manibus ad dandũ vel furãdũ. Oĩa mẽbra dimittit in libertate arbitrij. Et totum corp⁹ ad faciendũ bonũ vel malũ: pniam vel delectationes ⁊c. Ecce q̃re diuisit illis bona, s. potẽtias intellectuales aie: ⁊ potẽtias sensitiuas corporis, quia omnia dimittit in libertate arbitrij. Auctas Eccl'i. xv. Deus ab initio cõstituit hominẽ: ⁊ reliquit eũ in manu ꝓsilij sui. Addicit mandata ⁊ p̃cepta. Si volueris mãdata conseruare: ꝓseruabũt te. Nota i manu ꝓsilij sui, glo. interli. in libertate arbitrij. Addiecit mandata ⁊ p̃cepta. q̃ stricte loq̃ndo differũt, quia mãdata sunt instructiões q̃s de⁹ dat nob ad faciẽdu bona. sic sunt p̃cepta affirmativa. vt Honorẽto vt diem sabbati scifices. Honora pfem tuũ ⁊ matrẽ. Preceptа aũt sunt fortiora: sic sunt p̃cepta negativa q̃ obligãt ad sp ⁊ p sp. q: in nullo casu licet facẽ oppositũ. sic recurrere ad diuinos, nec falsum iurare ⁊c. in nullo casu ẽ licitũ. Addata aũt affirmativa obligãt ad sp: si nõ p sp. q: licitũ est in die dominico pugnare cõtra inimicos ⁊ hmõi. Itẽ si parẽtes apostatauerũt a fide, filij⁹ non tenetur honorare parentes ipsos. Secũdus pũctus dicit q̃ filij⁹ adolescẽtio: pegre ꝓfectus est in regionẽ longinquã. Ecce hic mala vita ⁊ puericia pcẽtoris: q̃si male vtif bonis sibi dat a deo, corde male cogitando ⁊ pctis ꝓsentiendo: ore male loquẽdo: ⁊ opere male viuendo. Sic em̃ hõ elongaf a deo ⁊ a celesti ciuitate. Si dicaf, quõ pot hõ elongari a deo cũ sit vbi q̃ ⁊ replet omia, sicut dicitur solis implet totum aerẽ. ⁊ ferrũ ignitũ est plenũ igne. ⁊ panus tincti⁹ colore, Rñsio q̃ nõ intelligatis q̃ pcẽtor elongaf a deo p distãtiã localẽ: q: ḃ est impossibile. alioq̃n annihilaref: cũ de⁹ sit causa oĩum rerũ in fieri ⁊ in cõseruari: si elongaf a deo per distantiã vel dñiam formalẽ, sicut ille qui cũ sole esset ⁊ cooperiret se: elongaretur a sole. non localiter: si p̃uaref solis illuminatione. Ita ille q̃ peccat mortaliter ponit supra se vnũ impedimẽtũ q̃ ipedit ne claritas diuine gr̃e tãgat ipm. ita q̃ pctm̃ est quoddã obstaculum ⁊c. Jõ dicit ꝺ Augustino. Inuenit se Augustin⁹ longe eẽ a deo. nõ per distãtiã localẽ vel corpalẽ: si in regione dissimilitudis. Et sic illud intelligit ꝓuer. xv. Longe est de⁹ ab impijs. Item illud ps̃. Longe a pctoribus salus. Tertius pũctus dicit q̃ dissipauit bona sua siue substantiã suã viuendo luxuriose. Ex isto textu hr̃ q̃ libet q̃ peccat mortaliter perdit oĩa bona ⁊ merita q̃ congreganit. Ubi q̃s hr̃et oĩa merita ꝓphetarũ aplorũ ⁊c. ⁊ si peccaret mortaliter: statim p̃deret oĩa illa ⁊ nihil remaneret sibi. Ex pctõ aũt venali nõ perduntur merita: si perditur feruor deuotionis. Sed pctm̃ mortale ad instar mortis oĩa mortificat que nihil dimittit: si in morte hõ oĩa dimittit: etiã si esset dñs totius mundi. sic peccatũ mortale aufert homini oĩa merita. Eccl'ꝰ. ix. Qui in vno peccauerit multa bona perdet. q: non solũ perdunf virtutes ꝓtrarie: si etiã oĩa alia. vbi gr̃a. Si peccas p superbiã nõ credas solũ perdere merita q̃ acq̃siuisti p humilitatẽ si etiam alia. Rõ. q: oĩa merita in gr̃a dei sm dantur, qua perdita oĩa merita pdunf, quia destructo fundamento: cadit totũ edificiũ. iõ Jaco. ij. Quicunq̃ totã legẽ seruauerit: offendat aũt in vno: factus est omniũ reus. q: scissa radice: arbor moritur, Jdẽ de radice gratie.

Quartus punctus dicit. Et abijt ⁊ adhesit. vni ciuium regionis illius: ⁊ misit illum in villam suã vt pasceret porcos. Pic ciuis est diabolus qui est ciuis ciuitatis infernj: ⁊ mittit peccatorẽ custodire porcos. id est vicia ⁊ peccata. que fetida sunt ⁊ immunda vt porci, q: qui peccat mortaliter: recipit diabolum in dominũ. etsi non exp: esse: tamen de facto. Si dicatur, Si seruus est diaboli: ergo perdit libertatem arbitrij ⁊c. Responsio q̃ non perdit ipsum sed tenet ligatum in se. Verbi gratia. sm finem quem homo peccando intendit: homo peccat de necessitate. non de necessitate absoluta: sed conditionata. vt si homo ponat in corde suo q̃ habeat honores temporales: necesse est vt faciat plura peccata. saltz necessitate conditionata, Et sic intelligitur verbum xpi

Dic mũdo ab scandalis necesse est em̃ vt veniant scãdala, Mat. xviij. Jsto mõ pctor dr ser nus diaboli: nõ necessitate absoluta si voluntaria, ad Ro. vi. Nescitis q̃m cui exhibeẽ vos ꝓuos ad obediẽdũ hui estis eius, Quitus dicẽ ⁊ cepit egere. s. spualibus bonis ⁊ moriebaf fame. Si dicaf ego video q̃ pctores nõ egẽrimo magis abũdant ⁊c. Dico: imo egẽt et moriunf fame. q: honores hui⁹ mũdi nõ satiant esurientẽ: imo faciũt magis esurire. Jdẽ de diuitijs, q̃m esuries nõ sariaf q̃tũcũq; aperit os ad ventũ. Itẽ q̃d sunt honores papales vl regales, ⁊ sic de alijs, nisi vẽtus. De vẽto nullus potest sariari. Jõ illi q̃ fitiũt dignitatẽ q̃si habẽt illã quã desiderãt: statim desiderãt aliã. q: nõ est illis saturitas. Jdẽ d esurie diuitiarũ: q: nõ trãseũt ibi vbi est fames. s. in corde: si i bursa. Itẽ gulosus sp famescit anteq̃ comedit famescit escas: post prãdiũ: famescit añ prãdiũ ⁊c. Jtẽ luxuriosus famescit: q: delectatões carnales nõ satiant. Sola gr̃a satiat hoiem. qui hr̃ gr̃am dei nõ esurit: nec sitit honores: nec diuitias: nec delitias porcoꝝ. Jõ xps. Qui bibit ex aq̃ quã ego dabo ei: nõ sitiet in eternũ. Joh'. iiij. ptz auersio pctoris. Scda g̃ differentias casus legẽ xpi est de auersiõe penitẽtis ꝓuersa in q̃ sunt alia q̃nq; notãda necessaria I auersiõe pctoris, Primũ ibi. In se reuersus. Scõm, q̃ti mercennarij, Tertio, surgã ⁊ ibo ad pfem. Quarto. pr̃ peccaui. Quito. fac me fi cut vnũ ⁊c. Quãtũ ad p̃mũ ibi. Ille autẽ in se reuersus. Ecce ḃ pcti cognitio, ḃ est primũ op⁹ necessariũ voleti redire ad deũ vt cognoscat pctã sua. Verbi gr̃a. q̃si religiosus ad se ꝓuersus di. O miser tot anni sũt q̃ fuj in religione ⁊ nõ fuaui regulã. Voc dicẽ postq̃ i se ẽ reuersus cognoscẽdo pctã sua. q̃si aũt cogitat de mũdo de delectatiõiḃ⁹ ⁊c. Jdẽ de clico ad se reuerso dicẽte. O miser tot anni sũt q̃ fũi sa cerdos ⁊ viri vt laici⁹. Jdẽ de laico dicẽte. O miser solo noie sũ xp̃ian⁹. Ecce q̃re dic̃. Jn se reuersus. q: ḃ incipit bõa vita. Jdẽ dõ. postq̃ peccauit cũ bersabea p luxuriã ⁊ occidit vriã: in se reuersus dixit. Miserere mei deus sm magnã miam tuã, Et inf alias rões q̃s allegauit dixit, Ampli⁹ laua me ab iniq̃tate mea: ⁊ a pctõ meo mũda me. Q̃si iniq̃tatẽ ⁊c. ps̃. I. Scõm ibi. Quãti mercẽnarij i domo pris mei abundãt panib⁹: ego aũt ḃ fame pereo. Ecce ḃ peccatoriz ꝓtritio. Quid valeret pctõrũ cognitio siue ꝓtritõe, mihil. si postq̃ pctor cognoscit pctã ⁊ cogitat q̃ est filius tã boni pris, s. xpi. et tã bone mris, s. ecclesie, ⁊ q̃t fuitores sũt in in domo pris: q̃bus ipse, puidet de gr̃a sua, Ego miser ḃ fame pereo, ppt̃ hoc dixit Ezechias, Recogitabo tibi oĩes annos meos i amaritudine aie mee. Esa. xxxviij. Tertio surgã ⁊ ibo ad pfem meũ. Ecce ḃ boni ꝓpositi assumptio, s. obediẽdi ⁊ fuiẽdi deo ⁊ si diabolo, Modicuz em̃ valet pctõ ꝓtritio: nisi hõ recipiat firmũ ꝓpositũ nõ redire ad pctã. Jõ cõfessor dr petere ꝓfitẽte, habetis volũtatẽ ⁊ ꝓpositũ abstinẽdi a pctis. si dic̃ nõ: mõ ẽ absoluẽdus. g̃ surge q̃ dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illũinabit te xps. ad Eph'. v. Nota illũinabit te xps. ꝙ hũ est trãsitiuũ ⁊ actiuũ. Nota q̃ xps de⁹ illuminat aliquos: si nõ illũinat eos: put est datiui casus, ⁊ dic̃ acq̃sitionẽ ⁊ vtilitatẽ: q: multi sunt illũinati ad vtilitatẽ alioꝝ q̃ nõ sunt illuminati ad vtilitatẽ ꝓpriã, Quarto dic̃. Pater peccaui. Ecce ḃ oris ꝓfessio. q: ꝓtritio sola nõ sufficit si hõ hz opportunitatẽ ꝓfitẽdi, alias sufficeret. iõ post ꝓtritionẽ necessaria est oris ꝓfessio. q: camera nõ dr mũda quousq; immundicie pijcianf ex de camera, Jdẽ de camera cõscientie. i. Joh'. i. Si ꝓfiteamur pctã nr̃a: fidel' et iust⁹ est de⁹ vt remittat nob pctã nr̃a: ⁊ emũdet nos ab iniq̃tate nr̃a, Quinto, fac me sicut vnũ de mercẽnarijs tuis. Ecce hic pnie initium ⁊ acceptatio q̃si pctor ad instar mercẽnarij acceptat onus pnie. Nõ quõ ꝓfessor dr esse discreti⁹ in dãdo pniam: vt sm plagã pcti det medicinã pnie. Sic si peccauit p superbiã det si bi pniam hũilis orõis ⁊ deuote. Nota q̃d est deuota oro, Sic em̃ humiliaf cor superbũ. Si p auariciã pnia medicinalis est elemosyna vel restitutio. Si p luxuriã ieiunia, Bz aliq̃ miseri ꝓfessores dare nesciũt aliã pniam nisi missas, ad instar medici de cepe rubeo q̃ dabat cuilibet morbo. Cõfessor aũt est medicus aie. ideo dr dare medicinã sm plagã peccati, Eccl'i. vij. Ju diciũ pris. i. ꝓfessoris: audite filij: et sic facite vt salui sitis. Tertiꝰ pũctus pncipalis est remissio creatoris copiosa. in quo sũt alia q̃nq; notãda ⁊ ostẽsiua diuie mie. Primũ ibi. Et occurrẽs pr̃ ei⁹ amplexatus est eũ. Scõm ibi. Cito ꝓferte stolã pmã ⁊ induite illũ. Tertiũ ibi. Date anulũ in manus eius: et calciamẽta i pdes ei⁹, Quartũ ibi, Adducite vitulũ saginatum, Quintũ ibi, Epulemur: q: ḃ filiꝰ me⁹, Prio dic̃ q̃ occurrẽs pr̃ filio ad eũ ꝓuertẽti amplexat⁹ ẽ eũ, Ecce ḃ culpaꝝ remissio, De hõ dic̃ thema. Pr̃ illi⁹ mia mor⁹ ẽ. q. d. Eu merebaris furcã infernj: si parco tibi ⁊ remitto tibi oĩes culpas. Ecce ḃ miseri cordia dei maxima. Si miles aliq̃s occideret filios reg

et peccaret cū regina: sed post recognoscēs culpam sitā venīret ad regē ⁊ preteret veniam. si rex peteret sibi ⁊ ampletaref eū ⁊ oscularef cū reputaref fatuus. Ad alioz peccā remittit xps rex penitēti, qui dr misericors. q3 qñ videt venire ad se pctōr ē penitent ē de peccatis: statim occurrit ei amplexās ⁊ osculās eū: oēs culpas sibi remittēdo. Ezec. xviij. Si impius egerit pniam ab oībus pctis suis q opatus est: fecerit3q3 iudiciū ⁊ iusticiā. vita viuet ⁊ nō morietur. Oīm iniqtatū q3 opatus est nō recordabor. Scdo dicit. Proferte stolam primā ⁊ induite illū. Ecce ꝑ pristine gre restitutio. Ecce magna mia xpi q̄ non solū remittit culpas: sed etiā restituit sibi gram pristinā: vestīdo animā veste gre q̄ fuerat nudata. Ideo dicit ipse met hiere. iij. Vulgo dr. i. vulgariter dr de meretrice. Si dimiserit vir uxorē suā: ⁊ recedēs ab eo duxerit virū alterū. nunqd nō polluta erit ⁊ ꝓtaminata mulier illa. Tu aūt fornicatus es cum amatoribus multis: tñ reuertere ad me dicit dñs ⁊ suscipiā te. Lupanaria sunt pctā mortalia. ⁊ q̄n aia est induta veste gre: pōt cantare ⁊ dicere Gaudēs gaudebo i dño. ⁊ exultabit aia mea in deo meo. Quia induit me vestimētis salutis: ⁊ indumēto iusticie circūdedit me. q̄si sponsum decoratū corona. Esa. lxi. Nota vestimēta salutis sunt habitus ⁊utū theologicalū ⁊ moraliū siue cardinaliū: ⁊ septē dona spūssancti: oīa ista restituit dñs penitēti. Indumentū iusticie est gra diuina siue charitas habitualis. Tertio dicit. Date anulū in manu eius. Ecce hic ꝑcedentiū meritoꝝ restitutio. q3 modicū essz restituere habitū virtutū: nisi etiā restitueret ⁊ merita q̄ pdidit ex peccatis. q̄ qdē merita sūt in duplici differētia. s. operationū exteriox que per anulū signant: ⁊ affectionū interioꝝ q̄ p calciamēta intelliguntr. Dicit hic doctores theologie. q̄ bona opa facta in gra sunt viua: q̄si homo peccat mortaliter illa bona pdunt ꝑ peccatū ⁊ reꝓuant i thesaurū dei: ⁊ dicunt mortificata. Sed qñ pctōr redit ad gram sibi restituunt: si opa bona de genere facta in statu peccati mortalis: mortua sunt. ⁊ illa nō restituunt. q3 nunq̄ fuerūt meritoria. Tñ in statu peccati mortalis nō sunt dimittēda bona opa q3 ls nō sunt meritoria glorie: tñ valēt ad oīa alia bona habēda. Ad hoc. xxv. Omni hūi scz gram dabit. s. abūdātia meritoꝝ ꝑdētiū ⁊ abūdabit. Si aūt q̄ nō hz. s. gram. ⁊ q̄ videt habere. s. bona opa de genere: auferet ab eo. Quarto adducīt vitulū saginatum. Ecce hic eucharistie cōio. ex quo deus remisit culpas penitēti: ⁊ restituit sibi gram ⁊ merita: restat cō edere vitulū saginatū. s. corpus xpi. Matth. xxvi. Accipite ⁊ māducate. hoc est corpꝰ meū Quito epulari ⁊ gaudere oportebat. Ecce ꝺ celestis curie ꝓgratulatio. q3 magnū festū fit in celo de vno pctōre ad dñm p pniam redeūte. q3 angeli ⁊ sancti tripudiāt ⁊ gaudēt: michael ducit vnā choreā: alia gabriel: alia abraam cū pīarchis ⁊c. Luc. xv. Gaudiū est angelis dei in celo sup vno pctōre pniaz agēte. Jō dr Gaudere ⁊ letari oz q3 filius meꝰ frater tuus ꝺ mortuus fuerat ⁊ revixit. perierat ⁊ inuentus est ⁊c. Ptz ergo mia creatoris copiosa. q̄ pr illius mia motus est.

Dominica tertia in quadragesima.
Sermo I

Ortis armat' custos

fdit atriū suū. Luc. xi. Jux̄ motiuū thematis in pīti ꝑmone intēdo ꝓdicare de bello campali ⁊ generali: qō ꝓpul⁹ habet cū demonibus in isto sacro tēpore q̄dragesime. Sz primo salutef ꝙgo maria ⁊c. Fortis armatus ⁊c. Pro cuius vbi declaratiōe et materie ꝑdicande introductione: vos debet cogitare q̄ hoc sanctū tēpus quadragesime est quasi quedā platea siue cāpus belli in quo fideles xpiani faciūt bellū generale ꝺ dēmōes et ꝺ tēptationes eox. Et dico bellū generale. q3 ls ꝑsone duote omni tpe vite sue sint i bello ꝺ dēmones: cōtradicēdo eox tēptatiōibus et peccatis: tñ illō bellū est singulare: siue particulare. Sed mō est bellū generale totius populi xpiani. Jō sicut milites qñ intrāt bellum animant ⁊ ꝓfortant dicēdo. Sitis fortes ⁊c. Sic sacra scriptura cōfortans nos dicit. Cōfortamini in dño: ⁊ in potentia virtutis eius: et induite vos armaturā dei. vt possitis stare aduersus insidias diaboli: qñ nō est nobis colluctatio aduersus carnem ⁊ sanguinē: sed aduersus ꝓncipes ⁊ potestates: aduersus mūdi rectores tenebrarū harū: cōtra spūalia nequicie i celestibus. Propterea accipite armaturam dei vt possitis resistere in die malo ⁊ in omnibus perfecti stare. Epō. vi. Nota quō principes tenebrarū sunt potentes: malicioſi: et decepti. Ideo sctā mar ecclesia armat nos de tribus armis: vz de nobis necessarijs in ꝺ plio. Primo de scuto ad custodiendum corpus: quia in hoc plio sagitte currūt hinc inde. Hoc scutū est ieiunium corporale qō custodit totū corpus. Hoc scuto armauit nos sancta mr ecclia dñica ꝓma. xl. exēplo xpi q̄ ieiunauit ⁊c. Auctas. Scuto circūdabit te veritas eius ⁊c. Scdo armauit nos in capite pileo ferreo siue galea: q̄ est oō spūalis q̄ ꝓfistit in capite ꝓncipalr. dñica scda. xl. exēplo oīonis chanaee. Ju sctō euāgelio hodie armat nos de armis inuasiuis. s. de lancea q̄ est confessio sacralis q̄ demones vulnerant. Hac lancea nos armat exēplo huius muti de q̄ loquit euā geliū. cui⁹ lingua tenebaf a demone ligata: si xps solvit eā. Erat iesus ejiciēs demoniū. et illud erat mutū. s. effectiue. ⁊ cū eiecisset demoniū illud locut⁹ est mut⁹. Ecce ordiatio mīs ecclesie fcā scz armis de ieiunio corpali: de oratione spūali: de cōfessione sacrali. Hoc modo ppls xpian⁹ optime armat⁹ intrat pliū campale et pōt bene custodire suā plateā. scz sanctam quadragesimā. Hoc dic thema ꝓpositū. Fortis armat⁹. s. ppls xpian⁹ custodit atriū suū. Cogitāti mihi quō possem vobis ꝺ bellū declarare: occurrit mihi motiuz Vegetij de re militari. q̄ dicit q̄ in bello regali bñ ordinato ⁊ regulato sunt septē differētie pugnatorū. s. exploratores: balistarij: tubicines: vexilliferi equestres: pedestres: ⁊ vectores. Oēs istas dñtias pugnatoꝝ inuenio i bello ppli xpiani. Cui⁹ caput ⁊ rex ē xps. ꝺ demones: quoz rex est lucifer. Jō modo qñ declarabo dictas septē dñtias: q̄libet videat de se in quo gradu seu dñtia est: q3 nisi fit in aliq̄ istarū septem dñtiarū nō est de parte regis xpi. si ē de parte regis demonū. s. luciferi. Jō au. ſeq̄ ⁊c. Prima dñtia pugnatoꝝ q̄ est in bello regali est illoꝝ q̄ dicunt exploratores q̄ eqtant velocit. Isti discoopiūt cogitatōes seu insidias inimicorū currēdo ⁊ discurrēdo mōtes: colles: valles et torrētes ad videndū si est ibi aliq̄ tela siue cogitatio inimicoꝝ. Etiā in bello regis xpi sunt cursores ⁊ exploratores. Di sūt psone ꝓpīatine que spū discurrūt mōtes: ꝓplādo celum empyreū: gliam dei: ordinationes angelox: beatitudine quā deus pmittit suis: ⁊ sic inflāmant ad bellandū. deinde descēdūt ad torrētem infernī: ꝓplando penā dānatox: duram: asperā: ⁊ eternā. Deinde discurrūt ad caput mūdi cōtēplando creationē ⁊ pncipiū mūdi: quō deus de nihilo cūcta creauit: ⁊ sic attendūt dinā potentiā. Deinde discurrūt vsq̄ ad finem mūdi conteplando finē mūdi. diē iudicij terribilē ⁊ diuinā iusticiā. Deide discurrūt ad dextrū ꝓplando ꝓsperitatē hui⁹ mūdi: ⁊ vident q̄ nō sunt nisi funes ⁊ laquei: et ideo ipas despiciūt. Deinde ad sinistrū aduersitates hui⁹ mūdi pacienter sustinēdo: ꝓsiderādo. q̄ sunt meritorie si sumant⁹ patienter. Deinde ꝓtēplando diuinā. prudentiā q̄ liꝝ totū mūdū gubernat ⁊ regit ⁊ puider oīb⁹ creaturis. Deinde ꝓtēplanf mōtes tētationis demonū qñ diabol⁹ facit ⁊ capit lratos ꝑ superbiā: diuites ꝑ auaritiā: pauper ꝑ impatientiā ⁊c. Qui in isto sctō tpe sic ꝓtēplanf sunt in ꝓmo gradu seu dñtia pugnatoꝝ. de qbus dicit ꝓpheta. Qui sperat in dño murabūt fortitudine assument pēnas sicut aq̄le: currēt ⁊ nō laborabūt ābulabūt ⁊ nō deficiēt. Esa. xl. Nota q̄ sperāt in dño. s. cōtē platiui magī sperāt in dño q̄ in alio quocūcz: murabūt fortitudinē: q3 ꝓtēplatiui fortitudine corpalē mutant in fortitudinē spūalē: q3 qñ sunt debiliores corpis meli⁹ ꝓtēplaf. sic mutaf fortitudo corpalis in fortitudinē spūs. Tertio assumēt pēnas sicut aq̄le volat altius ceteris auib⁹. Due pēne sūt lectio ⁊ auditio: qñ legēdo ⁊ audiēdo pson venit ad ꝓtēplandū. Istis pēnis spūs eleuaf in celū ⁊ descēdit ad infernū. Quarto dic current ⁊ nō laborabūt: currēt de capite mundi vsq̄ ad finē ꝓtēplando initiū ⁊ finē mundi. Quito dicit. ambulabūt ⁊ nō deficiēt. sec⁹ de multis q̄ ambulāt ꝑ mūdū corpalr pegrinādo: q̄ deficiūt grauit peccādo. Sz q̄ ābulant spū nō deficiēt. Nota q̄ hoies aliq̄ vadunt ad pegrinatōes boni ⁊ redeūt mali: ⁊ multe ꝛgines vadūt ad sctm iacobū q̄ redeūt mertrices: vt patuit in āno iubileo de eūtibus roma ⁊ dormiētib⁹ in paleis. Jtē de duab⁹ viduis valētie eūtib⁹ ad sctm iacobū. Sed qui ambulāt spū eūdo bethleē ꝓtēplādo ptū ꝛginis, deinde hierlm nō deficiēt peccādo. Jsto modo eadē die ire potestis romā: hierlm: et ad sctm iacobū. Jō apls ꝓcordās cū ppheta dicit. Spū ābulate: nō cōpetr desideria carnis nō ꝑficiet. ad Gal. v. Adultū noceret ꝑsonis deuos ire corpalr. Scds gradus vel dñtia pugnatoꝝ in bello regis sūt balistarij q̄ sunt necessarij ad dāmificādū inimicos. vt ait Vegeti⁹ de re militari ūteq̄ se misceāt. Sic i bello xpi ⁊ ppli xpiani balistarij sagittantes sunt actiui in opib⁹ mie. Nā qōlibet op⁹ mie est sagitta venenata q̄ vulnerat hostis crudelitf. Jō q̄ modo facit elemosynas sagittat dīa bolū crudelr. Nota quō in balista sunt tria. s. lignū rectū: arcus: ⁊ chorda. Sic hec tria sūt necessaria in elemosyna si debeat eē meritoria. Primo lignū rectū. i. intētio recta: vt scilz elemosyna fiat ꝓpter honorē dei ⁊ ꝑsolatōes

ptinf ⁊ nō ppt̄ vanā gl'iam. Jō xp̄s dic̄. Te
aūt faciente elemosynā nesciat sinistra tua. i.
intentio vane gl'ie vel hypocrisis: q̄d faciat de
xtera tua. i. intentio recta. Matth. vi. Secun
do necessari⁹ est arc⁹ curuus. i. compassio cor
dis erga ꝓximū pauperē: sic cogitādo. Ista ē
paup: ego sum diues: ego sum indut⁹: iste nu
dus: ego sum san⁹: iste infirm⁹. ego habeo do
mūtisse nō hz, ⁊ sic cogitādo mibias pauperū
⁊ dicedo: ita posset mihi accidere. cor inclina
tur ad compatiendū ⁊ ad dandū. vñ in elemo
syna non requirit⁹ solū recta intentio: ſ etiaz
cordis cōpassio. Ita faciebat ille sanct⁹ Job.
Job. xxx. Flebā quondā sup eo q̄ afflict⁹ erat
⁊ compatiebat aīa mea paupi. Eho: da vero
q̄ sagitta impellit est ꝓceptum dei de mia di.
Misericordiā volo ⁊ nō sacrificiū. Matt. ix.
⁊ Ozee. vi. Cōtra hoc faciūt multi vsurarij:
q̄ magē volūt sacrificiū. ſ. capellarū ⁊c. q̄m mise
ricordiarū. ſ. restitutiōis ⁊ elemosynarū. De⁹
tñ dicit oppositū. Misericordiā volo ⁊ nō sa
crificiū. Et tu balistarie vide cui das emosy
nam. nō ribaldis: nō histrionib⁹: ſ indigenti
bus. Talis sagitta elemosyne vulnerat diabo
lum. Dauid. Sagitte potent̄. i. divit̄. acute. q̄
penetrāt oīa arma diaboli: cū carbonib⁹ des⁹
latorijs. i. ardētib⁹ dando elemosynā. Et dia
bol⁹ clamat dicens. Deu mihi. pō. ctr. Ter
tia differētia pugnator̄ in bello regis sūt tu
bicines. Nume. x. Legit q̄ de⁹ ꝓcepit moysi
q̄ tñ pp̄lus intraret bellū q̄ faceret duas tu
bas argenteas ductiles: q̄b⁹ conuocare posset
multitudinē: q̄ necessarie sunt in bello. Rō. q̄
multū mouent corda ⁊ sanguinē hominum ⁊
equor̄. ⁊ animāt ad prelium. Sic in bello regis
xp̄i ⁊ pp̄li xp̄iani tubicines sunt p̄dicatores
scz oēs illi q̄ habent officiū predicandi. Nota
quō tpe moysi hoies armor̄ erant. vi. c. milia
⁊ deus fecit solū facere duas tubas. quia pre
dicatores debent solū habere duas tubas. scz
nouū ⁊ vet⁹ testm̄. ⁊ argenteas ꝓpt̄ puritatē
p̄dicationis: q̄ nō dz fieri intentione prana.
Dauid. Eloqa dñi eloqa casta: argētū igne ex
aminatū ⁊c. Nota quō tuba est diuisa p ptes
diuersas vel distinctiōes. ⁊ etiā ptes sunt cō
iuncte ⁊ colligate diuersimode. sic predicatio
dz esse non omelia. q̄ nō faceret ita gratū so
nū: ſ dz esse diuisa p ptes distinctiōis ꝓiūctas
⁊ colligatas i bona ordiatiōe. Jō dō. pō. lxv.
in plona p̄dicatoris dicebat deo. Reddā tibi
vota mea q̄ distinxerūt labia mea. Vota sunt
studia scīā q̄ grat̄ debēt reddi. Secūdo tuba
in principio est stricta in ore ⁊ in fine lata seu
ampla. Sic p̄dicator⁹ dz se restringere ꝓtum
ad materiā: vt sit oībus vtilis. dimissis his q̄
impediunt p̄dicationē. ſ ampla ⁊ lata dz esse
p̄dicatio: q̄ toti pp̄lo ē fiēda. Jō dicit scriptu
ra sacra p̄dicator̄. Bibe aquā de cisterna tua
⁊ fluēta putei tui. Deriuent fontes tui foras
⁊ in plateis aq̄s tuas diuide. Prouerb. v. Ci
sterna dr̄ scr̄ptura veteris testamēti ꝓtinēs i
se aquā mortuā: q̄ nō dat vitā. Fluēta putei
sunt scriptura noui testamenti. Tertio tuba
nō dz tāgi solo ore: ſi etiā manib⁹. Sic p̄dica
tor⁹ q̄ō alijs p̄dicat ore: ipe manib⁹ tangat. i.
ope faciat. Si p̄dicat alijs ỳtutē hūilitat̄: q̄
ipse non sit supb⁹. Si miam ⁊ liberalitatē: q̄
ipe nō sit auar⁹. Si castitatē: q̄ ipse nō sit lu
xuriosus ⁊c. Ita faciebat ille magn⁹ predica
tor apl⁹ paul⁹ q̄n dixit. Non audeo aliq̄d loq̄
eor̄ que p me nō efficit xp̄s in ỳbo ⁊ factis.
ad Rom. xv. Cuilibet g̃ p̄dicatori dicit dñs.
Clama ne cesses: quasi tuba exalta vocē tuā.
annūcia pp̄lo meo scelera eor̄ ⁊ domui Iacob
pctā eor̄. Esa. lviij. Quarta dñia pugnator̄
sunt vexilliferi: q̄ sunt necessarij vt q̄libet sciat
vbi sit capitan⁹ su⁹. Jdeo Nūeri. ij. ꝓcepit de⁹
q̄ essent tot vexilla quot erant capitanei
q̄ibant ad bellū. Sic in bello reg⁹ xp̄i ⁊ pp̄li
xp̄iani vexilliferi sunt penitētes ⁊ abstinētiaz
facientes. Vexillū xp̄i ē pnia: q̄ habuit in to
ta vita sua: intantū q̄ reputabaf a iudeis. i.
amor̄: cū nō hꝫet nisi. xxxiij. ppt̄ pniam. Jo.
viij. Jō q̄ mō dimittūt vanitates ornamēto r̄
caudarū ⁊ manicarū: q̄ō est vexillū diaboli ⁊
vadūt humiliſ: tales portāt vexillū xp̄i. Qui
libet talis pōt dicere cū apl̄o. Ego stigmata
dñi iesu xp̄i i corpe meo porto. Gal. vlt. Hoc
signū ꝓtebat dauid di. Fac mecū signū in bo
nū vt videāt q̄ odcrūt me ⁊ ꝓfundant: q̄m tu
dñe adiuuisti me ⁊ cōsolat⁹ es me. pō. lxxxv.
Nota signū. ſ. hūilitat̄. q̄ ego fui sup⁹. ⁊ sic
de alijs. Nota ꝫ mulieres ornantes q̄ ponūt si
bi signū diaboli. Dauid. Posuēt signa sua. ſ.
diaboli. signa ⁊ nō cognouēt. ſ. nūc q̄ cēnt si
gna diaboli: ſic in exitu: supple cognoscent q̄m
aia exibit de corpe. q̄ tunc oēs ille vanitates
apparebūt in facie aīe. Jō dimittat ipas mō
⁊ tenete ꝓfilij apl̄i. ij. Cor. iiij. Semper mor
tificationē iesu xp̄i in corpe nr̄o circūferētes
vt ⁊ vita iesu manifestetur in corporibus nos
tris. Quinta dñia pugnator̄ sunt eq̄stres.
scz hoim equor̄ p trāsitum ad dissipādū pre
liū inimicor̄ venētiū to. alr cōpacte. Sic in
bello xp̄i ī inuicē cōpacti milites sunt ỳgies.
Rō. q̄ sicut se hꝫet miles ad equū: sic se hꝫ

spūs vel aia erga corp⁹. q̄ spūs est miles ca
tus corpus est equus. Luctas. Equi eorum. i.
hoim: caro ⁊ non spūs. Esa. xxxi. Sicut ergo
militibus qui bene volunt regere equū suum
sunt duo necessaria. ſ. frenū ⁊ calcaria: ita hō
qui bene vult regere corp⁹ suū indiget freno.
scz abstinentie cibi ⁊ potus. propterea ad hoc
abstinemus modo ieiunando ⁊c. Equis fre
na in ora mittimus ad consentiendū nobis:
⁊ oē corp⁹ illor̄ circūferim⁹. Jac. iij. ⁊ loq̄r de
corpib⁹: q̄ apli non ibant equitando. Calca
ria sunt amor⁹ salutionis de pede dextro: ⁊ ti
mor⁹ dānationis de pede sinistro. Jō si equus
id est corpus: sit nimis piger ad bñ operandū
dz pūgi calcari dextro: dicēdo. Si mō fac̄ ⁊c.
quiesces in gloria. vel de sinistro dicens. Si
non facis pniam in hoc mūdo: facies in infer
no. Qui timetis dñm credite illi: ⁊ nō euacua
bitur merces vestra. Ecce de sinistro pede. Ibi
dem. Qui timetis dñm diligite illū. Ecce de pe
de dextro. Eccli. ij. Persone g̃ ỳgines vadūt
eq̄rando: q̄ nunq̄ ceciderūt de equo corporis
p luxuriā in imūdiciā volutariā. Dz paucas
ỳgines hz xp̄s in suo bello. Ubi ē religiosus
ỳgo vel sacerdos ⁊c. Nota de diabolo dicen
te se nō exire de corpore cuiusdam nisi dicerē
tur tres misse a trib⁹ p̄sbyteris ỳgib⁹. Apoc.
iij. Habes pauca noia in sardis. qō interpta
tur pulchritudo p̄ncipat⁹. Nota tres sunt gra
dus pulchritudinis. Prim⁹ est castitas con
iugalis. Secūdus continentia vidualis. Ter
tius puritas ỳginalis. Beda. Bona est casti
tas cōiugalis: melior continētia vidualis: opti
ma puritas virginalis. Jō xp̄s plangēdo di
cit. Habes pauca noia in sardis. i. pulchritu
dine principat⁹. Apoc. xix. Vidi celū apertum
⁊ ecce equ⁹ alb⁹: ⁊ q̄ sedebat sup eū vocabaf
fidelis ⁊ verax: ⁊ cū iusticia iudicat ⁊ pugnat
Oculi aūt eius sicut flamma ignis. ⁊ in capi
te ei⁹ diademata multa: habēs nomē scriptū
qō nemo nouit nisi ipe. Et vestitus erat ve
ste aspsa sanguie: ⁊ vocabaf nomē ei⁹ verbū
dei. Et exercit⁹ qui sunt in celo sequebanf eū
in equis albis: vestiti bissino albo ⁊ mūdo: ⁊
de ore eius procedit gladius ab vtraq̄ parte
acutus vt in ipso percutiat gentes ⁊c. Tempo
re carnali est celum clausum ꝓpter pctā: ſ
modo aperitur ꝓpter pniam. Et ecce equus al
bus. i. corp⁹ xp̄i. Nota fidelis. ſ. complens qō
ꝓmittit, ⁊ verax attendēs qō minaf. ⁊ exer
citus. i. eccl'ia seq̄baf eū. Sexta dñia pugna
torum sunt pedestres: qui vadunt cū magno
labore cum scuto ⁊ lancea. Sic etiam in bello
xp̄i ⁊ populi xp̄iani: pedestres sunt psone cō
tinentes q̄ ceciderunt de equo. q̄ perdita vir
ginitate nō pōt recuperari. Jō oportet ire pe
destrem. Secus de bello regali quādo miles
cadit de equo potest iterum equitare ⁊c. Sed
xp̄s nunq̄ fecit nec facietiimo nec pōt facere
q̄ implicat cōtradictionē. ſ. q̄ gustauerit ⁊c.
⁊ q̄ ygo q̄ fuit corrupta nō fuerit corrupta.
vt dicit sanctus Tho. i. parte. q. xxv. arti. iiij.
Addit tñ idē sanctus Thomas in eodem arti
culo in solutione ad tertium. q̄ omnem corru
ptionē mentis ⁊ corporis deus auferre potest
a muliere corrupta. hoc tamen ab ea remoue
ri non poterit q̄ corrupta nō fuerit. q̄ō ⁊ per
beatū Hieronymū cōfirmat. q̄ dicit q̄ cū de⁹
oīa possit: non potest facere de corrupta non
corruptam. i. q̄ corrupta non fuerit. quare ⁊
si ignoscat penitenti: tamen non vult corona
re corruptam. ergo qui cadit de equo faciat
bellum pedestre faciendo penitentiam. Juxta
illud ad Ephes. vi. Accipite armaturam dei
scz penitentiam: vt possitis resistere in die ma
lo: ⁊ in oībus pfecte stare. State ergo succin
cti lumbos vestros in veritate: ⁊ induti lori
ca iusticie: ⁊ calciati pedes in preparationē
euangelij pacis. In oībus sumentes scutum
fidei in quo possitis oīa tela nequissimi ignea
extinguere ⁊c. Nota hic quomodo coniugati
debent viuere faciendo sibi fidelitatem: nutri
endo proles. ⁊ quomodo vidue que nullum
habent impedimentum ād possent facere pe
nitentiam. Septima differentia pugnator̄
est illor̄ qui sunt vectores qui portāt victua
lia arma ⁊ medicinas. Sic in bello xp̄i vecto
res sunt prelati ecclesie. ⁊ ecclesiastici qui habēt
curam animarū: qui portāt arma. Jdeo si ali
quis in bello perdit scutum ieiunij: ecclesiasti
ci debent sibi dare scutum animando ipm ad
ieiunandum verbo ⁊ exemplo. Idem de pileo
ferreo orationis ⁊ de lancea confessionis. Itē
portāt medicinas sacramentorum. vnde vul
nerato ex superbia apponāt stupā humilitatis.
Idem de alijs, reuertimini ad prelium. Item
portant victualia. scz cibum ⁊ potum. scz cor
pus ⁊ sanguinem xp̄i: ⁊ dant debilibus ⁊ con
fessis. Quibus dicit christus. Pascite eū qui
in vobis est gregem dei. i. Petri. v. Ecce qua
re dicit thema. Fortis armatus. scz populus
xp̄ianus custodit atrium suum: scz bonam vi
tam ⁊ penitentiam. Et isto modo faciendo ha
bebitis coronam in paradiso. Ecce ergo bel
lum nostrum ordinatum: ⁊ quomodo poteri
mus considere de victoria. Deo gratias.

Dñica tertia quadragesime. Sermo II

Extollens vocē q̄dā

mulier de turba. Luc. xi. Verū istud ad lr̄am intelligit dr q̄dam mulier denota xp̄o ihesu. Sed ego volo aliter declarare ꝟbū istud: & faciā duos tractatus. Primus sc̄z que est vox ista quā mulier leuauit. Sc̄dus quō leuauit vocē istā. Ista mulier est ecclia. Et pbo p rōnem: q: oia naturalia q̄ hz mulier habet ecclia. videlz concipere parere: lactare &c. Primo hz officiū ꝯcipiēdi pueros de sp̄so suo q̄ est ihesus xp̄s. Et q̄s ē veter ecclia est fons baptismatis. Et sic cōcipitur in vtero & ex eo nascif. Sc̄dm officium est nutrire. Ecclesia nutrit oēs xp̄ianos. Vñ paulus in persona ecclie. Tanq̄ paruulis in xp̄o lac vobis potū dedi nō escam. i. Cor. iij. Sācta mater ecclesia habet duas mamillas dextera est nouū testamentū. sinistra est antiquum. & cum istis nutrit xp̄ianos bonis doctrinis. Secūdus tractatus quō hec mulier leuauit vocem. Dico q̄ hoc fecit in collatōne ecclesiasticoꝝ sacramentoꝝ. Nam in q̄libet sacramento ecclie est necessaria vox ꝟbalis. alꝫ nō esset sacramentū. De hoc habem⁹ p:o pheriā. ps. xxviij. Vox dñi sup aquas &c. vbi ponit septē vicibus vox dñi. Ubi notat septē sacrāmēta ecclesiastica. Primū est baptism⁹: vox dñi super aquas. Sc̄dm est cōfirmatio: vox dñi in ꝟtute. Tertiū est eucharistia. vox dñi i magnificētia. Quartū est pniā: vox dñi cōfringētis cedros. Quintū est matrimoniū vox dñi intercidētis flammā &c. Sextū ē extrema vnctio. vox dñi cōcutientis desertū &c. Septimū est ordo. vox dñi pparātis ceruos &c. Ecce septē sacrāmēta. Sicut enim in xp̄o sunt ꝟbum patris eternū: & materia corpis: sic in quolibet sacramēto sunt duo. ꝟbum sc̄z & materia. Unde Aug⁹. Accedit verbum ad elementū & fit sacr̄m. Unde dauid dicebat q̄ vox dñi debet venire sup aquas. & iterum in magnificētia &c. Prima vox est. Vox dñi sup aquas. ecce baptismus. Vox dñi est forma. s. ego baptiso te in nomīe patris & filij &c. Nec aliquid diminuendū nec̄ addendū nec mutandū est voci que de celo a xp̄o portata ē. Ergo mulieres que baptisant bñ attendere debent: q: periculū est. Nota exemplū de q̄dam magistro in theologia: qui cū p̄dicasset et descendisset de cathedra, venit q̄dam mulier ad eus & accepit manū illius & osculādo dicebat Benedicta dies in quo baptisasti vos in nomine sancte trinitat̄ & btē marie et oīm angelor. Q dixit ille magr: ego nō sum baptisat⁹ et fecit se baptisari. Ideo nō mutetis vocem istam quā docuit suos discipulos xp̄s: dicēs. Euntes in mūdū vniuersū: docete oēs gētes baptisantes eos in noīe p̄ris & filij & sp̄ussancti. vl. Nota quare dicit. Vox dñi sup aq̄s et nō dicit añ aq̄s: nec retro aq̄s. Attendāt bp̄dri q̄ vox sit sup aq̄s: videlz q̄ non pferat vocē ꝟboꝝ forme anteq̄ infundat aquā: sed simul, pferēdo ꝟba sacramētalia: aq̄ debet infundi vel baptisandus imergi: q: si p̄mo dicā tur ꝟba: & post infundat aq̄: tūc erit vox dñi ante aq̄s. Et ecōuerso. si p̄mo infundatur aq̄ et post dicant ꝟba: tūc erit vox dñi post aq̄s. Tamē est verū sacr̄m si p̄us vel poster⁹ fiat sed tm̄ possit tardari vel ātcipari q̄ nihil valeret: q: ꝟba & aq̄ debent esse simul iūcta. Vñ sicut si aia hois sit ab vna pte & corp⁹ ab alia nō est homo. Ita si dicāt ꝟba baptismi ante vel post: est periculū. Ideo materia sc̄z aqua: et forma sc̄z ꝟba debēt iungi vt sit verus baptisma. Unde xp̄s. Joh. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ & spū &c. non dicit ex aquis. Vox dñi sup aquas in plurali. Nam certum est q̄ baptismus non potest dari nisi in vna specie aque sc̄z naturali. quia non potest dari in aq̄ artificiali. sicut in aqua ardenti vel rosacea. quare ergo dr hic sup aquas. Ires forma nō est nisi vna: ergo nec materia. Unde. Confiteor vnū baptisma. Rñsio. Due sunt rōnes. Una est lr̄alis. alia moralis. Lr̄alis est: quia fuerunt aliqui hereici qui dixerūt q̄ baptisamus nō valebat nisi in aqua fluuij iordanis Ideo dauid ad ostendendū q̄ nō solū in aq̄s fluminis potest fieri baptismus: sed etiā in omnibus aquis naturalibus. ideo dicit aquas i plurali. Cui concordat Beda dicens. Venit xp̄s ad aquas vt tactu sue mūdissime carnis ꝟtutē regenerationis tribuet aq̄s oīb⁹. s. aq̄s naturalib⁹. Sc̄da rō quare dicit sup aquas multas: q: sunt ibi sc̄z in baptismo septē riui maiores q̄ aq̄ de toto mūdo: q̄ sunt septē dona sp̄ussancti. Nota dona & his lauaf aia: et aqua naturalis lauat exterius. Jō David ad declarandum istas aquas dicit. Vox dñi sup aquas sc̄z dōa sp̄ussancti. Sc̄do dicit. Vox dñi in ꝟtute. Ecce sacr̄m cōfirmatōis: & non potest dari nisi p ep̄m. Ideo est q̄stio in iure et in theologia. Utrum papa posset dare auctoritatem simplici sacerdoti ad ministrādū istud sacramentum. & concordant q̄ non: ni si episcopus. Vox istius sacramēti est quādo

eps dicit. Eō signo tē signo sancte crucis: cōfirmo te crysmate salutis. in noīe patris & filij et sp̄ussancti. amen. Ideo dicit. Vox dñi in ꝟtute. q: istud sacr̄m cōfirmatōis ꝟtinet q̄nq̄ ꝟtutes. Prima est q̄ confirmatus fit fortis i fide. Vñ tpe antixp̄i simpliciter baptisati & nō confirmati cadēt abnegādo fidē xp̄i: cōfirmati vero stabūt firmi & stabiles ꝟtra antixp̄m pugnādo dicēdo antixp̄o. Vade ribalde volo tenere firmā fidē xp̄i. Ista ꝟstātia nō hēbūt nō confirmati. Sc̄da virtus huius sacr̄i est q̄ dat gr̄am dei nō ficte venientibus & nō obstinatis. et si recipiat hoc sacr̄m in gr̄a augmētat recipiēdo. & si nō hz noīter fibi dat in remissionē pctoꝝ. Tertia virtus q: dat vnū signū qđ est indelebile. & vocat character. q̄ indelibilit in alia manet. Quarta ꝟtus est. q: confirmatus erit in altiori honore in paradiso q̄ nō confirmatus. Sicut in curia regis magꝝ honoraf milites q̄ rutheri: sic in curia regis xp̄i magꝝ honoraf confirmati q̄ alij. Et iō exiites in paradiso dicēt. O ille est confirmatus & nō ille. et hoc cognoscēt i signo. Sicut cū mules cognoscif p aliqđ signū ab alijs nō militibus: sic confirmati a nō confirmatis. Quinta virtus. q: hz duas coronas. baptisati vero tm̄ vnā. Ecce vox dñi in ꝟtute. Et de ista ꝟtute dicit sapiēs Vec est ꝟtus dei q̄ vocaf magna. Ideo si nō estis confirmati faciatis vos confirmari: & hēbitis supradictos q̄nq̄ effectus. Et de isto loquif Job. Apoc. vij. Vidi alterū angelū ascendentē ab ortu solis hītem signū dei viui. & clamauit voce magna q̄tuor angelis q̄bus datū est nocere tre & mari dicēs. Nolite nocere terre & mari neq̄ arboribus quousq̄ signem⁹ seruos dei nr̄i in frontib⁹ eoꝝ &c. Nota alterꝝ angelū. nō simpliciter dicit angelū. & hic eps dr alter angel⁹. q: notat fili'tudinē vt bonus frater p̄dicator dr alter Dñicus: sic bonus eps tenēs vitā angelicā dr alter angelus. Et sequif habentē signū dei viui. q: epi debēt signare populū dei p loca vbi transeūt. & signāter portāt signū dei viui in confirmatiōe. Ideo dicit. signemus suos servi in frontibus eoꝝ. Nota in frontibus in plurali. q: eps signat extra: & sp̄ussanctus signat intra in aia. Jō nō dicit. signabor si signemus. Tertia vox est. Vox dñi i magnificētia. Ecce sacr̄m altaris. vox dñi est forma consecratiōis. Nota modū quē dz tenere sacerdos. q̄n vult consecrare. dz em̄ tenere hostiā bassam duplici rōne. Prima ne gētes adorēt ante consecrationē: q: si essent idolatre. Sc̄da. q: p̄ter cōmunem opinionē xp̄s fuit crucifix⁹ in terra plana. Nota in magnificentia. q: licz fuerit magnificentia in incarnatiōe ad verbū ꝟginis q̄n dixit. Ecce ancilla dñi &c. filius dei descendit in vterū suū. maius tñ quod deus fecit siue qđ faciet est q̄ deus hō factus est: pfectionē dans suis operibus. Dic similitudines de forma spherica. q̄ nō est pfecta quousq̄ sit sine ingaf principio. Sic cuz hō fuit vnitus deo suo principio: tūc homo fuit deus: & deus hō: & tunc ibi pfecta sunt opera. Sic ino excellentior est magnificētia in consecratiōe in pluribus q̄ in incarnatiōe. Primo. sicut ad verbū virginis celū se aperuit: & filius dei descēdit in virginis ventrē: sic ad vocem sacerdotis aperif celū: & filius dei venit in hostiam. Unde Gregorius in quarto dialogoꝝ. & habef de cōse. dis. ij. Quid fit sanguis ꝟbi. Quis. vbi sic dr. Quis em̄ fidelius dubiū habere possit in ipsa imolati onis hora: ad sacerdotis vocē celos aperiri at q̄ in illo ihesu xp̄i mysterio angelicos choros adesse. & sūma imis sociari. vnūq̄ ex inuisibilibus atq̄ visibilibus fieri. Sed q: habemus lippos oculos ex peccatis. nō videmus angelos cū xp̄o existentes in altari: lz multi sancti eos viderūt. Dic cuius vite debet ee sacerdos vt habef extra de vi. & ho. deri. in multis capitulis. Secūda excellētia q̄ filius dei descendit in vtero ꝟginis solus: si in altari nō. Item ꝟgo semel aperuit celū claue linguе: sed sacerdos in qualibet missa. Ité in lingua virginis ad instar clauis fecit octo revolatiōes. s. dicēdo octo verba anteq̄ deus descendit in vtero suo: si sacerdos facit tm̄ quinq̄. Item in vtero virginis descēdit mortalis & passibilis: sed in hostia p oppositū. De ista excellentia dicit dauid. Confessio & magnificentia opus eius & iustitia eius manet &c. Memoriā fecit mirabilium suoꝝ misericors & miserator: dñs: escā dedit timentibus se. ps. cx. Nota ad lr̄am locaf tur de isto sacramento. Nota cōfessio. sc̄z sacramentalis debet pīre magnificentiaz. id est sacramentū. vel in damnatione anime sue celebrat si est sibi cōscius alicuius peccati mortalis: & copia assit cōfessoris, de quo vide sanctum Tho. & alios doctores in quarto. di. xvij Nota. escam dedit dñs timētibus se. sc̄z nomē suum, Nota. memoriā fecit mirabiliū suoꝝ. q: est mirabile: quod fecit deus & qđ faciet &c.

Quarta est. Vox dñi cōfringentis cedros. Ecce sacr̄m pnie de monte altissimo libani. q: cedri sunt peccata facta in altissimo monte superbie. q: oia petā reducunf ad montē superbie. Vñ auaricia est superbia'. s. nolle obedire

ordinationi dei ⁊ eccl̃e. nõ ꝓficeri nec satisfacere, ⁊ fle de alijs. Jtẽ credit ⁊ ordinauit regulã quõ debemus nos regere in diuicijs, de bono iure recipere necessitatẽ: ⁊ nõ superfluitates: iniusta restituere. Qz auarus nõ vult se hũiliare ⁊ cõformare huic ordinationi. Sed dicit. O ego essem paup si darẽ amore dei ⁊ restituerẽ iniuste acq̃sita vel retẽta, ego nõ faciã. Ecce quõ resistit ordinatiõi diuine. Jõ auaricia radicata est i mõte libani. i. superbie, q: superbia est nõ velle se hũiliare ad faciendũ voluntatẽ dei. Jdẽ de luxuria. Jam deus dedit regulã quõ gẽtes debẽt vti illo opere. s. in matrimonio tm̃ ⁊ dicit luxuriosus, quare etiã nõ extra matrimoniũ possum vti actu illo. Ecce quõ nõ vult subijci volũtati diuine. Jdeo luxuria est radicata in mõte superbie. Jdẽ de alijs peccatis. Vñ Initiũ oĩs peccati est superbia. Eccl'i. x. Sequitur Qui tenuerit illaz adimplebit maledictis, q: maledicti sunt a deo: ⁊ subuertet eũ in finem. De isto sacr̃o pnie dicit. Vox dñi ꝓfrangentis cedros pctõz. mortaliũ q̃tũ ad culpas q̃n cõfessor absoluit dicẽs. Absoluo te a pctis. tunc ꝓfringit cedros pctõz: nisi malicia pctoris obstet. Et ꝑ hoc dat apls Hebr. iij. dicẽs. Viuus est sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oĩ gladio ancipiti. pertingẽs vsq; ad diuisionẽ anie et spũs. Nullus hõ cũ oĩbus gladijs huj' mũdi posset scindere vnũ cedrũ peccati mortalis: sed verbũ dei, s. absolutio sacr̃alis, ego te absoluo a pctis tuis. Quinta vox est. Vox dñi intercidẽtis flãmã ignis. Ecce sacr̃m matrimonij. Nota quõ exquo adã peccauit q̃libet hz in tus vnã bursam ignitã: q̃ hz ꝓcupiscibilitas vel mala inclinatio que est ignis luxurie. Jste ignis nõ flãmescit quousq; hõ fuerit pfectus ⁊ tunc temptat de luxuria. Adiruz: q: aqua baptismi extinguit ignẽ infernũ: ⁊ nõ põt extinguere ignẽ luxurie in hoie. O tã fortis ignis, nec vnq̃ extinctus fuit nisi in xpo ⁊ in btã ꝙgine totaliter. De quo dic scriptura Job. xxxi. Jgnis est vsq; ad perditionẽ deuorans: ⁊ omnia eradicans gemmina vel germina. Nota eradicans oĩa germina meritoz q̃n flãmescit sed p sacr̃m matrimonij hec flãma intercidit Dic quõ matrimoniũ fit p vocẽ dñi. s. p ꝙba de pñti. Vñ per matrimoniũ intercidit flãma luxurie: nõ extinguit. Dic quare matrimoniũ dr sacr̃m, q: repsentat xpi incarnationẽ. Vñ sicut diuinitas ⁊ humanitas in vnitate psone. sic etiã vir ⁊ vxor in vna carne cõiunguntur ⁊c. Nota q̃ nõ sunt iam duo: ⁊ vna caro, s. in ꝓcreatione plij. Vñ iste ignis põt facere flammã in virũ ⁊ vxorẽ sine pctõ seruando debitas circũstantias ⁊ ꝓditiões. ⁊ q̃libet istoz põt dicere. Et flãma ignis nõ sum estimatus. Ecci. vlti. Sed nõ curabã de alia muliere et nec ego de alio viro. Ecce vox dñi intercidẽtis flãmã ignis. Sexta vox est. Vox dñi cõcutientis desertũ. Ecce sacr̃m ordinis, q: sicut in deserto sunt bestie siluestres, sic in mundo sunt pctores. ⁊ sicut q̃n scindunt magne arbores in deserto cõmouet desertũ ⁊ facit magnum sonũ in terra ⁊ in memore, sic in ordinibus cõmouet tota xpianitas, ieiunando per tres dies q̃tuor tẽporũ. Jõ vt deus faciat illos quos assumit ad sacros ordines dignos. Dic q̃ sunt septẽ ordines. Primus ordo est ostiariatus. ⁊ q̃ est in illo ordine dr custodire portas. Scõs lectoratus, q̃ ḡ est in tali ordine dr legere lectiões in choro. Tertiꝰ est exorcistatus, ostiturus in tali esse dr iuratoz demonũ expellẽdo demones a corpibus. Quartꝰ ordo est acholytatus. debẽt ḡ acholyti ponere cãdelas ante altare ⁊ portare. Et isti q̃ habẽt istos paruos ordines pñt recipere vxores. Maiores ordines sunt, s. subdiaconatus: diaconatus: ⁊ pbyteratus: ⁊ in quolibet ordine tã de maioribus q̃ de minoribus dat character indelibilis. Et cõmouebit dñs desertũ cades, s. sanct̃a xpianitatẽ. q: illi q̃ nõ sunt de xpianitate nõ pñt recipere ordies. Et q̃ ordinati sũt pñt dicere. Et sine timore de manu inimicoz nr̃oz liberati: ꝙuiamus illi. Jn scitate ⁊ iustitia coram ipsoroibus diebus nr̃is. Lu. i. Nota liberati, s. de deserto mũdi: posuisti nos in boto ecclesie scte tue. Jõ dicit. Vox dñi ꝓcutientis desertũ. Septima vox est. Vox dñi ꝑparãtis cervos. Ecce sacr̃m extreme vnctõis qõ ꝑparat cervos. Dic quõ inter alia aialia pl' saltat cervus ⁊ c. sic aia ab ore corpis saltat ad celũ. Zie aũt dicunt cervi. q: ꝑparãde sunt ad saltãdũ p vnctionẽ. Jõ dic. Vox dñi ꝑparãntis cervos. Jsta vox est forma huius sacri q̃ pcedit ab ore sacerdotis. Sacerdotes vngẽdo infirmũ dicũt vocẽ dñi, videlz, Per istã vnctionẽ ⁊ suam pissimã miam indulgeat tibi dñs q̃cq̃d peccasti p visum: vel p aliũ sensum, tangendo pt̃ẽ ⁊c. ⁊ q̃ tangi honeste pñt oĩes alie ptes indudũ i corpe. Cũ cñi corpꝰ vngit pctã oblita: vel alie inclinatiões pctoz q̃ poterãt saltũ impedire remittunt. De ꝺ dauid dic Qui pfecit pedes meos tãq̃ cervoz: ⁊ sup excelsa statuẽs me. ꝑs. xvij. Nota q̃ pfecit p hoc sacr̃m ⁊c. si hoc sacr̃m nõ dr dari nisi in articulo mortis ⁊ nisi ꝓtaf. ⁊ ideo dr ꝓti in cõione

et tunc põt dari posito casu q̃ pdat intellectũ vel etiã vsum oĩm sensuum: ex quo aia stat, i corpore, Ecce quare dicit thema, Extollens vocem quedam mulier ⁊c.

Feria secunda post dñicam tertiam quadragesime. Sermo I

Qãta audiuim⁹ fa

Qãta audiuim⁹ facta in capharnaum: fac ⁊ hic in patria tua, Luc. iiij. Hoc ꝟbum dat mihi motiuũ ꝑdicãdi ⁊ declarãdi vobis opa ꝑncipalia q̃ fecit xps in hoc mũdo. Qz ꝑmo salutef ꝟgo maria. Qãta audiuim⁹ facta in capharnaũ ⁊c. Pro intellectu istius ꝟbi sciẽdum q̃ xps in pueritia sua fuit nutritus i ciuitate nazareth postq̃ rediit de fuga egypti q̃liz fuit, xxix. annoz: ⁊ ab hoib⁹ reputabat filius hom⁹: ⁊ non ꝑdicabat nec faciebat ibi miracla. Et q: tm̃ fuit ibi moratus: ideo fuit dictus iesus de nazareth. Mat. ij. Veniens sc̃z de egypto habitauit in ciuitate que vocat nazareth: vt adimpleret quod dictuz est per ꝓphetas: qm̃ nazareus vocabit. Postq̃ aũt fuerat, xxx. annoz ⁊ voluit incipe ꝑdicare et miracula facere: volens se oñdere verũ deũ ⁊ hoiem: recessit de nazareth ⁊ venit i ciuitatẽ capharnaũ: ⁊ ibi incepit ꝑdicare ⁊ miracula facere. illuminare cecos: surdos audire: mutos loq̃: claudos ambulare: mortuos resurgere ⁊c. Et oĩs ppls suspẽsus erat audiens illũ Lu. xix. Neq; mirũ audire ꝟba ab ore dei incarnati. Relicta ciuitate nazaret venit et habitauit in ciuitate capharnaum maritima et incepit ꝑdicare. Et exijt fama b. s. ꝑdicatiõis ⁊ miraculoruz in vniuersam terrã. Mat. ix. Quod audiẽtes illi de ciuitate nazareth reputabãt se a xpo eẽ despectos: q: ibi nihil horũ fecerat. ideo erant cõtra eũ indignati. Deide xpus ꝑdicando rediit in nazareth. Qd quem venerũt rectores ciuitatis dicẽtes sibi. Quãta id est valde magna audiuimus facta ⁊c. Patet thema ad lr̃am, Sed modo volo ipm spualit̃ ptractare. Xpus in ciuitate extranea sc̃z in patria iudeoz: qui noluerunt ipm recipere vt dñm, iuxta illud. Job. i. In ꝓpria venit ⁊ sui eum nõ receperunt sc̃z tanq̃ deum ⁊ saluatorẽ mundi: timmo se alienauerũt ab eo: multa fecit miracula. Sed terra xpianoz̃um est terra ꝓpria xpi: quia ipm recepit p veraz credentiã ⁊ deuotã obedientiã. Jdeo deuoti xpiani possunt deo dicere. Quãta audiuim⁹ facta in capharnaum, i. in terra iudeoz̃ũ: fac et hic in patria tua sc̃z in xpianitate p imitationem. Nota septem opa ꝑncipalia q̃ fecit xps in patria aliena sc̃z in patria iudeoz̃um. Primum fuit sc̃z humilis incarnatio: pauper conuersatio: certa ꝑdicatio: dura passio: pia descensio: vera resurrectio: ⁊ alta ascẽsio. De his possum⁹ dicere xpo, Quãta audiuimus ⁊c. Jdeo domine fac ⁊ hic in patria tua p moralem imitationem. Primum opus notabile ⁊ mirabile quod fecit xps in terra iudeoz̃ũ p nostra redemptione fuit humilis incarnatio. Maxime si vultis attendere ad istã speculationem deus fecit decem gradus creaturarum spualiũ ⁊c. Quando ergo dr. filius dei fuit incarnatus, sic intelligitur q̃ descendit ⁊ humiliauit se infra decem gradus creaturaz̃ spualium ⁊ corporaliũ. Jdeo maius opus q̃ deus vnq̃ fecit vel faciet fuit q̃ deus fieret homo: ⁊ homo fieret deus. De isto opere dicit apostolus, Qui cũ in forma dei esset nõ rapinam arbitratus est esse se equalem deo: ⁊ semetipm exinaniuit formã serui accipiẽs et habitu inuẽtus vt homo. Phil. ij. Nota rapinam id ẽ usurpationem. Ecce hic humilis incarnatio. Jdeo domine, Quanta audiuim⁹ facta ⁊c. fac ⁊ hic sc̃z in nobis: vt des in cordibus nostris sc̃z humilitatis ꝟtutem: vt humiliemur a pompis: vanitatibus ⁊c, exẽplo xpi. Quando ergo aliquis dñs prelatus vel domina humiliatur dimittẽdo pompam: vel vanum ornatum ⁊c. Ecce hic opus incarnationis xpi moralr̃ quod facit inter nos. iuxta suam doctrinam dicens. Matth. xi. Discite a me, Domine: ⁊ quam lectionem. Respondit, Quia mitis sum ⁊ hũilis corde, Domine. Et quid habebimus ex hoc. Jdeo dicit. Et inuenietis requiem animabus vestris. Nota q̃ i paradiso nullus inueniet domũ ad descendũ nisi in hoc mundo ipsam edificet. Nota contra illos qui in hoc mundo edificant magna edificia ⁊ possessiones ⁊c, ⁊ non curant edificare in celo: nec vnã paruã cellam. Quidam in partibus mosille qui plures viuens edificauerat domos: in agone suo statim moriturus conquestus est dicens, O inquid plures edificaui domos: vtinam paruulã vel vnam cellulam edificassem in celis. Modus edificandi in celo est non expendere in mũdo omnia in vanitatibus: sed expendere vnam partem in operibus mie. Verbi gra. Si habetis quinq̃ florenos in redditibus: expendite q̃tuor in necessitatibus vestris ⁊ vnuz in operibus misericordie. Hoc modo edificabis domũ in paradiso ad descendũ post hanc vitaz

Dic quō a dō oībus hoībus statutū est semel mori ḡtū ad cor̄pus. ⁊ post hoc iudiciū ḡtum ad aiam. Heb. ix. Et qñ ille qui nihil edificat in alio mūdo morit̄ miser illa aia dure repellit a xp̄o: ⁊ mittit ad hospiciū miseror̄. ſ. ad infernū. Sz illi q̄ edificauerūt cū gaudio recipiunt a xp̄o leta facie. Ecce ḡ dicit. ⁊ inueniet̄ requiē aiabus vr̄is. ſ. post mortē corpis Et recordat apl's dicēs in p̄sona bonorū. Scimus qm̄ si terrestris domus nr̄a huius habitationis dissoluat̄ q̄ edificationē a dō habemus domū nō manufactā: ſ. eternā ī celis. ij. ad Cor̄. v. Secundū opus mirabile factū a xp̄o in iudea fuit paup cōuersatio. int antuz q̄ nunq̄ fuit aliq̄s ita paup. q⁹ p̄m q̄ dicunt euāgeliste nunq̄ portabat pecunias vl̄ escas. Sed ibat p̄dicādo de villa in villā. Et post sermonē resp̄xit si aliq̄s inuitaret eū ad p̄sādiū dicēs. Ad gr̄ exquo dedisti nob bonū p̄sandiū spūale ⁊c. Al's habebat duo remedia. Unum tpe messis. de quo ponit Mat. xij. vbi dicitur. Abijt iesus p̄ sata sabbator̄: discipuli aūt eius esurientes ceperūt vellere spicas. Aliō: q⁹ ibat bethaniā ad domū marthe. Idē si fi inuitabat ad dormiendū. al's ibat cuz discipulis suis in desertū. Ecce h̄ pauperrima cōuersatio. De h̄ dicit ipsemet Matth. viij. Vulpes foueas habent: ⁊ volucres celi nidos: filius aūt hoīs nō hz vbi caput suū reclinet. Idco dñe ḡtā audiuimus ⁊c. fac ⁊ hic in p̄ria tua. Quia nō possumus seruare tantā pauptatē vt nos audiuisse mus: expellat a nob petrū auaricie vt simus paupes de p̄mia de malo imusto: ⁊ nihil habeamus p̄ rapinā: vsurā: vel furtū: vel simoniā: nec p̄ calūniā. tūc xp̄s fil'itudinarie ⁊ moraliter paup: conuersat inter nos. Juxta illō. ij. ad Cor̄. viij. Scitis gr̄am dñi nr̄i iesu xp̄i qm̄ p̄pter vos egenus factus est cū esset dives. vt illius inopia vos diuites essetis ⁊ vos ditaret. Sz singulariter caueatis a diuitijs de bonis iniuste acq̄sitis. q⁹ nunq̄ h̄nt bonuz fi nēmo ad instar pomi cor̄upti se h̄nt. q̄ cor rumpit alia poma. Idco qui vult p̄seruare pecuniam respiciat albū: florenū: vel denarium: si est ibi ȳnis rapine: vsure ⁊c. Dicat: nolo animā meā xp̄i sanguine redēptā: ⁊ sanctissime trinitatis imagine insignitā p̄ trāsitorijs diuitijs eternis obligare inimicis. Bñ dictus q̄ p̄t dicere dō gr̄as. q⁹ nihil habeo male iniuste acq̄sitū. sic eritis diuites. Jō dic xp̄s. Videte ⁊ cauete ab omni auaricia. Luc. xij. Tertiū opus fuit certa p̄dicatio. q⁹ ipse met dus incarnatus ore p̄p̄rio reuelauit ⁊ p̄dicauit secreta fidei. Ad cognoscendū illā magnam xp̄i humilitatē. Nota simlitudinē de rege qui p̄consarat ordinatiōes sui p̄celli vt nor fides adhiberet. Idē de xp̄o. in p̄cello secreto sancte trinitatis fuerūt ordinata secreta fidei catholice. Et sz haberet angelos ⁊ pphetas quos poterat mittere ad p̄consandū: tñ ipse egutauit. ſ. in equo correctiōis sue: ⁊ cuz tuba p̄dicationis publicauit secreta fidei. scz doctrinā euangelicā. vt gentes melius crederent ⁊ veritatē fidei sine dubio tenerēt. Quia oēs alij fuerūt p̄tores. i. Job .i. Si dixerim⁹ q̄m petrū nō habemus: ipsi nos seducimus ⁊ ȳitas in nob nō est. Solus xp̄s fuit sine peccato: q̄ nec falli nec fallere: nec peccare: nec errare potuit. Idco absq̄ omni dubio tenende sunt ȳitates fidei catholice. Secus si aliquis alius a xp̄o publicasset: posset aliq̄s dubitare. q⁹ teste Johāne. Joh. i. ⁊. i. Joh. iiij. Deum nemo vidit vnq̄. Unigenit⁹ filius q̄ est in sinu patris ipse enarrauit. Idco dicit apl's. ij. Ti. i. Scio cui credidi ⁊ certus suz. Idco dñe. Quanta audiuimus ⁊c. fac etiā hic in patria tua. Nota optimū cōsilium beati Hieronymi dicētis. q⁹ quolibet die debemus dicere Credo. ſ. mane ⁊ sero. ⁊ isto mō cor cōfirmat in fide catholica: al's p̄rdit paulatim. Idco nos ecclesiastici mane ⁊ sero dicimus. ſ. in matutinis: p̄ima: ⁊ cōpleto rio: Credo. iuxta ordinationē ecclesie. Idco apl's Ro. x. Si cōfitearis in ore tuo dñm iesum: ⁊ in corde tuo credideris q⁹ deus suscitauit illum a mortuis: saluus eris. Quartū opus mirabile a xp̄o factum in iudea fuit dure passionis. scz in cruce. Nota q⁹ sciebat ⁊ videbat q⁹ totū genus humanum erat cōdemnatum ⁊ sententiatū ad furcam inferni: cui xp̄s cōpatiens dixit dō patri. Ego solus suspendar i ligno crucis: ne aliquis mihi credēs ⁊ obediens de cetero suspendat̄ in furca inferni. Ecce ratio sue dure passionis. Auctas. Xp̄s semel p̄ peccatis nostris mortuus est. iustus p̄ iniustis. vt nos offerret dō. i. Pet. iij. Actī filius regis vellet suspēdi p̄ latronibus liberandis. O inestimabilis amor. si filius dei iustus ⁊ sine peccato p̄ iniustis ⁊ pctōribus. ergo dñe fac ⁊ hic in patria tua. vt. ſ. nos crucifigamus nō realiter vt xp̄s si moraliter. ſ. clauo p̄fessiōis in manu dextra. Quia cōfessio ducit hoiem de sinistra. ſ. culpe: ad dexterā gratie. Clauo p̄nitētie in sinistra. et clauo bonorū operū in pedibus. Idco scriptura. Qui sunt xp̄i carnem suam crucifixerunt cum vitijs ⁊ cōcupiscentijs. ad Gala. v.

Quintū op⁹ fuit pia siue serā descēsio. ſ. aie ad limbū sanctor̄ patrū. ac si rex iret personaliter ad captionē p̄ liberatione captiuor̄. quibus ipse mificor̄dit̄ p̄ceret: cū th̄ posset mittere michaelē vel aliū. Ecce op⁹ singulare. de q̄ Zach. ix. Tu ẏo in sanguie testi tui emisisti vinctos tuos de lacu in q̄ nō est aq̄. Dñe fac etiā hic ī patria tua. Nō quō xp̄s voluit descēdere ad sanctos q̄ erant in limbo: qui erant p̄es xp̄i p̄m hūanitatē ipos honorādo: ⁊ exemplū nobis dando honorādi parētes in hoc mūdo. ⁊ descendēdi ad eos si sunt ī purgatorio p̄ suffragia: p̄cipue testamēta. q̄ stati sentiūt refrigerii. Auctas. Qui p̄m spūs sunt: q̄ siti spūs sentiūt. Ro. viij. Al's p̄gr̄unt ⁊ petūt iusticiā. iō dicē scriptura. ij. Mach. xij. Sctā ḡ ⁊ salubris ē cogitatio p̄ defunct̄ exorare: et ⁊c. Sextū opus mirabile fuit vera resurrectio. scz in die pasche. qñ aia de limbo redijt ad cor̄pus ⁊ surrexit de sepulchro. Dic quō in passione hūanitas fuit diuisa: si non diuinitas. Ad hoc declarandū nota fil'itudinē de p̄mo q̄ diuiso in duas p̄tes non diuidit̄ odor. Uel nota fil'itudinē in splendore de crystallo. Sic cogitare q⁹ xp̄i hūanitas sit vt p̄tia de crystallo plena diuinitate ex vnctione p̄sonali. qua diuisa splendor diuinitat̄ remansit cū vtraq̄ parte. scz cū corp̄e in sepulchro: ⁊ cū aia in limbo. p̄t q̄ vtrūq̄ hēbat posse in infinitū resurgendi. Jō xp̄s Jo. x. Neo tollit aiam meā a me. ſ. me inuito si ego pono eā a me ipo. ⁊ p̄tātē hēo ponē di aiam meā ⁊ p̄tātē habeo iterū sumēdi eā. Jō dñe. ḡtā audiuim⁹ ⁊c. Fac etiā hic in patria tua. vt scz corp⁹ nr̄m ⁊ aia resurgant mor aliter. Corpus autē petrus iacet mortuū in sepulchro petri mortalis: ⁊ aia i inferno sepulta. i. condemnata. si resurgunt virtute diuina qñ aia dimittit petrū superbie vel auaricie vel luxurie ⁊c. Tūc corp⁹ recipit aiam qñ et⁹ imperio hūliat̄ ⁊ facit opa misericordie. Auctas. Quō xp̄s surrexit a mortuis per gl'iam p̄tis: ita ⁊ nos in nouitate vite ambulem⁹. ad Ro. vi. Septimū opus ⁊ completiū aliorū fuit alta ascensio. qñ corazs virgine matre apl'is ⁊ discipul̄ ascēdit in celū. Joh. xvi. Exiui a pre ⁊ veni in mūdū: ⁊ iterū relinq̄ mundū ⁊ vado ad patrē. Dñe fac ⁊ h̄ ī p̄ria tua. Dic quō bis in die debem⁹ ascēdere in celū. nō corpore: q⁹ vsq̄ ad diē iudicij corp⁹ nō p̄t ascēdere in celū. sed spū. scz mane ⁊ sero orando. q⁹ oro ē ascēsus mentis in deum. vt dicit Damascen⁹. Dic modū orandi ad instar illius qui vult supplicare papę vel regi cui sunt tria necria. Primo vt camera sibi apiat̄. Scō est sibi necrium vt exhibeat reuerentiaz regi. Tertio vt dicat suā supplicationē. Sic crux xp̄i clauis est paradisi. vt dicit Rabanus. q̄ aperit porta camere xp̄i. Ostende modū signandi: vel extende manus in modū crucis vt moyses faciebat ⁊ sacerdos in missa. Deinde ingresso spiritu capite discooperto etiam genibus flexis ponat se ad pedes iesu xp̄i. scz cogitando cū quo loq̄tur homo. Deinde p̄senta tuam supplicationem. scz oronem. Idē dicendū cū q⁹ orat deū aut virginē ⁊c. Dic contra illos q̄ orant se ꝺuendo ⁊ calciando. Ideo apl's. i. Cor. xiij. Si orem linguā: spiritus me⁹ orat: mens autem mea sine fructu est. Qui subdit. Quid ergo est? Orabo spiritu: orabo ⁊ mente. Psallā spiritu: psallā ⁊ mente. Exemplum pulchrum vide de orone p̄mo libro apī. xij. ca. de comite campanie qui disposuit se oraturum.

Feria secunda post dominicam tertiā quadragesime. Sermo II

Transiens per me-

diū illor̄ ibat. Lu. iiij. Sctm̄ euangelium hodiernum declarat nobis vnam pulchram defensionem ⁊ quā fecit xp̄s contra vnam malā conclusionē vel reprehensionem quam fecerūt sibi iudei ciuitatis nazareth. P̄ro quo sciendū q⁹ christus in sua pueritia fuit nutritus in ciuitate nazareth quouscq⁹ habuit tri ginta annos vbi non predicauit nec miracula fecit. sed viuebat inter eos multum deuote vtens vt dicunt doctores litterales arte seu officio Joseph. Et quia in nazareth fuit nutritus ⁊ tantū morat̄us: ideo vocatur iesus de nazareth. Matth. ij. Veniens scz de egypto habitauit in ciuitate nazareth. Post baptismum quem a iohanne suscepit ⁊ quadragesimam quam ieiunauit iuit capharnaum. ibi incepit predicare: ⁊ miracula facere. Matthei. iij. Relicta ciuitate nazareth venit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaū maritima. Exinde incepit predicare. Predicatio enim christi ⁊ miracula diuulgabant̄ per totā terram ⁊ fama venit in nazareth. p̄opter q⁹ illi de nazareth erant indignati contra eum: quia ibi nō fecerat miracula illa. deinde xp̄s venit in ciuitatem nazareth. Rectores autez ciuitatis ⁊ etiaz alij de ciuitate indignati contra xp̄m: dixerunt sibi. Quare in alijs ciuitatibus faciebat miracula ⁊ nō in ciuitate sua nazareth vbi erāt tot infirmi. Christus autem defendit se tripliciter. scz

Per veram sapientiam,
Per certam experientiam
Per firmam patientiam.

De tertio dicē thema. Transiēs ⁊c. Dico primo q̄ xp̄s rn̄dit excusans se p̄ verā sapiam de malicioſa reph̄ēsiōe iudeoꝝ. De hoc in p̄ncipio euangelij, Dixerunt pharisei ad iesum, Quanta audiuim⁹ facta in capharnaū: fac ⁊ hic i patria tua. Dic quō q̄n venit iesus in nazareth intrauit synagogā vbi pharisei ꝯgregati dixerunt sibi. Quanta ⁊c. Rn̄dit xp̄s per verā sapiam sapienᵗ dās rōnem dicēs. Amē dico vob; q; nēo ꝓpha accep⁹ est in p̄ria sua. Que q̄dē rn̄sio est magne sapie. Declaraf per regulā philosophie. Qm̄ in oi actione naturali nō solū requirif virtus seu potētia agentis: ſ etiā req̄rif dispositio materie. Nā act⁹ actiuoꝝ sunt in patiēte p̄dispōsito, vt p; de igne: cui⁹ vtus est cōburere. ſ non nisi in materia dispōsita; q: nō cōburet lapides. Ita in miraculis nō solū requirif potentia seu v̄t⁹ persone duoteſi etiā req̄rif dispositio in illo q̄ debet recipe sanitatē: vt sit bon⁹ ⁊ fidelis, ⁊ non malicioſus. Cū g̃ xp̄s h̄ret infinitā potentiā ⁊ virtutē ad faciēdū miracula: adhuc tñ volebat dispositionē in materia. Et q: illi de ciuitate nazareth nō erāt dispositi; q: nō hēbāt devotionē ad xp̄m: imo deridebāt eū dicentes. Nōne hic est filⁱ⁹ ioseph; ⁊ vnde huic hec oīa. Et nō credebant in eū. Ratio q: vixerat inf eos ⁊ cognoscebant eum a pueritia, ⁊ patres eius putatiuū ⁊ matrē ei⁹, ideo nō erāt dispositi. Ūñ licet xp̄s h̄ret potētiā ⁊ v̄tutē infinitā, tñ non seq̄bat effect⁹ ex indispositione materie. Sed illi de ciuitate capharnaū habebant ad xp̄m magnā devotionē ⁊ reuerentiā ⁊ hoīe dicētes, Prophet⁹ magn⁹ surrexit in nobis: ⁊ q: de⁹ visitauit plebē suā, Luc, vij, Et ꝓpter fidē eoꝝ ⁊ devotionē xp̄us curabat eos. Et ꝓp̄ hoc q̄n dixerūt sibi. Quanta, ſ, multa audiuim⁹, rn̄dit. Amen dico vobis, q, d, alia est rō illoꝝ, ⁊ alia hic, quia hic non creditis: ſ tibi credunt. Mar. vi. Abiit iesus in patriam suam: ⁊ sequebantur eū discipuli eius. Et nō poterat ibi virtutem vllam facere; nisi q̄ pauc̄os infirmos impositis manibus curauit. ⁊ mirabatur ꝓpter incredulitatem eorum. Nota non poterat, sc̄z de potestate ordinata: q: requiritur dispositio. Patet xp̄i responsio ad litteram. Aliter super hoc. Quāta audiuimus facta ⁊c. Idem possumus nos dicere xp̄o, Quanta audiuimus facta ⁊c. in terra iudeorum infidelium: fac ⁊ hic in patria tua. sc̄z in xp̄ianitate. Nota hic septē opera principalia que fecit xp̄us in iudea. Vide in p̄cedenti ſmone breuit̄. Vel dic de miraculis illis Eccl̄i videnᵗ: laudi ambulant: Matth. xi, ps. ut habes supra in tertio sermone tertie dominice aduentus domini, qui incipit. Renūcia te iohanni. Dico secūdo q̄ xp̄s rn̄dit defendens se p̄ certā experientiā, quā h̄dit de sacra scriptura dicens q̄ multi ꝓphete fuerunt qui in patria sua non fecerūt miracula: sed in alia di. Jn veritate dico vobis: multe vidue erant in diebus helie in israel q̄n clausum est celū annis trib⁹ ⁊ mensib⁹ sex. cū facta esset fames magna in omni terra, ⁊ ad nullā illaruꝝ missus est helias: nisi in sarepta sidonie ad viduam. Et multi leprosi erant in israel sub heliseo ꝓpheta, ⁊ nemo eoꝝ mūdat⁹ ē nisi Naaman syrus. P; ſ quō xp̄s rn̄dit p certā experientiā. Vbi tāgit duas cās siue historias. dicanᵗ breuit̄. Prima h̄ſ. iij. Reg̃. xvij. de ꝓpheta helia qui erat de iudea: ⁊ deus misit eū ad viduam extraneam. ac si de brabantia de⁹ mitteret aliquē ad coloniam, Secunda historia habef. iiij. Reg̃. v. de ꝓpheta heliseo qui sanauit Naaman extraneū. Ecce quare dicit xp̄s. Jn veritate dico vobis ⁊c. Modo p; rn̄sio p certam experientiā ⁊c. Aliter si istas duas historias volumus cogitare: siue litteraliter siue moraliter. p; q̄ viduis: orphanis: infirmis: ⁊ pōnis miserabilibus debemus subuenire ⁊ defendere. Et oppositū est magnum pcm̄. Et deus facit singulare punitione de illis q̄ ꝓsequunf pōnas miserabiles in h̄ mūdo ⁊ etiam in alio. Jdeo Exod̄. xxij. Vidue ⁊ pupillo non nocebit⁊. Si leserit eos vociferabuntur ad me: ⁊ ego audiam clamorem eoꝝ. Maxime in iudicio de⁹ puniet tales. Dauid. ps. lxvij. Turbabuntur a facie eius patris orphanoꝝ ⁊ iudicis viduarū. Xp̄s est pater orphanoꝝ ⁊ iudex viduarū. Secundo subuenīendum est infirmis leprosis ⁊c. Secunda moralitas iuxta intellectū spūalem. Vidue ⁊ leproſo subuenīendū est. Vidua em̄ est anima quā xp̄s despōsauit in baptismo q̄ est in celo cui aie subueniendū est p ofones: missas ⁊c. Juxta ꝓ filiū dauid ps. cxxxi. Viduā ei⁹ benedicens. ſ, de mane. b'dicā. ſ. de sero. Nam sicut corꝑi dant due refectiones: ita ⁊ aie vidue. Pauperes eius saturabo panibus. Pauperes huius anime sunt potentie: siue quinq̄ sensus, qui sunt saturādi panib⁹ orationū: predicationū: seu monum. Leprosus est corꝑus ꝑ luxuriā ⁊ gulā. Sanaf aūt p confessionē, put

figuratū fuit in curatōne naamā leprosi. iux q̄ ꝓcepit xp̄s dicē leprosis d. Jte ostendite vos sacer, ⁊c. Lu. xvij. Hec ofiō fit in cōfessione sacrali. Dico tertio q̄ xp̄us rn̄dit p firmam patiam. Postq̄ xp̄s riderat iudeis p veraꝝ sapiam ⁊ p certā expientiaꝝ: indignati iudei surrexerūt ꝛ xp̄m ⁊ eiecerūt eū extra ciuitatē ⁊ duxerūt illū vsq̄ ad supciliū mōtis vt ꝑcipitarent eū. Jp̄e aūt transiens p mediū illoꝝ ibat. Patia est nc̄aria vbi iā v̄ba nihil valēt. Dic ondit xp̄s excellentiā corꝑis gl̄ificati. ſ, subtilitatē. transiēs p mediū illoꝝ ibat et nō videbaf. Jn q̄ p; patia de iurijs sibi facᵗ: q: noluit se vindicare. ſ patiēter recessit ab eis. Questio cū xp̄s venit ad saluandū sibi credētes ⁊ obedientes p mortez: quare noluit mori illa morte. Quia si ipe voluisset ita bñ fuissemus saluati ⁊ redēpti. Rō. p nr̄a instructōe noluit mori illa morte dando nobis exēplum ne moriamur p̄cipitati. Dicaf quō diabolus facit hoies ascēdere in altū montē sup̄bie p honores ⁊ dignitates ⁊c. De quo dō loquēs diabolo dicit. Propf dolos scz tuos posuisti eis scz i imaginationē ascēdere: deieciſti eos dum alleuarent. ps. lxxij. Dic practice. religiosus qui stat simplr in suo monasterio ſuando regulā: obedientiā: pauptatē: ⁊ castitates ⁊ cerimonias sui ordis: diabol⁹ nihil pōt ꝯ eum: imo p viā planā vadit ad paradisum. Si diabol⁹ ponit in corde suo q̄ ascēdat, al's nihil appciabiſ ⁊c. ⁊ paulati dimittit cerimonias ⁊c. Ecce q̄re dicit ꝓp̄ dolos. Idē de simplici sacerdote dicēte officiū suū deuote: non curat de cōcubina: q: nō sufficiūt reddit⁹. Si diabolus ponit in corde suo vt ascēdat ⁊ seruiat dñis ⁊c. Idem de scholaribus simplicib⁊ viuētibus cū suis officijs q̄ via recta vadunt ad paradisum. Jō dicit diabol⁹. Ego faciam eum ascēdere ⁊c. Nota de vanitate: q: null⁹ ē ꝓctus vt filius sit sicut p̄ ſ q̄ ascēdat: quia notari⁹ nō est ꝑtē⁹ q̄ fili⁹ su⁹ sit notarius: ſ iurista. Idem de iurista qui nō vult q̄ filius suus sit iurista: sed q̄ sit miles. Dic ꝯ patres damnatos qui dimittūt filijs ⁊c. deieciſti eos Idez de mulierib⁹ q̄ stant in domo simplr nutriūt filias ⁊ seruiūt ⁊ obediūt viris suis. Sed diabolus ponit in corde vt ascendant ⁊ dominenf ⁊c. Jdeo xp̄s sciēs modum diabo li noluit mori ꝑcipitatus, vt daret nobis exē plum euādi a tali morte. Et ſ sumus iam al te vt xp̄s descēdamus vt ipe humiliādo nos Job. xxx. Eleuasti me ⁊ quasi super ventum ponens elisisti me valide.

Feria tertia post Oculi Sermo.

On dico tibi septi⸗ n esſ̄ vsq̄ septuagies̄ septies. Mat. xviij. Sermo nr̄ erit de scō euāgelio hodierno. Et ꝓtinet multas bonas doctrinas morales ab oꝛe xp̄i platas. Sz ꝓmo salutef ꝙ ma. Setñ euāgelium ꝓtinet in summa q̄nq̄ doctrinas morales saluationi nostre multū necessarias ⁊ pficuas.

Prima est de fraternali correctione.
Scōa de spūali iurisdictione.
Tertia de exaudibili oratione.
Quarta de acceptabili ꝙuentione.
Quīta de amicabili remissione.

De q̄nta loquif thema, ꝓpositū. Non dico tibi ⁊c. Prima doctrina est fraternalis correctio: quō q̄libet tenef ⁊ obligaf corrigere proximū suū q̄n videt ip̄m errantē ⁊ deficientez vel in pūcto errandi: homo tenef ip̄m corrigere dulciter ⁊ fraternal'r: si credit vel sperat q̄ p suam fraternalē correctionē corrigetur. et emendabif. al's melius esset tacere. Ratio huius correctōis est: q̄m deus nō est ꝑtē⁹ q̄ quibet ꝓcuret sibi soli saluationē: ſ etiā ꝓximo suo. Nullus dicat. quid ad me de tali: sufficit mihi q̄ ego nō faciā malum: q̄n deus dedit ꝓceptum de dilectōe ꝓximi di. Diliges proximum tuū sicut teip̄m: ⁊ deus mandauit oibus ⁊ vnicuiq̄ de ꝓximo suo. Et sic quilibet curā habere debet ꝓximi q̄ suī nō solum bonū ꝓp̄ſ ſ etiā bonū ꝓximi: et nō solum corꝑus ꝓximi: ſ etiā ꝓximi: ⁊ nō solum aiam ꝓp̄ſ: sed etiā aiam ꝓximi: ⁊ plus q̄ corꝑus ꝓp̄ſ. Nullus igif dicat. q̄d ad me. Jō dicit scriptura sacra. De⁹ mādauit vnicuiq̄ de ꝓximo suo. ſ. corrigēdo. Eccl̄i. xvij. De hac fraternali correctōe dicit xp̄s in ꝓncipio euangelij Si peccauerit in te frat̄ tuus: vade ⁊ corripe eū int̄ te ⁊ ip̄m solum. Si te audierit lucrat⁹ eris fratrē tuū. Si aūt te nō audierit adhibe tecum vnū vel duos, vt in oꝛe duoꝝ vel trioꝝ testium: stet omne v̄bum. Q̄d si nō audierit eos dic eccl'ie. Si aūt eccl'iam non audierit: sit tibi sicut ethnicus ⁊ publican⁹. Nota quō sunt quattuor cōditiones gentiū siue grad⁹. de q̄bus deus dat doctrinā qual'r sunt corrigēdi in suo gradu. Quidā sunt simplices ⁊ corrigibiles, quidam sunt elati ⁊ ꝓsumptuosi. q̄dam sunt duri ⁊ ꝓterui: quidā sunt iniqui ⁊ malitioſi. Primi libēter suscipiūt correctiōez dicendo correctori. Gras ago. ego cognosco q̄ me maxie diligiſ. Et de istis dat nob xp̄s

doctrinā correctōis di. Si peccauerit i te tc. i. ō re vel intra te: q: in exponit. p. ꝺ vl' intra. Itē q̄n scis. q̄ ille fecit. b̄ pctm̄ t credis q̄ ex tua fraʒna correctōe corriget: tūc vade t corripe eū dulciꝫ. f. charitatiue t reuerēter. Doc modo ꝑsona simplex t corrigibilis optime' t grāt̄ recipit correctōez. t sic lucrat' eris aiaz ei' secrete inf te t ipm solū. Et ꝺcordat apl's di. Fres: si ꝓcupat' fuerit hō in aliq̄ delicto vos q̄ spūales estis hmōi instruite in spū lenitatis. Gal. vi. Scdi sunt elati t pl'uptuosi: q̄ nimis p̄sumūt de se. De q̄b' dicit tp̄s. q̄ ad tales corrigēdos ds hō venire auz testib' di. Si mihi nō credit peccaʒ a tali t tali q̄ sūt bone ꝺscie. Si aūt p̄sumptuosus dicit. Ego intelligo t scio ita bene sicut vos t ipsi: t vult se excusare. tūc adhibe vnū testē vl' duos scz auctoritates nouī t veteris testamēti dicendo. quō potestis excusare vos. Ecce q̄d dicit scriptura sacra. Et b̄ est qō tp̄s dicit ibi. Si aūt te nō audierit ex sua p̄sumptiōe: adhibe tecū adhuc vnū vel duos tc vsq; oēs̄bum. Tertij sunt adhuc ꝓteriores: q: peiores. q: si' duri et ꝓterui b̄ntes spm̄ ꝺdictōis. t stati exponūt auctes dicētes. Adest' itelligo ego q̄ vos. Ta lib' est alt' mod' fuādus. f. allegādo det'minationē ecclie vel alicui' scti doctoris. Et sic intelligit illud ꝟbū xpi. Dic ecclie: q: al's nec catū occultū nō posset ꝓbare. Jō dicit. Si nō audierit eos dic ecclie. Allega det'minationē ecclie. Quarta ꝺditio ꝑsonarū est inq̄uor. t malitioso' q̄ dicūt malū de det'minatōe eccle t de doctorib' sctis. de q̄bus dicit xp̄s. Sit ti bi sicut ethnic' t publican'. Cōtra tales dic būs Job. Si q̄s vēit ad vos t hāc doctrinā f. ecclīastīcā si aff ert: nolite eū recipe ī domo nec aue ei dixerit. Qui em̄ dic illi aue cōicat opib' eis malignis. ij. Joh. vnico. Nō de opibus malignis. f. despectiue loquēdo di. q̄d ad me de det'minatōe ecclie vel pape vl' doctor. Ecce opa maligna. Scōa doctrīa ē spūalis iurisdictōnis quā h̄nt p̄lati ecclīastīci t p̄sbri ibi. Amē dico vob: q̄cūq; alligaueris sup t̄rā erūt ligata t in celis: t q̄cūq; solueris sup t̄rā erūt soluta t in celis. Nota amē. i. certe. Et. lo quebaf xp̄s apl's t discipulis tanq̄ p̄latis t p̄sbr̄is: t in ꝑsona ip̄or nobis ecclīasticis. Hec iurisdictio spūalis singulariē oñditur et fuaf in ꝓfessione sacramētalis: in q̄ confessor soluit t ligat. Soluit aūt cū absoluit a vinculo pctōr pctōr̄: q: quot pctā h̄z aia tot vinculis est ligata in illo mēbro p quod peccauit. Dic quō aia h̄z oia mēbra vt corpus: q̄ sunt spūalia. Et si homo peccat furādo tc. vel ꝓximum diffamādo: aia ligaf in gutture. Idē de aliis Auctas. Jniq̄rates sue capiūt impiū: t funibus pctōr suor̄ q̄sq; cōstringit. Prou. v. Jtē Funes pctōrū circūplexi sunt me. ps. cxviij. Sed q̄n pctor confitef cū ꝓposito nō redeūdi ad pctā: t absoluit a cōfessore: solutus est etiā in celo apud dīm. Deinde ligatur pniaz iniūgēdo. Sicut bon' medicus soluit ligamēta. firmis: t impositā sibi medicina ligat iterum. Jta facit pctor q̄ soluit ligamēta pctōrū. Deinde ligat pniam. Hec chorda pnie debet eē ō trib' filis. f. ieiunij: orōnis: t elemosynę: dicendo penitenti. faciatis b̄ t hoc. Ista sunt q̄ ligant t obligāt ipm in terra t in celo coram deo ad faciendū pniam iniūctā. als dānabif. Ecce q̄re dicit. Amē dico vobis: quecūq; alligaueritis sup terrā. s. in penitētijs iniunctis: erūt ligata t in celis. Hec spūalis iurisdictio fuit ꝓmo cōmissa btō petro apl'o q̄n dixit sibi xp̄s. Tibi dabo claues regni celor̄. Adat. xvi. Deide cōmisit eā oib' apl'is d. Amē dico tc. Que est istius rō. dicendū. ad oñēdū q̄ ista ptās eccl'iastica est in papa fontaliter in facto iurisdictōis spūalis. Etsi posse hz papa q̄tus habuit btūs petrus apl's: hz nō in miraculis faciēdis. Et a papa descēdit ptās in alios: sicut sentimēta sunt fontal'r in capite. t ab ipo descendūt t deriuant in alia mēbra. Questio hic. Et q̄ deus cōmisit suā ptātē p̄lbr̄is: quid in isto casu est faciendū q̄n pctor nō ꝓponit abstinere a pctis: vel q: nō vult restituere vl' remittere iniuriā: vl' petere veniā ab offenso vel nō vult recedere a mala societate: t cōfessor: ex ignorātia vel verecūdia vel fauore: ne dns q: est magn' homo indignef ꝓtra ip̄m: absoluit eū. De facto est q̄stio si ē absolut' vel nō. t videf q̄ sic ex quo xp̄us vl'r dixit. Que cūq; solueris tc. Aliq̄ doctores tā theologi q̄ iuriste expediūt se de respōsione aliquid addēdo q̄ hoc intelligif daue non errante. i. cōfessore. Sed aliter est rūdendū t subtilius fuata vl'itate quecūq; solueritis tc. Nota super terrā. quare dicit sup terrā magis q̄ in terra vel infra terrā. Solutio. ꝓpter b̄ q̄n q̄ soluit ex ignorātia: verecūdia timore vl' amore nemō soluit sup terrā: q: affectionē terrenaz ponit sup se: si soluit infra terrā. Sz si ꝓfessor soluit sup terrā: vl'r verū est quod dicit xp̄us Quecūq; tc. Qd aūt sic super capiaf in sacra scriptura auctas. Eccl'i. li. Exaltasti sup t̄raz i. sup terrenas affectōes habitatōez meā. Jō q̄n de' cōmisit aplis executionē t post quam resurrectionē declarans eis suā intentionē. t q̄d voluit dicere sup terrā dicit. Accipite spm̄ scm̄: q̄z remiseritis pctā. Joh. xx. Nota accipi te spm̄ sctm̄. q. d. in absoluendo nō moueami amore vel timore terreni ali: si affectiōe spūsancti. Sz multi miseri ꝓfessores ponūt se infra terrā: q: non respiciūt nisi amatorē carnalē: vel vt habeāt ꝓcuniaz tc. Hāc ptātē nō cōmisit de' hoib' añ suā incarnationē: imo dicebant iudei: t bñ. Quis pōt pctā dimittere nisi sol' de'. Adarc. ij. Sz exquo de' fecit se hoiem t assumpsit so:orē nostrā. f. humanitatē in tā ta ꝓiunctione q̄ iā nō sunt duo: si vna ꝑsona voluit exaltare hoies cōmittens eis posse diuinū. f. remittere pctā. Ecce rō quare sacerdotes h̄nt tantā ptātez. Sz etiā rīnsio ad illos q̄ dicit. O bñdictū tp̄s erat antiquit': q: non oportebat ꝓfiteri pctā Jmmo erat maledictū tp̄s: q: de' nō fecerat magnos rōnales. q: ipe erat ita terribilis t durus q̄ neminē absolue bat vt haberet gloriā. Tertia doctrina est de exaudibili oratione. scz quē modū debem' tenere in nr̄is oīonib' vt exaudiamur. ibi. Jterum dico vobis: q: si duo ex vobis ꝓsenserint sup terrā: de oi re quācūq; ꝓterierint: fiet illis a patre meo q̄ in celis est. Dic danē multe exposiciones: si accipiā illā q̄ magis facit intellectū t ꝺcordat cū textu. Jn dicta auctoritate ponūtur tres ꝺditiones. ꝓma ibi. Si duo ex vobis ꝓsenserint. Jsti duo sunt cor: t lingua: que debent ꝓsentire. i. ꝺcordare in oratione si ds exaudiri. q: nō est dāda lingua deo: t cor mundo de mūdanis cogitando. Quia talib' populis dicit xp̄us. Pplus hic labijs me honorat: cor aūt eor̄ lōge est a me. Sine cā. i. sine vtilitate colunt me. Matth. xv. Jō apl's. Si orem lingua. supple rm̄. mens mea sine fructu est. ꝓma Cor. xiij. Cypr̄ianus. Quō deus exaudiet oratiōnē tuā: quā tu nō vis audire. Hec est cā quare multoties non exaudimur in nr̄is oīonib': q: ista duo. f. lingua t cor nō concordant. Petitis t non accipietis: eo q̄ male petatis. Jaco. iiij. Ideo Aug̃. Psalmis t hymnis cū oratis deū: hoc ꝟsef in corde q̄d ꝓferf in ore. Vel sic. Si duo ex vobis ꝓsenserint: scz iniuriatus t iniurians. q: hz de qualibet parte sint alij q̄ plures: tūc ad istos duos pōt totum reduci. t nisi isti duo cōsenserint in bona pace: als ofo eor nō exaudif a deo. imo quādo orant de' daudit sibi aures. Auctas Esaie. i. Cū extenderitis manꝰ vr̄as: auertā oculos meos a vob. Et cū multiplicaueritis orōnē non exaudiam: manus em̄ vestre sanguine plene sunt. Non solū ille qui de facto occidit: sed etiā ille qui corde desiderat mortē inimici hz manus plenas sanguine. i. Joh. iij. Ois qui odit fratrē suū homicida est tc. Jō ē necessaria ꝺcordia inter ipsos vt oratio exaudiaf. Adar. xi. Cū stabitis ad orandū dimittite si q̄d habetis aduersus aliquē: vt p̄ vr̄ q̄ in celis est dimittat vob pctā vr̄a. Qō si nō dimiserit neq; p̄ vester q̄ in celis ē dimittet vob pctā vr̄a. Secundo dicit sup terrā. scz q̄ ista cōcordia fiat super terram t non sub terra. Super terrā petunt illi qui in suis oīonib' petunt remissionē pctōr̄: gl'iam paradisi tc. tales audiunf. Quod cūq; petierit p̄rem in nōie meo dabit vobis. scz saluationē. Sub terra petunt illi q̄ in suis oīonib' petūt dimitias: honores tc. q̄s de' exaudit q̄sq; t. q̄sq; non. Tertio dicit. De oi re quācunq; petierint fiet illis. scz illud quod est meli' t vtili'. t non dicit fiet illis illud qō petunt. Sed dicūt glose t doctores q̄ intelligit fic. fiet illis. supple si petūt rem iustā. fiet illis. supple vtilit' t salubrit'. Cōfident' pterea vnū de duob' erit: vel accipies qō petis. vel melius q̄ petis. Quarta doctrina est de acceptabili quietōe. f. q̄n quenim' simul t ꝓgregam' quā ꝓterim' placere deo di. Ubi sunt duo vel tres cōgregati in nōie meo: ibi ego sum in medio eor̄. Nota in nōie meo. nomen ꝓpriū xp̄i est ies̄us. Luce. ij. Vocatū est nomen eius ies̄us. alia nōia oia sunt cognoia. Q̄n cōgregamur p salute aiarum vel cōtatū in nōie ies̄u: quod idem est qō salus vel saluator. Primo congregamur in officijs diuinis in nōie ies̄u. f. p saluatione aiarū. vbi nō sunt: nisi duo. f. eccl'ia t laici vel viri t mulieres. vl' tres. f. chor' dexter t finister. t illi qui sunt in medio in pulpito: t ies̄us est in medio eor̄. Scōo ꝓgregamur in ſmōe vbi sunt nisi duo. f. ꝓpl's t ꝑdicator. vl' tres. f. eccl'iastici: laici: t ꝑdicator. t xp̄s est in medio. Nō q̄ quō ꝑdicator ds diligenter studē t ppl's attente audire. Nō quō si q̄s dormit vel si respicit mulieres: t econuerso. q̄d dicūt angeli q̄ sunt cū xp̄o in medio. Tertio congregamur nos eccl'iastici ad officium diuinū. Et q̄n dr̄. deus in adiutoriū: subito est xp̄s ibi. t chor' inclinatur ꝺ chor̄. f. xp̄o in medio exiti reuerentiā exhibēdo. q̄ reuerenf inclinari debem'. Sz q̄n aliq̄s stat incomposite in choro dic xp̄s t sci angeli. Dñe b̄ nos labijs honorat: cor aūt ei' longe est nob. Adat. xv. Nota de btō martino q̄ semp timebat in choro. q̄ interrogatus quare timeret: rīdit q̄ ꝓpter xp̄i p̄sentiā. Cū si epus vel papa esset in choro

quō staret quilibet honeste ⁊ cōpōsite. Nota ꝺ dissolutiones q̄ fiūt in choro. Quarto cōgregant etiā dñi ⁊ rectores ciuitatis vel ville in noie ihesu: q̄n ꝓ bono ⁊ vtilitate cōitatis cōue nīūt: ubi est xps in medio. Nota si est ibi aliq̄s rector siue ꝺfiliarius nō recte incedēs: si respicit carnē vel sanguinē: vel munera: ⁊ nō deū: angeli xp̄o poterint dicere. Dñe occidam⁹ istū ꝑditore. Sz q̄n videt ipsum incedentē recta intentiōe ꝓ vtilitate cōitatis cōmēdāt ipsuz xp̄o. Idē q̄n ꝺgregant ꝓ pace vel cā mīmonialiū: ibi est xps in medio, si nō mēdosa ibi dicant. Veritas tn̄ q̄nq̄ pōt taceri: q⁊ nō ois ꝛitas est dicēda in oi loco. Et pñt dicere q̄n nō mentiunt. Tu aūt in nob es dñe: ⁊ nomē sanctum tuū inuocatum est sup nos. Viere. xiij.

Quinta doctrina est de amicabili remissioe sz remittēdo iniurias sibi adinuicē. Doc oñ dix ibi. Tūc accedēs ad eū ꝑtrus dixit. Dñe quotiēs peccabit in me frater me⁹ ⁊ dimittā ei vsq̄ septies? Dixit ei ihesus. Nō dico tibi vsq̄ septies: sz vsq̄ septuagies septies. Aug. xviij. Oēs glose ordinarie ⁊ expositores dicūt ꝙ septuagies septies. i. totiēs quotiēs, ⁊ sic intelligit. Nota tn̄ ꝙ iste nūerus septuagies septies pōt exponi triplicit. s. collective: diuisiue et multiplicative. Collective exponēdo septuagies septies. i. septuaginta ⁊ septē vicib⁹. Nō q⁊ in sacra scriptura nūerus septenari⁹ significat vniuersaliterē pfectā ⁊ totalitatē. Unō Tob. xij. legit ꝙ dixit angelus Raphael Tobie. Ego sum angel⁹ Raphael vn⁹ de septē q̄ stamus ante deū. Ubi dic glo. vn⁹ de vniuersis. q̄si ḡ septies ꝺiūgit cū septuaginta: tūc significat vniuersalitatē. Sc̄do exponit diuisiue sic septuagies ex vna parte sz debes remittere. ⁊ septies ex alia. sz debes remittere. vñ legit Leuit. xxv. ꝙ dñs ordinauit iudeis iubileū de septē in septē annis: vt pmitterēt q̄scere terrā: nec seminarēt: nec colligerēt: dicens. Sex annis seres agrū tuū: ⁊ sex annis putabis vineā tuā: colligesq̄ fructus ei⁹. Septimo aūt anno sabbatū erit terre requiēs dñi. Ite ordinauit aliud iubileū septē annoꝝ. ⁊ in illo remittebat oē debitū dicēs. Sācificabis annū q̄n quagesimū: ⁊ vocabis remissionem ciuib⁹ habitatorib⁹ terre. Leuit. xxv. In quo ostēdit ⁊ innuit nobis duplex modus remissionis. Primus vt pmittamus q̄scere terrā. sz corpus. primi: ne sibi noceamus vindictā recipiendo. Sc̄do remittere oē debitū. s. omne odiū ⁊ irā cordis. Tertio pōt exponi multiplicative, tūc septuagies septies. i. septuaginta vicibus septē. que sunt. cccclxx. in quo numero innuunt nobis septuaginta hebdomade. vt habef Dan. ix. Septuaginta hebdomade significāt ꝙ tot anni trāfire debebāt a daniele vsq̄ ad xp̄m. Et ista expositio tangit cām remissiōis. q⁊ fiat xp̄s ✠ virtute passiōis sue venit ad remittēdū pcā: sic nos exēplo xp̄i dēmus remittere iniurias. Epb. iiij. Estote benigni inuicē: misericordes; donātes inuicē sicut deus in xp̄o donauit vob. Prima expositio tangit numerū remissiōis: q⁊ septuagies septies id est totiēs quotiēs. Sc̄da tāgit modū. non tāgēdo corpus. Tertia tāgit cām. q⁊ nos exēplo xp̄i dēmus remittere ⁊ amore sui. vt eleuemur ex post in gaudiū sempiternū. Amē.

Feria quarta post Oculi. Sermo.

Quare discipuli tui

q trāsgrediunf traditiōes seniorū. Matt. xv. Sermo crit de sctō euāgelio tc̄. Sanctū euangeliū cōtinet tres magnas questiones que fuerūt ꝑ xp̄m dispurate ⁊ determinate. Prima fuit pharisеoꝝ ꝓtra xp̄m. ⁊ ista fuit inuectiua malsciosa. Sc̄da fuit ꝺ iudeos. ⁊ ista fuit instructiua ⁊ virtuosa. Tertia fuit discipuloꝝ cū xp̄o. ⁊ ista fuit dubitatiua ⁊ timorosa. De prima q̄one quā fecerūt iudei cōtra xp̄m dicit thema. Quare discipuli tui tc̄. Prima ꝺclusio fuit pharisеoꝝ ꝺ xp̄m. Pro cuius declaratōe sciendū ꝙ iudei seruabāt antiq̄tus magnā mūdiciā exterioꝝ lauādo sepe manus: faciē: pedes: vestimēta: ⁊ totū corpus: ⁊ vasa. ⁊ in hoc faciebāt magnā vim vt extra essent mundi. Auctas. Pharisei et oēs iudei nisi crebro lauerint manus non māducāt. tenentes traditōes seniorū. sz ordinationes ⁊ ꝺsuetudines eis traditas ab antiquis. Aug. vij. Sed intus de mūdicia aie nō curabāt. imo aīa erat immūda ⁊ plena maculis supbie: auaricie: luxurie: iracundie: ⁊ aliis peccatis. Ideo dicit eis. Ue vob scribe ⁊ pharisei: hypocrite: qui mūdatis q̄ de foris est calicis ⁊ parapsidis: ⁊ intus estis pleni rapina. Matth. xxiij. Sed xp̄s ostēdebat oppositū discipulis suis. sz vt seruarēt mūdiciā interiorem ne in intellectu haberēt maculā errorīs: nec in volūtate ꝺtū nec rancorē: nec i memoria ꝺsideriū vindicte: nec in corde superbiā: nec malā cogitationē: ⁊ ꝙ vitarent pcā. De mūdicia aūt corpis ab extra nō multū curabant: nec de ablutōe manuū q̄n debebāt comedere. ꝓpter q̄ iudei inuectiue dixerunt xp̄o. Quare discipuli tui trāsgrediunf traditiōes

seniorū? Non enī lauant man⁹ suas cū panem manducāt. Ecce ḃ q̄stio inuectiua ⁊ maliciosa. q̄si dicerēt. Nō ē culpa discipuloꝝ: si tua q̄ es imund⁹. iō male nutris discipulos tuos. Quibus mādit xp̄s: excusando discipulos suos de peccato: si nō de rusticitate. Non q̄ intrat in os coīnq̄nat hoīem. si q̄ ꝓcedit ex ore. Et dixit eis septē pcā i q̄b⁹ ipi erāt culpabiles. Et isto mō pma q̄stio fuit disputata seu determinata. Moraliter. In hoc defectu iudeoꝝ sunt mō multi xp̄iani q̄ habent magnā curā ⁊ diligentiā de mūdicia exteriori se lauandi ⁊ puri ficandi man⁹: faciē: corp⁹. ⁊ non curāt de mūdicia interiori ⁊ spūali. s. aīarū: q̄ sunt īmūde ⁊ maculate ꝑ vsurā rapinas ⁊ furta tc̄. q̄ nō pñt mūdari nisi aqua restitutionis, Quia nō dimittit pctū nisi restituat ablatū. Regula theologie ⁊ iuris. Ite camisia corpis lauatur quolibet mense. Secus de camisia aīe q̄ est cōscia. Aug. O hō bona vis bñe ⁊ bon⁹ nō vis esse. Quid ē ꝙ malū vis bñ: nihil oīno. non vroze: nō filiū: nō tunicā: puto ꝙe nec caligā. Rogo ꝓpone aīam calige tue. Et nota quō caliga dissuta suitur, Sic aīa misera dissuta ꝑ odiū: rācoze: suit cū amoze ꝓximi: cū filo dilectiōis: ⁊ acu charitat. Iuxta illō apli. Col. iij. Sup oīa charitatē habete. q̄ est vinculū perfectiōis. Ite caliga plena puluerib⁹ excutitur. Sic aīa plena puluerib⁹ ꝑ auariciā: exercitur ꝑ restitutionē ⁊ elemosynā ⁊ largitionē Ite caliga īmunda lauat, sic aīa lauāda est in fonte baptismatis. Iō dicebat xp̄s. Uevobis scribe ⁊ pharisei hypocrite q̄ mūdat q̄ deforis ē calicis ⁊ parapsidis: int⁹ aūt estis pleni rapina ⁊ īmūdicia. Pharisee ecce mūda pr⁹ q̄ int⁹ est calicis ⁊ parapsidis: vt fiat ⁊ id q̄ deforis est mūdum. Matth. xxiij. Utinā hec xp̄i maledictio nō tāgat vos. Iō teneatis cōsilium Esaie. q̄ loquit de mūdicia spūali i ꝑsona dei dicens. Lauamī mundi estote. Esaie. i.

Secūda q̄stio fuit ꝓtra iudeos dicens. Quare ⁊ vos trangredimini mādata dei ꝓpter traditionem vr̄am. Uec q̄stio fuit instructiua ⁊ virtuosa. Pro cui⁹ declaratione sciendū ꝙ iudei illi cū quib⁹ disputabat erāt maiores ⁊ rectores ꝑpli ⁊ sacerdotes. Et erant ita auari ꝙ faciebant taliter ꝙ tota pecunia populi venit ad man⁹ eoꝝ. Faciebant ordinatōes ⁊ leges ꝺ ꝓcepta dei: taliter ꝙ oīa vota: oblatōes sacrificia: diuitie: primitie venerūt ad man⁹ eoꝝ. ꝓpter hoc dicebāt ꝑplo ꝙ sicut de⁹ valeret ꝑpl⁹ ꝙ oīa alia: ita etiā ꝙ sibi offerūt ē melius Iō si aliquis vestrū tenet aliq̄d de malo iniusto offerat illud deo in templo: ⁊ non oportet facere aliā restitutionē q⁊ totum dei est. Q̄n dñi ē terra ⁊ plenitudo ei⁹: tot⁹ terrarū ⁊ vniuersi tc̄. Iō offerēdo sibi illō dat dño ꝑncipali. Q̄n si aliq̄d recipit a suitore alicui⁹ dādo illud dño suo: excusat tc̄. Ecce q̄lis mod⁹ dandi pecunias. q̄ quidē est ꝺ ꝓceptū dei. qō ꝓcipit expresse restitutionē. Ite si filij habebāt parentes indigentes: si offerebant deo in templo illud qō debebant dare subueniendo parentib⁹ excusabant: etiā si mozerent fame. q⁊ de⁹ est ꝑncipal⁹ pr̄, Ecce leges ⁊ ordinatōes ipoꝝ malas. ꝓpt qō multi nō curabant restituere nec parētib⁹ succurrere. ⁊ sic frāgebant ꝓcepta dei. ꝓpt qō dixit eis dicēs, Quare vos trāsgredimi mādatū dei ꝓpt traditionē vr̄az? Nā de⁹ dixit. Honora pr̄em ⁊ mr̄em. Et q̄ maledixerit pr̄i vel mr̄i morte moriat. Uos aūt dicitis. i. ad dicēdū alios inducitis, Quicūq̄ dixerit patri aut matri. O pater o mr̄, munus qōcūq̄ est oblatū in templo ex me. i. ex mea deuotiōe: tibi, pderit ad vtilitatē magis q̄ si darem tibi. q⁊ tūc pdesset soli cozpori. Uel tibi ꝓderit. q. d. nō, imo sacrileg⁹ esses si acciperes qō deo deuouit: vt videf intelligere Hierony. Et sic nō honorificabit pr̄em aut mr̄em ⁊ irrit tū fecistis mādatū dei, ꝓter traditionē vr̄am Hypocrite bñ ꝓphetauit de vobis Esaias dicens. Populus hic labijs me honorat: cor autem eoꝝ longe est a me. Sine cā colūt me docentes doctrinas ⁊ mandata hoīm, Et dixit, Audite ⁊ intelligite, Nō qō in os intrat coīnq̄nat hoīem: si qō pcedit ex ore hoc coīnq̄nat hoīem. Ecce ḃ q̄stio correctiua ⁊ ✠uosa. Illi aūt non poterāt rūdere. Moraliter habem⁹ hic duas instructiōes. Pria tāgit aliq̄s ecclīasticos q̄ volūt oīa bñe vt illi pessimi iudei: siue ꝑ capellanias siue ꝑ āniuersaria siue missas tc̄. q̄rentes ⁊ tenētes varios modos vt habeant pecunias a gentibus dicētes. Date hic elemosynas et q̄b⁹ remittunf vob q̄ dragesime fracte: ⁊ vota: ⁊ pcussiones parentū: ⁊ hmōi, q⁊ papa nō possit absoluere sine ꝓtritione. Quibus pōt dici, Quare vos trāsgredimi. Secūda instructio quā tāgit de⁹ ē q̄stio q̄re xp̄s dimissis alijs pcis in q̄b⁹ erant nimis culpabiles iudei cū q̄b⁹ disputabat: singulariē ipsos reprehendit de peccato ꝓtra honorē parentū Rñsio ꝙ hoc fecit xp̄s ad exemplū nostrum: ad ostendū q̄tā vim facit de⁹ ꝺ hos. quia si nō esset ꝓceptū diuinū de honore parentum: tñ natura docet ꝙ tenemur honorare parentes ⁊ eis subuenire. Utñ cogita quot mala fu-

stinuit mater te portādo in vtero: pariendo: nutriēdo: masticando: mūdando ⁊c. Ideo dicit scriptura sca. Honora patrē tuū: ⁊ gemitus mris tue ne obliuiscaris. Memento qm̄ nisi per illos natus nō fuisses, ⁊ retribue illis quō ⁊ illi tibi. Eccli. vij. Nota b de romanis gētilibus quō antiq̄tus adorabāt diuersas imagines: taz hoīm q̄ iumento: ⁊ñ nō adorabāt imagines autū: nisi solū de cyconia: ⁊ hoc ppt honorē quē faciunt pentibus, q: ꝓuidēt eis in senectute. Propt hoc dixerūt romani q̄ alt q̄d haberēt diuinitatis, ⁊ ideo adorabāt imaginē cyconie. Nota b q̄ legif in factis notabilibus romanoꝝ de illa muliere ad mortē sentētiata vt in captiōe moreret fame. Ad quā venichat filia dādo sibi lac ⁊c. Hoc narrat valerius maximus. Jō de honore pentū hēmus. Epb. vi. Filij obedite pentibus vris in dño. Nota in dño, nō dicit ȝ dīm. Hoc iustum est p moysen. Honora patrē tuū ⁊ matrē tuā vt bene sit tibi. s. in diuitijs tpalibus. ⁊ sis lōgeuus sup terrā. s. in bona ⁊ longa vita. Exo. xx.

Tertia qō fuit aplox cū xpo: q̄ fuit questio dubitatiua ⁊ timorosa: dicētiū. Scis q: pharisei audito hoc xbo scandalisati sunt. Pro cuius declaratiōe sciēdū q̄ videns xps q̄ pharisei ex suis xbis nō fuerūt correcti nec emēdati: dixit eis. Hypocrite ab hypo qō est sub. et crisis qō est aurū. i. supza dauarati, bñ ꝓphetauit de vob Esa. dicēs. Pplꝰ b labijs me honorat ⁊c. q: ore dū laudabāt: sed ope ȝ dū faciebāt. Ideo xps. Sine causa colūt me. i. sine vtilitate. Postq̄ autē vocauit eos hypocritas indignati sunt ȝ xpm minando sibi mortē. propter qō apostoli dixerūt xpo cū timore. Scis q: iudei audito hoc verbo ⁊c. Quibus rndit xps. Oīs plantatio quā nō plantauit pater me celestis eradicabit. Sinite illos. ceci sūt et duces cecoꝝ. Cecus aūt si ceco ducatū prestet: ambo in foueā cadūt. Tunc dixit petrus. Edissere nobis parabolā istā: At ille. Nō intelligitis: q: omne qō intrat in os in ventrez vadit: ⁊ in secessum emittit. Que aūt pcedūt de ore de corde exeunt: ⁊ ea coīquināt hoiem. De corde exeūt cogitatiōes male. homicidia: adulteria: fornicatiōes: furta: falsa testimōia blasphemie: ⁊ hec sunt q̄ coīquināt hoiem. Nō lotis aūt manibus māducare nō coīquinat hoiem. Nota oīs plātatio. Antiq̄tus synagoga dicebaf vinea dñi. Esa. v. siue hort dñi sicut mō ecclesia. Prelati erāt arbores magne. Populus vero plāte. Tpe aūt xpi plati erant plātati in synagoga ⁊ nō a deo vt aaron; ꝧ a simonia vel a genere ⁊ nō p electionē: vel sp̄ciale puisionē: ꝧ p intrusionē ⁊ p ingressionē suā. Jō dixit xps. Oīs plātatio ⁊c. eradicabitur ⁊c. radicitus flatu vēti. s. q̄bi xpi dicēt in die iudicij. Discedite a me maledicti ⁊c. Mat. xxv. Ideo nō timeatis eos: sinite illos. si scandalisant nō curetis. Quilibet ḡ respiciat quō est plātatus in regmine. si p canonicā electionē vel sp̄ciale puisionē. q: q̄bus papa misit bullas nob penitus ignorātibus: talesnō erādicabunf in die iudicij. q: pater celestis plantauit eos: ⁊ in morte transplātabit eos in paradiso. Hiere. xvij. Et erit q̄si lignū qō trāsplantatū sup aquas: qō ad humorē mittit radices suas. ⁊ nō timebit cū venerit estus. Sed de illis qui sunt plātati p simoniā siue rōne generis siue pādus armatis, dicit xps. Oīs plātatio quā nō plātauit pater meus ⁊c. Idem est dicendū de dñis tpalibus ⁊ rectoribus cōitatum: villarū: ciuitatū ⁊c. Jō q̄libet respiciat a quo est plātatus, q: oīs plantatio ⁊c. Et ꝓcordat scriptura sacra. Sap. iiij. Adulterine plātatiōes nō dabūt radices altas. ⁊ a vento cōmouebunf. Adulterina plātatio est q̄si vxor dat filiū alterius viro suo. Ita sancta mat ecclesia q̄ hz xpm in sponsuz: facit p pces ⁊ simoniā platos: q̄ dicunf adulterine plātationes. qui eradicabunf finaliter. Nota cecī sunt ⁊c. Quare vocat eos cecos. Respondef q̄ nō ex ignorātia ifarū. q: apti erant ⁊ speculatiui: si vocat eos cecos ꝓpter malicia quā habebāt practice cognoscēdo pcecata alioꝝ ⁊ non sua. Sap. ij. Excecauit eū illos malicia eoꝝ. Nota qōnem sup hoc. Si cecus cecū ducat: est b questio. Si ego ꝓfiteor alicui ceco ignoranti qui nescit discernere inter lepzā ⁊ nō lepzam: vel nō hz potestatē absoluendi: nunq̄d ex hoc ego ero in periculo cadendi in foueā infernī? Rnsio q̄ ꝓfiteri ignoranti pōt ptingere dupliciter. Vel sciēter vel ignoranter. Si hō cōfitef cōfessori ignoranti ignoranter: q: hō psumit q̄ est aptus: q: est mgr in theologia: vel lector: vel platus vel pōsidens ipsum habilitat ⁊ forte est ignorans. Dico q̄ in tali casu vos estis excusatus. Sz ipse solus dānabif, q: nō debebat assumere gradum sine sciēria. Ozee. iiij. Quia tu scientiā repulisti: repellā te ne sacerdotio fungaris mihi. Nota. q: tu scientiā repulisti. nō dicit: q: scientiā non habuisti: ꝧ q: scientiā repulisti. q: multi sunt ignorantes: ꝧ pxūt ꝓfiliū. isti nō repellūt sciētiā. Sz illi qui sunt ignorantes ⁊ nō pxūt ꝓfiliū: tales repellunt scientiā ⁊ dānant. Sed qñ homo eligit

scienter ꝓfessorē ignorantē: bestiā ⁊ cecū, sic vsurarij q̄ dicūt ītra se. Si ꝓfiteor tali nimis stricte se hfet. iō vadā ad talez. Si ḡ electiue cecus cecū ducit ambo cadūt in foueā iferni. Nota b de illo capitaneo armoꝝ infirmo cui scutifer adduxit bonū ꝓfessorē. Qui ꝓfitebaf solū de venialibus ⁊ de vna nuce balistē quā iuenit semel ⁊c. ꝧ frat q̄ sciebat suā malitiā ⁊ malā vitā dixit sibi. Audiui q̄ semel cōbussisti talē villā: tunc emisit illū cōfessorē: ⁊ fecit vocari aliū confessorē simplicē ⁊ ignorātē. s. de illis cōibus q̄bus oēs volūt ꝓfiteri ⁊ inuitauit ad prādiū: ⁊ ꝓfessor ille excusauit pctā illius infirmi. De talib intelligif. Si cecus ceū ducat. Vtinā inter vos nō sint aliq̄ q̄ sciēt eligūt ꝓfessorē ignorantē: vt sunt vsurarij: cōcubinarij ⁊c. Eligat bonos ⁊ prudētes ꝓfessores. q: melius est hic purgare pctā q̄m in inferno. vbi nulla est redemptio ⁊c.

Feria q̄nta post dñicā Oculi. Sermo. I

¶Rat predicās in synagogis galilee. Luc. iiij. Sermo noster erit de sancto euāgelio ⁊c.

Sanctū euāgeliū hodiernū declarat nobis de dño iesu xpo q̄ttuor magnas ⁊ altas excellētias. Prima est diuina potētia. Scōa hūana clemētia. Tertia pfecta sanctitas. Quarta extēsa charitas. De q̄rta scz extēsa charitate tpl: q: extibat pdicando nō solū i magnis villis: ꝧ etiā in puis synagogis. de hoc loquif thēa. di. Erat pdicans in synagogis galilee.

Prima excellētia xpi quā nob declarat scm euangeliū est diuina potētia: qua ē facere de creaturis vt sibi placet. Jux suū imperiū stati fit vt ipe pcepit. Qm̄ si de diceret mōti trāsi hinc. statim esset factū ⁊c. Deus de nob: q̄a si volumus aliq̄d facere opz nos laborare et in tpe ⁊ cū instrumētis necessarijs ⁊ cū auxilio opari, sed de dixit ⁊ facta sunt. ps. xxxij. nec indiget instrumētis nec auxilio alicuius immo q̄cq̄d facit p creaturas potest p seipz facere immediate. Hec diuina potētia ostenditur in pncipio euāgelij vbi legif, q̄ xps im perādo curauit mulierē a febribus. Surgēs iesus de synagoga intrauit in domū simōis. Socrus aūt simonis tenebaf magnis febribus: ⁊ rogauerūt illū p ea. Et stans sup illam imposuit febri ⁊ dimisit illam. Et cōtinuo surgens ministrabat illis. In q̄libet potētia in xpo faciens de creaturis scz de infirmitate ⁊ sanitate sicut vult solo impio volūtatis. Nota hic duo secreta moralia. Primū cogitādo cō ditionē infirmitatis ibi. tenebaf magnis febribus. Secōm cogitādo modū curatōis ibi. imposuit febri. Pro primo nota q̄ hec febris vt dicit glosa moralis signat pctm̄ mortale. Nō: q: pctm̄ mortale habet ꝓditiones febris. Nō: q̄m̄ sicut morbus siue infirmitas febris premittit initiū scz frigus antēq̄ veniat. ita pctm̄ mortale p̄mittit initiū scz frigus negligentie bonoꝝ operū. Item aufert appetitum comedēdi ⁊ deordinat gustum corpis. Hoc idē faē pctm̄ mortale. Quādiu ps̄oa ē diligēs in bonis opibus iuxta suū statū ⁊ ꝓditionez deus p̄seruat ipam a febre peti mortalis. Sz statim q̄si ps̄ona dimittit diligētiā ⁊ deuotionem: q: iam nō dicit horas distincte: nec faē ofonem vt cōsueuit: sed sic paulatim infrigidatur: statiz sequif pctm̄ mortale. Qō potest practice declarari tam in religiosis q̄m in clericis q̄m etiā laicis. Quādiu em religiosus seruat cum diligētia regulā ⁊ cerimonias i cibo potu ⁊c. deus ꝓseruat ipm a febre peti mortalis ⁊c. Sed quādo miꝰ religiosus modo dimittit vnam cerimoniā: modo aliam dicēdo Vere sufficit mihi fuare vota essentialia: et pcepta: q: cerimonie nō obligant ad pctm̄. ḡ nō tenebo. statim cadet in pctm̄. q: q̄uis nō obligant: tm̄ ꝓseruant a pctō cerimonie: ⁊ qui istaf negligit statim in pctm̄ cadit. Qm̄ si reli giosus nō fit cerimoniosus erit criminosus: vitiosus: luxuriosus ⁊c. Idē de ps̄bytero q̄n dicit officiū suum cum diligētia. surgit de nocte ad matutinas: dicit missam cū deuotōe ⁊ nō p pecunia ⁊c. deus custodit ipm a febre peti mortalis: sed q̄n incipit infrigidari p negligētiam ⁊ indeuotionē: statim sequif febris pec cati mortalis. Idē de laicis q̄diu sunt diligētes in aliq̄ bono modo viuēdi recepto. s. orādi: ꝓfitēdi: cōicādi: deus ꝓuat ipos a febre peti. ꝧ postq̄ incipiūt frigescere p negligētiā dicēdo. nunq̄ opz facere tāta ⁊c. statī sequif febris peti mortalis. Auctas. Ad nimiū calorem trāsiet ab aquis niuiū. ⁊ vsq̄ad inferos pctm̄ illius. Job. xxiiij. Nota ab aq̄s niuiū. s. a negligentijs bonoꝝ operuz transiet. supple petōr ad calorem nimiū. scz peccati mortal: quod vrit corpus ⁊ aiam. Item alia auctas. Unusquisq̄z tētaf a sua cōcupiscentia abstractus. i. separat scz a spūalibus ⁊ bonis opib et illectus. i. impulsus. scz ad tēpalia. Jaco. i. Ergo custodite vos a frigore negligentie et indeuotōe: et cōtinuate bonā vitā inceptā.

Quātum ad scōm cogitādo modū curationis, Primo rogauerunt illum p ea. secundo

fecit. Tertio imperavit febri. Nunc modū tenet deus sanādo alias nras a febribus pctōr mortaliū p ꝓdicationē. in qua fit primo rogatio sive oro. primo dicēdo Ave maria, secūdo stat ꝓdicator altius: q: tenet locū xpi. q: non dz sedere. tertio imperat. q: loquit in persona xpi. Matth. x. Nō enī vos estis q̄ loquimini: sī spūs patris vestri q̄ loquit in vob. Ideo hīt auctoritatē imperandi: vt gētes dimittāt peccata ⁊ cōfiteant tē. Et qñ pctōr qui audit sermonē recipit bonū ꝓpositū cauēdi a peccatis tūc infirmus curat a febre peccati. Unus a febre superbie: alius a febre avaricie: alius a febre luxurie ⁊c. Auctas. Incensa igni ⁊ suffossa: ab increpatiōe vultus tui peribūt. ps. lxxix. Propter cuius intellectū sciendū q̄ oīa pcta mortalia sunt septē. q̄ cōmittunt dupliciter. vel ex habitu scientie mali: vel ex negligētia boni. Et primo veniūt septē peccata mortalia quasi incensa igni. i. ex cōcupiscentia iquita. De qua dicit scriptura. Ignis est usq; ad cōsummationem denotans. Job. xxxi. vnde superbia: avaricia: luxuria: gula: ira: nō sunt nisi ignis inflāmatio. Alia duo peccata. s. invidia ⁊ accidia: dicunt suffossa. i. suffosse. q: veniunt ex negligentia. Qui aūt vult dirruere aliquā domū subtus cauat primo ipsum fundamentū. Sic fundamēta xpiani sunt lapides bonor operuz vnita et solidata bitumine charitatis sive dilectionis. Sed petrī invidie suffodit ⁊ expellit bitumen charitatis. ⁊ petrī accidie diruit lapides bonor operū. Ecce quare dicit increpatiōe ignī ⁊ suffossa. Remedīū est: ab increpatiōe vult tui. scz ꝓdicatiōis peribunt: supple pcta. ⁊ sequit sanitas. Predicatio dr vultus dei, Rō. qñ sicut in facie cognoscit persona: ita deus cognoscit a nobis in ꝓdicatione quō est vnus deus in essentia: ⁊ trinus i ꝓsonis. Dauid ps. xxvi. Faciem tuā dne requiram, scz ꝓdicationem.

Secūda virtus xpi quā declarat nob euangeliū est humana clemētia. Pro cuius intellectu sciēdū q̄ xps erat verus deus ⁊ verus hō. Ideo nō semp faciebat opa divina: ne diceret solū deus: nec faciebat semp opa humana: ne diceret solū homo. Sed aliqn simul faciebat opera soli deo ꝓpria: vt curare infirmos. etiā aliqua humanitatis: vt infirmos curare manibus tangēdo vt medicus. Ideo dicit secunda pars euangelij. Cū sol occidisset oēs q̄ habebant infirmos varijs lāguoibus ducebāt illos ad eū. Et ille singulis manus imponens curabat eos. Nota hic duo secreta. Primū cogitando modū curationis istor infirmor. diversum. primo dicit. Oēs qui habebant infirmos. Et q̄libet infirmus dicebat suā infirmitatē. Et xps singulis manus imponēs qui solo verbo poterat simul oēs sanare: tñ singulis manus imponebat: dicēdo sm fidē ⁊ devotionem tuā fiat tibi. In hoc ostēdit xps curationem nostrā quā ipse facit de peccatis in sacramētali ꝓfessione. ad quā oz venire vnuz post aliū. q: si oēs simul ꝓficerent nō valeret ꝓfessio talis. Sed q̄libet homo dz dicere suā infirmitatē. i. suū pctm q̄tum scit ⁊ pōt. Nota ꝫ illos qui dicunt ꝓfessori interrogate me. q: nō recordor de aliquo pctō. Sz si ꝓfessor essz animatus dicēdo. Quid mihi dicitis de tali vicinavra: nūderet sibi nō solū pctā mortalia: sī etiam venialia. ⁊ de suis dicit q̄ nō recordatur. Oportet ergo q̄ vosmet dicatis pcta. aut scitis ⁊ poteritis recordari pcta pterita. cogitando mēbra per q̄ homo pōt peccare. s. p corpor manus. oculos: aures ⁊c. liez cōfessor sciat: tñ oportet dicere ꝓfitentē psonaliter totū: q: xps iam sciebat infirmitates illor: tamen ipse volebat q̄ ipsimet dicerēt. Sic cōfiteri nihil aliud est q̄ dicere suam infirmitatē. scz dicendo. Ego sum superbus. i. ventus superbie intravit aiam meā. Ideo pater curetis me. Idē ō alijs peccatis. Tunc cōfessor imponens manum suam: quod est de bene esse ⁊ nō ō necessitate absolutionis: dicit in effectu sm tuā fidē ⁊ devotionē sis absolutus de peccatis tuis. Ideo dicit xps cōfessoribus. In nōie meo. sup egros manus imponent ⁊ bene habebūt. Mar. vlt. Nota in nōie meo: q: auctoritate xpi possunt absoluere ⁊ nō aliter. Nota q̄ triplex est gradus pnie cōtra aliquos cōfessores dicētes q̄ penitērte sunt arbitrarie. Quedā sunt ex lege dei mandate: quedā sunt per ecclesiaz ordinate: quedā sunt per cōfessorē impōsite. Penitētie ex lege dei mandate sunt. vt qui fecit furtū q̄ restituat. Ista pnia nō est arbitraria: sī de lege dei redde q̄ debes. nec cōfessor sine papa pōt dispensare. Ire sī iniuriasti aliquē oportet prius reconciliari. q: de lege dei est. Secūdo quedā penitētie sunt a b ecclesia ordinate. Dicunt aliqui iuriste ⁊ etiā theologi q̄ p quolibet peccato mortali debet septem annis de pnia: alis cōplebit in purgatorio. Sed per pniam ⁊ indulgentias resecant. Sed qualitas pnie est arbitraria. Secunda mortalitas cogitando tēpus in quo xps curabat infirmos. ibi. Cuz sol occidisset. In sacra scriptura xps dicit sol Ideo dicit ecclesia virgini marie. Felix nauq̄ es sacra virgo ⁊c. Occasus solis iusticie fuit in cruce in die passionis. q: tūc terra fuit in terpolita inter ipsuz ⁊ nos. qñ alia etas fuit in inferno ⁊ corp̄ in sepulchro. Cū g̃ sol occidit defect. q: est ꝓdusio oīm doctor. q̄ sacrm pnie sicut cetera hz virtutē a passiōe xpi. Jō qñ absolut pctōr dz cogitare q̄ oīa vulnera xpi sunt apta: ⁊ sanguis effundit sup eū. Jō apls Debr. ix. Sanguis xpi emūdavit ꝓscientiā nostrā ab opibus mortuis ad seruiendū deo viuēti. Señ. xxviij. Post solis occubitū vidit iacob in somnis scalā: cacumen tangebat celū: pres terrā. angeli ascendebāt ⁊ descendebant: et dñm vidit ibi innixū scale. Nec scala ē pnia que tot habet gradus quot sunt opa pnialia. Nec scala ante occubitū solis iusticie stabat sub terra. q: habebat pdē in infernor: caput ꝫ in terra p quā descēdebāt ad infernū oēs q̄ faciebāt pniam. Jō Dō. Quis est hō q̄ viuet et nō videbit mortē: eruet aiam suā de manu inferi ⁊c. ps. lxxxviij. Sed post solis occubitū scz die ascēsionis: xps erexit hanc scalā super terrā ⁊ tenēs pdē ⁊ caput in celū. ⁊ in ascēsiō ascēdit p ipsam ipse xps cū suis pribus. Jō il li qui mō faciūt pniam ascēdūt in celū per ipsam. Jō xps. Pniam agite appropinq̄bit enī regnū celor. Matt. iij. Et dic q̄ angeli ascendebāt ⁊ descēdebant p eā: ad innuendū q̄ penitētes ꝓfectum ascendūt ad deū ꝓfectū. Actiui aūt ascendūt p opa misericordie ad deū: ⁊ descendūt ad subveniendū primo p opa misericordie. Et dns q̄ stat in capite scale invitat eos dicens. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiaz vos ⁊c. Matth. xi. Ecce q̄re dicit. Cū sol occidisset: qñ ante nullus potuit intrare celuz per pniam. Tertia virtus quā ostēdit scīm euāgeliū de xpo est p̄fecta sanctitas. q̄ cōfistit in virando ⁊ extirpādo opera diaboli. Quanto enī psona est sanctior ⁊ pfectior: tanto magis si bi displicēt opa diaboli ⁊ vitat illa. De ista virtute dicit euangeliū. Exibant aūt a multis demonia clamātia ⁊ dicentia. q: tu es filius dei. Et increpās nō sinebat ea loqui: q: sciebāt ipsum esse xpm. Ecce hic pfecta sanctitas. Est hic q̄stio. Quare nō sinebat ea loqui: cū dicerent veritatē. q: forte iudei credidissent ipsuz esse xpm ⁊ salvatorē mundi testimonio demonum. Respondef triplici rōne. Prima rō: ne veris falsa miscerēt. Secūda rō: ne videret velle ab ipsis testimonū. quare: q: pharisei taz dicebant ipsum in beelzebub ejcere demonia. Tertia dando nobis exemplū ne q̄ramus ab eis auxiliū in aliquo. Nota hic duas alias responsiones. Finis prima falsis quare nō sinebat ea loqui. q: cōditio est demonis nō dicere veritatē. nisi dupliciter vel coactus p aliquaz sanctā psonam. vel vt decipiat. Dicit primo alt quā veritatē quā ptestat vt levius credat: post mēdacio vel diffamatiōe cōplet. Nota Ō de corona regi francie. de q̄ diabolus diffamauit militē medose. q̄si ipse destructurus essz regnū eius. Jō de diabolo dr Job. xiij. Jn virtute nō sterit. glo. Aug. Nō fuit in veritate. q: bonus ⁊ sctūs a deo creatus: si non stetit. Qñ aūt demones dixerūt xpo. Tu es filius dei tē. xps nō sinebat ea loqui amplius: ne forte dicerēt aliqō mēdacīū. q: forte dixissent. Tu es filius dei: si nō potes mutare legē moysi. vel similia. q̄ nō sinebat ea loqui. Secūa rō est moralis: vt xps daret nobis exemplū. q: p nullo bono q̄tūcunq; magno debemus q̄rere ꝓfilū demonū. nec p sanitate. nec p filijs habēdis. nec p re pdita est recurrere ad ipsos. iō xpus nō sinebat ea loqui: ⁊ p tanto bono. scz p conversione iudeor. Nota hic quō demones nescīūt oīa: vt pz de nouē electoribus regis existētibus in castro. quō diabolus nūq̄ potuit scire q̄d ibi tractarēt: nisi a multis innocaretur. Nota quō in veteri lege puniebant recurrentes ad demones. Levit. xx. Alia q̄ declinauerit ad magos ⁊ ariolos. ⁊ fornicata fuerit cū eis ponā faciē meā ꝫ eā ⁊ interficiā illā de medio populi mei. Nota fornicata fuerit. qñ fit mulier q̄ dimisso viro adheret ribaldo fornicat ⁊ est adultera: ita xpian⁹ q̄ dimisso xpo recurrit ad diuinos. Ire nota quō puniebat etiā diuinus. Levit. xx. Vir sive mulier in q̄bus phironicus sive divinatiōis fuerit spūs: morte morianf. lapidibus obruent eos. sanguis eor sit sup illos. Quarta virtus est ecclesia charitas de q̄ dicit the. Erat pdicās in synagogis galilee De hac virtute dicit euangeliū. Facta aūt die egressus ibat in desertū locū: ⁊ turbe requirebāt eū ⁊ veniebāt vsq; ad ipsum: ⁊ detinebāt illū ne discederet ab eis. Quib⁹ ille ait. Quia ⁊ aliis civitatib⁹ oz me euāgelisare regnū dei quia tō missus sum. Et erat pdicās in synagogis galilee. Moraliter hīt hic doctrinā pdicatores vbi de i b q̄ dic xps. aliis civitatib⁹ oz me euāgelisare. Dic decretal. ex. de hē. Cū ex iniūcto. q̄ tūc est officiū pdicatoris. q̄ filij dei nō debēdā ref dicere q̄ ad hoc erat missus. Jā dicta decretalis vocat officiū pdicatiōis pcipuū officiū in ecclesia dei. Jō amore dei vadatis ad pdicādū diligenter. Sed nō tam videtr cōpletū illud quō plangēdo dicebat Jeremias Treno. ij.

Parvuli petierũt panẽ. ⁊ nõ erat qui frangeret eis. Panis aiaꝝ est v̄bũ dei. Ad Hebr. iiij. Nõ in solo pane viuit hõ: ſ in oi v̄bo qõ ꝓcedit de ore dei. Paupes xp̄i petũt panes ⁊ nõ est qui det eis: nõ faciebãt sic antiqui sancti. imo legit de beato Aug̃. q̄ v̄bũ dei p̃dicauit vsq; ad suã egritudinẽ. Nota etiã de Beda cc eo ex antiq̃tate. q̄ ñ ex feruore volebat p̃dicare, ⁊ semel deceptus a doctore suo puero p̃dicauit lapidibus ⁊c. Sz mõ dicũt mgri i theologia, volo q̃escere: ⁊ male faciũt. q; viatores no debẽt q̃escere quousq; sunt in termino. Jõ illi qui mõ q̃scũt laborabũt in inferno. Jõ p̃dicatoribus dr. Euntes in mũdũ vniuersum p̃dicate euangeliũ. Ad ar. xvi.

Feria q̃nta post oculi. Sermo II

Ocrus simonis te

Sanebat magnis febribus. Lu. iiij.

In isto sermõe volo declarare oẽs spũales infirmitates aie pctõꝝ. Et dabo medicinas curatiuas ſm regulas medicine illi? magni hypocratis. ſ. xp̄i. Ad materia erit vt illis et ꝓficuosa. Sz vt sit dr̃o acceptabilis ⁊ gratiosa: salutef x̄go gloriosa. Socrus simonis tenebaf ⁊c. Hoc verbũ ad lram habef d̃ quodã miraculo qõ fecit xp̄s ſm qõ recitat bt̃us Lucas in euãgelio hodierno. Dicit breuiter historiã euangelij. Questio lꝭalis quare xp̄s voluit curare illã mulierẽ imperãdo: cũ dic̃ scripturam q̄ stans sup illã imperauit febri ⁊c. al's eñ curauit tangendo. q; singulis manus imponens curauit illos. Ridef q̄ p imperiũ curãdo ostendit nobis suã diuinitatẽ. Et per tactũ sanando ostẽdit suam verã humanitatẽ. Secũda questio quare nõ sinebat loqui demonias cũ tñ dicerent veritatẽ. Rñsio q̄ ppter ñm exemplũ: ne p quocũq; bono quo tamus auxiliũ demonũ etiam p restauratiõe totius mundi. De infirmitate dicit thema. Socrus aut̃ simonis ⁊c. pt̃s thema lꝭaliter. Ad modo iuxta intellectũ allegoricũ seu moralẽ videnda sunt tria. sc̃z quis fit iste socrus simonis. Secũdo quis est iste simon. Tertio que febres sũt iste.

Quantũ ad primum sciendũ q̄ socrus significat carnẽ aut corpus. Ratio: q; sicut socrus ⁊ nurus male cõmuniter cõueniunt: sed bene discordant. Sic inter carnẽ ⁊ aiam est cõtinua discordia. q; semper vnũ opponit alteri ⁊ semper rixant. q; si anima vellet ieiunare ⁊ abstinere: caro vellet comedere. aia vellet orare: caro dormire. ⁊ sic de aliis. Jõ apls. Caro ꝯcupiscit aduersus spũm: ⁊ spũs aduersus carnem. Hec eñ sibi inuicem aduersant. Gal. v. Quantũ ad secundũ simon significat spũm. simon autẽ interp̃tat obediẽs. Sic spũs rõnalis inꝭtũ est ad imaginẽ dei dr̃o obediens ẽ. q; ſm suã naturã ⁊ cõditionẽ spũalẽ semp vellet cõplacere suo creatori. Vñ apls. Cõdelector legi dei ſm interiorẽ hoiem. i. spiritũ. Ro. vij. Sz aliq̃n est inobediẽs dr̃o ⁊ b̃ est ꝓpter carnẽ. Jdeo apls. Video aliã legẽ in mẽbris meis repugnantẽ legi mẽtis mee et captiuantẽ me in lege peccati: q est in membris meis. Jbidẽ. Quantũ ad tertiũ febris in sacra scptura significat pctũ mortale. Ratio: q; pctũ mortale habet cõditiones febris. Oñ sicut febris aufert appetitũ comedendi ⁊ dr̃o ordinat gustũ corporis. q; cibus dulcis videf amarus: ⁊ ecõuerso. ⁊ infirmus appetit cõtraria ⁊ nociua. Hoc idẽ facit peccatũ mortale. Quãdiu eñ psona est sana. q̃ scz est in gr̃a dei ⁊ in bona vita: sentit magnũ saporẽ et dulcedinẽ in cibis aie: que sunt oratiões: lectiones: cõtemplationes: missę: sermones: et hmõi quibus aia viuit ⁊ impinguaf. Auctras Nõ in solo pane viuit hõ ⁊c. Ad matth. iiij. Sz q̃n venit febris peccati mortalis seu p cõsensum sine p opus: factũ est: statim pdit gustũ: nec sentit saporẽ nec dulcedinẽ. imo si vult orare statum attediaf. ⁊ sic de aliis. Augustinus. Impius nõ sentit dulcedinẽ dei: q; de febre infirmitatis palatũ cordis amisit. Cũ ergo dicit thema. Socrus simonis. i. caro a qua sunt pcc̃a inciatiue: sed sunt in aia subiectiue: tenebaf magnis febribus. Nota magnis. nõ loquif de peccatis venialibus: ſ de mortalibus: nec de febre in singulari: ſ de febribus in plurali. Dicit auctores medicine q̄ septẽ sunt species febrũ corpis. sc̃z ꝓtinua: quotidiana: tertiana: quartana: ephimera: terratica: ⁊ ethyca. Sic spũaliter sunt septem febres aie sigrificate per has septẽ febres corpis. ꝓpter qõ dicit thema. Socrus simonis ⁊c. Prima dicif cõtinua. q; ꝓtinue affligit eam de die q̄ de nocte. Hec significat febrẽ ꝓtinuã animę que est pctũ auaricie. q; ꝓtinue affligit auarũ tantũ q̄ nõ sentit ciboꝝ dulcedinem nec saporẽ. imo qñ auarus est in mẽsa ⁊ videt vtro rẽ: filiaꝝ ⁊ familiãbũ comedere dicit intra se O miser iam destructus sum. Ecce iam vxor mea. comedit vnũ panẽ. Jdẽ de aliis. Et sic allegat p oppositũ liberalis ⁊ gaudet ⁊ letatur. O comedamus ⁊ bibamus. q; dñs ꝓuidebit nob. Jtẽ auar? qñ est in ecclia vbi orare debet: ⁊ cogitare de alio mũdo: tunc ipse cogitat

de ferijs ⁊ foro ⁊c. Jtẽ de nocte qñ est in lecto ⁊ deberet dormire ⁊ q̃escere: semp somniat latrones. si sentit mures dicit q̄ sunt latrones. Si videt filiũ currere dicit. O miẽ iã ꝓditus sum: ecce fotulares sunt iam rupti. Ecce quõ auarus cõtinue affligit. ⁊ quõ auaritia est febris cõtinua. nullꝰ eñ est q̃ aliq̃n nõ quiescit niſi auarus. Xp̄iani quiescũt in die dñico: iudei in sabbato: ⁊ agareni in die veneris. Auarus aũt nunq̄ quiescit. Cũcti dies eiꝰ doloris ⁊ erũnis pleni sunt: nec p nocte mẽte q̃escit. Eccls. ij. Cõtra hãc febrẽ ille magnꝰ Ypocrates xp̄s ordinauit vnũ amphoꝝ ismum di. Videte ⁊ cauete ab oñi auaritia: q; nõ in abũdantia cuiusq̄ vita eiꝰ ẽ ex his q̃ possidet Lu. xij. Nota ab oi auaritia. oñdit q̄ fũt plures spẽs auaritie. Prima est rapina dñoꝝ: ſ. scda simonia ecclesiarũ: tertia vsura laicorũ: quarta fraus venditoꝝ: q̃nta calũnia aduocatoꝝ: sexta furtũ occultoꝝ: septima detentio inuentoꝝ suoꝝ vel bonoꝝ defunctoꝝ. Dic de qualibet. put erit expediẽs. Jdeo xp̄s optimꝰ medicus dat medicinam curatiuam dicens. Videte. ⁊ assignat rõnẽ dicẽs. q; nõ in abundantia. De supradictis vide auctoritates in fermone ferie quarte post p̃mã dñicã q̃dragesime. Assumit. Secũa dr quotidiana: q̃a nõ affligit cõtinue vt p̃ma: ſ quotidie dimittit infirmũ ſ post redit. Hec signat aliã febrẽ que est pctũ gule: q; quotidie infestat hoiem q̃ nõ cõtinue: q; nõ post prandiũ: nec etiam q̃n homo dormit: ſ quolibet die de mane stomachus clamat fames fames. Nota quomõ quidã pbs volẽs oñdere q̃d esset pctũ gule: intrauit p ciuitatẽ clamãdo iusticia iusticia. Cũ aũt fuisset coram iudice q̃ p̃misit sibi facere iusticiã dixit. quõ pr̃ suus dimisit sibi vnum creditorẽ cui soluit statim eadẽ die q̃ pat est mortuus: q̃ in crastino iterũ petijt debitum et iterũ sibi soluit: adhuc petit debitũ: al's minatur mihi ad mortẽ. Et q̃s est ille dixit iudex. q; ego facia tibi iusticiã. Pbs ostendens sibi ventrẽ dixit. Ecce creditorẽ a patre mihi dimissũ: cui causaꝝ solui millesies ⁊ adhuc petit Ridit iudex. Amice in eadẽ dãnatõe ego sũ Ecce b̃ febris quotidiana. Dicunt gulosi. Venite sumamus vinũ ⁊ impleamur ebrietate: ⁊ erit sicut hodie: hic ⁊ cras: ⁊ multo amplius Esa. lvi. et Sap. ij. Vino pciosо et vnguentо nos impleamus. Cõtra hanc ille magnꝰ Galenus xp̄s ordinauit amphoꝝ ismum dicens. Attẽdite vobis ne forte grauent corda vra in crapula ⁊ ebrietate. Luc. xxi. De cibis solum recipe necessitatẽ ⁊ cauete a superfluitate. Vñ sicut homo bone ꝓscie q̃n sibi soluit vltra debitum restituit: ita vẽter restituit vomitãdo. igif videf habere ꝓsciam. Sunt alicq̃ miseri qui cõtinue sunt in tabernis ⁊c. tales minus sũt q̄ bestie. Ro: q; ex quo bestia bibit ⁊c. nõ biberet si papa vel rex imitaret ipsam. Et tu bestialis homo p̃ter necessitatẽ sumis. et sic nõ solum aia: ſ etiã corpus destruif: q; vinũ peurit venas: ⁊ sequif tremor membrorum: ⁊ oculi lachrymanf ⁊ nõ. ppter xp̄i passionem. Jõ dicit xp̄s. Attẽdite ⁊c. Tertia febris dr tertiana: quia venit die tertia. Hec significat febrem animę: que dr accidia seu negligẽtia de opibus pnie: q̃ die tertia maxie affligit. i. in tertia parte pnie. Dic quõ pnia consistit in tribus partibus. ſ. ꝓtritõe: ꝓfessione: ⁊ satisfactione. Hec tertia ps nimis affligit. Dic quõ satisfactio debet fieri deo de pctis: vt si peccasti p superbiam: pompã: vanitatẽ: satisfac deo p humilitatẽ ⁊ sic de aliis. Satisfactio etiam debet fieri primo de ablatis ⁊ damnis restituendo. Respice deinde si est aliq̃d de malo iusto. si retinuisti aliq̃d de ecclia. p defunctis de fuitorib?: de vsura ⁊ sic de aliis. Hec tria opera pnialia dicunf tres dies. Auctas. Jbimus viã triũ dierũ in solitudinẽ vt immolemus dño deo nro. Exo. iij. Et in die tertia. ſ. satisfactionis febris affligit. Ecce die ⁊tio q̃n grauissimus dolor vulnerũ est. Beñ. xxxiij. Nota b̃ de magno dño in lombardia: cuiusdam sanctus homo revelauit q̄ demones sibi faciebant palatiũ in inferno. Cõtra istud xp̄us ordinauit medicinã di. Reddite ergo oibus debita ⁊ nemini q̃q̄ debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. Ro. xiij. Ex ista febre tertiana multi moriunf de morte eterna. q; nolũt restituere. ⁊ cũ nõ dimittif pctũ nisi restituaf ablatũ regula est theologoꝝ ⁊ etiã iuristarũ. xiiij. q. vj. Si res. Dicũt aliqui dimittã in testameto ⁊ heres meus restituet. Sed hoc nihil valet. Rõ: q; vos in vita vra estis in pcto mortali q; noluistis restituere. ideo in alia vita eritis eternaliter in pena. Greg. Ad magnã iusticiaꝝ dei ptinet vt in alio mundo nõ careat supplicio q̃ in b̃ mũdo noluit carere pctõ. Quarta dr q̃rtana. hec significat febrẽ aiẽ q̃ dr superbia triplici rõne. Prima rõ est: q; est leonina Leo aũt est aial superbũ: ⁊ significat psonã superbaꝝ: que affligit ad instar leonis de febre superbie. Secunda ratio. quartana multũ durat: vt patet de lucifero: qui adhuc hodie affligitur de febre superbie: capies deo pacificari

Dñs q̃ non põt de factor̃ in figuris ⁊ signis vult el̃ equari. Itẽ est incarabil. Auaricia curatur q̃ pouptate: luxuria p infirmitatẽ, ſ ſuperbia minime. Tertia rõ, q̃ ſicut q̃rtana venit quarta die: ſic ſuperbia venit ex quattuor, ſ. ꝓpter bona corpalia: ⁊ ppt̃ bona ſpualia: ⁊ ꝓpter diuitias terrenas: ⁊ ppt̃ honores mũdanos. Quantũ ad primum. Iuuenis pulcher ⁊ fortis cẽ magnã ſuperbiã hz de ſe. Sed optima medicina ꝫ hoc eſt cogitare mortem quõ tunc vermes comedent carnes. Quantuz ad ſecundũ quidã ſuperbiit de bonis ſpiritualib⁹: q̃ orant: vt eiuuant, de quib⁹ volunt habere vanã gl̃iam. Remediũ cõtra hoc eſt q̃ ſanctiores nobis ꝓcauerunt ⁊ damnati fuerũt. Jõ auiſetis q̃ nõ eſt veſtrũ: ſi dr̃i q̃ vob̃ impoſuit locale duotiõis vt ipm̃ portetis. iõ videatis ne ipm̃ ꝑdatis. Quantũ ad tertiũ quidã ſuperbiit de diuitijs terrenis. Remediũ ꝫ b̃ eſt cogitare quõ hodie vel cras amittentur oĩa. Quantũ ad quartũ, quidã ſuperbiit de honore mũdano: dicendo. Ego ſum papa: epc̃s: rex vel miles ⁊c̃. Remediuz ꝫ hoc eſt quõ hodie cras ⁊ cito te oz reddere computũ qualiter dignitatẽ habuiſti. qualiꝫ in ea vixiſti. ⁊ q̃liter pctã notoria correxiſti. Et Beda. Quattuor ſunt ſpẽs quib⁹ oĩs tumor arrogantiũ declaratur. Contra hãc dicit medicus noſter xp̃s. Superbiã nũq̃ in tuo ſenſu aut in tuo verbo dñari p̃rmittas. in ipa em̃ intiũ ſumpſit oĩs ꝑditio. Tob. iiij. Nota omis ꝑditio, ſ. angelor̃ hoĩm. Quinta febris dr̃ ephimera. quia eadẽ die qua venit recedit. Dicit aũt ephimera a piſce ſic dicto ⁊ q̃ moꝛit illa eadez die qua naſcit. Vel ſignat febrẽ aĩe. q̃ dr̃ ira q̃ eadem die qua naſcitur debz mori. Verbi gratia. Si ſit tibi aliqua iniuria ꝙbo vel facto: ſubito venit ira in corde. ſi eadẽ die dz mori, ſ. recipiendo ꝓpoſitũ nõ ſe vindicare. q: vindicta ẽ dei. Da mihi vindictã ⁊ ego retribuaz dicit dñs. Contra iſtam chriſtus ordinauit optimã medicinã dicens. Iraſcimi ⁊ nolite peccare. Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram: nolite locum dare diabolo. Epheſ. iiij. Nota iraſcimini ſed nolite peccare: ſupple recipiendo vindictam. Sol nõ occidat ⁊c̃. Pz quõ ira debet mori eadem die. Dicatur exemplũ qõ legitur in vitiſpatrũ de illo ſctõ epõ qui inuitauit ad prandiũ illum heremitã: qui ex aliqua neceſſitate venit ad ſuam ciuitatem. Epiſcopus aũt cogitans magnam affl̃ctionem ⁊ abſtinentiam quam heremita fecit in heremo: fecit bonum prandiũ. Quod cum corã heremita poneretur ait epõ. Pat̃ parce mihi ⁊ quia ex quo iſtũ habitũ ſumpſi aliq̃d mortuũ nõ comedi. Cui rñdit epus. Pater parce mihi: q: ex quo iſtam cappã ſumpſiſti nõ occidit ſuper iracũdiam meam. Rñdit heremita. Pater: melioꝛes ẽ ego. Meliorẽ virtutẽ reputauit patiam q̃ abſtinẽtiã. Multi ſunt abſtinẽtes q̃ nõ ſũt patiẽtes. Vñdict⁹ eſt ille qui q̃ſi ponit ſe in lecto põt dicere cũ ꝙhitate. Deo gr̃as: q: non habeo iram in corde meo ꝫ aliquẽ. Itẽ nolite locũ dare diabolo: q̃ſi ira ẽ diſpoſitio vt diabolus intret in corpa. vt dicunt demones quando ꝙiurant in obſeſſis. Sexta febris ẽ erratica: ſic dicta q: nullũ ordinẽ ſeruat. modo venit vna hora: modo alia. Hec ſignificat febrẽ aĩe que dr̃ luxuria: que nullũ ordinem ſeruat. Luxuriosus aũt nõ ſeruat ordinẽ, non tp̃us: non perſonã: nõ modũ: imo vadit luxuriosus erratice. ſicut ille qui errauit dicendo. O maior dilectio eſſet cũ illa ſcz cũ monializ vel legitima ⁊c̃. vel rali modo. Q̃ſi concupiſcẽtia carnalis infinita eſt: nec habet terminũ. Jõ dicit ſcriptura ſctã de luxuriosis. Semetipos tradiderunt impudicicie in operationẽ omnis immundicie. Epb. iiij. Nota tradiderunt impudicicie, ſ. cogitando: loquẽdo: audiendo: reſpiciendo: tangendo. De illa materia in operationem oĩs immũdicie. Cõtra iſtam dicit nobis medicus noſter xp̃s ad Theſſal. iiij. Hec eſt volũtas dei ſcificatio vr̃a vt abſtineaz vos a fornicatiõe: ⁊ ſciat vnuſq̃iq; vr̃m vas ſuũ poſſidere in ſanctificatione. nõ in paſſiõe deſiderij: ſicut ⁊ gẽtes q̃ ignorãt deũ. Quilibet ſit cõtent⁹ de vxore ſua iuuene vel antiq̃: turpi vel pulchra: ac ſi in mundo non eſſet alia mulier. Cauete g̃ ab iſta febre erratica: que tot occidit morte eterna. Septima febris ẽ ethica. que cõſiſtit intus in oſſibus ⁊ membris. Hec ſignificat febrẽ aĩe q̃ dr̃ inuidia. Q̃m̃ ſicut febris ethica que eſt in mẽbris radicata conſumit humidũ radicale q̃ dat vitam corpori ⁊ ſic hõ moꝛitur: ſic eriã inidia ꝙſumit humidũ radicale. ſ. charitatẽ que dat vitã anime. Vita carnũ ſanitas cordis: putredo oſſiuz inuidia. Prouer. xiiij. Nota q̃ cor dr̃ ſanũ q̃ſi diligit oẽm creaturã hũanã vniuerſaliter ⁊ gaudet de bono alterius. Jnuidia eſt putredo oſſium. i. virtutũ. q̃ſi ſicut oſſa ſuſtinent corp⁹: ita virtutes ſuſtinent aĩam. Jõ xp̃s medicus noſter dans nob̃ amphoꝛiſmũ dicẽ p apl̃m petrum. Deponentes oẽm maliciã ⁊ omnẽ doũ ⁊ ſimulationes ⁊ inuidias. ſicut mõ genuiti infãtes: ilac ſupple charitat̃ ꝙcupiſcite. i. Pe. ij.

Feria ſexta poſt dñicã Oculi. Sermo.

Limus q: hic eſt ve

re ſalnato: mundi. Job. xiij. Jſtud ſcriñ euãgeliũ ꝙtinet vnã pulchrã hiſtoriã in q̃ cõtinent magne diſputatões inter xp̃m ⁊ alias ꝑſonas. Prima fuit int̃ xp̃m et mulierẽ ſamaritanã. Scda fuit ſamaritane cũ xp̃o. Tertia fuit cũ xp̃o ⁊ diſcipulis. Et q̃libet diſputatio hz optimã queſtionẽ. Concluſio p̃me diſputationis fuit. Domine video q ꝓpheta es tu. Concluſio ſecũde diſputatiõis eſt q ꝑ xp̃um eſt meſſias. Cõcluſio tertie diſputationis eſt ꝓthema. q: ſaluator mũdi. Quãtũ ad p̃mã diſputationẽ q̃ fuit cum ſamaritana ſciendũ q ꝓ hec fuit benigna. q: xp̃us incepit. Unde dũ xp̃s iret de villa in villã ꝑſonaliter ꝑdicãdo: venit iuxt̃ ſamariã magnã ciuitatẽ plus q̃ pariſius: ⁊ iuxta illã ciuitatẽ erat fõs altus. ⁊ dicebat fons q: aq̃ viua ſcaturiebat et puteus q: ꝑfunda. ⁊ xp̃s feſſus ⁊ tot⁹ fatigatus ex itinere poſuit ſe ſup fontẽ in ore: vt facies ſua b̃dicta reſpiceret ſup fontem: vt aere recẽti refrigeraret. Diſcipuli aũt et apli interim veniũt ad ciuitatẽ ad emẽdũ panẽ ⁊ cibũ. Et cũ xp̃s ſic eẽt ſolus ad fontẽ et hora erat ſexta: venit mulier de ciuitate ſamaria haurire aquã: ⁊ inuenit ibi xp̃m: quem nõ ſalutauit cognoſcẽs in veſtib⁹ q ꝓ iude⁹ eſſz. nõ em̃ loq̃bant iudei ſamaritanis: ſicut nec nos xp̃iani cũ infidelib⁹ ſaracenis ⁊c̃. et xp̃s incepit diſputationẽ di. Mulier da mihi bibere. Que reſpiciẽs eũ curuo oculo dixit ⁊ incepit arguere ꝫ xp̃m d. Quõ tu iudeus cũ ſis: bibere a me poſcis q̃ ſum mulier ſamaritana: bñ ſcis q ꝓ iudei non coutunt̃ ſamaritanis: certe nõ dabo tibi bibere. Et xp̃s replicauit dicẽs. O mulier ſi ſcires donũ dei. ⁊ q̃s eſt q̃ dicit. da mihi bibere: tu forſitan ꝓtiſſes ab eo: ⁊ dediſſet tibi aquã viuã. Nota donũ dei datum humano generi. Hoc donũ eſt filiꝰ dei datũ i incarnatiõe. de q̃ Eſa. ix. Filiꝰ datus ẽ nobis Ecce donũ datũ in noſtraz redẽptionem. Et mulier arguens xp̃m dicebat. Dñe nec ĩ quo hauſias aquã habes ⁊ puteꝰ alt⁹ eſt. vnde q̃ hẽs aquã viuã. Et nũq̃d tu maior es pr̃e nr̃o Jacob q̃ dedit nobis puteum: ⁊ ipe ex eo bibit et filij ei⁹ ⁊ pecora eius. Rñdit xp̃s. Mulier nõ intelligis de q̃ aq̃ ego loquor: q: nõ eſt de iſta. Quia oĩs q̃ bibit ex hac aqua ſitiet iterũ. Qui aũt biberit ex aq̃ quã ego dabo ei nõ ſitiet in eternũ: ſ aq̃ quã dabo ei fiet ĩ eo fons aq̃ ſaliẽtis in vitã eternã: ⁊ vitã eternã habebit. Tanta fuit ẽtus ꝙbor̃ xp̃i q̃ mulier inclinata ei iam compũcta in corde cũ humilitate et reuerẽtia dixit. Domie da mihi hanc aquã vt non ſitiam nec̃ veniã huc haurire. Tunc xp̃s reſpondit. Tu vis de iſta aq̃? Reſpõdit mulier. Jta dñe. Vade ergo ad ciuitatẽ ⁊ voca virum tuũ. Que rñdit, Virum nõ habeo. Et xp̃s. Bene dixiſti q: virũ nõ habes. q̃nq̃ enim viros habuiſti. ⁊ hũc quẽ ĩã habes nõ eſt vir tuus: ſi vnus ruffian⁹ ⁊ ribaldus eſt: et tu cõcubina ſua es. Et dixit ſibi oĩa noĩa vtor̃ ſuor̃ ⁊ genus ⁊ cuius officij erãt. Talis vocabat ſic. ⁊ habebat tale officiũ ⁊ moꝛtuus eſt tali morte: ⁊ ſic de alijs. ſi iſte quẽ nũc habes nõ eſt vir tuus: ſi vn⁹ ribaldus ⁊ ribalda ſua tu es. Et tũc illa incepit clamare. O dñe dñet clare video q ꝓpheta es tu: ⁊ ſcis oĩa q̃ feci. q. d. Parce mihi: q: ꝓus vocaui te iudeũ. Cõcluſio p̃me diſputatõnis. Nota. ꝓus vocauit eum iudeũ ⁊ poſt dñm ꝓpheta. Ecce p̃ma diſputatio chriſti cum muliere ad litteram.

Modo moral⁹ intremus ſecreta moralia p nobis. Jn iſta diſputatõne ſunt ſex ſecreta moralia ad que p queſtiones intrabo. Pria que eſt hec mulier ſamaritana ⁊ q̃d ſignificat Rñſio q ꝙlibet ꝑſona xp̃iana peccatrix fignificatur p iſtam ſamaritanã duplici ratõne. ⁊ ponunt̃ in euãgelio. Primo: q: quolibet die pluries veniebat ad aquã nec ſatiabat. Talis eſt conditio peccatricis quia quotidie vadit ad aquã ꝑſperitatũ tempaliũ nec ſaturatur: tanta eſt cupiditas. Verbi gr̃a. Si ſacerdos habet ſimpler beneficiũ conat vt poſſit habere maius nec ſatiat̃. Ecce conditio aque bonor̃ tempaliũ que non ſatiant. q: nõ intrant illuc vbi eſt ſitis. Nam ſitis habendi bona tẽporalia ſcz terras poſſeſſiones: aur̃ argentũ ⁊c̃. iſta bona tempalia nõ intrãt intus in corde. Si em̃ poſſes habere vnũ plaſtrum auri liquefacti nõ ſatiaret te. Sed ſicut famelicus non ſatiat̃ ex aſpectu eſcarũ q̃ ſunt in menſa quia eſuries eſt in ſtomacho: ⁊ iõ niſi irent: non auferẽt eſuriem nec̃ ſitim, ſic eſt de eſurie bonor̃ tempaliũ. Jdeo ꝙto hõ plus habz plus ſitit ⁊ cupit: quia non intrant in corde. Auctas. Eccls. v. Auarus nõ implebit pecunia. ⁊ qui amat diuitias fructũ ſcz ſatietatis non capiet ex eis ⁊c̃. Et ſic directe placita et delitie huius mũdi ſunt ad inſtar febricitantiz qui vrit ſiti ⁊ dat ſibi gutta aque in lingua cũ pluma. Jdẽ de delitijs luxurie auaritie ⁊c̃. Jdeo vbicũq; caro in tpalibus querit refectionẽ: inuenit defectionẽ. Naz cor hom̃is

est plus q̄ celū,ꝛ non potest satiari nisi a deo quē celi capē nō poterāt;sed tñ cor hois semp retinet gr̄am;ꝛ tūc satiab̄ hō, Jō xp̄s. Qui biberit ex hac aq̄ sitiet iterū. Qui aūt biberit ex aqua quā ego dabo ei nō sitiet in eternū: sed aqua quam ego dabo ei;fiet in eo fons aque salientis in vitā eternā,Et aq̄ scz gr̄e ꝛ sue p̄sentia. Unde cōclusio est theologie:q̄ gratia gratū faciens secū hz ꝛ affert p̄ntiam dei. Et ista signo pōt cogsci si hō est in gr̄a dei q̄n ali quis nō desiderat inducentia ad petitū. Nota salientis in vitā eternā:q̄lis saltus est ille quē facit aīa q̄n de ore saltat i celū subito. Cogita si homo saltaret de terra ad celum,O qualis saltus esset si vltra altius iā plus q̄to pl⁹ adhuc vsq̄ ad celū, Scōm secretū. Jesus fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontē. Hora aūt erat quasi sexta. Quare iesus fuit magē fessus illa hora ex itinere q̄ aliquis apl̄oꝝ cū tñ sustineat totū mundū ꝛ oēs creaturas, Rō. sciatis bone gētes q̄ nunq̄ fuit aliquis homo ita delicatus in sua cōplexiōe sic̄ xp̄us inquātū homo. Rō:q: nos sum⁹ concepti et geniti ex vilissima materia ꝛ corrupta: ideo habem⁹ complexionē rudem ad sustinendum laborem:sed corpus xp̄i a spūsancto formatū fuit,nō de vilissima materia:ſ de purissimis guttis sanguis v̄ginis marie:ideo erat magis delicat⁹,vl̄ q: ieiunabat quotidie:vigilabat pnoctās in ofone. Lu.vi,ꝛ laborabat p̄dicā do qualibet die, Et de ista delicatura d̄: Esa. lij. Brachiū dñi cui revelatū est. Et ascendet sicut v̄gultū coꝝ eorē sicut radix de terra sitienti, Non est spes ei neq̄ decor. Et vidim⁹ eum ꝛ nō erat aspectus. Et desideravim⁹ eū despectū ꝛ novissimū virorū. virū dolorum et scientē infirmitatē: Et q̄si abscōdit⁹ vult⁹ ei⁹ ꝛ despect⁹,vnde nec reputavimus eum. Vere lāguores nr̄os ipe tulit:ꝛ dolores nr̄os ipse portavit. Et nos reputavim⁹ eū q̄si leprosum ꝛ percussum a deo ꝛ humiliatū. Ipe aūt vulnerat⁹ est,pter iniq̄tates nr̄as:attrit⁹ ē ꝓpt scelera nr̄a. Disciplina pacis nr̄e super eum:et livore eius sanati sum⁹. Oēs nos quasi oves errav̄imus: vnusq̄sq̄ in viā suā declinavit:ꝛ posuit dñs in eo iniq̄tatē omnium nostrum. Brachiū dñi p quod oia operatus est deus p̄ est xp̄s inquātū de⁹, Job,i. Oia p ipm facta sunt:ꝛ sine ipo factū est nihil. Et loquens de hūanitate dixit, Ascēdet sicut v̄gultū:ꝛ sicut radix de terra sitiēti. Virgultū d̄: v̄gula pua et delicata q̄ nascit in pede aliarū arborū magnarū:vel q̄ nascit in terra sitiēti, vbi nō est aqua q̄ est valde delicata ꝛ tenuis. Ptz igit rō quare xp̄s iesus fuit fessus magis q̄ apli Si dicat⁹ nunq̄d poterat se sustinere, Rīsio q̄ imo:ſ nō dedisset nobis exemplum laborā di in bonis opib⁹ vt habeam⁹ patiam quādo fatigamur ꝛ lassamur vt xp̄us,ꝛ q̄n ex p̄dica tione vel ieiunio vel al's lassamur exemplo xp̄i ꝓsolemur ꝛ recipiam⁹ patiam, Jō apl̄us. In oib⁹ exhibeam⁹ nosmetipos sic̄ dei mīstros, In mlta patia:in tribulatiōib⁹:in nec̄itatib⁹: in āgustijs:in plagis:in carceribus:in seditionib⁹:in laboribus:in vigilijs:in ieiunijs. In castitate:in scia:in lōganimitate:in suavitate:i spūsctō:in charitate nō ficta:in v̄bo v̄itatis: i v̄tute dei ꝛc.ij. Loꝝ.vi, Tertiū secretū est. quare apl's ipm dimiserūt solū:q: null⁹ remā sit cū eo, dicit tertus. Discipuli eius abierunt in civitatē vt cibos emerēt ꝛ dimiserūt eum solū in deserto:q: putē ille erat lōge a civitate samarie, Responsio quare dimiserūt eū solū q: fuit ordinatō xp̄i vt oēs abirēt,iō vt salvaret illā mulierē:q: si aliqs discipul⁹ ibi fuisset mulier fuisset impedita nec potuisset loq̄ cū xp̄o. Jō ordinavit vt oēs irent ad civitatem vt emerēt necessaria. Jn q̄ mora l's instruimur et habem⁹ exemplū.q̄ sicut xp̄s in incarnatiōe dimisit societatē angelorū milia milium. Job, xxv, Numq̄d est numer⁹ militū ei⁹:ꝛ p salutione nr̄a dimisit illos. Jdē p salutiōe illius mulieris samaritane dimisit societatē apl̄oꝝ sic nos societatē amicorū filiorum vrorū ꝛc. Jdē ipemet dicit. Oīs q̄ reliq̄rit domū vl̄ fratres aut sorores aut patrē aut matrē aut vxorem aut filios aut agros ꝓpter nomen meū centuplū accipiet ꝛ vitam eternā possidebit, Mat.xix. Nota ꝓpter nomē meum quod est iesus qō interp̄tat salvator. Propter nomen meū.i. p salutiōe alicui⁹ aīe:vt religiosus dimittes patriā rōne p̄dicatōnis. Jdē de sacerdote vel seculari a mūdo recedēte;centuplus accipiet ꝛc. Aut vxorē aut filios. Questio est nunq̄d vir pōt dimittere vxorē ꝓpter xp̄m ꝛ salvationē alicui⁹ aīe vel sue vel suoꝝ. Rīsio q̄ vir nō pōt dimittere vxorē quā iam habz nisi cōveniant ambo in ingressum religiōis: et si alter remaneret in mūdo tenetur vivere continenter. Item p̄ nō debet dimittere filios nisi sint hñ,puisi in necessarijs:ꝛ sint bene instructi edocti ꝛ satis annosi. Jdē de filijs q̄ nō debēt dimittere parēres pauperes senes, secus qui nō indiget. Secō dimittitur vxor nō quā ds habz:ſ quā posset habere,ꝛ filios quos posset hē;ſ amore xp̄i dimittit totum

ꝛ sic intelligit⁹ auctas ista, Quartū secretū si ve quarta q̄stio in hoc ostendit cū mulier dic̄ Quō tu inde⁹ cū sis ꝛc. Jn quo cognouit mulier xp̄m esse iudeū: Rīsio q̄ silr cognouit eū in loq̄la, sicut fuit cognit⁹ btūs Petrus in nocte passionis. Vere tu ex illis es,nam ꝛ loq̄la tua manifestū te facit:q: galile⁹ es. Mat,xxvi Alioraliter, sic cognoscitur quilibet de qua patria est. Sunt em̄ due patrie ptrarie,s. paradisus ꝛ infernus,ꝛ in qualibet loquunt diversi mode. Linguagiū q̄disi est illud de quo ps, Beati q̄ habitant in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabūt te. ps,lxxxiij. Q̄n q̄ religiosus vel sacerdos vel secularis libenter laudat deū:signū est q̄ est de illis de paradiso. Nam ꝛ loquela tua manifestū te facit. Secus quando cū tedio ꝛ fusibiliter ꝛ irreuerent⁹ ꝛ indevote induendo se dicit officium vel orationes. Est em̄ magnū signū predestinationis deū delectabiliter laudare. Linguagiū inferni est illud de quo Job. Apoc. xvi. Et blasphemaverunt homines magno,s. cū ardore, ꝛ blasphemaverunt nomē dei h̄ntis ptatē super has plagas, neq̄ egerunt pniam vt darent illi gl'iam. Q̄n q̄ aliqs iurat:renegat:blasphemat ꝛc, signum est q̄ est burgensis ꝛ civis inferni. vñ tu ex illis es ꝛc. Un manifestū signū ē pscientie ꝛ damnationis iurare:renegare ꝛc. Quintū secretū q̄ē aq̄ illa de q̄ xp̄s dic̄. oīs q̄ biberit ꝛc. hec est gr̄a spūalis q̄ extinguit ardorē superbie in supbis. avaricie in avaris. luxurie in luxuriosis ꝛc. sicut aqua naturalis extinguit ardorez corpis, ꝛ talis non vult aliqd inordinate;nec q̄rit ardent⁹ dignitates;officia ꝛc. sicut faciūt illi qui adhuc habent febrem superbie: avaricie ꝛc. q: muda aqua gr̄e dei extinguit in illis ardorē, imo dicunt tales q̄ h̄nt gr̄am cū apl's i. Timo. vi. Habētes alimēta ꝛ vestes quib⁹ tegamur;his contenti sumus. Nō dicit deles tamenta ꝛ q̄bus ornemur ꝛc. ꝛ hoc facit;gr̄a dei;siue aq̄ gr̄e salientis in vitā eternā, O qualis salt⁹, Ecce quare dic̄, Qui biberit ex aqua quaz ego dabo;non sitiet in eternum. scz ista tpalia cum ardore pcti. De ista gr̄a Rom. vi. Gr̄a dei vita eterna.i. p gr̄am dei hz q̄s vitam eternam, Sextū secretum siue sexta questio Cum xp̄s dicit. Vade voca virum tuum,quare christus dicit. vade voca ꝛc, cuz xp̄s sciret q̄ nō haberet virū. Rīsio q̄ christus tenuit istū modum loquendi:vt sic illa mulier diceret v̄itatē ore ꝓprio q̄ nō habebat virū. Alioraliter. Quinq̄ viros habuisti;ꝛ ille quem iam habes non est tuus vir, Sic quelibet p̄sona habet q̄nq̄ viros q̄n p̄ccat ex fragilitate vel ex ignorantia:ꝛ finaliter recipit ruffianū diabolū. Quinq̄ viri sunt quinq̄ sensus naturales siue corpales. q: sicut vir gubernat domū sic hi q̄nq̄ sensus gubernant corpus in pctis q̄ fiunt ex fragilitate. vt petr⁹ q̄n negauit pre timore xp̄m, Bz q̄n p̄ccat ex consuetudie ꝛ malicia: a diabolo reguntur tanq̄ a ruffiano ꝛ lenone. De quib⁹ apl's. Resipiscant a diaboli laqueis a quo captiui tenentur ad ipius voluntatē. ij. Tim. ij. Item dicit beatus Paulus ij. ad Timo. iij, Hoc aūt scio q: in novissimis diebus instabunt tpa periculosa, Et erunt homines seipos amantes;cupidi;elati;superbi;blasphemi;parentib⁹ nō obedientes;ingrati ꝛc. Secunda disputatio fuit samaritane cū xp̄o. audacia ipa incepit, Et ad intelligendū ista disputationē sciatis q̄ inter iudeos ꝛ samaritanos erat antiqua questio vbi deberent orare vel in hierusalē vel ibi iuxta montē garizim, Judei dicebāt q̄ in hierusalē:q: sic p̄cepit d⁹ Samaritani ꝛo dicebant q̄ in illo monte:q: ibi patres eoꝝ abraham ysaac ꝛ iacob adoraverūt. Videtes aūt samaritana xp̄m ee ꝓpheta q̄ dixit sibi sua secreta;cogitavit, O iste die v̄itatē tibi, Et ꝓpt secretū istī q̄nis ꝛ ad determinationē incepit q̄stionē dicēs, Patres nostri in hoc mōte adoraverūt:ꝛ vos dicit⁹ q: hierosolymis est locus vbi adorare oportet. Quid dicis tu de ista q̄one:exquo es prophet⁹. Et xp̄s mdens innuit in sua rīsiōe duas opiones. Prima q̄ erat verior opinio iudeorū. q: hz ibi p̄es adoraverūt:tñ mutat⁹ est locus orandi. Secūda questio q̄ in omni loco pōt adorari:q: vbiq̄ est de⁹, Tūc rīndit xp̄s. Mulier crede mihi: q: venit hora q̄ neq̄ in monte hoc neq̄ in hierosolymis adorabitis patrē, Vos adoratis q̄ nescitis;nos adoramus q̄ scim⁹,quia sal⁹ ex iudeis est, Bz venit hora.i. in novo testamento.ꝛ nūc est quando veri adoratores adorabunt pfem in spū ꝛ veritate. Nā ꝛ p̄ tales quirit q̄ adorent eū, Spūs est de⁹:ꝛ eos q̄ adorāt eū in spū ꝛ veritate oportet adorare. Ita q̄ xp̄s determinavit q̄stionem ꝛ samaritanā. Dicit ei mulier, Scio q: messias venit q̄ d̄ xp̄s. Cum ḡ venerit ille nobis nūciabit oia. Nota dicit ipa. Messias venit.q.d. nō credo tibi, Respondit xp̄s. ego sum qui loquor tecū. Non invenim⁹ in evangelijs q̄ xp̄us ita dare se diceret esse xp̄m salvatorem mūdi sicut hic. Et subito mulier illuminata dimissa hydria currendo iuit ad civitatem clamando ꝛ dicēdo ꝛ vocando gētes,

bone gētes venite ⁊ videte hoiem q̄ dixit mi
hi oīa q̄cūq; feci. nunq̄d ipse est xp̄s? Exie
rūt ḡ de ciuitate ⁊ venerūt ad xp̄m. In hac
q̄one sunt tria secreta. Primū est. Spūs est
deus. q̄d est adorare in spū ⁊ ṽitate. Ad hoc in
telligēdū nota q̄ est regula p̄bie q̄ ṽitas est
adequatio rei ad intellectū. Verbi gr̄a. q̄si spi
ritus cogitat infinitā xp̄i sanctitatē ⁊ purita
tē: ⁊ ex alia pte cogitat grauissima pcā q̄ ipse
homo fecit: tūc q̄si gestus corpis ad extra cor
rūdet cū spū dicēs. Dñe nō sum dignus te re
spicere. vach tot pcā feci ꝫ voluntatē vestrā
et sanctitatē ⁊c. Et ab extra inclinat humilita
tē ostendēdo ab extra: tūc cōcordat cū spū in
corde. Ex q̄si cor est in taberna ⁊ corpus incli
nat: nō est veritas. Isto mō publicanus ora
uit deū in spū ⁊ ṽitate dicēs. Deus. p̄pcī esto
mihi pcōri ⁊c. Ista rōne dr mō. Humiliate
capita vra deo. q̄si dicat ecclia. nō estis digni
ipsum respicere. Ista etiā rōne teguñ in qua
dragesima imagines. q.d. nō sumus digni re
spicere istas imagines. Sēdo adorat deus in
spū ⁊ veritate. Primo spū cogitādo suā dña
tionē. quō creauit corpus ⁊ aiam: ⁊ oīa sunt
sua. Secus de aliis dñis. Sēdo adorādus est
in ṽitate. duo genua flectēdo sibi. dñis tpali
bus solū simstrū: ⁊ p̄latis dextrū. Isto mō dici
mus. Flectamus genua. ⁊ nō dicit genu. Le
uate. scz spūm in altū. Jō q̄si vultis facere ora
tionē p̄ius debetis orare in spū cogitādo cuz
quo debetis loq̄. deinde in veritate p reuerētiā
corpis ab extra. Ecce q̄re dicē xp̄s. P̄ q̄rit ta
les q̄ adorāt eū in spū ⁊ ṽitate. Et cōcordat
scriptura dicēs. Vivo ego dicit dñs. q̄si mihi
flectet oē genu. Roma. xiiij. Tertio adorat de
us in spū ⁊ ṽitate. Primo spū cogitādo suaz
eternitatē. ⁊ ex alia pte p̄incipiū nostrū vi
lissimū: q̄ de terra facti. ⁊ finē q̄ moriemur.
et ṽitate. p̄sternēdo se in terra. q.d. in terraz
reuersurus suz ⁊ moriar. ⁊ deus est in sua eter
nitate. Hoc significat in sua passione q̄si dr.
emisit spūm. Ibi q̄libet xp̄ianus p̄straf. Ideo
dam: d dicit. Venite adoremus ⁊ p̄cidam⁹ an
te deū plorem⁹ corā dño q̄ fecit nos. p̄s. xciij.
Quarto adorat deus in spū cogitādo dei libe
ralitatē: qui dat oīa bona tpalia ⁊ spūalia. et
ab alia pte nras īmūdicias ⁊ necessitates. Et
ṽitate. Jō leuamus manus nras. dextram p
bonis spūalibus. sinistrā p bonis tēporalibus
Quintus modus orādi deū in spū cogitando
misericordiā dei. q: cū essemus sentētiati ad
furcā inferni: filius dei fuit ista misericors q̄
dixit p̄ri. Pater būdicte ego volo solus suspen
di p toto populo. Et er alia pte cogitādo pre
cata p quibus data est sīa ⁊ veritate q̄si crur
fit in pctore dicēs. Miserico:dia dñi plena
est terra ex passiōe ex̄a. Jō Paulus. Mihi ab
sit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i iesu xp̄i. Bal.
vlti. Sextus modus orādi in spū tundēdo
pectus. cogitādo dei infinitā immensitatē: et
cogitādo offensam factā sibi ex peccatis. Jō
p̄cutit cor q̄nq; digitis. sicut hēmus q̄nq; mo
dos peccādi. scz cogitatiōe ⁊ locutiōe: opere: o
missione: ⁊ obstinatiōe. q: istis modis offen
dit deus. Secundū secretū cū dicit. Relict
hydriā ⁊c. q̄re dimisit. ad ſam vt festinātius
iret ad ciuitatē currēdo. Ex spūaliter hydria
erat societas mala mulieris q̄ eius ex̄ercebat
cursum. ideo dimisit. Dic sunt multi q̄ societa
te ⁊ familiaritate: ⁊ amore aliquarū p̄sonarū
impedīunt a cursu paradisi. Dic de quolibz sta
tu. Jō mulier relict hydriā suā. i. malā socie
tatē. Jō poeta. Que nocitura tenes ⁊c. Ter
tiū secretū: cū dicit q̄ iuit ad ciuitatē damar
do. Venite ostendā vobis hoiem ⁊c. Vñ non
fuit ꝫcta de sua ꝫuersiōe: ſ volui t ꝫuertere p
tim os: q: tota ciuitatē cōuertit. Dic instruis
mur q̄ nullus dz esse ꝫctus de sua ꝫuersione:
sed dz ire ad cōuertendū p̄imū vt bona mu
lier ⁊ deuota dulciter ꝫuertere virū suū ribal
duz. ⁊ ēcōuerso. frater fratrē: vicinus vicinū:
seruus dñm: mgr discipulū: dña ancillā. Ecci.
xvij. Deus mādauit vnicuiq; de p̄imo. Jtez
Apoca. vlti. Spūs ⁊ sponsa dicunt veni. Et q̄
audit dicat veni. Et q̄ sitit veniat ⁊ bibat. Et
qui vult accipiat aquā vite gratis. Nota quō
spūssanctus dicit hoi. Veni ad padisum ⁊c.

Tertia disputatio fuit inter xp̄m ⁊ ap̄los
humiliter. q: dixerūt. Rabbi manduca. ⁊ po
suerunt aliquā mensam. Xp̄s autem noluit
comedere: sed rndit dicens. Ego cibū habeo
manducare quē vos nescitis. Dicit euangeli
sta q̄ discipuli dixerunt ad inuicē. scz inter se.
Nunq̄d aliqs attulit ei manducare. Xp̄s aūt
declarās de quo cibo loqbaf ait. Meus cibus
est vt facia volūtatē eius q̄ misit me vt p̄ficiā
opus eius ⁊c. Nec dicebat p̄pter gētes q̄ ve
niebant de ciuitate. ⁊ q̄si vidit gentes cogita
uit. oportet me p̄dicare. q: nō dixit. nolo come
dere cibū: sed dixit. habeo aliū cibū manduca
re. scz verbū dei. q: nō in solo pane viuit hō:
sed in omni ṽbo q̄ ꝑcedit de ore dei. Matt.
iiij. Nota q̄ ieiuno stomacho debet fieri p̄mo
exemplo xp̄i. ⁊ p̄dicauit illis de ciuitate. O
quō dulciter. ⁊ remansit ibi duobus diebus: ⁊
crediderunt sibi intantū q̄ dicebant mulieri.

q: nō ꝑpter tuā loquelā credimus. Ipsi enim
audiuimus ⁊ scimus q: ipe est vere saluator
mūdi. sic enī illuminauit nos. Ecce ḡ cōclusio
hui⁹ disputatōis. Adorat⁹. cibus xp̄i est face
re voluntatē dei p̄ris. Ideo faciam⁹ volūtatē
et dabimus ei comedere: q: multū placet sibi
iste cib⁹. Vult cibū a p̄latis q̄ intrēt p portā
nō p̄ simoniā. Sēdo postq̄ erūt intus plus
curēt de aiabus q̄ de redditib⁹. Deinde vitāt
de redditibus ⁊ diuidāt paupib⁹: ⁊ dēt bonū
exemplū ⁊ bonā doctrinā. De isto cibo satiat
deus. De dñis etiā tpalibus vult cibum. ſ. q̄
ministrēt iusticiā tam paruo q̄ magno. tam
paupib⁹ q̄ diuitib⁹ ⁊ nō differre iusticiā. ꝑt
pecuniā: fauorē. nō facere rapinas: ſ ptētari
de redditibus ꝑ p̄ris: ſuare ꝑplz in pace. In
religiosis vult q̄ttuor cibos. ⁊ de illis vult re
fici xp̄s. scz pauptatez apostolicā: castitatem
euangelicā: obedientiā generalē: obſuantiā
cerimonialē. Et de sacerdotibus vult tres ci
bos. scz deuote officiari: digne celebrare: ho
neste conuersari. i. Ti. iij. Opz illum testimo
nium habere bonuz ab his qui foris sunt. vt
nō in oppꝓbriū incidar. De laicis vult duos
cibos ⁊ sufficit scz articulos fidei: ⁊ obseruan
tiam p̄ceptoꝝ dei. Et finaliter dicet vobis in
iudicio illud Matth. xxv. Venite benedicti
patris mei ⁊c. scilz de cibis supradictis. ⁊ sic
semp eritis cū xp̄o in mēsa glie. de q̄ ipe dic.
Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pat̄
meus regnū: vt edatis ⁊ bibatis sup mēsam
meam in regno meo. hic per gr̄am: ⁊ i futuro
per gloriam. Luce. xxij.

Sabbato post Oculi. Sermo.

Adeet iā amplius

v noli peccare. Scribit hoc origial⁹
Joh. viij. recitatiue in euāgelio ho
dierno. Unde istud sanctū enangeliū cōtinet
dēmnationē vni⁹ malitiose q̄onis ⁊ calum
niose que facta fuit ꝑ iudeos a xp̄o vt possēt
ipm capere in ṽbis ⁊ accusare eū tanq̄ fra
ctorem legis. Dic euangeliū de iuuene mulie
re maritata: que commisit adulteriū credens
petrū esse occultū: ſ diabol⁹ q̄ eā fecit peccare
discooperuit. ⁊ fuit inuēta in adulterio. Et sta
tim iudei ⁊ pharisei inimici xp̄i duxerūt eam
ad xp̄m actu in pplo p̄dicantē. Cui dixerunt
corā pplo. Magr mulier hec modo deprēsa
est in adulterio. In lege aūt moyses manda
uit nobis hmōi lapidare. Tu ergo q̄d dicis?
Ecce questio malitiosa. Ad quā xp̄us qui est
sapia eterna respondit tripliciter.

P̄ima responsio fuit realis.

Secunda realis ⁊ vocalis.

Tertia fuit vocalis tm̄.

Et de tertia loquit nostrū thema cū dicit. Et
de ⁊ iā ampli⁹ ⁊c. Et in his trib⁹ ꝫsistit totuz
euāgeliū ⁊ nr̄ ꝑmo. Primo ḡ xp̄s dedit eis
rōnes realē facto tm̄: nō ṽbis. Nam sciēs
xp̄s q̄ malitiose dixerat sibi. Tu ḡ quid dicis.
cogitates et vna pte xp̄i pietatez ⁊ miam. et
q̄ nō daret sniam mortis ꝫ mulierē ex dulce
dine cordis: licz placeat sibi q̄si. dñi ⁊ iudices
faciūt iusticiā: tn̄ ipe in p̄mo aduētu non ve
nit iudicare nec ꝫdēnare: ſ pctōres saluare
Joh. iij. Non em̄ misit deus filiū suū in mūdū
vt iudicet mūdū: ſ vt saluef mūdus per ipm
Et ex alia pte dicebāt. Si ipe dedīdit malas
mulieres ppls q̄ audit ipm habebit odio: q̄a
sunt zelotipi de suis vxoribꝫ. ⁊ nos hēbimus
occasionē ꝫ ipm: q: facit ꝫ legē Ecce questio
venenosa. Ad quā xp̄s rndit facto non ṽbo
q: iesus inclinās se deorsum digito scribebat
in terra. Et in his ṽbis set cōprehēdunt rn̄
siones. P̄ima dū dixit iesus. Nam iesus est
ṽbum eternū dei p̄ris. ⁊ nō est ṽbū transito
riū. sicut nostrū q̄. p̄ferf in ore. ⁊ illud ṽbus
deus p̄ scripsit in p̄gameno ṽgineo. ſ. in ven
tre ṽginis marie: q: ṽbū caro factum est ⁊c.
Joh. i. Et ideo dr. Dixit dñs ad me: sume tibi
librū grandē. ⁊ scribe in eo ⁊c. Esa. viij. Liber
est ṽgo maria maior celo ⁊ terra. de quo dic
būs Ber. O veter capacior celo: q: quez celi
cape nō poterāt tuo gremio ꝫtulisti. Et in li
bro scripsit de⁹ p̄r ṽbū eternū q̄si ṽgo ꝫsen
sit angelo dicēs. Ecce ancilla dñi. q̄si ṽbū as
sumpsit hūanitatē vt nos saluaret: ⁊ nō vt cō
demnaret. Et iō fili⁹ dei nō venit alias p̄dere
ſ saluare: vt dr. Lu. ix. Sēda rn̄sio est dū di
xit inclinās se. in q̄bus rephendit eos. Nam
quilibet iudex in cōdemnādo se debet inclī
nare scz habendo compassionē de cōdēnatis
Non em̄ debēt velle alioꝝ ꝫdemnationē: sed
eoꝝ saluationē. ⁊ ideo debet inclinare corpus
suū ꝑ passionē. Sicut ille q̄ vult leuare illuz q̄
cecidit inclinat se. als nō bene posset leuare.
Nō est bti Greg. Jdeo xp̄s inclinauit. q.d. sic
vos q̄ estis p̄dicatores ⁊ supiores debetis in
clinare cōpatiēdo huic mulieri quā accusatis
et ꝫfundit. Tertia rn̄sio est in ṽbo deorsum.
q: iudices hñt duo. Quia deorsum hñt diui
nā potestatē vt ꝫdemnare alios: iudicare et
absoluere. Sed deorsum hñt peccata ⁊ vitia
promptitudinē ad mala: quia illa eos ponūt
deorsuz. Si tu ḡ ꝫdēnas aliquē de adulterio

cogita filiu idem fecisti: ꝛ sic deorsum respice ad xp̃a pcā: ꝛ tūc cōpatiaris illi q̄ ꝺdemnat Ideꝫ dicimus de furto ꝛ homicidio: ꝙ illi iu dei erant multuꝫ in illo pctō involuti. et ideo voluit xp̃s ꝙ ipsi cogitarēt de peccatis suis, ꝑ inclinauit deorsum ꝛc. Quarta rñsio est in digito: q; scribebat cū digito fodiēdo in pulueꝛe, ꝛ fecit sulcos cū indice: ad demōstrādū ꝙ ꝺdēnatio nō debet sic fieri summarie: si cū bono, pcessu, ꝛ ꝙ bene inḡaf si verū ē crimē de quo accusaf: ꝛ visis ꝛ examinatis bñ testib⁹ et ꝑm acta ꝛ pbata. Jtē de psonis testiū et de tempe ꝛ loco ꝛ die iuxta ꝝbum dñi ad moysen dicētis. Quere sollicite ꝛ diligēter rei veritate pspecta: si inueneris certū esse qꝺ ꝺ: ꝛ abominationē ope ꝓpetratā: statim pcuties Deuꝛ. xiij. Et isti nō tenebāt modū istū, Jdeo xp̃s in hoc ipos reph̄endit. Quita rñsio: quia scribebat in terra ad signādū ꝙ snia mortis nō debet dari sic summarie: si in scriptis ꝛ cū debito ꝓcessu. Et ideo ꝓcordat sct⁹ Job di. Scribis em̄ ꝺ me amaritudines ꝛ ꝓsumere me vis pctis adolescētie mee. Job. xiij. quia in terra. Nā hieremias ēt vult illud reducere ad memoriam dicēs. Dñe oēs qui te derelinquūt confundenf: recedētes a te in terra scribē tur. Dier. xvij. Sexta rñsio. scribebat ergo i terra nō in celo. Nā ibi noia iustoꝝ scribunf. Et ideo ꝺ: Gaudete ꝛ exultate e: q; noia vꝛa scripta sunt in celis. Lu. x. Sed pctō⁹es scribunf in inferno: ꝑ scripsit in terrā volens eis reducere ad memoriā ꝝbum Thereme. Dñe oēs qui te derelinquūt in terra scribenf. Rō. q; dereliquerūt venā aquarū viuentiū dñm: q; sicut p aqueductū aqua venit de fonte. sic p xp̃m ꝑ aqueductum venit aqua gꝛe dei. De illo fonte ꝺ: Eccli. i. Fons sapie ꝝbum dei in excelsis. Patet ꝑ rñsio ꝑma q̄ fuit solus facto Sed moraliꝫ videamus. Naꝫ ꝺ: in euāgelio ꝙ in aurora xp̃s venit in montē olivueti ꝛ ꝓdicauit pplo. Sic faciam⁹ nos q̄tidie dum sumus hic in ista vita. Nā venim⁹ ad mōtem olivueti. hoc est ad missam: q; mons est. Nam missa est alt⁹ opus ꝓplatōis qꝺ possit esse et ideo psōf tenet man⁹ eleuatas q̄si ad montem volādi. Et ideo dicit. Surſum corda. dicit ppl⁹ iam. Habem⁹ ad dñm. Quare dicif olivueti: eo q; ibi est multū oleum. Et ideo in missa abūdantia xp̃i magis in nos influit et abūdat. ꝛ sicut xp̃s de mane ibat illuc. sic nos et tot⁹ ppl⁹. Et sicut nos ꝑmo dicim⁹ missaꝫ sic ipe dicebat missam ꝛ post missam ꝓdicabat. Et ideo iste est noster mod⁹ vꝛvideꝛ quotidie: qñ plus valet vn⁹ ꝑmo post missam ꝙ tres ante missam. Et ideo apti tenuerūt istū modū. Nam ista est vita aplica. Et talē vitā tenebat ꝝgo maria: ꝛ sctā maria magdalena cū aliꝭ sozoꝛib⁹. ꝛ istā teneaf. Jō scūs paul⁹ dicit. An experimentū q̄ritis eꝛ⁹ q̄ in me loquif xp̃s: q̄ in vob̄ fi infirmaf: fi potēs est in vob̄. ij. ad Coꝛ. xiij. Ecce ꝑ b ꝑmā moralitatē: habetis ꝓsolationē vos ꝛ ego tenēdo ꝛ suādo modū ꝛ vitā xp̃i. Scōa qō moralis est q̄ re hec mulier debebat lapidari: ꝛ qꝺ ista mulier figꝫ. Et dico ꝙ ista mulier significat aiaꝫ peccatricē humanā q̄ dereliq̄t maritū suū xp̃m et accessit p pctm̄ ad aliū nō maritū. ſ. diabolum: q; qlibet aīa in baptismo est despōsata xp̃o. Et ꝑ sicut fi vn⁹ rex cui multe mulieres magni generis offerrenf. ꝛ tñ ipe duceret filiam alicuius agricole paupis: ꝛ illā despōsaret: magnū honorē ei faceꝛet. Jta est i nobis: q; rex celi iesus xp̃s est amator aīe cuiuslibꝫ xp̃iani q̄ est filia agricole. q; oīs sumus filij ade q̄ erat agricola. ꝛ hoc ꝑp̄ pulchritudinez eius: q; si tu videres vnā aīam sine turpitudine ꝛ macula peccati: rāfires sic mille ānis ꝙ nūq̄ velles comedere nec bibere. Et iō ꝺ:. Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres egredere ꝛ abi post vestigia gregū tuoꝝ: et pasce hedos tuos iuxta tabernacula pastoꝝ. Cant. i. ꝛ hāc aīaꝫ cuiuslibet xp̃iani sibi xp̃s despōsauit in baptismo. Ozee. ij. ꝺ:. Sponsabo te mihi in sempiternū: ꝛ spōsabo te mihi i iusticia ꝛ iudicio ꝛ in mia ꝛ miserationibus. Et spōsabo te mihi in fide, ꝛ scies q: ego dñs Et dicit ter spōsabo: q: tria fiūt in baptismo. Catheciſmus q̄ significat istructionē. Scōo fit exoꝛcism⁹. Tertio baptismus q̄ significat miam: q: voluit despōsari aie. Nā ꝺ:. Nusq̄ em̄ angelos appēdit: fi semen abrahe appḡhendit. Ad Heb. ij Et ideo bñ debet eē fidelis talis aīa. Sicut filia talis agricole multū precaret fi esset infidelis suo marito: accedendo hincinde p lupanaria. sic etiā quando homo peccat dimittit spōsum suū ꝛ adulteratur cum diabolo. Verbi gꝛa. Si tu te das pctō superbie vadis ad infernū cū vno diabolo q̄ vocatur leuiathan q̄ tētat de pctō supbie ꝛ dimittit xp̃m q̄ est hūilis ꝛ fuit. Jtē si tendit aīa ad lupanar auaritie si est homo auarus faciendo vsuras: vadit cū vno demone scz. māmona q̄ tētat de peccato auaritie. Item si de peccato luxurie: tūc vadit cū vno demone q̄ vocaf asmodeus: qui tētat de peccato luxurie. Jtez de inuidia, ꝛ vocaf iste beelzebub, naz iste tētat

de petō inuidie. Si per gulā ad beelphegoꝛ. Si ꝑ ira recedas a patientia ꝛ a xp̃o: vadis ad baalberith, Si per accidiā: vadis ad vnū q̄ vocaf astaroth. Et iō ꝺ:, Tu fornicata es cū amatoꝛib⁹ multis. Viere. iij. Adultera ꝑm le gem debebat lapidari. Quid ꝑ merek talis hō nisi ꝑm legem vt lapidetur. Nam lapidatus multis vulneꝛib⁹ pcutif. Jta punit i oīb⁹ aīa damnata. q: angeli ꝛ oēs sci ꝛ elementa lapidant eam dicētes, dānef, Jdeo ꝺ: Sapie. v. Accipite armaturā zel⁹ illi⁹ ꝛ armabit creaturā ad vltionē inimicoꝝ ꝛc. ꝛ pugnabit cū illo oꝛbis terraꝝ ꝺ insensatos. Caueat ergo qui libet, sicut q̄libꝫ mulier ecꝛ ꝓfusa si dimitteret virū suū. ꝛ ita ē de aīa. Et ecce prima ptē q̄ ē realis xp̃i rñsio. Secūda rñsio fuit realis ꝛ vocalis ꝓiunctim re ꝛ ꝝbo. Nam cū ꝺ:. Cum ergo perseuerarent interrogantes: erexit se ꝛ dixit eis, Qui sine pctō est vīm: p̄im⁹ in illā lapidem mittat. Et iterū inclinans se scribebat in terrā. Audiētes aūt hec vn⁹ post aliū ex ibant incipiētes a senioꝛib⁹. Et remāsit solus iesus ꝛ mulier in medio stans. Nota. ꝺ: ꝙ cū xp̃s staret sic inclinat⁹ iudei nō erāt ꝛtenti de eꝛ⁹ rñsiōe: ꝛ volebāt ꝙ ꝝbo dicereꝛt ꝓssent eū accusare: ꝛ pseuerabāt interrogātes. ꝛ tūc surrexit xp̃s ꝛ dixit eis, Vos dicit⁹ ꝙ ista mulier cōmisit adulteriū: ꝛ in posterū dicit⁹ ꝙ ꝺs lapidari ꝛ vult⁹ ꝙ dicā qꝺ mihi videf fiendū Rñderūt ita. Tūc dixit iesus. Dico ꝑ q̄ quis vīm qui est sine pctō mittat p̄imū lapidem Et iterū inclinauit se ꝛ scripsit, Et qꝺ scripsit: Rñsio. opiones sunt: fi melius videf dicendū ꝙ scripserat illud qꝺ dixerat verbo. scz q̄ sine pctō est. Et ita hēm⁹ nos in vna antiphona q̄ hodie ꝺ: ad Bñdict⁹. Jnclinauit se iesus ꝛ scribebat in terrā. q̄ sine pctō est vīm: p̄im⁹ in illā lapidem mittat. Jn q̄ scriptura virtute diuina q̄libet eoꝝ vidit clare oīa sua pcā q̄ vn⁹ ꝙ fecerat. vt dicit glo. ordinaria. ꝛ ex vere cūdia recedebāt vn⁹ post aliū: timentes ne populꝰ videret pcā coꝝ ꝛ lapidaꝛēt ibi. iō inclinato capite recedebāt. ꝛ xp̃s remāsit sol⁹ cum muliere ꝛ ꝓpulo: ꝛ cum discipulis suis in medio stans, Ecce ꝑ rñsionem iesu xp̃i factā re ꝛ verbo. Sz mō videam⁹ hic moraliꝫ qꝺ significat ꝙ xp̃us bis se inclinauit, ꝛ in prima inclinatione nō ostēdit pctā iudeis: fi bñ in secunda inclinatione. Querif ꝑ circa hoc qꝺ significant iste due inclinationes, Et rñdeo ꝙ iste due inclinatiōes significant duos aduentus Et primus est quando fuit incarnatus. Secundus est vel erit in die iudicij. Et inter hos duos aduēt⁹ est magna dñia. Jn primo non reuelabat hoib⁹ nisi pctā notoꝛia: ꝛ illa reprehendebat dicēs. Ve vob̄ scribe ꝛ pharisei hypocrite, qꝺ atth. xxiij. Et de ista ꝑma inclinatione ꝺ: in ps. xvij. Inclinauit celos ꝛ descendit: ꝛ caligo sub pedib⁹ eⁱ⁹. Et isti celi quos inclinauit signāt duas altitudines celestes, Et prima fuit inclinādo se de eternitate ad incarnationē assumendo tpalitatē. q: accepit inicium vsqꝫ ad terminū sue passionis. ſ. spaciū xxxiij. annoꝝ. Jtē inclinauit suam infinitatē, q: in vno ventre vn⁹ puelle fuit conclusus: ꝛ hoc in die incarnationis qñ virgo maria dixit. Ecce ancilla dñi: fiat mihi ꝑm verbū tuū. Aue. i. Jtē alia sua altitudo ē impassibilitas; quā inclinauit, nā habebat frig⁹: calorem: ꝛ sentiebat dolores ꝛ multa alia. Item inclinauit habitationē celestem ad infima. ſ. ad pcessepe. ꝛ sic de multis aliꝭ. Et isto mō inclinauit celos. ꝛ iō ꝺ:. Et caligo sub pedibus eius. Caligo significat pctā hominum. Et ita sicut in prima inclinatione nulli iudeoꝝ reuelauit sua pcā: ita etiā nec in ꝑmo aduentu, Sz in secunda inclinatione reuelauit eis pctā. ꝛ significat secundū aduentū. scz diē iudicij. quia tūc non occultabit: sed manifestabit oīa pctā. Ad modū illius q̄ ponif in scala ad portam ecclesie cū charta in fronte: ꝛ q̄libet pōt legē crimina que fecit, Sic tunc in iudicio vn⁹ homo videbit bona ꝛ mala omniū q̄ fecerunt. ꝛ hoc vt ab oīb⁹ approbef sniа iudicis ꝑmiationis vel punitionis, vt dicit doctoꝛ sanct⁹ in quarto scripto di. xliij. ar. v. q. ij. ꝛ. iij. vide ibidem multa pulchra de h̄. q: misi hō sciat meritā vel demerita non pōt approbare sniam iudicis. Apoc. xx. Judiciū sedit ꝛ libꝛi aperti sunt: ꝛ iudicati sunt mortui ex his que scripta sunt in libꝛis ꝑm opa eoꝝ. Et tunc multi q̄ apparent boni: appebūt tūc mali. Dic de quolibet statu Nā tunc qñ boni respicient malos dicent, Jste videbatur bonus hō ꝛ misericoꝛs: ꝛ secrete faciebat vsuras. Apparebat castus ꝛ honest⁹ ꝛ erat luxuriosus ꝛ inhonestus. Jtez faciebat tanta bona: ꝛ omnia ista faciebat ꝑ hypocrisim ꝛ vanam gloriā: ꝛ sic de aliꝭ. Nam ibi apparebunt oīa. Tñi. i. Coꝛ. iij. Veniet dñs qui illuminabit abscondita tenebꝛaꝝ; ꝛ manifestabit ꝓsilia coꝝdiū. Et de ista inclinatione loquif ꝺ: ps. cxliij. Dñe inclina celos tuos ꝛ descende: tange mōtes ꝛ fumigabūt. Fulgura coruscationem ꝛ dissipabis eos; emitte sagittas tuas ꝛ ꝓturbabis eos ꝛc. dic celos. ꝛ hoc ꝑp̄ celestes qui oēs descendent in iudicio cū xpo

Et dic̄ tāge mōtes. Quia in die iudicij nō so-
lum ciuitates: ville: castra: ꝛ dom⁹: imo etiam
montes ꝙcuss. Et iō noīat mōtes: qz sunt for-
tiores i hoc mūdo. ꝛ ita fumigabūt sicut stup-
pa, ꝑꝓ ignē ꝛc. ꝛ significāt noticiā quā quis
hēbit de pctō alteri⁹. Emitte sagittas, i. repe-
hēsiones, ꝛ turbab eos, qz ꝓfundent. Ecce g̃
hic duos aduēt⁹ iesu xp̄i. Et si forte aliqs vel
let dicere. ꝛ non erit aliqō remediū qp pctā sic
nō videant, Dico qp sic. Et dabo tibi vnū ve-
lum qō hz q̄ttuor angulos. ꝛ si illud vis acci-
pere: ista pctā tua erūt tecta ꝛ secreta: intantū
qp nullū pctm apparebit in cōfusionē tuā. Et
noīaf pnia. Et p̄m⁹ angul⁹ est vt habeat con
tritionē ꝛ dolorē de pctis. Secūdus vt habe-
at volūtatē nō redeundi. Tert⁹ est ꝓfessio, vt
qō magis turpe ē pctm melī⁹ dicaf. Quartus ē
vt teneat pniam ꝓfessoris. Et qui istud velū
habebūt: eoꝝ pctā nō apparebūt nec videbū-
tur in verecundiā illa die. Probaf in ps. Bea
ti q̄ꝝ remisse sunt iniquitates: ꝛ q̄ꝝ tecta sunt
pctā. Remisse, s. in ꝓfessione, ꝛ erūt tecta, Et
si istud velū h̄ in isto mūdo nō habeā: in alio
seculo nō habebiſ remissionē. Ecce g̃ h̄ rīsio
nem verbalē ꝛ realē. Tertia rīsio fuit vocal
trīs: cū dic̄ in euāgelio. Erigens aūt se iesus di
xit mulieri. Mulier vbi sunt q̄ te accusabant:
Nemo te ꝓdemnauit. Que dixit. Nemo dñe.
Dixit ei iesus. Nec ego te ꝓdemnabo. Vade ꝛ
ampli⁹ noli ꝑccare. Cū illi ergo fugissēt remā
sit mulier sola coꝝ iesu xp̄o, scz de accusanti-
bus. Nam h̄i pplus erat ibi. ꝛ tunc xp̄s dixit
mulieri, Vbi sunt q̄ te accusabāt: ꝛ tūc dixit.
nec ego te ꝓdēnabo. Si ampli⁹ noli ꝑccare. q̄ si
vell ꝛ dicere. tu fuisti ꝺcepta ꝑ diabolū ꝛ p-
priā fragilitatē: iam ego remitto tibi ꝑcatū
noli ꝑccare amplius. Ista mulier vt videtis
fuit primo in periculo mortis ꝛ fuit liberata
p xp̄m. Secūdo erat in piculo mariti ꝛ time-
bat ne forte occideref ab eo, ꝛ possumus pie
credere qp iesus xp̄s dixit sibi qp ipe poneret i
corde viri ipsi⁹ ne faceret sibi dānū aut malū
aliqō. Tertio timebat de vicinis ne diffa mas
rent eā, ꝛ qz xp̄s hoc mō soluit in pñtia ppli
etiā ab hoc eā liberauit. Et ecce rīsionē verbo
trīs. Aliter q̄rit hic cū xp̄us absoluit istā,
ꝛ nō dixerit nisi vade ꝛ ampli⁹ noli ꝑccare, ꝛ
non ꝺdit sibi pniam: quare hoc fecit: Nā pos
set dicere aliqs qp ꝓfessores post absolutionē
nō debent dare pniam. Rīsio, ꝓfessores dant
duplicē pniam. Prima est cōtra pctā ꝑterita
tanqm̄ medicinā curatiuaz. vt si pctō: ꝑceauit
p superbiā: dāt sibi in pniam humilē oratiōnē.
Si ꝑ auariciā: dant sibi restitutionē. ꝛ sic de
aliis. Alia ē pnia p pctis futuris tanqm̄ medi-
cina ꝑseruatiua dicendo pctōri. si velit absti-
nere a pctis. ꝛ si fic absoluēd⁹ ē pctōr. ꝛ hanc
pniaz ꝺdit xp̄s mulieri di. Vade ꝛ iā am-
plius ꝑccare. Sz q̄re nō ꝺdit ei p̄mā pniam, p pctō p̄
terito tāqm̄ curatiuā. Rīsio, ꝓpter duo. Primo
ꝓpter vlem potētiā, qz potentia iesu ē magna
nec cōpanf illi cōfessores etiā papę. Nā papa
pōt absoluere a pena ꝛ culpa ꝛ sine pnia: si alij
nō p̄nt. Et si h̄ pōt facē papa q̄ ē mortal: q̄to
pl⁹ g̃ papa iesus. Secunda ē ex clara xp̄i scia
q̄ vidit ꝓfusionē factā mulieri tā magnā ꝛ in
tali loco quā sumpsit patient cū magna ꝓtri-
tione. Iō iesus xp̄s noluit sibi dare aliā peni-
tentiā. Sz nos nō habem⁹ istā sciam nec po-
tentiā. Iō daf nob alia pnia. Et iō ꝓfessor ds
dicere. Facite g̃ fruct⁹ dignos pnie: ꝛ ne cepe
ris dicere. ꝑem hēm⁹ abrahā: qz potēs ē de⁹ de
lapidib⁹ istis suscitare filios abrahe. Jam enī
securis ad radicē arboris posita ē ꝛc. Luc. iij.
Et dico qp fructus pnie est in triplici gradu.
Nā q̄dā sunt ꝑcepti a lege: ꝛ in his talib⁹ nō
est mediū. qz in ablatū tenef q̄s restituere. ꝛ i
h̄ ꝓfessor nō pōt dispēsare vt in fact. Est aūt
furtum vt dicit sc̄us Tho. ij. ij. q. lxvi. arti. iij.
vsurpatio bonoꝝ alteri⁹ vel ꝺctio ꝺ voluntas
ē dñi. ꝛ g̃ nō solū accipere est furtū: si etiā ꝺ-
ctare. Et ergo qz p̄mū accepisti furtū feci sti.
ꝛ qz secūdo ꝓtractas iterū furtū cōmittis. Re
stitue ergo rē furatā: ꝛ tūc remittef tibi pctm̄
Nā non dimittit pctm̄ nisi restituaf ablatū.
de re. iu. li. vi. Et si forte non habeas vñ resti-
tuas: sufficit tibi qp habeas voluntatē restitu
endi: si i h̄ite ē pctm̄ mortale. Vēdas itaqz de
bonis tuis etiam si habeas dimittere de hono
re tuo, al's si h̄es totā mūdi ꝓtritionē ꝛ non
restitueres: veniā non h̄es nisi dñs rem tibi
plōgaret vel remitteret ad tui petitionē vl re
uelationē. ꝛ si nō fuerit reuelatū: vadat ꝓfes-
sor ad illud ꝑtendū. Dico g̃ qp iste fruct⁹ pe-
nitētie iā ē ꝑcept⁹ a lege: nec papa pōt i h̄ dis
pēsare. Ali⁹ ē fruct⁹ p ecclesiam ordiar⁹. s. qp q̄s
ānuatim semel ꝓficeaf in q̄dragesima. Si āt
nō ꝓficeris ꝑccas. Et iō si displiceat tibi ꝑc
casse ꝛ ꝓponis cōfiteri suo tpe. s. q̄dragesime
ex pctm̄ es: ꝛ lucraris indulgētias. ꝛ ē stil⁹ cu
rie qp ꝯus nō fis ꝓfessus: si infra. x. dies ꝓfi
tearis: lucraris indulgētias. ꝛ iō ē ꝓsiliū ꝛ bo
nū vt ꝓficearis frequent. Is nō tenearis nisi i
quadragesima. Tertius fruct⁹ est quē dat cō
fessor. ꝛ iste ē arbitrar⁹ quoad q̄litatē qz pōt
esse vel icūmū vel oratio vel aliqō hmōi. Fa

cite ergo fructus dignos penitentie. Et vade
iam amplius noli ꝑccare, quod fuit thema.

Dñica quarta in quadragesima, Sermo. I

Colligite que superauerāt fragmēta. Joh. vi. ꝛ offi-
aliter in euāgelio hodierno. Vñ h
festū euāgeliū hodiernū de quo ꝓdicaturus
sum facit mētionē cuiusdā solēnis cōuiuij qō
in deserto fecit papa iesus xp̄s. Et dr magnū
respectu facētis. s. xp̄i. Secō respectu inuita-
toꝝ: qz apli ꝛ multi alij. Tertio respectu eī⁹ de
quo comederūt. Quarto respectu multitudis.
Nos tñ nō fuim⁹ digni esse in illo cōuiuio vt
comederem⁹ de illis magnis panib⁹ ꝛ integris
qz hz diu sit qp illud cōuiuiū est celebratū: tñ ad
huc remanēt fragmēta in hist̄oria euangelij,
ergo dicit xp̄s, Colligite ꝛc. Jta dicūt magni
dñi seruitorib⁹ post prandiū. Et hoc dicit the-
ma, Colligite que ꝛc. Nā postqm̄ non fuistis i
prandio illo perquiratis mensam. Et ista mē
sa est hist̄oria euangelij siue euangelical'. Col
ligamus ergo ꝛ incipiam⁹ ab vno capite mē-
se ad aliud ꝛ reperiemus sex fragmenta.

Primum est obseruantia penitentialis
Secundum est prudentia intellectualis.
Tertium est ordinatio regularis.
Quartum est confidentia diuinalis,
Quintum est misericordia liberalis.
Sextum est beniuolentia virtualis.

Prio g̃ tangif obseruātia pnialis. s. facere pe
nitentiā. p pctis i capite mēse. i. hist̄orie euan
gelij. Jbi cū dr. Abijt iesus trās mare galilee
qō est tyberiadis: ꝛ seqbaf cū multitudo ma
gna. qz videbāt signa q̄ faciebat sup his q̄ in
firmabanf. Subijt g̃ in mōte iesus ꝛ sedebat
ibi cū discipulis suis. Erat aūt ꝓximū pascha di
es festus iudeoꝝ. Videam⁹ si reperi⁹ aliqō fru
stū panis bonū. Nā dic̄ qp tpe q̄ iesus ꝓdica-
bat in terra, p mīssiōis: mist de ciuitate in ciui-
tatē: de villa in villā ꝛ p castra ꝛ locat: ꝛ etiā i
terdū p mare: ꝛ p̄lima turba seqbaf eū. Et h̄
plib⁹ rōnib⁹. Et ꝓma rō ē, ꝓpt charitatē spūa
lem. ꝛ hec ē melioꝝ. Secūda, ꝓpt ꝺuotionē ie
su xp̄i ꝛ eī⁹ ꝟboꝝ. ꝛ nō est mirū. Nā illa ꝟba
erībat de ore dei incarnati cū magno sapore i
corda hoīm. Alij seqbanf eū, ꝓpt necessitatez
corpal' ē, vt infirmi, qz curabat eos ꝟbo ꝛ ta-
ctu sic sibi placebat. Et istā tertiā rōnem tz te
xtus ibi. seqbaf eū ꝛc. Alij seqbanf eū, ꝓpt cu
riositatē mūdanā solū, vt videret miracula q̄
faciebat. Alij, ꝓpter malignitatē diabolicā: vt
pharisei: vt si aliqō ꝟbum posset in eo rep-
hendi. Et iō seqbaf eū multitudo magna. Et
dicit text⁹ qp erāt q̄nq̄ milia. Verū dic̄ sanct⁹
Matthe⁹ masculi. ꝛ sic nō cōprehendebātur
mulieres neq̄ minores ꝛ pueri, ꝛ iō poterant
esse, x. vel, xx. milia. ꝛ de his facit mētionē san
ctus euangeliū q̄ erāt, xx. amoꝝ ꝛ vltra. qz illi
solū nūerabanf, ꝛ sic nūerabanf in veteri te
stamento sm̄ qō hr̄ Nūe, i. ij. ꝛ. iij. c. Et iesus
xp̄s sedit in monte. Sz videam⁹ si repicimus
aliqō fructū p nob: ꝛ certe sic. Nā si discoope-
riam⁹ mappas mense repiem⁹ observantiam
pnialem seu pniam. qm̄ dic̄ euāgeliū qp iesus
xp̄s trāsfluit mare ꝛ post q̄uit i mōte. Nā ma
re significat pniam: qz dr mare ab amaritudi
ne quasi amarū. Et hoc est pnia, cui⁹ opa sūt
oia amara. Et p̄mū in pnia est ꝓtritio. Et illa
est amara. ps qz nihil aliud est qm̄ dolor de pec
catis ꝑteritis. Secūdū in pnia ē ꝓpositū hr̄e
amplī nō peccādi. ꝛ hoc ē amarū, qz est ꝓtra
tuā malā ꝙsuetudinē. Tertiū est ꝓfessioꝝ est
amara. Nā amarū ē tibi qp ꝓfessor q̄ te habes
bat ꝑ bono videat ꝛ cognoscat tuam verecū-
diam ꝛ infamiā. Quartū est afflictio. sicut est
ieiunare: cilicio portare: verberare se cū disci
plinis: ꝛ similia, ꝛ non dormire in lecto. Nam
oia ista sunt amara. Jdē in osee, Nā sicut il
le q̄ est in tormētis hz manus eleuatas: lapis
attrahit corp⁹ suū terrā: ita i osee, Nā cor
pus ē lapis, vt hr̄ Sap̄. ix. Corp⁹ enī qō cor-
rumpit aggrauat aiam: ꝛ terrena inhabita-
tio deꝑmit sensum multa cogitantē ꝛc. Jtē do
re elemosynā durū ꝛ amarū ē dādo paupib⁹ ꝛ
ꝛ restitutiones facere de malis ablatis: parcere
inimicis remittēdo iniurias: amarū ē. Sz cōtra
re qō ē vltimū dulce ē, s. ꝑꝓ mēoriā passiōis
xp̄i videf amarū. Jō dixit de⁹, cui⁹ esset agn⁹
comedendus: qp comederent eū cum lactucis
agrestib⁹, Exod. xij, Concordat sanctus pau
lus dicens. Quotiēscūqz māducabitis panē
hūc ꝛ calicē biberetis: mortē dñi āūciabiſ ꝛc,
i. Cor. xi. Mare g̃ significat pniam. Et dicit
Esa. in cantico. Dñe si sic viuitur ꝛ in talibus
vita spūs mei corripies me ꝛ viuificabis me
ecce in pace amaritudo mea amarissima ꝛc.
Esa. xxxviij. Amara ē quoad cor. s. quoad cō
tritionē, amarior q̄ad os. s. p ꝓfessionē, ama-
rissima quoad cor⁹, s. q̄ad satisfactionē fien-
dā. Ecce g̃ mare. Sz illi qui trāseūt mare cū
xp̄o obtinēt ascēdere ad mōtē. i. ad celū. ꝛ alī
ter nō possum⁹ ascēdē nisi p pniam. Videaf g̃
fructū pnie. Et iō dauid in ps. Dñi est terra.
sibi. Quis ascēdet in mōtē dñi: aut q̄s stabit i
loco sancto eius. Respondet, Innocēs manu

Universidad de Barcelona Biblioteca

lum & mūdo corde &c. Ipse ipe dauid q̄rebat a suis doctorib⁹ & rabinis. ſi rndere nescierit ſi spūsctūs rndit: dicēs. Innocēs. Et dr aliqs innocēs tribus modis, Primus mod⁹ est per elemosynā. Secūd⁹ p restitutionē acceptor, Tert⁹ per pnitionē venie. Et isti q̄ sic faciunt sunt innocētes manib⁹ & mūdo corde. Et etiā propter alias tres causas dicunt innocētes. Prima est ppē pnitionē. Secūda ē p satisfactionē. Tertia est per remissionē. Ecce hoc est primū fragmentū. ſ. pnialis obseruātia. Et de ista locut⁹ fuit dñs iesus xps dicens. Pniam agite: appropinq̄bit enī regnū celorū. Adat, tiij. Et istud fructū reseruetis: q̄ alia viā non habetis ad montē ascendendi. Venio ad secundā ptē in q̄ repit secūdū fructū. ſ. prudentia intellectualis. Et hoc cū dr. Cū subleuasſz oculos iesus & vidisset q̄ multitudo maxima venit ad eū: dixit ad philippū. Ubi emem⁹ panes vt manducēt hi? Hoc aūt dicebat tēptās eū. Ipse enī sciebat q̄d esset factur⁹. Rndit el philipp⁹. Ducentor denarior panes nō sufficiūt eis vt vnusq̄sq modicū q̄d accipiat. Et xps ergo sedisset sublenās oculos: q̄ tā renebat eos ꝟsus terrā. Et dic circa h̄ glo. q̄ tenere oculos fic hūiles ē signū sapie, & nō bēbat illos volātes: mſis sue sumēdo exēpluz. De q̄ scriptura Cant. iij. loq̄r dicēs. Quā pulchra es amica mea q̄ pulchra es: oculi tui colūbarum absq̄ eo q̄d intrinsec⁹ latet. Et dr bis pulchra: q̄ nūq̄ vana cogitauit: nec etiā i corpe precauit. & in h̄ simplr erat laudabil⁹, q̄ habebat oculos columbe q̄ sp hz eos depssos. Nā alie aues mlte hūt oculos ad rapinā inclinatos. & isti sunt q̄ respiciūt hic & inde & ad fenestras, & hoc ē ſ gnuz rapine. Tenete g̃ oculos columbe. Et de hoc spūsctūs laudat virginem mariā dicēs. Absq̄ eo q̄d int⁹ latet. i. hūilitate. Et subleuauit oculos iesus & vidit maximā multitudinē. Et primo dixit magnā. ideo q̄ q̄nq̄ milia, sed nūerando a. xx. annis & supra est maxima, & dixit philippo. Unī ememus panes &c. Quare g̃ pl⁹ q̄ fiunt a philippo q̄ ab altero? Dicūt circa h̄ doctores q̄ ioſ: q̄ ille inter alios apl̄os erat simplicior, vt bñ patuit i eo rñsiōe grossa. q̄ dixit. Ducentor &c. q. d. nō ē remediū. q̄ si dixisset. Dñe vos q̄ creastis fyderа & vniuersa: vos potestis adhibere remedū: tunc fuisset subtilis. Et circa hoc est aliud fructū panis q̄d dr prudētia intellectual⁹. Nā iesus xps q̄ ē eterna sapia q̄ fuit ꝟ filiū a philippo tū tū iste erat simplex & hebes, vt p locū a maiori argueremꝰ, q̄ si xps ꝓtebat cōfiliū ab hebete q̄ nō indigebat. q̄ nec nos vereamur ꝟ filiū ꝓtere, p vtate inq̄renda: etiā a simplic⁹ aūt⁹. Nā alis supbia esset et q̄ multa sequunt dāna. Explū. Nā q̄t male snie in mūdo dant ppē verecūdiā. q̄ nō ꝓtut ꝟ filiū ab antiquis bus. Itē etiā multi sunt eduocati q̄ qr incipiunt aliquā q̄stionē: p mo debēt videre si est ista vel nō. & q̄rere sup hoc ꝟ filiū: si nō curant si faciūt q̄ postea in fine post multa dāna cōueniūt ptes cōp: omittēdo: cōponūt se: extigēres rñ semp p̄cumias ab eis vsq̄ ad illō tpus & magnū rñ de h̄ habēt pcūñ. Ita est in notarijs q̄ ppē vba imptinētia instrumenti faciunt cām pdere, & h̄ multotiēs fit, ppē non petere ꝟ filiū. & tenent de damno dato. Itē multi sunt religiosi q̄ habēt pdicare & exēplēs de studio pbie incipiūt theologiā: & ppē secundā nō sunt ausi ꝓtere ꝟ filiū, & dicūt multos errores & incōueniētia in ſmonib⁹ suis, & vba impropria & scandalosa. Semel q̄dā religiosus erat predicatur⁹ de trinitate: & voluit pdicare per questiōes, & formauit pmo argumēta cōtraria vtati in pma pte ſmonis bene trigīta rōnes. Alij videntes & audientes q̄ pma pars fuerat ita magna: recedebāt, ppē fatigationem. & ipi remanebant in illo error: & hoc fibi ꝓingebat, ppē non petere ꝟ filiū. Itē multotiens in ꝟfessorib⁹ q̄ in multis sacramētis errāt, ppē nō petere ꝟ filiū: & nesciunt quō debent absoluere de excōicatione minor: & quō de maiori. Similiter ꝓtingit in medico nō intelligente bene radicem infirmitatis: & hoies sic pereunt non petentes ꝟ filiū, pter verecūdiam: & ponit magnū pondus aīe sue, multa enī eueniunt, ppter nō petere ꝟ filiū. Jō iesus xps ab hebetiori voluit petere ꝟ filiū iuxta dictū Interroga patrē tuū & annūciabit tibi: maiores tuos & dicēt tibi. Deut. xxxij. Interrogando non solum maiores: imo etiam minores. Unde semel cōtigit vt quidam magister magnus in theologia nō poterat intelligere vnū punctum sacre scripture. & ppter hoc ieiunabat & orabat: & nō potuit optatum habere intellectum dubij: quousq̄ humiliauit se: & velet ire ad aliud causa informationis. tūc enim angelus apparuit sibi & eum plene de dubio instruxit. Jdeo sanct⁹ Job dicit circa hoc. Interroga iumenta & docebunt te: & volatilia celi & indicabunt tibi. Loquere terre & respondebit tibi: & narrabunt pisces maris. Job. xij. Et hic nominat quattuor conditiones personarū: dicens. iumenta. Iste sunt persone active. Aues vero sunt persone contemplatiue

Tertia vero ꝺditio sunt agricole. Pisces oēs xp̄iani q̄ de aq̄s baptismi sunt educti. Et ideo q̄cumq̄ reuelas dicta tua, ppē humilitatē alicui hoi. tūc deus te illuminabit: & scies illud de quo dubitabas. Ecce h̄ ergo scōm fructū. scz prudētia intellectualis. Sequit tertiū fructū + stium in quo stat ordinatio regularis. vt. ſ. q̄libet seruet regulā & ordinē viuendi. Et hoc oſi dixit in tertia pte euāgelij: cū dr. Dicit ei vnus ex discipulis eius andreas frater simonis petri. Est puer vnus h̄ q̄ hz q̄nq̄ panes hordeaceos: & duos pisces. ſi hec q̄d sunt inter tātos Dicit g̃ iesus. Facite hoies discūbere. Erat au tē fenū multū in loco. Discubuerūt g̃ viri nūero ſi q̄nq̄ milia. Unde cū philippus rndisset. Andreas dixit. Dic in societate est puer q̄ hz q̄nq̄ panes hordeaceos & duos pisces. Sed q̄d hoc erit inter tātos. q. d. dimittamus p nobis. Sz iesus xps vocauit vt oēs discūberēt. et fuerūt bñ q̄nq̄ milia q̄ sederūt. Et hoc declarat sctūs Marcus. vi. c. q̄ dicit q̄ sederūt p cētenos & q̄nquagenos. ſ. q: ad vnā ptē hoies maiores: & ad aliā ptē minores: & fuerūt ordinati p cētenos in longū, & sedebant sup fenū: vt possent trāsire modo sulcor, & p trāsuersum erāt q̄nquaginta. & ita de mulierib⁹ & pueris. Et isto mō fuerūt ordinati. iuxt illō. Omnia deo sunt ordinata sunt. Itaq̄ q̄ resistit ptāti: dei ordinationi resistit. Qui aūt resistūt ipsi sibi dānationē acq̄runt. ad Ro. xiij. Sed q̄r quare iesus voluit vt comederent donec fuerūt ordinati: cū tñ in ordinatione multam moꝝ fecerunt. Rñsio q̄ hoc est fructū abscōsum infra mappas, & est ordinatio regularis. q̄ si volumus q̄ deus prudeat cōtati: oportet q̄ sit ordinata. Et ita de oī monasterio religioſor. de oi capitulo & collegio. etiā q̄libet in domo sua fit bñ ordinatus. Exemplū. si rectores alicuius vniuersitatis tpe siccitatis volūt q̄ deus det eis pluuiā suo loco & tpe: ordinēt ciuitatē locū vel villā. vt nō stent leprosi cū alijs sanis. nec meretrices stent cū bonis mulieribus: nec iudei cū xp̄ianis. Itē q̄ nemo audeat dieb⁹ dñicis & festiuis laborare. Et sic post q̄ hoc est ordinatum tūc deus prudebit illis. Itē q̄ est ratio quare plures ꝺuētus religioſo rū moriunt & pereūt infra, q̄ inter eos nō est ordinatio q̄ ꝟfistit in pauptate: castitate: obediētia. & in alijs cerimonijs. Ita dicamus de capellanis. q̄ ordine suo dicere deberēt matutinas & alias horas canonicas: & denote orare. Nā q̄libet scit sūū ordinē. Nō q̄ semel oret in aurora: & semel gembus flexis: & semel nōt sed accipiēdo horas pr̄ ordinē. nō accipiēdo intervallū: nec induēdo se. Naz bñdictus est q̄ q̄ vitā hz ordinatā iuxta verbū. Dia honeste & bñ ordinē fiāt in vob. i. Cor. xiij. Bñdictus est q̄ xp̄ianus: religiosus: pbr⁹. vel alius qui totū tpus tenet ordinatū. & istis pulcher deus. Et hēt is fructū bonū q̄ est ordinatio regularis. Quartū fructū est ꝟfidentia diuinalis. ſ. in oibus necessitatibus & periculis cōsidere de deo. q: licet amici & pentes deficiant in premijs: tñ deus nō deficit in necessarijs. Et h̄ fructū inuenit in mensa. i. in euāgelio. ibi. Accepit ergo iesus panes. & cum grās egisset: distribuit discūbētibus: similiter & ex piscibus q̄ntū volebat. Nam q̄n iesus xps hoies vidit ordinatos: accepit panes & pisces: & tenēdo in manibus: & oculis ad celū eleuatis: tūc bñdixit & dedit discipulis. & discipuli dederūt oibus in tantū q̄ oēs saturati fuerūt. & semp victus multiplicabant. Et hoc fuit factū tribus modis. Primo inter manus xp̄i frangētis. Secūdo mō crescebat in gremijs apostoloz mistrantiū. Tertio inter dentes comedentiū. Ec ce ergo quō multiplicati sūt & saturati fuerūt. De quo sapiēte dico vobis q̄ nullus fuit panis ita suauis & sapidus, Q̄n regula est i theologia. q̄ quicq̄d iesus faciebat miraculose p̄ualebat eo q̄d fiebat per naturā. Ita cū restituebat visum vel dando sanitatē. & q̄n fecit de aqua vinū in nupcijs architriclini. Et forte q̄ reret aliqs an aliq̄d biberēt. Nā certū est q̄ itinerantes & fessi si multū comedūt & nō bibūt magna est passio & pena. Sed euāgelij nulla facit mentionē de potiōe. Habemus tñ dicere ne prandiū videat imperfectū. q: dei perfecta sunt opera. Deut. xxxij. q̄ biberūt & q̄ illi panes & pisces fuerūt simul cibus & potus. Naz nō legit q̄ esset ibi vinū neq̄ fons. Nec videtur rō q̄ habuissent ire ad fontē: q: tunc esset ibi inordinatio. Q̄d aūt panes & pisces erant simul cibus & potus: trahit ex duobus passibus biblie. scz Exo. xvij. & Numeri. xx. vbi dr q̄ filij israel habebāt in deserto q̄d comederēt sed nō q̄d biberēt: quare ipsi murmurabāt cōtra moysen. Qui orauit deū & deus dixit sibi q̄ cū baculo preteret saxū seu rupem & fecit, & exiuit flumē aque viue. Ista petra erat xp̄us i, ad Cor. x. & significauit q̄ petra. id est xps daret eis ad bibendū. Sic etiam de illo pane et pisce exibat liquor qui refocillabat comedētes. Nam si de petra in qua nullus liquor erat exibat aqua: q̄nto ergo plus de pane. Et hoc fuit figura cōmunicandi. Et tamen dicunt laici

Not hanc ratiōnē gra clerici
nō ꝺſtruantes regulas sunt supe
riores & nō restituantes horas canonicas q̄ impō debēt

Vos clerici dicipis nos. q; dat is nobis dñs
tax at corpus xpi: si nõ datis nob de sanguie.
Sz nõ est verũ: imo damus vob de sanguine
q; in hostia ꝓsecrata est ibi totũ corpus ex vi
verboz: t totus sanguis ex cõcomitantia rea
li. Vñ antiqtus dabaf etiã de sanguine. Et q;
ex quo seqbanf multa pericula. Nã multi rusti
ci cũ magnis barbis cõicantes faciebãt q; ali
qã i barba remanebat. t p ꝓseqns plura alia
pericu'a. Jõ fuit mutatũ. Nã in corpe est san
guis. Jõ dr Job. vi. Qui manducat meã car
nẽ: t bibit meũ sanguẽ tc. accipiẽdo t p e ti
am. Nã viua caro est t corpus viuũ. t iõ nõ si
ne sanguie. Et hoc fruſtũ est ꝓfidẽtia divina.
Sz rũc apli q̃si desperabãt eo q; nõ pterant
hoibus ꝓuidere. Sed xps voluit aliter ꝓui
dere. scz mõ inusitato. ad dandũ intelligendũ
q; in nullo casu siccitatis nec in alio mõ despe
remus de dr: si q; habeamus bonã ꝓfidẽtiã:
et nõ teneamus modũ alioz rusticoz q̃ dicũt
si nõ pluit nõ habebim⁹ isto anno blada. Sz
isti nõ hñt bonã intentionẽ nec ꝓfidentiã de
dro. Nã dns põt dare nõ solũ frumẽta in cam
pis: imo etiã in horreis. Jdẽ de vino. Jdez de
alijs. Et sic interdũ nõ ꝓcedit ꝓpter diffiden
tiã nostrã. Et circa istã materiã audiatis pa
bolã. Nã semel cõtigit q; in ciuitate valentie
blada erãt duabus palmis sup terrã: t venit
siccitas nimia t crudelis: t nõ crescebãt t fie
bant incessanter ꝓcessiões cũ multis letanijs
et nunq̃ pluit. Et tpe messiũ gentes colleges
rũt blada ita parua: t nunq̃ tantũ frumentũ
habuerũt. Nã spice erant melius granate q̃
vnq̃ prius. Iz habuerũt parũ de palea. Et iõ si
nos seqremur xpm vt illi. puideret nob sicut
et illis. Petatis g̃ pluuiã vt sibi placz. q; ali
ter põt ꝓuidere absq; pluuia. puidet semper
aialibus. Et placeret dro q; nos diceremus de
eo sicut dicit filius paruulus de pke suo. Nam
si interrogas puerum. Quid comedes hodie.
Dicet ipse. Pater meus hz curã. Et si dicis si
bi. Post istam vestẽ qs dabit tibi aliam. Re
spondet. Pater meus ꝓuidebit. Istũ modum
veller dns habere de nobis. q; haberemus de
eo talẽ ꝓfidentiã: sicut filius hz de patre natu
rali. Sz nos minus ꝓfidimus de dro q; p vno
iudeo vl saraceno. q; si tu habes aliq̃ instru
mentũ manu alicuius notarij scriptũ in quo
cõtineaf q; talis iude⁹ fit tibi obligatus i vi
ginti vel triginta florenis: t dr tibi. vnde ha
betis frumentũ isto anno. rñdetis. Ecce talis
est mihi obligatus. de illo emo. Et nõ cõfidis
de dro. iniuriã facis ei. q; chartam fecit tibi de
us per notariũ fidedignũ sanctũ Lucam: cz
dicit. Primũ querite regnũ dei t iusticiã eius
et hec oia adijcient vobis. Et nolite sollicit
esse tc. Addat. vi. Cõfidatis ergo de dro sicut ꝺ
patre: t gratis honorẽ suũ: t iusticiã. i. pniam
et ꝓfidentiã. Ecce ergo fruſtũ panis. s. diuina
lis ꝓfidẽtia. Et iõ voluit mõ insolito xps ꝓui
dere. Quintũ fruſtũ est liberalis misericor
dia erga pauperes largiter se hẽs. t hoc tangit
cũ dr. Et aute impleti sunt vsqz ibi. manduca
uerũt. Nam vidẽs iesus q; iam comedebant:
dixit aplis q; quererẽt vasa aliq̃ cũ q̃bus col
ligerẽt fragmẽta: dãs diuitibus exẽplũ q; nul
lũ panis fruſtũ ponat in armario: si q; detur
pauperibus. t nõ dent canibus nec gallinis: nec
alijs aialibus. Et apli sic inquirẽdo inuene
rũt duodecim cophinos. t q̃libet ex aplis ha
buit vnũ t collegerũt panes. Et alij ꝺ comedẽ
tibus absconderũt panẽ. t hoc ꝓpter bonũ sa
por viatici t nolebãt deponere. si apli q̃rebãt
et petebant cũ magna diligẽtia. Deinde dico
vobis q; si ego fuissem in illo quiuio q; penes
me retinuissem etiã vnũ fruſtũ. t collegerunt
duodecim cophinos. Et ꝟ dns ostrat mia ie
su xpi liberalis. Et ideo dr Luc. xi. Veruntñ
qꝺ supest date elemosynã. t ecce oia munda
sunt vobis. Semel iesus xps fuit inuitatus
in domo cuiusdã diuitis: t ipse diues amo
xpi inuitauit alios diuites. t xps dixit illis.
Date qꝺ supreſt: t oia mũda sunt vobis. Nã
tante vtutis est elemosyna q; mundat pcã.
Et dixit qꝺ supereſt: t nõ dixit qꝺ necesse est.
Sz q̃ro q̃d significãt q̃nq; panes. Rñdet Be
da. q; q̃nq; panes signãt q̃nq̃libros moysi. s.
in q̃bus erat tota ꝓuisio iudeoz sicut in q̃nq;
panibus illi⁹ turbe. Et dicunf hordeacei. Nã
hordeum extra est asperũ: intus est album t
dulce. Ita erat in illis. Et iõ dicit iesus xps.
Scrutamini i scripturas in q̃bus vos putatis
vitã eternã habere. Et ille sunt q̃ testimoniũ
phibẽt de me. Job. v. Queratis ergo bñ: t nõ
solũ cortice: q; asper est. sed etiã ad farinã. s.
medullã intrate. Et isti duo pisces significãt
duo. s. doctrinã ꝓphetarũ t psalmoz. t ideo
xps dicit. Qñ necesse est impleri oia q̃ scripta
sũt in lege moysi t ꝓphetis t psalmis de me.
Luc. vlt. Et isti panes t pisces erant integri
quousq; venit xps: q̃ fregit t dedit aplis qñ
aperuit illis sensz vt intelligerẽt scripturas.
Lu. vl. Supsunt duodecim cophini ꝓ nob q;
articli fidei. xij. Et q̃libz aplis supsit suũ coph
inũ. Nã q̃libet fec vnũ articulũ i symbolo. Pri
mus articls. credo i deũ pfez oipotẽtẽ creatorẽ

celi t terre tc. Sz ibi qñ dicit sctõz cõionẽ in
telligaf. i. sacramẽtoz. Et isti articuli nõ pere
unt simplr. dicunf tñ pire qñ xpian⁹ hz bñ in
corde: si nõ i ore. q; tũc modico ad modicũ pi
bũt. Et si vult ꝟ meli⁹ videre: ponã vnã cãde
lã accẽsam i aliq̃ lucerna in q̃ nõ sit aliq̃d spi
ramen: clarũ est q; modico ad modicũ extin
guetur. Jta ẽ de fide. Nã cor hoĩs ẽ lucerna. t
fides ẽ cãdela. Q: in ps. dr. Illuminas lucer
nã meã dñe tc. t qñ venis ad demõstrationẽ
t titubationẽ incidis in heresim. Quid ẽ g̃ fi
endũ? Dico vob q; in q̃libet mane cũ es indu
tus t caligat⁹ flexis genib⁹ dicas semel credo
in deũ. t idẽ de sero anteq̃ sis i lector. t cũ ꝓte
statiõe dicẽdo. tũc respirat candela t lumẽ cõ
seruaf. Et cũ venerit ꝓdito: ille antixps: tũc
stabis firm⁹. t añ pmittes te frustari anteq̃
sibi ꝓsentires. Jsta g̃ mia liberalis est ncria
alijs t nob. qñ aie sue dz q̃libet misereri. t ꝟ
est q̃ntũ fruſtũ. s. mia liberal. Sextũ fruſtũ est
benivolẽtia vtualis: cũ dicit ibi. Illi g̃ hoies
cũ vidissent qꝺ fecerat signũ iesus dicebant.
Q: ꝟ ẽ vere ꝓpha q̃ vẽtur⁹ est i mũdũ. s. facẽ
gras: recognoscẽdo bñficia. Jta semp post cõ
estionẽ tc. t añ prandiũ debetis gras agere
dro. Et iõ ipe ante accipiẽs panes benedixit
Nã xps añ introitũ mese sp faciebat vsuz ex
psalmista. Oculi oĩum in te sperant dñe: t tu
das escã illoz in tpe opportuno. Apis tu ma
num tuã tc. Qr esca corpalis fuit venenata ꝑ
diabolũ: t iõ dz pni medicina seu tyriaca cõ
tra venenũ. saltem ad minus dicẽdo iesus: si
aliã oronẽ ꝓpt tuã gulositatẽ nõ potes facere
nec dicere. t in fine simlr deũ laudare debes.
Vidi in ptib⁹ lombardie q; in q̃dã hoie erãt
bñ q̃ngenti diaboli. t q̃sim cur intrauerunt. t
plures rñdebãt dicẽtes q; cõedẽdo vel biben
do: t nõ faciẽdo oronẽ vel signũ sctẽ cruc. Et
circa hoc refert beat⁹ Greg. in pmo dialogoz
q; i q̃dã monasterio monachorũ i horto erãt
lactuce multe: t vna ipaz monacharũ deside
rio momordit in vnã illarũ t nõ dixit iesus: t
sic comedẽdo intrauit diabol⁹ in corpe ipsi⁹.
Et diabolus iste coniurabaf ꝑ vnũ sanctuz
hominez t dicebat. Dimittas me: ego non ha
beo culpã: q; erã supza lactucã: t ipa comedẽ
do posuit me intra suũ corp⁹. Et iõ puidit no
bis xps dando nobis exẽplũ qñ eleuauit ocu
los ad celũ t dixit. Oculi oĩm in te sperãt dñe
tc. in ps. etluij. Exaltabo. Jdẽ i fine prãdij vl
cene. Nã dicit sanct⁹ Matthe⁹ q; in die cene
h ymno dicto exierũt ipi in montẽ oliuaruz: t
tunc dixerũt. Addemoniã fecit mirabiliũ suoz
misericoz t miserator dñs: tescam dedit timẽ
tibus se tc. Et ideo teneatis istam regulã vt
recognoscatis dri beneficia. Et ideo dicitur. i.
ad Timoth. iiij. Cibos deus creauit ad perci
piendum cum gratiarum actione fidelibus: t
his qui cognouerunt veritatem. Quia omnis
creatura dei bõa ẽ: t nihil reijciẽdũ qꝺ cũ gra
rũ actiõe pcipit. Sanctificaf enĩ ꝑ verbũ dei
t oratione. Ecce ergo hic sextũ fruſtũ. t ideo
colligite postq̃ non fuistis in illo prandio.

Dominica Letare. Sermo II

Habet quinq; panes

h hordeaceos t duos pisces. Jo. vi.

Quilibet dominus siue paterfami
lias tenetur de iure naturali: pontificali: t etiã
imperiali suis seruitoribus t domesticis suffi
cienter prouidere. i. Timoth. v. Si quis suoz
t maxime domesticoz curã nõ hz: fidẽ nega
uit: t est infideli deterior. tc. Sumus itaq; pa
terfamilias dñs iesus qui non venit legẽ sol
uere si adimplere: sufficientẽ imo reuera sup
abundantẽ fecit puisionẽ ꝑ suis seruitoribus
t domesticis. Nã hz q̃nq; panes hordeaceos
t duos pisces qui sufficiũt abũdantissime: vt
in euangelio hodierno mystice designatur.

Primus est corporalis.
Secundus penitentialis.
Tertius sacramentalis.
Quartus doctrinalis.
Quintus celestialis.

De qꝺ dicẽ thẽa. Vz q̃nq; panes tc. Juxta in
tellectũ allegoricũ. De pmo pane corpali quo
itelligif ois hũan⁹ vict⁹ hordeace? ẽ ꝓpt aspe
ritatẽ exteriorẽ. s. in acqrendo. Genĩ. iij. Jn su
dore vultus tui vesceris pane tuo: donec reuer
taris in terrã de qua sumpt⁹ es. Duc merenf
veri fuitores dei q̃. s. faciũt volũtatẽ dei obedi
entes mandat ei⁹. Quare pterim⁹ in oratione
dñica. Fiat voluntas tua sicut in celo t in terra
Panẽ tc. Dic exemplũ de sutore t compatre
De secdo. Panis pnialis est q̃ exvili materia
scz ex pctoz recordatione ꝓficif. hordeaceus
qꝺ t asper ꝓpt dolorẽ ptritionis. hordeace?
t asper ex ruboze ꝓfessionis. ex laboze satisfa
ctionis. Dic exemplũ de muliere damnata ex
ruboze ꝓfessionis. ps. xli. Fuerũt mihi lachry
me mee panes die ac nocte. Ezech. iiij. Quasi
subcinericium hordeaceũ panem comedes.

De tertio. Panis sacramẽtalis quidẽ ex pu
rissima materia ꝓfectus fuit in vtero ꝟginali
ꝑ spũsctũ: imo ꝟm theologiã in celo geni
tus: in vtero ꝟginis fermentat⁹ tc in patibulo

Universidad de Sevilla Biblioteca

cruciferoꝝ in mēsa altaris appositi. in speciebus recōdit. Hodeaceꝰ dr ppe asperā passionis memoriā. i. Lor. xi. Quotiencūq; manducabitis panē hunc t calicē bibetis mortez dñi annūciabitis. i. representabitis donec veniat. Job. vi. Vic est panis q̄ de celo descēdit: q̄ mā ducat hūc panē viuet in eternū. De quarto. Panis doctrinalis confectꝰ ex auctoritate diuine scripture. Hodeaceꝰ ppe austeritatē correctionis t dure reprehēsionis in pctōres. Eccli. xxi. Verbū sapiens quodcunq; audierit scius laudabit t ad se adijciet: audiuit luxuriosus t displicebit illi. t pijciet illud post dorsum suū. Silr de alijs viciosis. Sed tu dr Matth. iiij. Non in solo pane viuit hō: s in oi verbo qō pcedit de ore dei. De q̄nto. Panis celestis b est ex beatitudinib⁹ t dotib⁹ glie cōfectꝰ. Hodeaceus dr ppe tribulatiōes. qm̄ per multas tribulationes oz nos intrare in regnum dei. Act. xiiij. Bz tu beatꝰ q̄ manducat panē in regno dei. Luce. xiiij. Duo pisces sunt exempla sanctoꝝ martyꝝ t confessoꝝ. q̄bus q̄si cōdimento pdicti panes hordeacei comestibiles reduntur. Nota de illo viro nobilissimo qui fuctus religiosus dicebat q̄ iuuēcule mulieres non finebant ipsum dormire hora matutinarum. Ideo Deb. vlti. Adeumētote p̄epositoꝝ vroꝝ q̄ vobis locuti sunt verbū dei: quoꝝ intuētes exitū conuersatōis imitami fidē. Greg. Si exempla sanctoꝝ recolim⁹: nihil tā graue est qō eā aio nō sustineam⁹. Et pcipue cū q̄s recordat de passiōe xpi. Nota exēplū de illo q̄ voluit exire ordinē ppe panis aspiratē. Cui xps apparens intinxit vulneribus, t sic revocatus ex memoria passionis christi mansit.

Feria secunda post Letare Sermo

Pse sciebat quid esset in hoie.

Textualit Joh. ij. Et recitatiue in euāgelio isto mōstrant nob tres excellētie iesu xpi. Et p̄ma est posse copiosum. Secūda est velle piū. Tertia e scire lumiosum. Jō loquit thēa. Jpe sciebat ꝛc. De tertia dicit thema. q: xps hz clare scientiā oium creaturarū t etiā cognoscit secreta cordiū. De p̄ma g̃ pte est dicendū q̄ est in xpo iesu posse copiosum t incomprehensibile: cui respectu nullum est posse hominum pape nec regis nec imperatoris. Nam horum posse in vno puncto indiuisibili consistit. qm̄ istoꝝ posse aut est preteritū aut futurū aut presens. Si forte loq̄ris de preterito iam nihil est. de futuro: q: regnabo tot annis vel ero papa, quia nō p̄t gaudere: q: nōdū e t ꝓsistit i fortuna. Veniam⁹ g̃ ad medīū q̄ est pñs. Nam dicit pbus q̄ de tpe nō habem⁹ nisi nūc. t sic in pūcto indiuisibili ꝓsistit. Sed posse dei est copiosum sine principio t sine fine: t totuz simul in sua eternitate consistens est. Ideo dr. Ptās ei⁹ ptās eterna que nō auferet: t regnū eius q̄ nō corrūpet. Dañ. vij. Jstud g̃ posse ostenditur in euangelio hodierno in principio duz dic. Prope erat pascha iudeoꝝ t ascēdit iesus hierosolymā: t iuenit in tēplo vendētes oues t boues t columbas: t nūmularios sedētes. Et cū fecisset q̄si flagellū de funiculis: omnes eiecit de tēplo, Oues quoq; t boues t nūmularioꝝ euertit es: t mensas subuersit. Et his q̄ vendebant colūbas dixit. Auferte ista hinc: t nolite facere domū p̄is mei domuz negociationis. Recordati vero sunt discipuli ei⁹ quia scriptū e. Zelus dom⁹ tue comedit me. Nota dicit sctūs iobes q̄ q̄si apprōpinq̄bat pascha iudeorum iesus xps ascendebat de galilea in hierlm: t introiuit in tēpluz. i. in atriū tēpli. t ibi quidā tenebant boues ad vendenduz. alij oues. alij q̄ vendebant alia a ialia, t etiā erāt ibi nūmularij q̄ mutuabant pecunias indigētibus. t ō ibi tenebant vt possent emi ꝓpter oblationē fiendā in festo: vt possent cambire: vel mutuo acciperem⁹ aliq̄ possent se excusare de sacrificio fiendo: t credebāt de hoc seruire deo. Et iesus intrans illud atrium t videns illud: q̄si psona aliquantulū turbata se mouit t sumpsit funiculos: t hinc t inde peraussit. Et mirū est q̄ sibi nō resistebant. s dicit Dieronymus q̄ de vultu iesu xpi ꝓcedebat corusans radius q̄ oēs timore magno fugerūt: t q̄ xps oia, piecit in terra. tantū q̄ discipuli de hoc mirabant. q: ipe sp fuit passus iniurias t nunq̄ aliquē pcusserat. Bz fuerūt recordati verbi dauid ps. lxviij. s. Baluū me fac. Extraneꝰ factus sum fratrib⁹ meis: t pegrin⁹ filijs matris mee. Et sequit. Qm̄ zelus dom⁹ tue comedit me. Et cōcordat ad hoc sctūs paul⁹ ad Heb. ij. Nā iudei dicebant fratres xpi. s euangelista non alleget nisi illa verba, q: oēs veniebāt de abrahā. Et ad Heb. ij. Non ꝓfundit eos vocare fratres dicēs. Nūciabo nomē tuū frib⁹ meis. Et ex eadē mīa nō et maria: si ex ecclesia. i. synagoga. t ideo dicit ps. Extraneus factus sum fratribus meis. q: illos pertinebat. Nā zel⁹ dom⁹ ꝛc. Et dicit comedit: si cut cōiter dicit tristicia comedit me, t ille zel⁹ quasi mouit t turbauit xpm. Et in hoc ondit posse copiosum. Hoc patet per questionē istā.

quando querit. Cur ꝓncipes tēpli t alij xpo pauperi t iuueni nō resistebāt: q: fuit in ꝓncipio ꝓdicatōnis. Rñdeo vt ꝓficaret ꝓphetia mardochei dicētis. Dñe deus rex omps in ditione tua cuncta sunt posita: t nō est q̄ possit resistere tue volūtati. Dñs em̄ vniuersoꝝ tu es ꝛc. Hester. xiij. Et ecce b intellectū ifalem

Sed nūc intremus secreta euāgelij p tres q̄stiones. Et p̄ma est ifalis. Nam certum est q̄ in illo ppō iudeoꝝ alia maiora erāt pcta his q̄ in templo fiebāt: t tñ legit q̄ nō factor sed ꝓbo correxit eos de alijs pctis: quare hic fecit correctionē facto. Rñdeo ad ostendendū q̄tuz displicet deo templū esse ad ꝓphana de ditū t ad illicita: sicut est q̄n aliqui veniūt ad loquendū in eccl'ia forte de vanitatibus t de alijs pctis grauioribus cum aliq̄bus mulieribus: vel alijs ꝓsonis de mrimonio p re illicita. Item etiā interdū q̄n faciūt nuptias s plures vel aliter tripudiāt in eccl'ia. maledictuz est hmōi mrimoniū sicut de illis q̄ ibi faciūt fornicationē. Idem de illis q̄ dū fit officiū vadūt p ecclias respiciēdo mulieres t faciendo alias vanitates. Et circa istā materiā dicit magr historiarū scholasticarū: q: tpe iulij cesaris pōpei⁹ t cesar de impio ꝓtendebāt: t pōpei⁹ semp fuit victor. Iste pōpei⁹ ꝓtigit q̄ venit hierlz que erat subiecta romanis: t nō sufficiebāt stabularia: t firmauit in atrio templi equos: nō in templo. t ō ista rōne semp fuit victor nec fuit impator. g̃ q: nō dedit honorē tēplo dei. Et si g̃ iste tñ fuit punit⁹: q̄to g̃ magis ō xpiani pdicta facientib⁹. Ideo dr. Si q̄s g̃ templuz dei violauerit disp̄det illū deus. Templū em̄ dei sctm̄ est. i. ad Cor. iij. Et dixit disp̄det. i. diuersimode pdet filios filias honorez famā et pecunias. Et g̃ manibus puniuit istos. Et ideo in introitu ecclie semp apponit aq̄ bñdicta vt nos aspergamus: q: cū timore debemus intrare. Ideo dō in ps. v. s. Verba mea Introibo in domū tuā: adorabo ad templum sctm̄ tuū in timore tuo. Et hest finis de ꝓma q̄stione. Scda questio est: cū ibi alia vendent: q̄ est rō q̄ solū facit mentionē de bobus et ouibus t columbis t de nūmularijs cuz de capris: etiā fit sacrificiū. Certe nō sine causa. Nam secretū est t allegoricū. Et ridēdo dico q̄ quattuor sunt pcta clericoꝝ q̄ fiūt in tēplo que significant p ista a ialia q̄ pcta deus grauit puniet. Et ꝓmo dixit boues. Nā boues b signt magnas dignitates t ꝓlationes. Nam tunc vendunt boues cum iste dignitates pe unijs vel ꝓbus magnoꝝ vel ꝓsentatōibus dant aliq̄bus t nō ꝓpter deū pure. Oues autem signāt bñficia simplicia q̄ vendunt cuz dant pecunijs: vt. s. vel aliter. Colūbe in q̄b⁹ plus est. Nam ad simlitudinē illi⁹ apparuit spūssanctus: signāt sacramēta cū dant pecunijs acceptis t tūc dicunt vēdi colūbe i tēplo vt si vicarius vel curat⁹ nō vult dare baptismū nisi denr pecunie: vel si nō apponant tot candelas cū denarijs. Itē in cōfessionib⁹ quō dant denarij. Item in sacramento cōionis si vult aliqs cōicare. Et dicit vicari⁹ ob reuerētiam dei ponatis denarios in cādelis: etiam vendunt columbe. Itē in missa t in oīb⁹ sacramētis. Ecce q̄re de his fit b mētio. Nūmularij q̄ sunt mercatores denarioꝝ. hi sunt i ecclesia dei vsurarij sez ecclīastici q̄ dant pecunias iudeis vt rideāt de illis: t istoꝝ es xps effudit t subuertit mēsas: q: bona istoꝝ cum veniet xps ad iudiciū oēs isti pdicti nūmularij eijcient foras. Et ō dr. Nō erit mercator vltra in domo dei exercituū in die illa. Zach. xiiij. in fine. Tertia q̄ est si teneri b aialia t pecūias i tēplo e tā magnū pctm̄: q̄d tūc si aliquis eligit sepulturā intus eccl'iam vt corp⁹ suū mortuū fit in ecclesia sepultū: est ne pctm̄ vel meritū: vel si iuuat animam vel nō: bona est questio, Respōdeo q̄ quedā sunt persone sancte t pfecte q̄ nō intrant purgatoriū: si recta via vadūt ad paradisum: alie sunt psone que recte vadūt ad infernū: alie medie q̄ vadunt ad purgatoriū. De p̄mis dico q̄ sepultura intus eccl'iam multū eis pdest: nō vt crescat eis gl'ia essentialis: s accitalis. Nā cum alia videt sic honorari corp⁹ eius gaudet: q̄a ꝓcordat cū gl'ia aie iam corp⁹ in pūti aliquo modo. Et videte magnū miraculuz. Nā erat quidā in paradiso t apparuit cuidam amico suo: t dixit sibi. Facias mihi tm̄ placitū vt q̄libet hebdomada scobes meū monumentū: t orabo ꝓ te. Ecce g̃ plus gaudet si est in eccl'ia Et simile legit de sancto bartholomeo q̄ apparuit cuidā rogās vt colligeret ossa sua. Si ꝓ loquamur de dānatis. dico q̄ est eis magna pena. t hoc dupl'r. Uno modo, ꝓpter ꝓsumptionē quā habuerūt: cū eēnt male vitet t elegerūt ibi sepulturā. Alio modo quia iam vident se esse in carcere inferni t corpus ita honorari, dicit dānatus. O mis corpus putridum sic honorari t gloriari: t anima tam acriter torqueri. Si aūt loq̄mur de his q̄ sunt medij. i. de his q̄ sunt in purgatorio, pdest et nocet diuersimode: q: si eligāt intērōne vanitatis: multū nocet eis: t torquent m̄ltū i pur

gatorio. Sed multū ꝓdest si faciūt ppē deuotionē: vt parētes amici coꝛ dū eoꝝ sepulchꝛa videbunt recordent de eis ⁊ rogent ꝓ eis. Et isto modo ꝓdest intm̄ q̄ si duo istoꝝ sunt eque boni maius cōmodū hȝ q̄ est sepultus i ecclia bona intētōe. Nā dicit sanctus Aug. Sepultura ꝺ̄ē monitoria oꝛādi ꝓ eo ⁊ iō ꝺ̄r monumentū. i. monēs mentē. Et iō ꝺ̄r in pl̄a dēfunctoꝝ purgatorio exīntiū. Adeo restō iudicij mei sic erit ⁊ tuum. mihi heri ⁊ tibi hodie. Eccl̄i. xxxviij. Veri appellat totū tempus p̄teritū. Et ecce p̄mā partē p̄monis. Venio ad sc̄am partē q̄ est. velle piū iesu xp̄i: qꝛ de se nō vult damnationē aīarū: ꝙ conuersionez petōris. ⁊ q̄ infideles veniāt ad verā notitiā fidei. ⁊ ꝯ voluit mori vt nos saluaret. Et iō ꝺ̄r. Doc eñ bonū ē ⁊ acceptū coꝛam saluatoꝛe nr̄o deo qui oēs hoīes vult saluos fieri: et ad agnitionē v̄itatis venire. Un⁹ eñ ⁊ vn⁹ mediatoꝛ dei ⁊ hoīm homo xp̄s iesus q̄ dedit redemptionē semetip̄m ꝓ oibus. i. ad ⁊i. ij. Est ꝯ piū velle. Et ostendit in sc̄a ꝑte euangelij: ibi cū ꝺ̄r. Rnderūt ꝯ iudei ⁊ dixerūt ei. Qꝺ signū ostēdis nobis: qꝛ hec facis: Rndit iesus ⁊ dixit eis. Soluite templū ꝺ̄ ⁊ in triꝺ̄ dieb⁹ excitabo illud. Dixerūt ꝯ iudei. Quadraginta sex ānis edificatū est templū hoc: et tu in triꝺ̄ dieb⁹ excitabis illud. Ille aūt dicebat de tēplo coꝛpis sui. Cū ꝯ resurrexisset a mortuis: recoꝛdati sunt discipuli eiꝰ qꝛ ꝺ̄ dicebat de coꝛpe suo: ⁊ credidēr scripture ⁊ p̄moni quē dixit iesus ⁊c. Dicaꝭ quō illi q̄ fuerūt expulsi a xp̄o de templo: qui tū fuerūt de matoꝛibus fiē mō canonici cōgsti fuer̄t p̄ncipib⁹ iudeoꝝ et sacerdotib⁹ q̄ accesserūt ad xp̄m. Et isti dixerūt xp̄o. Qꝺ signū oñdis nobis qꝛ ꝺ facis q.ꝺ.qꝛ hoc messieyēturo cōmittnō tibi qui es vn⁹ paup. qꝺ ꝯ signū oñdis ꝙ sis messias Et tūc iesus ridens dixit. Soluite templū ꝺ̄ ⁊ in triduo excitabo illud. Et iudei intellexerunt de tēplo materiali: et p̄m iobem ipe dicebat de tēplo sui coꝛpis qꝺ est templū dīnitat⁹ vt habet ad Col̄. ij. Nā dicit text⁹ ibidē ꝙ in ipo habitat oīs plenitudo dīnitatis. Nā apl̄i tūc ꝛba xp̄i nō intellexerūt: ſ bene post resurrectionē. Sed circa istā ptē sunt videꝺa aliq̄ secreta ⁊ multa: ⁊ pulchꝛa alia. Et p̄mo videamus stultitias iudeoꝝ. Nam iesus xp̄s velle habuit piū. eo ꝙ oēs voluit saluos fieri: ⁊ tñ illi de q̄bus scriptura dicit. Eblat⁹ est popul⁹ meus gratis. Esa. lij. dixerūt xp̄o. qꝺ signum oñdis. O stulta inꝛrogatio: qꝛ tā eis oñderat xp̄s. signa ꝙ ipe erat verus messias: sed oīum fuerūt obliti. Et p̄mū fuit sue ꝛceptiōis. ⁊ q̄ñ ꝺ̄go maria despōsari debuit ⁊ nolebat sumere virū: ⁊ sacerdos tēpli rogabat deū q̄ꝺ ess̄ de ista ꝺ̄gine. Et dixit illi deꝰ ꝙ despōsaret ⁊ ꝙ sponsus eiꝰ eēt de genere ꝺ̄. ⁊ ꝙ quilibet veniret cū baculo aridoꝝ: ⁊ ille cuiꝰ baculꝰ floreret ꝙ ille eēt spōsus suꝰ. ⁊ illud venit ad ioseph. Et tūc fuit cōpleta illa ꝓphetia. Egredietur ꝟga de radice ieſſe: ⁊ flos de radice eius ascēdet ⁊ req̄escet sup eū spūs ꝺ̄ni: spūs sapie ⁊ intellect⁹: spūs cōsilij ⁊ fortitudis: spūs scie et pietat⁹: ⁊ replebit eū spiritus timoris ꝺ̄ni. Esa. xi. Et istud signū fuit notū oib⁹ exīntib⁹ i hierl̄m. Nōne ꝯ erant ignoꝛates iudei q̄rentes signū a xp̄o: qꝛ debebāt scire signū factuꝝ in desp̄satione mr̄is sue o stulti. Sc̄z signū fuit in natiuitate: qꝛ in media nocte nat⁹ fuit et nox fuit clara ⁊ refulgēs: q̄ erat obscura vt dies: ⁊ oēs viderūt claritatē noctis. Et tunc fuit cōpleta ꝓphetia illi⁹. Ppl's q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā habitātibus in regione vmbre moꝛt̄ lux oꝛta est eis. Seq̄f. Paruul⁹ nat⁹ est nobis ⁊ filiꝰ datus ē nobis Esa. ix. Tertiū signū fuit qñ ꝺ̄go maria absc̄ dit filiū suū in p̄sepio ⁊ videtib⁹ illis bos ⁊ asinus adoꝛauerūt eū. Juxta ꝟbū. Cognouit bos possessoꝛē suū: ⁊ asin⁹ p̄sepe dn̄i sui. Israel aūt me nō cognouit. Esa. i. ⁊ Abac. iij. p̄m. lxx. interp̄tes. In medio duū aialium cognoscer̄is. Quartū signū fuit qñ angelus eadē nocte apparuit pastoꝛib⁹ ꝺ̄. Annūcio vobis gaudiuꝫ magnū qꝺ erit oīi pplo: qꝛ natus est hodie saluatoꝛ mūdi. Lu. ij. Quintū signū fuit quādo eadē nocte multitudo celestis exercit⁹ pastoꝛibus annūciādo ⁊ cātando dixit. Glia in excelsis ꝺo ⁊ in ꝛra ⁊c. Jstud signū fuit manifestū oibus. Sextū signū fuit qñ venerunt reges magi: ⁊ apparuit eis stella q̄ nō solū isti imo oēs viderēt eā verā stellā ꝓp̄ijs oculis Septimū signū fuit qñ ꝺ̄go maria iesum i tēplo p̄sentauit simeoni: ⁊ loq̄bat oib⁹ ibi exīntib⁹ dicēdo. Nūc dimittis ſuū tuū dn̄e ⁊c. Lu. ij. Octauū signū fuit qñ iesus xp̄s in etate. xij. annoꝝ disputabat cū doctoꝛib⁹ ⁊ senioꝛibus tēpli ⁊ fuit omnibus notoriū. Nonū signum fuit baptism⁹ iesu xp̄i. Naz aptis celis venit vox ꝺ̄ celo ꝺi. Tu es filiꝰ me⁹ dilect⁹ ⁊c. Lu. iij Decimū signū fuit qñ .ꝺ. Iobes baptista dixit Nō sum ego messias: ſ dixit de xp̄o. Ecce agnus deī: ecce q̄ tollit pcā mūdi. Jo. i. Undecimū signū fuit qñ ipe incepit p̄dicare celestes doctrinas. Nam moyses p̄dicauit solū terrena: ipe ꝟo celestia. Duodecimū signū fuit qñ ipse dedit exemplū sc̄ē vite sue irreꝓhēsibilis Tredecimū signū fuit qñ ipse fecit miraculuꝫ tā magnū in nuptijs archytridini. Quartūdecimū signū fuit qñ in tali die fecit ipse tā magnū miraculū. Nā oēs ſagiebant ⁊ nō audebant eū respicere. Quintūdecimū ⁊ vltimū fuit: qꝛ videbāt oēs ꝓp̄ias in ꝺ̄ esse cōpletas. Erat ꝯ stultū q̄rere signū. ⁊ iō dixit alibi xp̄s. Generatio mala ⁊ adultera signū q̄rit. ⁊ signū nō ꝺabit ei nisi signū Jone ꝓp̄ē. Sicut eñ fuit Jonas in vētre ceti triꝺ̄ dieb⁹ ⁊ triꝺ̄ no ctibus: sic erit filiꝰ hois in coꝛde terre triꝺ̄ dieb⁹ ⁊ tribus noctib⁹ ⁊c. Matt. xij. ⁊ iō ſſidit Soluite tēplū ꝺ̄. Ecce ꝯ quō fuerūt stulti: qꝛ nō dixit diruite: ſi solute. Et dixit excitabo: et nō dixit edificabo. Et clarū ē ꝙ tēplo coꝛpali vel materiali nō ꝛgruit excitare nec soluere. Sed aia ligaf coꝛpi magis ꝙ aq̄ vino. ⁊ qꝺ mixtū est nō est aq̄ nec⁹ vinū. qꝛ ꝑm pᵭm. mixtū est neutrū est miscibilū. Sz in hoie aia ⁊ coꝛpus ligant essentialiꝫ vt nūq̄ añ moꝛtē possent disligari. nūc nisi essent ceci vidissent. q̄ re dicebat ⁊ dixit. soluite. nō ſperando: lz ꝟbū sit impartiui modi. ſ q̄si ꝓmittēdo vt daret licētiā ⁊ posse. Nā al's nō ꝓtuissent. ⁊ iō qꝛ ip se erat ip̄erator: ideo dixit imp̄atiue. Et iō ꝺ̄r Job. x. Nemo tollet aiam meā a me: ſ ego ꝓ no eā a meipso. Ptātē habeo ponēdi eā: ⁊ ptātē habeo iterū sumēdi eā. Et iō dixit excitabo: et nō dixit edificabo. tñ qꝛ ceci erant iuxta di cū sapiētis. Sap̄. ij. ⁊ excecauit illos malicia coꝛ. iō dix erūt. qꝺ signū ⁊c. Aliud secretū est ꝺ̄ in eo ꝙ dixerūt mᵭi plus ꝙ q̄draginta sex annis illō tēplū fuit edificatū. vt hȝ. i. Esdr. qꝛ ꝓmo fuit fūdamētū ꝓpositū: ſ p⁹ca fuit. ꝓhibi tuyſtq̄ ad regē dariū. ⁊ fuer̄t q̄dragita āni. Et sic volebāt facē argumēta q̄ nō posset reedificari illud tēplū in tā breui tpe. Jpſi loq̄bant de tēplo māli. ⁊ verū fuit: qꝛ illud q̄dragita sex annis fuit edificatū. Pōt tñ illō dictū ertā ꝟificari de coꝛpe xp̄i. cui⁹ fundamētū fuit coꝛp⁹ ꝯgis marie. qꝺ fuit positū in die ꝛceptōis sue q̄ iterū nouē mēsib⁹ i vtero mr̄is. qꝺ tps pōt cōputari ꝓ vno anno. Et qñ fuit in. xiij. āno ꝛcepit xp̄m. ⁊ in. xv. ꝓpit: ita q̄ a positiōe hⁱ fundamēti vsq̄ ad natiuitatē xp̄i sūt. xvi. anni. Et ab illᵭ. xvi. annis vsq̄ ad illō tps q̄ xp̄s incepit p̄dicare fluxerūt. xxx. anni. qꝛ xp̄s fuit xxx. annoꝝ qñ incepit p̄dicare. mō. xxx. anni ⁊. xvi. faciūt. xlvi. ⁊ sic verificaf illud dictū de xp̄o. Aldoꝛ alr tñ ertā est notādū q̄ ꝟbū solute est ꝟbū xp̄i. ⁊ istō ꝺ̄r ꝛfessoꝛib⁹. Ubi sciē cū ē ꝙ q̄libet hō q̄diu stat in ptō moꝛtali est habitatio dēmonis si nō vult penitere. Un⁹ ꝺ̄ de maria magdalena Mᵭar. vi. ꝙ eiecit ab ea dn̄s septē dēmones. nō ꝙ ipsa ess̄ dēmoniaca si ꝙ hēbat septē ptā moꝛtalia. si qꝛ q̄libet dēmon corrūdet vnī ptō. iō habitābāt in ea septē dēmones. Vētis ꝯ ꝺ̄ regulā qꝛ ptō: ē habitatio dēmonis. si qñ hō hȝ ꝛtritōez. ꝙ ptis et ꝓpositū nō redeūdi ad vicia: dēmō fugit: ⁊ tūc hō efficit tēplū ⁊ habitatio dei. Juxta ver bū apl̄i. Nescitis qꝛ tēplū dei estis vos: ⁊ spūs dei habitat in vob. i. Coꝛ. iij. Qñ ergo ptō: ē cū cōtritione ⁊ ꝓpsito nō redeūdi ad ptm̄: tūc est tēplū dei. ⁊ iō dic xp̄s ꝛfessoꝛibus. Soluite tēplū hoc: qꝺ cūq̄ solueritis sup terrā: erit solutū ⁊ in celis. Et cū solueritis post triduū edificabo illō. ſ. tribus opibus pnie. Et ꝑmus dies est afflictio coꝛpis. ſcds est oko spū alis. tertiꝰ ē elemosyna fraternal. Et ecce hic tres q̄bus excitaf iuxta ꝟbū ꝓp̄ē. Venite ⁊ reuertamur ad dn̄m. qꝛ ipse cepit et sanabit nos. percutiet ⁊ curabit nos. Viuificabit nos pᵭ duos dies. in tertia die suscitabit nos: ⁊ viuemus in ꝓspectu eiꝰ. Ozee. vi. Percutiet nos sc̄z p ꝛtritōez. Et ecce ꝺ̄ sc̄am ptē. Venia mus ad tertiā ptē in q̄ oñdit scire lūinosum iesu xp̄i. cū ꝺ̄r in themate. Jpse sciebat q̄ꝺ ess̄ in hoie. Un⁹ vos scire potestis facē hoi: ſ coꝛ hois solꝰ ꝺ̄ scit. Et iō ꝺ̄r ꝙ ꝓp̄ham. Prauū ē coꝛ hoīs ⁊ inscrutabile. Quis cognoscet illud. Ego dn̄s scrutās coꝛda ⁊ ꝓbans renes: q̄ do vnicuiq̄ iuxta viā suā. Viere. xvij. Et ꝺ̄ ostēdit i euāgelio. ibi cū ꝺi. Cū eēt hierosolymis in pasca i die festoꝝ mlti crediderūt in noie eiꝰ videntes sig̃ eiꝰ q̄ faciebat. Jpse autē iesus nō credebat semetipſū eis: eo ꝙ ipse noscet oēs. et qꝛ opꝰ ei nō erat vt q̄s testimoniū ꝓhiberet ꝺ̄ hoie. Jpse eñ sciebat q̄ꝺ ess̄ in hoie. Job. ij Et dic ibi euāgelista ꝙ multi crediderunt in noie eiꝰ. nō dic ꝙ crediderūt ei: ſi i noie eiꝰ qꝺ ē iesus. i. saluator. Jpse tñ nō credebat semetipſū eis. qꝛ sciebat q̄ꝺ ess̄ in hoie. Et hic sunt notāde due doctrie. Prīa est real' q̄ tāgit nos religiosos ⁊ eccl̄iasticos. qꝛ ꝺ̄ ꝙ xp̄s nolebat se credere illis. i. cōicare. Et cā fuit ne ꝺspice ref ab eis. Nā ipse sic hēbat passiōes coꝛpales fiē nos hēmus. Et qꝛ forte dixissent. Jlle bibit ⁊ comedit fiē nos. ⁊ ꝺsprexissent eū. iō se noluit ipſis cōicare. Et tā alij iudei dixerunt. Ecce hō voꝛax ⁊ potatoꝛ vini. Mᵭ. xi. Et istos defect⁹ sūpsit amoꝛe nr̄i: ⁊ iō nolebat credere seip̄m eis. Ecce ꝯ ꝺ̄ nob ꝺicis exemplū: qꝛ ne scādalisent laicos dēm⁹ nos ab eis subtrahē vt nō cōicem⁹ nos multū laicis. Dēm⁹

ers ce sicut imagines. Nā si tu stas ꝓul apparet pulchre imagines: si si appropinqs vident aliquē gule t macule: t tunc despiciūt. Et ita cauete vos derici ne multū cōicet cum laicis ne videāt maculas in vob: q3 nimia familiaritas parit ꝓceptū. Et audiat ꝑabolam ad b. In animone erat ḋam religiosus et bñ devot⁹: cōtigit q3 ipe erat inuitat⁹ ad prādiū p quēdā burgēsem bñ amicū suū mlt̄ ꝓb⁹: t cū nollet acceptare: rogauit ꝓre vt sibi cōcederet licētiā t cōcessit: t ali⁹ burgēsis ibidē fuit inuitat⁹, t religiosus qui forte ieiunauerat ad triduū in pane t aq̄: comedebat fortit t implent bñ ventres de gallinis t de bono vino albo t rubeo. Item in cena postea dixit burgēsis alter ꝙidā no suo qñ fres recesserūt ḋd faciēt isti fres nūc: q3 ego si ñ hrem vxorē meā ad latus raperēt eā: t fuit scādalisat⁹ in comestiōe illi⁹ religiosi: t forte frater ille nec venialr peccauerat. Sitis g̃ vt imagines: q3 iesus nō credebat seipm iudeis. Et iō ꝺr. ij. Eoz. xvi. Exite de medio eoz t sepamini dic dñs. Et imūdū ne tetigeritis: t ego recipiā vos t ego ero vob in ꝑem: t vos eritis mihi i filios. Scā doctrina tāgit laicos. Nā scō dixit euāgelista. q3 non credebat se illis q̄ credebāt in noie ei⁹, t nō dixit q̄ credebāt ei: q3 tal credētia pōt eē sine gra: si xps se cōicat illis q̄ credūt in ipz. s. p fidē formatā: p bonā vitā p gr̄am qñ cōcant in festo pasce. tūc illis b q̄ modo credūt illis dz tradi xps, al's meli⁹ essz comedere fenū ignitū. Jō apl's dic, Probet aūt seipsum hō: t sic de pane illo edat t de calice bibat. Qui em māducat indigne iudiciū sibi māducat t bibit, i, Eoz. xi. vbi glo. Amb. dicit. Ita puniet indigne cōicans ac si pp̄is manibus xp̄m occidisset. Si vos ergo estis bene parati: cōicabit se vobis hic per gratiā et in futuro per gloriam.

Feria tertia post letare. Sermo.

E turba multi cre-

d diderūt in eū. Joh. vij. Sermo nr erit de scto euāgelio: q3 in isto scō tpe nō inuenio meliores materias ad honorē dei: t edificatōes ppl'i. Sz ꝑmo salutet ꝙgoma, Totū scm euāgeliū est q̄dā excusatō quā fecit xps de aliqbus criminib⁹ t pctis sibi a iudeis falsse impositis t malitiose obiect. Qui se excusauit. Primū crimē erat de ifidelitate. Scōm crimē erat de vanitate. Tertiū erat de fractiōe sabbati. Quartū fuit de falsitate. De q̄bus xps se hūilr excusauit p nra instructiōe

Ex qua excusatōe multi crediderunt in eum. Primū crimē t gr̄ue petm̄ qđ ei iudei malitiose imposuerūt: erat infidelitat̄. Dicebāt ei q̄ xps erat infidelis deo. Rō: q3 miles qui cum inimico sui reg̃ t dñi hz sua colloca t secreta t sibi fauet multū, tal' ē infidel regi suo t dño suo. Sic dicebāt iudei de xpo: dicētes q̄ log̃ baſ cū diabolo inimico dei: q̄ oñdebat sibi oia q̄ ꝑdicabat: docebat: q3 sciebāt q̄ xps nō dicerat in alīq̄ studio hui⁹ mūdi: imo sp fuit i domo ioseph quē putabāt eē ꝑem suū quem iuuabat de arte carpētaria. Jō qñ audiebant sua miracula t altissimas ꝑdicatōes t disputationes q̄b⁹ nō poterāt ꝺdicere nec rñdere: dicebāt, p certo ipe hz diabolū familiarē. cū tñ deberēt dicere, p certo ille hō ē illūinat⁹ a deo et spūssctūs loquif in ore eius. Aldeli⁹ cognoscebat ipm Esa. q̄ dicebat. Reqescet sup eum spūs dñi, Esaie. xi. Et ꝑditores iudei scribet pharisei attribuebāt diabolo dicētes. Demō i um hz t insanit. q̄d eū vult̄ audire? Jo. x. Sz ab isto falso crimine t infamia se excusauit hūilr t benignit. vt oñdit i ꝓncipio euāgelij Jā die festo mediāte ascēdit iesus in tēplū et docebat. Et mirabant iudei dicētes. Quō b lras scit cū nūq̄ didicerit? Rñdit iesus. Mea doctrina nō ē mea: si ei⁹ q̄ misit me. Si quis voluerit volūtatē ei⁹ facere: cog̃scet de doctrina vtrū ex deo sit an ego a meipo loq̄r. Nota festo mediāte. Doc festū erat tabernaculorū qđ in mēse septēb: i fiebat t durabat septem dieb⁹. Cū g̃ dicit die festo mediāte: loquif de q̄rta die q̄ ē i medio septē diez: q3 noluit ascēdere in ꝑma die: q3 illa die dabant se gule ad cōedēdū t bibēdū. Jdē in septima. t tunc nō erāt apti nec dispositi ad recipiēdū doctrinā xp̄i: si in medio. s. in q̄rta die ascēdit t icepit ꝑdicare. de q̄ iudei mirabant sic vos mō miraremini si aliqs faber lignarius vellet vob ꝑdicare dicētes. Quō b lras scit cū nō didicerit: sine dubio ipe hz diabolū familiarē. Xps aūt humilr se excusando dixit. Mea doctrina non est mea: si eius q̄ misit me. Videf q̄ b sit ꝺdictio cū dicit, Mea doctrina nō est mea: si sic intelligif. mea doctrina scz misterialr nō ē mea. s. originalr siue ꝓncipalr: si patris. ac si fistula diceret, son⁹ me⁹ nō est me⁹: si sonans magri. Jō dicit xps ꝑdicatorib⁹, Nō em̄ vos estis q̄ loq̄mini t c. Mdat, x. Doc modo xps dicebat de se. Mea doctrina, scz misterialr nō est mea. s. ꝓncipalr: si eius qui misit me. s. dei patris. Jdeo vos multū erratis t grauit peccatis ipam doctrinā diabolo attribuēdo

Si quis voluerit voluntatē dei facere: hic cognoscet an doctrina mea ex deo sit. Nā qui vi unt moraliter bñ statim cognoscūt xp̄itatez. Secus de ꝑtō: ibus. Oñ sicut febricitāti dulcia sibi videnf amara: sic etiā ꝑtō: ibus. Un Aug. Impius nō sentit dulcedinē dei: q3 de fide mūdatis palatū cordis amisit. Dis ꝑtō: est febricitās. Jō xp̄i doctrina dulcissima videf sibi amara. Oñ superbus nō inuenit sapiē in doctrina xp̄i q̄ inducit t ꝑcipit hūilitatē et māsuetudinē. Jdē de auaro t luxurioso. Sz q̄ viuūt moraliter bñ: inuenīunt in ea magnū sapiē dulcedinis t ꝛolatiōis: q3 ꝛfortat cor et illuminat mētē. Jō dicebat dd. Quā dulcia faucibus meis eloquia tua dñe. super mel oz meo. ꝑs. cxviij. Ecce quō xps excusauit se humiliter t benigne. Nō hic moral'r quō hic hr̄ rñsio ad qōnē quā faciūt multi infideles dicētes, Si nos essem⁹ certi q̄ fides xp̄iana esset bona: libēter, eā recipemus si deus nob⁹ reuelaret. q3 al's nō tenemur credere vob. Quare ergo dānabunf. Rñsio. Oñ si vellēt bñ viuere moraliter q̄ nō essent sup̄bi: auari: luxuriosi ꝛc. si orarēt devote dicētes. Illūina oculos meos ꝛc. stati, deus ipsos illūinaret, qm̄ tāta est ꝑuenīētia fidei xp̄iane cū intellectu q̄ si intellectus nō sit ꝑcedit⁹ p malā vitā: statim adheret fidei xp̄iane. Un i valētia fuit vn⁹ magn⁹ rabbi q̄ bñ viverat: t qñ audierat q̄nq̄ sermones: statim illūinat⁹ fuit t baptisat⁹ cū multis ꝛc. Jdē essz de oibus infidelib⁹. Ecce q̄re dicit xps. Si q̄s voluerit volūtatē dei facē. s. cauēdo a ꝑtis viuere bñ: b cognoscet ꝺctrinā. Sed q3 iudei erāt ꝑtō: es t male viti: ō nō erant dispositi. Sz heu quō infideles ꝑtō: es t male viue t indispositi veniēt ad fidē xp̄i: cū xp̄iani ꝑtō: es mali t vicioſi ꝓpter ꝑtā ꝑdāt fidez q3 qñ xp̄ianus dat se vitijs t ꝑtis: statī ꝑdit fidē formatā. t ifideles scādalisanf ꝓpter eoz malā vitā. Et q̄ scādalisauerit vnū ex his pusillis: expedit ei vt suspēdat mola asinaria in collo ei⁹: t de mergat i ꝓfundo maris. Mdat, xviij. Jō vsurarij i illo ꝑtō inuenerati nō hñt fidē. imo dicūt intra se. t q̄d scit hō de alio mūdo. Jdē dicūt vindicatini t luxuriosi. q3 abijciunt bonā ꝑscīētiā. vt dic apl's, Dis fidē t bonā ꝑscīētiā: quā q̄dā abijcētes circa fidē naufragauerūt. i, negauerūt. i, Ti. i. Nō ſſilitudinē de illa naue q̄ trahit ꝓā barchā: quā si hō repellit cadit i mare t submergit. Sic nauis magna ad nauigādū ad celuz est fides xp̄iana q̄ trahit ꝓā barchā. i. ꝓfdam bonā. Sicut illi q̄ nauigāt mare nō hñt exire more nec accipere terrā nisi cū parua barcha. Sic t xp̄ianus cū naue fidei nō pōt intrare nec capere celū nisi cū barcha bone ꝓscīe. quā si repellit p petm̄: submergit in iferno. Jō apl's Curēt bōis opib⁹ ꝑesse q̄ credūt deo. hec sūt bona t vtilia hoib⁹ ad Titū, iij. Secōm crimē a iudeis xp̄o ipo fuit falsse t malicioſe erat vanitatis, dicēt eos q̄ quicq̄d xps faciebat totū faciebat ꝓpter vanā gloriā vidētes eius vitā singularē. q3 nolebat hr̄e ꝓpriā domū: nec aliq̄d mūdi: si ibat ꝑdicādo de villa in villā. nec ducebat vxorez: cū tñ sancti p̄fiarche habuerūt vxores t filios. Itē q3 ducebat secū magnā multitudinez hoīm: t videbāt q̄ ppl's sibi faciebat magnū honorē: t q̄ ḡlibz die ꝑdicabat q̄ nullus vn q̄ fecerat. Jō dicebāt pharisei q̄ hoc totū factum suū esset ex vana gloria. dicēdo. Nunq̄d tu maior es p̄re nr̄o abrahā? quē teipsum facis. Joh. viij. tñ abrahā nō tenuit istos modos q̄s tu tenes ex tua vanitate t vana gloria. Rñsidit xps excusando se hūilr t benigne dicēs. Qui a semetipso loquit: gloriā ꝓpriā q̄rit. q̄ aūt q̄rit gloriā eius q̄ misit illū: b verax est et iniusticia i illo nō ē. q. d. vos iudicat⁹ fim faciē q̄ facere nō dētis: si iustū iudicium iudicate. Nota q̄ a semetipso loq̄f. s. nō missus a deo: si ipsemet iuenit nouū modū viuēdi incōsuetū: ille nō q̄rit gliaz dei si gliaz ꝓpriā. q3 qñ q̄s fine reuelatiōe exp̄ssa vult iuenire nouū modū viuēdi vt videaf t appeat: hec ē vanitas et vana gli'a: nec pōt diu durare. Juxta illud Job. xx. Gaudiū hypocrite ad instar pūcti: si illud qđ est a deo durat. q̄ subtrāxit xps. Nonne moyses dedit vob legē: q̄ nō ē ab hoie si a deo. Et nūq̄d moyses ducebat in societate sexcēta milia hoīm: t nō ꝓpr̄ vanā gliaz. t dicitis q̄ ego facio ex vana gli'a. Jdē de alijs opibus q̄ fecit moyses. q̄ si vellet xps dicē. Si opa moy si nō attribuunf vane gli'e nec vanitatis: eo q̄ erat nūcius dei: q̄re attribuitis opa mea vanitati. Nolite iudicare fm faciē. i, fm apparentiā exteriorē. Mdoral'r b nota q̄ de opibus duobus q̄ ꝑt fieri bona intētiōe vel mala q̄si interptanf in malū: b est iudicare fm faciē. Sicut si sacerdos solus cā sola in ecclesia loq̄ret: tā hoc iudicare in malū ꝑtm̄ esset: eo q̄ bñ et male fieri ꝓsset. De b vide latius in scda. ij, sancti Tho. q. lx. ar, iij. t, iiij. Et, xi, q. iij. Abſit, Sz qñ opus est de se malū i oīno: nec pōt fieri bona intentiōe. vt furtū: homicidiū: adulteriū b pōt hō iudicare: t i malū interptari. Nota b exēplū in vitis patrū de illo scrō beremita: q̄ iudicauit in corde t ꝺdēnauit hoīem de mane

comedentē in die ieiunij. ⁊ post angel⁹ dñi cū gladio euaginato, phibuit eū ne posset ingredi cellā suā donec pniam egisset sup suo pctō. Ideo apls. i. Cor. iiij. Nolite aīa tps iudicare quousq; veniat dñs qui illuminabit abscondita tenebrarū⁊ manifestabit consilia cordiū

Tertiū crimē fuit de fractione sabbati: eo q in sabbato curabat infirmos: illuminabat cecos⁊ fit de alijs. Dicebāt ḡ. Non est hic homo a deo q sabbatū non custodit. Job. ix. De quo xps excusando se dulciter reprehendit eos dicens. Quid me q̄ritis interficere? Rñdit turba ⁊ dixit. Demoniū habes, quis te q̄rit interficere? Rñdit iesus ⁊ dixit eis. Unū op⁹ feci ⁊ oēs miramini. Propterea dedit vob moyses circūcisionē. nō q⁹ ex moyse est: ⁊ ex pribus. Et in sabbato circūcidit hoiem. Si circūcisio nē accipit hō in sabbato vt nō soluat lex moysi, mihi indignamī q⁹ totū hoiem sanū feci in sabbato, q. d, magī laboriosum op⁹ est circūcisio q̄ infirmoꝝ curatio. Et tñ circumcisio non frangit sabbatū. Et mihi indignamī q⁹ totū hoiem sanū feci in sabbato. Ex isto tertio trahitur regula theologie q̄ q̄cūq; curabat xps aliquē in corpe: etiā curabat ipm in aīa, ses a pctis. Ideo totū hoiem sanū feci. s. in corpe ⁊ in anima, que sunt partes principales. Ideo Deut. xxxij. Dei pfecta sunt opa. Aldoraliter. sabbatū. i. q̄es, Jō sabbatū expiationis vel requietionis est dies dñica, ⁊ etiā aliud festū celebre. In q̄bus debem⁹ q̄escere ab oī negocio tpali. Ratio: q⁹ xps tali die q̄uit in corpe ⁊ aīa glioſa: post negocia laboris oprū nře redēptiōis, Ideo dixit sibi ꝟgo maria in die resurrectiōis, Fili vsq; hodie ego quieui in die sabbato: quod figurabat q̄tē dei a cessatione oprū creatiōis, ſ de cetero q̄scā i dñica i memoriā⁊ repsentatione quietis vre glioſe resurrectiōis. Jō q̄ in die dñica nō q̄escit in hoc mūdo: nec q̄escet vnq̄ in padiſo. Idē de festis scōꝝ q̄ q̄escūt in glia. in q̄ festiuitatib⁹ debemus q̄escere: vt de⁹ oſonib⁹ sctōꝝ det nob quietem guerrarū: mortalitatū: siccitatū: sterilitatum: terremotus tē.⁊ glie eterne in corpe ⁊ aīa. De hꝫ auctas. Si auerteris a sabbato pedem tuū facere voluntatē tuā in die scō meo ⁊ vocaueris sabbatū delicatū ⁊ sanctū dñi glioſum: ⁊ glificaueris eū dū nō facis vias tuas: ⁊ nō inuenitur voluntas tua vt loquaris sermonē tuū: tūc delectaberis sup dñō ⁊ sustollā te sup altitudines terre: ⁊ cibabo te hereditate iacob pris tui. Os eī dñi locutus est. Esa. lviij. In qua auctoritate ponunt q̄ndq; modi q̄escendi ad bñ fuādū q̄tez festi. Primꝰ ibi. Si auerteris a sabbato pdē tuū. s. nō ambulare in die festo. p aliq̄ re tpali: ſ bñ hꝫ ambulare. p re spūali. ſ. p missa vel sermone audiendo Secundꝰ ibi. Facere voluntatē tuā in die sancto meo. ſi auteris facē volūtatē tuā. ſ. ne preces in die sctō meo: quia volūtas inclinat ad malus ⁊ ad pctm̄. qđ maxime fit in die festo. q̄n̄ sunt multi q̄ p totā hebdomadā sunt occupati ⁊ viuunt bñ ⁊ sine pctō: ſ in die festo q̄dam vadunt ad ludū palme: q̄dam ad tabernā: q̄dā ad lupanar. ⁊ tñ min⁹ peccarēt arando agrū. Idē de mulieribꝰ q̄ infra hebdomadā curant de domo: de familia: de filijs. ⁊ sic de alijs. Sz in die festo tūc peccāt ornādo se tē. Tertius ibi. Et vocaueris sabbatū delicatum ⁊ sanctum dñi glioſum. Nō eī sufficit abstinere se a labore ⁊ a peccatis: ſ dz diem festus sanctificare. s. z dare elemosynam: venire ad missam: ⁊ sermonē audire: orare tē. Quare? est. Et glificaueris eū dū nō facis vias tuas. id est opa tua sm officiū quod habes. Si es sutor nō facies sotulares. Quint⁹ ibi. Et non loquaris sermonē tē. Oō duplr intelligitur. ꝓmo q⁹ null⁹ dz loq̄ in eccl̄ia dū fit officiū tē. Ideo est bonum suere os in ingressu ecclesie. Etiā mulieres que de tota hebdomada se nō vidēt: q̄n̄ ꝟueniūt tūc in eccl̄ia se interrogāt. Quō valetis: q̄d faciţ tē. Itē de veste vel panno tē. vñ meli⁹ esset dormire in domo. Secūdo intelligitur. ne loquaris sermonē tuū. ſ. iudicando proximum. Sunt multi qui in die festo nesciunt se occupare in oprib⁹ spūalibus post prandiū: ſ stant in porta: aut sedent iudicando ⁊ obloquēdo de trāseūtib⁹ de religiosis: de clericis: de mulieribus: dicendo. Jā cognoscitur i pede qualis est mulier ista. De his dicit dauid. Aduersum me loquebant qui sedebant in porta. Sed posses q̄rere illi q̄ seruant bene festa q̄d sunt habituri. Rñdet prophet⁹. Tunc delectaberis sup dño. q⁹ q̄ bñ custodit festa vnit lete. ⁊ sustollam te tē. Dandovi tam eternā. ⁊ cibabo te hereditate iacob: dādo bona tpalia. Quartum crimen fuit falsitatis dicēdo q⁹ nō esset rex messias: ⁊ q⁹ ipse falso faciebat se regē messiā. Job. vij. Quidaꝫ dicebant. q⁹ bonus est: ⁊ q⁹ predicabat bona. Alij non: sed seducit turbas cum sua eloquentia. Unde cum xps se excusabat de tertio crimine: quidaꝫ dicebant ad inuicē. Nonne iste est quē iudei volūt occidere? ecce palā loquit⁹ ⁊ nihil ei dicunt. Numq̄d vere cognouerūt pn̄ cipes q⁹ hic est xps? Sed hunc scimus vnde

sit. xps aūt cum venerit nemo scit vnde sit. Xps aūt exclamando se dixit. Et me scitis ⁊ vnde sim scitis. Et a meipo nō veni: ſ ē verus q̄ misit me quem vos nescitis: sed ego scio eum. Et ſi dixero. nescio eū. ero ſil⁹ vob mēdax. Sed scio eū: q⁹ ab ipo sum: ⁊ ipe me misit. Querebāt ergo eū comphēdere: et nemo misit in illū man⁹: q⁹ nondū venerat hora eius. Nota me scitis. ſ. in q̄tū hō: q⁹ iq̄tū homo sciebāt vnde erat: q⁹ de bethleē natus et mr eius maria. Sed in q̄tū deus nesciebāt vnde esset. Et hec ꝟba dicēs de turba multi crediderūt in eū. nō de maioribꝰ: ſ de simplicibus. Aldoraliter qſi dz q⁹ de turba multi crediderunt in eum. diceret aliq̄s. ⁊ nunquid maiores erant aptiores ex scia acquisita vt crederent in xpm. Responſio. Quidaꝫ illuminātur a sole, quidam non illuminant: q⁹ tenent fenestras clausas. Sic quādo maiores sunt indeuoti tenēt portam clausam: ideo radius diuine gratie nō intrat: quia in illam ex scia. Unde. i. Cor. viij. Scientia inflat: sed simplices qui sine ꝓsumptione audiūt ꝟbum dei: ⁊ tenent portam intellectus aptam: sunt aptiores ad illuminationē. Jdeo radius dine gre intrat in eos ⁊ illuminat eos. Jdeo xps dicit Job. ix. In iudiciū ego in hunc mundū venit vt qui nō vident videāt. ⁊ qui vidēt ceci fiāt. Cui dixerūt pharisei. Numq̄d⁊ nos ceci sum⁹? Dixit iesus. Si ceci essetis pctm̄ nō haberetis. Nunc vero quia dicitis. videmus: peccatum vestrū manet. Nota non vidētes sc̄z ignorātes ⁊ simplices videāt: ⁊ qui vident sc̄z p intellectū naturalē et sciam acq̄sitam ceci fiant. Oremus ergo nos deū vt talem credulitatē nobis concedat per quam ad regnū celorum possumus puenire. Amen.

Feria quarta post Letare. Sermo.

Rocidēs adorauit

p eū. Job. ix. Sermo nr erit de sctō euāgelio hodierno quod continet vnū magnū ⁊ pulchrū miraculū qđ fecit xps de illuminatōe cuiusdā ceci a natiuitate. ſ pmo salutef ꝟgo maria tc. Totū sctm euangelium consistit in tribus punctis.

Primū est opatio miraculosa.
Scōm est impugnatio malitiosa.
Tertiū est approbatio gratiosa.

Et de isto tertio qñ cecus a xpo illuminatus approbauit miraculū adorādo xpm dicit thema. Procidēs adorauit eum. Ecce approbatio gratiosa. Primū quod ostendit in sancto euangelio est opatio miraculosa de qua dicit euangelius. Preteriēs iesus sc̄z exiēs de tēplo vidit hoiem cecū a natiuitate q̄ stabat ibi mēdicans: ⁊ cognoscebat ab olbus: quem xpus vidit. glo. Chrysostomi. i. attēte respexit. Ex cuius respectu apli sumpserūt occasionem et motiuū interrogādi xpm dicētes. Rabbi q̄s peccauit: hic aut parētes eius vt cec⁹ nascerētur. Non querebāt an illa pena veniret ex peccato: q⁹ hoc supponebāt: ſ querebant p quo pctō. Videf q⁹ apli essent de opinione amicorum Job. qui dicebāt q⁹ oia mala ⁊ infirmitates euenīūt homini ex pctis: cui⁹ oppositum dicebat Job. Non peccaui ⁊ in amaritudiꝰ mor⁹ af oculus meus. Job. xvij. Xps volens apostolos extrahere de illa opinione rñdit di. Neq; hic peccauit neq; parētes ei⁹: ſ vt manifestenf opa dei in illo. Nota q⁹ xps nō negat simplr q̄n filij patiant aliq̄n ex peccatis parentū maxime in corpe quod hñt a parēti bus: imo dicit bēs. Vere. q⁹ peccata secreta parentū q̄ cōmittūt in cameris: manifestant multotiēs in punitionib⁹ filioꝝ. Exo. xx. Ego sum dñs deus tuus fortis ⁊ zelotes visitans iniquitatē patrū in filios in tertiā ⁊ quartaꝫ generationē. Jtez Esa. xlviij. Preparate filios eius occisiōi in iniq̄tate patrū eoꝝ. Eze. xviij. Filius nō portabit iniquitatē pris: ⁊ b q̄tus ad aīam: ſ bene q̄tū ad corpus: q⁹ de⁹ nūq̄ punit aiaꝫ filij directe ex pctō pris tm̄. Unde dicit ibidē. Ecce oēs aie mee sunt vt aia pris ita ⁊ filij mea est. Anima que peccauerit ipsa morietur. Eze. xviij. Sed iste cecus non ex pctō parentū nec suis cecus nat⁹ est: ſ vt manifestenf opa dei in illo. Nota opa in plurali numero. Naz qñ infans innocēs patif q̄tu or opa dei manifestanf. Primo mānifestatur opus iusticie. Dicūt doctores theologi. q⁹ primi parētes fuerunt formati in iustitia originali: ⁊ lz corpus sit passibile naturalr: tamen deus dederat istam gram adeꝫ quia q̄diu ipe fuisset obediēs deo: ⁊ corpus obediret etiam aie ⁊ q⁹ corpus nō pateref aliquod malū: sed q⁹ adam fuit inobediēs deo. ppter b corpus pdidit gram: ⁊ remāsit in sua miseria ⁊ passibilitate. Qñ ḡ videtis infantē aliquod malū patientē: ibi manifestaf diuina iustitia: quia et pctō ade corpora patiunt iuste. Jō dauid. Et iustitia illius in filios filioꝝ tc. Jō in isto ceco fuit defectus alicuius ꝓncipij nature: vt opus diuine iustitie in ipo manifestaref. Secundo in infante patiēte manifestaf opus diuine mie: q⁹ vitat pctā. vñ q̄diu hic cecus ca

Universidad Bibliotheca

Universidad Biblio

tuit vitu: multa peccata vitauit q̄ cōmittunt oculis. ⁊ erat humilis ⁊ merebat ex patiētia. Ideo ībat. iij. Cū iratus fuerit mīe recordat. Tertio manifestat opus pnie: q: qñ peccator videt q̄ ille q̄ est innocēs patit dicit infra se. O miser q̄d erit de me. Quarto manifestat opus gr̄e dr: qñ deus vult illū curare miraculose. Sic xp̄s curauit hūc cecū miraculose. Jō dicit. Alde oportet operari opa eius q̄ misit me donec dies est. Vic xp̄s vocat suā pscētiā solē: q̄ facit diē clarā: ⁊ suā absentiā p noctē corpalē vocat noctē. dicē glo. Alde oz operarī. sz miraculose opa eius q̄ mīstime. i. pfis: donec dies est. i. q̄diu suz pns. Venit nox. i. mortis ⁊ passiōis mee qñ nemo pōt operari. i. miraculose. Et post mortē xp̄i pabus sctōr ⁊ aplorū xp̄s faciebat miracula. Jō dō. Cōfitemini dño dñor: qñ in sclm mīa eius. ¶ Nō quō xp̄s curādo cecū illū fuabat septē cerimonias Prima q: respexit eū attēte: scda fuit aplor: uz interrogatio: tertia exputt xp̄s in terrā: q̄rta fecit lutū ex sputo: q̄nta liniuit sup oculos ei⁹: sexta misit ipsum ad natatoria syloe: septima fuit saluatio in dicta natatoria. Quare tot cerimonias ⁊ circūstantias voluit q̄are: cū solo iperio potuisset illū illūinare. sicut legit de q̄dā cecō Lu. xviij. cui dixit xp̄s. Quid tibi vis faciā. Rīdit cecus. Dñe vt videā. Dixit illi ie sus. respice. ⁊ statim vidit. q̄re g̃ in isto tenuit tot cerimonias. Rīsio q̄ xp̄s talit voluit illuminare cecū illū. vt daret exēplū cuilibet pctōri cecō q̄liter dz illūinari. Nō quō q̄dz i pctō mor: tali exīs est cecus. q: nō videt piculū in q̄ est casurus subito in foueā infernī. Itez: q: mō cadit ī de pctō in pctm. Uñ de pctōribus dicit. ppha. Ambulabūt vt ceci: q: dño peccauerūt. Sophonie. i. Jō ad illūinandū pctōres necesse sūt pdicte cerimonie a xp̄o seruate in illūinatiōe illius ceci. Prima. vidit ie sus. i. attēte respexit. Ecce ī pctōr cognitio: q̄ venit ex xp̄i aspectu. vt patuit in Petro: q̄ nocte passiōis negauit xp̄m ter: nec recognoscebat peccatū suū quousq̄ xp̄s eū respexit. Lu. xxij. Cōuersus iesus respexit petrū. Et recordat⁹ est petrus vbi dñs dixerat. Priusq̄ gall⁹ cantet ter me negabis. Et egressus foras flenit amare. Ecce quō aspect⁹ xp̄i est necessarius ad cognitionē pctōr. Jō petebat dō. Respice ī me et miserere mei: q: vnic⁹ ⁊ paup lum ego. ps xxiij. Nō vnicus. i. solus a quo recessit deus q̄ ante pctm fuit cuz eo. Scda circūstantia fuit aplor interrogatio. Rabbi ⁊c. In quo oīdit pctōr ꝓtritio: q̄ nō est nisi cordis interrogatio siue disputatio: quare pctōr ex ꝓtritiōe dicit intra se. O miser q̄d feci: tot pctā cōmisi: q̄d erit de aia mea: tot bona amisi ⁊c. Nota bē similitudinē de illo mercatore q̄ in nūdinis emit vasa de lauro p auro. ⁊ oculos piscīū p margaritis: p q̄bus dedit tot ū qō habebat. Qui ostēdit merces suas amicis suis. q̄ dicebant quō fuit deceptus: ⁊ q̄ illud nihil valebat. qui nō dr sperauit. q: sperabat de pce suo diuite. sed reprehendebat se dicēs. O miser quare nō pterbā ꝓlīū: rita stulte feci facta mea. Sic sūt etiā multi hodie stulti mercatores in mūdo: q̄ credūt emere vasa aurea. s. honores: dignitates: que tū nihil valēt. Itē delectationes carnales credūt esse margaritas: ſ qñ illūinant⁹ a dño et vidēt se deceptos: tūc sperant in xp̄o sicut in pce diuite. Ptz g̃ quō ꝓtritio nō est nisi qō increpatiua suīpſius. Jō Job. xiij. in psona pctoris dicit. Quātas habeo iniq̄tates ⁊ pcta: scelera mea atq̄ delicta oīa mihi. Ubi ponit quatuor differētias pctōr. Prima ē iniq̄tas. i. nō eq̄tas. q̄ sunt pcta q̄ fiunt ꝺ primū et tū deus vult q̄ sumus equales in dilectiōe. Scda est ibi. ⁊ pcta. q̄ sunt de factis q̄ fūt ꝺ p priū corpus: vt luxuria: gula: accidia. Jō pcta dicunt qñ recūdū acta. Tertia ibi. scelera. q̄ sūt scelera q̄ fūt directe ꝺ dēū. vt blasphemia. Quarta ibi. ⁊ delicta. q̄ sunt de factis q̄ fiunt ꝺ alīam. vt superbia: auaricia: ira: ⁊ inuidia. Ideo delicta q̄ derelicta. q: his defectibus alia misera derelinquit. Ecce quare dic. q̄tas ⁊c. Tertia circūstantia q̄re xp̄s exput in terrā. Ecce bonus ꝓfessio q̄ nō est nisi pcta abijcere ⁊ stomachū aīe a pctis purgare. Et in ī oīdit modus ꝓfitēdi quō pctōr dz dicere fideles genib⁹ coīa ꝓfessore: ⁊ ibi exp̄uere ⁊ ꝓjicere istas immūdicias de pctis fetidis faciēdo sibi vim ad exp̄llendū pcta. Ecce q̄re xp̄s exput in terrā Dic ꝺ illos q̄ exp̄uit sup altare qui appodiati ꝓfitent. ibi ꝓfessor cū fit iudex dz sedere. Quidā aūt exp̄uit nec in terrā nec in altaria: ſ in faciē cōfessoris ipsum respiciēdo: qō malū est ppt̄ duo. Primo ppt̄ verecūdiā pctōris. Secūdo ppter piculū cōfessoris respiciētis in facie pulchre mulieris ⁊c. Jō dr pctōribus. Si cōsiteamur pcta nra fidelis ⁊ iustus est deus vt remittat nob pcta nra ⁊ emūdet nos ab oī iniq̄tate. i. Joh. i. Quarta fecit lutū ex sputo. Ecce hic pnie iniunctio. q: prudens cōfessor dz misere spurū peccatoris cū terra. id est cognoscere grauitatē peccatoris vt iuxta ꝓditionē ⁊ qualitatē psone ⁊ q̄ritatē petōr sciat p portionare pniam quā peccatori possit facere

Deuc. xxv. Pr mēsura pcti erit ⁊ plagarū modus. Item ꝺ: de pctōrib⁹: q̄ tuz glificauit se pctō: ⁊ in delitijs fuit: tm̄ date illi tormētuz ⁊ luctū. Apoc. xviij. Quita liniuit oculos eius nō dicit punit: ſ liniuit. s. dupl'r in quo oīdit dulcis āmonitio: quā dz facere ꝓfessor. s. liniē do oculos aie pctōris: ipm ad pniaz īducēdo. q: melⁱ⁹ est ꝺ facere pniam q̄ in alio mundo Jō dz dicere ꝓfessor pctōr. Quodcūq; facere pōt man⁹ tua instāter operare: q: nec op⁹ nec rō nec sapia nec scia erūt apō inferos. Eccl⁹ ix. Sexta est. Vade ⁊ lauare in natatoria syloe. Ecce ꝺ pnie assumpte ꝓtimatio. s. de die in die: de hebdomada ī hebomadā ⁊c. q̄uscq; mutef fibi p aliū confessorē. al's nisi pnia teneat pctōr damnat. Jōo dr. In partes vade seculi seti cū viuis ⁊ dātibus cōfessiones deo Non demoreris in errore impiorū: ñ mortē confitere. Et mo: tuo q̄si nihil perit confessio. Cōfiteberis viuēs: viu⁹ ⁊ san⁹ confiteberis ⁊ laudabis deū. ⁊ glificaberis in miserationib⁹ ei⁹. Eccli. xvij. seculi sci. i. pniales ptes seculi damnati sunt pctā. Septima cerimonia est. Abiit ⁊ lauit ⁊ vidit. Syloe interptat missus Ecce ꝺ eucharistie cōio. Er q̄ pctōr fecit ser opa pdicta debet ire ad natatoria syloe. i. ad ecclīam xp̄i q̄ est missus a patre. ideo a xp̄o misso dr: missa in q̄ lauant aīe ⁊ natāt contē plādo. pfunditatē sacri. Jō modo pctōr cecus illuminat⁹. iuxta illud. i. Reg. xviij. Ut scis q̄ oculi mei illuminati sunt de melle isto. Scds de corpe xp̄i dulcissimo. Scds pūct⁹ eu āgelij ē de illuminatiōe impugnatōe. Quattuor impugnationes seu examinatōes fecerūt iudei de illuminatōe ceci. Prima fuit vitioz: scda pharisēorum: tertia fuit parentū: quarta fuit pncipū Quantū ad pmum notandū q̄ postq̄ vicini viderūt ips q̄ fuerat cecus venīētē sine ductore ⁊ sine baculo: ⁊ q̄ videbat clare: dixerūt ad inuicē. Nōne ꝺ est qui sedebat ⁊ mēdicabat: alij dicēbāt q̄ ꝺ est. alij q̄ nō: ſ filīs ei ē. Ipe aūt dicebat q: ego sum ⁊c. Quantū ad scdm q̄ fuit phariseorū: q̄ audito facto int'rogauerūt ipm quō vidisset. Qui narrauit eis totū modum di. Ille homo q̄ dr iesus fecit lutū ex sputo. ⁊ vnxit oculos meos: ⁊ dixit mihi. vade ad natatoria syloe ⁊ laua. Et abij et laui et vidi. Jō duxer⁹ eū ad phariseos. Erat aūt sabbatū Quib⁹ dixit sīr. Tunc pharisei dixer⁹ de xp̄o Non est ꝺ hō a deo q̄ sabbatum non custodit Alij dicebāt quō pōt hō pctōr ꝺ signa facere et talia erat int' os. Tertia examinatio fuit parentū q̄bus dixerūt pharisei. Est ꝺ filⁱ⁹ vr quē dicitis: q: cec⁹ est nat⁹. Quō ḡ nūc videt Qui rīderūt. Scim⁹: q: ꝺ est filⁱ⁹ nr: ⁊ quia cec⁹ nat⁹ est. quō aūt videat nescim⁹: ipz interrogate: etatē hz: ipe de se loquat. Hoc autem dicebāt: q: timebāt iudeos: q: parētes ppter sniam excōicatōnis quā posuerūt iudei non fuerūt ausi dicere q̄s eū illumīauerat: et fuit completū signū qō dederat. Esa. xxxv. Veni et de⁹: ⁊ tūc apient oculi cecor. Quarta ipugnatio fuit ꝓncipū legis ad q̄s fuit duct⁹ cecus illūinat⁹. Qui dixer⁹ sibi. Da gl'riaz deo. i. nō dicas q̄ ille hō te illūinauit: q: pctōr est. Qui rīdit. Si pctōr est nescio. Unū scio: q̄a cū cecus essem vīdeo. Dixer⁹ ḡ. quid fecit tibi. dixi vob ⁊c. Nunq̄d vultis discipuli eius fieri: Maledixerūt ei ⁊ dixerūt. Tu discipul⁹ ei⁹ sis. nos aūt moysi discipuli sum⁹. Nos scimus q: moysi locut⁹ est de⁹. hūc aūt nescim⁹ vnde sit. Quib⁹ ille. Jn ī em mirabile est: q̄a nescimus vnde sit: ⁊ apuit oculos meos. Scimus aūt q: pctōres de⁹ nō exaudit: ſ si quis dei cultor est ⁊ voluntatē ei⁹ facit hūc exaudit. Rīderūt. Jn pctis nat⁹ es totus ⁊ tu doces nos. ⁊ eiecerūt eū foras excōicādo ipm. Vic cecus illūinat⁹ fuit scūs hō vocatus sanctus Ledonius: q̄ cū maria magdalena: martha: et lazaro venit ad pnīcīā marsilie ⁊c. Addoralr ī cecus a xp̄o illūinat⁹ figit pctōrē a xp̄o illūinatū reducēdo ipm p pniam de tenebris pctōr ad claritatē ⁊ lumē gr̄e. Qui ipugnat ⁊ examinat⁹ q̄ttuor. Prio a vicinis. Die q̄ religiosus vel sacerdos: vir siue mulier ꝺūit ad deū. statiz vicini ⁊ alij ipm ipugnāt truffando: deridēdo. intrīn q̄ iā cōpletū est dictū ipius dō. Facti sum⁹ opprobriū vicinis nris ps. lxxviij. Sūt iā multi q̄ isto tpe nō audent incipe bonā vitā. q̄b⁹ dicit xp̄s ꝺsolādo. Beati eritis cū vos oderint hoies. Lu. vi. Scdo impugnat⁹ a phariseis. i. ab indinātōib⁹ carnis q̄ diuidunt nos a deo. Gal. v. Caro ꝺcu. adū. spīm. Uel a phariseis. i. a demōib⁹ q̄ sūt diuisi a deo: a pace ſ: a nob q̄ nos ipugnāt tētādo. mō de fide: mō de auaritia: luxuria ⁊c. vt retrahāt hoies a bona vita incepta: ſ pctōr dz se fortit tenē ⁊ gaudēt recipe tales tētatōes. Jac. i. Dē gaudiū existimate frēs mei cū ī tētationes varias inciderit: sciētes q̄ phatio fidei vr̄e patiaz opaz. patia aūt op⁹ pfectū hēat vt sitis pfecti ⁊ integri ī nllo deficiētes. Greg. Illos tētare negligit: q̄s q̄eto iure se possidere sentit. Aug. Noli existimare te absq; tētatiōe viuere. nā si vna caueris: alia expecta. si aūt dixeris te nō hr̄e tētationē: tūc fortⁱ⁹ tētaris

Tertia tptatio a parentib⁹.i.ab infirmitatibus:doloꝛib⁹ ꝛc̄,qs ꝓm⁹a parētib⁹ nr̄is,scz adā ⁊ eua. qꝛ qñ hō nō vincit̄ tribulatiōnib⁹ ⁊ tēptationib⁹ dēmonū;post veniūt infirmitates:doloꝛes:⁊ hmōi,qb⁹ cōpellimur ire ad dēū.Jō dauid, Multiplicate sunt infirmitates eoꝛū postea acceleraverunt. s.ire ad dēū,pō,xv. Ūñ Greg⁹. Mala q̄ nos hic pmūt:ad dēū ire compellūt.ij. Coꝛ,xij. Tibent gl'iabor in infirmitatib⁹ meis vt inhabiter in me ⁊c̄ xpi. Quarta ipugnatio ē a p̄ncipib⁹.i.a dñis tpalib⁹,q̄ volūt bona hr̄e tpalia deuotarū personarum. Prima impugnatio tāgit fam̄.dicēdo hypocrita ꝛc̄,secūda tāgit aiam,tertia coꝛp⁹,q̄rta bona tpalia,qꝛ qñ psona vult bñ viuere ⁊ pie re:ꝛ:stari veniūt cōnes:litigia ⁊ bōa q̄uscp repellit ab eis,Jō est ncc̄ria patia.ij. Tim̄.iij. Oēs q̄ pie volūt viuere in xpo psecutionē patient. Vel dic q̄ quarta impugnatio est a p̄ncipib⁹.i.demonib⁹ q̄ tēptant ꝛc̄,vt,ꝛ,Jō apl's Epb̄,vlti. Confortamini in dño ⁊ in potentia virtutis ei⁹. Jnduite armaturā dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli:qñ nō ē nob colluctatio adūsus carnē ⁊ sanguinē:ꝛ aduersus p̄ncipes ⁊ potēs ꝛc̄. Tertius punct⁹ est de approbatiōe miraculi gratiosa,de q̄ dic̄ thēa. Procidēs ado.eū. Postq̄ aūt p̄dicta⁹ cec⁹ illuminatus fuit a iudeis eiect⁹ ⁊ excōicat⁹:nullus audebat eū recipere in domo:nec etiā pārētes:nec loqui cū ipo:nec dare sibi lumē nec aliud,qui intra se dixit, O miser si possem invenire illū sctm̄ ppbam ihesum qui me illuminauit:ad min⁹ esset̄ de societate sua. Xps aūt sciens suā tribulationē ⁊ suū bonū dsideriuꝫ venit ei obuiam dicēs. Tu credis in filiū dei? Qui rñdit di.qs est dñe vt credā in eū, Dixit ei ihesus, Et vidisti eū:ꝛ q̄ loq̄r tecū ipse ē. Ac ille, Credo dñe,ꝛ p̄cidēs adoꝛauit eū, Quem xps recepit in suā societatē, Qui potuit dicere eū dauid, P̄t me⁹ ⁊ mr̄ mea dereliq̄runt me:dominꝰ aūt assum̄.me. Adoꝛa k'r hēm⁹ ꝟ doctrinā q̄ hic ille nō dubitauit recedē ab infidelib⁹ vt eēt de societate xp̄i:sic nec nos. Nō ꝟ ⁊ mercatores q̄ faciūt societatē cū infidelibus,⁊ qs dic̄ scp̄tura sctā, Nolite iugū.i. societatē ducē cū infidelib⁹.ij. Coꝛ,vj. Quelibet quā faciunt hic agreni:qꝛ ipi tenent ⁊ possident terram sctām.cō nō sunt extirpādi ꝛc̄. Rñdio,verum est:qꝛ de⁹ vult q̄ illa terra potⁱ possideatur ab agarenis q̄ a xp̄ianis, Nō. ad maiorē confusionē agarenoꝛ ⁊ excusationē xp̄ianoꝛ.quia antiq̄t⁹ agareni erāt xp̄iani q̄ fuerūt decepti a sergio ⁊ machometo: q̄ tenēt q̄ xps nō fuit deus.⁊ qñ xp̄iani ex deuotiōe vadūt visitāt ipsi oñdūt xp̄ianis locū in q̄ xps illum lauit cecū ⁊ suscitauit mortuū ꝛc̄.q̄ q̄dē miracla nō p̄t fieri nisi a solo deo, Jtē dicūt q̄ nō debēt baptizari in noie trinitatis, tñ ibi oñdunt locū vbi xps fuit baptizat⁹ ⁊ tota trinitas fuit ostensa quā ibi negant, Jtē nō credūt sacr̄m altaris:cū ibi oñdāt locū vbi xps fec̄ cenā ⁊ instituit hoc sacr̄m, Jtē non credūt xp̄m passum fuisse mortuū nec sepultū:tñ ibi oñdunt xp̄ianis locū passiōis:mortis:ꝛ sctm̄ sepulchꝝ ad eoꝛū cōfusionē,qꝛ oñdūt qō ibi nō credūt, Jō dicit dauid in psona ppli xp̄iani. Fac mecū signū i bonū vt videāt q̄ me oderūt. s.agareni,⁊ confundant ꝛc̄, Scdo agareni tenēt illā patriā ad excusationem xp̄ianoꝛ. Qm̄ nullus pōt se excusare de pctis. Eccl's. vij. Nō est hō iustus supr̄ terrā q̄ faciat bonū ⁊ nō pecc̄et. Et xps nō vult q̄ xp̄iani faciāt pcta mala in illa sctā terra, Si dicat. q̄re ḡ sustinet q̄ agareni faciant ibi pcta, Rñsio,qꝛ nō tantū fibi displicet sicut de xp̄ianis. Dic̄ rex q̄ sustinet q̄ canes i camera sua faciant aliquā imūdiciā:q̄ non sustineret de filijs vel militibus. Sic illa terra sctā ē camera dei vbi p̄mittit q̄ canes faciāt imūdicias pcoꝝ:ſi nō p̄mittit de filijs,s.xp̄ianis. Vñ illa tota patria fuit iā xp̄ianoꝛ:sed qꝛ ibi faciebāt pcta:iō dixit de⁹,foras:foras, Jtē dixit xps Lu.xxi. Vierūm calcabit a gentib⁹ Tertio agareni tenēt illā terrā ad ꝓsolationē xp̄ianoꝛ.qñ p hoc innuit q̄ illa patria nō ē finis xp̄ianoꝛ:ſic fuit iudeoꝛ. Sed p̄hia celestis est finis xp̄ianoꝛum nob acq̄sita merito passiōis xp̄i. Jdeo apl's Veb.vlti. Non habemus hic manentē ciuitatem:sed futuram inquirimus, Ad quam nos perducat iesus ꝛc̄.

Feria quinta post Letare, Sermo

Eus visitauit plebē

d suā. Luc̄.vij. Sermo erit de sancto euāgelio. Et habebim⁹ multas bonas doctrinas ꝛc̄, Ex primo salutetur virgo maria. Deus visitauit ꝛc̄. Jn p̄senti sermone volo seruare modū iuristarū qui p̄mo ponunt casum leḡ. Deinde mouent qōnes ⁊ faciunt determinatiōes. Et hūc modū tenet gratianus in sēda pte decreti. sic factā mō in schola xp̄i. Prio ponā casum leḡ dīne siue decretal' euangelice. Dicat' historia euāgelij ad lr̄am. Sed i isto casu legis notaui tres qōnes. Primaꝫ in principio. secundam in medio, tertiaꝫ in fine pio nostra bona informatione ⁊ instructōne.

Primo quare xps voluit suscitare illū iunem

tem publice coꝛā omni pplo. Nō hui⁹ qōnis est:qꝛ legit Mat.ix. q̄ qñ voluit suscitare puellā mortuā filiā p̄ncipis synagoge eiecit oēs de camera ⁊ suscitauit ipsam secrete ꝛc̄. Nō:qꝛ dicit Greḡ. q̄ oīs xp̄i actio nr̄a fuit instructio. Ūñ suscitatio coꝛporalis quā fecit in mortuis figurabat suscitatiōem spūalē qua fac̄ xps de pctoꝛibus p pniaꝫ. Ūñ puella q̄ secrete ⁊ in camera iacebat mortua:secrete ipsam suscitauit ad oſendendū nob q̄ pcta secreta nō debēt publicari:ſi secrete p̄nte p̄re.s.p̄fessore ⁊ mr̄e scz anēte ecclesie. Puella.i. aia q̄ secrete iacet mortua in camera p̄sciētie secrete est suscitanda. Auctas. Sedebit solitarius ⁊ tacebit:qꝛ leuauit se supra se. Treñ.iij. Nō sedebit.s.p̄fessor dota pctis cessando.qꝛ leuauit se supra se:ꝛ nō supra alios publice ⁊ notoꝛie pccādo:nec alios scandalisando. Verbi gra. Si q̄s in corde suo secrete est superbus:p̄sumptuosus elat⁹ ꝛc̄. et extra nihil oñdit.tūc puella.i. aia secrete iacet mortua. Modus resurḡēdi est secrete humiliari per cōtritionē:cōfessionē:ꝛ oratiōnē. Jdē de auaro qui secrete facit furtū:vsurā ꝛc̄. sufficit secreta pnia.s.cōteri ⁊ cōfiteri ⁊ restituere secrete. Jdē de luxuria qui secrete pccat sed adextra nil scit:imo reputat bonus ꝛc̄,tali sufficit secreta pnia:cōteri:cōfiteri:recedere a mala societate: sic suscitat secrete de morte culpe ad vitā gr̄e. Jdē de inuidia qua tenent secrete in coꝛde:de odio de mala volūtate:de rancoꝛe:de dsiderio vindicte:nō tenet petere veniam nisi a deo secrete:exquo nō ꝓstat de mala volūtate. Ecce q̄re dicit sedebit ꝛc̄. Sed qꝛ xps inuenit istū inuenē mortuū publice ⁊ notoꝛie:ideo publice coꝛā oībus ipsum suscitauit. Jn quo oñdit xps q̄ pcatoꝛes publici ⁊ notorij p publicā ⁊ notoriā pniam sunt suscitandi de morte culpe ad vitam gr̄e. qꝛ talibus notorie pctoꝛibus nō sufficit secreta pnia. imo dicit scriptura sctā. q̄ bonū est coꝛrepti manifestare pniaꝫ:qꝛ nō sufficit superbo:vano ⁊ pomposo notorio ⁊ publico q̄ faciat secretā pniaꝫ:ſi notoriā q̄ deponat ornamēta vana:comua manicas:caudas:vt illi q̄ de hoc fuerūt scādalizati bñ edificent̄ di. O bñdictus deus ⁊ q̄ō est bñ reductus talis hō. Jdē de vsurario notorio q̄ publice mutuat dec̄ p duodecim vl vē dit minus ppt̄ denarios p̄mptos, vel vēdit plus ppt̄ denarios speratos.⁊ sic ō alijs spēb⁹ vsure,tali nō sufficit secreta pniaꝫ publice vt satisfaciat oībus publice, Jdeꝫ de publicis ra-

ptoꝛib⁹:de notoꝛijs luxurijosis ⁊ ocubin arijs: nō sufficit secrete cōfiteri:ſi publice expellere malā societatē de domo:nec sufficit dicere cōfessoꝛi:de cetero cauebo ꝛc̄.nolo ipsam expellere de domo.qꝛ iret ad lup.nar:qꝛ tunc ipsa se dānaret ⁊ vos nō,tō oꝛ expellere:vt scādalisati de mala vīa vitā edificent̄. Jdē de mala vostūtate ⁊ inimicicia notoria ⁊ publica:q̄ totam patriā cōmouit:qꝛ nō sufficit secreta pnia: ſi q̄ faciat pacē publice cū laude dei ⁊ edificatōe ppli. Regula est gñalis in oīb⁹ pctis q̄ in secretis sufficit pnia secreta:ſi ī notorio req̄rit pnia notoria. Scda q̄ō est sup b̄ q̄ dic̄. Ac cessit ⁊ tetigit loculū. hi aūt q̄ portabāt stetera. Certū est q̄ xps solo v̄bo ip̄erando poterat istū suscitare:q̄re ḡ accessit ⁊ tetigit di.ꝛc̄. Illis q̄ ipsū portabāt vt eū deponerēt.qꝛ absq̄ b̄ poterat ipsuꝫ suscitare. Rñdeo q̄ xps fecit b̄ ad oñendū q̄ ſi pctoꝛ mortuꝰ oꝛ suscitari de morte culpe ad vitā gr̄e:oꝛ q̄ portatoꝛes q̄ portāt eū aiam ī inferno ipsū deponāt. Nō q̄ quatuoꝛ portāt petōrē ad sepulturā inferni. duo añ ⁊ duo retro. p̄mus est mala ꝓsuetudo.scdus est mala societas.tertⁱ est vana gl'ia siue ꝓfidētia. q̄rtus est falsa spes. Primⁱ portatoꝛ a pte añ oꝛ mala ꝓsuetudo:q̄ multas alias portat ad infernū. Verbi gra.qñ aliq̄s infirmat vel ſi pdit aliq̄d:vel ſi sint maleficiati ꝓ filijs b̄ñdis:statim recurrūt ad diuinos,ꝛ qñ de b̄ reph̄ēdunt ꝓfessoꝛe vel ab alijs,rñdet ꝓsuetudo est.q̄ est maⁱ pctm̄ q̄ homicidiū. qꝛ ē ⁊ p̄ceptū p̄me tabule. Jtē qñ reph̄ēdunt de iuramēto:blasphemia:⁊ sic de alijs di.ꝓsuetudo est. Nota modū coꝛrigēdi b̄ vicīū. p̄mus ꝓuenit pentibus nutriēdo filios bñ ꝛc̄. scds cuilibet ꝓponēdo sibi aliquā pēnā ꝓ tali pctō ꝛc̄.tertius ꝓuenit dñis ⁊ rectoꝛibus faciēdo oꝛdinatiōnē cū pena ꝛc̄. Jdē de fractiōe festiuitatū tenēdo feriās:foꝛ. Jctus ꝛc̄.d.ꝓsuetudo ē:imo ⁊ leges:⁊ ⁊ legē dei,q̄to ꝓsuetudo est lōgioꝛ tāto peccare est gr̄uius. Jdē qñ reph̄ēdunt ō vsura.rñdēt.ꝓsuetudo est mutuare dec̄ ꝓ duodecim ꝛc̄. Jdē dicūt illi q̄ vadūt ad lupanaria. ꝓsuendo est. Jdē dicūt mulieres qñ reph̄endunt de vanitatib⁹ oꝛnamētoꝛ:caudaꝛ: mantcarū ꝛc̄.di.ꝓsuetudo est q̄ mulieres oꝛnēt se. Jdē dicūt religiosi qñ reph̄ēdunt ō esu carniū:de vestib⁹:de camisia:ꝓsuetudo est. O iste portatoꝛ ducit aias ad infernū cū q̄drigis qꝛ mala ꝓsuetudo ꝛtif in natura. Dicit p̄ma q̄ ꝓsuetudo ē altera nā ꝛc̄.qꝛ difficile ē assuetā relinq̄re. Jō de malis assuetis dic̄ scriptura Si mutare pōt et̄hiops pellē suā: aut pa⁹ va

t

rietates suas: & vos pt̃ eritis bene facere eis dicentis malũ. Diere. xiij. Scõs portator est mala societas. O quot aĩe dãnant ex mala societate. q̃m poma corrupta & putrida corrumpũt oĩa alia. sic etiã corrũpit mala societas oẽs alios ꝺ societate: & oẽs simul boni nõ pñt corruptũ sanare. Et sicut leprosus corrũpit altũ, sic mala mulier corrũpit plures alias mulieres. nõ foras ꝓiciant. Idẽ de mala ꝑsona luxuriosa q̃ est in parochia vel in collegio vel monasterio: vel ecclesia. q̃m luxuria ẽ morbus ꝓtagiosus. Nota ꝺ de illa meretrice secerta q̃ infra annũ fecit septuaginta meretrices in qꝺã ciuitate. nõ rectores debẽt sup hoc pꝛuidere: & lupanaria ꝓticularia extirpare. In libro ꝺ ordine q̃rit Aug. vtrũ lupanaria pñt sustineri a ꝺñis & rectoribus sine pctõ. Dico q̃ sic. q: sunt in remediũ. di. Auser meretrices ꝺ mũdo & totũ tuũ habebis libidinibus. Quot sunt leones & meretrices q̃ dimitterẽt pctã: si nõ pmittũt lenones. O dãnant ex mala societate. Itẽ quot ꝓdubinarij dicẽtes. quõ dimittas istã quã diligo plus q̃ me &c. ad infernũ oẽs Contra hãc malã societatẽ deus p̃cepit moysi di. Pꝛeciꝑ filijs isr̃l vt ejciãt de castris oẽm leprosum: & q̃ semine fluit: pollutusq; est super mortuo: tã masculũ q̃ feminã ejciãt ꝺ castris ne cõtaminẽt ea cũ habitauerint vobiscũ. Numeri. v. Ubi p̃cepit tres ꝓditiones gentiũ separari a societate. s. leprosum: & q̃ semine fluit. s. meretrix: & pollutũ sup mortuo. s. lenonẽ. Certius est vana ꝓfidẽtia. s. ꝺ longa vita: & stulticia est ꝓfidere in incerto. Nõ quõ iuuenes de quocũq; statu tã religiosoꝝ q̃ clericoꝝ q̃ etiã laicoꝝ: viroꝝ siue mulierũ si sunt dissoluti. ꝺ eis. q̃re nõ fuatis ordinẽ: vel q̃re nõ faciũ pniam &c. videt. bñ q̃ si ero senex factã. & interim moriunt & ducunt ad infernũ ꝑ vanã ꝓfidentiã. O iste portator quot iuuenes ducit ad infernũ. Talibus ꝓngit vt mulctario qui habebat quatuor mulos bonos quos vẽdidit ꝓ denariis & q̃nto ꝺ bilioꝝ: cui ꝑsoluit totũ on⁹: & si nõ potuit portare & moriebat &c. Sic q̃libz nim hz quatuor mulos bonos. s. infantiã: puericiã: adolescentiã: & iuuentutẽ: quos vendimus diabolo ꝓfidẽtes ꝺ se nectute peccando. ad quã si aliq; attingũt hñt satis agere q̃ pñt viuere: & quõ tũc facerent pniam. Ideo auisetis iuuenes: nõ exꝑctet sanus infirmitatẽ: si statim incipere & bñ facere. Ꝺ dicit scriptura sancta. Nõ tardes ꝺuerti ad ꝺñm: & ne differas ꝺ die in diẽ. Subito veniet ira & illius & in tpe vindicte disperdet te. Ecci. v. Nota cras & i

nantes q̃ hue accidit vt falconi impinguato: q̃ nõ vult venire ad ꝺñm ipsum vocante: & ꝺñs mittit lapidẽ ꝑ st̃ eũ: & occidit & ꝓcit i sterq̃linio. Sic ꝺñs noster iesus xp̃us vocat nos ꝺicẽs. Venite ad me oẽs p̃ via pniet: & crastinãs dicit: eras vadã. & sic ꝺ alijs. De quo ira tuus ꝺñs mittit lapidẽ mortis & ꝓcit in sterquilinio inferni. Ꝺ dicẽ. nõ tardes ꝺ uerti tẽ. Quartus portator est falsa spes. quã hñt peccatores ꝺ mia dei dicẽtes. q: deus est misericors qui ꝑcit latronẽ: magdalene &c. ita q̃ ꝺ mia dei faciũt instrumẽtũ ad peccãdũ hbere. Dicũt sancti doctores q̃ hec nõ est spes sed ꝑsumptio vana & falsa: & est pctũ ꝺ sp̃m scm̃. Peccator q̃ penitet ꝺ peccatis cõtenti: & ꝓponit nõ redire. talis põt sperare & cõfidere ꝺ mia dei q̃ dimittat sibi sua pctã: q: multus est misericors ergo penitẽtes: si impenitentes q̃ quotidie addũt mala malis: & pctã peccatis nec dolẽt ꝺ peccatis: nec volũt restituere: nec remittere iniurias: nõ oportet ipsos cõfidere nec sperare ꝺ dei misericoꝛdia. q̃m sicut est misericors penitẽtibus: ita est rigoꝛosus impenitẽtibus. intantũ q̃ si virgo maria: oẽs angeli et oẽs sancti oraret̃ ꝑ vno pctore impenitẽte nihil a xp̃o obtinerẽt. O iste portator ꝺt aĩas ducit ad infernũ sepeliẽdas. Ꝺ dicit scriptura. Ne dicas. miseratio ꝺñi magna est: multitudinis pctoꝝ meoꝝ miserebit. Misericoꝛdia eius & ira ab illo cito approximãt: & in pctores respicit ira illius. Eccli. v. Et ideo ꝺicẽ papa in bullis indulgẽtiarũ q̃ pñt absolui a pctis tẽ. nisi ꝺ illis q̃ cõmiserũt ex ꝓfidẽtia illius bulle. Idẽ ꝺ alijs q̃ peccãt sub sp̃e ꝺuine mie. Ecce q̃re ꝑcepit xp̃s portatoribus vt ipsum ꝺponeret ante eũ suscitaret eũ. Epb. v. Surge q̃ dormis: & exurge a mort uis: & illuminabit te xp̃s.

Tertia q̃ ꝺ est sup hoc q̃ ꝺicit thema. Deꝰ visitauit plebẽ suã. q̃rit ꝺ qua visitatiõe loq̃tur thema. Q̃m in sacra scriptura inueniunt tres notabiles visitatiões ꝺi in hoc mũꝺo. ꝑma ẽ ꝑtenta. scꝺa pñs. tertia futura. Prima fuit ꝺ mia copiosa: secũda fuit ꝺ gra ꝛtuosa. tertia fiet ꝺ iustitia rigoꝛosa. Prima fuit in xp̃i incarnatiõe. tũc venit & visitauit istuꝝ mũꝺũ illuminãdo ipsũ fructificãdo in opib⁹ spũalib⁹: ad instar solis q̃ illuminat: calefacit: et fructificat. Sic ꝺ xp̃o q̃ ꝺ: sol iustitie. Mala chie. iiij. Uobis timẽtibus nomẽ meum: orietur sol iustitie. Unde etiã ꝺicit ꝙginj marie. Felix nanq; es sacra &c. Ꝺic sol iustificauit & illuminauit mundũ radio sue ꝓdicationis in fide cat holica: calefecit in charitate: & fecit fru

ctificare meritorie. De ista visitatiõe auctras. Visitauit nos oꝛiẽs ex alto. Illuminare his q̃ in tenebris & in ũbra mortis sedẽt. Luc. i. De ista ꝺicit thema. Deus visitauit plebẽ suã Scꝺa visitatio est pñs q̃libz ꝺie in sacõ altaris: in q̃ venit ita realr̃ sic̃ venit i vtero mr̃is Dec visitatio est ad instar medici q̃ venit ad visitãdũ hospitale infirmoꝝ ad curãdũ eos. s. sicut xp̃s in hospitale hñt̃ mũꝺi in q̃ sũt mlti infirmi venie. Quiꝺã infirmanf i capite ꝑ superbiã &c. Ꝺ venit xp̃s medicꝰ ꝺ studio paduũ ad visitandũ: practicãdũ: & ad sanandũ aĩas infirmas. Danc visitationẽ petebat ꝺ ꝺicens Memẽto nr̃i ꝺñe in bñplacito ppli tui. Visitra nos in salutari tuo. ps. cv. De ista potest ꝺici thema ꝺ pñti ꝺ⁹ visitat plebẽ suã. Tertia visitatio erit ꝺ iustitia rigoꝛosa. s. in ꝺie iudicij. ad instar regis q̃ venit ad visitandus pplm suũ in ciuitate inoꝺinatã rebellẽ cum magno exercitu gẽtiũ armoꝝ: ad exaltãdum bonos: & ad humiliãdũ malos. De ista visitatione ꝺicit ꝑbã. In ꝺie illa visitabit ꝺñs in gladio suo duro grãꝺi & forti. Esa. xxvij. Nota in ꝺie illa. s. iudicij vlis visitabit ꝺñs i gladio suo quem portabit nõ in manu: si in ore. Unde ꝺ ore eiꝰ ꝓcedit gladiꝰ ab vtraq; parte acutꝰ: vt in ipo peutiat gẽtes. Apo. xix. Nota et vtraq; parte acutꝰ: q: scindet corꝑ⁹ & aiam. Modo q̃ bõ morif in iudicio ꝓticulari solũ ꝑdit aiam: si tũc scindet vtraq; partẽ hois tã aiam q̃ corꝑ⁹. Ad dexteraz scindet q̃ dabit sniam ꝑ bonis ꝺicens. Venite &c. Matt. xxv. Ad sinistrã q̃ ꝺicet mal⁹. Discedite &c. Nota in gladio suo duro q̃tum ad sniam malorum grandi q̃tũ ad sniam bonoꝝ: & forti q̃tũ ad durationẽ glie siue pene. Uel duro. s. ꝺ iudeos q̃ hñt ꝓphetias & nõ credũt: & grandi ꝺ eis. agarenos q̃ sunt in magna mltitudine: & forti ꝺ malos xpianos. De ista visitatiõe põt ꝺici ꝺ futuro. Deus visitabit.

Feria sexta post letare. Sermo.

Uoce magna clama

Exiit. Lazare veni foras. Jo. xi. Ꝺ ꝺie legit eu ãgeliũ ꝺ suscitatõe lazari a xp̃o facta. de q̃ erit ꝙmo nr̃. Sed ꝙmo saluter vgo maria &c. Uoce magna &c. Sem eu ãgeliũ hodiernũ breuit̃ ꝓtinet tres causas mirabiles de suscitatiõe lazari. Prima causa humanit⁹ retractiua. Secꝺa cã meritalis inductiua. Tertia cã ꝓncipalr̃ effectiua. Et de ista tertia ꝺicẽ thema. Uoce magna clamauit ihs iesus impando ꝺicẽs. Lazare veni foras

Prima cã hũanit⁹ retractiua: ne. s. xp̃us faceret istã suscitatõnẽ lazari fuit timor apl̃oꝝ q̃ timebãt ne lapiꝺarẽt̃ i hierl̃m: & ꝺissuadebãt xp̃o ne iret bethaniã vbi lazar⁹ erat mortu⁹ q̃ est ꝑpe hierl̃m. Dic quõ terra pmissiõis erat diuisa in tres ꝓuincias. s. in ꝓuiciã iudee: galilee: & samarie. Et in ꝓuicia iudee xp̃s habebat multos inimicos. & mlctoꝛies voluerũt eũ interficere: eo q̃ reprẽhẽdebat pctã notoꝛia et vitia phariseoꝝ & ꝓncipũ sacerꝺotũ. & q̃ ꝓ: babat suã ꝺiuinitatẽ. Sed q: nõꝺũ venerat hora passionis sue nec erat tali morte moriturus. ideo recessit de ꝓuicia iudee & vẽiebat ad ꝓuinciã galilee vbi diligebat. Et interim lazarus obijt in ꝓuincia iudee. ꝑpter q̃ ꝺicit xp̃s apl̃is. Eam⁹ iterũ in iudeã. De quo apli timẽtes ꝺixerũt xp̃o. Rabbi nũc iudei q̃rebãt te lapiꝺare: & iterũ vadis illuc? Ecce ꝺ cã hũanitus retractiua si indirecte: q: hũanũ ẽ timere mortẽ carnalẽ. Tũc xp̃s ꝺixit eis quõ lazarus eoꝝ amicus erat mortu⁹. iõ voleb at illuc ire. Et ꝺ timoꝛe illoꝝ ꝺixit eis. Nõne. xij. horas sũt ꝺiei. Si ꝺicaf. & quõ est ꝺ ad ꝓpositus. ꝺico q̃ multũ ꝺñ & ꝙm q̃tuoꝛ intellect⁹ sacre scripture. Primo ꝙm intellectũ ifalẽ q̃i ꝺixit xp̃s ista ꝛba erat eq̃noctiũ ꝛnale: q: fuit pasꝰ. xxv. martij. & eadẽ ꝺie fuerat ꝓcepr⁹: q̃ndecima ꝺie ante suã passionẽ xp̃s ꝺixit ista ꝛba. Nõne. xij. &c. & tunc ad ifam ꝺies hẽbat xij. horas. q̃si vellet ꝺicere xp̃s apl̃is. vos ꝺebetis cogitare q̃ rãcoꝛ siue mala volũtas iudeoꝝ ꝺ me ias erit murata: q: sicut ꝺies & xp̃s mutaf ꝺ hora in horã ita etiã coꝛ hois mutaf: q̃m g̃ iam trãsiuerũt nõ solũ. xij. horꝛ: sed plures ꝺies. iõ &c. Uoc ꝺixit xp̃s reprẽhẽdẽdo malã opinionẽ quã hẽbãt ꝺ iudeis: q̃m ꝺ ꝓximo semꝑ ꝺs bõ ꝑsumere i meliorẽ ptẽ. iuxta illud Lu. vi. Nolite iudicare & nõ iudicabimi. Secꝺa expositio. Nõne. xij. hore &c. est allegoricalis. q̃ ꝺicit̃ vel factũ exponif ꝺ bõ ꝺs hõ credere. ꝙm istã expositionẽ xp̃s ꝺ: ꝺies. Nota q̃m sicut mane & vesꝑe faciũt vnã ꝺiẽ. iuxta illud Gen. i. Factũ est vesꝑe & mane ꝺies vn⁹. sic ꝺ⁹ & hõ faciũt vnã ꝑsonã xp̃i. Ubi q̃ est ꝓncipiũ. sic etiã ꝺiuinitas est ꝓncipiũ oĩm rerũ. Ego sũ ꝓncipiũ q̃ loq̃r vob. Jo. viij. xp̃s aũt vesꝑe & finis oĩs fuit in ꝑ hõ. Q̃m ꝺ⁹ fecit ꝓma ꝺie lumẽ: secꝺa firmamẽtũ: tertia planetas: q̃rta solẽ & stellas: q̃nta aues et pisces: sexta iumẽta: septima fecit hoiez. Q̃ si filiꝰ ꝺei recepit hũanitatẽ: tũc factũ est vesꝑe & mane ꝺies vn⁹. i. ꝺ⁹ & hõ facta ẽ vna ꝑsona Unde cãtat eccl̃ia. Qui mane iunctũ vesperi

Universidad de Sevilla Biblioteca

ties voca ri ꝓcipis De isto dicebat dauid do patri. Oz diatōe tua ꝑseuerat dies. Nec dies habet. xij. horas. ſ. xij. aplos. Lu. vi. Cū dies factus eēt ſcz xp̄s vocauit discipulos suos et elegit. xij. ex ipis: quos aplos nolauit. Nota ꝑma fuit. ſ. petrus ⁊ sic de alijs. vt ibidē patz in textu. Oñ ꝙ dixit. nōne xij. hore. i. xij. apli sunt diei. i. xp̄i. q. d. Sicut hore nō diminuunt diem. i. naturalē. nec dies horas: imo hore se quūt die inſepabiliꝫ: sic nec vos debet me dimittere nec ego vos q̄n vos defendā sicut fecit in nocte passionis q̄n dixit iudeis. si me q̄ritis. finite hos abire. Job. xviij. Ecce dies. i. xp̄s quō defendit horas. iō dixit patri. Pater quos dediſti mihi nō ꝑdidi ex eis quēq̄. Jo. xviij. Tertia exposirō est tropologica. i. moralis ꝑm istā exp̄sitionē dies clara ē pnia. Rō q: sicut culpa dr nox obscura: ita gr̄a ad quā venit homo p pniam dr dies. De hoc aūctas Nox ꝑcessit: dies aūt appropinq̄uit. ad Ro. xiij. Nec dies hz. xij. horas ſ. xij. opa pnialia Prima hora est pctōz cognitio q̄n hora. i. q: tunc incipit claritas diei: ⁊ gētes se mutuo cognoscūt. sic in pctōz cognitione homo seipm cognoscit. scda est cordis cōtritio. tertia emēdandi. ꝓpositio: q̄rta occasionū vitatio: q̄nta oris ꝓfessio: sexta corpis afflictio: septia spūalis ofor: octaua elemosynarū largitio: nona detitorū: restitutio: decima iniuriarū remissio: xi. fame reparatio. xij. eucharistie cōmunio. De ista ꝙ die ⁊ horis dixit xp̄s aplis in euangelio. Nōne. xij. hore sunt diei scz pnie quas vos tenetis ſuatis ⁊ facitis. iō nō opsvos timere de morte. gr̄e subdit. Si q̄s ābulauerit in die nō offendit: q: lucē mūdi videt. Si autem ambulauerit in nocte: offendit: quia lux scz gr̄e nō est i eo ⁊c. Quarta expositio ē anagogicalis. ab ana qđ est sursuz: ⁊ goge ductō q̄si sursum ductio: q̄n dictū vel factū exponit de ſperādo. Et ꝑm istā expositionē dies clara est glia celestis. Rō: q: ibi nō est nox nec tenebr̄e: nec obscuritas ignorātie: imo q̄n aīa intrat paradisum. statim de oīdit sibi vnū libz in q̄ clare scit ⁊ videt oīa. Hic liber vite ē xp̄s q̄ hz duas chartas. ſ. diuinitat ⁊ hūanitat. De isto die glie aūctas in ps. lxxxiij. Melior est dies vna in atrijs tuis sup milia. Ex q̄ sequit talis cōclusio qđ nullꝰ sanctꝰ pōt stare in paradiso nisi p vnā diez. Nec vita nra hz multos dies ꝓpter iterpositionē noctis: si in paradiso nulla nox est: ſ semp est dies clarissima illūinata sole iusticie. Nec dies hz. xij. horas. i. q̄ tuor virtutes. ſcz q̄tuor aie ⁊ quattuor corpis; quattuor compositi. Prima virtudo anime ē sapia diuinoz. scda scia creaturarū. tertia memoria ꝓteritoz. quarta letitia vniuersorum. Prima virtudo corpis est impassibilitas: secūda claritas: tertia subtilitas: q̄rta agilitas Prima virtudo cōpositi siue vite bre ē ꝓcordia gr̄alis. scda abūdantia vtis: tertia plena satietas: q̄rta certa ꝓpetuitas. Erit dies vna q̄ nota est dño. Zacha. xiiij. Vel si vis inx secundā expositionem allegoricaz. dic q̄ dies clara est fides catholica q̄ est fine errore: dubitatōe: ⁊ falsa opione. de q̄ apls ad Ro. xiij. Nox ꝑcessit. ſ. error: tenebr̄e ⁊ falsarū opinū: dies aūt appropinq̄uit. ſ. fidei cat holice Nec dies hz. xij. horas. ſ. xij. articlos fidei hz numerū. xij. aplorū. q̄ oēs sunt in credo i deū Prima hora est de mūdi creatiōe ibi. Credo in deū patrē oīpotētē ⁊c. Ista horā nesciuerūt pbi q̄ posuerūt mūdū ab eterno. Secunda de filij dei eterna gr̄atōe ibi. Et in iesum christū filiū eī vnicū dñz nr̄m. q̄ gr̄af a pr̄e vt radij a sole ⁊c. Tertia de filij dei incarnatiōe. ibi. q̄ concepꝰ est de spūsc̄o: natꝰ ex maria v̄gine. ad instar radij solis p fenestrā vitreā trāseūtis quā nō rumpit. Quarta de xp̄i passione. ibi. Passus sub pōtio pilato: crucifixꝰ mortuus ⁊ sepultus: ne aliq̄ sibi credētes ⁊ obedientes paterent in furca inferni. Quinta de sctōz patrū liberatōe. ibi. Descēdit ad inferos. ſ. ad liberādū sctos pr̄es. Sexta de xp̄i resurrectiōe. ibi. Tertia die resurrexit a mortuis. Septia ō eī mirabili ascēsione ibi. Ascēdit ad celos: sedet ad dexterā dei pr̄is oīpotētis. Octaua de eī ad iudiciū aduētu. ibi. Jndevētur ē iudicare vivos ⁊ mortuos. i. bonos ⁊ malos. Jndevētur. ſ. a dextera dei pr̄is. Nona de spūsc̄i spiratōe q̄. procedit a pr̄e ⁊ filio: sicut calor a sole ⁊ radio. ibi. Credo in spūm sanctū. Decima de vli ecclie aūcte quā opz credere: q: ecclesia vlis errare nō pōt in his q̄ fidei sunt: dicente xp̄o petro. Ego rogaui ꝑ te petre vt nō deficiat fides tua. Lu. xxij. Doc nō dixit xp̄us petro in q̄tū ꝑsona ꝓticularis: sed in q̄tuz erat papa persona cōis. ibi. Credo in sanctam ecclesiam catholicā. i. vlem. Undecima est de sacramētoz sctificatione. q̄bus sacramētis aia sanctificat. ibi. Sanctoz. ſ. sacramentoz cōionem remissionē pctōz. Duodecima est de vli oīm resurrectione. ibi. Carnis resurrectōez ⁊ vitā eternā. Āmē. Oñ ꝙ xp̄s dicat aplis. Nōne. xij hore sunt diei. q. d. quid timetis vos mortes tpalē: ci sitis fortes in fide. Nec de illis qui moriuūt sine fide ⁊ in errore. Jdeo dicit xp̄s

dies a deo xij 27.

Qui ambulat i die. i. fidem nō offendit. ſ. cadē do i infernū. Ecce quō fuit remediū nr̄a cautelā retractiuā. Detur hoibꝰ ꝓfilū q̄ dicāt quo libet die Credo. ⁊ vosmetipos tēptate si estis in fide: ipi vos. ꝑbate. ij. Cor. xiij. Scda cā fuit meritalis ⁊ iductiua. b fuit charitas siue dilectio quā xp̄s habebat ad lazarū discipulū suū ⁊ ad mariā ⁊ martham sorores eius ⁊ conuerso. Jō traxerūt eū ad instar candele fumātis. q̄ trahit ad se lumē alterius candele ꝑpter quem hoc naturaliter q: corda eoz erant vt lucerna fumās. iō traxerūt illud lumen. De quo Jo. i. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hominē mūdū ⁊c. Ecce b ē cā iductiua de q̄ euāgel. sic dicit. Uenit itaq̄ iesus in bethaniā: ⁊ iuenit eū ꝙtuor dies iam in monumēto hītem: vsq; ⁊ turbauit seipm: ⁊ infremuit spū. Hic faciunt homines. ⁊ turbauit se. ſ. ostendendo tristiciā in facie: ⁊ fleuit. ⁊ nō solū ex ꝑpassiōe marie ⁊ marthe: si etiā ex suscitatione ipi lazari q̄e eduxerat erat de statu imꝑcabilitat in quo erat ad statū ꝑcabilitat. q̄n in xp̄i passione etiaz ꝑccauit: q: ꝑdidit fidē de xp̄o. Ecce cā iductiua q̄ dr merital. q: dilectio lazari ⁊ sororū eī ad xp̄m erat meritoria. Aldo: alik notādū est hic q̄ in istis v̄bis cū dr. Diligebat iesus martham ⁊ sororē eī mariā ⁊ lazarū. ostenditur q̄ tria genera ꝑsonarū diliguntur a xp̄o ꝑ istas significata. Prio ꝑsone pure ꝓtinētes. scdo ꝑsone digne penitētes. tertio persone iuste ꝓfidentes. Primo xp̄us diligit personas pure ꝓtinentes. q̄ ostendit ibi. diligebat iesus martham. q̄ sp fuit v̄go pura ⁊ ꝓtinens. Sūt tñ hic notādi tres gradꝰ ꝓtinētie. Primꝰ ē ꝓmptus q̄ est int virū ⁊ vxorē seruātes modum ⁊ fidelitatē fibijnuicē. iō dicit paul⁹. Honorabile cōnubiū in oībꝰ seruādo modū: ⁊ thorꝰ immaculatus. ſ. seruando fidem. Fornicatores aūt ⁊ adulteros iudicabit deus. ad Heb. vlti. Secūdus gr̄adus est ꝓtinētie vidualis. ⁊ ista ē melior q̄n cauet vidua ab illo actu. q: deꝰ non vult nisi inter virū ⁊ vxorē. Un apls. Hec est voluntas dei scrificatio vra vt abstineatis vos a fornicatione. i. Thessal. iiij. Tertiꝰ gradꝰ est puritas v̄ginalis. ⁊ est melior alijs: q̄ ē nūq̄ sensisse illud opus nec corde dr̄siderando: nec ore loquendo: nec ope tangēdo ⁊c. Et in isto gradu erat martha. iō tantū diligebat a xp̄o De his tribꝰ gradibꝰ dicit Beda. Bona est castitas ꝓgal: melior vidual: ſi optima puritas v̄ginal. Secūdo dñs diligit ꝑsonas penitentes: qđ ostēdit ibi. Diligebat iesus martā magdalenam q̄ fuit penitens. quam dñs xp̄s dilexit magis ꝑ post pniam q̄ ante. iuxta pabolā Luc. xv. Quis exvob hō q̄ hz centū oues ⁊ si ꝑdiderit vnā ex illis: nōne dimittit nonaginta nouē in deserto ⁊ vadit ad illā q̄ perierat donec inueniat eā? Et cū inuenerit eā imponit i humeros suos gaudens: ⁊ veniens domum ꝓuocat amicos ⁊ vicinos suos dicēs illis. Cōgratulamini mihi q: inueni ouē que perierat Dico vobis q̄ ita gaudiū erit in celo sup vno pctōre pniaz agēte ⁊c. Nota ꝙ posuit humeris ⁊ hoc q̄si in humeris portabat crucē: tūc factꝰ est ꝓncipatꝰ sup humerū eī. Esa. ix. Tertio diligebat dꝰ ꝑsonas iuste ꝑfidētes. qđ ostendit ibi. Diligebat iesus lazarū. q̄ fuit ꝑfidēs ⁊ dñs tertie ptis ciuitatis hierlm. Dic quō dñi ⁊ plausi diligunt a dño q̄n intrāt p portā. Scdo q̄n vinūt honeste post q̄ sunt int⁹. ⁊ curāt plus de aliab⁹ q̄ de redditib⁹. Tertio q̄n diuidūt redditus in tres ptes. p sei. p familia: ⁊ p egenis. tales sunt iuste ꝑfidētes. sec⁹ de illis q̄ non intrant ꝑ portā: si saltant p rapinā ⁊ simoniā. Dñi aūt tpales solū ꝓpiendo iusticiā ⁊ dando elemosynā pūt saluari. q̄n in iudicio non q̄ret xp̄s a dñis tpalib⁹ si dixerūt horas: si iejunauerunt: si q̄ret ab eis si fecerūt iusticiā de criminosis: si ꝓseruauerūt ppl'm in pace: si correxerūt pctā notoria. Bz multis dñis accidit vt stulto q̄ cooperuit se de scuto: non tñ ab illa pte vñ sagittabat: si ab alia. Sic multi dñi ꝓnunt scuta deuotionis sibi: sed non in illa pte vnde veniunt sagitte reprehensionis. Qui dicunt horas: audiunt missas multas: si nō curant de iusticia ⁊ pace: nec de correctiōe pctōz cū tñ a xp̄o sint de b reꝑhensiui. De dilectiōe ad bonos dños. Auctas. Cor meū diligit ꝓncipes. Judic. v. Tertia cā suscitatiōis lazari ꝓncipal⁹ effectiua fuit xp̄i ptās ⁊ auctas: ei⁹ preceptū ⁊ imperiū: de quo thema. Uoce magna damauit. lazare veni foras. Dic hist⁹: euangelij ab illo. Jesus venit ad monumentū quod erat spelunca. ⁊ lapis superpositꝰ erat ⁊c. vsq; in finē. Jn hac suscitatiōe lazari xp̄s seruabat q̄nq; cerimonias. Pria fuit q̄n fecit aperiri sepulchrū di. Tollite lapides. cui dixit martha. Dñe iā fetet: q̄ triduan⁹ est. totaliter scaturizat de v̄mib⁹. Ad quā xp̄s dixit. Nonne dixi tibi: si crediderīs videbis mirabilia dei Secūda cerimonia q̄n iesus eleuauit oculos v̄sus celū ⁊ dixit. Pater gratias ago tibi q̄n audisti me. Ego aūt sciebā q: semp me audis sed ꝓpter populū q̄ circūstat dixi: vt credant quia tu me misisti. Jn q̄tū hō est minor ꝑ. ideo orabat. quia in q̄tū deus non oportebat

Tertia cerimonia: q̄ voce magna clamauit, Lazare veni foras, & nō loq̄bat corpi corruptō: q̄ nihil audiebat, sed loq̄bat aie in limbo sētōz patruz existenti: vt credit, q̄ sanct⁹ hō erat: & statim, p̄dixit foras. Quarta cerimonia q̄n dixit, Soluite eū. q̄ erat ligat⁹ institutis manibus & pedibus sm morem iudeoz. Quinta cerimonia dū dixit, Sinite eū abire. Adulti ḡ ex iudeis q̄ viderāt q̄ fecit iesus crediderunt in eum, Quidā aūt ex ipis abierunt ad phariseos & dixerūt eis q̄ fecit iesus. Aliter in his quinq; cerimonijs oñdit xp̄s qualit⁹ suscitandus ē pctōr de morte culpe ad vitā gr̄e per pniam, Primo monumentū debet apiri, ibi, Tollite lapidem &c, In sacra scriptura corp⁹ pctōis dr̄ esse monumētū, Rō. q̄ a dextra ē pulchrū & depictū ad instar monumenti; & ab intra est turpe & fetidū & plenū corruptiōe. in quo iacet mortua aīa, iō dicit xp̄s pctōribus Ue vob̄ q̄ sikes estis sepulchris dealbat⁹ q̄ a foris apparēt hom̄ speciosa: intꝰ aūt plena sunt ossib⁹ mortuoz & oi spurcicia. Matth. xxiij. Dic hic primo de religiosis q̄ a dextra portant habitū honestat: sed intus pleni sunt oi dolo. Itē de presbyteris: a dextra portāt suppelliciū album: & intra est corruptibilitas. Idē de laic̄ tam viris q̄ mulieribꝰ. Primū ergo fiendus si mortuꝰ, s. spūs dr̄ suscitari est aperire sepulchrū: q̄ fit in octo p̄fessione. s. tollere lapides magnū & durū verecūdie, q̄ aūt sunt & nolūt istū lapidē āmouere nec sepulchrū aperire ad clare p̄fitendū pctā: si volūt palliare pctā: vt mulieres, iō plēs damnant ex hoc. Ecce ḡre xp̄s dixit. Tollite lapidē. Respōdit martha, Dñe iā fetet q̄ triduan⁹ est. p̄ccatū cogitatio ne: locutione: opere: & omissione: & tantus erat fetor q̄ omnes claudebāt sibi nasum: nisi xp̄s q̄ stabat sc̄ si nihil sentiret. In quo instruunt p̄fessores, q̄ si audiūt pctā fetida & grauia: nō oñdant fastidiuz nec expuēdo nec suspirādo ne pctōr erecūdēt & nō audeat dicere pctā dicēdo, q̄d faceret si dicerē aliq̄ pctā maiora, si dr̄ audire patient & coopire faciē & tpm aliare vt dicat pctā & nō ẽrubescat. Jdeo dic̄ scriptura p̄fessori. Deut. xxiij. Non abominaberis idumeū. i. pctōr & egyptū. i. pctōr tenebrosuz q̄ etiā fuisti pctōr. Jō apl's. Debem⁹ nos firmiores imbecillitates infirmoz sustinere. ad Rom. xv. Et de illis q̄ p̄fitent pctā eoz dare pōt dici illud, Sepulchrū patēs ē guttur eoz pō. v. Secūda cerimonia fuit q̄n xp̄us post aperiōnem sepulchri q̄rauit, in quo oñdit q̄ facta confessione p̄fessor dr̄ orare dicēdo, Misere atur tui omp̄s de⁹ &c. Absolutionē &c. Dñs ie sus xp̄s &c. & sic corpori pctōis disponit ad p̄tritionē & ad bonū p̄positū abstinendo a pctīs, Jac. v. Cōfitemini alterutrū pcta q̄ vna, s. laici p̄sbr̄is, & orate, p̄ inuicē vt saluemini. Tertio clamauit christus voce magna. Lazare veni foras extra monumentum: quantum ad corp⁹ & extra infernum quantū ad aiam. Sic peccator ad voce cōfessoris pniam imingentis debet exire foras extra dimittendo peccata, quia als non est absoluendus: & anima exit extra infernū cui obligatur per culpā si seruat pniam. als non. Unde Luce. xiij. Dico vobis nisi pniam habueritis omnes simul peribitis Quarta cerimonia. xp̄us dixit. Soluite eum Declocutio fit a p̄fessore q̄n absoluit pctōrē: dicēdo, Auctē dñi nr̄i iesu xp̄i tibi p̄cepta & nobis cōmissa ego te absoluo &c, vñ de hac solutiōe dr̄ p̄fessorib⁹, Quodcūq; solueritis sup terrā. s. vos p̄fessores: erit solutū & in celis, & q̄cūq; ligaueritis sup terrā: erit ligatū & in celis, Mat. xvi. Nec ligatio ē iniūctio pnie. Quinta cerimonia. Sinite eū abire fic. s. si penitēs nō pōt portare magnaz pniam date ei paruā. q̄ melius est cum parua pnia remittere ad purgatoriū: q̄ cū magna ad infernū. & hoc dr̄ cōtra illos p̄fessores q̄ nimis magnā pniam iniungūt. de quib⁹ dr̄ Mat. xxiij. Alligāt onera grauia & importabilia hūeris hominuz, P̄ot etiā alit intelligi sic. Adulti sunt soluti a p̄fessore & a vinculis pctōr q̄ nō sinunt abire vt cōpleant pniam. q̄ vir ip̄edit vxorē: & ecōuerso, socī sociū. & p̄ filiū & econuerso. nullus dr̄ impedire pniam alteri⁹: nisi forte esset p̄iudicatiua, quibus dixit xp̄s. Ue qui dauditis regnum celoz ante hoies: vos em̄ non intratis nec introeuntes finitis intrare. Matth. xxiij.

Sabbato post Letare Sermo.

Emo apprehendit

eū. q̄ nondū venerat et⁹, Jo. viij.

Sanctū euangeliū hodiernū continet vnā magnam disputationē quā habuit xp̄s cū iudeis: in qua xp̄us potuit veram conclusionē. Contra quā iudei arguūt per p̄tradictionē: explicant p̄ innuationē volētes tpm capere. Sz dic̄ thēa q̄ nemo apprehēdit eū &c.

Dico primo q̄ in dicta disputatione xp̄s potuit verā p̄clusionē dicēs coram pplo. Ego sum lux mūdi: q̄ sequit me nō ambulat i tenebris sed habebit lumen vite. Nec conclusio habet tres partes: sm q̄ xp̄us in dicta conclusione

ponit tres excellētias legis euāgelice supra legē mosayc̄a. s. in generalitate: in charitate: et in vnitate. Prima excellētia legis euāgelice est in generalitate siue vniuersalitate. q̄n lex moysi ꝓticularis fuit. q: solū fuit data ptīcularī & certo pplo. s. filijs israel. q: alie gētes mūdi nō obligabant ad dictā legē: nec peccabant nō seruādo illā legē. Nō. q: illa lex fuit solū data illi pplo: et quo deus p̄misit abrae ysaac & iacob: q̄ messias in. q̄ nō descēderet ab eis. & ḡ illā generationē voluit p̄iuilegiare: ordinare: instituere & informare. Jō dedit eis p̄cepta cerimonialia: vt essent bñ ordinati erga p̄ximū: & iudicialia & moralia: vt essent bñ dispositi erga deū & seipsos. Jō dauid dicit, Qui annūciat verbū suū iacob: iusticias & iudicia sua israel, Nota verbū illud, de quo Joh̄. i, Verbū caro factū est: & iusticias & iudicia sua israel. i. pplo iudaico. Non fecit taliter omni nationi: & iudicia sua nō manifestauit eis: alijs scz a iudeis. ps. cxlvij. Ecce hec ꝓticularitas illius ppli, Sed lex euāgelica generalis est & vniuersalis. q: oibus populis gētibus & nationibus data est. Nā licet xp̄s in q̄tū homo esset nascturus de illo pplo israel: tamen veniebat ad saluandū: nō solū populū iudeoz: sed omnes sibi obedientes & credētes: intantū q̄ data lege euangelica nullus potest saluus fieri nisi in ista lege: cū tm̄ multi sine lege mosayca saluarent. vt p̄z de Job & multis alijs. De hac generalitate legis euangelice dixit deus pater filio, Parū est vt sis mihi puus ad suscitādas tribus iacob & feces israel quer tendas. Ecce dedi te in lucem gentiū vt sis salus mea vsq; ad extremū terre. Esa. xlix. Dāc excellentiā generalitatis tangit xp̄s cū dicit, Ego sum lux mūdi: nō solū vnius ppli & vnius terre. scz p̄missionis: & totius mūdi. Job. i. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoiem &c. Sz moyses poterat dicere. Ego sum lux huius populi. Secūda excellētia legis euangelice supra legē moysi est claritas. Lex moysi obscura erat. q: nihil ostendebat dare de deo: nisi q̄ erat vnus deus. q: hoc etiā p̄bi ostenderūt naturaliter. Sed de trinitate p̄sonarū & de incarnatione verbi & hmōi obscure & figuratiue loquebat. Idē de xp̄i passione & resurrectione. Quā obscuritatē figurauit moyses. Exo. xxxiij. q̄ moyses descēdit de monte portans duas tabulas p̄ceptoz. Ubi dic̄ textus q̄ facies ipius moysi apparuit cornuta ex duob⁹ radijs luminis: p̄p̄ q̄d moyses habuit velare faciē suā. & facie coopta moyses publicauit legē: si gnificans q̄ totū erat obscurū & figuratiuz. Jō dicit Dauid, Nescierūt. s. secreta ad xp̄i diuinitatē p̄tinentia: neq; intellexerūt. s. secreta humanitatis xp̄i: in tenebris ambulant. ps. lxxxi. Sz lex euāgelica clare loquit. & dic̄ q̄ vi le deus vnus est tres p̄sone realit̄ distincte. i. Joh. v, Tres sunt q̄ dant testimoniū in celo, pater: verbū: & spūsscūs. & hi tres vnū sunt. Itē clare dicit q̄ p̄sona filij fuit incarnata. ad Gal. iiij, dicit apl's, At vbi venit plenitudo tēporis: misit deus filiū suū factū ex muliere factum sub lege. vt eos q̄ sub lege erāt redimeret. Idē de passiōe: resurrectiōe: ascēsione: & de sacramēto altaris clare dicit, Caro mea vere est cibus: & sanguis meus v̄e est potus. Joh. vi. De ista claritate dicebat xp̄s in scā parte p̄clusionis. Qui sequit̄ me. scz tenendo legem euāgelicā nō ambulat in tenebris: sicut populus iudaicus. Et fuit cōplera p̄phetia Esa. ix. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā. s. legis euāgelice q̄ illūinat totū mundū Tertia excellētia legis euangelice est vtilitatis: quā scz dat tenētibus & seruātibus eā. q: lex moysi dabat seruātibus eā solū vtilitatē tēporalē & terrenā. q: nullā p̄missionē inuenietis de ipsa de gloria p̄adisi. & oēs p̄missiones sunt de isto mūdo. vt p̄z Deut. xxviij. ad longū. & Esa. i. Si volueritis & audieritis me bona terre comedetis. Sz lex euāgelica nō p̄mittit terrena: imo dicit vt despiciamus ea: q̄ nō curemus de honorib⁹: diuitijs: nec delitijs, q: nō sunt nisi fumus. Sed p̄mittit gloriā celestē oibus generibus p̄sonarū. Primo pueris baptisatis innocētibus: q̄a nō dū fecerūt aliq̄ peccatū dr̄. Sinite paruulos venire ad me: q: talū est regnū celoz. Matth. xix. Secūdo adultis si volūt seruare obedientiā. dicēs Qui facit volūtatē patris mei hic intrabit in regnū celoz. Matth. vij. Tertio pctōribus q̄ volūt facere pniam dr̄. P̄niam agite: appropinquabit em̄ regnū celoz. Matth. iiij. Quarto moriētibus & iusticia manutenēda: dicēs, Beati q̄ p̄secutionē patiunt p̄p̄ iusticiaz, q̄m ipsoz est regnū celoz. Matth. v. Quinto diuitibus si volūt facere opera misericordiet dicens, Beati misericordes q̄m ipsi misericordiam cōsequent̄ &c. Matth. v. Sexto pauperibus si volūt hr̄e patientiā dicēs, Beati pauperes spū q̄m ipsoz est regnū celoz. Mat. v. Septimo castevīuētibus amore xp̄i dr̄. Sūt eunuchi q̄ castrauerūt se. s. gladio discretiōis ab scīdēdo occasiones pctōr: familiaritates & oportunitates, abstinēdo a delitijs carnalib⁹ &bi

et potus ⁊ alioꝝ. Mat. xii. Octauo omnib⁹ viuentibus iuste dicēs. Nolite timere pusillus grex: q̄ cōplacuit patri vr̄o dare vob regnū. Lu. xii. De hac vtilitate dicit xp̄s i tertia pte p̄clusionis de illo q̄ fuat legē euāgelicā. q̄ habebit lumē vite. scz eterne glie. de qua dauid. Q̄m apud te est fons vite vt scz ēentia diua q̄ est fons vite: ⁊ in lumine tuo. s. legis euāgelice videbimus lumē. i. gl̄iam. ps. xxxv. Populus aūt simpler gratiose audiebat ⁊ recipiebat doctrinā xp̄i. Sed doctores ⁊ pharisei cum spū p̄dictionis arguerāt p p̄dictionez p̄clusionem xp̄i; dicētes. Tu testimoniū de te ipo phibes testimoniū tuū nō est verus. Hoc argumentū fundat in iudicio humano: i quo non credit homini loquēti p se: tm̄ bñ loquēti contra se: vt q̄n reus dicit, ego occidi eu⁹ ⁊c. Tunc iud: ⁊ dicit. De ore tuo te iudico: ſerue ne. Lu. xix. De hoc habef. ij. Regum. i. vbi legit de morte saul q̄ impegit in ense ⁊c. Od videns q̄dam voleus complacere ⁊ adulari dauid: cui saul inimicabat vt haberet ab ipo aliquid, venit ad Dauid dicēs sibi q̄ rex saul erat mortuus. Cui dicit dauid. Quō hoc s. is Respondit ille. quia ego occidi eū. Ad quem dauid. Quare nō timuisti mittere manū tuā in xp̄m dñi? Os eīi tuū locutū est aduersum te. Et fecit illum occidere: quia ipe loquebaf contra se. ideo dauid credidit: ⁊ p̄ eum sniam ꝓtulit. Sed in iudicio diuino scz confessione iudex scz confessor tenef credere peccatori loqueuti p se ⁊ contra se: quod nō fit in iudicio humano nisi solum loquētibus contra se. Jō doctores illi arguendo contra xp̄m diterūt. Tu de teipo testimoniuz phibes scz i iudicio humano, ⁊ hoc ideo dixerunt: quia ipi erant iudices. q. d. Si dixisses contra te nos credidissemus tibi, sed quia dicis ꝓ te in fauorem tui, ideo testimoniū non est verus. Ad istud argumentū xp̄us respondit, pbando triplicit testimonium esse verum. Primo quia sibi soli ⁊ nulli alteri ptinebat dare testimonium de seipo. quia quādo deus antiquitus mittebat aliquem, pphetam: deus secrete apparebat sibi dicens q̄ iret ad talem locum. Quis ergo potest de hoc facere testimoniū nisi ipemet pheta dicens. Ego sum nuncius dei. Sic si rex in camera sua secrete faceret aliquem gubernatorem huius ciuitatis dādo sibi plenaz potestatem ⁊ lr̄am. Quādo ergo gubernator testificaref de se dicēs. Ego sum gubernator ecce hic lr̄a regis suo sigillo signata, oporteret sibi credere. Et ita fecit Iohānes baptista; cui dñs secrete ꝓmisit offm p̄dicatōis ⁊ baptismi regis messie. de quo ipemet dabat testimonium de se dī. Qui misit me baptisare in aq̄ ille mihi dixit. Sup quē videris spm̄ descēdēte⁊ et manentē sup eū h est q̄ baptisat in spūsc̄o. Et ego vidi ⁊ testimoniū phibui. Jo. i. oñdēs lr̄am nūtijs dī. Ego vox clamātis in deserto Sed quō ꝓbauit iobes q̄ ista lr̄a esset de se, et quo sigillo esset sigillata. Rñdeo ex euidentia facti: q: nunq̄ fuit aliq̄s qui p̄dicaret i deserto nisi ipe. Idem dico de iesu xp̄o: quē de⁹ pater misit ad dandā legē euangelicā nouaz quē de⁹ p̄ secrete in aula vteri v̄ginalis fecit redemptorē ⁊ legislatorē. De hoc fecerat iazz lr̄as ⁊ instr̄a ipos, scz ppbas. Auctas. Vnic oñs ꝓphete testimoniū phibent. Act. x. Sigillū est vita sua sctissima ⁊ doctrīa altissima ⁊ miracula a dei potētia facta. Jō oportebat q̄ ipemet testimoniū daret: q: null⁹ ali⁹ hoc sciebat. Idco dicebat ipe si ꝓ q̄. Si ego testimoniū phibeo de meipo: testionīū meū vez est. q: scio vnde veni ⁊ quo vado. Secūdo ꝓbauit xp̄s testimoniū suū verū esse ex malo iudicio ipoꝝ iudeoꝝ q̄ iudicabāt de xp̄o fm carnē. Judei aūt ex vna parte cogitabāt diuinam ⁊ summā excellentiā regis messie et potentiā. De hoc dauid. Et dñabif a mari vsq̄z ad mare ⁊ a flumine vsq̄z ad terminos orbis terrarū. ps. lxxi. Jtē Dan. vij. Dedit el ptātez honorē ⁊ regnū: ⁊ oēs populi tribus ⁊ lingue seruient ei. Potestas eius: potestas eterna q̄ non auferet, ⁊ regnū eius quod nō corrūpet Sed hoc intelligif spūal'r de sanctitate: quia xp̄s dixit pilato. Regnum meū nō est de hoc mundo. Job. xviij. Et illud regnū intelligitur post diem iudicij. Et ex alia parte cogitabāt de xp̄o cuius filius erat: q: vt putabāt filius Ioseph ⁊ pauperis v̄ginis marie. ꝓp̄ quod iudei ips despiciebāt. ideo dixit xp̄s eis. Vos fm carnem iudicatis, ego aūt nō iudico quē q̄ fm carnem. Immo minores fm carnem exaltabat in veteri testamēto, vt ps de Iacob seruo ⁊ pastore laban: ⁊ de Moyse pastore ouiū quē fecit ducē israel. Item de dō pastore q̄ fuit minim⁹ inter fratres suos: quē exaltauit sup oēs fratres suos in reges. i. Reg. xvi. Item de amos pastore quem exaltauit in pphetam. Item de nouo testamēto. Quot doctores ⁊ magistri litterati erāt discipuli sui: ⁊ nullum ipoꝝ exaltauit nisi petrū piscatorem. quē ꝓstituit vicariū suū. Jtē de paulo tm̄ magꝝ psecutore ecclie quē exaltauit ⁊ fecit fidelem p̄dicatorē. Ecce quare dicit. Vos fm carnez

iudicatis. ego nō iudico quenq̄. Et si iudico ego: iudiciū meū verū est. Ego sum q̄ testimoniū phibeo de meipso: ⁊ testimoniū phibet de me q̄ misit me pr̄. Jdeo apls. Videte vocatio nē vestrā: q: nō multi sapientes fm carnem: nō multi potētes: nō multi nobiles: sed q̄ stulta sunt mūdi elegit deus. vt cōfundat sapientes: et infirma mūdi elegit deus vt cōfundat fortia: ⁊ ignobilia mūdi ⁊ cōtemptibilia elegit deus: ⁊ ea que nō sunt. s. in reputatiōe. i. Cor. i. Aliter hic hñt doctrinā iudices: ne iudicent fm carnē: cogitantes q̄ ille est pater vel mr̄: soror vel frater, ⁊ q̄ in suis iudicijs deum habeant obiectaliter p̄sentē. s. iudicādo iustū iudiciū ⁊ verū. Jō dauid dicit. Si vere vtiq̄ iustā loq̄mini. s. legēdo vel disputando leges vel canones cōsuetudines ⁊ priuilegia: recte iudicate. s. in ope. vt si iustitia est ꝓ iudeo vel agarene: vel paupe: nō iudicetis ꝓ matre vel pr̄e: vel amico, Jdeo ō bono iudice dr̄ Esa. xi. Non fm visionē oculoꝝ iudicabit. Jdeo dicit rex Josaphat suis iudicibus. Videte q̄d facatis. Non enī hois exercetis iudiciū: sed dñi. et qd̄cunq̄ iudicaueritis in vos redundabit. ij. Paral. xix. optimā regulā dedit eis. Scdo notā moraliter cū dic. Si iudico. i. q: iudico ego iudiciū meū vez est. Si in aliquo iudicio pōt esse simul alīq̄s iudex ⁊ testis. Rñsio q̄ nō in iudicio humano: sed dī in iudicio diuino. q̄m ꝓpriū est dei q̄ sit iudex ⁊ testis. q: scit oia secreta ⁊ interiora cordiū q̄ in iudicio humano nō iudicant. Dicit. xxix. Ego sum iudex ⁊ testis dicit dñs. Modꝰ ponit Abdalach. iij. Ego accedā ad vos in iudicio. supple vt iudex. et ero testis velox maleficis: adulteris: periuris: et qui calūniant mercedē mercēnarij: ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos: ⁊ opprimūt peregrinū nec timuerūt me: dicit dñs exercituū. Ubi ponit septē pcta q̄ cōiter sunt secreta. Primū est maleficoꝝ. i. diuinoꝝ. q̄ singulariē dicunt maleficī. eo q̄ nocēt toti cōitati in qua sustinent et nō corrigunt. si cōiter tale pctm̄ fit secrete, q: timēt inquisitores. Jō dicit deus. q: ego q̄ totū scio ⁊ vidi: ero testis pcōr: q: nō oportebit facere magnū ꝓcessum. Scdm pctum est adulteriū. qd etiam fit secrete: q: nolūt hre testes: sed xp̄s erit iudex ⁊ testis. Tertiū est periurii. qd fit de negocio secreto: qli alīq̄ nō pōt hre: vitas nisi p iuramentū. Jō tales xp̄s in iudicio erit testis. Quartū est illoꝝ q̄ calūniant mercedē mercēnarij. i. detinēt. Quintū illoꝝ q̄ humiliāt viduas ⁊c. q: ipse pr̄ orphanoꝝ ⁊ et viduarū. ergo erit iudex. Sextū est illoꝝ q̄ opprimūt peregrinū. i. extraneū qui nō curat de nūdo: si vt trāseat. ⁊ totā suā affectionē hz in celo. Septimū est illoꝝ qui nō timēt deū. Hoc pctm̄ secrete in corde ꝓfitet. si deus erit iudex et testis q̄ faciet iusticiā de oībus. Tertio ꝓbauit xp̄s testimoniū suū esse verū. ⁊ iudei rememorant sibi credere ꝑm legē moysi dicētis, q̄ in ore duoꝝ vel triū testiū stabit oē verbū vel testimoniū. Si steterit testis mendax ꝓ homine accusans eū ꝓuaricationis; stabunt ambo quoꝝ cā est ante dñm in ꝓspectu sacerdotū et iudicū q̄ fuerint in diebus illis. Deut. xix. Cū ergo duo testimoniū p̄hibēt de me. s. ego et pater q̄ misit me, tō teneminī mihi credere in dubitāter. Testimoniū dei patris patuit i matris sue desponsatiōe in v̄gia ioseph q̄ floruit. Et in natiuitate dñi nr̄i iesu xp̄i de nocte q̄ datuit, de angelo q̄ pastoribus apparuit: de stella q̄ tres magos pduxit. De baptismo xp̄i in q̄ vox p̄ris intonuit. Jō xp̄s dñs nr̄ dixit iudeis. In lege vr̄a scriptū est. q̄ duoꝝ hominuz testimonium verum est. Ego sum q̄ testimoniū phibeo de me: ⁊ testionīū phibet de me q̄ misit me pr̄ Tertio iudei replicabāt p inuasionē dicētes sibi. Ubi est pr̄ tuus. Et hoc dixerūt ꝓ tāto: q: xp̄s dixerat q̄ nō erat solus: sed pr̄ q̄ miserat ipsum erat in eo. Judei autē credētes q̄ nō haberet aliū pr̄em nisi ioseph: inuadēdo eū dixerūt sibi. Ubi est pr̄ tuus. q. d. hēs ipsum sub chlamyde. Rñdit xp̄s dicens. Neq̄z me scitis: neq̄z patrē meū scitis. Si me sciretis: forsitan ⁊ patrē meū sciretis. Xp̄s in q̄tū deus nō cognoscebaf a iudeis: q: nō credebāt ipsuz esse deū, obliuioni tradētes ꝓphetas q̄ dicit ipsum esse deū. Esa. ix. Filius datus est nob ⁊ factus est p̄ncipat⁹ sup humer. ei⁹: ⁊ vocabif nomē ei⁹ admirabil: ꝓsiliari⁹: deꝰ fortis, Jtē Abachuc q̄ vocat ipsuz iesuz, i. saluatorē. Ego aūt in dño gaudebo ⁊ exultabo in deo iesu meo. Abachuc. iij. Si nō fuisset deus: nō potuisset saluare: nec scipsum: nec alios, Jdeo dixit. neq̄z me scitis. nō solū inq̄tus deꝰ: si etiā inq̄tū hō. q: credebāt ipsum ee genitū ex viro ⁊ mliere, Nō h q̄tuor ꝓpagatōes Prima fuit sine viro ⁊ muliere, vt Adam, Secunda fuit de viro sine muliere. vt Eua. Tertia de viro ⁊ muliere. vt cōmuniter fit. Quarta de muliere sine viro. vt ḡnatio xp̄i. de qua dicit xp̄s abrae, Generatiōe aūt q̄rta reuertenf huc. scilicz in paradiso. Gen. xv. Dicunt iudei ceci q̄ in quarta generatiōe debebant redire in terrā ꝓmissionis. Ecce quare dicit, Si me sciretis: forsitan et patrē meum

scietis. Et quare dicit fortitan dubitatiue: q̃ cognoscit xp̃m in hoc mũdo p fidẽ: etiaz et necessitate cognoscit patrẽ: ppter regulaz correlatiuoꝝ, que posita se ponũt ꝛc. Et in celo qui cognoscit filiũ: cognoscit ꝛ patrẽ, quare dicit fortitan. Rideo ꝙ cognitio dei est duplex, vna per fidẽ, alia per gloriã. q̃ si recipiant vni formiter, nõ oportẽt dicere fortitan: q̃ qui cognoscit xp̃m per fidẽ: etiã cognoscit patrem. Vide de cognitõe gloꝛie, Qui cognoscit filiũ in gloꝛia: etiã cognoscit patrẽ. Sed intelligitur, Si me sciretis, s. hic p fidẽ: fortitan ꝛ patrem meũ sciretis, s. in alio mũdo p gloriã, q̃ ls essent mali: tñ poterant ꝓuerti, multi cognoscũt xp̃m in hoc mundo: qui tñ nunq̃ cognoscent patrẽ in alio mũdo p gloriã, ppter vertibilitatẽ liberi arbitrij. qm̃ fides sine opibus non saluat hoiem. Jaĉ, ij. Quid ꝓderit frẽs mei si fidẽ dicat q̃s se hr̃e: opera autẽ nõ habeat: nũ q̃d poterit fides saluare eũ, q. d. nõ. ꝛc. Judei autẽ ꝓfuti nõ poterãt amplius arguere nec respondere: si voluerũt ipsum cape, ꝛ dicit thema ꝙ nemo apphendit eũ. Rõ, q̃: nõdũz venerat hoꝛa eius, s. ordinata a sancta trinitate ls in nocte passiõis dixit. Surgite eam⁹ hinc: q̃ venit hoꝛa. Matth. xxvi. ꝛ Luĉ. xxii. Ecce finis disputatiõis. Alio ꝛaliter in hoc ꝙ xp̃s seruare voluit hoꝛã ordinatã: iõdit nob xp̃s vt seruemus xp̃s ꝛ hoꝛã ordinatã ad laborandũ ꝛ quiescendũ. Xp̃s ꝛ hoꝛa ordinata ad laborandũ est feria. ij. iij. ꝛ. iiij. ꝛĉ. Xp̃s ꝛ hoꝛa ordinata ad ꝙescendũ est dñica. Ademẽro vt dicẽ sabbati sanctifices. Sex dieb⁹ opaberis ꝛ facies oĩa opa tua. Septima aũt die sabbatũ dñi dei tui est. Nõ facies oĕ opus in eo. Exo. xx. Nota sex diebus opaberis. Dic ꝛ illos q̃ custodiũt dies egyptios ꝛ ꝑceptũ dei, ꝛ sex diebus opaberis. Nota si vis aliũ introitũ sermonis dicẽdo sic, Sanctũ euangeliũ cõtinet tres doctrinas xp̃i excellẽtes. Prima est doctrina instructiua alte. Secunda est doctrina confessiua apte. Tertia est doctrina reprehensiua iuste.

Dominica Judica. Sermo

Quis ex vobis arguet me de peccato. Joh. viij.

Sermo nr̃ erit de sctõ euãgelio hodierno huius dñice: ꝛ ꝓincꝫ vnã solemnẽ ꝛ strictã disputatõez q̃ fuit inter xp̃m ex vna pte: ꝛ ꝓncipes iudeoꝝ ꝛ doctores legẽ ex alia. ꝛ ꝓmo saluret ẽ go maria. Quis ex vobis ꝛĉ. Pñs dñica dr̃ et intitulat dñica in passiõe dñi, nõ ꝙ ista die fuerit passus: sed q̃ hodie sancta mater ecclesia q̃ per totã quadragesimã ꝓterita fecit officiũ penitẽtie: hodie incipit officiũ de passione dñi, ppter duas rões, ꝓma ex pte xp̃i. scda ex pte nostri. Quantũ ad ꝓmũ: q̃ hodie in dei ꝓgregati in cõcilio generali in ciuitate hierusalẽ determinauerũt: diffinierũt. ꝛ cõclauserunt ꝙ xp̃s moreret: q̃ totus mũdus cõuertebat ad xp̃m, ppter magnũ miraculũ qõ fecerat de suscitatiõe lazari quatriduani fetidi ꝛ corrupti. De quo dicẽ Aug. ꝙ narrabat q̃ viderat in alio mũdo dicens, ꝙ nullus poterat euadere de inferno: nec saluari nisi p xp̃m. et narrabat penas dãnatoꝝ: ꝛ gloriã saluatoꝝ: et angeloꝝ q̃ viderat, ꝓpt̃ qõ multi indies cõuertebant ad xp̃m. Jõ principes doctores et maiores tenuerũt ꝛciliũ ꝛĉ. De quo dicẽ Job, Collegerũt pontifices ꝛ pharisei ꝛciliũ aduersus iesum ꝛ dicebãt. Quid facimus: q̃ hic homo multa signa facit, si dimittimus eũ sic oẽs credent in eũ: ꝛ venient romani ꝛ tollẽt locuz nostrũ ꝛ gentẽ. Unus autẽ ex ipsis Cayphas nolẽ ait. Vos nescitis quicq̃ nec cogitatis: q̃ expedit vobis vt vnus moriaꝫ homo ꝓ pplo et nõ tota gens ꝑeat ꝛĉ. Ab illo ergo die cogitauerũt vt interficerẽt eũ. Joh. xi. Jõ ecclesia hodie incipit officiũ passionis xp̃i. Secũda ratio est ex pte nostri. Notandũ ꝙ sancta mater ecclesia suat diuersos ꝛ varios modos ad ꝓuocandũ peccatores ad ꝑnitentiã. In dñica prima ꝓuocat nos ad ieiunandũ ex emplo ieiunij xp̃i. Dñica scda ad orandũ exẽplo mulieris chananee. Dñica tertia ad cõtendũ exẽplo illius demoniaci. Dñica quarta ꝓuocat nos ad pniam amore xp̃i: oñdẽs nobis quõ xp̃s reficit ꝛ ꝛfortat illos q̃ sunt in deserto pnie. Modo iã nihil aliud restabat ad ꝓuocãdũ nos nisi passio xp̃i. de q̃ hodie incipit facere officiũ: ꝛ ipsam reducit ad memoriam tã ꝓpt̃ bonos ꝛ deuotos q̃ iã fuerũt ꝛfessi ꝛ ieiunauerunt ꝓ q̃nq̃ hebdomadas ꝓteritas vt ꝑseuerẽt fortiter i exẽplo xp̃i. q. d. Recogitate eũ q̃ talẽ sustinuit a pctõrib⁹ aduersus semetipsũz ꝛdictõez vt nõ fatigemini animis vr̃is deficiẽtes. Deb. xij. ꝛ etiã ꝓpt̃ malos ꝛ ipermixtẽtes ꝛ indeuotos xp̃ianos: q̃ nõdũ fuerũt confessi: nec ieiunauerũt. Quasi dicẽt mr̃ ecclesia si exẽpla ꝛ officia ꝓterita nõ poterunt vos ad pniaz ꝓuocare: saltẽ mõ attẽdaĉ ad min⁹ ad xp̃i passionẽ q̃, ꝓ nob tãta passus ẽ. In cuius passiõe ꝑtre scisse sũt ꝛ monumẽta aperta sũt. Mat. xxvij. ꝙto ꝛ magꝭ corda carnis indeuotoꝝ dñt scidi ꝓ ꝓritoz. Et monumẽta, i. corpa

spirl ꝓ ꝛfessionẽ: ꝛ resurgere ꝓ pniam. Ecce ratiões ꝙre ista dñica dr̃ de passione dñi. De ista bñdicta passione xp̃i ponunt ꝛ ostẽdunt ser ꝛciones in sctõ euãgelio hodierno q̃ fuerũt disputate in dicta disputatõe inꝛ xp̃m ꝛ ꝓncipes doctores. Prima ꝛcio ꝙ bñdicta passio fuit portata ꝓ xp̃m innocẽter. Scda ꝛcio ꝙ hec bñdicta passio xp̃i fuit ꝓ iudeos tractata malignose. Tertia ꝛcio ꝙ fuit despecta enormiter. Quarta ꝛcio ꝙ fuit nobis ordinata ꝓfectuose. Quinta ꝛcio ꝙ fuit ꝓfẽ⁹ sctis demõstrata figuraliter. Sexta ꝛcio ꝙ fuit a sctã trinitate ordinata singulariter. In his stat totũ euãgeliũ. de his erit ꝛmo noster. Et de ꝓma ꝛcione dicit thema. Quis ex vobis ꝛĉ. Prima ꝛcio dicẽ ꝙ hec bñdicta passio xp̃i fuit ꝓ xp̃s portata inocẽter: q̃ sine culpa ꝛ sine pctõ suo: q̃m xp̃s semp fuit sine pctõ aliq̃, nõ soluz inq̃ntũ deus: ꝛ etiã inq̃ntũ hõ nunq̃ peccauit nec corde cogitando nec ore loquendo: nec ope, Esa. liij. et. i. Pet. ij. Pctm̃ nõ fecit nec inuẽtus est dol⁹ in ore eius. De hõ dicit enãgeliũ. Dixit iesus turbis iudeoꝝ ꝛĉ. s. ꝓncipib⁹: doctoribus: ꝛ pharisẽis ꝛ pplo: q̃s ex vobis arguet me de pctõ. Volẽs eis oñdere eoꝝ pctm̃ eo ꝙ sine aliq̃ crimine ꝛ pctõ dederãt sniam mortis ꝓ eũ. q. d. Videam⁹ q̃re ex q̃ pctõ ꝛ ꝓ q̃ crimine, si inuenit in vita mea aliq̃ pctm̃ vel in doctrina aliq̃ falsuz dicaĉ, hõ mõ nolo morte recusare: ꝛ si volo vob oñdere ꝙ nõ morior ꝓ aliq̃ crimine: ꝛ respiciebat si surgeret aliqs q̃ eũ reprehẽderet de aliq̃ ꝛ null⁹ surrexit et fuit cõpleta ꝓphetia. Viere. xi. c. Ego quasi agn⁹ q̃ portaĉ ad victimã innocẽter. Et dõ. Captabãt in aĩam iusti: ꝛ sanguinẽ innocẽtez ꝛdemnabãt. ps. xciij. Moralr thema. Quis ex vobis ꝛĉ. Sic põt dicere q̃libet xp̃e penitẽs ꝓncipib⁹ demonũ posq̃ habuit ꝓtritionẽ de pctis ꝛ fecẽ ꝛfessionẽ ꝛ satisfactõez põt dicere demonib⁹, q̃s ex vob ꝛĉ. O magna ꝛsolatio est xp̃ianoꝝ penitentiũ. Cõfessio est tãte efficacie ꝙ delet ꝛ aufert oĩa pctã de libro ꝛ memoria diaboli. Nota exemplũ de diabolo q̃ in corpe obsesso dicebat pctã gẽtib⁹. Qui dixit de scutifero militis q̃ peccabat cũ vxore sua, hic sctificaĉ est in stabulo. ꝓpter hoc q: fuit cõfessus stabulario: quia subito nõ poterat hr̃e copiã confessoꝝ. Si q̃ cõfessio facta vni ꝓra uo laico fuit tãte vtutis ꝙ diabol⁹ nõ potuit sibi imꝓperare pctm̃ q̃to magis confessio sacẽalis facta sacerdoti ãmouet ꝛ delet pctã de memoria diaboli: imo etiã ꝛ dei. Nõ audeam dicere istã ꝛcionẽ nisi q: inuenik i textu biblie. Si impius egerit pniam ab omnibus pctis suis q̃ opatus est ꝛ custodierit oĩa ꝑcepta mea ꝛ fecerit iudiciũ ꝛ iustitiã: oĩm iniq̃tatũ eius q̃s opaꝝ est nõ recordabor. Ezech. xviij. In qua aũcte ponũt quattuor clausule. Prima si impi⁹ egerit pniam ab oĩb⁹ pctis suis ꝛĉ. s. cõterẽdo de pctis. Scda ꝛ custodierit oĩa ꝑcepta mea scz ꝓponẽdo nõ redire ad pctã. Tertia ꝛ fecerit iudiciũ scz pctã ore cõfitẽdo. Quarta ꝛ iustitiã scz pniam sibi iniũctã ꝙando: oĩm iniq̃tatũ ei⁹ non recordabor ad puniẽdũ. Et ꝙ ita ẽtelligaĉ ꝓz. Eze. xxxiij Oĩa pctã eius q̃ peccauit nõ ipũtabunt ei. ꝛ sic ꝓz ꝓma ꝛcio. Quis ex vobis ꝛĉ. q: nullus ips rephẽdere potuit. Scda ꝛcio dicit ꝙ hec bñdicta passio xp̃i fuit a iudeis tractata malignose. q: ꝓpter invidiã quã hẽbant adũsus xp̃m: q: ꝓpls seqbaĉ xp̃m ꝛ suos ꝓmones: ꝛ ipi despiciebant. Jdeo ipi ex pura invidia et malitia tractauerũt mortẽ eius. Hoc tangit ibi cũ dr̃. Si vitatẽ dico vob q̃re nõ creditis mihi. si ꝓ q̃. si vitatẽ dico vob scz ꝙ nõ potestis me rephẽdere de pctõ nec in vita: nec in doctria: nec in ꝙersatõe q̃re nõ creditis mihi Nota hic q̃nq̃ vitates q̃s xp̃s põdicauit iudeis. Prima de credẽdis scilz de articulis fidei declarãdo eis secreta trinitatis ꝛĉ. Scda veritas de fiendis ꝛ ꝙandis: de vtutib⁹ theologicalibus ꝛ moralib⁹, de opib⁹ mie ꝛ iustitie de meritis acq̃rendis ꝛĉ. Tertia de vitãdis ꝛ cauẽdis vitijs ꝛ pctis, s. superbie: auaritie ꝛĉ. Quarta de timẽdis scz de penis inferni ꝛ purgatorij: de rigore iustitie diuine: de iudicio: de dãnatiõe. Quinta vitas de sperãdis, s. de bñficijs⁹: de glia paradisi ꝛ gaudijs, iõ dicebat. Si vitatẽ dico vobis ꝛĉ, ꝛ nullus rñdit mihi. Cũ xp̃s assignauit rõnẽ quare nõ credebant sibi de doctrina sua dicẽdo, Qui ex deo est, s. põdestinat⁹ ad gliam: vba dei audit s. credẽdo ꝛ obediẽdo, ꝓpterea vos nõ auditis: q̃a ex deo nõ estis. Ecce rõ. Jõ vos nõ ꝛdo iustitie nec vitatis tractatis morte mea: si ex pura invidia ꝛ malitia. Sciebat essi pilatus ꝙ per invidiã tradidissent eũ. Mat. xxvij. Moraliter, qui ex deo est ꝛĉ. Unde vnũ de signis ecne põdestinatõis est libẽter audire vbum dei. Nota tres modos audiendi vbũ dei. Nã audiũt quidã maligndo: quidã negligẽter: q̃dã bñ liter. Primo modo audiũt ips ꝓsumptuosi ad rephendendũ põdicatoꝛẽ. ꝛ talis mo⁹ audire vbũ diuinũ nõ est signũ põdestinatõis: si dãnationis ꝛ reprobatõis. Isto mõ ꝓncipes iudeoꝝ doctores ꝛ pharisei audiebant xp̃m

Cepr̃unt pharisei⁹ legisp̃iti g̃uit̃ insistere insidiantes ei: ḡentes capere aliq̃d ex ore ei⁹ vt accusarẽt eũ. Luc. xi. Audeli⁹ fuisset nõ audire Secũdo nõ audiũt x̃bũ dei illi q̃ non ex deuotione: ſi ex x̃pecũdia recedẽdi de ſmõe audiũt x̃bũ dei: ſi non corrigũt se nec emẽdãt, vel qñ p̃dicat ip̃i cogitãt de alio. Jõ nõ illumiant in intellectu ad credẽdũ. nec i voluntate ad fuandũ. nec talis auditio ẽ signũ p̃destinatiõis: ſi maledictionis. iuxta illud. Maledict⁹ q̃ facit op⁹ dñi negligent⁹. Viere. xlviij. Tertio modo audiũt verbũ dei illi q̃ cũ deuotiõe ⁊ attentiõe audiũt vt illuiem̃ ⁊ corrigant: etiã ſi sint magni fati. q: ſp reducũt aliq̃ ad mẽoriã. de quibus apls. Cũ accepisſetis a nob x̃bũ audit⁹ dei: accepiſtis illud nõ vt x̃bũ hoim̃: ſi ſic ẽ x̃pe verbũ dei. i. ad Thessal. ij. Talis mod⁹ audire x̃bũ dei est signũ p̃destinatõis ad gl̃iam. Rõ q: q̃ est in terra aliena libent⁹ audit nouã q̃ dicuntur de sua p̃tia ab illis q̃ venerũt. Sec⁹ de illis q̃ nõ curãt audire. signũ est q̃ nõ curant de illa p̃tia. Sic p̃sone bone ⁊ deuote sunt in hmũdo tãq̃ pegrini ⁊ extranei: q: in celo hñt totũ bonũ suũ. pentes: amicos. ſ. p̃triarchas ⁊ ꝓphas: apl̃os ⁊c. Jdeo qñ aliq̃s p̃dicator q̃ venit inde vbi fuit studendo ⁊ cõtẽplando enarrat nouã de ciuitate ⁊ p̃tia padiſi: signũ ẽ de illis q̃ libent⁹ audiũt q̃ sunt illi⁹ p̃tie ⁊ ciuitatis amici, sec⁹ de illis q̃ nõ curãt audire ⁊ attẽdere. q̃b⁹ dicẽ xp̃s. Propterea vos nõ auditis q: ex deo nõ estis, ſ. p p̃destinatiõnẽ: p amorẽ: p deuotionẽ ⁊ bonã vitã. iõ dicẽ scriptura cuilibet, Esto mãsuet⁹ ⁊ hũlis ad audiẽdũ x̃bũ dei vt intelligas. Eccl. v. ⁊ Jac. i. Jn mãsuetudine suſcipite insitũ x̃bũ q̃ põt saluare aias vr̃as. Tertia ꝓclusio dicẽ q̃ hec bñdicta passio xp̃i fuit dꝛspecta enormit⁹. qñ illi iudei ita dꝛspective loq̃bant⁹ de xp̃o ac ſi le q̃renẽ de vno ribaldo. ſ. vitupꝛrando. vt p3 sui. Rñderunt ḡ iudei. ſ. indignati de b̃ q̃ xp̃us eis dixerat di. Nõne bene dicim⁹ nos q: samaritan⁹es ⁊ demoniũ hẽs: Rñdit, Ego demoniũ nõ habeo: ſ honorifico p̃rem meũ: ⁊ vos inhonoraſtis me. Ego aũt non q̃ro gl̃iam meã. est q̃ q̃rat ⁊ iudicet. Ecce quõ ip̃m vitupabãt. Nota q̃ samaritan⁹ dr̃ a ciuitate samarie. sicut cõfluentius a ciuitate ꝓfluentie. Et iudei ⁊ samaritani inimicabantur. Et ſic nos dicim⁹ aliqui despective, o iudeei ita ipſi dicebant o samaritane. ⁊ ita fuit p̃r eos dictũ xp̃o. Nonne bñ dicimus q: samaritan⁹es. ſ. renegat⁹ infidel⁹ diabolic⁹. Nota samaritan⁹es tu ⁊ demoniũ hẽs Duas iniurias dixerũt sibi, Rñdit xp̃s dulciter excusando se dicẽs, Ego demoniũ nõ hẽo: ſi nõ excusauit se eũ nõ esse samaritanũ. imo videf cõcedere, ſic ſi diceret mihi, Vos estis homicida ⁊ latro, ego excusando me dicerem ego nõ sum latro. tacite ꝓcederẽ me eẽ homicidã. Jdẽ dr̃ xp̃o, dicũt hic glo. q̃ hoc nomẽ samaritan⁹ habet malã significationẽ: q̃ significat hoiem infidelẽ ⁊ hereticũ. ⁊ ſm b̃ iudei dixerũt xp̃o. samaritan⁹es tu, ſ. hz bonã inꝑtationẽ. q: samaritanus interꝑetat⁹ custos ⁊ i sacra scriptura xp̃s dr̃ custos, Esa. xxi. Custos q̃d de nocte: custos q̃d de nocte. Dixit custos, venit mane ⁊ nox, Nota custos q̃d de nocte. ſ. culpe. custos q̃d de nocte. ſ. pene, q. d. libera nos. Dixit custos, venit mane. ſ. mie, venit nox. ſ. culpe nr̃e. Jp̃e eñ xp̃s est custos vlis q̃ custodit oĩa. angelos: celos: elementa: hoies bonos ꝓfuãdos: malos ad pniam exꝑtãdos: dãnatos ad iusticiã ꝓseruãdo. q: als ãnihilarent, Jõ dauid. Nisi dñs custodierit ciuitatẽ: frustra vigilat q̃ custodit eã. Jõ xp̃us non negat se eẽ samaritanũ, exq̃ ꝑterat in bonũ intꝑetari. Adorat⁹ habem⁹ hic doctrinã q̃ verba tibi facta q̃ p̃t tã in bonũ q̃ in malũ intꝑtari: semp debẽt interꝑtari in ptẽ bonã exẽplo xp̃i. Dic exemplus in vitis patrũ ex decreto Celasij, liber ẽ approbat⁹: de illo sctõ heremita q̃ iudicauit hoiem comedẽtẽ de mane i die ieiunij: q̃ de b̃ fuit g̃uit⁹ reph̃sus ab ãgelo en se euaginato ne cellã suã ingredi posset donec ꝑeniteret ꝑ tali pctõ ⁊c, iõ xp̃s. Nolite iudicare. ſ. dubia ⁊ incerta: ⁊ nõ iudicabimi. Lu. vi. Glo. Bede. Jn hoc loco nihil aliud p̃cipi existimo: nisi vt ea facta q̃b⁹ dubiũ ẽ q̃ aio fiant in meliorẽ ptẽ interꝑtemi, Dz xp̃s negauit se habere demoniũ di. ego demoniũ nõ habeo q: nulla bona significatiõe vel interꝑtatiõe põt hõ h̃re demoniũ familiarẽ. Jõ xp̃s se excusauit

Quarta cõclusio dicẽ q̃ hec benedicta passio xp̃i fuit nob ordinata siue applicata p̃fectuose seu fructuose, q: ip̃e voluit suſpẽdi in ligno crucis: ne aliq̃s sibi credẽs ⁊ obedics suſpẽderet i furca iferni. De b̃ ip̃emet dicẽ i euãgelio. Amẽ amẽ dico vob: ſi q̃s sermonẽ meũ seruauerit mortẽ ñ videbit i eternũ. Dixerũt g̃ iudei Nũc cogſcim⁹ q: demoniũ hẽs. Abrahã mortu⁹ est ⁊ ꝓphe, ⁊ tu dicis ſi q̃s ſmonẽ meũ seruauerit: mortẽ nõ gustabit in eternũ. Numquid tu maior es p̃re nr̃o abrahã q̃ mortu⁹ est ⁊ ꝓphete mortui sunt: quem te ip̃m facis? Rñdit iesus. Si ego gl̃ifico metip̃m: gl̃ia mea nihil est, Est p̃r meus q̃ glorificat me quẽ vos dicitis q: deus nr̃ est: ⁊ non cognouistis eũ. Ego aũt noui eũ. Et ſi dixero q: nõ scio eũ ero silis vob mendax. Sz scio eũ ⁊ sermonẽ ei⁹ seruo. Nõ ſuauerit in corde: i ore: ⁊ i ope. Jn corde per fidẽ. Jn ore p̃ confessionẽ. ad Ro. x. Corde creditꝝ ad iusticiã: ore aũt ꝓfessio fit ad salutẽ ⁊c. Jn ope p̃ mandatorũ implet⁹ionẽ. p̃s. Mei mores sunt mãdatorũ ip̃si⁹ ad faciẽdũ ea, Nõ q̃ ſmo xp̃i est ei⁹ doctrina euãgelica: q̃ suaf dupl⁹. ꝑmo firmit⁹ credẽdo. scõdo hũlit⁹ obedi endo. ſ. credere articulos fidei sine dubio ⁊ ere ⁊ falsa opione. ⁊ obedire ei⁹ p̃ceptis ea seruando. talis mortẽ. ſ. dãnatiõis nõ videbit i eternũ. Xp̃s loq̃bat⁹ de morte dãnatiõis eterne. ⁊ ip̃i iudei intellexerũt de morte corꝑali. iõ dixerũt sibi, Nũc cognoscim⁹ q̃ demoniũ habes. Abrahã mortu⁹ est ⁊ ꝓphe. Videntes q̃ ꝑma iniuria sibi nõ displiceret tertiõ illa dimissa iterũ impꝛopauerũt sibi aliã: de q̃ se excusauerat dicẽs, Nũc cognoscim⁹ q̃ demoniũ habes Questio. quõ ex isto textu Amẽ amẽ dico vobis: ſi q̃s ſmonẽ ⁊c, hr̃ q̃ passio xp̃i fuit nob applicata vtilit⁹. Rñsio q̃ passio xp̃i fecit nobis duo magna bona. Primũ ẽ: q: ꝑtute passionis xp̃i remittunt⁹ nob pctã. Secundũ: q: ꝑtute passiõis xp̃i ianua padiſi fuit nob apta. Jõ non restat nisi q̃ ad gl̃iam vadam⁹ ꝑ passus x̃tutũ ⁊ bonorũ operũ. q̃d fit seruando doctrinã xp̃i. Jõ dicit, Si q̃s ſmonẽ meũ seruauerit. Pz conclusio ⁊ rñsio illoꝝ qui dicunt Quid ꝓdest mihi passio xp̃i ſi ego habeo facere pniam de pctis meis, Rñsio q̃ pnia non fit ad soluendũ pctũ ꝑ pctis, nec ad aperiẽdũ ianuã padiſi. q: tã hoc fac̃ passio xp̃i. ſ. pnia fit ad ãbulandũ illuc. Juxta illud dauid. Jbũt de x̃tute in x̃tutẽ: videbit⁹ de⁹ deorũ. i. ãgelorũ i syon. p̃. lxxxiij. Jdeo dicit xp̃s. Pniam agite qñ appꝛopinq̃bit vob regnũ celorũ. Matth. iij. Nota ſi vis alĩ dicere quõ passio xp̃i est nob vtilit⁹ applicata iuxta pabolã illoꝝ duorũ amicorũ. quoꝝ vnus commisit furtũ ꝓpter quod fuit captus ⁊ ad suſpendiũ sententiat⁹. Alter⁹ ex magna dilectiõe quã ad illũ habebat intrauit carcerem ⁊ recepit habitũ amici ſniati. cui tradidit vestes suas. ⁊ final⁹ fuit ꝑ amico suſpensus vt ille euaderet. Quid vobis videf de isto amico qui voluit mori ꝓ10 amico, Di duo amici sunt xp̃s ⁊ hõ, hõ vero ꝓpt furtũ fuit posit⁹ in carcerib⁹ mundi: ſniatus ⁊ dẽnat⁹ ad furcã inferni. Dz venit ei⁹ amic⁹ scz xp̃s verus deus ⁊ hõ indutus veste latronis. i. hũanitate q̃ fuit i ligno crucẽ suſpẽsus vt latro euaderet a furca inferni. Pz ꝑ vtilitas passiõis xp̃i. q: dũs voluit mori ꝑ seruo. ino cens. ꝑ pctõre. i. Pe. iij. Xp̃s semel ꝑ pctis nostris mortu⁹ est: iust⁹ ꝑ iniustis ⁊c. Quinta ꝓclusio. q̃ hec bñdicta passio xp̃i fuit antiquitus sanctis patrib⁹ figural⁹ demõstrata. ibi, Abrahã pr̃ vr̃ exultauit vt videret diẽ meum vidit ⁊ gauisus est ⁊c. Dixerũt g̃ iudei. Quinq̃ginta annos nõdũ habes: ⁊ abrahã vidisti. Die hiſtoriã que legit⁹ Ben. xxij. quõ deus dixit abrahe. Tolle filium tuũ vnigenitũ quem diligis ysaac. Nota bene textũ. q: ysaac figurabat xp̃m q̃ portabat lignũ crucis ⁊c, Abraham vero pr̃ ysaac q̃ portabat ignẽ ⁊ gladiũ: figurabat deũ p̃rem. De q̃ dicẽ apl̃s. Ro. viij. Qui ꝑpꝛio filio suo nõ ꝑcepit: ſ. p nobis oĩb⁹ tradidit illũ. qui in vna manu portabat ignẽ charitatis. Unde Greg. O ineſtimabilis dilectio charitatis: vt seruũ redimeres filiũ tradidiſti. Jn alia vero manu portabat gladiũ: scz auctoritatis occidẽdi filiũ. q: al⁹ null⁹ potuisset ip̃m occidere, Esa. liij. Propter scelus populi mei percussi eũ, ⁊ sicut nõ fuit mortu⁹ ysaac ſ. aries: sic non fuit mortuus filius dei ſm diuinitatẽ: ſ. aries. i. xp̃s ſm hũanitatẽ. Ecce q̃re xp̃us dicit, Abrahã pater vester ⁊c, scz ꝑpter reuelationẽ vt videret diẽ. vidit. i. intellexit in figura. quia intelligentia opus est i visione, Dan. x. diem scz passionis mee, ⁊ gauisus est. Judei autem hoc nõ intelligentes ⁊ x̃ba xp̃i calũniantes dixerũt xp̃o, Quinquaginta annos nondũ habes ⁊ abrahã vidisti. Sed cum christus esset trigintatriũ annorũ quare dixerunt q̃nquaginta annos? Respondeo, q: xp̃s ex magnis abstinentijs: ieiunijs: vigilijs: ⁊ laboribus adiudicabatur senex, vt dicit glo. ⁊. l. annorũ, licet esset solũ. xxxiij. annorũ. Adorat⁹ r, habem⁹ hic exemplũ faciendi penitentiam ⁊ abstinentiam exemplo xp̃i. Q: qñ rex abstinet ⁊ laborat: nõ dz seruꝰ q̃ facere, Jdeo apl̃s. ij. Corinth. iiij. Semp mortificationẽ in corꝑe nostro circumferentes: vt ⁊ vita iesu manifestet⁹ in corꝑib⁹ nostris. Semper enim nos qui viuimus in mortẽ tradimur ꝓpter iesum: vt ⁊ vita iesu manifestetur in carne nostra mortali, ergo mors in nobis operatur ⁊c. Et ad Col. iij. dicit apostolus. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Sexta ꝓclusio, q̃ hec benedicta xp̃i passio fuit a sctã trinitate ordinata singulariter. ſ. vt xp̃s moreret: sed nõ lapidat⁹ nec gladiatus: nec precipitatus: nec alĩ nisi crucifixus in cruce. Hec conclusio p3 ibi, Amen amen dico vob: anq̃ abrahã fieret ego sum, Tulerũt ergo lapides iudei vt iacerent in eũ.

Jesus aũt abscõdit se ⁊ exiuit de templo. Abscõdit se, glo. fecit se inuisibilez iudeis: sed non aplis nec bte marie ỹginj q̃ erat in isto festo q̃d debuit ipa dicere qñ. s. venerũt iudei cum lapidib⁹ dicẽtes: moriaf. Ecce b finis disputationis. Jnceperũt p ỹba ⁊ paulatim venerunt ad ẋbera siue ad manus qñ audiuerunt ipm se faciẽtẽ deũ: ibi. Ame ame dico vobis anteqũ abrahã fieret ego sum, Unde ego suz est, ppriũ nomẽ diuinitat⁹: q: null⁹ põt dicere ego sum nisi abusiue. sicut null⁹ põt dici dives de pecunia quã mutuo accepit: q: nõ est sua, sic esse nr̃m est nobis a deo mutuatũ ⁊c. Sol⁹ deus põt dicere ego sum: q̃ solus hz eẽ imutabile. hoc intelligẽtes iudei tulerũt lapides. Hz quare xps noluit sic mori lapidar⁹: q: ita bñ fuissem⁹ redẽpti illa morte si voluisset. Nisi fio est duplex. pma est litteralis. secũda moralis Quantũ ad pmaz nõ fuit: q: nõ erat ita ordinatũ in constitutio trinitatis q̃ xps moreretur lapidatus sz crucifixus. q: erat moz magis despecta. Sap. ij. Morte turpissima condemnemus eum. Quantũ ad scõam rõnẽ moralẽ: q: p morte crucis nõ solũ sum⁹ redẽpti: sz etiã instructi ⁊ defensi. Uñ in cruce q̃ hat et q̃tuor brachia instruimur facere pniaz q̃ hz q̃tuor opa pnialia. Jõ apls. Qui xpi sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs ⁊ pcupiscẽtijs et⁹. Gal. v. Jtẽ p crucẽ sum⁹ defensi ab oĩb⁹ periculis. Gal. vlti. Mihi aũt absit gl̃iari nisi in cruce dñi nr̃i ihesu xpi. Amen.

Feria scda post Judica, Sermo.

Espiritu accepturi

b erant credẽtes in eũ. Job. vij. ⁊ recitatiue in euãgelio hodierno. Uñ sanctũ euangeliũ hodiernũ cõtinet tres altissimas in xpo speculationes.

Prima est exaltatõis xpi humanalis.
Scõa est execratiõis iudeoz generalis
Tertia est illustratõis credẽtiũ spualis.

Et de hac tertia loquit̃ thema. De spiritu ⁊c. Et pmo de exaltatõe xpi humana: q: ingtũ deus nõ indigebat exaltatõe: io dr exaltatio xpi hũana: q̃ nobis subtilr oñdit ⁊ intricate in pma pte euãgelij cũ dr. Miserũt pncipes ⁊ pharisei ministros vt apphenderẽt ihesum. Dixit g̃ eis ihesus. Adhuc modicũ tps vobiscum sum ⁊ vado ad eũ q̃ me misit. Queretis me ⁊ nõ invenietis: ⁊ vbi ego sum vos nõ potestis venire. Et p declaratõe istoz sciẽdũ est q̃ tã iudei hodie ⁊ maiores sũ conclusi⁹ vt xps crucifigeret: ⁊ heri fuit rentũ b̃ pcilij. ideo dr dñica de passione seu passionis. Hz iõ adhuc ipm nõ accipiebãt: q: timebãt pplm qui ad xpm bẽbat magnã devotionẽ. ⁊ b̃ pter vitã sanctã ⁊ salutẽ quã eis dabat q̃tidie: ⁊ pter miracula. Jõ tenuerũt pcilij q̃ xps caperet: dicẽtes. Ad ittam⁹ hoses pauci valoris vt interficiar: ⁊ miserũt ministros ⁊ sagiões: ⁊ videbunt eũ in tẽplo p̃dicãtẽ: ⁊ ducti timore non audebãt eũ cape. Et iõ fuit pclusum int eos q̃ expectarẽt eũ donec p̃dicasset. Et xpus in pmone cõuertit illos: ⁊ post b̃ ei nihil fecerũt Et ideo dr. Miserũt pncipes ⁊ pharisei ministros vt caperẽt iesum. Et dũ isti audiebãt xpm dixit illis. Adhuc modicũ tps vobiscum sum. Nã ista ỹba attulerũt lucẽ in cordibus ministroz vt videbiẽ. Dic g̃ subtilr ⁊ intricate monstrat xpi exaltatio. Uñ est sciẽdũ q̃ inuenit in nouo testamẽto q̃ repim⁹ q̃tuor exaltatões iesu xpi hũanas. Et pma exaltatio est dolorosa: q̃n fuit elevat⁹ i cruce. O q̃ta debebat eẽ ille dolor: cũ eius corpus delicatũ attrahereꝰ i cruce. Uñ pcludit b doctor scũs in tertia pte. q. xlvi. ar. vi. Nullũ dolorẽ maiorẽ et etiã oĩm sanctoz vnitũ tñ fore q̃tus fuit ille dolor iesu xpi in cruce. Quia vt dicit bñs Thomas in tertia parte. q. xlvi. arti. v. Xps passus est oẽs passiones: nõ q̃dem sm spem: q: ille sibi repugnãt q̃ntũ: vt cõbustio i ignem: ⁊ submersio in aq̃. Hz sm gen⁹ passus est oẽm passionẽ humanã. Et hoc cõsiderari potest tripl̃r. Uno modo ex parte hoĩm. Passus est eñ aliq̃d a gẽtilib⁹ ⁊ iudeis masculis ⁊ feminis. vt pz de ancillis accusantib⁹ petrũ Passus est etiã a pncipib⁹ ⁊ ministris corpis popularib⁹. sm illud ps. Quare fremuerũt gentes: ⁊ ppli meditati sunt inania. Astiterũt reges terre ⁊ pncipes puenerũt in vnũ adũsus dñm ⁊ aduersus xpm eius. Passus ẽ etiã a familiarib⁹ ⁊ notis. sicut pz de iuda cũ pdẽte et petro ipm negãte. Alio mõ pz idẽ ex parte eoz in q̃bus hõ põt pati. Passus est eñ xps in suis amicis cũ deserẽtib⁹. Jn fama p blasphemias hoĩm cũ platas. Jn honore ⁊ gl̃ia p irrisiones ⁊ p tũelias ei illatas. Jn reb⁹ q: vestib⁹ spoliat⁹ ẽ. Jn aĩa p tristitiã: tediũ ⁊ timoꝛ ẽ Jn corpe p vulnera ⁊ flagella. Tertio põt ista deriari q̃tũ ad corpis mẽbra. Passus ẽ ei xpi i capite pũgẽtiũ spinarũ coronã: ⁊ i manib⁹ ⁊ pedib⁹ p̃forationẽ clavoz: in facie alapas: in corpe flagella. Fuit ẽt passus sm oẽs sensum corporeũ. sm tactũ q̃dẽ flagellatus ⁊ clauis confixus. sm gustum felle ⁊ aceto potat⁹ sm olfactum in loco fetido cadauerũ mortuoz: q̃ d̃ calvarie appensus patibulo: sm auditum lacessit⁹ vocibus blasphemãtiũ ⁊ irridentiũ: sm visum videns matrẽ ⁊ discipulũ quẽ diligebat flẽtes. Nec Tho. ibidẽ. ⁊ idẽ ar. vi. eiusdẽ q̃onis dicit q̃ dolor xpi fuerit maior oĩb⁹ dolorib⁹, quod pz ex illo quod dicitur Treñ. i. in psona xpi. O vos oẽs q̃ transitis per viã attẽdite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meꝰ. Penit tñ ibidẽ quattuor rões p istiꝰ pbatione. quas vide ibidẽ si placet. Et iõ dauid dr b in ps. lxxxvij. Paup sum ego ⁊ in laboribus a iuuẽtute mea: exaltat⁹ aũt humiliat⁹ sum ⁊ cõturbatus. Jbi exaltatus. s. in cruce. Et loquit̃ ille ps. in psona xpi. Pauper etiã in exitu venturis ỹginal⁹, ⁊ p̃ius nat⁹ extra domũ in via ponitur in p̃sepe. nec erat ibi ignis cuz esset frigus: vt scitis in nativitate dñi. Et pauper in q̃uersatiõe. q: si aliqs devot⁹ hõ volebat eum hospicio recipe sumebat p elemosyna: aĩs ex ibat per desertũ: ⁊ ibi lapide sub capite posito dormiebat. Et iõ dr. Et circumspectis oĩb⁹ cũ iam vespa esset hora exiit in bethaniã cũ. xij. Mar. xi. Jtẽ multotiens p̃dicando in nimijs caloribꝰ ⁊ in multis alijs laboribus. ita laborabat q̃ iam videbaf senex. Ecce quõ fuit pauper Hz postea exaltat⁹ fuit in cruce ⁊ p̃turbatus. O q̃ta fuit tribulatio capitis ppr̃ spineã coronã. ⁊ q̃ta oculoz pter discipulos q̃ fugiebant: ⁊ pter dolore matris: ⁊ ppr̃ aures audientes blasphemias: ⁊ ppr̃ odoratiõe narium: q: ibi ferebant multa suspensoz corpa. Et de ista passiõe dirigendo ỹba mistris di. Adhuc modicũ tps vobiscum sum vt adhuc instruã vos. Ecce g̃ primã exaltationẽ. Secũda fuit exaltatio gl̃iosa qñ fuit exaltat⁹ in resurrectiõe. Jn resurrectione exiuit cũ sctis pribus limbum: ⁊ in die pasche gl̃iosus surrexit. Et de ista exaltatione ipe dixit alꝰ. Et ego si exaltatus fuero a terra: oĩa trahã ad meipm. Job. xij. Et pro q̃, qñ exaltatus fuero: omnia trahã. Pro aĩas existẽtes in limbo. Jtẽ apostolos tam deficientes ⁊ discipulos. Jn resurrectione suscepit oĩa: quia oẽs creaturas sibi subdidit. Et ista iõ etiã tangit subtilr ibi qñ dixit. Vade ad eum q̃ misit me. O quis vadit ad rẽ q̃ ab eo nõ distat. g̃ quõ vadit ad pfem: cũ essentialr eẽt idẽ cũ pfe, Videte. localiter non distabat: si formalr. q: pf immortalis: ⁊ ipe mortalis ingtũ hõ. ⁊ iõ distabat p hũanitatez a pfe. Tertia exaltatio fuit celestialis. ⁊ ista fuit in ascẽsiõe sua. De hac paul⁹ dicit. Propter cõ ⁊ dꝰ exaltavit illũ: ⁊ donavit illi nomen qõ est sup oẽ nomẽ: vt in nomine ihesu oẽ genu flectat celestiũ terrestriũ ⁊ infernoz ⁊ oĩs lingua confiteat q: dñs ihesus xpus in gl̃ia est dei pris ⁊c. ad Phil. ij. ⁊ ista ipe tangit cũ dicẽ. Queretis me ⁊ nõ invenietis. Q: exquo xpus ascẽdit in celũ: iudei vidẽtes tpus messie esse cõpletũ q̃rebãt ⁊ adhuc q̃rũt xpm: si nõ invenient nisi in iudicio. q: non credebãt ipm esse messiã. g̃ noialr querebãt ⁊ non realr. Jdeo Ozee. v. dr de iudeis. Facti sunt principes i uda q̃si assumẽtes terminũ: super eos effundã quasi aquã irã meaz. Quarta exaltatio fut spualis quoad aiam. q̃ nõ solũ fuit in istis predictis trib⁹: imo etiã in sua incarnatiõe. q: tã tã prudẽtiã ⁊ potẽtiã habuit aia illi⁹ ilico sic ⁊ nunc. ⁊ iõ dicit spualis quoad aiam. ⁊ de hac dicit Esa. lij. Ecce intelliget seruus meꝰ: ⁊ exaltabitur ⁊ elevabitur: ⁊ sublimis erit valde. Seruũ appellat filium respectu humanitatis ⁊ elevabitur in intellectu: in prudentia: gl̃iat fruitione. Et istã in euãgelio tangit cũ dicit, Ubi ego sum: vos non potestis venire. Unde te certũ ẽ q̃ pcto: q̃tũcũq̃ malꝰ q̃diu aĩa ẽ in corpe hz liberũ arbitriũ. q̃re ergo dicebat, vos non potestis venire. Videte. ire ⁊ venire ad gl̃iam fit per passus bonoz operũ. sic vide mꝰ i nõ ire. q: nũc cogitatiõib⁹ bonis: tũc vo penitẽdo imus illuc vbi xps est. Et de hoc dauid. Jbũt de ỹrute in ỹrutẽ ⁊c. in ps. lxxxiij. s. Quã dilecta. iõ g̃ b dicebat: q: sciebat illos eẽ in mala volũtate puersa. ideo nõ poterant ititnerare in bonis opibus. Et videte oĩa bona opa facta in pcto mortali non pñt pdesse. sc̃z ad meritum vite eterne. psunt tñ hoi vt citius disponatur ad gr̃az: ⁊ etiã ad accumulationẽ tẽporaliũ. Et ideo dicit. Ubi ego sum vos nõ potestis venire. s. in sensu composito. s. malam vitã retinẽdo: si bñ illã dimittẽdo. Jdeo xps dicit. Non potest arbor mala bonos fructꝰ facere: nec arbor bona malos fructꝰ facẽ. Matthei. vij. Et hoc intelligatis in sensu compositio. Arbor bona. sc̃z standoin bonis operibus. th creatura licz cadat in pccato mortalitas bonis opibus non destruat. q: ad oĩa. psunt: nisi ad illud vnũ. ⁊ plus q: citius extrahitur hõ de pctõ. Et hoc bñ pz in euangelio hodierno. q: ministri q̃ venerãt ad capiendũ xpm: exquo prꝰ volverunt audire sermonẽ ⁊ bonũ opus facere tiõ deus convertit illos. ⁊ redierunt ad pharisẽos. ⁊ q: illũ nõ pduxerũt captiuũ ad illos: dixerunt pharisei ministris, q̃re nõ protraxistis talem: At illi dixerũt. Nunq̃ sic locutꝰ est hõ. ⁊ quõ hic dr bz capi: Dixerunt illis pncipes. Nunq̃d ⁊ vos seducti estis: nunquid aliqs ex

pli, ipbus credidit in eū, si hec turba q̄ igno rat legē maledicta credit in ipsuz. Aliter nota simplices qui nō ponebāt obicē: ex pmo ne xpi fuerūt illuminati, si ista q: obicē posue rūt. ideo in malicia sua pmāserūt. q: ex superbia sua xp̄m audire noluerūt vt fregnt hoies magne sciētie sunt male sciētie. Jō dr Eccli. v. Esto māsuetus ad audiēdū v̄bū dei vt intelligas. Videte nō omittatis oones solitas, nec bona opa. Jō cuilibet dr. Qdcunq; facere pōt manus tua instāter opare: q: nec op̄ nec rō nec sapiētia: nec sciētia erūt apud infe ros: quo tu pperas. Eccs. ix. Qdcūq; i. bonū. ecce ergo b̄ p prima pte. Scōa ps cuāgelij est de excecatiōe iudeoz gliali. t de hac quō fuerit videte textū euāgelij subtiliter ibi. Dixerūt ergo iudei ad semetipsos. Quo b̄ iturus est: q: nō inueniemus eū. Nunqd in dispsionē gētiū iturus est t docturus gētes. Quis ē b̄ sermo quē dixit. Queretis me t nō inuenietis me. t vbi sum ego: vos nō poteritis venire. Vic videte cecitatē eoz. nā ministri fuerūt illuminati ad intelligendū v̄ba xp̄i: t nō doctores. t ideo verificat hoc v̄bū xp̄i in oone discētis. Cōfirebor tibi pf̄ dñe celi t terre: q: abscōdisti hec a sapiētibus t prudētibus: t reuelasti ea parulis. Matth. xi. Fiebat tūc vt hodie fit. q: cū venīūt ifati ad sermonē dicunt cū magna audacia t elatiōe. Jaz ego videbo qd dicet iste pdicator: t ibi veniūt iam obstinati. Sed simplices t ignorātes imediate credūt et illuminant: q: ex deuotōe veniūt. Ecce quō oūdit cecitas iudeoz. Nā iudei verū dicebāt si nō intelligebāt. q: dicebant q̄ xp̄s debebat ire ad terrā pmissiōis: t ad gētiles in terra pmissionis: t docere gētes. t hoc verū fuit. Nā xp̄s pmo in iudea pdester iuit de villa in villā pdicādo: si xp̄s post disperſionē apl̄oz per totū mūdū iuit eāster. q: p equos. i. apl̄os. et docebat gētes. t hoc dixit xp̄s de Paulo qñ dixit. Vade: qm̄ vas electionis est mihi iste. vt portet nomen meū coram gētibus t regibus: et filijs israel. Actuū. ix. Et videatis ad hoc pulchram figurā in lib o Judicū. c. vi. Nā ibi legit q̄ iudei erāt in magna p̄ssura p̄p̄ inimicos oz. t deus appuit Gedeoni di. q̄ ipse deberet liberare iudeos ab inimicis. t ideo petijt signū gedeon a deo t dixit. Vic est vellus lane in hac area: fit hoc signū q̄ reperiā lanaz totā plenā de roze cras de mane: t aream totam siccā. cui dixit deus placz mihi. t ita inuenit alia die sicut dictū fuit de mane. tūc dixit gedeon. Pulchrū est signū: sed dñe peto scōo q̄ fiat per ōrium: ita q̄ cras reperiam lanā siccā: et aream rorata t roze plenā: t sic habuit. Nota bñ ibidē hystoriaz. Sed q̄ro hic qd significat iste ros. Rñsio. iste ros significat doctrinā ie su xp̄i bona rōne. q: sicut terra de se nō pōt fructificare sine roze celi: sic nec mūdus possz fructificare i bonis opibus nisi descēderet ros. i. doctrina xp̄i. t hoc pbat aucte in cātico Deutro. xxxij. Audite celi q̄ loquor. in v̄bis. Cōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Lana aūt est gens iudaica. q: sicut lana tonsa est a bestia t remota ab ea: sic gēs iudaica fuit separata ab egyptijs qui adorabāt bestias. Et voluit gedeon p primo signo vt ros esset tm̄ in vellere. i. doctrina xp̄i tm̄ in pplo iudaico: t tota area esset ficca. i. totus mundus. nā doctrina t ros xp̄i dabat iudeis tunc solū: t alie cōgregatiōes mūdi erāt ficce, et ideo dr in ps. lxxi. Descēdet sicut pluuia in vellus: t sicut stillicidia stillātia sup terrā tc. Voluit etiam gedeon aliud signū. scz vt lana siccaref: t terra madidaref. t hoc figurabat doctrinā xp̄i post suā ascensionē. Nam post q̄ ascēdit celos fuit rorata eius doctrina per totū mundū. nā in oēm terrā exiuit sonus eoz, et remāsit lana tota ficca. i. gēs iudaica. t fuit adimpleta quedā pphetia dicēs. Quia repleta est terra sciētia dñi sicut aq̄ maris operientis. Esa. xi. Aqua. i. doctrina euāgelica: t remāsit iudea tota ficca. i. recta doctrina v̄itat. Et ideo dicebat pph̄a. Et ambulabūt vt ceci, q: dñio peccauerūt. Sopho. i. Adō videamus hic moraliter circa illud cū dr. Queretis me t nō inuenietis. an forte sit aliqs querēs xp̄m t nō inuenies. Ridet certe q̄ sic. si deficit in aliquo triū q̄ ad hoc requirunf. t hoc declarat Esaias cū dicit. Querite dñm dū dum inueniri pōt: inuocate eū dū pp̄e est. derelinquat impius viā suā tc. Esa. lv. Et sunt ista. i. tps locus t modus. q̄ req̄runf. Dz ergo pmo tps obseruari: hoc est tps q̄dragesime. q: clerici toto tpe xp̄m querūt: si vos mūdam saltē in b̄ tpe q̄dragesime debetis q̄rere xp̄m penitēdo: t iniurias remittēdo. Forte dicūt mulieres qñ reph̄endunf de earū vanitatib⁹. si aliq̄ inciperēt dimittere ornamēta: ego dimitterē. Vide tu q̄cunq; talis es. q: martyres oēs b̄nt coronā in padiso. si sup oēs scōs stephanus q̄ pmus fuit. Virgo maria int̄ v̄gines. magdalena inter penitētes. Et ecce nūc saltē dimittatis isto tpe pnie. Jō dr. Dortamur vos ne in vacuū gram dei recipiatis. ait enī. Tpe accepto exaudiui te: t in die salutis adiuui te. ij. ad

Cor. vi. Querite q̄ dñm dum inueniri pōt. q: iudei nō q̄rebāt debito tpe xp̄m. iō nō inuenerunt. Secūdo in inuemēdo xp̄m seruād⁹ est loc⁹. t iste loc⁹ est iste mūd⁹. q: nisi in hoc mūdo inueniaf p gram: nō poterit inueniri i alio p gliam. t iō dānati nō pñt xp̄m inuenire. q: longe a pcōrib⁹ sal⁹. nos aūt sum⁹ ppe. Sat̄ q̄scit in xp̄o. t iste est intellect⁹ allegoricus. Alt⁹ sensus ē moral⁹ t tropologic⁹. t p̄m istū i tellectū istud festū ē vita fcta quā debem⁹ hr̄e Septē dies sunt v̄tutes morales t theologicales septē. s. fides: spes: charitas: prudentia in periculis: iusticia t tempantia in pserīs. t fortitudo in adūsis. Ultim⁹ dies ē dies mortis qñ xp̄s vocat ad gl̄iam paradisi. Et ideo dr. Venite ad me oēs q̄ laboratis t onerati estis: t ego reficiā vos: t inuenietis requiem aīmab⁹ vestris. Matt. xi. Tert⁹ intellect⁹ est anagogicus. vt si hoc festū significat duratiō nē mūdi. t dies septē significat septē etates. Prima ab adam vsq̄ ad noe. secunda a noe vsq̄ ad abraham. tertia ab abraham vsq̄ ad moysen. q̄rta vsq̄ ad dauid. q̄nta vsq̄ ad trās migrationem babylonis. sexta vsq̄ ad xp̄m. septima vsq̄ ad finē mundi. Ultimus erit dies iudicij: t erit magn⁹. t xp̄s stabit t dampnabit esurientibus t sitientib⁹ iusticiā t his q̄ a dextris erūt dr. Venite benedicti patris mei. Matt. xxv. Sz alijs dicet. Discedite a me maledicti tc. Et iō de bonis dixit. De spiritu accepturi erant tc. Jsti tales accipient in hoc mūdo per gratiam: t in alio per gloriam.

Feria tertia post Judica Sermo.

Emo palā loqueba

n tur de illo p̄opter metum iudeoz. Originaliter Joh. vij. recitatiue in euangelio hodierno. Vñ in isto euangelio hodierno ostenduntur nobis tria de ihesu xp̄o q̄ habuit inter iudeos tempoze sue passiōis. scz

Stricta afflictio
Discreta conditio
Secreta dēfensio.

Et de vltimo loquit̄ thema: q: aliq̄ credentes in eū occulte defendebant. quia nemo supplebat eis. Licet credentiū palam loquebat̄ de illo. i. p illo. licet alij loquerent palā: nō tm̄ p illo: si bene Jō illū.

Primū qō tāgit i euāgelio de xp̄o est stricta afflictio. habebat enī stricta afflictione ex pte oīm. scz amicoz t alioz. t de hoc fit mentio in p̄ncipio euangelij: cū dr. Ambulabat ihesus in galileā. non enī volebat in iudeam ambulare q: q̄rebāt eū iudei interficere. Erat aūt i. p̄xio

dies festus iudeoꝝ scenophegia. Dixerũt aũt
ad eũ frēs eius. Trāsi hinc ꝛc. ꝓo quorũ
intellectu sciendũ est ꝙ terra ꝓmissiōis vltra
mare diuidebaſ in duas ꝓuincias, ſ. in iudeā
et galileā. ꝛ in iudea est ciuitas hierlm tanꝯ
metropolitana. ꝛ ibi stabāt doctores: mgſtret
studiũ gñale. ꝛ ibi mozabanſ inimici xpi. Sꝫ
pentes eius ꝛ amici stabāt in galilea: q: xps
ibi fuerat nutritus in ciuitate capharnaũ. et
ibi habebat amicos suos ꝛ ꝛsanguineos. ꝛ ibi
nō habebat inimicos tot sicut in iudea. ideo
ambulabat in galileā. ꝛ ibi fuit tribulat⁹ ꝛ af-
flict⁹ a fratrib⁹. i. ꝛsanguineis suis. ꝛ istos scā
scriptura appellat frēs ei⁹. Et iste est mod⁹ lo
cre scripture in veteri ꝛ in nouo testō. Unde
Genē. xiij. dicit abrahā loth. Ne qſo sit iurgium
inter me ꝛ te: frēs enī sumus. ꝛ kñ erāt tm cō-
sanguinei. Et ſil'e habeſ ex variis paſſib⁹ scri
pture ꝙ ꝛsanguinei dicunſ frēs. Unī ōz. Op
tabā enī egoipse anathema esse a xpō ꝓ fra
tribus meis q̄ sunt cognati mei ſm carnē. ad
Ro. ix. Et ab illis ꝛsanguineis habuit xps stri
ctā afflictionē. Nā in iudea q̄rebāt eū occide
re ex vna pte: ꝛ ex alia pte frēs eius impelle
bāt vt iret in iudeā: nō tñ ꝙ haberēt inteſtōes
mali. Et assignabant ei ꝛsanguinei ꝛ pentes
q̄re deberet ire q̄tuor rōnes. Et ꝑma rō fuit de
uotiōis. q: erat festus dies ꝓmus scenophe
gia. ꝛ ōz a scenos qō est tabernaculū: ꝛ phagin
qō est comedere grece. q: faciebāt tabernacu
la ꝛ comedebant in tabnaculis. vt hꝫ Leuit.
xxiij. ꝛ erat ꝑceptū dei. Exo. xxiij. ꝙ oēs irēt in
hierusalē. Ideo cū oēs iudei deberēt ire: vole-
bant ꝛcludere ꝙ ipse etiā deberet illuc ire. Sꝫ
ista nō tāgebant xpm. q: ipse erat iperator: q̄
dedit legē moyſi in ſilitudine ignis. Exo. xix.
et iō solut⁹ erat a legib⁹. marie q: poſt ipse de-
dit legē in ſilitudine hoīs. ꝛ iō nō erat ipse li-
gatus. Scō etiā q: ipse erat exceptus. q: ha
bebat ibi inimicos capitales. ꝛ iō inꝑtum hō
erat excusandus. ꝛ iō ista ꝑma rō nō cogebat
Secūda rō erat dilectiōis ꝛ charitatis. ſ. ꝓpr
discipulos q̄ ipsum d: miſerāt rōne sermonis
quē fecerat d̄ sacro altaris. qñ dixit. Caro mea
ꝛe est cibus ꝛc. Joh. vi. Ibidē. nisi māducaue
ritis carnē filij hoīs: ꝛ biberiſ eius sanguinē
nō hēbitis vitā in vob. Ex quo sermone fuit
inter eos tātū scandalū ꝙ dixerūt illi de socie
tate. Durus est ſmo. q̄s pōt eū audire. ꝛ iō
abierūt retro: ſum: ꝛ cū eo nō ambulabāt. q:
reputabāt stultū ꝙ de ei⁹ carne deberēt come-
dere. de his q̄ dicebāt sibi pentes ꝛ ꝛsanguei
Transi hinc ꝛ vade in iudeā; vt ꝛ discipuli tui
ibi recesserūt a te videant opera tua q̄ facis.
Joh. vij. ꝛ quertenſ ad te. q: scādalizati recesſ
serūt a te. Hoc nō fuit dictū de apl'is: q: illi nō
recesserūt ab eo: ſ ab alijs. Sꝫ nihil valet ista
secūda rō: q: discipuli de q̄bus loq̄baſ iā mul-
ta mirabilia v̄derāt ab eo. Tertia rō est ambi
tionis. ꝛ tangiſ ibi cū dicit. Trāsi hinc. nā ne
mo q̄ꝑ in occulto aliq̄d. ſ. notabile facit. va-
de ergo in iudeā. q: ibi erūt gētes totius mū
di: ꝛ faciēt tibi ꝛ nobis magnū honorē. Ecce
in quo habebāt eo: vt haberent honorē ꝛ cō-
modū. Nā ipſi ideo volebāt cū ipso ire. ſi ista
rō nō valet. q: secū ducit vanā gloriā ꝛ auari
ciā: credētes ꝙ aliq̄ forte venirēt ad rogādū
eos vt facerēt ꝙ iesus sanaret aliquos inſoꝝ
et ꝙ ex hoc haberēt pecunias. Quarta rō erat
affectiōis cogitantes ꝙ ex miraculis capereſ
xps in regē. ꝛ tunc ipſi essent magni cū eo. et
ista rō tangiſ ibi: cū dicit. Si hec facis mani
feſta teipſum mūdo. Si hec facis. ſ. diuinus
nō opere diabolico: manifesta te mūdo. Mūdū
dū appellant hierlm duabus rōnibus. ꝓma
q: ibi cōcurrebant quaſi oēs gentes mūdi. se
cūda q: erāt mūdani. ꝛ q̄ hec dicebāt ad xpm
volebāt honorēs ꝛ vanitates: ꝛ forte volebāt
etiā ab eo recedere. q: isti etiā nō credebāt in
eo: imo etiā murmurabāt ꝫ illū. q. d. Et quō
est hoc: q: nūq̄ studuit ꝛ ꝓdicat. Ex hoc ap
paret stricta afflictio iesu xpi. naz inter duas
molas stabat sicut oliua vsq̄ dū exit oleū. Ita
ſil'r ꝓtigit ō xpo. Nā ipse stetit ꝛ fuit ꝑſſus do
nec exiuit oleū effundēdo sanguinē. Et tūc fu
it cōpleta vna ꝓphetia de dauid in ꝑs. xxxvij
Amici mei ꝛ ꝓximi mei aduerſus me appro-
pinq̄uerūt ꝛ steterūt. Et q̄ iuxta me erāt. ꝑ ge
nus ꝛ tribū. dēloge steterūt. ꝛ vim faciebāt q̄
q̄rebant aiam meā sicut fit oliue. Hic sūt due
mozalitates. ꝛ ꝑma tāgit ecclesiasticos: q̄ sūt
inter duas molas. ſ. amicoꝝ ꝛ inimicoꝝ. ſ. dia
bolozꝝ: q: lz laici sunt inimici diabolozꝝ: tamē
plus clerici ꝛ ecclesiastici. q: demones plus tem
ptāt clicos de pctis q̄ laicos. ꝛ sic ab vna pte
hñt demones. ꝛ ex alia pte hñt amicos cōſun
guineos. q: poſt q̄ q̄s est clericꝰ: amici nō hñt
ꝛscientiā accipiēdi bona eoꝝ. ꝛ isto mō est in
ter duas molas. Et vide circa istā materiam
qñ ſi tu nō es paup tu nō potes aliq̄d accipe
re a filio clerico: nec ipse pōt tibi dare. Ideo
Aug⁹ dic. Sic dz clericus de bonis ecclesiaſti-
cis dare pauperibus ꝛ amicis. vt ſi indigeāt ad
necessitatē: sed nō vt diuites fiant: q: ſi cleri
cus vult ſibi retinere illa bona: q̄bus nō indi
get ꝛ nō dat indigētibus; sacrilegiū cōmittit

et furtuz facit. ideo ſctus Bernꝰ. dicit. Quicq̄d
clericus de bonis ecclesiasticis ꝓter necessarium
victū ꝛ vestitū sibi retinet: ꝛ pauperibus indi-
gentibus nō tribuit: furtuz facit ꝛ sacrilegiū.
Et multo plus peccat dādo amicis diuitib⁹:
ſi bene dare debet pauperib⁹. ꝛ iō ſi aliq̄s aliq̄d
accepit: niſi in viā elemoſyne: restituat. Esset
em necessariū ꝙ clericꝰ hñs centuz florenos
in redditib⁹ ꝙ distaret. c. leucis a parētibus
suis. Ecce quō stringunſ. possunt em clerici
dicere illudmet xpō. Amici mei. i. pauperes: ꝛ
ꝓximi mei. i. diaboli ꝛc. De supradictis vide
xvi. q. i. ca. fi. ꝛ. xij. q. ij. Bl'ia. Alia mozalitas
est humilitat⁹ p laicis. ꝛ vt intelligāt dicā pa
ra bolā. Si aliq̄s notabilis miles ꝛ potēs est
in aliq̄ ciuitate ꝛ aliq̄ agricole ꝛ pauper exur
geret in eā. ꝛ potēs iſte miles posſet eos occi
dere solo xpō: ꝛ diceret ne isti moriaſt cum
ista malitia cedā: ꝛ ibo ad aliā ciuitatē: q̄d di
cerem⁹ ō isto. Vere tm̄ eēt hūil⁹ ꝙ reputaret
sibi in ſtultitiā. Sic fuit hūilitas iesu xpi. cui⁹
posse est tale ꝙ posſz ilico i momēto totū mū
dū destruere ꝛ aliū facē: ꝛ lz maiores ciuitaſ
hierlm exurgerēt ꝫ eū: tñ agricole sunt ei⁹ re
spectu: lz illos posset occidē: cedebat tñ ꝛ rece
debat a hierlm. Habeſ em exēplū mozalis: vt
cedaſ inimico ꝛ nō sumaſ vindictā. iuꝛ illō.
Si fieri pōt q̄ ex vobis est cuz oīb⁹ hoībus
pacē habētes: nō vosmetipsos defendentes
charissimi: ſi date locū ire. Scriptū est enim.
Mihi vindictā ꝛ ego ret ribuā dicit dñs. ad
Ro. xij. Nota defendētes. i. vindicātes: nec ē
tibi dedecus cedere inimicis tuis apud deū:
q: honoꝝ est hoi q̄ separat se a ꝓtētionibus ꝛ
oēs aūt stulti miscenſ ꝓtumelijs. Prouer. xx.
Sꝫ apud stultos diceret illud eē dedec⁹: ſi in
iudicio dei ab oibus laudabiſ. Date q̄ locum
ire: q: scriptū est. Mihi vindictā ꝛc. q: regla
est dei. Nulli q̄ vindicta cōpetit ſi iusticia. Et
ad hoc vide miraculū qō habeſ. ij. dialogo.
Erāt duo viri potētes in eadē patria: ꝛ vnus
erat nobilis ꝛ multū famosus: aliꝰ tñ nō erat
ita famosus: ꝛ ille agebat inuidia ꝓra alium
adeo ꝙ ꝓpter inuidiā diffamabat aliū. ꝛ itm̄
creuit inuidia ꝙ alteri mun⁹ venenosuz ꝓpta
uit. Et dixit alꝰ magn⁹. Ego cedā huic: et di-
miſit vicinū ꝛ mutauit locū. Iſte inuid⁹ dice
bat exultās. ꝛ ego faciā illū etiā recedere ab
illo loco. ꝛ subito dū hoc cogitaret cecidit do
mus eius supra eū. Ecce ꝫ vindicta dei. Ideo
dixit xpus dimitte mihi vindictā ꝛ ego retri
buā: q: retribuit i coꝛpe aia. Nā gloriosius ē
exēplo dñi iniuriā ꝛ inimicū cedēdo vincere
q̄ resistēdo superare. vt inq̄t Gregoꝰ. ꝛ hoc est
ꝓ filiū dñi. Cū ꝓsequenſ vos in vna ciuitate
fugite i aliā. Mat. x. Ecce ꝫ ꝑmā ptē. Scdo
tangiſ in euāgelio discreta ꝓditio: q: lz tātaz
potentiā hēret: voluit tñ vti prudētia: iō rōna
biliꝰ voluit parētib⁹ rñdere ꝙ nō deberet ire
in iudeā. Dixit q̄ eis iesus. Ꝛps meū nondū
aduenit. tps aūt vrm̄ sp est paratū. Non pōt
mūd⁹ odisse vos: me aūt odit: q: ego testimo
niū phibeo de illo: q: opa ei⁹ mala sūt. Vos
ascēdite ad diē festū hūc: ego em̄ nō ascendā
ad diē festū istū: q: tps meū nōdum impletū
est. Hec cum dixisset ipse mansit in galilea.
Et ꝫ xps asserit q̄tuor ꝓditiones prudentie
q̄ reꝙrunſ i ope xpi vtuoso ꝛ meritorio. ſ. qñ: vbi
quō: ꝛ q̄re. a q̄tūcūq̄ bonū fiat nisi discrete
fiat nō est meritoriū: vt dic. ſ. Anselm⁹. Virt⁹
est quicq̄d boni cū discretiōe fec⁹ris. Virtus
aūt ē discreta ꝓ vicio reputaſ. Prima q̄ rō
prudētie est tps respicere scz qñ. i. ꝙ fiat debi
to tpe: q: dicere missam xpis marie bonū ē.
ſi ſi diceret i die veneris scā vl' poſt prādiū
petīn ēēt: q: nō est tps ꝓdecēs. Et iō ōz. Tpl
ꝛ rñsiopē co: sapiēs itelligit. Oi negocio tps
est ꝛ opportunitas. Eccl's. viij. Hāc circūstā
tiā suauit xps di. Tps meū scz patiēdi a do
ordinatū: nondū aduenit. De q̄ nota figurā.
Exo. xij. qñ dñs voluit liberare ppl'z de dura
ſuitute egypti ꝑcepit eis ꝙ decima die ꝑmi
mēsis. ſ. martij reciperēt agnū ꝛ suaret ipm
vsq̄ ad diē. xiiij. mēsis. ꝛ. xv. die erat pasca.
Dic text⁹. Decima die ꝑmi mēsis tollat vnuſ
quisq̄ agnū ꝑ familias ꝛ domos suas. Eri
aūt agn⁹ absq̄ macla masculꝰ anniculꝰ. Juxꝛ
quē ritū tollet ꝛ hedū ꝛ suabiſ eū vsq̄. xiiij.
diē mēsis hui⁹. Immolabitq̄ eum vniuersa
multitudo filioꝝ israel ad vesperaz ꝛc. Nota
ibidē textū. Et fuit figura illi⁹ agni innocentis
xpi. de quo Joh. i. ōz. Ecce agn⁹ dei. q̄ debuit
tolli decima die mēsis ꝑmi sicut factū fuit in
die ramoꝝ: qñ recepe⁹ fuit cū magno honore
et fuit suat⁹ vsq̄ in diē iouis ad vesperā. Jā
xitas debebat co: respōdere figure; et xpus
sciebat esse obseruandū in omni ope xtuoso
tps debitū: ꝛ illud tps nōdū venerat. iō dice
bat. tps meū nondū venit. q: vsq̄ ad nonaz
diē nō debebat ire ad hierlm. tps aūt vrm̄ sp
est paratū. Sꝫ ꝫ ꝫ arguiſ. Certū est ꝙ xpus
nō solū o: dinauit passioni sue tps diē ꝛ horā
ſi etiā oi hoi. q̄re ergo dicit. Ꝛps vrm̄ semp ē
paratū: cum etiā homo certū habeat tempus
moriēdi. iuxta illō Job. xiiij. Certe mēses ho
minis sunt ꝛnumer⁹ mensiū eius apud te est.

Dicendum ad hoc q̄ xp̄s volebat dicere q̄ tēpus suū q̄d elegerat p redēptiōe generis humani nōdū aduenit. Xp̄s ꝫo vestrū vane gloriet honoris: semp a vob desideratū est semp patū. nō loquit de tpe mortis eoꝝ. Vel exponet sic. Xp̄s vsus semp est patū. i. dꝫ esse patū: q̄ nescit xp̄s neq̄ die neq̄ horā: nec modū mortis vsus: nō semp deberis esse pati. iuꝫ illō se necc. Moris vbiq̄ te expectat. tu si fueris sapies vbiq̄ eā expecta. Scōa circūstātia est locus. q̄ locus dꝫ insinuari. q̄ bonū est dicere missam: si nō in stabulo: nec in coēna. Itē bonus est matrimoniū: si nō vti in ecclesia. Et ideo dꝫ Baruth. iij. Discē vbi sit prudentia. vbi sit ꝛtus tē. quis inuenit locū eius? Vanc circūstantiā xp̄s seruauit dicēs. Nō pōt mundus odisse vos, ecce locus. me aūt odit. q̄ testimoniū phibeo de illo. q̄ opa ei⁹ mala sunt. Mūdus, vt dixi ciuitas hierl̄m est: q̄ odio habuit xp̄m t apl̄os: q̄ spūales erant: nō aūt cōsanguineos xp̄i. q̄ carnales erāt. vñ Job. xv. Si mūdus vos odit: scitote q̄m me priorē vobis odio habuit. Ꝫō locus nō ꝫgruebat vt tūc ascēderet hierl̄m: nec oportebat timere illos q̄ habitabant capharnaū: q̄ nō habebāt eū odio. Tertia circūstātia est modus: q̄ licz sit tp̄s et locus: tm̄ requirit modus. vt si q̄s b sedēs nūc vult dicere missam: vel in camisia: vl̄ nudus: vel dando elemosynas ex ira: vel etiaz si vis hoc tpe ꝓfiteri: t tm̄ ire ad solaciū nō est mod⁹ debitus: q̄ dꝫ esse genuflexio: t ꝓfessio dꝫ sedere sic tanq̄ inder. Item si q̄s veniret t diceret ꝓfessio. Volo dicere coꝝ testibus pcā mea: nō esset modus: q̄ nō esset sacramēt̄alis cōfessio: imo dicere ꝫrium est hereticū. Licz quidam dicūt q̄ ꝓpter humilitatē q̄s pōt publicare. verū est post ꝓfessionē. Itē facere elemosynā t oratiōnē ad modū phariseoꝝ. vt patet Matth. vi. nō est bonus modus. Ideo scūs paulus. Videte ita q̄ frēs quō caute ambuletis nō quasi insipientes: sed q̄si sapientes: redimentes tp̄s. q̄m dies mali sunt. Eph̄. v. ideo xp̄s dixit. Vos ascendite ad diē festū. scz pompose. Nā illud festū dꝫ tabernaculoꝝ: vt iam dixi: t ppl̄s erat totus vanus in p̄mo die t durabat octo diebus: t sic nō erat modus. t ideo dixit vos ascēdite: t nolui cū illis ire. q. d. illō Esa. i. c. Sabbata vra odiit aia mea. Sed ḡrta die q̄n iā tēperate comedebāt t bibebāt prez ipse ascēdit. Jam die festo mediāte ascēdit ie sus in tēplū. Job. vij. Quarta circūstantia est intētio ire: q̄ dꝫ inspici intētio. rō t finis. Dec tria p̄dicta sufficiūt. Jō dauid semp interrogabat seipsum quare cū erat in tribulatiōe in ps. xli. t. xlij. Quare tristis es aia mea t q̄re cōturbas me. Ergo respice intentionē. q̄n intentio dat p̄incipalitatē t formalitatē operi⁹ tuoso t meritorio. Vanc circūstātiā xp̄s fuauit. q̄ intētio xp̄i erat q̄ p passionē voluit venire ad gloriā resurrectiōis. sed vt dꝫ Lu. vl. Oportuit pati xp̄m t ita intrare i gl̄iam suā. et q̄ illud tp̄s nōdū fuerat impletū: ideo dicebat. Ēps meū nōdū venit. t ꝛo mānsit in galilea vsq̄ ad diē martis. Moralit sup eo q̄ dicit. Mānsit in galilea. Nota galilea interpretatur hebraice rota volubilis. cuius q̄si vna ps dēmit alia exaltat rotādo. sic xp̄s opationi hūane statim adiūgebat opatiōez diuinā: vt videret sua diuinitas t etiaz hūanitas. Doctus in oibus opatiōibus discurrēdo a sua natiuitate vsq̄ ad resurrectiōez. Primo in natiuitate fleuit vt ceteri infantes: si mox diuinitas fuit eleuata in claritate noctis: q̄ pcessit ō xp̄i corpe nouiter nato. Scōo esuriuit vt ceteri: si diuinitas statim dedit lac matri. Tertio inc̄pitū bō fuit in p̄sepio positus: si vt deus a bone et asino adoratus. Quarto fuit hūiliatus in circūcisione q̄ dabat pctōribus: si exaltat⁹ in regū adoratiōe. Quinto fuit p̄natus in tēplo vt pcō: si ibi fuit exaltatus testimonio simeonis t anne. Sexto fuit hūiliatus fugiēdo in egyptū: si fuit exaltatus i medio doctoꝝ in tēplo. Iterū fuit exaltatus in baptismo in manifestatiōe trinitatis. Septimo in deserto in ieiunio: t tēptatione diabolica. si fuit exaltatus q̄ accesserūt angeli t mīstrabant ei. Octauo in p̄dicatione fuit hūiliatus. adinstar regis si laboraret p tē. si fuit exaltatus in miraculoꝝ opatione. Nono fuit hūiliatus in passiōe: q̄ adinstar latronis fuit passus tē. Sed fuit exaltatus. q̄ sol se obscurauit. terra tremuit tē. Decimo in morte: q̄ ad inferos descēdit: si fuit exaltatus in resurrectiōe gl̄iosa. Undecimo hūiliauit se post resurrectōez. q̄ voluit esse cū apl̄is: si fuit exaltatus in ascēsiōe sup oēs celos. Ecce quō iesus mānsit in galilea. i. in rota volubili. Moralit si volumus in padiso exaltari: hūiliemus nos in hoc mūdo. Vita nr̄a dꝫ duas ptes. Prima est ō vita tēporalis. Secūda est in alio mūdo vita eternalis. In p̄ma debem⁹ humiliari si in secūda volumus exaltari. Humiliemus ḡ nos in verbis: factis: et dictis: t vestibus. Et si sic hūiliamur tūc velut rota ascēdemus in alio mūdo. t ꝛō dꝫ. Oēs inuicē hūilitatē inſinuate. Quia deus ſuperbis resistit: humilibus aut̄ dat gr̄am. Hūiliamini sub potenti manu dei vt vos exaltet in die visitatiōis sue. i. Pet. v. Et b̄ dictus est ille q̄ primo incipiet. Et si nolum⁹ hūiliari: ipse manu sua hūiliabit nos in inferno: t si tu te hūilias ipse ꝑuersa manu te leuat. Ecce b xp̄i discretā ꝺoctionē. Tertio ostēdit in euāgelio de xp̄o secreta defensio: q̄ nullus audebat ipsum rēp̄ hēdere publice si secrete. Quidā dicebāt q̄ bonus est: si palam nemo loq̄bat de illo. i. p illo. Vñ sequit in euāgelio. Ut aūt ascēderūt frēs eius: tūc t ipse ascēdit ad diē festū nō manifeste: si q̄si in occulto. Judei ꝯ q̄rebāt eum in die festo: t dicebāt. Ubi est ille. Et murmur multus erat in turba de eo. Quidā em̄ dicebāt. q̄ bonus est: alij dicebant nō: si seducit turbas. Nemo tñ palā loq̄bat de illo. i. p illo: si bene ꝺ eū. Modo sequit q̄stio moralis: videlicz. Ari q̄ xp̄o credebant: in hoc q̄ timore nō audebāt dicere q̄ ille esset messias vtrū peccarent. Et rñdeo p quoddā dictū Chr̄ysost. q̄ dicit q̄ circa vitatē fidei peccat q̄s tripl̄r. primo vitatez in mēdaciū trāsmutādo. scōo illā occultādo. tertio illā nō defendēdo. t intelligit de vitate fidei. Explū p̄mi. Si quidā xp̄ianus essz inf̄ infideles: t sub pena mortis efficeret saracen⁹ q̄uis nō corde: dānatus esset. q̄ veritatez fidei quā bz in corde mutat in mēdaciū. q̄ alit dicit q̄ in mēte hēat. t hoc mō circa veritatē peccauerūt antiq̄ pōi. q̄ seruerūt vnū p̄incipiū p̄mū: t tñ adorauerūt idola. de q̄bus dicit Dieronymus q̄ sunt dānati. Vñ de illis dicit apl̄s. q̄ cōmutauerūt veritatē dei in mendaciū: t seruierūt creature potius q̄ creatori q̄ est bñdictus in secula seculoꝝ. ad Ro. i. Scōo peccat circa veritatē fidei tacēdo. q̄: ꝓfessio fidei p loco t tpe est de necessitate salutis. vt dicit scūs Thoscōa scōe. q. iij. ar. ij. t ponit ibi duos casus in quibus ꝓfessio fidei est de necessitate salutis. Primus est q̄n per dimissionē huius ꝓfessionis subtraheret deo honor debitus. Scōs casus est vtilitas p̄rimi: puta si aliq̄s interrogatus de fide taceret. t ex hoc crederet q̄ fidem nō haberet: vel q̄ fides nō esset vera: vel alij ꝓpter eius taciturnitatez auerterent̄ a fide. In hm̄oi casibus cōfessio fidei est de necessitate salutis. Nec scūs Tho. ibidē. Tertio peccatur circa veritatē nō defendendo. nā si q̄s nō defenderet suū regē tiam esset ei infidelis. Sic etiā omnis q̄ videt periclitari fidē t nō defendit: dānat t infidelis est dño suo. Et mō est tñsum questioni. q̄: peccabāt hoc mō: q̄ nō defendebāt veritatē. Et ideo dꝫ. Veritatē meditabit̄ guttur meū: t labia mea detestabuntur impiū. Prouerb. viij. Et ideo beatus Hiero. in plogo bibl̄: capl̄o. iij. dicit. Sancta q̄pe rusticitas solū sibi ꝓdest. t q̄tum edificat ex vite merito ecclesiā xp̄i: tantū nocet si destruētibus nō resistat tē. Nō em̄ sufficit dicere. Otēpore antixp̄i stabo in camera mea: sed tāto amplius peccat q̄to nō resistit. Placeat xp̄o q̄ sic velit coꝝ nostrū firmare in fide t ei⁹ opibus vt simus veri pugiles fidei: vt ad gloriā peruenīamus. Deo gr̄as.

Feria. iiij. post Judica. Sermo.

Credatis q̄ pater in me est t ego in patre. Joh. x. t. i euāgelio hodierno. Vñ hoc sanctum euangeliū cōtinet tres fortes pugnas factas a iesu xp̄o t a iudeis.

Prima est p deceptiōez fraudulentā.

Scōa est p inuasionē violentā.

Tertia est p obiectionē pestulentā.

De q̄bus xp̄s se defendit mirabiliter. Primo se defendit p sagacitatē intellectualē. Secūdo per stabilitatē spūalem. Tertio per benignitatē vniuersalē. t tenuit campū. q̄ dicit thema Credatis q̄ pater in me est tē. Veniam⁹ ergo ad p̄mā que est de deceptiōe fraudulenta. t primo de euasione xp̄i: t sic cōsequenter de alijs partibus. De primo bello q̄ fuit fraudulentum dicit euangeliū. Facta sunt encenia in hierosolymis: t hyems erat: t ambulabat iesus in porticu salomonis. Circundederunt ergo eū iudei t dicebant ei. Quousq̄ animaz nostram tollis: si tu es xp̄s dic nobis palam. Ecce forte inuasionem. Et vt melius intelligatis est sciendū q̄ tempore quo xp̄s p̄dicabat iudeis iam romani illis dominabant̄: et ordinauerunt romani q̄ nullus auderet sibi assumere nomen regis: sub pena mortis sine licentia imperatoris: t seruabāt t tenebāt in qualiber regione armigeros qui hoc tuerent. Ex alia parte videtes iudei q̄ vulgus eorum credebat xp̄m esse messiam. q̄ omnes ꝓphetie erant cōplete t maiores erant turbati ꝓpter vulgus quod illum sequebat. t ideo deliberauerūt facto cōcilio q̄ illum occiderent: et die festo venerunt ad eū. Et dicit encenioꝝ ab eo quod est in: t cenos q̄ est nouum. quasi in nouatio: t fiebat vigelimaquinta die mensis quem mensem iudei appellabat casleu: que est in fine nouembris: t in principio decembris. Et hoc habetur in libro primo Machabeoꝝ capl̄o. iiij. in fine. Vide ibidem quomodo Judas machabeus illud festum instituit.

University of Basel

et ad illud festū xp̃s venit: et transibat in porticu salomonis. qđ iam fuerat destructū: si post ea fuerat renouatū. et nihilominus nolebatur salomonis: et tūc iudei circūdederūt eū. s. maiores vt dicerent eū. Quomodo potestis cogitare quō spectabat ppl̃s quā disputationē facerent admittere. Et dixerūt iudei maiores xp̃o. Quousq; animā nr̃am tollis. i. intellectuz. q. d. Xp̃s nr̃e cōpletū est. tu dicis te aliqñ esse filiū dei. dic ergo nobis palā: et clare si tu es messias: q; aliq̃ credūt te esse messiam: aliqui nō. qñq; etiā facis opa diuina: qñq; hūana. Vñ xp̃o parabāt laqueū: vt si ipse se diceret regez q̃ milites pilati ipsum cepissent et occidissent Si vō diceret: nō sum messias: ppl̃s amodo nō crederet in eū. Ecce hic deceptionē fraudulentā. De isto cōcilio ꝓphetauit dauid in p̃s. De⁹ de⁹ me⁹ respice. et hebrayce incipit. Dely hely. cū dicit. Circundederūt me canes multi cōcilium malignantiū obsedit me. p̃s. xxi. Appellat canes ipsos iudeos ꝓpter inuidiam. q; eū mordebāt in facie sua ex inuidia: q; canes habent illam ꝓprietatē q̃ sunt rabidi et inuidi. et ꝓpter hanc ꝓprietatem vocabat eos canes. Sumit tñ qñq; hoc nomen canis ꝓ pdicatoribus: vt dixi sup euāgelio. Canes veniebāt et lingebant vlcera eius. Luc. xvi. q; sicut canes custodiunt oues in deserto: ita pdicatores homines custodiunt in hoc mūdo. Et hec est bona cōditio canis: sed illa cōditio iudeis nō cōueniebat: si prima mala est. ergo vocabat eos canes ꝓpter eoꝝ inuidiā: q; ex fraudulenta deceptione sibi loquebant. Ecce ergo deceptionē fraudulētā. Nūc videamus defensionē xp̃i p sagacitatē intellectualē. Quia prudēter eis respodit. ita vt veritatē scirent. et tñ a nullo increpari nec dep̃hendi posset dicēs. Loquor vobis et nō creditis. Opa que ego facio testimoniū perhibēt de me: si vos nō creditis. q; nō estis ex ouibus meis. Quasi diceret. ex quo nō vultis verbis credere: oꝑibus credite. q; opera que xp̃s fecit dabant sibi testimoniū de duobus. Primo dabant sibi testimonium q̃ erat verus deus. Secōo q̃ erat verus messias in lege ꝓmissus. Primū ꝓz in mō faciendi miracula. quia non faciebat miracula orando sicut alij sancti fecerūt: si imperādo fecit oīa miracula. Helias enī suscitauit mortuum: si orādo. Similiter moyses curauit sororem suā mariā a lepra: sed orando. Sed xp̃s imperādo fecit miracula: q; ipse dixit et facta sunt. vt dicit Dauid. Ergo dixit. Opera q̃ ego facio testimoniū perhibent de me. scz q̃ sūz deus. Secūdo etiam dabant sibi testimoniū q̃ esset messias iuxta signa data p esaiā de messia. Esa. xxxv. Ecce deus noster ipse veniet et saluabit nos. Tunc aperient oculi cecoꝝ: et aures surdoꝝ patebunt: et lingua mutoꝝ erit apta. Ista sunt clara signa ad cognoscēdū messiam. Ideo dixit. Opera que ego facio testimoniū ꝓhibent de me. etc. quasi diceret. Vos videtis q̃ ceci vident: surdi audiunt. si vos nō creditis: nec verbis: nec operibus: q; nō estis de ouibus mr̃is: q; ille me sequunt. Et hic fuit impletū verbū salomonis. Nō est sapiētia: nō est p̃uidentia: nō est cōsilium cōtra dñm. ꝓuerb. xxi. Modo moraliter sup eo qđ dicit: q; nō estis ex ouibus meis. Nota ergo q̃ ex ista rōne apparet q̃ si quis nō crederet nō esset ouis xp̃i. q; qui vult catholicus esse debet esse ouis. ergo ad hoc q̃ aliquis sit ouis xp̃i oꝑtet q̃ simpliciter credat fidē xp̃ianaz q̃ scz credat q̃ sit vnus deus in essentia: et trinus in ꝑsonis. sicut est vnus sol. tamen in sole tria est cōsiderare. q; sol generat de se radiū et a solo radio ꝓcedit calor. Sic pater generat filiū: et spūssanctus ꝓcedit a patre et filio p spirationem: et tamen est vnus deus. Quia ergo hec sunt super intellectū creatū debet quis simpliciter vt ouis esse: nō vt capra que vult saltare: nō ire vt pastor ducit: alias caderes in errorē. Unde paulus cōtra quosdam philosophos qui titubabant: scribens illis dixit. Ti meo autē ne sicut serpens seduxit euā astutia sua: ita corrumpant sensus vestri: et excidant a simplicitate que est in christo iesu. ij. ad Corinth. xi. Nota quomodo serpens seduxit euā scilicet faciēdo questiones. Nam Eua stans in paradiso dixit ei serpens. Cur ꝓcepit vobis deus vt nō comederetis ex omni ligno paradisi etc. Genes. iij. Et ista fuit prima questio diaboli. Et si Eua respondisset: quia deo placuit: et illum scilicet diabolum vituperasset: non habuissemus quod habemus: nec essemus in tanta miseria: nec tribulatione. vt modo sumus. Sed ista respondit. Ne moriamur etc. Ponendo se in dispositione cum diabolo. et sic fuit decepta. Sic etiam iudei decipiebantur: quia dicebant. Messias debet venire et regnare. cum ergo iste sit pauper: ergo nō est messias etc. ideo iudeis dicit. Adultos enim supplantauit suspitio illorum: et in vanitate detinuit sensus illorum. Eccl. iij. Non enī intellectu tuo ꝑquiras vbi nō sufficit. Nā stultus esses si digito fidus velles tangere. Est ergo credendum nō disputandum

et istud est meritoriū. scz dare honorez deo et credere. Bene daretis mihi honorē si vobis dicerē difficilia et credere tis mihi ꝓpter simplicem meā loquelā. Credatis q̃ illud stultum est et periculū aie et corpis circa ea q̃ fidei sūt difficultare. Nā iam articuli fidei fuerūt examinati p apl̃os: martyres: doctores etc. Sine ꝫ examinatōne depone in tuo marsubio tue ꝫscie: et credas simpl̃r. Et iō dr. Beati q̃ non viderūt et crediderūt. Joh. xx. Et p ꝫ̄ iū q̃ nō credit maledict⁹ est: vt fuerūt illi iudei: q; dixit eis xp̃s. Nō creditis: q; nō estis ex ouib⁹ meis. Et ecce ꝑmū bellū. Secz bellū fuit p inuasionē violentā: q; ad manus. Et videre ꝑmo inuasionē quā fecerūt ex dr: xp̃s dixit eis. Ego et pr̃ vnū sum⁹. Sustulerūt ꝫ lapides iudei vt lapidarēt eū. Postꝙ xp̃s habuit victoriā de primo bello seu plio: incepit iudeis loqui de sua diuinitate di. Ego et pr̃ vnū sum⁹ et quod dedit mihi pater maius oībus est. Et hoc pōt intelligi dupl̃r. Uno modo ꝑm generationē eternā. Alio modo ꝑm passionem tpalem xp̃i. Secm gñationē eternā pr̃ dedit filio diuinitatē: q̃ est vna et eadē in pr̃e et filio et spūsancto. Unde Athanasius. pr̃is et filij et spūssancti vna est diuinitas. Non sic est in patre humano q̃ generat filiū suū extra se et dat sibi aliā in numero hūanitatē. Sed deus pater generat filiū suū intra se et nalr: qr infinit⁹ est et dat sibi nō aliā diuinitatē: si eandē quā ipe habet. Et de hac dicit xp̃s. Qđ dedit mihi pater. maius oībus est vlr ꝑm passiōez tpalē inquātū homo: cui merito passionis pr̃ dedit dñiuz vle. scz supra infra: et sup omnes creaturas. Vñ ad Phil. ij. Humiliauit semet ipm factus obediens vsq; ad mortē: mortez aūt crucis. ꝓpter quod et deus exaltauit illū: et donauit illi nomē quod est sup oīe nomē: vt in noie iesu oīe genu flectat celestiū terre strium et infernoꝝ: et oīs lingua confiteat. q; dñs iesus xp̃s i gl̃ia est dei pr̃is etc. Et Dan. vij. Dedit ei pātem et honorē et regnū: et oēs ppl̃i tribus et lingue ꝑuient ei. Potestas eius ptās eterna que nō auferet: et regnū eius qđ nō corrumpet. Propter hoc dixit xp̃s. Qđ dedit mihi pater. scz dñium vle maius est oīb⁹ dñijs: et nemo potest rapere de manu patris mei. Ergo q̃tūcunq; feceritis vos iudei nō poteritis a me auferre diuinitatem neq; vle dñium. quia ego et pater vnū sumus. Nō dic in masculino genere: quia vnus significat psonalem vnitatē que in deo non est. Alia est enī ꝑsona pr̃is: alia filij: alia spūssancti. Sed dicit vnum in neutro genere: quod significat vnitatem essentie. Tunc iudei intelligētes q̃ xp̃s dicebat se esse deum. sustulerunt lapides vt iacerent in eum etc. Ecce hic inuasio violēta. Sed xp̃s defendit se per stabilitatem virtualem: non fugiendo nec abscondendo: sed stans constāter dixit. Vos vultis me lapidare. respondeatis mihi ꝑ bonis vnam questionē. Multa opera ostēdi vobis ex patre meo: qa sanaui vobis filiam vestram: curaui vobis matrem a lepra. et enumerauit opera bona q̃ eis fecerat. et conclusit. ꝓpter quod eoꝝ opus me lapidatis. Unde am⁹ et ita dulciter eis respondit q̃ eoꝝ malitiam denicit. quasi dicat. est ista retributio vt me lapidetis ꝓ tot bonis que feci vobis. Unde ꝑs. Retribuebant mihi mala ꝓ bonis. tunc iudei deposuerunt lapides et xp̃s euasit de periculo. Nota moraliter quomodo ꝓpter hōa opera iudei dabāt solutionem lapidum. Et ego reperio quattuor modos retribuendi inter homines. Et primus modus est quādo ꝓ bono bonus. Secundus est quando ꝓ malo malum. Tertius est quando ꝓ malo bonum. Quartus est ꝓ bono malū. Primus modus est quādo redditur bonū ꝓ bono. et sic est vna ꝺditio naturalis et nō est meritorium: q; ex naturalibus nullus meret nec demeret. q; natura inclinat. et iō nō est ꝟtuale nec est meritorium. Et iō ꝫ illos qui tm̃ reddūt bonū ꝓ bono et nihil amplius addūt: dicit xp̃s. Si enī diligitis eos q̃ vos diligunt: quam mercedē habebitis: nōne et publicani hoc faciūt? etc. Matth. v. Quia etiam debes diligere inimicū tuū et salutare. alias nō haberes mercedē apud deum: quia etiam in fideles salutant se inuicē. et etiā bruta reddūt bonum ꝓ bono. et sic hoc nō est ꝟtuale sed naturale. Nota hystoriam de leone a sctō Hieronymo curato qualiter ꝑuebat monasterio ꝫ illos qui reddunt tantū bonū ꝓ bono. Secus modus est quando redditf malum ꝓ malo quia si dedit mihi alapam: et ego sibi cicatricē dixit me meretricem: et ego dixi cum lenonez et ista est inclinatio bestialis. Nam ista est cōditio canis. Nam si quis trahat caudam sibi: mordebit. Ita est in equis et multis aliis animalibus. Idem de passeribus et formicis: que statum vidicāt se si possunt. Secz q; deus fecit vos homes rōnales: ideo vos nō debetis vindicare vos sicut bestie. Et ideo sanct⁹ Paul⁹ dicit. Estote patientes ad omnes. videte ne quis malum ꝓ malo alicui reddat: si semp quod bonum est sectamini. i. ad Thessal. v.

Xp̃s em̃ ꝫ esset crucifixus: ꝛ orabat tm̃ p cruci
figẽtibus: ꝛ sustinet adhuc illos ꝛ vult ꝙ salu
uent: nec vult vt ledant. Sꝫ docet ꝙd dꝫ fieri
p̃ eos in ps. lxvij. Deus oñdit mihi sup ĩimi
cos meos: ne occidas eos ne qñ obliniscant
ppli mei. i. passiõis. qz nescirem⁹ ꝙd eẽt iude⁹
Et qñ vides iudeũ ꝛ cogitas. iste est de gene
re illoꝝ qui xp̃m crucifixerũt: ne occidas eu
nec dñifices eos. Sed ꝙd fiẽdũ sit seqt ĩ ps
Dispge illos in v̄rute tua: ꝛ depone eos pro
tector⁹ me⁹ dñe. i. separa illos a xp̃ianis vt nõ
intersint suis festis ꝛ solẽnitatib⁹: nec in cõe
stionib⁹: nec aliꝙd vendãt xp̃ianis nec emãt
nec sint nutrices filioꝝ xp̃ianoꝝ: mulieres:
nec ecõtra. In v̄rute. i. ptãte: ꝫ tãgit p̃ncipes
ꝛ rectores. Quid pl⁹. dpone eos. i. q nõ sint
iudices nec notarij nec ꝓcuratores. Et ideo
sanctus Tho. dixit dixisse de corinthi q̃ que
rebat, an ꝓpter indigentiam liceret aliꝙd ab
eis accipere, dixit ꝙ sic. Et illud q̃dꝫ lucrati
sunt iudei: qz sunt sui p̃ncipis. ideo acquirũt
p̃ncipi ꝛ potest fine pctõ recipe. Et iõ dpone
illos. Sꝫ p̃ncipes dant ꝓuilegia iudeis ꝛ ma
le. Non est ꝑ illis malũ ꝓ malo reddẽdũ. Ẽ
tm̃ p̃ncipes possunt eis anferre bona: solum
dimittendo eis vitam ꝛ necessaria ne peant.
ꝛ hoc ꝓpter infidelitatẽ quã fecerũt occidẽdo
xp̃m, vt dicit sctus Tho. in quadam epla: tm̃
cõuersos iudeos nõ dspiciatis: imo illis vos
associetis, Jõ iudei s nõ noceat: ꝫ rectores il
los defendãt: ꝫ tm̃ separent a xp̃ianis. Jtem
null⁹ xp̃ian⁹ xp̃iano malũ ꝓ malo reddat. ad
Ro. xij. Mihi vindictã ꝛ ego retribuã. Ter
tius mod⁹ est bonũ ꝓ malo. ꝛ hoc est spũalis
pfectio vt dicas, dñe deus ille occidit patrez
meũ vel fratrem ꝛc, nõ est rõ naturalis ꝙ illi
faciaꝝ bonũ: ꝫ honore ꝛ amore vr̃i volo face
re bonũ: nõ ꝙ nõ sim bñ sufficiẽs, ille abstulit
mihi salutationes: ꝫ mihilomin⁹ volo salutare
eũ. Jõ xp̃s dicit. Diligite inimicos vr̃os ꝛ bñ
facite his q̃ oderũt vos: ꝛ orate ꝓ psequẽtib⁹
et calũniãtib⁹ vos, vt sitis filij ꝑris vr̃i qui in
celis est. Allat. v. Facit em̃ de⁹ bonũ ĩimicis
q̃ eũ blasphemãt: qz facit solẽ suũ oriri super
iustũ ꝛ iniustũ: ꝛ ita pluit in agro illi⁹ sicut in
agro iusti ꝛ amici, ꝫ sic faciat. Quart⁹ mod⁹
est reddere malũ ꝓ bono. ꝛ ista est ꝯditio dia
bolica: qñ aliꝙ facit sacrificiũ sibi ꝛ invocat
illũ: desiderat diabol⁹ ei retribuere aliquez q̃
eũ posset i ifernũ: ꝛ illemet cui oblatũ ẽ sacri
ficiũ erit tortor. Vmõi ꝯditionis sunt paren
tes inhonorãtes q̃ fecerũt multũ bonũ filijs.
et modo, ples retribuũt malũ. Et ista est cõdi
tio diaboli. Sed si est obediẽs parẽtib⁹ plen
gaf sibi vita ꝛ diuitie. Jõ Paulus dicit. Filij
obedite parẽtib⁹ vr̃is in dño. ad Eph. vi. In
dño nõ ꝯ dñm. vt si mr̃ velit ꝙ fili⁹ esset leno
vel latro, vel si pr̃ diceret filio ꝙ peuteret alis
quẽ nõ deberet obedire. Sꝫ in dño. i. in his q̃
nõ sunt ꝯ deũ. Et de isto ꝑcepto. ꝓmittit deus
ꝑmo hic longã vitã ꝛ diuitias: si nõ sicut dia
bolus malũ ꝓ bono reddit. Jn b̃ gradu retri
butionis fuit iudas: cui dñs multa bona fece
rat remittẽdo mortẽ ꝑri: incestũ cũ matre:
accepit ipm in discipulũ ꝛ apl̃m. fecit eũ ꝓcu
ratorẽ ꝛc. ꝫ retribuit malũ traditõi. Ite iudei
qui volebãt ipm lapidare retribuẽdo sibi ma
lũ ꝓ tot bonis iam factis. Et fuit cõpleta pro
phetia ps. cviij. Posuerũt aduersum me ma
la ꝓ bonis: ꝛ odiũ ꝓ dilectiõe mea. Et ecce b̃
partẽ scdz. Tertiũ bellũ fuit de obiectione
pestilẽtz: qz imposuerũt ei crimẽ blasphemie
Nam sicut pestis corrũpit totũ aerẽ: ita blas
phmia deuotionem. Et de hoc dicit euãgelista.
Riderũt iudei xp̃o obijciẽdo. De bono opere
nõ lapidam⁹ te: ꝫ de blasphemia: quia tu hõ
cũ sis facis teipm deũ. Videte cecitatẽ eorũ.
nã iudei nõ poterãt negare bona opera xp̃i:
qz dicũt de illis te nõ lapidam⁹, ꝫ illa ꝓcedes
bant: ꝫ de blasphemia voluerũt eũ lapidare.
Sꝫ iesus xp̃s se defendit ꝓ benignitatẽ vlez
qz dixit eis. Nos doctores ꝛ rabini audite et
ñdete. Nõne in lege vr̃a scriptũ ẽ. Ego dixi
dijs estis. Si illos dixit deos ad quos ſmo dei
factus est: ꝛ nõ pót ꝓ vos solui. i. negari scri
ptura: qz vestra biblia est, Quem pater misit
in mũdũ ꝛ sanctificauit, dicit⁹ qz blasphemas
quia dixi filius dei sum. Si non facio opera
patris mei: nolite credere mihi. Si aũt facio
et si mihi non vultis credere: operibus credi
te: vt cognoscatis ꝛ credatis: qz pat̃ in me est
et ego in patre. Nota. Ego dixi dij estis. Dicũ
tur em̃ homines dij participative. xp̃us vero
essentialiter. Arguebat ergo xp̃us per locum
a minori. Si illi scz possunt dij apellari q̃ sũt
dij participative: quãto plus filius dei qui est
deus essentialr: ꝛ isto modo fuerunt victi. Et
ideo conclusit bellum dicens. Credatis ꝙ in
me est pater: vt in themate: ꝛ econtra pater i
filio: quia christus erat realiter in deo patre.

Modo habemus hic moralitatem bonaz
super illo verbo quando dicitur: sed de blas
phemia. Et debetis scire ꝙ tres sunt spe
cies blasphemie. Nam quedam est affirma
tiua: quedam negativa: ꝛ quedam vsurpati
ua. Affirmativa est, si affirmo de deo quod

sti non conuenit, vt cũ dicit luso⁹. maledictus
est deus: quia ille grẽes non expediunt deo.
ꝛ sic de filijs⁹ põt dicere: dꝫ est mortalis in di
uinitate. ꝛ de hoc legit in vitispatrũ ꝙ q̃dam
sanctus pater erat q̃ mortuo pr̃e suo carnali
audivit sibi dicere a quodã. s. ꝙ pr̃ suus mor
tuus esset. Nã dixit ei nũcius. Modalũ nouum
tibi porto: qz pr̃ tuus mortu⁹ est. Sꝫ sanctus
pater dixit. Noli blasphemare: qz pr̃ me⁹ im
mortalis est. nõ reputãs se aliũ pr̃em hr̃e nisi
deum. Et ista blasphemia affirmativa est ma
ius pctm ꝙ occidere hoiez. qz contra ꝑceptũ
ꝑme tabule ẽ. Jdeo dñi ꝛ rectores si volũt ha
bere pacẽ: debent corrigere blasphematores.
Nota de Ludouico rege francie qualr ipe ta
les correxit. Et hoc modo iudei blasphemaue
runt xp̃m dicentes. Nõne bene dicimus nos
quia samaritanus es tu ꝛ demonium habes:
Jo. viij. Alia blasphemia est negativa: ꝛ
priꝝ. vt negare illud quod illi cõuenit, vt est
oĩpotentia. vt cum dicit luso⁹. Non põt hoc fa
cere deus ꝙ primo veniãt tria ꝙ̃ septem. Et
de hac blasphemia nota hystoriam. iiij. Regũ
rix. de Sennacherib q̃ dixit ꝙ deus nõ posset
eripere israel de manu eius. Et illa nocte fuit
punit⁹. qz de exercitu ei⁹ fuerũt interfecti cen
tumoctoginta quinq̃ milia bellatorũ. Hanc
blasphemiã dixerunt iudei xp̃o. qz dixerũt ꝙ
non esset deus. Et de ista dicit prophęta. Dere
liquerunt dominũ: blasphemauerunt sanctuz
israel: alienati sunt retrorsum. Esa. i. Et idem
dicit dauid in ps̃. Dixit insipiẽs in corde suo
nõ est de⁹. Et ista est negativa. Alia blasphe
mia est vsurpativa. ꝛ hec pessima ẽ. s. attribue
re alicui quod est dei. ꝛ in hac peccabat simon
magus. Act. viij. quia dicebat se filiuz dei. Et
hoc imponebãt iudei xp̃o. Modar. i. cum dix.
xp̃s. Dimittuntur tibi pctã. Cui illi. Blasphe
mat. Quis em̃ põt pctã dimittere nisi sol⁹ de⁹
Et etiã in hodierno euangelio. quia dicebant
iudei. qz tu hõ cũ sis ꝛc. Jsta blasphemia est
inter nos hodie. Nam fuit mihi ꝓsentata ce
dula que cõtinebat ꝙ mulier q̃ vult cõcipere
petet istam cedulaz ignorante viro his lr̃is.
O vsurpatio diuine potentie: qz lr̃is ꝛ rei in
sensibili datis illã potentiã. Sta est de his qui
dicũt. si dicis talem ofonẽ scies diem mortis
Et si q̃s dixerit ofonẽ vndecim miliũ v̄ginũ
ꝛc. stultũ est credere. ꝛ qz si vnꝰ eueniat: facis
inde regulaz. Et ista blasphemia est hodie. qz
diuini ꝛ magi ꝛ nigromatici hoc modo blas
phemãt deũ. quia honorẽ diuinũ faciunt dia
bolo. ꝛ ergo multa mala eueniũt in hoc mun
do. Diligenter ergo rectores studeant extirpa
re hos blasphematores. ne dñs cogatur inno
centem punire cũ nocentibus per famẽ: pestẽ:
ꝛ similes plagas. Sed dbitam exhibeãt ho
mines deo reuerentiam: ꝛ dabit eis vitã eter
nam. Modaliter nota hic ꝙ christus remisit
iudeos ad opera sua. Sic etiam erit de nobis
in iudicio vltimo. Et ad hoc nota illud exem
plũ de illo q̃ habuit tres amicos. Primũ dile
xit plus ꝙ̃ se. Secũdũ dilexit tantũ vt seipm.
Tertium parũz dilexit. Contigit ꝙ ille homo
fuit citatus ad regẽ: ꝛ rogauit primũ amicuz
vt ꝓgeret ad regẽ secum: ꝛ excusaret eũ, ꝛ ille
recusauit. Secundus similiter recusauit. Ter
tius vero quem parum dilexit ꝓtexit ꝛ excu
sauit eũ corã rege. Vic hõ qui hz tres amicos
est q̃libet hõ. Primꝰ amic⁹ est bonũ tpale. ꝓo
quo sepius vita exponit. ergo plus ꝙ̃ vita di
ligit. Secũdꝰ amic⁹ ẽ parẽtes, vxor: ples ꝛc.
Tertius amic⁹ est opus bonũ virtuosum: qõ
parũ diligim⁹. Jõ ad Heb. ix. dr. ꝙ statutum
est hoibus semel mori. Qñ ergo hõ morit ꝛ
citat corã xp̃o: tũc primꝰ ꝛ secũdꝰ amic⁹ nõ va
dunt excusare hoiem. Tertiꝰ vo excusat nos
corã rege ꝛ sequit nos. Opa em̃ illoꝝ sequũ
tur illos. Apoc. xiiij. Hoc exẽpluz vide latius
in hystoria Balaam ꝛ Josaphat q̃ hr̃ in secun
da parte speculi hystorialis Vincentij belua
censis libro. xvi. c. xvi. vbi concludit ꝙ opera
bona sunt veri amici que hominem ad vitaz
eternam ꝑducunt. Amen.

Feria quinta post Judica. Sermo

Jdes tua te saluaz

fecit vade in pace, Luc. vij, Ser
mo noster erit de sctõ euãgelio ho
dierno. Aliqui miranf de isto euangelio ma
rie magdalene quare modo legaf tpe passio
nis. Sꝫ hui⁹ rõ est ad oñendũ finalẽ fructũ
passiõis xp̃i. Et isto hito statim sequunf alia
bona. s. hr̃e gr̃am ꝛ gl̃iam. ꝛ multe alie vtilita
tes, Esa. xxvij. Sup b̃ supple fructu passiõis
dimittef iniq̃tas domui iacob. i. ecclie militã
ti. ꝛ iste est principalis fructus passionis xp̃i.
scz auferre pctã: ꝛ cõferre remissionẽ pctoꝝ.
Et qz in tota sacra scriptura nõ est euãgeliũ
in quo ita declaref ꝛ expressef remissio pctoꝝ
sicut in hoc euãgelio magdalene: ideo est or
dinatũ vt legatur isto tpe passionis. Modo
iuxta doctrinã pboꝝ in omni ope cõcurrunt
q̃tuor cause. s. effectiua: materialis: formalis
ꝛ finalis. que etiam cõcurrunt in remissione
pctoꝝ. Causa principalis effectiua. Eã mate

Universidad de Sevilla Biblioteca

ralis receptiua. Causa formalis perfectiua. Cā finalis cōpletiua. De vltima dicat thema. Fides tua te saluā fecit. Dico ꝑmo q̄ in remissione pctō̄z ꝓcurrit cā ꝑncipalis effectiua qui est deus; q̄: null⁹ alius pōt remittere pec cata. Et rō est; q̄: in remissione pctō̄z requirit noua creatio; q̄ndecim nobiliū creaturarū ad minus. Primo ꝙ creat gr̄a gratū faciens; q̄: nō est qualitas que ducat de⁹ poētia materie ſi a deo creat in aia; ⁊ facit ipam gratā deo; quēadmodum in camera obscura introductio lumis; ⁊ expulsio tenebrarū. Sic in camera ꝓscie creatio gr̄e est expulsio pctō̄z. Et q̄ ī iustificatiōe impy requirat gr̄e infusio ꝑs ꝑ scm̄ Tho. i. ij. q. cxiij. art. ij. in cor̄pe. vide ibidem. Secūdo creat fides formata; q̄: fides informis simℓ stat cum pctis. Jac. ij. Fides sine op̄ib⁹ mortua est. Tertio creat spes certa; quia sperare gl̄iam cum pctō ⁊ fine meritis; magis ē ꝓsumptio q̄ spes. Quarto charitas q̄ ex pctō mortali totaliter annihilat; nec ꝑ gr̄ationes ꝓducitur sed a deo creat. Item q̄tuor virtutes morales infuse que distinguunt ab aliis v̄tutibus moralibus acq̄sitis specie. ꝺm scm̄ Tho. in ꝑma. ij. q. lxiij. ar. iiij. scz prudentia q̄ gubernat aiam in eligendis ꝺm deum. iustitia ordinat erga primū; tempātia aūt in prosperis, fortitudo aūt ꝑ tentationem diaboli. Sexto creant a deo septē dona spūssancti scz sapientia diuinor̄ cum deuotiōis sapore, intellectus scz credendor̄ cum intelligētia. hoc est quādo in libro creaturarū legit ⁊ cognoscit creator. Tertio donum consilij quod inclinat creaturā ad ꝺuādū ꝓfilia euāgelica. Quarto fortitudo ꝑ tēptationes diaboli. Quinto scia ad gubernandū se honeste. Sexto pietas erga primū. Septimo timor scz filial' ne. ſ. filij id est xpianus faciat aliq̄d ꝑ pfem suū deuz. Ecce hec est doctria theologie q̄ iste v̄tutes creanf in remissione pctō̄z. Auctas. Emitte spm̄ tuum ⁊ creabunf; ⁊ renouabis faciē ſre ps. ciij. Nota emitte spm̄ tuum; q̄: pctō̄ non potest iustificari nisi mittat spūssanctus; et creanf scz q̄ndecim iste v̄tutes; ⁊ renouabis faciē terre. Sicut ī hyeme siccat facies terre. et nudat herbis viridibus; ſi veniente calore veris ⁊ estatis terra renouat herbis virentibus; plantis ⁊ floribus. Jdē de pctō̄re scz tpe hyemis, i. pcti mortalis oēs v̄tutes ānihilāt sed renouat homo in remissione pctō̄z. Ecce quare dicit dō. Emitte spm̄ tuū ⁊ creabunf. ſ. v̄tutes interius. ⁊ renouabis faciē terre scilz exterius p honestā ꝑuersationē. Fiat ꝙ rō ꝑ ꝓbationē illius q̄ nullus pōt remittere pctā nisi solus deus, cū in remissione pctō̄z oēs iste v̄tutes habeāt creari; ⁊ null⁹ possit creare nisi solus de⁹. ꝙ sequit q̄ null⁹ pōt remittere pctā nisi solus deus. ꝙ dicerūt iudei. Quis pōt dimittere pctā. ſ. ꝑncipal'r ⁊ effectiue nisi solus de⁹. Addar. ij. Addorat'r cogitate b ꝑtū debet homo cauere aipctis mortalib⁹; q̄: non pōt homo peccare mortal'r q̄n occidat ⁊ ānihilet. xv. creaturas nobiles scz. xv v̄tutes ꝑdictas. Credo q̄ null⁹ ꝑtūcunq̄ malus ⁊ rabidus vellet facere furtum vel adulterium: si ꝑmo oporteret occidere q̄ttuor vel. v. boies. Und̄ si diceref alicui. Vos potestis furari cētū florenos a tali. vl' potestis hr̄e vxorē talis ſi ꝑmo op̄z occidere. xv. hoies. nō eēt ita ꝑu⁹ q̄ hoc faceret cū tali ꝺditione. Et tñ ita fit q̄n fur latro vel vsurari⁹ furaf; q̄: nō pōt hr̄e de narū de furto vsura ⁊c. nisi ꝑus occidat ⁊ annihilet has. xv. v̄tutes. O q̄ ista cogitaret quō caueret a pctō mortali. Jdē dicerē de vindicatiuo q̄ nō posset se vindicare de inimicor̄ nisi ꝑus ānihilaret solē; lunā ⁊ stellas. i. ꝑncipales v̄tutes q̄ ampli⁹ nō lucerēt in celo aūt nisi de nouo crearenf a deo. Qr̄ sicut sol ē pulchrius lumē ī celo; ita gr̄a gr̄tū facies ē q̄dā lumē pulchri⁹ sole ⁊ lunā; ⁊ alie v̄tutes ifuse pulchriores stell' q̄ oēs annihilanf q̄n sumis vindictā de inimico, nec ampli⁹ illumiabunt celū aie tue nisi de nouo a deo creenf. Jō dic̄ scriptura. Qui in vno offendit; multa bona p det. Eccl'a. ix. Quasi a facie colubri fuge peccatū. Quasi rumphea bis acuta ois iniq̄tas. Eccli. xxi. Rūphea. i. gladi⁹ scindēs ab vtraq̄ parte dictas. xv. v̄tutes annihilādo; ad pnam eternā obligādo. Nec ꝑncipal'r ostēdit in euāgelio q̄n xps dixit marie magdalene. Remittunf tibi pcta tua. Et ceperūt q̄ simul accūbebāt dicere intra se. Quis est ḃ q̄ etiam pcta dimittit. Vnde q̄ni rndit dō di. Vic est de⁹ de⁹ nr̄ in eⁿnū ⁊ in seculū seculi; ipe reget nos in secla. ps. xlvij. Ecce cā ꝑncipalis effectiua remissionis. ſ. pctō̄z q̄ est de⁹. Cōfessor aūt est solū cā instrūmētalis dispositiua; sicut de instrumēto vel charta vel scriptura ps. de q̄ notari⁹ est cā ꝑncipalis effectiua, calamus vo est cā instrālis dispositiua siue operatiua Jdē in ꝓfessione. de⁹ est tāq̄ cā ꝑncipalis; ⁊ remittit pctā. Cōfessor aūt tāq̄ cā instrumētalis, q; ista ordinauit de⁹ q̄ ꝓfessor fit istrumētū ei⁹. Scdz q̄ xps ondit in euangelio hodierno est; q̄: q̄n voluit remittere peccata marie magdalene ꝑmo voluit q̄ ꝑcederet iudiciū simonis leprosi; cui dixit xps. Simon habeo tibi aliq̄d dicere. ſ. vnū casum, Duo debitores erāt cuidā feneratori, vn⁹ debebat denarios q̄ngentos; ⁊ alⁱ q̄nq̄ginta. Non h̄ntib⁹ illis vnde redderēt; donauit vtriq̄. Quis ergo eū plus tenetur diligere?. Rndit simon. Estimo quia is cui plus donauit. Rndit ihesus. Recte iudicasti. Ecce quō voluit q̄ causa instrumentalis ꝓcurreret in remissione pctō̄z iudicando; immuō q̄ iudiciū confessoris dz ꝑcedere ⁊c. lz deus posset ꝑ seipm̄ pctā remittere. vult tñ etiā q̄ ꝓcurrat hac cā instrūmētalis ꝺm auctoritatē ꝑ seipm̄ ꝓfessorib⁹ ꝓcessz di. Quoz remiseriſ pctā remittunf eis. Job. xx. Dom⁹ Jac. v. Simon interptat audiēs meroz̄. Ec cē cōfessorē qui audit meroz̄ pctō̄z, sine quo meroz̄ nō valet cōfessio. Nota quō confessor dz hr̄e auctoritatē ꝓfitēdi. q; lz sit sacerdos; tñ nō pōt audire ꝓfessiōes nisi hēat materiā subiectā. als non pōt absoluē. sicut ignis q̄ lz habeat v̄tutē ꝑburēdi; tñ oz vt sibi applicenf ligna tanq̄ materia in qua exerceat suā v̄tutem. Cōfessorib⁹ ꝙ q̄ hñt auctem dicit scriptura. Audite illos; ⁊ q̄ iustū ē iudicate. Sive civis sit ille sive peregrinus; nulla erit distantia personarum. Jta paruū audietis vt magnū; nec accipietis cuiusq̄ psonā; quia dei iudiciū est. q̄ non est acceptor psonarū. Deut. i. Vnic simoni, i. ꝓfessori dicit xps. Simō habeo tibi aliquid dicere. duo debitores erāt cuidā feneratori ⁊c. Dic xps vocat se vsurariū; tñ de bona vsura que est absq̄ pctō. Tñ ad instar feneratoris qui mutuat pecuniā ꝑ lucro mutuat nob aiam cū potentijs; corp⁹ cū mēbris; de q̄b⁹ vult hr̄e lucrū. Nam de memoria vult vt memoremur ei⁹ bñficia. De intellectu vult lucrum fidei que in intellectu consistit. De volūtate vult: lucrū amoris; charitat; deuotiōis; ⁊ bonor̄ ꝺfideriorū. De ore vult lucrū oronis. De oculis lachrymas ꝑ pctis. De aurib⁹ audire missas ⁊ sermones. De gutture ieunia. De manib⁹ elemosynas. De toto corpe vult lucrū pnie. Ecce vsurā quā xps vult a nob. De qua dicit xps in iudicio illi q̄ hāc vsurā nō vult soluere, Serue male ⁊ piger sciebas q; ego hō auster⁹, i. iust⁹ sum ⁊c. Oportuit ꝙ te pecuniā meā cōmittere nūmulariis; ⁊ ego veniens recepissem vtiq̄ qō meū est cū vsuris. Matth. xxv. ⁊ Luc. xix. nūmulariis. i. paupib⁹. Addat thei. xix. Da paupib⁹ ⁊ hr̄bis thesaurū in celo Pecuniā vocat potentias aie ⁊ membra corporis. Duo debitores sunt pctōres, q̄z vn⁹ dz q̄ngentos denarios; alⁱ quinq̄ginta, q̄ꝫ oia pcta ꝑfecta hñt initiū a q̄nq̄ sensib⁹ corporalib⁹. Jdeo obligant duo in numero q̄nq̄genario. ſi vn⁹ dz q̄ngentos. ſ. magn⁹ pctōr. ⁊ alius q̄nq̄ginta scz minor pctōr. Tñ hñtib⁹ illis vñ redderent q; pctōres non ꝑfecte satisfacere deo. donauit. i. remisit vtriq̄. Quis ergo eū plus tenetur diligere?. Rndit simon. Estimo quia is cui plus donauit. Rndit ihesus. Recte iudicasti. Ecce quō voluit q̄ causa instrumentalis ꝓcurreret in remissione pctō̄z iudicando; immuō q̄ iudiciū confessoris dz ꝑcedere ⁊c. lz deus posset ꝑ seipm̄ pctā remittere. vult tñ etiā q̄ ꝓcurrat hac cā instrūmētalis ꝺm auctoritatē ꝑ seipm̄ ꝓfessorib⁹ ꝓcessz di. Quoz remiseriſ pctā remittunf eis. Job. xx. Dom⁹ Jac. v. Simon interptat audiēs meroz̄. Ec cē cōfessorē qui audit meroz̄ pctō̄z, sine quo meroz̄ nō valet cōfessio. Nota quō confessor dz hr̄e auctoritatē ꝓfitēdi. q; lz sit sacerdos; tñ nō pōt audire ꝓfessiōes nisi hēat materiā subiectā. als non pōt absoluē. sicut ignis q̄ lz habeat v̄tutē ꝑburēdi; tñ oz vt sibi applicenf ligna tanq̄ materia in qua exerceat suā v̄tutem. Cōfessorib⁹ ꝙ q̄ hñt auctem dicit scriptura. Audite illos; ⁊ q̄ iustū ē iudicate. Sive civis sit ille sive peregrinus; nulla erit distantia personarum. Jta paruū audietis vt magnū; nec accipietis cuiusq̄ psonā; quia dei iudiciū est. q̄ non est acceptor psonarū. Deut. i. Vnic simoni, i. ꝓfessori dicit xps. Simō habeo tibi aliquid dicere. duo debitores erāt cuidā feneratori ⁊c. Dic xps vocat se vsurariū; tñ de bona vsura que est absq̄ pctō. Tñ ad instar feneratoris qui mutuat pecuniā ꝑ lucro mutuat nob aiam cū potentijs; corp⁹ cū mēbris; de q̄b⁹ vult hr̄e lucrū. Nam de memoria vult vt memoremur ei⁹ bñficia. De intellectu vult lucrum fidei que in intellectu consistit. De volūtate vult: lucrū amoris; charitat; deuotiōis; ⁊ bonor̄ ꝺfideriorū. De ore vult lucrū oronis. De oculis lachrymas ꝑ pctis. De aurib⁹ audire missas ⁊ sermones. De gutture ieunia. De manib⁹ elemosynas. De toto corpe vult lucrū pnie. Ecce vsurā quā xps vult a nob. De qua dicit xps in iudicio illi q̄ hāc vsurā nō vult soluere, Serue male ⁊ piger sciebas q; ego hō auster⁹, i. iust⁹ sum ⁊c. Oportuit ꝙ te pecuniā meā cōmittere nūmulariis; ⁊ ego veniens recepissem vtiq̄ qō meū est cū vsuris. Matth. xxv. ⁊ Luc. xix. nūmulariis. i. paupib⁹. Addat thei. xix. Da paupib⁹ ⁊ hr̄bis thesaurū in celo Pecuniā vocat potentias aie ⁊ membra corporis. Duo debitores sunt pctōres, q̄ꝫ vn⁹ dz q̄ngentos denarios; alⁱ quinq̄ginta, q̄ꝫ oia pcta ꝑfecta hñt initiū a q̄nq̄ sensib⁹ corporalib⁹. Jdeo

geli nec iusti nec dānati: sed pctōr q̄ pōt recipere gr̄am remissiōis pctōz. De ista cā materiali dicit euāgeliū. Ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix vt cognouit q̄ ihesus accubuit in domo pharisei attulit alabastrū vnguenti; et stās retro secus pedes eius: lachrymis cepit rigare pedes eius: et capillis capitis sui tergebat: et osculabaf pedes eius et vnguēto vngebat. Dicit̄ phi q̄ in oi cā māli requirit dispositio ad introducēdū formā. q: actus actiuoz sūt i patiēte p̄dispositoz: vt dic pbs in. ij. d̄ aia. sicut pz de igne in ligno formā introducente. Sic etiā in psona peccatrice reḡrunf septem dispositiōes in remissiōe pctōz q̄s habuit maria magdalena. Prima est pctōz cognitio. q: oz q̄ pctōr cognoscat se esse pctōrē. q̄n cognitio mozbi mitiū est sanitatis: vt dic se neca. et ideo dic dō. Amplius laua me ab iniquitate mea: et a pctō meo mūdo me. Q̄n iniq̄tatem meā ego cognosco tē. Hāc dispositiōez habuit maria magdalena ibi. Cognouit q̄ dñs accubuit i domo simōis leprosi. i. pctōris. Cognouit etiā q̄ dñs non despicit pctōres. Secūa est pctōz ꝓtritio. ibi. Attulit alabastrū vnguēti. Alabastrū est coz pctōris in quo est vnguētū pciosum et medicinale ꝓtritiōis ad curandus peccata. Hā gutta huius vnguenti curat oēs culpas pctōz mortaliū, nā ꝑclusio est theologoz q̄ vera ꝓtritio q̄tūcūq; minima nō est sine gr̄a. De isto vnguento dicit dō in p̄s. Qui sanat cōtritos corde. s. a plagis pctōz. et alligat ꝓtritiones eoz. Tertia est male societat vitatio. Hāc habuit maria magdalena et tā gif ibi. Et stās retro secus tē. in quo innuit q̄ retromittēda est mala societas. Nota q̄ dicit origenes de magdalena q̄ postq̄ fuit ꝑuersa nunq̄ voluit respicere hoiem i facie nisi xp̄m q: occasiōe hoim tm̄ offēderat dēū. Ecce quō dimisit retro malā societatē iuxta verbū xp̄i. Vade retro sathana. i. aduersarie. Addar. viij. q: mala societas aduersaf et impedit bonū saluatiōis. Hō vade retro. Quarta dispositio est oris cōfessio. ibi. Lachrymis cepit rigare pedes dñi. q: cōfessio dz esse lachrymosa ad pedes dñi cōfessoris. Dicz illos q̄ nō cōfitenf ad pedes ꝓfessoris: si aliqualiter sedēdo cū cōfessore: vel extra spaciādo: vel supra altare appodiando tē. p̄s. vi. Laboraui i gemitu meo: lauabo p singlas noctes. i. p singulas culpas mortales. q: oz ꝓfiteri q̄libet pctōr in specie. Quinta spūalis oro. ibi. Et capillis suis tergebat. Sicut em̄ capilli ꝓfluunt in capite: ita et oro in ore cū quo loquif hō. Et sic capilli sunt volatiles: sita et ȳba oris volāt in aere. Qui diligit dēū exorabit p peccatis: et ꝓtinebit se. p silis: et i oꝛone exaudief. Eccli. iij. Sexta coꝛpalis afflictio. et tāgit ibi. Et osculabatur pedes eius. sicut labia in osculādo amittunt colorez. sic coꝛpalis afflictio. s. ieiunia: et ciliciū faciūt amittere colorē. Item sicut in osculatiōe pdū oportet humiliari: sic in coꝛpali afflictione coꝛpus humiliaf. Hñ dauid ps. xxxiij. Ego aūt cū mihi molesti essent: induebar cilicio. Vumiliabā in ieiunio aiam meaz. Septima est elemosynarū largitio. ibi. Et vnguento vngebat pedes eius. Pedes xp̄i tangētes terrā sūt pauperes q̄ orbē vngi elemosynis. Isto mō xp̄s q̄ est rigidus ad puniendū efficif suauis et mollis ad miserandū. Beati misericordes q̄m ipsi miam ꝓsequenf. Addat. v. Tertia causa q̄ occurrit in remissiōe pctōz est cā formalis pfectiua: que est charitas siue dilectio que dat pfectionē. hoc ostendit ibi. Dimissa sunt ei pcā multa: rōe q̄m dilexit multū. vñ sicut caloꝛe solis aer purgaf a nebulis: sic caloꝛe charitatis aīa purgaf et purificaf a nebul pctōz formaliter. et hoc dz Ysaie. xliij. Deleui vt nubē iniq̄tates tuas. et quasi nebulā pcā tua. Nota differentiā inter iniq̄tates et pcā. Iniq̄tates dicunf pcā q̄ sunt ꝓ primū: vt dicamare: vel male tractare eū. q̄ dicunf iniq̄tates. i. ineq̄litates. Pcā vero dicunf pcā. id est p̄cudū acta. vt pctōr gule: accidie. vindicte tē. Nota etiā differentiā inter nubē et nebulā. Nubes dissoluif a vēto aq̄loꝛ ebula aut̄ a caloꝛe solis. Sic pcā dissoluunf ꝑmo a vēto aq̄lo. i. timoꝛe ſuli. q̄n timoꝛe dānationis hō incipit facere pniam. deinde venit caloꝛ charitatis et dilectiōis dei q̄ dissoluit pcā.

Pz q̄ q̄ est cā formalis pfectiua remissionis pctōz. Dic de magdalena quō venit in ipsa p mo vētus aq̄lo. i. timoꝛ dānatiōis. Cū semel existēs peccatrix ad inductōez sororis sue. scz marthe veniret ad audiendū sermonē xp̄i. in quo sermone ventus aq̄lo pcussit ipsam i coꝛ de dieēs. O misera ego sū dānata tē. Et inde recedens cū lachrymis fuit ad domū suā. Et tūc venit vētus austral. s. dilectiōis et amoris dei et ꝓximi. Et iō cantat eccl̄ia. Flauit auster et fugauit aq̄lonē: q̄n lauit coꝛ marie penitētis imber scti spūs. et venit ad xp̄z i domo simonis. Xp̄s aūt iō ordinauerat vt cōedere et iuꝫ portāret q̄ porta eēt apta. et maria mag. venit flēs stās retro sec⁹ pedes dñi. et i coꝛde suo petiuit miaz dei et absolutōz a pctis. q̄uis oꝛe nō loq̄ref sp: amplius charitate inflāmabaf

Tūc xp̄s mia mot⁹ dixit sibi. Remittunf tibi pcā tua. Pz q̄ q̄ charitas est cā formalis pfectiua remissionis pctōz. iō dicit deus. Ego sum ipse q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me: et pctōꝛ tuoꝛ nō recoꝛdabor. Esa. xliij. Quarta est cā finalis cōpletiua. hec ē fides de q̄ dicit thema. Fides tua te saluā fecit: vade in pace Q̄m pctōr semp est in guerra cū deo q̄diu ē in statu pcti mortalis. Questio est m̄ hic q̄re xp̄us attribuit saluationē celestē magis fidei di. Fides tua tc. q̄ pnie di. pnia tua tc. vel remissioni di. remissio pctōz te saluaz fecit tc. Rūsio q̄ nulla pnia pōt remittere pcā nisi sit in fide fundata. iō pnia infidelium. s. iudeoꝛuz vel alioꝛ nō remittit pcā: q: sine fide ipossibile est placere deo tc. Heb. xi. Nota quō oīa opa pnialia fundāf in fide. Hñ pctōrū cognitio in fide fundaf: q̄ dicit q̄ hoc t̄ b̄ est pctm̄ Item cōtritio ex fide est q̄ dicit q̄ et peccato mortali pdif gr̄a et gl̄ia et incurrif pena. ideo dolet et contristaf et cōterif. Item ꝓpositum cauēdi a pctis ex fide est q̄ dicit q̄ caueam⁹ a pctis. Item oris cōfessio est ex fide. q̄ dicit q̄ in ꝓfessione remittunf pcā. Itē ieiunare est ex fide: q̄ dicit q̄ qui nō punif in hoc mundo punief in alio. Idez de oꝛone: de elemosyna: de iniuriarū remissione vt de⁹ remittat. Itez restituere fidei ē: q̄ dicit q̄ nō dimittif pctm̄ nisi restituat ablatū. Itē cōicare fidei est: que dicit. Nisi māducaueritis carnē filij hois tc. Joh. vi. Ecce quare dicit sibi. fides tua tc. in qua fundaf pnia tua te saluaz fecit. Fide purificans coꝛda eoꝛum. Actuū. xv. Fide purificans supple deus. coꝛda eoꝛum scz pctōrum. Ideo fundetis vos in fide dicendo. Credo in deum. mane et sero.

Feria sexta post Judica. Sermo.

Collegerūt pontifices, i. plati. et pharisei, i. doctores et rectores ppli. s. vtrūq; brachiū concilii aduersus iesum. Joh. xi. Sicut sācta mr̄ eccl̄ia in die veneris sctā recitat passionē xp̄i. put fuit executa et ꝑticata: sic hodie ipaz recitat m̄ q̄ fuit oꝛdinata: tractata et diffinita p̄ncipes iudeoꝛ et phariseos in concilio generali. Et de hoc erit m̄o nosterm̄: primo salutef ꝙo maria. De isto generali ꝓcilio in quo moꝛs xp̄i fuit oꝛdinata tractata et diffinita p̄ncipes et phariseos: ego notaui tria pūcta in sancto euangelio: que sunt.

Propositio maligna.
Diffinitio indigna.
Consuetudo benigna.

Primo notaui in sctō euāgelio de isto cōcilio ꝓpositionē malignā quā fecerūt contra xp̄z. De quo dicit m̄a ps euāgelij. Collegerunt pōtifices. i. plati et pharisei. i. doctoꝛes et rectores ppli et vtrūq; brachiū: concilio aduersus iesum: et dicebār. Quid facim⁹? q: b̄ hō mlta signa facit. Si dimittim⁹ eū fictoēs credēt in eū. Et veniēt romani et tollēt locū nostrum et gentē. Ecce hic ꝓpositio maligna in paucis ȳbis. Aliqs ipoz ꝓposuit di. Quid facimus q. d. quotidie tenem⁹? cilia et nihil facimus. Iste hō destruit nos. Dedignabanf eū noīare noīe ꝓpo. Iste hō multa signa facit. illumi at cecos: sanat ctos: resuscitat mortuos tc. Jō erat ei magis credendū q̄ moysi q̄ non fecit tot signa. Pz Exo. iij. vij. et. viij. Jō si dimittimus eū sic. s. viuere: oēs credēt in eū tanq̄ in regē messiā. Et veniēt romani qui destruent nos: et tollēt locū nr̄m et gētē et ciuitatē hierl̄z put dr Dan. ix. Ciuitatē dissipabit ppls cuz duce venturo: et finis eiꝰ vastitas. Hoc fuit a saluatore ꝑdictū. Lu. xix. Videt ihesus ciuitatē fleuit sup illā di. Si cognouisses et tu: quia ecce veniēt dies in te tc. et nō relinquēt lapis sup lapidē tc. Jō dimisisti oīb⁹ alijs negotijs tractem⁹ de isto hoie q̄d fiendū est. Ecce h̄ ꝓpositio maligna. De isto maligno cōcilio ꝓphetauit iā ais iste sctūs patriarcha iacob. Qui q̄n debuit mori filijs suis congregat dixit. Cōgregamini vt annūtiē vobis q̄ vētura sunt vobis in diebꝰ nouissimis. Gen. xlix. Nota q̄ vētura sunt vobis ꝓ iudeos. q̄ alit exponūt in diebꝰ nouissimis. s. regē messie q̄ i vltima etate mūdi erit vēturus. De quo Esa. ij. Erit in nouissimis diebꝰ ꝓparatus mons domus dñi in vertice montiū: et eleuabif sup colles: et fluent ad eū gētes. Oēs iudei. et exposit oꝛes xp̄iani exponūt h̄ o xp̄o. Et iacob filijs suis nūciauit sigillatim di. vni post alterū q̄ vētura erāt in sua tribu. s. illa maioza. et voluit q̄ Simeō et Leui venirēt simul coꝛā eo: q: ambo simul essent ꝓncipes in eodē crimine. Quibus dixit Simeō et leui fratres vasa iniquitatis bellāria. In consiliū eoꝛ non veniat aīa mea et in cetu eoꝛ nō sit gl̄ia mea: quia i furoꝛe suo occiderūt virum. i. xp̄m virtuosum quē dō vocat dñm vtutū: et ꝓvolūtate sua suffoderunt murū. Alda'edict⁹ furoꝛ eoꝛū: quia ptinax: et indignatio eoꝛū quia dura. Diuidā eos in iacob: et dispergam eos in israel. Gen. xlix. Nota Simeon et leui fratres. non solum generatione: sed etiam malitia et imitatione

Ideo dicit xps eis. Joh. viij. Vos. s. pharisei de tribu simeō: t principes de tribu leui. vt dicbtūs Piero. et pr̄e diabolo estis. Jō dixit eis iacob: simeō t leui frēs. s. filij diaboli homicide vasa imātatis bellātia. s. ꝫ xp̄m in ꝓfiliꝫ eoꝝ tc. occiderūt virū. i. xp̄z. Et loq̄r in ꝑterito debꝫ qō erat futurum ex certitudi e ꝓphie Suffoderūt murū. i. fidē catholicā quā xp̄us fundauit. Et xij. turres fecit. scz. xij. articulos fidei. Hunc murū suffoderūt p̄ncipes t pharisei in sua volūtate t nō in rei ꝟitate tq: nō potuerūt destruere fidē catholicā. Diuidā eos in iacob tq: q: ex isto pctō iudei fuerūt diuisi et dispsi p vniuersum mūdū. Nota b diuinā insticiā. Jsti iudei tractabāt mortē xp̄i vt cōplacerēt romanis: ne romani venirēt ꝫ eos t timuerūt displicere deo occidēdo filiū suū. Sed iuxta regulā theologie. Per q̄ qs peccat ꝑ hec t toꝝ quef. Bap. xi. Jtē Augu. De pena tua petrū tnū accusat q: p romāos deꝰ destruxit eos scz p Titū t Uespasianū. Et sic iudei vendiderūt xp̄m. xxx. argēteis. sic romani vēdiderunt. xxx. iudeos p vno denario. Et tota ciuitas hierlm fuit postea p romanos destructa: t oēs indei vel occisi vel vēditi. ppt mortem xp̄i. Moraliꝫ habemus hic doctrinam Si vult q deus nō det pniam vel destructionē caueat ne amore vel timore alicui⁹ faciat aliq̄d ꝫ deū. Verbi gr̄a. Caueāt p̄uitores vel famuli vt nō ꝫ deū cōplaceāt suis dn̄is t magistris. alꝫ dn̄s ꝓuocabit eos ꝫ eos. Jsta est cā q̄re in curijs dn̄oꝝ illi q̄ sunt ab eis magis dilecti veniūt ad malū finē t destructionem. Idem de dn̄is ꝫ deū cōplacēdo subditis non punēdo ipos ꝝ quod iusticia req̄rit: q: sunt gunt ꝫ eos t sunt eis ꝓditores. Juxta regulā Per q̄ qs peccat tc. Idē de mulieribꝰ. Caueat mulier ne amore vel timore ꝓsentiat viro de corpe suo aliq̄d ꝫ deū tc. q: alꝫ deꝰ ꝓuocabit sibi virū tc. Per oppositū caueant viri ne ad cōplacendū vxoribꝰ in oꝝnamētis t vanitatibus faciāt ꝫ deū. s. vsuras. furta tc. alꝫ deus ꝓuocabit mulierē aduersus virū: q: faciet ali quid ꝫ honorē viri. Idē ꝫ filijs erga parētes et ecōuerso. Scōm deū pōt hō cōplacere ōnibus: ꝝ nō ꝫ deum. alꝫ tc. Auctas dō. ps. lij. Deū nō inouerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ deꝰ dissipabit ossa coꝝ qui hoibus placēt cōfusi sunt: qm̄ deꝰ spreuit eos. Nota ossa coꝝ. i. bona t alia q̄bus sustētamur vt homo sustētat ossibus qui hoibus placēt scz ꝫ deū. Prophetia fuit dauid illoꝝ iudeoꝝ de cālio dei. Quid facim⁹? q: hic hō multa signa facit. Moraliꝫ, sicut ret dat ē tum signū vel diuisiuū suis militibus: vel sic pastor signat oues suas certo signo: ita xp̄us is electis dat tria signa spūalia. s. signū creationis: adoptionis t signū recōciliatiōis. Primū signū est imago dei expssiuū trinitatis. s. memoria: intelligētia: t volūtas. Hoc signū datur a deo in creatōe aiē: quēadmodū rex i moneta quā facit auri t argēti imp̄mit suaꝫ imaginē. Secus in alia moneta de cupro vel stāno. Sic deꝰ ab initio fecit monetā de plūbo siue stanno. s. creaturas irrōnales. Deide fecit monetā de auro. s. hoiem: t imposuit signū imaginis. Qm̄ sicut deꝰ vnꝰ est tres psone. ita aia vna ē tres potētie. Heū. ix. Ad imaginē dei q̄ppe factꝰ est hō. De isto sig̃ dicit ꝓd Signatū est sup nos lumē vultꝰ tui dn̄e. non dicit infra nos scz in carne: nec intra nos scz in sensualitate: ꝫ sup nos. s. in aia in q̄ deꝰ ꝑ imp̄mit memoriā: filiꝰ intelligētiā: t spūs sctus volūtatē. Et iste tres potētie sūt vna aia: sic ꝑ filiꝰ t spūs sctus sunt vnꝰ deus. Nec imago est pulcherrima qm̄ est sine pctō. Sz deturpatur horribiliꝫ et pctō mortali. Sed hoc signū nō sufficit ad saluationē. Scōz signū ōr adoptionis: qō daꝝ in baptismo. Doctrina est in scā theologia. q̄ in baptismo daꝝ quoddam signū in aia qō a sctis doctoribꝰ ōr character pulchr: signū ad instar stelle in fronte. Ideo Jobes baptista t ꝝgo maria voluerūt baptisari a xp̄o: l fuissent scificati in vtero m̄ris vt haberēt signū characteris. De isto signo dixit apls aliq̄bus quos baptisauerat. Credētes signati estis spū p̄missionis scō q̄ est pignus hereditatis nostre. Epb. i. Nota pignꝰ hereditatis. Qui tenet pignꝰ: securꝰ pōt ee de debito p̄misso. Jta signū characteris ē signū certuꝫ de glia habēda. ideo pueri nouiꝭ baptisati q̄n decedunt ad portā paradisi ostendūt signum et statim habēt ingressum. Ideo dicit pignꝰ hereditatis. Ex p̄mo signo nullꝰ consequitur hēditatē paradisi: nec filiꝰ bastardꝰ hēditatē p̄is: quātūcūq; assimilet patri. ꝓpter hoc pueri q̄n moriunt ante baptismū tanq̄ bastardi nō cōsequunt hereditatē paradisi: lz assimilent deo ex p̄mo signo: quia non sunt filij legitimi p baptismū. Ideo dicit xp̄s. Amē amen dico vobis: nisi quis renatus fuerit ex aqua et spūsancto: nō potest intrare in regnū dei. Job. iij. Tertiū signū est recōciliatiōis: quod daꝝ in penitētia quādo deturpati estis p̄mis duobus signis per pctā homo reconciliaꝫ deo per veram penitentiā contercdo de peccatis

ꝓfitendo etiā q̄n ꝓfessor absoluit: tunc datur aīe quoddā signū qō dꝰ ornat⁹ ad instar vnius pulchri crinal qō portaꝫ a nobili domicella in frōte. qō signū q̄n videꝫ a demonibꝰ q̄n anima p mortē egredit de corpe: demones fugiūt. t i receptiōe illi⁹ signi duo alia signa pulchrificanꝫ t decorant. Hoc signū petebat dō. a deo di. Fac mecū signū in bonū vt videāt q̄ me oderūt. s. demones. t ꝓfundant. q̄n tu domine adiuuisti me t ꝓsolat⁹ es me. ps. lxxxv. Dicaꝫ quō i morte veniūt demones vt tollāt aīam tuam. ꝫ virgo maria obtinuit ꝑ gr̄a singulari q̄ in morte sua non videret demones. In hoc pūcto oꝝ nos venire t i isto cōflictu. t nescimus ꝫ hodie vel cras. sed q̄n aīa portat secū b tertiū signū: demones ꝓfusi ꝓfugiūt: t angeli boni ipam recipiūt t assotiāt. iō oīno bēam⁹ hoc tertiū signū. Ecce ḡre dicit. hic hō scz xp̄s verꝰ deꝰ t hō multa signa facit i suis out b. i. electi. nō solū signa corpalia: ꝫ ēt spūalia hec tria ꝓdicta. Secūdo notaui in euāgelio de illo ꝓlio diffinitionē indignā: q: indigne t iniuste fuit ibi ꝓclusum t diffinitum q̄ xp̄s moreref. De b dic scōa ps euāgelij. Unꝰ aūt ex ipis cayphas noie cū eēt pontifex āni illi⁹ dixit eis. Vos nescitis q̄cq̄ nec cogitatis. q: expdit vob vt vnꝰ hō moriaꝫ ꝑ ppl'm et nō tota gens peat. Hoc aūt a semetipo nō dixit: ꝫ cū esset pontifex anni illi⁹ ꝓphetauit q: iesus moriturꝰ erat ꝑ gēte. t nō tm̄ ꝑ gēte. ꝫ vt filios dei q̄ erant dispersi ꝓgregaret in vnū. Ab illo ergo die cogitauerūt vt interficerent eū. Ecce diffinitio indigna t conclusio illi⁹ concilij. Nota practice quō ꝓclⁱm currit de voce l vocē t q̄libet in loco suo dicebat votū suū. Et videtur q̄ in isto ꝓlio erāt diuisi: quidā dicebāt q̄ xp̄s oīno moreretur. q̄m xp̄us ꝓfundebat eos corā pplo. iō tc. Quidā id idem q̄ moreref. ꝫ nō ē q: totꝰ ppl's sequiꝭ eū nob dimissis t negect tc. quidā aūt q̄ erāt ꝑ xp̄o ꝫ occulte. sicut ioseph ab arimathia. de q̄ Luce. penl. qui non ꝓsensit concilio t actib⁹ eoꝝ. t gamaliel. de quo Act. v. t nicodem⁹. de q̄ Jo. iij. q̄ dicebāt. cū xp̄s messie fit cōp'etū attēdaꝫ ad sig̃ que facit: t ad testimoniū qō iohānes sibi fecit. Nō audebant dicere clare q̄ esset messias quia occidissent eos. libenter tamen eum salvassent. Jtez dixit nicodem⁹. de quo Job. vij. vbi ait. Nunquid lex nr̄a iudicat hoiem: nisi prius audierit ab ipo t cognouerit q̄d faciat q̄ſi di. Fiat sibi ꝓcessus ꝫ lege: nec moriatur sic subito. Hoc dicebat nicodemus ad hunc finem: q: forte iterū conuerterentur: sicut minis

stri quos miserant ad capiendū xp̄m fuerunt cōuersi dicētes. Nunq̄ sic locut⁹ est hō. Alius dicebat q̄ sufficeret ꝓceptū penale ne de cetero ꝓdicaret. Alⁱ dicebat q̄ teneref captus vel arrestat⁹ in loco suo de nazareth: t sufficeret. Alⁱ q̄ ꝓciperef ppl'o ne audirent ipsum de cetero: t sic cessaret sua ꝑdicatio paulatim Alius dicebat q̄ mitteretur in carcere cū pane t aqua: vt moreretur ibi. Alius dicebat q̄ exularēt eū de p̄ria. Alius dicebat q̄ captus t ligat⁹ mitteref romano impatori cū processu quō faciebat se regē iudeorū tc. Alⁱ dicebat q̄ recurreret sup hoc ad pilatū q̄ erat ibi pro ipatore. ita q̄ in dicto ꝓcilio nō erāt ꝓcordes Cūc cayphas q̄ erat pōtifex anni illi⁹ q̄ presidebat in ꝓcilio taudiꝫ vocib⁹ t rōnib⁹ oīm dixit. Vos nescitis q̄cq̄. i. ignorantes estis. nec vos dn̄e nicodeme daꝫ bonū cōsiliū. nec vos dn̄e talꝫ tc. t ꝓdulit diffiniēdo di. Expedit vobis vt vnꝰ hō moriaꝫ ꝑ ppl'm t nō tota gens peat. Sup hoc dicit Jo. Hoc a semetipo non dixit: ꝫ cū esset pontifex āni illi⁹ ꝓphetauit q̄ iesus erat moriturus ꝑ gēte. Quicq̄d ibi fuit malicie fuit a caypha. ꝫ q̄ xp̄s moreref vt saluaret sibi credētes t obedientes: hoc fuit a spū sctō q̄ ꝓphetauit ore mali pontificis. quēadmodū fuit locut⁹ ore aialis. vt ꝑ de asino Balaā Cūc dereliquit sniam mortis ꝓtra xp̄m cū notario publico: mādātes q̄ capef vbicūq; inuenirꝭ. De isto ꝓcilio ꝓphetauit dauid di. Qm̄ declinauerūt in te. i. ꝫ te mala cogitauerūt cōcilia que nō potuerūt stabilire. i. refrenare. ps̄ tr. imo vnꝰ dicebat vni: ꝛ alⁱ aliud tc. Nota cū dicit. Declinauerūt t nō tenuerūt. Declinatio ꝑm grāmaticos fit ꝑ sex casus. s. nolatiui. Sic iudei declinauerūt xp̄m ꝑ sex casus. Primus est nolatiꝰ a nolando. q̄n ipi videbant xp̄m nominabāt ipꝫ sic. Ecce hō vorax: potator: vini: publicanoꝝ t pctoꝝ amic⁹. Adat. xi. Nā post q̄ xp̄s fecit q̄dragesimā durā dando exēplum pnie psonis cōtēplatiuis t spūalib⁹: postmodum incepit ꝓdicare: t tenuit vitam cōem comedēdo t bibēdo cōia: exceptis carnibus. dādo exēplū ꝑdicatoribꝰ q̄ bñt laborare vt ceant ne ex nimia abstinētia habeāt dimittere ꝑdicationē. ideo iudei dicebāt. ecce hō vorax tc. Secūs casus dꝰ genitiuꝰ a gñando di. Nōne hic est fabri filⁱ. nōne mr̄ eⁱ dꝰ maria t frēs eⁱ⁹ iacob⁹ t ioseph t simon t iudas. t sorores eⁱ⁹ nōne oēs apō nos sūt. Unꝰ ꝫ huic oīa ista. Adat. xiij. Tertiꝰ casus dꝰ datiuus a dando. q: oēs gr̄as q̄s xp̄us dabat interpta banꝭ in malū di. Dic non ejcit demonia nisi

in beelzebub ꝓncipe demoniorꝫ. Lu.xi. Idem de gratijs spualibꝰ ⁊ remissione pctoꝝ di. Vic blasphemat. Mar.ij. Quartꝰ casus dꝫ accusatiuus ab accusando. qz accusabant ipm de criminibus lese maiestatis vt morerer dicētes, Huc inuenimꝰ subuertentē gentē nr̄am ⁊ ꝓhibentē tributa dari cesari: ⁊ dicentē se xpm regē esse. Luce.xxiij. Quintꝰ casus dꝫ vocatiuus a vocādo: dicētes. Veni demoniace: veni samaritane mōne bñ dicimꝰ nos qz samaritanus es ⁊ demoniū habes. Jo.viij. Sextus ea sus dꝫ ablatiuꝰ ab auferēdo, auferentes sibi sctitatē. non realit: si ꝯbalit di. Nos scimꝰ qz hic hō pctōr est. Jo.ix. Non est hic hō a deo q̄ sabbatū non custodit. Itē auferebant sibi populū di. Quid eū audit: insanit ⁊ demoniū hꝫ Jo.x. Ecce quō declinauerūt eū p oēs casus. Et ideo dixit ꝓpheta. Oēs declinauerūt ⁊c.

Moralr nota hic sup hoc. Ut filios dei. i. ꝓdestinatos ꝙgregaret i vnū. i. in vnā eccl̄iam ex iudeis ⁊ gētib⁹ ꝙstituāt: vt ēt vnū ouile fiāt ⁊ vn⁹ pastor. Et inuenio q̄ttuor ꝙgregatiōes sctās a xpo iesu. Prima de mia diuina. Secūda de iusticia yli. Tertia de saluatione celesti. Quarta de dānatiōe eternali. Prima fuit q̄n ꝙgregauit infideles ⁊ paganos ad vnū fidē: baptismū: deitatē: ⁊ pacē. ad Ephe.iiij. Unꝰ dñs: vna fides: vnū baptisma: vn⁹ de⁹ ⁊ pr̄ oīs ⁊c. De ista cōgregatiōe dicit ipemet, Vierl'in hierl'ꝫ q̄ occidis ꝓphetas ⁊ lapidas eos q̄ ad te missi sunt: quotiens volui cōgregare filios tuos quēadmodū gallina ꝙgregat pullos suos sub alas: ⁊ noluisti ⁊c. Matth.xxiij. Nota quō ad instar galline q̄ hꝫ pullos clamabat p̄ dicando vt ꝙgregaret gētes sub alas. s. credētes et obedientie. de qb⁹ dauid dixit. Sub pennis alaꝝ. r. ⁊c. Si g̃ volumꝰ euadere ⁊ fugē miluū inferni ad instar pullorum ponamꝰ nos sub alas xpi. Secūda ꝙgregatio ē iusticie yli's, ⁊ erit in die iudicij mortuo ātixpo. tūc oēs congregabunt coram xpo. Rō. qz ipe dabit tūc retributionē ꝫm opera q̄ fecimꝰ bona vel mala. De ista ꝙgregatiōe auctras Mat.xxv. Cū venerit filiꝰ hois i sede maiestat̄ sue ꝙgregabūtur añ eū oēs gentes. Tertia ꝙgregatio de saluatione celesti erit q̄n xps dicet bonis q̄ erūt a dextris. Venite benedicti ⁊c, Matth.xxv. q̄ statim ꝟtute gr̄ie ascēdēt in altū i societatē xpi: angelorꝫ sctōrꝫ. de quo dic xps Mat.xiij. Zin tpe messis dicā messoribus. Colligite primū zizania ⁊ alligate ea in fasciculos ad ꝟburendū. triticū aūt congregate in horreū meū. Quarta ꝙgregatio erit de dānatione eternali q̄n data a xpo sñia damnationis ꝫ malos dī. Discedite a me maledicti ⁊c. oēs fil' in corper anima cadēt in inferno. De ista cōgregatiōe auctras Esa.xxiij. In die illa visitabit dñs super militiā celi i excelsor sup reges terre q̄ sūt sup terrā: ⁊ ꝙgregabunt in ꝙgregatione vna fasc̄ i lacū: ⁊ claudent ibi i carcere: ⁊ post multos dies visitabūt. Tertio notaui i sctō euāgelio hodierno cōsecutionē benignā. s. ex pte xpi. qz determiato ⁊ ꝯcluso ꝯcilio sciēs xps q̄ nōdū venerat tps ⁊ hora passionis sue: recessit ⁊ absc̄dit se. De hꝫ dic tertia ps euā. Jesus g̃ iā nō palā ābulabat apꝫ iudeos: ⁊ si abijt in regionē iux̄ deserti i ciuitatē q̄ dr Effrem: ⁊ ibi morabat cū discipulis suis. Ecce hic consecutio benigna. qz dñs ⁊ creator voluit cedere in deis malicijs ⁊ fugē in citatē effrē iux̄ desertū post q̄ fuit data sñia mortis ꝫ eū. Moralr dat in hoc nob xpus exēplū ⁊ instructionē fugiēdi mortē spualē. qz mors corpal' nō pōt vitari: nec pōt eā q̄s fugē. Nā i ꝙsistorio sctē trinitat̄ daf sñia mortis ꝫ pctōrē. Auctas Eze. xviij. Alia q̄ peccauerit ipsa morietꝰ. nec aliq̄s pōt se excusare de pctis. Est ergo nobis remedīū ad instar xpi fugere ⁊ ire i ciuitatē effrē. q̄ interpt̄ fertil' ⁊ abūdās. q̄ significat pniaꝫ que fertilis est ⁊ abūdans in gratijs: ꝟtutib⁹ ⁊ meritis in remissionē pctoꝝ mortaliū q̄tū ad culpas: ⁊ etiā q̄tuꝫ ad pnas. Auctas. Oī hūti dabit' ⁊ abūdabit. ei aūt q̄ nō hꝫ ⁊ qō vidētur hr̄e auferetur ab eo. Mat.xiij. Nota oī hūti. s. verā pniam dabit'. s. remissio pctoꝝ ⁊ gr̄a. ei aūt q̄ nō hꝫ. s. pniam. bona tpalia: possessiones. pdia: diuitie: amici ⁊c. auferent ab eo, sc̄z p mortē. Vel qō videt hr̄e. s. de bonis spualibus auferet ab eo. Et dꝫ q̄ ciuitas effrem erat iuxta desertū: ⁊ pua ciuitas depopulata. qz ciuitas pnie q̄si deserta ē. qz pauci hitant i ea. imo a multis dspicit' ⁊ dimittit̄ur. iō dicit xps q̄ angusta est porta ⁊ artavia q̄ ducit ad vitā: ⁊ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Matth.vij. Jō de pnia dr. Jn terra deserta iuia. i. sine via qz pauci inde transeūt. ⁊ inaquosa. s. sine aqs deliciarū. Hꝫ ecce bonū qō cōseqūr ex pnia. sic in sctō appui tibi vt videre ꝟtutē tuā ⁊ gliaꝫ tuam. ps. lxij. Jō xps Mat.iij. Pniam agite. i. ad ciuitatē effrem cōfugite si sñiam eternē mortis vultis euadere. Deo gratias.

Jn vigilia palmarum Sermo

Ubleuatis oculis

s iesus i celū dixit. Venit hora clarifica filiū tuū. Job.xvij. Totū sanctum euāgeliū hodiernū est vna ꝟuota ⁊ sctā oro quā xps fecit coram discipulis suis i nocte passionis. Et ꝓtinent tria pūcta in euāgelio. sc̄z dispositio ꝓuenies: postulatō sufficies. ⁊ allegatio pficies. Primo xps disposuit corpus cū aia ꝓuenient. Secōo postulauit sufficient. Tertio allegauit prudent. Hec tria dꝫ q̄libet obseruare in sua oone si cupit a deo exaudiri. Hec tria ofdunt subtilit in themate p̄posito. Primū ibi, Subleuatis oculs iesus. Secm ibi, Dixit. s. oronē suā postulando pr̄i. Tertiū ibi, Venit hora clarifica filiū tuū. Ecce hꝫ petitio sufficies. Prio dico q̄ i sctō euāgelio ondit de ꝟuota oone xpi dispositio ꝓuenies necessaria orōni. s. gustꝰ corpis. Modus ꝓuenies necessarꝰ orōni inter alias est eleuare oculos versus celum. Ratio. qz ꝑm Damascenū oro est ascensus mentis in dñm. Conuenit g̃ vt corpus ꝓcedet cū aia: qz sicut aia eleuat oculos spuales in dñm: q̄ etiā corpꝰ eleuet oculos carnales versus celū. De hoc habemꝰ experimētū in natura de bruꝭ aialibꝰ. q̄ q̄si sunt in magna necessitate eleuāt oculos xsus celū instictu nature q̄si petētes auxiliū creatoris. Nota de hꝫ historia Johel'. i. de magna siccitate ⁊ fame q̄ fuit in terra. pmissionis. intāt̄ q̄ iumenta nō inueniebāt herbā ad comedēdum: nec aquā ad bibēdū. tāta erat sterilitas ⁊ siccitas fontiū intantū q̄ aialia ibāt ꝙgregata quasi hoies facientes pcessionē mugientes: ⁊ versus celū oculos leuātes q̄si a deo auxiliū petētes. Dicit text⁹. Bestie agri q̄si area sitiēs imbrē: suspexerūt ad te: qm̄ siccati sunt fontes aq̄rū: ⁊ ignis deuorauit speciosa deserti Johel'. i. Nota suspexerūt. i. sursuꝫ aspexerūt. Nō. qz q̄si ille q̄ hꝫ claues ad panes vel vinū ē crudel' filijs ⁊ seruitorib⁹ dñi. qz non vult eis dare panē nec potū: remediū qō habēt filij ⁊ seruitores ē recurrere ad patrē. Sic tot⁹ mūd⁹ est dom⁹ dei. Ancilla seu captiua cui dñs cōmisit claues panis vini ⁊ fructuū ē natura. sic em̄ ordinauit deus q̄ p man⁹ suas habeamus oia necessaria vīe bñane. Nos vero sum⁹ filij ⁊ seruitores dñi. qb⁹ q̄ñqꝫ ancilla ista. s. natura est aspera ⁊ dura ⁊ rudis: qz nō vult dare vinū: aquā bladatiō recurrēdū ē ad pr̄em: sicut fecerunt aialia. Idē etiā fecerūt aues. Un semel de⁹ fecē Job q̄stionē dicens. Quis ꝓparat corvo escā suam q̄n pulli ei⁹ clamant ad deū vagātes eo q̄ nō habeāt cibos. Job.xxxviij. Nota super hoc dicit glose ⁊ postille q̄ corvꝰ est multū ꝛe lotipus de vroze sua. ⁊ q̄n filij incipiunt habere plumas: tūc plume sunt q̄si albe ad modū cinerum. tunc corvus dubitās an sint filij sui nō vult eis ꝓuidere: nec ꝓmittit q̄ mat̄ minister eis cibū quousqꝫ mutāt plumas ⁊ efficiuntur nigri: ⁊ interim trāseūt plures dies. de q̄ viuūt tūc. dicit q̄ suspicientes xsus celū clamant: ⁊ de⁹ mittit eis rorē de q̄ viuūt. De hoc interrogauit de⁹ Iob di. Quis ꝓparat corvo ⁊c. Et nescivit rndere. Sꝫ huic q̄stioni rndit dauid di. Qui dat iumētis escam ipoꝝ: ⁊ pullis corvorum inuocantibus eū: instinctu naturali: qui. s. de⁹ dat. Nota etiam hic q̄ dicit beat⁹ Hieronym⁹ se inuenisse in annalib⁹ hebreoꝝ de piscib⁹ maris. q̄ p decē dies ante diē iudicij leuabunt se super aquas maris clamantes versus celū magnis clamoribꝰ: quos nemo i telliget nisi de⁹. Quāto g̃ magis nos q̄ habemus rōnem ⁊ intellectū debemus ad ipm recurrere in necessitatibus nostris ⁊ piculis: leuantes oculos nostros xsus celū orando ⁊c. Auctas. Cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹: hoc solū habemus residui vt oculos nostros diri gamus ad te. Verbū fuit illius sci Josaphat ij. Paralip. xx. Jō dauid. Ad te leuaui oculos meos ⁊c, Hunc modū seruauit xps in nocte passionis: quādo iā iudei veniebāt ad capiendū eū: ipse subleuatis oculis in celuꝫ dixit. sc̄z orationem suā: dans nobis exemplū vt in nostris necessitatib⁹ ⁊ periculis idem faciamus, si nō sunt dimittēda oia remedia naturalia si haberi possint. si xo hꝫ non pñt: debem⁹ recurrere ad deū: q̄ nunq̄ deficit nisi sit defect⁹ noster. qz eleuam⁹ oculos corpalit xsus celū si nō corvino sūt multi q̄ dicūt Pater nr̄ ora: vel Aue maria. ⁊ in corde cogitant de coquina vel de taberna. Hec est vna de rōnib⁹ q̄re deus nō exaudit orōnes nr̄as: nec pcessiones quas facimus. quia nō dicim⁹ bene orōnes ⁊ letanias ore ⁊ corde. Ostendo tibi dictum: qz distincte ⁊ reuerenter supplicaf papa vel regal's indignatur vel nihil obtineturꝫ immo sūt multi qui q̄si habent dicere officium querunt locū inquietū vt non habeant occasionem cogitandi que dicant vt plateā. Deus sunt antiquitus. Jō tunc exaudiebant statim a deo ⁊ habebant remediū: ⁊ modo nihil: imo maluꝫ multiplicaf. Ideo aplus. i. Cor. xiij. Si ore lingua: supple tua: mens mea sine fructu est. Propter hoc dixit iesus iudeis orantibus solum ore. Populus hic labijs me honorat: cor autem eorum longe est a me. Quia vnus cogitabat de coquina: alius de taberna: alius de foro ⁊c. Jō sine causa colūt me. id est sine veritate. Matth.xv. Si ergo vultis exaudiri in

vestris oronit⁹. elevate simul oculos corpis ⁊ alie ꝓlus celū. Et hec, est dispositio ꝓueniēs quā tenebat ecclā rex dō di. Ad te leuaui oculos meos q̄ habitas in celo. Ecce sic oculi ⁊c. Nota practice quō fuit respiciūt man⁹ dñi. ſ. qñ eis bñfaciet. Idē de ancilla i manib⁹ dñe.

Secōm qō regit devota ⁊ pfecta oō est postulatio sufficiēs: qz in oone hō dz petere p se pmō deinde p alijs. Sic fecit xp̄us post q̄ disposuit corp⁹ in gestu: tūc petijt sufficiēter ⁊ cōplete. Primo p se di. Pat venit hora. ſ. passionis: clarifica filiū tuū vt filius tu⁹ clarificet te. qz gl̄ia filij redūdat in gl̄iam pris. Clarificare idē est qō glorificare: vt dare cognoscatur Nota decē clarificatōes q̄s xp̄s petijt inq̄tū hō ⁊ obtinuit iuxta. x. hūlitates q̄s i passiōe habuit ⁊ sustinuit. Prima clarificatio. q̄ exq̄ hūliabat vt pateret in cruce petebat vt exaltaret ⁊ clarificaret in celo p signa diuinitus oñsa. Qō cōpletū fuit qñ in passione tenebre facte sunt sup vniūsam terrā ⁊ sol obscurauit se. Mat. xxvij. qsi dolerēt serui de morte dñi sui induētes se de nigro. Ecce p̄ma clarificatio oñdēs creature q̄ ille q̄ patiebat erat creator. Secōo petijt vt clarificaret in terra: exq̄ hūliabat in terra p passionē. Qō cōpletum fuit qñ terra mota est: ⁊ petre scisse sūt ⁊ mo numēta apta sunt. Mat. xxvij. Tertio vt clarificaret in iferno ad quē descēdebat. Qō cōpletū fuit qñ aia xp̄i in limbo dedit gl̄iaz scis pribus ibi exist̄ibus. Et multa corpa sctōz q̄ dormiebāt surrexerūt. sicut ab⁹hāt: ysaacia cap. ix: dō. ⁊ apparuerūt multis in ciuitate: revelātes gl̄iam quā hēbāt in limbo. Quarto vt clarificaret in cordib⁹ romanoz sub q̄bus hūliabat cōpatiēdo. Qō cōpletū fuit qñ. Cēturio ⁊ alij viderūt q̄ fiebāt: dixerūt. Vere filius dei erat iste. Mat. xxvij. Quīto vt clarificaret in cordibus iudeoz q̄ erant vltra cētuz mille in illa platea. ſ. in mōte caluarie q̄ venerant ppr̄ festū pasche in hierl'm. Qō cōpletū fuit qñ ois turba coz q̄ simul aderāt ad spectaculū illud ⁊ videbāt q̄ fiebāt: pcutiētes pectora sua: ⁊ reuertebant. ſ. illuminati. Lu. xxiij. dicētes. O miseri q̄d fecim⁹. Itē latro fuit clarificat⁹ in suo intellectu di. Mēto mei dñe dum ve. ⁊c. Sexto vt clarificaret in corpe qō humiliabat ad sustinēdū flagella: clauos: et coronā spinarū. Jō pr̄ clarifica filiū tuū. Qō cōpletū fuit in resurrectōe qñ surrexit glorio sus impassibilis ⁊c. Ro. vi. Xp̄s resurgēs ex mortuis iam non morit⁹: mors illi vltra non dñabit ⁊c. Septimo vt clarificaret in apl'is et discipulis: di. Pat venit hora. ſ. dispsionis apl'oz q̄ pdiderūt fidē. Qō cōpletū fuit qñ i die resurrectōis apparuit eis: ⁊ gaudij fuit discipuli viso dño: ⁊ illūinati fuerūt in ꝑa fide. Jo. xx. Octauo vt clarificaret in angelis sub q̄bus humiliabat ad recipiēdū ꝓfortationez pr̄. Pr̄ venit hora. ſ. vt sim ꝓfortat⁹ ab angelo Jdeo clarifica filiū tuū. Qō cōpletū fuit i die ascēsionis: qñ ascēdit sup oēs āgelos. Eph. i. Constituēs eū ad dexterā suā in celestib⁹ sup oēm principatū ⁊ ptātē ⁊ virtutē ⁊ dnationez et oñe nomē qō nolaf nō solū in hoc seculo: sed etiā in futuro. Nono in oibus gētib⁹ mūdi di. Pater venit hora. ſ. vt humilier sub oib⁹ gētibus. Jdeo clarifica filiū tuū vt cognoscat p fidē ⁊ honorē ab oibus. Qō cōpletū fuit tpe apl'oz qñ in oēm terrā exiuit son⁹ eoz. Decīo vt clarificaret in iudicio di. Pr̄ venit hora. ſ. humilitat̄ vt iudicer ab hoib⁹: clarifica filiuz tuū vt sit iudex oim creaturarū. Phil. ij. Humiliauit semetipz factꝰ obediēs vsq; ad mortem ⁊c. ppr̄ qō de⁹ exaltauit illū ⁊c. Mdoralit' exēplo xp̄i si volum⁹ exaltari in paradiso hūliem⁹ nos in hō mūdo: q̄ q̄ plus se hūliat in hoc mūdo magis exaltabit in alio. Nō ad hoc dispūtationē ⁊ qōnē apl'oz in via quis ipoz eēt maior in padiso. Mat. xviij. Et q̄libet fecit suā rōnē. Primo scūs petrus q̄ erat vicari⁹ xp̄i. Et nota quō de⁹ posuit exaltatōez et maioritatē in virtute hūlitat̄ que ab oibus pōt haberi. Secōo xp̄s in sua oone postulauit sufficiēter p nobis qñ dixit. Sicut dedisti ei ptātem ois carnis: vt qō dedisti ei p pdestinationē det eis vitā eternā. Nota ficut de disti ei. ſ. filio tuo xp̄o. quia de se loquebatur ptātem ois carnis. In sacra scriptura tam in veteri testamēto q̄m in nouo testamento caro sumit̄ p hoie. Dauid ps. lxiij. Ad te ois caro scz hūana veniet ad iudiciū. Itē Esa. vl. Veniet ois caro vt adoret coram facie mea. Item Jo. i. Verbū caro factū est. i. filius dei hō fact⁹ est. Dicit ꝑ. Dedisti ei ptātem ois carnis hūane. Unde dō. Oia subiecisti sub pe. ei⁹ ⁊c. Nota hic q̄nq; ꝓditiones gentiū in hoc mundo. Prima ibi. oues q̄ signāt simplices psonas: ignorātes p̄cepta dei ſuantes. tales dicunt oues pastoris xp̄i. Secūda ibi. boues que signant psonas pfecte vite q̄ hñt duo cornua. scz sane doctrine ⁊ sancte vite: q̄bus penetrant gētes mūdanas. dando exemplū bone vite ⁊ arant terrā coz pis vt faciāt fructū pnie: si nō portāt onus scz platonū nec diuitiarū. Nota eū dicit. boues vniuersas in femenino ⁊ non

in masculino genere: q: vacce. i. psone spūales ⁊ pfecte dant de lacte vberū veteris ⁊ noui testamēti p̄dicādo ⁊c. Tertia ibi. insup et pecora cāpiq̄ sunt infideles: q̄ subijciunt xp̄o siue velint siue nolint: lz mō ipsum negent. di cēdo: nolumus eū. Quarta ibi. Volucres celi scz ꝓpter alitū: q̄ volāt in altū adinstar auium. Quinta ibi. ⁊ pisces maris. ſ. negociatores. Oēs isti subijciunt xp̄o dño. Ecce q̄re dicit. Dedisti ei potestatē ois carnis. Nec ptāsei fuit data qñ deus pr̄ in ꝓfhetorio trinitatis ordinauit q̄ eius filius moreref. tūc simul ordinauit curiā sui primogeniti vt tales essent cōsiliarij. ſ. pr̄iarche: ꝓphete: apl'i. eius milites sūt martyres: cameranij: ⁊ scutiferi: vt daret eis vitā eternā: q̄ p meritū passionis habemus introitū ad gloriā quā amiseramus per adā. Auctas. Quos p̄scauit ⁊ pdestinauit ꝓformes fieri imaginis filij sui. vt sit ipse p̄mogenitus in multis fratribus. ad Ro. viij. Sicut q̄ xp̄s in sua oone petijt decē clarificatiōes: sic etiaz postulauit p suis a pre sibi creditis ⁊ ordinat̄ p pdestinationē vt daret eis vitā eternā. Et declarauit q̄d est vita eterna dicēs. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū verū deū: ⁊ quē misisti iesum xp̄m. Contra errores iudeoz qui ponūt suā gloriā in ipso leuiathā: ⁊ in abūdantia bonoz tpaliū. Et agarenoz q̄ ponūt eā in melle: lacte: ⁊ in mulieribus ꝛginibus ⁊c. Contra quos dicit xp̄s: hec est vita eterna. Nota solū verū deū. Sup b dicē Arrius hereticus q̄ solus p̄ est verus deus: cū dicē, solū verū deuz. Sz nota q̄ hec dictio exclusiua solū pōt addi subiecto vel pdicato: ita q̄ pōt esse de subiecto vel pdicato exclso. Sic si ego dicerē vni iurato hui⁹ ville. vos sol⁹ estis iuratus. ſ. excludēdo alios: ⁊ tūc esset falsa. Sz a parte pdicati esset vra: dicēdo. vos estis iuratus solū. ſ. excludēdo alia officia. ⁊ tūc esset vra. Jdē de ista vt cognoscāt te solū vez deū excludēdo hūanitatē: ⁊ tūc est vra: q: pr̄ est solū de⁹: q: nō ē hō. Jdē de spūscto. si filius nō est de⁹ solū: si ē deus et hō: sic de illo q̄ esz baliuus ⁊ iurat⁹ nō ē verū dicere. vos estis iurat⁹ solū: q: etiā est baliuus. In b ꝑ ꝓfitit gloria: videre xp̄m vez deū et hoiem. Ecce quō petijt xp̄s gloriā p suis pdestinatis. Questio. si dicaf. Quare oportebat eū petere si pdestinati erāt: q: pdestinatio infallibilis est. Sz stulta est hec qō. Nō. q: si aliqs dñs ordinauit facere aliqd instrm: ad qd faciendū iam se pparat notarius iam recipit pgamenū: incaustum ⁊c. Si diceref nota rio qre recepistis pgamenū: calamū: ⁊ hmōi

rideret q̄ ideo: q: aliter instrumentū nō pōt scribi. Jdē de diuina pdestinatione. Instra q̄ bus diuina pdestinatio cōplef ⁊ pficit: sunt passio ⁊ mors xp̄i: oō: bona opa: bona vita hois ⁊ pnia: cōteri de pcīis: ꝓfiteri ⁊c. Ista sūt instrumēta q̄bus pdestinat⁹ venit ad effectū pdestinationis. Dicit q̄dā. Quid oportet me facē pniaz: q: si pdestinat⁹ sū ⁊c. Dic quō in libro vite nō solū scribif: talis erit saluus: si etiā ponit rō. ſ. opera ⁊ vita ex q̄bus saluabif. Verbi gra. Talis saluabif: q: statim baptisatus morief. Si dicaf. Quid oportet ipsuz baptisari. Rndef. q: illud cadit sub pdestinatōe Jtē talis saluabif: q: hūliabif: talis q: restituet. Jdē de pscitis. nō solū scribif. talis dānabif: sed etiā scribif ratio ⁊ cā quare dānabif. Scies ergo xp̄s q̄ pdestinati venirēt ad gloriā per suā oonē ⁊ passionē. ideo orauit. Ego. in primo dialogoz. Ipsa eterni regni pdestinatio sic est ab omniporēti deo diposita. vt ad hanc electi ex labore pueniant: quatinus postulando mereant accipere qō eis omnipotēs deus ab eterno disposuit donare. Mdoraliter. Sicut xp̄s curauit nō solum de se: sed etiā de suis ad ꝓcuran dū eis saluationē. Sic quilibet dñs ⁊ paterfamilias nō solum tenef saluare seipsum: sed etiam tenef ꝓcurare salua tionem suis famulis ⁊ domesticis. Inducant dñi vt inducāt suos captiuos ⁊ infideles ad baptismū. Item q̄ filij ⁊ famuli ⁊ ancille audiant missam: cōfitеantur: cōmunicent quolibet anno. Alias dicit scriptura. i. Timo. v. Si quis suoz ⁊ maxime domesticoz curam non hz fidē negauit. ⁊ est infideli deterior. Tertius p̄ctus oonis xp̄i fuit allegatio prudēs Qm̄ sicut dñi iuriste qñ volunt aliquid obtinere coram iudice: allegāt sua iura: priuilegia: et ꝓsuetudines. Sic xp̄s in sua oone allegauit: dicēs do pri. Ego te clarificaui sup terrā scz veritatē fidei hoibus docēdo. opus ꝓsum mauī qō dedisti mihi vt faciā. ſ. passionis: q: eius passio iā incipiebat. qua pacta dixit. Cō summatū est. Joh. xix. Primo se allegauit soluz obedientiā dicēs. Manifestaui nomen tuum hoibus quos dedisti mihi de mūdo. Tui erāt ⁊ mihi eos dedisti: ⁊ smonē tuū seruauerūt ⁊c. Sequif. Verba que dedisti mihi dedi eis: ⁊ ip si acceperūt ⁊ cognouerūt vere: q: a te exiui: ⁊ crediderūt q: tu me misisti ⁊c. vsq; in finem. Ubi p nob in rone exauditiōis allegat credē tiā ⁊ obedientiā. Nota. Ego te clarificaui. q: deus pater ante aduentū xp̄i nō cognoscebatur ita distincte sicut modo: nec etiam spūs.

sanctus. Ideo petebat filius vt pater etiaz ipsum clarificaret. q aliq magna miracula. sic fecit in dictis dece clarificatiōib⁹. q dare oñdūt ipsū ce verū filiū dei. Et p se allegauit obediē tiāz: fuit obediēs deo pri cōplēdo opus sibi cōmissum. t fundat i ista lege. Dz q: pctores nō audit deus. Joh. ix. p nob allegauit duo. s. legē de obediētia. ibi. Sermonē meū suaue rūt. Et legē de credētia. ibi. Et crediderūt: q: tu me misisti. Si dicat. q re xps nō allegauit credēti ā suā. Rnsio. q xps nō habebat fidē. Rō: q: fides est credere qō nō videt: si xpus videbat oia clare iā ab instāti ꝛceptiōis. sed nos nō videmus clare tiō allegauit. p nob credentiā t obedientiā. De his duobus legibus dic Joh. Si cor nrm nō reprehenderit nos: fiduciā habemus ad deū: vt quicq petierimus accipiem⁹ ab eo: qm mādata eius custodim⁹ et ea q sunt placita coram eo facim⁹. i. Joh. iij. Et pdictis ptz q bemus duos modos allegādi in ofone. s. p obsecratōes: t p gratū actiōes Si aut vultis allegare p legē credētiele arteda tis vt allegetis bñ p modū obsecratiōis. Sm qđ dic Greg. in letania allegādo illud qō bō credit de dcorita dicēdo. Dñe p maiestatē vestrā triū psonarū t vni⁹ dei dctis mihi b vel il lud. hoc mō allegat illud qō bō credit de dco. Jtē. Dñe p hūilitatē vram suphdicte incarnatiōis: dc tē mihi vtutē hūilitatis. Jtē. Per ginitatē mris vre: dē mihi vtutē castitatis. Jtē. Per passionē vram: detis mihi vtutē patiētie. Hoc mō obsecrādo bō allegat illa q credit: t est bon⁹ modus orādi. Nō dicatis vos. Dñe ex quo credo trinitatē vram vel incarnatiōes vram: iō faciat mihi b vel illd. q nō allegaretis bñ. Sēds modus bonus est p gratū actionē: allegādo illa q fecistis. p deo sm legē obediētie. Dz in mō allegādi sm hāc legē requirit magna cautela. q: taliter posset allegare p legē obediētie q pderetis vsm. pcessuz. vel talr q lucrabimini. Si aut allegat illa q fecistis. p bono: t petit vt ꝓpterea faciat vob gratz quā petit: q si teneat b facere vob ex his q vos fecistis. p eo male allegaret: t pderet placitatōes vel pcessum. sic fecit ille phariseꝰ de quo Lu. xviij. q dixit. Dñe nō sum sic ceteri hoiēs: ieiuno bis in sabbato: decimas do oim q possideo. bonā legē allegauit: si nō bono mō Jō hic fuit reprobatus t pdidit placitatiōes vel pcessum. Dz bonus modus allegādi per gratū actōes est dicere. Dñe vos mihi fecistis magnā gratā: q: posuistis me in tā religiōe Ideo dñe faciatis mihi talē gratā tē. Idez de aliis virtutibus. Ideo dñe placeat vobis facere mihi talē gratā quā peto. Iste est bon⁹ modus. Idē dz facere psbyter: non alleget ex pte sui dicēdo. Dñe amore vri ego me ordinaui vel celebraui: ieiunaui: vel viuo ꝓtinenter. iō dñe faciatis mihi talē gratā: q: b mihi valet: si dicat. Dñe erā in mūdo t vos fecist⁹ mihi gratz q me elegistis ad fruitiū vrm. t dedistis mihi ptātē quā nō ꝓcessistis angel⁹ ꝓsecrādi cor⁹ vrm: t tot gratas mihi fecistis. iō dñe faciatis mihi talē gratā vel talē quā peto. Isto mō obtinebit. Idē de laicis dicendo. Dñe tot gratas mihi fecistis: q: me ad imaginē veltrā creastis: t inf xpianos me nasci fecistis: t per sctm baptismū me ab origiali petō mūdastis et p pniam tot petā mihi remisistis. ideo dñe placeat vob hanc gratam mihi ꝓcedere tē. Dic miraculū qō legit in vitis patrū de quodā fratre duoto t bono: q i suis ofombus nō habebat illas ꝓsolatōes spūs: nec dulcedines cordis q⁹ multi bnt: q semel orādo t male allegādo dixit. Dñe tot annis fuiui vobis: t tū nō duxi dedistis mihi aliquā ꝓsolatōez diuinā: nec sentimētū dulcedinis cordis. Si tantū seruisset vni infideli iam ostēdisset mihi aliqua signa amoris: t vos mihi. Subito venit vinbra magna q ipsum ꝓstrauit in terra semimortuuz dicēs. Donec te ꝓtēpleris sicut lutū qō calcas nō sentiet diuinas cōsolatiōes tē. qm i tuis bonis opibus plus opat deus q̄ tu. Sicut in scriptura instrumēti plus facit notarius q̄ calamus. q: nō debet dicere instrumentū ego facio hoc: si principale agēs facit. Jō Esa. xxvi. Omnia opera nra opatus es in nobis dñe deus noster. Jtē. i. Cor. xij. Diuisiōes operationū sunt: idē vero deus q operat oia in oibus. Patet ergo q modus ꝓtēdi in ofone est dupler. vl sm leges allegādo ea q homo credit de deo per obsecrationē: vel sm canones allegando bona opa p gratū actionē. De his auctoritas In omni ofone t obsecratiōe. Ecce pmū. cū gratū actiōe. Ecce secundū. petitiōes vre innotescant apud deū. Phil. iiij.

Dñica in ramis palmarum.

Sermo I

Scendaz in palmā

a et apphendam fructus eius. Can ti. vij. In sacra scriptura aliqñ per palmā intelligit crux. qñq; pnitēdo: qñq; cōfplando in palma crucis colligit fructus vite. In palma pnitētie colligunt septē fructꝰ quatuor dabunt corporis: tres aie. Primus fructus viri iusti fit scta scriptura dic erit da ritas. Un fulgebūt iusti sicut sol. Mdatth. xiij. Secūdꝰ fructꝰ erit agilitas: q: ita agiles erūt fit iā cogitatio nra: fit de dño dr: q: post resurrectionē sua erat ita agilis q mō apparebat discipul' eūtib⁹ i emaus. mō illis q erāt in hierusalē. Tertiꝰ erit subtilitas: q: tūc non erunt corpa ita turbida sic mō sūt. si erūt valde subtilia. Sicut de dño dr q intrauit ad suos discipulos ianuis clausis: qō non potuisset fecisse ante resurrectionē nisi p miraculū: si tūc fecit sine miraculo. Quartus impassibilitas. i. sanitas. q: nec in corpe nec in aia erit infirmitas Primus fructꝰ aie erit cognitio dei. Un apls Nūc cognosco ex parte: tūc aūt cognoscam sicut t cognitꝰ sum. i. Cor. xiij. ibidē. Videmꝰ nūc p speculū i enigmate: tūc āt facie ad faciē Secūdꝰ erit de hūanitate xpi i gla: q: videbit iustꝰ deū i natura hūana. hāc gliam nō hēbūt angeli. Tertiꝰ erit amor. q: si aia videret t cognoscerer t nō diligeret: non eēt totalr bta: si amabit t videbit t cognoscet. Un dicendo de fructib⁹ corpis t aie: veniem⁹ ad palmā cōtemplatiōis. Palma em angusta est infer⁹: t supius lata. sic aia q vult ascendere ad deū dz esse stricta t gracilis ad oēs voluptates terrenas t carnales affectus: t supi⁹ lata per amorem celestiū. q: aia q̄to magis se extendit per amorē: tanto magis dilatat per ꝓtēplationē. Ista palma hz septē ramos: t sup vnūquēq; ramū vnā auē t vnū florem. Primꝰ ramus est cōsideratio sui: qñ aia ꝓsciam suā bona fide ex hac ne in ea aliqđ remaneat qđ dei oculos offendat. Unde Bern⁹. Nemo absq; sui cognitione saluat: de qua mater salutis hūilitas oritꝰ. vñ hūilitas liberat. De hoc pō. Hūiliat⁹ sum t liberauit me. Secundo saluat. pō. Qm tu pplm hūlē saluū facies tē. Humilē ipū saluabis. Tertio vtutes cōseruat. Unde Greg. Qui vtutes sine hūilitate congregat: q si pulverem in ventū portat. Bern⁹. Hūilitas mr ē virtutū t cuius ofcruās tenē charitatē. Sup hūc ramū midificat pauo: q talis est nature q qñ dormit de nocte si cuigilauerit clamat. q: credit se amisisse suam pulchritudinem. t significat aiam q in hui⁹ seculi tenebris dormit: q semp timere dz ne spēm suā amittat. i. ne dona gratie a deo sibi collata pdat. t debz clamare magno clamore qñ sentit sibi aliqđ inherere peti. Sup hūc ramū nascit vnꝰ flos boni odoris t celestis coloris: q viola vocat. q significat hūilitatē. Un in cantic. Nardꝰ mea dedit odorē suū. Nardꝰ cui q̄dā herba pmula ē cali-

de nature: t significat hūilitatē. Hūilitas em mime esse pōt sine caloꝛe charitat. Talis humilitas magnū odoꝛē dedit. Dec em dei filius in terrā traxit: atrestāte bta v̄ginē q̄ dic. Respexit hūilitatē ancille sue. Dec em fuit special⁹ virt⁹. ppt quā descēdit in ipam: q: nisi hūilis fuisset: nunq dns in ipam descēdisset. Dns superbis resistit: hūilib⁹ aūt dat gratam. i. Pet. v. Duc florē desiderabat dauid cū orādo dicēt, Asperges me dñe hysopo. Hoc em significat hysop⁹ qō nardus. Hysop⁹ purgat pect⁹: t humilitas purgat mētē ab oi invidia t malicia.

Secūdꝰ ramꝰ est cōpassio. primi. q: qñ aia bona t serena intētōe q̄rit ne creatoꝛi suo displiceat: nūc statim postq recepit hūilitatē tūc hūilit descēdit ad imbecillitatē. primoq; t eis compatit. Super hunc ramū midificat yena: q̄dā auis q talis nature est q in arta mortuoꝝ sepulturā inhītat. t qñ aliqs morti appꝛopinquat: tūc sentit a lōge t clamat. Auis ista signat aiam cōpassione plenā: q dz cōmoꝛari inf illos q̄ morte pcti mortui sunt: vt ipos ad viā vitat valeat reuocare: t qñ perceperit ali quē morti aie appꝛopinquare: dz clamare clamoꝛe cōpassionis p oꝛōnem t lachrymarū effusionē. Sup hūc ramū crescit flos q dr glay. Dic flos crescit circa aquas. per quē floꝛe intelligunt illi q pcta deflent moꝛe fluenta aque. circa illos dz aia cōpatiens cōmoꝛari, Hunc florē desiderabat dauid cū dicebat, Exit⁹ aq̄ deduxerunt oculi mei. Hunc etiā habebat hiremias qui dicebat, Quis dabit capiti meo aquā: t oculis meis fontē lachrymarū vt plorare valeāt interfectos ppli mei die ac nocte. Hiere. ix. Tales lachrymas debet habere aia q in cacumine palme ꝓtemplatiōis desideraꝝ ascendere. super hūc paul⁹ ascēdit q̄ dicebat. Quis infirmat t ego nō infirmoꝛ? q̄s scādalizatur t ego non vroꝛ? Si gloriari oꝛ in his que infirmitat mee sunt gliabo: . ij. Cor. xi.

Tertiꝰ ramꝰ est tpalis afflictio. q: qñ fidelis aia in statu pnie est ꝓstituta: oēs afflictiones tpales patienter tolerare conatur, Sup hūc ramū midificat oloꝛ: q alio noie cygnꝰ dr. qui talis nature ē q qñ morti appꝛopinqt suaue cantat. t significat in tribulatiōe seu afflictione gaudentem. Super hunc florem conscenderunt apostoli. de quib⁹ dictū est. Joant apostoli gaudentes a conspectu cōcilij, qm digni habiti sunt pro nomine iesu contumeliam pati. Actuum. v. Super hunc ramuz crescit flos lilij. Unde sponsus in canticis. Sicut lilium inter spinas; sic amica mea inter filias.

Cū em nascit̄r illiū inter spinas: spine pungunt illū: ⁊ nō remurmurat: ⁊ q̄to magis ip̄sum pungūt tāto magis eis odorē suū effundit. Sic dz facere fidelis aīa: nō dz reddere aduersarijs malū p malū: ⁊ p patientiā odorē suauitat̄ effundere: vt possit dicere cū ap̄lo Xp̄i bonus odor sumus. ij. Cor. ij. Quartus ramus ꝓtēplatiōis est cōpūctio: ⁊ est q̄n aīa laborē creatoris ad memoriā reuocat, Et ita oīa aduersa secū equa mente tolerat: q: sic dauus alio dauo ejcit̄, ita anima diuersis tribulatiōibus fatigata dz ad memoriā reuocare tribulatiōes q̄s p ea dilectus suus tolerauit: vt ei amaritudines quas patit̄ dulcescāt. Super hunc ramū nidificat quedā auis q̄ dz harpia que vultū hz hois: ⁊ intantū crudelis est q̄ primū hoiem quē viderit interficit. post q̄ eū interfecerit: vadit sup aquā: ⁊ in oculo speculaf̄ q̄ sibi similem suū interfecit: ⁊ sic magno dolore cruciaf̄ quotiēscūq; videt hoiem: ⁊ significat aīam q̄ ꝓsiderare dz q̄ filius eius. sc̄dus ie⁹ sus xp̄s. p peccatis nr̄is mortuus est in cruce et hec ꝓsiderans dz magno dolore ꝓteri. sicut turtur q̄n socium suū perdidit: in loco vbi socium suū perdidit ⁊ mortuus fuit q̄n plumā aut alid q̄ signū inuenerit mortis eius: magis tunc dolore afferit̄. Et sicut inuenit de quadā puella filia cuiusdā regis q̄ patre orbata a parentibus ab hereditate ꝓpria orbata est ⁊ expulsa tunc cuiusdā regis filius sup eas pietate motus eā sibi accep: ⁊ in vxorē: ⁊ p hereditate eā pugnauit: ⁊ reduxit eā ad ꝓpria: ⁊ in filio ꝓ ipsa mortuus est: tūc puella militis arma suscipiēs cū magna diligentia custodiuit: ⁊ quotiēscūq; ea videbat nimis affligebaf̄. Sp̄uali ter loquēdo. filia regis est hūana nā in adā: q̄ in magno honore in paradiso extitit, Sz heredita tē suam perdidit q̄n a paradisi gaudijs ꝓpter petn̄ inobediētie ejecta est. Dz dei filius pietatis gr̄a motus sup eā: ⁊ aīam hereditate ꝓpriā sibi dēsponsauit. s. q̄n humanitatē nostrā diuinitati sue sociare dignatus est: ⁊ triginta tribus annis ꝫ hostē dimicauit: ⁊ opatus est salutem in medio terre. Ad vltimū crucis patibulū volūtarie subijt, Sic ḡ nos facere debemus ficut fecit ꝑdicta puella. s. morte defensoris nostri semp̄ hr̄e in memoria: reseruare cruce clauos ⁊ oīa crucis instrumenta: ⁊ super ea quotidianis lachrymis deplorare. Sup hunc ramū orit̄ rosa q̄ sp̄ualiter designat martyriū et aīam q̄ cunctas voluptates de facili oblui scit: ⁊ pōt dicere cū sponsa in canticis. Vulnerata charitate ego sum xp̄i. ⁊ etiaz ebrio. Quista ebrietate ebrius est: nec frangit aduersitate nec ꝓsperitate eleuat. Quinq; ramus est desiderū glorie: q̄n fidelis aīa toto mentis affectu a ductū saluatoris desiderat. Sup hūc ramū antiqui patres ascenderūt: q̄ dicebant, Veni dñe ⁊ noli tardare. Vñ quidē dicit Abacuc. ij. Si morā fecerit expecta illū: q: veniens veniet ⁊ nō tardabit. Super hūc descēderat dauid q̄ dicebat. Expectās expectaui dñm ⁊c. Et alibi. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarū: ita desiderat aīa mea ad te deus. Etiā sup hūc cōscenderat: q̄ dicebat. Cupio dissolui ⁊ esse cū xp̄o. ad Phil. i. ⁊ iterū. Infelix ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis huius. ad Ro. vij. Super hunc ramum nidificat philomena: q̄ talis nature est q̄ de nocte ante diem cātat: ⁊ q̄n videt clarescere ⁊ solis radios lucere: tāta hilaritate cantat q̄ pene disrūpit. Et significat aīam q̄ in huius vite tenebris solez iusticie expectat: ⁊ q̄n eū senserit descēdisse per gr̄am: tūc tanto exultat gaudio q̄ nec ex toto corde pōt dicere: nec ex toto celare. ⁊ hec letitia vocaf̄ iubilatio. Talis erat ille btūs senex simeon q̄ tāto tpe saluatorē suū expectabat: q̄ dicebat: q̄n videbo: putas durabo: Et ꝓ tāto desiderio rēsum accepit a sp̄usancto: nō visurū se mortē nisi ꝓius videret xp̄m domini, Tali voce illo desiderio illa philomena. sc̄z simeon cantauit tota nocte: ⁊ q̄n vidit solem iusticie: tunc accepit in vlnas suas: ⁊ ait. Nunc dimittis seruū tuum domine ꝑm verbum tuum in pace. q: viderunt oculi mei salutare tuum. Od̄ parasti ante faciem oīm populoꝝ. Lu. ij.

Faciamus ḡ sicut ille beatus senex: amplectemur saluatorē in brachijs cordis nostri. Sup hūc ramū orit̄ crocus q̄ est pallidi coloris: q: hō tāto desiderio pallescit. Unde sponsa i canticis, Nolite me cōsiderare q: fusca sim, Cantico. i. Et iterū. Fulcite me floribus, stipate me malis: q: amore langueo. Cauti. ij. Et iterū poeta. Palleat oīs amans nā hic color aptꝰ amanti. Sertus ramus palme cōtemplationis est visitatio superna: q̄n dñs aīam desiderantē per gr̄am suā visitare dignaf̄. Super hūc ramū nidificat hirūdo: q̄ talis est nature q̄ volando victū suū accipit: ⁊ significat animā supno desiderio flagrantē: q̄ nihil in terra dz accipere nisi q̄ si volādo sine mora dilatōis transeundo. Sup hūc ramū nascit̄ solsequiū. Solsequiū dicit̄ quasi solē sequens quando oritur solsequiū aperit̄: ⁊ q̄n sol subtrahit̄ solsequiū clauditur, ⁊ signat aīam fidelem q̄ dz habere cor p̄ diuinū amorē ⁊ celeste desiderū

desup patefactum, ⁊ si aliq̄n gl'ia se ab eo subtraheret: debz cor dis aditū ꝫ seculi delectatōnes ⁊ oblectamēta cā delectationis claudere et vt sit vere solsequiū debet solē iusticie sequi Sup hunc ramū ezechias cōscēderat quādo dicebat. Sicut pullus hirūdinis sic clamabo Esa. xxxviij. Talis erat magdalena: q̄ quādo venit ad monumentū ⁊ nō inuenit dñm quādo ab angelo sibi loquēte respōsum accepit: q: dñs surrexit: tāto flagrabat desiderio cor eius ⁊ dilectiōis feruore q̄ nullū ab aliq̄ velle solatiū suscipe. Augustin⁹ tā ingēti lumie cor ruscabat: q: cor eius verū lumen vl solem rēgrens quodcūq; aliud videbat inspicere vel pēdebat. Unde contigit q̄ cū crebro ingrer in loco in quo nō erat quesitura eius ibi postremo quesitū inuenit. Quia ꝑ dubio qui vera dilectione ⁊ deuota ofone pstiterit ⁊ carnales delectationes postponēs deū quereret inueniret sicut ipe dicit, Ego diligētes me diligo: ⁊ q̄ mane vigilauerit ad me inuenīet me Prouer. viij. Sup hunc ramū conscenderat q̄ dicebat. Renuit ꝓsolari aīa mea. ps. lxxvi.

Septimus ramus ē defectio sc̄z q̄n anima tūi diuini amoris vinculis constringitur vt corpus oporteat deficere. Sup hunc ramū cōscenderat q̄ dicebat. Defecit in salutari tuo anima mea. ps. cxviij. Sup hunc ramū nidificat fenix: q̄ vnica auis ē i mūdo: p quaz qui sp̄ualr in vinculis vnitatis cōiunctī sunt intelligunf̄. Fenix em̄ talis est nature q̄ cū die mortis imminere cognouerit: diuersas spēs aromatū sibi multiplicat in calidiori pte eas collocatas ex alarū collisione accēdit: ⁊ intus insiliens seipm̄ cōcremat ⁊ ex cineribus eius vermiculus pgredit: ⁊ de vermiculo iterū fenix renascit. Fenix etiā alio loco xp̄m significat: cui nullus hoim coequari poterit: in quo oīm specierum virtutes reqenerunt: qui p dilectōe nostra in altari crucis cremat̄ est. Per fenicē etiam anima fidelis designat: que virtutum species congregat ⁊ eas in feruore charitat̄ deferens in altū: se collocat in altari cordis: ⁊ se omnipotēti deo in odorē suauitatis libenf̄ offert. Et hoc sacrificium pingue dz. Vñ ps. Holocausta medullata offerā tibi. Tunc reuera sacrificiū est pingue q̄n aīa per sancta desideria sublevata: p sancta opa ipiguata: p humilitatē aliquādo deficit ex diuinoꝝ operum largitate. ⁊ hoc signat p reginam Sabaq; que a udiendū sapiam salomonis venit: et multo maiorē q̄ audierat inuenit ⁊ pre mira admiratiōe defecit, Flos ⁊ fructꝰ huius rami ē xp̄s qui dicit. Ego sum flos campi. De hoc fructu dr. Et bñdictus fructus vētris tui. Folia huius rami sunt clamor: planctus: suspiria: et singultus. Sic ipe bñdictus fructus bñdicet populo suo in pace.

Dñica in ramis palmarū. Sermo II

Turima turba strapuerūt vestimēta sua in via. Mat. xxi.

In sancto euāgelio hodierno in quo continef̄ tota materia hodierne solemnitatis ostendunf̄ tria magna seruitia: que fuerūt hodie xp̄o exhibita a tribus conditionibus gentium, sc̄z

Primū p suos discipulos deuote.
Sc̄m p bestias simplices subiecte.
Tertiū p gentes mūdanas publice.

De tertio fuitio dicit thema. Plurima turba straverūt ⁊c. Primū fuitiū hodie factū fuit xp̄o p discipulos suos deuote. De q̄ dicit eū a gelista. Cū appropinq̄ret iesus hierosolymis et venisset bethphage ad montez olivet: mittens duos de discipulis suis ait illis. Ite i castellū qđ ꝫ vos est: ⁊ statim inuenietis asinā alligatā ⁊ pullū cum ea. soluite ⁊ adducite mihi ⁊c. Euntes autem discipuli fecerunt sicut ꝑceperat illis ihesus: ⁊ adduxerunt asinam et pullum: ⁊ imposuerūt sup eos vestimenta sua ⁊c. In quo ostendit xp̄s q̄ nō coacte nec violēter: ⁊ volūtarie ⁊ libere veniebat ad passionem, Sicut diues cōpatiens pauperibus ad furcā sentētiatis: eo q̄ nō possunt debitū solvere: ⁊ ipe libere soluit ꝓ ipis. Ita totū genꝰ hūanū fuit sniatū ad furcā inferni: eo q̄ non poterat soluere deo debitū infinitū ⁊c. ꝓpter qđ ille diues hō xp̄us in q̄ sunt oēs thesauri ꝓpatiēs nobis miseris paupib⁹ voluit suspēdi i liguo crucis: ne aliqs sibi credēs ⁊ obediens suspēderetur in furca inferni, i. Pet. iij. Xp̄s semel ꝓ pctis nr̄is mortuꝰ est: iustus ꝓ iniustis vt nos offerret deo. Jō vt dic̄ Beda appropinquāte hora passionis: appropinq̄re voluit loco passionis. Ideo hodie voluit venire in hierlm. De hoc Esa. liij. Oblat⁹ est: q: ipe voluit. Sicut ouis ad occisionē ducetur: ⁊ quasi agnus coram tondēte se obmutescet et nō aperiet os suū sc̄z ꝫdicendo. Et veniens in hierlm fuit in quadaz villa que dr bethphage que distat a hierlm vnū miliare q̄ sunt mille passus: sabbati habēs iter: q̄ est etiā in pede mōtis oliveti: ⁊ totus fessus ⁊ lassus: tam ex labore vie q̄m ex labore predicatiōis ⁊ ieiuni oꝛtꝫ oportuit eū eqtare: ⁊ ideo vt ascenderet ver

ticē mōtis olueti vocatis duobus discipulis suis, glo. dicē ꝙ erat ꝓxtus ⁊ philippus: dixit eis. Ite in castellū qđ ꝫ, i. ante vos est ⁊c. vsq; ꝫfestim dimittet eos. Ecce ꝫ fuitiū qđ hodie discipuli xp̄o fecerūt. Notāda sunt ꝫ tria secreta, primū de ꝑfina ⁊ pullo. scōm de solutiōe afine, tertiū de vestimēto⁊ impositiōe. Quantū ad primū. Afina significat aiam peccatricē vinculis pcō⁊ ligatā. Pullus aut̄ significat corp⁹ qđ nōdū ligatū est. Sz aia in pctō mortali extis est ligata; ⁊ quot hz pctā tot vincul̄ ligaf. De q̄ figuratiue dicit xp̄s, Inuenietis afinā alligatā: q: nō pōt facere aliqđ op⁹ meritoriū, ⁊ mxta mēbra p qđ peccat sic ligatur aia, Auctas. Inq̄tates sue capiūt impiū: ⁊ funibus pcō⁊ suo⁊ q̄sq; ꝫstringit. Prouer. v. Cōstringit ꝫtū ad aiam. Quātū ad secundū videdū est quō ꝫ afina, i. aia est soluēda a vinculis pcō⁊. Dico ꝙ oz ꝙ solutio veniat sibi de bethphage q̄ interpt̄ domus oris. Ecce hic oris cōfessio a q̄ venit auctas soluēdi vincula pcō⁊, Ideo oz cōfiteri. Juxta illud dauid. Confitebor dño nimis in ore meo, ps. cviij. Nota ꝫfitebor dño, s. ꝫfessorē eius locū tenentē: nimis. i. valde in ore meo. Quidā cōfitent̄ de pctis in genere solū: ⁊ hoc nō sufficit. quidā aut̄ in indiuiduis: ⁊ male: q: nō debent noiare al iquā per sonā. Sz oz ꝫfiteri pctā in specie dicēdo. ego sum ꝺ superbus in corde: de sperti patrē vel matrē: vel plātū: dñm vel magr̄m: vel virū meū si est mulier: q: voluit esse dña. Sed tñ nō noiare patrē nec matrē ⁊c. Jdē de pctō auaricie. nō sufficit dicere peccaui i pctō auaricie: imo oportet dicere spēm auaricie vel per rapinā: vel furtū: vel vsurā: vel p simoniā vel retentionē: sed nō oz discedere ad induidua. Jdez de luxuria: q: nō sufficit dicere. ego feci luxuriā: ꝫ oportet dicere in specie sic. Ego sum de matrimonio. ego peccaui cū alia maritata: vel vidua: ꝫ nō oportet ipsaz noiare. Jdē de incestu: raptu: sacrilegio ⁊c. Et dicit. Cōfitebor dño nunis ⁊c. id est valde: ⁊ nō soluz in genere: ꝫ in specie. Quare xp̄s misit discipulos suos q̄ fuerūt sacerdotes. Rñdeo ad innuendū ꝙ nullus alius pōt soluere aiam peccatricem a vinculis peccato⁊ nisi sacerdotes: q: solis sacerdotibus dixit. Quoꝝ remiseritꝭ peccata remittunt eis ⁊c. Job. xx. Elias nec sanctus iohānes baptista: nec beatus laurētius possent soluere de vno pctō. q: nō fuerunt sacerdotes. solū sacerdotes habēt potestatē: etiam si sint mali ⁊ nbaldi ⁊ pctōres. Nota ad ꝫ similitudinē de vicario regis malo ⁊ pctōre a quo malefactores petūt remissionē ⁊ veniam q: ipse gerit vices regis. Jdē de rege xp̄o iuꝝ auctarē datā sacerdotibus ⁊ nō alijs q̄tūcūq; sanctis dicēdo. amen dico vobis. Quecūq; solueritis super terram erūt soluta ⁊ in celis. Matth. xvi. ij. Quantū ad tertiū de vestimento⁊ impositiōe sup afinā. Ecce ꝫ inuctio pnie Nā qđlibet opus pniale est vestis q̄ imponit afine. i. aie. De q̄bus dicit Job xpc. xvi. Beatus q̄ vigilat ⁊ custodit vestimēta sua, i. opa pnialia ne nudus ambulet ⁊ videant turpitudinē eius. Dic quō aia detestaf a sanctis angelis q̄si venit nuda ad instar meretricis nude incedētis. Secundū seruitiū xp̄o hodie factū fuit p bestias simplices subiecte q̄si xp̄s veniēs hierl̄m equitauit sup afinā ⁊ sup pullū. Questio quō in tā parua via eq̄tauit in duobus aialibus. Dic ꝫ magr̄ hystoriarū ꝙ xp̄s ꝑmo eq̄tauit sup pullū in quo nullus vnq̄ eq̄ tauerat: ⁊ q: erat indomitus: ideo xp̄s discendit ⁊ eq̄tauit sup afinā. Et fuit cōplet̄ ꝓphetia. Zach. ix. Exulta satis filia syo: iubila filia hierl̄m. Ecce rex tu⁹ venit tibi iustus ⁊ saluator. ipse paup ⁊ ascendēs sup afinā: ⁊ sup pullū filiū afine. Argumētū est insolubile ꝫ iudeos cogitātes messiā venire cū potētia ⁊ multa magna tanq̄ iperator potētissimus. Ecce hic seruitiū bestiarū simpliciū. Ubi notāda sunt tria secreta iuꝝ tres intellect⁹ scripture. s. allegoricū: tropologicū: ⁊ anagogicū. Scōm intellectū allegoricū afina ligata significat gētē iudaicā vinculo leḡ moysi alligatā. Pullus aut̄ indomitus ⁊ absq; vinculo ppl̄m gentilē q̄ nec lege nec ꝑceptis erat ligatus. Dñs ꝑmo eq̄tauit sup pullū: q: ꝑmo ppl̄s gētilis recepit fidē xp̄i ⁊ ꝓtauit xp̄m p credentiā ⁊ obedientiā. Deinde eq̄tauit sup afinā. i. gentē iudaicā q̄ in fine cōuertet ad xp̄m, Auctas. Fratres nolo vos ignorare mysteriū hoc: vt nō sitꝭ vobis ipsis sapiētes: q: cecitas ex pte ꝓtingit in isr̄l donec plenitudo gentiū intraret: ⁊ sic oīs isr̄l saluus fieret. Ro. xi. Adhuc xp̄us eq̄tauit sup pullū. id est ppl̄m gentilē. Quantū ad secundū iuxta intellectū tropologicū siue moralē: pullus indomitus significat iuuenes: afina ꝙ senes. Xp̄s aut̄ vult sup̄a vtrūq; sedere: eq̄tare: ⁊ portari: p firmā credentiā ⁊ deuotaz obedientiā. Dic ꝫ error⁊ iuuenū dicentiū, q̄si ero senex tūc faciā pniam: q: xp̄s sup pullum voluit eq̄tare. Dic quō pentes debēt nutrire filios: vt sciāt se fignare, ⁊ ꝑ nr̄. ⁊ Aue maria. Credo⁊c. ne iurēt. Hoc mō xp̄s eq̄tat sup pullū, i. iuuenē: q: sup afinam: q: etiā q̄si senes viuūt bene⁊ deuote. Jdeo dō. Juuenes et ꝛ̄gines senes cū iunioribus laudēt nomē dñi. ps. cxlviij. Quantū ad tertiū iuxta itellectum anagogicū: pullus significat spm̄ rōnalem qui a deo creaf: ⁊ creando infundit. sēp inuenis: q: nō senescit. Afina aut̄ significat carnem cor̄pozis senem ⁊ antiquā ab adam ⁊c. Xp̄s aūt ꝑmo eq̄tat sup pullū. i. spm̄: quia ꝑmo dat sibi gl̄iam: q: q̄si homo mozif si fecerit condignā pniam xp̄s dat spū gl̄oriam. Deinde eq̄tabit sup afinā: quia in die iudicij xp̄s equitabit p gl̄iam suā sup cor⁹: q: tm̄ electi ⁊ boni resurgēt cū cor̄pibus gl̄oriosis. Auctas, Oēs nos manifestari oz ante tribunal xp̄i: vt referat vnusq̄sq; ꝓpria cor̄pis ꝑ ut gesſit siue bonū siue malū. ij. Cor. v. Certum fuitiū hodie xp̄o factū fuit p gētes mādanas publice. De hoc in tertia pte euāgelij. Plurima aūt turba strauerūt vestimēta sua, in via. Alij aūt cedebāt ramos de arboribus ⁊ sternebāt in via. Turbe aūt que ꝑcedebant ⁊ q̄ sequebant̄ clamabāt dicētes. Osanna filio dō; bñdictus q̄ venit in noie dñi. Dic practice quō ppl̄s ex deuotiōe ad xp̄m venientē ibat. Quidam nudabāt se ⁊ sternebāt vestes in via ꝑ quā xp̄s erat trāsiturus: ne afina tā gerēt terrā. Alij scindebāt ramos. s. oliuarū palmarū; ⁊ lauri: ⁊ sternebāt in via. Quidaz ex ipsis cātabāt dicētes. Osanna filio dauid O fili dauid salua nos in gl̄ia. Alij contabāt Bñdictus qui venit in noie. Et cū isto honore ⁊ solēnitate xp̄s hodie eq̄tauit in ciuitatez hierl̄m. Notāda sunt ꝫ tria secreta iuꝝ tres honores xp̄o factos. Primus de vestibus in via stratis. Scōm de ramis arbor⁊. Tertius de vocab⁹ cantantiū. Sic debem⁹ nos facere fivolum⁹ intrare cū societate xp̄i in ciuitatez hierl̄m. de q̄ dicit apl̄s. Illa q̄ sursuz ē hierusalē libera est. Gal. iiij. Nota libera ē. s. doloribus infernimiseriꝭ tribulatōib⁹; ⁊ fletib⁹. Facia m⁹ ꝫ xp̄o tres ꝓdictos honores. Prio sterna m⁹ vestes nr̄as xp̄o venēti. In sacra scriptura corpa hūana dicunt vestes aie: q: ad istar vestis cooperiunt aias. Jō de cor̄pe xp̄i dicit apl̄s. Vitu. s. hūanitat̄ induit⁹ vt hō. Phil. ij. Vestes ḡ cor̄po⁊ in via pōtis vite sternunt xp̄o p abstinentiā cor̄palē ieiunādo: discipl̄nando: vigilando: affligēdo cor⁹. Jō aplus Obsecro vos fratres p miaz dei vt exhibeat cor̄pa vestra hostiā viuētē: sctā; deo placētē rōnabile obsequiū vestrū. Ro. xij. Ite Col. iij Mortificate mēbra vestra q̄ sunt sup terrā. Secō pisciamus rāmos arborum. Arbores sunt diuitie: redditus: possessiones. a quibus scinduntur rami: flores; ⁊ folia. ⁊ ponuntur christo in via quando amore sui facitis elemosynas pauperibus: quia hoc recipit ipe in persona sua. Amen dico vobis: quod fecistis vni de mininis meis: mihi fecistis. Matth xxv. Tertius honor fit xp̄o ore ip̄m laudādo dicendo. Benedictus qui venit ⁊c. Et deuote orando: dicendo. Osanna, id est salua nos quia primum quod debemus petere in nostris orationibus est salnatio. Matth. vi. ca. Primum querite regnum dei ⁊c. Jn his tribus honoribus ostendunt tres partes satisfactionis. Jn primo ieiunia. in secundo elemosyna. in tertio orationes. Et dicit thema de nobis. Plurima turba ⁊c.

Dñica in ramis palmarū. Sermo III

Benedictus q̄ venit

b in noie dñi. Matt. xxi. Hoc ꝟbum sumptum ꝑ fundamēto nostri sermonis est vna parua ⁊ multum deuota cantilena a spūsancto hodie facta ⁊ deuote xp̄o cantata: quando cū solennitate ingressus est ciuitatem hierl̄m quam etiam hodie nos cātamus pluries: repētantes illam solēnitatez et aduentum xp̄i in ciuitatē hierl̄m dicendo. Benedictus qui venit in noie dñi. Tota solēnitas hodierna ramo⁊ consistit in tribus pūctis. Primus est de honore ⁊ solennitate hodie xp̄o venienti in ciuitatē hierl̄m exhibita in qua fuit receptus honorabil̄r. Secūs est de solēnitate quam nos hodie facimus: illā repsentando a ꝓpriet̄ate. Tertius est de via quā xp̄s fecit hodie veniendo in ciuitatē hierl̄m ꝟtuose. Et ꝙ quolibet istoꝝ in speciali ⁊ ꝓo omnibus in generali debemus cantare ⁊ dicere deo. Benedictus q̄ venit ⁊c. Prim⁹ pūctus est hodie de honore ⁊ solēnitate quam iudei fecerūt in templo laudauerūt ⁊ benedixerūt xp̄m venientē in ciuitatē hierl̄m i qua fuit recept⁹ honorabil̄r cuz magno gaudio ⁊ festo: quod fuit valde mirabile. Jnuenio enim ꝙ xp̄s multotiēs ⁊ multis rōnibus venit in hierl̄m: ⁊ nunq̄ fuit sibi factum festū nec honor nisi hodie. Primo xp̄us venit in hierl̄m ad pīcandū. s. l. die a sua natiuitate q̄si virgo maria ip̄m pīcanit in templo. Et nō legif ꝙ tunc facta fuerit solennitas receptionis: nisi ꝙ simeon ⁊ anna ip̄m adorauerunt. vt patet Lu. ij. Paru⁹ tūc fuit ⁊ parua ꝑcessio: sed crescat cor̄pus: crescat ⁊ miseratio: veniet xp̄us quo nō deferetur manibus virginis: sed dor

Jo villa ascelī: nō redimeḳ aut̄ buet: ſi redēptus est ſuo ſanguīe oēs hoies. Scdo xp̄s venit in ciuitate hierl'm ad diſputādū. ſ. qñ fuit xij. annoꝝ: nec tunc fuit ſibi factum feſtum. Tertio venit ad adorandū: q3 ꝑ legē in q̄libet feſto veniebat in hierl'm ⁊ intrabat rēplū Quarto venit ad extirpandū ſcz pctā ⁊ vitia notoria: q3 ꝓncipes ſacerdotū ex eoꝝ auaritia de templo fecerāt domū negociatōis. Jo. ij. Nec tūc fuit ſibi factū aliquod feſtū. Quito venit ad ꝑdicandū: ⁊ ꝗ pluries: q3 illa ciuitas erat metropolis ⁊ caput ꝓuincie. Sexto vēit ad manifeſtandū ſuā diuinitatē faciēdo miracula: ſanādo infirmos: ſuſcitādo mortuos Nec etiā tūc fuit ſibi ⁊c. Septimo venit ad ſacrificandū. ſ. ſeipm. ſ. hodie voluit venire in hierl'z in q̄ debebat pati ꝑ redēptiōe generis hūani. Et tūc fuit ſibi factū magnū feſtū ⁊ ſolennitas. Quare ibi. Rūdeo q̄ hz xp̄s opat' fuerit ꝑ nobis mlta bona: tñ magis tenemur et̄ obligamur ſibi ex ope paſſionis ⁊ mort̄ q̄ ex aliis: nos tenemur ip̄z laudare ⁊ bñdicere ex ope incarnatōis quā fecit amore nr̄i. Jtez ꝙuerſatōis ꝑdicatōis: q3 ipemet ibat de villa ad villā. Sed ſup oīa tenemur ſibi ex opere paſſionis. q3 ipe dñs voluit mori ꝑ vaſallis: rex ꝑ ſubditis: iuſtus ꝑ iniuſtis: innocens ꝑ pctōribus. Unde Bern̄. Sup oīa reddit te amiabilē mihi bone ieſu calix paſſionis quez bibiſti: opus nr̄e redēptōis. Ecce rō q̄re deus poſuit in cordib⁹ gentiū: vt ipm reciperēt ita ſolēnit' qñ venit hierl'z ad ſacrificandū. Que quidē ſolēnitas ꝙſiſtit in ſex circūſtātijs ſiue cerimonijs ſibi factis. Prima q3 voluit intrare eātando. Nō legit' q̄ xp̄s alīs eātauerit vn q̄ nīſi hodierna die: qñ intrauit hierl'z. Et tūc eātauit ſup pullū filiū ⁊ aſinā: iuxta ꝓphetiā Zach. ix. Exulta ſatis filia ſyon: iubila filia hierl'm. Ecce rex tu⁹ venit tibi iuſtus ⁊ ſaluator: ipe pauꝑ aſcendēs ſup aſinā ⁊ ſup pullū filiū aſine. Tunc fuit cōpleta illa ꝓphetia

tur passio xpi ad oñendū slet⁹ & planct⁹ virginis marie & alioꝝ. Sed hodie memoratur cum letitia & gaudio iuxta finalē vtilitatem. Quinta tristicia: q; feria sexta gentes cū tristicia incedūt discalciate: & multi ieiunant in pane & aq̄. ℟ hodie gētes incedūt cū magna letitia bñ indute; portātes ramos in manib⁹ suis. qđ significat victoriā quā hēm⁹ de inimicis nr̄is ex passiōe xpi. Sexta tristicia: q; tūc passio cantat fine ꝓcessiōe & ordine. imo apostoli fuerūt dispsi: sepatī & diuisi: ℟ hodie fit solennis ꝓcessio: & imus oēs ꝯgregati & ordinati, q; ex passiōe xpi oēs sum⁹ vniti & ꝯgregati, iuxta illud Jo. xi. Xps moriturꝰ erat vt filios dei qui erant dispersi ꝯgregaret in vnū. Jō cantamus cū letitia. Bñdict⁹ q̄ venit in noīe dñi. Tert⁹ pctus est de via quā tenuit xps veniēdi in hierlm. q̄ q̄dē via cōpēdif in sex pctis. Primo xps hodie mane recessit de bethania & venit in bethphage. Secundo de bethphage in montē olineti. Tertio de monte olineti descēdit in vallē ioſaphat. Quarto de valle ioſaphat venit in hierlm. Quinto de hierl'm fuit in tēplū dei, Sexto de tēplo fuit in bethaniā cū. xij. apl'is. vt hr̄ Marci. xi. Jn quo apparet q̄ fecit sex statiōes, Et significat viam nr̄am quā facim⁹ ꝑccando & ad gr̄am redeūdo ꝑ viā pnie. Primo ꝑ pctm̄ nos recedim⁹ de bethania: que interꝓetat dom⁹ obedientie. a q̄ recedim⁹ q̄cūq; ꝑcepta dei frangim⁹ ꝑ aliquo bono lucro habendo. in quo recessu dz esse fler⁹. Sic q̄n xps recessit de bethania magdalena: martha: & lazaro: faciendo eis gr̄as: q; multotiens receꝑerant ipm in domo sua: tūc maria magdalena incepit flere: dicēs xpo. Dñe quo vultis ire: q̄n tā ꝺelasum est in hierlm vt vos occidāt. Jd teneat hic festū pasche: & mr̄ vr̄a veniat huc, Jō dicebant apli: martha: & lazar⁹ q̄ timebant. Rñdit eis xps. Oꝑtet implere voluntatē ei⁹ qui me misit. Magdalena & oēs alij flebāt dī. Forte nūq̄ amodo videbim⁹ eum. Ecce fletus in recessu de bethania. Jn quo ostendit q̄ hō q̄n recedit a domo obedientie dz flere ꝑ ꝓnitionē. iuxta ꝓphetiā Hiere. ij. Scito & vide quia malū & amarū est reliq̄sse te dñm dēū tuū: & nō esse timorē ei⁹ apud te. Ecce ꝓma statio. Secundo venit berphagei q̄ interꝓtat dom⁹ bucce sive domus oris. Ecce hic oris cōfessio. postq̄ recessisti de bethania, i. de domo obedientie cum fletib⁹ ꝓnitionis: ꝺz te venire berphage. i. ad domū oris ꝑtā cōfitendo. Berphage autem erat villa sacerdotū. Sic confessio habet fieri sacerdotib⁹: q; null⁹ alī⁹ quātūcūq; sctūs pōt remittere pctā. q; solū ꝓbris dicit xps. quoꝝ remiseritis pctā remittunt eis. Joh. xx. Nota remittunt. nō dicit remitte nt. quia illa eadē hora in q̄ remittunt a cōfessore: etiā remittūtur a deo. Et quoꝝ retinueritis. s. nō absoluendo. q; nolunt a pctis abstinere: vel q; nolunt restituere: vel q; nolūt iniurias remittere: retenta sunt a deo. Ecce secunda statio. Tertio de bethphage ascendit in montez olineti. Ecce opis satisfactio. Mons olineti hz tres condiciones in quibus significant tria opa satisfactoria. Pria q; mons olineti est aspr. Ecce h aspitas ieiuniorꝰ vigiliarū ꝛc. Secūda: q; est altus. Ecce altitudo oꝛōnis. que ꝑm Damascenū est eleuatio mentis in dēū. Tertia: quia ibi crescebat oleuz quod est medicinale. Ecce elemosynarum largitio. Facite ergo fructum dignū pnie. Luc. iij. Quarto de monte olineti descendit in vallē ioſaphat: que interꝓetatur dñi iudiciū. Ecce debitoꝝ remissio. q; dns iudicabit irrevocabiliꝰ q̄ quilibet restituat debita: hz fis in monte olineti ꝑ opa satisfactoria, oꝑtet te etiā descendere in vallē ioſaphat restituendo ablata dupl'r. vel spūaliꝰ vel t pal'r. Spiritualiter descendit in vallē ioſaphat ecclesiasticus qui obtinuit ꝑ simoniā plationē vel dignitatē vel būficiū. q; furtū fecit. Jo. x. Qui nō intrat ꝑ ostiū i ouile s ascēdit aliūde: ille fur est & latro. Ostium est electio pura sine assensu tuo vel tractatu: vel ꝓuisio pure est spiritualis. quia papa te ibi posuit sine scitu & tractatu tuo, al's si vultis saluari oꝑtet descēdere in vallē ioſaphat remittēdo dicens. dñe furat⁹ sui hoctiō restitui in manib⁹ vr̄is arcā vestri. Tpal'r descēdit etiā in vallē ioſaphat ille qui furatus fuit castrū: villā: domūz grū: vel possessionē sive pecuniā. vel alia q̄n restituit illud. Oꝑtet ēm descēdere de malo statu, nullus vos decipiat. Idem si diffamastis aliquēz oz descēdere ad restituēdū sibi famā, si non sit verū qđ dixistis. vl' erat occultū & secretū. Si dicatur. verecūdia erit revocare vel pericul⁹. Rñdeo. nō est curandū de hoc: q; nō remittit pctm̄ nisi restituat ablatū. xiij. q. vi. Si res. Quinto de valle ioſaphat venit hierusalē que interꝓetatur pacifica. Ecce hic iniuriarū remissio. Tunc homo pacificat se cum inimico. Jō dauid. Rogate q̄ ad pacem sunt hierl'm: & abūdantia diligentib⁹ te. Fiat paꝛ in virtute tua: & abūdantia in turribus tuis. Nota abūdantia. q; nisi habeāt pacē maiores cum minoꝛibus & econuersoꝛ: & maiores inter se: non

abundabunt: imo erunt paupes. & terra erit sterilis. Jō apls dicit. Pacē seq̄mini cū omnibus & sanctimoniā: sine q̄ nemo videbit deum. Heb. xij: Nota, pacē & sctimoniā sil' ꝺiūgit: q; aliq̄ hñt pacē: sī nō sanctimoniam: sed malitiā et pctm̄: sicut latrones inter se: lenones cū meretricibus. Jte empto: venditoꝝ & curatoꝝ hñt pacē: sed nō sanctimoniā quādo fraudant se inuicē. Sexto de hierl'm intrauit templū dñi. Ecce hic eucharistie cōio. Postq̄ feceritis. ꝑdictas stationes vadatis ad templū dñi ad cōicandum: nec expectetis q̄ dns veniat ad vos in infirmitate ꝛc, Heu. xxiij. Jngredere bñdicte dñe cur foris stas: & apposuit est in ꝺspectu eius panis: qđ allegorice ꝺz cuilibet xpiano. Ecce via paradisi quam xps veniēdo in hierl'm nobis ostēdit. Jdeo bñdictus qui venit in noīe dñi.

Feria scōa post palmarum. Sermo.

Enit vox de celo di

v cēs. Et clarificaui & iterū clarificabo. Jo. xij. Jn isto scō euāgelio bte uir pñtato inueni quattuoꝝ magnos honores dño iesu xpo factos. ꝑ q̄ttuoꝝ rones.

Prim⁹ ꝑ dilectionē specialē.
Scōs ꝑ āmirationē intellectualē.
Tertius ꝑ deuotionē specialem.
Quartus ꝑ locutionē celestialem.

De q̄rto honore dicit thema. Venit vox de celo dicēs. Quātū ad pmū honorē xpo factū et deuotiōe spāli sez triū sanctarū & deuotarū psonarū sez marie magdalene: marthe & lazari. De quo dicit pncipiū euāgelij. Ante sex dies pasche venit iesus bethaniā vbi lazarus fuerat mortu⁹ quē suscitauit iesus. Fecerunt aūt ei cenā ibi & martha ministrabat. lazar⁹ vero vn⁹ erat ex discūbētib⁹ cū eo. Maria ergo accepit libraꝫ vnguēti nardi pistici pretiosi: et vnxit pedes iesu: & extersit pedes ei⁹ capillis suis: & domus impleta est ex odore vnguēti, Nota b̄ bona secreta. Ante sex dies pasche: ꝺa illo modo pascha iudeoꝝ fuit in die veneris scō. Jō b̄ ꝺuiuiū fuit sibi fctm̄ die sabbati precedenti q̄n xps exiuit ciuitatē effrē: q̄ erat iux desertū: in q̄ xps passus fuit multas mirias: et cuz apls venit bethaniā: vbi erant maria magdalena: & martha & lazar⁹. & multe alie deuote pone ꝑparauerūt xpo cenā: nō prandium. Dic practice quō cū magna sollicitudie martha ministrabat: hz esset nobilis dña: tū reputabat sibi ad magnū honorē q̄ posset ꝑuire xpo, Etiā angeli reputant sibi ad gr̄am et honorē. Mat. iiij. Accesserūt angeli & ministrabant ei. Lazarus etiā nobilis homo dedit sibi aquam sup manus. Cogitate quomodo xps totus humilis faciebat se deprecari. Deinde xps benedixit mēsam dicens. Oculi omniuz in te sperant domine. Nec benedictio venit a xpo ad apostolos, ab apostolis ad martyres & deinde ad nos. Et quando posuerunt se ad mensam lazarus voluit ꝑuire: sed xps noluit si q̄ comederet. Jdeo dicit euāgelista q̄ lazarus vnus erat ex discumbētibus. Addo scimus quid faciebat martha: q; ministrabat. & lazarus: quia comedebat. maria magdalena quid faciebat de quo illa ꝑuiebat xpo, dicit iohannes q̄ de illo de quo tam al's sibi ꝑuierat portauit vnguentū ꝑciosum: sicut fecerat q̄n fuit cōuersa modo in domo simonis leprosi, & lachrymis lauit pedes xpi. Nolunt aquam de rosa marina. Et sicut in ꝓuersione fleuerat et pctōr contritione: sic tūc fleuit ex xpi compassione dicēs. O q̄ sustines totū mundū et incedis humil'r sustinēdo labores ꝛc. Et cuz illo vnguēto vnxit pedes iesu & capillis eius terſit: quos ante portabat tāq̄ reliq̄as. Ecce dicit iohannes q̄ tota domus impleta est ex odore vnguēti, Ecce ꝑmus honor. Modo al'r. Sicut tunc xps ante sex dies pasche venit in bethaniā vbi fecerūt sibi dictū cōuiuium: ita ab hac die in quo legit hoc euangelium vsq̄ ad festum pasche sunt sex dies. Et xps hodie venit in bethaniam. i. in personā obedientes que venit in penitentia. Bethania interꝓtat domus obedientie, Persona aūt que obedit ꝓmo ꝓceptis xpi dicētis. Pniam agite ꝛc. Mat. iij. ꝺz bethania in qua venit xps ꝑ gr̄am: & ꝑparat xpo cena. Nota etiā hic quo modo aliqui dant xpo prandiuz & cenā. Quidam qui non dant sibi prandium nec cenam Quidam qui dant prandium solum: sed non cenam. Quidam sunt qui dant solum cenam Prandiū dant xpo penitētes q̄ dant mane. i. in ꝓncipio quadragesime, inceperunt facere pniam: & etiam dant sibi cenam quādo ipaz continuāt vsq̄ in finem quadragesime. quia pnia est cibus & refectio xpi. Joh. iiij. Meus cibus est vt faciam voluntatē eius qui misit me: & loquit de pnia & conuersione pcōrum Dicit illis qui dederūt sibi prandium & cenā, Vos estis q̄ pmansistis mecū in tētationib⁹ meis, Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnū: vt edatis & bibatis super mēsam meam in regno meo. Luc. xxij. Nota ꝑmānsistis. i. ꝑseueranter mānsistis, & ste

Universidad de Sevilla

ritis in ꝯptationibus meis. Tentationes nostras dicit esse suas: qz eius effectiue sunt: ꝙs ipse dat nob ad augmentū meritoꝝ: ꝑ nr̃e sunt subiectiue ⁊ patiẽter. Quidā nec prādiū nec cenam dant xp̃o excusando se de pnia ⁊c. Quibus dic̃ xp̃s, Ecce sui mei comedẽt ⁊ vos esurietis. Ecce serui mei bibẽt ⁊ vos sitietis. Ecce sui mei letabunt ⁊ vos cõfundemini. Esa. lxv. Jō ad mīm dctis sibi cenā, i. finē quadragesime. Quidā dcerūt sibi prādiū: ꝑ non dāt sibi cenā, qz mō dficit eis coꝛ in fine q̄dragesime. Taleꝫ q̄ se sic excusant false: excluduntur a cena xp̃i. De q̄ Luc̃, xiij. Dico vobis ꝙ nemo viroꝝ illoꝝ gustabit cenā meā. De qua Apoc, xix. Beati qui ad cenam nuptiarū agni vocati sunt. Qui aūt nō dcerūt xp̃o prandiū in p̄ncipio q̄dragesime ad minus dent sibi cenā. scz finē q̄dragesime, istā hebdomadā sanctā. Bz optet ꝙ sint ibi tres pſone. s. martha q̄ interpraf irritans seu puocās: ⁊ signific̃at ꝓritões q̄ nō est nisi irritatio ⁊ puocatio doloꝛis, ꝑ ꝑtā. Scō oꝛ ꝙ sit ibi lazarus, q̄ interpraf adm̃tus a deo. Ecce oris ꝓfessio. Rō est, qz sic̃ lazarus q̄ erat mortuus iuuante deo surrexit de morte ad vitā: ita spūs q̄ iacet mortuus, ꝑ ꝑtrū in monumēto coꝛpis: iuuāte deo suscitaf a morte culpe ad vitā gr̃e in ꝓfessione. Jō dic̃ scriptura sctā ꝑ illis q̄ bñ ꝓfitent et clare. Sepulchꝝ patẽs ē guttur eoꝛ. ꝑs. v. Tertio oꝛ ꝙ sit ibi maria magdalena cū alabastro vnguẽti pciosi. s. afflictio coꝛpalis medicinalis: qz sanat oēs plagas pctoꝝ nr̃oꝝ. ḡ isto vnguẽto pcioso vngamus pdes iesu. Caput eī est p̄ncipiū q̄dragesime. Coꝛp⁹ tūc sepelit ꝙ sit finis hebdomada. Sic tota dom⁹ iplebit odoꝛe vnguẽti. Un dic̃ apls ij. Coꝛ. ij. Deo gr̃as q̄ semp triūphat nos in xp̃o iesu ⁊ odoꝛe noticie sue manifestat ꝑ nos in oī loco, qz xp̃i bon⁹ odoꝛ sum⁹. Nō de murmuratiõe iude dicẽtis. Ut q̄d pditio hec? potuit cñ venūdari multo ⁊ dari paupib⁹ ⁊c. Utinam nō sit inter nos aliq̄s iudas q̄ de vnguẽto pcioso afflictiõis coꝛpalis ⁊ pnie murmuret ⁊ dicat, Uel melius valeret facere elemosynā q̄ ieiunare. Dos vt iudas dicat, vt quid pditio hec ⁊c. Bona est elemosyna: ꝙ i suo casu melioꝛ est pnia coꝛpalis. Un sic̃ vulnerat⁹ q̄ timet pūctiões ⁊ dicit medico, recedaē; nō sanab⁹ ⁊ male dicit, sic etiā pctoꝛ q̄ dicit, ⁊ qz melⁱ⁹ est ꝙ faciā elemosynā, male dic̃. Nō curab⁹ vulnus luxurie a plaga luxurie nisi ꝑ scopam de pane ⁊ aq̄. Jac̃ de guloso q̄ dimittit ieiunia dicẽs, qz dabo elemosynā. Scōs hoꝛ xp̃o hodie factus venit ꝑ admirationem intellectualē. Sciendū ꝙ oēs iudei congregabant in hierl̃m rone festiuitat̃ pasche. Et qñ ppl's audiuꝛ tā magnū miraculū de suscitatione lazari, tā publicē ⁊ notoꝛiū ⁊ tanti baronis cuius morte sciūt tota patria: ex admiratiõe tanti miraculi dicit tibi ꝙ veniebāt gẽtes, nō ꝓpter iesum tm̃: ꝑ vt viderēt lazarū quem suscitauit a mortuis. De quo dic̃ Aug⁹. ꝙ narrabat mirabilia que viderat de alio mundo, s. quō dānati sunt oēs q̄ sine fide xp̃i moriunf. Narrabat etiam diuersitatē penaruꝫ inferni. Item de purgatorio. Itē de pueris cū originali pctō decedẽtibus. Itē de padiso. de ordinibus angeloꝝ: qz illi de inferno videt trōs. Itē dic̃ glo. ꝙ discipuli xp̃i q̄sierūt multa ab eo de alio mūdo, ꝓpterea oēs volebāt lazarū videre et ipsum audire, ⁊ ex ꝝbis suis multi cōuertebātur ad xp̃m, ꝓpt̃ qō principes iudeoꝝ cogitauerunt etiā occidere lazarū. Et ex isto miraculo ppl's ciuitatis hierl̃m recepit xp̃m veniẽtē i die ramoꝝ cū tāto honore ⁊ solēnitate dicēs Benedictus q̄ venit in noīe dñi ⁊c. Nota b̄ secretū allegoꝛicū. qz lazarus q̄triduan⁹ fuit a xp̃o suscitatus. Jō ex admiratiõe ppl's fecit sibi istū honorē. Scōm: nota hic quatuoꝛ dies a principio mundi vsq̄ ad finē, scz vsq̄ ad diem iudicij.

Primus dies legis nature.
Secundus legis scripte.
Tertius legis gratie.
Quart⁹ legis ire, In q̄bus lazarus, i. humanū gen⁹ iacet mortuū. Prim⁹ dies legis nature fuit de adā vsq̄ ad moysen, Dicit aūt lex nature: qz tūc gẽtes se gubnabāt itellectualiter: qz tūc nō habebāt libꝛos. nec doctoꝛes: nec mgꝛos. Et dicebaf dies ꝓpt̃ claritatē intellectus. De isto die dic̃ apls Ro. ij. Cū gentes q̄ legē nō hñt: naliter ea q̄ legis sunt faciunt, eiusmodi legē nō hñtes ipsi sibi sunt lex q̄ ostendūt opus legi scriptū in coꝛdibus suis: testimoniū reddente illis ꝓscientia ipsoꝝ. Ecce prima dies, Secūda dies scz legis scripte fuit a moyse vsq̄ ad xp̃m, ⁊ duraut vltra mille ⁊ quingentos annos. Et tunc gentes gubernabant se, nō solum intellectu naturali: sed etiā per scripturas quas deus voluit dare. qz gentes male se gubernabāt solo intellectu naturali. Ideo ista dies fuit clarioꝛ prima die. Prouerb. vi. Mandatū lucerna est: ⁊ lex lux: ⁊ via vite increpatio discipline. id est vicioꝝ. Ecce scōa dies in quo lazarus, i. humanū genus iacet mortuū. Tertia dies, s. legis gratie est iste dies in q̄ sum⁹ mō a xp̃o scif, ⁊ ista dies erat incerta, qm̃ lex moysi non loq̄baf de alio mundo sicut ista q̄ loquif de paradiso: de inferno: ⁊ purgatorio. Et scim⁹ quid fuit. q̄d erit. iō iste dies est clarioꝛ aliis p̄dictis. De ista die dicit xp̃s. Si q̄s ābulauerit i die nō offendit. qz lux eī hui⁹ mūdi videt. Jo. xi. In ista ēt die lazar⁹ id est hūanū genus iacet mortuū in terra, qz nōdum venit resurrectio gñalis. Quarta dies post hunc die gr̃e veniet cito ⁊ breuit. s. dies legis ire ⁊ coꝛruptiõis antixp̃i, q̄ coꝛrupt ⁊ destruet totā legē xp̃i, de q̄ dic̃ dauid. Cōstitue dñe legislatoꝛē. Glo. antixp̃m. sup eos, s. peccatoꝛes. Unde ecclesia, Dies illa dies ire dies calamitat̃ ⁊ miserie ⁊c. Etiā in isto quarto die lazar⁹, i. humanū gen⁹ iacet mortuum coꝛruptū ⁊ fetidū. qz totus mundus scaturiet de pctis ⁊ mollicijs, ꝑ in fine huⁱ⁹ diei veniet xp̃s in bethania. i. in d̄ mundo: in quo tūc̃ser uabitur fibi obedietia, qz mortuo antixp̃o totus mūd⁹ puertef ad xp̃m, Et sic̃ in suscitatione lazari clamauit dicēs, Lazare veni foras. ⁊ stati surrexit: sic clamabit tūc dicēs, Surgite mortui venite ad iudiciū. Eunc boni resurgent cū ramis palmarū in manibus: in signū victorie quā habuerūt de mundo ꝑ pauperta tē, de diabolo ꝑ hūilitatē. de coꝛruptiõe ꝓpria ꝑ castitatē. ⁊ venīt obuiā xp̃o cantando ⁊ dicendo. Bñdict⁹ q̄ venit in noīe dñi. De d̄ dic̃ Jo. Apoc, vij. Uidi turbam magnā quam nemo dinumerare poterat ex oīb⁹ gẽtib⁹ ⁊ tribubus ⁊ pplis ⁊ linguis stantes ante thronū in cōspectu agni amicti stolis albis: ⁊ palme in manib⁹ eoꝝ. ⁊ clamabāt. s. bñdict⁹ q̄ venit ⁊c.

Tertius honoꝛ xp̃o factus venit ꝑ devotionē specialē. de quo dicit euangeliū, Erāt gentiles quidā q̄ ascēderūt vt adoraret in die festo Di ḡ accesserūt ad philippū dicẽtes. Dñe volumus iesum videre. Uenit philippus ⁊ dixit andree. Andreas rursum ⁊ philipp⁹ dixerunt iesu. Jesus aūt dixit, Uenit hoꝛa vt clarificetur filⁱ⁹ hoīs. Amē amē dico vobis. Nisi granū frumēti cadēs in terrā mortuū fuerit: ipse solū manet. si aūt mortuū fuerit multū fructū affert. Dic quō gentiles. i. geniti tales, qz incircuncisi quales geniti erāt etiā ex devotione veniebāt adorare in hierl̃m tanq̄ sapientes ⁊ discreti: videtes ꝙ iudei adorabāt vnū deū. Ideo secrete veniebāt in hierl̃m adorare dū. Multi etiā veniebant ad videndū xp̃m ꝓpter magnā famā miraculoꝝ. Et dixerunt philippo apl̃o quem inuenerunt primo, Dñe volum⁹ iesum videre. Et nūq̄d videbant ipm q̄ p̄dicabat: imo. ꝑ d̄ dicebāt qz volebāt loq̄ cū eo. qz non loq̄baf cū aliquo nisi ex magna necessitate. Ideo dixit. Ego palā locutus sum mūdo. Ego semp docui in synagoga ⁊ i tẽplo quo oēs iudei conueniūt: ⁊ in occulto locut⁹ sum nihil. Joh. xviij. Philippus aūt dixit andree ⁊ simul ambo dixerūt xp̃o, q̄ rīdit ei dicens, Uenit hoꝛa vt clarificef filius hoīs. i. cognoscatur a gentilib⁹ ⁊ paganis ꝙ esset ver⁹ fili⁹ dei. Apostoli aūt tunc intellexerunt ꝙ tunc sta tim clarificaref. Bz xp̃s declarauit eis tp̃s ⁊ modū dicẽs. Amē amē dico vob: nisi granuꝫ frumēti cadens in terrā ⁊c. Tūc compauit se grano frumēti cadenti de celo in terrā. s. veteri ꝛginalis in incarnatiõe, qō si mortuū nō fuerit. s. ꝑ passionē: ipm solum manet. s. saluū. Si aūt mortuū fuerit: multū fructū affert. scz redemptionis ⁊ salvatiõis. Nota illi gentiles volentes videre iesum dixerunt philippo, ⁊ philipp⁹ dixit andree: ⁊ ambo simul dixerunt xp̃o. Quare philippus non dixit chꝛisto cum esset ita discipulus ⁊ familiaris xp̃o sicut andreas? Responsio. ad ostendendum tres gradus qui sunt in visione ⁊ cognitione dei, scz

Primus per scientiam phificalem.
Secundus per scientiam theologicalem.
Tertius per scientiam beatificalem.

Prim⁹ gradus visionis ⁊ cognitiõis dei est ꝑ scientiā phificalē signatā per philippum: qui interpretatur os lampadis, Talis est sciētia philosophie: que habet magnuꝫ os ad instar lampadis. ⁊ infra hꝫ paruū lumen. i. paruaꝫ cognitionem de deo. qz solum cognoscit ꝙ est vna prima causa ⁊ vn⁹ primus motoꝛ. Unde philosophi in scholis ꝓbabant vnum esse dēū ⁊ in tẽplo adoꝛabant idola. Sed scientia philosophie habet magnum os ad disputandus arguēdū ⁊ respondendū. Ideo gētiles veniūt ad philippum, i. ad philosophiā vt viderent xp̃m. Ideo parum sciuerunt de deo. plus scit modo de deo vna vetula que scit Credo in deū ⁊c. ꝙ antiquit⁹ sciuerūt oēs philosophi. Ideo oꝛtet ꝙ philippus. i. philosoph⁹ veniat ad andreā q̄ interpraf decoꝛ⁹, q̄ significat theologiā siue theologū pulchꝝ ⁊ decoꝛū: q̄ est sine macula erroꝛis, quia sapientia theologie est pura veritas. ꝑ nec ista sufficit. qz modo i hoc mundo solū in figura ⁊ speculo videmus dū. i. Coꝛ. xiij. Uidemus nunc per speculū in enigmate: tunc autem facie ad faciem, Speculum sunt creature que repꝛesentant creatorem. Uerbi gratia. Terra cum arboꝛibus repꝛesentat potentiam dei, Aque que ablu-: ⁊

mūdant: ephtant mīam dei q̄ lauat ⁊ mūdat a pccatis, ⁊ sic de aliis. Et in enigmate. i. per figurā. ergo nec philipp⁹ nec andreas sufficiunt, nec scie pōle nec theologie sufficiunt ad videndū deū clare: ꝫ oz ire ad xp̄m per gl̄iam beatificā in padiso. ⁊ tunc facie ad faciē videbim⁹ eū sicuti est. Alī ergo dixerūt gētiles, volum⁹ ihesum videre. s. ⁊anq̄ libz̄ glie habentē duas chartas. s. diuinitat̄ ⁊ humanitat̄. in q̄b⁹ ꝓfitit tota gl̄ia. i. Jo. iij. Scim⁹ q̄m cū apparuerit similes ei erimus: quoniam videbimus eū sicuti est. vbi nō ē speculū nec figura aliqua: ꝫ visio clara ⁊ apta. Quart⁹ honor ⁊ maior alīs fuit p locutionē celestialē. q̄ de⁹ pater fuit locutus xp̄o audiēte ppl'o. ⁊ hoc q̄m xp̄s elevatis oculis in celū dixit. Pater clarifica filiū tuū. Et venit vox de celo dicens. Clarificaui ⁊ iterum clarificabo. Nota clarificaui. id est clare demonstraui q̄ tu es filius meus. scz in miraculis p̄r te factis in q̄b⁹ ostēdit diuinitas mea. ⁊ iterum clarificabo. s. in passione: resurrectione: ascēsione: ⁊ in gn̄ali iudicio Turba autem que stabat ⁊ audiebat dicebat. Tonitruū factū est. Alij dicebant non: ꝫ angelus ei locut⁹ est. Quid⁹ dixit xp̄s. Non ꝓpter me hec vox venit: ꝫ ꝓpter vos. q̄ xp̄s iā sciebat voluntatē p̄fis. q̄ inquantū deus eadē est voluntas patris ⁊ filij. Etiā inquantū hō sciebat voluntatē p̄fis. sed illa vox venit ꝓpter illos vt crederent in filium dei. De illa voce dixerat iam dauid ps. xxviij. Vox domini sup aquas: de⁹ maiestatis intonuit. Jbi septies dī vox dñi. ꝓpter septē clarificatiōes filij dei. Primo dicit. Vox dñi sup aq̄s. s. lachrymarū xp̄i qui mortuus fuit lachrymando. Veh. v. Lū clamore valido ⁊ lachrymis se offerens: exaudit⁹ est ꝓ sua reuerētia. Super aq̄s ỳgis marie ⁊ aliarū duotarū personarum: fuit clarificatus: quia sol fuit obscuratus. Secundo. Vox dñi in virtute. ꝓpter clarificationē quā habuit in inferno: quando dixit. Attollite portas. q̄ virtute diuina statim porte fuerūt apte. Jtem fuit clarificatus in limbo: in quo sancti p̄res ibi ip̄m expectantes viderunt diuinitatem clarissime. Tertio. Vox dñi in magnificentia. Ecce clarificatio resurrectionis. quia magnifice surrexit: ⁊ sanctos p̄res liberauit. Quarto. Vox dñi cōfringentis cedros. id est ap̄los eiu⁹ alīs sctis altiores ⁊ maiores, sed fuerunt tardi ⁊ duri ad credendū xp̄i resurrectionē. vt p̄z de Thoma. Sed hanc duriciam xp̄s fregit q̄n eis appuit ⁊ creciderunt firmiter suam resurrectionē. Quinto. Vox domini intercidētis flammā ignis. s. impatoz roma noz. q̄ faciebāt edicta: leges: ⁊ ordinationes cōtra xp̄ianos. Sz hec flāma furoris fuit intercisa in conuersione Constātini imperatoris Sexto. Vox dñi ꝓcutiēt desertū. i. celū empyreum: qō dī desertū. Septimo. Vox dñi ꝓparantis ceruos. s. in die iudicij q̄n de celo ⁊ de inferno saltabūt aie ad recipiendum corpa sua in gn̄ali resurrectōne. Deinde data sentencia finali a xp̄o: simul cum carne ⁊ aia saltabūt mali ad infernū: boni vero in celum empyreū. De hoc dicit dauid in p̄rsona cuiuslibet boni. Qui pfecit ꝓdes meos tāq̄ ceruorum: ⁊ super excelsa statuens me. ps. xvij.

Feria tertia post palmarum Sermo

Onum erat ei si nō

b esset nat⁹ hō ille. Aldarci. xliij. ⁊ in passione dñi statim lecta scribitur verbū istud. Verbū. ꝓpositū hz magnam difficultatez in theologia. iō in p̄nti sermone volo ip̄m declarare, Sed p̄mo salu. vir. maria tc̄. Bonū erat ei, Pro hui⁹ ỳbi declaratōe ⁊ materie p̄dicande introductiōe sciēdū q̄ fm diuersitates ⁊ cōditiones pcōz ⁊ vitioz debent esse diuersi modi correctionū. Dic fm diuersitatē ⁊ ꝓditionē infirmitatū ⁊ plagaz sūt diuise medicine. q̄ vna medicina non esset bona oibus infirmitatib⁹. Jta nec vn⁹ modus correctionis oib⁹ pctis. Nota ḡ tres modos pctō rū seu plagarū. Quidā em̄ pccāt ex ignorantia credētes bn̄ facere. q̄ si scirēt se male, facē nō facerent. Tales indiget medicina scie. scz vt declaret eis malū qō faciunt: ⁊ corrigant. vñ ad plagā de ignorātia p̄pa medicina ē scoba de scia. Et istum modum tenuit xp̄s erga ap̄lm paulū q̄ peccabat ex ignorātia psequendo xp̄m ⁊ xp̄ianos. de quo dicit ip̄emet. Prius fuī blasphem⁹ ⁊ psecutor ⁊ cōtumeliosus: ꝫ miam dei ꝓsecut⁹ sum: q̄ ignorans feci in incredulitate. i. Tim. i. Sz cui aī fuit a xp̄o medicina scie. q̄n in terrā pstratus circumfulsit eū lux tc̄. Et sicut abertra appuit claritas: ita etiā int⁹ i aia fuit illūinatio. Jō conuersus dixit. Dñe quid me vis facere? Act. ix. Quidā pccāt ex fragilitate seu ipotētia. quia bn̄ vellet cauere a pctis: ꝫ hita occasione peccāt vel amore carnali vl tiore corpali. q̄ sūt fragiles, tales indiget medicia amoris dei vt suo a morte corrigantur ab illo pctō. Hoc mō xp̄s correxit petrū aplm: q̄ peccauit negādo xp̄m nō ex ignorātia: q̄ ipse dixerat. Tu es filius dei viui. Matth. xvi. ꝫ ex fragilitate ⁊ timore mortis. Dic Lucas q̄ conuersus iesus respexit petrū: ⁊ traxit ipsum ad pniaz: q̄ egressus foras fleuit amare. Qui dā aūt pccant nō ex ignorātia: nec ex fragilitate: ꝫ ex malicia ꝓpria ⁊ iniq̄tate cordis. Tales indiget alia medicina. s. timore dānatōis et timoris iudicij: ad amouēdā malicia ⁊ iniquitatē a corde timore eterne dānationis: vt correctio diuine gr̄e possit intrare i corde. Et istū modū tenuit xp̄s in correctiōe iude scariotb⁹ qui peccabat nō ex ignorātia: q̄ bn̄ credebat xp̄m esse verū deū ⁊ hoiem ex miraculis q̄ videbat: nec ex fragilitate: ꝫ ex ꝓpria malicia et iniq̄tate: ⁊ effusione vnguēti quā xp̄s fusti nuit: q̄ nō fuit p̄ditū vt ipse fuisset furatus inde tertiā partē. Xp̄s ergo in correctiōe iude accepit medicinā timoris dānatōis ad sanādū cor iude vt corrigeret: ꝫ tñ nolebat cor rigere liberū arbitriū: ꝫ dixit. Unus ex vobis me tradet q̄ māducat mecū. At illi ceperūt cō tristari ⁊ dicere ei singulatim. Nunquid ego? Qui ait ill⁹? Un⁹ ex duodecim q̄ intingit mecum manū in cathino. Ue aūt hoi illi p quē filius hoīs tradet. Matth. xxiij. Ecce quō q̄rebat sanare cor iude: ꝫ tāta erat malicia in corde ei⁹ q̄ nō potuit intrare gr̄a spūssanctī: q̄ pauci ꝓuerunt de illis q̄ sic pccāt p malicia. secus de illis q̄ sic pccāt ex ignorantia vel fragilitate. tc̄tunc xp̄s ad terrendū iudā ne pccaret dixit verbū thematis. Bonū erat ei tc̄. Pro thema.

Nō q̄ in sacra scriptura inueniunt tres natiuitates. Prima est natiuitas de formatiōe interiori. Scōa natiuitas de pductiōe exteriori. Tertia natiuitas de adoptōe supiori. De qualibet istarū pōt vificari thema ꝓpositū. Bonū erat tc̄. Pria natiuitas est de formatōe interiori q̄ a doctorib⁹ vocaf natiuitas i vtero: q̄m doctrina est theologie in glo. sup Leui. xv. c. q̄ postq̄ mulier ꝓcepit: tūc corp⁹ formaf in vtero. ⁊ si ē mascul⁹ corp⁹ est formatū in. xl. diebus et tūc creaf aīa ⁊ creādo infundit. si femina lxxx. diebus: q̄ ē frigidioris ꝓpletiōis. Talis formatio corpis: ⁊ creatio ⁊ infusio aie in sacra scriptura dī natiuitas i vtero. Dic ad hoc filitudinē de nucleo in terra plātato q̄n i terra tumescit siue inflaf: dī vulgarit. iā est natus: ly extra terrā nō appeat. Jdē de ꝓle i vtero matris q̄ q̄n vētet ingrossaf: tūc dī mulier est grauida: ⁊ illō vocaf natiuitas interior. Auctas. Matth. i. q̄ Ioseph erat admirans ⁊ secum disputās de impgnatōe ỳgis marie spōse sue Angelus aūt dñi apparuit ei dicēs. Joseph fili dauid noli timere accipere mariā ꝓiugē tuā q̄ enī in ea natū est: de spūsc̄o est. Ecce b̄ natiuitas interioris formatiōis. Si de hac natiuitate volum⁹ loq̄: bn̄ pōt dici thema. Bonus erat ei. s. iude si nat⁹ nō fuisset. i. formatus in vtero mris. s. q̄ nūq̄ corpus fuisset formatū: nec aia creata. Et iuxta hūc intellectū dicit b̄ glo. Aldeli⁹ fuisset iude oīno nūq̄ fuisse q̄ dānatū esse. Sz posset alīqs arguere ꝫ glosam. Aldeli⁹ est esse aliq̄d q̄ nihil: ꝫ esse dānatū est esse aliq̄d: q̄ esse substātiale vel esse hoīem includit q̄ est aliq̄ bonū: ⁊ nihil eē nullū includit: ꝫ male ōz Jstā rōnem faciūt multi: ꝫ nihil valet. Pro rñsiōe ponaf talis casus. Quid esset melī⁹: vel nihil hr̄e in hoc mūdo: vel hr̄e vnū castrū q̄ valet quolibet anno mille florenos de redditib⁹? ꝫ oz soluere ꝓ illo castro cētū milia florenoz quolibz anno de redditibus sub pena mortis. Simplr loq̄ndo: melī⁹ est hr̄e castrū q̄ nihil hr̄e: ꝫ multo melī⁹ est nihil hr̄e q̄ hr̄e castrū cū tali onere ⁊ obligatiōe. Jtem simplr loq̄ndo aliq̄d esse melī⁹ est q̄ nihil esse ꝫ esse cū tali onere ⁊ obligatiōe. s. dānationis eterne sp eē in ira dei ⁊ in pena: melī⁹ ē nō esse q̄: multo magis est b̄ malū esse dānatū eterna liter: q̄ ist⁹ eē bonū subale solū: ⁊ nihil eē nō est malū: ꝫ dānatū eē est maius malū q̄ pōt esse. Propt̄ b̄ xp̄s dixit de iuda dānando. Bonū erat ei. Nota bonū ꝓpt̄ ꝓuationē malicul pe ⁊ pene tc̄. Et ꝛcordat scriptura dī. Melior est mors q̄ vita amara: ⁊ reqes eterna q̄ languoz pseueras. Eccl. xxx. Nō melior est mors q̄. s. dat nō esse: q̄ vita amara. s. dānatoz. ⁊ reqes eterna. Nō loquit b̄ de reqe gl̄ie: ꝫ loquit iuxta pōm q̄ dic̄ q̄ qes est cessatio vel ꝓuatio motus: tō reqes eterna. i. nō esse: qō est cessatio penarū. tō melī⁹ ē nō esse q̄ lāguoz pseueras. Jō dic̄ btus Jobes q̄ dānati desiderant morte ⁊ appetūt nō eē: ꝫ nō pōt mori. Jn diebus illis q̄rent hoies mortē ⁊ nō inuenīet eā: ⁊ desiderabūt mori ⁊ fugiet mors ab eis. Apoc. ix. Modus l'b notate exquo tā dura ⁊ aspera pena inferni ē: caueat ꝓpte ne vadat ibi. q̄ in volūtate vra ꝓsistit ꝓpt̄ liberū arbitriū: qō nō cogif a deo ad hoc vel ad illō. Eccl. xv. Deus ab initio ꝓstituit hoiem ⁊ reliqt eū in manu ꝓsilij sui. Si dicaf. Ergo oēs ad padisum ibimus. q̄ oēs volūt ire. Igif. Rñsio q̄ mentimini p medīū gule: q̄ ly dicatis ore q̄ vultis paradisum: tñ ope aliud facitis ⁊ dicitis, Dic

viator q̄ dicit se ire argētinā ꝙbotīs facto recipit viā colonie: talis mētit ⁊ trufat. Itē super̄b dic̄ se ire ad padisum: tñ de facto recipit viā inferni. Idē pōt dici de alijs pctis. Ideo Esa. xxx. Dec via, s. padisi ē hūilitas vel mia ⁊c. ambulate i ea: ⁊ nō declinet ad dexterā nec ad sinistrā. Judas aūt ex pctō auaricie iuit ad ifernū: q: ex auaricia vēdidit xp̄m: vt auari: ysurarij: simoniaci: fures ⁊c. Dixit enim iudas. Quid vultis mihi dare ⁊ ego vobis eum tradam. Secūda natiuitas est de ꝓductiōe exteriori. Et ista ē magis cōis ⁊ vsitata. Exē plū q̄n nude⁹ extra terrā appet visibil̄r. tunc dr esse natus. Idē de muliere post q̄ p̄perit dr nat⁹ est fili⁹. Jo. xvi. Mulier cū p̄perit puerā nō meminit p̄ssure ꝓp̄ gaudiū: q: nat⁹ est hō in mūdū. Nō dicit in vterū: q: ibi est ⁊ extra. Si de hac natiuitate volum⁹ loq̄ etiā verū est thema. Bonū erat ei, s. iude si nat⁹ non fuisset sc̄z i mūdū. q: melius⁹ fuisset sibi si mortuus⁹ fuisz in vtero mris: q: tunc solū habuisset pctm̄ originale. Et est doctrina theologie in sc̄do sen. di. xxxiij. q. ij. ar. i. q̄ p̄ctō pctō originali datur mitissima pena: q: solū hūt pnā dāni, s. nō videre deū: ꝑ nō hūt pnā sensus, imo dic̄ sc̄us Tho. in. ij. sen. di. xxxiij. q. ij. ar. ij. q̄ illi pueri qui descendūt solū cum pctō originali hūt magnas ꝓsolationes ad invicē: disputādo intra se de pbia quā sciūt magis q̄ pbi scīuerunt in hoc mūdo, nec tristant: nec displicet eis quia nō habēt padisum. Sicut bubule⁹ nō tristat q: nō est rex romanor̄: q: bñ scit q̄ sibi nō cōpetit. nec tu tristaris q̄ non habes alas ad volandū: quia non competit tibi volare sicut aq̄le. Sic etiam illi pueri non tristant q̄ nō habent regnū dei: q: sciunt q̄ non debēt eis, q: si tristarent tam haberent pnā sensus, Ideo bonū fuisset iude q̄ nunq̄ fuisset nat⁹ in hoc mūdo: ꝑ q̄ in vtero mris fuisset mortuus: q: tūc solū cū pctō originali decessisset. Ideo mō fuisset cū illis pueris filijs xp̄ianor̄: iudeor̄: ⁊ agarenor̄: qui moriunt cū solo ꝑccato originali. Dic quō pctm̄ originale nō est pctm̄ factum a creatura: sed receptū. sicut de imagine auri vel argenti que cadit in luto. Ita anima est ad imaginem dei facta vt ponatur in templo glorie: ꝑ cadit in luto carnalis generationis. quia si faceret deus hoiem aliter non habet pctm̄ originale. Et ideo q: nō est peccatū factū a creatura: ideo non dat dr̄ creature pnā sensibilē ex illo pctō solo. Sed nunq̄ videbit deū ex quo moriē cū illa macula: ꝛ posset venire ysq̄ ad portā paradisi querendo ingressum q: nunq̄ fecit aliud pctm̄. Et rñdet xp̄s. Respicias maculaz quam portas. Rñdebit. Dñe ego non feci. Ad quā xp̄s. Jō nō do tibi pnā sensualē: sed q: habes maculā vadas ad limbum cū alijs. Vel si vis dic similitudinē de rege q̄ cōmisit militi castrū fortissimū inexpugnabile: qui tanq̄ ꝓditor tradidit castrū inimico regis. Pius aūt rex nō vult occidere militē ꝓditorē ꝛ posset: ꝑ iurat q̄ nūq̄ aliq̄s de suo genere intrabit suā curiā. Et ita fuat. Si dicat. Jn quo demeruerūt filij militis nondū ꝓceptinati nec geniti? Respōdio. q̄ sunt filij ꝓditoris. Sz q: nūq̄ fecerūt aliq̄d mali: ideo rex nō facit aliquid penale: ꝑ non vult eos in curia sua. Sic deus in p̄incipio mūdi castrū fortē ⁊ inexpugnabile paradisi terrestris, q̄ ꝑm Bedam ascendit ysq̄ ad celū lune: militi ade ⁊ eue vroꝛi sue cōmisit vt custodiret illud Beñ. ij. Posuit dr̄ hoiem in padiso voluptatis vt operaret ⁊ custodiret illū. Et in illa eadē die tradiderūt ipm diabolo inimico dei cō sentiendo pctō. ꝓpt̄ q̄ deus iurauit q̄ filij ade nūq̄ intrarēt curiā nec regnū. Ex hoc auctas. Ꝑpī vero non cognouerunt vias meas quib⁹ iurauī in ira mea: si introibunt in requiem meā. pō. xciij. Si dicatur, Et nūquid nos sum⁹ filij ade? Dico q̄ nō. Ex aū baptismū fuim⁹ filij ade: ꝑ in baptismo facti sumus filij dei ⁊ matris ecclie, Jō ibi est mutata gñatio in nob. Jo, i. Dedit eis p̄tātē filios dei fieri, Semen est verbū dei. Luc. viij. Item, Spiritussanctus inḋt Paulus; reddit testimoniū spiritui nostro q̄ filij dei sumus. Si filij ⁊ heredes: heredes quidē dei: coheredes aūt xp̄i, Roma, viij, Jō q̄ moriē aīa baptismū nō pōt intrare paradisum: q: est filia ade ⁊ eue: q̄bus iurauī in ira mea ⁊c, Sz q: nō fuerūt in p̄ditiōe: ideo nō dat eis pnā sensus, Jō Job in persona dānati dic̄. Quare non in vulua mortuus sum? egressus ex vtero non statim p̄rij? Quare exceptus genib⁹? cur lactar⁹ vberib⁹? Nūc em̄ dormiens silerē. Job, iij. Nota silerē. s. cū alijs pueris in limbo: q: in inferno dānator̄ non est silentiū: sed tumultus ⁊ clamores, ꝓpt̄ dolores, Adverliter, nota illi pueri cum solo pctō originali decedentes ⁊ in limbo existentes ex vna parte regratiantur deo: quia sunt liberati de penis inferni, ⁊ ex alia p̄te quando vidēt gliam beator̄ ꝙquerunt deo ⁊ clamāt dicendo accusatiōes septē. Primo p̄tra p̄em vel matrē: si ex culpa eor̄ sunt mortui sine baptismo: q: aliq̄ male tractāt suas vxores vel verberāt. ideo facūt abortiuū vel ꝓles moriūt

absq̄ baptismo. Jō petunt iusticiā a deo. Secūdo clamāt ꝓtra mres stultas: q̄ si sentiunt se gūidas ⁊ bñ p̄nt cognoscere infra mēses de bēt cū magna diligētia custodire thesaurum eis cōmissū ne pdat saltādo: ꝛc̄tādo: nō curāt tanq̄ stulte ⁊c. Tertio clamāt ꝺ viduas vel moniales vel puellas seu etiā maritatas q̄ ꝺcipiūt nō de viris ꝓp̄ijs: g̃ inficiūt. ples ne ꝓfundanf recipiēdo medicias vt occidāt ꝓles ⁊c. Quarto petūt iusticiā de oibus q̄ cōferūt in morte eor̄. s. de medicis ⁊ apothecarijs. Nota illud qō dixit medic⁹ regi cuidā moniali petēti: q̄d faceret ne cōciper. Rñdit q̄ nō cōiūgeret se viro. Si sacerdos ꝓsentit i mortē illor̄: est irregularis. Quito clamant ꝺ mulieres mres q̄ post partū stāt diu ad baptisandū: ⁊ interim oppīmūt vel suffocāt creaturā cū vbere grosso. Dic modū lactandi. Sexto accusant sacerdotes vel laicos q̄ ī piculo p̄nt baptisari: si errant vel mutāt baptismus Ōnde b̄ formā baptisandi. Septima accusatio est q̄n xp̄ian⁹ dormit cū iudea vl̄ agarena et cōcipit ⁊ paritur ⁊ remanēt filij cū filia infidelis: q: pater nō curat. Tales resurgēt i die iudicij in etate. xxx. annor̄: ⁊ cognoscēt parētes ⁊ petēt iusticiā a deo. Jō caueatis. Tunc damnati facient planctū dī. Quare de vulua egressus sum. Qui vtinā ꝓsumpt⁹ essem ⁊c. Job. x. Tertia natiuitas est de adoptōe superiori. Et ista fit in baptismo in quo creatura adoptat ⁊ legitimat vt ꝓsequat hereditatez paradisi: q: nō ex p̄ma natiuitate nec ex sc̄da ecārif ius habendi paradisum: ꝑ solū ex ista tertia natiuitate. de qua dicit xp̄s. Amē amē dico vob: nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsc̄o nō pōt introire i regnū dei. Jo. iij. De ista natiuitate ē thēa. Bonū erat ei ⁊c. i. nūq̄ fuisset baptisat⁹ in q̄ a xp̄o fuit adoptat⁹ in filiū. Jō ꝓpter ingtitudinē de tāta gra a xp̄o sibi fcā bonū fuisset ei si nō fuisset a xp̄o baptisatus: q: ex hoc hz maiorē penā: q: qñ vita xp̄iani est malaꝫ maiorē penā dānatōis hz q̄ infidel qui nō baptisat⁹ fuit. Nota ad b̄ miraculū qō legif in vitis patrū ⁊ liber est approbat⁹ ex decreto Gelasij pape. de btō macario q̄ eundo p desertū invenit antiq̄ssimū caput cuiusdaz mortui: ⁊ q: ꝓsone spūales stati cogitāt spūalia, sec⁹ de ꝓsonis carnalib⁹, sic ille cogitauit de aīa illi⁹ capitis dī. Si scirē q̄ aīa hui⁹ esset in paradiso tenerē caput istud ꝓ reliquijs: si i purgatorio orarē ꝓ ipa: si in inferno vellem scire, p q̄ pctō ē. Et dū ista cogitaret ꝛbito aīa fuit in capite ⁊ locuta fuit sibi dī. Queras q̄a ego rñdebo tibi. Tūc macharī⁹ interrogauit eam dī. Cuius ꝓditionis fuerat: si xp̄ian⁹ vel paganus. Rñdit q̄ fuit pagan⁹. Jnt̄rogat⁹ ī quo loco erat. Rñdit q̄ in inferno eternalit̄ damnatus. Et erat ꝓfundius in inferno q̄ a celo ysq̄ ad terrā. Hoc nō intelligif ꝓ distantiam localē: ꝑ p immēsibilitatē seu imēsitatē penalē. Interrogat⁹ si erāt aliq̄ ꝓfundiores. Rñdit q̄ ita. Judei. Rō: q: habuerūt scripturas ⁊ ꝓphas: ⁊ nō crediderūt. Interrogat⁹ si erāt aliq̄ ꝓfundiores iudeis, Rñdit q̄ sic, Mali xp̄iani ⁊ reprobiq̄ tantas receperūt a deo gras: ⁊ tñ dē malis opibus negauerūt ⁊ blasphemauerūt. Jdeo ex ingtitudine sunt ꝓfundiores. Notate b̄ bñ ad ꝓpositū quō pctm̄ ingratitudinis iude est magnū. Cum em̄ iudas recepisset a deo tot gras, tñ eū vendidit. Primo q: sibi remisit oia pcta a pena: ⁊ culpa remisit sibi morte filij regis scarioth: ⁊ mortem p̄is sui quē occidit: ⁊ incestū mris quaz duxerat in vroꝛē. vt habef in hist̄oijs. Item declarauit sibi sciam ad p̄dicandū ⁊ potētiā faciēdi miracula: ⁊ fecit ipm discipulū suuz ⁊ apl̄m: ꝓcuratorē societatis sue: baptisauerat euz: ⁊ ipm cōicauit cū alijs. Omnes iste gre assignāt sibi pnā. Jō bonū erat ei si nat⁹, i. baptisat⁹ nō fuisset. Et ꝓcedat ꝓphetia dō i ꝓsona xp̄i dī. Si inimicus me⁹ maledixisset mihi: sustinuissem vtiq̄. Et si is q̄ oderat me sup me magna locutus fuisz: absc̄ondisse me forsitā ab eo. Tu vo hō vnanimis dux me⁹ ⁊ notus me⁹, Qui mecū dulces capiebas cibos in domo dei ambulauimus cū cōsensu. Veni at mors sup illos: ⁊ descendāt in infernū viuentes ⁊c. ps. liij. q. d. Jn hoc mūdo non est aliqua pena sibi sufficies. Adverlar super hoc Adecū dulces capiebas cibos. Nota de commemōne ad quā omnes tenenf, pueri etiam xij. vel. xiiij. annor̄ in die pasche. De quo die dicit apostolus, Pascha nostrū immolat⁹ est xp̄s, Itaq̄ epulemur sc̄s cōmunicādo. Dicūt aliqui, Nunq̄d melius esset cōicare in die ios vis sancta in qua hoc sacramentū fuit institutum: ⁊ adhuc homo est in pnia. Rñdeo q̄ decretalis dicit in pascha: q: tūc debemus communicare: ꝛ nō dicat in die pasche. Sz q̄ intelligif de die pasche ptz ꝑ euidētiā facti: qa papa qui fecit decretalē de facto ope declarat q̄ illa decretalis intelligif de die pasche: qa i die pasche cōsecrat plures hostias in pelui de auro. Quoniā sicut vox mea intrat in oibus auribus vestris, Ita ꝙbum dei patris in qualibet hostia consecrata. Et illa die papa com-

municat manib⁹ suis oēs qui veniūt ad eū. Hoc opus declarat quō papa intellexit decretale illā. Nota ctiā de lra cardinalis missa in cōfirmōi q̄ dicit hoc idē qō supra: qō itelligit de die pasche. Itē ad hoc est similitudo de rege q̄ i bello campali hz victoriā: qz illa die victorie vult intrare castrū vel ciuitatē quaz tenebat obsessam. Idē de rege xp̄o q̄ in die pasche cū victoria suauit seu temuit cāpū quē intraverat in die parasceues. Jō illo die vult intrare castrū tuū: ꝑ est in aīam tuā. Honor est xp̄i: ꝑ vtilitas est tua. Jō in die pasche cōicetis nisi de cōsilio ꝓfessoris sit abstinendū ex aliq̄ cā rōnabili. Sed nulli ꝓpria auēte dz b̄ mutare nec dimittere q̄n cōicet in die pasche. Ad rōnem mulierū dicentiū q̄ in die pasche habēt ornare etc. Nec rō valz nisi itelligat q̄ i die pasche faciet ornamēta in pctō mortali: qz i tali casu nec in die iouis sctā: nec in die pasche debetis cōicare: qz estis in pctō mortali et q̄ habet volūtatē peccādi. Sz si ornar⁹ sit ablqz pctō mortali: qz q̄libet ꝑm statum suū pōt se ornare modeste: cogitādo q̄ sicut sacerdotes ornāt et ꝑparant altaria: sic et vos isto respectu potestis ornare et ꝑparare corpus vestrū tanq̄ altare xp̄i. Illi aūt q̄ indigne cōicāt vt iudas: q̄ statim post q̄ cōicauit xp̄s tradidit. Itē i grati cū iuda dānabunt: i. Cor. xi. Qui māducat et bibit indigne: iudiciū sibi. s. dānationis māducat et bibit: nō dijudicās: i. discernens corpus dñi ab aliis cibis.

Feria q̄rta post palmarū. Sermo I

Omine memento

d mei dū veneris in regnū tuū etc. Lu. xxiij. Sermo hestern⁹ fuit de iusta dānatōne iude: hodie ꝑmo erit de iusta saluatione latronis. Veri fuit ꝑmo de causa instrumētali passionis xp̄i: q̄ fuit iudas ꝑditor. Hodie xp̄o erit de cā finali passionis xp̄i: que fuit vt oēs hoies q̄ erant in terra nati nutriti et cōseruati haberent gl̄iam paradisi. Sed ꝑmo saluatē xp̄o mariā. Domie memētote etc. Verbū ꝓpositū ꝑ fundamēto nostri ꝑmoni⁹ est quedā oro quā fecit latro: ꝑ est magne efficacie. Et vt videatis et intelligatis efficaciā hui⁹ ꝑmonis sciendū q̄ oro q̄ est deo magis placens et gratiosa et homini magis ꝓficua est q̄ homo petat regnum dei. Rō ē duplex. Prima rō: qz talis petitio concordat cū ordinatione finali ꝓpter quā deus creauit hoiem. Causa finalis ꝓpter quā de⁹ creauit hoiem est vt habeat gl̄iaz paradisi et repare ruina āgelor. Vide sup hoc magr̄m sniaruz in. ij. dist. i. Quare de⁹ voluit formare hoiem Non fecit nos vt remanerem⁹ in hoc mūdo finali: ꝑ vt veniamus ad gl̄oriam paradisi. Nec aliqs potest homini auferre hūc finem nisi pctm mortale: nō pauptas: non diuitie: nec dolor: nec miseria: nec ſanitas: nec ifirmitas: ꝑ solū pctm mortale. iō dicet xp̄us in die iudicij illis q̄ erunt fine pctō. Uenite bñdicti ꝑris mei ꝓcipite paratū vobis regnū a cōstitutione mūdi. Matt. xxv. Nota bñdicti: quia pctm mortale facit hoiem maledictū: a cōstitutione mūdi. i. creatōe vel ordinatōe. Et tūc intelligit sic. a ꝓstitutōe. i. finali ordinatōe. Ecce hec est cā finalis ꝓpter quā deus fecit hoiem: ideo petere regnū dei multū placet deo: quia cōuenit et ꝓcordat cū divina ordinatōe. Sēda rō est: qz talis petitio includit et ꝓsuppon⁹ i omnē aliā petitionē. Bona petitio est petere humilitatē: castitatē: vel miam dei: ꝑ oēs iste, includunt in petitione regni dei: in quo non intrāt superbi: nec auari: nec pctores etc. nisi faciant pniam: nec infideles nisi quertant. Itē bonū est petere ꝑseuerantiā finalem in bona vita: ꝑ tñ illa ꝛcludit in petitōe regni dei: qa non datur nisi ꝑseuerātibus in bona vita. Jō xp̄s. Lu. xij. et Matt. vi. Primū q̄rite regnuz dei et iusticiā eius. Patet ꝙ duplici rōne q̄ ꝓpria petitio deo magis gratiosa et hoi ꝓficua est petere regnū dei. Ideo latro ille qui erat crucifixus ad dexterā xp̄i non petijt a xp̄o liberationē corpis: nec vindictā inimicorū: ꝑ petijt regnum celor. dicens. Domine memēto mei etc. Et illa parua oro fuit tāte efficacie q̄ obtinuit regnum celorum. Non legitur q̄ latro ille vnq̄ fecit aliquod bonū: nec ieiunia nec elemosynas: nec pegriatōes: nec orones nisi solū istam paruā oronem ex qua obtinuit saluationē. Ptz thema. Nota q̄ in sacra scriptura iuenunt tres modi habēdi regnū celor. Quidam emūt regnū celorum rigorose Quidā furant secrete. Quidā iuenūt a casu Et b̄ tertio modo habuit ipm latro q̄ in via invenit regnū dei q̄n dixit xp̄o. Dñe etc. Dico ꝑmo q̄ q̄dā emūt regnum dei rigorose vt dādo pcia iusta. Isto modo habuerūt regnū dei sancti martyres: q̄ ꝓpter hoc sustinuerūt ꝓsecutiones: tribulatōes: tormēta: et finaliter mortem. Isti dederūt pcium iustum. Non tñ intelligatis q̄ martyriū sit pcium iustuz per equalitatē vel eq̄parantiā: ꝑ ꝓportionē et cōvenientiā: qz nullū genus penarū martyruz esset iustū pcium: nec ꝓpna sola hora cēdi i

paradiso tanta est excellentia hui⁹ gl̄ie. Ideo apl's q̄ illā gl̄iam vidit dicebat. Non sunt cōdigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ revelabit in nob. Ro. viij. Non sunt ꝓdigne loq̄s p eq̄litatē vel eq̄parantiā: ꝑ sunt ꝓdigne ꝑ ꝓportionē vel ꝙvenientiā. q̄n exquo ꝓsona dat ꝓ deo maiora bona mundi. s. bona ꝛporalia et corporalia: corp⁹ et vitā sic fecerit sci martyres iō iterū ē ꝙveniēs vt de⁹ det illi maiora bona que sunt in alio mūdo. s. regnū celeste. Ista est ꝓportio et ꝙvenientia. q. d. xp̄s. Da mihi illud qō habes ꝑm potentiā tuam: et ego dabo tibi qō habeo ꝑm meam magnificētiam. De hac ꝓportione siue iustitia dicit xp̄s. Beati q̄ persecutionē patiunt ꝓpter iusticiā: q̄m ipsorū est regnū celor. Matth. v. Et ad lram loquitur de martyribus. Et sub isto nōie ꝑsecutionem: cōprehendit oēs tribulationes et passiones martyr. Nota ꝓpter iusticiā. xp̄s non restringit meritū nr̄m solus veritati fidei: sed largo modo q̄ motiv ꝑ quacūq̄ ꝛbute manu tenenda martyr: efficit. Nam q̄libet vir⁹ dr̄ iusticia. Prouer. viij. Justi sunt oēs ꝑmones mei. i. oēs ꝛbutes sunt iusticia. Unde b̄tus iohannes baptista martyr est. Unde ecclesia. Preptens martyr. et tñ non fuit mortu⁹ ꝓ fide manutenēda: ꝑ ꝓ virtute castitatis et honestatis. Idem de sancta dulla ancilla cuiusdā militis, de qua tenet in kalendario in vigilia nativitatis dñi. Si xp̄s dixisset. Bti q̄ ꝑsecutionē patiunt ꝓp̄ fidē: ꝓdicti non fuissent martyres. Idem de sancto Thoma de cātuaria: q̄ non ꝓ fide: ꝑ ꝓ libertate eccl'ie manutenenda occisus fuit: et est tamē martyr. Idē de fratre b̄ti Thome de aq̄no q̄ in favorē eccl'ie repr̄ehendit impatorē: ꝓp̄ qō fuit occisus et martyr effect⁹. ꝑm q̄ revelatū fuit b̄tō Thome. Et sic de pluribus aliis. Ecce quare dicit ꝓpter iusticiam: et non ꝓpter fidem. Et concordat alia auctoritas que dicit. Si quid patimini ꝓpter iusticiā: beati. i. Pet. iij. O quō possunt hīe multi bonū forū de paradiso manutenendo iusticiā siue virtutes. Sz mō iam videf completa ꝓphetia Esa. lix. Non est qui invocet iusticiam: nec ꝙ est qui iudicet vere: ꝑ ꝓfidit in nihil et loquunf vanitates. Cōceperunt labor. et ꝑperrerūt iniquitatem. Qua aspidum ruperunt et telas aranee texuerunt. Nō ē q̄ invocet iusticiā. i. iusticia nō hz aduocatū. sicut magni dñi qui in qualibet villa vel curia habent suū aduocatum et ꝓcuratorem pensionatū. i. ꝓ certo conductū. qui diligenter aduocant et ꝑcurant ꝓ ipsis. ex illa modica pensione. i. ꝓ modico ꝓtio: ꝑ deus nō habet aduocatos nec ꝑcuratores in suis negocijs: qz non est q̄ invocet iusticiā. Ratio. qz nō statim vident pensionē. i. ꝓtium. O benedictus esset ille q̄ vellet esse ꝑcurator et aduocat⁹ xp̄i ꝓtra pctā notoria que tangūt honorē dei: sed nullus curat oēs dormiūt in his que dei sunt Sed si aliquid fit ꝓtra aliquē dñm terrenum statim ille ꝑcurator se erigit et defendit dominum. O maledicti hoies: nonne paradisi gl̄ia mal⁹ ꝓtii est q̄ tot⁹ mund⁹: et tñ si tangunt iura vel reddit⁹ dñi vel possessio dñi: statī advocat⁹ defendit. ꝑ q̄n tangunt iura diuina vel reddit⁹. s. in festo tenendo forū: nullus curat nec defendit. Nota ova aspidū que sunt mortifera significāt pctā notoria q̄ sunt mortifera: infra que est venenū corrumpens et destruēs cōitatē. ꝑ ista ova frangunt faciendo ordinationes et exhalationes cū penis ꝓtra pctā notoria. Sz dixit ꝓpheta q̄ telas aranee texuerūt q̄ capiunt et retinent paruas muscas: sed non magnas aues. Ita ordinationes que mō fiunt solū capiūt et retinēt simplices et pauperes laboratores: ꝑ nō magnates: ciues et milites nec barones. imo dicūt rectores. forte quādo essem extra officium istud darent mihi vnaz bonā gladiatoraz. Dic quō ordinatio dz esse ad instar retis piscatoris: q̄ contrario mō se hz ad telam aranee: qz accipit et retinet magnos pisces et parui fugiūt. Idem dz esse de ordinationib⁹. qz debēt corrigere maiores: et tūc minores retinenf sub virga. Et si ex hoc aliquis de rectorib⁹ ꝓsequif vel occidit: hoc ē salarū a deo ꝓmissum ex hoc. Sap. v. Justi aūt in ꝓpetuū viuēt: et apud dñm est merces eor. Jō accipiēt regnum decoris et diadema speciei de manu dñi dei sui: q̄m dextra sua teget eos: et in brachio sancto suo defender illos. Ecce ꝓm⁹ modus habendi paradisum. Scd⁹ modus habēdi regnū dei est furādo secrete: qz piū furtum et benedictū. Unde sciendum q̄ fures ſiue latrones secrete vadūt ad domum divitis ad furandū. Hoc modo habent regnū dei ꝑsone que in hoc mūdo secrete faciunt pniam, timentes vt latrones ne audiant vel ꝓcipiāt nec etiaz fint discoopti, ideo secrete faciūt multa sciuntia: elemosynas: orones: et multa alia bona: et extra nihil sentif. Justus portant cilicium et extra ofdūt pulchras vestes. dormiunt in terra: surgunt in nocte ad orandū. Sic secrete furantur regnum dei, quia nullus scit bona opa ipor quousq̄ sunt in alio mūdo: et tunc dicetur. Nunquid ille est talis religiosus

Oīs tā pniam fecit ille ꝛc, Idē de pbris ꝛ laicis de istis dic̄ Aug. qñ audiuit famā sctitat̄ an thonij. Surgūt idocti ꝛ celū rapiūt ꝛ nos cū sciētijs nr̄is ad ifernū demergimur. Nō celū rapiūt. s. secrete p opa pnie. Et nos. s. qui dicimus ꝛ nō facim⁹. Surgūt. recte tāgit modū quē tenēt latrōes qñ volūt rape aliq̄ castrū qui surgūt de nocte ꝛ obs̄uāt custodes ꝛ secrete cū silentio scalāt castrū quousq; sunt alti⁹ ꝛ tūc clamāt. Ita pfone penitētes surgūt de nocte ꝛ secrete scalāt castrū paradisi ascendētes p scalā pnie: cui⁹ grad⁹ sunt opa pnialia. Vel scala est q̄dā ꝟtus cui⁹ gdus sūt qōlibet opus illi⁹ ꝟtut̄. Verbi gr̄a, deuotio ē vna scala cui⁹ gdus sunt: orare: ꝓtēplari: audire missas ꝫmones ꝛ cōicare ꝛc. Alia est alia scala: cui⁹ gdus sunt septē opa mie cor̄palia: ꝛ. vij. spūalia. Castitas est alia scala: cui⁹ gdus sūt gubnatio q̄nq; sensuū: cauere a occupiscētijs oculor̄: ab auditu aurīū ō illa materia carnis ꝛc. cauere a mala societate: ab occasionib⁹. Illi g̃ q̄ secrete faciūt ista opa ꝟtutū scalāt secrete ꝛ cū silentio castrū regni celor̄ intrāt. ideo dic̄ surgunt. De b̄ dō. Btūs vir cui⁹ est auxilium abs te: ascēsiones in corde suo disposuit i valle lachryma⁹ i loco quē posuit. ps. lxxxiij. Nō exēplū in vitis patrū lib. autētico de eulogiaristo ꝛ vxore sua q̄ cū q̄ttuor scalis. s. ꝟgitat: pnie: deuotōis: ꝛ mie scalabāt paradisū. Iste mod⁹ est bon⁹ p pfonis mūdanis q̄ secrete faciunt suas deuotōes ꝛ pnias: sicut sūt vidue domicelle. ta lib⁹ dic̄ xps. nolite timere pusill⁹ grex q; cōplacuit pr̄i vr̄o dare vob regnū. s. celor̄. Lu. xij. Nota si plz b̄ dicere circa illud cuz dr̄. nos cū sciētijs nr̄is ad ifernū demergimur, tres ꝺditiōes sciarum. s. nigromātia: uris: ꝛ theologie. Prima mala de se est: ꝛ sunt ex cōicandi oēs q̄ illā studēt ꝛ practicāt. Secūda est iuris. s. canonū ꝛ legū q̄ de se bone sūt: si pñt eē male ex mala intētōe: qñ p mala volūtate studenꝭ ꝛ exercenꝭ: tūc em̄ peccāt mortal⁹: ꝛ totū ē in pctōis debēt ordinare intētionē vt p bono cōi ꝛ p iusticia ꝓfuanda. Idē dō iure canonico. Si studēt vt hēant b̄ficia: pctm̄ ē q: finis est malꝰ. Idē si rōne studij dimittūt horas. Theologia est de se optima: si mala intētiōe hr̄ vt ascendaꝭ p b̄ studiū sup alios mihi valet: q: de scia fac̄ mortē eterna qñ dicit ego ero magr̄ intāgibil⁹: si qñ studet vt cognoscatur creator: ē talē duc̄ tale studiū ad gl̄iaz Jō apls Heb. vl. Doctrinis varijs ꝛ pegrīs nolite abduci. Subdit. Optimū est gr̄a stabilire cor. Tertiꝰ mod⁹ est habēdi regnū a casu: quēadmodū bursa cū pecunijs inuenit a casu in via: q: nō cogitauerūt de ipo nec putāt ipm: nec forte ipm credūt fiē: sūt illi hoies q̄ viuūt in pctis ꝛ vitijs i tota iuuētute ꝛ etiā in senectute: ꝛ qñ sūt circa portā inferni dei dat eis tantā ꝓtritionē ꝛ dolorē de pctis q̄ iueniūt padisum. Hoc mō ille latro inuēit padisum q̄ sp tenuerat malā vitā. de q̄ dic̄ Leo papa q̄ nūq̄ fecerat aliq̄ bonū: si qñ fuit circa portā inferni: q: tā erat crucifix⁹ ꝛ debebat mori hūit tātā ꝓtritōez q̄ vix potuit formare ꝫba. Dñe memēto mei ꝛc. cui rñdit xps. Amē dico tibi. hodie mecū eris i padiso. Ecce quō a casu inuenit padisum. de q̄ nūq̄ curauerat nec crediderat. Nota b̄ hūilitatē latronis in pctēdo: ꝛ largitatē xpi i dādo. Latro si petijt regnū celor̄: q: se nō reputabat dignū ex peccat⁹: si petijt. dñe memēto ꝛc. vt sic̄ sum socius b̄ in patibulo: ita sim socius illor̄ q̄ erunt a dextera tua in iudicio. Nota dū veneris i regnū tuū. nō assigt certū tps qñ. q. d. In iudicio recipiaꝭ me i regnū vr̄m. Bz ecce largitas xpi. Amē dico ꝛc. ꝛ dimisit sibi oia pcta q̄ntū ad culpā ꝛ q̄ntū ad penā. Si nō itrauit statī i padisum celestē nec terrestrē. imo descēdit in limbū vbi vidit diuinā eētiā ꝛ hūit padisuz eētialr̄ q̄ est videre deū. Aldoralr̄ credo q̄ q̄libet vr̄m isto mō vellet hr̄e padisū inuenīdo ipm. nō curādo de bonavita nec de pnia: sed viuere ad libitū dicēdo: siē de⁹ pepcit latroni sic ꝛ mihi. Nota quō in tota scptura nō legit de aliq̄ q̄ male vixerit ꝛ bonū finē habuerit nisi de latrōe. Rō quā assignāt doctores ali q̄ deuoti q̄re latro q̄ erat suspēs⁹ a dextris xpi fuit ꝓ sue: ꝛ nō ille q̄ erat a sinistris. fuit vmbra brachij xpi q̄ ipz tetigit. Dic quō crux xpi erat altior ac si xps fuiss⁹ capitane⁹ latronū: q̄ vmbra fuit tāte ꝟtut̄ q̄ ipm illuminauit ꝛ nec mir̄ si vmbra petri erat tāte ꝟtut̄ q̄ sanabat infirmos. vt legit̄ Act. v. Jō p locu a minori arguēdo ꝛc. Est tñ ꝓphetia ad b̄. Osee xiij. Sedētes in vmbra ei⁹ viuēt. Sumus g̃ stulti q: b̄ miraculū solū semel fuit factum et nos cogitam⁹ ꝛ nob euenire: multa alia miracula legunt de xpo: ꝛ de ista materia nō legit nisi istud. Jō caueaꝭ vob ne accidat vobis siē militi stulto. Dic̄ pabolaz de rege q̄ edificauit nobilē citarē quā voluit pplare solū de pfonis generosis: q̄ fecit pconsari q̄ cuicz generoso vēiēti i citate hitare volēti ipe daret sibi pulchrā domū ꝛ bonā. pusionē: duo milites socij audita pconsatōe voluer̄t ire ad dictā citarē ad hitādū. Unꝰ pauit se b̄ ꝛ ornauit se ꝛ res

cepit sibi necessaria. p itinere. Alius noluit aliq̄d recipere. p expēsis: sperās ꝛ ꝓfidēs q̄ via inueniret bursam plenā pecunijs. Cui dixit alter. Nō ꝓfidas de hoc: q: rarissime ꝟtingit in uenire bursam cū pecunia in via: si ille nō curabat ꝫba istius. vñ postea i via habuit vēdere equū ꝛ vestes ꝛc. Tunc̄d iudicatis istū fasse stultū. vē sic stult⁹ fuit. Dic rex potētissim⁹ est dñs nr̄ ihesus xps q̄ ē rex regū ꝛ dñs dñan tiū. Apc̄. xix. q̄ edificauit nobilē ciuitatē padisi. De q̄ dō. Gl̄iosa dicta sūt de te ciuitas dei. ps. lxxxvi. qua vult populare solū ō pfonis nobilibus. s. de scis iustis ꝛ bonis. De hac fec̄ legē ꝛ pconsatiōnē. Precones fuerūt apli ꝛ p dicatores. Duo milites sūt duo stat⁹ gētiū. s. eccl̄iasticor̄ ꝛ laicor̄: qui vadūt ad padisum. Quor̄ vn⁹ portat secū ꝛ recipit expēsas. p via s. decē florenos. i. obſuantiā decē preceptor̄: vel xij. florenos. i. xij. opera. pnialia q̄ sufficiūt p via. Primū est pctor̄ cognitio. scām cordis ꝓtritio. tertiū emēdādi ꝓpositū. q̄rtū male so cietatis vitatio. q̄ntū oris ꝓfessio. sextū cor̄pis afflictio. septimū hūilis ofo. octauū elemosynarū largitio. nonū debitor̄ restitutio. decimū iuriar̄ remissio. vndecimū fame repatio. duodecimū eucharistie cōio. Qui has pecunias hz in bursa ꝓscie. tali dic̄ rex i porta ciuitatis. Euge fue bōe ꝛ fidel⁹. intra i gaudiū dñi tui. Mat. xxv. Alī⁹ q̄ nō vult recipe pnias dicēdo siē deus pepcit latroni: ita mihi: q: ꝛ de⁹ mihi cor̄s est nūc siē tūc ꝛc. Hoc ē dicere. nō curo ō expēsis: ꝛ ego inueniā bursaz ꝛc. s. miam dei. Bz nō sp inuenit ita. Cui dic̄ xps i porta ciuitatis. Serue inutilē eijcite i tenebras exteriores. ibi erit flet⁹ ꝛ stridor dētiū. Mat. xxv. Si dr̄ relegioso iuueni q̄ itis. Rñdet ad padisuz: et qñ q̄rit portaꝭ expēsas: statim rñdet qñ ero scnex inueniā bursam plenā. Idez de pbro et laico. Faciamus g̃ opa bona xpiani. al⁹ non intrabimus. Mat. vij. Nō ois q̄ dic̄ mihi dñe dñe intrabit in regnū celor̄. Ergo dū tps habemus operemur bonū. Gal. vi.

Feria quarta post palmarū. Sermo II

Propter scelus po-

p pulī mei pcussi eū. Esa. liij. In p̄senti sermōe volo declarare aliq̄s vtilitates passiōis xpi: q: hoc req̄rit tps ꝛ thema ꝓpositū. Pro hui⁹ ꝺbi declaratiōe ꝛ materie pdicāde introductiōe sciēdū q̄ regla ē generalis ꝛ certa ꝛ ꝫa in sctā theologia. q̄ oia mala pene sūt a deo. Sec⁹ de mal culpe: q: de⁹ nō pōt peccare: si oia mala penalia fac̄ deus: si cut infirmitates: dolores: tribulatōes: mortalitates ꝛc. Quicq̄d ē g̃ pene ē a deo: ꝛ q̄cq̄d ibi culpe est a creatura. Et rō q̄re mala pene sūt a deo: p nra vtilitate ad sanādū ꝛ curādū alias nras. Nō credaꝭ nec intelligaꝭ q̄ de⁹ letet̄ vel gaudeat de nr̄is malis penalib⁹. siē nec medicus letat̄ q̄n dat purgatōez amarā: sic nec de⁹ q̄n dat dolorosas penas seu purgatōes amaras infirmitatū. Jō os sustiere patiētem: q: sic sananꝭ vulnera pctor̄. Dic Jō illos q̄ ipatiēter suscipiūt mala penaliaꝰ nō curanꝭ si dānantur a deo ꝓpꝫ eor̄ ipatiētiā ꝛ murmur Jō deū. De q̄ dic̄ Esa. in pſona dei. Ego dns ꝛ nō ē alter formās lucē ꝛ creās tenebras: faciēs pacē et creās malū. Ego dns faciēs oia hec. Esa. xlv. Idē Amos. iij. Si erit malū i ciuitate qđ dns nō fecerit: inrogatiue. q. d. nō. Itē Eccl̄i. xi. Bona ꝛ mala: vita ꝛ mors: pauptas ꝛ honestas a deo sūt. Et ista rñsione sctē pſone q̄ hūt aliq̄d malū pene: ꝓfortādo se totū deo attribuūt. vt pt̄z Job. i. q̄ postq̄ oia bona sua perdidit ꝓsolādo seipsuz dixit. Dns dedit dns ab stulit: sicut dño placuit ita factū est. Cū tñ dic̄ tertus ꝛ illa mala fecerūt sathanas ꝛ inimici Job: qđ totū attribuebat deo: sciēs q̄ oia mala sunt a deo: q: diabolus ꝛ inimici solū erant cause instrumētales. Idē debeꝭ vos facere in vr̄is tribulatiōibus: cogitādo quō sunt a deo iste tribulatiōes: pctā vr̄a ꝛ defectus sūt a nob iō de illis dēmus dolere ꝛ tristari. Ad ꝓpositū de passiōe xpi ꝓsideranda sūt duo. s. culpa ꝛ pena. Culpa fuit iude pditoris: iudeoꝝ ꝛ pilati. si pena fuit a deo ꝓ medicina pctoꝝ nr̄oꝝ. Hoc dicit de⁹ pr̄ i themate. Propꝫ scelus ppli mei. sc̄z sanandū: pcussi eū. pt̄z thema. Et quō passio xpi q̄ntū ad penā fuit ordiata a deo pt̄z inueni in sacra scriptura. q̄ passio xpi est optima medicina ꝺta pctā iuxta tres spēs medicine quas medici faciūt sc̄z

Medicina curatiua.
Medicina cōfortatiua.
Medicina pseruatiua.

Et p q̄libet istarū dic̄ thēa. Propꝫ scel⁹ ppli. Quātū ad pmū dico q̄ passio xpi fuit medicina curatiua pctoꝝ nr̄oꝝ: q: ꝑm doctrinā Augustini nūq̄ aīa passione xpi nec post fuit aliq̄s curatus a pctis nisi ex passione xpi. Si dicaꝭ, ꝛ quō ante q: nō dū erat facta. Rñdeo q̄ sicut mō passio xpi sanat a pccatis ex fide quā habemus de passiōe xpi facta: sic antiquitus saluabanꝭ a pctis ex fide passionis xpi fienda. Qđ notat Mattb. xxi. vbi legit q̄ qui pibant. s. aute xpm: ꝛ qui seqbanꝭ: cōes clama

ꝛ iiij

bant. Osanna filio dauid. Qui ꝑbāt: vt adā
noe abrahā ꝛc, ꝛ q̄ seqbant: vt nos oēs habe
mus saluatōez ꝛ sanitatem a passiōe xp̄i. De
hac nota figurā, Nūe. xxi. de serpēte eneo fctō
a moyse de mādato dñi dei ꝑ medicina curati
ua a morsibus. In quo ptz q̄ iudei añ passio
nē ꝑ mille ꝛ ḡngentos annos tam adorabāt
crucē. Quia a serpente q̄ tēptauit euā pctā in
hunc mundū intrauerūt. Et morsus illoz ser
pentū in deserto figurabat morsus tēptationū
demonū. Jd eo si aliq̄s sentit se mozderi a ser
pente leuiathan ꝑ supbiā, pōpā ꝛc. si vult cu
rari respiciat xp̄m oculis mētis hūliter i cru
ce pendentē, Jſto mō curabit a plaga supbie.
Juxta illud Phil. ij. Hoc sentite in vob q̄d et
in xp̄o iesu. ſ. fuit. Jdē de serpente māmona ꝑ
auariciā: respice xp̄m nudū ꝛ pauperē in cru
ce pendentē. Jō dr Aldichee. i. Sup hoc plan
gā ꝛ vlulabo: vadā spoliat⁹ ꝛ nud⁹. Sup hoc
facto. ſ. passionis xp̄i plāgā. ſ. auariciā meaz.
vlulabo. ſ. restituēdo: ꝛ ꝑ ꝯñs incedā spoliat⁹
et nudus. Jdē de morsu serpētis asmodei ꝑ
luxuriā: respiciat xp̄m cruentatū in cruce pen
dētē. Esa. i. A plāta pedis vsq̄ ad vticē nō est
in eo sanitas. Et dicet. Dñe nolo delectatiōes
in corpe meo: q̄z vos dñe, ꝑ me tot dolores su
stinuistis in corpe vestro. Jdē de morsu serpē
tis beelphegor ꝑ gulā: respice xp̄m i cruce pē
dentē quō fuit passus sitim: ꝛ gliter fuit felle
et aceto potatus. Jdē de morsu serpētis baal
berith ꝑ irā: respice xp̄m in cruce pendētē quō
orauit ꝑ crucifixorib⁹ dī. Pater ignosce illis
q̄: nesciūt q̄d faciūt. Jdē de serpēte astaroth ꝑ
accidiā: aspice xp̄m in cruce q̄tā habuit dili
gentiā in oratione quā fecit: q̄z de cē pō. dixit: vt
dicit Viero. scz cētū. l. hūs. Ergo inspice ser
pentē eneū. i. xp̄m. Q̄m sicut serpēs eneus ha
bebat formā serpētis ꝛ nullū hēbat venenū:
sic xp̄s est hō verus: si nō habuit venenū pcti
q̄: venit i simlitudine carnis: si nō in carne pcti
Jdē de pctō inuidie: respice xp̄m in cruce pen
dentē ꝑ ꝓ charitatē ꝛ amorē nr̄m. Jō dic ips
se. Hoc est ꝓceptū meū: vt diligaī inuicē sicut
dilexi vos. Job. xv. Ecce quō passio xp̄i est me
dicina curatiua pctōz nr̄oz. Iuctas. Job. iij.
Sicut moyses exaltauit serpētē in deserto: ita
exaltari oz filiū hoīs: vt ois q̄ credit i ipso nō
preat: si hēat vitā eternā. Et. i. Pet. iij. Xp̄s
semel ꝑ pctis nr̄is. ſ. curādis mortuus est. Jō
dic deus pr̄ in the. Propr̄ scelus ꝛc. Dico se
cūdo q̄ passio xp̄i est medicina cōfortatiua,
Q̄m sicut boni medici dāt medicinas ad ꝓfor
tandū sanos. Sic passio xp̄i nō solū est infir
mis ex pctis medicina curatiua: si etiaz sa
nis. i. iustis bonis ꝛ pfectis plonis medicina
ꝓfortatiua: vt sint fortes ℨ tēptatōes. De hac
nota figurā Exo. xv. vbi legit de aq̄s marath
de q̄bus cū nō ꝓssent bibere filij israel ꝓpter
amaritudinē: moyses orauit dñm. Qui ondit
sibi lignū dicēs q̄ ipsū mitteret in aq̄s. Q̄d cū
missiz in aq̄s in dulcedinē ꝝse sunt, dic text⁹
Q̄d figura fuit passiōis xp̄i: q̄z aq̄ marath. i.
amare: sunt tribulatiōes mūdi hui⁹: miserie.
infirmitates: tēptatiōes ꝛc. Lignū dulcorās
istas aq̄s est lignū crucis q̄ mittit in aq̄s tri
bulationū ꝑ memoriā passiōis xp̄i: cogitādo
tribulatiōes: dolores: ꝛ miserias q̄s xp̄s susti
nuit in sua passione. Jſto mō sustinebitis dul
citer amaritudines ꝛ tribulationes. Vñ dicit
Grego. Si passionē dñi ad memoriā reuoce
mus: nihil est tā durū ꝛ amarū q̄d non equo
aīo toleremus. Jō sic passio xp̄i est medicina
curatiua septē pctōz mortaliū: ita est medici
na ꝓfortatiua septē ꝝtutū. Primo ꝝtus fidei
cogitādo quō in xp̄i passiōe sol obscuratus fu
it ꝛ terra tremuit: ꝛ petre scisse sūt gliter crea
ture insensibiles testate sūt xp̄m esse verū deū
et hoiem. Jſto mō ꝝtus fidei ꝓfortat i corde.
Hoc mō ꝓfortat⁹ fuit cēturio q̄n dixit, Vere
hic hō fili⁹ dei erat. Aldar. xv. Scdo ꝝtus spi
ſto mō. Si xp̄s tātū fecit: tāta passus fuit vt
saluaret nos: iō possiz fecare sperare: q̄ fivolo
facere pniam de petis q̄ remittet mihi pctā: ꝛ
dabit mihi gr̄am in p̄nti: ꝛ gloriā in futuro.
Ro. viij. Qui ꝓprio filio suo nō ꝑcit: ſ p ꝛo
nob⁹ oīb⁹ tradidit illū. Quō nō etiam cū illo
oīa nob donauit? Sic ꝓfortat ꝝtus spi. Ter
tio ꝝtus charitatis: cogitādo q̄ xp̄s a nobis
dz amari q̄ tāta ꝑ nobis voluit pati. Cogita
re si aliq̄s vꝝm essz incarcerat⁹ ꝛ ad mortē tā
ſeutētiatus: si ꝑ aliq̄d essz liberat⁹. q̄tū illū
semꝑ diligeret q̄diu viueret. Sic oēs nos era
mus in carcere pcti detēti. ꝛ ad mortē ꝛ furcā
inferni sentētiati. Bz venit amic⁹ nr̄ xp̄s qui
nos liberauit: q̄z ipse solus voluit ſuspēdi: ne
aliq̄s sibi credēs ꝛ obediēs ſuspēderet i furca
iferni. Jō Bern. Sup oīa reddit te mihi ama
bilē o xp̄e calix passiōis q̄ bibisti: opus nr̄e
redēptionis. Quarto ꝓfortanr̄ q̄tuor ꝝtutes
cardinales. Primo prudētia cogitando quō
xp̄s prudēter voluit redimere mūdū. q̄z ꝛz es
sent alij modi infiniti ad redimendū: tñ volu
it seruare modū prudētie, vt sicut totū ꝓmalu
gnis hūani venit a muliere ꝝgine spōsata: ꝑ
malū āgelū iformata fructu ventro sathane
voluit xp̄s ꝙ totū bonū hūani generis veni

ret a muliere ꝝgine despōsata: ab angelo sa
lutata ꝛ informata. Jō cārat eccl'ia. Hoc op⁹
nr̄e salutis ordo de ꝑposcerat: mlt̄iformis ꝑ
ditoris ars vt artē falleret ꝛc. Et ꝛstruit sic.
Ordo nr̄e salut⁹ op⁹ b̄ de ꝑposcerat: vt ars. i.
prudētia xp̄i. artē. i. prudentiā diaboli multi
formis, pditoris falleret. Quito ꝓfortat iusti
cia. Arguūt iudei dī. Si xp̄s erat deus ꝛ hō:
q̄d oportebat ips̄m patiq̄: bñ fecisz remissio
nem generalē, sic faciūt q̄cz dñi. Rideo. Et
nisi fuisset sua iusticia q̄ est sua ēntia: quia i
deo ꝝtutes nō sunt q̄litates aduētie sicut in
nobis: si ꝝtutes in deo sunt sua ēntia, ideo in
redēptiōe generis hūani voluit ꝑuare modū
in q̄ apparet sua infinita mia: q̄z ipe qui non
obligabat voluit portare on⁹ ꝛ ēt sua infinita
iusticia: q̄z ips̄m p̄ciū sufficiēs ꝛ supabūdans
ipe voluit soluere: q̄z voluit capi ꝛ ligari vt si
bi credētes ꝛ obedientes saluarēt ꝛ sic de aliis
Q̄m iust⁹ dñs ꝛ iusticias dilexit xp̄s. Sexto
cōfortat ꝝtus tēpantie q̄n exēplo passionis
xp̄i hō se tempat in ꝑspis: delitijs: cibis: oīa
mentis recipiēdo nisi necessitatē corpis. iux
illud. i. Pet. ij. Obsecro vos fratres tanq̄ ad
uenas ꝛ pegrinos abstinere vos a carnalib⁹
desideriis. nō dicit necessariis. Septio ꝓfor
tat ꝝtus fortitudis: cogitādo quō xp̄s fortit
sustinuit clauos ꝛ coronam: inclinādo se. deri
siones dicentiū. alios saluos fecit: si vult fort
vsq̄ ad mortē dādo nobis exemplū stādi for
titer in bona vita vsq̄ ad mortē. Jutta illud
i. Coz. xv. Obsecro vos ffres stabiles estote ꝛ
imobiles. Ecce quō passio xp̄i est medicina
ꝓfortatiua. i. Pet. ij. Petā nostra ipe ꝑtulit i
corpe suo sup lignuz: vt pctis mortui iusticie
viuamus. Ecce medicina curatiua ꝛ etiā me
dicina ꝓfortatiua vbi viuamus. Dico t'tio
q̄ passio xp̄i est etiā medicina ꝑfuatiua. Si
cut boni medici tpe pestilētie faciūt aliquam
medicinā ꝑfuatiuā infirmitatis. Ita fecit xp̄s
de sua passione. q̄n tot sunt infirmitates pctō
rum tam ex tēptationibus diaboli ꝛ occasioni
bus mūdi: q̄ etiā ex inclinationib⁹ carnis: q̄
opz nos habere medicinā ꝑfuatiuā q̄ est xp̄i
passio. Nota ad hoc pulchrā figuraz Jone. i.
Dic historiā de ppha iona naugāte ꝛ de na
ui ꝛ tempestate piclitante. Qui dixit nautis.
Mittite me in mare: ꝛ cessabit mare a vobis
Scio eīm q̄n, ꝑter me hec tēpestas venit su
per vos. Tulerūt g̃ iona ꝛ miserūt in mare: ꝛ
cessabat ꝛ stetit mare a feruore. Nota ibi hi
storiā: q̄z figura fuit passionis xp̄i. Vñ gen⁹
humanū factū est ad istar nauis. Jn ꝓncipio
fuit strictū solum habēs duos postes. i. duas
ꝑsonas. ſ. adā ꝛ euā. Deinde creuit paulati ꝛ
dilatatū fuit. Gal. iiij. Venit plenitudo tpis.
Sed iā modo in fine mūdi stringit ad istar
puppis nauis. Jō de natura hūana dr. Facta
est q̄si nauis institoris. P: roū. vl. Jrem. Hoc
mare magnū ꝛ spaciosum manib⁹: illic repti
lia q̄rū nō ē nūer⁹, Animalia pusilla cū magnis:
illic naues ptrāsibūt. ps. ciij. Aldund⁹ē mare
magnū in q̄ sūt ꝯples fortune ꝛ tēpestates.
Si g̃ vultis ꝑuari a morte pctī mortal' mit
tat⁹ ionas in mare. Jonas interpt⁹ colūba:
et sigt xp̄m habentē simplicitatē columbinā
q̄ mittit in mare amarū ꝑ mēoriā sue passio
nis: cogitādo deuote quō ad instar ione i no
cte passionis dixit, Quē q̄rit. Si g̃ me q̄ritis
q̄. dimittite me i mare amarū. ſ. amare passi
onis ꝛ cessabit mare a vob, i. abstiebit a pctis
cogitātes quō ꝛ tāta passus sum ego. Jſto mō
homo refrenat a pctis ꝛ ꝑuat a morte culpe
ꝛ gehēne. Ecce quō passio xp̄i ē medicina
pseruatiua, ideo dicit Leo papa. Agnosce o
xp̄iane dignitatē tuam: ꝛ diuine cōsors fact⁹
nature, noli in veterē vilitatē degeneri ꝙuer
satione redire, Memēto q̄ ꝑciū redemptio
nis tue sanguis xp̄i est ꝛc.

Jn cena dñi. Sermo

Hoc facite in meam

ꝙ cōmemoratōnē. i, Coz. xi. Jn hoc
p̄nti ℨmone cōcurrūt tres magne
solēnitates. Prima ē de cena quā xp̄s voluit
facere cū discipl⁹ suis recipies valere ab eis
Scda est de ablutiōe pedū apl'oz. q̄z xp̄us q̄
erat dñs ꝛ rex ꝛ magr̄ voluit lauare pedes a
postolor hūil'r vt nob daret exēplū hūiliat.
Ille due solēnitates tāgunr̄ in euāgelio, de q̄
bus fit ℨmo post prādiū. Tertia ē de scō sacro
altaris, de q̄ loq̄r epla hodierna. De q̄ lz fiat
ℨmo in die corpis xp̄i ꝛ de mirabilib⁹ vtilita
tib⁹ sacri, hodie tñ est ꝓpa materia de institu
tione hui⁹ sacramēti. i. q̄re ꝛ quō hoc sacm̄ a
xp̄o institutū est ꝛ ordinatū. Bz ꝓmo saluteꝛ
ꝝgo maria. Hoc facite ꝛc. Ego q̄sm in sacra
scriptura modum ꝛ rationem quare christus
verus deus ꝛ homo voluit instituere et ordi
nare hoc sanctum sacramentum. Et inueni
q̄ncq̄ rationes principales.

Prima ꝓpter ostensionē memorialē.
Scda ꝓpter oblationē ꝑpetualem.
Tertia ꝓpter refectionē spūalem.
Quarta ꝓpter curationē medicinalē.
Quinta ꝓpter ꝓmotionē celestialem.

De prima loquif xps in themate pbis ⁊ generaliter oibus xpianis dicēs. Hoc facite, s. sacrificiū in meā cōmemoratōez. s. celebrando: offerēdo sacrificādo in meā cōmemoratiōez. nō in p̄cāie acq̄sitōez: nec ad vanā gl'iam vel hypocrisis oñsionē. Et vos laici b facite, s. audiendo missam: audiendo: p̄dicādo: ⁊ cōicādo in meā cōmemoratōez. Prima rō institōis huius sacri est ppt oñsionē memorialē. s. ad oñdēdū q̄d sit adorandū ab hoie. Hāc rōnem possum fundare p regulā pbie dicēdi. Nihil ē in intellectu q̄n pus fuerit in sensu, sic pōt exēplificari de ecclia q̄ hz q̄nq; ianuas: de q̄ ēvāz dicere q̄ null' ē in eccl'ia q̄n intret p aliquaz harū portaz. ⁊ nihil ē in intellectu q̄n intret p aliq̄d hoz. s. sensuū corpaliū. vel fm ppria tē vel fm diuersitatē rei: vel fm q̄uenientia vl' dñam rei. vel fm q̄titatē vel q̄litatē. vel fm actōez vel passione. Dē aūt in sua essentia ē suba impceptibil aliq̄ sensu corpali. q̄n nō pt oculis corpalib' videri: nec auris audiri: nec manib' tāgi ⁊c. Propt' b dē a p̄ncipio mūdi vsq; mō sp voluit adorari sub aliq̄ forma seu figura visibili. Certū eñ ē q̄ dē apparuit adabrae ⁊ alijs sctis pl'archis q̄ nō viderūt deū in sua essentia: s videruntformā vel figurā q̄ nō erat dē. Et adorabāt nō formā illā vel figurā: s deū in illa forma vl' figura. Et sic deus p illā formā vl' figurā intrabat i itellectu illi' cui appebat. Deide venit xps ,pphetaz: inter q̄s moyses fuit p̄mus. Cui apparuit dñs i forma ignis q̄n custodiebat oues ietro soceri sui Et moyses adorauit nō ignē nō rubū: s deuz in illa figura p quā intrabat i itellectu moysi. Itē q̄n deus Exo. xx. dedit legē in mōte synai: ibi dē apparuit in forma ignis: ⁊ moyses ⁊ populus adorauit nō ignē: s deū in illa forma in q̄ voluit adorari. ad oñdēdū suā actuitatē in puniēdo vt ipsos terreret. Jō dixit moyses populo. Nolite timere: vt eñ ,pbaret vos dē venit: ⁊ vt terror illi' essz in vob ⁊ nō p̄cārem. Exo. xx. Deinde p̄cepit moysi vt faceret arcā intus ⁊ ex deaurata de auro purissimo. ⁊ sup erāt duo cherubi q̄ tenebāt ,pticiatoriū. i. messam auri, ⁊ intus i arca erāt due tabule legē. v̄ga aaron: ⁊ amphora mānē, ⁊ tot' ppls iudaicus adorabat nō lignū arce: nec aurū: s deuz. q̄n i illa forma seu figura voluit adorari. Rō est, sic arca custo dit illud q̄d ptinet in ea: ita deus custodiebat ⁊ p̄seruabat illū ppl'm q̄diu sibi credidit ⁊ obediuit. Et q̄n portabat ppls adorabat. ⁊ mō iudei deridēt nos q̄n adoramus deū in hostia. Deinde tpe regū post̄ rex salomon' ex p̄cepto dei edificauit templū: ⁊ arca fuit posita in tēplo in sctā sct̄oz: nec poterat videri, deus voluit adorari in alia forma. s. in figura nubis. iij. Reg. viij. Dñs dixit vt habitaret in nube. Et salomō ⁊ ois ppls adorabat nō nubē: s deū in illa forma. Rō q̄re i forma nubis voluit adorari tūc. q: sicut nubes refrigerat ꝺ calorē solis: sic tpe salomōis iudei habebant magnū refrigeriū q̄etis ⁊ pacis cū oibus inimicis. Deinde venit deus ⁊ recepit formā humanā i vtero v̄ginali, ⁊ q̄diu xps vixit adorabat dē in forma hūana. Ex q̄n xps volebat recedere ab isto mūdo p mortē corpalē post̄q̄ tā ordinauerat alia sacramēta: xps ordinauit aliā formā seu figurā sub qua dē voluit adorari, nec ignis terribilis: nec arca: nec nubes: s panis q̄ est melior p̄dictis figuris ⁊ vitā dat, q̄n vita hois cōseruat in pane p̄ncipaliter. q: alij cibi sunt de bene esse. In quo oñ dif q̄ deus dat vitā gr̄e ⁊ gl'orie sibi credentibus ⁊ obediētibus. Ecce rō quare vult modo adorari sub tali forma vel figura: q: nos non adoramus panē nec illā albedinē q̄ repsentat diuinā puritatē, nec rotunditatē q̄ repsentat diuinā eternitatē. q̄ caret p̄ncipio ⁊ fine: s deū ptētū ibidē, Auisenf sacerdotes ne hostia fit angularis vel maculata. Ecce quare dic̄ xps. Hoc facite in meā cōmemorationē. sc̄z passionis mee. Osee. xiij. Conuertent sedentes in vmbra eius: viuent triticū: ⁊ germinabūt q̄ si vinea. memoriale ei' sicut vinū libani. Effraim quid mihi vltra idola. Umbra xp̄i fuit lex moysi. Jtē de nouo testamēto auctas. Quia p incarnati v̄bi ⁊c. Scda rō institutiōis huius sacramēti fuit oblatio p̄petualis. Pro cui' declaratiōe sciēdū q̄ deus a p̄ncipio mūdi voluit vt oēs hoies offerrēt sacrificiū. Rō: q: ipse est p̄ncipiū q̄ dat, oia nobis. ideo vult vt faciamus sibi aliquā oblationē. sed mutabat oblatiōes sicut etiā mutabat figuras seu formas adoratiōis. Cayn eñ obtulit de frugib' terre. sc̄z p̄iori. Abel aūt de gregibus. s. de meliori. Melchisedech autē corā abraam obtulit dño nō granā: nec agnos: sed panem ⁊ vinum. Gen. xiij. Etiā infideles qui habitabāt in terra chanaā: anteq̄ filij israel habitarent in ea offerebāt filios suos ⁊ filias idolis. Dic modū quō calefaciebant idolū de ere: ⁊ cum magno tumultu filios traxerūt p ignē: ⁊ obtulerūt illi idolo ne pater sentiret plorare filiū suū ⁊c. De q̄bus dd. Jmmolauerāt filios suos et filias suas demonijs. p̄s. cv. Sed malū fuit sacrificiū ⁊ reprobatū. ideo p̄cepit deus filijs

israel q̄ offerrent non filios nec filias: s aialia: boues: oues: vitulos: agnos: turtures ⁊c. Et hoc durabat vsq; ad xp̄m q̄ debebat mutare sacrificiū: ⁊ dimittia oib' alios sacrificijs ⁊ modis sacrificiorū. s. cayn: abel: aaron ⁊c. elegit sacrificiuz melchisedech qui obtulit panem ⁊ vinum: qui erat sacerdos dei altissimi. Juxta ,pphetam. Jurauit dñs ⁊ nō penitebit eū ⁊c. p̄s. cix. Nō dic fm ordinē aarō q̄ obtulit animalia. Ecce hic oblatio p̄petualis. ⁊ ē tāte virtutis q̄ i toto mūdo nō remāsit aliud sacrificiū nisi istud. q: isto aduenīēte oia alia sacrificia debebant cessare. Jō mō nec agereni nec iudei nec a'ij infideles habēt aliq̄d sacrificiū: q: tāta ē excellētia hui' sacrificij q̄ dē nō permittit q̄ fiat aliud sacrificiuz in mūdo. Et est cōpletus ,ppbia Malachi. i. Non est in volūtas in vob dic̄ dñs exercituū: ⁊ munꝰ nō suscipiā de manu vra. Ab ortu eñ sol' vsq; ad occasus magnū est nomē meū i gētib': ⁊ in oi loco sacrificat: ⁊ offert noi meo oblatio munda. Et loq̄bat sacerdotib' veteris legis. Nec auctas deberet scribi lr̄is aureis. Nota in oi loco. Judei nō audebāt facē sacrificiū nisi i hierl'z sub pena mortis. Et dr̄ oblatio mūda. sec' de oblatione iudeoz īmūda. Sacerdotes eñ iudeoz carnifices ⁊c. s oblatio xp̄ianoz ē munda. Auisentur sacerdotes q̄ mappa altaris ⁊ corpalia sint mūda: ⁊ hostia sit mūda. ⁊ vinū calix ⁊c. In hoc sctō sacrificio deus descendit quolibet die: ⁊ tū nō recedit de celo. q̄ē admodū radij solares descēdūt ⁊ intrāt p̄ oēs fenestras aptas: ⁊ tñ non recedūt a sole nec a celo De hoc dixit xps aplis q̄n debuit ascēdere in celū. Ecce ego vobiscū sum oib' diebus vsq; ad p̄summationē sec'li. Mat. vl. Glo. i sacrificio altaris. Hoc facite ⁊c. Tertia rō institutiōis hui' fuit refectio spūalis. Hāc certū sit vob q̄ nulla creatura viuēs nec corpal' nec spūal' pōt vivere nec durare in esse sine cibo. q̄ de creaturis corpalib' pz ad oculū. De creaturis aūt spūalib'. s. āgel' pz. q: ēt idigēt cibo: ⁊ corpali ⁊ spūali, Auctas. Dixit raphael Tobie. Cum eēm vobiscū: p volūtatē dei erā. Videbar qui dē vobiscū māducare ⁊ bibere: ⁊ ego cibo invisibili ⁊ potu q̄ ab hoib' videri nō pōt vtor. Tob. xij. Jdeo dr̄ tanꝰ bonꝰ pfamilias. p̄dit de cibis corpalib' corporib' q̄n dixit ade in padiso existēti. Et oi ligno padisi comedetis ⁊c. Ecce p̄mus cib'. Non dedit licentiā comedendi carnes ⁊ pisces: nec bibendi vinū vsq; ad xps noe. ⁊ trāsiuerunt vltra mille q̄ngenti ānī. Si aliq̄s diceret. modicā p̄fortatiōē dabant fruct'. Rñdeo, imo tunc maiorē p̄fortationē dabant fruct' cū aq̄: q̄ mō capones galline ⁊ vinū. Hāc dixit dē. Ecce dedi vob oēm herbā afferētē semē sup terrā: ⁊ vniūsa ligna q̄ habent in semetip̄is semētē generis sui: vt sint vob in escā ⁊ cūct' aiantib' terre. Gen. i. Deinde post diluuiū tpe noe post̄q̄ lauit mūdū ab immūdis mutauit escas. q̄n aqua diluuij ita destruxit terrā q̄ extūc fruct' nō fuerūt ita boni nec tāte virtut' sic pri'. Jō mō nō est bonū solū comedere fructus ⁊ bibere aquam. Jdeo post diluuiū dē dedit licentiā comedēdi carnes: pisces: ⁊ bibere vinū di. Cuncta animātia terre. volucres celi ⁊ pisces maris manui vestre traditi sunt: ⁊ oīe q̄d mouet ⁊ viuit erit vob in cibū. Gen. ix. Deinde in deserto vbi filijs israel defecit cib' p̄dictarū escarū: dē p̄uidit eis de mānā: q̄d q̄libet die descendebat de mane ad istar grani coriādri. q̄d durauit q̄usq; fuerūt in terra p̄milliōis. Jō dauid Oculi oīm in te sperant dñe ⁊ tu das escā ⁊c. Sed nondū p̄uiderat de cibo spūali. p aiabus q̄ sunt spūales: ⁊ q̄ aia est p̄ncipalior ps hois. Jō dauid plāgēdo dicebat. Esurientes ⁊ sitientes: aia eoz in ipis defecit. Sed venit xps q̄ ordinauit escā ⁊ cibū spūalem. p aiab'. s. hoc sctm sacrificiū q̄d nō solū ē. p oblatōe: s etiā i refectionē spūalē: vt in isto cibo aie recreent ⁊ fortificent in deuotiōe ⁊ virtutib'. Nec credatis q̄ iste cibus descendat in stomachū corporis ad recipiendū ibi digestionē: s in stomacho aie. s. memoria. De hoc cibo p̄phetauit dauid dī. Et pluit illis mānā ad māducandū ⁊ panē celi dedit eis. Panē angelorū manducauit hō: cibaria misit eis in abundantia ⁊c. p̄s. lxxvij. Primo loquif de mānā indeoz. ibi Pluit illis mānā. s. de nubib' ⁊ non de celo em p̄ceo: sed de celo aereo. Deinde dic̄ de isto sacramēto. Panem celi dedit eis: panē angelorū manducauit hō ⁊c. Nō loquif de mānā sic dicunt iudei: q: angeli nō comedunt de manna Nota cibaria. hoc nō pōt intelligi de manna, q: nō erat nisi vn' cib'. s de isto sacro in quo ē corp' xp̄i. ita: dicit virtutes ⁊ influētie oīm bonorū. Jō dicit cibaria. Jō cantat ecclia, Panis angelic' fit panis hoim: dat panis celic' figuris terminū. O res mirabilis manducat dominū: seruus pauꝑ ⁊ humilis. Dic practice quō xp̄us hodierna die in cena accepit placētulā panis azymi. ppt hoc nos cōsecramus in pane azymo. Et eleuatis oculis in celū benedixit, ⁊ dixit illa eadē v̄ba que nos dicimus in consecratione, Et dictis verbis non

remanſit ibi ſubſtãtia panis: q; cõuerſa fuit in
corp⁹ xpi. ⁊ qz erat corp⁹ viuũ. ſõ erat ibi ſan-
guis ⁊ aia ⁊ diuinitas, ſi apli nõ videbãt ibi
corp⁹. Et cõcauit ꝓmo ſeipz ſic ſacerdos pri
mo ſe cõſecat. Deinde alios. nec frãgẽdo placẽ
tulam frangebaſ corpus xpi, ſicut nõ frangi-
tur imago in fractiõe ſpeculi. deinde cõcauit
apl'os dicens. Accipite ⁊ manducate: hoc eſt
corpus meuz. Dñe dixit petrus: iſte panis eſt
corpus veſtrũ? Petre: dixit xps. nõ ẽ panis:
ſed eſt corpus meũ. ideo cõmunica. Dixit pe-
trus poſtq̃ communicauit. Q̃ dñe iſte cibus
me cõfortauit totũ ⁊ aiam meã illuminauit.
Tunc dixit xps ſibi, Ego do vobis prãtẽ idẽ
faciendi. Cõcauit enĩ iudã q̃ indeuote ⁊ ma-
le pat⁹ accepit. ⁊ eõſlict peccauit male cõmuni
cando ⁊ xpm ꝓpendo. Si dicaſ q̃re xps cõ-
cabat eũ quẽ ſciebat eſſe in petõ ⁊ male para
tum, Rideo. qz nolebat ipm publicare, quia
peccatũ ſuuz erat occultũ. Sic nec curatus dz
negare cõcationẽ illi quẽ ſcit ſecretũ peccato
rem ſi pnit ſe cum aliis ad cõcandũ: qz diffa
maret ipm. Dic quõ q̃libet xpian⁹ dz cõcare
in paſcha ꝛc. Pueri, xij, vel, xiiij, annoruz. Jõ
dicit xps, Dic eſt panis qui de celo deſcendit,
Jo. vi. Nõ de celo aereo: ſi empyreo. Dic quõ
tpe apl'oz xpiani cõcabant oi die. Erant au
tem pſeuerãtes in cõcatiõe fractiõis panis,
Act. ij. Panis, Glo. euchariſtie. Deinde fuit
ordinatuz cõcare in qualibet dñica, Deinde
in quattuor feſtiuitatib⁹ ꝓcipuis.
Job. vi. Ame ame dico vob: niſi mãducaueri
tis carnem filij hois ⁊ biberitis ei⁹ ſanguinẽ:
nõ habebit vitã in vob. Quarta rõ inſtitu
tionis ſacramẽti fuit ꝓpter curationẽ medici
nalem. ſ. ad curandũ plagas nras tã corporũ
q̃ aiarũ. Vñ oia mala: tribulatiões ⁊ miſerie
⁊ finaliter moꝛs habuerunt oꝛtũ ⁊ venerunt
ex cibo ⁊ comeſtione ade ꝺ ꝓcepta dei. Ex il
lo cibo porta fuit apta oib⁹ malis, qz alis gen
tes habitaſſent in paradiſo terreſtri ſine miſe
riis ⁊ penis q̃buſcunq̃. Et poſtq̃ ibi vixiſſent
iuxta diuinã ordiationẽ: deus diriſſet michae
li. Deſcende in paradiſum terreſtrem: ⁊ oñs
q̃ ſunt ibi talis etatis aſcẽdãt huc, ⁊ ſine dolo
re ⁊ morte illuc aſcendiſſemus ad gliam. ſi ex
petõ ade ꝛc. Jõ dicit grãmaticus, Mala ma-
li malo mala contulit oia malo, Conſtructio,
mala, i. maxilla. mali, ſ. ade. malo. i. ꝓpter po-
mum. oia mala contulit malo, ſupple mundo.

Quia licz eua comediſſet de illo cibo: ſi adam
non comediſſet nõ fuiſſemus obligati ad iſta
mala: nec fuiſſem⁹ cõcepti in petõ oꝛiginali: ſi
ſola eua fuiſſet punita. Videns dñs deus q̃
diabolus ita ordinauerat q̃ ex fructu veniret
omne malũ: ipſe oppoſitũ ordinauit q̃ ex fru
ctu. ſ. arboꝛis marie cui dicimus: benedictus
fructus ventris tui, veniret omne bonuz toti
mundo. Sicut diabolus arte ſua tantũ ſciuit
facere q̃ ex fructu omnes gentes plagauit ⁊
vulnerauit: ꝓ oppoſitũ ego faciam medicinas
vlem Jõ oẽs infirmitates tã corpoꝛ q̃ aiarũ,
Jdeo cantat eccl'ia. Voc opus nre ſalutis oꝛ
do ꝺ ꝓpoſcerat ꝛc, Queſtio eſt hic. qz multi
infirmi ⁊ vulnerati in corpoꝛe cõmunicant: q̃
tũ nõ curanf in aia a petis: imo petã augme
tanf: quõ eſt ergo medicia curatiua? Rideo
q̃ medici dantes aliquam medicinam infir
mo conſiderant duo. ſ. diſpoſitionem infirmi
⁊ vtilitatẽ eius. Primo ꝓſideraẽt diſpoſitionẽ
infirmi. Jõ anteq̃ dent purgatõnẽ fortẽ infir
mo: miſcent ſibi ſyzupũ ad ꝓparãdũ ⁊ diſpo
nendũ. Jtẽ attendunt ⁊ ꝓſideraẽt vtilitatem
finalẽ. qz ly poſſent curare infirmuz: ſi nolunt
qz eẽt occaſio moꝛtis, vt ꝑz de q̃dã rege, Reqꝛi
tur etiam in patiẽte diſpoſitio ⁊ vtilitas fina
lis, Et ſi aliq̃d hoꝛ deficit: non eſt culpa medi
cine. Jdem in ꝓpoſito. ſi aliquis indiſpoſit⁹
⁊ male paratus recipit iſtã medicinã ſeu pur
gationẽ ſine ſyzupo ꝓuio diſponẽte. Quat
tuoꝛ cocleaꝛia ſyzupi ad diſponendũ ſunt coꝛ
diis ꝓtritio: oꝛis confeſſio: operis ſatiſfactio:
⁊ corꝑis afflictio cũ aq̃ calida lach: ymarũ. ſic
aia curaf a petis, Jdẽ de corꝑe, qz deus ſat q̃
infirmitas corꝑis eſt, ꝓficua aie, qz tõ de⁹ dat
infirmitatẽ corꝑi ꝓ ſalute aie. qz ergo ſani
tas ⁊ curatio illi⁹ eſſet nociua aie: ſõ non dat
ſanitatẽ: quã al's daret infallibil'r ſi eẽt vtilis
Sine dubio q̃ teneaf q̃ ſi hõ ſit bene diſpoſi-
tus ⁊ bñ parat⁹: ⁊ recipit iſtã medicinã: tam
corꝑus q̃ aia recipiẽt ſanitatẽ. ſõ dicit ſacer-
dos, Hec ſacroſancta cõmixtio corꝑis ⁊ ſan-
guinis dñi nri ieſu xpi fiat mihi ⁊ omibus ſu
mentibus ſalus mentis ⁊ corꝑis, Ecce ratio
quõ fuit inſtitutum ꝓ medicina vniuerſali.
Auctas. Altiſſimus de terra creauit medicinã
⁊ vir prudẽs nõ abhoꝛrebit eã. Eccli. xxxviij.
Nota creauit, videtur tamen q̃ iſta auctoꝛi
tas includit contradictionem, q̃m creare eſt
de nihilo aliq̃d facere ſm põm, ſi quando de
aliquo fit aliq̃d: illud non dr̃ creare: ſi facere.
Cũ ergo dr̃. Altiſſimus de terra creauit medi
cinã, non videf creare: ſi facere, Reſpondeo

q̃ in hoc ſacramento nõ eſt ꝓprie generatio
nec alteratio nec trãſmutatio, qz in alteratio
ne ⁊ trãſmutatiõe ſubſtãtiali ſubiectũ manet
idẽ: etiã de illo qõ fit ꝑ generationẽ aliq̃d re-
manet. vt ꝑz i cinere. Sz in creatiõe nõ ẽ ita,
q̃m in re nouit creata nõ eſt aliq̃d qõ prius fue
rit. vt ꝑz de aia a deo nouit creata. Jta in hoc
ſacramẽto infra illã albedinẽ eſt ſuba ſeu ma
teria panis: ⁊ q̃n fit trãſſubſtãtiatio: totũ mu
tatur. qz nihil remanet de materia vl ſuba pa
nis, Jõ magi appꝛopinãt creatiõi; ꝓpt̃ hoc qz
fit a ſola potẽtia diuina. Jdeo dicit. Altiſſim⁹
de terra. i. de ſuba terrenali creauit, non dicit
generauit: fecit ſeu formauit. qz in iſtis ſemp
remanet aliq̃d de termio a quo in terminũ ad
q̃ẽ: qõ nõ ẽ in iſta trãſſubſtantiatiõe, Et vir
prudẽs nõ abhoꝛrebit eã: qz cõiter faſtidioſi
abhoꝛrent medicinas. ſ. purgationes ſeu pil
lulas: qz nolũt ipas recipere. Sz prudẽs me-
dicus coopit medicinã cũ melle vel aliquo bo
no ne videaf nec ſentiaf. Jta fecit xpus opti
mus medic⁹ qui in hoſtia cooperit carnẽ ſuã
q̃ non videf nec ſentif. iõ dicit, Vir prudens
ꝛc. Xps poſſet bñ facere q̃ videref in hoſtia
ꝓſecrata: ſic videf imago in ſpeculo, Sz talis
hoſtia nõ dz ſumi a ſacerdote vt dicũt docto.
qz abominabile eẽt comedere viſibil'r carnes
hois, Jõ xps nõ videf: imo ſtat coopr⁹ ſub il
lo velo albedinis: ſicut rex infra coꝛtinas. iõ
dicit Eſaias cui hoc ſacrm fuit revelatũ. Ve-
re tu es deus abſcondit⁹: deus iſrael ſaluator.
Eſa. xlv. Quinta ratio inſtitutiõis fuit ꝓ-
pter ꝓmotionẽ celeſtialẽ. vt ſcz poſſim⁹ aſcen
dere i celũ. q̃m ꝑ naturã null⁹ põt aſcẽdere in
celum niſi deus. Celuz celi dño: terram aũt de-
dit filijs hoim. Nota celum. i. gloria celi: dño
ſupple cõperit ꝑ naturã. Terram aũt dedit fi-
lijs hoim. Jdeo ſi nos volum⁹ aſcẽdere in ce-
lũ indigem⁹ ꝓmotoꝛe ⁊ adiutoꝛe quo aſcen
dam⁹. qz dicit xps, Nemo aſcẽdit in celũ niſi
q̃ deſcẽdit de celo, filius hoiſq̃ eſt in celo. Jo. iij.
Voc verbum niſi bene intelligaf eſſet occaſio
deſpatiõis, Nemo aſcẽdit in celũ. ergo nec in-
nocentes: nec penitẽtes: nec martyꝛes: nec cõ
feſſoꝛes ꝛc. qz nullus ipſoꝛ deſcendit de celo.
Sed intelligitur ſic. Nemo aſcendit in celum
ſupple virtute ꝓpria: ſed bñ aſcendit hõ in ce
lũ ⁊tute corꝑis xpi in hoc ſacramẽto cõtenti
ſicut nebula q̃ iacet de mane ſuper terrã que
de ſe non põt aſcendere ꝓpter grauitatẽ quã
hz. ſed q̃n venit ſol q̃ ipam calefacit: tunc ſol
facit ipam aſcendere ſurſum, Jdem de nobis
qui ſumus terreſtres ⁊ graues. Jdeo virtute
ꝓpria non poſſumus aſcendere in celuz. ſed
venit ſol iuſticie qui eſt in hoc ſacramẽto: cu-
ius virtute poſſumus aſcendere. Jdeo dicitur
viatici. i. cibus viatoꝛũ. Dic miraculum Hu-
gonis de ſancto victoꝛe qui q̃n cõcauit dixit.
Aſcendat filius ad patrem: ⁊ ſpiritꝰ ad deum
qui dedit illũ. Et expiravit: ⁊ aia eũ xpo aſcen
dit in celum, Voc fuit figuratũ in ꝓpha De-
lia dormẽte, Ecce angelus domini tetigit eũ
⁊ dixit illi, Surge ⁊ comede: grandis enĩ tibi
reſtat via, iij. Regum, xix. Sic q̃diu homo ẽ
in peccato moꝛtali dormit ſicut ꝓpheta in
deſerto cũ periculo leonũ ⁊ lupoꝛ inferni. Et
dr̃ ſibi ab angelo. i. ſacerdote. Surge qui doꝛ
mis ⁊ exurge a moꝛtuis ꝛc. comede. ſ. cõcau
do. Et ambulauit in fortitudine cibi illi⁹ qua
draginta diebus ⁊ quadraginta noctib⁹ uſq̃
ad montem dei. Jn ſacra ſcriptura dies ſigm
ficat proſperitatem: ⁊ nox ſignificat aduerſi
tatem, Precepta autem diuina ſunt decem:
que ſeruanda ſunt quadruplicter. ſcilz coꝛde
cogitando: oꝛe loquendo: operꝛe faciẽdo: ⁊ per
ſeueranter implendo. quaterdecies ſunt qua
draginta, ⁊ ſic intrabimus in montem dei: in
regnum celoꝝ. Amen.

Jn die paraſceues, Sermo.

Os legem habem⁹

n ⁊ ſm legẽ dz moꝛi, Habeſ verbuz iſtud Jobis. xix, ⁊ recitatum eſt in paſſione domini hodierna, Quotidie per to-
tam ſeptimanã fuit facta repꝛeſentatio ⁊ me
moꝛia paſſionis ieſu chriſti: ſed multũ diuer-
ſimode nunc q̃ alijs diebus. Repꝛeſentabatur enĩ tunc vt res diu preterita. Et ꝓpter
ea dicentes miſſam tunc dicebant. Jn illo tẽ
pꝛe ꝛc. Sz hodie recitatur vt preſens ⁊ ocu
lariter vſa. Et ideo hodie non dicitur Jn illo
tempoꝛe: ſed hodie dicitur. Egreſſus ieſus, in
preſenti. Et eſt ratio differentie: quia res pꝛe
ſens plus mouet coꝛda hominum q̃ res pꝛe-
terita: ⁊ plus pungit nũc ictus muſce q̃ olim
vulnus datum. Et idcirco vt ſentiamus duꝛ
cedinem ⁊ cõpatiamur animis noſtris mo-
ti xpi: ipſa nobis repꝛeſentaf hodie vt de pꝛe
ſenti, ⁊ ita fit officiũ ⁊ ſermones ſicut ſi nunc
xps videreꝛ eſſe in cruce. vt ſentiamus ſm q̃
dixit deus, Recoꝛdare paupertatis ⁊ tranſ
greſſionis mee abſinthij ⁊ fellis, Trenoꝛ. iij.
Nota pauptatis: quia nudus crucifixus fuit
Et reſpondet ꝓpheta in perſona populi chri
ſtiani. Memoꝛia memoꝛ ero ⁊ tabeſcet ſi me
anima mea. Jbidem. Memoꝛia: ſcilicet p:e-

tentoz in memoz ero ac sc̄z si eēt de pñti. g̃ sicut
dixi loq̃mur vt sī nūc viderem⁹ ihesum xp̃m cru
cifixū. Ira ⁊ de dolore ỹginis marie. Bz scit̄
q̃ pſone doloz ose nō fit salutatio: nec audet
q̃s dicere ꝓba gaudij pſone ꝓstitute in tristi
tia. Ideo nō salutabim⁹ eā more ꝓsueto: quia
creſceret sibi dolozes, diceret. Quō dicit̄ aue
qz imo sum plena oñi meroze ⁊ dolozeamа
ritudine ⁊ miseria ⁊c. Si dicerem⁹ dñs tecū.
diceret nēe ē dñs mecū: qz abstulerūt eū mihi
⁊ crucifixus est. Si dicerem⁹ bñdicta. diceret
et quō dicitis mihi bñdicta: qz oēs me male
dicunt. ⁊ ideo nō salutabim⁹ eā. Sed ne pdi
cem⁹ sine deuotione reuertamur ad deū pen
dentē in cruce crucifixū dicēdo. Adoram⁹ te
xp̃e ⁊ bñdicimus tibi: qz p crucē tuam rede
misti mundū ⁊c. Nos legē habem⁹ ⁊c. vt supꝛ.

Pro aliquali ꝓbi ꝓpositi declaratōe ⁊ mate
rie pdicande introductōe sciendū est q̃ in sa
cra theologia est talis questio. Utrū aliquod
aliud opus xp̃i sufficiēs esset ad redimendū
humanū gen⁹ ꝓter eius mortē: ⁊ an esset de
necessitate moritur⁹. Et ista questio descidit
p sctōs doctoꝛes theologie p duas ꝛcliones.
Prima ꝛclo est. si loq̃mur sm dignitatez sue
diuine pſone ⁊ sm sanctitatē sue diuinitatis
⁊ humanitat̄. dicim⁹ q̃ quodlibet opus ⁊ qō
libet redūi: etiā sine morte sufficiēs erat ad re
dimēdū genus hūanū. Et rō est qz ihesus xp̃s
inquantū deus habebat in opibus ꝓtutē in
finitā. Idem etiā ꝓpter sanctitatē hūanitat̄
intm q̃ vna ofo vel lacꝛyma vel gutta san
guis ꝓter mortē erat sufficiens ad redimēdū
gen⁹ humanū habēdo respectū ad predicta.
Et istā ꝛclonē intellexit dō in ꝑo. cxxxviij. q̃
incipit. Dñe phasti me ⁊c. ibi cū dicit. Lōfite
boꝛ tibi: qz ꝛribilr magnificat⁹ es mirabilia
opa tua: ⁊ aīa mea cognoscet nimis. Loque
bat dō in spū ꝓphetie regi messie. Et dic̄ ter
ribilr: ⁊ hoc ꝓpter infinitū posse diuinitatis.
⁊ magnificat⁹ ꝓpter hūanitatez. Secda ꝛclo
est. q̃ si loq̃mur de ihesu xp̃o sm ordinatōem
dei insertā in lege moysi ⁊ ꝓphetis: tunc erat
necesse q̃ mozeret vt moꝛs morte redimere
tur: qz post q̃ homo tradit⁹ erat morti ꝓpter
pctā hoīs sc̄z ade. ⁊ post q̃ xp̃s liberare vole
bat gen⁹ humanū: necesse erat vt mozeretur
Unde xp̃us morte sua a duplici morte nos li
rauit scilz a morte aie spūali p baptismū̃et a
morte coꝛpis in fine mūdi post resurrectiōez
Hoc reuelauit deus moysi in li. Nu. xxxv. q̃n
p̃cepit q̃ si homicida a casu cōfugeret in ciui
tatem refugij: q̃erāt sex. tres citra iozdanem
et tres vltra iozdanē. ⁊ q̃ ibi expectaret quō
usq̃ mozeret summ⁹ sacerdos: q̃ moꝛtuo po
terat redire libere. In quo videt q̃ dabatur
occasio desiderandi mortē summi pōtificis.
Dicit tñ textus. Manebit̄ ibi donec sacer
dos magnus q̃ oleo sancto vnct⁹ est moꝛiat
Nu. xxxv. Bz querit̄ q̃s est iste homicida: et
q̃ sunt iste ciuitates refugij: ⁊ q̃s est iste sum
mus sacerdos. Dicendū q̃ homicida est quis
libet pctoꝛ. Jn veteri testamēto. De q̃ Ezech.
xviij. oꝛ. Alia q̃ peccauerit ipsa moꝛiet: et est
pctoꝛ: homicida a casu ⁊ nō volūtarius nec a
ꝓpositoꝛ: qz ille q̃ facit supbiam vel alia pctā
nō intēdit occidere aīam suā: qz nemo respi
ciens ad malū opaꝛ. Sed pctoꝛ bz ꝓplacētiā
in pctoꝛ: vtputa supbia vl̃ alio pctō. ex q̃ pctō
sequit occasionalr mors anime. Iste pctoꝛ ē
homicida: qz p̃ncipalē partē hoīs inficit sc̄z
aīam. Ergo nō pōt intrare ciuitatem hierlm
illam sc̄z q̃ sursum est mater nostra. i. celuz: si
opꝛ sm confugere ad ciuitatē refugij. Quia
oēs iuerūt post pactam pniam ad limbuz: et
in ciuitatē hierlm ire nō poterant: q̃tūcūq̃
iusti essent: donec summus sacerdos qui est
dñs noster ihesus xp̃s moꝛeret. De q̃ dō dicit
Tu es sacerdos in eternū sm ordinē melchi
sedech. Quia celum clausum fuit. qz Beñ. iij.
dꝛ. q̃ post pctm̃ pmi hoīs collocauit de⁹ ⁊he
rubin ⁊ flammeū gladium atq̃ ỹsatilem ad
custodiendā viaz ligni vite. Un̄ sanct⁹ Tho.
iij. parte. q. xlix. arf. v. vbi hāc figurā. pſequit
dicit ad p̃mum q̃ pces antiqui p bona opera
meruerūt introitus regni celoꝝ. p fidē passio
nis ihesu xp̃i. sm id ad Heb. xi. Sancti p fidē
vicerūt regna: operati sunt iusticiam. q̃az
etiam a peccato. ꝓpio purgabant: quantum
ptinebat ad emendationē ꝓprie pſone. Non
tamen alicuius fides vel iusticia sufficiebat
ad remouendū impedimentū quod erat per
reatum totius hūane nature. Oō q̃dē remo
tū ē p effusionē sanguis dñi nostri ihesu xp̃i.
Ideo ante passionē xp̃i nullus intrare vel in
gredi poterat regnum celeste: adipiscendo. s.
beatitudinem eternam que consistit in plena
dei fruitione: quia xp̃s meruit nobis introi
tum regni celoꝝ. Hec ille ibidem. Patet ꝑ
q̃ absolute non erat necessariū xp̃m moꝛi. vt
dicit p̃ma ꝛclusio: quam etiaz dat btūs Tho.
in. iij. parte. q. xlv. ar. i. ponit q: homines alio
modo liberasset. Sed sm suam ꝓordinatōez
quam p. ꝓphetas exꝓssit: ⁊ in lege antiqua
p figuras p̃monstrauerat: necesse erat xp̃m
moꝛi vt scripture implerent. Et hoc est quod

dicit Lu. xxij. c. Filius hoīs sm q̃ diffinitum
est vadit. Et Lu. vlt. Hec sunt ꝛba q̃ locutus
sum ad vos cū adhuc essem vobiscū. q̃n ne
cesse est ipleri oia q̃ scripta sūt in lege moysi ⁊
ꝓphetis ⁊ psalmis de me. Et q̃n scriptuz est.
q̃n oꝛtebat xp̃m pati ⁊ resurgere a moꝛtuis.
Hec Tho. ibidē. Et ꝑ thema istud ꝓpoñit
nō in pſona iudeoꝝ moꝛtē xp̃i. pcuratiū inju
stitiē ꝓpoñit in pſona oīm ꝓphetarū qui dix
erūt. Nos legē hēmus. qz i lege coꝛ scripta ser
pēs eneus ⁊ agn⁹ paschalis figure erāt moꝛtis
xp̃i. ꝑ vt scriptura ipleaꝛ ⁊ regnū celoꝝ apiat
xps sm illā legē dꝛ moꝛi. Ptz ꝑ thēa. Adō
oꝛ te declarare quō passio xp̃i fuit ꝓ nr̃a redē
ptione ⁊ reconciliatioe. Pro quo sciendū q̃ sicut
in ꝓuaricatiōe ade fuerūt sex circūstantie seu
ꝓditiones: sic in passiōe xp̃i fuerūt sex circūstā
tie vel ꝓditiones cozrñdentes ꝓuaricatiōi.

Prima fuit refectio coꝛpalis.
Secda ligatio pſonalis.
Tertia dānatio humanalis.
Quarta cōpassio socialis.
Quinta denunciatio ꝛpalis.
Sexta sepultio terrenalis.

Primū q̃ fuit in passiōe xp̃i fuit refectio coꝛ
palis. q: xp̃s ante suā passionē voluit cenare
cū aplis. Nō. q̃n sicut puaricatio ade incepit
a refectione q̃n adā comedit de fructu venito:
sic xp̃s ad ostendendū q̃ venerat ad reformā
dum malū ade voluit comedere cū aplis. Dic
ꝑtice quō apli. s. petrus ⁊ iobes: vt ptz Luc.
xxij. dixerūt sibi. Rabbi vbi vis ꝑemus tibi
comedere paschā: qz illo anno paschā iudeoꝝ
fuit die veneris sctā: ⁊ in nocte de sero incipie
bat solēnitas: ⁊ comederūt agnū paschalē cuz
lactucis agrestibus. Jō dixerūt sibi. rabbi vbi
vis ꝑemus tibi comedere paschā. Qui ñdit
eis di. q̃ irēt ad ciuitatē. s. hierlm ad domū cu
iusdā bom hoīs discipuli sui secrete: ⁊ misit ꝑ
trū ⁊ iohannē. Luc. xxij. Dic quō ꝑtrus ⁊ io
hānes dixerūt dño domus q̃ mgr̃ eoꝝ xp̃us
mittebat ipsos ad eū. Et ille ñdit. O bñdicti
vos q̃ estis discipuli saluatoꝛis ⁊ quid vultis.
Qui dixerūt. Jā scitis quō mgr̃ noster licet sit
dñs oīm rerū: tñ vult esse paup. ⁊ mittit nos
vt in domo vr̃a faciat paschā. q̃ regratiatus
fuit deo de tāto honoꝛe q̃ saluatoꝛ vellet face
re paschā in domo sua. Et ondit eis cenaculū
magnū stratū qō ꝑauerat ꝑ se di. q̃ ipse vo
lebat soluere oia necessaria ⁊ parare. ⁊ vos re
uertamini ad eū⁹ antsetis eū ne veniat de die
q: ꝑncipes dederūt sniam moꝛtis ꝺ eū: ⁊ volūt
ipsum capere. Jō xp̃s venit hoꝛa tarda ⁊ secre
te intrauit ciuitatē. Cogitate quō ille bonus
hō dñs domus oꝛauit xp̃m in suo ingressu si
bi regratiādo: qz placuit sibi venire ad domū
suā: ⁊ volebat fuire ꝛpoꝛ: ⁊ dare aquā ad ma
nus: ñ xp̃s noluit. Deinde xp̃s dedit bñdictio
nē mēse. Oculi oīz in terē. Et ꝓsuit se ad mē
sam cū aplis. Dicūt aliqui. s. deuoti ꝛēplatiui
qz euāgeliste nō dicūt q̃ ipsa ỹgo fuerit in ce
na: ñ bene dicūt q̃ fuerit in passiōe: ⁊ qz ỹgo
maria in die paſche fuit hierlm: ⁊ etiā in pas
sione xp̃i: qz hoc dicūt euāgeliste. iō credit ỹi
similiter q̃ etiā voluit esse in cena cū filio suo
q̃ recesserat cū aplis in ciuitatē effrē iuxta de
sertū. Jō virgo cogitās q̃ filius suus esset in
festo paſche in hierlm sic ꝓsueuerat: iō nocte
ꝑterita cū gaudio veneraꝛ hierlm sperās au
dire sermonē filij sui in die paſche. ⁊ statiz iuit
ad domū marie magdalene q̃rens q̃d erat de
filio suo. Que dixit quō erat in domo cuiusdā
ciuis cū discipulis suis. Dixit ỹgo maria. Ro
go q̃ vadamus ad eū. Adagdalena aūt q̃ scie
bat totū negociū volebat ipsam retinere vsq̃
in craſtinū. ñ ỹgo oīno voluit ire: ⁊ magdale
na: martha: lazarus ⁊c. associauerūt ipsoꝝ vsq̃
ad dictaz domū. ⁊ magdalena pulsauit ad
portam. Cogitate quō timere pot uit ille ciuis
ne essent iudei venientes capere xp̃m. q̃ dixit xpo
quō mr̃ sua volebat intrare: ⁊ placuit. Et in
gressa ỹgine dixit filio. O fili multū ꝺsideraꝛi
videre vos. Et rep̃hendit iobem nepotē suū
q̃ nō intimauit sibi noua de filio suo. q̃ excusa
uit se di. quō fuerūt in loco separato. xp̃s ỹo in
uitauit mr̃em vt comederet sic fecit. Scienꝫ
xp̃s q̃ passio sua appꝛopinq̃baꝛ. ñ fine cene de
dit vale mr̃i sue ne esset p̃ñs: sed ipsa volebat
oīno remanere cū filio suo. ñ xp̃s nō sustinuit
Tūc ỹgo inuitauit ipsum cū aplis ad pandiū
in craſtinū. qz ipsa faciebat magnuz festū: qz
pascha. ⁊ qz tali die. s. veneris ipsa cōceꝛaꝛat
eū. Xp̃s aūt sciēs pandiū qō sibi pabat: nolu
it dicere exꝓsse mr̃i ea erāt futura altera die
ñ benigne ñdēs dixit. Eldē vos ⁊ ego come
demus eras fil̃ in eadē mēsa. s. passiōis xp̃i ⁊
de eisdē cib. s. doloꝛis. Bz ipsa mr̃ nō itelligēs
Bitota ꝛsolata ⁊ letata recessit. Cogitate quō
magdalena q̃ totū sciebat: dicebat. Dñe eras
malū pandiū est. ꝓ nob ⁊ vob. Et ñ ab euān
gelistis nō dicunt: qz tñ nō sūt ꝛria euāgelio:
et deuoti doctoꝛes ⁊ scti ista scribūt hoc mō fa
ctaiō pie credēda sūt: qz etiā ñ ifitle est q̃ ita
res fuerint geste. Post recessuz mr̃is xp̃s fec̃
q̃tuoꝛ. Primo dixit aplis suā passionē vt dic̄
Luc. dicēs. Desiderio ꝺsideraui hoc pascha

manducare vobiscū anteq̄ patiar. Dico enim vob q: ex hoc nō māducabo illō donec impleatur i regno dei. Et accepto calice gīas egit et dixit. Accipite et dividite inter vos. Dico enī vobis q̄ nō bibā de gīatiōe vitis donec regnus dei veniat. Ecce mān⁹ tradētis me mecū est i mēsa. Et filius q̄dē hois ēm q̄ diffinitū ē vadit. Ve aūt hoī illi p̄ quē tradet. Lu. xxij. Cogita te quō apli audito tali verbo fuerūt tristes et desolati: et q̄libet dixit. Būi ego, q.d. Citius me occiderē: q: mmorē pnā haberē. Xp̄s aūt noluit publice revelare pcm̄ iude qō erat occultū: sī secrete ipsum revelauit iohānī querenti. Dñe q̄s est q̄ tradet te? Dixit iesus q̄ ille cui daret buccellā panis ꝛc. d. Filius q̄dē hois vadit sicut scriptū est de illo. Dico etiā vob plus: q̄ oēs vos scandalū patiemini i me i hac nocte, q: scriptū est, s. p zachariā ppha. Percutiā pastorē: et dispgent oues gregis. Cūc petr⁹ ardētior alijs dixit. Et si oēs scandalisati fuerint in te: ego tm nūq̄ scādalisabor: credēs dicere verū: q: tūc hēbat bonū cor: sī ex fragilitate postea pcecauit. Cui dixit xp̄s. Āmē dico tibi: ante q̄ gallus cāterit bis me negabis. Tunc xp̄s dixit petro ꝛsolādo eū. Ego p te rogaui petre vt nō deficiat fides tua. s. finaliter. Tunc petr⁹ fuit ꝛsolat⁹.

Secdo xp̄s surrexit de mēsa vt dicit Job, ꝛ p̄cinxit se: ꝛ posuit aquā calidā in peluim ad lauādū pedes apl̄oz. ꝛ venit ad petrū ꝑmo. Dñe: dixit petrus. tu lauas mihi pedes. Rīndit iesus ꝛ dixit. Qō ego facio tu nescis mō: scies aūt postea. Cui petrus. Nō lauabis mihi pedes in eternum. Cui dixit xp̄s. Si nō lauero te: nō hēbis ptē mecū. In quo oīndit q̄ lauare debemus īmūdicias affectionū tpaliū. Tūc dixit petrus. Dñe nō tm̄ pedes sī ꝛ manus ꝛ caput. Ad quē xp̄s, q̄ lotus est, s. p baptismū: nō indiget nisi vt pedes lauet. s. affectionū terrenarū. sī ē mūdus totus: ꝛ vos mūdi estis, sī nō oēs. Sciebat em̄ q̄nam essz q̄ traderet eū. ꝓpterea dixit, nō estis mundi oēs, ꝛ lauit pedes oībus aplis slētibus. etiaz iude a quo incepit: vt dicit aliq̄, vt ipsum inclinaret ad pniam. Deinde dixit eis. Vos vocatis me magr̄ ꝛ dñe: ꝛ bñ dicitis, sum etem̄. Exēplū em̄ dedi vob, s. hūilitatis, vt q̄ēadmodū ego feci vob: ita ꝛ vos faciat. Tertio instituit b̄ sacrm altaris volēs dare finē sacrificio veteris legis ꝛ instituere sacrificiū nouelegis, q: post lotoēs pedū adijt ad mēsam ꝛ recepit placētulā panis azymi: ꝛ ꝛsecrauit ꝛ cōicauit ꝑmo seipsum: deinde apl̄os. sic facit sacerdos, q: ꝑmo cōicat se: deinde alios. De b dicit textus Mat. xxvi. Cenātibus illis accepit iesus panē: ꝛ gīas agēs bñdixit ac fregit: deditq̄ discipul⁹ suis ꝛ ait. Accipite ꝛ cōedite: b est corpus meū q̄d̄ p vob tradet. Cui dixit petrus. Dñe iste panis est corp⁹ vr̄m. Rīndit xp̄s. petre nihil est ibi de pane: imo est corpus meū: comede: q̄ postq̄ cōicauit dixit. O dñe tu tū me ꝛfortauit: nunq̄ alia mea inuenit tantū sapore in aliq̄ cibo. Cōicauit etiā oēs apl̄os: etiā iudā: ꝛ tūc diabol⁹ intrauit i eū ad plen⁹ possidēdū. q: q̄ indigne cōicat: diabolū recipit ꝛ dixit iude, q̄d fac fac citi⁹. Et apli nō intellexerūt: credētes q̄ de aliq̄ ope fiēdo loq̄ret sibi. Tūc xp̄s ordinauit apl̄os ꝛ fec eos pbros di. Hoc q̄tiēscūq̄ feceritis: in mei mēoriā facietis. Bibe ꝛ calicē postq̄ cenauit accipies gīas egit: ꝛ dedit illis di. Bibite ex b oēs, b ē sāguis me⁹ noui testamēti q̄ p vob ꝛ p multis effūdet.

Quarto p̄cessit ad dādū aplis aliqs bōas doctrinas: q̄d a iobe vocat testm̄ ei⁹ di. Modicū ꝛ iā nō videbitis me ꝛc. Jō sustineat⁹ patiēter tribulatiōes ꝛ psecutiōes, q: si me psecuti sunt: ꝛ vos psequent ꝛc. ego mittā vobis spm̄ vitatis. Et facto ēmone orauit p eis di. Ego p his rogo ꝛc. ꝛ apli flebāt semp. Ecce b refectio corpalis p nra reformatiōe. sic fuerat in p̄uatiōe. Et fuit cōpleta, ppbia moysi ō ista cena di. Edēt carnes nocte illa assas ꝛc. Exo. xij. Edēt scz cū aplis carnes ꝛc.

Sexto fuit i xp̄i passiōe ligatio psonalis: q: sicut capt⁹ ꝛ ligatus in psona in horto. Rō: q: sicut in p̄uaricatōe post refectōez ade fuit ligatus p pcm̄ i horto paradisi terrestris: cū añ fuisset liber in iustitia originali: ito xp̄s ad oīdendū q̄ venit ad reformatōez p̄uaricatiōis ade voluit capi ꝛ ligari. Dic p̄cice quō hymno dicto. i. p gr̄arū actiōes, s. Memoriā fec mirabilis suoz ꝛc. Fecit etiā gīas dño dom⁹ q: xp̄s nō est ingr̄tus di, q̄ pseueraret in bona vita: ꝛ q̄ ipsū reciperet i domo glie sue. Et egressus ie sus cū discipul⁹ suis trās torr̄ētē cedron. sic dictū ab arbor⁹ cedrinis. Nota quō vallis iosaphat est int̄ mōtē oliueti ꝛ hierl̄m. Et p medium vall⁹ iosaphat trāsit torr̄ēs cedron: ꝛ introuit i hortū in q̄ multotiēs iuerat. Et luna erat plena iuxta legē. Exo. xij. q: sp erat pascha in plenilunio. Dic mare⁹ q̄ tūc xp̄s cepit panes ꝛ tedere. Et hoc ad oīdēdū suāverā hūanitatē q̄ nāliter refugit mortē. Qō videtes apli dixerūt sibi. O dñe q̄d est b. xp̄s dixit. Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mortē. ꝛ b. ppē fugā apl̄oz. ppē dolores mīs ꝛ destructōez iudeor. ppē hoc dixit. Tristis est ꝛc. iō remediū est orare.

iudeoz. Vñ quadrupliciter voluit eū liberare. Primo, ppē xp̄i innocentiā: q: ad ptē secretē rp̄m exāminauit. sī phībebat tributa dari cesari. Xp̄s rīndit q̄ nō, imo dixerat. Reddite que sunt cesaris cesari. Itē si erat rex iudeoz. Rīndit xp̄s. Regnū meū nō est ō b mūdo ꝛc. imo iudei voluerūt me facere regē post cōuiuiū qō ego eis feci: sī ego fugi. Tūc dixit pilatus iudeis. Ego nullā cām mortis inuenio in hoie isto. At illi clamauerūt dicētes. Crucifige crucifige eū. Secdo pilatus voluit xp̄m liberare p gr̄am quā iudei habebāt ex p̄uilegio ipsoz: q̄ in paschali possent libare vnū vinctum quēcūq̄ petissent. Rō: q: tali die ppl⁹ israel erat libatus a captiuitate egyptī. iō in memoria illius libatiōis obtinuerūt illud p̄uilegiū. Jō pilatus tractabat de illo p̄uilegio vt xp̄s liberaret di. Est ꝛsuetudo vob vt vnū vinctus dimittā vob in pascha, vultis q̄ dimittā vob regē iudeoz? Clamauerūt rursū oēs dicētes. Nō hūc sī barrabā. q̄ erat latro ꝛ homicida. Tertio voluit xp̄m liberare ex cōpassiōe. Cogitauit pilat⁹ q̄ invidia ꝛ malicia cordis vincit ex miseria illius. Jō quē est invidia. Jō pilatus dixit xp̄o. Video totū ppl̄m Jō te motū ex invidia: iō flagellabo te vt sic trāseat malicia ipsoz ne morīaris. Rīndit xp̄s. Facias q̄d̄ volueris. Tūc pilatus apphēdit iesum ꝛ fecit ligari nudū ad colūnā: ēm mgr̄m in historia adeo spissam q̄ man⁹ manū ad spaciū duarū palmarū nō tāgeret: sī cū corrigijs trahebat et ligat: ꝛ ita miserabilit flagellabat. q̄ a plāta pedis vsq̄ ad vertic nihil manebat illesum in suo bñdicto corpe nisi solū linguā: q̄ petōribus ꝛ latrone in cruce oraret atq̄ testm̄ faceret. Et ipleta fuit scriptura quā ꝓdixerat. s. filius hois tradet gētibus ꝛ flagellabit ꝛ cōspuetur. Milites aūt q̄ flagellabāt eū ex sūmita erāt ḡtuor. Quoz ꝑmi duo ēm Piero. in glo. ordinē spinis ꝛ vepribus acutissimis habuerūt ꝑfectas q̄bus cutē apuerūt. Illis vō fatigatis alij duo flagella habuerūt: in q̄z sūmita te erāt nodi aculeis acutissimis trāsfixi carnē s. cām scindētes. Alij aūt duo habuerūt eatenas hītes vncos in sūmitatibus: ꝛ q̄si carnē extrarerūt. Vñ Eusebius ꝛ Chrys. sup illo verbo. Disciplina pacis nr̄e sup eū, dicit q̄ ista disciplina fuit triplex. s. dura: q: ex q̄ngis ꝛ spinis, duriores: q: flagellis nodatis, durissima: q: catenis ferreis xp̄s fuit cesus. Vñ cū ēm medicos in hūano corpe sint. cclxxvi. ossa: ita xp̄s fuit flagellatus: q̄ quodlibet os recepit triplicē ictū: vnū de x̄gis: aliū de flagellis: tertiuz de catenis. Solutus igit xp̄s pp: las vestes induerevoluit: sī nō fuit pmissus. Nā milites suscipientes ieiuz duxerūt eū de colūna: ꝛ loco flagellatiōis ꝛ introduxerūt in atriū: ꝛ cōuocāt totā cohortē. Et induerūt eū veste purpurea antiqua ꝛ aspera i signū regie maiestatis. Nā purpura reges vtebant. Et plectētes coronā de spinis marinis: q̄ acutiores ꝛ lōgiores spinas hīt ceteris spinis: capiti eius ipsū euerūt: q̄ eū in capite in. lxxij. locis crudeliter vulnerauit. Nam erat ad modū pileī: ita q̄ vndiq̄ caput tegeret ꝛ tangeret. ita q̄ aculei ossa penetrarēt. Isti iunc ēm Ysiō. ab intra fuerunt cōcaui sugētes ad se sanguinē xp̄i. Arundine vero dederunt in dexteram eius: q̄ si q̄ sceptro regali ꝛ illudebant ei: ꝛ genuflexo ceperūt eū salutare derisorie dicētes. Aue rex iudeoz. q.d. regē te dixisti iudeoz. iam coronatus es. et exp̄uētes in eū dederūt ei alapas tanq̄ fatuo. Propter qō ecclesia p ipsis orando nō flectit genua sicut p paganis ꝛ alijs. Et tūc exiuit iterū pilatus foras ꝛ dixit. Ut cognoscat⁹ q: nullā cām inuenio i eo: ad ducoz eū foras. Exiuit q̄ iesus portās spineā coronā ꝛ purpureū vestimētū. Et dixit eis pilatus, Ecce hō, q.d. b est hō q̄ se regē vr̄m dixit: vt asseritis. Sufficit ergo vob p illo ꝛbo q̄ abominabilis sit fibi illata ꝛtumelia ꝛc. Cū ergo vidissent eum pontifices ꝛ ministri clamabāt, Crucifige crucifige eū. q.d. illa pena nō sufficit: sī petimus vt crucifigat, ꝛ nō petebāt aliā mortē nisi crucifixionis, Quia ēm Chrys. crucifixio tāta erat ꝛfusio vt nulli⁹ hoim amplius de crucifixo memorarē nisi i maledictiōe ꝛc. Et illud ꝛq̄rit dauid di. Sicut aqua effusus sum. Quia i oī liquore odor remanet in vase: dēpta aq̄. Voluerūt eū nomē eius delere: vt dicē sctus Ebo. sup dicto ꝛbo. q̄ petebāt vt crucifigeret. Dixit aūt pilatus, Accipite eū vos ꝛ crucifigite: ego em̄ nō inuenio cām in eo. Rīnderūt, Nos legē habemus. Leuit. xxiij. ꝛ ēm legē hāc dz mori: q: filiū dei se fecit. Cū pilatus audisset hunc sermonē magis timuit. non legē. q: gentilis. sī ne forte ēm, Piero. verū esset q̄ origine diuinū haberet. ꝛ sic in eo crimen enorme cōmisisset. s. flagellādo. ꝛ sic de aliis. Jō de hoc certi⁹ indrē volēs. Ingressus ir ex in ptor. ium cuz iesu. dixit ad iesum. Vñ es tu. de diuina vel humana gīatione ꝛc. Jesus nō rīndit ppē difficultatē qōnis: q: pilatus nō sufficiebat eā accipe. Dixit ad eum pilat⁹, Mihi nō loq̄ris. Nescis q: ptātē habeo crucifigere te: ꝛ dimittere te. Quibus xp̄s pilatus ꝛdēnauit

seipsum, Rndit iesus. Non hres ptātē aduer sum me villā: nisi tibi datū essz desup. ppterea cui tradidit me tibi maius petm hz. Ubi dicit Aug. q̄ q̄ peccat ex auaricia plꝰ peccat q̄ ille q̄ peccat ex timore humano. Exinde. i. ex hac cā q̄rebat pilatus dimittere iesuz, sicut asturus vidēs q̄ eū notasset de petō si innocentē occideret, q̄rebat ergo opportunitatē dimittendi eū sicut antea fecerat. Judei ḡ hoc ꝯsiderātes clamauerūt dicētes. Si hūc dimittē nō es amicus cesaris. Dis q̄ se regē tē. Igit cū pilatus audisset hos sermōes duxit foras iesum in loco publico q̄ dr lycostratos. Erat aūt parasceue. i. ꝓma dies solēnis in q̄ pparabāt cibos p sabbato. In q̄ sabbato nō licuit ꝓpare cibū p pter solēnitatē: ſ i ꝓcedēti, ſ. sexta feria, iō ois sexta feria dicebaf parasceue. hora q̄si sexta, q̄ die sexta hō factꝰ est. Et dixit pilatꝰ. Ecce rex vester. Illi āt q̄si frenetici damabāt. Tolle tolle crucifige eū tē. Dixit eis pilatꝰ. Regē vrm crucifigā. q. d. vtiq; et hoc vecundia magna generabit q̄n audiet de vobis dici q̄ regē vestrū crucifixistis. Rnderūt pontifices. Nō habemus regē nisi cesarem. Tūc pilatus cōsiderans se incurrere indignatiōē populi t cesaris: cōsensit petitioni eoꝝ. Sedēte illo igit ꝓ tribunali: misit ad eūvxoꝛ eius dicēs. Nihil ri bi et iusto illi. Multa enī ꝓpessa sum hac nocte ꝓpter hūc scm hoiem t iustū. Tūc enī diabolus cognouit fructū passiōis iesu xpi ex letitia aiarū in limbo existentiū: q̄ ex plurimis ꝓphetijs sperabāt se redimi. Videſ aūt pilatus: q̄ nihil ꝓficeret: ſ magis tumultus fieret. Accepta aqua lauit manus suas cora populo dicēs. Innocēs ego sum a sanguine iusti huius vos videritis. Et rndit vniuersa turba Sanguis eius sup nos t sup filios nros. O q̄ho: rēdū testm fecit hic ppls stultus. Manet enī hoc testm vsq; in hodiernū diē. Nā in signū huius vindicte q̄si masculi iudeoꝝ de hoc genere q̄ sic clamabāt nascunf: hūt manū dexterā plenā sanguine capiti innexā. Quare pilatus timore ꝓcussus dimisit eis barrabā homicidā. Jesum vero flagellatū tradidit volūtati eoꝝ vt crucifigeret ꝫ legē iusticie. Et fuerūt hec vba q̄bus pilatus xpm snīauit. Jesuz seducentē ppm: blasphemantē deū: dicentem se xpm regē esse iudeoꝝ: cruci affigēdū cōdēno t adiudico. Et q: hodie est oblatus alpha et o. ꝓncipiū t finis: iō his diebus ecclesia omittit initia t fines horarū. Quarta fuit in passione xpi cōpassio socialis. q: nō solū xps sustinuit passionē t dolores cordis: sed etiaz virgo Maria mater sua: t multi alij. Nō: q: ex petō ade ipse nō solū sustinuit mala: ſ etiā eua. Data igit sniā mortis post q̄ illuserūt ei. Dic cū p: a crica: exuerūt eū purpura: t induerūt eū vestimētis suis vt magis esset agnoscibilis: ad mortē vadēs amplius subsamaref. Et tūc ꝓcul dubio xps habuit nouā t maximam passionē. q̄ illa purpura cōgelata fuit et fortiter cōpacta vulneribus ictuū flagelloꝝ q̄ absq; maximis doloribus euelli nō poterat. Et maxime q̄ tunica illa spoliatus fuit: renouata fuerunt oia vulnera. Et hec durior ꝓna fuit q̄ flagellatio: vel etiā coronatio. qō imaginari pōt. Cepit enī nouus sanguis ebullire et totū corpus roseo cruore perfundi. Et impotentes sibi crucē duxerunt eū extra ciuitatez. Quia passio xpi gloriosa nō solum ad iudeos sed etiā ad oēs se extendebat. In huius signū extra ciuitatē pati voluit. O q̄ta bona iesus semp benedictus fecit huic ciuitati. Pro quibus oibus crucem ꝓ maiori ignominia posuerunt in humeris suis ad portandū. Bernardus. O inauditū spectaculū: numq̄ auditū: vt sum aut factū: vt aliq̄s fur aut malefactor ad hoc cōpelleret: vt suū ꝓpriū portaret patibulū: pter saluatorē. Et impletū est illud Esa. ix. Factus est principatus sup humerū eī. Hoc ꝓfiguratū fuit in Jsaac: qui dū iret vt imolaretur a pre: ligna in ꝓprio dorso portauit. Gen. xxij. ibi enī habef q̄ dns dixit Abrae. Abraā Abraam. Et ille rndit assum. Ait illi. Tolle filium tuum vnigenitū quē diligis Jsaac: t vade in terrā visionis: atq; ibi offeres eū in holocaustū sup vnū montū quē monstrauero tibi. Igit Abraā de nocte ꝓsurgens strauit asinum suū: ducens secū duos iuuenes: t Jsaac filiū suū. Cūq; cē cidisset ligna in holocaustū: abijt ad locū quē ꝓceperat ei deus. Jsta enī fuit figura passionis xpi: q: Abraam significat patrem in diuinis: qui obtulit filiū suū vnigenitū in ara sancte crucis: in redemptionē prooibus nobis miserrimis ꝓcatoribus. Et sicut Jsaac filius Abrae in ꝓprijs humeris portauerat ligna holocausti obediēter ad volūtatē patris sui Abraam: sic filius dei saluator noster iesus patiēter sicut agnus innocēs portauit patibulū sancte crucis ꝓprijs humeris impositū. Et q: iudei ipsum alapis t verberibus t illusionibus: necnō flagellationibus coronatiōeq; tantū fatigauerūt. Ideo crucez nō diu: nec remote portare ꝓterat: q: totalit fuit exinanit⁹ t exhaust⁹. Jō dr sub cruce cecidisse. Nec mirū: ex emissiōe sanguis cum venarū q̄ defluebat ex plagis flagelloꝝ t spinarū t magnitudie crucis q̄ bēbat i lō gitudie pedes. xv. t in latitudie. t. Jō excūtes i eū q̄ dr caluarie locꝰ t cū ducerēt eū t ita repēte ꝓcedē nō posset iuenerūt hoiez cyrenēū nole simonē venientē de villa ꝓxim alexādri t rufi: hūc cōprehenderunt t angariauerūt vt tolleret crucē eius. Et ipsuerunt illi crucē portare post xpm, non ex mia motū: ſ vt citꝰ ad mortē pueniret. Nec q̄s estimare dz illud eē ꝓtra ꝓfectionē xpi existentis verbꝰ t verꝰ hō. Tradiderat enī diuinitas xpi humanitatē ex toto infirmitatibꝰ hūanis ad patiēdū nolēs sibi in aliq̄ suffragari q̄ad pene alleuiationē. t iō infirmitatē hūane ꝓditio expōscebat vt hō xps sic tota nocte fatigatꝰ t cruoris effusione debilitatꝰ sub tanto pondere deficeret. Nec mirū eū in mīore labore: al's fatigatus puta itineris: sederit ꝓ refocillatione virium supra montem. Job. iiij. Vic ꝓmo nunciatū fuit btē marie virgini: q̄ tunc fuit in domo marie magdalene: vt volūt potiores doctores xpm filium suū esse ꝓdēnatum ad mortē. Cum q̄to aūt cordis dolore t animi perturbatiōe hūc nūciū receperit: ꝓpēdere pōt q̄libet fidelis mater. Nec tū aliquod indecens sue pudicicie vl' virginitati verogās cōmisit. Nec verū est illud fabulosum quoꝝ gine gliose iniuriari impiev idef: xginē crucifisse ad similitudinē insaniens mulieris hincinde de domo ad domū ad q̄s xps ducebaf: ac in signū angustiarū suarū crines euulsisse: ac ꝓrimas ꝓfudisse: t manibꝰ depectis t complosis lamētabiliter planxisse. Et plura alia que omnia falsa t friuola sunt. Ratio. al's multe mulieres ꝓfectiores fuissent btā xginē. ſ. Sophia septē filioꝝ mater: t q̄ plures alie multe Sed cū tres sunt modi plangēdi. Quidā nimis doloſe exprimūt i ope exteriori. sicut Dauid. i. Reg. iij. qui audito captaz arcam dñi t duos filios mortuos cecidit retro: fum t confractis ceruicibus expirauit. Quidā nihil molestum patiuntur, tñ ꝓpter quādā honestatē dolorem simulant bestiali quodā clamore vt iuuēcule de morte viroꝝ deformiū t vetuloꝝ Sed vterq; se frustra affligit. Primis absq; inordinato motu bene ab oīb⁹ fibi crederetur Secundis q̄to magis insanierit: tāto minor fides adhibef. Idcirco tertium modus valde humanū mak xgo adinuenit: que cū amarū dolore in corde gustauerit: nihil tamē fedum aut indecens gessit: neq; q̄ obliuiscēs fidei catholice t xginalis pudicicie. Fides enī quam habuit: in ea sola permansit de resurrectiō e filij sui: dolore incōparabilē sic tēperauit ne indisciplinatū q̄d cōmitteret. Et origenes in q̄dam sermone de passione dicit. Dis btē xginis dolor in xpi passione cōcepꝰ sic intra sue aie claustra detinebat: vt nec minime impatientie aut inordinationis signo exterius se ꝓderet: nisi inquātū lachrymarū effluxio oculi materni impetuosam anxietatem indicabāt. Unde maximā cōpassionē cum xpo habuit. Hūc exitū t hāc ꝓcessionē lamentabilē Bernardus describit dicēs. Cū ingt xps sic duceretur factꝰ est ꝓcursus pplorꝝ post ipm: sic q̄ fures t malicioſi ducunt ad mortē. Alij ibāt ridentes: alij illudentes: alij lutum sup benedictū caput eius ꝓjcientes t in facē. Qui ante se respexit: vidit lutū sup se ꝓjcientes. Si superaspexit: vidit patibulū humero suo impositū cum valde opprimens. Si retro: vidit matrē cum multa turba populi t mulierū q̄ sequebantur t plāgebāt atq; lamētabant eū ex maxia cōpassione. Cōuersus aūt ad illas iesus dixit. Filie hierlm nolite flere sup me. Tū ꝓpꝰ spontaneā moriendi volūtatē, tū ꝓpꝰ diuinā ordinationē q̄ sic ordiauit mori, tū ꝓpꝰ mortē mee vtilitatē: q: moriendo volo mortē destruere. Causam tamen passionis iubet deflere scz ꝓpria ꝓterita t futura que christus pati ordine iusticie fecerūt. sup quibus doloribꝰ affici ad salutē necessarium est. Nec Bern. Sed super vosipsas flete t sup filios vros: q: venīēt dies quib⁹ dicēt. Beate steriles t vetres qui nō genuerūt: t vbera q̄ non lactauerūt. Tunc dicent montibus. Cadite sup nos: t collibus operite nos. Et loq̄bat de obsidione romanorū p Tytū t Uespasianū ꝓncipes: hierlm post ascensionē dñi anno. xlij. fundit⁹ destruentiū q̄si tanta fuit strages facta vt occisorum sanguis quasi riuulus de omnibus partibus ciuitatis flueret. Et capta fuit ciuitas in die pascheꝰ t omnes potiores iudei occisi. Et triginta vendīti sunt vno denario. Et capta ciuitate vndecies centena milia fame t gladio perierunt: t octuaginta milia venditi t dispersi sunt. Et fuit verificata illa maledictio: quādo dixerunt p. plato. Bāguis eius super nos t super filios nros. Et illam plagā fleuit xpus in die palmarū. Et tanta fames tpe obsidionis erat vt matres filios suos comederent: vt dicit Joseph⁹ q̄ ꝓ tūc pfis erat: lz fuerit latitans in scissuris petrarum quousq; persecutio ista cessaret. Item xpus loquebatur de iudicio finali: qñ ꝓ: timore dicent montib⁹. Cadite super nos. t collibus: cooperite nos. Naz subdit

causam. Quia si in viridi ligno hoc faciunt .i. in me. Dicit autē xp̃s viride lignū: q: viridis in radice diuinitatis, in capite hūanitatis, in ramis ✠tutū: in foliis sermonū: in fructu bonox operū. In arido .i. peccatore q̄ caret humore gr̃e fructu iusticie: vigoreq; ✠statie, q̄d fiet .i. q̄ta putatis pena digni sunt. Ptz ergo cōpassio mīs t mulierū ex dictis. Quinto fuit in passione xp̃i defunctio tp̄alis: q: voluit mori in cruce. Licet alie passiones xp̃i fuissent sufficientes ad redimendū genus humanū: tñ adhuc voluit mori. Rō: qm̄ ex pcto ade nō solus habemus tribulatiōes: dolores t passiones: sed etiā mortē. Gen. ij. Quacunq; die comederis morte morieris. Et ille modus est quamētior. Vñ doctores sancti, t pcipue sctūs Tho. iij. pte. q. xlvi. ar. ij. dicit q̄ erat bñ alius modus redēptiōis deo possibilis: absolute loq̄ndo: q: ō: Lu. i. Nō erit impossibile apud dm̄ō oē verbū. Et Esa. liv. ō:. Ecce nō est abbreuiata manus dñi vt saluare nequeat. Et ideo multi alij modi erāt deo possibiles. Vñ vt dicit ibidē ad tertiū argumētū. Si deus hoiem absq; omni satisfactiōe a peccato liberasset: cōtra iusticiā nō fecisset: q: culpa in eum cōmissa fuit: t sic misericorditer egisset. Sed tñ nō erat modus quālētior. vt dic̄ Tho. eadē pte eadē q̄one. ar. iij. q: dicit Aug. in. xiij. de trinitate. Sanande nostre miserie quenientior modus nō fuit q̄ p passionē xp̃i. Unde absolute nō fuit necessariū vt xp̃s moreref: sed ex necessitate finis, vt dicit ibidē ar. i. eadē. q. Et hoc pōt dupliciter intelligi. Primo quidē ex pte nostra q̄ p eius passionē liberati sumus. ✠m illud Job. iij. Oportet exaltari filiū hois: vt oīs q̄ credit in ipso nō pereat: sed habeat vitā eternā. Secō ex pte ipsius xp̃i q̄ p humilitatē passionis meruit gloriā exaltatiōis, t p hoc ptz qō ō: Lu. vi. Oportuit pati xp̃m t sic intrare in gloriā suā. Vñ ad hoc q̄ hō p passionē xp̃i est liberatus multa cōcurrūt ad salutē hois pertinētia: pter liberationē a pcō. Primo enī per hoc cognoscit hō q̄tū deus eū diligat, t quo caſ ad deū diligendū: in quo salutis humane pfectio cōsistit. Vñ apl's dicit Roma. v. Cōmēdat deus charitatē suā in nobis: qm̄ si cū adhuc peccatores essemus: xp̃s p nobis mortuus est &c. Secō q: p hoc dedit nobis exemplū obedientie: humilitatis: ✠stantie: iusticie: t ceterax ✠tutū in passione xp̃i ostensarū: q̄ sunt necessarie ad humanā salutē. Vñ ō:. i. Pet. ij. Xp̃us passus est p nobis: vobis relinquens exēplū vt sequamini vestigia eius. Tertio q: xp̃s p passionē suam nō solum hominē a peccato liberauit: sed etiā gratiam iustificantē: t gloriam beatitudinis ei pmeruit. Debe. x. Habemus fiduciā in introitu sanctox. scz fi delium in sanguine xp̃i. Quarto q: per hoc est hominī indita maior necessitas se immunē a peccato cōseruandi: quo se sanguine xp̃i redemptū cogitat a peccato. ✠m illud .i. Corinth. vi. Empti estis pcio magno: glorificate t portate deum in corpore vestro. Quinto q: hoc ad maiorem dignitatē hominis cessit, vt sicut homo victus t deceptus fuit a diabolo: ita etiam homo esset qui diabolū vinceret: t sicut homo mortē meruit: ita homo moriendo mortē superaret, vt dicit .i. Cor. xv. Deo gr̃as qui dedit nobis victoriā p iesum xp̃m. Et ideo conuenientius fuit q̄ per mortē xp̃i liberaremur q̄ per solam dei voluntatē. Dec sanctus Tho. ar. iij. q̄onis p̄dicte. Dic practice quō duxerūt xp̃m cū cruce quā portabat in collo. Ducebantur autē alij duo neq; cum illo: vt interficerent ad montem caluarie. Et dū fuerūt ibi dixerūt sibi. Expolia te. t ita fecit. Et milites acceperunt vestimenta eius t fecerūt quatuor partes: vnicuiq; militi partē t tunicā. Erat autē tunica incōsutilis desuper cōtexta per totū. Et dixerunt ad inuicē. Nō scindamus eam: ✠ sortiamur de illa cuius sit. Ut scriptura impleret dicēs. Partiti sunt vestimenta mea sibi: t in vestē meā miserunt sortē. Et crucifixerūt eū: et cū eo alios duos. Cogitate cū verbo sentiebat ictus clauox qui crucifigebat: quō percuti erat cor eius. Et elevato crucifixo: gētes se, elōgauerūt. Tunc ihc cū iohanne t magdalena venit ad pedē crucis: t gutte sanguinis filij ca debant sup caput ihc̄. Cogitate dolorem xp̃i: t ex cōpassione mīs. Tunc xp̃s orauit p crucifixoribus dicens. Pater ignosce illis: q: nesciunt q̄d faciūt. Virgo maria audito filio elevatū oculos: t vidit filiū totum sanguinolentū: a capite vsq; ad pedes. Videns latro q̄ pendebat in cruce a dextris: q: xp̃s orauit pro crucifixoribus: t cōsiderans xp̃i patientiam: habuit fidem de xp̃o: t cōtritionem de peccatis in corde: t dixit cum lachrymis xp̃o. Domine memento mei dū veneris in regnū tuum. quasi diceret. Nō dico q̄ modo parcas mihi: quia nō sum dignus: sed postq̄ in purgatorio fuero tūc memento mei. Cui respondit christus. Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso. Questio quare de duobus latrombus cum christo crucifixis: vnus fuit cōcrucis t alius nō. Rationem assignant.

quidam de vmbra brachij q̄ ipm tetigit: t cōuertit. Auctas p locū a minori de vmbra petri q̄ sanabat infirmos. vt p3 Act̄. v. Nō mīx ergo si vmbra xp̃i saluavit animam latronis Videō ihc̄go q̄ filius locut? est latroni dixit. O fili latronis loq̄minis: t mihi que mortis: hic vobiscū nihil dicitis. Cūc xp̃s volēs cōsolari matrē: capite signādo Jobem dixit. Mulier ecce filiꝰ tuus, t iohanni. Ecce mater tua hodie eam t suias sibi vt mīi. Rūdere potuisset ihc̄go. O filii: t qualis cōsolatio: q̄le cābiū est istud. dare filiū creatoris p filio piscatoris filiū dei p filio zebedei. O fili mi modo cōpleta est, pphetia simeonis dicētis. Et tuā ipius aiam pertransibit gladius. Tunc xp̃s cepit dicere. Dely hely, i. deus deꝰ meus respice in me q̄re me dereliq̄sti, &c. vt me dimittūt amici apostoli t discipuli. Et si quesuisses aliquis a b eo. O dñe vbi sunt ceci quos illuminasti: vbi infirmi quos curasti, vbi demoniaci, vbi leprosi quos mūdasti. vbi mortui quos resuscitasti: vbi apostoli quos honorasti. Rūdisset oēs dereliq̄rūt me. Et cōpleta omni re fuit hora nona t clamauit dicēs. Sitio. Rūdit ihc̄go. O fili nō habeo nisi aquā lachrymarux. Tūc quidā cū spōgia in arundine posita dabat sibi acetū mixtū cū felle. Et cux gustasset dixit. Cōsummatū est. scopus t mysteriū hūane redēptionis. Rūdit ihc̄go. O fili completi sunt dolores mei. Tūc xp̃us voce magna clamauit. Pater in manꝰ tuas commendo spm̄ meum. Et inclinato capite quasi valediceret matri, t sic emisit spm̄. Mirū fuit q̄ tūc ihc̄ maria nō cecidit mortua: si statix secute sunt ✠solationes remedia t ✠fortatiua: q: tenebre facte sunt sup vniuersam terrā: q: sol dimisit vestes suas albas claritatis sue t indutus fuit de nigro: t terra mota est: t petre scisse sūt. t multa corpora sanctox qui dormierūt surrexerunt. Item centurio fuit cōuersus di. Vere filius dei erat iste. Et ppls percutiebat pectus suum dicēs. O miseri q̄d fecimus. Dic fructꝰ passionis quos ihc̄go videbat ✠solabant eos. Ecce hic defunctio tempalis: quia voluit mori vt liberaret nos de morte eterna: t daret nobis vitam gloriosam. Jux pphetiax Esa. liij. Tradidit in morte aiam suā t cum sceleratis reputatꝰ est: t ipe pcta multox tulit. Sexto fuit in passione xp̃i sepelitio terrenalis. Rō: qm̄ ex pcto ade humanū genꝰ nō solū fuit condemnatū ad mortē: sed etiā ad sepulturam t resolutionē t corruptionē. Gen. iij. Pulvis es et in pulueꝛ reuerteris. Jō xp̃s voluit sepeliri: ✠ nō corrumpi. iuxta illud dō. Non dabis sanctū tuū videre corruptionē. Judei autem qm̄ parasceue erat vt nō remaneret in cruce corpa sabbato: quia tunc festum erat. put habebant pceptū dei. Leuit. xxiij. Ne igit eorū festum in honore ref: in cuius vespere eiusdē diei incipiebāt solennitatē. Erat ei magnus ille dies sabbati: rogauerūt pilatū vt frangerentur eox crura: t hoc vt citiꝰ moreref &c. Qm̄ solēnitas ista a3 ymox tota erat gaudio sa: quia p hoc septē dies viri t mulieres ducebant choreas p circuitum hierlm in cātico moysi. ſ. Cantemus dño gloiose &c. In meditatiō q̄ eo tēpe eos liberauit de seruitute egyptiox t pharaonis exercitu eius in mari rubro sub merso. Ygit ne tanta solēnitas ex aspectu cadauerū sedare ref: qm̄ ppe ciuitatē erāt: petierūt ea deponi. Venerūt aūt milites t ✠mi q̄dem fregerūt crura: t alteri⁹ q̄ crucifixus erat cum iesu. Ad iesum aūt cū venissent vt viderūt eū iam mortuū nō fregerūt eiꝰ crura: ✠ vnꝰ militum &c. q̄ ✠m Jsiō. dicꝰ erat Longinus. Vic ✠m magīm hīsto. videre nō poterat an mortuus eēt iesus: q: caligatos habuit oculos: et accepit lanceā suā t infixit eā in corde xp̃i: t ✠tinuo exiuit sanguis t aq̄ miraculose: t p hastam decurrēs puenit ad manꝰ militis: et ex cōtactu visus recepit: q̄ ꝑsus ad fidē. xxxvij annis monastica vitā duxit. Et post ō crescente xp̃ianox p̄secutōe factꝰ epūs gloioso martyrio coronatꝰ est: t sic celū ascēdit. Doc miles iste simplici intētione t ex cōpassione fecit vt citius moreref. Et iō deus eū interiꝰ t exteriꝰ cū erat cecus illūinauit. Doc vulnꝰ ✠m Alex. de hal', nō fuit xp̃o infrītū in es pte in q̄ pingi solet p ossa scz pectoralia: ✠ fuit inferiꝰ inter mollitiē carneā: t iter ossa pectoralia t femoralia: t sic sursum ascēdit ad cor. Rō: q: xp̃s in alio pepēdit t miles stans in terra &c. Propterea si circa pectoralia infirissent lanceā fuissent fracta ossa, ppter magnitudinē lancee q̄ ostendit. Sz ✠m iobem q̄ vidit t testimoniū phibuit t verū est testimoniū eiꝰ. Facta sunt hec vt scriptura ipleret. Os nō cōminuēt ex eo. Exo. xij. Et iterū alia scriptura dic̄. Videbūt in quē trāfixerūt. Quare ihc̄ sic depīgit. dicēdū q̄ pictura ē laicox scriptura. Jō vt ex pssi⁹ laicis pateat q̄ lācea cor xp̃i penetrauerit: in signū q̄ ex corde dimissa est nob culpa p suā mortē. Dec duo miracla post mortē cōtigerūt. ſ. sanguis emanatio: t ceci militis illūinatio. Sāguis enī in hoie mortuo coagulat: ✠ nō in xp̃o vt ostēderet se habere prātem in

corpe eē sine aīa. Itez tres opiniones erāt de aīa q̄ sez eēt in sanguie:in cerebro ⁊ in corde Primi ea occasione moti fuerūt:q: cū sāguis e corpore effudit aīaz euolare asseruerūt. Sz secūdi ideo:quia aīaz maioꝛē vim in cerebro suarū potentiarū ostendere viderūt. Alij ꝙ quia viderūt cor bouis p̄mū viuēs ⁊ vltimum morīēs. Et sic i his tribus locis effectualiter quesierūt.Isꝛ xp̄s hoc vulnꝰ nō sensit:quia iaz erat mortuus. Dec eī omina facta sunt hora nona. Jō eccl̄ia p gr̄arū actōe cātat nōas

Post ꝫ cū iā sero factū eēt,i.hora vespertina ecce vir nobil noīe ioseph ab arimathia ciuitate iudee q̄ erat ꝺcurio ⁊ diues vir bonꝰ ⁊ iustus eo q̄ eēt discipul⁹ dñi:occulte aūt ꝓpter metū iudeoꝝ. Dic non ꝑsenserat ꝓsilio ⁊ actibus eoꝝ: qa ⁊ ipe expectabat regnū dei. Dic audacter introiuit ⁊ accessit ad pilatū ⁊ petijt corꝑ iesu vt tolleret. Dec oīa ponūt euāgeliste ad exp̄mēdū bonitatē ⁊ reuerentiā istius ioseph. Celsus eī̄ fuisum est vt esset diues vt haberet quod in sepultura dñi expenderet Nobilis decurio,i.sup decē milites:vt ad p̄e fidem accedere posset. Justus ⁊ bonꝰ ⁊ vt xp̄i corpus accipere mereret. Discipulus nō vnꝰ ex duodecim:sed quia in p̄mitiua eccl̄ia oēs credēdes dicebant discipuli. Audacter: quia iudeos nō timuit. Et ipsi eum hoc facere nō causa discipulatus:si pietatis putabāt. Petijt corpus iesu:quia licitū nō erat sepelire corpora damnatoꝝ sine licentia p̄sidis. Pilat⁹ aūt mirabat si iaz obijsset. Sed illa āmiratio ꝑm Jobem,pcessit ex leuitate ⁊ cordis vanitate. Nemo miret cum pilato q̄ iesus subito mortuus fuit:adhuc viuētibus latronibus: quia multa crudelia p totā noctē ⁊ diē ptulit q̄n latrones in quiete fuerūt. Et accersito.i. vocato centurione interrogauit eū si iā mortuꝰ eēt et cum cognouisset a cēturione:donauit corpus iesu ioseph. Uenit ergo ⁊ tulit corꝑ iesu Uenit aūt ⁊ nicodemꝰ q̄ venit ad iesuꝫ nocte p̄mū ferens mixturā myrrhe ⁊ aloes quasi libras centū. Acceperunt ergo corpus iesu ⁊ ligauerūt in linteis mūdis cū aromatibꝰ:⁊ involuerūt illud in syndone mūda quā mercatus est:sicut mos est iudeis sepelire. Jllud vngnentū amaritudine sua coercet ꝯmes a cadauerū corrosione ⁊ corruptione ⁊ putredie. Ex quo ꝓz ꝑm Chrysō.q̄ isti nō habuerūt ad huc de xp̄o plenā ⁊ pfectā fidē nō intelligentes illud p̄s, Non dabis sanctū tuum videre corruptionē. Unde si corpus xp̄i iacuisset in sepulchro vsꝫ ad diem nouissimū nō fuisset sucinerātum nec putrefactū:q: erat balsamatum diuinitate. Nec depositio ꝑm Bedam et Origenē facta est p̄ñte matre maria q̄ corꝑ filij sui de cruce depositū suis brachijs vt pie credit dulcissimis amplexata fuit.⁊ sacra vulnera cū inexplicabili plāctu materno affectu deosculabat. Jesus aūt ad consolatōez mīis ita glorificatus est q̄ nulla plaga vel liuor in suo corpe apparuit ꝓter q̄nq̄ vulnera manuum ac pedū atq̄ lateris que rebuant nō ex i potentia sanandi:si vt ostenderet apostolis⁊ matime thome:iudeis ⁊ malis xp̄ianis in iudicio extremo ad interpellandū in conspectu patris. Ad letificandū beatos ex intuitu sue redēptionis. Non eī̄ dedecorant corꝑ⁹ glorificatū ille cicatrices:q: darius radiāt q̄ sol in firmamēto celi. Et quia corpus lintels involutum fuit.ideo in eccl̄ia mos inoleuit vt i altari nō sericis aut auro textis:si in syndone munda consecrat. Item lꝫ hec aromatisatio xp̄i fuit fcā in honorē ⁊ reuerentiā ⁊ a:deuoc et eū diligētibus:si factū in se valde miserabile erat q̄ sez tante nobilitatis dñs tractabatur tanq̄ cadauer. Isꝫ xp̄s ꝓpter diuinū suppositum cadauer non fuit:⁊ q̄ corona glorie sic iacuit,pstrata. In signū hui⁹,p gr̄arū actione statuit eccl̄ia dicere vesp̄as. Erat aūt in loco vbi crucifix⁹ erat .ihesus hortus:⁊ in horto monumentū nouū in quo nōdum quisq̄ positus fuerat:⁊ excisum in petra. Jstud monumētuꝫ erat ioseph. In horto dñs,fuit capt⁹:in horto nūc sepelit ad innuendū q̄ per virtutem sue passionis liberamur a peto qō adā cōmiserat in horto delitiarū. Sedm diuinā dispēsatōez in nouo monumēto in quo nōdū q̄sq̄ ꝓfuit⁹ fuerat ponit⁹:ne sua resurrectio alteri qui ibi pus posit⁹ fuisset ascribere⁊. Sic eī̄ in ỽgis vtero nemo ante illū aut post illū cōcept⁹ est. ita ꝑm Aug.nemo ante vel post ibi sepult⁹ est ⁊c. Ergo,ꝓpter parasceue iudeoꝝ:quia iuxta erat monumentū posuerūt iesum xp̄m. Nam feria sexta declinabat ad occasum ⁊ sabbatū incipiebat.eo q̄ ꝑm Viero.iudei incipiūt cōputare dies crastinos a sero p̄cedenti. Unde quia tarde erat nō poterāt remotius sepelire corꝑ⁹ timētes p̄ceritū sabbatū. Nō q̄dē desp̄ctis sicut mos erat honorabiliū corpa iudeoꝝ sepelire:q: iaꝫ ꝓphetiā Esa.xi. Et erit sepulchrū ei⁹ gl̄iosus. Uñ sctūs Tho. iij. p.q.li. ar.i. Cōuenies fuit xp̄m sepeliri. Prio ad p̄bādū ỽitatē mortē. Nō eī̄ alīs in sepulchro ponit⁹ nisi iā de ỽitate mortis ꝓbet. Jgit pilat⁹ anteq̄ p̄cederet xp̄m sepeliri; diligēti inq̄siti

one cognouit eū iā mortuū esse, vt ptz Mat. xv. Sedo q: dat spes resurgēdi his q̄ in sepulcro sunt p ipsum.eo q̄ de sepulcro ipse resurrexit:ꝑm illud Job,v. Oēs q̄ in monumētis sūt audiēt vocē eius.⁊ q̄ audierint viuēt. Tertio ad exemplū eoꝝ qui p mortē xp̄i spūaliter mortui sūt petis.s.q̄ absc̄dunt a ꝯturbatiōe hoiꝝ Uñ ꝺ: ad Col. iij. Mortui estis ⁊ vita vestra absc̄dita est cū xp̄o in deo. Uñ ⁊ baptisati q̄ p mortē xp̄i moriunt ꝑccatis q̄ti cōsepeliunt xp̄o p imersionē,ꝑm illud Ro, vi. Cōsepulti sumus cū xp̄o p baptismū in mortē.hec Tho. Et Joseph aduoluit lapidē magnū ad ostiuꝫ monumēti:⁊ abijt. Subsecute sunt mulieres q̄ cū ipso venerant de galilea: vidētes monumentū:⁊ aspicientes qñēadmodū ⁊ vbi positum erat corpus ieſu:sedētes cōtra sepulcrū. Inter quas maria magdalena ⁊ altera maria affectu diligēter attendebāt q̄liter transacto sabbato vnguēto ꝑparato reuertētes intrare possent ad pungēdū iterato corpus ieſu. Ex q̄ manifeste ptz q̄ in fide dubitabāt. q: ipsum resurrecturū nō crediderūt. Jō btā ỽgo maria in q̄ ỽa ⁊ certa fides fuit ad vngendū cuꝫ ipsis nō venit, ꝓpt̄ qō dies sabbati p anni circulū ad sui reuerētiā ab eccl̄ia spāliter venerat. Altera aūt die q̄ est post pascheē ꝙueneſt ꝑncipes sacerdotū ⁊ phariſei ad pilatū dicentes. Dñe recordati sumus. Et notabile est q̄ iudei pilatū dñz suū agnoscētes:vt in fuiturē alienigenarū redacti:etiā adulādo vt facilius impetrarēt direrūt: Dñe. seductor ille dixit. mirū q̄ eoꝝ inuidia adhuc nō cessauit. Seductoꝛē in ỽm Viero,recto eū noīe vocabāt.sed nō talē qualē intēdebāt. Est eī̄ seductio malata virtute in errorē,hāc xp̄o imponebant:si false mentiebanꝰ. Alia a falsitate in ỽitatē: a vitijs in ỽtutes.sic xp̄s seductor erat fidelīū. Post tres dies resurgā. Jube ergo custodiri sepulcrū vsꝫ in diē tertiū:ne forte veniāt discipuli ei⁹ ⁊ furent eū:⁊ dicāt plebi, surrexit a mortuis.⁊ erit nouissim⁹ erroꝛ: ꝑio ꝑioze. Aut illis pilat⁹. Habetis custodiā:ite custodite sic scitis. Jlli aūt abeūtes munierūt sepulcꝛm signātes lapidē cū custodib⁹, Quꝛ nō sufficiebat ill' custodia militū gēt̄liū:si etiā cuꝫ ꝺ sigillis suis ⁊ anulis. Jn hui⁹ sepulture memoꝛiā eccl̄ia statuit cōpletoꝛiū. Cū ỽo xp̄s aīam in cruce tradidit p̄fīmoꝛ venit ad infernū,i.ad limbū patꝝ ad eoꝝ ꝙsolatōez⁊ demonū cōfusionē. Et tertia die resurrexit de sepulcro. ⁊ iō iudei militibus summā pecunie ꝺederūt vt dicerent ipsum furatū p discipulos. Sed cū accepissent pecuniā:qō factum fuerat diceruīt. Militēs eī̄ tacere nō poterāt, Naꝫ fatebanꝰ se vidisse choꝛos angeloꝝ:⁊ a iudeis accepisse pecuniā. Uincētius in speculo narrat q̄ ioseph ab arimathia eadē vesp̄era qua sepelīuit dñm:iudei eū incarcerauerūt:sed dñs liberauit eū. Ex his dictis ptz cā:modus: oꝛdo: ⁊ tota series dñice passiōis ꝑm intētionē euāgelistarū:ꝑm oꝛdinē ⁊ ꝑm lkam quā ex toto inseruimus ac ꝑm seriē veri gesti ꝺscripē. Cōcedat nob iesus vt p lamēta sue passiōis pueniamus ad gloriā ⁊ gaudiū btē resurrectiōis, Amē,

Sabbato sancto pasche, Sermo

Jta vestra absc̄di

ỽra est cū xp̄o in deo. Cū aūt xp̄s appuerit vita vſa:tūc ⁊ vos appebitis cū ipso in gloria ⁊c. Ad Col. iij. ⁊ in epistola hodierna. Veri ꝑmonis finis fuit sepultura corꝑis xp̄i:sed de aīa quo iuit vel quid fecit:nihil fuit dictū. Jdeo mō volo p̄dicare de ista materia, Sed primo salutef virgo maria ⁊c. q: iā possumus sibi dare gaudiū ⁊ letici. q: de ꝓpinquo instar resurrectio gloriosa filij sui. iō possum⁹ ipsam salutare būiliter ⁊ deuote dicētes sibi. Aue maria ⁊c. Vita vestra ⁊c.

Prio huius ỽbi declaratiōe ⁊ materie p̄dicāde introductiōe sciēdū q̄ doctrina sacra est gñalis⁊ certa fidei xp̄iane,q̄ p⁹ mortē corꝑis xp̄i:aīa eius descēdit in infernū.⁊ est articulus fidei dicētis, mortuꝰ ⁊ sepultꝰ q̄tū ad corpus,descēdit ad inferos q̄tū ad aīam. Iz potuisset statim ascēdere in celū si voluisset.tū noluit:imo voluit tantū būiliari:q: voluit descēdere p̄cipaliter ad ꝙsortandū scōs p̄res ad ipsos liberādū. Sicut rex habita victoria cum pali vult intrare ꝙsonaliter ciuitatez, ita xp̄s. Et q̄dū corpus eius fuit i sepulcro:tādiu fuit aīa eius in limbo.⁊ crastina die ania xp̄i simul cū sancē pfibus exiuit de limboꝝ assumpto corpe glorioso resurrexit. Jsta est doctrina ỽa fidei xp̄iane ꝙfirmata auctoritate xp̄i dicētis. Sicut fuit ionas in vētre ceti tribus diebus ⁊ tribus noctibus: sic erit filius hoīs in corde terre tribus diebus ⁊ tribus noctib⁹. Mat. xij. Die breuiē historiā ione ꝓphete, vt bē Jone.i.⁊.ij.⁊ quō fuit figura passiōis xp̄i. Nauis in qua xp̄s nauigauit est natura hūana. Ratio:q: ad instar nauis facta.sez angusta in p̄incipio:lata in medio ⁊c.s.cēpore xp̄i Bal. iij. At vbi venit plenitudo tēporis: misit deus filiū suuꝫ. Nunc aūt restringit ad in

Universidad de Sevilla

ar puppis. Malus hui⁹ naus i medio posi tus fuit crux xpi. Velū caro xpi. Facta est ꝙ si nauis istius ⁊c. Proū. vi. Vec nauis iacta baf magnis fluctib⁹ ⁊ pclis submergēdi in inferno, nec erat aliud remediū euādēdi nisi ꝙ ionas. i. xps. iactaref in mari. ſ. in amaritudinem passionis ⁊ mortis. Et ceſ⁹. i. infernus aperuit os suū ⁊ recepit ipm: ⁊ tenuit eū triduo. ſ. trib⁹ noct ib⁹: ſi crastina die euomuit eū. Et ꝫ corpus xpi ⁊ aīa in illa die fuerunt dimissa ⁊ separata, ſi dinitas nūq̄ fuit separata nec diuisa: nec a corpe nec ab aīa: ſi tota fuit cū corpe in sepulchro: ⁊ tota cū aīa i limbo. vt dicit btus Tho. iij. pte. q. l. ar. ij. ⁊. iij. Si dicaf quō fuit hoc possibile. Dabo de hoc vobis duas similitudines ad oculos ad ꝯfortā dū vestros intellect⁹. Primo de pomo ex vna parte albo ⁊ ex alia parte rubeo: qō si gladio diuidaf in duas ptes: odor ipius remaēt cū q̄libet parte diuisa. Idez de humanitate xpi. Cogitate ꝙ hūanitas xpi sit vt pomū cui⁹ ps alba sit aīa xpi purissima sine oi defectu: ps rubea ei⁹ caro ex passione sanguī oleta. De quo Salomō. Cant. v. in ꝑsona xpi⁹ marie dicēt. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ ⁊ rubicūd⁹, Diuinitas ei⁹ erat vnita corpi ⁊ aīe xpi aū passionē ⁊ mortē. sic odor est ꝙsi⁹ pomo ⁊ vnit⁹ Sz hūani as xpi gladio mortis fuit diuisa et separata i duas ptes pncipales. ſi odor. i. diuinitas eterna sp remāsit cū vtraq; pte inseparabilit. Scōa similitudo pulchrior ⁊ clarior de pecia crystalli ad radiū solis q̄ tota repl ſ lūine ⁊ claritate sol⁹. Quare ſi diuidif i duas ptes tota claritas solis remāet cū q̄libz pte diuisa. Idē de hūanitate xpi puriori crystallo: lūine et claritate diuinitaſ illūinata: q̄ in morte diuisa dinitas tota remāsit inseparabilſr cū q̄libz pte diuisa absc̄dita. ſ. cū corpe in sepulchro: ⁊ cū aīa in limbo seu in inferno. Auctas. Splēdor ei⁹ vt lux erat: comua in manib⁹ eius. Ibi absc̄dita est fortitudo eius aū faciē ei⁹ ibit mors. Habac. iij. In q̄ ponunf tria tpa xpi. scz tps sue ꝓdicatiōis, ibi. splēdor ei⁹ vt lux erit. Scōo ponif tps sue amare passiōis: ibi. Cornua in manib⁹ ei⁹. ſ. clauoꝝ in manibus. Et tps mortis ibi. Ibi absc̄dita ē fortitudo ei⁹. i. dinitas: q̄ absc̄dita fuit cū corpe i sepulchro ⁊ cū aīa in limbo. Nota aū faciē ei⁹ ibit mors. Inte passionē xpi mors ipſ sequbaf ex ꝓsecutione indeoꝝ: nō ꝙ mors haberet aliqd ius in xpo. ⁊ insecura ē xpm q̄usq; ipm cepit. Sz post resurrectionē mors ipm ꝓcedit. Jō dicē aū faciē ei⁹ ibit mors. De hac absc̄ssione dicē etiā Esa. Vere tu es de⁹ absc̄dit⁹ de⁹ isrl̄ saluator. Esa. xlv. De hac absc̄ssione dicit thēa. Vita vſa. i. dinitas absc̄dita ē cū xpo. Nō ꝙ ꝓsecutōe ꝑmōis ꝙ ls dinitas erna tūc fuit set absc̄dita illi q̄ fuerāt in hoc mū ortū tūc fuit oīsa ⁊ manifestata illis de inferno: nō ꝙ oēs de iferno viderent eā: ſi oēs q̄ fuerf i ifer no coḡuerūt xpm eē verū deū ⁊ verū hoiem. Et dinitas fuit eis oīsa ⁊ manifestata q̄ druplicit. ſm ꝙ ttuor sunt loca in inferno.

Primꝰ locus inferior est carcer dānatoꝝ,
Scōs est limbus puerorum.
Tertius est locus purgandoꝝ,
Quartus est finus patrū sanctoꝝ.

In q̄libz istoꝝ ttuor fuit mānifestata dinitaſ xpi aliq̄ modo. q: ad oēs descēdit: vt dic arti cul⁹ fideī: mortu⁹ ⁊ sepult⁹ descēdit ad iferos. Nota plural⁹ inferos. Sz nō viderūt diuinitatē nisi solū illi q̄ fuerūt in sinu patrū scōꝝ ls ad oēs descēderit. Jdeo aplus Epb. iiij. Descēdit ꝑmū. i. ꝓmit⁹ ātēꝙ resurgeret ad inferiores ptes r̄re. Jō bonū est scire q̄d ibi fecit.

Primo ḡ loc⁹ inferni ⁊ inferior ē carcer dānatoꝝ plen⁹ igni inextinguibili: q̄ ꝫtute diui a cruciat dēmōes ⁊ alias dānatas. Ad istū locū descēdit aīa xpi: ⁊ ibi manifestauit dinitatē suā ꝙ rigorosam increpationē. nō ſm cēntiā ſi ſm effectū. vt dicit btus Tho. iij. p. q. lv. ar. ij. Dupliciaūt rōne aīa xpi descēdit ad istos. Prima ad ligādū luciferū: q̄ a ꝓncipio mūdi vsq; ad illud tps captiuauit alias in aliq̄ ꝓdictoꝝ quatuor locorum. Sed heri dum xpus cēt i cruce cū passiōe tā dolorosa derelict⁹ ab aplis: discipl⁹ ⁊ amicis: lucifer q̄ ꝓmo dubi tauerat an cēt filī⁹ dei: dicēs itra se. q̄tūcuq; iste fit sctūs ꝓpha: tñ ego ducā ipm mecū ad infernū, etiā venit ad xpm ⁊ posuit se in brachio crucis expectās aīaꝝ xpi. De hoc figura quā Beda exponit ad istud ꝓpositū. Et etiā tangif in glo. Dicaf breuiter historia de filio tobie eūte cū raphaele. q̄ volut lauare pedes in flumine. ⁊ ecce piscis imanis. i. maximus: exiuit ad deuorandū eū. Jpe aūt apphendit brancā ei⁹: ⁊ duxit eū in siccū ⁊c. Tob. vi. Et ponit Beda ꝙ flum⁹ ille subit⁹ ⁊ impetuosus figurabat mortē xpi impetuosam ⁊ subitam q: fine ꝓcessu iuris. Xpus aūt voluit lauare pedes suos: q̄ sum⁹ nos q̄ tangim⁹ terram et nos maculamur pctis, Sz ecce piscis imanis scilz lucifer vel sathanas venit ⁊ posuit se in brachio ⁊c. ad deuorandū xpm: ⁊ nō videbatur ab aliq̄ nisi a xpo. qui dixit. O traditor in mala hora huc venisti, Sz in sepatōe aie xpi

a corpe: lucifer cognouit ꝙ erat de⁹: ⁊ voluit fugē ſi nō potuit: q: xps ipm cepit. q̄ cū vellet xpm capere: capt⁹ fuit a xpo vt piscis a Tobia. Qō diabol⁹ venit ad xpm auctas. Venit enī ꝓnceps mundi hui⁹. ſ. lucifer. q̄ tyrānice dña baf in mūdo. ⁊ in me nō hz q̄q̄. Job. xliij. Et ꝙ a xpo fuit captus auctas. Nunc iudiciū est mūdi: nūc ꝓnceps hui⁹ mūdi ejicietur foras. Job. xij. Jō xps ipm cepit ⁊ liganit in carcere dānatoꝝ vsq; ad tps antixpi. tunc soluef ad tps. Et tūc xps oñdit se dñz iferni: cui⁹ portas ereas ⁊ vectes ferreos ꝯfregit: ⁊ ligauit insatiabilē homicidā. Secunda rō ꝓpt quaꝫ aia xpi descēdit ad istos fuit ꝓ rigorosam increpationē: postq̄ ligauit sibi lucifer: increpauit ⁊ reꝑhendit dānatos. De hac videf loq̄ petr⁹ in sua epla dicēs. Xps semel ꝙ pctis nr̄is mortu⁹ ē Et seq̄f. In q̄. ſ. tpe mortis. ⁊ his q̄ i carcere cōclusi erāt spū veniēs ꝑdicauit. i. Pet. iij. Dicit beat⁹ Tho. in. iij. pte theologie. q. lij. ar. ij. ad tertiū. ꝙ ista ꝑdicatio nō fuit istructiua: ſi increpatiua. q: dic Dama. i. iij. lib. ꝙ ſic bis q̄ i terra sunt euāgelizauit: ita ⁊ bis q̄ i inferno. nō q̄dē vt icredulos ad fidē ꝓtereret: ſi vt eoꝝ infidelitatē cōfutaret. Qz ⁊ ipsa ꝑdicatio nihil aliud intelligi pōt ꝙ manifestatio diuinitaſ q̄ manifestata ē infernalib⁹ i descēsu xpi ad iferos. Nec Tho. ibidē. Dic practice quō dicebat malis imperatoribus; regib⁹; ⁊ dñis dānaſ et eoꝝ mala vita ⁊ tyrānico regimīe. vt nero: th q̄ fuit ꝑm⁹ q̄ voluit bñe dīuum. ⁊ alexandro: ⁊ aliis malestrubis. i. maledictis. Si dominio vro posq̄ vob dedi fuisset bñ vſi: nō fuissetis salui. Jtē increpauit magnos pōos. Platonē: Aristotelē: ⁊ alios de q̄b⁹ dicit ex ꝑse Piero. ꝙ sunt dānati. Dicit xps. O stulti: oñdebaf ⁊ legebaf ⁊ disputabaf de vno ꝓmo ꝓncipio: ⁊ ꝓmo motore ⁊ ꝓma cā in scholis vel strīs: ⁊ in tēplo adorabaf idola. habebaf ma gnā sciam: ⁊ malā ꝫsciam. Jtē increpauit super bos dicens. O miseri si fuissef bñiles: nō habuisset gliam. Jtē auaros ⁊c. sacerdotes: ꝓphetas falsos: simoniacos. Jtē luxuriosos dicens. O q̄ vixistis sicut porci: iō nō habeb delectatiōes glie ⁊c. Jtē gulosos: iracundos: invidos: vt Cayn. Jtē blasphemos dicēs latroni dānato. O miser: munq̄d tu hodie me blasphemasti in cruce. Jtē redarguit iudā dicens O ꝓdito: ecce q̄d vēdidisti ꝓ tā modico precio. Cogitate quot flet⁹: clamores: vlulat⁹ illoꝝ dānatoꝝ desꝑatoꝝ de salutōe. Ecce quō xpus manifestauit ibi suā diuinitatē ipsos rigorose redarguēdo. Secūs loc⁹ dī loc⁹ puerorū. vt dicim⁹. vn⁹ ꝓt⁹ vbi sunt oīes pueri q̄ decesserūt cū solo pctō originali. qō pctī originale nō ē ab ipis factū: ſi receptū. ſſē de ima gie cadēte i lutoꝝ ⁊c. Jō illō pctm nō dī actuale: ſi originale. q: in gnatiōe corpali recipif illa macula. Et iō q: nō ē pctm actuale: nō bñt ibi pnā senſitiuā: ſi dicunf bñe ignē: eo ꝙ nūq̄ videbūt faciē dei. Et illa ira videf eē ignis Juxta illō Deut. xxxij. Jgnis succēsus ē in furore meo: ⁊ ardebit vsq; ad inferni nouissima ⁊c. Dicit scriptura sctā. q: dormiūt nō corporaliter: ſi ſic ille q̄ dormit nō sentit pnā: sic nec illi pueri sentiūt pnā. imo dicit Job in ꝑsona dānati. Quare nō i vulua mortu⁹ sum? Egressus ex vtero nō statim pcij? Quare exceptus genib⁹? cur lactar? vberib⁹? nūc dormiēs silerē ⁊ somno meo requiescerē. Job. iij. Dicit beat⁹ Tho. ij. sen. di. xxxiij. ar. ij. ⁊ vide ibidē bñ doctorē. ꝙ qñ videt gl'iaz btōꝝ ꝙ nō dolēt nec tristant: q: sciūt ꝙ nō ptinet ad eos. ſic tu nō doles q: nō habes regnū qō nō ptinet ad te ſi de illo doleret fili⁹ regi ad quē ptinet regnū nec qñ vides aquilā volantē doles q: nō habes alas. sic nec illi pueri tristantur. Ad istos descēdit aīa xpi ꝑ gliosam ꝫsolationē. Dic practice quō aīa xpi fuit in porta limbi. ⁊ illi pueri statim cognouerūt xpm saluatoꝝ eē. videntes aiam ei⁹ ⁊ ipm adorauerūt dicētes. Oliā tibi dñe q̄ mortuus es ꝓ hoie ⁊c. Quib⁹ dixit ipe. Quō ē vob⁹? Rnderūt. Dñe: bñ ē nob. habem⁹ magnā sciam naturalē: ⁊ mltas gras ⁊ virtutes. Iz nō haberēt gram gratū facientē: disputam⁹ ad inuicē: ⁊ diligim⁹ nos mutuo. Dixit xps. Jō regratiamini deo q̄ vos liberauit de illo igne inferni. oñdes eis locū dānatorū. ⁊ laudate dñm ⁊ ꝓfeaf in pace. Tertius loc⁹ dī loc⁹ purgādoꝝ. Pro q̄ sciēdū q̄ aliq̄ moriunf absq; pctō originali. iō nō vadunt cū illis pueris decedētib⁹ sine sacō baptismi ad infernī limbū. ⁊ absq; pctō mortali. ideo nō vadunt cū dānaf. Sz q: de pctis q̄ fecerūt post⁹ q̄ fuerūt mūdati ab originali pctō nō fecerūt ꝓdignā pniam iuxta q̄litatē ⁊ q̄titatē pctoꝝ tales ex quo habuerūt cōritionē nō vadūt cū dānatis: sed in alio mūdo diuina mia ordinauit vnū locū qui dicitur purgatoriū; vbi anime purgantur. vbi est ignis: sed non sunt ibi dēmones. quia null⁹ ibi intrat quin sit in gratia dei. Et ille ignis purgatorij durabit vsq; ad diē iudicij. qui virtute diuina cruciat aīas qō non posset iste ignis nr̄. immo ſ vna aia eēt in furno calcis: ille ignis sibi non noceret. Sz post diē iudicij ignis purgatorij extinguef

Sī dicat, & si sit aliquis qui in die iudicij non cōpleuerit pniam suā nec sit purgat⁹: q̄d fiet de illo? Rēspōsio. q̄ dē⁹ augmentabit illi pnā inferni ue. De isto loco dic scriptura sctā. Ignē, q̄ bas aurū & argētū: hoīes vero receptibiles i camino hūiliatiōis. Eccli.ij. Ad istos xp̄s descēdit & visitauit p copiosam liberationē. Questionē faciūt doctores: & beat⁹ Tho. in.iij. parte. q.lij. ar.viij. Utrū xp̄us liberauit oēs alias q̄ erāt tūc in purgatorio. Ad qōnes illā dz rndē p distinctionē sm q̄ de ista materia possum⁹ loqui dupl'r. vel p rigorē iusticie vel per dulcedinez mie. Si loquamur primo mō: nō liberauit nisi illos solū qui cōpleuerūt tps pnie. Et ista via sequit btus Tho. in.iij. pte. Si aūt loq̄mur de dulcedie mie: possum⁹ dicere q̄ oēs liberauit. Et ad hoc dabo vob⁹ duas similitudines. Pria de rege nouit⁹ coronato intrante ciuitatē q̄ liberat oēs captos: nisi sint capti p interesse pt̄. Sic rex glie xp̄s nouit⁹ coronat⁹ corona spinarū intrāte purgatoriū. Ad quē clamabant oēs aie in purgatorio Dñe liberate nos. Et xp̄us interrogauit lz iā sciret de q̄to tpe hic fuissent. Rndebāt. Dñe fuim⁹ hic iā p mensem: p ānū &c. Io pie credit⁹ q̄ xp̄s liberauit oēs. Auctas Esaye recitatis vbū dei p̄is ad filiū dicentē, Dedi te in fedus ād ē pacē ppl'i vt suscitares terrā & possideres hēditates dissipatas: vt diceres his q̄ vincti sunt: exite. & his q̄ in tenebris sūt reuelamini. Esa. xlix. Ubi ponunt q̄ttuor clausule. q̄z due sunt de vita xp̄i, alie due de ei⁹ morte. Pria ibi Dedi te in fed⁹ ppl'i vt suscitares. q̄. i. dormientes in pcīis, quos xp̄s suscitauit p̄dicando. Secūda ibi. vt possideres hēditates dissipatas q̄z alias rōales. q̄ sūt hēditates dei dissipatas p pcīm. Tertia ibi. vt diceres his q̄ vincti sūt exite. Nō ibi loq̄t de illē q̄ sūt i inferno dānatorū: q̄z null⁹ inde exit: sz de illis de purgatorio. Quarta ibi, his q̄ i tenebris sūt reuelami. Secunda fil'itudo est de papa nouit⁹ creato: q̄ tūc cōcedit largas indulgētias & grās q̄plures. Quāto magē papa iesus q̄ est dñs grarū & indulgētiarū. q̄z papa ei⁹ vicari⁹ nō ē dñs eccl'e sī dispēsator: & curator. Cū g̃ papa sit tā liberalis: q̄to magis xp̄s q̄ ē dñs. Auctas Esa. lxi. Spūs dñi super me eo q̄ vnxerit me. ad annūciādū mānetis misit me: vt mederer q̄tritos corde: & p̄dicarē captiuis indulgentiā: & clausis aptionē. Nota spūs dñi. s. sctūs. super me. loq̄t xp̄s in q̄tū hō. q̄z in q̄tū dē⁹ spūs sanct⁹ nō est sup eū: sī eq̄lis & vn⁹ dē⁹. Ad annūciādū mānetes misit me. s. i hūdo ad p̄dicādū, & post mortē dic. vt p̄dicarē captiuis indulgētiam. Dic quō añ xp̄i passionē post q̄ aie compleuerāt suū purgatoriū: exibāt inde & ibant ad locū sctōz patrū: q̄ dr sin⁹ abrahe. Auctas Luc. xvi. Factū ē vt moreret mēdic⁹ & portaret ab angelis i sinū abrahe: q̄z i illū ibāt q̄dā gne penitentes: sī mō ascendūt in celū. & etiaz post q̄ exeūt de purgatorio, Dic quō tps a deo taratū ad standum in purgatorio pōt redimi in suffragiis viuoz. Iō heres complere tenet testamēta & executiones vltimarū volūtatum defunctoz. al's dic xp̄s Luc. xviij. Deꝰ faciet vindictā electoz suoz damantiū ad se die ac nocte. Quart⁹ loc⁹ dr sin⁹ abrahe. in hoc stabāt aie sctōz patrū: que ibi fuerunt a p̄ncipio mundi vsq̄ ad resurrectionē xp̄i. Prim⁹ q̄ vnq̄ ibi intrauit fuit Abel: & q̄n xp̄s surrexit oēs eduerūt inde cū xp̄o, Ibi nullā hēbāt penā: sī nō hēbāt gliam. In ista domo intrauit aia xp̄i. Dic Aug̃. q̄ sicut aia xp̄i intrauit per istā domū: oēs illi sancti p̄es viderunt diuinitatē xp̄i: & hūerūt gliam & padisum. De q̄ dixerat xp̄s latroni. Hodie mecuz eris in padiso. Dicit Aug̃. q̄ oēs alie aie sctōz patrū adorauerunt xp̄m di. Aduenisti redēptor: aduenisti quē quotidie expectabam⁹, mō ē cōpletū gaudiū nr̄m. Xp̄s autē salutauit eos di. Pax vob⁹ Adā cum oīb⁹ filiis & filiab⁹ adorauerūt hūlliter xp̄m cum oīb⁹ p̄triarchis. Deinde moyses cū ppbis. Deinde aaron cū oīb⁹ sacerdotib⁹. Dauid cum oīb⁹ regib⁹. Iohes baptista cum oīb⁹ innocētib⁹. Deinde eua cū oīb⁹ sctis mulierib⁹. Et xp̄s steterit cum ipis vsq̄ ad resurrectionē. Auctas Mat. xij. Sic fuit ionas i vētre ceti trib⁹ dieb⁹ & trib⁹ noctib⁹: sic erit filius hoīs i corde terre trib⁹ dieb⁹ & trib⁹ noctib⁹. &c. Ite auctas sapientē dicēt in psona xp̄i. Penetrabo inferiora ptes terre: & ispiciā oēs dormientes: & illuiabo oēs spantes in dño. Eccli. xxiij. Nota ispiciā oēs dormientes. i. oēs mortuos: & illumiabo oēs spantes in dño. supple lumie glie diuīe. Restat nūc eras resurrectio dñi nr̄i iesu xp̄i. Ad quā nos perducat qui &c.

Diuini verbi p̄ronis & p̄dicatoris: sacreq̄ theologie ,pfessoris eximij sctī Vincētij cōfessoris diui ordis p̄dicatoz: sermones validissimi tpis hyemalis: finiūt. Ympressi Lugduni. Anno incarnatiōis dñi. Mᵒ. cccc. xcix.

Registrum huius partis.

a.b.c.d.e.f.g.h.i.l.k.l.m.n.o.p.q.r.s.t. v. x. y. z. &. q.

Omnes sunt quaternioneꝰ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

[illegible] ducados [illegible]

[illegible] ducados [illegible]

[illegible] ducados [illegible]

Universidad de Deusto
Biblioteca